

நமோ தஸ்ஸ ப⁴க³வதோ அரஹதோ ஸம்மாஸம்பு³த⁴ஸ்ஸ

அபி⁴த⁴ம்மபிடகே

பஞ்சபகரண-அட்ட²கதா²

தா⁴துகதா²-அட்ட²கதா²

அட்டா²ரஸஹி பே⁴தே³ஹி, விப⁴ங்க³ங் மாரப⁴ஞ்ஜனோ;
தே³ஸயித்வா மஹாவீரோ, யங் தஸ்ஸேவ அனந்தரங்.

அதே³ஸயி தா⁴துகத²ங், தா⁴துபே⁴த³ப்பகாஸனோ;
தஸ்ஸத்த²ங் தீ³பயிஸ்ஸாமி, தங் ஸுணாத² ஸமாஹிதாதி.

1. மாதிகாவண்ணனா

1. நயமாதிகாவண்ணனா

1. ஸங்க்ஹோ அஸங்க்ஹோதிஆதீனஞ்ஹி வஸேன இதங் பகரணங் சுத்தஸவிதேன விபத்தந்தி வுத்தங். தங் ஸப்பம்பி உத்தேஸனித்தேஸதோ த்விதா டிதங். தத்த மாதிகா உத்தேஸோ. ஸா பஞ்சவிதா - நயமாதிகா, அப்பந்தரமாதிகா, நயமுகமாதிகா, லக்கணமாதிகா, பாஹிரமாதிகாதி. தத்த ஸங்க்ஹோ அஸங்க்ஹோ...பே... விப்பயுத்தேன ஸங்க்ஹிதங் அஸங்க்ஹிதந்தி - அயங் சுத்தஸஹி பதேஹி நிக்கித்தா நயமாதிகா நாம. அயஞ்ஹி இமினா ஸங்க்ஹாதிக்கேன நயேன தாதுகதா தம்மா விபத்தாதி த்ஸ்ஸேதுங் டபிதத்தா நயமாதிகாதி வுச்சதி. ஏதேஸங் பதாநங் மூலபுத்தா மூலமாதிகாதிபி வத்துங் வட்டதி.

2. அப்பந்தரமாதிகாவண்ணனா

2. பஞ்சக்கந்தா ...பே... மனஸிகாரோதி அயங் பஞ்சவீஸாதிக்கேன பதஸதேன நிக்கித்தா அப்பந்தரமாதிகா நாம. அயஞ்ஹி “ஸப்பாபி தம்மஸங்க்ணீ தாதுகதாய மாதிகா”தி ஏவங் அவத்வா ஸங்க்ஹாதினா நயேன விபஜிதப்பே கந்தாதிதம்மே ஸருபதோ த்ஸ்ஸேத்வா தாதுகதாய அப்பந்தரேயேவ டபிதத்தா அப்பந்தரமாதிகாதி வுச்சதி. கந்தாதிபதாநங் தம்மஸங்க்ணீமாதிகாய அஸங்க்ஹிதத்தா பகிண்ணகமாதிகாதிபி வத்துங் வட்டதி.

3. நயமுகமாதிகாவண்ணனா

3. தீஹி ஸங்க்ஹோ, தீஹி அஸங்க்ஹோ; சதூஹி ஸம்பயோகோ, சதூஹி விப்பயோகோதி அயங் சதூஹி பதேஹி நிக்கித்தா நயமுகமாதிகா நாம. அயஞ்ஹி ஸப்பேஸுபி பஞ்சக்கந்தாதிஸு சேவ குஸலத்திகாதீஸு ச மாதிகாதம்மேஸு, தீஹி கந்தாயதனதாதுபதேஹேவ ஸங்க்ஹோ ச அஸங்க்ஹோ ச யோஜேதப்போ. ததா சதூஹி அருபக்கந்தேஹி ஸம்பயோகோ ச விப்பயோகோ ச. ஏதானி இமேஸங் ஸங்க்ஹாஸங்க்ஹாதீனங் நயானங் முகானீதி த்ஸ்ஸேதுங் டபிதத்தா நயமுகமாதிகாதி வுச்சதி.

4. லக்கணமாதிகாவண்ணனா

4. ஸபாக்கோ, விஸபாக்கோதி அயங் த்வீஹி பதேஹி நிக்கித்தா லக்கணமாதிகா நாம. அயஞ்ஹி ஸபாக்கலக்கணேஹி தம்மேஹி

ஸங்க்ஹனயோ, விஸபா⁴க³லக்க²ணேஹி அஸங்க்ஹனயோ, ததா²
ஸம்பயோக³விப்பயோக³னயோ யோஜேதப்³போ³தி
ஸபா⁴க³விஸபா⁴க³லக்க²ணவஸேன ஸங்க்ஹாதி³லக்க²ணங் த³ஸ்ஸேதுங்
ட²பிதத்தா லக்க²ணமாதிகாதி வுச்சதி.

5. பா³ஹிரமாதிகாவண்ணனா

5. ஸப்³பா³பி த⁴ம்மஸங்க்ணீ தா⁴துகதா²ய மாதிகாதி அயங் ச²ஸட்டி²
திகபதா³னி, த்³வே ச து³கபத³ஸதானி ஸங்கி²பித்வா நிக்கி²த்தா பா³ஹிரமாதிகா
நாம. அயஞ்ஹி “பஞ்சக்க²ந்தா⁴...பே... மனஸிகாரோ”தி ஏவங் தா⁴துகதா²ய
அப்³ப⁴ந்தரே அவத்வா “ஸப்³பா³பி த⁴ம்மஸங்க்ணீ”தி ஏவங் தா⁴துகதா²ய
மாதிகதோ ப³ஹி ட²பிதத்தா பா³ஹிரமாதிகாதி வுச்சதி.

ஏவங் மாதிகாய பஞ்சதா⁴ டி²தபா⁴வங் விதி³த்வா இதா³னி ‘ஸங்க்ஹோ
அஸங்க்ஹோ’திஆதீ³ஸு ஸங்க்ஹோ தாவ
ஜாதிஸஞ்ஜாதிகிரியாக்ணனவஸேன சதுப்³பி³தோ⁴. தத்த² - “ஸப்³பே³ க²த்தியா
ஆக³ச்ச²ந்து, ஸப்³பே³ ப்³ராஹ்மணா, ஸப்³பே³ வெஸ்ஸா, ஸப்³பே³ ஸுத்தா³
ஆக³ச்ச²ந்து”, “யா சாவுஸோ விஸாக², ஸம்மாவாசா, யோ ச
ஸம்மாகம்மந்தோ, யோ ச ஸம்மாஆஜீவோ, இமே த⁴ம்மா ஸீலக்க²ந்தே⁴
ஸங்க்ஹிதா”தி அயங் ஜாதிஸங்க்ஹோ நாம. “ஏகஜாதிகா ஆக³ச்ச²ந்தா”தி
வுத்தட்டா²னே விய ஹி இத⁴ ஸப்³பே³பி ஜாதியா ஏகஸங்க்ஹங் க³தா.
“ஸப்³பே³ கோஸலகா ஆக³ச்ச²ந்து, ஸப்³பே³ மாக³த⁴கா, ஸப்³பே³
பா⁴ருகச்ச²கா ஆக³ச்ச²ந்து”, “யோ சாவுஸோ விஸாக², ஸம்மாவாயாமோ; யா
ச ஸம்மாஸதி, யோ ச ஸம்மாஸமாதி⁴, இமே த⁴ம்மா ஸமாதி⁴க்க²ந்தே⁴
ஸங்க்ஹிதா”தி (ம. நி. 1.462) அயங் ஸஞ்ஜாதிஸங்க்ஹோ நாம. “ஏகட்டா²னே
ஜாதா ஸங்வட்³டா⁴ ஆக³ச்ச²ந்தா”தி வுத்தட்டா²னே விய ஹி இத⁴ ஸப்³பே³பி
ஸஞ்ஜாதிடா²னேன நிவுத்தோ²காஸேன ஏகஸங்க்ஹங் க³தா. “ஸப்³பே³
ஹத்தா²ரோஹா ஆக³ச்ச²ந்து, ஸப்³பே³ அஸ்ஸாரோஹா, ஸப்³பே³ ரதி²கா
ஆக³ச்ச²ந்து”, “யா சாவுஸோ விஸாக², ஸம்மாதி³ட்டி², யோ ச
ஸம்மாஸங்கப்போ, இமே த⁴ம்மா பஞ்ஞாக்க²ந்தே⁴ ஸங்க்ஹிதா”தி (ம. நி.
1.462) அயங் கிரியாஸங்க்ஹோ நாம. ஸப்³பே³வ ஹேதே அத்தனோ
கிரியாகரணேன ஏகஸங்க்ஹங் க³தா. “சக்கா²யதனங் கதமக்க²ந்த⁴க³ணனங்
க³ச்ச²தீதி? ரூபக்க²ந்த⁴க³ணனங் க³ச்ச²தீ”தி. ஹஞ்சி சக்கா²யதனங்
ரூபக்க²ந்த⁴க³ணனங் க³ச்ச²தி, தேன வத ரே வத்தப்³பே³ - ‘சக்கா²யதனங்
ரூபக்க²ந்தே⁴ன ஸங்க்ஹித”ந்தி (கதா². 471), அயங் க³ணனஸங்க்ஹோ நாம.
அயமித⁴ அதி⁴ப்பேதோ. தப்படிபக்கே²ன அஸங்க்ஹோ வேதி³தப்³போ³.
தேஸங் விகப்பதோ ஸங்க்ஹிதேன அஸங்க்ஹிதாதீ³னி.
ஏகுப்பாதே³கனிரோத⁴ஏகவத்து²கஏகாரம்மணதாவஸேன ஸம்பயோகோ³,
தப்படிபக்க²தோ விப்பயோகோ³. தேஸங் விகப்பதோ ஸம்பயுத்தேன

விப்பயுத்தாதீனி. தது³ப⁴யஸங்ஸக்³க³விகப்பதோ ஸங்க³ஹிதேன ஸம்பயுத்தங்
விப்பயுத்தந்திஆதீனி. பஞ்சக்²ந்தா⁴திஆதீனி பன க²ந்த⁴விப⁴ங்கா³தீஸு
வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³னி. ப²ஸ்ஸாத³யோ பனெத்த²
ஸன்னிட்டா²னவஸேன வுத்தஸப்³ப³சித்துப்பாத³ஸாதா⁴ரணதோ வுத்தாதி.

மாதிகாவண்ணனா.

2. நித்³தே³ஸவண்ணனா

1. பட்²மனயோ ஸங்க³ஹாஸங்க³ஹபத்³வண்ணனா

1. க²ந்த⁴பத்³வண்ணனா

6. இதா³னி பஞ்சக்க²ந்தா⁴தி³வஸேன நிக்கி²த்தமாதிகங் 'ஸங்க³ஹோ அஸங்க³ஹோ'திஆதி³ஹி நயமாதிகாபதே³ஹி ஸத்³தி⁴ங் யோஜெத்வா த³ஸ்ஸேதுங் ரூபக்க²ந்தோ⁴ கதிஹி க²ந்தே⁴ஹி³திஆதி³னா நயேன நித்³தே³ஸவாரோ ஆரத்³தோ⁴. தத்த² யஸ்மா "ஸங்க³ஹோ அஸங்க³ஹோ'திஆதி³காய நயமாதிகாய "தீஹி ஸங்க³ஹோ, தீஹி அஸங்க³ஹோ"தி நயமுக²மாதிகா ட²பிதா, தஸ்மா ரூபக்க²ந்தா⁴தி³னங் ஸங்க³ஹங் த³ஸ்ஸேதுங் கதிஹி க²ந்தே⁴ஹி கதிஹாயதனேஹி கதிஹி தா⁴தூஹி³தி தீணி க²ந்தா⁴யதனதா⁴துபதா³னேவ உத்³த⁴டானி. 'சத்தாரி ஸச்சானி³திஆதி³ஸு ஏகம்பி ந பராமட்²ங். யஸ்மா ச "ஸபா⁴கோ³ விஸபா⁴கோ³"தி ஏவங் லக்க²ணமாதிகா ட²பிதா, தஸ்மா இமஸ்ஸ பஞ்ஹஸ்ஸ விஸ்ஸஜ்ஜனே ரூபக்க²ந்தோ⁴ ஏகேன க²ந்தே⁴னாதிஆதி³ வுத்தங். ஸபா⁴கா³ ஹி தஸ்ஸ ஏதே க²ந்தா⁴த³யோதி. தத்த² ஏகேன க²ந்தே⁴னாதி ரூபக்க²ந்தே⁴னேவ. யஞ்ஹி கிஞ்சி ரூபங் ரூபக்க²ந்த⁴ஸபா⁴க³த்தா ரூபக்க²ந்தொ⁴த்வேவ ஸங்க³ஹங் கச்ச²தி³தி ரூபக்க²ந்தே⁴னேவ க²ணிதங், தங் ரூபக்க²ந்தே⁴னேவ பரிச்சி²ன்னங். ஏகாத³ஸஹாயதனேஹி³தி மனாயதனவஜ்ஜேஹி. ஸப்³போ³பி ஹி ரூபக்க²ந்தோ⁴ த³ஸாயதனானி த⁴ம்மாயதனேகதே³ஸோ ச ஹோதி, தஸ்மா ஏகாத³ஸஹாயதனேஹி க²ணிதோ , பரிச்சி²ன்னோ. ஏகாத³ஸஹி தா⁴தூஹி³தி ஸத்தவிஞ்ஞாணதா⁴துவஜ்ஜாஹி ஏகாத³ஸஹி ஏதாஸு ஹி அபரியாபன்னங் ரூபங் நாம நத்தி².

அஸங்க³ஹனயனித்³தே³ஸே கதிஹி அஸங்க³ஹிதோதி ஸங்கே²பேனேவ புச்சா² கதா. விஸ்ஸஜ்ஜனே பனஸ்ஸ யஸ்மா ரூபக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ விஸபா⁴கா³ சத்தாரோ அரூபக்க²ந்தா⁴, ஏகங் மனாயதனங், ஸத்த விஞ்ஞாணதா⁴துயோ; தஸ்மா சதூஹி க²ந்தே⁴ஹி³திஆதி³ வுத்தங். இமினா நயேன ஸப்³போ³பி ஸங்க³ஹாஸங்க³ஹோ வேதி³தப்³போ³. இமஸ்மிங் பன க²ந்த⁴னித்³தே³ஸே - "ரூபக்க²ந்தோ⁴ கதிஹி க²ந்தே⁴ஹி³திஆதி³ம்ஹி தாவ ஏகமூலகே ஸங்க³ஹனயே ஸரூபேனேவ த³ஸ்ஸிதா பஞ்ச புச்சா², பஞ்ச விஸ்ஸஜ்ஜனானி. அஸங்க³ஹனயே ஸங்கே²பேன த³ஸ்ஸிதா பஞ்ச புச்சா², பஞ்ச விஸ்ஸஜ்ஜனானி. இமினா உபாயேன து³கமூலகாதீ³ஸுபி புச்சா²விஸ்ஸஜ்ஜனானி வேதி³தப்³போ³னி. ரூபக்க²ந்த⁴மூலகாயேவ செத்த² து³கதிகசதுக்கா த³ஸ்ஸிதா. பஞ்சகே பன "ரூபக்க²ந்தோ⁴ ச...பே... விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ⁴ சா"தி ஏவங் பே⁴த³தோ ச, "பஞ்சக்க²ந்தா⁴ கதிஹி க²ந்தே⁴ஹி³தி ஏவங் அபே⁴த³தோ சாதி த்விதா⁴ புச்சா²விஸ்ஸஜ்ஜனானி கதானி. ஏவங் பாளினயோ வேதி³தப்³போ³தி.

2. ஆயதனபதா³தி³வண்ணனா

22. ஆயதனபத³னித்³தே³ஸாதீ³ஸு ஆயதனபத³னித்³தே³ஸே தாவ சக்கா²யதனங் ஏகேன க²ந்தே⁴னாதி ஏகேன ரூபக்க²ந்தே⁴னேவ, ஏகேன சக்கா²யதனேனேவ ஏகாய சக்கு²தா⁴துயாவ ஸங்க³ஹிதந்தி வேதி³தப்³போ³ங். ஸோதாயதனாதீ³ஸுபி இமினாவ நயேன ஸங்க³ஹாஸங்க³ஹோ வேதி³தப்³போ³. அஸங்க³தங் க²ந்த⁴தோ ட²பெத்வாதி எத்த² பன யஸ்மா அஸங்க³தங் த⁴ம்மாயதனங் நாம நிப்³போ³னங், தஞ்ச க²ந்த⁴ஸங்க³ஹங் ந கச்ச²தி; தஸ்மா 'க²ந்த⁴தோ ட²பெத்வாதி வுத்தங். சதூஹி க²ந்தே⁴ஹி³தி ரூபவேத்³னாஸஞ்ஞாஸங்கா²ரக்க²ந்தே⁴ஹி. நிப்³போ³னவஜ்ஜஞ்ஹி த⁴ம்மாயதனங் ஏதேஹி ஸங்க³ஹிதங். விஞ்ஞாணக்க²ந்தே⁴ன பன ட²பெத்வா த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴துயோ ஸேஸாயதனதா⁴தூஹி ச தங் ந ஸங்க³ய்ஹதி. தேன வுத்தங் - "ஏகேன க²ந்தே⁴ன, ஏகாத³ஸஹாயதனேஹி, ஸத்தரஸஹி தா⁴தூஹி அஸங்க³ஹித³ந்தி. யதா² ச தே ஹெட்டா² ரூபக்க²ந்த⁴மூலகா, ஏவமிதா⁴பி சக்கா²யதனமூலகாவ

நயா வேதித்ப்பா. துக்மத்தமேவ பன பானியங் துஸ்ஸெத்வா “த்வாத்ஸாயதனானீ”தி அபேதத்தோவ புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங். தாதுனித்தேஸேபி ஏஸேவ நயோ.

40. ஸச்சனித்தேஸே - ஸப்பேபி துகதிகசதுக்கா பானியங் துஸ்ஸிதா. யஸ்மா ச துகதிகேஸு ஸமுத்யஸச்சஸதிஸமேவ மக்கஸச்சேபி விஸ்ஸஜ்ஜனங், தஸ்மா தங் ஸமுத்யானந்தரங் வுத்தங்.

50. இந்த்ரியனித்தேஸே - ஜீவிதிந்த்ரியங் த்வீஹி கந்தேஹீதி ரூபஜீவிதிந்த்ரியங் ரூபக்கந்தேன, அரூபஜீவிதிந்த்ரியங் ஸங்காரக்கந்தேன ஸங்கஹிதங். ஸேஸங் வுத்தனயானுஸாரேனேவ வேதித்ப்பாங். பானிவவத்தானங் பனெத்த ஆயதனதாதுனித்தேஸஸதிஸமேவ.

6. படிச்சஸமுப்பாத்வண்ணனா

61. படிச்சஸமுப்பாத்னித்தேஸே - “அவிஜ்ஜா கதிஹி கந்தேஹீ”தி புச்சங் அனாரபித்வா அவிஜ்ஜா ஏகேன கந்தேனாதி ஏவங் விஸ்ஸஜ்ஜனமேவ துஸ்ஸிதங். தத்த ஸங்காரபச்சயா விஞ்ஞாணந்தி படிஸந்தியங் பவத்தே ச ஸப்பம்பி விபாகவிஞ்ஞாணங். தேனேவாஹ - “ஸத்தஹி தாதுஹி ஸங்கஹி”ந்தி. நாமரூபம்பி படிஸந்திபவத்திவஸேனேவ வேதித்ப்பாங். தேனேவெத்த ஸத்தாயதனம்பி ஸங்கஹெத்வா ஏகாத்ஸஹாயதனேஹி ஸங்கஹோ துஸ்ஸிதோ. ப்ஸஸாதீஸு கந்தேபேதோ வேதித்ப்போ. அஞ்ஞேனேவ ஹி ஏகேன கந்தேன ப்ஸஸோ ஸங்கஹிதோ, அஞ்ஞேன வேதனா, தண்ஹாஹபாதானகம்மபவா பன ஸங்காரக்கந்தேனேவ ஸங்கஹிதா. பவபதஞ்செத்த கம்மபவாதீனங் வஸேன ஏகாத்ஸதா விபத்தங். தத்த கம்மபவோ ப்ஸஸாதீஹி ஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனத்தா தேஹி ஸத்திங் ஏகதோ துஸ்ஸிதோ. உபபத்திபவகாமபவஸஞ்ஞாபவஞ்சவோகாரபவா அஞ்ஞமஞ்ஞஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனத்தா ஏகதோ துஸ்ஸிதா. யஸ்மா சேதே உபாதின்னகதம்மாவ தஸ்மா “ஏகாத்ஸஹாயதனேஹி ஸத்தரஸஹி தாதுஹீ”தி வுத்தங். ஸத்தாயதனஞ்ஞஹி அனுபாதின்னங், தங் எத்த ந கஹிதங்.

68. ரூபபவனித்தேஸே - பஞ்சஹாயதனேஹீதி சக்குஸோதமனரூபதம்மாயதனேஹி. அட்டஹி தாதுஹீதி சக்குஸோதசக்குவிஞ்ஞாணஸோதவிஞ்ஞாணரூபதம்மமனோதாதுமனோவிஞ்ஞாணதாதுஹி. அரூபபவாத்யோபி தயோ ஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனத்தாவ ஏகதோ துஸ்ஸிதா. ததா அஸஞ்ஞாபவஏகவோகாரபவா. தத்த த்வீஹாயதனேஹீதி ரூபாயதனதம்மாயதனேஹி. தாதுஸாபி ஏஸேவ நயோ. ஏகதலவாஸிகானஞ்ஞஹி ஸேஸப்ரஹ்மானங் சக்குஸப்பாவதோ தஸ்ஸாரம்மணத்தா தத்த ரூபாயதனங் உத்தடங்.

71. ஜாதி த்வீஹி கந்தேஹீதி ரூபஜாதி ரூபக்கந்தேன, அரூபஜாதி ஸங்காரக்கந்தேன. ஜராமரணேஸாபி ஏஸேவ நயோ. ஸோகாதீஸாபி ஏகேன கந்தேனாதி ஸோகதுக்கதோமனஸ்ஸானி வேதனாக்கந்தேன, பரிதேவோ ரூபக்கந்தேன, உபாயாஸாத்யோ ஸங்காரக்கந்தேனாதி ஏவங் கந்தேவிஸேஸோ வேதித்ப்போ.

73. இத்திபாதோ த்வீஹீதி ஸங்காரவிஞ்ஞாணக்கந்தேஹி, மனாயதனதம்மாயதனேஹி, தம்மதாதுமனோவிஞ்ஞாணதாதுஹி ச. ஜானங் த்வீஹீதி வேதனாக்கந்தேஸங்காரக்கந்தேஹி. அப்பமஞ்ஞாத்யோ ஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனத்தா ஏகதோ நித்திபட்டா. சித்தங் பன சேதனானந்தரங் நிக்கித்தம்பி அஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனத்தா பச்சா கஹிதங். தத்த அப்பமஞ்ஞாதீஸு ஏகேன கந்தேனாதி வேதனா வேதனாக்கந்தேன, ஸஞ்ஞா ஸஞ்ஞாக்கந்தேன, ஸேஸா ஸங்காரக்கந்தேன ஸங்கஹிதாதி ஏவங் கந்தேவிஸேஸோ வேதித்ப்போ.

7. திகபத்வண்ணனா

77. ஏவங் அப்³ப⁴ந்தரமாதிகாய ஸங்க³ஹங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி பா³ஹிரமாதிகாய ஸங்க³ஹங் த³ஸ்ஸேதுங் குஸலா த⁴ம்மதிஆதி³ ஆரத்⁴ங். தத்த² வேத்னாத்திகே தீஹி தா⁴தூஹீதி காயவிஞ்ஞாணமனோவிஞ்ஞாணத⁴ம்மதா⁴தூஹி. ஸத்தஹி தா⁴தூஹீதி சக்கு²ஸோதகா⁴னஜிவஹாவிஞ்ஞாணதா⁴தூஹி சேவ மனோதா⁴துத⁴ம்மதா⁴துமனோவிஞ்ஞாணதா⁴தூஹி ச. விபாகத்திகே அட்ட²ஹி தா⁴தூஹீதி காயவிஞ்ஞாணதா⁴துயா ஸத்தி⁴ங் தாஹியேவ. விபாகத⁴ம்மத⁴ம்மா பன ஸங்கிலிட்ட²ஸங்கிலேஸிகேஹி ஸத்தி⁴ங் ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனத்தா ஏகதோ க³ஹிதா. யதா² சேதே, ஏவங் ஸப்³புதிகது³கபதே³ஸு யங் யங் பத³ங் யேன யேன பதே³ன ஸத்தி⁴ங் ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனங் ஹோதி, தங் தங் உப்படிபாடியாபி தேன தேன ஸத்தி⁴ங் க³ஹெத்வா விஸ்ஸஜ்ஜிதங். தத்த² வுத்தானுஸாரேனேவ ஸங்க³ஹாஸங்க³ஹனயோ வேதி³தப்³போதி.

ஸங்க³ஹாஸங்க³ஹபத்வண்ணனா.

2. து³தியனயோ ஸங்க³ஹிதேன அஸங்க³ஹிதபத்வண்ணனா

171. இதா³னி ஸங்க³ஹிதேன அஸங்க³ஹிதபத்³ங் பா⁴ஜேதுங் சக்கா²யதனேனாதிஆதி³ ஆரத்⁴ங். தத்ரித³ங் லக்க²ணங் - இமஸ்மிஞ்ஹி வாரே யங் க³ந்த⁴பதே³ன ஸங்க³ஹிதங் ஹுத்வா ஆயதனதா⁴துபதே³ஹி அஸங்க³ஹிதங், க³ந்தா⁴யதனபதே³ஹி வா ஸங்க³ஹிதங் ஹுத்வா தா⁴துபதே³ன அஸங்க³ஹிதங், தஸ்ஸ க³ந்தா⁴தீ³ஹி அஸங்க³ஹங் புச்சி³த்வா விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங். தங் பன ரூபக்க³ந்தா⁴தீ³ஸு ந யுஜ்ஜதி. ரூபக்க³ந்தே⁴ன ஹி ரூபக்க³ந்தோ⁴வ ஸங்க³ஹிதோ. ஸோ ச அட்³டே⁴காத³ஸஹி ஆயதனதா⁴தூஹி அஸங்க³ஹிதோ நாம நத்தி². வேத்னாக்க³ந்தே⁴ன ச வேத்னாக்க³ந்தோ⁴வ ஸங்க³ஹிதோ. ஸோபி த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴தூஹி அஸங்க³ஹிதோ நாம நத்தி². ஏவங் அஸங்க³ஹிததாய அபா⁴வதோ ஏதானி அஞ்ஞானி ச ஏவரூபானி மனாயதனத⁴ம்மாயதனாதீ³னி பதா³னி இமஸ்மிங் வாரே ந க³ஹிதானி. யானி பன பதா³னி ரூபேகதே³ஸங் அரூபேன அஸம்மிஸ்ஸங், விஞ்ஞாணேகதே³ஸஞ்ச அஞ்ஞேன அஸம்மிஸ்ஸங் தீ³பெந்தி, தானி இத⁴ க³ஹிதானி. பரியோஸானே ச -

“த³ஸாயதனா ஸத்தரஸ தா⁴துயோ,
ஸத்திந்த³ரியா அஸஞ்ஞாப⁴வோ ஏகவோகாரப⁴வோ;
பரிதே³வோ ஸனித³ஸ்ஸனஸப்படிக⁴ங்,
அனித³ஸ்ஸனங் புனதே³வ ஸப்படிக⁴ங் உபாதா³தி.

ஏவங் உத்³தா³னகா²தா²ய த³ஸ்ஸிதானேவ. தஸ்மா தேஸங் வஸேனேவ ஸங்க³ஹாஸங்க³ஹோ வேதி³தப்³போ³. பஞ்ஹவஸேன ஹி இமஸ்மிங் வாரே ஆயதனதா⁴துவஸேனேவ ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனே வீஸதி த⁴ம்மே ஸமோதா⁴னெத்வா ஏகோ பஞ்ஹோ கதோ, ஸத்த விஞ்ஞாணதா⁴துயோ ஸமோதா⁴னெத்வா ஏகோ, ஸத்திந்த³ரியானி ஸமோதா⁴னெத்வா ஏகோ, த்வே ப⁴வே ஸமோதா⁴னெத்வா ஏகோ, பரிதே³வேன ச ஸனித³ஸ்ஸனஸப்படிகே⁴ஹி ச ஏகோ, அனித³ஸ்ஸனஸப்படிகே⁴ஹி ஏகோ, ஸனித³ஸ்ஸனேஹி ஏகோ, ஸப்படிகே⁴ஹி ச உபாதா³த⁴ம்மேஹி ச ஏகோதி அட்ட² பஞ்ஹா கதா. தேஸு க³ந்தா⁴தீ³விபா⁴கோ³ ஏவங் வேதி³தப்³போ³ ஸெய்யதி²த³ங் - பட²மபஞ்ஹே தாவ சதூஹி க³ந்தே⁴ஹீதி அரூபக்க³ந்தே⁴ஹி, த்³வீஹாயதனேஹீதி சக்கா²யதனாதீ³ஸு ஏகேகேன ஸத்தி⁴ங் மனாயதனேன, அட்ட²ஹி தா⁴தூஹீதி சக்கு²தா⁴துஆதீ³ஸு ஏகேகாய ஸத்தி⁴ங் ஸத்தஹி விஞ்ஞாணதா⁴தூஹி.

தத்ராயங் நயோ - சக்கா²யதனேன ஹி க³ந்த⁴ஸங்க³ஹேன ரூபக்க³ந்தோ⁴ ஸங்க³ஹிதோ. தஸ்மிங் ஸங்க³ஹிதே ரூபக்க³ந்தே⁴ ஆயதனஸங்க³ஹேன சக்கா²யதனமேவேகங் ஸங்க³ஹிதங்.

ஸேஸானி துஸ ஆயதனானி அஸங்குஹிதானி. தாதுஸங்குஹேனபி தேன சக்குதாதுயேவேகா ஸங்குஹிதா. ஸேஸா துஸ தாதுயோ அஸங்குஹிதா. இதி யானி தேன அஸங்குஹிதானி துஸாயதனானி, தானி சக்காயதனமனாயதனேஹி துவீஹி அஸங்குஹிதானி. யாபி தேன அஸங்குஹிதா துஸ தாதுயோ, தா சக்குதாதுயா சேவ ஸத்தஹி ச விஞ்ஞாணதாதுஹி அஸங்குஹிதாதி. ரூபாயதனாதீஸுபி ஏஸேவ நயோ.

172. துதியபஞ்ஹே - யஸ்மா யாய காயசி விஞ்ஞாணதாதுயா ஸங்குஹிதோ விஞ்ஞாணக்கந்தோ மனாயதனேன அஸங்குஹிதோ நாம நத்தி, தஸ்மா ஆயதனஸங்குஹேன ஸங்குஹிதாதி வுத்தங். எத்த பன சதுஹி கந்தேஹி ரூபாதீஹி சதுஹி. ஏகாதுஸஹாயதனேஹி மனாயதனவஜ்ஜேஹி. துவாதுஸஹி தாதுஹி யதானுரூபா ச விஞ்ஞாணதாதுயோ அபனெத்வா ஸேஸாஹி துவாதுஸஹி. சக்குவிஞ்ஞாணதாதுயா ஹி சக்குவிஞ்ஞாணதாதுயேவ ஸங்குஹிதா, இதரா அஸங்குஹிதா. ஸோதவிஞ்ஞாணதாதுஆதீஸுபி ஏஸேவ நயோ.

173. ததியபஞ்ஹே - சக்குந்த்ரியாதீனங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் சக்காயதனாதீஸதிஸமேவ. இத்திந்த்ரியபுரிஸிந்த்ரியேஸு பன தம்மாயதனேன ஸத்திங் துவே ஆயதனானி, தம்மதாதுயா ச ஸத்திங் அட்ட தாதுயோ வேதிதப்பா.

174. சதுத்தபஞ்ஹே - தீஹாயதனேஹி ரூபாயதனதம்மாயதனமனாயதனேஹி. தேஸு ஹி புவேஸு ரூபாயதனதம்மாயதனவஸேன துவேவ ஆயதனானி தேஹி ஸங்குஹிதானி . ஸேஸானி நவ ரூபாயதனானி தேஹேவ ச துவீஹி, மனாயதனேன சாதி தீஹி அஸங்குஹிதானி நாம ஹொந்தி. நவஹி தாதுஹி ரூபதாதுதம்மதாதுஹி ஸத்திங் ஸத்தஹி விஞ்ஞாணதாதுஹி.

175. பஞ்சமபஞ்ஹே - துவீஹாயதனேஹி படமபதங் ஸந்தாய ஸத்தாயதனமனாயதனேஹி. துதியபதங் ஸந்தாய ரூபாயதனமனாயதனேஹி. தாதுயோபி தேஸங்யேவ ஏகேகேன ஸத்திங் ஸத்த விஞ்ஞாணதாதுயோ வேதிதப்பா.

176. சட்டபஞ்ஹே - துஸஹாயதனேஹி ரூபாயதனதம்மாயதனவஜ்ஜேஹி. ஸோளஸஹி தாதுஹி ரூபதாதுதம்மதாதுவஜ்ஜேஹேவ. கதங்? அனிதஸ்ஸனஸப்படிகா ஹி தம்மா நாம நவ ஓளாரிகாயதனானி. தேஹி கந்தாஸங்குஹேன ஸங்குஹிதே ரூபக்கந்தே, ஆயதனஸங்குஹேன தானேவ நவாயதனானி ஸங்குஹிதானி. ரூபாயதனதம்மாயதனானி அஸங்குஹிதானி. தாதுஸங்குஹேனபி தா ஏவ நவ தாதுயோ ஸங்குஹிதா. ரூபதாதுதம்மதாதுயோ அஸங்குஹிதா. இதி யானி தேஹி அஸங்குஹிதானி துவே ஆயதனானி , தானி ரூபாயதனவஜ்ஜேஹி நவஹி ஓளாரிகாயதனேஹி, மனாயதனேன சாதி துஸஹி அஸங்குஹிதானி. யாபி தேஹி அஸங்குஹிதா துவே தாதுயோ, தா ரூபதாதுவஜ்ஜாஹி நவஹி ஓளாரிகதாதுஹி, ஸத்தஹி ச விஞ்ஞாணதாதுஹி ஸோளஸஹி அஸங்குஹிதாதி வேதிதப்பா.

177. ஸத்தமபஞ்ஹே - துவீஹாயதனேஹி ரூபாயதனமனாயதனேஹி. அட்டஹி தாதுஹி ரூபதாதுயா ஸத்திங் ஸத்தஹி விஞ்ஞாணதாதுஹி.

178. அட்டமபஞ்ஹே - ஏகாதுஸஹாயதனேஹி ஸப்படிகாதம்மே ஸந்தாய தம்மாயதனவஜ்ஜேஹி, உபாதாதம்மே ஸந்தாய பொட்டப்பாயதனவஜ்ஜேஹி. தாதுஸுபி ஏஸேவ நயோ. அத்தயோஜனா பனெத்த ஹெட்டா வுத்தனயேனேவ வேதிதப்பாதி.

ஸங்குஹிதேன அஸங்குஹிதபதவண்ணனா.

3. ததியனயோ அஸங்குஹிதேன ஸங்குஹிதபதவண்ணனா

179. இது³னி அஸங்க³ஹிதேனஸங்க³ஹிதபத³ங் பா⁴ஜேதுங் வேத³னாக்க³ந்தே⁴னாதிஆதி³ ஆரத³த⁴ங். தத்ரித³ங் லக்க³ணங் - இமஸ்மிஞ்ஹி வாரே யங் க³ந்த⁴பதே³ன அஸங்க³ஹிதங் ஹுத்வா ஆயதனதா⁴துபதே³ஹி ஸங்க³ஹிதங், தஸ்ஸ க³ந்தா⁴தீ³ஹி ஸங்க³ஹங் புச்சித்வா விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங். தங் பன ரூபக்க³ந்த⁴விஞ்ஞாணக்க³ந்த⁴சக்காயதனாதீ³ஸ ந யுஜ்ஜதி. ரூபக்க³ந்தே⁴ன ஹி சத்தாரோ க³ந்தா⁴ க³ந்த⁴ஸங்க³ஹேன அஸங்க³ஹிதா. தேஸு தேன ஏகத⁴ம்மோபி ஆயதனதா⁴துஸங்க³ஹேன ஸங்க³ஹிதோ நாம நத்தி². நனு ச வேத³னாதீ³யோ த⁴ம்மாயதனேன ஸங்க³ஹிதாதி? ஸங்க³ஹிதா. ந பன ரூபக்க³ந்தோ⁴வ த⁴ம்மாயதனங், ரூபக்க³ந்த⁴தோ ஹி ஸுகு²மரூபமத்தங் த⁴ம்மாயதனங் ப⁴ஜதி. தஸ்மா யே த⁴ம்மாயதனேன ஸங்க³ஹிதா, ந தே ரூபக்க³ந்தே⁴ன ஸங்க³ஹிதா நாம. விஞ்ஞாணக்க³ந்தே⁴னபி இதரே சத்தாரோ க³ந்தா⁴ அஸங்க³ஹிதா. தேஸு தேன ஏகோபி ஆயதனதா⁴துஸங்க³ஹேன ஸங்க³ஹிதோ நாம நத்தி². ஏவங் ஸங்க³ஹிததாய அபா⁴வதோ ஏதானி அஞ்ஞானி ச ஏவரூபானி சக்காயதனாதீ³னி பதா³னி இமஸ்மிங் வாரே ந க³ஹிதானி. யானி பன பதா³னி விஞ்ஞானேன வா ஓளாரிகரூபேன வா அஸம்மிஸ்ஸங் த⁴ம்மாயதனேகதே³ஸங் தீ³பெந்தி, தானி இத⁴ க³ஹிதானி. தேஸங் இத³முத்தா³னங் -

“தயோ க³ந்தா⁴ ததா² ஸச்சா, இந்த்³ரியானி ச ஸோளஸ;
பதா³னி பச்சயாகாரே, சுத்த³ஸூபரி சுத்த³ஸ.

“ஸமதிங்ஸ பதா³ ஹொந்தி, கொச்ச²கேஸு த³ஸஸ்வத²;
துவே துளந்தரது³கா, அட்ட² ஹொந்தி மஹந்தரா³தி.

ஏதேஸு பன பதே³ஸு ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனானி பதா³னி ஏகதோ கத்வா ஸப்³பே³பி த்வாதீ³ஸ பஞ்ஹா வுத்தா. தேஸு ஏவங் க³ந்த⁴விபா⁴கோ வேதி³தப்³போ³. ஆயதனதா⁴துஸு பன பே⁴தோ³ நத்தி². தத்த² பட்²மபஞ்ஹே தாவ - தீ³ஹி க³ந்தே⁴ஹீதி ரூபஸஞ்ஞாஸங்கா³ரக்க³ந்தே⁴ஹி. ஆயதனதா⁴துயோ பன த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴துவஸேன வேதி³தப்³பா³.

தத்ராயங் நயோ - வேத³னாக்க³ந்தே⁴ன ஹி நிப்³பா³னஞ்ச ஸுகு²மரூபஸஞ்ஞாஸங்கா³ரா ச க³ந்த⁴ஸங்க³ஹேன அஸங்க³ஹிதா ஹுத்வா ஆயதனதா⁴துஸங்க³ஹேன ஸங்க³ஹிதா. தேஸு நிப்³பா³னங் க³ந்த⁴ஸங்க³ஹங் ந கச்ச²தி, ஸேஸா ரூபஸஞ்ஞாஸங்கா³ரக்க³ந்தே⁴ஹி ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. ஆயதனதா⁴துஸங்க³ஹங் பன நிப்³பா³னம்பி கச்ச²தேவ. தேன வுத்தங் - “அஸங்க³தங் க³ந்த⁴தோ ட²பெத்வா தீ³ஹி க³ந்தே⁴ஹி, ஏகேனாயதனேன, ஏகாய தா⁴துயா ஸங்க³ஹிதா³தி. ஸஞ்ஞாக்க³ந்த⁴பக்கே² பனெத்த² ஸஞ்ஞங் அபனெத்வா வேத³னாய ஸத்தி⁴ங் தயோ க³ந்தா⁴ ஸங்கா³ராதீ³ஸு ஸங்கா³ரக்க³ந்த⁴ங் அபனெத்வா ரூபவேத³னாஸஞ்ஞாவஸேன தயோ க³ந்தா⁴ வேதி³தப்³பா³.

180. துதியே - சது³ஹி க³ந்தே⁴ஹீதி விஞ்ஞாணவஜ்ஜேஹி. தே ஹி நிரோதே⁴ன க³ந்த⁴ஸங்க³ஹேன அஸங்க³ஹிதா ஹுத்வா ஆயதனதா⁴துஸங்க³ஹேன ஸங்க³ஹிதா.

181. ததியே - த்³வீஹீதி வேத³னாஸஞ்ஞாக்க³ந்தே⁴ஹி. ரூபாரூபஜீவிதிந்த்³ரியேன ஹி வேத³னாஸஞ்ஞாவிஞ்ஞாணக்க³ந்தா⁴ ச க³ந்த⁴ஸங்க³ஹேன அஸங்க³ஹிதா. தேஸு பன வேத³னாஸஞ்ஞாவ ஆயதனதா⁴துஸங்க³ஹேன ஸங்க³ஹிதா. தேன வுத்தங் - “வேத³னாஸஞ்ஞாக்க³ந்தே⁴ஹீதி. இமினா உபாயேன ஸப்³புத்த² க³ந்த⁴பே⁴தோ³ வேதி³தப்³போ³. இதோ பரஞ்ஹி க³ந்தா⁴னங் நாமமத்தமேவ வக்கா²ம.

182. சதுத்தே² - தீ³ஹி க³ந்தே⁴ஹீதி இத்தி²ந்த்³ரியபுரிஸிந்த்³ரியேஸு வேத³னாஸஞ்ஞாஸங்கா³ரேஹி, வேத³னாபஞ்சகே ரூபஸஞ்ஞாஸங்கா³ரேஹி; ஸத்தி⁴ந்த்³ரியாதீ³ஸு ப²ஸ்ஸபரியோஸானேஸு ரூபவேத³னாஸஞ்ஞாக்க³ந்தே⁴ஹி. வேத³னாய

வேதனாக்கந்த⁴ஸதிஸோவ தண்ணுபாதானகம்மப⁴வேஸு ஸங்கா²ரக்கந்த⁴ஸதிஸோவ வினிச்ச²யோ.

183. பஞ்சமே - ஜாதிஜராமரணேஸு ஜீவிதிந்த்²ரியஸதிஸோவ. ஜானேன பன நிப்பா³னங் ஸுகு²மருபங் ஸஞ்ஞா ச கந்த⁴ஸங்க³ஹேன அஸங்க³ஹிதா ஹுத்வா ஆயதனதா⁴துஸங்க³ஹேன ஸங்க³ஹிதா. தஸ்மா தங் ஸந்தா⁴ய ரூபக்கந்த⁴ஸஞ்ஞாக்கந்தா⁴னங் வஸேன த்வே கந்தா⁴ வேதிதப்பா³.

184. ச²ட்டே² - ஸோகாதித்தயே வேதனாய ஸதிஸோ. உபாயாஸாதீஸு ஸங்கா²ரஸதிஸோ. புன வேதனாய வேதனாக்கந்த⁴ஸதிஸோ, ஸஞ்ஞாய ஸஞ்ஞாக்கந்த⁴ஸதிஸோ, சேதனாதீஸு ஸங்கா²ரக்கந்த⁴ஸதிஸோ வினிச்ச²யோ. இமினா உபாயேன ஸத்தமபஞ்ஞாதீஸுபி ஸங்க³ஹாஸங்க³ஹோ வேதிதப்போ³தி.

அஸங்க³ஹிதேனஸங்க³ஹிதபத்வண்ணனா.

4. சதுத்தனயோ ஸங்க³ஹிதேனஸங்க³ஹிதபத்வண்ணனா

191. இதா³னி ஸங்க³ஹிதேனஸங்க³ஹிதபத்ங் பா⁴ஜேதுங் ஸமுதயஸச்சேனாதிஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² யங் கந்தா⁴தீஹி ஸங்க³ஹிதேன கந்தா⁴திவஸேன ஸங்க³ஹிதங், புன தஸ்ஸேவ கந்தா⁴தீஹி ஸங்க³ஹங் புச்சித்வா விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங். தங் கந்தா⁴யதனதா⁴துஸு ஏகம்பி ஸகலகொட்டா²ஸங் கஹேத்வா டி²தபதே³ஸு ந யுஜ்ஜதி. ஸகலேன ஹி கந்தா⁴திபதே³ன அஞ்ஞங் கந்தா⁴திவஸேன ஸங்க³ஹிதங் நாம நத்தி², யங் அத்தனோ ஸங்கா²ஹகங் ஸங்க³ஹிதவா புன தேனேவ ஸங்க³ஹங் கச்செய்ய. தஸ்மா ததா²ருபானி பதா³னி இமஸ்மிங் வாரே ந கஹிதானி. யானி பன பதா³னி ஸங்கா²ரேகதே³ஸங் வா அஞ்ஞேன அஸம்மிஸ்ஸங் தீபெந்தி - வேதனேகதே³ஸங் வா ஸுகு²மருபங் வா ஸத்தே³கதே³ஸங் வா, தானி இத⁴ கஹிதானி. தேஸங் இத³முத்தா³னங் -

“த்வே ஸச்சா பன்னரஸிந்த்²ரியா, ஏகாத்ஸ படிச்சபதா³;

உத்த⁴ங் புன ஏகாத்ஸ, கொச்ச²கபத்மெத்த² திங்ஸவித⁴”ந்தி.

பஞ்ஞா பனெத்த² த்வேயேவ ஹொந்தி. தத்த² யங் புச்சாய உத்த⁴டங் பத்ங், ததே³வ யேஹி த⁴ம்மேஹி கந்தா⁴திவஸேன ஸங்க³ஹிதங், தே த⁴ம்மே ஸந்தா⁴ய ஸப்பத்த² ஏகேன கந்தே⁴னாதிஆதி³ வுத்தங். தத்ராயங் நயோ - ஸமுதயஸச்சேன ஹி தண்ணாவஜ்ஜா ஸேஸா ஸங்கா²ரா கந்தா⁴திஸங்க³ஹேன ஸங்க³ஹிதா. புன தேஹி தண்ணாவ ஸங்க³ஹிதா. ஸா தண்ணா புன ஸங்கா²ரேஹேவ கந்தா⁴திஸங்க³ஹேன ஸங்க³ஹிதாதி. ஏஸேவ நயோ ஸப்பத்த². அருபத⁴ம்மபுச்சா²ஸு பனெத்த² ஸங்கா²ரக்கந்தோ⁴ வா வேதனாக்கந்தோ⁴ வா ஏகோ கந்தோ⁴ நாம. ரூபத⁴ம்மபுச்சா²ஸு ரூபக்கந்தோ⁴. பரிதே³வபுச்சாய ஸத்தாயதனங் ஏகங் ஆயதனங் நாம. ஸத்த³தா⁴து ஏகா தா⁴து நாம, ஸேஸட்டா²னேஸு த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴துவஸேனேவ அத்தோ² வேதிதப்போ³தி.

ஸங்க³ஹிதேனஸங்க³ஹிதபத்வண்ணனா.

5. பஞ்சமனயோ அஸங்க³ஹிதேனஅஸங்க³ஹிதபத்வண்ணனா

193. இதா³னி அஸங்க³ஹிதேன அஸங்க³ஹிதபத்ங் பா⁴ஜேதுங் ரூபக்கந்தே⁴னாதிஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² யங் கந்தா⁴தீஹி அஸங்க³ஹிதேன கந்தா⁴திவஸேன அஸங்க³ஹிதங், புன தஸ்ஸேவ கந்தா⁴தீஹி அஸங்க³ஹங் புச்சித்வா விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங். தங் பஞ்சக்கந்த⁴க்கா²ஹகேஸு துக்கஸச்சாதீஸு விஞ்ஞானேன ஸத்தி⁴ங் ஸுகு²மருபக்கா²ஹகேஸு அனிதஸ்ஸனஅப்படிகா⁴தீஸு ச பதே³ஸு ந யுஜ்ஜதி. தாதீஸேன ஹி பதே³ன நிப்பா³னங் கந்த⁴ஸங்க³ஹமத்தங் ந கச்செய்ய. ஸேஸா கந்தா⁴தீஹி

அஸங்குஹிதத்⁴ம்மா நாம நத்தி². தஸ்மா ததா²ரூபானி பதா³னி இமஸ்மிங் வாரே ந க³ஹிதானி. யானி பன பஞ்சக்க³ந்தே⁴ விஞ்ஞாணஞ்ச ஸுகு²மரூபேன ஸத்தி⁴ங் ஏகதோ ந தீ³பெந்தி, தானி இத⁴ க³ஹிதானி. தேஸங் இத³முத்தா³னங் -

“ஸப்³பே³ க³ந்தா⁴ ததா²யதனதா⁴துயோ ஸச்சதோ தயோ;
இந்த³ரியானிபி ஸப்³பா³னி, தேவீஸதி படிச்சதோ.

“பரதோ ஸோளஸ பதா³, தேசத்தாலீஸகங் திகே;
கொச்ச²கே ஸத்ததி த்வே ச, ஸத்த துளந்தரே பதா³.

“மஹந்தரே பதா³ வுத்தா, அட்டா²ரஸ ததோ பரங்;
அட்டா²ரஸேவ ஞாதப்³பா³, ஸேஸா இத⁴ ந பா⁴ஸிதா³தி.

பஞ்ஹா பனெத்த² ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனானங் வஸேன ஸமோதா⁴னெத்வா கதிஹி ஸத்தி⁴ங் ஸப்³பே³பி சதுத்திங்ஸ ஹொந்தி. தத்த² யங் புச்சா²ய உத்த⁴டங் பத³ங், ததே³வ யேஹி க³ந்தா⁴தீ³ஹி அஸங்குஹிதங், தே த⁴ம்மே ஸந்தா⁴ய ஏகேன க³ந்தே⁴னாதிஆதி³ வுத்தங்.

தத்ராயங் நயோ - ரூபக்க³ந்தே⁴ன ஹி சத்தாரோ க³ந்தா⁴ நிப்³பா³னஞ்ச க³ந்த⁴ஸங்குஹேன அஸங்குஹிதா. ஆயதனதா⁴துஸங்குஹேன பன ட²பெத்வா விஞ்ஞாணங் அவஸேஸா ஸங்குஹிதாதிவிஞ்ஞாணமேவ தீஹிபி க³ந்த⁴ஸங்குஹா³தீ³ஹி அஸங்குஹிதங் நாம. புன தேன விஞ்ஞாணேன ஸத்தி⁴ங் நிப்³பா³னேன சத்தாரோ க³ந்தா⁴ க³ந்தா⁴தி³ஸங்குஹேன அஸங்குஹிதா. தே ஸப்³பே³பி புன விஞ்ஞாணேனேவ க³ந்தா⁴தி³ஸங்குஹேன அஸங்குஹிதாதி ஏகேன க³ந்தே⁴ன, ஏகேனாயதனேன, ஸத்தஹி தா⁴தூஹி அஸங்குஹிதா நாம ஹொந்தி. அத² வா - யதே³தங் ரூபக்க³ந்தே⁴ன விஞ்ஞாணமேவ தீஹி க³ந்தா⁴தி³ஸங்குஹேஹி அஸங்குஹிதங், தேஹிபி விஞ்ஞாணத⁴ம்மேஹி தே ரூபத⁴ம்மாவ தீஹி ஸங்குஹேஹி அஸங்குஹிதா. புன தே ரூபத⁴ம்மா விஞ்ஞாணேனேவ தீஹி ஸங்குஹேஹி அஸங்குஹிதா. விஞ்ஞாணஞ்ச க³ந்த⁴தோ ஏகோ விஞ்ஞாணக்க³ந்தே⁴ ஹொதி, ஆயதனதோ ஏகங் மனாயதனங், தா⁴துதோ ஸத்த விஞ்ஞாணதா⁴துயோ. தஸ்மா “ஏகேன க³ந்தே⁴னா³திஆதி³ வுத்தங். இமினா உபாயேன ஸப்³புத்த² யங் புச்சா²ய உத்த⁴டங் பத³ங், ததே³வ யேஹி த⁴ம்மேஹி க³ந்தா⁴தி³வஸேன அஸங்குஹிதங், தேஸங் த⁴ம்மானங் வஸேன க³ந்தா⁴த³யோ வேதி³தப்³பா³. தத்த² து³தியபஞ்ஹே தாவ - ரூபவிஞ்ஞாணானங் வஸேன வேதி³தப்³பா³. வேத³னாத³யோ ஹி ரூபவிஞ்ஞாணேஹேவ க³ந்தா⁴தி³ஸங்குஹேன அஸங்குஹிதா. தே ச த்வே க³ந்தா⁴ ஏகாத³ஸாயதனானி ஸத்தரஸ தா⁴துயோ ஹொந்தி.

195. ததியபஞ்ஹே - விஞ்ஞாணங் ரூபா³தீ³ஹி சதூஹி அஸங்குஹிதந்தி தேஸங் வஸேன க³ந்தா⁴த³யோ வேதி³தப்³பா³.

196. சதுத்த²பஞ்ஹே - சக்கா²யதனங் வேத³னாதீ³ஹி சதூஹி³ இமினா நயேன ஸப்³புத்த² க³ந்தா⁴த³யோ வேதி³தப்³பா³. பரியோஸானே - ரூபஞ்ச த⁴ம்மாயதனந்தி உத்த⁴தானகா³தா²ய த³ஸ்ஸிதத⁴ம்மாயேவ அஞ்ஞோனாகாரேன ஸங்கி²பித்வா த³ஸ்ஸிதாதி.

அஸங்குஹிதேன அஸங்குஹிதபத³வண்ணனா.

6. ச²ட்ட²னயோ ஸம்பயோக³விப்பயோக³பத³வண்ணனா

228. இதா³னி ஸம்பயோக³விப்பயோக³பத³ங் பா⁴ஜேதுங் ரூபக்க³ந்தே⁴திஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² யங் லப்³ப⁴தி யஞ்ச ந லப்³ப⁴தி தங் ஸப்³ப⁴ங் புச்சா²ய க³ஹிதங். விஸ்ஸஜ்ஜனே பன யங் ந லப்³ப⁴தி, தங் நத்தீ²தி படிக்கி²த்தங். சதூஹி ஸம்பயோகோ³, சதூஹி விப்பயோகோ³; ஸபா⁴கோ³ விஸபா⁴கோ³தி ஹி வசனதோ சதூஹி அரூபக்க³ந்தே⁴ஹேவ ஸபா⁴கா³னங்

ஏகஸந்தானஸ்மிந் ஏகக்ஷணே உப்பன்னானங் அருபக்கந்தா⁴னங்யேவ அஞ்ஞமஞ்ஞங்
 ஸம்பயோகோ³ லப்³ப⁴தி. ரூபத⁴ம்மானங் பன ரூபேன நிப்³பா³னேன வா, நிப்³பா³னஸ்ஸ ச
 ரூபேன ஸத்³தி⁴ங் ஸம்பயோகோ³ நாம நத்தி². ததா² ரூபனிப்³பா³னானங் அருபக்கந்தே⁴ஹி,
 விஸபா⁴கா³ ஹி தே தேஸங். யதா² ச அருபக்கந்தா⁴னங் ரூபனிப்³பா³னேஹி, ஏவங்
 பி⁴ன்னஸந்தானேஹி நானாக்க³ணிகேஹி அருபத⁴ம்மேஹிபி ஸத்³தி⁴ங் நத்தி²யேவ. தேபி ஹி
 தேஸங் ஸந்தானக்க³ணவிஸபா⁴க³தாய விஸபா⁴கா³யேவ. அயங் பன விஸபா⁴க³தா
 ஸங்க³ஹட்டே²ன விருஜ்ஜ²னதோ ஸங்க³ஹனயே நத்தி². க³ணனுபக்³மத்தஞ்ஞி ஸங்க³ஹட்டோ².
 ஸம்பயோக³னயே பன அத்தி², ஏகுப்பாத³தாதி³லக்க³ணஞ்ஞி ஸம்பயோக³ட்டோ²தி. ஏவமெத்த²
 யஸ்ஸ ஏகத⁴ம்மேனபி ஸம்பயோக³லக்க³ணங் ந யுஜ்ஜ²தி, தஸ்ஸ புச்ச³ய ஸங்க³ஹங்
 கத்வாபி நத்தி²தி படிக்கே²போ கதோ. யஸ்ஸ விப்பயோக³லக்க³ணங் யுஜ்ஜ²தி, தஸ்ஸ
 விப்பயோகோ³ த³ஸ்ஸிதோ. யானி பன பதா³னி ஸத்தஸு விஞ்ஞாணதா⁴தூஸு ஏகாயபி
 அவிப்பயுத்தே ரூபேன நிப்³பா³னேன வா மிஸ்ஸகத⁴ம்மே தீ³பெந்தி, தானி ஸப்³ப³தா²பி இத⁴ ந
 யுஜ்ஜந்தி²தி ந க³ஹிதானி. தேஸங் இத³முத்தா³னங் -

“த⁴ம்மாயதனங் த⁴ம்மதா⁴து, து³க்க³ஸச்சஞ்ச ஜீவிதங்;
 ஸளாயதனங் நாமரூபங், சத்தாரோ ச மஹாப⁴வா.

“ஜாதிஜரா ச மரணங், திகெஸ்வேகூனவீஸதி;
 கொச்ச²கேஸு ச பஞ்ஞாஸ, அட்ட² துளந்தரே பதா³.

“மஹந்தரே பன்னரஸ, அட்டா²ரஸ ததோ பரே;
 தேவீஸ பத³ஸதங் ஏதங், ஸம்பயோகே³ ந லப்³ப⁴தி²தி.

த⁴ம்மாயதனஞ்ஞி ரூபனிப்³பா³னமிஸ்ஸகத்தா தஸ்மிந் அபரியாபன்னேன விஞ்ஞாணேனபி
 ந ஸக்கா ஸம்பயுத்தந்தி வத்துங். யஸ்மா பனெத்த² வேத³னாத³யோ விஞ்ஞாணேன ஸம்பயுத்தா,
 தஸ்மா விப்பயுத்தந்திபி ந ஸக்கா வத்துங். ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏவங் ஸப்³ப³த்தா²பி
 ஏதானி ந யுஜ்ஜந்தி²தி இத⁴ ந க³ஹிதானி. ஸேஸானி க³ந்தா⁴தீ³னி யுஜ்ஜந்தி²தி தானி க³ஹெத்வா
 ஏகேகவஸேன ச ஸமோதா⁴னேன ச பஞ்ஹவிஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங். தேஸு பஞ்ஹேஸு, பட்²மே
 - ஏகேனாயதனேனாதி மனாயதனேன. கேஹிசீதி த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴துபரியாபன்னேஹி
 வேத³னாஸஞ்ஞாஸங்கா²ரேஹி.

229. து³தியே - தீ³ஹீதி புச்சி²தங் புச்சி²தங் ட²பெத்வா ஸேஸேஹி. கேஹிசி ஸம்பயுத்தோதி
 வேத³னாக்க³ந்தோ⁴ ஸஞ்ஞாஸங்கா²ரேஹி. இதரேபி அத்தானங் ட²பெத்வா இதரேஹி. கேஹிசி
 விப்பயுத்தோதி ரூபனிப்³பா³னேஹி. ஏவங் ஸப்³ப³த்த² ரூபஸ்ஸ விப்பயோகே³
 த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴தூஸு அருபங், அருபஸ்ஸ விப்பயோகே³ ரூபங் த³ட்ட²ப³ப³ங்.
 ததியபஞ்ஹோ உத்தானத்தோ²வ.

231. சதுத்தே² - ‘கதிஹி க³ந்தே⁴ஹீதிஆதி³ங் அவத்வா ஸம்பயுத்தந்தி நத்தி²தி வுத்தங். தங்
 பன க³ந்தா⁴தீ³னங்யேவ வஸேன வேதி³தப்³ப³ங். பரதோபி ஏவரூபேஸு பஞ்ஹேஸு ஏஸேவ
 நயோ. ஆதி³பஞ்ஹஸ்மிஞ்ஞி ஸரூபதோ த³ஸ்ஸெத்வா பரதோ பானி ஸங்கி²த்தா. இமினா
 நயேன ஸப்³ப³த்த² அத்த²யோஜனா வேதி³தப்³பா³. யத்த² பன நாதிபாகடா ப⁴விஸ்ஸதி, தத்த² நங்
 பாகடங் கத்வாவ க³மிஸ்ஸாம.

234. ஸோளஸஹி தா⁴தூஹீதி சக்கு²விஞ்ஞாணதா⁴து தாவ அத்தானங் ட²பெத்வா ச²ஹி
 விஞ்ஞாணதா⁴தூஹி, த³ஸஹி ச ரூபதா⁴தூஹி. ஸேஸாஸுபி ஏஸேவ நயோ.

235. தீ³ஹி க³ந்தே⁴ஹீதி ஸங்கா²ரக்க³ந்தா⁴ங் ட²பெத்வா ஸேஸேஹி. ஏகாய தா⁴தூயாதி
 மனோவிஞ்ஞாணதா⁴தூயா. ஸமுத³யமக்க³னஞ்ஞி அஞ்ஞாய தா⁴தூயா ஸம்பயோகோ³

நத்தி². ஏகேன க²ந்தே⁴னாதி ஸங்கா²ர்க்க²ந்தே⁴ன. ஏகேனாயதனேனாதி த⁴ம்மாயதனேன. ஏகாய தா⁴துயாதி த⁴ம்மதா⁴துயா. ஏதேஸு ஹி தங் ஸச்சத்³வயங் கேஹிசி ஸம்பயுத்தங்.

238. ஸுகி²ந்த³ரியாதி³பஞ்ஹே - தீஹீதி ஸஞ்ஞாஸங்கா²ரவிஞ்ஞானேஹி. ஏகாய தா⁴துயாதி காயவிஞ்ஞாணதா⁴துயா, மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா ச. ச²ஹி தா⁴தூஹீதி காயவிஞ்ஞாணதா⁴துவஜ்ஜாஹி.

245. ரூபப⁴வபஞ்ஹே - ஸப்³பேஸம்பி அரூபக்க²ந்தா⁴னங் அரூபாயதனானஞ்ச அத்தி²தாய ந கேஹிசீதி வுத்தங். கா⁴னஜிவ்ஹாகாயவிஞ்ஞாணதா⁴தூனங் பன நத்தி²தாய தீஹி தா⁴தூஹி விப்பயுத்தோதி வுத்தங்.

256. அதி⁴மொக்க²பஞ்ஹே - த்³வீஹி தா⁴தூஹீதி மனோதா⁴துமனோவிஞ்ஞாணதா⁴தூஹி. பன்னரஸஹீதி ஸேஸாஹி த³ஸஹி ரூபதா⁴தூஹி, பஞ்சஹி ச சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஹி.

257. குஸலபஞ்ஹே - குஸலேஹி சதுன்னம்பி க²ந்தா⁴னங் க²ஹிதத்தா ஸம்பயோகோ³ படிக்கி²த்தோ.

258. வேத³னாத்திகபஞ்ஹே - ஏகேன க²ந்தே⁴னாதி வேத³னாக்க²ந்தே⁴னேவ. பன்னரஸஹீதி சக்கு²ஸோதகா⁴னஜிவ்ஹாவிஞ்ஞாணதா⁴துமனோதா⁴தூஹி சேவ ரூபதா⁴தூஹி ச. ஏகாத³ஸஹீதி காயவிஞ்ஞாணதா⁴துயா ஸத்³தி⁴ங் ரூபதா⁴தூஹி.

262. நேவவிபாகனவிபாகத⁴ம்மத⁴ம்மபஞ்ஹே - பஞ்சஹீதி சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஹி. அனுபாதி³ன்னஅனுபாதா³னியபஞ்ஹே - ச²ஹீதி மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துவஜ்ஜாஹி. ஸவிதக்கஸவிசாரபஞ்ஹே - பன்னரஸஹீதி பஞ்சஹி விஞ்ஞானேஹி ஸத்³தி⁴ங் ரூபதா⁴தூஹி. அவிதக்கவிசாரமத்தபஞ்ஹே - ஏகேன க²ந்தே⁴னாதிஆதி³ ஸங்கா²ர்க்க²ந்த⁴வஸேனேவ வேதி³தப்³ங். து³தியஜ்ஜா²னவிசாரஞ்ஹி ட²பெத்வா ஸேஸா அவிதக்கவிசாரமத்தா நாம. பீதிங் ட²பெத்வா ஸேஸா பீதிஸஹக³தா. தத்த² விசாரோ விசாரேன, பீதி ச பீதியா ந ஸம்பயுத்தாதி ஸங்கா²ர்க்க²ந்த⁴த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴துஸு கேஹிசி ஸம்பயுத்தா நாம. ஸோளஸஹீதி த⁴ம்மதா⁴துமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துவஜ்ஜாஹேவ. அவிதக்கஅவிசாரபஞ்ஹே - ஏகாய தா⁴துயாதி மனோதா⁴துயா. ஸுக²ஸஹக³தா உபெக்கா²ஸஹக³தா ச வேத³னாத்திகே வுத்தாவ. த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³பா³த்யோ குஸலஸதி³ஸாவ.

271. பரித்தாரம்மணங் விபாகத⁴ம்மஸதி³ஸங். ஏகாய தா⁴துயாதி த⁴ம்மதா⁴துயா. கேஹிசீதி யே தத்த² பரித்தாரம்மணா ந ஹொந்தி, தேஹி. த⁴ம்மதா⁴து பன பரித்தாரம்மணானங் ச²ன்னங் சித்துப்பாதா³னங் வஸேன சதூஹி க²ந்தே⁴ஹி ஸங்க³ஹிதத்தா பட²மபடிக்கே²பமேவ ப⁴ஜதி. மஹக்³தாரம்மணாத³யோ குஸலஸதி³ஸாவ.

273. அனுப்பன்னேஸு - பஞ்சஹி தா⁴தூஹீதி சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஹி. தானி ஹி ஏகந்தேன உப்பாதி³த⁴ம்மபூ⁴தானேவ, உப்பன்னகொட்டா²ஸம்பி பன ப⁴ஜந்தி. பச்சப்பன்னாரம்மணாத³யோ பரித்தாரம்மணஸதி³ஸாவ. ஹேதுஆத³யோ ஸமுத³யஸதி³ஸாவ. ஸஹேதுகா சேவ ந ச ஹேதுபி பீதிஸஹக³தஸதி³ஸாவ. ததா² பராமாஸஸம்பயுத்தா. அனுபாதி³ன்னா அனுப்பன்னஸதி³ஸாவ. ஸேஸங் ஸப்³புத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ஸம்பயோக³விப்பயோக³பத³வண்ணனா.

7. ஸத்தமனயோ ஸம்பயுத்தேனவிப்பயுத்தபத³வண்ணனா

306. இதா³னி ஸம்பயுத்தேனவிப்பயுத்தபத³ங் பா⁴ஜேதுங் வேத³னாக்க²ந்தே⁴னாதிஆதி³ ஆரத்⁴ங். தத்ரித³ங் லக்க²ணங் - இமஸ்மிஞ்ஹி வாரே புச்சா²ய உத்³த⁴டபதே³ன யே த⁴ம்மா

ஸம்பயுத்தா, தேஹி யே த்மமா விப்பயுத்தா, தேஸங் கந்தாத்தீஹி விப்பயோகங் புச்சித்வா விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங். தங் பன ரூபக்கந்தாத்தீஸு ந யுஜ்ஜதி. ரூபக்கந்தேன ஹி ஸம்பயுத்தா நாம நத்தி. தஸ்மா தஞ்ச அஞ்ஞானி ச ஏவரூபானி பதானி இமஸ்மிங் வாரே ந கஹிதானி. யானி பன பதானி த்மமதாதுயா ஸம்பயுத்தே த்மமே விஞ்ஞாணஞ்ச அஞ்ஞேன அஸம்மிஸ்ஸங் தீபெந்தி, தானி இத கஹிதானி. தேஸங் இதமுத்தானங் -

“சத்தாரோ கந்தாயதனஞ்ச ஏகங்,
த்வே இந்த்ரியா தாதுபதானி ஸத்த;
தயோ படிச்சா அத் பஸ்ஸஸத்தகங்,
திகே தயோ ஸத்த மஹந்தரே ச.

“ஏகங் ஸவிதக்கங், ஸவிசாரமேகங்;
யுத்தங் உபெக்காய ச ஏகமேவாதி.

பரியோஸானே - கந்தா சதுரோதிஆதினாபி அயமேவத்தோ ஸங்கஹிதோ. தத்த யானி பதானி ஸதிஸ்ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனானி, தானி உப்படிபடியாபி ஸமோதாநெத்வா தத்த வேதனாக்கந்தாத்திகா பஞ்ஹா கதா. தேஸு ஏவங் கந்தாத்திவிபாக்கோ வேதிதப்போ. வேதனாக்கந்தாத்திபஞ்ஹே தாவ - ஏகேனாதி மனாயதனேன. ஸத்தஹீதி விஞ்ஞாணதாதுஹி. கேஹிசீதி த்மமாயதனே வேதனாத்தீஹி. விஞ்ஞாணதாதுபஞ்ஹே - தே த்மமா ந கேஹிசீதி தே புச்சாய உத்தடபதங் விஞ்ஞாணதாதுங் டபெத்வா ஸேஸா ச விஞ்ஞாணதாதுத்மமா, ரூபங், நிப்பாநஞ்ச. தேஹி ஸப்பேஸங் கந்தாயதனானங் ஸங்கஹிதத்தா ந கேஹிசி கந்தேஹி ஆயதனேஹி வா விப்பயுத்தா. ஏகாய தாதுயாதி யா யா புச்சாய உத்தடா ஹோதி தாய தாய.

309. உபெக்கந்த்ரியபஞ்ஹே - பஞ்சஹீதி உபெக்காஸம்பயுத்தாஹி சக்குவிஞ்ஞாணதாதுஆதிஹி. இமினா நயேன ஸப்பத்த புச்சாய உத்தடபதேனேவ ஸத்திங் விப்பயுத்தானங் வஸேன அத்தோ வேதிதப்போதி.

ஸம்பயுத்தேனவிப்பயுத்தபதவண்ணனா.

8. அட்டமனயோ விப்பயுத்தேனஸம்பயுத்தபதவண்ணனா

317. இதானி விப்பயுத்தேனஸம்பயுத்தபதங் பாஜேதுங் ரூபக்கந்தேனாதிஆதி ஆரத்தங். தத்த ஸப்பாபி புச்சா மோகப்புச்சாவ . ரூபக்கந்தேன ஹி விப்பயுத்தா நாம சத்தாரோ கந்தா, தேஸங் அஞ்ஞேஹி ஸம்பயோகோ நத்தி. வேதனாக்கந்தேன விப்பயுத்தங் ரூபங் நிப்பாநஞ்ச, தஸ்ஸ ச கேனசி ஸம்பயோகோ நத்தி. ஏவங் ஸப்பபதேஸு. விப்பயுத்தானங் பன ஸம்பயோகாபாவோ வேதிதப்போ. இதி புச்சாய மோகத்தா ஸப்பவிஸ்ஸஜ்ஜனேஸு நத்தி நத்திஇச்சேவ வுத்தந்தி.

விப்பயுத்தேனஸம்பயுத்தபதவண்ணனா.

9. நவமனயோ ஸம்பயுத்தேனஸம்பயுத்தபதவண்ணனா

319. இதானி ஸம்பயுத்தேனஸம்பயுத்தபதங் பாஜேதுங் வேதனாக்கந்தேனாதிஆதி ஆரத்தங். தத்த யங் கந்தாத்திவஸேன ஸம்பயுத்தங், புன தஸ்ஸேவ கந்தாத்தீஹி ஸம்பயோகங் புச்சித்வா விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங். தங் ரூபேன வா ரூபமிஸ்ஸகேஹி வா ஸப்பரூபக்கந்தாஸங்காஹகேஹி வா பதேஹி ஸத்திங் ந யுஜ்ஜதி. ரூபேன ஹி ரூபமிஸ்ஸகேன வா அஞ்ஞேஸங் ஸம்பயோகோ நத்தி. ஸப்பரூபக்கந்தாஸங்காஹகேஹி ஸப்பேஸங் ஸம்பயோகாரஹானங் கந்தாத்தீனங் கஹிதத்தா அஞ்ஞங்யேவ நத்தி, யங் தேன ஸஹ ஸம்பயோகங் கச்செய்ய. தஸ்மா ததாரூபானி பதானி இத ந கஹிதானி. யானி பன

பதா³னி ரூபேன அஸம்மிஸ்ஸங் அருபேகதே³ஸங் தீ³பெந்தி, தானி இத⁴ க³ஹிதானி. தேஸங் இத³முத்தா³னங் -

“அருபக்க³ந்தா⁴ சத்தாரோ, மனாயதனமேவ ச;
விஞ்ஞாணதா⁴துயோ ஸத்த, த்³வே ஸச்சா சுத்த³ஸிந்த்³ரியா.

“பச்சயே த்³வாத்³ஸ பதா³, ததோ உபரி ஸோளஸ;
திகேஸு அட்ட² கொச்ச²கே, தேசத்தாலீஸமேவ ச.

“மஹந்தரது³கே ஸத்த, பதா³ பிட்டி²து³கேஸு ச²;
நவமஸ்ஸ பத³ஸ்ஸேதே, நித்³தே³ஸே ஸங்க³ஹங் க³தா³தி.

ஸப்³புஞ்ஹேஸு பன யே த⁴ம்மா புச்சா²ய உத்த⁴டா, தே யேஹி ஸம்பயுத்தா ஹொந்தி, தேஸங் வஸேன க³ந்தா⁴தி³பே⁴தோ³ வேதி³தப்³போ³. வேது³னாக்க³ந்தே⁴ன ஹி இதரே தயோ க³ந்தா⁴ ஸம்பயுத்தா, புன தேஹி வேது³னாக்க³ந்தோ⁴ ஸம்பயுத்தோ. ஸோ தேஹி ஸஞ்ஞாதீ³ஹி தீ³ஹி க³ந்தே⁴ஹி, ஏகேன மனாயதனேன, ஸத்தஹி விஞ்ஞாணதா⁴தூ³ஹி, ஏகஸ்மிங் த⁴ம்மாயதனே, த⁴ம்மதா⁴துயா ச, கேஹிசி ஸஞ்ஞாஸங்கா²ரேஹேவ ஸம்பயுத்தோ. ஏஸேவ நயோ ஸப்³புத்தா³தி.

ஸம்பயுத்தேனஸம்பயுத்தபத³வண்ணனா.

10. து³ஸமனயோ விப்பயுத்தேனவிப்பயுத்தபத³வண்ணனா

353. இதா³னி விப்பயுத்தேனவிப்பயுத்தபத³ங் பா⁴ஜேதுங் ரூபக்க³ந்தே⁴னாதிஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² யே ஸம்பயோக³விப்பயோக³பத³னித்³தே³ஸே ரூபக்க³ந்தா⁴துயோ த⁴ம்மா உத்த⁴டா, ஸப்³புச்சா²ஸு தேயேவ உத்த⁴டா. ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனானங் பன ஏகதோ க³ஹிதத்தா பதா³னி அஞ்ஞாய படிபாடியா ஆக³தானி. தத்த² யங் பத³ங் புச்சா²ய உத்த⁴டங், தங் யேஹி த⁴ம்மேஹி விப்பயுத்தங், தேஸங் வஸேன க³ந்தா⁴தி³விபா⁴கோ³ வேதி³தப்³போ³. ரூபக்க³ந்தே⁴ன ஹி வேது³னாத்³யோ விப்பயுத்தா, தேஹி ச ரூபக்க³ந்தோ⁴ விப்பயுத்தோ. நிப்³பா³னங் பன ஸுகு²மரூபக³திகமேவ. ஸோ ரூபக்க³ந்தோ⁴ சதூ³ஹி க³ந்தே⁴ஹி, ஏகேன மனாயதனேன ஸத்தஹி விஞ்ஞாணதா⁴தூ³ஹி, த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴தூ³ஸு, கேஹிசி வேது³னாதீ³ஹி த⁴ம்மேஹேவ விப்பயுத்தோ. ஏஸேவ நயோ ஸப்³புத்தா³தி.

விப்பயுத்தேனவிப்பயுத்தபத³வண்ணனா.

11. ஏகாத்³ஸமனயோ ஸங்க³ஹிதேனஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தபத³வண்ணனா

409. இதா³னி ஸங்க³ஹிதேனஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தபத³ங் பா⁴ஜேதுங் ஸமுதயஸச்சேனாதிஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² யே ஸங்க³ஹிதேனஸங்க³ஹிதபத³னித்³தே³ஸே ஸமுதயஸச்சாத்³யோவ த⁴ம்மா உத்த⁴டா, ஸப்³புச்சா²ஸு தேயேவ உத்த⁴டா. ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனானங் பன ஏகதோ க³ஹிதத்தா பதா³னி அஞ்ஞாய படிபாடியா ஆக³தானி. தத்த² யே த⁴ம்மா புச்சா²ய உத்த⁴டபதே³ன க³ந்தா⁴தி³ஸங்க³ஹேன ஸங்க³ஹிதா, தேஸங் யேஹி ஸம்பயோகோ³ வா விப்பயோகோ³ வா ஹொதி, தேஸங் வஸேன க³ந்தா⁴தி³விபா⁴கோ³ வேதி³தப்³போ³.

தத்ராயங் நயோ - ஸமுதயஸச்சேன தாவ ஸங்கா²ரக்க³ந்த⁴பரியாபன்னா த⁴ம்மா க³ந்தா⁴தி³ஸங்க³ஹேன ஸங்க³ஹிதா. தே ச ஸேஸேஹி தீ³ஹி க³ந்தே⁴ஹி, ஏகேன மனாயதனேன, ஸத்தஹி விஞ்ஞாணதா⁴தூ³ஹி, ஸங்கா²ரக்க³ந்தே⁴ த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴தூ³ஸு ச ட²பெத்வா தண்ஹங் ஸேஸேஹி ஸம்பயுத்தத்தா கேஹிசி ஸம்பயுத்தா நாம. ஏகேன பன ரூபக்க³ந்தே⁴ன, து³ஸஹி ரூபாயதனேஹி, ரூபதா⁴தூ³ஹி ச

விப்பயுத்தா, ஏகஸ்மிங் த⁴ம்மாயதனே த⁴ம்மதா⁴துயா ச, ரூபனிப்பா³னேஹி விப்பயுத்தத்தா கேஹிசி விப்பயுத்தா நாம. இமினா உபாயேன ஸப்³பத்த² அத்தோ² வேதி³தப்போ³தி.

ஸங்க³ஹிதேனஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தபத³வண்ணனா.

12. த்வாதஸமனயோ ஸம்பயுத்தேனஸங்க³ஹிதாஸங்க³ஹிதபத³வண்ணனா

417. இதா³னி ஸம்பயுத்தேனஸங்க³ஹிதாஸங்க³ஹிதபத³ங் பா⁴ஜேதுங் வேத³னாக்க²ந்தே⁴னாதிஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² யே ஸம்பயுத்தேனஸம்பயுத்தபத³னித்தே³ஸே வேத³னாக்க²ந்தா⁴த்யோ த⁴ம்மா உத்த⁴டா, ஸப்³புச்சா²ஸு தேயேவ உத்த⁴டா. தத்த² யே த⁴ம்மா புச்சா²ய உத்த⁴டபதே³ன ஸம்பயுத்தா, தேஸங் யேஹி ஸங்க³ஹோ வா அஸங்க³ஹோ வா ஹோதி, தேஸங் வஸேன கந்தா⁴தி³பே⁴தோ³ வேதி³தப்போ³தி.

தத்ராயங் நயோ - வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ ஹி ஸஞ்ஞாதீ³ஹி ஸம்பயுத்தோ. தே ஸஞ்ஞாத்யோ தீஹி ஸஞ்ஞாதிக்க²ந்தே⁴ஹி, த்³வீஹி த⁴ம்மாயதனமனாயதனேஹி, த⁴ம்மதா⁴துயா சேவ, ஸத்தஹி ச விஞ்ஞாணதா⁴தூஹீதி அட்ட²ஹி தா⁴தூஹி ஸங்க³ஹிதா, ஸேஸாஹி கந்தா⁴யதனதா⁴தூஹி அஸங்க³ஹிதா. இமினா உபாயேன ஸப்³பத்த² அத்தோ² வேதி³தப்போ³தி.

ஸம்பயுத்தேனஸங்க³ஹிதாஸங்க³ஹிதபத³வண்ணனா.

13. தேரஸமனயோ அஸங்க³ஹிதேனஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தபத³வண்ணனா

448. இதா³னி அஸங்க³ஹிதேனஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தபத³ங் பா⁴ஜேதுங் ரூபக்க²ந்தே⁴னாதிஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² யே பஞ்சமே அஸங்க³ஹிதேனஅஸங்க³ஹிதபத³னித்தே³ஸே ரூபக்க²ந்தே⁴ன ஸதி³ஸபஞ்ஹா த⁴ம்மா, யே ச அரூபப⁴வேன ஸதி³ஸா, தேயேவ உத்த⁴டா. ஸேஸா பன ந ருஹந்தீதி ந உத்த⁴டா. வேத³னாக்க²ந்தே⁴ன ஹி கந்தா⁴தி³வஸேன பன ரூபாரூபத⁴ம்மா அஸங்க³ஹிதா ஹோந்தி. தேஸஞ்ச ஸம்பயோகோ³ நாம நத்தி². தஸ்மா யானி பதா³னி ருஹந்தி, தானேவ ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனேஹி ஸத்தி⁴ங் ஸமோதா⁴னெத்வா உத்த⁴டானி. தத்த² யே த⁴ம்மா புச்சா²ய உத்த⁴டத⁴ம்மேஹி கந்தா⁴தி³வஸேன அஸங்க³ஹிதா, தே யேஹி ஸம்பயுத்தா ச விப்பயுத்தா ச, தேஸங் வஸேன கந்தா⁴தி³விபா⁴கோ³ வேதி³தப்போ³தி.

தத்ராயங் நயோ - ரூபக்க²ந்தே⁴ன தாவ விஞ்ஞாணமேவ தீஹி ஸங்க³ஹேஹி அஸங்க³ஹிதங். தங் வேத³னாதீ³ஹி தீஹி கந்தே⁴ஹி, த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴தூஸு ச வேத³னாதீ³ஹேவ ஸம்பயுத்தங். ஏகேன ரூபக்க²ந்தே⁴ன, த³ஸஹி ரூபாயதனரூபதா⁴தூஹி, த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴தூஸு ச ரூபனிப்பா³னத⁴ம்மேஹி விப்பயுத்தங். தங் ஸந்தா⁴ய தே த⁴ம்மா தீஹி கந்தே⁴ஹீதிஆதி³ வுத்தங். இமினா நயேன ஸப்³பத்த² அத்தோ² வேதி³தப்போ³தி.

அஸங்க³ஹிதேனஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தபத³வண்ணனா.

14. சுத்தஸமனயோ விப்பயுத்தேனஸங்க³ஹிதாஸங்க³ஹிதபத³வண்ணனா

456. இதா³னி விப்பயுத்தேனஸங்க³ஹிதாஸங்க³ஹிதபத³ங் பா⁴ஜேதுங் ரூபக்க²ந்தே⁴னாதிஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² யேஸங் பதா³னங் விப்பயோகோ³ ந ருஹதி, தானி இமஸ்மிங் வாரே ந க³ஹிதானி. கானி பன தானீதி? த⁴ம்மாயதனாதீ³னி. த⁴ம்மாயதனஸ்ஸ ஹி கந்தா⁴தி³ஸு ஏகேனாபி விப்பயோகோ³ ந ருஹதி. த⁴ம்மதா⁴துஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. தேஸங் இத³முத்தா³னங் -

“த⁴ம்மாயதனங் த⁴ம்மதா⁴து, ஜீவிதிந்த்³ரியமேவ ச;
நாமரூபத³ஞ்சேவ, ஸளாயதனமேவ ச.

“ஜாதிஆதித்தயங் ஏகங், பத³ங் வீஸதிமே திகே;
திகாவஸானிகங் ஏகங், ஸத்த துளந்தரே பதா³.

“த³ஸேவ கொ³ச்ச²கே ஹோந்தி, மஹந்தரம்ஹி சுத்த³ஸ;
ச² பதா³னி ததோ உத்த³ங் ஸப்பா³னிபி ஸமாஸதோ;
பதா³னி ச ந லப்ப³ந்தி, சத்தாலீஸஞ்ச ஸத்த சா³தி.

பரியோஸானே ச - த⁴ம்மாயதனங் த⁴ம்மதா⁴தூதி காதா²பி இமமேவத்த²ங் தீ³பேதுங்
வுத்தா. இமானி பன ட²பெத்வா ஸேஸானி ஸப்பா³னிபி லப்ப³ந்தி. தேஸு
க²ந்தா⁴தி³விபா⁴கோ³ வுத்தனயானுஸாரேனேவ வேதி³தப்போ³தி.

விப்பயுத்தேனஸங்க³ஹிதாஸங்க³ஹிதபத³வண்ணனா.

நிகமனகதா²

எத்தாவதா ச -

தா⁴துப்பபே⁴த³குஸலோ, யங் தா⁴துகத²ங் ததா²க³தோ ஆஹ;
தஸ்ஸா நயமுக²பே⁴த³-ப்பகாஸனங் நி²டி²தங் ஹோதி.

இமினா நயமுக²பே⁴த³-ப்பகாஸனேன ஹி விபா⁴வினா ஸக்கா;
ஞாதுங் ஸப்பே³பி நயா, ஸங்கே²பகதா²வ இதி வுத்தா.

ஏகேகஸ்ஸ பன ஸசே, பத³ஸ்ஸ வித்தா²ரமேவ பா⁴ஸெய்யங்;
வசனஞ்ச அதிவிய ப³ஹுங், ப⁴வெய்ய அத்தோ² ச அவிஸேஸோ.

இதி ஊனபா⁴ணவாரத்³வயாய, யங் தந்தியா மயா ஏதங்;
குருனா பத்தங் புஞ்ஞங், ஸுகா²ய தங் ஹோது லோகஸ்ஸாதி.

தா⁴துகதா²-அட்ட²கதா² நி²டி²தா.

நமோ தஸ்ஸ ப⁴க³வதோ அரஹதோ ஸம்மாஸம்பு³த்த⁴ஸ்ஸ

அபி⁴த⁴ம்மபிடகே

புக்³க³லபஞ்ஞத்தி-அட்ட²கதா²

நிபுணத்த²ங் பகரணங், தா⁴துபே⁴த³ப்பகாஸனோ;
ஸத்தா² தா⁴துகத²ங் நாம, தே³ஸயித்வா ஸுராலயே.

அனந்தரங் தஸ்ஸ ஜினோ, பஞ்ஞத்திபே⁴த³தீ³பனங்;
ஆஹ புக்³க³லபஞ்ஞத்திங், யங் லோகே அக்³க³புக்³க³லோ.

தஸ்ஸா ஸங்வண்ணனோகாஸோ, யஸ்மா தா³னி உபாக³தோ;
தஸ்மா நங் வண்ணயிஸ்ஸாமி, தங் ஸுணாத² ஸமாஹிதாதி.

1. மாதிகாவண்ணனா

1. ச² பஞ்ஞத்தியோ - க²ந்த⁴பஞ்ஞத்தி...பே... புக³க³லபஞ்ஞத்தீதி அயங் தாவ புக³க³லபஞ்ஞத்தியா உத்³தே³ஸோ. தத்த² சா²தி க³ணனபரிச்சே²தோ³. தேன யே த⁴ம்மே இத⁴ பஞ்ஞபேதுகாமோ தேஸங் க³ணனவஸேன ஸங்கே²பதோ பஞ்ஞத்திபரிச்சே²த³ங் த³ஸ்ஸேதி. பஞ்ஞத்தியோதி பரிச்சி²ன்னத⁴ம்மனித³ஸ்ஸனங். தத்த² “ஆசிக்க²தி தே³ஸேதி பஞ்ஞபேதி பட்ட²பேதி”தி (ஸங். நி. 2.20) ஆக³தட்டா²னே பஞ்ஞாபனா த³ஸ்ஸனா பகாஸனா பஞ்ஞத்தி நாம. “ஸுபஞ்ஞத்தங் மஞ்சபீ²”ந்தி (பாரா. 269) ஆக³தட்டா²னே ட²பனா நிக்கி²பனா பஞ்ஞத்தி நாம. இத⁴ உப⁴யம்பி வட்டதி. ச² பஞ்ஞத்தியோதி ஹி ச² பஞ்ஞாபனா, ச² த³ஸ்ஸனா பகாஸனாதிபி; ச² ட²பனா நிக்கி²பனாதிபி இத⁴ அதி⁴ப்பேதமேவ. நாமபஞ்ஞத்தி ஹி தே தே த⁴ம்மே த³ஸ்ஸேதிபி, தேன தேன கொட்டா²ஸேன ட²பேதிபி.

க²ந்த⁴பஞ்ஞத்தீதிஆதி³ பன ஸங்கே²பதோ தாஸங் பஞ்ஞத்தீனங் ஸஞ்நபத³ஸ்ஸனங். தத்த² க²ந்தா⁴னங் ‘க²ந்தா⁴’தி பஞ்ஞாபனா த³ஸ்ஸனா பகாஸனா ட²பனா நிக்கி²பனா க²ந்த⁴பஞ்ஞத்தி நாம. ஆயதனானங் ஆயதனானீதி, தா⁴தூனங் தா⁴துயோதி, ஸச்சானங் ஸச்சானீதி, இந்த³ரியானங் இந்த³ரியானீதி, புக³க³லானங் புக³க³லாதி பஞ்ஞாபனா த³ஸ்ஸனா பகாஸனா ட²பனா நிக்கி²பனா புக³க³லபஞ்ஞத்தி நாம.

பாளிமுத்தகேன பன அட்ட²கதா²னயேன அபராபி ச² பஞ்ஞத்தியோ - விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி, அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி, விஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி, அவிஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி, விஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி, அவிஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தீதி. தத்த² குஸலாகுஸலஸ்ஸேவ ஸச்சிகட்ட²பரமத்த²வஸேன விஜ்ஜமானஸ்ஸ ஸதோ ஸம்பூ⁴தஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ பஞ்ஞாபனா விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி நாம. ததா² அவிஜ்ஜமானஸ்ஸ லோகனிருத்திமத்தஸித்³த⁴ஸ்ஸ இத்தி²புரிஸாதி³கஸ்ஸ பஞ்ஞாபனா அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி நாம. ஸப்³பா³காரேனபி அனுபலப்³ப⁴னெய்யஸ்ஸ வாசாவத்து²மத்தஸ்ஸேவ பஞ்சமஸச்சாதி³கஸ்ஸ தித்தி²யானங் அணுபகதிபுரிஸாதி³கஸ்ஸ வா பஞ்ஞாபனாபி அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தியேவ. ஸா பன ஸாஸனாவசரா ந ஹோதீதி இத⁴ ந க³ஹிதா. இதி இமேஸங் விஜ்ஜமானாவிஜ்ஜமானானங் விகப்பனவஸேன ஸேஸா வேதி³தப்³பா³. ‘தேவிஜ்ஜோ’, ‘ச²ளபி⁴ஞ்ஞோ’திஆதீ³ஸு ஹி திஸ்ஸோ விஜ்ஜா ச² அபி⁴ஞ்ஞா ச விஜ்ஜமானா, புக³க³லோ அவிஜ்ஜமானோ. தஸ்மா திஸ்ஸோ விஜ்ஜா அஸ்ஸாதி தேவிஜ்ஜோ, ச² அபி⁴ஞ்ஞா அஸ்ஸாதி ச²ளபி⁴ஞ்ஞோதி ஏவங் விஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானஸ்ஸ பஞ்ஞாபனதோ ஏவருபா விஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி நாம. ‘இத்தி²ருபங்’,

‘புரிஸுருப’ந்திஆதீஸு பன இத்தி²புரிஸா அவிஜ்ஜமானா, ரூபங் விஜ்ஜமானங். தஸ்மா இத்தி²யா ரூபங் இத்தி²ரூபங், புரிஸஸ்ஸ ரூபங் புரிஸுருபந்தி ஏவங் அவிஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானஸ்ஸ பஞ்ஞாபனதோ ஏவரூபா அவிஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி நாம. சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸோ, ஸோதஸம்ப²ஸ்ஸோதிஆதீஸு சக்கு²ஸோதாத³யோபி ப²ஸ்ஸோபி விஜ்ஜமானோயேவ. தஸ்மா சக்கு²ம்ஹி ஸம்ப²ஸ்ஸோ, சக்கு²தோ ஜாதோ ஸம்ப²ஸ்ஸோ, சக்கு²ஸ்ஸ வா ப²லபு⁴தோ ஸம்ப²ஸ்ஸோ சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸோதி ஏவங் விஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானஸ்ஸ பஞ்ஞாபனதோ ஏவரூபா விஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி நாம. க²த்தியபுத்தோ, ப்³ராஹ்மணபுத்தோ, ஸெட்டி²புத்தோதிஆதீஸு க²த்தியாத³யோபி அவிஜ்ஜமானா, புத்தோபி. தஸ்மா க²த்தியஸ்ஸ புத்தோ க²த்தியபுத்தோதி ஏவங் அவிஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானஸ்ஸ பஞ்ஞாபனதோ ஏவரூபா அவிஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி நாம. தாஸு இமஸ்மிங் பகரணே புரிமா திஸ்ஸோவ பஞ்ஞத்தியோ லப்³ப⁴ந்தி. “க²ந்த⁴பஞ்ஞத்தி...பே... இந்த³ரியபஞ்ஞத்தி”தி இமஸ்மிஞ்ஹி டா²னே விஜ்ஜமானஸ்ஸேவ பஞ்ஞாபிதத்தா விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி லப்³ப⁴தி. “புக்³க³லபஞ்ஞத்தி”தி பதே³ அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி. பரதோ பன ‘தேவிஜ்ஜோ’, ‘ச²ளபி⁴ஞ்ஞோ’திஆதீஸு விஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி லப்³ப⁴த்தி.

அட்ட²கதா²முத்தகேன பன ஆசரியனயேன அபராபி ச² பஞ்ஞத்தியோ - உபாதா³பஞ்ஞத்தி, உபனிதா⁴பஞ்ஞத்தி, ஸமோதா⁴னபஞ்ஞத்தி, உபனிக்கி²த்தபஞ்ஞத்தி, தஜ்ஜாபஞ்ஞத்தி, ஸந்ததிபஞ்ஞத்தி . தத்த² யோ ரூபவேத³னாதீஹி ஏகத்தேன வா அஞ்ஞத்தேன வா ரூபவேத³னாத³யோ விய ஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²ன அனுபலப்³ப⁴ஸபா⁴வோபி ரூபவேத³னாதி³பே⁴தே³ க²ந்தே⁴ உபாதா³ய நிஸ்ஸாய காரணங் கத்வா ஸம்மதோ ஸத்தோ. தானி தானி அங்கா³னி உபாதா³ய ரதோ² கே³ஹங் முட்டி² உத்³த⁴னந்தி ச; தே தேயேவ ரூபாத³யோ உபாதா³ய க⁴டோ படோ; சந்த³ஸூரியபரிவத்தாத³யோ உபாதா³ய காலோ, தி³ஸா; தங் தங் பூ⁴தனிமித்தஞ்சேவ பா⁴வனானிஸங்ஸஞ்ச உபாதா³ய நிஸ்ஸாய காரணங் கத்வா ஸம்மதங் தேன தேனாகாரேன உபட்டி²தங் உக்³க³ஹனிமித்தங் படிபா⁴க³னிமித்தந்தி அயங் ஏவரூபா உபாதா³பஞ்ஞத்தி நாம. பஞ்ஞபேதப்³ப⁴ட்டே²ன சேஸா பஞ்ஞத்தி நாம, ந பஞ்ஞாபனட்டே²ன. யா பன தஸ்ஸத்த²ஸ்ஸ பஞ்ஞாபனா, அயங் அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தியேவ.

யா பட²மது³தியாதீ³னி உபனிதா⁴ய து³தியங் ததியந்திஆதி³கா, அஞ்ஞமஞ்ஞஞ்ச உபனிதா⁴ய தீ³க⁴ங் ரஸ்ஸங், தூ³ரங், ஸந்திகந்திஆதி³கா பஞ்ஞாபனா; அயங் உபனிதா⁴பஞ்ஞத்தி நாம. அபிசேஸா உபனிதா⁴பஞ்ஞத்தி - தத³ஞ்ஞாபெக்க²பனிதா⁴, ஹத்த²க³தூபனிதா⁴, ஸம்பயுத்தூபனிதா⁴, ஸமாரோபிதூபனிதா⁴, அவிதூ³ரக³தூபனிதா⁴, படிபா⁴க³பனிதா⁴,

தப்³ப³ஹுலூபனிதா⁴, தப்³பி³ஸிட்⁴பனிதா⁴திஆதி³னா பே⁴தே³ன
அனேகப்பகாரா.

தத்த² து³தியங் ததியந்திஆதி³காவ தத³ஞ்ஞங் அபெக்கி²த்வா வுத்ததாய
தத³ஞ்ஞாபெக்க²பனிதா⁴ நாம. ச²த்தபாணி, ஸத்த²பாணிதிஆதி³கா
ஹத்த²க³தங் உபனிதா⁴ய வுத்ததாய ஹத்த²க³தூபனிதா⁴ நாம. குண்ட³லீ,
ஸிக²ரீ, கிரிடிதிஆதி³கா ஸம்பயுத்தங் உபனிதா⁴ய வுத்ததாய
ஸம்பயுத்தூபனிதா⁴ நாம. த⁴ஞ்ஞஸகடங், ஸப்பிகும்போ⁴திஆதி³கா
ஸமாரோபிதங் உபனிதா⁴ய வுத்ததாய ஸமாரோபிதூபனிதா⁴ நாம.
இந்த³ஸாலகு³ஹா, பியங்கு³கு³ஹா, ஸேரீஸகந்திஆதி³கா அவிதூ³ரக³தங்
உபனிதா⁴ய வுத்ததாய அவிதூ³ரக³தூபனிதா⁴ நாம. ஸுவண்ணவண்ணோ,
உஸப⁴கா³மீதிஆதி³கா படிபா⁴க³ங் உபனிதா⁴ய வுத்ததாய
படிபா⁴க³பனிதா⁴ நாம. பது³மஸ்ஸரோ, ப்³ராஹ்மணகா³மோதிஆதி³கா
தப்³ப³ஹுலங் உபனிதா⁴ய வுத்ததாய தப்³ப³ஹுலூபனிதா⁴ நாம.
மணிகடகங், வஜிரகடகந்திஆதி³கா தப்³பி³ஸிட்²ங் உபனிதா⁴ய வுத்ததாய
தப்³பி³ஸிட்⁴பனிதா⁴ நாம.

யா பன தேஸங் தேஸங் ஸமோதா⁴னமபெக்கி²த்வா தித³ண்ட³ங்,
அட்ட²பத³ங், த⁴ஞ்ஞராஸி, புப்³ராஸீதிஆதி³கா பஞ்ஞாபனா, அயங்
ஸமோதா⁴னபஞ்ஞுத்தி நாம. யா புரிமஸ்ஸ புரிமஸ்ஸ உபனிக்கி²பித்வா
த³வே, தீணி, சத்தாரீதிஆதி³கா பஞ்ஞாபனா, அயங் உபனிக்கி²த்தபஞ்ஞுத்தி
நாம. யா தங் தங் த⁴ம்மஸபா⁴வங் அபெக்கி²த்வா பத²வீ, தேஜோ, கக்க³ளதா,
உண்ஹதாதிஆதி³கா பஞ்ஞாபனா, அயங் தஜ்ஜாபஞ்ஞுத்தி நாம. யா பன
ஸந்ததிவிச்சே²தா³பா⁴வங் அபெக்கி²த்வா ஆஸீதிகோ, நாவுதிகோதிஆதி³கா
பஞ்ஞாபனா, அயங் ஸந்ததிபஞ்ஞுத்தி நாம. ஏதாஸு பன தஜ்ஜாபஞ்ஞுத்தி
விஜ்ஜமானபஞ்ஞுத்தியேவ. ஸேஸா அவிஜ்ஜமானபக்க²ஞ்சேவ, அவிஜ்ஜமானேன
அவிஜ்ஜமானபக்க²ஞ்ச ப⁴ஜந்தி.

அட்ட²கதா²முத்தகேன ஆசரியனயேனேவ அபராபி ச² பஞ்ஞுத்தியோ -
கிச்சபஞ்ஞுத்தி, ஸண்டா²னபஞ்ஞுத்தி, லிங்க³பஞ்ஞுத்தி, பூ⁴மிபஞ்ஞுத்தி,
பச்சத்தபஞ்ஞுத்தி, அஸங்க²தபஞ்ஞுத்தி. தத்த² பா⁴ணகோ,
த⁴ம்மகதி²கோதிஆதி³கா கிச்சவஸேன பஞ்ஞாபனா கிச்சபஞ்ஞுத்தி நாம.
கிஸோ, தூ²லோ, பரிமண்ட³லோ, சதுரஸ்ஸோதிஆதி³கா ஸண்டா²னவஸேன
பஞ்ஞாபனா ஸண்டா²னபஞ்ஞுத்தி நாம. இத்தீ², புரிஸோதிஆதி³கா
லிங்க³வஸேன பஞ்ஞாபனா லிங்க³பஞ்ஞுத்தி நாம. காமாவசரா, ரூபாவசரா,
அரூபாவசரா, கோஸலகா, மாது⁴ராதிஆதி³கா பூ⁴மிவஸேன பஞ்ஞாபனா
பூ⁴மிபஞ்ஞுத்தி நாம. திஸ்ஸோ, நாகோ³, ஸுமனோதிஆதி³கா
பச்சத்தனாமகரணமத்தவஸேன பஞ்ஞாபனா பச்சத்தபஞ்ஞுத்தி நாம.
நிரோதோ⁴, நிப்³பா³னந்திஆதி³கா அஸங்க²தத⁴ம்மஸ்ஸ பஞ்ஞாபனா

அஸங்க²தபஞ்ஞத்தி நாம. தத்த² ஏகச்சா பூ⁴மிபஞ்ஞத்தி அஸங்க²தபஞ்ஞத்தி
ச விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தியேவ, கிச்சபஞ்ஞத்தி விஜ்ஜமானேன
அவிஜ்ஜமானபக்க²ங் ப⁴ஜதி. ஸேஸா அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தியோ நாம.

2. இதா³னி யாஸங் பஞ்ஞத்தீனங் உத்³தே³ஸவாரே ஸங்கே²பதோ
ஸருபத³ஸ்ஸனங் கதங், ஸங்கே²பதோயேவ தாவ தாஸங் வத்து²ங்
விப⁴ஜித்வா த³ஸ்ஸனவஸேன தா த³ஸ்ஸேதுங் கித்தாவதாதிஆதி³மாஹ.
தத்த² புச்சா²ய தாவ ஏவமத்தோ² வேதி³தப்³போ³ - யா அயங் க²ந்தா⁴னங்
'க²ந்தா⁴'தி பஞ்ஞாபனா, த³ஸ்ஸனா, ட²பனா, ஸா கித்தகேன ஹோதீதி
கதே²துகம்யதாபுச்சா². பரதோ கித்தாவதா ஆயதனானந்திஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ
நயோ. விஸ்ஸஜ்ஜனேபி ஏவமத்தோ² வேதி³தப்³போ³ - யத்தகேன பஞ்ஞாபனேன
ஸங்கே²பதோ பஞ்சக்க²ந்தா⁴தி வா பபே⁴த³தோ “ருபக்க²ந்தோ⁴...பே...
விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ⁴”தி வா; தத்ராபி ருபக்க²ந்தோ⁴ காமாவசரோ, ஸேஸா
சதுபூ⁴மிகாதி வா ஏவருபங் பஞ்ஞாபனங் ஹோதி; எத்தகேன க²ந்தா⁴னங்
'க²ந்தா⁴'தி பஞ்ஞத்தி ஹோதி.

3. ததா² யத்தகேன பஞ்ஞாபனேன ஸங்கே²பதோ த³வாத³ஸாயதனானீதி வா,
பபே⁴த³தோ “சக்கா²யதனங்...பே... த⁴ம்மாயதன”ந்தி வா; தத்ராபி த³ஸாயதனா
காமாவசரா , த³வாயதனா சதுபூ⁴மிகாதி வா, ஏவருபங் பஞ்ஞாபனங் ஹோதி;
எத்தகேன ஆயதனானங் ஆயதனானீதி பஞ்ஞத்தி ஹோதி.

4. யத்தகேன பஞ்ஞாபனேன ஸங்கே²பதோ அட்டா²ரஸ தா⁴துயோதி வா ,
பபே⁴த³தோ “சக்கு²தா⁴து...பே... மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து”தி வா; தத்ராபி
ஸோளஸ தா⁴துயோ காமாவசரா, த³வே தா⁴துயோ சதுபூ⁴மிகாதி வா
ஏவருபங் பஞ்ஞாபனங் ஹோதி; எத்தகேன தா⁴துனங் தா⁴துதி பஞ்ஞத்தி
ஹோதி.

5. யத்தகேன பஞ்ஞாபனேன ஸங்கே²பதோ சத்தாரி ஸச்சானீதி வா,
பபே⁴த³தோ “து³க்க²ஸச்சங்...பே... நிரோத⁴ஸச்ச”ந்தி வா; தத்ராபி த³வே
ஸச்சா லோகியா, த³வே ஸச்சா லோகுத்தராதி வா ஏவருபங் பஞ்ஞாபனங்
ஹோதி; எத்தகேன ஸச்சானங் 'ஸச்சானீதி பஞ்ஞத்தி ஹோதி.

6. யத்தகேன பஞ்ஞாபனேன ஸங்கே²பதோ பா³வீஸதிந்த³ரியானீதி வா,
பபே⁴த³தோ “சக்கு²ந்த³ரியங்...பே... அஞ்ஞாதாவிந்த³ரிய”ந்தி வா; தத்ராபி
த³ஸிந்த³ரியானி காமாவசரானி, நவிந்த³ரியானி மிஸ்ஸகானி, தீணி
இந்த³ரியானி லோகுத்தரானீதி வா ஏவருபங் பஞ்ஞாபனங் ஹோதி; எத்தகேன
இந்த³ரியானங் இந்த³ரியானீதி பஞ்ஞத்தி ஹோதி. எத்தாவதா ஸங்கே²பதோ
வத்து²ங் விப⁴ஜித்வா த³ஸ்ஸனவஸேன பஞ்ச பஞ்ஞத்தியோ த³ஸ்ஸிதா
ஹோந்தி.

7. இதா³னி வித்தா²ரதோ வத்து²ங் விப⁴ஜித்வா த³ஸ்ஸனவஸேன
புக்³க³லபஞ்ஞத்திங் த³ஸ்ஸேதுங் ஸமயவிமுத்தோ
அஸமயவிமுத்தோதிஆதி³மாஹ. ஸம்மாஸம்பு³த்³தே⁴ன ஹி திலே
விஸாரயமானேன விய, வாகே ஹீரயமானேன விய ச, ஹெட்டா²
விப⁴ங்க³ப்பகரணே இமாஸங் பஞ்சன்னங் பஞ்ஞத்தீனங் வத்து²பூ⁴தா
க²ந்தா⁴த³யோ நிப்பதே³ஸேன கதி²தாதி தேன தே இத⁴ ஏகதே³ஸேனேவ
கதே²ஸி. ச²ட்டா² புக்³க³லபஞ்ஞத்தி ஹெட்டா² அகதி²தாவ. இதா⁴பி
உத்³தே³ஸவாரே ஏகதே³ஸேனேவ கதி²தா; தஸ்மா தங் வித்தா²ரதோ
கதே²துகாமோ ஸமயவிமுத்தோ அஸமயவிமுத்தோதி ஏககதோ பட்டா²ய யாவ
த³ஸகா மாதிகங் ட²பேஸீதி.

மாதிகாவண்ணனா.

2. நித்³தே³ஸவண்ணனா

1. ஏககனித்³தே³ஸவண்ணனா

1. இதா³னி யதா²ட²பிதங் மாதிகங் ஆதி³தோ பட்டா²ய விப⁴ஜித்வா த³ஸ்ஸேதுங் - கதமோ ச புக்³க³லோ ஸமயவிமுத்தோதிஆதி³மாஹ. தத்த² இதா⁴தி இமஸ்மிங் ஸத்தலோகே. ஏகச்சோ புக்³க³லோதி ஏகோ புக்³க³லோ. காலேன காலந்தி எத்த² பு⁴ம்மவஸேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. ஏகேகஸ்மிங் காலேதி வுத்தங் ஹோதி. ஸமயேன ஸமயந்தி இத³ங் புரிமஸ்ஸேவ வேவசனங். அட்ட² விமொக்கே²தி ரூபாவசரா²ரூபாவசரஅட்ட²ஸமாபத்தியோ. தாஸஞ்ஹி பச்சனீகத⁴ம்மேஹி விமுச்சனதோ விமொக்கோ²தி நாமங். காயேனாதி விமொக்க²ஸஹஜாதேன நாமகாயேன. பு²ஸித்வா விஹரதீதி படிபி⁴த்வா இரியதி. கதமஸ்மிங் பனேஸ காலே விமொக்கே² பு²ஸித்வா விஹரதீதி? ஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜிதுகாமஸ்ஸ ஹி காலோ நாம அத்தி², அகாலோ நாம அத்தி². தத்த² பாதோவ ஸரீரபடிஜக்³க³னகாலோ, வத்தகரணகாலோ ச ஸமாபஜ்ஜனஸ்ஸ அகாலோ நாம. ஸரீரங் பன படிஜக்³கி³த்வா வத்தங் கத்வா வஸனட்டா²னங் பவிஸித்வா நிஸின்னஸ்ஸ யாவ பிண்டா³ய க³மனகாலோ நாக³ச்ச²தி, ஏதஸ்மிங் அந்தரே ஸமாபஜ்ஜனஸ்ஸ காலோ நாம.

பிண்டா³ய க³மனகாலங் பன ஸல்லக்கெ²த்வா நிக்க²ந்தஸ்ஸ சேதியவந்த³னகாலோ, பி⁴க்கு²ஸங்க⁴பரிவுதஸ்ஸ விதக்கமாளகே டா²னகாலோ பிண்டா³ய க³மனகாலோ கா³மே சரணகாலோ; ஆஸனஸாலாய யாகு³பானகாலோ வத்தகரணகாலோதி அயம்பி ஸமாபஜ்ஜனஸ்ஸ அகாலோ நாம. ஆஸனஸாலாய பன விவித்தே ஓகாஸே ஸதி யாவ ப⁴த்தகாலோ நாக³ச்ச²தி, ஏதஸ்மிம்பி அந்தரே ஸமாபஜ்ஜனஸ்ஸ காலோ நாம. ப⁴த்தங் பன பு⁴ஞ்ஜனகாலோ, விஹாரக³மனகாலோ, பத்தசீவரபடிஸாமனகாலோ, தி³வாவத்தகரணகாலோ, பரிபுச்சா²தா³னகாலோதி அயம்பி ஸமாபஜ்ஜனஸ்ஸ அகாலோ நாம. யோ அகாலோ, ஸ்வேவ அஸமயோ. தங் ஸப்³ப³ம்பி ட²பெத்வா அவஸேஸே காலே காலே, ஸமயே ஸமயே வுத்தப்பகாரே அட்ட² விமொக்கே² ஸஹஜாதனாமகாயேன படிபி⁴த்வா விஹரந்தோ, “இதே⁴கச்சோ புக்³க³லோ...பே... விஹரதீ”தி வுச்சதி.

அபிசேஸ ஸப²ஸ்ஸகேஹி ஸஹஜாதனாமத⁴ம்மேஹி ஸஹஜாதத⁴ம்மே பு²ஸதியேவ நாம, உபசாரேன அப்பனங் பு²ஸதியேவ நாம. புரிமாய அப்பனாய அபரங் அப்பனங் பு²ஸதியேவ. யேன ஹி ஸத்³தி⁴ங் யே த⁴ம்மா ஸஹஜாதா, தேன தே படிபி⁴த்வா நாம ஹோந்தி. பு²ஸ்ஸேனாபி புட்டா²யேவ நாம ஹோந்தி. உபசாரம்பி அப்பனாய படிபி⁴காரணமேவ, ததா² புரிமா அப்பனா அபரஅப்பனாய. தத்ராஸ்ஸ ஏவங் ஸஹஜாதேஹி

ஸஹஜாதானங் புஸனா வேதி³தப்³பா³ - பட²மஜ்ஜா²னஞ்ஹி விதக்காதீ³ஹி
 பஞ்சங்கிகங். தஸ்மிங் ட²பெத்வா தானி அங்கா³னி ஸேஸா
 அதிரேகபண்ணாஸத⁴ம்மா சத்தாரோ க²ந்தா⁴ நாம ஹொந்தி. தேன
 நாமகாயேன பட²மஜ்ஜா²னஸமாபத்திவிமொக்க²ங் புஸித்வா படி⁴லபி⁴த்வா
 விஹரதி. து³தியங் ஜா²னங் பீதிஸுக²சித்தேகக்³க³தாஹி திவங்கிகங், ததியங்
 ஸுக²சித்தேகக்³க³தாஹி துவங்கிகங், சதுத்த²ங் உபெக்கா²சித்தேகக்³க³தாஹி
 துவங்கிகங், ததா² ஆகாஸானஞ்சாயதனங்...பே...
 நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனஞ்ச. தத்த² ட²பெத்வா தானி அங்கா³னி ஸேஸா
 அதிரேகபண்ணாஸத⁴ம்மா சத்தாரோ க²ந்தா⁴ நாம ஹொந்தி. தேன
 நாமகாயேன நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனஸமாபத்திவிமொக்க²ங் புஸித்வா
 படி⁴லபி⁴த்வா விஹரதி.

பஞ்ஞாய சஸ்ஸ தி³ஸ்வாதி விபஸ்ஸனாபஞ்ஞாய ஸங்கா²ரக³தங்,
 மக்³க³பஞ்ஞாய சதுஸச்சத⁴ம்மே பஸ்ஸித்வா. ஏகச்சே ஆஸவா பரிக்²கீணா
 ஹொந்தீதி உபட்³டு⁴பட்³டா⁴ பட²மமக்³கா³தி³வஜ்ஜா² ஆஸவா பரிக்²கீணா
 ஹொந்தி. அயங் வச்சதி புக்³க³லோ ஸமயவிமுத்தோதி எத்த²
 அட்ட²ஸமாபத்திலாபீ⁴ புது²ஜ்ஜனோ தேன நாமகாயேன புஸித்வா விஹரதீதி
 வத்துங் வட்டதி. பாஸியங் பன “ஏகச்சே ஆஸவா பரிக்²கீணா”தி வுத்தங்.
 புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ ச கீணா ஆஸவா நாம நத்தி², தஸ்மா ஸோ ந க³ஹிதோ.
 அட்ட²ஸமாபத்திலாபீ⁴ கீணாஸவோபி தேன நாமகாயேன புஸித்வா
 விஹரதீதி வத்துங் வட்டதி. தஸ்ஸ பன அபரிக்²கீணாஸவா நாம நத்தி²,
 தஸ்மா ஸோபி ந க³ஹிதோ. ஸமயவிமுத்தோதி பன திண்ணங்
 ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மிஅனாகா³மினங்யேவேதங் நாமந்தி வேதி³தப்³பா³ங்.

2. அஸமயவிமுத்தனித்³தே³ஸே - புரிமஸதி³ஸங் வுத்தனயேனேவ
 வேதி³தப்³பா³ங். அஸமயவிமுத்தோதி பனெத்த²
 ஸுக்க²விபஸ்ஸககீணாஸவஸ்ஸேதங் நாமங். ஸுக்க²விபஸ்ஸகா பன
 ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மிஅனாகா³மினோ அட்ட²ஸமாபத்திலாபி⁴னோ ச
 கீணாஸவா புது²ஜ்ஜனா ச இமஸ்மிங் து³கே ந லப்³ப⁴ந்தி, து³கமுத்தகபுக்³க³லா
 நாம ஹொந்தி. தஸ்மா ஸத்தா² அத்தனோ பு³த்³த⁴ஸுபு³த்³த⁴தாய ஹெட்டா²
 க³ஹிதே ச அக்³க³ஹிதே ச ஸங்கட்³டி⁴த்வா ஸத்³தி⁴ங் பிட்டி²வட்டகேஹி
 தந்திங் ஆரோபெந்தோ ஸப்³பே³பி அரியபுக்³க³லாதிஆதி³மாஹ. தத்த² அரியே
 விமொக்கே²தி கிலேஸேஹி ஆரகத்தா அரியேதி ஸங்க²ங் க³தே
 லோகுத்தரவிமொக்கே². இத³ங் வுத்தங் ஹொதி - பா³ஹிரானஞ்ஹி அட்ட²ன்னங்
 ஸமாபத்தீனங் ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ ஸமயோபி அத்தி² அஸமயோபி.
 மக்³க³விமொக்கே²ன விமுச்சனஸ்ஸ ஸமயோ வா அஸமயோ வா நத்தி².
 யஸ்ஸ ஸத்³தா⁴ ப³லவதீ, விபஸ்ஸனா ச ஆரத்³தா⁴, தஸ்ஸ க³ச்ச²ந்தஸ்ஸ
 திட்ட²ந்தஸ்ஸ நிஸீத்³ந்தஸ்ஸ நிபஜ்ஜந்தஸ்ஸ கா²த்³ந்தஸ்ஸ பு⁴ஞ்ஜந்தஸ்ஸ
 மக்³க³ப²லபடிவேதோ⁴ நாம ந ஹொதீதி நத்தி². இதி மக்³க³விமொக்கே²ன

விழுச்சனஸ்ஸ ஸமயோ வா அஸமயோ வா நத்தீ²தி ஹெட்டா² க³ஹிதே ச அக்³ஹிதே ச ஸங்கட்³டி⁴த்வா இமங் பிட்டி²வட்டகங் தந்திங் ஆரோபேஸி த⁴ம்மராஜா. ஸமாபத்திலாபீ⁴ புது²ஜ்ஜனோ இமாயபி தந்தியா அக்³ஹிதோவ. ப⁴ஜாபியமானோ பன ஸமாபத்திவிக்க²ம்பி⁴தானங் கிலேஸானங் வஸேன ஸமயவிமுத்தபா⁴வங் ப⁴ஜெய்ய.

3. குப்பத⁴ம்மாகுப்பத⁴ம்மனித்³தே³ஸேஸு - யஸ்ஸ அதி⁴க³தோ ஸமாபத்தித⁴ம்மோ குப்பதி நஸ்ஸதி, ஸோ குப்பத⁴ம்மோ. ரூபஸஹக³தானந்தி ரூபனிமித்தஸங்கா²தேன ரூபேன ஸஹக³தானங். தேன ஸத்³தி⁴ங் பவத்தானங் ந வினா ரூபாரம்மணானங் சதுன்னங் ரூபாவசரஜ்ஜா²னானந்தி அத்தோ². அரூபஸஹக³தானந்தி ரூபதோ அஞ்ஞங், ந ரூபந்தி அரூபங். அரூபேன ஸஹக³தானங் தேன ஸத்³தி⁴ங் பவத்தானங் ந வினா அரூபாரம்மணானங் சதுன்னங் அரூபாவசரஜ்ஜா²னானந்தி அத்தோ². ந நிகாமலாபீ⁴தி பஞ்சஹாகாரேஹி அசிண்ணவஸிதாய இச்சி²தாகாரேன அலத்³த⁴த்தா ந நிகாமலாபீ⁴. அப்பகு³ணஸமாபத்திகோதி அத்தோ². ந அகிச்ச²லாபீ⁴தி கிச்ச²லாபீ⁴ து³க்க²லாபீ⁴. யோ ஆக³மனம்ஹி கிலேஸே விக்க²ம்பெ⁴ந்தோ உபசாரங் பாபெந்தோ அப்பனங் பாபெந்தோ சித்தமஞ்ஜஸங் லப⁴ந்தோ து³க்கே²ன கிச்சே²ன ஸஸங்கா²ரேன ஸப்பயோகே³ன கிலமந்தோ தங் ஸம்பத³ங் பாபுணிதுங் ஸக்கோதி, ஸோ ந அகிச்ச²லாபீ⁴ நாம. ந அகஸிரலாபீ⁴தி அவிபுலலாபீ⁴. ஸமாபத்திங் அப்பெத்வா அத்³தா⁴னங் ப²ரிதுங் ந ஸக்கோதி. ஏகங் த்³வே சித்தவாரே வத்தெத்வா ஸஹஸாவ வுட்டா²தீதி அத்தோ².

யத்தி²ச்ச²கந்தி யஸ்மிங் ஓகாஸே ஸமாபத்திங் அப்பெத்வா நிஸீதி³துங் இச்ச²தி. யதி³ச்ச²கந்தி கஸிணஜ்ஜா²னங் வா ஆனாபானஜ்ஜா²னங் வா ப்³ரஹ்மவிஹாரஜ்ஜா²னங் வா அஸுப⁴ஜ்ஜா²னங் வாதி யங் யங் ஸமாபத்திங் அப்பெத்வா நிஸீதி³துங் இச்ச²தி. யாவதிச்ச²கந்தி அத்³தா⁴னபரிச்சே²தே³ன யத்தகங் காலங் இச்ச²தி. இத³ங் வுத்தங் ஹோதி - யத்த² யத்த² யங் யங் ஸமாபத்திங் யத்தகங் அத்³தா⁴னங் ஸமாபஜ்ஜிதும்பி வுட்டா²தும்பி இச்ச²தி, தத்த² தத்த² தங் தங் ஸமாபத்திங் தத்தகங் அத்³தா⁴னங் ஸமாபஜ்ஜிதும்பி வுட்டா²தும்பி ந ஸக்கோதி. சந்த³ங் வா ஸூரியங் வா உல்லோகெத்வா 'இமஸ்மிங் சந்தே³ வா ஸூரியே வா எத்தகங் டா²னங் க³தே வுட்ட²ஹிஸ்ஸாமீ'தி பரிச்சி²ந்தி³த்வா ஜா²னங் ஸமாபன்னோ யதா²பரிச்சே²தே³ன வுட்டா²துங் ந ஸக்கோதி, அந்தராவ வுட்டா²தி; ஸமாபத்தியா அப்பகு³ணதாயாதி.

பமாத³மாக³ம்மாதி பமாத³ங் படிச்ச. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவங்விதோ⁴ புக்³கலோ குப்பத⁴ம்மோதி வுச்சதி. இத³ங் பன அட்ட²ஸமாபத்திலாபி⁴னோ புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ ஸோதாபன்னஸ்ஸ ஸகதா³கா³மினோதி திண்ணங் புக்³கலானங் நாமங். ஏதேஸஞ்ஹி ஸமாதி⁴பாரிப³ந்த⁴கா

விபஸ்ஸனாபாரிபந்த⁴கா ச த⁴ம்மா ந ஸுவிக்க²ம்பி⁴தா, ந ஸுவிக்க²லிதா, தேன தேஸங் ஸமாபத்தி நஸ்ஸதி பரிஹாயதி. ஸா ச கோ² நேவ ஸீலபே⁴தே³ன, நாபத்திவீதிக்கமேன. ந க³ருகமொக்க²த⁴ம்மோ பனேஸ அப்பமத்தகேனபி கிச்சகரணீயேன வா வத்தபே⁴த³மத்தகேன வா நஸ்ஸதி.

தத்ரித³ங் வத்து² - ஏகோ கிர தே²ரோ ஸமாபத்திங் வளஞ்ஜேதி. தஸ்மிங் பிண்டா³ய கா³மங் பவிட்டே² தா³ரகா பரிவேணே கீளித்வா பக்கமிங்ஸு. தே²ரோ ஆக³ந்த்வா 'பரிவேணங் ஸம்மஜ்ஜிதப்³ப³ந்தி சிந்தெத்வா அஸம்மஜ்ஜித்வா விஹாரங் பவிஸித்வா 'ஸமாபத்திங் அப்பெஸ்ஸாமீதி நிஸீதி³. ஸோ அப்பேதுங் அஸக்கொந்தோ, 'கிங் நு கோ² ஆவரணந்தி ஸீலங் ஆவஜ்ஜந்தோ அப்பமத்தகம்பி வீதிக்கமங் அதி³ஸ்வா 'வத்தபே⁴தோ³ நு கோ² அத்தீ²தி ஓலோகெந்தோ பரிவேணஸ்ஸ அஸம்மட்ட²பா⁴வங் சூத்வா ஸம்மஜ்ஜித்வா பவிஸித்வா நிஸீத³ந்தோ ஸமாபத்திங் அப்பெந்தோவ நிஸீதி³.

4. அகுப்பத⁴ம்மனித்³தே³ஸோ வுத்தபடிபக்க²வஸேனேவ வேதி³தப்³போ³. அகுப்பத⁴ம்மோதி இத³ங் பன அட்ட²ஸமாபத்திலாபி⁴னோ அனாகா³மிஸ்ஸ சேவ கீ²ணாஸவஸ்ஸ சாதி த்³வின்னங் புக்³க³லானங் நாமங். தேஸஞ்ஹி ஸமாதி⁴பாரிபந்த⁴கா விபஸ்ஸனாபாரிபந்த⁴கா ச த⁴ம்மா ஸுவிக்க²ம்பி⁴தா ஸுவிக்க²லிதா; தேன தேஸங் ப⁴ஸ்ஸஸங்³ணிகாராமாதி³கிச்சேன வா அஞ்ஞேன வா யேன கேனசி அத்தனோ அனுருபேன பமாதே³ன வீதினாமெந்தானம்பி ஸமாபத்தி ந குப்பதி, ந நஸ்ஸதி. ஸுக்க²விபஸ்ஸகா பன ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மிஅனாகா³மிகீ²ணாஸவா இமஸ்மிங் து³கே ந லப்³ப⁴ந்தி; து³கமுத்தகபுக்³க³லா நாம ஹொந்தி. தஸ்மா ஸத்தா² அத்தனோ புத்³த⁴ஸுபுத்³த⁴தாய ஹெட்டா² க³ஹிதே ச அக்³க³ஹிதே ச ஸங்கட்³டி⁴த்வா இமஸ்மிம்பி து³கே ஸத்³தி⁴ங் பிட்டி²வட்டகேஹி தந்திங் ஆரோபெந்தோ ஸப்³பே³பி அரியபுக்³க³லாதிஆதி³மாஹ. அட்ட²ன்னஞ்ஹி ஸமாபத்தீனங் குப்பனங் நஸ்ஸனங் ப⁴வெய்ய, லோகுத்தரத⁴ம்மஸ்ஸ பன ஸகிங் படிவித்³த⁴ஸ்ஸ குப்பனங் நஸ்ஸனங் நாம நத்தி², தங் ஸந்தா⁴யேதங் வுத்தங்.

5. பரிஹானத⁴ம்மாபரிஹானத⁴ம்மனித்³தே³ஸாபி குப்பத⁴ம்மாகுப்பத⁴ம்மனித்³தே³ஸவஸேனேவ வேதி³தப்³பா³. கேவலஞ்ஹி இத⁴ புக்³க³லஸ்ஸ பமாத³ங் படிச்ச த⁴ம்மானங் பரிஹானம்பி அபரிஹானம்பி க³ஹிதந்தி இத³ங் பரியாயதே³ஸனாமத்தமேவ நானங். ஸேஸங் ஸப்³புத்த² தாதி³ஸமேவ.

7. சேதனாப⁴ப்³புனித்³தே³ஸே - சேதனாப⁴ப்³போ³தி சேதனாய அபரிஹானிங் ஆபஜ்ஜிதுங் ப⁴ப்³போ³. ஸசே அனுஸஞ்சேதேதீதி, ஸசே

ஸமாபஜ்ஜதி. ஸமாபத்திஞ்ஹி ஸமாபஜ்ஜந்தோ அனுஸஞ்சேதேதி நாம. ஸோ ந பரிஹாயதி, இதரோ பரிஹாயதி.

8. அனுரக்க²ணாப⁴ப்³புனித்³தே³ஸே - அனுரக்க²ணாப⁴ப்³போ³தி
அனுரக்க²ணாய அபரிஹானிங் ஆபஜ்ஜிதுங் ப⁴ப்³போ³. ஸசே அனுரக்க²தி
ஸசே அனுபகாரத⁴ம்மே பஹாய உபகாரத⁴ம்மே ஸேவந்தோ ஸமாபஜ்ஜதி.
ஏவஞ்ஹி படிபஜ்ஜந்தோ அனுரக்க²தி நாம. ஸோ ந பரிஹாயதி, இதரோ
பரிஹாயதி.

இமே த்³வேபி ஸமாபத்திங் ட்²பேதுங் தா²வரங் காதுங் படிப³லா.
சேதனாப⁴ப்³தோ பன அனுரக்க²ணாப⁴ப்³போ³வ ப்³லவதரோ.
சேதனாப⁴ப்³போ³ ஹி உபகாரானுபகாரே த்⁴ம்மே ந ஜானாதி. அஜானந்தோ
உபகாரத⁴ம்மே நுத³தி நீஹரதி, அனுபகாரத⁴ம்மே ஸேவதி. ஸோ தே
ஸேவந்தோ ஸமாபத்திதோ பரிஹாயதி . அனுரக்க²ணாப⁴ப்³போ³
உபகாரானுபகாரே த்⁴ம்மே ஜானாதி. ஜானந்தோ அனுபகாரத⁴ம்மே நுத³தி
நீஹரதி, உபகாரத⁴ம்மே ஸேவதி. ஸோ தே ஸேவந்தோ ஸமாபத்திதோ ந
பரிஹாயதி.

யதா² ஹி த்³வே கெ²த்தபாலா ஏகோ பண்டு³ரோகே³ன ஸரோகோ³
அக்க²மோ ஸீதாதீ³னங், ஏகோ அரோகோ³ ஸீதாதீ³னங் ஸஹோ. ஸரோகோ³
ஹெட்டா²குடிங் ந ஓதரதி, ரத்தாரக்க²ங் தி³வாரக்க²ங் விஜஹதி. தஸ்ஸ தி³வா
ஸுகமோராத³யோ கெ²த்தங் ஓதரித்வா ஸாலிஸீஸங் கா²த³ந்தி, ரத்திங்
மிக³ஸுகராத³யோ பவிஸித்வா க்²லங் தச்சி² தங் விய செ²த்வா க்³ச்ச²ந்தி.
ஸோ அத்தனோ பமத்தகாரணா புன பீ³ஜமத்தம்பி ந லப⁴தி. இதரோ
ரத்தாரக்க²ங் தி³வாரக்க²ங் ந விஜஹதி. ஸோ அத்தனோ அப்பமத்தகாரணா
ஏககரீஸதோ சத்தாரிபி அட்ட²பி ஸகடானி லப⁴தி.

தத்த² ஸரோக³கெ²த்தபாலோ விய சேதனாப⁴ப்³போ³, அரோகோ³ விய
அனுரக்க²ணாப⁴ப்³போ³ த்³ட்ட²ப்³போ³. ஸரோக³ஸ்ஸ அத்தனோ பமாதே³ன புன
பீ³ஜமத்தஸ்ஸபி அலப⁴னங் விய சேதனாப⁴ப்³ஸ்ஸ உபகாரானுபகாரே
த்⁴ம்மே அஜானித்வா உபகாரே பஹாய அனுபகாரே ஸேவந்தஸ்ஸ
ஸமாபத்தியா பரிஹானங். இதரஸ்ஸ அத்தனோ அப்பமாதே³ன
ஏககரீஸமத்ததோ சதுஅட்ட²ஸகடஉத்³த்⁴ரணங் விய
அனுரக்க²ணாப⁴ப்³ஸ்ஸ உபகாரானுபகாரே த்⁴ம்மே ஜானித்வா அனுபகாரே
பஹாய உபகாரே ஸேவந்தஸ்ஸ ஸமாபத்தியா அபரிஹானங் வேதி³தப்³புங்.
ஏவங் சேதனாப⁴ப்³தோ அனுரக்க²ணாப⁴ப்³போ³வ ஸமாபத்திங் தா²வரங்
காதுங் ப்³லவதரோதி வேதி³தப்³போ³.

9. புது²ஜ்ஜனநித்³தே³ஸே - தீணி ஸங்யோஜனானீதி
தி³ட்டி²ஸங்யோஜனஸீலப்³தபராமாஸஸங்யோஜனவிசிகிச்சா²ஸங்யோஜனானி.

ஏதானி ஹி ப²லக்க²ணே பஹீனானி நாம ஹொந்தி. அயங் பன ப²லக்க²ணேபி ந ஹொதீதி த³ஸ்ஸேதி. தேஸங் த⁴ம்மானந்தி தேஸங் ஸங்யோஜனத⁴ம்மானங். மக்³க்³க்³ணஸ்மிஞ்ஹி தேஸங் பஹானாய படிபன்னோ நாம ஹொதி. அயங் பன மக்³க்³க்³ணேபி ந ஹொதி. எத்தாவதா விஸ்ஸட்ட²கம்மட்டா²னோ தூ²லபா³லபுது²ஜ்ஜனோவ இத⁴ கதி²தோதி வேதி³தப்³போ³.

10. கொ³த்ரபு⁴னித்³தே³ஸே - யேஸங் த⁴ம்மானந்தி யேஸங் கொ³த்ரபு⁴ஞானேன ஸத்³தி⁴ங் உப்பன்னானங் பரோபண்ணாஸகுஸலத⁴ம்மானங். அரியத⁴ம்மஸ்ஸாதி லோகுத்தரமக்³க்³ஸ்ஸ. அவக்கந்தி ஹொதீதி ஓக்கந்தி நிப்³ப³த்தி பாதுபா⁴வோ ஹொதி. அயங் வுச்சதீதி அயங் நிப்³பா³னாரம்மணேன ஞானேன ஸப்³ப³ங் புது²ஜ்ஜனஸங்க²ங் புது²ஜ்ஜனகொ³த்தங் புது²ஜ்ஜனமண்ட³லங் புது²ஜ்ஜனபஞ்ஞத்திங் அதிக்³கமித்வா அரியஸங்க²ங் அரியகொ³த்தங் அரியமண்ட³லங் அரியபஞ்ஞத்திங் ஓக்கமனதோ கொ³த்ரபு⁴புக்³க்³லோ நாம வுச்சதி.

11. ப⁴யூபரதனித்³தே³ஸே - ப⁴யேன உபரதோதி ப⁴யூபரதோ. ஸத்தபி ஸெக்கா² புது²ஜ்ஜனா ச பா⁴யித்வா பாபதோ ஓரமந்தி பாபங் ந கரொந்தி . தத்த² புது²ஜ்ஜனா து³க்³க்³திப⁴யங், வட்டப⁴யங், கிலேஸப⁴யங், உபவாத³ப⁴யந்தி சத்தாரி ப⁴யானி பா⁴யந்தி. தேஸு பா⁴யிதப்³புட்டே²ன து³க்³க்³தியேவ ப⁴யங் து³க்³க்³திப⁴யங். ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. தத்த² புது²ஜ்ஜனோ 'ஸசே த்வங் பாபங் கரிஸ்ஸஸி, சத்தாரோ அபாயா முக²ங் விவரித்வா டி²தச்சா²தஅஜக்³ரஸதி³ஸா, தேஸு து³க்³க்³ங் அனுப⁴வந்தோ கத²ங் ப⁴விஸ்ஸஸீ³தி து³க்³க்³திப⁴யங் பா⁴யித்வா பாபங் ந கரோதி. அனமதக்³க்³ஸங்ஸாரவட்டங்யேவ பன வட்டப⁴யங் நாம. ஸப்³ப³ம்பி அகுஸலங் கிலேஸப⁴யங் நாம. க³ரஹா பன உபவாத³ப⁴யங் நாம. தானிபி பா⁴யித்வா புது²ஜ்ஜனோ பாபங் ந கரோதி. ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மிஅனாகா³மினோ பன தயோ ஸெக்கா² து³க்³க்³திங் அதீதத்தா ஸேஸானி தீணி ப⁴யானி பா⁴யித்வா பாபங் ந கரொந்தி. மக்³க்³ட்ட²கஸெக்கா² ஆக்³மனவஸேன வா அஸமுச்சி²ன்னப⁴யத்தா வா ப⁴யூபரதா நாம ஹொந்தி. கீ²ணாஸவோ இமேஸு சதூஸு ப⁴யேஸு ஏகம்பி ந பா⁴யதி. ஸோ ஹி ஸப்³ப³ஸோ ஸமுச்சி²ன்னப⁴யோ; தஸ்மா அப⁴யூபரதோதி வுச்சதி. கிங் பன ஸோ உபவாத³ம்பி ந பா⁴யதீதி? ந பா⁴யதி. உபவாத³ங் பன ரக்³தீதி வத்துங் வட்டதி. தோ³ணுப்பலவாபிகா³மே கீ²ணாஸவத்தே²ரோ விய.

12. அப⁴ப்³பா³க்³மனநித்³தே³ஸே - ஸம்மத்தனியாமாக³மனஸ்ஸ அப⁴ப்³போ³தி அப⁴ப்³பா³க்³மனோ. கம்மாவரணேனாதி பஞ்சவிதே⁴ன

ஆனந்தரியகம்மேன. கிலேஸாவரணேனாதி நியதமிச்சா²தி³ட்டி²யா.
விபாகாவரணேனாதி அஹேதுகது³ஹேதுகபடிஸந்தி⁴யா. அஸ்ஸத்தா⁴தி
பு³த்த⁴த⁴ம்மஸங்கே⁴ஸு ஸத்தா⁴ரஹிதா. அச்சந்தி³காதி
கத்துகம்யதாசுஸலச்சந்த³ரஹிதா. தே ட²பெத்வா ஜம்பு³தீ³பங்
இதரதீ³பத்தயவாஸினோ வேதி³தப்³பா³. தேஸு ஹி மனுஸ்ஸா
அச்சந்தி³கபா⁴வங் பவிட்டா² நாம. து³ப்பஞ்ஞாதி ப⁴வங்க³பஞ்ஞாரஹிதா.
அப⁴ப்³பா³தி அப்படிஸத்த⁴மக்³க³ப²லூபனிஸ்ஸயா. நியாமந்தி
மக்³க³னியாமங், ஸம்மத்தனியாமங். ஓக்கமிதுந்தி ஏதங் குஸலேஸு
த⁴ம்மேஸு ஸம்மத்தஸங்கா²தங் நியாமங் ஓக்கமிதுங் பவிஸிதுங் தத்த²
பதிட்டா²துங் அப⁴ப்³பா³.

13. ப⁴ப்³பா³க³மனநித்தே³ஸோ வுத்தபடிபக்க²னயேன வேதி³தப்³போ³.
ஏவமிமஸ்மிங் து³கே யே ச புக்³க³லா பஞ்சானந்தரியகா, யே ச
நியதமிச்சா²தி³ட்டி²கா, யேஹி ச அஹேதுகது³ஹேதுகபடிஸந்தி⁴ க³ஹிதா , யே
ச புத்த⁴த⁴தீ³னங் ந ஸத்த³ஹந்தி, யேஸஞ்ச கத்துகம்யதாசந்தோ³ நத்தி², யே
ச அபரிபுண்ணப⁴வங்க³பஞ்ஞா, யேஸஞ்ச மக்³க³ப²லானங் உபனிஸ்ஸயோ
நத்தி², தே ஸப்³பே³பி ஸம்மத்தனியாமங் ஓக்கமிதுங் அப⁴ப்³பா³, விபரீதா
ப⁴ப்³பா³தி வுத்தா.

14. நியதானியதனித்தே³ஸே - ஆனந்தரிகாதி ஆந்தரிககம்மஸமங்கி³னோ.
மிச்சா²தி³ட்டி²காதி நியதமிச்சா²தி³ட்டி²ஸமங்கி³னோ. ஸப்³பே³பி ஹேதே
நிரயஸ்ஸ அத்தா²ய நியதத்தா நியதா நாம. அட்ட² பன அரியபுக்³க³லா
ஸம்மாபா⁴வாய உபரூபரிமக்³க³ப²லத்தா²ய சேவ
அனுபாதா³பரினிப்³பா³னத்தா²ய ச நியதத்தா நியதா நாம. அவஸேஸபுக்³க³லா
பன அனிப³த்த⁴க³திகா. யதா² ஆகாஸே கி²த்தத³ண்டோ³ பத²வியங் பதந்தோ
‘அக்³கே³ன வா மஜ்ஜே²ன வா மூலேன வா பதிஸ்ஸதீ³தி ந ஞாயதி; ஏவமேவ
‘அஸுகக³தியா நாம நிப்³ப³த்திஸ்ஸந்தீ³தி நியமாபா⁴வா அனியதா நாமாதி
வேதி³தப்³பா³. யா பன உத்தரகுருகானங் நியதக³திகதா வுத்தா, ந ஸா
நியதத⁴ம்மவஸேன. மிச்சத்தஸம்மத்தனியதத⁴ம்மாயேவ ஹி நியதா நாம.
தேஸஞ்ச வஸேனாயங் புக்³க³லனியமோ கதி²தோதி.

15. படிபன்னகனித்தே³ஸே - மக்³க³ஸமங்கி³னோதி மக்³க³ட்ட²கபுக்³க³லா.
தே ஹி ப²லத்தா²ய படிபன்னத்தா படிபன்னகா நாம. ப²லஸமங்கி³னோதி
ப²லபடிஸாப⁴ஸமங்கி³தாய ப²லஸமங்கி³னோ. ப²லபடிஸாப⁴தோ பட்டா²ய ஹி
தே ப²லஸமாபத்திங் அஸமாபன்னாபி ப²லே டி²தாயேவ நாம.

16. ஸமஸீஸீனித்தே³ஸே - அபுப்³ப³ங் அசரிமந்தி அபுரே அபச்சா²,
ஏகப்பஹாரேனேவாதி அத்தோ². பரியாதா³னந்தி பரிக்க²யோ. அயங் வுச்சதீ³தி
அயங் புக்³க³லோ ஸமஸீஸீ நாம வுச்சதி. ஸோ பனேஸ திவிதோ⁴ ஹோதி -

இரியாபத்²ஸமஸீஸ், ரோக³ஸமஸீஸ், ஜீவிதஸமஸீஸ்தி. தத்த² யோ சங்கமந்தோவ விபஸ்ஸனங் பட்ட²பெத்வா அரஹத்தங் பத்வா சங்கமந்தோவ பரினிப்³பா³தி பது³மத்தே²ரோ விய; டி²தகோவ விபஸ்ஸனங் பட்ட²பெத்வா அரஹத்தங் பத்வா டி²தகோவ பரினிப்³பா³தி

கோடபப்³பு³தவிஹாரவாஸீதிஸ்ஸத்தே²ரோ விய; நிஸின்னோவ விபஸ்ஸனங் பட்ட²பெத்வா அரஹத்தங் பத்வா நிஸின்னோவ பரினிப்³பா³தி, நிபன்னோவ விபஸ்ஸனங் பட்ட²பெத்வா அரஹத்தங் பத்வா நிபன்னோவ பரினிப்³பா³தி - அயங் இரியாபத்²ஸமஸீஸ் நாம.

யோ பன ஏகங் ரோக³ங் பத்வா அந்தோரோகே³யேவ விபஸ்ஸனங் பட்ட²பெத்வா அரஹத்தங் பத்வா தேனேவ ரோகே³ன பரினிப்³பா³தி - அயங் ரோக³ஸமஸீஸ் நாம.

கதரோ ஜீவிதஸமஸீஸ் நாம? “ஸீஸந்தி தேரஸ ஸீஸானி - பலிபோ³த⁴ஸீஸஞ்ச தண்ஹா, வினிப்³ந்த⁴னஸீஸஞ்ச மானோ, பராமாஸஸீஸஞ்ச தி³ட்டி², விக்²கே²பஸீஸஞ்ச உத்³த⁴ச்சங், ஸங்கிலேஸஸீஸஞ்ச அவிஜ்ஜா, அதி⁴மொக்க²ஸீஸஞ்ச ஸத்³தா⁴, பக்³ஹஸீஸஞ்ச வீரியங், உபட்டா²னஸீஸஞ்ச ஸதி, அவிக்²கே²பஸீஸஞ்ச ஸமாதி⁴, த³ஸ்ஸனஸீஸஞ்ச பஞ்ஞா, பவத்தஸீஸஞ்ச ஜீவிதிந்த³ரியங், கோ³சரஸீஸஞ்ச விமொக்கோ², ஸங்கா²ரஸீஸஞ்ச நிரோதோ⁴”தி (படி. ம. 1.87). தத்த² கிலேஸஸீஸங் அவிஜ்ஜங் அரஹத்தமக்³கோ³ பரியாதி³யதி. பவத்தஸீஸங் ஜீவிதிந்த³ரியங் சுதிசித்தங் பரியாதி³யதி. அவிஜ்ஜாபரியாதா³யகங் சித்தங் ஜீவிதிந்த³ரியங் பரியாதா³துங் ந ஸக்கோதி. ஜீவிதிந்த³ரியபரியாதா³யகங் சித்தங் அவிஜ்ஜங் பரியாதா³துங் ந ஸக்கோதி. அவிஜ்ஜாபரியாதா³யகங் சித்தங் அஞ்ஞங், ஜீவிதிந்த³ரியபரியாதா³யகங் சித்தங் அஞ்ஞங். யஸ்ஸ சேதங் ஸீஸத்³வயங் ஸமங் பரியாதா³னங் கச்ச²தி, ஸோ ஜீவிதஸமஸீஸ் நாம.

கத²மித³ங் ஸமங் ஹோதீதி? வாரஸமதாய. யஸ்மிஞ்ஹி வாரே மக்³கவுட்டா²னங் ஹோதி - ஸோதாபத்திமக்³கே³ பஞ்ச பச்சவெக்க²ணானி, ஸகதா³கா³மிமக்³கே³ பஞ்ச, அனாகா³மிமக்³கே³ பஞ்ச, அரஹத்தமக்³கே³ சத்தாரீதி ஏகூனவீஸதியா பச்சவெக்க²ணஞானே பதிட்டா²ய ப⁴வங்க³ங் ஓதரித்வா பரினிப்³பா³யதி. இமாய வாரஸமதாய இத³ங் உப⁴யஸீஸபரியாதா³னங் ஸமங் ஹோதி நாம. தேனாயங் புக்³கலோ ஜீவிதஸமஸீஸ்தி வுச்சதி. அயமேவ ச இத⁴ அதி⁴ப்பேதோ.

17. டி²தகப்பீனித்³தே³ஸே - டி²தோ கப்போதி டி²தகப்போ, டி²தகப்போ அஸ்ஸ அத்தீ²தி டி²தகப்பீ. கப்பங் ட²பேதுங் ஸமத்தோ²தி அத்தோ². உட்³ட³ய்ஹனவேலா அஸ்ஸாதி ஜா²யனகாலோ ப⁴வெய்ய. நேவ தாவாதி யாவ ஏஸ மக்³கஸமங்கீ³ புக்³கலோ ஸோதாபத்திப²லங் ந ஸச்சிகரோதி, நேவ

தாவ கப்போ ஜா²யெய்ய. ஜா²யமானோபி அஜ்ஜா²யித்வாவ திட்டெ²ய்ய. கப்பவினாஸோ ஹி நாம மஹாவிகாரோ மஹாபயோகோ³ கோடிஸதஸஹஸ்ஸசக்கவாளஸ்ஸ ஜா²யனவஸேன மஹாலோகவினாஸோ. அயம்பி ஏவங் மஹாவினாஸோ திட்டெ²ய்ய வாதி வத³தி. ஸாஸனே பன த⁴ரமானே அயங் கப்பவினாஸோ நாம நத்தி². கப்பவினாஸே ஸாஸனங் நத்தி². க³தகோடிகே ஹி காலே கப்பவினாஸோ நாம ஹோதி. ஏவங் ஸந்தேபி ஸத்தா² அந்தராயாபா⁴வங் தீ³பேதுங் இத³ங் காரணங் ஆஹரி - “இத³ம்பி ப⁴வெய்ய, மக்³க³ஸமங்கி³னோ பன ப²லஸ்ஸ அந்தராயோ ந ஸக்கா காது”ந்தி. அயங் பன புக³க³லோ கப்பங் ட²பெந்தோ கித்தகங் காலங் ட²பெய்யாதி? யஸ்மிங் வாரே மக்³க³வுட்டா²னங் ஹோதி, அத² ப⁴வங்க³ங் ஆவட்டெந்தங் மனொத்³வாராவஜ்ஜனங் உப்பஜ்ஜதி. ததோ தீணி அனுலோமானி, ஏகங் கொ³த்ரபு⁴சித்தங், ஏகங் மக்³க³சித்தங், த்வே ப²லசித்தானி, பஞ்ச பச்சவெக்க³ணஞாணானீதி எத்தகங் காலங் ட²பெய்ய. இமங் பனத்த²ங் பா³ஹிராய ஆக³ந்துகூபமாயபி ஏவங் தீ³பயிங்ஸு. ஸசே ஹி ஸோதாபத்திமக்³க³ஸமங்கி³ஸ்ஸ மத்த²கூபரி யோஜனிகங் ஏகக்³க⁴னஸேலங் திவட்டாய ரஜ்ஜயா ப³ந்தி⁴த்வா ஓலம்பெ³ய்ய, ஏகஸ்மிங் வட்டே சி²ன்னே த்³வீஹி ஓலம்பெ³ய்ய, த்³வீஸு சி²ன்னேஸு ஏகேன ஓலம்பெ³ய்யேவ, தஸ்மிம்பி சி²ன்னே அப்³ப⁴கூடங் விய ஆகாஸே திட்டெ²ய்ய, ந த்வேவ தஸ்ஸ புக³க³லஸ்ஸ மக்³க³னந்தரப²லஸ்ஸ அந்தராயங் கரெய்யாதி. அயங் பன தீ³பனா பரித்தா, புரிமாவ மஹந்தா. ந கேவலங் பன ஸோதாபத்திமக்³க³ட்டோ²வ கப்பங் ட²பேதி, இதரே மக்³க³ஸமங்கி³னோபி ட²பெந்தியேவ. தேன ப⁴க³வா ஹெட்டா² க³ஹிதஞ்ச அக்³க³ஹிதஞ்ச ஸப்³ப³ங் ஸங்கட்³டி⁴த்வா ஸத்தி⁴ங் பிட்டி²வட்டகபுக³க³லேஹி இமங் தந்திங் ஆரோபேஸி - “ஸப்³பே³பி மக்³க³ஸமங்கி³னோ புக³க³லா டி²தகப்பினோ”தி.

18. அரியனித்³தே³ஸே - கிலேஸேஹி ஆரகத்தா அரியா. ஸதே³வகேன லோகேன அரணியத்தா அரியா. அரியட்டோ² நாம பரிஸுத்³த⁴ட்டோ²தி பரிஸுத்³த⁴த்தாபி அரியா. ஸேஸா அபரிஸுத்³த⁴தாய அனரியா.

19. ஸெக்க²னித்³தே³ஸே - மக்³க³ஸமங்கி³னோ மக்³க³க்க²ணே, ப²லஸமங்கி³னோ ச ப²லக்க²ணே, அதி⁴ஸீலஸிக்கா²தி³கா திஸ்ஸோபி ஸிக்கா² ஸிக்க²ந்தியேவாதி ஸெக்கா². அரஹதா பன அரஹத்தப²லக்க²ணே திஸ்ஸோ ஸிக்கா² ஸிக்கி²தா. புன தஸ்ஸ ஸிக்க²னகிச்சங் நத்தீ²தி அஸெக்கா². இதி ஸத்த அரியா ஸிக்க²ந்தீ²தி ஸெக்கா². கீணாஸவா அஞ்ஞஸ்ஸ ஸந்திகே ஸீலாதீ³னங் ஸிக்கி²தத்தா ஸிக்கி²தஅஸெக்கா² நாம. புத்³த⁴பச்சேகபுத்³தா⁴ ஸயம்பு⁴ததாய அஸிக்கி²தஅஸெக்கா² நாம. ஸேஸபுக³க³லா நேவ ஸிக்க²ந்தி ந ஸிக்கி²தாதி நேவஸெக்கா²னாஸெக்கா².

20. தேவிஜ்ஜனித்³தே³ஸே - பட²மங் புப்³பே³னிவாஸதி³ப்³பு³சக்கு²ஞாணானி நிப்³பு³த்தெத்வா பச்சா² அரஹத்தங் பத்தோபி, பட²மங் அரஹத்தங் பத்வா பச்சா² புப்³பே³னிவாஸதி³ப்³பு³சக்கு²ஞாணனிப்³பு³த்தகோபி தேவிஜ்ஜோயேவ நாம. ஸுத்தந்தகதா² பன பரியாயதே³ஸனா அபி⁴த⁴ம்மகதா² நிப்பரியாயதே³ஸனாதி இமஸ்மிங் டா²னே ஆக³மனீயமேவ து⁴ரங். தஸ்மா பட²மங் த்³வே விஜ்ஜா நிப்³பு³த்தெத்வா பச்சா² அரஹத்தங் பத்தோவ இத⁴ அதி⁴ப்பேதோ. ச்ளபி⁴ஞ்ஞோபி ஏஸேவ நயோ.

22. ஸம்மாஸம்புத்³த⁴னித்³தே³ஸே - புப்³பே³ அனநுஸ்ஸுதேஸுதி பச்சி²மப⁴வே ஸச்சப்படிவேத⁴தோ புப்³பே³ அஞ்ஞஸ்ஸ கஸ்ஸசி ஸந்திகே அஸ்ஸுதபுப்³பே³ஸு. ததோ புரிமபுரிமேஸு பன ப⁴வேஸு ஸப்³பு³ஞ்ஞுபோ³தி⁴ஸத்தா புத்³த⁴ஸாஸனே பப்³பு³ஜித்வா தீணி பிடகானி உக்³க³ஹெத்வா க³தபச்சாக³தவத்தங் ஆருய்ஹ கம்மட்டா²னங் அனுலோமங் கொத்ரபு⁴ங் ஆஹச்ச ட²பெந்தி. தஸ்மா பச்சி²மப⁴வஸ்மிங்யேவ அனாசரியகபா⁴வங் ஸந்தா⁴யேதங் வுத்தங். ததா³ ஹி ததா²க³தோ பூரிதபாரமித்தா அஞ்ஞஸ்ஸ ஸந்திகே ஸாமங் அனநுஸ்ஸுதேஸு ஸங்க²தாஸங்க²தத⁴ம்மேஸு “இத³ங் து³க்க²ங்...பே... அயங் து³க்க²னி²ரோத⁴கா³மினீ படிபதா³”தி அத்தபச்சக்கே²ன ஞாணேன சத்தாரி ஸச்சானி அபி⁴ஸம்புஜ்ஜ²தி.

தத்த² சாதி தஸ்மிஞ்ச சதுஸச்சஸம்போ³தி⁴ஸங்கா²தே அரஹத்தமக்³கே³. ஸப்³பு³ஞ்ஞுதங் பாபுணாதி ப³லேஸு ச வஸீபா⁴வந்தி ஸப்³பு³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணஞ்சேவ ப³லேஸு ச சிண்ணவஸீபா⁴வங் பாபுணாதி. புத்³தா⁴னஞ்ஹி ஸப்³பு³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணஸ்ஸ சேவ த³ஸப³லஞாணஸ்ஸ ச அதி⁴க³மனதோ பட்டா²ய அஞ்ஞங் காதப்³பு³ங் நாம நத்தி². யதா² பன உப⁴தோஸுஜாதஸ்ஸ க²த்தியகுமாரஸ்ஸ அபி⁴ஸேகப்பத்திதோ பட்டா²ய ‘இத³ங் நாம இஸ்ஸரியங் அனாக³த³ந்தி ந வத்தப்³பு³ங், ஸப்³பு³ங் ஆக³தமேவ ஹோதி. ஏவமேவ புத்³தா⁴னங் அரஹத்தமக்³க³ஸ்ஸ ஆக³மனதோ பட்டா²ய ‘அயங் நாம கு³ணோ ந ஆக³தோ, ந படிவித்³தோ⁴, ந பச்சக்கோ²தி ந வத்தப்³போ³, ஸப்³பே³பி ஸப்³பு³ஞ்ஞுகு³ணா ஆக³தா படிவித்³தா⁴ பச்சக்க²கதாவ ஹொந்தி. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவங் பாரமீபூரணஸித்³தா⁴னுபா⁴வேன அரியமக்³கே³ன படிவித்³த⁴ஸப்³பு³ஞ்ஞுகு³ணோ புக்³க³லோ ஸம்மாஸம்புத்³தோ⁴தி வுச்சதி.

23. பச்சேகபுத்³த⁴னித்³தே³ஸேபி - புப்³பே³ அனநுஸ்ஸுதேஸுதி பதே³ புப்³பே³ வுத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. பச்சேகபுத்³தோ⁴பி ஹி பச்சி²மப⁴வே அனாசரியகோ அத்துக்கங்ஸிகஞாணேனேவ படிவித்³த⁴ஸச்சோ ஸப்³பு³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணஞ்சேவ ப³லேஸு ச சிண்ணவஸீபா⁴வங் ந பாபுணாதி.

24. உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தனித்³தே³ஸே - அட்ட² விமொக்கே² காயேன பு³ஸித்வா விஹரதீதி அட்ட² ஸமாபத்தியோ ஸஹஜாதனாமகாயேன படிபி⁴த்வா விஹரதி. பஞ்ஞாய சஸ்ஸ தி³ஸ்வாதி விபஸ்ஸனாபஞ்ஞாய ஸங்கா²ரக³தங், மக்³பஞ்ஞாய சத்தாரி ஸச்சானி பஸ்ஸித்வா சத்தாரோபி ஆஸவா கீ²ணா ஹொந்தி. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³லோ உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோ நாமாதி வுச்சதி. அயஞ்ஹி த்³வீஹி பா⁴கே³ஹி த்³வே வாரே விமுத்தோதி உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோ. தத்ராயங் தே²ரவாதோ³ - திபிடகசூளனாக³த்தே²ரோ தாவ ஆஹ - “ஸமாபத்தியா விக்²ம்ப⁴னவிமொக்கே²ன, மக்³கே³ன ஸமுச்சே²த³விமொக்கே²ன விமுத்தோதி உப⁴தோபா⁴கே³ஹி த்³வே வாரே விமுத்தோ”தி. திபிடகமஹாத⁴ம்மரக்கி²தத்தே²ரோ “நாமனிஸ்ஸிதகோ ஏஸோ”தி வத்வா -

“அச்சீ யதா² வாதவேகே³ன கி²த்தா, (உபஸீவாதி ப⁴க³வா);
அத்த³ங் பஸேதி ந உபேதி ஸங்க²ங்;
ஏவங் முனீ நாமகாயா விமுத்தோ,
அத்த³ங் பஸேதி ந உபேதி ஸங்க²”ந்தி. (ஸு. நி. 1080);

வத்வா ஸுத்தங் ஆஹரித்வா “நாமகாயதோ ச ரூபகாயதோ ச ஸுவிமுத்தத்தா உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோ”தி ஆஹ. திபிடகசூளாப⁴யத்தே²ரோ பனாஹ - “ஸமாபத்தியா விக்²ம்ப⁴னவிமொக்கே²ன ஏகவாரங் விமுத்தோ மக்³கே³ன ஸமுச்சே²த³விமொக்கே²ன ஏகவாரங் விமுத்தோதி உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோ”தி. இமே பன தயோபி தே²ரா பண்டி³தா, ‘திண்ணம்பி வாதே³ காரணங் தி³ஸ்ஸதீதி திண்ணம்பி வாத³ங் தந்திங் கத்வா ட²பயிங்ஸு.

ஸங்கே²பதோ பன அருபஸமாபத்தியா ரூபகாயதோ விமுத்தோ, மக்³கே³ன நாமகாயதோ விமுத்தோதி உபோ⁴ஹி பா⁴கே³ஹி விமுத்தத்தா உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோ. ஸோ சதுன்னங் அருபஸமாபத்தீனங் ஏகேகதோ வுட்டா²ய ஸங்கா²ரே ஸம்மஸித்வா அரஹத்தங் பத்தானங் சதுன்னங், நிரோதா⁴ வுட்டா²ய அரஹத்தங் பத்தஸ்ஸ அனாகா³மினோ ச வஸேன பஞ்சவிதோ⁴ ஹொதி. தத்த² புரிமா சத்தாரோ ஸமாபத்திஸ்ஸங் நிரோதா⁴ங் ந ஸமாபஜ்ஜந்தீதி பரியாயேன உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தா நாம. அட்ட²ஸமாபத்திலாபீ⁴ அனாகா³மீ தங் ஸமாபஜ்ஜித்வா ததோ வுட்டா²ய விபஸ்ஸனங் வட்³டெ⁴த்வா அரஹத்தங் பத்தோதி நிப்பரியாயேன உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தஸெட்டோ² நாம. நனு ச அருபாவசரஜ்ஜா²னம்பி உபெக்கா²சித்தேகக்³தாஹி துவங்கி³கங் ரூபாவசரசதுத்த²ஜ்ஜா²னம்பி, தஸ்மா தம்பி பத³ட்டா²னங் கத்வா அரஹத்தங் பத்தேன உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தேன ப⁴விதப்³ந்தி? ந ப⁴விதப்³ங். கஸ்மா? ரூபகாயதோ அவிமுத்தத்தா. தஞ்ஹி கிலேஸகாயதோவ விமுத்தங், ந ரூபகாயதோ; தஸ்மா ததோ வுட்டா²ய

அரஹத்தங் பத்தோ உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோ நாம ந ஹோதி . அருபாவசரங் பன நாமகாயதோ ச விமுத்தங் ரூபகாயதோ சாதி ததே³வ பாத³கங் கத்வா அரஹத்தங் பத்தோ உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோ ஹோதீதி வேதி³தப்³போ³.

25. பஞ்ஞாவிமுத்தனித்³தே³ஸே - பஞ்ஞாய விமுத்தோதி பஞ்ஞாவிமுத்தோ. ஸோ ஸுக்க²விபஸ்ஸகோ சதூஹி ஜா²னேஹி வுட்டா²ய அரஹத்தங் பத்தா சத்தாரோ சாதி பஞ்சவிதோ⁴ ஹோதி. ஏதேஸு ஹி ஏகோபி அட்ட²விமொக்க²லாபீ⁴ ந ஹோதி. தேனேவ ந ஹேவ கோ² அட்ட² விமொக்கே²திஆதி³மாஹ. அருபாவசரஜ்ஜா²னேஸு பன ஏகஸ்மிங் ஸதி உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோயேவ நாம ஹோதீதி.

26. காயஸக்கி²னித்³தே³ஸே - ஏகச்சே ஆஸவாதி ஹெட்டி²மமக்³த்தயவஜ்ஜா². அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ காயஸக்கீ²தி வுச்சதி. ஸோ ஹி புட்ட²ந்தங் ஸச்சி²கரோதீதி காயஸக்கீ². ஜா²னபஸ்ஸங் பட²மங் புஸதி, பச்சா² நிரோத⁴ங் நிப்³பா³னங் ஸச்சி²கரோதீதிபி காயஸக்கீ². ஸோ ஸோதாபத்திப²லட்ட²ங் ஆதி³ங் கத்வா யாவ அரஹத்தமக்³கட்டா² சப்³பி³தோ⁴ ஹோதி.

27. தி³ட்டி²ப்பத்தனித்³தே³ஸே - இத³ங் து³க்க²ந்தி இத³ங் து³க்க²ங், எத்தகங் து³க்க²ங், ந இதோ உத்³த⁴ங் து³க்க²ங். து³க்க²ஸமுத³யாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. யதா²பூ⁴தங் பஜானாதீதி ட²பெத்வா தண்ஹங் பஞ்சபாதா³னக்க²ந்தே⁴ 'து³க்க²ஸச்ச²ந்தி யாதா²வஸரஸதோ பஜானாதி. தண்ஹா பன து³க்க²ங் ஜனேதி நிப்³பத்தேதி, பபா⁴வேதி, ததோ தங் து³க்க²ங் ஸமுதே³தி; தஸ்மா நங் அயங் 'து³க்க²ஸமுத³யோ'தி யதா²பூ⁴தங் பஜானாதி. யஸ்மா பன இத³ங் து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச நிப்³பா³னங் பத்வா நிருஜ்ஜ²ந்தி லூபஸம்மந்தி அப்பவத்திங் கச்ச²ந்தி; தஸ்மா நங் 'அயங் து³க்க²னிரோதோ⁴தி யதா²பூ⁴தங் பஜானாதி. அரியோ பன அட்ட²ங்கிகோ மக்³கோ³, தங் து³க்க²னிரோத⁴ங் கச்ச²தி; தேன தங் 'அயங் து³க்க²னிரோத⁴கா³மினீ படிபதா³தி யதா²பூ⁴தங் பஜானாதி. எத்தாவதா நானாக்க²ணே ஸச்சவவத்தா²னங் த³ஸ்ஸிதங். இதா³னி ஏகக்க²ணே த³ஸ்ஸேதுங் ததா²க³தப்பவேதி³தாதிஆதி³மாஹ. தத்த² ததா²க³தப்பவேதி³தாதி மஹாபோ³தி⁴மண்டே³ நிஸீத³த்வா ததா²க³தேன படிவித்³தா⁴ விதி³தா பாகடிகதா. த⁴ம்மாதி சதுஸச்சத⁴ம்மா. வோதி³ட்டா² ஹொந்தீதி ஸுதி³ட்டா² ஹொந்தி. வோசரிதாதி ஸுசரிதா. தேஸு அனேன பஞ்ஞா ஸுட்டு² சராபிதா ஹோதீதி அத்தோ². அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ தி³ட்டி²ப்பத்தோதி வுச்சதி. அயஞ்ஹி தி³ட்ட²ந்தங் பத்தோ. "து³க்கா² ஸங்கா²ரா, ஸுகோ² நிரோதோ⁴"தி ஞாணங் ஹோதி . தி³ட்ட²ங் விதி³தங் ஸச்சி²கதங் பஸ்ஸிதங் பஞ்ஞாயாதி தி³ட்ட²ப்பத்தோ. அயம்பி காயஸக்கீ² விய சப்³பி³தோ⁴வ ஹோதி.

28. ஸத்³தா⁴விமுத்தனித்³தே³ஸே - நோ ச கோ² யதா²

தி³ட்டி²ப்பத்தஸ்ஸாதி யதா² தி³ட்டி²ப்பத்தஸ்ஸ ஆஸவா பரிக்³ணா, ந ஏவங் ஸத்³தா⁴விமுத்தஸ்ஸாதி அத்தோ². கிங் பன நேஸங் கிலேஸப்பஹானே நானத்தங் அத்தீ²தி? நத்தி². அத² கஸ்மா ஸத்³தா⁴விமுத்தோ தி³ட்டி²ப்பத்தங் ந பாபுணாதீதி? ஆக³மனீயனானத்தேன. தி³ட்டி²ப்பதோ ஹி ஆக³மனம்ஹி கிலேஸே விக்க²ம்பெ⁴ந்தோ அப்பது³க்கே²ன அப்பகஸிரேன அகிலமந்தோவ விக்க²ம்பெ⁴துங் ஸக்கோதி. ஸத்³தா⁴விமுத்தோ பன து³க்கே²ன கஸிரேன கிலமந்தோ ஹுத்வா விக்க²ம்பெ⁴துங் ஸக்கோதி, தஸ்மா தி³ட்டி²ப்பத்தங் ந பாபுணாதி. அபிச நேஸங் பஞ்ஞாயபி நானத்தங் அத்தி²யேவ. தி³ட்டி²ப்பத்தஸ்ஸ ஹி உபரி திண்ணங் மக்³கா³னங் விபஸ்ஸனாஞாணங் திக்க²ங் ஸூரங் பஸன்னங் ஹுத்வா வஹதி. ஸத்³தா⁴விமுத்தஸ்ஸ விபஸ்ஸனாஞாணங் நோ திக்க²ங் ஸூரங் பஸன்னங் ஹுத்வா வஹதி, தஸ்மாபி ஸோ தி³ட்டி²ப்பத்தங் ந பாபுணாதி.

யதா² ஹி த்³வீஸு தருணேஸு ஸிப்பங் த³ஸ்ஸெந்தேஸு ஏகஸ்ஸ ஹத்தே² திகி²ணோ அஸி, ஏகஸ்ஸ குண்டோ². திகி²ணேன அஸினா கத³லீ சி²ஜ்ஜமானா ஸத்³த³ங் ந கரோதி. குண்டே²ன அஸினா சி²ஜ்ஜமானா 'கடகடா'தி ஸத்³த³ங் கரோதி. தத்த² திகி²ணேன அஸினா ஸத்³த³ங் அகரொந்தியா ஏவ கத³லியா சே²த³னங் விய தி³ட்டி²ப்பத்தஸ்ஸ திண்ணங் மக்³கா³னங் விபஸ்ஸனாஞாணஸ்ஸ திகி²ணஸூரவிப்பஸன்னபா⁴வோ. குண்டே²ன அஸினா ஸத்³த³ங் கரொந்தியாபி கத³லியா சே²த³னங் விய ஸத்³தா⁴விமுத்தஸ்ஸ திண்ணங் மக்³கா³னங் விபஸ்ஸனாஞாணஸ்ஸ அதிகி²ணஅஸூரஅப்பஸன்னபா⁴வோ வேதி³தப்³போ³. இமங் பன நயங் 'நோ'தி படிக்கி²பித்வா, ஆக³மனீயனானத்தேனேவ ஸத்³தா⁴விமுத்தோ தி³ட்டி²ப்பத்தங் ந பாபுணாதீதி ஸன்னிட்டா²னங் கதங்.

ஆக³மட்ட²கதா²ஸு பன வுத்தங் - "ஏதேஸு ஹி ஸத்³தா⁴விமுத்தஸ்ஸ புப்³பா⁴க³மக்³க³க்க²ணே ஸத்³த³ஹந்தஸ்ஸ விய ஓகப்பெந்தஸ்ஸ விய அதி⁴முச்சந்தஸ்ஸ விய ச கிலேஸக்க²யோ ஹோதி. தி³ட்டி²ப்பத்தஸ்ஸ புப்³பா⁴க³மக்³க³க்க²ணே கிலேஸச்சே²த³கஞாணங் அத³ந்த⁴ங் திகி²ணங் ஸூரங் ஹுத்வா வஹதி. தஸ்மா யதா² நாம அதிகி²ணேன அஸினா கத³லிங் சி²ந்த³ந்தஸ்ஸ சி²ன்னட்டா²னங் ந மட்ட²ங் ஹோதி, அஸி ந ஸீக⁴ங் வஹதி, ஸத்³தோ³ ஸுய்யதி, ப³லவதரோ வாயாமோ காதப்³போ³ ஹோதி ; ஏவருபா ஸத்³தா⁴விமுத்தஸ்ஸ புப்³பா⁴க³மக்³க³பா⁴வனா. யதா² பன ஸுனிஸிதேனேவ அஸினா கத³லிங் சி²ந்த³ந்தஸ்ஸ சி²ன்னட்டா²னங் மட்ட²ங் ஹோதி, அஸி ஸீக⁴ங் வஹதி, ஸத்³தோ³ ந ஸுய்யதி, ப³லவவாயாமகிச்சங் ந ஹோதி; ஏவருபா தி³ட்டி²ப்பத்தஸ்ஸ புப்³பா⁴க³மக்³க³பா⁴வனா வேதி³தப்³பா³"தி. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³க³லோ

ஸத்தா⁴விமுத்தோதி வச்சதி. அயஞ்ஹி ஸத்த³ஹந்தோ விமுத்தோதி
ஸத்தா⁴விமுத்தோ. அயம்பி காயஸக்கீ² விய ச²பி³தோ⁴வ ஹோதி.

29. த⁴ம்மானுஸாரீனித்³தே³ஸே - படிபன்னஸ்ஸாதி இமினா
ஸோதாபத்திமக்³க³ட்டோ² த³ஸ்ஸிதோ. அதி⁴மத்தந்தி ப³லவங். பஞ்ஞங்
வாஹேதீதி பஞ்ஞாவாஹீ. பஞ்ஞா இமங் புக்³க³லங் வஹதீதி பஞ்ஞாவாஹீதிபி
வுத்தங் ஹோதி. பஞ்ஞாபுப்³ப³ங்க³மந்தி பஞ்ஞங் புரேசாரிகங் கத்வா. அயங்
வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³க³லோ த⁴ம்மானுஸாரீதி வச்சதி. ஸோ ஹி
பஞ்ஞாஸங்கா²தேன த⁴ம்மேன ஸரதி அனுஸ்ஸரதீதி த⁴ம்மானுஸாரீ.
ஸோதாபத்திமக்³க³ட்ட²ஸ்ஸேவேதங் நாமங். ப²லே பன பத்தே தி³ட்டி²ப்பத்தோ
நாம ஹோதி.

30. ஸத்தா⁴னுஸாரீனித்³தே³ஸேபி - ஸத்த³த⁴ங் வாஹேதீதி
ஸத்தா⁴வாஹீ. ஸத்தா⁴ இமங் புக்³க³லங் வஹதீதி ஸத்தா⁴வாஹீதிபி
வுத்தமேவ. ஸத்தா⁴புப்³ப³ங்க³மந்தி ஸத்த³த⁴ங் புரேசாரிகங் கத்வா. அயங்
வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³க³லோ ஸத்தா⁴னுஸாரீதி வச்சதி. ஸோ ஹி
ஸத்தா⁴ய ஸரதி. அனுஸ்ஸரதீதி ஸத்தா⁴னுஸாரீ.
ஸோதாபத்திமக்³க³ட்ட²ஸ்ஸேவேதங் நாமங். ப²லே பன பத்தே
ஸத்தா⁴விமுத்தோ நாம ஹோதி. லோகுத்தரத⁴ம்மஞ்ஹி நிப்³ப³த்தெந்தானங்
த³வே து⁴ரானி நாம, த³வே அபி⁴னிவேஸா நாம, த³வே ஸீஸானி நாம.
தத்த² ஸத்தா⁴து⁴ரங் பஞ்ஞாது⁴ரந்தி - த³வே து⁴ரானி நாம. ஏகோ பன
பி⁴க்கு² ஸமதா²பி⁴னிவேஸேன அபி⁴னிவிஸதி, ஏகோ
விபஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸேனாதி - இமே த³வே அபி⁴னிவேஸா நாம. ஏகோ ச
மத்த²கங் பாபுணந்தோ உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோ ஹோதி, ஏகோ
பஞ்ஞாவிமுத்தோதி - இமானி த³வே ஸீஸானி நாம. யே கேசி ஹி
லோகுத்தரத⁴ம்மங் நிப்³ப³த்தெந்தி, ஸப்³பே³ தே இமே த³வே த⁴ம்மே து⁴ரங்
கத்வா இமேஸு த³வீஸு டா²னேஸு அபி⁴னிவிஸித்வா இமேஹி த³வீஹி
டா²னேஹி விமுச்சந்தி. தேஸு யோ பி⁴க்கு² அட்ட²ஸமாபத்திலாபீ⁴ பஞ்ஞங்
து⁴ரங் கத்வா ஸமத²வஸேன அபி⁴னிவிட்டோ² அஞ்ஞதரங்
அருபஸமாபத்திங் பத³ட்டா²னங் கத்வா விபஸ்ஸனங் பட்ட²பெத்வா
அரஹத்தங் பாபுணாதி, ஸோ ஸோதாபத்திமக்³க³க்க²ணே த⁴ம்மானுஸாரீ நாம.
பரதோ பன ச²ஸு டா²னேஸு காயஸக்கீ² நாம. அரஹத்தப²லே பத்தே
உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோ நாம.

அபரோ பஞ்ஞமேவ து⁴ரங் கத்வா விபஸ்ஸனாவஸேன அபி⁴னிவிட்டோ²
ஸுத்த⁴ஸங்கா²ரே வா ரூபாவசரஜ்ஜா²னேஸு வா அஞ்ஞதரங் ஸம்மஸித்வா
அரஹத்தங் பாபுணாதி, அயம்பி ஸோதாபத்திமக்³க³க்க²ணேயேவ
த⁴ம்மானுஸாரீ நாம. பரதோ பன ச²ஸு டா²னேஸு தி³ட்டி²ப்பத்தோ நாம.
அரஹத்தே பத்தே பஞ்ஞாவிமுத்தோ நாம. இத⁴ த³வே நாமானி அபுப்³பா³னி,

தானி புரிமேஹி ஸத்³தி⁴ங் பஞ்ச ஹொந்தி. அபரோ அட்ட²ஸமாபத்திலாபீ⁴
 ஸத்³த⁴ங் து⁴ரங் கத்வா ஸமாதி⁴வஸேன அபி⁴னிவிட்டோ² அஞ்ஞதரங்
 அருபஸமாபத்திங் பத³ட்டா²னங் கத்வா விபஸ்ஸனங் பட்ட²பெத்வா
 அரஹத்தங் பாபுணாதி - அயங் ஸோதாபத்திமக்³க்க²ணே ஸத்³தா⁴னுஸாரீ
 நாம. பரதோ ச²ஸு டா²னேஸு காயஸக்கீ²யேவ நாம. அரஹத்தே பத்தே
 உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோயேவ நாம. இத⁴ ஏகமேவ நாமங் அபுப்³ப³ங். தேன
 ஸத்³தி⁴ங் புரிமானி பஞ்ச ச² ஹொந்தி. அபரோ ஸத்³த⁴மேவ து⁴ரங் கத்வா
 விபஸ்ஸனாவஸேன அபி⁴னிவிட்டோ² ஸத்³த⁴ஸங்கா²ரே வா
 ரூபாவசரஜ்ஜா²னேஸு வா அஞ்ஞதரங் ஸம்மஸித்வா அரஹத்தங் பாபுணாதி.
 அயம்பி ஸோதாபத்திமக்³க்க²ணே ஸத்³தா⁴னுஸாரீ நாம. பரதோ ச²ஸு
 டா²னேஸு ஸத்³தா⁴விமுத்தோ நாம. அரஹத்தே பத்தே பஞ்ஞாவிமுத்தோ
 நாம. இதா⁴பி ஏகமேவ நாமங் அபுப்³ப³ங். தேன ஸத்³தி⁴ங் புரிமானி ச² ஸத்த
 ஹொந்தி. இமே ஸத்த புக்³க³லா லோகே அக்³க³த³க்கி²னெய்யா நாமாதி.

31. ஸத்தக்க²த்துபரமனித்³தே³ஸே - ஸத்தக்க²த்துந்தி ஸத்தவாரே.
 ஸத்தக்க²த்துபரமா ப⁴வூபபத்தி அத்தபா⁴வக்³க³ஹணங் அஸ்ஸ, ததோ பரங்
 அட்ட²மங் ப⁴வங் நாதி³யதீதி ஸத்தக்க²த்துபரமோ. ஸோதாபன்னோ
 ஹோதீதி எத்த² ஸோதோதி அரியமக்³கோ³, தேன ஸமன்னாக³தோ
 ஸோதாபன்னோ நாம. யதா²ஹ -

“ஸோதோ ஸோதோதி ஹித³ங், ஸாரிபுத்த, வுச்சதி. கதமோ நு கோ²,
 ஸாரிபுத்த, ஸோதோதி? அயமேவ ஹி, ப⁴ந்தே, அரியோ அட்ட²ங்கிகோ
 மக்³கோ³ ஸோதோ, ஸெய்யதி²த³ங் - ஸம்மாதி³ட்டி²...பே...
 ஸம்மாஸமாதி⁴தி. ஸோதாபன்னோ ஸோதாபன்னோதி, ஹித³ங்,
 ஸாரிபுத்த, வுச்சதி. கதமோ நு கோ², ஸாரிபுத்த, ஸோதாபன்னோதி? யோ
 ஹி, ப⁴ந்தே, இமினா அரியேன அட்ட²ங்கிகேன மக்³கே³ன
 ஸமன்னாக³தோ அயங் வுச்சதி ஸோதாபன்னோ, ஸ்வாயங் ஆயஸ்மா
 ஏவங்னாமோ ஏவங்கொ³த்தோ இதி வா³தி (ஸங். நி. 5.1001).

ஏவங் மக்³க³க்க²ணேபி ஸோதாபன்னோ நாம ஹோதி. இத⁴ பன மக்³கே³ன
 ப²லஸ்ஸ நாமங் தி³ன்னந்தி ப²லக்க²ணே ஸோதாபன்னோ அதி⁴ப்பேதோ.

அவினிபாதத⁴ம்மோதி வினிபாதஸங்கா²தங் அபாயங் உபபத்திவஸேன
 அனாக³மனஸபா⁴வோ. நியதோதி மக்³க³னியாமேன நியதோ.
 ஸம்போ³தி⁴பராயணோதி பு³ஜ்ஜ²னகபா⁴வபராயணோ. ஸோ ஹி
 படிஸத்³த⁴மக்³கே³ன பு³ஜ்ஜ²தீதி ஸம்போ³தி⁴பராயணோ. உபரி தீஹி
 மக்³கே³ஹி அவஸ்ஸங் பு³ஜ்ஜி²ஸ்ஸதீதி ஸம்போ³தி⁴பராயணோ. தே³வே ச
 மனுஸ்ஸே சாதி தே³வலோகஞ்ச மனுஸ்ஸலோகஞ்ச. ஸந்தா⁴வித்வா
 ஸங்ஸரித்வாதி படிஸந்தி⁴வஸேன அபராபரங் க³ந்த்வா. து³க்க²ஸ்ஸந்தங்

கரோதீதி வட்டது³க்க²ஸ்ஸ பரியந்தங் பரிவடுமங் கரோதி. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³க³லோ ஸத்தக்க²த்துபரமோ நாம வுச்சதி. அயங் பன காலேன தே³வலோகஸ்ஸ காலேன மனுஸ்ஸலோகஸ்ஸ வஸேன மிஸ்ஸகப⁴வேன கதி²தோதி வேதி³தப்³போ³.

32. கோலங்கோலனித்³தே³ஸே - குலதோ குலங் க³ச்ச²தீதி கோலங்கோலோ. ஸோதாபத்திப²லஸச்சி²கிரியதோ ஹி பட்டா²ய நீசே குலே உபபத்தி நாம நத்தி², மஹாபோ⁴க³குலேஸுயேவ நிப்³புத்ததீதி அத்தோ². த்³வே வா தீணி வா குலானீதி தே³வமனுஸ்ஸவஸேன த்³வே வா தயோ வா ப⁴வே. இதி அயம்பி மிஸ்ஸகப⁴வேனேவ கதி²தோ. தே³ஸனாமத்தமேவ சேதங் - 'த்³வே வா தீணி வா'தி. யாவ ச²ட்ட²ப⁴வா ஸங்ஸரந்தோபி பன கோலங்கோலோவ ஹோதி.

33. ஏகபீ³ஜினித்³தே³ஸே - க²ந்த⁴பீ³ஜங் நாம கதி²தங். யஸ்ஸ ஹி ஸோதாபன்னஸ்ஸ ஏகங்யேவ க²ந்த⁴பீ³ஜங் அத்தி², ஏகங் அத்தபா⁴வக்³க³ஹணங், ஸோ ஏகபீ³ஜீ நாம. மானுஸகங் ப⁴வந்தி இத³ங் பனெத்த² தே³ஸனாமத்தமேவ. தே³வப⁴வங் நிப்³புத்தேதீதிபி பன வத்துங் வட்டதியேவ. ப⁴க³வதா க³ஹிதனாமவஸேனேவ சேதானி ஏதேஸங் நாமானி. எத்தகங் டா²னங் க³தோ ஸத்தக்க²த்துபரமோ நாம ஹோதி, எத்தகங் கோலங்கோலோ, எத்தகங் ஏகபீ³ஜீதி ப⁴க³வதா ஏதேஸங் நாமங் க³ஹிதங். நியமதோ பன அயங் ஸத்தக்க²த்துபரமோ, அயங் கோலங்கோலோ, அயங் ஏகபீ³ஜீதி நத்தி².

கோ பன தேஸங் ஏதங் பபே⁴த³ங் நியமேதீதி? கேசி தாவ தே²ரா 'புப்³பு³ஹேது நியமேதீதி வத³ந்தி, கேசி 'பட²மமக்³கோ³', கேசி 'உபரி தயோ மக்³கா³', கேசி 'திண்ணங் மக்³கா³னங் விபஸ்ஸனா'தி. தத்த² 'புப்³பு³ஹேது நியமேதீதி வாதே³ 'பட²மமக்³க³ஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ கதோ நாம ஹோதி, உபரி தயோ மக்³கா³ நிருபனிஸ்ஸயா உப்பன்னா'தி வசனங் ஆபஜ்ஜதி. 'பட²மமக்³கோ³ நியமேதீதி வாதே³ உபரி திண்ணங் மக்³கா³னங் நிரத்த²கதா ஆபஜ்ஜதி. 'உபரி தயோ மக்³கா³ நியமெந்தீதி வாதே³ 'அட்ட²மமக்³கே³ அனுப்பன்னேயேவ உபரி தயோ மக்³கா³ உப்பன்னா'தி ஆபஜ்ஜதி. 'திண்ணங் மக்³கா³னங் விபஸ்ஸனா நியமேதீதி வாதோ³ பன யுஜ்ஜதி. ஸசே ஹி உபரி திண்ணங் மக்³கா³னங் விபஸ்ஸனா ப³லவதீ ஹோதி, ஏகபீ³ஜீ நாம ஹோதி; ததோ மந்த³தராய கோலங்கோலோ; ததோ மந்த³தராய ஸத்தக்க²த்துபரமோதி.

ஏகச்சோ ஹி ஸோதாபன்னோ வட்டஜ்ஜா²ஸயோ ஹோதி, வட்டாபி⁴ரதோ, புனப்புனங் வட்டஸ்மிங்யேவ விசரதி ஸந்தி³ஸ்ஸதி. அனாத²பிண்டி³கோ ஸெட்டி², விஸாகா² உபாஸிகா, சூளரத²மஹாரதா² தே³வபுத்தா, அனேகவண்ணோ தே³வபுத்தோ, ஸக்கோ தே³வராஜா, நாக³த³த்தோ

தே³வபுத்தோதி இமே ஹி எத்தகா ஜனா வட்டஜ்ஜா²ஸயா வட்டாபி⁴ரதா ஆதி³தோ பட்டா²ய ச² தே³வலோகே ஸோதெ⁴த்வா அகனிட்டே² ட²த்வா பரினிப்³பா³யிஸ்ஸந்தி, இமே இத⁴ ந க³ஹிதா. ந கேவலஞ்சிமே; யோபி மனுஸ்ஸேஸுயேவ ஸத்தக்க²த்துங் ஸங்ஸரித்வா அரஹத்தங் பாபுணாதி, யோபி தே³வலோகே நிப்³புத்தோ தே³வேஸுயேவ ஸத்தக்க²த்துங் அபராபரங் ஸங்ஸரித்வா அரஹத்தங் பாபுணாதி, இமேபி இத⁴ ந க³ஹிதா. மிஸ்ஸகப⁴வவஸேனேவ பனெத்த² ஸத்தக்க²த்துபரமகோலங்கோலா மாணுஸகப⁴வனிப்³புத்தகோயேவ ச ஏகபீ³ஜீ க³ஹிதோதி வேதி³தப்³போ³. தத்த² ஏகேகோ து³க்கா²படிபதா³தி³வஸேன சதுப்³பி³த⁴பா⁴வங் ஆபஜ்ஜதி. ஸத்த³தா⁴து⁴ரேனேவ சத்தாரோ ஸத்தக்க²த்துபரமா, சத்தாரோ கோலங்கோலா, சத்தாரோ ஏகபீ³ஜினோதி த்³வாத்³ஸ ஹொந்தி. ஸசே பஞ்ஞாய ஸக்கா நிப்³புத்தேதுங், 'அஹங் லோகுத்தரங் த⁴ம்மங் நிப்³புத்தெஸ்ஸாமீதி ஏவங் பஞ்ஞங் து⁴ரங் கத்வா ஸத்தக்க²த்துபரமாதி³பா⁴வங் பத்தாபி படிபதா³வஸேன த்³வாத்³ஸேவாதி இமே சதுவீஸதி ஸோதாபன்னா இஹட்ட²கனிஜ்ஜா²னிகவஸேனேவ இமஸ்மிங் டா²னே கதி²தாதி வேதி³தப்³பா³.

34. ஸகதா³கா³மினித்³தே³ஸே - படிஸந்தி⁴வஸேன ஸகிங் ஆக³ச்ச²தீதி ஸகதா³கா³மீ. ஸகிதே³வாதி ஏகவாரங்யேவ. இமங் லோகங் ஆக³ந்த்வாதி இமினா பஞ்சஸு ஸகதா³கா³மீஸு சத்தாரோ வஜ்ஜெத்வா ஏகோவ க³ஹிதோ. ஏகச்சோ ஹி இத⁴ ஸகதா³கா³மிப²லங் பத்வா இதே⁴வ பரினிப்³பா³யதி, ஏகச்சோ இத⁴ பத்வா தே³வலோகே பரினிப்³பா³யதி, ஏகச்சோ தே³வலோகே பத்வா தத்தே²வ பரினிப்³பா³யதி, ஏகச்சோ தே³வலோகே பத்வா இது⁴பபஜ்ஜித்வா பரினிப்³பா³யதி - இமே சத்தாரோபி இத⁴ ந க³ஹிதா. யோ பன இத⁴ பத்வா தே³வலோகே யாவதாயுகங் வஸித்வா புன இது⁴பபஜ்ஜித்வா பரினிப்³பா³யதி - அயங் ஏகோவ இத⁴ க³ஹிதோதி வேதி³தப்³போ³. ஸேஸமெத்த² யங் வத்தப்³பங் ஸியா தங் ஸப்³பங் ஹெட்டா² த⁴ம்மஸங்க³ஹட்ட²கதா²யங் லோகுத்தரகுஸலனித்³தே³ஸே வுத்தமேவ. இமஸ்ஸ பன ஸகதா³கா³மினோ ஏகபீ³ஜினா ஸத்தி⁴ங் கிங் நானாகரணந்தி? ஏகபீ³ஜிஸ்ஸ ஏகாவ படிஸந்தி⁴, ஸகதா³கா³மிஸ்ஸ த்³வே படிஸந்தி⁴யோ - இத³ங் நேஸங் நானாகரணந்தி.

35. அனாகா³மினித்³தே³ஸே - ஓரம்பா⁴கி³யானங் ஸங்யோஜனானந்தி ஓரங் வச்சதி காமதா⁴து. யஸ்ஸ இமானி பஞ்ச ப்³ந்த⁴னானி அப்பஹீனானி ஹொந்தி, ஸோ ப⁴வக்³கே³ நிப்³புத்தோபி கி³லிதப்³ளிஸோ மச்சோ² விய தீ³க⁴ஸுத்தகேன பாதே³ ப்³த்த⁴காகோ விய தேஹி ப்³ந்த⁴னேஹி ஆகட்³டி⁴யமானோ காமதா⁴துயங்யேவ பவத்ததீதி பஞ்ச ப்³ந்த⁴னானி ஓரம்பா⁴கி³யானீதி வுச்சந்தி. ஹெட்டா²பா⁴கி³யானி ஹெட்டா²கொட்டா²ஸிகானீதி அத்தோ². பரிக்க²யாதி தேஸங் ப்³ந்த⁴னானங் பரிக்க²யேன. ஓபபாதிகோதி உபபாதயோனிகோ. இமினாஸ்ஸ கப்³ப⁴ஸெய்யா

படிக்கி²த்தா. தத்த² பரினிப்³பா³யீதி தத்த² ஸுத்³தா⁴வாஸலோகே
 பரினிப்³பா³யிதா. அனாவத்தித⁴ம்மோ தஸ்மா லோகாதி
 படிஸந்தி⁴க்³ஹணவஸேன தஸ்மா லோகா இத⁴ அனாவத்தனஸபா⁴வோ.
 புத்³த⁴த³ஸ்ஸனதே²ரத³ஸ்ஸனத⁴ம்மஸ்ஸவனானங் பனத்தா²யஸ்ஸ
 ஆக³மனங் அனிவாரிதங். அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவங்விதோ⁴ புக்³கலோ
 படிஸந்தி⁴வஸேன புன அனாக³மனதோ அனாகா³மீ நாம வுச்சதி.

36. அந்தராபரினிப்³பா³யினித்³தே³ஸே - உபபன்னங் வா ஸமனந்தராதி
 உபபன்னஸமனந்தரா வா ஹுத்வா. அப்பத்தங் வா வேமஜ்ஜ²ங்
 ஆயுப்பமாணந்தி ஆயுப்பமாணங் வேமஜ்ஜ²ங் அப்பத்தங் வா ஹுத்வா
 அரியமக்³கங் ஸஞ்ஜனேதீதி அத்தோ². வாஸத்³த³விகப்பதோ பன வேமஜ்ஜ²ங்
 பத்தந்திபி அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. ஏவங் தயோ அந்தராபரினிப்³பா³யினோ
 ஸித்³தா⁴ ஹொந்தி. உபரிட்டி²மானங் ஸங்யோஜனானந்தி உபரி பஞ்சன்னங்
 உத்³த⁴ம்பா⁴கியஸங்யோஜனானங் அட்ட²ன்னங் வா கிலேஸானங்.
 பஹானாயாதி ஏதேஸங் பஜஹனத்தா²ய மக்³கங் ஸஞ்ஜனேதி. அயங்
 வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ ஆயுவேமஜ்ஜ²ஸ்ஸ அந்தராயேவ
 பரினிப்³பா³யனதோ அந்தராபரினிப்³பா³யீதி வுச்சதி.

37. உபஹச்சபரினிப்³பா³யினித்³தே³ஸே - அதிக்கமித்வா வேமஜ்ஜ²ங்
 ஆயுப்பமாணந்தி ஆயுப்பமாணங் வேமஜ்ஜ²ங் அதிக்கமித்வா. உபஹச்ச வா
 காலகிரியந்தி உபக³ந்த்வா காலகிரியங். ஆயுக்க²யஸ்ஸ ஆஸன்னே ட²த்வாதி
 அத்தோ². அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ அவிஹேஸு தாவ
 கப்பஸஹஸ்ஸப்பமாணஸ்ஸ ஆயுனோ பஞ்சகப்பஸதஸங்கா²தங் வேமஜ்ஜ²ங்
 அதிக்கமித்வா ச²ட்டே² வா கப்பஸதே ஸத்தமட்ட²மனவமானங் வா
 அஞ்ஞதரஸ்மிங் த³ஸமேயேவ வா கப்பஸதே ட²த்வா அரஹத்தங் பத்வா
 கிலேஸபரினிப்³பா³னேன பரினிப்³பா³யனதோ உபஹச்சபரினிப்³பா³யீதி வுச்சதி.

38. அஸங்கா²ரஸஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யினித்³தே³ஸேஸு - அஸங்கா²ரேன
 அப்பது³க்கே²ன அதி⁴மத்தபயோகங் அகத்வாவ கிலேஸபரினிப்³பா³னேன
 பரினிப்³பா³னத⁴ம்மோதி அஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யீ. ஸஸங்கா²ரேன து³க்கே²ன
 கஸிரேன அதி⁴மத்தபயோகங் கத்வாவ கிலேஸபரினிப்³பா³னேன
 பரினிப்³பா³யனத⁴ம்மோதி ஸஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யீ.

40. உத்³த⁴ங்ஸோதனித்³தே³ஸே - உத்³த⁴ங் வாஹிபா⁴வேன
 உத்³த⁴மஸ்ஸ தண்ஹாஸோதங் வட்டஸோதங் வாதி உத்³த⁴ங்ஸோதோ.
 உத்³த⁴ங் வா க³ந்த்வா படிஸபி⁴தப்³பதோ உத்³த⁴மஸ்ஸ மக்³கஸோதந்தி
 உத்³த⁴ங்ஸோதோ. அகனிட்ட²ங் க³ச்சதீதி அகனிட்ட²கா³மீ. அவிஹா சுதோ
 அதப்பங் க³ச்சதீதிஆதீஸு அவிஹே கப்பஸஹஸ்ஸங் வஸந்தோ
 அரஹத்தங் பத்துங் அஸக்குணித்வா அதப்பங் க³ச்சதி. தத்ராபி த்வே

கப்பஸஹஸ்ஸானி வஸந்தோ அரஹத்தங் பத்துங் அஸக்குணித்வா
ஸுத³ஸ்ஸங் க³ச்ச²தி. தத்ராபி சத்தாரி கப்பஸஹஸ்ஸானி வஸந்தோ
அரஹத்தங் பத்துங் அஸக்குணித்வா ஸுத³ஸ்ஸிங் க³ச்ச²தி. தத்ராபி அட்ட²
கப்பஸஹஸ்ஸானி வஸந்தோ அரஹத்தங் பத்துங் அஸக்குணித்வா
அகனிட்ட²ங் க³ச்ச²தி. தத்த² வஸந்தோ அரியமக்க³ங் ஸஞ்ஜனேதீதி அத்தோ².

இமேஸங் பன அனாகா³மீனங் பபே⁴த³ஜானந்த²ங் உத்த³த⁴ங்ஸோதோ
அகனிட்ட²கா³மீசதுக்கங் வேதி³தப்³பங். தத்த² யோ அவிஹதோ பட்டா²ய
சத்தாரோ தே³வலோகே ஸோதெ⁴த்வா அகனிட்ட²ங் க³ந்த்வா பரினிப்³பாயதி
அயங் உத்த³த⁴ங்ஸோதோ அகனிட்ட²கா³மீ நாம. யோ பன ஹெட்டா² தயோ
தே³வலோகே ஸோதெ⁴த்வா ஸுத³ஸ்ஸீதே³வலோகே ட²த்வா பரினிப்³பாயதி
- அயங் உத்த³த⁴ங்ஸோதோ, ந அகனிட்ட²கா³மீ நாம . யோ பன இதோ
அகனிட்ட²மேவ க³ந்த்வா பரினிப்³பாயதி, அயங் ந உத்த³த⁴ங்ஸோதோ,
அகனிட்ட²கா³மீ நாம . யோ பன ஹெட்டா² சதூஸு தே³வலோகேஸு தத்த²
தத்தே²வ பரினிப்³பாயதி, அயங் ந உத்த³த⁴ங்ஸோதோ, ந அகனிட்ட²கா³மீ
நாமாதி. ஏவமேதே அட்ட²சத்தாலீஸ அனாகா³மினோ ஹொந்தி.

கத²ங்? அவிஹே தாவ தயோ அந்தராபரினிப்³பாயினோ, ஏகோ
உபஹச்சபரினிப்³பாயீ, ஏகோ உத்த³த⁴ங்ஸோதோ தே
அஸங்கா²ரபரினிப்³பாயினோ பஞ்ச, ஸஸங்கா²ரபரினிப்³பாயினோ பஞ்சாதி
த³ஸ ஹொந்தி. ததா² அதப்பாஸுத³ஸ்ஸாஸுத³ஸ்ஸீஸுதி சத்தாரோ த³ஸகா
சத்தாலீஸங். அகனிட்டே² பன உத்த³த⁴ங்ஸோதோ நத்தி². தயோ பன
அந்தராபரினிப்³பாயினோ, ஏகோ உபஹச்சபரினிப்³பாயீ. தே
அஸங்கா²ரபரினிப்³பாயினோ சத்தாரோ, ஸஸங்கா²ரபரினிப்³பாயினோ
சத்தாரோதி அட்ட². ஏவங் அட்ட²சத்தாலீஸங் ஹொந்தி.

தே ஸப்³பே³பி பபடிகோபமாய தீ³பிதா - தி³வஸங் ஸந்தத்தானம்பி ஹி
ஆரகண்டகவிப்ப²லிகனக²ச்சே²த³னானங் அயோமுகே² ஹஞ்ஞமானே பபடிகா
உப்பஜ்ஜித்வாவ நிப்³பாயதி - ஏவருபோ பட²மோ அந்தராபரினிப்³பாயீ
வேதி³தப்³போ³. கஸ்மா? உப்பன்னஸமனந்தராவ கிலேஸபரினிப்³பானேன
பரினிப்³பாயனதோ. ததோ மஹந்ததரே அயோமுகே² ஹஞ்ஞமானே பபடிகா
ஆகாஸங் உல்லங்கி⁴த்வா நிப்³பாயதி - ஏவருபோ து³தியோ
அந்தராபரினிப்³பாயீ த³ட்ட²ப்³போ³. கஸ்மா? வேமஜ்ஜ²ங் அப்பத்வா
பரினிப்³பாயனதோ. ததோ மஹந்ததரே அயோமுகே² ஹஞ்ஞமானே பபடிகா
ஆகாஸங் உல்லங்கி⁴த்வா நிவத்தமானா பத²வியங் அனுபஹச்சதலா ஹுத்வா
பரினிப்³பாயதி - ஏவருபோ ததியோ அந்தராபரினிப்³பாயீ த³ட்ட²ப்³போ³. கஸ்மா?
வேமஜ்ஜ²ங் பத்வா அனுபஹச்ச பரினிப்³பாயனதோ. ததோ மஹந்ததரே
அயோமுகே² ஹஞ்ஞமானே பபடிகா ஆகாஸங் உல்லங்கி⁴த்வா பத²வியங்
பதித்வா உபஹச்சதலா ஹுத்வா நிப்³பாயதி - ஏவருபோ உபஹச்சபரினிப்³பாயீ

வேதி³தப்³போ³. கஸ்மா? காலகிரியங் உபக³ந்த்வா ஆயுக³திங் கே²பெத்வா பரினிப்³பா³யனதோ. ததோ மஹந்ததரே அயோமுகே² ஹஞ்ஞமானே பபடிகா பரித்தே திணகட்டே² பதித்வா தங் பரித்தங் திணகட்ட²ங் ஜா²பெத்வா நிப்³பா³யதி - ஏவருபோ அஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யீ வேதி³தப்³போ³. கஸ்மா? அப்பயோகே³ன லஹுஸாய க³தியா பரினிப்³பா³யனதோ. ததோ மஹந்ததரே அயோமுகே² ஹஞ்ஞமானே பபடிகா விபுலே திணகட்ட²புஞ்ஜே பதித்வா தங் விபுலங் திணகட்ட²புஞ்ஜங் ஜா²பெத்வா நிப்³பா³யதி - ஏவருபோ ஸஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யீ வேதி³தப்³போ³. கஸ்மா? ஸப்பயோகே³ன அலஹுஸாய க³தியா பரினிப்³பா³யனதோ. அபரா மஹந்தேஸு திணகட்ட²புஞ்ஜேஸு பததி, தத்த² மஹந்தேஸு திணகட்ட²புஞ்ஜேஸு ஜா²யமானேஸு வீதச்சிதங்கா³ரோ வா ஜாலா வா உப்பதித்வா கம்மாரஸாலங் ஜா²பெத்வா கா³மனிக³மனக³ரரட்ட²ங் ஜா²பெத்வா ஸமுத்³தந்தங் பத்வா நிப்³பா³யதி - ஏவருபோ உத்³த⁴ங்ஸோதோ அகனிட்ட²கா³மீ த³ட்ட²ப்³போ³. கஸ்மா? அனேகப⁴வபீஜவிப்பா²ரங் பு²ஸ்ஸ பு²ஸ்ஸ ப்³யந்தீகத்வா பரினிப்³பா³யனதோ. யஸ்மா பன ஆரகண்டகாதி³பே⁴த³ங் கு²த்³த³கம்பி மஹந்தம்பி அயோகபாலமேவ, தஸ்மா ஸுத்தே ஸப்³பவாரேஸு அயோகபாலந்தவேவ வுத்தங் (அ. நி. 7.55). யதா²ஹ -

“இத⁴, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ சஸ்ஸ, நோ ச மே ஸியா, ந ப⁴விஸ்ஸதி, ந மே ப⁴விஸ்ஸதி, யதத்தி² யங் பூ⁴தங், தங் பஜஹாமீ”தி உபெக்க²ங் படிப⁴தி. ஸோ ப⁴வே ந ரஜ்ஜதி, ஸம்ப⁴வே ந ரஜ்ஜதி, அத்து²த்தரி பத³ங் ஸந்தங் ஸம்மப்பஞ்ஞாய பஸ்ஸதி. தஞ்ச க்வஸ்ஸ பத³ங் ந ஸப்³பே³ன ஸப்³பங் ஸச்சிகதங் ஹோதி. தஸ்ஸ ந ஸப்³பே³ன ஸப்³பங் மானானுஸயோ பஹீனோ ஹோதி, ந ஸப்³பே³ன ஸப்³பங் ப⁴வராகா³னுஸயோ பஹீனோ ஹோதி, ந ஸப்³பே³ன ஸப்³பங் அவிஜ்ஜானுஸயோ பஹீனோ ஹோதி. ஸோ பஞ்சன்னங் ஓரம்பா⁴கியானங் ஸங்யோஜனானங் பரிக்க²யா அந்தராபரினிப்³பா³யீ ஹோதி. ஸெய்யதா²பி, பி⁴க்க²வே, தி³வஸங் ஸந்தத்தே அயோகபாலே ஹஞ்ஞமானே பபடிகா நிப்³பத்தித்வா நிப்³பாயெய்ய; ஏவமேவ கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ சஸ்ஸ...பே... அந்தராபரினிப்³பா³யீ ஹோதி.

“இத⁴ பன, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ சஸ்ஸ...பே... அந்தராபரினிப்³பா³யீ ஹோதி. ஸெய்யதா²பி, பி⁴க்க²வே, தி³வஸங் ஸந்தத்தே அயோகபாலே ஹஞ்ஞமானே பபடிகா நிப்³பத்தித்வா உப்பதித்வா நிப்³பாயெய்ய; ஏவமேவ கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ சஸ்ஸ...பே... அந்தராபரினிப்³பா³யீ ஹோதி.

“இத⁴ பன, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ சஸ்ஸ...பே... அந்தராபரினிப்³பா³யீ ஹோதி. ஸெய்யதா²பி, பி⁴க்க²வே,

தி³வஸங் ஸந்தத்தே அயோகபாலே ஹஞ்ஞமானே பபடிகா நிப்³புத்தித்வா
உப்பதித்வா அனுபஹச்ச தலங் நிப்³பாயெய்ய; ஏவமேவ கோ²,
பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ சஸ்ஸ...பே...
அந்தராபரினிப்³பாயீ ஹோதி.

“இத⁴ பன, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ
சஸ்ஸ...பே... உபஹச்சபரினிப்³பாயீ ஹோதி. ஸெய்யதா²பி, பி⁴க்க²வே,
தி³வஸங் ஸந்தத்தே அயோகபாலே ஹஞ்ஞமானே பபடிகா நிப்³புத்தித்வா
உப்பதித்வா உபஹச்ச தலங் நிப்³பாயெய்ய; ஏவமேவ கோ², பி⁴க்க²வே,
பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ சஸ்ஸ...பே...
உபஹச்சபரினிப்³பாயீ ஹோதி.

“இத⁴ பன, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ
சஸ்ஸ...பே... பரிக்க²யா அஸங்கா²ரபரினிப்³பாயீ ஹோதி. ஸெய்யதா²பி,
பி⁴க்க²வே, தி³வஸங் ஸந்தத்தே அயோகபாலே ஹஞ்ஞமானே பபடிகா
நிப்³புத்தித்வா உப்பதித்வா பரித்தே திணபுஞ்ஜே வா கட்ட²புஞ்ஜே வா
நிபதெய்ய, ஸா தத்த² அக்³கிம்பி ஜனெய்ய, தூ⁴மம்பி ஜனெய்ய,
அக்³கிம்பி ஜனெத்வா தூ⁴மம்பி ஜனெத்வா தமேவ பரித்தங் திணபுஞ்ஜங்
வா கட்ட²புஞ்ஜங் வா பரியாதி³யித்வா அனாஹாரா நிப்³பாயெய்ய;
ஏவமேவ கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ
சஸ்ஸ...பே... பரிக்க²யா அஸங்கா²ரபரினிப்³பாயீ ஹோதி.

“இத⁴ பன, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ
சஸ்ஸ...பே... ஸஸங்கா²ரபரினிப்³பாயீ ஹோதி. ஸெய்யதா²பி, பி⁴க்க²வே,
தி³வஸங் ஸந்தத்தே அயோகபாலே ஹஞ்ஞமானே பபடிகா நிப்³புத்தித்வா
உப்பதித்வா விபுலே திணபுஞ்ஜே வா கட்ட²புஞ்ஜே வா நிபதெய்ய, ஸா
தத்த² அக்³கிம்பி ஜனெய்ய...பே... தமேவ விபுலங் திணபுஞ்ஜங் வா
கட்ட²புஞ்ஜங் வா பரியாதி³யித்வா அனாஹாரா நிப்³பாயெய்ய; ஏவமேவ
கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ சஸ்ஸ...பே...
ஸஸங்கா²ரபரினிப்³பாயீ ஹோதி.

“இத⁴ பன, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ ஹோதி - நோ
சஸ்ஸ...பே... பரிக்க²யா உத்³த⁴ங்ஸோதோ ஹோதி அகனிட்ட²கா³மீ.
ஸெய்யதா²பி, பி⁴க்க²வே, தி³வஸங் ஸந்தத்தே அயோகபாலே
ஹஞ்ஞமானே பபடிகா நிப்³புத்தித்வா உப்பதித்வா மஹந்தே திணபுஞ்ஜே
வா கட்ட²புஞ்ஜே வா நிபதெய்ய, ஸா தத்த² அக்³கிம்பி ஜனெய்ய...பே...
தமேவ மஹந்தங் திணபுஞ்ஜங் வா கட்ட²புஞ்ஜங் வா பரியாதி³யித்வா
க³ச்ச²ம்பி த³ஹெய்ய, தா³யம்பி த³ஹெய்ய , க³ச்ச²ம்பி த³ஹித்வா
தா³யம்பி த³ஹித்வா ஹரிதந்தங் வா பத²ந்தங் வா ஸேலந்தங் வா

உத³கந்தங் வா ரமணீயங் வா பூ⁴மிபா⁴கங் ஆக³ம்ம அனாஹாரா
நிப³பா³யெய்ய; ஏவமேவ கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங் படிபன்னோ
ஹோதி - நோ சஸ்ஸ...பே... பரிக்க²யா உத³த⁴ங்ஸோதோ ஹோதி
அகனிட்ட²கா³மீ³தி (அ. நி. 7.55).

41-44. ஸோதாபத்திப²லஸச்சி²கிரியாய படிபன்னாதி³னித்³தே³ஸா
உத்தானத்தா²வ. அயங் வச்சதி புக்³கலோ அரஹாதி எத்த² பன த்³வாத³ஸ
அரஹந்தோ வேதி³தப்³பா³. கத²ங்? தயோ ஹி விமொக்கா² - ஸுஞ்ஞதோ,
அனிமித்தோ, அப்பணிஹிதோதி. தத்த² ஸுஞ்ஞதவிமொக்கே²ன
விமுத்தகீ²ணாஸவோ படிபதா³வஸேன சதுப்³பி³தோ⁴ ஹோதி; ததா²
அனிமித்தஅப்பணிஹிதவிமொக்கே²ஹீதி - ஏவங் த்³வாத³ஸ அரஹந்தோ
வேதி³தப்³பா³. இதி இமே த்³வாத³ஸ அரஹந்தோ விய த்³வாத³ஸேவ
ஸகதா³கா³மினோ, சதுவீஸதி ஸோதாபன்னா, அட்ட²சத்தாலீஸ
அனாகா³மினோதி எத்தகா புக்³கலா இதோ முச்சித்வா ப்³ஹித்³தா⁴
நுப்பஜ்ஜந்தி, இமஸ்மிஞ்ஞேவ ஸப்³புஞ்ஞபுத்³த⁴ஸாஸனே உப்பஜ்ஜந்தீதி.

ஏககனித்³தே³ஸவண்ணனா.

2. து³கனித்³தே³ஸவண்ணனா

45. து³கனித்³தே³ஸே கோத⁴னோதி குஜ்ஜனஸீலோ மஹாகோதோ⁴.
ஏவங் புக்³கலங் புச்சித்வாபி த⁴ம்மேன புக்³கலங் த்³ஸ்ஸேதுங் தத்த²
கதமோ கோதோ⁴திஆதி³மாஹ. உபனாஹீநித்³தே³ஸாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.
கோதோ⁴ குஜ்ஜனாதிஆதீ³னி ஹெட்டா² வுத்தத்தா²னேவ. ததா²
உபனாஹீநித்³தே³ஸாதீ³ஸு புப்³புகாலங் கோதோ⁴திஆதீ³னி. அயங்
கோதோ⁴ அப்பஹீனோதி அயங் எத்தகோ கோதோ⁴
விக்க²ம்ப⁴னப்பஹானேன வா தத³ங்க³ப்பஹானேன வா
ஸமுச்சே²தப்பஹானேன வா அப்பஹீனோ. பரதோ உபனாஹாதீ³ஸுபி
ஏஸேவ நயோ.

53. அஹிரிகனித்³தே³ஸாதீ³ஸு - இமினா அஹிரிகேனாதி இமினா
ஏவங்காரேன அஹிரிகத⁴ம்மேன ஸமன்னாக³தோ. இமினா
அனொத்தப்பேனாதிஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

63. அஜ்ஜத்தஸங்யோஜனோதி அஜ்ஜத்தப்³ந்த⁴னோ.
ப்³ஹித்³தா⁴ஸங்யோஜனோதி ப்³ஹித்³தா⁴ப்³ந்த⁴னோ. தே உபோ⁴பி
வச்ச²கஸாலாபமாய தீ³பேதப்³பா³. வச்ச²கஸாலாய ஹி அந்தோ ப்³த்³தோ⁴
அந்தோயேவ ஸயிதவச்ச²கோ விய இத⁴ட்ட²கஸோதாபன்னஸகதா³கா³மினோ.
தேஸஞ்ஹி ப்³ந்த⁴னம்பி இதே⁴வ, ஸயம்பி இதே⁴வ. அந்தோ ப்³த்³தோ⁴
பன ப்³ஹி ஸயிதவச்ச²கோ விய ரூபாரூபப்⁴வே

ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மினோ. தேஸஞ்ஹி ப³ந்த⁴னமேவ இத⁴, ஸயங் பன ப்³ரஹ்மலோகே டி²தா. ப³ஹி ப³த்³தோ⁴ ப³ஹி ஸயிதவச்ச²கோ விய ரூபாருபப⁴வே அனாகா³மீ. தஸ்ஸ ஹி ப³ந்த⁴னம்பி ப³ஹித்³தா⁴, ஸயம்பி ப³ஹித்³தா⁴வ. ப³ஹி ப³த்³தோ⁴ பன அந்தோஸயிதவச்ச²கோ விய இத⁴ட்ட²கஅனாகா³மீ. தஸ்ஸ ஹி ப³ந்த⁴னங் ரூபாருபப⁴வேஸு, ஸயங் பன இத⁴ டி²தோ.

65. அக்கோத⁴னநித்³தே³ஸாதீ³ஸு - பஹீனோதி விக்க²ம்ப⁴னப்பஹானேன வா, தத³ங்க³ப்பஹானேன வா, ஸமுச்சே²த³ப்பஹானேன வா பஹீனோ.

83. து³ல்லப⁴னித்³தே³ஸே - து³ல்லபா⁴தி ந ஸுலபா⁴. பு³ப³காரீதி பட²மமேவ காரகோ. கதவேதீ³தி கதங் வேதே³தி, விதி³தங் பாகடங் கரோதி. தே அகா³ரியானகா³ரியேஹி தீ³பேதப்³பா³. அகா³ரியேஸு ஹி மாதாபிதரோ பு³ப³காரினோ நாம. புத்ததீ⁴தரோ பன மாதாபிதரோ படிஜக்³க³ந்தா அபி⁴வாத³னாதீ³னி தேஸங் குருமானா கதவேதி³னோ நாம. அனகா³ரியேஸு ஆசரியுபஜ்ஜா²யா பு³ப³காரினோ நாம. அந்தேவாஸிகஸத்³தி⁴விஹாரிகா ஆசரியுபஜ்ஜா²யே படிஜக்³க³ந்தா அபி⁴வாத³னாதீ³னி தேஸங் குருமானா கதவேதி³னோ நாம. தேஸங் ஆவிபா⁴வத்தா²ய உபஜ்ஜா²யபோஸகஸோணத்தே²ராதீ³னங் வத்தூ²னி கதே²தப்³பா³னி.

அபரோ நயோ - பரேன அகதேயேவ உபகாரே அத்தனி கதங் உபகாரங் அனபெக்கி²த்வா காரகோ பு³ப³காரீ, ஸெய்யதா²பி மாதாபிதரோ சேவ ஆசரியுபஜ்ஜா²யா ச. ஸோ து³ல்லபோ⁴; ஸத்தானங் தண்ஹாபி⁴பூ⁴தத்தா. பரேன கதஸ்ஸ உபகாரஸ்ஸ அனுருபப்பவத்திங் அத்தனி கதங் உபகாரங் உபகாரதோ ஜானந்தோ, வேதி³யந்தோ, கதஞ்ஞுகதவேதீ³. ஸெய்யதா²பி மாதாபிதுஆசரியுபஜ்ஜா²யேஸு ஸம்மா படிபன்னோ. ஸோபி து³ல்லபோ⁴; ஸத்தானங் அவிஜ்ஜாபி⁴பூ⁴தத்தா.

அபிச - அகாரணவச்ச²லோ பு³ப³காரீ, ஸகாரணவச்ச²லோ கதஞ்ஞுகதவேதீ³. 'கரிஸ்ஸதி மே³தி ஏவமாதிகாரணனிரபெக்க²கிரியோ பு³ப³காரீ. 'கரிஸ்ஸதி மே³தி ஏவமாதிகாரணஸாபெக்க²கிரியோ கதஞ்ஞுகதவேதீ³. தமோஜோதிபராயணோ பு³ப³காரீ, ஜோதிஜோதிபராயணோ கதஞ்ஞுகதவேதீ³. தே³ஸேதா பு³ப³காரீ, படிபஜ்ஜிதா கதஞ்ஞுகதவேதீ³. ஸதே³வகே லோகே அரஹங் ஸம்மாஸம்பு³த்³தோ⁴ பு³ப³காரீ, அரியஸாவகோ கதஞ்ஞுகதவேதீ³தி. து³கனிபாதட்ட²கதா²யங் (அ. நி. அட்ட². 2.2.120) பன - "பு³ப³காரீதி பட²மங் உபகாரஸ்ஸ காரகோ, 'கதஞ்ஞுகதவேதீ³தி தேன கதங் ஞத்வா பச்சா² காரகோ. தேஸு பு³ப³காரீ இணங் தே³மீதி ஸஞ்ஞங் கரோதி, பச்சா²காரகோ 'இணங் ஜீராபேமீதி ஸஞ்ஞங் கரோதீ³தி எத்தகமேவ வுத்தங்.

84. து³த்தப்பயனித்³தே³ஸே - து³த்தப்பயாதி அதப்பயா, ந ஸக்கா கேனசி தப்பேதுங். யோ ஹி உபட்டா²க்குலங் வா ஞாதிக்குலங் வா நிஸ்ஸாய வஸமானோ சீவரே ஜிண்ணே தேஹி தி³ன்னங் சீவரங் நிக்கி²பதி, ந பரிபு⁴ஞ்ஜதி. புனப்புனங் தி³ன்னம்பி க³ஹெத்வா நிக்கி²பதேவ. யோ ச தேனேவ நயேன லத்³த⁴ங் லத்³த⁴ங் விஸ்ஸஜ்ஜேதி பரஸ்ஸ தே³தி. புனப்புனங் லத்³த⁴ம்பி ததே²வ கரோதி. இமே த்³வே புக்³லா ஸகடேஹிபி பச்சயே உபனெந்தேன தப்பேதுங் ந ஸக்காதி து³த்தப்பயா நாம.

85. ஸுதப்பயனித்³தே³ஸே - ந விஸ்ஸஜ்ஜேதீதி அத்தனோ அகத்வா பரஸ்ஸ ந தே³தி. அதிரேகே பன ஸதி ந நிக்கி²பதி பரஸ்ஸ தே³தி. இத³ங் வுத்தங் ஹோதி - யோ பன பி⁴க்கு² உபட்டா²க்குலா வா ஞாதிக்குலா வா ஜிண்ணசீவரோ ஸாடகங் லபி⁴த்வா சீவரங் கத்வா பரிபு⁴ஞ்ஜதி, ந நிக்கி²பதி; அக்³ளங் தத்வா பாருபந்தோபி புன தி³ய்யமானே ஸஹஸா ந படிக்க³ண்ஹாதி. யோ ச லத்³த⁴ங் லத்³த⁴ங் அத்தனா பரிபு⁴ஞ்ஜதி, பரேஸங் ந தே³தி. இமே த்³வேபி ஸுகே²ன ஸக்கா தப்பேதுந்தி ஸுதப்பயா நாமாதி.

86. ஆஸவாதி கிலேஸா. ந குக்குச்சாயிதப்³பங் குக்குச்சாயதீதி ந குக்குச்சாயிதப்³பயுத்தகங் குக்குச்சாயதி. ஸுகரமங்ஸங் லபி⁴த்வா அச்சமங்ஸந்தி குக்குச்சாயதி, மிக³மங்ஸங், லபி⁴த்வா தீ³பிமங்ஸந்தி குக்குச்சாயதி. காலே ஸந்தேயேவ 'காலோ நத்தீ²தி, அப்பவாரெத்வாவ 'பவாரிதொஸ்மீதி, பத்தே ரஜஸ்மிங் அபதிதேயேவ 'பதித'ந்தி, அத்தானங் உத்³தி³ஸ்ஸ மச்சமங்ஸே அகதேயேவ 'மங் உத்³தி³ஸ்ஸ கத'ந்தி குக்குச்சாயதி. குக்குச்சாயிதப்³பங் ந குக்குச்சாயதீதி குக்குச்சாயிதப்³பயுத்தகங் ந குக்குச்சாயதி. அச்சமங்ஸங் லபி⁴த்வா ஸுகரமங்ஸந்தி ந குக்குச்சாயதி...பே... அத்தானங் உத்³தி³ஸ்ஸ மச்சமங்ஸே கதே 'மங் உத்³தி³ஸ்ஸ கத'ந்தி ந குக்குச்சாயதி . அங்குத்தரட்ட²கதா²யங் பன - "ந குக்குச்சாயிதப்³பந்தி ஸங்க⁴போ⁴க³ஸ்ஸ அபட்ட²பனங் அவிசாரணங் ந குக்குச்சாயிதப்³பங் நாம, தங் குக்குச்சாயதி. 'குக்குச்சாயிதப்³பந்தி தஸ்ஸேவ பட்ட²பனங் விசாரணங், தங் ந குக்குச்சாயதீதி எத்தகமேவ வுத்தங். இமேஸந்தி இமேஸங் த்³வின்னங் புக்³லானங் ஸுபூ⁴மியங் திணலதாதீ³னி விய ரத்திம்பி தி³வாபி ஆஸவா வட்³ட⁴ந்தியேவ. ஸுக்கபக்கே² கப்பியமங்ஸங் லபி⁴த்வா கப்பியமங்ஸந்த்வேவ க³ண்ஹந்தோ ந குக்குச்சாயிதப்³பங் ந குக்குச்சாயதி நாமாதி இமினா நயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

88. ஹீனாதி⁴முத்தோதி ஹீனஜ்ஜா²ஸயோ. து³ஸ்ஸீலோதி நிஸ்ஸீலோ. பாபத⁴ம்மோதி லாமகத⁴ம்மோ.

89. பணீதாதி⁴முத்தோதி பணீதஜ்ஜா²ஸயோ. கல்யாணத⁴ம்மோதி ப⁴த்³த³கத⁴ம்மோ, ஸுசித⁴ம்மோ, ஸுந்த³ரத⁴ம்மோ.

90. தித்தோதி ஸுஹிதோ பரியோஸிதோ. தப்பேதாதி அஞ்ஞேஸம்பி தித்திகரோ. பச்சேகஸம்புத்தா⁴ யே ச ததா²க³தஸாவகாதி எத்த² பச்சேகபுத்தா⁴ நவஹி லோகுத்தரத⁴ம்மேஹி ஸயங் தித்தா பரிபுண்ணா. அஞ்ஞே பன தப்பேதுங் ந ஸக்கொந்தி. தேஸஞ்ஹி த⁴ம்மகதா²ய அபி⁴ஸமயோ ந ஹோதி. ஸாவகானங் பன த⁴ம்மகதா²ய அபரிமாணானம்பி தே³வமனுஸ்ஸானங் அபி⁴ஸமயோ ஹோதி. ஏவங் ஸந்தேபி யஸ்மா பன தே த⁴ம்மங் தே³ஸெந்தா ந அத்தனோ வசனங் கத்வா கதெ²ந்தி, புத்தா⁴னங் வசனங் கத்வா கதெ²ந்தி. ஸோதுங் நிஸின்னபரிஸாபி 'அயங் பி⁴க்கு² ந அத்தனா படிவித்த⁴த⁴ம்மங் கதே²தி, புத்தே⁴ஹி படிவித்த⁴த⁴ம்மங் கதே²தி' சித்தீகாரங் கரோதி. இதி ஸோ சித்தீகாரோ புத்தா⁴னங்யேவ ஹோதி. ஏவங் தத்த² ஸம்மாஸம்புத்தோ⁴வ தப்பேதா நாம. யதா² ஹி 'அஸுகஸ்ஸ நாம இதஞ்சிதஞ்ச தே³தா²தி ரஞ்ஞா ஆணத்தா கிஞ்சாபி ஆனெத்வா தெ²ந்தி, அத² கோ² ராஜாவ தத்த² தா³யகோ. யேஹிபி லத்த⁴ங் ஹோதி, தே 'ரஞ்ஞா அம்ஹாகங் டா²னந்தரங் தி³ன்னங், இஸ்ஸரியவிப⁴வோ தி³ன்னோத்வேவ கண்ணஹந்தி, ந ராஜபுரிஸேஹீதி. ஏவங்ஸம்பத³மித³ங் வேதி³தப்ப³ங். ஸேஸங் ஸப்ப³த்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

து³கனித்தே³ஸவண்ணனா.

3. திகனித்தே³ஸவண்ணனா

91. திகனித்தே³ஸே - து³ஸ்ஸீலோதி நிஸ்ஸீலோ. பாபத⁴ம்மோதி லாமகத⁴ம்மோ. ஸீலவிபத்தியா வா து³ஸ்ஸீலோ, தி³ட்டி²விபத்தியா பாபத⁴ம்மோ . காயவசீஸங்வரபே⁴தே³ன து³ஸ்ஸீலோ, ஸேஸஸங்வரபே⁴தே³ன பாபத⁴ம்மோ. அஸுத்த⁴பயோக³தாய து³ஸ்ஸீலோ, அஸுத்தா⁴ஸயதாய பாபத⁴ம்மோ. குஸலஸீலவிரஹேன து³ஸ்ஸீலோ; அகுஸலஸீலஸமன்னாக³மேன பாபத⁴ம்மோ. அஸுசீதி அஸுசீஹி காயகம்மாதி³ஹி ஸமன்னாக³தோ. ஸங்கஸ்ஸரஸமாசாரோதி ஸங்காய பரேஹி ஸரிதப்ப³ஸமாசாரோ. கிஞ்சிதே³வ அஸாருப்பங் தி³ஸ்வா 'இத³ங் இமினா கதங் ப⁴விஸ்ஸதீதி ஏவங் பரேஹி ஆஸங்கனீயஸமாசாரோ, அத்தனோயேவ வா ஸங்காய ஸரிதப்ப³ஸமாசாரோ - ஸாஸங்கஸமாசாரோதி அத்தோ². தஸ்ஸ ஹி தி³வாட்டா²னாதி³ஸு ஸன்னிபதித்வா கிஞ்சிதே³வ மந்தயந்தே பி⁴க்க² தி³ஸ்வா 'இமே ஏகதோ ஹுத்வா மந்தெந்தி, கச்சி நு கோ² மயா கதகம்மங் ஜானித்வா மந்தெந்தீதி ஏவங் ஸாஸங்கஸமாசாரோ ஹோதி.

படிச்ச²ன்னகம்மந்தோதி படிச்சா²தே³தப்ப³யுத்தகேன பாபகம்மேன ஸமன்னாக³தோ. அஸ்ஸமணோ ஸமணபடிஞ்ஞோதி அஸ்ஸமணோ ஹுத்வாவ ஸமணபதிருபகதாய 'ஸமணோ அஹந்தி ஏவங் படிஞ்ஞோ. அப்ரஹ்மசாரீ ப்ரஹ்மசாரிபடிஞ்ஞோதி அஞ்ஞே ப்ரஹ்மசாரினோ

ஸுனிவத்தே² ஸுபாருதே ஸும்ப⁴கபத்தத⁴ரே
கா³மனிக³மஜனபத³ராஜதா⁴னீஸு பிண்டா³ய சரித்வா ஜீவிகங் கப்பெந்தே
தி³ஸ்வா ஸயம்பி தாதி³ஸேன ஆகாரேன ததா² படிபஜ்ஜனதோ 'அஹங்
ப்ரஹ்மசாரீ'தி படிஞ்ஞங் தெ³ந்தோ விய ஹோதி. 'அஹங் பி⁴க்க²'தி வத்வா
உபோஸத²க்³கா³தீ³னி பவிஸந்தோ பன ப்ரஹ்மசாரிபடிஞ்ஞோ ஹோதியேவ,
ததா² ஸங்கி⁴கங் லாப⁴ங் க³ண்ணந்தோ. அந்தோபூதி பூதினா கம்மேன
அந்தோ அனுபவிட்டோ², நிக்³கு³ணதாய வா கு³ணஸாரவிரஹிதத்தா
அந்தோபூதி. அவஸ்ஸுதோதி ராகா³தீ³ஹி திந்தோ. கஸம்புஜாதோதி
ஸஞ்ஜாதராகா³தி³கசவரோ. அத² வா கஸம்பு³ வச்சதி திந்தகுணபக³தங்
கஸடஉத³கங். இமஸ்மிஞ்ச ஸாஸனே து³ஸ்ஸீலோ நாம ஜிகு³ச்ச²னீயத்தா
திந்தகுணபகஸடஉத³கஸதி³ஸோ. தஸ்மா கஸம்பு³ விய ஜாதோதி
கஸம்புஜாதோ.

தஸ்ஸ ந ஏவங் ஹோதீதி கஸ்மா ந ஹோதி? யத்த² பதிட்டி²தேன ஸக்கா
ப⁴வெய்ய அரஹத்தங் லத்³து⁴ங், தஸ்ஸா பதிட்டா²ய பி⁴ன்னத்தா. யதா²
ஹி சண்டா³லகுமாரகஸ்ஸ 'அஸுகோ நாம க²த்தியகுமாரோ ரஜ்ஜே
அபி⁴ஸித்தோ'தி ஸுத்வாபி, யஸ்மிங் குலே பச்சாஜாதா அபி⁴ஸேகங்
பாபுணந்தி, தஸ்மிங் குலே அபச்சாஜாதத்தா ந ஏவங் ஹோதி - 'குதா³ஸ்ஸு
நாமாஹம்பி ஸோ க²த்தியகுமாரோ விய அபி⁴ஸேகங் பாபுணெய்யந்தி;
ஏவமேவ து³ஸ்ஸீலஸ்ஸ 'அஸுகோ நாம பி⁴க்கு² அரஹத்தங் பத்தோ'தி
ஸுத்வாபி, யஸ்மிங் ஸீலே பதிட்டி²தேன அரஹத்தங் பத்தப்³பங், தஸ்ஸ
அபா⁴வதோ 'குதா³ஸ்ஸு நாமாஹம்பி ஸோ ஸீலவா விய அரஹத்தங்
பாபுணெய்யந்தி ந ஏவங் ஹோதி. அயங் வச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ
அரஹத்தாஸாய அபா⁴வா நிராஸோதி வச்சதி.

92. தஸ்ஸ ஏவங் ஹோதீதி கஸ்மா ஹோதி? யஸ்மிங் பதிட்டி²தேன
ஸக்கா ப⁴வெய்ய அரஹத்தங் பாபுணிதுங், தஸ்ஸா பதிட்டா²ய தி²ரத்தா. யதா²
ஹி ஸுஜாதஸ்ஸ க²த்தியகுமாரஸ்ஸ 'அஸுகோ நாம க²த்தியகுமாரோ ரஜ்ஜே
அபி⁴ஸித்தோ'தி ஸுத்வாவ யஸ்மிங் குலே பச்சாஜாதா அபி⁴ஸேகங்
பாபுணந்தி, தஸ்மிங் பச்சாஜாதஸ்ஸ ஏவங் ஹோதி - 'குதா³ஸ்ஸு நாமாஹம்பி,
ஸோ குமாரோ விய அபி⁴ஸேகங் பாபுணெய்யந்தி ஏவமேவ ஸீலவதோ
'அஸுகோ நாம பி⁴க்கு² அரஹத்தங் பத்தோ'தி ஸுத்வாவ யஸ்மிங் ஸீலே
பதிட்டி²தேன அரஹத்தங் பத்தப்³பங், தஸ்ஸா பதிட்டா²ய தி²ரத்தா -
'குதா³ஸ்ஸு நாமாஹம்பி ஸோ பி⁴க்கு² விய அரஹத்தங் பாபுணெய்யந்தி
ஏவங் ஹோதி. அயங் வச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ ஆஸங்ஸோ நாம
வச்சதி. ஸோ ஹி அரஹத்தங் ஆஸங்ஸதி பத்தே²தீதி ஆஸங்ஸோ.

93. யா ஹிஸ்ஸ புப்³பே³ அவிமுத்தஸ்ஸாதி யா தஸ்ஸ கீ²ணாஸவஸ்ஸ
புப்³பே³ அரஹத்தவிமுத்தியா அவிமுத்தஸ்ஸ விமுத்தாஸா அஹோஸி, ஸா

படிப்பஸ்ஸத்தா⁴, தஸ்மா ந ஏவங் ஹோதி. யதா² ஹி அபி⁴ஸித்தஸ்ஸ க²த்தியஸ்ஸ 'அஸுகோ நாம க²த்தியகுமாரோ ரஜ்ஜே அபி⁴ஸித்தோ²தி ஸுத்வா ஏகஸ்ஸ ரஞ்ஞோ த்³வின்னங் ரஜ்ஜாபி⁴ஸேகானங் த்³வின்னங் ஸேதச்ச²த்தானங் அபா⁴வா ந ஏவங் ஹோதி - "குதா³ஸ்ஸு நாமாஹம்பி ஸோ குமாரோ விய அபி⁴ஸேகங் பாபுணெய்ய²ந்தி; ஏவமேவ கீணாஸவஸ்ஸ 'அஸுகோ நாம பி⁴க்கு² அரஹத்தங் பத்தோ²தி ஸுத்வா, த்³வின்னங் அரஹத்தானங் அபா⁴வா - 'குதா³ஸ்ஸு நாமாஹம்பி ஸோ பி⁴க்கு² விய அரஹத்தங் பாபுணெய்ய²ந்தி ந ஏவங் ஹோதி. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்க³லோ அரஹத்தாஸாய விக³தத்தா விக³தாஸோதி வுச்சதி.

94. கி³லானூபமனித்³தே³ஸே - யாய உபமாய தே கி³லானூபமாதி வுச்சந்தி, தங் தாவ உபமங் த³ஸ்ஸேதுங் தயோ கி³லானாதிஆதி³ வுத்தங். தத்த² ஸப்பாயானீதி ஹிதானி வுத்தி⁴கரானி. பதிருபந்தி அனுச்ச²விகங். நேவ வுட்டா²தி தம்ஹா ஆபா³தா⁴தி இமினா அதேகிச்சே²ன வாதாபமாராதி³னா ரோகே³ன ஸமன்னாக³தோ நிட்ட²ப்பத்தோ கி³லானோ கதி²தோ. வுட்டா²தி தம்ஹா ஆபா³தா⁴தி இமினா கி²பிதகச்ச²திணபுப்ப²கஜராதி³ப்பபே⁴தோ³ அப்பமத்தகாபா³தோ⁴ கதி²தோ.

லப⁴ந்தோ ஸப்பாயானி போ⁴ஜனானி நோ அலப⁴ந்தோதி இமினா பன யேஸங் படிஜக்க³னேன பா²ஸுகங் ஹோதி, ஸப்பே³பி தே ஆபா³தா⁴ கதி²தா. எத்த² ச பதிருபோ உபட்டா²கோ நாம கி³லானுபட்டா²கஅங்கே³ஹி ஸமன்னாக³தோ பண்டி³தோ தக்கோ² அனலஸோ வேதி³தப்போ³.

கி³லானுபட்டா²கோ அனுஞ்ஞாதோதி 'பி⁴க்கு²ஸங்கே⁴ன தா³தப்போ³தி அனுஞ்ஞாதோ. தஸ்மிஞ்ஹி கி³லானே அத்தனோ த⁴ம்மதாய யாபேதுங் அஸக்கொந்தே பி⁴க்கு²ஸங்கே⁴ன தஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோ 'ஏகோ பி⁴க்கு² ச ஸாமணேரோ ச இமங் படிஜக்க³தா²தி அபலோகெத்வா தா³தப்பா³. யாவ பன தே தங் படிஜக்க³ந்தி, தாவ கி³லானஸ்ஸ ச தேஸஞ்ச த்³வின்னங் யேனத்தோ² ஸப்ப³ங் பி⁴க்கு²ஸங்கே⁴ஸ்ஸேவ பா⁴ரோ. அஞ்ஞேபி கி³லானா உபட்டா²தப்பா³தி இதரேபி த்³வே கி³லானா உபட்டா²தப்பா³. கிங் காரணா? யோபி ஹி நிட்ட²ப்பத்தகி³லானோ, ஸோ அனுபட்டி²யமானோ 'ஸசே மங் படிஜக்க³ய்யுங், பா²ஸுகங் மே ப⁴வெய்ய, ந கோ² பன மங் படிஜக்க³ந்தீ²தி மனோபதோ³ஸங் கத்வா அபாயே நிப்ப³த்தெய்ய. படிஜக்க³கி³யமானஸ்ஸ பன ஏவங் ஹோதி - 'பி⁴க்கு²ஸங்கே⁴ன யங் கத்தப்ப³ங் தங் ஸப்ப³ங் கதங், மய்ஹங் பன கம்மவிபாகோ ஈதி³ஸோதி ஸோ பி⁴க்கு²ஸங்கே⁴ மெத்தங் பச்சபட்ட²பெத்வா ஸக்கே³ நிப்ப³த்ததி. யோ பன அப்பமத்தகேன ப்யாதி⁴னா ஸமன்னாக³தோ லப⁴ந்தோபி அலப⁴ந்தோபி வுட்டா²தியேவ, தஸ்ஸ வினாபி பே⁴ஸஜ்ஜேன லுபஸமனகப்ப்யாதி⁴ பே⁴ஸஜ்ஜே கதே கிப்பதரங் லுபஸம்மதி. ததோ ஸோ புத்த⁴வசனங் வா உக்க³ண்ஹிதுங்

ஸமணத⁴ம்மங் வா காதூங் ஸக்கி²ஸ்ஸதி. இமினா காரணேன அஞ்ஞேபி கி³லானா உபட்டா²தப்³பா³தி வுத்தங்.

நேவ ஓக்கமதீதி நேவ பவிஸதி. நியாமங் குஸலேஸு த⁴ம்மேஸு ஸம்மத்தந்தி குஸலேஸு த⁴ம்மேஸு மக்³க³னியாமஸங்கா²தங் ஸம்மத்தங். இமினா பத³பரமோ புக்³க³லோ கதி²தோ. து³தியவாரேன உக்³க⁴டிதஞ்ஞா க³ஹிதோ ஸாஸனே நாளகத்தே²ரஸதி³ஸோ . பு³த்³த⁴ந்தரே ஏகவாரங் பச்சேகபு³த்தா⁴னங் ஸந்திகே ஓவாத³ங் லபி⁴த்வா படிவித்³த⁴பச்சேகபோ³தி⁴ஞாணோ ச. ததியவாரேன விபஞ்சிதஞ்ஞா புக்³க³லோ கதி²தோ. நெய்யோ பன தன்னிஸ்ஸிதோவ ஹோதி.

த⁴ம்மதே³ஸனா அனுஞ்ஞாதாதி மாஸஸ்ஸ அட்ட² வாரே த⁴ம்மகதா² அனுஞ்ஞாதா. அஞ்ஞேஸம்பி த⁴ம்மோ தே³ஸேதப்³போ³தி இதரேஸம்பி த⁴ம்மோ கதே²தப்³போ³. கிங் காரணா? பத³பரமஸ்ஸ ஹி இமஸ்மிங் அத்தபா⁴வே த⁴ம்மங் படிவிஜ்ஜி²துங் அஸக்கொந்தஸ்ஸாபி அனாக³தே பச்சயோ ப⁴விஸ்ஸதி. யோ பன ததா²க³தஸ்ஸ ரூபத³ஸ்ஸனங் லப⁴ந்தோபி அலப⁴ந்தோபி த⁴ம்மவினயஞ்ச ஸவனாய லப⁴ந்தோபி அலப⁴ந்தோபி த⁴ம்மங் அபி⁴ஸமேதி; ஸோ அலப⁴ந்தோ ந தாவ அபி⁴ஸமேதி, லப⁴ந்தோ பன கி²ப்பமேவ அபி⁴ஸமெஸ்ஸதீதி இமினா காரணேன தேஸங் த⁴ம்மோ தே³ஸேதப்³போ³. ததியஸ்ஸ பன புனப்புனங் தே³ஸேதப்³போ³வ. காயஸக்கி²தி³ட்ட²ப்பத்தஸத்³தா⁴விமுத்தா ஹெட்டா² கதி²தாயேவ.

98. கூ³த²பா⁴ணீஆதீ³ஸு - ஸப⁴க்³க³தோதி ஸபா⁴யங் டி²தோ. பரிஸக்³க³தோதி கா³மபரிஸாய டி²தோ. ஞாதிமஜ்ஜ²க³தோதி தா³யாதா³னங் மஜ்ஜே² டி²தோ. பூக³மஜ்ஜ²க³தோதி ஸேணீனங் மஜ்ஜே² டி²தோ. ராஜகுலமஜ்ஜ²க³தோதி ராஜகுலஸ்ஸ மஜ்ஜே² மஹாவினிச்ச²யே டி²தோ. அபி⁴னீதோதி புச்ச²னத்தா²ய நீதோ. ஸக்கி²புட்டோ²தி ஸக்கி²ங் கத்வா புச்சி²தோ. ஏஹம்போ⁴ புரிஸாதி ஆலபனமேதங். அத்தஹேது வா பரஹேது வாதி அத்தனோ வா பரஸ்ஸ வா ஹத்த²பாதா³தி³ஹேது வா த⁴னஹேது வா. ஆமிஸகிஞ்சிக்க²ஹேது வாதி எத்த² ஆமிஸந்தி லாபோ⁴ அதி⁴ப்பேதோ. கிஞ்சிக்க²ந்தி யங் வா தங் வா அப்பமத்தகங். அந்தமஸோ தித்திரவட்டகஸப்பிபிண்ட³னவனீதிபிண்டா³தி³அப்பமத்தகஸ்ஸாபி லஞ்ஜஸ்ஸ ஹேதுதி அத்தோ². ஸம்பஜானமுஸா பா⁴ஸிதா ஹோதீதி ஜானந்தோயேவ முஸாவாத³ங் கத்தா ஹோதி. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³க³லோ கூ³த²ஸதி³ஸவசனத்தா கூ³த²பா⁴ணீதி வுச்சதி. யதா² ஹி கூ³த²ங் நாம மஹாஜனஸ்ஸ அனிட்ட²ங் ஹோதி அகந்தங்; ஏவமேவ இமஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ வசனங் தே³வமனுஸ்ஸானங் அனிட்ட²ங் ஹோதி அகந்தங்.

99. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ புப்ப²ஸதி³ஸவசனத்தா புப்ப²பா⁴ணீதி வுச்சதி. யதா² ஹி புல்லானி வஸ்ஸிகானி வா அதி⁴முத்தகானி வா மஹாஜனஸ்ஸ இட்டா²னி கந்தானி ஹொந்தி; ஏவமேவ இமஸ்ஸ புக்³கலஸ்ஸ வசனங் தே³வமனுஸ்ஸானங் இட்ட²ங் ஹொதி கந்தங்.

100. நேலாதி ஏலங் வுச்சதி தோ³ஸோ. நாஸ்ஸா ஏலந்தி நேலா. நித்தோ³ஸாதி அத்தோ², “நேலங்கோ³ ஸேதபச்சா²தோ³”தி (உதா³. 65) எத்த² வுத்தனேலங் விய. கண்ணஸுகா²தி ப்யஞ்ஜனமது⁴ரதாய கண்ணானங் ஸுகா². ஸுசிவிஜ்ஜ²னங் விய கண்ணஸுலங் ந ஜனேதி. அத்த²மது⁴ரதாய ஸகலஸரீரே கோபங் அஜனெத்வா பேமங் ஜனேதீதி பேமனீயா. ஹத³யங் கச்ச²தி அப்படிஹஞ்ஞமானா ஸுகே²ன சித்தங் பவிஸதீதி ஹத³யங்க³மா. குணபரிபுண்ணதாய புரே ப⁴வாதி போரீ. புரே ஸங்வட்³ட⁴னாரீ விய ஸுகுமாராதிபி போரீ. புரஸ்ஸ ஏஸாதிபி போரீ. நக³ரவாஸீனங் கதா²தி அத்தோ². நக³ரவாஸினோ ஹி யுத்தகதா² ஹொந்தி. பிதிமத்தங் பிதாதி, மாதிமத்தங் மாதாதி, பா⁴திமத்தங் பா⁴தாதி வத³ந்தி. ஏவருபீ கதா² ப³ஹுனோ ஜனஸ்ஸ கந்தா ஹொதீதி ப³ஹுஜனகந்தா. ப³ஹுஜனஸ்ஸ கந்தபா⁴வேனேவ ப³ஹுனோ ஜனஸ்ஸ மனாபா சித்தவுத்³தி⁴கராதி ப³ஹுஜனமனாபா. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ மது⁴பா⁴ணீதி வுச்சதி. முது³பா⁴ணீதிபி பாடோ². உப⁴யத்தா²பி மது⁴ரவசனோதி அத்தோ². யதா² ஹி சதுமது⁴ரங் நாம மது⁴ரங் பணீதங்; ஏவமேவ இமஸ்ஸ புக்³கலஸ்ஸ வசனங் தே³வமனுஸ்ஸானங் மது⁴ரங் ஹொதி.

101. அருகூபமசித்தாதீ³ஸு - அபி⁴ஸஜ்ஜதீதி லக்³கதி. குப்பதீதி கோபவஸேன குப்பதி. ப்யாபஜ்ஜதீதி பகதிபா⁴வங் பஜஹதி, பூதிகோ ஹொதி. பதித்தீ²யதீதி தி²னபா⁴வங் த²த்³த⁴பா⁴வஞ்ச ஆபஜ்ஜதி. கோபந்தி து³ப³பலகோத⁴ங். தோ³ஸந்தி து³ஸ்ஸனவஸேன ததோ ப³லவதரங். அப்பச்சயந்தி அதுட்டா²காரங் தோ³மனஸ்ஸங். து³ட்டா²ருகோதி புராணவணோ. கட்டே²னாதி த³ண்ட³ககோடியா. கட²லாயாதி கபாலேன. ஆஸவங் தே³தீதி அபராபரங் ஸவதி. புராணவணோ ஹி அத்தனோ த⁴ம்மதாய ஏவ பு³ப³ங் லோஹிதங் யூஸந்தி இமானி தீணி ஸவதி, க⁴ட்டிதோ பன தானி அதி⁴கதரங் ஸவதி. ஏவமேவங் கோ²தி எத்த² இத³ங் ஒபம்மஸங்ஸந்த³னங், து³ட்டா²ருகோ விய ஹி கோத⁴னோ புக்³கலோ. தஸ்ஸ அத்தனோ த⁴ம்மதாய ஸவனங் விய கோத⁴னஸ்ஸபி அத்தனோ த⁴ம்மதாய உத்³து⁴மாதகஸ்ஸ விய சண்டி³கதஸ்ஸ சரணங். கட்டே²ன வா கட²லாய வா க⁴ட்டனங் விய அப்பமத்தகம்பி வசனங் பி⁴ய்யோஸோ மத்தாய ஸவனங் விய ‘மாதீ³ஸங் நாம ஏஸ ஏவங் வத³தீதி பி⁴ய்யோஸோ மத்தாய உத்³து⁴மாயனபா⁴வோ த³ட்ட²ப³போ³. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ அருகூபமசித்தோதி வுச்சதி. புராணவணஸதி³ஸசித்தோதி அத்தோ².

102. ரத்தந்த்⁴காரதிமிஸாயாதி ரத்திங்

சக்கு²விஞ்ஞாணுப்பத்தினிவாரணேன அந்த்⁴பா⁴வகரணே ப³ஹலதமே.
விஜ்ஜந்தரிகாயாதி விஜ்ஜுப்பத்திக்க²ணே. இதா⁴பி இத³ங்
ஓபம்மஸங்ஸந்த்³னங் - சக்கு²மா புரிஸோ விய ஹி யோகா³வசரோ
த³ட்ட²ப³போ³. அந்த்⁴காரங் விய ஸோதாபத்திமக்³க்³வஜ்ஜா² கிலேஸா.
விஜ்ஜுஸஞ்சரணங் விய ஸோதாபத்திமக்³க்³ஞாணஸ்ஸ உப்பத்திகாலோ.
விஜ்ஜந்தரிகாய சக்கு²மதோ புரிஸஸ்ஸ ஸாமந்தா ரூபத்³ஸ்ஸனங் விய
ஸோதாபத்திமக்³க்³க்²ணே நிப்³பா³னத்³ஸ்ஸனங். புன அந்த்⁴காராவத்த²ரணங்
விய ஸகதா³கா³மிமக்³க்³வஜ்ஜா² கிலேஸா. புன விஜ்ஜுஸஞ்சரணங் விய
ஸகதா³கா³மிமக்³க்³ஞாணஸ்ஸ உப்பாதோ³. விஜ்ஜந்தரிகாய சக்கு²மதோ
புரிஸஸ்ஸ ஸாமந்தா ரூபத்³ஸ்ஸனங் விய ஸகதா³கா³மிமக்³க்³க்²ணே
நிப்³பா³னத்³ஸ்ஸனங். புன அந்த்⁴காராவத்த²ரணங் விய
அனாகா³மிமக்³க்³வஜ்ஜா² கிலேஸா. புன விஜ்ஜுஸஞ்சரணங் விய
அனாகா³மிமக்³க்³ஞாணஸ்ஸ உப்பாதோ³. விஜ்ஜந்தரிகாய சக்கு²மதோ
புரிஸஸ்ஸ ஸாமந்தா ரூபத்³ஸ்ஸனங் விய அனாகா³மிமக்³க்³க்²ணே
நிப்³பா³னத்³ஸ்ஸனங் வேதி³தப்³பங். அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ
புக்³க்³லோ விஜ்ஜுபமசித்தோதி வுச்சதி. இத்தரகாலோபா⁴ஸேன
விஜ்ஜுஸதி³ஸசித்தோதி அத்தோ².

103. வஜிரூபமசித்ததாயபி இத³ங் ஓபம்மஸங்ஸந்த்³னங் - வஜிரங் விய ஹி
அரஹத்தமக்³க்³ஞாணங் த³ட்ட²ப³பங். மணிக³ண்டி²பாஸாணக³ண்டி² விய
அரஹத்தமக்³க்³வஜ்ஜா² கிலேஸா. வஜிரஸ்ஸ மணிக³ண்டி²ங் வா
பாஸாணக³ண்டி²ங் வா வினிவிஜ்ஜி²த்வா அக³மனபா⁴வஸ்ஸ நத்தி²பா⁴வோ
விய அரஹத்தமக்³க்³ஞாணேன அச்சேஜ்ஜானங் கிலேஸானங் நத்தி²பா⁴வோ.
வஜிரேன நிப்³பி³த்த⁴வேத்⁴ஸ்ஸ புன அபடிபுரணங் விய அரஹத்தமக்³க்³ன
சி²ன்னானங் கிலேஸானங் புன அனுப்பாதோ³ த³ட்ட²ப³போ³. அயங் வுச்சதீதி
அயங் ஏவருபோ புக்³க்³லோ வஜிரூபமசித்தோதி வுச்சதி. கிலேஸானங்
மூலகா⁴தகரணஸமத்த²தாய வஜிரேன ஸதி³ஸசித்தோதி அத்தோ².

104. அந்தா⁴தீ³ஸு ததா²ரூபங் சக்கு² ந ஹோதீதி ததா²ஜாதிகங்
ததா²ஸபா⁴வங் பஞ்ஞாசக்கு² ந ஹோதி. பா²திங் கரெய்யாதி பீ²தங்
வட்³டி⁴தங் கரெய்ய. ஸாவஜ்ஜானவஜ்ஜேதி ஸதோ³ஸனித்³தோ³ஸே.
ஹீனப்பணீதேதி அத்⁴முத்தமே. கண்ஹஸுக்கஸப்படிபா⁴கே³தி
கண்ஹஸுக்காயேவ அஞ்ஞமஞ்ஞபடிபா³ஹனதோ படிபக்க²வஸேன
ஸப்படிபா⁴கா³தி வுச்சந்தி. அயங் பனெத்த² ஸங்கே²போ - குஸலே த்⁴ம்மே
'குஸலா த்⁴ம்மா'தி யேன பஞ்ஞாசக்கு²னா ஜானெய்ய, அகுஸலே த்⁴ம்மே
'அகுஸலா த்⁴ம்மா'தி, ஸாவஜ்ஜாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.
கண்ஹஸுக்கஸப்படிபா⁴கே³ஸு பன கண்ஹத்⁴ம்மே
'ஸுக்கஸப்படிபா⁴கா³தி, ஸுக்கத்⁴ம்மே 'கண்ஹஸப்படிபா⁴கா³தி யேன

பஞ்ஞாசக்கு²னா ஜானெய்ய. ததா²ருபம்பிஸ்ஸ சக்கு² ந ஹோதீதி இமினா நயேன ஸேஸட்டா²னேஸுபி அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ தி³ட்ட²த⁴ம்மிகபோ⁴க³ஸங்ஹரணபஞ்ஞாசக்கு²னோ ச ஸம்பராயிகத்த²ஸோத⁴னபஞ்ஞாசக்கு²னோ ச அபா⁴வா அந்தோ⁴தி வுச்சதி. து³தியோ தி³ட்ட²த⁴ம்மிகபோ⁴க³ஸங்ஹரணபஞ்ஞாசக்கு²னோ பா⁴வா, ஸம்பராயிகத்த²ஸோத⁴னபஞ்ஞாசக்கு²னோ பன அபா⁴வா ஏகசக்க²தி வுச்சதி. ததியோ த்³வின்கம்பி பா⁴வா த்³விசக்க²தி வுச்சதி.

107. அவகுஜ்ஜபஞ்ஞாதீ³ஸு த⁴ம்மங் தே³ஸெந்தீதி உபாஸகோ த⁴ம்மஸ்ஸவனத்தா²ய ஆக³தோதி அத்தனோ கம்மங் பஹாய த⁴ம்மங் தே³ஸெந்தி. ஆதி³கல்யாணந்தி ஆதி³ம்ஹி கல்யாணங் ப⁴த்³த³கங் அனவஜ்ஜங் நித்³தோ³ஸங் கத்வா தே³ஸெந்தி. ஸேஸபதே³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. எத்த² பன ஆதீ³தி புப்³பட்ட²பனா. மஜ்ஜ²ந்தி கதா²வேமஜ்ஜ²ங். பரியோஸானந்தி ஸன்னிட்டா²னங். இதிஸ்ஸ த⁴ம்மங் கதெ²ந்தா புப்³பட்ட²பனேபி கல்யாணங் ப⁴த்³த³கங் அனவஜ்ஜமேவ கத்வா கதெ²ந்தி, வேமஜ்ஜே²பி, பரியோஸானேபி. எத்த² ச அத்தி² தே³ஸனாய ஆதி³மஜ்ஜ²பரியோஸானானி, அத்தி² ஸாஸனஸ்ஸ. தத்த² தே³ஸனாய தாவ - சதுப்பதி³ககா³தா²ய பட²மபத³ங் ஆதி³, த்³வே பதா³னி மஜ்ஜ²ங், அவஸானபத³ங் பரியோஸானங். ஏகானுஸந்தி⁴கஸுத்தஸ்ஸ - நிதா³னங் ஆதி³, அனுஸந்தி⁴ மஜ்ஜ²ங், இத³மவோசாதி அப்பனா பரியோஸானங். அனேகானுஸந்தி⁴கஸ்ஸ - பட²மோ அனுஸந்தி⁴ ஆதி³, ததோ பரங் ஏகோ வா அனேகா வா மஜ்ஜ²ங், பச்சி²மோ பரியோஸானங். அயங் தாவ தே³ஸனாய நயோ.

ஸாஸனஸ்ஸ பன ஸீலங் ஆதி³, ஸமாதி⁴ மஜ்ஜ²ங், விபஸ்ஸனா பரியோஸானங். ஸமாதி⁴ வா ஆதி³, விபஸ்ஸனா மஜ்ஜ²ங், மக்³கோ³ பரியோஸானங். விபஸ்ஸனா வா ஆதி³, மக்³கோ³ மஜ்ஜ²ங், ப²லங் பரியோஸானங். மக்³கோ³ வா ஆதி³, ப²லங் மஜ்ஜ²ங், நிப்³பா³னங் பரியோஸானங். த்³வே த்³வே வா கரியமானே ஸீலஸமாத⁴யோ ஆதி³, விபஸ்ஸனாமக்³கா³ மஜ்ஜ²ங், ப²லனிப்³பா³னானி பரியோஸானங். ஸாத்த²ந்தி ஸாத்த²கங் கத்வா தே³ஸெந்தி. ஸப்³யஞ்ஜனந்தி அக்க²ரபாரிபூரிங் கத்வா தே³ஸெந்தி. கேவலபரிபுண்ணந்தி ஸகலபரிபுண்ணங் அனுனங் கத்வா தே³ஸெந்தி. பரிஸுத்³த⁴ந்தி பரிஸுத்³த⁴ங் நிஜ்ஜடங் நிக்³க³ண்டி²ங் கத்வா தே³ஸெந்தி. ப்³ரஹ்மசரியங் பகாஸெந்தீதி ஏவங் தே³ஸெந்தா ச ஸெட்ட²சரியபூ⁴தங் ஸிக்க²த்தயஸங்க³ஹிதங் அரியங் அட்ட²ங்கிக்³கங் மக்³கங் பகாஸெந்தி. நேவ ஆதி³ங் மனஸி கரோதீதி நேவ புப்³பட்ட²பனங் மனஸி கரோதி. கும்போ⁴தி க⁴டோ. நிக்³குஜ்ஜோதி அதோ⁴முகோ² ட²பிதோ. ஏவமேவந்தி எத்த² கும்போ⁴ நிக்³குஜ்ஜோ விய அவகுஜ்ஜபஞ்ஞோ புக்³கலோ தி³ட்ட²ப³போ³. உத³காஸிஞ்சனகாலோ விய த⁴ம்மதே³ஸனாய லத்³த⁴காலோ. உத³கஸ்ஸ விவட்டனகாலோ விய தஸ்மிங் ஆஸனே நிஸின்னஸ்ஸ

உக்³க³ஹேதுங் அஸமத்த²காலோ. உத³கஸ்ஸ அஸண்டா²னகாலோ விய
உட்ட²ஹித்வா அஸல்லக்க²ணகாலோ வேதி³தப்³போ³. அயங் வுச்சதீதி அயங்
ஏவருபோ புக்³க³லோ அவகுஜ்ஜபஞ்ஞோதி வுச்சதி. அதோ⁴முக²பஞ்ஞோதி
அத்தோ².

108. ஆகிண்ணானீதி பக்கி²த்தானி. ஸதிஸம்மோஸா பகிரெய்யாதி
முட்ட²ஸ்ஸதிதாய விகிரெய்ய. ஏவமேவந்தி எத்த² உச்ச²ங்கோ³ விய
உச்ச²ங்க³பஞ்ஞோ புக்³க³லோ தட்ட²ப்³போ³. நானாக²ஜ்ஜகானி விய நானப்பகாரங்
புத்த⁴வசனங். உச்ச²ங்கே³ நானாக²ஜ்ஜகானி கா²த³ந்தஸ்ஸ நிஸின்னகாலோ
விய தஸ்மிங் ஆஸனே நிஸின்னஸ்ஸ உக்³க³ஹணகாலோ. வுட்ட²ஹந்தஸ்ஸ
ஸதிஸம்மோஸா விகிரணகாலோ விய தஸ்மா ஆஸனா வுட்ட²ய
கச்ச²ந்தஸ்ஸ அஸல்லக்க²ணகாலோ வேதி³தப்³போ³. அயங் வுச்சதீதி அயங்
ஏவருபோ புக்³க³லோ உச்ச²ங்க³பஞ்ஞோதி வுச்சதி. உச்ச²ங்க³ஸதி³ஸபஞ்ஞோதி
அத்தோ².

109. உக்குஜ்ஜோதி உபரிமுகோ² ட²பிதோ. ஸண்டா²தீதி பதிட்ட²ஹதி.
ஏவமேவ கோ²தி எத்த² உபரிமுகோ² ட²பிதோ கும்போ⁴ விய புது²பஞ்ஞோ
புக்³க³லோ தட்ட²ப்³போ³. உத³கஸ்ஸ ஆஸித்தகாலோ விய தே³ஸனாய
லத்த⁴காலோ. உத³கஸ்ஸ ஸண்டா²னகாலோ விய தத்த² நிஸின்னஸ்ஸ
உக்³க³ஹணகாலோ. நோ விவட்டனகாலோ விய உட்ட²ய கச்ச²ந்தஸ்ஸ
ஸல்லக்க²ணகாலோ வேதி³தப்³போ³. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ
புக்³க³லோ புது²பஞ்ஞோதி வுச்சதி. வித்தா²ரிகபஞ்ஞோதி அத்தோ².

110. அவீதராகா³தீ³ஸு - யதா² ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மினோ, ஏவங்
புது²ஜ்ஜனோபி பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு, தீ³ஸு ச ப⁴வேஸு அவீதராகோ³.
அத³ப்³பதாய பன ந க³ஹிதோ. யதா² ஹி சே²கோ வட்³ட⁴கீ
த³ப்³ஸம்பா⁴ரத்த²ங் வனங் பவிட்டோ² ந ஆதி³தோ பட்ட²ய
ஸம்பத்தஸம்பத்தருக்கே² சி²ந்த³தி, யே பனஸ்ஸ த³ப்³ஸம்பா⁴ருபகா³
ஹோந்தி, தேயேவ சி²ந்த³தி; ஏவமிதா⁴பி ப⁴க³வதா த³ப்³ஜாதிகா அரியாவ
க³ஹிதா, புது²ஜ்ஜனா பன அத³ப்³பதாய ந க³ஹிதாதி வேதி³தப்³பா³. காமேஸு
வீதராகோ³தி பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு வீதராகோ³. ப⁴வேஸு அவீதராகோ³தி
ருபாருப⁴வேஸு அவீதராகோ³.

113. பாஸாணலேக்²பமாதி³ஸு - அனுஸேதீதி அப்பஹீனதாய அனுஸேதி. ந
கி²ப்பங் லுஜ்ஜதீதி ந அந்தரா நஸ்ஸதி, கப்புட்டா²னேனேவ நஸ்ஸதி.
ஏவமேவந்தி ஏவங் தஸ்ஸாபி புக்³க³லஸ்ஸ கோதோ⁴ ந அந்தரா புனதி³வஸே
வா அபரதி³வஸே வா நிப்³பா³தி, அத்³த⁴னியோ பன ஹோதி. மரணேனேவ
நிப்³பா³தீதி அத்தோ². அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³க³லோ

பாஸாணலேகா² விய குஜ்ஜ²னபா⁴வேன சிரட்டி²திகதோ
பாஸாணலேகூ²பமோதி வுச்சதி.

114. ஸோ ச க்²வஸ்ஸ கோதோ⁴தி ஸோ அப்பமத்தகேபி காரணே
ஸஹஸா குத்³த⁴ஸ்ஸ கோதோ⁴. ந சிரந்தி அசிரங் அப்பஹீனதாய
நானுஸேதி. யதா² பன பத்²வியங் ஆகட்³டி⁴த்வா கதலேகா² வாதாதீ³ஹி
கி²ப்பங் நஸ்ஸதி, ஏவமஸ்ஸ ஸஹஸா உப்பன்னோபி கோதோ⁴ கி²ப்பமேவ
நிப்³பா³தீதி அத்தோ². அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³க³லோ பத்²வியங்
லேகா² விய குஜ்ஜ²னபா⁴வேன அசிரட்டி²திகதோ பத்²விலேகூ²பமோதி வுச்சதி.

115. ஆகா³ள்ஹேனாதி அதிகா³ள்ஹேன மம்மச்சே²த³கேன
தத்³த⁴வசனேன. ப்ருஸேனாதி ந ஸோதஸுகே²ன. அமனாபேனாதி ந
சித்தஸுகே²ன. ஸங்ஸந்த³தீதி ஏகீப⁴வதி. ஸந்தி⁴யதீதி க⁴டயதி.
ஸம்மோத³தீதி நிரந்தரோ ஹோதி. அத² வா - ஸங்ஸந்த³தீதி சித்தகிரியாதீ³ஸு
சித்தேன ஸமோதா⁴னங் க³ச்ச²தி. கீ²ரோத³கங் விய ஏகீபா⁴வங் உபேதீதி
அத்தோ². ஸந்தி⁴யதீதி டா²னக³மனாதீ³ஸு காயகிரியாதீ³ஸு காயேன
ஸமோதா⁴னங் க³ச்ச²தி. திலதண்டு³லா விய மிஸ்ஸபா⁴வங் உபேதீதி
அத்தோ². ஸம்மோத³தீதி உத்³தே³ஸபரிபுச்சா²தீ³ஸு வசீகிரியாஸு வாசாய
ஸமோதா⁴னங் க³ச்ச²தி. விப்பவாஸக³தோபி பியஸஹாயகோ விய
பியதரபா⁴வங் உபேதீதி அத்தோ². அபிச - கிச்சகரணீயேஸு தேஹி ஸத்³தி⁴ங்
ஆதி³தோவ ஏககிரியபா⁴வங் உபக³ச்ச²ந்தோ ஸங்ஸந்த³தி. யாவ மஜ்ஜா²
பவத்தந்தோ ஸந்தி⁴யதி, யாவ பரியோஸானா அனிவத்தந்தோ
ஸம்மோத³தீதிபி வேதி³தப்³போ³. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³க³லோ
உத³கலேகா² விய கி²ப்பங் ஸங்ஸந்த³னதோ உத³கலேகூ²பமோதி வுச்சதி.

116. பொத்த²கூபமேஸு - யாய உபமாய தே பொத்த²கூபமாதி வுச்சந்தி, தங்
தாவ உபமங் த³ஸ்ஸேதுங் தயோ பொத்த²காதிஆதி³ வுத்தங். தத்த² நவோதி
நவவாயிமோ. பொத்த²கோதி ஸாணவாகஸாடகோ. து³ப்³புண்ணோதி
விவண்ணோ. து³க்க²ஸம்ப²ஸ்ஸோதி க²ரஸம்ப²ஸ்ஸோ. அப்பக்³கோ⁴தி
அதிப³ஹுங் அக்³க⁴ந்தோ கஹாபணக்³க⁴னகோ ஹோதி. மஜ்ஜி²மோதி
பரிபோ⁴க³மஜ்ஜி²மோ. ஸோ ஹி நவபா⁴வங் அதிக்³மித்வா ஜிண்ணபா⁴வங்
அப்பத்தோ மஜ்ஜே² பரிபோ⁴க³காலேபி து³ப்³புண்ணோ ச து³க்க²ஸம்ப²ஸ்ஸோ
ச அப்பக்³கோ⁴யேவ ச ஹோதி. அதிப³ஹுங் அக்³க⁴ந்தோ அட்³ட⁴ங்
அக்³க⁴தி. ஜிண்ணகாலே பன அட்³ட⁴மாஸகங் வா காகணிகங் வா அக்³க⁴தி.
உக்³க²லிபரிமஜ்ஜனந்தி காளுக்க²லிபரிபுஞ்ச²னங்.

நவோதி உபஸம்பதா³ய பஞ்சவஸ்ஸகாலதோ ஹெட்டா² ஜாதியா
ஸட்டி²வஸ்ஸோபி நவோயேவ. து³ப்³புண்ணதாயாதி ஸரீரவண்ணேனபி
கு³ணவண்ணேனபி து³ப்³புண்ணதாய. து³ஸ்ஸீலஸ்ஸ ஹி பரிஸமஜ்ஜே²

நிஸின்னஸ்ஸ நித்தேஜதாய ஸரீரவண்ணோபி ந ஸம்பஜ்ஜதி, கு³ணவண்ணே வத்தப்³ப³மேவ நத்தி². யே கோ² பனஸ்ஸாதி யே கோ² பன தஸ்ஸ உபட்டா²கா வா ஞாதிமித்தாத³யோ வா ஏதங் புக்³க³லங் ஸேவந்தி. தேஸங் தந்தி தேஸங் புக்³க³லானங் ச² ஸத்தா²ரே ஸேவந்தானங் மிச்சா²தி³ட்டி²கானங் விய, தே³வத³த்தங் ஸேவந்தானங் கோகாலிகாதீ³னங் விய ச தங் ஸேவனங் தீ³க⁴ரத்தங் அஹிதாய து³க்கா²ய ஹோதி. மஜ்ஜி²மோதி பஞ்சவஸ்ஸகாலதோ பட்டா²ய யாவ நவவஸ்ஸகாலா மஜ்ஜி²மோ நாம. தே²ரோதி த³ஸவஸ்ஸகாலதோ பட்டா²ய தே²ரோ நாம. ஏவமாஹங்ஸூதி ஏவங் வத³ந்தி. கிங் நு கோ² துய்ஹந்தி துய்ஹங் பா³லஸ்ஸ ப⁴ணிதேன கோ அத்தோ²தி வுத்தங் ஹோதி. ததா²ருபந்தி ததா²ஜாதிகங் ததா²ஸபா⁴வங் உக்கே²பனீயகம்மஸ்ஸ காரணபூ⁴தங்.

117. காஸிகவத்தூ²பமேஸு - காஸிகவத்த²ங் நாம தயோ கப்பாஸங்ஸூ க³ஹெத்வா கந்திதஸுத்தேன வாயிதங் ஸுகு²மவத்த²ங். தங் நவவாயிமங் அனக்³க⁴ங் ஹோதி. பரிபோ⁴க³மஜ்ஜி²மங் வீஸம்பி திங்ஸம்பி ஸஹஸ்ஸானி அக்³க⁴தி. ஜிண்ணகாலே பன அட்ட²பி த³ஸபி ஸஹஸ்ஸானி அக்³க⁴தி.

தேஸங் தங் ஹோதீதி தேஸங் ஸம்மாஸம்புத்த³தா⁴த³யோ ஸேவந்தானங் விய தங் ஸேவனங் தீ³க⁴ரத்தங் ஹிதாய ஸுகா²ய ஹோதி. ஸம்மாஸம்புத்த³த⁴ஞ்ஹி ஏகங் நிஸ்ஸாய யாவஜ்ஜகாலா முச்சனகஸத்தானங் பமாணங் நத்தி². ததா² ஸாரிபுத்தத்தே²ரமஹாமொக்³க³ல்லானத்தே²ரே அவஸேஸே ச அஸீதிமஹாஸாவகே நிஸ்ஸாய ஸக்³க³ங் க³தஸத்தானங் பமாணங் நத்தி². யாவஜ்ஜகாலா தேஸங் தி³ட்டா²னுக்³திங் படிபன்னஸத்தானம்பி பமாணங் நத்தி²யேவ. ஆதெ⁴ய்யங் க³ச்ச²தீதி தஸ்ஸ மஹாதே²ரஸ்ஸ தங் அத்த²னிஸ்ஸிதங் வசனங் யதா² க³ந்த⁴கரண்ட³கே காஸிகவத்த²ங் ஆதா⁴தப்³ப³தங் ட²பேதப்³ப³தங் க³ச்ச²தி, ஏவங் உத்தமங்கே³ ஸிரஸ்மிங் ஹத³யே ச ஆதா⁴தப்³ப³தங் ட²பேதப்³ப³தம்பி க³ச்ச²தி. ஸேஸமெத்த² ஹெட்டா² வுத்தானுஸாரேனேவ வேதி³தப்³ப³ங்.

118. ஸுப்பமெய்யாதீ³ஸு - ஸுகே²ன பமேதப்³போ³தி ஸுப்பமெய்யோ. இதா⁴தி இமஸ்மிங் ஸத்தலோகே. உத்³த⁴தோதி உத்³த⁴ச்சேன ஸமன்னாக³தோ. உன்னளோதி உக்³க³தனளோ; துச்ச²மானங் உக்கி²பித்வா டி²தோதி அத்தோ². சபலோதி பத்தமண்ட³னாதி³னா சாபல்லேன ஸமன்னாக³தோ. முக²ரோதி முக²க²ரோ. விகிண்ணவாசோதி அஸங்யதவசனோ. அஸமாஹிதோதி சித்தேகக்³க³தாரஹிதோ. விப்³ப⁴ந்தசித்தோதி ப⁴ந்தசித்தோ, ப⁴ந்தகா³விப்⁴ந்தமிகீ³ஸப்படிபா⁴கோ³. பாகடிந்த³ரியோதி விவடிந்த³ரியோ. அயங் வுச்ச²தீதி அயங் ஏவருபோ புக்³க³லோ 'ஸுப்பமெய்யோ'தி வுச்சதி. யதா² ஹி பரித்தஸ்ஸ உத³கஸ்ஸ

ஸுகே²ன பமாணங் க³ய்ஹதி; ஏவமேவ இமேஹி அகு³ணங்கே³ஹி
ஸமன்னாக³தஸ்ஸ ஸுகே²ன பமாணங் க³ய்ஹதி. தேனேஸ
'ஸுப்பமெய்யோ'தி வுத்தோ.

119. து³க்கே²ன பமேதப்³போ³தி து³ப்பமெய்யோ. அனுத்³த⁴தாதீ³னி
வுத்தபடிபக்க²வஸேன வேதி³தப்³பா³னி. அயங் வுச்சதீ³தி அயங் ஏவருபோ
புக்க³லோ 'து³ப்பமெய்யோ'தி வுச்சதி. யதா² ஹி மஹாஸமுத்³த³ஸ்ஸ
து³க்கே²ன பமாணங் க³ய்ஹதி; ஏவமேவ இமேஹி கு³ணங்கே³ஹி
ஸமன்னாக³தஸ்ஸ து³க்கே²ன பமாணங் க³ய்ஹதி. தாதீ³ஸோ 'அனாகா³மீ நு
கோ², கீ²ணாஸவோ நு கோ²'தி வுத்தப்³ப³தங் க³ச்ச²தி, தேனேஸ
'து³ப்பமெய்யோ'தி வுத்தோ.

120. ந ஸக்கா பமேதுந்தி அப்பமெய்யோ. யதா² ஹி ஆகாஸஸ்ஸ ந
ஸக்கா பமாணங் க³ஹேதுங், ஏவங் கீ²ணாஸவஸ்ஸ. தேனேஸ
'அப்பமெய்யோ'தி வுத்தோ.

121. ந ஸேவிதப்³பா³தீ³ஸு - ந ஸேவிதப்³போ³தி ந உபஸங்கமிதப்³போ³. ந
ப⁴ஜிதப்³போ³தி ந அல்லீயிதப்³போ³. ந பயிருபாஸிதப்³போ³தி ந ஸந்திகே
நிஸீத³னவஸேன புனப்புனங் உபாஸிதப்³போ³. ஹீனோ ஹோதி
ஸீலேனாதிஆதீ³ஸு உபாதா³யுபாதா³ய ஹீனதா வேதி³தப்³பா³. யோ ஹி பஞ்ச
ஸீலானி ரக்க²தி, ஸோ த³ஸ ஸீலானி ரக்க²ந்தேன ந ஸேவிதப்³போ³. யோ பன
த³ஸ ஸீலானி ரக்க²தி, ஸோ சதுபாரிஸுத்³தி⁴ஸீலங் ரக்க²ந்தேன ந
ஸேவிதப்³போ³. அஞ்ஞத்ர அனுத்³த³யா அஞ்ஞத்ர அனுக்ம்பாதி ட²பெத்வா
அனுத்³த³யஞ்ச அனுக்ம்பஞ்ச. அத்தனோ அத்தா²ய ஏவ ஹி ஏவருபோ
புக்க³லோ ந ஸேவிதப்³போ³. அனுத்³த³யானுக்ம்பாவஸேன பன தங்
உபஸங்கமிதுங் வட்டதி.

122. ஸதி³ஸோ ஹோதீ³தி ஸமானோ ஹோதி. ஸீலஸாமஞ்ஞக³தானங்
ஸதந்தி ஸீலேன ஸமானபா⁴வங் க³தானங் ஸந்தானங். ஸீலகதா² ச நோ
ப⁴விஸ்ஸதீ³தி ஏவங் ஸமானஸீலானங் அம்ஹாகங் ஸீலமேவ ஆரப்³ப⁴
கதா² ப⁴விஸ்ஸதி. ஸா ச நோ பா²ஸு ப⁴விஸ்ஸதீ³தி ஸா ச ஸீலகதா²
அம்ஹாகங் பா²ஸுவிஹாரோ ஸுக²விஹாரோ ப⁴விஸ்ஸதி. ஸா ச நோ
பவத்தினீ ப⁴விஸ்ஸதீ³தி ஸா ச அம்ஹாகங் கதா² தி³வஸம்பி கதெ²ந்தானங்
பவத்தினீ ப⁴விஸ்ஸதி, ந படிஹஞ்ஞிஸ்ஸதி. த³வீஸு ஹி ஸீலவந்தேஸு
ஏகேன ஸீலஸ்ஸ வண்ணே கதி²தே இதரோ அனுமோத³தி; தேன தேஸங் கதா²
பா²ஸு சேவ ஹோதி, பவத்தினீ ச. ஏகஸ்மிங் பன து³ஸ்ஸீலே ஸதி
து³ஸ்ஸீலஸ்ஸ ஸீலகதா² து³க்கதா²தி நேவ ஸீலகதா² ஹோதி, ந பா²ஸு
ஹோதி, ந பவத்தினீ. ஸமாதி⁴பஞ்ஞாகதா²ஸுபி ஏஸேவ நயோ. த³வே ஹி

ஸமாதி⁴லாபி⁴னோ ஸமாதி⁴கத²ங், ஸப்பஞ்ஞா ச பஞ்ஞாகத²ங் கதெ²ந்தா, ரத்திங் வா தி³வஸங் வா அதிக்கந்தம்பி ந ஜானந்தி.

123. ஸக்கத்வா க³ருங் கத்வாதி ஸக்காரஞ்சேவ க³ருகாரஞ்ச கரித்வா. அதி⁴கோ ஹோதீதி அதிரேகோ ஹோதி. ஸீலக்க²ந்த⁴ந்தி ஸீலராஸிங். பரிபூரெஸ்ஸாமீதி தங் அதிரேகஸீலங் புக்³க³லங் நிஸ்ஸாய அத்தனோ அபரிபூரங் ஸீலராஸிங் பரிபூரங் கரிஸ்ஸாமி. தத்த² தத்த² பஞ்ஞாய அனுக்³க³ஹெஸ்ஸாமீதி எத்த² ஸீலஸ்ஸ அஸப்பாயே அனுபகாரத⁴ம்மே வஜ்ஜெத்வா ஸப்பாயே உபகாரத⁴ம்மே ஸேவந்தோ தஸ்மிங் தஸ்மிங் டா²னே ஸீலக்க²ந்த⁴ங் பஞ்ஞாய அனுக்³க³ணஹாதி நாம. ஸமாதி⁴பஞ்ஞாக்க²ந்தே⁴ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

124. ஜிகுச்சி²தப்³பா³தீ³ஸு - ஜிகுச்சி²தப்³போ³தி கூ³த²ங் விய ஜிகுச்சி²தப்³போ³. அத² கோ² நந்தி அத² கோ² அஸ்ஸ. கித்திஸத்³தோ³தி கதா²ஸத்³தோ³. ஏவமேவந்தி எத்த² கூ³த²கூபோ விய து³ஸ்ஸீல்யங் த³ட்ட²ப³ப³ங். கூ³த²கூபோ பதித்வா டி²தோ த⁴மனீஅஹி விய து³ஸ்ஸீல்புக்³க³லோ. கு³த²கூபதோ உத்³த⁴ரியமானேன தேன அஹினா புரிஸஸ்ஸ ஸரீரங் ஆருள்ஹேனாபி அத³ட்ட²பா⁴வோ விய து³ஸ்ஸீல்ங் ஸேவமானஸ்ஸாபி தஸ்ஸ கிரியாய காரணபா⁴வோ ஸரீரங் கூ³தே²ன மக்கெ²த்வா அஹினோ க³தகாலோ விய து³ஸ்ஸீல்ங் ஸேவமானஸ்ஸ பாபகித்திஸத்³த³ஸ்ஸ அப்பு⁴க்³க³மனகாலோ வேதி³தப்³போ³.

125. திந்து³காலாதந்தி திந்து³கருக்க²அலாதங். பி⁴ய்யோஸோ மத்தாய சிச்சிடாயதீதி தஞ்ஹி ஜா²யமானங் பகதியாபி பபடிகாயோ முஞ்சந்தங் சிச்சிடாயதி சிடிசிடாதி ஸத்³த³ங் கரோதி. க⁴ட்டிதங் பன அதி⁴மத்தங் கரோதீதி அத்தோ². ஏவமேவந்தி ஏவமேவங் கோத⁴னோ அத்தனோ த⁴ம்மதாயபி உத்³த⁴தோ சண்டிகதோ ஹுத்வா சரதி. அப்பமத்தகங் பன வசனங் வுத்தகாலே 'மாதி³ஸங் நாம ஏவங் வத³தீதி அதிரேகதரங் உத்³த⁴தோ சண்டிகதோ ஹுத்வா சரதி. கூ³த²கூபோதி கூ³த²புண்ணகூபோ, கூ³த²ராஸியேவ வா. ஓபம்மஸங்ஸந்த³னங் பனெத்த² புரிமனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங். தஸ்மா ஏவரூபோ புக்³க³லோ அஜ்ஜ²பெக்கி²தப்³போ³, ந ஸேவிதப்³போ³தி யஸ்மா கோத⁴னோ அதிஸேவியமானோபி அதிஉபஸங்கமியமானோபி குஜ்ஜ²தியேவ, 'கிங் இமினாதி படிக்கமந்தோபி குஜ்ஜ²தியேவ, தஸ்மா பலாலக்³கி³ விய அஜ்ஜ²பெக்கி²தப்³போ³, ந ஸேவிதப்³போ³. கிங் வுத்தங் ஹோதி? யோ ஹி பலாலக்³கி³ங் அதிஉபஸங்கமித்வா தப்பதி, தஸ்ஸ ஸரீரங் ஜா²யதி. யோ அதிபடிக்கமித்வா தப்பதி, தஸ்ஸ ஸீதங் ந வுபஸம்மதி. அனுபஸங்கமித்வா அபடிக்கமித்வா பன மஜ்ஜ²த்தபா⁴வேன தப்பெந்தஸ்ஸ ஸீதங் வுபஸம்மதி, காயோபி ந ட³ய்ஹதி. தஸ்மா பலாலக்³கி³ விய கோத⁴னோ புக்³க³லோ

மஜ்ஜித்தபா⁴வேன அஜ்ஜ²பெக்கி²தப்³போ³, ந ஸேவிதப்³போ³, ந ப⁴ஜிதப்³போ³,
ந பயிருபாஸிதப்³போ³.

126. கல்யாணமித்தோதி ஸுசிமித்தோ. கல்யாணஸஹாயோதி
ஸுசிஸஹாயோ. ஸஹாயோதி ஸஹகா³மீ ஸத்³தி⁴ங்சரோ.
கல்யாணஸம்பவங்கோதி கல்யாணேஸு ஸுசிபுக்³க³லேஸு ஸம்பவங்கோ,
தன்னின்னதப்போணதப்பப்³பா⁴ரமானஸோதி அத்தோ².

127. ஸீலேஸு பரிபுரகாரீதிஆதீ³ஸு - ஸீலேஸு பரிபுரகாரினோதி ஏதே
அரியஸாவகா யானி தானி மக்³க³ப்³ரஹ்மசரியஸ்ஸ ஆதி³பூ⁴தானி,
ஆதி³ப்³ரஹ்மசரியகானி, பாராஜிகஸங்கா²தானி சத்தாரி
மஹாஸீலஸிக்கா²பதா³னி, தேஸங் அவீதிக்கமனதோ யானி
கு²த்³தா³னுகு²த்³த³கானி ஆபஜ்ஜந்தி, தேஹி ச வுட்டா²னதோ ஸீலேஸு யங்
கத்தப்³ப³ங், தங் பரிபுரங் ஸமத்தங் கரொந்தீதி 'ஸீலேஸு பரிபுரகாரினோ'தி
வுச்சந்தி. ஸமாதி⁴பாரிப³ந்த⁴கானங் பன காமராக³ப்³யாபாதா³னங்,
பஞ்ஞாபாரிப³ந்த⁴கஸ்ஸ ச ஸச்சபடிச்சா²த³கஸ்ஸ மோஹஸ்ஸ
அஸமுஹதத்தா, ஸமாதி⁴ங் பஞ்ஞஞ்ச பா⁴வெந்தாபி ஸமாதி⁴பஞ்ஞாஸு
யங் கத்தப்³ப³ங் தங் மத்தஸோ பமானேன பதே³ஸமத்தமேவ கரொந்தீதி
ஸமாதி⁴ஸ்மிங் பஞ்ஞாய ச மத்தஸோ காரினோதி வுச்சந்தி. இமினா
உபாயேன இதரேஸுபி த்³வீஸு நயேஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

தத்ராயங் அபரோபி ஸுத்தந்தனயோ -

“இத⁴, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஸீலேஸு பரிபுரகாரீ ஹோதி,
ஸமாதி⁴ஸ்மிங் மத்தஸோ காரீ, பஞ்ஞாய மத்தஸோ காரீ. ஸோ யானி
தானி கு²த்³தா³னுகு²த்³த³கானி ஸிக்கா²பதா³னி தானி ஆபஜ்ஜதிபி,
வுட்டா²திபி. தங் கிஸ்ஸ ஹேது? ந ஹி மெத்த², பி⁴க்க²வே, அப⁴ப்³ப³தா
வுத்தா. யானி ச கோ² தானி ஸிக்கா²பதா³னி ஆதி³ப்³ரஹ்மசரியகானி
ப்³ரஹ்மசரியஸாருப்பானி, தத்த² து⁴வஸீலோ ச ஹோதி, டி²தஸீலோ ச,
ஸமாதா³ய ஸிக்க²தி ஸிக்கா²பதே³ஸு. ஸோ திண்ணங்
ஸங்யோஜனானங் பரிக்க²யா ஸோதாபன்னோ ஹோதி,
அவினிபாதத⁴ம்மோ நியதோ ஸம்போ³தி⁴பராயணோ. இத⁴ பன,
பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஸீலேஸு...பே... ஸோ திண்ணங் ஸங்யோஜனானங்
பரிக்க²யா, ராக³தோ³ஸமோஹானங் தனுத்தா, ஸகதா³கா³மீ ஹோதி;
ஸகிதே³வ இமங் லோகங் ஆக³ந்த்வா து³க்க²ஸ்ஸந்தங் கரோதி. இத⁴
பன, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஸீலேஸு பரிபுரகாரீ ஹோதி,
ஸமாதி⁴ஸ்மிங் பரிபுரகாரீ, பஞ்ஞாய மத்தஸோ காரீ. ஸோ யானி
தானி...பே... ஸிக்க²தி ஸிக்கா²பதே³ஸு. ஸோ பஞ்சன்னங்
ஓரம்பா⁴கி³யானங்...பே... அனாவத்தித⁴ம்மோ தஸ்மா லோகா. இத⁴

பன, பி⁴க்க²வே , பி⁴க்கு² ஸ்லேஸு பரிபுரகாரீ, ஸமாதி⁴ஸ்மிங்
பரிபுரகாரீ, பஞ்ஞாய பரிபுரகாரீ. ஸோ யானி தானி
கு²த்³தா³னுகு²த்³தா³கானி...பே... ஸிக்க²தி ஸிக்கா²பதே³ஸு. ஸோ
ஆஸவானங் க²யா...பே... உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதீ”தி (அ. நி. 3.87).

130. ஸத்தா²ரனித்³தே³ஸே - பரிஞ்ஞங் பஞ்ஞபேதீதி பஹானங்
ஸமதிக்கமங் பஞ்ஞபேதி. தத்ராதி தேஸு தீஸு ஜனேஸு. தேன
த³ட்ட²ப்³போ³தி தேன பஞ்ஞாபனேன ஸோ ஸத்தா² ரூபாவசரஸமாபத்தியா
லாபீ⁴தி த³ட்ட²ப்³போ³தி அத்தோ². து³தியவாரேபி ஏஸேவ நயோ.
ஸம்மாஸம்புத்³தோ⁴ ஸத்தா² தேன த³ட்ட²ப்³போ³தி தேன தித்தி²யேஹி
அஸாதா⁴ரணேன பஞ்ஞாபனேன அயங் ததியோ ஸத்தா²
ஸப்³புஞ்ஞுபுத்³தோ⁴ த³ட்ட²ப்³போ³. தித்தி²யா ஹி காமானங் பரிஞ்ஞங்
பஞ்ஞபெந்தா ரூபப⁴வங் வக்க²ந்தி. ரூபானங் பரிஞ்ஞங் பஞ்ஞபெந்தா
அரூபப⁴வங் வக்க²ந்தி. வேத³னானங் பரிஞ்ஞங் பஞ்ஞபெந்தா அஸஞ்ஞப⁴வங்
வக்க²ந்தி. ஸம்மா பஞ்ஞபெந்தா ‘ஏவங் பஞ்ஞபெய்யங்’, நோ ச ஸம்மா
பஞ்ஞபேதுங் ஸக்கொந்தி. ஸம்மாஸம்புத்³தோ⁴ பன காமானங் பரிஞ்ஞங்
பஹானங் அனாகா³மிமக்³கே³ன பஞ்ஞபேதி . ரூபவேத³னானங் பரிஞ்ஞங்
பஹானங் அரஹத்தமக்³கே³ன பஞ்ஞபேதி. இமே தயோ ஸத்தா²ரோதி இமே
த்³வே ஜனா பா³ஹிரகா, ஏகோ ஸம்மாஸம்புத்³தோ⁴தி - இமஸ்மிங் லோகே
தயோ ஸத்தா²ரோ நாம.

131. து³தியே ஸத்தா²ரனித்³தே³ஸே - தி³ட்டே² சேவ த⁴ம்மேதி இமஸ்மிங்
அத்தபா⁴வே. அத்தானங் ஸச்சதோ தே²ததோ பஞ்ஞபேதீதி “அத்தா நாமேகோ
அத்தி² நிச்சோ து⁴வோ ஸஸ்ஸதோ”தி பூ⁴ததோ தி²ரதோ பஞ்ஞபேதி.
அபி⁴ஸம்பராயஞ்சாதி அபரஸ்மிங் அத்தபா⁴வே ஏவமேவ பஞ்ஞபேதி.
ஸேஸமெத்த² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பந்தி.

திகனித்³தே³ஸவண்ணனா.

4. சதுக்கனித்³தே³ஸவண்ணனா

132. சதுக்கனித்³தே³ஸே - அஸப்புரிஸோதி லாமகபுரிஸோ. பாணங்
அதிபாதேதீதி பாணாதிபாதீ. அதி³ன்னங் ஆதி³யதீதி அதி³ன்னாதா³யீ. காமேஸு
மிச்சா² சரதீதி காமேஸுமிச்சா²சாரீ. முஸா வத³தீதி முஸாவாதீ³.
ஸுராமேரயமஜ்ஜபமாதே³ திட்ட²தீதி ஸுராமேரயமஜ்ஜபமாத³ட்டா²யீ.

133. பாணாதிபாதே ஸமாத³பேதீதி யதா² பாணங் அதிபாதேதி, ததா² நங்
தத்த² க³ஹணங் க³ண்ஹாபேதி. ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. அயங் வுச்சதீதி
அயங் ஏவரூபோ புக்³கலோ யஸ்மா ஸயங் கதேன ச து³ஸ்ஸீயேன
ஸமன்னாக³தோ யஞ்ச ஸமாத³பிதேன கதங், ததோ உபட்³ட⁴ஸ்ஸ

தாயாதோ, தஸ்மா அஸப்புரிஸேன அஸப்புரிஸதரோதி வுச்சதி.
ஸப்புரிஸோதி உத்தமபுரிஸோ.

135. ஸப்புரிஸேன ஸப்புரிஸதரோதி அத்தனா கதேன ஸுஸீல்யேன
ஸமன்னாகத்தா யஞ்ச ஸமாத்³பிதோ கரோதி. ததோ உபட்³ட்⁴ஸ்ஸ
தாயாதத்தா உத்தமபுரிஸேன உத்தமபுரிஸதரோ.

136. பாபோதி அகுஸலகம்மபத²ஸங்கா²தேன த்³ஸவிதே⁴ன பாபேன
ஸமன்னாக³தோ.

138. கல்யாணோதி குஸலகம்மபத²ஸங்கா²தேன த்³ஸவிதே⁴ன
கல்யாணத⁴ம்மேன ஸமன்னாக³தோ ஸுத்³த⁴கோ ப்⁴த்³ரகோ. ஸேஸமெத்த²
ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா உத்தானத்த²மேவ.

140. பாபத⁴ம்மாதீ³ஸு - பாபோ த⁴ம்மோ அஸ்ஸாதி பாபத⁴ம்மோ.
கல்யாணோ த⁴ம்மோ அஸ்ஸாதி கல்யாணத⁴ம்மோ. ஸேஸமெத்த²
உத்தானத்த²மேவ.

144. ஸாவஜ்ஜாதீ³ஸு - ஸாவஜ்ஜோதி ஸதோ³ஸோ. ஸாவஜ்ஜேன
காயகம்மேனாதி ஸதோ³ஸேன பாணாதிபாதாதி³னா காயகம்மேன. இதரேஸுபி
ஏஸேவ நயோ. அயங் வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ தீஹி த்³வாரேஹி
ஆயுஹனகம்மஸ்ஸ ஸதோ³ஸத்தா, கூ³த²குணபாதி³ப்⁴ரிதோ பதே³ஸோ விய
ஸாவஜ்ஜோதி வுச்சதி.

145. ஸாவஜ்ஜேன ப்³ஹுலந்தி யஸ்ஸ ஸாவஜ்ஜமேவ காயகம்மங் ப்³ஹு
ஹோதி, அப்பங் அனவஜ்ஜங்; ஸோ ஸாவஜ்ஜேன ப்³ஹுலங் காயகம்மேன
ஸமன்னாக³தோ, அப்பங் அனவஜ்ஜேனாதி வுச்சதி. இதரேஸுபி ஏஸேவ நயோ.
கோ பன ஏவருபோ ஹோதீதி? யோ கா³மத⁴ம்மதாய வா நிக்³மத⁴ம்மதாய
வா கதா³சி கரஹசி உபோஸத²ங் ஸமாதியதி, ஸீலானி பூரேதி. அயங்
வுச்சதீதி அயங் ஏவருபோ புக்³கலோ தீஹி த்³வாரேஹி ஆயுஹனகம்மேஸு
ஸாவஜ்ஜஸ்ஸேவ ப்³ஹுலதாய அனவஜ்ஜஸ்ஸ அப்பதாய வஜ்ஜப்³ஹுலோதி
வுச்சதி.

யதா² ஹி ஏகஸ்மிங் பதே³ஸே து³ப்³பண்ணானி து³க்³ந்தா⁴னி புப்பா²னி
ராஸிகதானஸ்ஸு, தேஸங் உபரி தஹங் தஹங்
அதிமுத்தகவஸ்ஸிகபாடலானி பதிதானி ப்⁴வெய்யுங். ஏவருபோ அயங்
புக்³கலோ வேதி³தப்³போ³. யதா² பன ஏகஸ்மிங் பதே³ஸே
அதிமுத்தகவஸ்ஸிகபாடலானி ராஸிகதானஸ்ஸு, தேஸங் உபரி தஹங்
தஹங் து³ப்³பண்ணது³க்³ந்தா⁴னி ப்³த³ரபுப்பா²தீ³னி பதிதானி ப்⁴வெய்யுங்.
ஏவருபோ ததியோ புக்³கலோ வேதி³தப்³போ³. சதுத்தோ² பன தீஹிபி

தீவாரேஹி ஆயுஹனகம்மஸ்ஸ நித்தோஸத்தா,
சதுமதுரபரிதஸுவண்ணபாதி விய தட்டப்போ. தேஸு படமோ
அந்தப்பாலபுதுஜ்ஜனோ. துதியோ அந்தரந்தரா குஸலஸ்ஸ காரகோ
லோகியபுதுஜ்ஜனோ. ததியோ ஸோதாபன்னோ ஸகதாக்காமிஅனாகாமினோபி
ஏதேனேவ ஸங்கஹிதா. சதுத்தோ கீணாஸவோ. ஸோ ஹி ஏகந்தேன
அனவஜ்ஜோயேவ. அயங் அங்குத்தரட்டகதாயோ.

148. உக்கடதஞ்ஞாஆதீஸு - உக்கடதஞ்ஞாதி எத்த உக்கடதங் நாம
ஞாணுக்காடனங், ஞானே உக்கடதமத்தேயேவ ஜானாதீதி அத்தோ. ஸஹ
உதாஹடவேலாயாதி உதாஹாரே உதாஹடமத்தேயேவ.
தம்மாபிஸமயோதி சதுஸச்சதம்மஸ்ஸ ஞானேன ஸத்திங்
அபிஸமயோ. அயங் வச்சதீதி அயங் 'சத்தாரோ ஸதிபட்டாநா'திஆதினா
நயேன ஸங்கித்தேன மாதிகாய டபியமானாய தேஸனானுஸாரேன ஞாணங்
பேஸெத்வா அரஹத்தங் கண்ணிதுங் ஸமத்தோ பக்கலோ உக்கடதஞ்ஞாதி
வச்சதி.

149. விபஞ்சிதங் வித்தாரிதமேவ அத்தங் ஜானாதீதி விபஞ்சிதஞ்ஞா. அயங்
வச்சதீதி அயங் ஸங்கித்தேன மாதிகங் டபெத்வா வித்தாரேன அத்தே
பாஜியமானே அரஹத்தங் பாபுணிதுங் ஸமத்தோ பக்கலோ விபஞ்சிதஞ்ஞாதி
வச்சதி.

150. உத்தேஸாதீஹி நேதப்போதி நெய்யோ. அனுபப்பேன
தம்மாபிஸமயோ ஹோதீதி அனுக்கமேன அரஹத்தப்பத்தி.

151. ப்யஞ்ஜனபதமேவ பரமங் அஸ்ஸாதி பதபரமோ. ந தாய ஜாதியா
தம்மாபிஸமயோ ஹோதீதி ந தேன அத்தபாவேன ஜானங் வா
விபஸ்ஸனங் வா மக்கங் வா பலங் வா நிப்பத்தேதுங் ஸக்கோதீதி அத்தோ.

152. யுத்தபடிபாநாதீஸு - படிபாநங் வச்சதி ஞாணம்பி, ஞாணஸ்ஸ
உபட்டிதவசனம்பி. தங் இத அதிப்பேதங். அத்தயுத்தங் காரணயுத்தஞ்ச
படிபாநமஸ்ஸாதி யுத்தப்படிபாநோ. புச்சிதானந்தரமேவ ஸீகங்
ப்யாகாதுங் அஸமத்ததாய நோ முத்தங் படிபாநமஸ்ஸாதி நோ
முத்தப்படிபாநோ. இமினா நயேன ஸேஸா வேதிதப்பா. எத்த பன
படமோ - கிஞ்சி காலங் வீமங்ஸித்வா யுத்தமேவ பெக்கதி,
திபிடகசுளனாகத்தேரோ விய. ஸோ கிர பஞ்ஹங் புட்டோ பரிக்கஹெத்வா
யுத்தபயுத்தகாரணமேவ கதேதி.

துதியோ - புச்சானந்தரமேவ யேன வா தேன வா வசனேன படிபாஹதி,
வீமங்ஸித்வாபி ச யுத்தங் ந பெக்கதி சதுனிகாயிகபண்டித்திஸ்ஸத்தேரோ
விய. ஸோ கிர பஞ்ஹங் புட்டோ பஞ்ஹபரியோஸானம்பி நாகமேதி, யங் வா

தங் வா கதே²தியேவ. வசனத்த²ங் பனஸ்ஸ வீமங்ஸியமானங் கத்த²சி ந லக்³க³தி.

ததியோ - புச்சா²ஸமகாலமேவ யுத்தங் பெக்க²தி, தங்க²ணஞ்ஞேவ வசனங் ப்யாகரோதி திபிடகதுளாப⁴யத்தே²ரோ விய. ஸோ கிர பஞ்ஹங் புட்டோ² ஸீக்⁴மேவ கதே²தி, யுத்தபயுத்தகாரணோ ச ஹோதி.

சதுத்தோ² - புட்டோ² ஸமானோ நேவ யுத்தங் பெக்க²தி , ந யேன வா தேன வா படிபா³ஹிதுங் ஸக்கோதி திப்ப³ந்த⁴காரணிமுக³கோ³ விய ஹோதி லாளுதா³யித்தே²ரோ விய.

156. த⁴ம்மகதி²கேஸு - அப்பஞ்ச பா⁴ஸதீதி ஸம்பத்தபரிஸாய தோ²கமேவ கதே²தி. அஸஹிதஞ்சாதி கதெ²ந்தோ ச பன ந அத்த²யுத்தங் காரணயுத்தங் கதே²தி. பரிஸா சஸ்ஸ ந குஸலா ஹோதீதி ஸோதுங் நிஸின்னபரிஸா சஸ்ஸ யுத்தாயுத்தங் காரணாகாரணங் ஸிலிட்டா²ஸிலிட்ட²ங் ந ஜானாதீதி அத்தோ². ஏவருபோதி அயங் ஏவங்ஜாதிகோ பா³லத⁴ம்மகதி²கோ. ஏவங்ஜாதிகாய பா³லபரிஸாய த⁴ம்மகதி²கொத்வேவ நாமங் லப⁴தி. இமினா நயேன ஸப்³பீத்த² அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. எத்த² ச த்³வேயேவ ஜனா ஸபா⁴வத⁴ம்மகதி²கா, இதரே பன த⁴ம்மகதி²கானங் அந்தரே பவிட்ட²த்தா ஏவங் வுத்தா.

157. வலாஹகூபமேஸு வலாஹகாதி மேகா⁴. க³ஜ்ஜிதாதி த²னிதா. தத்த² க³ஜ்ஜித்வா நோ வஸ்ஸனபா⁴வோ நாம பாபகோ. மனுஸ்ஸா ஹி யதா² தே³வோ க³ஜ்ஜிதி 'ஸுவுட்டி²கா ப⁴விஸ்ஸதீதி பீஜானி நீஹரித்வா வபந்தி. அத² தே³வே அவஸ்ஸந்தே கெ²த்தே பீஜானி கெ²த்தேயேவ நஸ்ஸந்தி, கே³ஹே பீஜானி கே³ஹேயேவ நஸ்ஸந்தீதி து³ப்³பி⁴க்க²ங் ஹோதி. நோ க³ஜ்ஜித்வா வஸ்ஸனபா⁴வோபி பாபகோவ. மனுஸ்ஸா ஹி 'இமஸ்மிங் காலே து³ப்³புட்டி²கா ப⁴விஸ்ஸதீதி நின்னட்டா²னேஸுயேவ வப்பங் கரொந்தி. அத² தே³வோ வஸ்ஸித்வா ஸப்³பீஜானி மஹாஸமுத்³தங் பாபேதி, து³ப்³பி⁴க்க²மேவ ஹோதி. க³ஜ்ஜித்வா வஸ்ஸனபா⁴வோ பன ப⁴த்³த³கோ. ததா³ ஹி ஸுபி⁴க்க²ங் ஹோதி. நோ க³ஜ்ஜித்வா நோ வஸ்ஸனபா⁴வோ ஏகந்தபாபகோவ.

பா⁴ஸிதா ஹோதி நோ கத்தாதி 'இதா³னி க³ந்த²து⁴ரங் பூரெஸ்ஸாமி, வாஸது⁴ரங் பூரெஸ்ஸாமீதி கதே²தியேவ, ந பன உத்³தே³ஸங் கண்ஹாதி, ந கம்மட்டா²னங் பா⁴வேதி.

கத்தா ஹோதி நோ பா⁴ஸிதாதி 'க³ந்த²து⁴ரங் வா பூரெஸ்ஸாமி வாஸது⁴ரங் வாதி ந பா⁴ஸதி. ஸம்பத்தே பன காலே தமத்த²ங் ஸம்பாதே³தி. இமினா நயேன இதரேபி வேதி³தப்³பா³. ஸப்³பீங் பனேதங்

பச்சயதா³யகேனேவ கதி²தங். ஏகோ ஹி 'அஸுகதி³வஸே நாம தா³னங்
த³ஸ்ஸாமீதி ஸங்க⁴ங் நிமந்தேதி, ஸம்பத்தகாலே நோ கரோதி. அயங்
புக்³கலோ புஞ்ஞேன பரிஹாயதி, பி⁴க்கு³ஸங்கோ⁴பி லாபே⁴ன பரிஹாயதி .
அபரோ ஸங்க⁴ங் அனிமந்தெத்வாவ ஸக்காரங் கத்வா 'பி⁴க்க²
ஆனெஸ்ஸாமீதி ந லப⁴தி, ஸப்³பே³ அஞ்ஞத்த² நிமந்திதா ஹோந்தி. அயம்பி
புஞ்ஞேன பரிஹாயதி , ஸங்கோ⁴பி தேன லாபே⁴ன பரிஹாயதி. அபரோ
பட²மங் ஸங்க⁴ங் நிமந்தெத்வா, பச்சா² ஸக்காரங் கத்வா தா³னங் தே³தி, அயங்
கிச்சகாரீ ஹோதி. அபரோ நேவ ஸங்க⁴ங் நிமந்தேதி, ந தா³னங் தே³தி, அயங்
'பாபபுக்³கலோதி வேதி³தப்³போ³.

158. மூஸிகூபமேஸு - கா³த⁴ங் கத்தா நோ வஸிதாதி அத்தனோ
ஆஸயங் பி³லங் கூபங் க²ணதி, நோ தத்த² வஸதி, கிஸ்மிஞ்சிதே³வ டா²னே
வஸதி, ஏவங் பி³ளாராதி³அமித்தவஸங் க³ச்ச²தி. க²த்தாதிபி பாடோ². வஸிதா
நோ கா³த⁴ங் கத்தாதி ஸயங் ந க²ணதி, பரேன க²தே பி³லே வஸதி, ஏவங்
ஜீவிதங் ரக்க²தி. ததியா த்³வேபி கரொந்தீ, ஜீவிதங் ரக்க²தி. சதுத்தா² த்³வேபி
அகரொந்தீ அமித்தவஸங் க³ச்ச²தி. இமாய பன உபமாய உபமிதேஸு
புக்³கலேஸு பட²மோ யதா² ஸா மூஸிகா கா³த⁴ங் க²ணதி, ஏவங் நவங்க³ங்
ஸத்து²ஸாஸனங் உக்³க³ணஹாதி. யதா² பன ஸா தத்த² ந வஸதி,
கிஸ்மிஞ்சிதே³வ டா²னே வஸந்தீ, அமித்தவஸங் க³ச்ச²தி; ததா² அயம்பி
பரியத்திவஸேன ஞாணங் பேஸெத்வா சதுஸச்சத⁴ம்மங் ந படிவிஜ்ஜ²தி,
லோகாமிஸட்டா²னேஸுயேவ சரந்தோ
மச்சுமாரகிலேஸுமாரதே³வபுத்தமாரஸங்கா²தானங் அமித்தானங் வஸங் க³ச்ச²தி.
து³தியோ யதா² ஸா மூஸிகா கா³த⁴ங் ந க²ணதி, ஏவங் நவங்க³ங்
ஸத்து²ஸாஸனங் ந உக்³க³ணஹாதி. யதா² பன பரேன க²தபி³லே வஸந்தீ
ஜீவிதங் ரக்க²தி; ஏவங் பரஸ்ஸ கத²ங் ஸுத்வா சதுஸச்சத⁴ம்மங்
படிவிஜ்ஜி²த்வா திண்ணங் மாரானங் வஸங் அதிக்கமதி. இமினா நயேன
ததியசதுத்தே²ஸுபி ஓபம்மஸங்ஸந்த³னங் வேதி³தப்³பங்.

159. அம்பு³பமேஸு - ஆமங் பக்கவண்ணீதி அந்தோ ஆமங் ப³ஹி
பக்கஸதி³ஸங். பக்கங் ஆமவண்ணீதி அந்தோ பக்கங் ப³ஹி ஆமஸதி³ஸங்.
ஸேஸத்³வயேஸுபி ஏஸேவ நயோ. தத்த² யதா² அம்பே³ அபக்கபா⁴வோ
ஆமதா ஹோதி, ஏவங் புக்³கலேபி புது²ஜ்ஜனபா⁴வோ ஆமதா, அரியபா⁴வோ
பக்கதா. யதா² ச தத்த² பக்கஸதி³ஸதா பக்கவண்ணிதா; ஏவங் புக்³கலேபி
அரியானங் அபி⁴க்கமனாதி³ஸதி³ஸதா பக்கவண்ணிதாதி - இமினா நயேன
உபமிதபுக்³கலேஸு ஓபம்மஸங்ஸந்த³னங் வேதி³தப்³பங்.

160. கும்பு⁴பமேஸு - கும்போ⁴தி க⁴டோ. துச்சோ²தி அந்தோ ரித்தோ.
பிஹிதோதி பித³ஹித்வா ட²பிதோ. புரோதி அந்தோ புண்ணோ. விவடோதி
விவரித்வா ட²பிதோ. உபமிதபுக்³கலேஸு பனெத்த² அந்தோ

குணஸாரவிரஹிதோ துச்சோ² பாஹிரஸோப⁴னதாய பிஹிதோ புக்³கலோ
வேதி³தப்போ³. ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ.

161. உத³கரஹதூ³பமேஸு - உத³கரஹதோ³ தாவ ஜண்ணுமத்தேபி உத³கே
ஸதி பண்ணரஸஸம்பி⁴ன்னவண்ணத்தா வா பஹலத்தா வா உத³கஸ்ஸ
அபஞ்ஞாயமானதலோ உத்தானோ கம்பீ⁴ரோபா⁴ஸோ நாம ஹோதி.
திபோரிஸ சதுபோரிஸேபி பன உத³கே ஸதி அச்ச²த்தா உத³கஸ்ஸ
பஞ்ஞாயமானதலோ கம்பீ⁴ரோ உத்தானோபா⁴ஸோ நாம ஹோதி.
உப⁴யகாரணஸம்பா⁴வதோ பன இதரே த்வே வேதி³தப்பா³. புக்³கலோபி
கிலேஸுஸ்ஸத³பா⁴வதோ குணகம்பீ⁴ரதாய ச அபா⁴வதோ
குணகம்பீ⁴ரானங் ஸதி³ஸேஹி அபி⁴க்கமாதீஹி யுத்தோ உத்தானோ
கம்பீ⁴ரோபா⁴ஸோ நாம. இமினா நயேன ஸேஸாபி வேதி³தப்பா³.

162. ப்லீப³த்தூ³பமேஸு - ப்லீப³த்தோ³ தாவ யோ அத்தனோ கோ³கணங்
க⁴ட்டேதி உப்பேஜேதி, பரகோ³கணே பன ஸோரதோ ஸுகஸ்ஸலோ ஹோதி -
அயங் ஸகக³வசண்டோ³ நோ பரக³வசண்டோ³ நாம. புக்³கலோபி அத்தனோ
பரிஸங் க⁴ட்டெந்தோ விஜ்ஜந்தோ ப²ருஸேன ஸமுதா³சரந்தோ, பரபரிஸாய
பன ஸோரச்சங் நிவாதவுத்திதங் ஆபஜ்ஜந்தோ ஸகக³வசண்டோ³ ஹோதி நோ
பரக³வசண்டோ³ நாமாதி. இமினா நயேன ஸேஸாபி வேதி³தப்பா³.
நித்தே³ஸவாரே பனெத்த² உப்பேஜிதா ஹோதீதி க⁴ட்டெத்வா விஜ்ஜித்வா
உப்பே³கப்பத்தங் கரோதிச்சேவ அத்தோ².

163. ஆஸீவிஸுபமேஸு - ஆஸீவிஸோ தாவ யஸ்ஸ விஸங் ஆஸுங்
ஆகச்ச²தி ஸீக⁴ங் ப²ரதி; கோ⁴ரங் பன ந ஹோதி, சிரகாலங் ந பீளேதி -
அயங் ஆக³தவிஸோ நோ கோ⁴ரவிஸோ. ஸேஸபதே³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.
புக்³கலவிபா⁴ஜனங் பன உத்தானத்த²மேவ.

164. அனநுவிச்ச அபரியோகா³ஹெத்வா அவண்ணாரஹஸ்ஸ வண்ணங்
பா⁴ஸிதா ஹோதீதிஆதீ³ஸு அனநுவிச்சாதி அதுலயித்வா,
அபரிக்க³ணஹித்வா. அபரியோகா³ஹெத்வாதி பஞ்ஞாய கு³ணே
அனோகா³ஹெத்வா.

166. பூ⁴தங் தச்ச²ந்தி விஜ்ஜமானதோ பூ⁴தங், அவிபரீததோ தச்ச²ங்.
காலேனாதி யுத்தபயுத்தகாலேன. தத்ர காலஞ்ஞா ஹோதீதி யமிதங்
காலேனாதி வுத்தங். தத்ர யோ புக்³கலோ காலஞ்ஞா ஹோதி, காலங் ஜானாதி,
தஸ்ஸ பஞ்ஹஸ்ஸ வெய்யாகரணத்தா²ய “இமஸ்மிங் காலே புச்சி²தேனாபி
மயா ந கதே²தப்பா³, இமஸ்மிங் காலே கதே²தப்பா³”தி - அயங் காலேன
ப⁴ணதி நாம. உபெக்க²கோ விஹரதீதி மஜ்ஜத்தபூ⁴தாய உபெக்க²ய டி²தோ
ஹுத்வா விஹரதி. ஸேஸங் ஸப்ப³த்த² உத்தானத்த²மேவ.

167. உட்டா²னப²லூபஜீவீதிஆதீ³ஸு - யோ உட்டா²னவீரியேனேவ தி³வஸங் வீதினாமெத்வா தஸ்ஸ நிஸ்ஸந்த³ப²லமத்தங் கிஞ்சிதே³வ லபி⁴த்வா ஜீவிகங் கப்பேதி, தங் பன உட்டா²னங் ஆக³ம்ம கிஞ்சி புஞ்ஞப²லங் ந படிப⁴தி, தங் ஸந்தா⁴ய யஸ்ஸ புக்³கலஸ்ஸ உட்ட²ஹதோதிஆதி³ வுத்தங். ததுபரி தே³வாதி ததோ உபரி ப்³ரஹ்மகாயிகாத³யோ தே³வா. தேஸஞ்ஹி உட்டா²னவீரியேன கிச்சங் நாம நத்தி². புஞ்ஞப²லமேவ உபஜீவந்தி. புஞ்ஞவதோ சாதி இத³ங் புஞ்ஞவந்தே க²த்தியப்³ராஹ்மணாத³யோ சேவ பு⁴ம்மதே³வே ஆதி³ங் கத்வா நிம்மானரதிபரியோஸானே தே³வே ச ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஸப்³பே³பி ஹேதே வாயாமப²லஞ்சேவ புஞ்ஞப²லஞ்ச அனுப⁴வந்தி. நேரயிகா பன நேவ உட்டா²னேன ஆஜீவங் உப்பாதே³துங் ஸக்கொந்தி, நாபி நேஸங் புஞ்ஞப²லேன கோசி ஆஜீவோ உப்பஜ்ஜதி.

168. தமாதீ³ஸு - “நீசே குலே பச்சாஜாதோ”திஆதி³கேன தமேன யுத்தோதி தமோ. காயது³ச்சரிதாதீ³ஹி புன நிரயதமூபக³மனதோ தமபராயணோ. நேஸாத³குலேதி மிக³லுத்³த³காதீ³னங் குலே. வேனகுலேதி விலீவகாரகுலே. ரத²காரகுலேதி சம்மகாரகுலே. புக்குஸகுலேதி புப்ப²ச²ட்³ட³ககுலே. கஸிரவுத்திகேதி து³க்க²வுத்திகே. து³ப்³ப³ண்ணோதி பங்ஸுபிஸாசகோ விய ஜா²மகா²ணுவண்ணோ. து³த்³ஸிகோதி விஜாதமாதூயாபி அமனாபத³ஸ்ஸனோ. ஓகோடிமகோதி லகுண்ட³கோ. காணோதி ஏகக்கி²காணோ வா உப⁴யக்கி²காணோ வா. குணீதி ஏகஹத்த²குணீ வா உப⁴யஹத்த²குணீ வா. க²ஞ்ஜோதி ஏகபாத³க²ஞ்ஜோ வா உப⁴யபாத³க²ஞ்ஜோ வா. பக்க²ஹதோதி ஹதபக்கோ² பீட²ஸப்பீ. பதீ³பெய்யஸ்ஸாதி தேலகபல்லகாதீ³னோ பதீ³பூபகரணஸ்ஸ. ஏவங் புக்³கலோ தமோ ஹோதி தமபராயணோதி எத்த² ஏகோ புக்³கலோ ப³ஹித்³தா⁴ ஆலோகங் அதி³ஸ்வா மாதுகுச்சி²ஸ்மிஞ்ஞேவ காலங் கத்வா அபாயேஸு நிப்³ப³த்தந்தோ ஸகலேபி கப்பே ஸங்ஸரதி. ஸோபி தமோ தமபராயணோவ. ஸோ பன குஹகபுக்³கலோ ப⁴வெய்ய. குஹகஸ்ஸ ஹி ஏவருபா நிப்³ப³த்தி ஹோதீதி வுத்தங்.

எத்த² ச நீசே குலே பச்சாஜாதோ ஹோதி சண்டா³லகுலே வாதிஆதீ³ஹி ஆக³மனவிபத்தி சேவ புப்³ப³ப்பன்னபச்சயவிபத்தி ச த³ஸ்ஸிதா. த³லித்³தே³திஆதீ³ஹி பவத்திபச்சயவிபத்தி. கஸிரவுத்திகேதிஆதீ³ஹி ஆஜீவுபாயவிபத்தி. து³ப்³ப³ண்ணோதிஆதீ³ஹி ரூபவிபத்தி. ப³ஹ்வாபா³தோ⁴திஆதீ³ஹி து³க்க²காரணஸமாயோகோ³. ந லாபீ⁴திஆதீ³ஹி ஸுக²காரணவிபத்தி சேவ உபபோ⁴க³விபத்தி ச. காயேன து³ச்சரிதந்திஆதீ³ஹி தமபராயணபா⁴வஸ்ஸ காரணஸமாயோகோ³. காயஸ்ஸ பே⁴தா³திஆதீ³ஹி ஸம்பராயிகதமூபக³மோ. ஸுக்கபக்கோ² வுத்தபடிபக்க²னயேன வேதி³தப்³போ³.

அபிசெத்த² திவிதா⁴ய குலஸம்பத்தியா பச்சாஜாதிஆதி³கேன ஜோதினா யுத்ததோ ஜோதி, ஆலோகபூ⁴தோதி வுத்தங் ஹோதி. காயஸுசரிதாதீ³ஹி பன

ஸக்³கூ³பபத்திஜோதிபா⁴வூபக³மனதோ ஜோதிபராயணோ.

க²த்தியமஹாஸாலகுலே வாதிஆதீ³ஸு க²த்தியமஹாஸாலாதி க²த்தியா
மஹாஸாரா மஹாஸாரப்பத்தா க²த்தியா. யேஸஞ்ஹி க²த்தியானங்
ஹெட்டி²மந்தேன கோடிஸதங் நிதா⁴னக³தங் ஹோதி, தயோ
கஹாபணகும்பா⁴ வளஞ்ஜனத்தா²ய கே³ஹமஜ்ஜே² ராஸிங் கத்வா ட²பிதா
ஹாந்தி, தே க²த்தியமஹாஸாலா நாம. யேஸங் ப்³ராஹ்மணானங்
அஸீதிகோடித⁴னங் நிஹிதங் ஹோதி, தி³யட்³டோ⁴ கஹாபணகும்போ⁴
வளஞ்ஜனத்தா²ய கே³ஹமஜ்ஜே² ராஸிங் கத்வா ட²பிதோ ஹோதி, தே
ப்³ராஹ்மணமஹாஸாலா நாம. யேஸங் க³ஹபதீனங் சத்தாலீஸகோடித⁴னங்
நிஹிதங் ஹோதி, கஹாபணகும்போ⁴ வளஞ்ஜத்தா²ய கே³ஹமஜ்ஜே² ராஸிங்
கத்வா ட²பிதோ ஹோதி, தே க³ஹபதிமஹாஸாலா நாம. தேஸங் குலேதி
அத்தோ². அட்³டே⁴தி இஸ்ஸரே. நிதா⁴னக³தத⁴னஸ்ஸ மஹந்ததாய
மஹத்³த⁴னே. ஸுவண்ணரஜதபா⁴ஜனாதீ³னங் உபபோ⁴க³ப⁴ண்டா³னங்
மஹந்ததாய மஹாபோ⁴கே³. நிதா⁴னக³தஸ்ஸ ஜாத்ருபரஜதஸ்ஸ
பஹுததாய பஹுதஜாத்ருபரஜதே. வித்துபகரணஸ்ஸ துட்டி²கரணஸ்ஸ
பஹுததாய பஹுதவித்துபகரணே. கோ³த⁴னாதீ³னஞ்ச
ஸத்தவித⁴த⁴ஞ்ஞானஞ்ச பஹுததாய பஹுதத⁴னத⁴ஞ்ஞே.
அபி⁴ருபோதி ஸுந்த³ரருபோ. த³ஸ்ஸனீயோதி அஞ்ஞங் கம்மங் பஹாய
தி³வஸம்பி பஸ்ஸிதப்³யுத்தோ. பாஸாதி³கோதி த³ஸ்ஸனேனேவ
சித்தபஸாதா³வஹோ. பரமாயாதி உத்தமாய. வண்ணபொக்க²ரதாயாதி
பொக்க²ரவண்ணதாய. பொக்க²ரங் வுச்சதி ஸரீரங். தஸ்ஸ
வண்ணஸம்பத்தியாதி அத்தோ². ஸமன்னாக³தோதி உபேதோ.

169. ஓணதோணதாதீ³ஸு - தி³ட்ட²த⁴ம்மிகாய வா ஸம்பராயிகாய வா
ஸம்பத்தியா விரஹிதோ ஓணதோ. நீசோ, லாமகோதி அத்தோ².
தப்³பி³பக்க²தோ உண்ணதோ. உச்சோ, உக்³க³தோதி அத்தோ². ஸேஸமெத்த²
தமாதீ³ஸு வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பங். அபிச - ஓணதோணதோதி இதா³னி
நீசோ, ஆயதிம்பி நீசோவ ப⁴விஸ்ஸதி. ஓணதுண்ணதோதி இதா³னி நீசோ,
ஆயதிங் உச்சோ ப⁴விஸ்ஸதி. உண்ணதோணதோதி இதா³னி உச்சோ,
ஆயதிங் நீசோ ப⁴விஸ்ஸதி. உண்ணதுண்ணதோதி இதா³னி உச்சோ,
ஆயதிம்பி உச்சோவ ப⁴விஸ்ஸதீதி.

170. ருக்கூ²பமேஸு - ருக்கோ² தாவ பெ²க்³கு³ஸாரபரிவாரோதி
வனஜெட்ட²கருக்கோ² ஸயங் பெ²க்³கு³ ஹோதி , பரிவாரருக்கா² பனஸ்ஸ
ஸாரா ஹாந்தி. இமினா நயேன ஸேஸா வேதி³தப்³பா³. புக்³க³லேஸு பன
ஸீலஸாரவிரஹதோ பெ²க்³கு³தா, ஸீலாசாரஸமன்னாக³மேன ச ஸாரதா
வேதி³தப்³பா³.

171. ரூபப்பமாணாதீஸு - ஸம்பத்தியுத்தங் ரூபங் பமாணங் கரோதீதி ரூபப்பமாணோ. தத்த² பஸாத³ங் ஜனேதீதி ரூபப்பஸன்னோ. கித்திஸத்³பூ⁴தங் கோ⁴ஸங் பமாணங் கரோதீதி கோ⁴ஸப்பமாணோ. ஆரோஹங் வாதிஆதீஸு பன - ஆரோஹந்தி உச்சத்தனங். பரிணாஹந்தி கிஸதூ²லபா⁴வாபக³தங் பரிக்கே²பஸம்பத்திங். ஸண்டா²னந்தி அங்க³பச்சங்கா³னங் தீ³க⁴ரஸ்ஸவட்டதாதி³யுத்தட்டா²னேஸு ததா²பா⁴வங். பாரிபூரிந்தி யதா²வுத்தப்பகாரானங் அனூனதங், லக்க²ணபரிபுண்ணபா⁴வங் வா. பரவண்ணனாயாதி பரேஹி பரம்முகா² நிச்சா²ரிதாய கு³ணவண்ணனாய. பரதோ²மனாயாதி பரேஹி து²திவஸேன கா³தா²தி³உபனிப³ந்த⁴னேன வுத்தாய தோ²மனாய. பரபஸங்ஸனாயாதி பரேஹி ஸம்முகா² வுத்தாய பஸங்ஸாய. பரவண்ணஹாரிகாயாதி பரம்பரது²திவஸேன பரேஹி பவத்திதாய வண்ணஹரணாய.

172. சீவரலூக²ந்தி சீவரஸ்ஸ து³ப³பண்ணாதி³பா⁴வேன லூக²தங். பத்தலூக²ந்தி பா⁴ஜனஸ்ஸ வண்ணஸண்டா²னவத்தூ²ஹி லூக²தங். ஸேனாஸனலூக²ந்தி நாடகாதி³ஸம்பத்திவிரஹேன ஸேனாஸனஸ்ஸ லூக²தங். விவித⁴ந்தி அசேலகாதி³பா⁴வேன அனேகப்பகாரங். து³க்கரகாரிகந்தி ஸரீரதாபனங்.

அபரோ நயோ - இமேஸு ஹி சதுஸு புக்³கலேஸு ரூபே பமாணங் க³ஹெத்வா பஸன்னோ ரூபப்பமாணோ நாம. ரூபப்பஸன்னோதி தஸ்ஸேவ அத்த²வசனங். கோ⁴ஸே பமாணங் க³ஹெத்வா பஸன்னோ கோ⁴ஸப்பமாணோ நாம. சீவரலூக²பத்தலூகே²ஸு பமாணங் க³ஹெத்வா பஸன்னோ லூக²ப்பமாணோ நாம. த⁴ம்மே பமாணங் க³ஹெத்வா பஸன்னோ த⁴ம்மப்பமாணோ நாம. இதரானி தேஸங்யேவ அத்த²வசனானி. ஸப்³ப³ஸத்தே ச தயோ கொட்டா²ஸே கத்வா த்³வே கொட்டா²ஸா ரூபப்பமாணா, ஏகோ ந ரூபப்பமாணோ. பஞ்ச கொட்டா²ஸே கத்வா சத்தாரோ கொட்டா²ஸா கோ⁴ஸப்பமாணா, ஏகோ ந கோ⁴ஸப்பமாணோ. த³ஸ கொட்டா²ஸே கத்வா நவ கொட்டா²ஸா லூக²ப்பமாணா, ஏகோ ந லூக²ப்பமாணோ. ஸதஸஹஸ்ஸங் கொட்டா²ஸே கத்வா பன ஏகோ கொட்டா²ஸோவ த⁴ம்மப்பமாணோ, ஸேஸா ந த⁴ம்மப்பமாணா. ஏவமயங் சதுப்பமாணோ லோகஸன்னிவாஸோ.

ஏதஸ்மிங் சதுப்பமாணே லோகஸன்னிவாஸே புத்³தே⁴ஸு அப்பஸன்னா மந்தா³, பஸன்னாவ ப³ஹுகா. ரூபப்பமாணஸ்ஸ ஹி புத்³த⁴ரூபதோ உத்தரி பஸாதா³வஹங் ரூபங் நாம நத்தி². கோ⁴ஸப்பமாணஸ்ஸ புத்³தா⁴னங் கித்திகோ⁴ஸதோ உத்தரி பஸாதா³வஹோ கோ⁴ஸோ நாம நத்தி². லூக²ப்பமாணஸ்ஸ காஸிகானி வத்தா²னி மஹாரஹானி கஞ்சனபா⁴ஜனானி திண்ணங் உதூனங் அனுச்ச²விகே ஸப்³ப³ஸம்பத்தியுத்தே பாஸாத³வரே பஹாய பங்ஸுகூலசீவரஸேலமயபத்தருக்க²மூலாதி³ஸேனாஸனஸேவினோ

புத்த⁴ஸ்ஸ ப⁴க³வதோ லூக²தோ உத்தரி பஸாதா³வஹங் அஞ்ஞங் லூக²ங்
நாம நத்தி². த⁴ம்மப்பமாணஸ்ஸ ஸதே³வகே லோகே
அஸாதா⁴ரணஸ்ஸலாதி³கு³ணஸ்ஸ ததா²க³தஸ்ஸ ஸீலாதி³கு³ணதோ உத்தரி
பஸாதா³வஹோ அஞ்ஞோ ஸீலாதி³கு³ணோ நாம நத்தி². இதி ப⁴க³வா இமங்
சதுப்பமாணிகங் லோகஸன்னிவாஸங் முட்டி²னா க³ஹெத்வா விய டி²தோதி.

173. அத்தஹிதாய படிபன்னாதீ³ஸு - ஸீலஸம்பன்னோதி ஸீலேன
ஸம்பன்னோ ஸமன்னாக³தோ. ஸமாதி⁴ஸம்பன்னோதிஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ
நயோ. எத்த² ச ஸீலங் லோகியலோகுத்தரங் கதி²தங். ததா² ஸமாதி⁴பஞ்ஞா ச.
விமுத்தி அரஹத்தப²லவிமுத்தியேவ. ஞாணத³ஸ்ஸனங்
ஏகூனவீஸதிவித⁴ங் பச்சவெக்க³ணஞாணங். நோ பரந்திஆதீ³ஸு - பரபுக்க³லங்
“தயாபி ஸீலஸம்பன்னேன ப⁴விதுங் வட்டதீ”தி வத்வா யதா² ஸீலங்
ஸமாதி³யதி, ஏவங் ந ஸமாத³பேதி, ந க³ண்ஹாபேதி. ஏஸேவ நயோ
ஸப்³பத்த². ஏதேஸு பன சதுஸு பட²மோ வக்கலித்தே²ரஸதி³ஸோ ஹோதி.
து³தியோ உபனந்த³ஸக்யபுத்தஸதி³ஸோ . ததியோ
ஸாரிபுத்தமொக்க³ல்லானத்தே²ரஸதி³ஸோ. சதுத்தோ² தே³வத³த்தஸதி³ஸோதி
வேதி³தப்போ³.

174. அத்தந்தபாதீ³ஸு - அத்தானங் தபதி து³க்கா²பேதீதி அத்தந்தபோ.
அத்தனோ பரிதாபனானுயோக³ங் அத்தபரிதாபனானுயோக³ங். அசேலகோதி
நிச்சேலோ, நக்³கோ³. முத்தாசாரோதி விஸட்டா²சாரோ. உச்சாரகம்மாதீ³ஸு
லோகியகுலபுத்தாசாரேன விரஹிதோ டி²தகோவ உச்சாரங் கரோதி, பஸ்ஸாவங்
கரோதி, கா²த³தி, பு⁴ஞ்ஜதி ச. ஹத்தா²பலேக²னோதி ஹத்தே² பிண்ட³ம்ஹி
நிட்டி²தே ஜிவஹாய ஹத்த²ங் அபலேக²தி. உச்சாரங் வா கத்வா
ஹத்த²ஸ்மிஞ்ஞேவ த³ண்ட³கஸஞ்ஞீ ஹுத்வா ஹத்தே²ன அபலேக²தீதி
த³ஸ்ஸேதி. தே கிர த³ண்ட³கங் ஸத்தோதி பஞ்ஞபெந்தி. தஸ்மா தேஸங்
படிபத³ங் பூரெந்தோ ஏவங் கரோதி. பி⁴க்கா²க³ஹணத்த²ங் ‘ஏஹி ப⁴த்³த³ந்தே’தி
வுத்தோ, ந ஏதீதி நஏஹிப⁴த்³த³ந்திகோ. தேன ஹி ‘திட்ட² ப⁴த்³த³ந்தே’தி
வுத்தோபி ந திட்ட²தீதி நதிட்ட²ப⁴த்³த³ந்திகோ. தது³ப⁴யம்பி ஹேதங்
தித்தி²யா “ஏதஸ்ஸ வசனங் கதங் ப⁴விஸ்ஸதீ”தி ந கரொந்தி. அபி⁴ஹடந்தி
புரேதரங் க³ஹெத்வா ஆஹடங் பி⁴க்க²ங். உத்³தி³ஸ்ஸகதந்தி “இமங் தும்ஹே
உத்³தி³ஸ்ஸ கத”ந்தி ஏவங் ஆரோசிதபி⁴க்க²ங். ந நிமந்தனந்தி “அஸுகங் நாம
குலங் வா வீதி²ங் வா கா³மங் வா பவிஸெய்யாதா²”தி ஏவங்
நிமந்திதபி⁴க்க²ம்பி ந ஸாதி³யதி, ந க³ண்ஹாதி.

ந கும்பி⁴முகா²தி கும்பி⁴தோ உத்³த⁴ரித்வா தி³ய்யமானங் பி⁴க்க²ங் ந
க³ண்ஹாதி. ந களோபிமுகா²தி களோபீதி உக்க²லி, பச்சி² வா. ததோபி ந
க³ண்ஹாதி. கஸ்மா? கும்பி⁴ களோபியோ கடச்ச²னா பஹாரங் லப⁴ந்தீதி. ந
ஏளகமந்தரந்தி உம்மாரங் அந்தரங் கத்வா தி³ய்யமானங் ந க³ண்ஹாதி.

கஸ்மா? அயங் மங் நிஸ்ஸாய அந்தரகரணங் லப⁴தீதி. துண்ட³முஸலேஸுபி ஏஸேவ நயோ. து³வின்னந்தி து³வீஸு பு⁴ஞ்ஜமானேஸு ஏகஸ்மிங் உட்டா²ய தெ³ந்தே ந க³ண்ஹதி. கஸ்மா? கப³ளந்தராயோ ஹோதீதி. ந க³பு³பி⁴னியாதிஆதீஸு பன க³பு³பி⁴னியா குச்சி²யங் தா³ரகோ கிலமதி. பாயந்தியா தா³ரகஸ்ஸ கீ²ரந்தராயோ ஹோதி. புரிஸந்தரக³தாய ரதிஅந்தராயோ ஹோதீதி ந க³ண்ஹாதி ந ஸங்கித்தீஸு³தி ஸங்கித்தெத்வா கதப⁴த்தேஸு. து³பு³பி⁴க்க²ஸமயே கிர அசேலகஸாவகா அசேலகானங் அத்தா²ய ததோ ததோ தண்டு³லாதீனி ஸமாத³பெத்வா ப⁴த்தங் பசந்தி, உக்கட்டா²சேலகோ ததோ ந படிக்க³ண்ஹாதி. ந யத்த² ஸாதி யத்த² ஸுனகோ² 'பிண்ட³ங் லபி⁴ஸ்ஸாமீதி உபட்டி²தோ ஹோதி, தத்த² தஸ்ஸ அத³த்வா ஆஹடங் ந க³ண்ஹாதி. கஸ்மா? ஏதஸ்ஸ பிண்ட³ந்தராயோ ஹோதீதி.

ஸண்ட³ஸண்ட³சாரினீதி ஸமுஹஸமுஹசாரினீ. ஸசே ஹி அசேலகங் தி³ஸ்வா 'இமஸ்ஸ பி⁴க்க²ங் து³ஸ்ஸாமா²தி மானுஸ்ஸகா ப⁴த்தகே³ஹங் பவிஸந்தி, தேஸு ச பவிஸந்தேஸு களோபிமுகா²தீஸு நிலீனா மக்கி²கா உப்பதித்வா ஸண்ட³ஸண்டா³ சரந்தி, ததோ ஆஹடங் பி⁴க்க²ங் ந க³ண்ஹாதி. கஸ்மா? மங் நிஸ்ஸாய மக்கி²கானங் கோ³சரந்தராயோ ஜாதோதி. து²ஸோத³கந்தி ஸப³பு³ஸஸ்ஸஸம்பா⁴ரேஹி கதங் ஸோவீரகங். எத்த² ச ஸுராபானமேவ ஸாவஜ்ஜங். அயங் பன ஏதஸ்மிம்பி ஸாவஜ்ஜஸஞ்ஞீ. ஏகாகா³ரிகோதி யோ ஏகஸ்மிங்யேவ கே³ஹே பி⁴க்க²ங் லபி⁴த்வா நிவத்ததி. ஏகாலோபிகோதி யோ ஏகேனேவ ஆலோபேன யாபேதி. து³வாகா³ரிகாதீஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏகிஸ்ஸாபி து³த்தியாதி ஏகாய து³த்தியா. து³த்தி நாம ஏகா கு²து³தகபாதி ஹோதி, யத்த² அக்³பி⁴க்க²ங் பக்கி²பித்வா ட²பெந்தி.

ஏகாஹிகந்தி ஏகதி³வஸந்தரிகங். அட்³ட⁴மாஸிகந்தி அட்³ட⁴மாஸந்தரிகங். பரியாயப⁴த்தபோ⁴ஜனந்தி வாரப⁴த்தபோ⁴ஜனங். ஏகாஹவாரேன து³வீஹவாரேன ஸத்தாஹவாரேன அட்³ட⁴மாஸவாரேனாதி - ஏவங் தி³வஸவாரேன ஆப⁴தப⁴த்தபோ⁴ஜனங். ஸாகப⁴க்கோ²தி அல்லஸாகப⁴க்கோ². ஸாமாகப⁴க்கோ²தி ஸாமாகதண்டு³லப⁴க்கோ². நீவாராதீஸு - நீவாரா நாம தாவ அரஞ்ஞே ஸயங் ஜாதா வீஹிஜாதி. து³து³லந்தி சம்மகாரேஹி சம்மங் விலிகி²த்வா ச²ட்³டி³தகஸடங். ஹடங் வுச்சதி ஸிலேஸோபி, ஸேவாலோபி கணிகாராதி³ருக்க²னிய்யாஸோபி. கணந்தி குண்ட³கங். ஆசாமோதி ப⁴த்தஉக்க²லிகாய லக்³கோ³ ஜா²மோத³னோ. தங் ச²ட்³டி³தட்டா²னே க³ஹெத்வா கா²து³தி. "ஓத³னகஞ்ஜிய"ந்திபி வது³ந்தி. பிஞ்ஞாகாத³யோ பாகடா ஏவ. பவத்தப²லபோ⁴ஜீதி பதிதப²லபோ⁴ஜீ.

ஸாணானீதி ஸாணவாகசேலானி. மஸாணானீதி மிஸ்ஸகசேலானி. சுவது³ஸ்ஸானீதி மதஸரீரதோ ச²ட்³டி³தவத்தா²னி. ஏரகதிணாதீ³னி வா க³ந்தெ²த்வா கதனிவாஸனானி. பங்ஸுகூலானீதி பத²வியங் ச²ட்³டி³தனந்தகானி.

திரீடானீதி ருக்க²த்தசவத்தா²னி. அஜினந்தி அஜினமிக³சம்மங். அஜினக்கி²பந்தி ததே³வ மஜ்ஜே² பா²லிதங். ஸகு²ரகந்திபி வத³ந்தி. குஸசீரந்தி குஸதிணானி க³ந்தெ²த்வா கதசீரகங். வாகசீரப²லகசீரேஸுபி ஏஸேவ நயோ. கேஸகம்ப³லந்தி மனுஸ்ஸகேஸேஹி கதகம்ப³லங். யங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங் - “ஸெய்யதா²பி, பி⁴க்க²வே, யானி கானிசி தந்தாவுதானங் வத்தா²னங் கேஸகம்ப³லோ தேஸங் பதிகுட்டோ² அக்கா²யதீ”தி (அ. நி. 3.138). வாளகம்ப³லந்தி அஸ்ஸவாளாதீ³ஹி கதகம்ப³லங். உலூகபக்க²ந்தி உலூகபத்தானி க³ந்தெ²த்வா கதனிவாஸனங். உப்³ப⁴ட்ட²கோதி உத்³த⁴ங் டி²தகோ.

உக்குடிகப்பதா⁴னமனுயுத்தோதி உக்குடிகவீரியங் அனுயுத்தோ. க³ச்ச²ந்தோபி உக்குடிகோவ ஹுத்வா உப்பதித்வா உப்பதித்வா க³ச்ச²தி. கண்டகாபஸ்ஸயிகோதி அயகண்டகே வா பகதிகண்டகே வா பூ⁴மியங் கொட்டெத்வா தத்த² சம்மங் அத்த²ரித்வா டா²னசங்கமாதீ³னி கரோதி. ஸெய்யந்தி ஸயந்தோபி தத்தே²வ ஸெய்யங் கப்பேதி. ஸாயங் ததியமஸ்ஸாதி ஸாயததியகங். “பாதோ, மஜ்ஜ²ன்ஹிகே, ஸாயந்தி தி³வஸஸ்ஸ திக்க²த்துங் பாபங் பவாஹெஸ்ஸாமீ”தி உத³கோரோஹனானுயோக³ங் அனுயுத்தோ விஹரதி.

175. பரங் தபதீதி பரந்தபோ. பரேஸங் பரிதாபனானுயோக³ங் பரபரிதாபனானுயோக³ங். ஓரப்³பி⁴காதீ³ஸு - உரப்³பா⁴ வுச்சந்தி ஏளகா. உரப்³பே⁴ ஹனதீதி ஓரப்³பி⁴கோ. ஸுகரிகாதீ³ஸுபி - ஏஸேவ நயோ. லுத்³தோ³தி தா³ருணோ கக்க²ளோ. மச்ச²கா⁴தகோதி மச்ச²ப³ந்தோ⁴ கேவட்டோ. ப³ந்த⁴னாகா³ரிகோதி ப³ந்த⁴னாகா³ரகோ³பகோ. குருரகம்மந்தாதி தா³ருணகம்மந்தா.

176. முத்³தா⁴வஸித்தோதி க²த்தியாபி⁴ஸேகேன முத்³த⁴னி அபி⁴ஸித்தோ. புரத்தி²மேன நக³ரஸ்ஸாதி நக³ரதோ புரத்தி²மதி³ஸாய. ஸந்தா⁴கா³ரந்தி யஞ்ஞஸாலங் . க²ராஜினங் நிவாஸெத்வாதி ஸகு²ரங் அஜினசம்மங் நிவாஸெத்வா. ஸப்பிதேலேனாதி ஸப்பினா ச தேலேன ச. ட²பெத்வா ஹி ஸப்பிங் அவஸேஸோ யோ கோசி ஸ்னேஹோ தேலந்தி வுச்சதி. கண்டு³வமானோதி நகா²னங் சி²ன்னத்தா கண்டு³விதப்³பகாலே தேன கண்டு³வமானோ. அனந்தரஹிதாயாதி அஸந்த²தாய. ஸருபவச்சா²யாதி ஸதி³ஸவச்சா²ய. ஸசே கா³வீ ஸேதா ஹோதி, வச்சோ²பி ஸேதகோவ ஸசே கப³ரா வா, ரத்தா வா, வச்சோ²பி தாதி³ஸோவாதி - ஏவங் ஸருபவச்சா²ய. ஸோ ஏவமாஹாதி ஸோ ராஜா ஏவங் வதே³தி. வச்ச²தராதி தருணவச்ச²கபா⁴வங் அதிக்ந்தா ப³லவவச்சா². வச்ச²தரீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ப³ரிஹிஸத்தா²யாதி பரிக்²பகரணத்தா²ய சேவ யஞ்ஞபூ⁴மியங் அத்த²ரணத்தா²ய ச.

177. தி³ட்டே²வ த⁴ம்மேதி இமஸ்மிந்யேவ அத்தபா⁴வே. நிச்சா²தோதி சா²தங் வச்சதி தண்ஹா, ஸா அஸ்ஸ நத்தீ²தி நிச்சா²தோ. ஸப்³புகிலேஸானங் நிப்³புத்தா நிப்³புதோ. அந்தோ தாபனகிலேஸானங் அபா⁴வா ஸீதலோ ஜாதோதி ஸீதீ³பு⁴தோ. ஜா²னமக்³ப²லனிப்³பா³னஸுகா²னி படிஸங்வேதே³தீதி ஸுக²ப்படிஸங்வேதீ³. ப்³ரஹ்மபு⁴தேன அத்தனாதி ஸெட்ட²பு⁴தேன அத்தனா.

இமங் பன புக்³லங் புத்³து⁴ப்பாத³தோ பட்டா²ய த³ஸ்ஸேதுங் - இத⁴ ததா²க³தோதிஆதி³மாஹ. தத்த² ததா²க³தோதி அட்ட²ஹி காரணேஹி ப⁴க³வா ததா²க³தோ - ததா² ஆக³தோதி ததா²க³தோ, ததா² க³தோதி ததா²க³தோ, தத²லக்க²ணங் ஆக³தோதி ததா²க³தோ, தத²த⁴ம்மே யாதா²வதோ அபி⁴ஸம்புத்³தோ⁴தி ததா²க³தோ, தத²த³ஸ்ஸிதாய ததா²க³தோ, ததா²வாதி³தாய ததா²க³தோ, ததா²காரிதாய ததா²க³தோ, அபி⁴ப⁴வனட்டே²ன ததா²க³தோதி. அரஹங் ஸம்மாஸம்புத்³தோ⁴திஆதீ³னி விஸுத்³தி⁴மக்³கே³ வித்தா²ரிதானேவ. தங் த⁴ம்மந்தி தங் வுத்தப்பகாரஸம்பத³ங் த⁴ம்மங். ஸுணாதி க³ஹபதி வாதி கஸ்மா பட²மங் க³ஹபதிங் நித்³தி³ஸதி? நிஹதமானத்தா உஸ்ஸன்னத்தா ச. யேபு⁴ய்யேன ஹி க²த்தியகுலதோ பப்³புஜிதா ஜாதிங் நிஸ்ஸாய மானங் கரொந்தி. ப்³ராஹ்மணகுலா பப்³புஜிதா மந்தே நிஸ்ஸாய மானங் கரொந்தி. ஹீனஜச்சகுலா பப்³புஜிதா அத்தனோ விஜாதிதாய பதிட்டா²துங் ந ஸக்கொந்தி. க³ஹபதிதா³ரகா பன கச்சே²ஹி ஸேத³ங் முஞ்சந்தேஹி பிட்டி²யா லோணங் புப்ப²மானாய பூ⁴மிங் கஸித்வா தாதி³ஸ்ஸஸ்ஸ மானஸ்ஸ அபா⁴வதோ நிஹதமானத³ப்பா ஹொந்தி. தே பப்³புஜித்வா மானங் வா த³ப்பங் வா அகத்வா யதா²ப³லங் புத்³த⁴வசனங் உக்³க³ஹெத்வா விபஸ்ஸனாய கம்மங் கரொந்தா ஸக்கொந்தி அரஹத்தே பதிட்டா²துங். இதரேஹி ச குலேஹி நிக்க²மித்வா பப்³புஜிதா நாம ந ப³ஹுகா, க³ஹபதிகாவ ப³ஹுகா. இதி நிஹதமானத்தா உஸ்ஸன்னத்தா ச பட²மங் க³ஹபதிங் நித்³தி³ஸதீதி.

அஞ்ஞதரஸ்மிங் வாதி இதரேஸங் வா குலானங் அஞ்ஞதரஸ்மிங். பச்சாஜாதோதி பதிஜாதோ. ததா²க³தே ஸத்³த⁴ங் படிஸப⁴தீதி பரிஸுத்³த⁴ங் த⁴ம்மங் ஸுத்வா த⁴ம்மஸ்ஸாமிம்ஹி ததா²க³தே “ஸம்மாஸம்புத்³தோ⁴ வத ஸோ ப⁴க³வா”தி ஸத்³த⁴ங் படிஸப⁴தி. இதி படிஸஞ்சிக்க²தீதி ஏவங் பச்சவெக்க²தி. ஸம்பா³தோ⁴ க⁴ராவாஸோதி ஸசேபி ஸட்டி²ஹத்தே² க⁴ரே யோஜனஸதந்தரேபி வா த³வே ஜாயம்பதிகா வஸந்தி, ததா²பி நேஸங் ஸகிஞ்சனஸபலிபோ³த⁴ட்டே²ன க⁴ராவாஸோ ஸம்பா³தோ⁴யேவ. ரஜோபதோ²தி ராக³ரஜாதீ³னங் உட்டா²னட்டா²னந்தி மஹாஅட்ட²கதா²யங் வுத்தங். ஆக³மனபதோ²திபி வத்துங் வட்டதி. அலக்³க³னட்டே²ன அப்³போ⁴காஸோ வியாதி அப்³போ⁴காஸோ. பப்³புஜிதோ ஹி கூடாகா³ரரதனபாஸாதே³ ச தே³வவிமானாதீ³ஸு ச

ஸுபிஹிதத்³வாரவாதபானேஸு படிச்ச²ன்னேஸு வஸந்தோபி நேவ லக்³க³தி, ந ஸஜ்ஜதி, ந ப³ஜ்ஜ²தி. தேன வுத்தங் - “அப்³போ⁴காஸோ பப்³ப³ஜ்ஜா”தி.

அபிச - ஸம்பா³தோ⁴ க⁴ராவாஸோ குஸலகிரியாய ஓகாஸாபா⁴வதோ. ரஜோபதோ² அஸங்வுதஸங்காரட்டா²னங் விய ரஜானங் கிலேஸரஜானங் ஸன்னிபாதட்டா²னதோ. அப்³போ⁴காஸோ பப்³ப³ஜ்ஜா குஸலகிரியாய யதா²ஸுக்²ங் ஓகாஸஸம்பா⁴வதோ. நயித³ங் ஸுகரங்...பே... பப்³ப³ஜெய்யந்தி எத்த² அயங் ஸங்கே²பகதா² - யதே³தங் ஸிக்க²த்தயப்³ரஹ்மசரியங் ஏகம்பி தி³வஸங் அக்²ண்ட³ங் கத்வா சரிமகசித்தங் பாபேதப்³ப³தாய ஏகந்தபரிபுண்ணங். ஏகதி³வஸம்பி ச கிலேஸமலேன அமலினங் கத்வா சரிமகசித்தங் பாபேதப்³ப³தாய ஏகந்தபரிஸுத்³த⁴ங். ஸங்க²லிகி²தங் லிகி²தஸங்க²ஸதி³ஸங் தோ⁴தஸங்க²ஸப்படிபா⁴க³ங் சரிதப்³ப³ங். இத³ங் ந ஸுகரங் அகா³ரங் அஜ்ஜா²வஸதா அகா³ரமஜ்ஜே² வஸந்தேன ஏகந்தபரிபுண்ணங்...பே... சரிதுங் - “யங்நூனாஹங் கேஸே ச மஸ்ஸுஞ்ச ஓஹாரெத்வா கஸாயரஸபீததாய காஸாயானி ப்³ரஹ்மசரியங் சரந்தானங் அனுச்ச²விகானி வத்தா²னி அச்சா²தெ³த்வா பரித³ஹித்வா அகா³ரஸ்மா நிக்க²மித்வா அனகா³ரியங் பப்³ப³ஜெய்ய”ந்தி. எத்த² ச யஸ்மா அகா³ரஸ்ஸ ஹிதங் கஸிவாணிஜ்ஜாதி³கம்மங் “அகா³ரிய”ந்தி வச்சதி, தஞ்ச பப்³ப³ஜ்ஜாய நத்தி², தஸ்மா பப்³ப³ஜ்ஜா “அனகா³ரிய”ந்தி ஞாதப்³பா³. தங் அனகா³ரியங். பப்³ப³ஜெய்யந்தி படிபஜ்ஜெய்யங். அப்பங் வாதி ஸஹஸ்ஸதோ ஹெட்டா² போ⁴க³க்க²ந்தோ⁴ அப்போ நாம ஹோதி, ஸஹஸ்ஸதோ பட்டா²ய மஹா. அப³ந்த⁴னட்டே²ன ஞாதியேவ ஞாதிபரிவட்டோ. ஸோபி வீஸதியா ஹெட்டா² அப்போ ஹோதி, வீஸதியா பட்டா²ய மஹா.

178. பி⁴க்க²னங் ஸிக்கா²ஸாஜீவஸமாபன்னோதி யா பி⁴க்க²னங் அதி⁴ஸீலஸங்கா²தா ஸிக்கா², தஞ்ச. யத்த² சேதே ஸஹ ஜீவந்தி, ஏகஜீவிகா ஸபா⁴க³வுத்தினோ ஹொந்தி, தங் ப⁴க³வதா பஞ்ஞத்தஸிக்கா²பத³ஸங்கா²தங் ஸாஜீவஞ்ச. தத்த² ஸிக்க²னபா⁴வேன ஸமாபன்னோதி பி⁴க்க²னங் ஸிக்கா²ஸாஜீவஸமாபன்னோ. ஸமாபன்னோதி ஸிக்க²ங் பரிபூரெந்தோ ஸாஜீவஞ்ச அவீதிக்கமந்தோ ஹுத்வா தது³ப⁴யங் உபக³தோதி அத்தோ². பாணாதிபாதங் பஹாயாதிஆதீ³ஸு பாணாதிபாதாதி³கதா² ஹெட்டா² வித்தா²ரிதா ஏவ. பஹாயாதி இமங் பாணாதிபாதசேதனாஸங்கா²தங் து³ஸ்ஸீல்யங் பஜஹித்வா. படிவிரதோ ஹோதீதி பஹீனகாலதோ பட்டா²ய ததோ து³ஸ்ஸீல்யதோ ஓரதோ விரதோவ ஹோதி. நிஹிதத³ண்டோ³ நிஹிதஸத்தோ²தி பருபகா⁴தத்தா²ய த³ண்ட³ங் வா ஸத்த²ங் வா ஆதா³ய அவத்தனதோ நிக்கி²த்தத³ண்டோ³ சேவ நிக்கி²த்தஸத்தோ² சாதி அத்தோ². எத்த² ச ட²பெத்வா த³ண்ட³ங், ஸப்³ப³ம்பி அவஸேஸங் உபகரணங் ஸத்தானங் வினாஸனபா⁴வதோ ‘ஸத்த²’ந்தி வேதி³தப்³ப³ங். யங் பன பி⁴க்க² கத்தரத³ண்ட³ங் வா த³ந்தகட்ட²வாஸிங் வா பிப்²லிகங் வா க³ஹெத்வா

விசரந்தி, ந தங் பருபகா⁴தத்தா²ய. தஸ்மா நிஹிதத³ண்டா³
 நிஹிதஸத்தா²த்வேவ ஸங்கங் க³ச்ச²ந்தி. லஜ்ஜீதி பாபஜிகு³ச்ச²னலக்க²ணாய
 லஜ்ஜாய ஸமன்னாக³தோ. த³யாபன்னோதி த³யங் மெத்தசித்ததங் ஆபன்னோ.
 ஸப்³பாணபூ⁴தஹிதானுகம்பீதி ஸப்³பே³ பாணபூ⁴தே ஹிதேன
 அனுகம்பகோ. தாய த³யாபன்னதாய ஸப்³பே³ஸங் பாணபூ⁴தானங்
 ஹிதசித்தகோதி அத்தோ². விஹரதீதி இரியதி, பாலேதி.

தி³ன்னமேவ ஆதி³யதீதி தி³ன்னாதா³யீ. சித்தேனபி தி³ன்னமேவ படிகங்க²தீதி
 தி³ன்னபாடிகங்கீ². தே²னேதீதி தே²னோ. ந தே²னேன அதே²னேன.
 அதே²னத்தாயேவ ஸுசிபூ⁴தேன. அத்தனாதி அத்தபா⁴வேன. அதே²னங்
 ஸுசிபூ⁴தங் அத்தபா⁴வங் கத்வா விஹரதீதி வுத்தங் ஹோதி.

அப்³ரஹ்மசரியந்தி அஸெட்ட²சரியங். ப்³ரஹ்மங் ஸெட்ட²ங் ஆசாரங் சரதீதி
 ப்³ரஹ்மசாரீ. ஆராசாரீதி அப்³ரஹ்மசரியதோ தூ³ரசாரீ. மேது²னாதி
 ராக³பரியுட்டா²னவஸேன ஸதி³ஸத்தா மேது²னகாதி லத்³த⁴வோஹாரேஹி
 படிஸேவிதப்³தோ மேது²னாதி ஸங்கங் க³தா அஸத்³த⁴ம்மா.
 கா³மத⁴ம்மாதி கா³மவாஸீனங் த⁴ம்மா.

ஸச்சங் வத³தீதி ஸச்சவாதீ³. ஸச்சேன ஸச்சங் ஸந்த³ஹதி க⁴டேதீதி
 ஸச்சஸந்தோ⁴. ந அந்தரந்தரா முஸா வத³தீதி அத்தோ². யோ ஹி புரிஸோ
 கதா³சி முஸா வத³தி, கதா³சி ஸச்சங், தஸ்ஸ முஸாவாதே³ன அந்தரிதத்தா
 ஸச்சங் ஸச்சேன ந க⁴டயதி, தஸ்மா ந ஸோ ஸச்சஸந்தோ⁴. அயங் பன ந
 தாதி³ஸோ. ஜீவிதஹேதுபி முஸா அவத்வா ஸச்சேன ஸச்சங்
 ஸந்த³ஹதியேவாதி ஸச்சஸந்தோ⁴. தே²தோதி தி²ரோ, தி²ரகதோ²தி அத்தோ².
 ஏகோ ஹி புக்³கலோ ஹலித்³தி³ராகோ³ விய, து²ஸராஸிம்ஹி
 நிகா²தகா²ணுகோ விய, அஸ்ஸபிட்டே² ட²பிதகும்ப⁴ண்ட³மிவ ச, ந தி²ரகதோ²
 ஹோதி. ஏகோ பாஸாணலேகா² விய, இந்த³கீ²லோ விய ச தி²ரகதோ² ஹோதி.
 அஸினா ஸீஸே சி²ந்த³ந்தேபி த்³வே கதா² ந கதே²தி. அயங் வுச்சதி தே²தோ.
 பச்சயிகோதி பத்தியாயிதப்³தோ, ஸத்³தா⁴யிகோதி அத்தோ². ஏகச்சோ ஹி
 புக்³கலோ ந பச்சயிகோ ஹோதி. 'இத³ங் கேன வுத்தங்? அஸுகேனா³தி வுத்தே
 'மா தஸ்ஸ வசனங் ஸத்³த³ஹதா²தி வத்தப்³தங் ஆபஜ்ஜதி. ஏகோ பச்சயிகோ
 ஹோதி. 'இத³ங் கேன வுத்தங்? அஸுகேனா³தி வுத்தே 'யதி³ தேன வுத்தங்,
 இத³மேவ பமாணங், இதா³னி உபபரிக்கி²தப்³தங் நத்தி², ஏவமேவ இத³ந்தி
 வத்தப்³தங் ஆபஜ்ஜதி. அயங் வுச்சதி பச்சயிகோ. அவிஸங்வாத³கோ
 லோகஸ்ஸாதி தாய ஸச்சவாதி³தாய லோகங் ந விஸங்வாதே³தீதி அத்தோ².

இமேஸங் பே⁴தா³யாதி யேஸங் இதோ ஸுத்வாதி வுத்தானங் ஸந்திகே
 ஸுதங், தேஸங் பே⁴தா³ய. பி⁴ன்னானங் வா ஸந்தா⁴தாதி த்³வின்னங்
 மித்தானங் வா ஸமானுபஜ்ஜா²யகாதீ³னங் வா கேனசிதே³வ காரணேன

பி⁴ன்னானங் ஏகமேகங் உபஸங்கமித்வா - 'தும்ஹாகங் ஈதி³ஸே குலே ஜாதானங், ஏவங் ப்ஹுஸ்ஸுதானங் இத³ங் ந யுத்தந்திஆதீ³னி வத்வா ஸந்தா⁴னங் கத்தா. அனுப்பதா³தாதி ஸந்தா⁴னானுப்பதா³தா. த்³வே ஜனே ஸமக்³கே³ தி³ஸ்வா - 'தும்ஹாகங் ஏவருபே குலே ஜாதானங், ஏவருபேஹி கு³ணேஹி ஸமன்னாக³தானங் அனுச்ச²விகமேதந்திஆதீ³னி வத்வா த்³ஸ்ஹீகம்மங் கத்தாதி அத்தோ². ஸமக்³கோ³ ஆராமோ அஸ்ஸாதி ஸமக்³கா³ராமோ. யத்த² ஸமக்³கா³ நத்தி², தத்த² வஸிதும்பி ந இச்ச²தீதி அத்தோ². ஸமக்³கா³ராமோதிபி பாளி. அயமேவ அத்தோ². ஸமக்³கா³ரதோதி ஸமக்³கே³ஸு ரதோ. தே பஹாய அஞ்ஞத்ர க³ந்தும்பி ந இச்ச²தீதி அத்தோ². ஸமக்³கே³ தி³ஸ்வாபி ஸுத்வாபி நந்த³தீதி ஸமக்³க³னந்தீ³. ஸமக்³க³ரணிங் வாசங் பா⁴ஸிதாதி யா வாசா ஸத்தே ஸமக்³கே³யேவ கரோதி, தங் ஸாமக்³கீ³கு³ணபரிதீ³பகமேவ வாசங் பா⁴ஸதி, ந இதரந்தி.

காலேன வத³தீதி காலவாதீ³. வத்தப்³யுத்தகாலங் ஸல்லக்²கெ²த்வா வத³தீதி அத்தோ². பூ⁴தங் தத²ங் தச்ச²ங் ஸபா⁴வமேவ வத³தீதி பூ⁴தவாதீ³. தி³ட்ட²த⁴ம்மிகஸம்பராயிகத்த²ஸன்னிஸ்ஸிதமேவ கத்வா வத³தீதி அத்த²வாதீ³. நவலோகுத்தரத⁴ம்மஸன்னிஸ்ஸிதங் கத்வா வத³தீதி த⁴ம்மவாதீ³. ஸங்வரவினயபஹானவினயஸன்னிஸ்ஸிதங் கத்வா வத³தீதி வினயவாதீ³. நிதா⁴னங் வச்சதி ட²பனோகாஸோ. நிதா⁴னமஸ்ஸ அத்தீ²தி நிதா⁴னவதீ³. ஹத³யே நிதா⁴தப்³யுத்தகங் வாசங் பா⁴ஸிதாதி அத்தோ². காலேனாதி ஏவருபிங் பா⁴ஸமானோபி ச “அஹங் நிதா⁴னவதிங் வாசங் பா⁴ஸிஸ்ஸாமீ”தி ந அகாலேன பா⁴ஸதி. யுத்தகாலங் பன ஸல்லக்²கெ²த்வாவ பா⁴ஸதீதி அத்தோ². ஸாபதே³ஸந்தி ஸஉபமங், ஸகாரணந்தி அத்தோ². பரியந்தவதிந்தி பரிச்சே²த³ங் த்³ஸ்ஸெத்வா. யதா²ஸ்ஸா பரிச்சே²தோ³ பஞ்ஞாயதி, ஏவங் பா⁴ஸதீதி அத்தோ². அத்த²ஸங்ஹிதந்தி அனேகேஹிபி நயேஹி விப⁴ஜந்தேன பரியாதா³துங் அஸக்குணய்யதாய அத்த²ஸம்பன்னங் பா⁴ஸதி. யங் வா ஸோ அத்த²வாதீ³ அத்த²ங் வத³தி, தேன அத்தே²ன ஸங்ஹிதத்தா அத்த²ஸங்ஹிதங் வாசங் பா⁴ஸதி. ந அஞ்ஞங் நிக்கி²பித்வா அஞ்ஞங் பா⁴ஸதீதி வுத்தங் ஹோதி.

179. பீ³ஜகா³மபூ⁴தகா³மஸமாரம்பா⁴தி மூலபீ³ஜங், க²ந்த⁴பீ³ஜங், ப²ருபீ³ஜங், அக்³க³பீ³ஜங் பீ³ஜபீ³ஜந்தி பஞ்சவித⁴ஸ்ஸ பீ³ஜகா³மஸ்ஸ சேவ யஸ்ஸ கஸ்ஸசி நீலதிணருக்கா²தி³கஸ்ஸ பூ⁴தகா³மஸ்ஸ ச ஸமாரம்பா⁴. சே²த³னபே⁴த³னபசனாதி³பா⁴வேன விகோபனா படிவிரதோதி அத்தோ². ஏகப⁴த்திகோதி பாதராஸப⁴த்தங், ஸாயமாஸப⁴த்தந்தி த்³வே ப⁴த்தானி. தேஸு பாதராஸப⁴த்தங் அந்தோமஜ்ஜ²ன்ஹிகேன பரிச்சி²ன்னங். இதரங் மஜ்ஜ²ன்ஹிகதோ உத்³த⁴ங் அந்தோஅருணேன. தஸ்மா அந்தோமஜ்ஜ²ன்ஹிகே த்³ஸக்க²த்துங் பு⁴ஞ்ஜமானோபி ஏகப⁴த்திகோவ ஹோதி. தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங் - ஏகப⁴த்திகோதி. ரத்தியா போ⁴ஜனங் ரத்தி, ததோ உபரதோதி

ரத்தூபரதோ. அதிக்கந்தே மஜ்ஜன்ஹிகே யாவ ஸூரியஸத்த²ங்க³மனா
 போ⁴ஜனங் விகாலபோ⁴ஜனங் நாம, ததோ விரதத்தா விரதோ
 விகாலபோ⁴ஜனா. ஸாஸனஸ்ஸ அனநுலோமத்தா விஸுகங்
 படாணீபு⁴தங் த³ஸ்ஸனந்தி விஸுகத³ஸ்ஸனங். அத்தனா
 நச்சனநச்சாபனாதி³வஸேன நச்சா ச கீ³தா ச வாதி³தா ச அந்தமஸோ
 மயூரனச்சனாபனாதி³வஸேனபி பவத்தானங் நச்சாதீ³னங் விஸுகபு⁴தா
 த³ஸ்ஸனா சாதி நச்சகீ³தவாதி³தவிஸுகத³ஸ்ஸனா. நச்சாதீ³னி ஹி அத்தனா
 பயோஜேதுங் வா பரேஹி பயோஜாபேதுங் வா யுத்தானி பஸ்ஸிதுங் வா நேவ
 பி⁴க்க²னங் ந பி⁴க்கு²னீனங் வட்டந்தி. மாலாதீ³ஸு - மாலாதி யங்கிஞ்சி
 புப்ப²ங். க³ந்த⁴ந்தி யங்கிஞ்சி க³ந்த⁴ஜாதங். விலேபனந்தி ச²விராக³கரணங்.
 தத்த² பிளந்த⁴ந்தோ தா⁴ரேதி நாம. ஊனட்டா²னங் பூரெந்தோ மண்டே³தி நாம.
 க³ந்த⁴வஸேன ச²விராக³வஸேன ச ஸாதி³யந்தோ விபு⁴ஸேதி நாம. டா²னங்
 வச்சதி காரணங். தஸ்மா யாய து³ஸ்ஸீல்யசேதனாய தானி
 மாலாதா⁴ரணாதீ³னி மஹாஜனோ கரோதி, ததோ படிவிரதோதி அத்தோ².
 உச்சாஸயனங் வச்சதி பமாணாதிக்கந்தங். மஹாஸயனங் அகப்பியஸந்த²தங்,
 ததோ படிவிரதோதி அத்தோ². ஜாதருபந்தி ஸுவண்ணங். ரஜதந்தி கஹாபணோ,
 லோஹமாஸகோ, ஜதுமாஸகோ, தா³ருமாஸகோதி யே வோஹாரங் க³ச்ச²ந்தி.
 தஸ்ஸ உப⁴யஸ்ஸாபி படிக்க³ஹணா படிவிரதோ, நேவ நங் உக்க³ண்ஹாதி,
 ந உக்க³ண்ஹாபேதி, ந உபனிக்கி²த்தங் ஸாதி³யதீதி அத்தோ².

ஆமகத⁴ஞ்ஞபடிக்க³ஹணாதி

ஸாலிவீஹியவகோ³து⁴மகங்கு³வரககுத்³ருஸகஸங்கா²தஸ்ஸ
 ஸத்தவித⁴ஸ்ஸாபி ஆமகத⁴ஞ்ஞஸ்ஸ படிக்க³ஹணா. ந கேவலஞ்ச
 ஏதேஸங் படிக்க³ஹணமேவ, ஆமஸனம்பி பி⁴க்க²னங் ந வட்டதியேவ.
 ஆமகமங்ஸபடிக்க³ஹணாதி எத்த² அஞ்ஞத்ர ஓதி³ஸ்ஸ அனுஞ்ஞாதா
 ஆமகமச்ச²மங்ஸானங் படிக்க³ஹணமேவ பி⁴க்க²னங் ந வட்டதி, நோ
 ஆமஸனங். இத்தி²குமாரிகபடிக்க³ஹணாதி எத்த² இத்தீ²தி புரிஸந்தரக³தா.
 இதரா குமாரிகா நாம. தாஸங் படிக்க³ஹணம்பி ஆமஸனம்பி அகப்பியமேவ.
 தா³ஸிதா³ஸபடிக்க³ஹணாதி எத்த² தா³ஸிதா³ஸவஸேனேவ தேஸங்
 படிக்க³ஹணங் ந வட்டதி. 'கப்பியகாரகங் த³ம்மி', 'ஆராமிகங் த³ம்மீதி ஏவங்
 வுத்தே பன வட்டதி. அஜேளகாதீ³ஸுபி கெ²த்தவத்து²பரியோஸானேஸு
 கப்பியாகப்பியனயோ வினயவஸேன உபபரிக்கி²தப்³போ³. தத்த² கெ²த்தங் நாம
 யஸ்மிங் புப்³பண்ணங் ருஹதி. வத்து² நாம யஸ்மிங் அபரண்ணங் ருஹதி.
 யத்த² வா உப⁴யம்பி ருஹதி தங் கெ²த்தங். தத³த்தா²ய அகதபு⁴மிபா⁴கோ³
 வத்து². கெ²த்தவத்து²ஸீஸேன செத்த² வாபிதளாகாதீ³னிபி ஸங்க³ஹிதானேவ.

து³தெய்யங் வச்சதி து³தகம்மங். கி³ஹீனங் பஹிதங் பண்ணங் வா
 ஸாஸனங் வா க³ஹேத்வா தத்த² தத்த² க³மனங் . பஹீணக³மனங் வச்சதி
 பரக⁴ரங் பேஸிதஸ்ஸ கு²த்த³கக³மனங். அனுயோகோ³ நாம

தது³ப⁴யகரணங். தஸ்மா து³தெய்யபஹீணக³மனானங் அனுகோ³தி ஏவமெத்த² அத்தோ² த³ட்ட²ப³போ³. கயவிக்கயாதி கயா ச விக்கயா ச. துலாகூடாதீ³ஸு - கூடந்தி வஞ்சனங். தத்த² துலாகூடங் நாம ரூபகூடங், அங்க³கூடங் க³ஹணகூடங், படிச்ச²ன்னகூடந்தி சதுப்³பி³த⁴ங் ஹோதி. தத்த² ரூபகூடங் நாம த்³வே துலா ஸமரூபா கத்வா க³ண்ஹந்தோ மஹதியா க³ண்ஹாதி, த³த³ந்தோ கு²த்³தி³காய தே³தி. அங்க³கூடங் நாம க³ண்ஹந்தோ பச்சா²பா⁴கே³ ஹத்தே²ன துலங் அக்கமதி, த³த³ந்தோ புப்³ப³பா⁴கே³. க³ஹணகூடங் நாம க³ண்ஹந்தோ மூலே ரஜ்ஜுங் க³ண்ஹாதி, த³த³ந்தோ அக்கே³. படிச்ச²ன்னகூடங் நாம துலங் ஸுஸிரங் கத்வா அந்தோ அயசண்ணங் பக்கி²பித்வா க³ண்ஹந்தோ தங் பச்சா²பா⁴கே³ கரோதி, த³த³ந்தோ அக்க³பா⁴கே³.

கங்ஸோ வுச்சதி ஸுவண்ணபாதி. தாய வஞ்சனங் கங்ஸகூடங். கத²ங்? ஏகங் ஸுவண்ணபாதிங் கத்வா அஞ்ஞா த்³வே திஸ்ஸோ லோஹபாதி³யோ ஸுவண்ணவண்ணா கரொந்தி, ததோ ஜனபத³ங் க³ந்த்வா கிஞ்சிதே³வ அட்³ட்⁴குலங் பவிஸித்வா ஸுவண்ணபா⁴ஜனானி கிணதா²தி வத்வா அக்கே⁴ புச்சி²தே ஸமக்க⁴தரங் தா³துகாமா ஹொந்தி. ததோ தேஹி 'கத²ங் இமேஸங் ஸுவண்ணபா⁴வோ ஜானிதப்³போ³தி வுத்தே 'வீமங்ஸித்வா க³ண்ஹதா²தி ஸுவண்ணபாதிங் பாஸாணே க⁴ங்ஸித்வா ஸப்³ப³பாதி³யோ த³த்வா க³ச்ச²ந்தி.

மானகூடங் நாம ஹத³யபே⁴த³ஸிகா²பே⁴த³ரஜ்ஜுபே⁴த³வஸேன திவித⁴ங் ஹோதி. தத்த² ஹத³யபே⁴தோ³ ஸப்பிதேலாதி³மினநகாலே லப்³ப⁴தி. தானி ஹி க³ண்ஹந்தோ ஹெட்டா² சி²த்³தே³ன மானேன 'ஸணிகங் ஆஸிஞ்சா²தி வத்வா அந்தோபா⁴ஜனே ப³ஹுங் பக்³க⁴ராபெத்வா க³ண்ஹாதி. த³த³ந்தோ சி²த்³த³ங் பிதா⁴ய ஸீக⁴ங் பூரெத்வா தே³தி. ஸிகா²பே⁴தோ³ திலதண்டு³லாதி³மினநகாலே லப்³ப⁴தி. தானி ஹி க³ண்ஹந்தோ ஸணிகங் ஸிக²ங் உஸ்ஸாபெத்வா க³ண்ஹாதி. த³த³ந்தோ வேகே³ன பூரெத்வா ஸிக²ங் சி²ந்த³ந்தோ தே³தி. ரஜ்ஜுபே⁴தோ³ கெ²த்தவத்து²மினநகாலே லப்³ப⁴தி. லஞ்ஜங் அலப⁴ந்தா ஹி கெ²த்தங் அமஹந்தம்பி மஹந்தங் கத்வா மினந்தி.

உக்கோடனாதீ³ஸு - உக்கோடனந்தி அஸ்ஸாமிகே ஸாமிகே காதுங் லஞ்ஜக்³க³ஹணங். வஞ்சனந்தி தேஹி தேஹி உபாயேஹி பரேஸங் வஞ்சனங். தத்ரித³மேகங் வத்து² - ஏகோ கிர லுத்³த³கோ மிக³ஞ்ச மிக³போதகஞ்ச க³ஹெத்வா ஆக³ச்ச²தி. தமேகோ து⁴த்தோ - "கிங் போ⁴ மிகோ³ அக்க⁴தி, கிங் மிக³போதகோ²தி ஆஹ. "மிகோ³ த்³வே கஹாபணே, மிக³போதகோ ஏக²ந்தி ச வுத்தே கஹாபணங் த³த்வா மிக³போதகங் க³ஹெத்வா தோ²கங் க³ந்த்வா நிவத்தோ , "ந மே போ⁴ மிக³போதகேன அத்தோ², மிக³ங் மே தே³ஹி²தி ஆஹ. தேன ஹி "த்³வே கஹாபணே தே³ஹி²தி. ஸோ ஆஹ - "நனு தே, போ⁴, மயா

பட²மங் ஏகோ கஹாபணோ தி³ன்னோ”தி? “ஆம தி³ன்னோ”தி. இத³ம்பி மிக³போதகங் க³ண்ண, ஏவங் ஸோ ச கஹாபணோ அயஞ்ச கஹாபணக்³க⁴ணகோ மிக³போதகோதி த்³வே கஹாபணா ப⁴விஸ்ஸந்தீதி. ஸோ “காரணங் வத³தீ”தி ஸல்லக்கெ²த்வா மிக³போதகங் க³ஹெத்வா மிக³ங் அதா³ஸீதி.

நிகதீதி யோக³வஸேன வா மாயாவஸேன வா அபாமங்க³ங் பாமங்க³ந்தி, அமணிங் மணீதி, அஸுவண்ணங் ஸுவண்ணந்தி கத்வா பதிருபகேன வஞ்சனங். ஸாசியோகோ³தி குடிலயோகோ³. ஏதேஸங்யேவ உக்கோடனாதீ³னமேதங் நாமங். தஸ்மா உக்கோடனஸாசியோகோ³ வஞ்சனஸாசியோகோ³ நிகதிஸாசியோகோ³தி ஏவமெத்த² அத்தோ² த³ட்ட²பு³போ³. கேசி அஞ்ஞங் த³ஸ்ஸெத்வா அஞ்ஞஸ்ஸ பரிவத்தனங் ‘ஸாசியோகோ³தி வத³ந்தி. தங் பன வஞ்சனேனேவ ஸங்க³ஹிதங்.

சே²த³னாதீ³ஸு - சே²த³னந்தி ஹத்த²ச்சே²த³னாதி³. வதோ⁴தி மாரணங். ப³ந்தோ⁴தி ரஜ்ஜுப³ந்த⁴னாதீ³ஹி ப³ந்த⁴னங். விபராமோஸோதி ஹிமவிபராமோஸோ, கு³ம்ப³விபராமோஸோதி து³விதோ⁴. யஞ்ஹி ஹிமபாதஸமயே ஹிமேன படிச்ச²ன்னா ஹுத்வா மக்³க³ப்படிபன்னங் ஜனங் முஸந்தி, அயங் ஹிமவிபராமோஸோ. யங் கு³ம்ப³ாதீ³ஹி படிச்ச²ன்னா முஸந்தி, அயங் கு³ம்ப³விபராமோஸோ. ஆலோபோ வச்சதி கா³மனிக³மாதீ³னங் விலோபகரணங். ஸஹஸாகாரோதி ஸாஹஸிககிரியா. கே³ஹங் பவிஸித்வா மனுஸ்ஸானங் உரே ஸத்த²ங் ட²பெத்வா இச்சி²தப⁴ண்ட³க்³க³ஹணங். ஏவமேதஸ்மா சே²த³ன...பே... ஸஹஸாகாரா படிவிரதோ ஹோதி.

180. ஸோ ஸந்துட்டோ² ஹோதீதி ஸோ சதூஸு பச்சயேஸு த்³வாத³ஸவிதே⁴ன இதரீதரபச்சயஸந்தோஸேன ஸமன்னாக³தோ ஹோதி. காயபரிஹாரிகேனாதி காயங் பரிஹரணமத்தகேன. குச்சி²பரிஹாரிகேனாதி குச்சி²பரிஹரணமத்தகேன. ஸமாதா³யேவ பக்கமதீதி அட்ட²வித⁴ங் பி⁴க்கு² பரிக்கா²ரமத்தகங் ஸப்³ப³ங் க³ஹெத்வாவ காயபடிப³த³த⁴ங் கத்வாவ க³ச்ச²தி. “மம விஹாரோ பரிவேணங் உபட்டா²கோ”தி ஸங்கோ³ வா ப³த³தோ⁴ வா ந ஹோதி. ஸோ ஜியா முத்தஸரோ விய யூதா² பக்கந்தோ, மத்தஹத்தீ² விய இச்சி²திச்சி²தங் ஸேனாஸனங் வனஸண்ட³ங் ருக்க²மூலங் வனபத்த²ங் பப்³பா⁴ரங் பரிபு⁴ஞ்ஜந்தோ ஏகோவ திட்ட²தி, ஏகோவ நிஸீத³தி. ஸப்³பி³ரியாபதே²ஸு ஏகோவ அது³தியோ.

“சாதுத்³தி³ஸோ அப்படிகோ⁴ ச ஹோதி,
ஸந்துஸ்ஸமானோ இதரீதரேன;
பரிஸ்ஸயானங் ஸஹிதா அச²ம்பீ⁴,

ஏகோ சரே க²க்³க³விஸாணகப்போ"தி. (ஸு. நி. 42);

ஏவங் வண்ணிதங் க²க்³க³விஸாணகப்பதங் ஆபஜ்ஜதி.

இதா³னி தமத்த²ங் உபமாய ஸாதெ⁴ந்தோ, “ஸெய்யதா²பீ”திஆதி³மாஹ. தத்த² பக்²ீ² ஸகுணோதி பக்²யுத்தோ ஸகுணோ. டே³தீதி உப்பததி. அயங் பனெத்த² ஸங்கே²பத்தோ² - ஸகுணோ நாம “அஸுகஸ்மிங் பதே³ஸே ருக்கோ² பரிபக்கப²லோ”தி ஞுத்வா நானாதி³ஸாஹி ஆக³ந்த்வா நக²பக்²துண்டா³தீ³ஹி தஸ்ஸ ப²லானி விஜ்ஜ²ந்தா விது⁴னந்தா கா²த³ந்தி. “இத³ங் அஜ்ஜதனாய, இத³ங் ஸ்வாதனாய ப⁴விஸ்ஸதீ”தி தேஸங் ந ஹோதி. ப²லே பன கீ²ணே நேவ ருக்க²ஸ்ஸ ஆரக்க²ங் ட²பெந்தி, ந தத்த² பத்தங் வா நக²ங் வா துண்ட³ங் வா ட²பெந்தி. அத² கோ² தஸ்மிங் ருக்கே² அனபெக்கோ² ஹுத்வா யோ யங் தி³ஸாபா⁴க³ங் இச்ச²தி, ஸோ தேன ஸபத்தபா⁴ரோவ உப்பதித்வா க³ச்ச²தி. ஏவமேவ அயங் பி⁴க்கு² நிஸ்ஸங்கோ³ நிரபெக்கோ²யேவ பக்கமதி, தேன வுத்தங் ஸமாதா³யேவ பக்கமதீதி. அரியேனாதி நித்³தோ³ஸேன. அஜ்ஜ²த்தந்தி ஸகே அத்தபா⁴வே. அனவஜ்ஜஸுக²ந்தி நித்³தோ³ஸஸுக²ங்.

181. ஸோ சக்கு²னா ரூபங் தி³ஸ்வாதி ஸோ இமினா அரியேன ஸீலக்க²ந்தே⁴ன ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு² சக்கு²விஞ்ஞானேன ரூபங் பஸ்ஸித்வாதி அத்தோ². ஸேஸபதே³ஸுபி யங் வத்தப்³ப³ங், தங் ஸப்³ப³ங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ. அப்யாஸேகஸுக²ந்தி கிலேஸேஹி அனவஸித்தஸுக²ங். அவிகிண்ணஸுக²ந்திபி வுத்தங். இந்த³ரியஸங்வரஸுக²ஞ்ஹி தி³ட்டா²தீ³ஸு தி³ட்ட²மத்தாதி³வஸேன பவத்ததாய அவிகிண்ணங் ஹோதி.

182. ஸோ அபி⁴க்கந்தே படிக்கந்தேதி ஸோ மனச்ச²ட்டா²னங் இந்த³ரியானங் ஸங்வரேன ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு² இமேஸு அபி⁴க்கந்தபடிக்கந்தாதீ³ஸு ஸத்தஸு டா²னேஸு ஸதிஸம்பஜஞ்ஞுவஸேன ஸம்பஜானகாரீ ஹோதி. தத்த² யங் வத்தப்³ப³ங் ஸியா, தங் ஜா²னவிப⁴ங்கே³ வுத்தமேவ.

ஸோ இமினா சாதிஆதி³னா கிங் த³ஸ்ஸேதி? அரஞ்ஞுவாஸஸ்ஸ பச்சயஸம்பத்திங் த³ஸ்ஸேதி. யஸ்ஸ ஹி இமே சத்தாரோ பச்சயா நத்தி², தஸ்ஸ அரஞ்ஞுவாஸோ ந இஜ்ஜ²தி, திரச்ச²னக³தேஹி வா வனசரகேஹி வா ஸத்³தி⁴ங் வத்தப்³ப³தங் ஆபஜ்ஜதி. அரஞ்ஞே அதி⁴வத்தா² தே³வதா “கிங் ஏவரூபஸ்ஸ பாபபி⁴க்கு²னோ அரஞ்ஞுவாஸேனா”தி பே⁴ரவங் ஸத்³த³ங் ஸாவெந்தி. ஹத்தே²ஹி ஸீஸங் பஹரித்வா பலாயனாகாரங் கரொந்தி. “அஸுகோ பி⁴க்கு² அரஞ்ஞங் பவிஸித்வா இத³ஞ்சித³ஞ்ச பாபகம்மங் அகாஸீ”தி அயஸோ பத்த²ரதி. யஸ்ஸ பனேதே சத்தாரோ பச்சயா அத்தி², தஸ்ஸ அரஞ்ஞுவாஸோ இஜ்ஜ²தி. ஸோ ஹி அத்தனோ ஸீலங்

பச்சவெக்க²ந்தோ கிஞ்சி காளகங் வா திலகங் வா அபஸ்ஸந்தோ பீதிங்
 உப்பாதெ³த்வா தங் க²யதோ வயதோ ஸம்மஸந்தோ அரியபூ⁴மிங் ஓக்கமதி.
 அரஞ்ஞே அதி⁴வத்தா² தே³வதா அத்தமனா வண்ணங் பா⁴ஸந்தி. இதிஸ்ஸ
 உத³கே பக்கி²த்ததேலபி³ந்து³ விய யஸோ வித்தா²ரிகோ ஹோதி.
 விவித்தந்திஆதீ³னி ஹெட்டா² வுத்தத்தா²னேவ. ஸோ ஏவங் ஸமாஹிதே
 சித்தே...பே... யதா²கம்மூபகே³ ஸத்தே பஜானாதீதி எத்தகே டா²னே யங்
 வத்தப்³பங் ஸியா, தங் ஸப்³பங் விஸுத்³தி⁴மக்³கே³ வுத்தமேவ.

185. ததியவிஜ்ஜாய ஸோ ஏவங் ஸமாஹிதே சித்தேதி
 விபஸ்ஸனாபாத³கங் சதுத்த²ஜ்ஜா²னசித்தங் வேதி³தப்³பங். ஆஸவானங்
 க²யஞாணாயாதி அரஹத்தமக்³க³ஞாணத்தா²ய. அரஹத்தமக்³கோ³ ஹி
 ஆஸவானங் வினாஸனதோ ஆஸவானங் க²யோதி வுச்சதி. தத்ர சேதங்
 ஞாணங் தப்பரியாபன்னத்தாதி. சித்தங் அபி⁴னின்னாமேதீதி
 விபஸ்ஸனாசித்தங் அபி⁴னீஹரதி. ஸோ இதங் து³க்க²ந்தி ஏவமாதீ³ஸ -
 “எத்தகங் து³க்க²ங், ந இதோ பி⁴ய்யோ”தி ஸப்³பம்பி து³க்க²ஸச்சங்
 ஸரஸலக்க²ணப்படிவேதே⁴ன யதா²பூ⁴தங் பஜானாதி, படிவிஜ்ஜ²தி. தஸ்ஸ ச
 து³க்க²ஸ்ஸ நிப்³பத்திகங் தண்ஹங் - அயங் து³க்க²ஸமுத³யோதி; தது³ப⁴யம்பி
 யங் டா²னங் பத்வா நிருஜ்ஜ²தி, தங் தேஸங் அப்பவத்திங் நிப்³பா³னங் - அயங்
 து³க்க²னிரோதோ⁴தி; தஸ்ஸ ச ஸம்பாபகங் அரியமக்³க³ங் - அயங்
 து³க்க²னிரோத⁴கா³மினீ படிபதா³தி ஸரஸலக்க²ணப்படிவேதே⁴ன யதா²பூ⁴தங்
 பஜானாதி, படிவிஜ்ஜ²தீதி - ஏவமத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

ஏவங் ஸருபதோ ஸச்சானி த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி கிலேஸவஸேன
 பரியாயதோ த³ஸ்ஸெந்தோ இமே ஆஸவாதிஆதி³மாஹ. தஸ்ஸ ஏவங்
 ஜானதோ ஏவங் பஸ்ஸதோதி தஸ்ஸ ஏவங் ஜானந்தஸ்ஸ ஏவங்
 பஸ்ஸந்தஸ்ஸ ஸஹ விபஸ்ஸனாய கோடிப்பத்தங் மக்³க³ங் கதே²தி.
 காமாஸவாதி காமாஸவதோ. விமுச்சதீதி இமினா மக்³க³க்க²ணங் த³ஸ்ஸேதி.
 விமுத்தஸ்மிந்தி இமினா ப²லக்க²ணங் த³ஸ்ஸேதி. மக்³க³க்க²ணே ஹி சித்தங்
 விமுச்சதி, ப²லக்க²ணே விமுத்தங் ஹோதி. விமுத்தஸ்மிங் விமுத்தமிதி
 ஞாணந்தி இமினா பச்சவெக்க²ணஞாணங் த³ஸ்ஸேதி. கீ²ணா ஜாதீதிஆதீ³ஹி
 தஸ்ஸ பூ⁴மிங். தேன ஹி ஞாணேன ஸோ பச்சவெக்க²ந்தோ ‘கீ²ணா
 ஜாதீதிஆதீ³னி பஜானாதி. வுஸிதந்தி வுட்ட²ங் பரிவுட்ட²ங் கதங் சரிதங்
 நிட்டி²தந்தி அத்தோ². ப்ரஹ்மசரியந்தி மக்³க³ப்ரஹ்மசரியங்.
 புது²ஜ்ஜனகல்யாணகேன ஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸத்த ஸெக்கா² ப்ரஹ்மசரியவாஸங்
 வஸந்தி நாம. கீ²ணாஸவோ வுட்ட²வாஸோ. தஸ்மா ஸோ அத்தனோ
 ப்ரஹ்மசரியவாஸங் பச்சவெக்க²ந்தோ வுஸிதங் ப்ரஹ்மசரியந்தி பஜானாதி.
 கதங் கரணீயந்தி சதுாஸு ஸச்சேஸு சதுாஹி மக்³கே³ஹி
 பரிஞ்ஞாபஹானஸச்சி²கிரியாபா⁴வனாவஸேன ஸோளஸவித⁴ம்பி கிச்சங்
 நிட்டா²பிதந்தி அத்தோ². புது²ஜ்ஜனகல்யாணகாத³யோ ஹி தங் கிச்சங் கரொந்தி;

கீணாஸவோ கதகரணியோ. தஸ்மா ஸோ அத்தனோ கரணியங்
பச்சவெக்கந்தோ. “கதங் கரணிய”ந்தி பஜானாதி. நாபரங் இத்தத்தாயாதி
“இதா³னி புன எத்த²பா⁴வாய ஏவங் ஸோளஸகிச்சபா⁴வாய கிலேஸக்க³யாய
வா மக்³பா⁴வனாகிச்சங் நத்தீ²”தி பஜானாதி.

186. ஸராகா³தீஸ - அப்பஹீனோதி விக்²ம்ப⁴னப்பஹானேன வா
தத³ங்க³ப்பஹானேன வா ஸமுச்சே²த³ப்பஹானேன வா அப்பஹீனோ.

187. லாபீ⁴ ஹோதீதிஆதீஸ - லாபீ⁴தி லாப⁴வா படிபி⁴த்வா டி²தோ.
அஜ்ஜத்தங் சேதோஸமத²ஸ்ஸாதி நியகஜ்ஜத்தஸங்கா²தே அத்தனோ சித்தே
உப்பன்னஸ்ஸ சேதோஸமத²ஸ்ஸ. அதி⁴பஞ்ஞாத⁴ம்மவிபஸ்ஸனாயாதி
அதி⁴பஞ்ஞாஸங்கா²தாய க²ந்த⁴த⁴ம்மேஸு அனிச்சாதி³வஸேன பவத்தாய
விபஸ்ஸனாய. ரூபஸஹக³தானந்தி ரூபனிமித்தாரம்மணானங்
ரூபாவசரஸமாபத்தீனங். அரூபஸஹக³தானந்தி ந ரூபனிமித்தாரம்மணானங்
அரூபஸமாபத்தீனங். எத்த² ச பட²மோ அட்ட²ஸமாபத்திலாபீ⁴ புது²ஜ்ஜனோ.
து³தியோ ஸுக்க³விபஸ்ஸகஅரியஸாவகோ. ததியோ அட்ட²ஸமாபத்திலாபீ⁴
அரியஸாவகோ. சதுத்தோ² லோகியமஹாஜனோ வேதி³தப்³போ³.

188. அனுஸோதகா³மீஆதீஸ - அனுஸோதகா³மீதி வட்டஸோதங்
அனுக³தோ, வட்டஸோதே நிமுக³கோ³ புது²ஜ்ஜனோ வேதி³தப்³போ³.
படிஸோதகா³மீதி படிஸோதக³மனோ . அனுஸோதங் அக³ந்த்வா படிஸோதங்
க³ச்ச²ந்தஸ்ஸேதங் அதி⁴வசனங். பாபஞ்ச கம்மங் ந கரோதீதி பஞ்ஞத்தங்
வீதிக்கமந்தோ ந கரோதி. ஸஹாபி து³க்கே²ன ஸஹாபி தோ³மனஸ்ஸேனாதி
கிலேஸபரியுட்ட²னே ஸதி உப்பன்னேன து³க்க²தோ³மனஸ்ஸேன
ஸத்³தி⁴ம்பி. பரிபுண்ணந்தி திஸ்ஸன்னங் ஸிக்கா²னங் ஏகாயபி அனூனங்.
பரிஸுத்³த⁴ந்தி நிருபக்கிலேஸங். ப்³ரஹ்மசரியந்தி ஸெட்ட²சரியங். இமினா
வாரேன ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மினோ கதி²தா. கிங் பன தே ருத³ந்தா
ப்³ரஹ்மசரியங் சரந்தீதி? ஆம. கிலேஸரோத³னேன ருத³ந்தா சரந்தி நாம.
ஸீலஸம்பன்னோ புது²ஜ்ஜனபி⁴க்கு²பி எத்தே²வ ஸங்க³ஹிதோ.

டி²தத்தோதி டி²தஸபா⁴வோ. அனாகா³மீதி காமராக³ப்யாபாதே³ஹி
அகம்பனீயசித்ததாய ச தம்ஹா லோகா அனாவத்தித⁴ம்மதாய ச
டி²தஸபா⁴வோ நாம. திண்ணோதி தண்ஹாலோதங் உத்திண்ணோ.
பாரங்க³தோதி நிப்³பா³னபாரங் க³தோ. த²லே திட்ட²தீதி
அரஹத்தப²லஸமாபத்தித²லே திட்ட²தி. சேதோவிமுத்திந்தி ப²லஸமாதி⁴ங்.
பஞ்ஞாவிமுத்திந்தி ப²லஞாணங். அயங் வுச்சதீதி அயங் கீணாஸவோ
“திண்ணோ பாரங்க³தோ த²லே திட்ட²தி ப்³ராஹ்மணோ”தி வுச்சதி.
பா³ஹிதபாபதாய ஹி ஏஸ ப்³ராஹ்மணோ நாம.

189. அப்பஸ்ஸுதாதீ³ஸு - அப்பகங் ஸுதங் ஹோதீ³தி நவங்கே³
ஸத்து²ஸாஸனே கிஞ்சிதே³வ தோ²கங் ஸுதங் ஹோதி. ந அத்த²மஞ்ஞாய, ந
த⁴ம்மமஞ்ஞாய த⁴ம்மானுத⁴ம்மபடிபன்னோ ஹோதீ³தி அட்ட²கத²ஞ்ச
பாளிஞ்ச ஜானித்வா லோகுத்தரத⁴ம்மஸ்ஸ அனுருபத⁴ம்மங்
புப்³பா⁴க³படிபத³ங் படிபன்னோ ந ஹோதி. இமினா நயேன ஸப்³புத்த²
அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

190. ஸமணமசலாதீ³ஸு - ஸமணமசலோதி ஸமணஅசலோ, மகாரோ
பத³ஸந்தி⁴கரோ. நிச்சலஸமணோ, தி²ரஸமணோதி அத்தோ² . அயங் வுச்சதீ³தி
அயங் ஸோதாபன்னோ ஸாஸனே மூலஜாதாய ஸத்³தா⁴ய பதிட்டி²தத்தா
'ஸமணமசலோ'தி வுச்சதி. ஸகதா³கா³மீ பன ரஜ்ஜனகிலேஸஸ்ஸ அத்தி²தாய
ஸமணபது³மோதி வுத்தோ. ரத்தட்டோ² ஹி இத⁴ பது³மட்டோ² நாமாதி
வுத்தங். அனாகா³மீ காமரா³ஸங்கா²தஸ்ஸ ரஜ்ஜனகிலேஸஸ்ஸ நத்தி²தாய
ஸமணபுண்ட³ரீகோதி வுத்தோ. பண்ட³ரட்டோ² ஹி இத⁴ புண்ட³ரீகட்டோ²
நாமாதி வுத்தங் . கீணாஸவோ ச த²த³த⁴பா⁴வகரானங் கிலேஸானங்
அபா⁴வேன ஸமணேஸு ஸமணஸுகு²மாலோ நாமாதி வுத்தோ.
அப்பது³க்க²ட்டே²னபி சேஸ ஸமணஸுகு²மாலோயேவாதி.

சதுக்கனித்³தே³ஸவண்ணனா.

5. பஞ்சகனித்³தே³ஸவண்ணனா

191. பஞ்சகே - தத்ராதி தேஸு “ஆரப⁴தி ச விப்படிஸாரீ ச
ஹோதீ³திஆதி³னா நயேன ஹெட்டா² உத்³தி³ட்ட²புக்³கலேஸு. ய்வாயந்தி யோ
அயங். ஆரப⁴தீ³தி எத்த² ஆரம்ப⁴ஸத்தோ³
கம்மகிரியாஹிங்ஸனவிரியவிகோபனாபத்திவிதிக்கமேஸு வத்ததி. ததா² ஹேஸ
“யங்கிஞ்சி து³க்க²ங் ஸம்போ⁴தி, ஸப்³புங் ஆரம்ப⁴பச்சயா”தி (ஸு. நி. 748)
கம்மே ஆக³தோ. “மஹாயஞ்ஞா மஹாரம்பா⁴, ந தே ஹொந்தி மஹப்ப²லா”தி
(அ. நி. 4.39) கிரியாயங். “ஸமணங் கோ³தமங் உத்³தி³ஸ்ஸ பாணங்
ஆரப⁴ந்தீ”தி (ம. நி. 2.51-52) ஹிங்ஸனே. “ஆரப⁴த², நிக்க²மத², யுஞ்ஜத²
புத்³த⁴ஸாஸனே”தி (ஸங். நி. 1.185) விரியே. “பீஜகா³மபூ⁴தகா³மஸமாரம்பா⁴
படிவிரதோ ஹோதீ³தி (தீ³. நி. 1.10, 194; ம. நி. 1.293) விகோபனே. “ஆரப⁴தி ச
விப்படிஸாரீ ச ஹோதீ³தி (அ. நி. 5.142) அயங் பன ஆபத்திவிதிக்கமே ஆக³தோ.
தஸ்மா ஆபத்திவிதிக்கமவஸேன ஆரப⁴தி சேவ தப்பச்சயா விப்படிஸாரீ ச
ஹோதீ³தி அயமெத்த² அத்தோ².

யதா²பூ⁴தங் நப்பஜானாதீ³தி அனதி⁴க³தத்தா யதா²ஸபா⁴வதோ ந
ஜானாதி. யத்த²ஸ்ஸாதி யஸ்மிங் அஸ்ஸ, யங் டா²னங் பத்வா ஏதஸ்ஸ
புக்³கலேஸு உப்பன்னா பாபகா அகுஸலா த⁴ம்மா அபரிஸேஸா

நிருஜ்ஜ²ந்தீதி அத்தோ². கிங் பன பத்வா தே நிருஜ்ஜ²ந்தீதி? அரஹத்தமக்³க³ங். ப²லப்பத்தஸ்ஸ பன நிருத்³தா⁴ நாம ஹோந்தி. ஏவங் ஸந்தேபி இத⁴ மக்³க³கிச்சவஸேன ப²லமேவ வுத்தந்தி வேதி³தப்³ப³ங். ஆரம்ப⁴ஜாதி ஆபத்திவீதிக்கமஸம்ப⁴வா. விப்படிஸாரஜாதி விப்படிஸாரதோ ஜாதா. பவட்³ட⁴ந்தீதி புனப்புனங் உப்பஜ்ஜனேன வட்³ட⁴ந்தி. ஸாதூ⁴தி ஆயாசனஸாது⁴. இத³ங் வுத்தங் ஹோதி - யாவ அபரத்³த⁴ஞ்ச வத ஆயஸ்மதா, ஏவங் ஸந்தேபி மயங் ஆயஸ்மந்தங் யாசாம - “தே³ஸேதப்³ப³யுத்தகஸ்ஸ தே³ஸனாய, வுட்டா²தப்³ப³யுத்தகஸ்ஸ வுட்டா²னேன, ஆவிகாதப்³ப³யுத்தகஸ்ஸ ஆவிகிரியாய, ஆரம்ப⁴ஜே ஆஸவே பஹாய, ஸுத்³த⁴ந்தே டி²தபா⁴வபச்சவெக்க²னேன விப்படிஸாரஜே ஆஸவே படிவினோதே³த்வா நீஹரித்வா விபஸ்ஸனாசித்தஞ்சேவ விபஸ்ஸனாபஞ்ஞஞ்ச பா⁴வேது”தி. அமுனா பஞ்சமேன புக்³க³லேனாதி ஏதேன பஞ்சமேன கீ²ணாஸவபுக்³க³லேன. ஸமஸமோ ப⁴விஸ்ஸதீதி லோகுத்தரகு³ணேஹி ஸமபா⁴வேனேவ ஸமோ ப⁴விஸ்ஸதீதி ஏவங் கீ²ணாஸவேன ஓவதி³தப்³போ³தி அத்தோ².

ஆரப⁴தி ந விப்படிஸாரீ ஹோதீதி ஆபத்திங் ஆபஜ்ஜதி. தங் பன தே³ஸேதுங் ஸபா⁴க³புக்³க³லங் பரியேஸதி. தஸ்மா ந விப்படிஸாரீ ஹோதி. அங்கு³த்தரட்ட²கதா²யங் பன “வுட்டி²தத்தா ந விப்படிஸாரீ ஹோதீ”தி வுத்தங். ந ஆரப⁴தி விப்படிஸாரீ ஹோதீதி ஆபத்திங் நாபஜ்ஜதி, வினயபஞ்ஞத்தியங் பன அகோவித³த்தா அனாபத்தியங் ஆபத்திஸஞ்ஞீ ஹுத்வா விப்படிஸாரீ ஹோதி. அங்கு³த்தரட்ட²கதா²யங் பன “ஸகிங் ஆபத்திங் ஆபஜ்ஜித்வா ததோ வுட்டா²ய பச்சா² கிஞ்சாபி நாபஜ்ஜதி, விப்படிஸாரங் பன வினோதே³துங் ந ஸக்கோதீ”தி வுத்தங். ந ஆரப⁴தி ந விப்படிஸாரீ ஹோதீதி நேவ ஆபத்திங் ஆபஜ்ஜதி, ந விப்படிஸாரீ ஹோதி. கதமோ பனேஸ புக்³க³லோதி? ஓஸ்ஸட்ட²வீரியபுக்³க³லோ. ஸோ ஹி “கிங் மே இமஸ்மிங் பு³த்³த⁴காலே பரினிப்³பா³னேன, அனாக³தே மெத்தெய்யஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴காலே பரினிப்³பா³யிஸ்ஸாமீ”தி விஸுத்³த⁴ஸீலோபி படிபத்திங் ந பூரேதி. ஸோபி “கிமத்த²ங் ஆயஸ்மா பமத்தோ விஹரதி புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ நாம க³தி அனிப³த்³தா⁴. ஆயஸ்மா ஹி மெத்தெய்யஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴ஸ்ஸ ஸம்முக்³பா⁴வங் லபெ⁴ய்யபி ந லபெ⁴ய்யாபீதி அரஹத்தத்தா²ய விபஸ்ஸனங் பா⁴வேஹீ”தி ஓவதி³தப்³போ³வ. ஸேஸங் ஸப்³ப³த்த² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங்.

192. த³த்வா அவஜானாதீதிஆதீ³ஸு - ஏகோ பி⁴க்கு² மஹாபுஞ்ஞோ சதுபச்சயலாபீ⁴ ஹோதி. ஸோ சீவராதீ³னி லபி⁴த்வா அஞ்ஞங் அப்பபுஞ்ஞங் ஆபுச்ச²தி. ஸோபி தஸ்மிங் புனப்புனங் ஆபுச்ச²ந்தேபி க³ண்ஹாதியேவ. அத³ஸ்ஸ இதரோ தோ²கங் குபிதோ ஹுத்வா மங்குபா⁴வங் உப்பாதே³துகாமோ வத³தி - “அயங் அத்தனோ த⁴ம்மதாய சீவராதீ³னி ந

லப⁴தி, அம்ஹே நிஸ்ஸாய லப⁴தீ²தி. ஏவங் புக³க³லோ த³த்வா அவஜானாதி நாம. ஏகோ பன ஏகேன ஸத்³தி⁴ங் த³வே தீணி வஸ்ஸானி வஸந்தோ புப்³பே³ தங் புக³க³லங் க³ருங் கத்வா பச்சா² க³ச்ச²ந்தே க³ச்ச²ந்தே காலே சித்தீகாரங் ந கரோதி, ஆஸனாபி ந வுட்டா²தி, உபட்டா²னம்பி ந க³ச்ச²தி. ஏவங் புக³க³லோ ஸங்வாஸேன அவஜானாதி நாம.

ஆதெ⁴ய்யமுகோ²தி ஆதி³தோ தெ⁴ய்யமுகோ². பட²மவசனஸ்மிங்யேவ ட²பிதமுகோ²தி அத்தோ². அதி⁴முச்சிதா ஹோதீதி ஸத்தா⁴தா ஹோதி. தத்ராயங் நயோ - ஏகோ புக³க³லோ ஸாருப்பங்யேவ பி⁴க்கு²ங் 'அஸாருப்போ ஏஸோ'தி கதே²தி, தங் ஸுத்வா ஏஸ நிட்ட²ங் க³ச்ச²தி. புன அஞ்ஞேன ஸபா⁴கே³ன பி⁴க்கு²னா 'ஸாருப்போ அயந்தி வுத்தேபி தஸ்ஸ வசனங் ந க³ண்ஹாதி "அஸுகேன நாம 'அஸாருப்போ அயந்தி அம்ஹாகங் கதி²த²ந்தி புரிமபி⁴க்கு²னோவ கத²ங் க³ண்ஹாதி. அபரோபிஸ்ஸ து³ஸ்ஸீலங் 'ஸீலவா'தி கதே²தி. தஸ்ஸ வசனங் ஸத்³த³ஹித்வா புன அஞ்ஞேன "அஸாருப்போ ஏஸ பி⁴க்கு², நாயங் தும்ஹாகங் ஸந்திகங் உபஸங்கமிதுங் யுத்தோ²தி வுத்தோபி தஸ்ஸ வசனங் அக்³க³ஹெத்வா புரிமஸ்ஸேவ கத²ங் க³ண்ஹாதி. அபரோ வண்ணம்பி கதி²தங் க³ண்ஹாதி, அவண்ணம்பி கதி²தங் க³ண்ஹாதியேவ. அயம்பி ஆதெ⁴ய்யமுகோ²யேவ நாம. ஆதா⁴தப்³ப³முகோ² யங் யங் ஸுணாதி, தத்த² தத்த² ட²பிதமுகோ²தி அத்தோ².

லோலோதி ஸத்தா⁴தீ³னங் இத்தரகாலட்டி²திகத்தா அஸ்ஸத்³தி⁴யாதீ³ஹி லுலிதபா⁴வேன லோலோ. இத்தரஸத்³தோ⁴தி பரித்தஸத்³தோ⁴, அபரிபுண்ணஸத்³தோ⁴. ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. எத்த² பன புனப்புனங் ப⁴ஜனவஸேன ஸத்தா⁴வ ப⁴த்தி. பேமங் ஸத்தா⁴பேமங் கே³ஹஸிதபேமம்பி வட்டதி. பஸாதோ³ ஸத்தா⁴பஸாதோ³வ. ஏவங் புக³க³லோ லோலோ ஹோதீதி ஏவங் இத்தரஸத்³தா⁴தி³தாய புக³க³லோ லோலோ நாம ஹோதி. ஹலித்தி³ராகோ³ விய , து²ஸராஸிம்ஹி கொட்டிதகா²ணுகோ³ விய, அஸ்ஸபிட்டி²யங் ட²பிதகும்ப⁴ண்ட³ங் விய ச அனிபத்³த⁴ட்டா²னோ முஹுத்தேன பஸீத³தி, முஹுத்தேன குப்பதி.

மந்தோ³ மோமுகோ²தி அஞ்ஞாணபா⁴வேன மந்தோ³ அவிஸத்³தாய மோமுகோ². மஹாமுள்ஹோதி அத்தோ².

193. யோதா⁴ஜீவபமேஸு - யோதா⁴ஜீவாதி யுத்தா⁴பஜீவினோ. ரஜக்³ந்தி ஹத்தி²அஸ்ஸாதீ³னங் பாத³ப்பஹாரபி⁴ன்னாய பூ⁴மியா உக்³க³தங் ரஜக்க²ந்த⁴ங். ந ஸந்த²ம்ப⁴தீதி ஸந்த²ம்பி⁴த்வா டா²துங் ந ஸக்கோதி. ஸஹதி ரஜக்³ந்தி ரஜக்க²ந்த⁴ங் தி³ஸ்வாபி அதி⁴வாஸேதி. த⁴ஜக்³ந்தி ஹத்தி²அஸ்ஸாதி³பிட்டே²ஸு வா ரதே²ஸு வா உஸ்ஸாபிதானங் த⁴ஜானங் அக்³க³ங். உஸ்ஸாரணந்தி ஹத்தி²அஸ்ஸரதா²தீ³னஞ்சேவ ப³லகாயஸ்ஸ ச

உச்சாஸத்³த³மஹாஸத்³த³ங். ஸம்பஹாரேதி ஸமாக³தே அப்பமத்தகேபி பஹாரே. ஹஞ்ஞதீதி விஹஞ்ஞதி, விகா⁴தங் ஆபஜ்ஜதி. ப்³யாபஜ்ஜதீதி விபத்திங் ஆபஜ்ஜதி, பகதிபா⁴வங் ஜஹதி. ஸஹதி ஸம்பஹாரந்தி த்³வே தயோ பஹாரே பத்வாபி ஸஹதி, அதி⁴வாஸேதி . தமேவ ஸங்கா³மஸீஸந்தி தமேவ ஜயக³ந்தா⁴வாரட்டா²னங். அஜ்ஜா²வஸதீதி ஸத்தாஹமத்தங் அபி⁴ப⁴வித்வா ஆவஸதி. கிங் காரணா? லத்³த⁴ப்பஹாரானங் பஹாரஜக்³க³னத்த²ஞ்சேவ கதகம்மானங் விஸேஸங் ஞத்வா டா²னந்தரதா³னத்த²ஞ்ச இஸ்ஸரியஸுகா²னுப⁴வனத்த²ஞ்ச.

194. இதா³னி யஸ்மா ஸத்து² யோதா⁴ஜீவேஹி கிச்சங் நத்தி², இமஸ்மிங் பன ஸாஸனே ததா²ருபே பஞ்ச புக்³க³லே த்³ஸ்ஸேதுங் இத³ங் ஒபம்மங் ஆப⁴தங், தஸ்மா தே புக்³க³லே த்³ஸ்ஸெந்தோ ஏவமேவந்திஆதி³மாஹ.

தத்த² ஸங்ஸீத³தீதி மிச்சா²விதக்கஸ்மிங் விஸீத³தி, அனுபவிஸதி. ந ஸக்கோதி ப்³ரஹ்மசரியங் ஸந்தா⁴ரேதுந்தி ப்³ரஹ்மசரியவாஸங் அனுபச்சி²ஜ்ஜமானங் கோ³பேதுங் ந ஸக்கோதி. ஸிக்கா²து³ப்³புல்யங் ஆவிகத்வாதி ஸிக்கா²ய து³ப்³புலபா⁴வங் பகாஸெத்வா. கிமஸ்ஸ ரஜக்³க³ஸ்மிந்தி கிங் தஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ ரஜக்³க³ங் நாமாதி வத³தி. அபி⁴ருபாதி அபி⁴ருபவதீ. த்³ஸ்ஸனீயாதி த்³ஸ்ஸனயொக்³கா³. பாஸாதி³காதி த்³ஸ்ஸனேனேவ சித்தப்பஸாதா³வஹா. பரமாயாதி உத்தமாய. வண்ணபொக்க²ரதாயாதி ஸரீரவண்ணேன சேவ அங்க³ஸண்டா²னேன ச.

196. ஊஹஸதீதி அவஹஸதி. உல்லபதீதி கதே²தி. உஜ்ஜக்³க⁴தீதி பாணிங் பஹரித்வா மஹாஹஸிதங் ஹஸதி. உப்பண்டே³தீதி உப்பண்ட³னகத²ங் கதே²தி.

197. அபி⁴னிஸீத³தீதி அபி⁴ப⁴வித்வா ஸந்திகே வா ஏகாஸனே வா நிஸீத³தி. து³தியபதே³பி ஏஸேவ நயோ. அஜ்ஜொ²த்த²ரதீதி அவத்த²ரதி.

198. வினிவேடெ²த்வா வினிமோசெத்வாதி க³ஹிதட்டா²னதோ தஸ்ஸ ஹத்த²ங் வினிவேடெ²த்வா சேவ, மோசெத்வா ச. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவ.

199. பிண்ட³பாதிகேஸு - மந்த³த்தா மோமுஹத்தாதி நேவ ஸமாதா³னங் ஜானாதி, ந ஆனிஸங்ஸங்; அத்தனோ பன மந்த³த்தா மோமுஹத்தா அஞ்ஞானேனேவ பிண்ட³பாதிகோ ஹோதி. பாபிச்சோ² இச்சா²பகதோதி பிண்ட³பாதிகஸ்ஸ மே ஸதோ “அயங் பிண்ட³பாதிகோ”தி சதுபச்சயஸக்காரங் கரிஸ்ஸந்தி. லஜ்ஜீ, அப்பிச்சோ²திஆதீ³ஹி ச கு³ணேஹி ஸம்பா⁴வெஸ்ஸந்தீதி. ஏவங் பாபிகாய இச்சா²ய ட²த்வா தாய பாபிச்சா²ய அபி⁴பூ⁴தோ ஹுத்வா பிண்ட³பாதிகோ ஹோதி. உம்மாத³வஸேன பிண்டா³ய

சரந்தோ பன உம்மாதா³ சித்தவிக்²கே²பா பிண்ட³பாதி³கோ நாம ஹோதி.
வண்ணிதந்தி இத³ங் பிண்ட³பாதி³கங்க³ங் நாம பு³த்³தே⁴ஹி ச
பு³த்³த⁴ஸாவகே⁴ஹி ச வண்ணிதங் பஸத்த²ந்தி பிண்ட³பாதி³கோ ஹோதி.
அப்பிச்ச²தங்யேவ நிஸ்ஸாயாதிஆதீ³ஸு - “இதி அப்பிச்சோ² ப⁴விஸ்ஸாமி,
இத³ங் மே பிண்ட³பாதி³கங்க³ங் அப்பிச்ச²தாய ஸங்வத்திஸ்ஸதி; ‘இதி
ஸந்துட்டோ² ப⁴விஸ்ஸாமி இத³ங் மே பிண்ட³பாதி³கங்க³ங் ஸந்துட்டி²யா
ஸங்வத்திஸ்ஸதி; ‘இதி கிலேஸே ஸங்லிகி²ஸ்ஸாமி’, இத³ங் மே
பிண்ட³பாதி³கங்க³ங் கிலேஸஸல்லேக²னத்தா²ய ஸங்வத்திஸ்ஸதீ²தி
பிண்ட³பாதி³கோ ஹோதி. இத³மத்தி²தந்தி இமாய கல்யாணாய படிபத்தியா
அத்தி²கபா⁴வங், இமினா வா பிண்ட³பாதமத்தேன அத்தி²கபா⁴வங். யங் யங்
லத்³த⁴ங் தேன தேனேவ யாபனபா⁴வங் நிஸ்ஸாயாதி அத்தோ². அக்³கோ³தி
ஜெட்ட²கோ. ஸேஸானி தஸ்ஸேவ வேவசனானி.

க³வா கீ²ரந்தி கா³விதோ கீ²ரங் நாம ஹோதி, ந வினா கா³வியா. கீ²ரம்ஹா
த³தீ⁴திஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏவமேவந்தி யதா² ஏதேஸு பஞ்சஸு
கோ³ரஸேஸு ஸப்பிமண்டோ³ அக்³கோ³; ஏவமேவங் இமேஸு பஞ்சஸு
பிண்ட³பாதி³கேஸு ய்வாயங் அப்பிச்ச²தாதீ³னி நிஸ்ஸாய பிண்ட³பாதி³கோ
ஹோதி. அயங் அக்³கோ³ ச ஸெட்டோ² ச பாமொக்கோ² ச உத்தமோ ச பவரோ
ச. இமேஸு பன பஞ்சஸு பிண்ட³பாதி³கேஸு த்³வேவ ஜனா பிண்ட³பாதிகா ,
தயோ ந பிண்ட³பாதிகா. நாமமத்தேன பன பிண்ட³பாதிகாதி வேதி³தப்³பா³.
க²லுபச்சா²ப⁴த்திகாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோதி.

பஞ்சகனித்³தே³ஸவண்ணனா.

6. ச²க்கனித்³தே³ஸவண்ணனா

202. ச²க்கே - தத்ராதி தேஸு ச²ஸு புக்³க³லேஸு. ஸம்மாஸம்புத்³தோ⁴
தேன த³ட்ட²ப்³போ³தி ஸோ புக்³க³லோ தேன அனாசரியகேன அத்தனா
உப்பாதி³தேன ஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞானேன ஸப்³ப³ஞ்ஞுபுத்³தோ⁴ த³ட்ட²ப்³போ³.

பச்சேகஸம்புத்³தோ⁴ தேனாதிஆதீ³ஸுபி தேன
பச்சேகஸம்போ³தி⁴ஞானேன ஸோ புக்³க³லோ பச்சேகஸம்புத்³தோ⁴. தேன
ஸாவகபாரமீஞானேன தே புக்³க³லா ஸாரிபுத்தமொக்³க³ல்லானா. தேன
து³க்க²ஸ்ஸ அந்தகரணேன தே புக்³க³லா அவஸேஸா அரஹந்தோ. தேன
இத்த²த்தங் அனாக³மனேன ஸோ புக்³க³லோ அனாகா³மீ. தேன இத்த²த்தங்
ஆக³மனேன தே புக்³க³லா ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மினோ த³ட்ட²ப்³பா³தி.

ச²க்கனித்³தே³ஸவண்ணனா.

7. ஸத்தகனித்³தே³ஸவண்ணனா

203. ஸத்தகே - ஸகிங் நிமுக்கோ³தி ஏகவாரங் நிமுக்கோ³.
 ஏகந்தகாளகேஹீதி ஏகந்தேனேவ காளகேஹி
 நத்தி²கவாத³அஹேதுகவாத³அகிரியவாத³ஸங்கா²தேஹி
 நியதமிச்சா²தி³ட்டி²த⁴ம்மேஹி. ஏவங் புக்க³லோதி இமினா காரணேன
 புக்க³லோ ஏகவாரங் நிமுக்கோ³ ததா² நிமுக்கோ³வ ஹோதி. ஏதஸ்ஸ ஹி
 புன ப⁴வதோ வட்டா²னங் நாம நத்தீ²தி வத³ந்தி. மக்க²லிகோ³ஸாலாத³யோ
 விய ஹெட்டா² நரகக்கீ³னங்யேவ ஆஹாரோ ஹோதி.

ஸாஹு ஸத்தா⁴ குஸலேஸு த⁴ம்மேஸுதி குஸலத⁴ம்மேஸு
 ஸத்தா⁴ நாம ஸாது⁴லத்தி⁴காதி உம்முஜ்ஜதி. ஸோ தாவதகேனேவ
 குஸலேன உம்முஜ்ஜதி நாம. ஸாது⁴ ஹிரீதிஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.
 ஹாயதியேவாதி சங்கவாரே ஆஸித்தஉத³கங் விய ஏகந்தேன பரிஹாயதேவ.
 ஏவங் புக்க³லோதி ஏவங் ஸாஹு ஸத்தா⁴தி. இமேஸங் ஸத்தா⁴தீ³னங்
 வஸேன ஏகவாரங் உம்முஜ்ஜித்வா தேஸங் பரிஹானியா புன நிமுஜ்ஜதியேவ,
 தேவத³த்தாத³யோ விய. தேவத³த்தோ ஹி அட்ட² ஸமாபத்தியோ, பஞ்ச ச
 அபி⁴ஞ்ஞாயோ நிப்³ப்த்தெத்வாபி புன புத்த³தா⁴னங் படிகண்டகதாய தேஹி
 கு³ணேஹி பரிஹீனோ ருஹிருப்பாத³கம்மங் ஸங்க⁴பே⁴த³கம்மஞ்ச கத்வா
 காயஸ்ஸ பே⁴தா³ து³தியசித்தவாரேன நிரயே நிப்³ப்த்தி. கோகாலிகோ த்வே
 அக்க³ஸாவகே உபவதித்வா பது³மனிரயே நிப்³ப்த்தோ.

நேவ ஹாயதி நோ வட்³ட⁴தீதி அப்பஹோனககாலேபி ந ஹாயதி,
 பஹோனககாலேபி ந வட்³ட⁴தி. உப⁴யம்பி பனேதங் அகா³ரிகேனபி
 அனகா³ரிகேனபி தீ³பேதப்³பங். ஏகச்சோ ஹி அகா³ரிகோ அப்பஹோனககாலே
 பக்கி²கப⁴த்தங் வா ஸலாகப⁴த்தங் வா வஸ்ஸாவாஸிகங் வா
 உபனிபந்தா⁴பேதி. ஸோ பச்சா² பஹோனககாலேபி
 பக்கி²கப⁴த்தாதி³மத்தமேவ பவத்தேதி. அனகா³ரிகோபி ஆதி³ம்ஹி
 அப்பஹோனககாலே உத்³தே³ஸங் வா து⁴தங்க³ங் வா க³ண்ஹாதி,
 மேதா⁴ப³லவீரியஸம்பத்தியா பஹோனககாலேபி ததோ உத்தரிங் ந கரோதி.
 ஏவங் புக்க³லோதி ஏவங் இமாய ஸத்தா⁴தீ³னங் டி²தியா புக்க³லோ
 உம்முஜ்ஜித்வா டி²தோ நாம ஹோதி.

உம்முஜ்ஜித்வா விபஸ்ஸதி விலோகேதீதி ஸோதாபன்னோ புக்க³லோ
 உட்ட²ஹித்வா க³மனமக்க³ங் கந்தப்³பங் தி³ஸங் வா ஆலோகேதி நாம.

உம்முஜ்ஜித்வா பதரதீதி ஸகதா³கா³மிபுக்க³லோ கிலேஸதனுதாய
 உட்ட²ஹித்வா கந்தப்³பதி³ஸாபி⁴முகோ² பதரதி நாம.

பதிகா³த⁴ப்பத்தோ ஹோதீதி அனகா³மிபுக்க³லோ உட்டா²ய
 விலோகெத்வா பதரித்வா கந்த்வா ஏகஸ்மிங் டா²னே பதிட்டா²பத்தோ நாம
 ஹோதி, திட்ட²தி, ந புனாக³ச்ச²தி.

திண்ணோ பாரங்க்தோ த்லே திட்ட்தீதி ஸப்³புகிலேஸோக்⁴ங் தரித்வா பரதீரங் க³ந்த்வா நிப்³பா³னத²லே டி²தோ நாம ஹோதி. இமே பன ஸத்த புக்³கலா உத³கோபமேன தீ³பிதா.

ஸத்த கிர ஜங்க்⁴வாணிஜா அத³தா்⁴னமக்³க³படிபன்னா அந்தராமக்³கே³ ஏகங் புண்ணனதி³ங் பாபுணிங்ஸு. தேஸு பட²மங் ஓதிண்ணோ உத³கபீ்⁴ருகோ புரிஸோ ஓதிண்ணட்டா²னேயேவ நிமுஜ்ஜித்வா புன உட்டா²துங் நாஸக்கி², அந்தோயேவ மச்ச²கச்ச²பப்⁴க்கோ² ஜாதோ. து³தியோ ஓதிண்ணட்டா²னே நிமுஜ்ஜித்வா ஸகிங் உட்ட²ஹித்வா புன நிமுக்கோ³ உட்டா²துங் நாஸக்கி², அந்தோயேவ மச்ச²கச்ச²பப்⁴க்கோ² ஜாதோ. ததியோ நிமுஜ்ஜித்வா உட்ட²ஹி. ஸோ மஜ்ஜே² நதி³யா ட²த்வா நேவ ஓரதோ ஆக³ந்துங், ந பரதோ க³ந்துங் அஸக்கி². சதுத்தோ² உட்டா²ய டி²தோ உத்தரணதித்த²ங் ஓலோகேஸி. பஞ்சமோ ஓதரணதித்த²ங் ஓலோகெத்வா பதரி. ச²ட்டோ² தரித்வா பாரிமதீரங் க³ந்த்வா கடிப்பமானே உத³கே டி²தோ. ஸத்தமோ பாரிமதீரங் க³ந்த்வா க³ந்த்⁴கண்ணாதீ³ஹி ந்ஹாத்வா வரவத்தா²னி நிவாஸெத்வா ஸுரபி்⁴விலேபனங் விலிம்பித்வா நீலுப்பலாதீ³னி பிளந்தி்⁴த்வா நானாலங்காரபடிமண்டி³தோ மஹானக³ரங் பவிஸித்வா பாஸாத³வரமாருய்ஹ உத்தமபோ்⁴ஜனங் பு்⁴ஞ்ஜி.

தத்த² ஸத்த ஜங்க்⁴வாணிஜா விய இமே ஸத்த புக்³கலா. நதீ³ விய வட்டங். பட²மஸ்ஸ உத³கபீ்⁴ருகஸ்ஸ புரிஸஸ்ஸ ஓதிண்ணட்டா²னேயேவ நிமுஜ்ஜனங் விய மிச்சா²தி³ட்டிகஸ்ஸ வட்டே நிமுஜ்ஜனங். உம்முஜ்ஜித்வா நிமுக்க³புரிஸோ விய ஸத்தா்⁴தீ³னங் உப்பத்திமத்தகேன உம்முஜ்ஜித்வா தேஸங் பரிஹானியா நிமுக்க³புக்³கலோ. மஜ்ஜே² நதி³யா டி²தோ விய ஸத்தா்⁴தீ³னங் டி²தியா டி²தபுக்³கலோ. உத்தரணதித்த²ங் ஓலோகெந்தோ விய க³ந்தப்³பமக்³கங் க³ந்தப்³பதி³ஸங் வா ஓலோகெந்தோ ஸோதாபன்னோ. பதரிதபுரிஸோ விய கிலேஸதனுதாய பதரந்தோ ஸகதா³கா³மீ. தரித்வா கடிமத்தே உத³கே டி²தபுரிஸோ விய அனாவத்தித்த²ம்மதாய டி²தோ அனாகா³மீ. ந்ஹத்வா பாரிமதீரங் உத்தரித்வா த்லே டி²தபுரிஸோ விய சத்தாரோ ஓகே்⁴ அதிக்கமித்வா நிப்³பா³னத²லே டி²தோ கீ²ணாஸவப்³ராஹ்மணோ. த்லே டி²தபுரிஸஸ்ஸ நக³ரங் பவிஸித்வா பாஸாத³வரங் ஆருய்ஹ உத்தமபோ்⁴ஜனபு்⁴ஞ்ஜனங் விய கீ²ணாஸவஸ்ஸ நிப்³பா³னாரம்மணங் ப²லஸமாபத்திங் அப்பெத்வா வீதினாமனங் வேதி³தப்³பங். உப்⁴தோபா்⁴க³விமுத்தாத³யோ ஹெட்டா² பகாஸிதாயேவாதி.

ஸத்தகனித்³தே³ஸவண்ணனா.

207. அட்ட²கனவகனித்³தே³ஸாபி ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³.

10. த³ஸகனித்³தே³ஸவண்ணனா

209. த³ஸகனித்³தே³ஸே - இ^{தா}⁴தி காமாவசரபு⁴மியங்.
காமாவசரபு⁴மியஞ்ஹி ஸத்தக்க²த்துபரமாதீ³னங் காமாவசரபு⁴மியஞ்ஞேவ
நிட்டா² ஹோதி. காமாவசரத்தபா⁴வேனேவ அரஹத்தப்பத்தி ச
அனுபாதி³ஸேஸனிப்பா³னப்பத்தி ச ஹோதீதி அத்தோ².

இ^த⁴ விஹாயாதி இ^த⁴ காமாவசரே அத்தபா⁴வே விஹாய
ஸுத்தா⁴வாஸத்தபா⁴வே டி²தானங் நிட்டா² ஹோதீதி அத்தோ².
அந்தராபரினிப்பா³யிஆத³யோ ஹி இ^த⁴ அனாகா³மிப²லங் பத்வா இதோ சுதா
ஸுத்தா⁴வாஸேஸு உப்பஜ்ஜித்வா தேன அத்தபா⁴வேன அரஹத்தஞ்சேவ
அனுபாதி³ஸேஸனிப்பா³னதா⁴துஞ்ச பாபுணந்தி. தேன வுத்தங் - “இமேஸங்
பஞ்சன்னங் இ^த⁴ விஹாய நிட்டா²”தி.

த³ஸகனித்³தே³ஸவண்ணனா.

நிக³மனகதா²

எத்தாவதா ச -

யங் வே புக்³க³லபஞ்ஞத்திங், லோகே அப்படிபுக்³க³லோ;
நாதிஸங்கே²பதோ ஸத்தா², தே³ஸேஸி தித³ஸாலயே.

தஸ்ஸா அட்ட²கத²ஞ்சேவ, தீ³பபா⁴ஸாய ஸங்க²தங்;
ஆக³மட்ட²கதா²யோ ச, ஓகா³ஹெத்வா அஸேஸதோ.

ஸுவிப⁴த்தோ அஸங்கிண்ணோ, யோ யோ அத்தோ² யஹிங் யஹிங்;
ததோ ததோ தங் க³ஹெத்வா, பஹாய அதிவித்தா²ரங்.

விஸுத்³தி⁴மக்³கே³ யங் வுத்தங், தங் அனாதா³ய ஸங்க²தா;
நாதிஸங்கே²பவித்தா²ர-நயேனட்ட²கதா² அயங்.

தங் ஏதங் ஸத்தமத்தேஹி, பா⁴ணவாரேஹி தந்தியா;
சிரட்டி²தத்த²ங் த⁴ம்மஸ்ஸ, ஸங்க²ரொந்தேன யங் மயா.

ஸம்பத்தங் குஸலங் தேன, ஸத்³த⁴ம்மங் ஸுகு²மங் ஸிவங்;
ஓலோகெந்து விஸுத்³தே⁴ன, பாணயோ த⁴ம்மசக்கு²னாதி.

புக்³க³லபஞ்ஞத்தி-அட்ட²கதா² நிட்டி²தா.

நமோ தஸ்ஸ ப⁴க³வதோ அரஹதோ ஸம்மாஸம்புத்³த⁴ஸ்ஸ

அபி⁴த⁴ம்மபிடகே

கதா²வத்து²-அட்ட²கதா²

நிஸின்னோ தே³வலோகஸ்மிங், தே³வஸங்க்⁴புரக்க²தோ;
ஸதே³வகஸ்ஸ லோகஸ்ஸ, ஸத்தா² அப்படிபுக்³க³லோ.

ஸப்³ப³பஞ்ஞத்திகுஸலோ, பஞ்ஞத்திபரிதீ³பனங்;
வத்வா புக்³க³லபஞ்ஞத்திங், லோகே உத்தமபுக்³க³லோ.

யங் புக்³க³லகதா²தீ³னங், கதா²னங் வத்து²பா்⁴வதோ;
கதா²வத்து²ப்பகரணங், ஸங்கே²பேன அதே³ஸயீ.

மாதிகாட²பனேனேவ , ட²பிதஸ்ஸ ஸுராலயே;
தஸ்ஸ மொக்³க³லிபுத்தேன, விப்⁴த்தஸ்ஸ மஹீதலே.

இதா³னி யஸ்மா ஸம்பத்தோ, அத்த²ஸங்வண்ணனாக்கமோ;
தஸ்மா நங் வண்ணயிஸ்ஸாமி, தங் ஸுணாத² ஸமாஹிதாதி.

நிதா³னகதா²

யமகபாடிஹீராவஸானஸ்மிஞ்ஹி ப்⁴க³வா தித³ஸபுரே பாரிச்ச²த்தகமுலே
பண்டு³கம்ப³லஸிலாயங் வஸ்ஸங் உபக³ந்த்வா மாதரங் காயஸக்கி²ங் கத்வா
தே³வபரிஸாய அபி⁴த⁴ம்மகத²ங் கதெ²ந்தோ
த⁴ம்மஸங்க³ணீவிப⁴ங்க³தா⁴துகதா²புக்³க³லபஞ்ஞத்திப்பகரணானி
தே³ஸயித்வா கதா²வத்து²தே³ஸனாய வாரே ஸம்பத்தே “அனாக³தே மம
ஸாவகோ மஹாபஞ்ஞோ மொக்³க³லிபுத்ததிஸ்ஸத்தே²ரோ நாம உப்பன்னங்
ஸாஸனமலங் ஸோதெ⁴த்வா ததியஸங்கீ³திங் கரொந்தோ
பி⁴க்கு²ஸங்க⁴ஸ்ஸ மஜ்ஜே² நிஸின்னோ ஸகவாதே³ பஞ்ச ஸுத்தஸதானி
பரவாதே³ பஞ்சாதி ஸுத்தஸஹஸ்ஸங் ஸமோதா⁴னெத்வா இமங் பகரணங்
பா⁴ஜெஸ்ஸதீ³தி தஸ்ஸோகாஸங் கரொந்தோ யா சேஸா புக்³க³லவாதே³
தாவ சதுஸு பஞ்ஹேஸு த³வின்னங் பஞ்சகானங் வஸேன அட்ட²முகா²
வாத³யுத்தி, தங் ஆதி³ங் கத்வா ஸப்³ப³கதா²மக்³கே³ஸு
அஸம்புண்ணபா⁴ணவாரமத்தாய தந்தியா மாதிகங் ட²பேஸி. அதா²வஸேஸங்
அபி⁴த⁴ம்மகத²ங் வித்தா²ரனயேனேவ கதெ²த்வா வுத்த²வஸ்ஸோ
ஸுவண்ணரஜதஸோபானமஜ்ஜே² மணிமயேன ஸோபானேன தே³வலோகதோ
ஸங்கஸ்ஸனக³ரே ஒருய்ஹ ஸத்தஹிதங் ஸம்பாதெ³ந்தோ யாவதாயுகங்
ட²த்வா அனுபாதி³ஸேஸாய நிப்³பா³னதா⁴துயா பரினிப்³பா³யி.

அத²ஸ்ஸ மஹாகஸ்ஸபப்பமுகோ² வஸீக³ணோ அஜாதஸத்துராஜானங்
ஸஹாயங் க³ஹெத்வா த⁴ம்மவினயஸரீரங் ஸங்க³ஹங் ஆரோபேஸி. ததோ
வஸ்ஸஸதஸ்ஸ அச்சயேன வஜ்ஜிபுத்தகா பி⁴க்கூ² த³ஸ வத்து²னி
தீ³பயிங்ஸு. தானி ஸுத்வா காகண்ட³கஸ்ஸ ப்³ராஹ்மணஸ்ஸ புத்தோ
யஸத்தே²ரோ ஸுஸுனாக³புத்தங் காலாஸோகங் நாம ராஜானங் ஸஹாயங்
க³ஹெத்வா த³வாத³ஸன்னங் பி⁴க்கு²ஸதஸஹஸ்ஸானங் அந்தரே
ஸத்ததே²ரஸதானி உச்சினித்வா தானி த³ஸவத்து²னி மத்³தி³த்வா
த⁴ம்மவினயஸரீரங் ஸங்க³ஹங் ஆரோபேஸி.

தேஹி பன த⁴ம்மஸங்க³ஹகத்தே²ரேஹி நிக்³க³ஹிதா த³ஸஸஹஸ்ஸா
வஜ்ஜிபுத்தகா பி⁴க்கூ² பக்க³ங் பரியேஸமானா அத்தனோ அனுருபங்
து³ப்³லபக்க³ங் லபி⁴த்வா விஸுங் மஹாஸங்கி⁴காசரியகுலங் நாம
அகங்ஸு . ததோ பி⁴ஜ்ஜித்வா அபரானி த³வே ஆசரியகுலானி ஜாதானி -
கோ³குலிகா ச ஏகப்³யோஹாரிகா ச. கோ³குலிகனிகாயதோ பி⁴ஜ்ஜித்வா
அபரானி த³வே ஆசரியகுலானி ஜாதானி - பண்ணத்திவாதா³ ச பா³ஹுலியா ச.
ப³ஹுஸ்ஸுதிகாதிபி தேஸங்யேவ நாமங். தேஸங்யேவ அந்தரே சேதியவாதா³
நாம அபரே ஆசரியவாதா³ உப்பன்னா. ஏவங் மஹாஸங்கி⁴காசரியகுலதோ

து³தியே வஸ்ஸஸதே பஞ்சாசரியகுலானி உப்பன்னானி. தானி
மஹாஸங்கி⁴கேஹி ஸத்³தி⁴ங் ச² ஹொந்தி.

தஸ்மிங்யேவ து³தியே வஸ்ஸஸதே தே²ரவாத³தோ பி⁴ஜ்ஜித்வா த்³வே
ஆசரியவாதா³ உப்பன்னா - மஹிஸாஸகா ச வஜ்ஜிபுத்தகா ச. தத்த²
வஜ்ஜிபுத்தகவாத³தோ பி⁴ஜ்ஜித்வா அபரே சத்தாரோ ஆசரியவாதா³ உப்பன்னா -
த⁴ம்முத்தரியா, ப⁴த்³ரயானிகா, ச²ன்னாகா³ரிகா, ஸமிதியாதி. புன
தஸ்மிங்யேவ து³தியே வஸ்ஸஸதே மஹிஸாஸகவாத³தோ பி⁴ஜ்ஜித்வா
ஸப்³புத்தி²வாதா³ த⁴ம்மகு³த்திகாதி த்³வே ஆசரியவாதா³ உப்பன்னா. புன
ஸப்³புத்தி²வாத³குலதோ பி⁴ஜ்ஜித்வா கஸ்ஸபிகா நாம ஜாதா. கஸ்ஸபிகேஸு
பி⁴ன்னேஸு அபரே ஸங்கந்திகா நாம ஜாதா. ஸங்கந்திகேஸு பி⁴ன்னேஸு
ஸுத்தவாதா³ நாம ஜாதாதி தே²ரவாத³தோ பி⁴ஜ்ஜித்வா இமே ஏகாத³ஸ
ஆசரியவாதா³ உப்பன்னா. தே தே²ரவாதே³ஹி ஸத்³தி⁴ங் த்³வாத³ஸ ஹொந்தி.
இதி இமே ச த்³வாத³ஸ, மஹாஸங்கி⁴கானஞ்ச ச² ஆசரியவாதா³தி ஸப்³பே³வ
அட்டா²ரஸ ஆசரியவாதா³ து³தியே வஸ்ஸஸதே உப்பன்னா. அட்டா²ரஸ
நிகாயாதிபி, அட்டா²ரஸாசரியகுலானீதிபி ஏதேஸங்யேவ நாமங். ஏதேஸு பன
ஸத்தரஸ வாதா³ பி⁴ன்னகா, தே²ரவாதோ³ அஸம்பி⁴ன்னகோதி
வேதி³தப்³போ³. வுத்தம்பி சேதங் தீ³பவங்ஸே -

“நிக்கட்³டி⁴தா பாபபி⁴க்க², தே²ரேஹி வஜ்ஜிபுத்தகா;
அஞ்ஞங் பக்க²ங் லபி⁴த்வான, அத⁴ம்மவாதீ³ ப்³ஹு ஜனா.

“த³ஸஸஹஸ்ஸா ஸமாக³ந்த்வா, அகங்ஸு த⁴ம்மஸங்க³ஹங்;
தஸ்மாயங் த⁴ம்மஸங்கீ³தி, மஹாஸங்கீ³தி வுச்சதி.

“மஹாஸங்கீ³திகா பி⁴க்க², விலோமங் அகங்ஸு ஸாஸனே;
பி⁴ந்தி³த்வா மூலஸங்க³ஹங், அஞ்ஞங் அகங்ஸு ஸங்க³ஹங்.

“அஞ்ஞத்ர ஸங்க³ஹிதா ஸுத்தங், அஞ்ஞத்ர அகரிங்ஸு தே;
அத்த²ங் த⁴ம்மஞ்ச பி⁴ந்தி³ங்ஸு, வினயே நிகாயேஸு ச பஞ்சஸு.

“பரியாயதே³ஸிதஞ்சாபி, அதோ² நிப்பரியாயதே³ஸிதங்;
நீதத்த²ஞ்சேவ நெய்யத்த²ங், அஜானித்வான பி⁴க்க²வோ.

“அஞ்ஞங் ஸந்தா⁴ய ப⁴ணிதங், அஞ்ஞங் அத்த²ங் ட²பயிங்ஸு தே;
ப்³யஞ்ஜனச்சா²யாய தே பி⁴க்க², ப்³ஹுங் அத்த²ங் வினாஸயுங்.

“ச²ட்³டெ³த்வான ஏகதே³ஸங், ஸுத்தங் வினயக³ம்பீ⁴ரங்;
பதிருபங் ஸுத்தங் வினயங், தஞ்ச அஞ்ஞங் கரிங்ஸு தே.

“பரிவாரங் அத்து²த்³தா⁴ரங், அபி⁴த⁴ம்மங் ச²ப்பகரணங்;

படிஸம்பி⁴த³ஞ்ச நித்³தே³ஸங், ஏகதே³ஸஞ்ச ஜாதகங்.

“எத்தகங் விஸ்ஸஜ்ஜித்வான, அஞ்ஞானி அகரிங்ஸு தே;
நாமங் லிங்க³ங் பரிக்கா²ரங், ஆகப்பகரணானி ச.

“பகதிபா⁴வங் ஜஹித்வா, தஞ்ச அஞ்ஞங் அகங்ஸு தே;
பு³பு³ங்க³மா பி⁴ன்னவாதா³, மஹாஸங்கீ³திகாரகா.

“தேஸஞ்ச அனுகாரேன, பி⁴ன்னவாதா³ ப³ஹு அஹு;
ததோ அபரகாலம்ஹி, தஸ்மிங் பே⁴தோ³ அஜாயத².

“கோ³குலிகா ஏகப்யோஹாரி, த்³விதா⁴ பி⁴ஜ்ஜித்த² பி⁴க்க²வோ;
கோ³குலிகானங் த்³வே பே⁴தா³, அபரகாலம்ஹி ஜாயத².

“ப³ஹுஸ்ஸுதிகா ச பஞ்ஞத்தி, த்³விதா⁴ பி⁴ஜ்ஜித்த² பி⁴க்க²வோ;
சேதியா ச புனவாதீ³, மஹாஸங்கீ³திபே⁴தா³கா.

“பஞ்சவாதா³ இமே ஸப்³பே³, மஹாஸங்கீ³திமூலகா;
அத்த²ங் த⁴ம்மஞ்ச பி⁴ந்தி³ங்ஸு, ஏகதே³ஸஞ்ச ஸங்க³ஹங்.

“க³ந்த²ஞ்ச ஏகதே³ஸஞ்ஹி, ச²ட்³டெ³த்வா அஞ்ஞங் அகங்ஸு தே;
நாமங் லிங்க³ங் பரிக்கா²ரங், ஆகப்பகரணானி ச.

“பகதிபா⁴வங் ஜஹித்வா, தஞ்ச அஞ்ஞங் அகங்ஸு தே;
விஸுத்³த⁴த்தே²ரவாத³ம்ஹி, புன பே⁴தோ³ அஜாயத².

“மஹிஸாஸகா வஜ்ஜிபுத்தகா, த்³விதா⁴ பி⁴ஜ்ஜித்த² பி⁴க்க²வோ;
வஜ்ஜிபுத்தகவாத³ம்ஹி, சதுதா⁴ பே⁴தோ³ அஜாயத².

“த⁴ம்முத்தரிகா ப⁴த்³த³யானிகா, ச²ன்னாகா³ரிகா ச ஸமிதி;
மஹிஸாஸகானங் த்³வே பே⁴தா³, அபரகாலம்ஹி அஜாயத².

“ஸப்³பு³த்தி²வாதா³ த⁴ம்மகு³த்தா, த்³விதா⁴ பி⁴ஜ்ஜித்த² பி⁴க்க²வோ;
ஸப்³பு³த்தி²வாதா³னங் கஸ்ஸபிகா, ஸங்கந்திகஸ்ஸபிகேன ச.

“ஸங்கந்திகானங் ஸுத்தவாதீ³, அனுபுப்³பே³ன பி⁴ஜ்ஜத²;
இமே ஏகாத³ஸ வாதா³, ஸம்பி⁴ன்னா தே²ரவாத³தோ.

“அத்த²ங் த⁴ம்மஞ்ச பி⁴ந்தி³ங்ஸு, ஏகதே³ஸஞ்ச ஸங்க³ஹங்;
க³ந்த²ஞ்ச ஏகதே³ஸஞ்ஹி, ச²ட்³டெ³த்வா அஞ்ஞங் அகங்ஸு தே.

“நாமங் லிங்க³ங் பரிக்கா²ரங், ஆகப்பகரணானி ச;

பகதிபா⁴வங் ஜஹித்வா, தஞ்ச அஞ்ஞங் அகங்ஸு தே.

“ஸத்தரஸ பி⁴ன்னவாதா³, ஏகவாதோ³ அபி⁴ன்னகோ;
ஸப்³பே³வட்டா²ரஸ ஹொந்தி, பி⁴ன்னவாதே³ன தே ஸஹ.

“நிக்³ரோதோ⁴வ மஹாருக்கோ², தே²ர வாதா³னமுத்தமோ;
அனூனங் அனதி⁴கஞ்ச, கேவலங் ஜினஸாஸனங்.

“ஸந்தகா விய ருக்க²ம்ஹி, நிப்³புத்தா வாத³ஸேஸகா;
பட²மே வஸ்ஸஸதே நத்தி², து³தியே வஸ்ஸஸதந்தரே;
பி⁴ன்னா ஸத்தரஸ வாதா³, உப்பன்னா ஜினஸாஸனே”தி.

அபராபரங் பன ஹேமவதிகா, ராஜகி³ரிகா, ஸித்³த⁴த்தி²கா, புப்³புஸேலியா,
அபரஸேலியா, வாஜிரியாதி அஞ்ஞோபி ச² ஆசரியவாதா³ உப்பன்னா. தே இத⁴
அனதி⁴ப்பேதா. புரிமகானங் பன அட்டா²ரஸன்னங் ஆசரியவாதா³னங் வஸேன
பவத்தமானே ஸாஸனே படிஸத்³த⁴ஸத்³தோ⁴ அஸோகோ த⁴ம்மராஜா
தி³வஸே தி³வஸே புத்³த⁴பூஜாய ஸதஸஹஸ்ஸங், த⁴ம்மபூஜாய
ஸதஸஹஸ்ஸங், ஸங்க⁴பூஜாய ஸதஸஹஸ்ஸங், அத்தனோ ஆசரியஸ்ஸ
நிக்³ரோத⁴த்தே²ரஸ்ஸ ஸதஸஹஸ்ஸங், சதூஸு த்³வாரேஸு
பே⁴ஸஜ்ஜத்தா²ய ஸதஸஹஸ்ஸந்தி பஞ்சஸதஸஹஸ்ஸானி பரிச்சஜந்தோ
ஸாஸனே உளாரங் லாப⁴ஸக்காரங் பவத்தேஸி.

தித்தி²யா ஹதலாப⁴ஸக்காரா அந்தமஸோ கா⁴ஸச்சா²த³னமத்தம்பி
அலப⁴ந்தா லாப⁴ஸக்காரங் பத்த²யமானா பி⁴க்கூ²ஸு பப்³புஜித்வா ஸகானி
ஸகானி தி³ட்டி²க³தானி - “அயங் த⁴ம்மோ, அயங் வினயோ, இத³ங்
ஸத்து²ஸாஸன”ந்தி தீ³பெந்தி. பப்³புஜ்ஜங் அலப⁴மானாபி ஸயமேவ கேஸே
சி²ந்தித்வா காஸாயானி வத்தா²னி அச்சா²தே³த்வா விஹாரேஸு விசரந்தா
உபோஸத²கம்மாதி³கரணகாலே ஸங்க⁴மஜ்ஜ²ங் பவிஸந்தி. தே
பி⁴க்கு²ஸங்கே⁴ன த⁴ம்மேன வினயேன ஸத்து²ஸாஸனேன
நிக்³க³ய்ஹமானாபி த⁴ம்மவினயானுலோமாய படிபத்தியா அஸண்ட²ஹந்தா
அனேகருபங் ஸாஸனஸ்ஸ அப்³புத்³ஞ்ச மலஞ்ச கண்டகஞ்ச ஸமுட்டா²பெந்தி.
கேசி அக்³கி³ங் பரிசரந்தி, கேசி பஞ்சாதபே தபந்தி, கேசி ஆதி³ச்சங்
அனுபரிவத்தந்தி, கேசி “த⁴ம்மஞ்ச வினயஞ்ச வோபி⁴ந்தி³ஸ்ஸாமா”தி ததா²
ததா² பக்³க³ண்ஹிங்ஸு. ததா³ பி⁴க்கு²ஸங்கோ⁴ ந தேஹி ஸத்³தி⁴ங்
உபோஸத²ங் வா பவாரணங் வா அகாஸி. அஸோகாராமே ஸத்த வஸ்ஸானி
உபோஸதோ² உபச்சி²ஜ்ஜி.

ராஜா “ஆணாய காரெஸ்ஸாமீ”தி வாயமந்தோபி காரேதுங் நாஸக்கி²,
அஞ்ஞத்³து² து³க்³க³ஹிதகா³ஹினா பா³லேன அமச்சேன அனேகேஸு
பி⁴க்கூ²ஸு ஜீவிதா வோரோபிதேஸு விப்படிஸாரீ அஹொஸி. ஸோ தஞ்ச

விப்படிஸாரங் தஞ்ச ஸாஸனே உப்பன்னங் அப்³பு³த³ங் லுபஸமேதுகாமோ
 “கோ நு கோ² இமஸ்மிங் அத்தே² படிப³லோ”தி ஸங்க⁴ங் புச்சி²த்வா
 “மொக்³க³லிபுத்ததிஸ்ஸத்தே²ரோ, மஹாராஜா”தி ஸுத்வா ஸங்க⁴ஸ்ஸ
 வசனேன அஹோக³ங்கா³பப்³பு³ததோ தே²ரங் பக்கோஸாபெத்வா
 இத்³தி⁴பாடிஹாரியத³ஸ்ஸனேன தே²ரஸ்ஸ ஆனுபா⁴வே நிப்³பி³சிகிச்சோ²
 அத்தனோ குக்குச்சங் புச்சி²த்வா விப்படிஸாரங் லுபஸமேஸி. தே²ரோபி தங்
 ராஜ்யயானேயேவ வஸந்தோ ஸத்த தி³வஸானி ஸமயங் உக்³க³ண்ணஹாபேஸி.
 ஸோ உக்³க³ஹிதஸமயோ ஸத்தமே தி³வஸே அஸோகாராமே
 பி⁴க்கு²ஸங்க⁴ங் ஸன்னிபாதாபெத்வா ஸாணிபாகாரங் பரிக்கி²பாபெத்வா
 ஸாணிபாகாரந்தரே நிஸின்னோ ஏகலத்³தி⁴கே ஏகலத்³தி⁴கே பி⁴க்க² ஏகதோ
 ஏகதோ காரெத்வா ஏகமேகங் பி⁴க்கு²ஸமுஹங் பக்கோஸாபெத்வா புச்சி² -
 “ப⁴ந்தே, கிங்வாதீ³ ஸம்மாஸம்புத்³தோ⁴”தி? ததோ ஸஸ்ஸதவாதீ³னோ -
 “ஸஸ்ஸதவாதீ³”தி ஆஹங்ஸு. ஏகச்சஸஸ்ஸதிகா, அந்தானந்திகா,
 அமராவிக்கே²பிகா, அதி⁴ச்சஸமுப்பன்னிகா, ஸஞ்ஞீவாதா³, அஸஞ்ஞீவாதா³,
 நேவஸஞ்ஞீனாஸஞ்ஞீவாதா³, உச்சே²த³வாதா³, தி³ட்ட²த⁴ம்மனிப்³பா³னவாதா³ -
 “தி³ட்ட²த⁴ம்மனிப்³பா³னவாதீ³”தி ஆஹங்ஸு. ராஜா பட²மமேவ ஸமயஸ்ஸ
 உக்³க³ஹிதத்தா நயிமே பி⁴க்க² அஞ்ஞதித்தி²யா இமேதி குத்வா தேஸங்
 ஸேதகானி வத்தா²னி த³த்வா உப்பப்³பா³ஜேஸி. தே ஸப்³பே³பி
 ஸட்டி²ஸஹஸ்ஸா அஹேஸுங்.

அத²ஞ்ஞே பி⁴க்க² பக்கோஸாபெத்வா புச்சி² - “கிங்வாதீ³, ப⁴ந்தே,
 ஸம்மாஸம்புத்³தோ⁴”தி? “விப⁴ஜ்ஜவாதீ³, மஹாராஜா”தி. ஏவங் வத்தே ராஜா
 தே²ரங் புச்சி² - “விப⁴ஜ்ஜவாதீ³, ப⁴ந்தே, ஸம்மாஸம்புத்³தோ⁴”தி? “ஆம,
 மஹாராஜா”தி. ததோ ராஜா ‘ஸுத்³த⁴ங் தா³னி, ப⁴ந்தே, ஸாஸனங், கரோது
 பி⁴க்கு²ஸங்கோ⁴ உபோஸத²ந்தி ஆரக்க²ங் த³த்வா நக³ரங் பாவிஸி.
 ஸமக்³கோ³ ஸங்கோ⁴ ஸன்னிபதித்வா உபோஸத²ங் அகாஸி. தஸ்மிங்
 ஸன்னிபாதே ஸட்டி²பி⁴க்கு²ஸதஸஹஸ்ஸானி அஹேஸுங். தஸ்மிங்
 ஸமாக³மே மொக்³க³லிபுத்ததிஸ்ஸத்தே²ரோ யானி ச ததா³ உப்பன்னானி
 வத்தா²னி, யானி ச ஆயதிங் உப்பஜ்ஜிஸ்ஸந்தி, ஸப்³பே³ஸம்பி தேஸங்
 படிபா³ஹனத்த²ங் ஸத்தா²ரா தி³ன்னநயவஸேனேவ ததா²க³தேன ட²பிதமாதிகங்
 விப⁴ஜந்தோ ஸகவாதே³ பஞ்ச ஸுத்தஸதானி பரவாதே³ பஞ்சாதி
 ஸுத்தஸஹஸ்ஸங் ஆஹரித்வா இமங் பரப்பவாத³மத²னங் ஆயதிலக்க²ணங்
 கதா²வத்து²ப்பகரணங் அபா⁴ஸி.

ததோ ஸட்டி²ஸதஸஹஸ்ஸஸங்க²யேஸு பி⁴க்க² உச்சினித்வா
 திபிடகபரியத்தி⁴ரானங் பபி⁴ன்னபடிஸம்பி⁴தா³னங் பி⁴க்க²னங்
 ஸஹஸ்ஸமேகங் க³ஹெத்வா யதா² மஹாகஸ்ஸபத்தே²ரோ ச யஸத்தே²ரோ
 ச த⁴ம்மஞ்ச வினயஞ்ச ஸங்கா³யிங்ஸு; ஏவமேவ ஸங்கா³யந்தோ
 ஸாஸனமலங் விஸோதெ⁴த்வா ததியஸங்கீதிங் அகாஸி. தத்த²

அபி⁴த⁴ம்மங் ஸங்கா³யந்தோ இமங் யதா²பா⁴ஸிதங் பகரணங் ஸங்க³ஹங்
ஆரோபேஸி. தேன வுத்தங் -

“யங் புக்³க³லகதா²தீ³னங், கதா²னங் வத்து²பா⁴வதோ;
கதா²வத்து²ப்பகரணங், ஸங்கே²பேன அதே³ஸயீ.

“மாதிகாட²பனேனேவ, ட²பிதஸ்ஸ ஸுராலயே;
தஸ்ஸ மொக்³க³லிபுத்தேன, விப⁴த்தஸ்ஸ மஹீதலே.

“இதா³னி யஸ்மா ஸம்பத்தோ, அத்த²ஸங்வண்ணனாக்கமோ;
தஸ்மா நங் வண்ணயிஸ்ஸாமி, தங் ஸுணாத² ஸமாஹிதா”தி.

நிதா³னகதா² நிட்டி²தா.

மஹாவக்³கோ³

1. புகுக்கலகதா²

1. ஸுத்த³ஸ்ச்சிகட்டோ²

1. அனுலோமபச்சனீகவண்ணனா

1. தத்த² புகுக்கலோ உபலப்ப³பு⁴தி ஸ்ச்சிகட்ட²பரமத்தே²னாதி அயங் புச்சா². ஆமந்தாதி அயங் படிஜானநா. கஸ்ஸ பனாயங் புச்சா², கஸ்ஸ படிஜானநாதி? அஸுகஸ்ஸாதி ந வத்தப்ப³பா³. ப⁴க³வதா ஹி இமஸ்மிங் பகரணே நானப்பகாரானங் லத்தீ⁴னங் விஸோத⁴னத்த²ங் தந்திவஸேன மாதிகா ட²பிதா. ஸா தே²ரேன ஸத்தா²ரா தி³ன்னநயே ட²த்வா தந்திவஸேன விப⁴த்தா. ந ஹி தே²ரோ யத்தகா எத்த² வாத³மக்கா³ த³ஸ்ஸிதா, தத்தகேஹி வாதீ³ஹி ஸத்தி⁴ங் வாதே³ன விக்³கா³ஹிககத²ங் கதே²ஸி. ஏவங் ஸந்தேபி பன தாஸங் தாஸங் கதா²னங் அத்த²ஸ்ஸ ஸுகாவதா⁴ரணத்த²ங் ஸகவாதீ³புச்சா², பரவாதீ³புச்சா², ஸகவாதீ³படிஞ்ஞா, பரவாதீ³படிஞ்ஞாதி ஏவங் விபா⁴க³ங் த³ஸ்ஸெத்வாவ அத்த²வண்ணனங் கரிஸ்ஸாம.

புகுக்கலோ உபலப்ப³பு⁴தி ஸ்ச்சிகட்ட²பரமத்தே²னாதி ஹி அயங் ஸகவாதீ³புச்சா². தாய “யே அத்தி² புகுக்கலோதி ஏவங்லத்தி⁴கா புகுக்கலவாதி³னோ, தே ஏவங் புச்சித்தப்ப³பா³”தி தீ³பேதி. கே பன புகுக்கலவாதி³னோதி? ஸாஸனே வஜ்ஜிபுத்தகா சேவ ஸமிதியா ச ப³ஹித்தா⁴ ச ப³ஹு அஞ்ஞதித்தி²யா. தத்த² புகுக்கலோதி அத்தா, ஸத்தோ ஜீவோ. உபலப்ப³பு⁴தீதி பஞ்ஞாய உபக³ந்த்வா லப்ப³பு⁴தி, ஞாயதீதி அத்தோ². ஸ்ச்சிகட்ட²பரமத்தே²னாதி எத்த² ஸ்ச்சிகட்டோ²தி மாயாமரீசிஆத³யோ விய அபு⁴தாகாரேன அக்³க³ஹேதப்ப³போ³ பூ⁴தட்டோ². பரமத்தோ²தி அனுஸ்ஸவாதி³வஸேன அக்³க³ஹேதப்ப³போ³ உத்தமத்தோ². உப⁴யேனாபி யோ பரதோ “புகுக்கலோ உபலப்ப³பு⁴தி ஸ்ச்சிகட்ட²பரமத்தே²ன, ரூபஞ்ச உபலப்ப³பு⁴தீ”திஆதி³னா க²ந்தா⁴யதனதா⁴துஇந்த³ரியவஸேன ஸத்தபஞ்ஞாஸவிதோ⁴ த⁴ம்மப்பபே⁴தோ³ த³ஸ்ஸிதோ . யதா² ஸோ பூ⁴தேன ஸபா⁴வட்டே²ன உபலப்ப³பு⁴தி, ஏவங் தவ புகுக்கலோ உபலப்ப³பு⁴தீதி புச்ச²தி. பரவாதீ³ ஆமந்தாதி படிஜானாதி. படிஜானநஞ்ஹி கத்த²சி “ஆம, ப⁴ந்தே”தி ஆக³ச்ச²தி, கத்த²சி “ஆமோ”தி படிஜானநங் ஆக³ச்ச²தி. இத⁴ பன “ஆமந்தா”தி ஆக³தங். தத்ராயங் அதி⁴ப்பாயோ - ஸோ ஹி யங் தங் பரதோ வுத்தங் ப⁴க³வதா - “அத்தி² புகுக்கலோ அத்தஹிதாய படிபன்னோ”தி ஸுத்தங் ஆக³தங், தங் க³ஹேத்வா யஸ்மா பன ப⁴க³வா ஸச்சவாதீ³ ந விஸங்வாத³னபுரெக்கா²ரோ வாசங் பா⁴ஸதி, நாபி அனுஸ்ஸவாதி³வஸேன த⁴ம்மங் தே³ஸேதி, ஸதே³வகங் பன லோகங் ஸயங் அபி⁴ஞ்ஞா ஸச்சிகத்வா பவேதே³தி, தஸ்மா யோ தேன வுத்தோ “அத்தி² புகுக்கலோ

அத்தஹிதாய படிபன்னோ”தி, ஸோ ஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²னேவ அத்தீ²தி
லத்³தி⁴ங் க³ஹேத்வா “ஆமந்தா”தி படிஜானாதி.

அத²ஸ்ஸ தாதி³ஸஸ்ஸ லேஸவசனஸ்ஸ ச²லவாத³ஸ்ஸ ஓகாஸங்
அத³த³மானோ ஸகவாதீ³ யோ ஸச்சிகட்டோ²திஆதி³மாஹ. தத்ராயங்
அதி⁴ப்பாயோ - ய்வாயங் பரதோ “ஸப்பச்சயோ அப்பச்சயோ, ஸங்க²தோ
அஸங்க²தோ, ஸஸ்ஸதோ, அஸஸ்ஸதோ ஸனிமித்தோ அனிமித்தோ”தி
ஏவங் பரிதீ³பிதோ ரூபாதி³ஸத்தபஞ்ஞாஸவிதோ⁴ த⁴ம்மப்பபே⁴தோ³
ஆக³தோ; ந ஸம்முதிஸச்சவஸேன, நாபி அனுஸ்ஸவாதி³வஸேன
க³ஹேதப்³போ³. அத்தனோ பன பூ⁴ததாய ஏவ ஸச்சிகட்டோ², அத்தபச்சக்க²தாய
ச பரமத்தோ². தங் ஸந்தா⁴யாஹ - “யோ ஸச்சிகட்டோ² பரமத்தோ², ததோ
ஸோ புக்³க³லோ உபலப்³ப⁴தி ஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²னா”தி.

ததோதி கரணவசனமேதங், தஸ்மா தேன ஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²ன ஸோ
புக்³க³லோ உபலப்³ப⁴தீதி அயமெத்த² அத்தோ². இத³ங் வுத்தங் ஹோதி -
ரூப்பனாதி³பே⁴தே³ன வா ஸப்பச்சயாதி³பே⁴தே³ன வா ஆகாரேன யோ
ஸச்சிகட்ட²பரமத்தோ² உபலப்³ப⁴தி, கிங் தே புக்³க³லோபி தேனாகாரேன
உபலப்³ப⁴தீதி? ந ஹேவங் வத்தப்³பே³தி அவஜானநா பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸோ
ஹி ததா²ரூபங் புக்³க³லங் அனிச்ச²ந்தோ அவஜானாதி. தத்ராயங் பத³ச்சே²தோ³ -
‘ந ஹி ஏவங் வத்தப்³பே³தி, ந ஹி ஏவந்திபி வட்டதி. த்³வின்னம்பி ஏவங் ந
வத்தப்³போ³தி அத்தோ².

ஆஜானாஹி நிக்³க³ஹந்தி ஸகவாதி³வசனங். யஸ்மா தே புரிமாய
வத்தப்³படிஞ்ஞாய பச்சி²மா நவத்தப்³படிஞ்ஞா, பச்சி²மாய ச புரிமா ந
ஸந்தி⁴யதி, தஸ்மாபி நிக்³க³ஹங் பத்தோ. தங் நிக்³க³ஹங் தோ³ஸங்
அபராத⁴ங் ஸம்படிச்சா²ஹீதி அத்தோ². ஏவங் நிக்³க³ஹங் ஆஜானாபெத்வா
இதா³னி தங் ட²பனாய சேவ அனுலோமபடிலோமதோ பாபனாரோபனானஞ்ச
வஸேன பாகடங் கரொந்தோ ஹஞ்சி புக்³க³லோதிஆதி³மாஹ. தத்த² ஹஞ்சி
புக்³க³லோ உபலப்³ப⁴தீதி யதி³ புக்³க³லோ உபலப்³ப⁴தி, ஸசே புக்³க³லோ
உபலப்³ப⁴தி ஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²னாதி அத்தோ². அயங் தாவ
பரவாதீ³பக்க²ஸ்ஸ ட²பனதோ நிக்³க³ஹபாபனாரோபனானங் லக்க²ணபூ⁴தா
அனுலோமட²பனா நாம. தேன வத ரேதிஆதி³ அனுலோமபக்கே² நிக்³க³ஹஸ்ஸ
பாபிதத்தா அனுலோமபாபனா நாம. தத்த² தேனாதி காரணவசனங். வதாதி
ஓகப்பனவசனங். ரேதி ஆமந்தனவசனங். இத³ங் வுத்தங் ஹோதி - தேன, ரே
வத்தப்³பே³ வத, ரே ஹம்போ⁴, ப⁴த்³ரமுக², தேன காரணேன
வத்தப்³போ³யேவாதி. யங் தத்த² வதே³ஸீதிஆதி³ அனுலோமபக்கே²
நிக்³க³ஹஸ்ஸ ஆரோபிதத்தா அனுலோமரோபனா நாம. யங் தஸ்ஸ
பரியோஸானே மிச்சா²திபத³ங் தஸ்ஸ புரதோ இத³ங் தே³தி ஆஹரிதப்³பங்.

இத³ங் தே மிச்சா²தி அயஞ்ஹெத்த² அத்தோ². பரதோ ச பானியங் ஏதங் ஆக³தமேவ.

நோ சே பன வத்தப்³பே³திஆதி³ “ந ஹேவங் வத்தப்³பே³”தி படிக்கி²த்தபக்க²ஸ்ஸ ட²பிதத்தா படிலோமதோ நிக்³க³ஹபாபனாரோபனானங் லக்க²ணபூ⁴தா படிலோமட²பனா நாம. நோ ச வத ரேதிஆதி³ படிலோமபக்கே² நிக்³க³ஹஸ்ஸ பாபிதத்தா படிலோமபாபனா நாம. புன யங் தத்த² வதே³ஸீதிஆதி³ படிலோமபக்கே² நிக்³க³ஹஸ்ஸ ஆரோபிதத்தா படிலோமரோபனா நாம. இதா⁴பி பரியோஸானே மிச்சா²திபத்³ஸ்ஸ புரதோ இத³ங் தேதி ஆஹரிதப்³மேவ. பரதோபி ஏவருபேஸு டா²னேஸு ஏஸேவ நயோ.

தத்ராயங் ஆதி³தோ பட்டா²ய ஸங்கே²பத்தோ² - யதி³ பக்³க³லோ உபலப்³ப⁴தி ஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²ன, தேன வத போ⁴ ஸோ உபலப்³ப⁴தீதி வத்தப்³போ³. யங் பன தத்த² வதே³ஸி “வத்தப்³போ³ கோ² புரிமபஞ்ஹே ‘ஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²ன உபலப்³ப⁴தீ’தி, நோ ச வத்தப்³போ³ து³தியபஞ்ஹே ‘ததோ ஸோ பக்³க³லோ உபலப்³ப⁴தீ”தி, இத³ங் தே மிச்சா²தி ஏவங் தாவ அனுலோமதோ ட²பனாபாபனாரோபனா ஹொந்தி. அத² ந வத்தப்³போ³ து³தியபஞ்ஹே “ததோ ஸோ உபலப்³ப⁴தீ”தி, புரிமபஞ்ஹேபி ந வத்தப்³போ³வ. யங் பனெத்த² வதே³ஸி “வத்தப்³போ³ கோ² புரிமபஞ்ஹே ‘ஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²ன உபலப்³ப⁴தீ’தி, நோ ச வத்தப்³போ³ து³தியபஞ்ஹே ‘ததோ ஸோ பக்³க³லோ உபலப்³ப⁴தீ”தி, இத³ங் தே மிச்சா²தி ஏவங் படிலோமதோ ட²பனாபாபனாரோபனா ஹொந்தி. ஏவமேதங் நிக்³க³ஹஸ்ஸ ச அனுலோமபடிலோமதோ சதுன்னங் பாபனாரோபனானஞ்ச வத்தத்தா உபலப்³ப⁴தீதிஆதி³கங் அனுலோமபஞ்சகங் நாம. எத்த² ச கிஞ்சாபி அனுலோமதோ பாபனாரோபனாஹி ஏகோ, படிலோமதோ பாபனாரோபனாஹி ஏகோதி த்வே நிக்³க³ஹா கதா. ‘ஆஜானாஹி நிக்³க³ஹ’ந்தி ஏதஸ்ஸேவ பனெத்த² பக்³க³லோ உபலப்³ப⁴தீதி பட²மங் வாத³ங் நிஸ்ஸாய பட²மஸ்ஸ நிக்³க³ஹஸ்ஸ த்வீஹாகாரேஹி ஆரோபிதத்தா ஏகோவாயங் நிக்³க³ஹொதி பட²மோ நிக்³க³ஹொ.

2. இதா³னி பச்சனீகனயோ ஹொதி. தத்த² புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸோ ஹி “அத்தி² பக்³க³லோ அத்தஹிதாய படிபன்னோ”தி க³ஹிதத்தா “நுபலப்³ப⁴தீ”தி அஸம்படிச்சந்தோ ஏவங் புச்சதி. ஸகவாதீ³ யதா² ரூபாதி³த⁴ம்மா உபலப்³ப⁴ந்தி, ஏவங் அனுபலப்³ப⁴னீயதோ ஆமந்தாதி படிஜானாதி. புன இதரோ அத்தனா அதி⁴ப்பேதங் ஸச்சிகட்ட²ங்யேவ ஸந்தா⁴ய யோ ஸச்சிகட்டோ²திஆதி³மாஹ. ஸம்முதிஸச்சபரமத்த²ஸச்சானி வா ஏகதோ கத்வாபி ஏவமாஹ. ஸகவாதீ³ ‘பக்³க³லோ’தி உபாதா³பஞ்ஞத்திஸப்³பா⁴வதோபி த்வின்னங் ஸச்சானங் ஏகதோ கத்வா புச்சி²தத்தாபி ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதி.

இதா³னி கிஞ்சாபி தேன பட²மங் பரமத்த²ஸச்சவஸேன நுபலப்³ப⁴னீயதா
 ஸம்படிச்சி²தா, பச்சா² ஸம்முதிஸச்சவஸேன வோமிஸ்ஸகவஸேன வா
 படிக்கி²த்தா. பரவாதீ³ பன 'நுபலப்³ப⁴தீ'தி வசனஸாமஞ்ஞமத்தங் ச²லவாத³ங்
 நிஸ்ஸாய யங் தயா பட²மங் படிஞ்ஞாதங், தங் பச்சா² படிக்கி²த்தந்தி
 ப⁴ண்ட³னஸ்ஸ படிப⁴ண்ட³னங் விய அத்தனோ கதஸ்ஸ
 நிக்³க³ஹகம்மஸ்ஸ படிகம்மங் கரொந்தோ ஆஜானாஹி படிகம்மந்தி ஆஹ.
 இதா³னி யதா²ஸ்ஸ அனுலோமபஞ்சகே ஸகவாதி³னா வாத³ட்ட²பனங் கத்வா
 அனுலோமபடிலோமதோ பாபனாரோபனாஹி நிக்³க³ஹோ பாகடோ கதோ,
 ஏவங் படிகம்மங் பாகடங் கரொந்தோ ஹஞ்சி புக்³க³லோதிஆதி³மாஹ. தங்
 ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ அத்த²தோ வேதி³தப்³பங். யஸ்மா பனெத்த² ட²பனா
 நாம பரவாதீ³பக்க²ஸ்ஸ ட²பனதோ “அயங் தவ தோ³ஸோ”தி த³ஸ்ஸேதுங்
 ட²பனமத்தமேவ ஹோதி, ந நிக்³க³ஹஸ்ஸ வா படிகம்மஸ்ஸ வா
 பாகடபா⁴வகரணங், பாபனாரோபனாஹி பனஸ்ஸ பாகடகரணங் ஹோதி.
 தஸ்மா இத³ங் அனுலோமபடிலோமதோ பாபனாரோபனானங் வஸேன
 சதூஹாகாரேஹி. படிகம்மஸ்ஸ கதத்தா படிகம்மசதுக்கங் நாமாதி ஏகங்
 சதுக்கங் வேதி³தப்³பங்.

3. ஏவங் படிகம்மங் கத்வா இதா³னி ய்வாஸ்ஸ அனுலோமபஞ்சகே
 ஸகவாதி³னா நிக்³க³ஹோ கதோ, தஸ்ஸ தமேவ ச²லவாத³ங் நிஸ்ஸாய
 துக்கடபா⁴வங் த³ஸ்ஸெந்தோ த்வஞ்சே பன மஞ்ஞஸீதிஆதி³மாஹ. தத்த²
 த்வங் சே பன மஞ்ஞஸீதி யதி³ த்வங் மஞ்ஞஸி. வத்தப்³பே³ கோ²தி இத³ங்
 பச்சனீகே ஆமந்தாதி படிஞ்ஞங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங் . நோ ச வத்தப்³பே³தி
 இத³ங் பன ந ஹேவாதி அவஜானநங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். தேன தவ தத்தா²தி
 தேன காரணேன த்வங்யேவ தஸ்மிங் நுபலப்³ப⁴தீதி பக்கே² - “ஹேவங்
 படிஜானந்தந்தி ஆமந்தா”தி ஏவங் படிஜானந்தோ. ஹேவங் நிக்³க³ஹேதப்³பே³தி
 புன ந ஹேவாதி அவஜானந்தோ ஏவங் நிக்³க³ஹேதப்³பே³. அத² தங்
 நிக்³க³ண்ஹாமாதி அதே²வங் நிக்³க³ஹாரஹங் தங் நிக்³க³ண்ஹாம.
 ஸுனிக்³க³ஹிதோ ச ஹோஸீதி ஸகேன மதேன நிக்³க³ஹிதத்தா
 ஸுனிக்³க³ஹிதோ ச ப⁴வஸி.

ஏவமஸ்ஸ நிக்³க³ஹேதப்³பா⁴வங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி தங்
 நிக்³க³ண்ஹந்தோ ஹஞ்சீதிஆதி³மாஹ. தத்த² ட²பனாபாபனாரோபனா ஹெட்டா²
 வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³. பரியோஸானே பன இத³ங் தே மிச்சா²தி இத³ங்
 தவ வசனங் மிச்சா² ஹோதீதி அத்தோ². இத³ங் ச²லவாதே³ன சதூஹி
 ஆகாரேஹி நிக்³க³ஹஸ்ஸ கதத்தா நிக்³க³ஹசதுக்கங் நாம.

4. ஏவங் நிக்³க³ஹங் கத்வாபி இதா³னி “யதி³ அயங் மயா தவ மதேன கதோ
 நிக்³க³ஹோ து³ன்னிக்³க³ஹோ, யோ மம தயா ஹெட்டா² அனுலோமபஞ்சகே
 கதோ நிக்³க³ஹோ, ஸோபி து³ன்னிக்³க³ஹோ”தி த³ஸ்ஸெந்தோ ஏஸே சே

துன்னிக்கஹிதேதிஆதிமாஹ. தத்த² ஏஸே சே துன்னிக்கஹிதேதி ஏஸோ
சே தவ வாதோ³ மயா துன்னிக்கஹிதோ. அத² வா ஏஸோ சே தவ மயா
கதோ நிக்கஹோ துன்னிக்கஹோ. ஹேவமேவங் தத்த² தக்கா²தி தத்தா²பி
தயா மம ஹெட்டா² கதே நிக்கஹே ஏவமேவங் பஸ்ஸ. இதா³னி ய்வாஸ்ஸ
ஹெட்டா² ஸகவாதி³னா நிக்கஹோ கதோ, தங் “வத்தப்³பே³
கோ²”திஆதி³வசனேன தஸ்ஸெத்வா புன தங் நிக்கஹங் அனிக்கஹபா⁴வங்
உபனெந்தோ நோ ச மயங் தயாதிஆதி³மாஹ. தத்த² நோ ச மயங் தயா தத்த²
ஹேதாய படிஞ்ஞாயாதிஆதி³ஸு அயமத்தோ² - யஸ்மா ஸோ தயா மம கதோ
நிக்கஹோ துன்னிக்கஹோ, தஸ்மா மயங் தயா தத்த² அனுலோமபஞ்சகே
ஆமந்தாதி ஏதாய படிஞ்ஞாய ஏவங் படிஜானந்தா புன ந ஹேவாதி படிக்கே²பே
கதேபி “ஆஜானாஹி நிக்கஹ”ந்தி ஏவங் ந நிக்கஹேதப்³போ³யேவ. ஏவங்
அனிக்கஹேதப்³பம்பி மங் நிக்கஹ்ணஹாஸி, ஈதி³ஸேன பன நிக்கஹேன
துன்னிக்கஹிதா மயங் ஹோம.

இதா³னி யங் நிக்கஹங் ஸந்தா⁴ய “துன்னிக்கஹிதா ச ஹோமா”தி
அவோச, தங் தஸ்ஸேதுங் ஹஞ்சி பக்கலோ...பே... இதங் தே
மிச்சா²திஆஹ. ஏவமிதங் அனுலோமபடிலோமதோ சதூஹி பாபனாரோபனாஹி
நிக்கஹஸ்ஸ உபனித்தா உபனயனசதுக்கங் நாம ஹோதி.

5. இதா³னி “ந ஹேவங் நிக்கஹேதப்³பே³”திஆதி³கங் நிக்கமனசதுக்கங்
நாம ஹோதி. தத்த² ந ஹேவங் நிக்கஹேதப்³பே³தி யதா²ஹங் தயா
நிக்கஹிதோ, ந ஹி ஏவங் நிக்கஹேதப்³போ³. ஏதஸ்ஸ ஹி நிக்கஹஸ்ஸ
துன்னிக்கஹபா⁴வோ மயா ஸாதி⁴தோ. தேன ஹீதி தேன காரணேன,
யஸ்மா ஏஸ நிக்கஹோ துன்னிக்கஹோ, தஸ்மா யங் மங் நிக்கஹ்ணஹாஸி
ஹஞ்சி பக்கலோ...பே... இதங் தே மிச்சா²தி, இதங் நிக்கஹ்ணஹங் தவ
மிச்சா²தி அத்தோ². தேன ஹி யே கதே நிக்கஹேதி யேன காரணேன இதங்
மிச்சா², தேன காரணேன யோ தயா நிக்கஹோ கதோ, ஸோ துக்கடோ. யங்
மயா படிகம்மங் கதங், ததே³வ ஸுகதங். யாபி சேஸா
படிகம்மசதுக்காதி³வஸேன கதா²மக்க³ஸம்படிபாத³னா கதா, ஸாபி ஸுகதா.
ஏவமேதங் பக்கலோ உபலப்³ப⁴திஆதி³கஸ்ஸ அனுலோமபஞ்சகஸ்ஸ
நுபலப்³ப⁴திஆதி³கானங் படிகம்மனிக்கஹோபனயனநிக்கமனசதுக்கானங்
வஸேன அனுலோமபச்சனீகபஞ்சகங் நாம நித்தி³ட்ட²ந்தி வேதி³தப்³பங்.
எத்தாவதா ஸகவாதி³னோ புப்ப³பக்கே² ஸதி பரவாதி³னோ
வசனஸாமஞ்ஞமத்தேன ச²லவாதே³ன ஜயோ ஹோதி.

2. பச்சனீகானுலோமவண்ணனா

6. இதா³னி யதா² பரவாதி³னோ புப்ப³பக்கே² ஸதி ஸகவாதி³னோ
த⁴ம்மேனேவ ததே²ன ஸுஜயோ ஹோதி, ததா² வாது³ப்பத்திங் தஸ்ஸேதுங்

புக்³க³லோ நுபலப்³ப⁴தீதி பச்சனீகானுலோமபஞ்சகங் ஆரத்³த⁴ங். தத்த² பச்சனீகே புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, ரூபாதி³பே⁴த³ங் ஸச்சிகட்ட²பரமத்த²ங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ஸுத்³த⁴ஸம்முதிஸச்சங் வா பரமத்த²மிஸ்ஸகங் வா ஸம்முதிஸச்சங் ஸந்தா⁴ய யோ ஸச்சிகட்டோ²தி புன அனுயோகோ³ பரவாதி³ஸ்ஸ, ஸம்முதிவஸேன நுபலப்³ப⁴தீதி நவத்தப்³ப³த்தா மிஸ்ஸகவஸேன வா அனுயோக³ஸ்ஸ ஸங்கிண்ணத்தா ந ஹேவந்தி படிக்கே²போ ஸகவாதி³ஸ்ஸ. படிஞ்ஞாதங் படிக்கி²பதீதி வசனஸாமஞ்ஞமத்தேன ஆஜானாஹி நிக்³க³ஹந்திஆதி³வசனங் பரவாதி³ஸ்ஸ. ஏவமயங் புக்³க³லோ நுபலப்³ப⁴தீதி து³தியவாத³ங் நிஸ்ஸாய து³தியோ நிக்³க³ஹோ ஹோதீதி வேதி³தப்³போ³. ஏவங் தேன ச²லேன நிக்³க³ஹோ ஆரோபிதோ.

7-10. இதா³னி த⁴ம்மேன ஸமேன அத்தனோ வாதே³ ஜயங் த³ஸ்ஸேதுங் அனுலோமனயே புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, அத்தனோ லத்³தி⁴ங் நிஸ்ஸாய படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. லத்³தி⁴யா ஓகாஸங் அத³த்வா பரமத்த²வஸேன புன அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ, பரமத்த²வஸேன புக்³க³லஸ்ஸ அபா⁴வதோ படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ. ததோ பரங் த⁴ம்மேன ஸமேன அத்தனோ ஜயத்³ஸ்ஸனத்த²ங் ஆஜானாஹி படிகம்மந்திஆதி³ ஸப்³ப³ங் ஸகவாதீ³வசனமேவ ஹோதி. தத்த² ஸப்³பே³ஸங் படிகம்மனிக்³க³ஹோபனயனநிக்³க³மனசதுக்கானங் ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. ஏவமித³ங் புக்³க³லோ நுபலப்³ப⁴தீதிஆதி³கஸ்ஸ பச்சனீகபஞ்சகஸ்ஸ உபலப்³ப⁴தீதிஆதீ³னங் படிகம்மனிக்³க³ஹோபனயனநிக்³க³மனசதுக்கானஞ்ச வஸேன பச்சனீகானுலோமபஞ்சகங் நாம நித்³தி³ட்ட²ங் ஹோதி. ஏவமேதானி பட²மஸச்சிகட்டே² த்³வே பஞ்சகானி நித்³தி³ட்ட²னி. தத்த² புரிமபஞ்சகே பரவாதி³ஸ்ஸ ஸகவாதி³னா கதோ நிக்³க³ஹோ ஸுனிக்³க³ஹோ. ஸகவாதி³ஸ்ஸ பன பரவாதி³னா ச²லவாத³ங் நிஸ்ஸாய படிகம்மங் கத்வா அத்தனா ஸாதி⁴தோ ஜயோ து³ஜ்ஜயோ. து³தியபஞ்சகே ஸகவாதி³ஸ்ஸ பரவாதி³னா கதோ நிக்³க³ஹோ து³ன்னிக்³க³ஹோ. பரவாதி³ஸ்ஸ பன ஸகவாதி³னா த⁴ம்மவாத³ங் நிஸ்ஸாய படிகம்மங் கத்வா அத்தனா ஸாதி⁴தோ ஜயோ ஸுஜயோதி பட²மஸச்சிகட்டோ². தத்தே²தங் வுச்சதி -

“நிக்³க³ஹோ பரவாதி³ஸ்ஸ, ஸுத்³தோ⁴ பட²மபஞ்சகே;
அஸுத்³தோ⁴ பன தஸ்ஸேவ, படிகம்மஜயோ தஹிங்.

“நிக்³க³ஹோ ஸகவாதி³ஸ்ஸ, அஸுத்³தோ⁴ து³தியபஞ்சகே;
விஸுத்³தோ⁴ பன தஸ்ஸேவ, படிகம்மஜயோ தஹிங்.

“தஸ்மா த்³வீஸுபி டா²னேஸு, ஜயோவ ஸகவாதி³னோ;

த⁴ம்மேன ஹி ஜயோ நாம, அத⁴ம்மேன குதோ ஜயோ.

“ஸச்சிகட்டே² யதா² செத்த², பஞ்சகத்³வயமண்டி³தே;
த⁴ம்மாத⁴ம்மவஸேனேவ, வுத்தோ ஜயபராஜயோ.

“இதோ பரேஸு ஸப்³பே³ஸு, ஸச்சிகட்டே²ஸு பண்டி³தோ;
ஏவமேவ விபா⁴வெய்ய, உபோ⁴ ஜயபராஜயே”தி.

2. ஓகாஸஸச்சிகட்டோ²

1. அனுலோமபச்சனீகவண்ணனா

11. ஏவங் ஸுத்³தி⁴கஸச்சிகட்ட²ங் வித்தா²ரெத்வா இதா³னி தமேவ
அபரேஹி ஓகாஸாதீ³ஹி நயேஹி வித்தா²ரேதுங் புன புக்³க³லோ
உபலப்³ப⁴தீதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா
பரவாதி³ஸ்ஸ. புன ஸப்³புத்தா²தி ஸரீரங் ஸந்தா⁴ய அனுயோகோ³
ஸகவாதி³ஸ்ஸ, ரூபஸ்மிங் அத்தானங் ஸமனுபஸ்ஸனாதோ³ஸஞ்ச ‘அஞ்ஞங்
ஜீவங் அஞ்ஞங் ஸரீர’ந்தி ஆபஜ்ஜனதோ³ஸஞ்ச தி³ஸ்வா படிக்கே²போ
பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² அனுலோமபச்சனீகபஞ்சகே ஹெட்டா²
வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பங். பாடோ² பன ஸங்கி²த்தோ . தத்த² யஸ்மா
ஸரீரங் ஸந்தா⁴ய “ஸப்³புத்த² ந உபலப்³ப⁴தீ”தி வுத்தே ஸரீரதோ ப்³ஹி
உபலப்³ப⁴தீதி ஆபஜ்ஜதி. தஸ்மா பச்சனீகே படிக்கே²போ ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
பட²மங் அனுஜானித்வா பச்சா² அவஜானாதீதி ச²லவாத³ஸ்ஸ வஸேன
படிகம்மங் பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸேஸங் பாகடமேவ.

3. காலஸச்சிகட்டோ²

1. அனுலோமபச்சனீகவண்ணனா

12. து³தியனயே ஸப்³புதா³தி புரிமபச்சி²மஜாதிகாலஞ்ச
த⁴ரமானபரினிப்³புதகாலஞ்ச ஸந்தா⁴ய அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
ஸ்வேவ க²த்தியோ ஸோ ப்³ராஹ்மணோதிஆதீ³னங் ஆபத்திதோ³ஸஞ்ச
த⁴ரமானபரினிப்³புதானங் விஸேஸாபா⁴வதோ³ஸஞ்ச தி³ஸ்வா படிக்கே²போ
பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸேஸங் பட²மனயே வுத்தஸதி³ஸமேவ.

4. அவயவஸச்சிகட்டோ²

1. அனுலோமபச்சனீகவண்ணனா

13. ததியனயே ஸப்³பே³ஸுதி க²ந்தா⁴யதனாதீ³னி ஸந்தா⁴ய
அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ, ரூபஸ்மிங் அத்தா, சக்ஞ²ஸ்மிங்

அத்தாதிஆதி³தோ³ஸப⁴யேன படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸேஸங்
தாதி³ஸமேவாதி.

ஓகாஸதி³ஸச்சிகட்டா²தி³

2. பச்சனீகானுலோமவண்ணனா

14. ஏவமேதானி தீணி அனுலோமபச்சனீகபஞ்சகே
அனுலோமமத்தவஸேனேவ தாவ படிபாடியா பா⁴ஜெத்வா புன
பச்சனீகானுலோமபஞ்சகே பச்சனீகமத்தவஸேனேவ பா⁴ஜெதுங் புக்³கலோ
நுபலப்³ப⁴தீதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² அனுலோமபஞ்சகஸ்ஸ பானியங்
ஸங்கி²பித்வா ஆக³தே பச்சனீகே வுத்தனயேனேவ பச்சனீகஸ்ஸ ச பானியங்
ஸங்கி²பித்வா ஆக³தே அனுலோமே வுத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.
எத்தாவதா ஸுத்³தி⁴கஸ்ஸ சேவ இமேஸஞ்ச திண்ணந்தி சதுன்னங்
ஸச்சிகட்டா²னங் ஏகேகஸ்மிங் ஸச்சிகட்டே² அனுலோமபச்சனீகஸ்ஸ
பச்சனீகானுலோமஸ்ஸ சாதி த்³வின்னங் த்³வின்னங் பச்சனீகானங் வஸேன
அயங் அட்ட²முகா² நாம வாத³யுத்தி நித்³தி³ட்டா² ஹோதீதி வேதி³தப்³பா³. யா
ஏகேகஸ்மிங் முகே² ஏகேகஸ்ஸ நிக்³கஹஸ்ஸ வஸேன
அட்ட²கனிக்³கஹோதி பானியங் லிகி²யதி. தத்தே²தங் வுச்சதி -

“ஏவங் சதுப்³பி³தே⁴ பஞ்ஹே, பஞ்சகத்³வயபே⁴த³தோ;
ஏஸா அட்ட²முகா² நாம, வாத³யுத்தி பகாஸிதா.

“அட்டே²வ நிக்³கஹா தத்த², சத்தாரோ தேஸு த⁴ம்மிகா;
அத⁴ம்மிகா ச சத்தாரோ, ஸப்³புத்த² ஸகவாதி³னோ;
ஜயோ பராஜயோ சேவ, ஸப்³புத்த² பரவாதி³னோ”தி.

ஸச்சிகட்ட²வண்ணனா நிட்டி²தா.

5. ஸுத்³தி⁴கஸங்ஸந்த³னவண்ணனா

17-27. இதா³னி ரூபாதீ³ஹி ஸுத்³தி⁴ங் ஸச்சிகட்ட²ஸங்ஸந்த³னங் ஹோதி.
தத்த² ரூபஞ்சாதி யதா² ரூபங் பரமத்த²தோ உபலப்³ப⁴தி, கிங் தே புக்³கலோபி
ததே²வ உபலப்³ப⁴தீதி ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, அத்தி² புக்³கலோதி
வசனமத்தங் க³ஹெத்வா படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. யதி³ தே ரூபங் விய
பரமத்த²தோ புக்³கலோ அத்தி², ரூபதோ வேத³னாதீ³னங் விய புக்³கலஸ்ஸாபி
அஞ்ஞத்தங் ஆபஜ்ஜதீதி அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
ஸமயஸுத்தவிரோத⁴ங் தி³ஸ்வா படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸேஸங்
அத்த²தோ பாகடமேவ. த⁴ம்மதோ பனெத்த² ஸத்தபஞ்ஞாஸபே⁴த³ஸ்ஸ
ஸச்சிகட்ட²பரமத்த²ஸ்ஸ வஸேன ஸகவாதீ³பக்க²மூலகே அனுலோமபச்சனீகே
ஸத்தபஞ்ஞாஸ அனுலோமபஞ்சகானி த்³ஸ்ஸிதானி. படிகம்மசதுக்காதீ³னி

ஸங்கி²த்தானி. பரவாதீ³பக்க²மூலகேபி பச்சனீகானுலோமே ஸத்தபஞ்ஞாஸ
படிலோமபஞ்சகானி த³ஸ்ஸிதானி. படிகம்மசதுக்காதீ³னி ஸங்கி²த்தானி. தத்த²
“வுத்தங் ப⁴க³வதா”தி வசனமத்தேன புக்³க³லஸ்ஸ அத்தி²தங் ரூபஸ்ஸ ச
ஸச்சிகட்ட²பரமத்த²வஸேன உபலப்³ப⁴னியதங் த³ஸ்ஸெத்வா உபி⁴ன்னங்
அஞ்ஞத்தங் படிஜானாபனத்த²ங் வுத்தங் ப⁴க³வதாதி அனுயோகோ³
பரவாதீ³ஸ்ஸ, ஸம்முதிபரமத்தா²னங் ஏகத்தனானத்தபஞ்ஹஸ்ஸ ட²பனியத்தா
படிக்²கேபோ ஸகவாதீ³ஸ்ஸ. ஸேஸமிதா⁴பி அத்த²தோ பாகடமேவாதி.

ஸுத்தி⁴கஸங்ஸந்த³னவண்ணனா.

6. ஓபம்மஸங்ஸந்த³னவண்ணனா

28-36. இதா³னி ரூபாதீ³ஹேவ ஸுத்தி⁴ங் ஓபம்மவஸேன
ஸச்சிகட்ட²ஸங்ஸந்த³னங் ஹோதி. தத்த² ரூபவேத³னானங்
உபலத்தி⁴ஸாமஞ்ஞேன அஞ்ஞத்தபுச்சா² ச புக்³க³லரூபானங்
உபலத்தி⁴ஸாமஞ்ஞபுச்சா² சாதி புச்சா²த்வயம்பி ஸகவாதீ³ஸ்ஸ, உபோ⁴பி
படிஞ்ஞா பரவாதீ³ஸ்ஸ. பரவாதீ³னா அனுஞ்ஞாதேன உபலத்தி⁴ஸாமஞ்ஞேன
ரூபவேத³னானங் விய ரூபபுக்³க³லானங் அஞ்ஞத்தானுயோகோ³
ஸகவாதீ³ஸ்ஸ, படிக்²கேபோ இதரஸ்ஸ. ஸேஸமிதா⁴பி அத்த²தோ
பாகடமேவ. த⁴ம்மதோ பனெத்த² ரூபமூலகாதீ³னங் சக்கானஞ்ச வஸேன
ஸகவாதீ³பக்கே² வீஸாதி⁴கானி நவ நிக்³க³ஹபஞ்சகஸதானி த³ஸ்ஸிதானி.
கத²ங்? க²ந்தே⁴ஸு தாவ ரூபமூலகே சக்கே சத்தாரி, ததா²
வேத³னாதீ³மூலகேஸுதி வீஸதி. ஆயதனேஸு சக்கா²யதனமூலகே சக்கே
ஏகாத³ஸ, ததா² ஸேஸேஸுதி த்³வத்திங்ஸஸதங். தா⁴துஸு
சக்கு²தா⁴துமூலகே சக்கே ஸத்தரஸ, ததா² ஸேஸேஸுதி சா²தி⁴கானி தீணி
ஸதானி. இந்த³ரியேஸு சக்கு²ந்த³ரியமூலகே சக்கே ஏகவீஸதி, ததா²
ஸேஸேஸுதி த்³வாஸட்டா²தி⁴கானி சத்தாரி ஸதானி. ஏவங் ஸப்³பா³னிபி
வீஸாதி⁴கானி நவ நிக்³க³ஹபஞ்சகஸதானி ஹோந்தி.

37-45. பரவாதீ³பக்கே²பி ரூபங் உபலப்³ப⁴தீதி அனுலோமவஸேனேவ
ரூபவேத³னாதீ³னங் அஞ்ஞத்தபடிஞ்ஞங் காரெத்வா புன அத்தி² புக்³க³லோதி
ஸுத்தங் நிஸ்ஸாய ச²லவஸேன புக்³க³லஸ்ஸ ரூபாதீ³ஹி
உபலத்தி⁴ஸாமஞ்ஞங் ஆரோபெத்வா அஞ்ஞத்தானுயோகோ³ கதோ.
ஸேஸமிதா⁴பி அத்த²தோ உத்தானமேவ. த⁴ம்மதோபி ஸகவாதீ³பக்கே²
வுத்தனயேன வீஸாதி⁴கானி நவ படிகம்மபஞ்சகஸதானி த³ஸ்ஸிதானி.

ரூபாதீ³ஹி ஸுத்தி⁴ங் ஓபம்மவஸேன ஸச்சிகட்ட²ஸங்ஸந்த³னங்.

7. சதுக்கனயஸங்ஸந்த³னவண்ணனா

46-52. இது³னி யங் ஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²ன உபலப்³ப⁴தி, தேன யஸ்மா ரூபாதீ³ஸு ஸத்தபஞ்ஞாஸாய ஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²ஸு அஞ்ஞதரேன ப⁴விதப்³பங்; ரூபாதீ³னிஸ்ஸிதேன வா, அஞ்ஞத்ர வா ரூபாதீ³ஹி, ரூபாதீ³னங் வா நிஸ்ஸயேன, தஸ்மா இமினா சதுக்கனயேன ஸச்சிகட்ட²ஸங்ஸந்த³னங் ஆரத்³த⁴ங். தத்த² ரூபங் புக்³க³லோதி அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ, உச்சே²த³தி³ட்டி²ப⁴யேன ந ஹேவாதி படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ, நிக்³க³ஹாரோபனங் ஸகவாதி³ஸ்ஸ. கிங் பனேதங் யுத்தங், நனு ரூபங் வேத³னாதி வுத்தம்பி படிக்கி²பிதப்³ப³மேவாதி? ஆம படிக்கி²பிதப்³பங். தங் பன ரூபதோ வேத³னாய அஞ்ஞஸபா⁴வஸப்³பா⁴வதோ, ந அஞ்ஞத்தாபா⁴வதோ. அயஞ்ச ரூபாதீ³ஸு ஏகத⁴ம்மதோபி புக்³க³லஸ்ஸ அஞ்ஞத்தங் ந இச்ச²தி, தஸ்மா யுத்தங். அயஞ்ச அனுயோகோ³ ரூபங் புக்³க³லோ...பே... அஞ்ஞாதாவிந்த³ரியங் புக்³க³லோதி ஸகலங் பரமத்த²ஸச்சங் ஸந்தா⁴ய ஆரத்³தோ⁴. ஸகலங் பன பச்சத்தலக்க²ணவஸேன ஏகதோ வத்துங் ந ஸக்காதி தந்திவஸேன அனுயோக³லக்க²ணமத்தமேதங் ட²பிதங். தேன விஞ்ஞா அத்த²ங் விபா⁴வெந்தி. வாத³காமேன பன இமங் லக்க²ணங் க³ஹெத்வா யதா² யதா² பரவாதி³ஸ்ஸ ஓகாஸோ ந ஹோதி, ததா² ததா² வத்தப்³பங். இதி தந்திவஸேன அனுயோக³லக்க²ணஸ்ஸ ட²பிதத்தாபி யுத்தமேவ. இமினா நயேன ஸப்³பா³னுயோகே³ஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

அயங் பன விஸேஸோ - ரூபஸ்மிங் புக்³க³லோதிஆதீ³ஸு யதா² ஏகங் மஹாபூ⁴தங் நிஸ்ஸாய தயோ மஹாபூ⁴தா, வத்து²ரூபங் நிஸ்ஸாய விஞ்ஞாணங் ரூபஸ்மிந்தி வத்துங் வட்டதி, கிங் தே ஏவங் ரூபஸ்மிங் புக்³க³லோ? யதா² ச ஸபா⁴க³வினிப்³போ⁴க³தோ வேத³னாத³யோ ஸப்³ப⁴த⁴ம்மா, அரூபா வா பன சத்தாரோ க²ந்தா⁴, நிப்³பா³னமேவ வா “அஞ்ஞத்ர ரூபா”தி வத்துங் வட்டதி, கிங் தே ஏவங் புக்³க³லோ? யதா² ச சித்தஸமுட்டா²னானங் ரூபானங் நிஸ்ஸயவஸேன “வேத³னாய ரூபங்...பே... விஞ்ஞாணஸ்மிங் ரூப”ந்தி வத்துங் வட்டதி, கிங் தே ஏவங் புக்³க³லோதி? ஸப்³பா³னுயோகே³ஸு பன உச்சே²த³தி³ட்டி²ப⁴யேன சேவ ஸமயவிரோதே⁴ன ச படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² அத்த²தோ பாகடமேவ. த⁴ம்மதோ பனெத்த² ஸத்தபஞ்ஞாஸாய ஸச்சிகட்டே²ஸு ஏகேகஸ்மிங் சத்தாரி சத்தாரி கத்வா நிக்³க³ஹவஸேன அட்ட²வீஸாதி⁴கானி த்³வே பஞ்சகஸதானி த³ஸ்ஸிதானி. பரவாதீ³பக்கே²பி படிகம்மவஸேன தத்தகானேவ. யா பனெத்த² அத்தி² புக்³க³லோதி வுத்தே ஸகவாதி³ஸ்ஸ படிஞ்ஞா, ஸா ஸுத்தே ஆக³தேன ஸம்முதிவஸேன. யோ ரூபங் புக்³க³லோதிஆதீ³ஸு படிக்கே²போ, ஸோ ஸக்காயதி³ட்டி²பஞ்ஹஸ்ஸ ட²பனியத்தா. பரவாதி³ஸ்ஸ படிகம்மங் ச²லவஸேனேவாதி.

சதுக்கனயஸங்ஸந்த³னங்.

நிட்டி²தா ச ஸங்ஸந்த³னகதா².

8. லக்க²ணயுத்திவண்ணனா

53. இதா³னி லக்க²ணயுத்தி நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா ட²பெத்வா நிப்³பா³னங் ஸேஸோ ஸச்சிகட்ட²பரமத்தோ² பச்சயபடிப³த³தா⁴தாய ஸப்பச்சயோ, பச்சயேஹி ஸமாக³ம்ம கதத்தா ஸங்க²தோ, உப்பஜ்ஜித்வா நிருஜ்ஜ²னதோ ஸதா³ அபா⁴வதோ அஸஸ்ஸதோ, உப்பத்திகாரணஸங்கா²தஸ்ஸ நிமித்தஸ்ஸ அத்தி²தாய ஸனிமித்தோ, நிப்³பா³னங் வுத்தப்பகாராபா⁴வதோ அப்பச்சயங் அஸங்க²தங் ஸஸ்ஸதங் அனிமித்தந்தி இத³ங் ஸச்சிகட்ட²ஸ்ஸ லக்க²ணங். தஸ்மா யதி³ புக³க³லோபி ஸச்சிகட்ட²பரமத்தோ²வ தஸ்ஸாபி இமினா லக்க²ணேன ப⁴விதப்³ப³ந்தி ஸந்தா⁴ய புக³க³லோ ஸப்பச்சயோதிஆத³யோ அட்ட²பி அனுயோகா³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ , படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ. ஆஜானாஹி நிக³க³ஹந்திஆதி³ பனெத்த² ஸங்கி²த்தங். ஏவமேதானி ஸகவாதீ³பக்கே² அனுலோமபச்சனீகே அனுலோமமத்தவஸேன அட்ட² பஞ்சகானி வேதி³தப்³பா³னி.

54. பரவாதீ³பக்கே²பி பச்சனீகானுலோமே பச்சனீகமத்தவஸேன அட்டே²வ. தத்த² யஸ்மா பரவாதி³னா ஸுத்தவஸேன ஸம்முதிஸச்சங் ஸாதி⁴தங், ஸம்முதியா ச ஸப்பச்சயாதி³பா⁴வோ நத்தி², தஸ்மா யாதா²வதோ ச படிக்கே²போ ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ச²லவஸேன பன வத்தப்³ப³ங் “ஆஜானாஹி படிகம்ம”ந்திஆதி³ ஸப்³ப³ங் இதா⁴பி ஸங்கி²த்தமேவ.

லக்க²ணயுத்திகதா²வண்ணனா நிட்டி²தா.

9. வசனஸோத⁴னவண்ணனா

55-59. இதா³னி வசனஸோத⁴னங் ஹோதி. தத்த² யதே³தங் புக³க³லோ உபலப்³ப⁴தீதி வசனங், தங் ஸோதே⁴துங் புக³க³லோ உபலப்³ப⁴தி, உபலப்³ப⁴தி புக³க³லோதி. பச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தஸ்ஸத்தோ² - யதே³தங் புக³க³லோ உபலப்³ப⁴தீதி பத³த³வயங், தங் ஏகத்த²ங் வா ப⁴வெய்ய நானத்த²ங் வா. யதி³ தாவ நானத்த²ங், யதா² அஞ்ஞங் ரூபங், அஞ்ஞா வேத³னா, ஏவங் அஞ்ஞோ புக³க³லோ, அஞ்ஞோ உபலப்³ப⁴தீதி ஆபஜ்ஜதி. அதே²கத்த²ங், யதா² யங் சித்தங் தங் மனோ, ஏவங் ஸ்வேவ புக³க³லோ, ஸோ உபலப்³ப⁴தீதி ஆபஜ்ஜதி. தேன தங் வதா³மி “யதி³ தே யோ புக³க³லோ, ஸோ உபலப்³ப⁴தி, ஏவங் ஸந்தே யோ யோ உபலப்³ப⁴தி, ஸோ ஸோ புக³க³லோதி ஆபஜ்ஜதி, கிங் ஸம்படிச்ச²ஸி ஏத”ந்தி? ததோ புக³க³லவாதீ³ யஸ்மா புக³க³லஸ்ஸ உபலப்³ப⁴தங் இச்ச²தி, ந உபலப்³ப⁴மானானம்பி ரூபாதீ³னங் புக³க³லபா⁴வங், தஸ்மா புக³க³லோ உபலப்³ப⁴தி, உபலப்³ப⁴தி கே ஹி சி புக³க³லோ கே ஹி சி ந புக³க³லோதிஆதி³மாஹ. தஸ்ஸத்தோ² - மம புக³க³லோ அத்தி²

புக்³க³லோதி ஸத்து² வசனதோ உபலப்³ப⁴தி. யோ பன உபலப்³ப⁴தி, ந ஸோ
 ஸப்³போ³ புக்³க³லோ, அத² கோ² கே ஹி சி புக்³க³லோ கே ஹி சி ந
 புக்³க³லோதி. தத்த² கோ-காரத்தே² கே-காரோ, ஹி-காரோ ச நிபாதமத்தோ.
 கோசி புக்³க³லோ, கோசி ந புக்³க³லோதி அயங் பனெத்த² அத்தோ². இத³ங்
 வுத்தங் ஹோதி - புக்³க³லோபி ஹி ரூபாதீ³ஸுபி யோ கோசி த⁴ம்மோ
 உபலப்³ப⁴தியேவ, தத்த² புக்³க³லோவ புக்³க³லோ. ரூபாதீ³ஸு பன கோசிபி ந
 புக்³க³லோதி. ததோ தங் ஸகவாதீ³ ஆஹ - புக்³க³லோ கே ஹி சி உபலப்³ப⁴தி
 கே ஹி சி ந உபலப்³ப⁴தீதி. தஸ்ஸத்தோ² - புக்³க³லோ உபலப்³ப⁴தீதி
 பத³த்³வயஸ்ஸ அத்த²தோ ஏகத்தே யதி³ உபலப்³ப⁴தீதி அனுஞ்ஞாதோ
 த⁴ம்மோ புக்³க³லதோ அனஞ்ஞோபி கோசி புக்³க³லோ கோசி ந புக்³க³லோ,
 புக்³க³லோபி தே கோசி உபலப்³ப⁴தி, கோசி ந உபலப்³ப⁴தீதி ஆபஜ்ஜதி, கிங்
 ஸம்படிச்ச²ஸி ஏதந்தி? ஸோ புக்³க³லஸ்ஸ அனுபலத்தி⁴ங் அனிச்ச²ந்தோ ந
 ஹேவந்தி படிக்கி²பதி. இதோ பரங் “ஆஜானாஹி நிக்³க³ஹ”ந்திஆதி³ ஸப்³பங்
 ஸங்கி²த்தங். வித்தா²ரதோ பன வேதி³தப்³பங். புக்³க³லோ
 ஸச்சிகட்²தோதிஆதி³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஸப்³பா³னி ஹேதானி
 உபலப்³ப⁴திவேவசனானேவ, அபிச யஸ்மா “புக்³க³லோ
 உபலப்³ப⁴திஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²னா”தி அயங் புக்³க³லவாதி³னோ படிஞ்ஞா,
 தஸ்மாஸ்ஸ யதே²வ புக்³க³லோ உபலப்³ப⁴தீதி லத்தி⁴, ஏவமேவங்
 புக்³க³லோ ஸச்சிகட்²தோதிபி ஆபஜ்ஜதி. யா பனஸ்ஸ புக்³க³லோ அத்தீ²தி
 லத்தி⁴, தஸ்ஸா விஜ்ஜமானோதிவேவசனமேவ, தஸ்மா ஸப்³பா³னிபேதானி
 வசனானி ஸோதி⁴தானி.

60. தத்த² யங் அவஸானே “புக்³க³லோ அத்தி², அத்தி² ந ஸப்³போ³
 புக்³க³லோ”திஆதி³ வுத்தங், தத்ராயமதி⁴ப்பாயோ - யஞ்ஹேதங் பரவாதி³னா
 “புக்³க³லோ அத்தி², அத்தி² கேஹிசி புக்³க³லோ, கேஹிசி ந புக்³க³லோ”தி வுத்தங்,
 தங் யஸ்மா அத்த²தோ புக்³க³லோ அத்தி², அத்தி² ந ஸப்³போ³ புக்³க³லோதி
 எத்தகங் ஹோதி, தஸ்மா நங் ஸகவாதீ³ ஸம்படிச்ச²பெத்வா இதா³னி நங்
 ஏவங் அனுயுஞ்ஜதி. தயா ஹி “அத்தி² புக்³க³லோ அத்தஹிதாய படிபன்னோ”தி
 வசனமத்தங் நிஸ்ஸாய “புக்³க³லோ அத்தீ²”தி லத்தி⁴ க³ஹிதா, யதா² ச
 ப⁴க³வதா ஏதங் வுத்தங், ததா² “ஸுஞ்ஞதோ லோகங் அவெக்க²ஸ்ஸ,
 மோக⁴ராஜா, ஸதா³ ஸதோ”திஆதி³னா (ஸு. நி. 1125) நயேன “நத்தீ²”திபி
 வுத்தங், தஸ்மா யதே²வ தே “புக்³க³லோ அத்தி², அத்தி² ந ஸப்³போ³
 புக்³க³லோ”தி லத்தி⁴, ததா² புக்³க³லோ நத்தி², நத்தி² ந ஸப்³போ³ புக்³க³லோதிபி
 ஆபஜ்ஜதி, கிங் ஏதங் ஸம்படிச்ச²ஸீதி? அத² நங் அஸம்படிச்ச²ந்தோ ந
 ஹேவாதி படிக்கி²பதி. ஸேஸமெத்த² நிக்³க³ஹாதி³விதா⁴னங் வுத்தனயேனேவ
 வேதி³தப்³பந்தி.

வசனஸோத⁴னவண்ணனா நி²டி²தா.

10. பஞ்சுத்தானுயோக³வண்ணனா

61-66. இதா³னி பஞ்சுத்தானுயோகோ³ நாம ஹோதி. ரூபதா⁴துயா ஹி புக்³க³லவாதீ³ ரூபிங் புக்³க³லங் பஞ்சுபேதி, ததா² அரூபதா⁴துயா அரூபிங். தஸ்ஸ தங் லத்³தி⁴ங் பி⁴ந்தி³துங் ஸப்³பா³பி புச்சா² ஸகவாதீ³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா ச படிக்கே²போ ச இதரஸ்ஸ . ஸோ ஹி ரூபீதி வுத்தே ரூபகாயஸப்³பா⁴வதோ சேவ ததா²ரூபாய ச பஞ்சுத்தியா அத்தி²தாய படிஜானாதி. காமீதி வுத்தே வீதராக³ஸப்³பா⁴வதோ சேவ ததா²ரூபாய ச பஞ்சுத்தியா நத்தி²தாய படிக்கி²பதி. அரூபீதி வுத்தேபி அரூபக்க²ந்த⁴ஸப்³பா⁴வதோ சேவ ததா²ரூபாய ச பஞ்சுத்தியா அத்தி²தாய படிஜானாதி. த்³வீஸுபி நயேஸு ஸத்தோதி புக்³க³லஸ்ஸ வேவசனவஸேன வுத்தங்.

67. இதா³னி யஸ்மா ஸோ “காயே காயானுபஸ்ஸ”தி ஆக³தட்டா²னே அஞ்ஞோ காயோ அஞ்ஞோ புக்³க³லோதி இச்ச²தி, தஸ்மா தங் லத்³தி⁴ங் பி⁴ந்தி³துங் காயோதி வா ஸரீரந்தி வாதிஆதி³ ஸகவாதீ³புச்சா² ஹோதி. தத்த² காயங் அப்பியங் கரித்வாதி காயங் அப்பேதப்³பங் அல்லியாபேதப்³பங் ஏகீபா⁴வங் உபனேதப்³பங் அவிப⁴ஜிதப்³பங் கத்வா புச்சா²மீதி அத்தோ². ஏஸேஸேதி ஏஸோ ஸோயேவ. ஏஸே ஏஸேதிபி பாடோ². ஏஸோ ஏஸோயேவாதி அத்தோ². ஏகட்டே²தி ஏகட்டோ². ஸமே ஸமபா⁴கே³ தஜ்ஜாதேதி ஸமோ ஸமபா⁴கோ³ தஜ்ஜாதிகோ. வசனமத்தேயேவெத்த² பே⁴தோ³. அத்த²தோ பன காயோவ ஏஸோதி புச்ச²தி. பரவாதீ³ நானத்தங் அபஸ்ஸந்தோ ஆமந்தாதி படிஜானாதி. புக்³க³லோதி வா ஜீவோதி வாதி புச்சா²யபி ஏஸேவ நயோ. அஞ்ஞோ காயோதி புட்டோ² பன காயானுபஸ்ஸனாய ஏவங்லத்³தி⁴கத்தா படிஜானாதி. அஞ்ஞங் ஜீவந்தி புட்டோ² பன ஆஹச்ச பா⁴ஸிதங் ஸுத்தங் படிக்கி²பிதுங் அஸக்கொந்தோ அவஜானாதி. ததோ பரங் “ஆஜானாஹி நிக்³க³ஹ”ந்திஆதி³ உத்தானத்த²மேவ.

68. பரவாதீ³பக்கே² பன அஞ்ஞோ காயோ அஞ்ஞோ புக்³க³லோதி புட்டோ² ஸகவாதீ³ ட²பனீயபஞ்ஹத்தா படிக்கி²பதி, பரவாதீ³ ச²லவஸேன படிகம்மங் கரோதி. தம்பி உத்தானத்த²மேவாதி.

பஞ்சுத்தானுயோக³வண்ணனா நிட்டி²தா.

11. க³திஅனுயோக³வண்ணனா

69-72. இதா³னி க³திபரிவத்தனமுகே²ன சுதிபடிஸந்தி⁴அனுயோகோ³ ஹோதி. தத்த² யஸ்மா புக்³க³லவாதீ³ “ஸ ஸத்தக்க²த்துபரமங் ஸந்தா⁴வித்வான புக்³க³லோ”திஆதி³னி (ஸங். நி. 2.133; இதிவு. 24) ஸுத்தானி நிஸ்ஸாய புக்³க³லோ ஸந்தா⁴வதீதி லத்³தி⁴ங் க³ஹெத்வா வோஹரதி , தஸ்மாஸ்ஸ

தங் லத்³தி⁴ங் பி⁴ந்தி³துங் ஸந்தா⁴வதீதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² ஸந்தா⁴வதீதி ஸங்ஸரதி க³மனாக³மனங் கரோதி. அத்தனோ லத்³தி⁴வஸேன படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸோ புக்³க³லோதிஆத³யோ அனுயோகோ³பி ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிக்கே²போ இதரஸ்ஸ. தத்த² ஸோதி ஸோயேவாதி அத்தோ². ஏவங் பன அனுயுத்தோ ஸஸ்ஸததி³ட்டி²ப⁴யேன படிக்கி²பதி. அஞ்ஞோதி புட்டோ² உச்சே²த³தி³ட்டி²ப⁴யேன. ஸோ ச அஞ்ஞோ சாதி புட்டோ² ஏகச்சஸஸ்ஸததி³ட்டி²ப⁴யேன. நேவ ஸோ ந அஞ்ஞோதி புட்டோ² அமராவிக்கே²பதி³ட்டி²ப⁴யேன. புன சத்தாரோபி பஞ்ஹே ஏகதோ புட்டோ² சதுன்னம்பி தி³ட்டி²னங் ப⁴யேன படிக்கி²பித்வா புன யானிஸ்ஸ ஸுத்தானி நிஸ்ஸாய லத்³தி⁴ உப்பன்னா தானி த³ஸ்ஸெந்தோ தேன ஹி புக்³க³லோ ஸந்தா⁴வதீதிஆதி³மாஹ.

76. புன ஸகவாதி³னா “ய்வாயங் தவ லத்³தி⁴யா ஸந்தா⁴வதி, கிங் ஸோ அஸ்மிஞ்ச பரஸ்மிஞ்ச லோகே ஏகோயேவா”தி அதி⁴ப்பாயேன ஸ்வேவாதி நியமெத்வா புட்டோ² ஸஸ்ஸதப⁴யா படிக்கி²பித்வா புன த³ள்ஹங் கத்வா ததே²வ புட்டோ² யஸ்மா ஸோ புக்³க³லோவ ந அஞ்ஞோ பா⁴வோ, “ஸோ ததோ சுதோ இது⁴பபன்னோ”திஆதி³ஸுத்தம்பி (பாரா. 12; தீ³. நி. 1.245) அத்தி², தஸ்மா படிஜானாதி. ஸ்வேவ மனுஸ்ஸோதி புட்டோ² மனுஸ்ஸஸ்ஸேவ தே³வத்தாபா⁴வதோ படிக்கி²பதி.

77. புன புட்டோ² “அஹங் தேன ஸமயேன ஸுனெத்தோ நாம ஸத்தா² அஹோஸி”ந்திஆதி³ஸுத்தவஸேன (அ. நி. 7.66 அத்த²தோ ஸமானங்) படிஜானாதி. அத²ஸ்ஸ ஸகவாதீ³ தே³வமனுஸ்ஸுபபத்தீனங் நானத்ததோ வசனங் மிச்சா²தி பகாஸெந்தோ மனுஸ்ஸோ ஹுத்வாதிஆதி³மாஹ.

78. தத்த² ஹேவங் மரணங் ந ஹேஹிதீதி ஏவங் ஸந்தே மரணங் ந ப⁴விஸ்ஸதீதி அத்தோ². இதோ பரங் யக்கோ² பேதோதி அத்தபா⁴வனானத்தவஸேன அனுயோக³னானத்தங் வேதி³தப்³பங்.

82. க²த்தியோதிஆதீ³னி ஜாதிவஸேன சேவ அங்க³வேகல்லாதி³வஸேன ச வுத்தானி.

87. புன ந வத்தப்³பந்தி பரவாதி³னா புட்டோ² இத⁴ட்ட²கஸ்ஸ உபபத்திவஸேன பரலோகஸ்ஸ க³மனாபா⁴வதோ படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ புன ஸோதாபன்னஸ்ஸ ப⁴வந்தரேபி ஸோதாபன்னபா⁴வாவிஜஹனதோ து³தியபடிஞ்ஞாபி தஸ்ஸேவ. ஹஞ்சீதிஆதி³வசனங் பரவாதி³ஸ்ஸ.

88. புன தே³வலோகே உபபன்னஸ்ஸ மனுஸ்ஸத்தாபா⁴வத³ஸ்ஸனேன அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ.

89. ததோ பரங் அனஞ்ஞோ அவிக்கதோதி எத்த² அனஞ்ஞோதி
ஸப்³பா³காரேன ஏகஸதி³ஸோ. அவிக்கதோதி ஏகேனாபி ஆகாரேன அவிக்கதோதி
அத்தோ². ந ஹேவந்தி தே³வலோகே உபபன்னஸ்ஸ
மனுஸ்ஸபா⁴வாபா⁴வதோ ஏவமாஹ.

90. புன த³ஸ்ஹங் கத்வா அனுயுத்தோ “ஸ்வேவ புக³கலோ ஸந்தா⁴வதீ”தி
லத்³தி⁴யா அனுஜானாதி. ஹத்த²ச்சி²ன்னோதிஆதி³
ஆகாரவிக்கமனத³ஸ்ஸனேன அவிக்கதோ ஸந்தா⁴வதீதி
லத்³தி⁴பி⁴ந்த³னத்த²ங் வுத்தங். தத்த² அளச்சி²ன்னோதி யஸ்ஸ அங்கு³ட்ட²கா
சி²ன்னா. கண்ட³ரச்சி²ன்னோதி யஸ்ஸ மஹான்ஹாரு சி²ன்னா.

91. ஸருபோதிஆதீ³ஸு பட²மே பஞ்ஹே இமினா ரூபகாயேன ஸத்³தி⁴ங்
அக³மனங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. து³தியே அந்தராப⁴வபுக³கலங் ஸந்தா⁴ய
படிஜானாதி. ஸோ ஹி தஸ்ஸ லத்³தி⁴யா ஸருபோவ க³ந்த்வா மாதுகுச்சி²ங்
பவிஸதி. அத²ஸ்ஸ தங் ரூபங் பி⁴ஜ்ஜதி. தங் ஜீவந்தி யேன ரூபஸங்கா²தேன
ஸரீரேன ஸத்³தி⁴ங் கச்ச²தி, கிமஸ்ஸ ததே³வ ஜீவங் தங் ஸரீரந்தி புச்ச²தி.
பரவாதீ³ இத⁴ ஸரீரனிக்கே²பா ஸுத்தவிரோதா⁴ ச படிக்கி²பதி.

ஸவேத³னோதிஆதீ³ஸு அஸஞ்ஞாபபத்திங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி,
தத³ஞ்ஞங் உபபத்திங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. தங் ஜீவந்தி யேன
வேத³னாதி³ஸங்கா²தேன ஸரீரேன ஸத்³தி⁴ங் கச்ச²தி. கிமஸ்ஸ ததே³வ
ஜீவங் தங் ஸரீரந்தி புச்ச²தி. தங் ஜீவங் தங் ஸரீரங், அஞ்ஞங் ஜீவங் அஞ்ஞங்
ஸரீரந்தி ஏதிஸ்ஸா ஹி லத்³தி⁴யா பஞ்சபி க³ந்தா⁴ ஸரீரந்தி அதி⁴ப்பேதா.
பரவாதீ³ ஸுத்தவிரோதா⁴ படிக்கி²பதி.

92. அருபோதிஆதீ³ஸு பட²மே பஞ்ஹே அந்தராப⁴வங் ஸந்தா⁴ய
படிக்கி²பதி. து³தியே அருபா ரூபங் உபபஜ்ஜமானங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.
அஞ்ஞங், ஜீவந்தி யங் ரூபஸங்கா²தங் ஸரீரங் பஹாய அருபோ ஸந்தா⁴வதி,
கிங் தே தங் ஸரீரங் அஞ்ஞங், அஞ்ஞங் ஜீவந்தி புச்ச²தி. இதரோ
ஸுத்தவிரோதா⁴ படிக்கி²பதி.

அவேத³னோதிஆதீ³ஸு ஸஞ்ஞீப⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, தத³ஞ்ஞங்
உபபத்திங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. அஞ்ஞங் ஜீவந்தி யங்
வேத³னாதி³ஸங்கா²தங் ஸரீரங் பஹாய அவேத³னோ அவிஞ்ஞாணோ
ஸந்தா⁴வதி, கிங் தே தங் அஞ்ஞங் ஸரீரங், அஞ்ஞங் ஜீவந்தி புச்ச²தி. இதரோ
ஸுத்தவிரோதா⁴ படிக்கி²பதி.

93. ரூபங் ஸந்தா⁴வதீதிஆதீ³ஸு யே ரூபாத³யோ க³ந்தே⁴ உபாதா³ய
புக³கலங் பஞ்ஞபேதி, கிங் தே தஸ்மிங் புக³கலே ஸந்தா⁴வந்தே தம்பி ரூபங்
ஸந்தா⁴வதீதி புச்ச²தி. பரவாதீ³ “அவிஜ்ஜானீவரணானங் ஸத்தானங்

தண்ணாஸங்யோஜனாநங் ஸந்தா⁴வதங் ஸங்ஸரத²ந்தி ஸத்தஸ்ஸேவ
ஸந்தா⁴வனவசனதோ படிக்கி²பதி. புன புட்டோ² யஸ்மா ரூபாதி³த⁴ம்மே
வினா புக்³லோ நத்தி², தஸ்மா தஸ்மிங் ஸந்தா⁴வந்தே தேனபி ரூபேன
ஸந்தா⁴விதப்³ந்தி ஸஞ்ஞாய படிஜானாதி. வேத³னாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

94. ரூபங் ந ஸந்தா⁴வதீதிஆதீ³ஸு யஸ்மா தே ரூபங் புக்³லோ ந
ஹோதி, ஸ்வேவ ச ஸந்தா⁴வதீதி வதே³ஸி, தஸ்மா தங் புச்சா²மி, கிங் தே
ரூபங் ந ஸந்தா⁴வதீதி அத்தோ². இதரோ புக்³லே ஸந்தா⁴வந்தே ந ஸக்கா
தஸ்ஸ உபாதா³னபு⁴தேன ரூபேன ஸந்தா⁴விதுந்தி ஸஞ்ஞாய படிக்கி²பதி.
புன புட்டோ² ஸத்தானஞ்ஞேவ ஸந்தா⁴வனவசனதோ படிஜானாதி.
ஸேஸமெத்த² உத்தானமேவ.

கா³தா²னங் பன அயமத்தோ² - ஆயஸ்மதோ மதேன ருக்க²ங் உபாதா³ய
சா²யா விய, இந்த⁴னங் உபாதா³ய அக்³கி³ விய ச, க²ந்தே⁴ உபாதா³ய
புக்³லோ; ரூபாதீ³னங் ஸந்தா⁴வனே அஸதி தேஸு க²ந்தே⁴ஸு
பி⁴ஜ்ஜமானேஸு ஸோ தவ புக்³லோ பி⁴ஜ்ஜதி சே, ஏவங் ஸந்தே
உச்சே²தா³ ப⁴வதி தி³ட்டி², உச்சே²த³தி³ட்டி² தே ஆபஜ்ஜதி. கதரா யா
புத்³தே⁴ன விவஜ்ஜிதா அகுஸலதி³ட்டி². யா பன “உச்சே²த³வாதீ³ ஸமணோ
கோ³தமோ”தி பரியாயபா⁴ஸிதா, ந தங் வதா³மாதி த³ஸ்ஸேதி. அதா²பி தேஸு
க²ந்தே⁴ஸு பி⁴ஜ்ஜமானேஸு ஸோ புக்³லோ ந பி⁴ஜ்ஜதி, ஏவங் ஸந்தே
ஸஸ்ஸதோ புக்³லோ ஹோதி. ததோ ஸோ நிப்³பா³னேன ஸமஸமோ
ஆபஜ்ஜதி . ஸமஸமோதி அதிவிய ஸமோ, ஸமேன வா ஸமோ,
ஸமபா⁴வேனேவ ஸமோ. யதே²வ நிப்³பா³னங் நுப்பஜ்ஜதி ந பி⁴ஜ்ஜதி, ஏவங்
தே புக்³லோபி தேன ஸமஸமோதி.

க³திபரிவத்தனமுகே²ன சுதிபடிஸந்தா⁴னுயோகோ³ நிட்டி²தோ.

அனுயோக³வண்ணனா.

12. உபாதா³பஞ்ஞத்தானுயோக³வண்ணனா

95. இதா³னி உபாதா³பஞ்ஞத்தானுயோகோ³ ஹோதி. தத்த² புச்சா²
ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞாபடிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸோ ஹி ருக்க²ங்
உபாதா³ய சா²யாய விய, இந்த⁴னங் உபாதா³ய அக்³கி³ஸ்ஸ விய ச, ரூபாதீ³னி
உபாதா³ய புக்³லஸ்ஸ பஞ்ஞத்திங் பஞ்ஞாபனங் அவபோ³த⁴னங் இச்ச²தி,
தஸ்மா “ரூபங் உபாதா³யா”தி புட்டோ² படிஜானாதி. புன யதா² ருக்கு²பாதா³னா
சா²யா ருக்கோ² விய, இந்த⁴னுபாதா³னோ ச அக்³கி³ இந்த⁴னங் விய
அனிச்சாதி³த⁴ம்மோ, ஏவங் தே ரூபாதி³உபாதா³னோ புக்³லோ ரூபாத³யோ
விய அனிச்சோதி இமமத்த²ங் புட்டோ² அத்தனோ லத்³தி⁴யங் ட²த்வா
படிக்கி²பதி.

97. நீலங் ரூபங் உபாதா³ய நீலோதிஆதி³ஸு நீலரூபேன ஸத்³தி⁴ங்
புக்³க³லஸ்ஸ ஏகத்தங், ஏகஸரீரே நீலாதீ³னங் ப³ஹுனங் வஸேன
ப³ஹுபா⁴வஞ்ச அனிச்ச²ந்தோ படிக்கி²பதி.

98. குஸலங் வேத³னந்தி எத்தா²பி வேத³னாய ஸத்³தி⁴ங் ஏகத்தங்
ஏகஸந்தானே ப³ஹுனங் குஸலவேத³னானங் வஸேன ப³ஹுபா⁴வஞ்ச
அனிச்ச²ந்தோ படிக்கி²பதி. து³தியனயே
மக்³க³குஸலோதிஆதி³வசனஸப்³பா⁴வதோ சே²கட்ட²ங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.
ஸப²லோதிஆதி³னி புட்டோ² ததா²ரூபஸ்ஸ வோஹாரஸ்ஸ அபா⁴வதோ
படிக்கி²பதி.

99. அகுஸலபக்கே² அசே²கட்ட²ங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.

100. அப்³யாகதபக்கே² ஸஸ்ஸதாதி³வஸேன அப்³யாகதபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய
படிஜானாதி. ஸேஸமெத்த² ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பங்.

104. சக்கு²ங் உபாதா³யாதிஆதி³ஸு “சக்கு²மா விஸமான்வ...பே... பாபானி
பரிவஜ்ஜயே”தி(உதா³. 43) ஆதி³வோஹாரஸப்³பா⁴வதோ படிஜானாதி.
சக்கு²மத்தாதி³னிரோதே⁴ன புக்³க³லனிரோத⁴ங் அனிச்ச²ந்தோ படிக்கி²பதி.

107. ரூபங் உபாதா³ய வேத³னங் உபாதா³யாதி எத்த² அஞ்ஞோபி ரூபமூலகா
து³கதிகசதுக்கா வேதி³தப்³பா³. யஸ்மா பன க²ந்தே⁴ உபாதா³ய புக்³க³லஸ்ஸ
பஞ்ஞத்தி, தஸ்மா த்³வேபி தயோபி சத்தாரோபி பஞ்சபி உபாதா³ய பஞ்ஞத்திங்
படிஜானாதி. ஏகஸந்தானே பன த்³வின்னங் பஞ்சன்னங் வா அபா⁴வா
படிக்கி²பதி. ஆயதனாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

112. இதா³னி யங் உபாதா³ய யஸ்ஸ பஞ்ஞத்தி, யதா² தஸ்ஸ அனிச்சதாய
தஸ்ஸாபி அனிச்சதா, ததோ ச அஞ்ஞத்தங் ஸித்³த⁴ங், ஏவங் தஸ்ஸ
புக்³க³லஸ்ஸாபி ஆபஜ்ஜதீதி த்³ஸ்ஸேதுங் யதா² ருக்²ந்திஆதி³மாஹ. தத்த²
உபாதா³யாதி படிச்ச ஆக³ம்ம, ந வினா தந்தி அத்தோ². பரவாதீ³ பன ததா²
அனிச்ச²ந்தோ லத்³தி⁴யங் ட²த்வா படிக்கி²பதி.

115. நிக³ளோதி ஸங்க²லிகப³ந்த⁴னங். நேக³ளிகோதி தேன ப³ந்த⁴கோ
யஸ்ஸ ரூபங் ஸோ ரூபவாதி யஸ்மா யஸ்ஸ ரூபங் ஸோ ரூபவா ஹோதி,
தஸ்மா யதா² ந நிக³ளோ ...பே... அஞ்ஞோ ரூபவாதி அத்தோ².

116. சித்தே சித்தேதிஆதி³ஸு ஸராகா³தி³சித்தவஸேன ஸராகா³தி³தங்
ஸந்தா⁴ய சித்தானுபஸ்ஸனாவஸேன படிஜானாதி. ஜாயதீதிஆதி³னா நயேன
புட்டோ² புக்³க³லஸ்ஸ க²ணிகபா⁴வங் அனிச்ச²ந்தோ படிக்கி²பதி. “ஸோ”தி வா
“அஞ்ஞோ”தி வா புட்டோ² ஸஸ்ஸதுச்சே²த³ப⁴யேன படிக்கி²பதி. புன ந

வத்தப்³புங் “குமாரகோ”தி வா “குமாரிகா”தி வா புட்டோ²
லோகவோஹாரஸமுச்சே²த³பு⁴யேன வத்தப்³புந்தி படிஜானாதி. ஸேஸமெத்த²
பாகடமேவ.

118. இதா³னி பரவாதீ³ அஞ்ஞனாகாரேன லத்³தி⁴ங் பதிட்டா²பேதுகாமோ ந
வத்தப்³புங் புக்³லோ உபலப்³பு⁴தீதிஆதி³மாஹ. தத்த² ந வத்தப்³புந்தி கிங்
தே இமினா ஏவங் ப³ஹுனா உபாதா³பஞ்ஞத்தானுயோகே³ன, இத³ங் தாவ
வதே³ஹி, கிங் ந வத்தப்³புங் “புக்³லோ உபலப்³பு⁴தி
ஸச்சிகட்ட²பரமத்தே²னா”தி. ததோ ஸகவாதீ³னா ஆமந்தாதி வுத்தே நனு யோ
பஸ்ஸதீதிஆதி³மாஹ. தத்த² யோதி புக்³லோ . யந்தி ரூபங். யேனாதி
சக்கு²னா. ஸோதி புக்³லோ. தந்தி ரூபங். தேனாதி சக்கு²னா. இத³ங் வுத்தங்
ஹோதி - நனு யோ யங் ரூபங் யேன சக்கு²னா பஸ்ஸதி, ஸோ தங் ரூபங்
தேன சக்கு²னா பஸ்ஸந்தோ புக்³லோதி. ஸகவாதீ³ கிஞ்சாபி
சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ நிஸ்ஸயபா⁴வங் கச்சந்தங் சக்கு²மேவ ரூபங்
பஸ்ஸதி, ததா² ஸோதமேவ ஸத்³த³ங் ஸுணாதி...பே... விஞ்ஞாணமேவ
த⁴ம்மங் விஜானாதி, “அத்தி² அரஹதோ சக்கு², பஸ்ஸதி அரஹா சக்கு²னா
ரூப”ந்திஆதி³ஸம்முதிவஸேன பன ஆமந்தாதி படிஜானாதி.

120. ததோ ச²லவாத³ங் நிஸ்ஸாய பரவாதீ³னா புக்³லஸ்ஸ வத்தப்³புதாய
ஸாதி⁴தாய தமேவ வாத³ங் பரிவத்தெத்வா புக்³லோ
உபலப்³பு⁴தீதிஆதி³மாஹ. தத்த² யோ ந பஸ்ஸதீதி அந்தோ⁴
அஸஞ்ஞஸத்தோ அரூபங் உபபன்னோ நிரோத⁴ங் ஸமாபன்னோ,
அனந்தோ⁴பி ச அஞ்ஞத்ர த³ஸ்ஸனஸமயா ந பஸ்ஸதி நாம.
ஸேஸவாரேஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஸேஸங் பாளிவஸேனேவ அத்த²தோ
வேதி³தப்³புங்.

122. ஸுத்தஸங்ஸந்த³னாயங் தி³ப்³புஸ்ஸ சக்கு²னோ ரூபகோ³சரத்தா
ரூபங் பஸ்ஸதீதி ஆஹ. து³தியவாரே “ஸத்தே பஸ்ஸாமீ”திவசனதோ
புக்³லங் பஸ்ஸதீதி ஆஹ. ததியவாரே “ரூபங் தி³ஸ்வா புக்³லங்
விபா⁴வேதி”தி லத்³தி⁴தோ உபோ⁴ பஸ்ஸதீதி ஆஹ. யஸ்மா பன
பஸ்ஸிதப்³புங் நாம தி³ட்ட²ங் ஸுதங் முதங் விஞ்ஞாதந்தி சதுப்³பி³தே⁴
ரூபஸங்க³ஹே ரூபாயதனமேவ ஸங்க³ஹிதங், தஸ்மா ஸகவாதீ³ “ரூபங்
புக்³லோ, புக்³லோ ரூபங், உபோ⁴ ரூப”ந்தி அனுயோக³ங் கரோதி.
தஸ்ஸத்தோ² பாகடோயேவாதி.

உபாதா³பஞ்ஞத்தானுயோக³வண்ணனா.

13. புரிஸகாரானுயோக³வண்ணனா

123. இதா³னி புரிஸகாரானுயோகோ³ ஹோதி. தத்த² கம்மே ஸதி நியமதோ தஸ்ஸ காரகேனபி ப⁴விதப்³ப³ந்தி லத்³தி⁴யா புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, ததா²ருபானங் கம்மானங் அத்தி²தாய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. புன கத்தா காரேதாதி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² கத்தாதி தேஸங் கம்மானங் காரகோ. காரேதாதி ஆணத்திதே³ஸனாதீ³ஹி உபாயேஹி காராபகோ. இதா³னி யஸ்மா பரவாதீ³ பக்³கலங் ஸந்தா⁴ய கத்தாதி புச்ச²தி, ந கரணமத்தங், தஸ்மா படிக்கே²போ ஸகவாதி³ஸ்ஸ.

124. தஸ்ஸ கத்தா காரேதாதி எத்த² யதி³ யங் யங் உபலப்³ப⁴தி, தஸ்ஸ தஸ்ஸ கத்தா பக்³கலோ தே உபலப்³ப⁴தி, கிங் தஸ்ஸாபி காரகோ ச காராபகோ ச அஞ்ஞோ பக்³கலோ உபலப்³ப⁴தீதி அத்தோ². பரவாதீ³ ததா² அனிச்ச²ந்தோ இஸ்ஸரனிம்மானவாத³ப⁴யேன படிக்கி²பதி. புன புட்²டோ² யஸ்மா பக்³கலங் மாதாபிதரோ ஜனெந்தி நாமங் கரொந்தி போஸெந்தி, தஸ்மாஸ்ஸ தே காரகா. யே ச பன தங் கல்யாணமித்தா வா ஆசரியா வா தானி தானி விஜ்ஜாட்டா²னஸிப்பாயதனானி ஸிக்கா²பெந்தி , தே காராபகா நாமாதி இமமத்த²ங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. புரிமகம்மமேவ தஸ்ஸ கத்தா சேவ காராபேதா சாதி அதி⁴ப்பேதங்.

125. தஸ்ஸ தஸ்ஸேவாதி இமினா இத³ங் புச்ச²தி - யதி³ கம்மானங் காரகஸ்ஸ கத்தா தஸ்ஸாபி கத்தா தஸ்ஸாபி கத்தா அத்தே²வ, ஏவங் ஸந்தே புரிமேன புரிமேன அவஸ்ஸங் பச்சா² பச்சா² பக்³கலோ காதப்³போ³தி இமினாபி தே கம்மானங் காரகேன பக்³கலேன ஆயதிங் அஞ்ஞோ பக்³கலோ காதப்³போ³, தேனாபி அஞ்ஞோதி நத்தி² துக்க²ஸ்ஸ அந்தகிரியா, நத்தி² வட்டஸ்ஸ உபச்சே²தோ³, நத்தி² அப்பச்சயபரினிப்³பா³னங். பச்சயாபா⁴வேன பச்சயபடிப³த³த⁴ஸ்ஸ துக்க²ஸ்ஸ அபா⁴வா யங் நிப்³பா³னங் வுத்தங், நத்தி² தே தந்தி. அத² வா தஸ்ஸ தஸ்ஸேவாதி யதி³ கம்மங் கம்மமத்தங் ந ஹோதி, தஸ்ஸ பன காரகோ பக்³கலோ, தஸ்ஸாபி காரகோ, தஸ்ஸாபி காரகோதி ஏவங் பக்³கலபரம்பரா அத்தி². ஏவங் ஸந்தே யா ஏஸா கம்மவட்டஸ்ஸ அப்பவத்திகரணேன துக்க²ஸ்ஸ அந்தகிரியா வுத்தா, ஸா நத்தீ²தி அத்தோ². பரவாதீ³ தங் அனிச்ச²ந்தோ படிக்கி²பதி. இதோ அபராஸுபி உபலப்³ப⁴தி ஸாமஞ்ஞேன காரகபுச்சா²ஸு பக்³கலங்யேவ ஸந்தா⁴ய “கத்தா காரேதா”தி வுத்தங், ந பச்சயே. ந ஹி மஹாபத²வீஆதீ³னங் பச்சயா நத்தி².

135. அஞ்ஞோ கல்யாணபாபகானங் கம்மானங் கத்தாதி பஞ்ஹோ “ஸங்கா²ரவந்தங் வா அத்தான”ந்திஆதி³தி³ட்டி²ப⁴யா படிக்கி²த்தோ.

136. விபாகோ உபலப்³ப⁴தீதிஆதி³ விபாகபடிஸங்வேதீ³வஸேன பக்³கலங் தஸ்ஸெந்தஸ்ஸ லத்³தி⁴பி⁴ந்த³னத்த²ங் வுத்தங். தத்த² விபாகபடிஸங்வேதீ³தி அனுயோகோ³ பரவாதி³ஸ்ஸ , விபாகபவத்திதோ

அஞ்ஞஸ்ஸ வேத³கஸ்ஸ அபா⁴வா படிக்கே²போ ஸகவாதி³ஸ்ஸ. புன புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.

138. தஸ்ஸ படிஸங்வேதீ³தி தஸ்ஸ விபாகபடிஸங்வேத³கஸ்ஸ படிஸங்வேதீ³ யஸ்மா பன படிஸங்வேதீ³தப்³போ³ நாம விபாகோ, ந ச புக்³கலோ விபாகோ, தஸ்மா படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ. புன புட்டோ² யஸ்மா புஞ்ஞவிபாகே டி²தத்தா விபாகபடிஸங்வேதீ³ புத்தங் வா பதிங் வா மாதா வா ஜாயா வா பரிசும்ப³தி பரிஸஜ்ஜதி, தஸ்மா ததா²ருபங் படிஸங்வேதீ³தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி பரவாதீ³.

தஸ்ஸ தஸ்ஸேவாதி யதி³ விபாகோ விபாகமத்தங் ந ஹோதி, தஸ்ஸ பன படிஸங்வேதீ³ புக்³கலோ, தஸ்ஸாபி படிஸங்வேதீ³ தஸ்ஸாபி படிஸங்வேதீ³தி ஏவங் புக்³கலபரம்பரா அத்தி². ஏவங் ஸந்தே யா ஏஸா விபாகவட்டஸ்ஸ அப்பவத்திகரணேன து³க்க²ஸ்ஸ அந்தகிரியா வுத்தா, ஸா நத்தீ²தி அத்தோ². இதோ பரங் உபலப்³ப⁴திஸாமஞ்ஞேன படிஸங்வேதீ³புச்சா²ஸு ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

142. அஞ்ஞோ கல்யாணபாபகானங் கம்மானங் விபாகபடிஸங்வேதீ³தி பஞ்ஹோ “வேத³னவந்தங் வா அத்தான”ந்திஆதி³தி³ட்டி²ப⁴யா படிக்கி²த்தோ.

143. தி³ப்³பங் ஸுக²ந்திஆதி³ கல்யாணபாபகானங் கம்மானங் விபாகங் பா⁴ஜெத்வா த³ஸ்ஸனவஸேன ஆரத்³த⁴ங். தங் ஸப்³பங் ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பங். ஸகவாதி³னோ செத்த² புக்³கலவஸேனேவ படிஸங்வேதீ³படிக்கே²போ வேதி³தப்³போ³, ந வேத³யிதவஸேன.

148. மஹாபத²வீஆதீ³னி ஹி ஆரம்மணங் கத்வா வேத³யிதானங் உப்பத்தி அப்படிஸித்³தா⁴.

170. கத்தா காரேதா விபாகபடிஸங்வேதீ³திஆதி³ வோமிஸ்ஸகனயவஸேன ஆரத்³த⁴ங். தத்த² ஸோ கரோதீதி யங் த்வங் கத்தாதி ச படிஸங்வேதீ³தி ச வதே³ஸி, கிங் ஸோயேவ கரோதி, ஸோ படிஸங்வேதே³தி. அயமனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ, ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேன படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ.

171. புன புட்டோ² “இத⁴ நந்த³தி பேச்ச நந்த³தீ”திஆதி³ஸுத்தவஸேன (த⁴. ப. 18) படிஞ்ஞா தஸ்ஸேவ. அத²ஸ்ஸ வசனோகாஸங் படிபா³ஹந்தோ ஸகவாதீ³ ஸயங்கதங் ஸுக²து³க்க²ந்தி ஆஹ.

172. தத்த² அஞ்ஞோ கரோதீதி காரகவேத³கானங் அஞ்ஞத்தபுச்சா²வஸேன வுத்தங். ததோ பரவாதீ³ ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேன படிக்கி²பித்வா புன புட்டோ² “மனுஸ்ஸபூ⁴தோ கத்வா தே³வபூ⁴தோ படிஸங்வேதே³தீ”தி மஞ்ஞமானோ

படிஜானாதி . ஏவங்வாதி³னோ பன பரங்கதங் ஸுக²து³க்க²ங் ஆபஜ்ஜதீதி தஸ்ஸ வஸேன புட்டோ² புன படிக்கி²பதி.

174. ஸோ ச அஞ்ஞோ சாதி காரகவேத³கானங்
ஏகத்தஅஞ்ஞத்தபுச்சா²வஸேன வுத்தங். ததோ பரவாதீ³
ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேனேவ படிக்கி²பித்வா புன புட்டோ² புரிமே த³வேபி நயே
ஏகதோ கத்வா படிஜானாதி. ஏவங்வாதி³னோ பன ஸயங்கதஞ்ச பரங்கதஞ்ச
ஸுக²து³க்க²ங் ஆபஜ்ஜதீதி தஸ்ஸ வஸேன புட்டோ² புன படிக்கி²பதி.

176. நேவ ஸோ கரோதீதி காரகவேத³கானங்
ஏகத்தஅஞ்ஞத்தபடிக்கே²பவஸேன வுத்தங். ததோ பரவாதீ³
ஸுத்தவிரோத⁴வஸேனேவ படிக்கி²பித்வா புன புட்டோ² யஸ்மா மனுஸ்ஸோ
தே³வலோகூபபத்தியா கம்மங் கத்வா ந மனுஸ்ஸபூ⁴தோவ படிஸங்வேதே³தி,
நாபி யேன கம்மங் கதங், ததோ அஞ்ஞோவ படிஸங்வேதே³தி, தஸ்மா
காரகதோ வேத³கோ நேவ ஸோ ஹோதி, ந அஞ்ஞோதி மஞ்ஞமானோ
படிஜானாதி. லத்³தி⁴மத்தமேவேதங்? ஏவங்வாதி³னோ பன அஸயங்காரங்
அபரங்காரங் அதி⁴ச்சஸமுப்பன்னங் ஸுக²து³க்க²ங் ஆபஜ்ஜதீதி தஸ்ஸ
வஸேன புட்டோ² புன படிக்கி²பதி. அபிச இமஸ்மிங் வோமிஸ்ஸகனயே
ஆதி³தோ பட்டா²ய இமினாபி நயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. யஸ்மா ஹி
அயங் புக்³கலவாதீ³ கம்மானங் காரகஞ்சேவ வேத³கஞ்ச இச்ச²தி, தஸ்மாஸ்ஸ
யோ காரகோ, தேனேவ வா வேத³கேன ப⁴விதப்³பங், அஞ்ஞேன வா
உபோ⁴ஹி வா ப⁴விதப்³பங், உபோ⁴ஹி வாபி ந ப⁴விதப்³பந்தி
இத³மாபன்னங் ஹோதி. ஏவமாபன்னமேவ அனுயோக³ங் அனுயுஞ்ஜந்தோ
ஸகவாதீ³ “ஸோ கரோதீ”திஆத³யோ சத்தாரோபி விகப்பே ஆஹ. ஸேஸங்
வுத்தப்பகாரமேவ.

பரியோஸானே பன சத்தாரோபி பஞ்ஹா ஏகதோ புட்டா². தத்த² படிக்கே²போ
ச படிஜானநா ச ஸயங்கதாதி³தோ³ஸப்பத்தி ச புரிமனயேனேவ வேதி³தப்³போ³.
இதோ பரங் “கல்யாணபாபகானீ”தி அவத்வா ஹெட்டா² வுத்தனயா ஏவ “கம்மங்
அத்தீ²”திஆதி³னா விகப்பேன த³ஸ்ஸிதா. தேஸம்பி ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ
அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

புரிஸகாரானுயோக³வண்ணனா.

கல்யாணவக்³கோ³திபி ஏதஸ்ஸேவ நாமங்.

14. அபி⁴ஞ்ஞானுயோக³வண்ணனா

193. இதோ பரங் அபி⁴ஞ்ஞானுயோகா³தி³வஸேன அரஹத்தஸாத⁴னா
ஹோதி. தத்த² ஆமந்தாதி ஸகவாதி³னா படிஞ்ஞாதே பரவாதீ³ “ப³ஹித்³தா⁴

அனிந்த்³ரியப்த்³த⁴ருபே இத்³தி⁴விதா⁴தி³விஸேஸாதி⁴க³மோ நத்தி²,
 அஜ்ஜத்தங் அத்தி², தஸ்மா இத்³தா⁴தி³னிப்³ப்த்தகேன புக்³க³லேன
 ப⁴விதப்³ப³ந்தி மஞ்ஞமானோ நனு அத்தி² கோசி இத்³தி⁴ங்
 விசுப்³ப்தீதிஆதி³மாஹ. தங் ஸப்³பங் உத்தானத்த²மேவ.

அபி⁴ஞ்ஞானுயோக³வண்ணனா.

15-18. ஞாதகானுயோகா³தி³வண்ணனா

197. இதா³னி மாதாதிஆதி³கோ ஞாதகானுயோகோ³. க²த்தியோதிஆதி³கோ
 ஜாதிஅனுயோகோ³. க³ஹட்டோ² பப்³ப³ஜிதோதி படிபத்திஅனுயோகோ³.
 தே³வோ மனுஸ்ஸோதி உபபத்திஅனுயோகோ³. ஸோதாபன்னோதிஆதி³கோ
 படிவேதா⁴னுயோகோ³, அரியானுயோகோ³திபி வுச்சதி. தே ஸப்³பே³
 உத்தானத்தா²யேவ. “அரஹா ஹுத்வா ந அரஹா”தி பனெத்த²
 மோக⁴பஞ்ஹத்தா ந வுத்தங்.

206. சத்தாரோ புரிஸயுகா³திஆதி³ ஸங்கா⁴னுயோகோ³, ஸோபி
 உத்தானத்தோ²யேவ.

209. ஸங்க²தோதிஆதி³ ஸச்சிகட்ட²ஸபா⁴வானுயோகோ³. தத்த² ததியா
 கோடிதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ததா²ருபஸ்ஸ ஸச்சிகட்ட²ஸ்ஸ அபா⁴வதோ
 படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ. புன புட்டோ² புக்³க³லங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா
 தஸ்ஸேவ.

211. அஞ்ஞோ புக்³க³லோதிபஞ்ஹேபி ஸங்க²தேஹி க²ந்தே⁴ஹி
 அஞ்ஞத்தங் அனிச்ச²ந்தோ படிக்கே²போ தஸ்ஸேவ.

212. க²ந்தா⁴ ஸங்க²தாதிஆதி³ ஸங்க²தாஸங்க²தானி ஸருபேன
 த³ஸ்ஸெத்வா அஞ்ஞத்தபுச்ச²னத்த²ங் வுத்தங்.

213. ரூபங் ஸங்க²தந்திஆதி³ க²ந்தே⁴ விபா⁴க³தோ த³ஸ்ஸெத்வா
 அஞ்ஞத்தபுச்ச²னத்த²ங் வுத்தங்.

214. புக்³க³லஸ்ஸ உப்பாதோ³தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, “ஜாதித⁴ம்மா
 ஜராத⁴ம்மா, அதோ² மரணத⁴ம்மினோ”திஆதி³ஸுத்தவஸேன படிஞ்ஞா
 பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸங்க²தபா⁴வங் பனஸ்ஸ ஸோ ந இச்ச²தி, தஸ்மா
 படிக்கி²பதி.

215. புன ந உப்பாதோ³ பஞ்ஞாயதீதிஆதி³னா நயேன புட்டோ² “து³க்க²மேவ
 ஹி ஸம்போ⁴தி , து³க்க²ங் திட்ட²தி வேதி சா”திஆதி³வசனதோ (ஸங். நி. 1.171)
 புக்³க³லஸ்ஸ உப்பாதா³த³யோ நாம ந யுஜ்ஜந்தீதி படிஜானாதி.

216. அத்த²த்த²ம்ஹீதி அத்த²ங் வச்சதி நிப்³பா³னங். தத்த² அத்தீ²தி புச்ச²தி. தஸ்ஸ அத்தி²தாய ஸஸ்ஸதங், நத்தி²தாய. உச்சே²தோ³ ஆபஜ்ஜதி. தது³ப⁴யம்பி அனிச்ச²ந்தோ பச்சா² படிக்கி²பதி.

ஞாதகானுயோகா³தி³வண்ணனா.

19. படிவேதா⁴னுயோகா³தி³வண்ணனா

217. ப⁴வங் நிஸ்ஸாய பஞ்ஹே ப⁴வந்தி உபபத்திப⁴வங்.

218. வேத³னங் வேதி³யமானபஞ்ஹே வேத³னங் வேதி³யமானோ பரிக்க³ஹிதவேத³னோ யோகா³வசரோவ பஜானாதி, பா³லபுது²ஜ்ஜனோ நப்பஜானாதி.

224. காயானுபஸ்ஸனாதி³பஞ்ஹா உத்தானத்தா²யேவ.

226. பாராயனகா³தா²ய ஸுஞ்ஞதோ லோகங் அவெக்க²ஸ்ஸுதி ஸத்தஸுஞ்ஞதவஸேன க²ந்த⁴லோகங் ஒலோகேஹீதி அத்தோ².

228. புக்³க³லோ அவெக்க²தீதி ஸகவாதி³புச்சா². பரவாதி³ஸ்ஸ ஹி “ஸுஞ்ஞதோ லோகங் அவெக்க²ஸ்ஸு”தி கா³தா²ய யோ அவெக்க²தி, ஸோ புக்³க³லோதி லத்³தி⁴, தஸ்மா நங் ஏவங் புச்ச²தி. ஸஹ ரூபேனாதி ரூபகாயேன ஸத்³தி⁴ங். ததோ அனிஸ்ஸடோ ஹுத்வாதி அத்தோ². இத³ங் பஞ்சவோகாரவஸேன அனுஜானித்வா புன தங் ஜீவந்தி புட்டோ² ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேன படிக்கி²பதி. வினா ரூபேனாதி இத³ங் சதுவோகாரவஸேன அனுஜானித்வா புன அஞ்ஞங் ஜீவந்தி புட்டோ² ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேனேவ படிக்கி²பதி. “அப்³ப⁴ந்தரக³தோ”தி ச “ப³ஹித்³தா⁴ நிக்க²மித்வா”தி ச இத³ங் “ஸஹ ரூபேன வினா ரூபேனா”தி ஹெட்டா² வுத்தஸ்ஸ லக்க²ணவசனங். தத்த² அப்³ப⁴ந்தரக³தோதி ரூபஸ்ஸ அந்தோக³தோ, இதோ வா எத்தோ வா அனிக்க²மித்வா ரூபபரிச்சே²த³வஸேனேவ டி²தோ ஹுத்வாதி அத்தோ². நிக்க²மித்வாதி ரூபபரிச்சே²த³ங் அதிக்மித்வா. ரூபங் அனிஸ்ஸிதோ ஹுத்வாதி அத்தோ².

231. அனத்தாதி அத்தனா ஜீவேன புக்³க³லேன ரஹிதோ. ஏகத⁴ம்மேபி புக்³க³லோ நத்தீ²தி அத்தோ². ஏவங் ஸப்³ப³ஸுத்தானங் ஆக³மட்ட²கதா²ஸு வுத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. இத⁴ பன ஸந்தா⁴யபா⁴ஸிதமத்தமேவ வக்கா²ம.

237. வுத்தங் ப⁴க³வதா ஸப்பிகும்போ⁴திஆதி³ “ஸப்³பா³வ தே³ஸனா யதா²ருதவஸேனேவ அத்த²தோ ந க³ஹேதப்³பா³”தி த³ஸ்ஸனத்த²ங் ஆப⁴தங். யதா² ஹி ஸுவண்ணங் க³ஹேத்வா கதோ ஸுவண்ணவிகாரோ கும்போ⁴

ஸுவண்ணகும்போ⁴தி வுச்சதி, ந ஏவங் ஸப்பிங் க³ஹெத்வா கதோ
 ஸப்பிஸ்ஸ விகாரோ ஸப்பிகும்போ⁴ நாம அத்தி². யஸ்மிங் பன கும்போ⁴
 ஸப்பி பக்கி²த்தங், ஸோ ஸப்பிகும்போ⁴ நாமாதி அயமெத்த² அத்தோ².
 தேலகும்பா⁴தீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. யதா² ச நிப்³பா³னங் நிச்சங் து⁴வங், ந
 ஏவங் ப⁴த்தங் வா யாகு³ வா அத்தி². காலபரிச்சே²த³ங் பன அகத்வா தி³வஸே
 தி³வஸே த³ஸ்ஸாமாதி பஞ்ஞத்தவஸேன “நிச்சப⁴த்தங் து⁴வயாகூ³”தி
 வுச்சதீதி அயமெத்த² அத்தோ².

“அத்தி² புக்³க³லோ அத்தஹிதாய படிபன்னோ”திஆதீ³ஸுபி யதா² ரூபாதீ³யோ
 த⁴ம்மா பச்சத்தலக்க²ணஸாமஞ்ஞலக்க²ணவஸேன அத்தி², ந ஏவங் புக்³க³லோ
 . ரூபாதீ³ஸு பன ஸதி ‘ஏவங்நாமோ’ஏவங்கொத்தோ”தி வோஹாரோ ஹோதி.
 இதி இமினா லோகவோஹாரேன லோகஸம்முதியா லோகனிருத்தியா அத்தி²
 புக்³க³லோதி அயமெத்த² அத்தோ². வுத்தம்பி சேதங் ப⁴க³வதா - “இமா கோ²
 சித்த, லோகஸமஞ்ஞா லோகனிருத்தியோ லோகவோஹாரா
 லோகபஞ்ஞத்தியோ”தி (தீ³. நி. 1.440). ரூபாதீ³த⁴ம்மா பன வினாபி
 லோகஸம்முதிங் பச்சத்தஸாமஞ்ஞலக்க²ணவஸேன பஞ்ஞாபனதோ அத்தீ²தி
 அயமெத்த² அத்தோ².

பு³த்தா⁴னங் பன த்³வே கதா² ஸம்முதிகதா² ச பரமத்த²கதா² ச. தத்த²
 ஸத்தோ, புக்³க³லோ, தே³வோ, ப்³ரஹ்மாதிஆதி³கா ஸம்முதிகதா² நாம.
 அனிச்சங், து³க்க²ங், அனத்தா, க²ந்தா⁴, தா⁴துயோ, ஆயதனானி,
 ஸதிபட்டா²னா, ஸம்மப்பதா⁴னாதிஆதி³கா பரமத்த²கதா² நாம.

தத்த² யோ ஸம்முதிதே³ஸனாய ஸத்தோதி வா...பே... ப்³ரஹ்மாதி வாதி
 வுத்தே ஜானிதுங் படிவிஜ்ஜி²துங் நிய்யாதுங் அரஹத்தஜயக்³கா³ஹங் க³ஹேதுங்
 ஸக்கோதி, தஸ்ஸ ப⁴க³வா ஆதி³தோவ ஸத்தோதி வா புக்³க³லோதி வா
 போஸோதி வா தே³வோதி வா ப்³ரஹ்மாதி வா கதே²தி. யோ
 பரமத்த²தே³ஸனாய அனிச்சந்தி வா து³க்க²ந்தி வாதிஆதீ³ஸு அஞ்ஞதரங்
 ஸுத்வாவ ஜானிதுங் படிவிஜ்ஜி²துங் நிய்யாதுங் அரஹத்தஜயக்³கா³ஹங்
 க³ஹேதுங் ஸக்கோதி. தஸ்ஸ அனிச்சந்திஆதீ³ஸு அஞ்ஞதரங் கதே²தி. ததா²
 ஸம்முதிகதா²ய பு³ஜ்ஜ²னகஸத்தஸ்ஸ ந பட²மங் பரமத்த²கத²ங் கதே²தி.
 ஸம்முதிகதா²ய பன போ³தெ⁴த்வா பச்சா² பரமத்த²கத²ங் கதே²தி .
 பரமத்த²கதா²ய பு³ஜ்ஜ²னகஸத்தஸ்ஸாபி ந பட²மங் ஸம்முதிகத²ங் கதே²தி.
 பரமத்த²கதா²ய பன போ³தெ⁴த்வா பச்சா² ஸம்முதிகத²ங் கதே²தி. பகதியா பன
 பட²மமேவ பரமத்த²கத²ங் கதெ²ந்தஸ்ஸ தே³ஸனா லூகா²காரா ஹோதி.
 தஸ்மா பு³த்தா⁴ பட²மங் ஸம்முதிகத²ங் கதெ²த்வா பச்சா² பரமத்த²கத²ங்
 கதெ²ந்தி. தே ஸம்முதிகத²ங் கதெ²ந்தாபி ஸச்சமேவ ஸபா⁴வமேவ
 அமுஸாவ கதெ²ந்தி. பரமத்த²கத²ங் கதெ²ந்தாபி ஸச்சமேவ ஸபா⁴வமேவ
 அமுஸாவ கதெ²ந்தி. அயஞ்ஹி -

“து³வே ஸச்சானி அக்கா²ஸி, ஸம்பு³த்³தோ⁴ வத³தங் வரோ;
ஸம்முதிங் பரமத்த²ஞ்ச, ததியங் நுபலப்³ப⁴தி”.

தத்த² -

“ஸங்கேதவசனங் ஸச்சங், லோகஸம்முதிகாரணங்;
பரமத்த²வசனங் ஸச்சங், த⁴ம்மானங் தத²லக்க²ண”ந்தி.

அபரோ நயோ - த்³வே ப⁴க³வதோ தே³ஸனா பரமத்த²தே³ஸனா ச
க²ந்தா⁴தி³வஸேன, ஸம்முதிதே³ஸனா ச ஸப்பிகும்பா⁴தி³வஸேன. ந ஹி
ப⁴க³வா ஸமஞ்ஞங் அதிதா⁴வதி. தஸ்மா “அத்தி² பக்³க³லோ”தி
வசனமத்ததோ அபி⁴னிவேஸோ ந காதப்³போ³. ஸத்தா²ரா ஹி -

“பஞ்ஞத்திங் அனதிக்கம்ம, பரமத்தோ² பகாஸிதோ;
ஸமஞ்ஞங் நாதிதா⁴வெய்ய, தஸ்மா அஞ்ஞோபி பண்டி³தோ;
பரமத்த²ங் பகாஸெந்தோ, ஸமஞ்ஞங் நாதிதா⁴வயே”.

ஸேஸங் ஸப்³ப³த்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

பக்³க³லகதா² நிட்டி²தா.

2. பரிஹானிகதா²

1. வாத³யுத்திபரிஹானிவண்ணனா

239. இதா³னி பரிஹானிகதா² ஹோதி. பரிஹானித⁴ம்மோ அபரிஹானித⁴ம்மோ, “த³வேமே, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மா ஸெக்க²ஸ்ஸ, பி⁴க்கு²னோ பரிஹானாய ஸங்வத்தந்தி” (அ. நி. 2.185), “பஞ்சிமே, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மா ஸமயவிமுத்தஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோ பரிஹானாய ஸங்வத்தந்தி” (அ. நி. 5.149) ஏவமாதீ³னி ஹி ஸுத்தானி நிஸ்ஸாய ஸம்மிதியா வஜ்ஜிபுத்தகா ஸப்³புத்தி²வாதி³னோ ஏகச்சே ச மஹாஸங்கி⁴கா அரஹதோபி பரிஹானிங் இச்ச²ந்தி, தஸ்மா தே வா ஹொந்து அஞ்ஞேயேவ வா, யேஸங் அயங் லத்³தி⁴, தேஸங் லத்³தி⁴பி⁴ந்த³னத்த²ங் பரிஹாயதி அரஹா அரஹத்தாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்ர பரிஹாயதீதி த³வே பரிஹானியோ பத்தபரிஹானி ச அப்பத்தபரிஹானி ச. தத்த² “து³தியம்பி கோ² ஆயஸ்மா கோ³தி⁴கோ தம்ஹா ஸாமயிகாய சேதோவிமுத்தியா பரிஹாயீ”தி (ஸங். நி. 1.159) அயங் பத்தபரிஹானி நாம. “மா வோ ஸாமஞ்ஞத்தி²கானங் ஸதங் ஸாமஞ்ஞத்தோ² பரிஹாயீ”தி (ம. நி. 1.416-418) அயங் அப்பத்தபரிஹானி. தாஸு இத⁴ பத்தபரிஹானி அதி⁴ப்பேதா. தஞ்ஹி ஸந்தா⁴ய ஆமந்தாதி படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸகஸமயே பன இமங் பத்தபரிஹானிங் நாம லோகியஸமாபத்தியாவ இச்ச²ந்தி, ந அரஹத்தாதீ³ஹி ஸாமஞ்ஞப²லேஹி. பரஸமயேபி நங் ஸப்³புஸாமஞ்ஞப²லேஸு ஸப்³புப⁴வேஸு ஸப்³புகாலேஸு ஸப்³பே³ஸஞ்ச புக்³கலானங் ந இச்ச²ந்தி. தங் பன தேஸங் லத்³தி⁴மத்தமேவாதி ஸப்³புங் லத்³தி⁴ஜாலங் பி⁴ந்தி³துங் புன ஸப்³புத்தா²திஆதி³னா நயேன தே³ஸனா வட்³டி⁴தா.

தத்த² யஸ்மா பரவாதீ³ கமேன பரிஹாயித்வா ஸோதாபத்திப²லே டி²தஸ்ஸ அரஹதோ பரிஹானிங் ந இச்ச²தி, உபரிப²லேஸு டி²தஸ்ஸேவ இச்ச²தி. யஸ்மா ச ரூபாரூபப⁴வேஸு டி²தஸ்ஸ ந இச்ச²தி, கம்மாராமதாதீ³னங் பன பரிஹானியத⁴ம்மானங் பா⁴வதோ காமப⁴வே டி²தஸ்ஸேவ இச்ச²தி, தஸ்மா “ஸப்³புத்தா²”தி புட்டோ² படிக்கி²பதி. புன த³ஹ்ஹங் கத்வா புட்டோ² காமப⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ஸப்³புஸ்மிம்பி ஹி காமப⁴வே பரிஹானிகரா காமகு³ணா அத்தி², தஸ்மா தத்த² பரிஹாயதீதி தஸ்ஸ லத்³தி⁴.

ததியபுச்சா²ய பரிஹானீதி பரிஹானிகரே த⁴ம்மே புச்ச²தி. தத்த² யஸ்மா பரிஹானி நாம கம்மாராமதாதி³த⁴ம்மா, விஸேஸதோ வா காமராக³ப்யாபாதா³ ஏவ, தே ச ரூபாரூபப⁴வே நத்தி², தஸ்மா “ந ஹேவ”ந்தி படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ.

ஸப்³பு³தா³தி காலபுச்சா². தத்த² பட²மபஞ்ஹே யோனிலேஸாமனஸிகாரகாலே அபரிஹாயனதோ படிக்கி²பதி. து³தியே அயோனிலேஸாமனஸிகரோதோ ரத்திபா⁴கே³ வா தி³வஸபா⁴கே³ வா ஸப்³பு³தா³ பரிஹாயனதோ படிஜானாதி. ததியே பரிஹானிகரத⁴ம்மஸமாயோகே³ ஸதி முஹுத்தமேவ பரிஹானி நாம ஹோதி, ததோ பு³பே³ அபரிஹீனஸ்ஸ பச்சா² பரிஹீனஸ்ஸ ச பரிஹானி நாம நத்தீ²தி படிக்கி²பதி.

ஸப்³பே³வ அரஹந்தோதி பஞ்ஹானங் பட²மஸ்மிங் திக்கி²ந்த்³ரியே ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. து³தியஸ்மிங் முதி³ந்த்³ரியே ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ததியஸ்மிம்பி திக்கி²ந்த்³ரியாவ அதி⁴ப்பேதா. தேஸஞ்ஹி ஸப்³பே³ஸம்பி பரிஹானி ந ஹோதீதி தஸ்ஸ லத்³தி⁴.

ஸெட்டி²உதா³ஹரணே பட²மபுச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, து³தியா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்ராயங் அதி⁴ப்பாயோ - யங் மங் தும்ஹே புச்ச²த² - “அரஹா அரஹத்தா பரிஹாயந்தோ சதூஹி ப²லேஹி பரிஹாயதீ”தி, தத்ர வோ படிபுச்சா²மி - “சதூஹி ஸதஸஹஸ்ஸேஹி ஸெட்டி² ஸெட்டி²த்தங் கரொந்தோ ஸதஸஹஸ்ஸேஹி பரிஹீனே ஸெட்டி² ஸெட்டி²த்தா பரிஹீனோ ஹோதீ”தி. ததோ ஸகவாதி³னா ஏகதே³ஸேன பரிஹானிங் ஸந்தா⁴ய “ஆமந்தா”தி வுத்தே ஸப்³பு³ஸாபதெய்யா பரிஹீனோ ஹோதீதி புச்ச²தி. ததா² அபரிஹீனத்தா ஸகவாதீ³ ந ஹேவாதி வத்வா அத² நங் “ஏவமேவ அரஹாபி பரிஹாயதி ச. ந ச சதூஹி ப²லேஹீ”தி உப்பன்னலத்³தி⁴கங் து³தியங் ப⁴பு³பஞ்ஹங் புச்ச²தி. பரவாதீ³ ஸெட்டி²னோ அப⁴பு³பு³தாய நியமங் அபஸ்ஸந்தோ படிஜானித்வா அரஹதோ சதூஹி ப²லேஹி பரிஹானிப⁴பு³பு³தங் புட்டோ² “நியதோ ஸம்போ³தி⁴பராயணோ”தி (அ. நி. 3.87) வசனஸ்ஸ அயோனிலேஸா அத்த²ங் க³ஹேத்வா லத்³தி⁴யங் டி²தோ ஸோதாபத்திப²லதோ பரிஹாயிதுங் அப⁴பு³பு³தங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. தங் பனஸ்ஸ லத்³தி⁴மத்தமேவாதி.

எத்தாவதா வாத்³யுத்தி நாம நிட்டி²தா ஹோதி.

2. அரியபுக்³க³லஸங்ஸந்த³னபரிஹானிவண்ணனா

240. இதா³னி அரியபுக்³க³லஸங்ஸந்த³னா ஆரத்³தா⁴. தத்த² யஸ்மா கேசி அரஹதோவ பரிஹானிங் இச்ச²ந்தி, கேசி அனாகா³மினோபி, கேசி ஸகதா³கா³மிஸ்ஸபி. ஸோதாபன்னஸ்ஸ பன ஸப்³பே³பி ந இச்ச²ந்தியேவ. யே அரஹத்தா பரிஹாயித்வா அனாகா³மிஸகதா³கா³மிபா⁴வே டி²தா, தேஸங் பரிஹானிங் இச்ச²ந்தி, ந இதரேஸங் அனாகா³மிஸகதா³கா³மீனங். ஸோதாபன்னஸ்ஸ பன தேபி ஸப்³பு³தா²பி ந இச்ச²ந்தியேவ, தஸ்மா பெய்யாலமுகே²ன புச்சா² கதா. தத்த² தேஸங் லத்³தி⁴வஸேன படிஞ்ஞா ச படிக்கே²போ ச வேதி³தப்³பா³. “பரிஹாயதி அனாகா³மீ அனாகா³மிப²லா”தி ஹி பஞ்ஹஸ்மிங் யே அனாகா³மினோ பரிஹானிங் ந இச்ச²ந்தி, தேஸங் வஸேன

படிக்கே²போ. யே பகதிஅனாகா³மினோ வா அரஹத்தா பரிஹாயித்வா
டி²தஅனாகா³மினோ வா பரிஹானிங் இச்ச²ந்தி, தேஸங் வஸேன படிஞ்ஞாதி
இத³மெத்த² நயமுக²ங். தஸ்ஸானுஸாரேன ஸப்³ப³பெய்யாலா அத்த²தோ
வேதி³தப்³பா³.

241. யங் பனெத்த² “ஸோதாபத்திப²லஸ்ஸ அனந்தரா அரஹத்தங்யேவ
ஸச்சிகரோதீ”தி வுத்தங், தங் பரிஹீனஸ்ஸ புன வாயமதோ அரஹத்தப்பத்திங்
ஸந்தா⁴ய வுத்தங். இதரோ ஸோதாபத்திப²லானந்தரங் அரஹத்தஸ்ஸ
அபா⁴வா படிக்கி²பதி.

242. ததோ பரங் “பரிஹானி நாமேஸா கிலேஸப்பஹானஸ்ஸ வா
மந்த³தாய ப⁴வெய்ய, மக்³க³பா⁴வனாதீ³னங் வா அனதி⁴மத்ததாய,
ஸச்சானங் வா அத³ஸ்ஸனேனா”தி ஏவமாதீ³னங் வஸேன அனுயுஞ்ஜிதுங்
கஸ்ஸ ப³ஹுதரா கிலேஸா பஹீனாதிஆதி³ வுத்தங். தங் ஸப்³ப³ங்
உத்தானாதி⁴ப்பாயமேவ ஸுத்தானங் பனத்தோ² ஆக³மட்ட²கதா²ஸு
வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³போ³.

262. ஸமயவிமுத்தோ அரஹா அரஹத்தா பரிஹாயதீதி எத்த²
முதி³ந்த³ரியோ ஸமயவிமுத்தோ, திக்கி²ந்த³ரியோ அஸமயவிமுத்தோதி
தேஸங் லத்³தி⁴. ஸகஸமயே பன அவஸிப்பத்தோ ஜா²னலாபீ⁴
ஸமயவிமுத்தோ, வஸிப்பத்தோ ஜா²னலாபீ⁴ சேவ ஸப்³பே³ ச அரியபுக்³க³லா
அரியே விமொக்கே² அஸமயவிமுத்தாதி ஸன்னிட்டா²னங். ஸோ பன தங்
அத்தனோ லத்³தி⁴ங் க³ஹெத்வா ஸமயவிமுத்தோ பரிஹாயதி, இதரோ ந
பரிஹாயதீ”தி ஆஹ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவ.

அரியபுக்³க³லஸங்ஸந்த³னபரிஹானிவண்ணனா.

3. ஸுத்தஸாத⁴னபரிஹானிவண்ணனா

265. இதா³னி ஸுத்தஸாத⁴னா ஹோதி. தத்த² உச்சாவசாதி
உத்தமஹீனபே⁴த³தோ உச்சா ச அவசா ச. படிபாதா³தி படிபதா³. ஸமணேன
பகாஸிதாதி புத்³த⁴ஸமணேன ஜோதிதா. ஸுகா²படிபதா³ ஹி கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞா
உச்சா. து³க்கா²படிபதா³ த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞா அவசா. இதரா த்³வே ஏகேனங்கே³ன
உச்சா, ஏகேன அவசா. பட²மங் வுத்தா ஏவ வா உச்சா, இதரோ திஸ்ஸோபி
அவசா. தாய சேதாய உச்சாவசாய படிபதா³ய ந பாரங் தி³கு³ணங் யந்தி,
ஏகமக்³கே³ன த்³விக்க²த்துங் நிப்³பா³னங் ந க³ச்ச²ந்தீதி அத்தோ². கஸ்மா? யேன
மக்³கே³ன யே கிலேஸா பஹீனா, தேன தேஸங் புன அப்பஹாதப்³ப³தோ.
ஏதேன பரிஹானித⁴ம்மாபா⁴வங் தீ³பேதி. நயித³ங் ஏககு³ணங் முதந்தி தஞ்ச
இத³ங் பாரங் ஏகவாரங்யேவ பு²ஸனாரஹங் ந ஹோதி. கஸ்மா? ஏகேன

மக்³கே³ன ஸப்³புகிலேஸானங் அப்பஹானதோ. ஏதேன ஏகமக்³கே³னேவ அரஹத்தாபா⁴வங் தீ³பேதி.

அத்தி² சி²ன்னஸ்ஸ சே²தி³யந்தி சி²ன்னஸ்ஸ கிலேஸவட்டஸ்ஸ புன சி²ந்தி³தப்³பங் கிஞ்சி அத்தீ²தி புச்ச²தி. இதரோ திக்கி²ந்த்³ரியங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பித்வா புன புட்டோ² முதி³ந்த்³ரியங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ஸகவாதீ³ ஸுத்தங் ஆஹரித்வா நத்தி²பா⁴வங் து³ஸ்ஸேதி. தத்த² ஓக⁴பாஸோதி கிலேஸோகோ⁴ சேவ கிலேஸபாஸோ ச.

266. கதஸ்ஸ படிசயோதி பா⁴விதஸ்ஸ மக்³கஸ்ஸ புன பா⁴வனா. இதா⁴பி படிக்கே²பபடிஜானநானி புரிமனயேனேவ வேதி³தப்³பா³னி.

267. பரிஹானாய ஸங்வத்தந்தீ²தி பரவாதி³னா ஆப⁴தே ஸுத்தே பஞ்ச த⁴ம்மா அப்பத்தபரிஹானாய சேவ லோகியஸமாபத்திபரிஹானாய ச ஸங்வத்தந்தி. ஸோ பன பத்தஸ்ஸ அரஹத்தப²லஸ்ஸ பரிஹானாய ஸல்லக்கே²தி. தேனேவ அத்தி² அரஹதோ கம்மாராமதாதி ஆஹ. இதரோபி அஸமயவிமுத்தங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பித்வா இதரங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. காமராக³வஸேன வா பவத்தமானங் தங் படிக்கி²பித்வா இதரதா² பவத்தமானங் படிஜானாதி. ராகா³தீ³னங் பன அத்தி²தங் புட்டோ² படிஜானிதுங் ந ஸக்கோதி.

268. கிங் பரியுட்டி²தோதி கேன பரியுட்டி²தோ அனுப³த்³தோ⁴ அஜ்ஜொ²த்த²தோ வா ஹுத்வாதி அத்தோ². அனுஸயபுச்சா²யபி திக்கி²ந்த்³ரியமுதி³ந்த்³ரியவஸேனேவ படிக்கே²பபடிஜானநானி வேதி³தப்³பா³னி. கல்யாணானுஸயோதி வசனமத்தஸாமஞ்ஞேன வா படிஜானாதி. ராகோ³ உபசயங் க³ச்ச²தீ²தி பா⁴வனாய பஹீனங் ஸந்தா⁴யாஹ. பரதோ தோ³ஸமோஹேஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஸக்காயதி³ட்டி²ஆதீ³னங் பன து³ஸ்ஸனேன பஹீனத்தா உபசயங் ந இச்ச²தி. ஸேஸங் ஸப்³புத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ஸுத்தஸாத⁴னா.

பரிஹானிகதா² நிட்டி²தா.

3. ப்ரஹ்மசரியகதா²

1. ஸுத்த²ப்ரஹ்மசரியகதா²வண்ணனா

269. இதா³னி ப்ரஹ்மசரியகதா² ஹோதி. தத்த² த்³வே ப்ரஹ்மசரியவாஸா, மக்³க³பா²வனா ச பப்³ப³ஜ்ஜா ச. பப்³ப³ஜ்ஜா ஸப்³ப³தே³வேஸு நத்தி². மக்³க³பா²வனா ட²பெத்வா அஸஞ்ஞஸத்தே ஸேஸேஸு அப்படிஸித்தா². தத்த² யே பரனிம்மிதவஸவத்திதே³வே உபாதா³ய தது³பரிதே³வேஸு மக்³க³பா²வனம்பி ந இச்ச²ந்தி ஸெய்யதா²பி ஸம்மிதியா, தே ஸந்தா²ய நத்தி² தே³வேஸுதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. “தீஹி, பி²க்க²வே, டா²னேஹி ஜம்புதீ³பகா மனுஸ்ஸா உத்தரகுருகே ச மனுஸ்ஸே அதி²க்³க³ண்ஹந்தி தே³வே ச தாவதிங்ஸே. கதமேஹி தீஹி? ஸுரா ஸதிமந்தோ இத² ப்ரஹ்மசரியவாஸோ”தி (அ. நி. 9.21) இத³ங் ஸுத்தங் நிஸ்ஸாய த்³வேபி ப்ரஹ்மசரியவாஸா நத்தி² தே³வேஸுதி உப்பன்னலத்தி²வஸேன படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. புன த்³வின்னம்பி ப்ரஹ்மசரியானங் அந்தராயிகத²ம்மவஸேனேவ ஸப்³பே³ தே³வா ஜளாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² ஹத்த²ஸங்வாசிகாதி மூகா³ விய ஹத்த²முத்தா²ய வத்தாரோ. பரதோ அத்தி² தே³வேஸுதி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, மக்³க³பா²வனங் ஸந்தா²ய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. படிஞ்ஞாய அதி²ப்பாயங் அஸல்லக்கெ²த்வா பப்³ப³ஜ்ஜாவஸேன அனுயோகோ³ பரவாதி³ஸ்ஸ.

270. யத்த² நத்தி² பப்³ப³ஜ்ஜாதி பஞ்ஹே கி³ஹீனஞ்சேவ ஏகச்சானஞ்ச தே³வானங் மக்³க³படிஸாப²ங் ஸந்தா²ய படிக்கே²போ தஸ்ஸேவ. புன புட்டோ² பச்சந்தவாஸினோ சேவ அஸஞ்ஞஸத்தே ச ஸந்தா²ய படிஞ்ஞா தஸ்ஸேவ. யோ பப்³ப³ஜ்ஜீதிஆதீ³ஸு புச்சா²ஸுபி ஏஸேவ நயோ. புன “அத்தி² தே³வேஸு”தி பஞ்ஹேபி மக்³க³பா²வனங் ஸந்தா²யேவ படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ, “ஸப்³ப³தே³வேஸு”தி வுத்தே அஸஞ்ஞஸத்தே ஸந்தா²ய படிக்கே²போ தஸ்ஸேவ.

271. மனுஸ்ஸேஸுதி பஞ்ஹத்³வயே ஜம்புதீ³பகே ஸந்தா²ய படிஞ்ஞா. பச்சந்தவாஸினோ ஸந்தா²ய படிக்கே²போ வேதி³தப்³போ³.

அத்தி² யத்த² அத்தீ³தி அத்தி² தே தே³வா, அத்தி² வா ஸோ பதே³ஸோ, யத்த² அத்தீ³தி ஏவங் ஸத்தபதே³ஸவிபா²க³முகே²ன விஸ்ஸஜ்ஜனங் ஸகவாதி³ஸ்ஸ. இமினா நயேன ஸப்³பே³ ஏகந்தரிகபஞ்ஹா வேதி³தப்³பா³.

272. ஸுத்தானுயோகே³ குஹிங் ப²லுப்பத்தீ³தி தஸ்ஸ அனாகா³மினோ அரஹத்தப²லுப்பத்தி குஹிந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்தே²வாதி ஸுத்தா²வாஸேஸுதி அத்தோ².

ஹந்த³ ஹீதி காரணத்தே² நிபாதோ. இத³ங் வுத்தங் ஹோதி - யஸ்மா அனாகா³மிபுக்³லோ இத⁴ லோகே பா⁴விதேன மக்³கே³ன தத்த² ஸுத்தா⁴வாஸேஸு ப²லங் ஸச்சிகரோதி, ந தத்த² அஞ்ஞங் மக்³கங் பா⁴வேதி, தஸ்மா நத்தி² தே³வேஸு ப்ரஹ்மசரியவாஸோதி.

2. ஸங்ஸந்த³னப்ரஹ்மசரியவண்ணனா

273. இதா³னி யதி³ அஞ்ஞத்த² பா⁴விதேன மக்³கே³ன அஞ்ஞத்த² ப²லஸச்சிகிரியா ஹோதி, ஸோதாபன்னாதீ³னம்பி ஸியாதி ஏதமத்த²ங் தஸ்ஸேதுங் புன அனாகா³மீதிஆதீ³னங் ஸங்ஸந்த³னபுச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² அனாகா³மிஸ்ஸ ப²லஸச்சிகிரியாய படிஞ்ஞா, ஸேஸானங் ப²லஸச்சிகிரியாய படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ. இத⁴ பா⁴விதமக்³கோ³ ஹி அனாகா³மீ இத⁴விஹாயனிட்²டோ² நாம ஹோதி. ஸோ இத⁴ அனாகா³மிமக்³கங் பா⁴வெத்வா “ஓபபாதி³கோ தத்த²பரினிப்³பாயீ³”தி வசனதோ “புன மக்³கபா⁴வனங் வினா உபபத்திவஸேனேவ அரஹத்தப²லங் ஸச்சிகரோதி”தி தஸ்ஸ லத்³தி⁴. ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மினோ பன தத்த² மக்³கங் பா⁴வெத்வா தத்ருபபத்திகா நாம ஹோந்தீதி தேஸங் இதா⁴க³மனஞ்ஞேவ நத்தி². இதி ஸோ அனாகா³மிஸ்ஸ ப²லஸச்சிகிரியங் புட்²டோ² படிஜானாதி. இதரேஸங் படிக்கி²பதி.

அனாகா³மீ புக்³லோ தத்த² பா⁴விதேன மக்³கே³னாதி பஞ்ஹே “அனாகா³மினோ தத்த² மக்³கபா⁴வனாவ நத்தீ²”தி லத்³தி⁴யா படிக்கி²பதி. மக்³கோ³ ச பா⁴வீயதி, ந ச கிலேஸா பஹீயந்தீதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ , ரூபாவசரமக்³கங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ரூபாவசரமக்³கே³ன ஹி ஸோ இத⁴விஹாயனிட்²டோ² நாம ஜாதோ.

அனாகா³மீ புக்³லோ கதகரணீயோதி பஞ்ஹே “ஓபபாதி³கோ தத்த²பரினிப்³பாயீ³”தி வசனதோ உபபத்தியாவஸ்ஸ கதகரணீயாதி³பா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. அரஹாதி பஞ்ஹே இத⁴பரினிப்³பாயினோ அரஹதோ வஸேனேவ படிக்கி²பதி. புன புட்²டோ² தத்த²பரினிப்³பாயினோ வஸேன படிஜானாதி.

அத்தி² அரஹதோ புனப்³ப⁴வோதிஆதீ³ஸுபி தத்த²பரினிப்³பாயீ³ இத⁴பரினிப்³பாயீ³னங் வஸேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. அப்படிவித்³தா⁴குப்போவ தத்த²பரினிப்³பாயீ³தி புட்²டோ² இதே⁴வ பா⁴விதேன மக்³கே³ன தஸ்ஸ அகுப்பபடிவேத⁴ங் இச்ச²ந்தோ படிக்கி²பதி.

யதா² மிகோ³தி பட²மங் உதா³ஹரணங் பரவாதி³ஸ்ஸ, து³தியங் ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ஸேஸங் ஸப்³ப³த்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ப்³ரஹ்மசரியகதா² நி¹ட்டி²தா.

3. ஓதி⁴ஸோகதா²வண்ணனா

274. இதா³னி ஓதி⁴ஸோகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யே
ஸோதாபன்னாதீ³னங் நானாபி⁴ஸமயவஸேன து³க்க²த³ஸ்ஸனாதீ³ஹி
ஓதி⁴ஸோ ஓதி⁴ஸோ ஏகதே³ஸேன ஏகதே³ஸேன கிலேஸப்பஹானங்
இச்ச²ந்தி ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி ஸம்மிதியாத³யோ, தேஸங் தங் லத்³தி⁴ங்
பி⁴ந்தி³துங் ஓதி⁴ஸோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ.
புன அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ, ஏகதே³ஸேன
ஸோதாபன்னாதி³பா⁴வஸ்ஸ அபா⁴வதோ படிக்கே²போ பரவாதி³ஸ்ஸ.
இமினா உபாயேன ஸப்³பவாரேஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³தி.

ஓதி⁴ஸோகதா²வண்ணனா.

4. ஜஹதிகதா²

1. நஸுத்தாஹரணகதா²வண்ணனா

279. இதா³னி ஜஹதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “ஜா²னலாபீ⁴ புது²ஜ்ஜனோ ஸஹ ஸச்சாபி⁴ஸமயா அனாகா³மீ நாம ஹோதி, தஸ்ஸ புது²ஜ்ஜனகாலேயேவ காமராக³ப்யாபாதா³ பஹீனா”தி லத்³தி⁴ ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி ஸம்மிதியானங், தேஸங் தங் லத்³தி⁴ங் பி⁴ந்தி³துங் ஜஹதி புது²ஜ்ஜனோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, ஜா²னவிக்க²ம்பி⁴தானங் பன தேஸங் பரியுட்டா²னங் அபஸ்ஸந்தஸ்ஸ படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. யஸ்மா பன தேஸங் ஜா²னவிக்க²ம்பி⁴தானம்பி அனாகா³மிமக்³கே³னேவ அச்சந்தங் பஹானங் ஹோதி, தஸ்மா புன அச்சந்தந்திஆதி³அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ, ததா²ரூபஸ்ஸ பஹானஸ்ஸ அபா⁴வதோ படிக்கே²போ இதரஸ்ஸ. விக்க²ம்பே⁴தீதி அச்சந்தவிக்க²ம்ப⁴னமேவ ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ததோ பரங் அனாகா³மிமக்³க³ட்டே²ன ஸத்³தி⁴ங் புது²ஜ்ஜனஸங்ஸந்த³னங் ஹோதி. தங் உத்தானத்த²மேவ.

280. ததோ பரங் அனாகா³மிப²லே ஸண்டா²தீதி புட்டோ² ஜா²னானாகா³மிதங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. அரஹத்தே ஸண்டா²தீதி புட்டோ² த³ஸ்ஸனமக்³கே³ன உத்³த⁴ம்பா⁴கியானங் பஹானாபா⁴வதோ படிக்கி²பதி.

அபுப்³பங் அசரிமங் தயோ மக்³கே³தி புட்டோ² ததா²ரூபாய பா⁴வனாய அபா⁴வா படிக்கி²பதி. புன புட்டோ² திண்ணங் மக்³கா³னங் கிச்சஸப்³பா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ஸாமஞ்ஞுப²லபுச்சா²ஸுபி ஏஸேவ நயோ. கதமேன மக்³கே³னாதி புட்டோ² அனாகா³மிமக்³கே³னாதி ஜா²னானாகா³மிதங் ஸந்தா⁴ய வத்³தி. புன ஸங்யோஜனப்பஹானங் புட்டோ² திண்ணங் அனாகா³மிமக்³கே³ன தேஸங் கிலேஸானங் அப்பஹெய்யத்தா படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² பட²மமக்³க³ஸ்ஸேவ ஜா²னானாகா³மிமக்³க³பா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ஜஹதிகதா².

5. ஸப்³ப³மத்தீ²திகதா²

1. வாத³யுத்திவண்ணனா

282. இதா³னி ஸப்³ப³மத்தீ²திவாத³கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “யங் கிஞ்சி ரூபங் அதீதானாக³தபச்சுப்பன்னங்...பே... அயங் வச்சதி ரூபக்க²ந்தோ⁴”திஆதி³வசனதோ (விப⁴. 2) “ஸப்³பே³பி அதீதாதி³பே⁴தா³ த⁴ம்மா க²ந்த⁴ஸபா⁴வங் ந விஜஹந்தி, தஸ்மா ஸப்³ப³ங் அத்தி²யேவ நாமா”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி ஸப்³ப³மத்தி²வாதா³னங், தேஸங் லத்³தி⁴விஸோத⁴னத்த²ங் ஸப்³ப³மத்தீ²தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, வுத்தப்பகாராய லத்³தி⁴யா ட²த்வா படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸப்³ப³தா²தி ஸப்³ப³ஸ்மிங் ஸரீரே ஸப்³ப³மத்தீ²தி புச்ச²தி. ஸப்³ப³தா³தி ஸப்³ப³ஸ்மிங் காலே ஸப்³ப³மத்தீ²தி புச்ச²தி. ஸப்³பே³ன ஸப்³ப³ந்தி ஸப்³பே³னாகாரேன ஸப்³ப³மத்தீ²தி புச்ச²தி. ஸப்³பே³ஸூதி ஸப்³பே³ஸு த⁴ம்மேஸு ஸப்³ப³மத்தீ²தி புச்ச²தி. அயோக³ந்தி அயுத்தங். நானாஸபா⁴வானஞ்ஹி யோகோ³ ஹோதி, ந ஏகஸபா⁴வஸ்ஸ. இதி இமஸ்மிங் பஞ்ஹே ரூபங் வேத³னாய, வேத³னங் வா ரூபேன அனானங் ஏகலக்க²ணமேவ கத்வா ஸப்³ப³மத்தீ²தி புச்ச²தி. யம்பி நத்தி² தம்பத்தீ²தி யம்பி ச²ட்ட²க²ந்தா⁴தி³கங் ஸஸவிஸாணாதி³கங் வா கிஞ்சி நத்தீ²தி ஸித்த³த⁴ங், தம்பி தே அத்தீ²தி புச்ச²தி. ஸப்³ப³மத்தீ²தி யா தி³ட்டி² ஸா தி³ட்டி² மிச்சா²தி³ட்டி²தி, யா தி³ட்டி² ஸா தி³ட்டி² ஸம்மாதி³ட்டி²தி ஹேவமத்தீ²தி இமினா இத³ங் புச்ச²தி - யா தே ஏஸா ஸப்³ப³மத்தீ²தி தி³ட்டி², ஸா தி³ட்டி² அயாதா²வகத்தா மிச்சா²தி³ட்டி²தி ஏவங் யா அம்ஹாகங் தி³ட்டி², ஸா தி³ட்டி² யாதா²வகத்தா ஸம்மாதி³ட்டி²தி ஏவங் தவ ஸமயே அத்தீ²தி புச்ச²தி. இதரோ ஸப்³பே³ஸுபி ஏதேஸு நயேஸு வுத்தப்பகாராய அத்தி²தாய அபா⁴வதோ படிக்கி²பதி. இமேஸு பன ஸப்³பே³ஸுபி நயேஸு “ஆஜானாஹி நிக்³ஹ”ந்தி ஆதி³ங் கத்வா ஸப்³பே³ கதா²மக்³க³பே⁴தோ³ வித்தா²ரதோ வேதி³தப்³போ³தி அயங் தாவெத்த² வாத³யுத்தி.

2. காலஸங்ஸந்த³னவண்ணனா

283-284. இதா³னி அதீதங் அத்தீ²தி காலஸங்ஸந்த³னங் ஹோதி. தத்த² அதீதங் அத்தீ²திஆதி³கங் ஸுத்³தி⁴கஸங்ஸந்த³னங். அதீதங் ரூபங் அத்தீ²திஆதி³கங் க²ந்த⁴வஸேன காலஸங்ஸந்த³னங்.

285. பச்சுப்பன்னங் ரூபங் அப்பியங் கரித்வாதி அதீதானாக³தங் பஹாய பச்சுப்பன்னரூபமேவ அப்பியங் அவிப⁴ஜிதப்³ப³ங் கரித்வா. ரூபபா⁴வங் ஜஹதீதிபஞ்ஹே நிருத்த⁴ஸ்ஸாபி ரூபஸ்ஸ ரூபக்க²ந்த⁴ஸங்க³ஹிதத்தா படிக்கி²பதி. ரூபபா⁴வங் ந ஜஹதீதி படிலோமபஞ்ஹேபி ரூபக்க²ந்தே⁴ன ஸங்க³ஹிதத்தாவ படிஜானாதி. ஓதா³தங் வத்த²ங் அப்பியங் கரித்வாதி எத்த²

கிஞ்சாபி ந ஸப்³பங் வத்த²ங் ஓதா³தங், இமினா பன வத்த²ந்தி அவத்வா “ஓதா³தங் வத்த²ங் அப்பியங் கரித்வா”தி வுத்தே ஸகவாதி³னா ஏகத்த²தா அனுஞ்ஞாதா. ஓதா³தபா⁴வங் ஜஹதீதி பஞ்ஹே வண்ணவிக³மங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. வத்த²பா⁴வங் ஜஹதீதி எத்த² பன பஞ்ஞத்தியா அவிக³த்ததா படிக்கே²போ தஸ்ஸேவ. படிலோமேபி ஏஸேவ நயோ.

286. அதீதங் அதீதபா⁴வங் ந ஜஹதீதி புட்லோ² “யதி³ ஜஹைய்ய, அனாக³தங் வா பச்சப்பன்னங் வா ஸியா”தி மஞ்ஞமானோ படிஜானாதி. அனாக³தங் அனாக³தபா⁴வங் ந ஜஹதீதி புட்லோ² பன “யதி³ ந ஜஹைய்ய, அனாக³தமேவஸ்ஸ , பச்சப்பன்னபா⁴வங் ந பாபுணைய்யா”தி மஞ்ஞமானோ படிக்கி²பதி. பச்சப்பன்னபஞ்ஹேபி அதீதபா⁴வங் அனாபஜ்ஜனதோ³ஸோ ஸியாதி படிக்கி²பதி. அனுலோமபஞ்ஹேஸுபி இமினாவ நயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

287. ஏவங் ஸுத்தி⁴கனயங் வத்வா புன க²ந்த⁴வஸேன த³ஸ்ஸேதுங் அதீதங் ரூபந்திஆதி³ வுத்தங். தங் ஸப்³பங் பாளிஅனுஸாரேனேவ ஸக்கா ஜானிதுங்.

வசனஸோத⁴னவண்ணனா

288. இதா³னி “அதீதங் ந்வத்தீ²”திஆதி³ வசனஸோத⁴னா ஹோதி. தத்த² ஹஞ்சி அதீதங் ந்வத்தீ²தி யதி³ அதீதங் நோ அத்தீ²தி அத்தோ². அதீதங் அத்தீ²தி மிச்சா²தி அதீதஞ்ச தங் அத்தி² சாதி மிச்சா² ஏவ. தஞ்ஞேவ அனாக³தங் தங் பச்சப்பன்னந்தி புட்லோ² அனாக³தக்க²ணேயேவஸ்ஸ பச்சப்பன்னதாய அபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய காலனானத்தேன படிக்கி²பதி.

து³தியங் புட்லோ² யங் உப்பாத³தோ புப்³பே³ அனாக³தங் அஹோஸி, தஸ்ஸ உப்பன்னகாலே பச்சப்பன்னத்தா படிஜானாதி. ஹுத்வா ஹோதி ஹுத்வா ஹோதீதி யதே³தங் தயா “அனாக³தங் ஹுத்வா பச்சப்பன்னங் ஹோதீ”தி வத³தா தஞ்ஞேவ அனாக³தங் தங் பச்சப்பன்னந்தி லத்³தி⁴வஸேன “அனாக³தங் வா பச்சப்பன்னங் வா ஹுத்வா ஹோதீ”தி வுத்தங். கிங் தே தம்பி ஹுத்வா ஹோதீதி? இதரோ ஹுத்வா பூ⁴தஸ்ஸ புன ஹுத்வா அபா⁴வதோ ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதி.

து³தியங் புட்லோ² யஸ்மா தங் அனாக³தங் ஹுத்வா பச்சப்பன்னங் ஹொந்தங் “ஹுத்வா ஹோதீ”தி ஸங்க²ங் க³தங், தஸ்மா படிஜானாதி. அத² நங் ஸகவாதீ³ “யதி³ தே தங் அனாக³தங் ஹுத்வா பச்சப்பன்னங் ஹொந்தங் ‘ஹுத்வா ஹோதீ’தி ஸங்க²ங் க³தங், புன ஹுத்வா ஹோதி, யங் அனாக³தங் ந ஹுத்வா பச்சப்பன்னங் ந ஹொந்தங் ‘ந ஹுத்வா ந ஹோதீ’தி ஸங்க²ங் க³தங் ஸஸவிஸாணங், கிங் தே தம்பி புன ந ஹுத்வா ந ஹோதீ”திஅதி⁴ப்பாயேன

ந ஹுத்வா ந ஹோதி ந ஹுத்வா ந ஹோதீதி பஞ்ஹங் புச்ச²தி. இதரோ
 “யங் நத்தி², தங் நத்தி²தாய, ஏவ அனாக³தங் ந ஹுத்வா பச்சப்பன்னங் ந
 ஹோதீதி நஹுத்வானஹோதி நாம தாவ ஹோது, புன
 நஹுத்வானஹோதிபா⁴வோ பனஸ்ஸ குதோ”தி மஞ்ஞமானோ படிக்கி²பதி.
 தஞ்ஞேவ பச்சப்பன்னங் தங் அதீதந்தி பஞ்ஹேபி
 பச்சப்பன்னக்க²ணேயேவஸ்ஸ அதீததாய அபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய காலனானத்தா
 படிக்கி²பதி.

து³தியபஞ்ஹே புட்ளோ² யங் அதீதபா⁴வதோ புப்³பே³ பச்சப்பன்னங்
 அஹோஸி, தஸ்ஸேவ அதீதத்தா படிஜானாதி. ஹுத்வா ஹோதி ஹுத்வா
 ஹோதீதி யதே³தங் தயா “பச்சப்பன்னங் ஹுத்வா அதீதங் ஹோதீ”தி வத³தா
 “தஞ்ஞேவ பச்சப்பன்னங் தங் அதீத”ந்தி லத்³தி⁴வஸேன “பச்சப்பன்னங் வா
 அதீதங் வா ஹுத்வா ஹோதீ”தி வுத்தங், கிங் தே தம்பி ஹுத்வா ஹோதீதி?
 இதரோ ஹுத்வா பூ⁴தஸ்ஸ புன ஹுத்வா அபா⁴வதோ ந ஹேவந்தி
 படிக்கி²பதி.

து³தியபஞ்ஹே யஸ்மா தங் பச்சப்பன்னங் ஹுத்வா அதீதங் ஹொந்தங்
 “ஹுத்வா ஹோதீ”தி ஸங்க²ங் க³தங், தஸ்மா படிஜானாதி . அத² நங் ஸகவாதீ³
 “யதி³ தே தஞ்ஞேவ பச்சப்பன்னங் ஹுத்வா அதீதங் ஹொந்தங் ‘ஹுத்வா
 ஹோதீ’தி ஸங்க²ங் க³தங், புன ஹுத்வா ஹோதி, யங் பச்சப்பன்னங் ந
 ஹுத்வா அதீதங் ந ஹொந்தங் ‘ந ஹுத்வா ந ஹோதீ’தி ஸங்க²ங் க³தங்
 ஸஸவிஸாணங், கிங் தே தம்பி புன ந ஹுத்வா ந ஹோதீ”தி அதி⁴ப்பாயேன
 ந ஹுத்வா ந ஹோதி ந ஹுத்வா ந ஹோதீதி பஞ்ஹங் புச்ச²தி. இதரோ
 “யங் நத்தி², தங் நத்தி²தாய ஏவ பச்சப்பன்னங் ந ஹுத்வா அதீதங் ந ஹோதீதி
 நஹுத்வானஹோதி நாம தாவ ஹோது. புன நஹுத்வானஹோதிபா⁴வோ
 பனஸ்ஸ குதோ”தி மஞ்ஞமானோ படிக்கி²பதி. உப⁴யங் ஏகதோ கத்வா ஆக³தே
 ததியபஞ்ஹேபி இமினாவுபாயேன யோஜனா காதப்³பா³.

அபரோ நயோ - யதி³ தஞ்ஞேவ அனாக³தங் தங் பச்சப்பன்னங்,
 அனாக³தஸ்ஸ பச்சப்பன்னே வுத்தோ ஹோதிபா⁴வோ, பச்சப்பன்னஸ்ஸ ச
 அனாக³தே வுத்தோ ஹுத்வாபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதி. ஏவங் ஸந்தே அனாக³தம்பி
 ஹுத்வாஹோதி நாம. பச்சப்பன்னம்பி ஹுத்வாஹோதியேவ நாம. தேன தங்
 புச்ச²ம - “கிங் தே ஏதேஸு ஏகேகங் ஹுத்வா ஹோதி ஹுத்வா ஹோதீ”தி?
 இதரோ - “தஞ்ஞேவ அனாக³தங் தங் பச்சப்பன்ன”ந்தி பஞ்ஹே
 படிக்கி²த்தனயேனேவ படிக்கி²பித்வா புன புட்ளோ² து³தியே பஞ்ஹே
 படிஞ்ஞாதனயேனேவ படிஜானாதி. அத² நங் ஸகவாதீ³ “தஞ்ஞேவ அனாக³தங்
 தங் பச்சப்பன்ன”ந்தி பஞ்ஹாவஸேன தேஸு ஏகேகங் ஹுத்வா ஹோதி
 ஹுத்வா ஹோதீதி படிஜானந்தங் புரிமங் படிக்கி²த்தபஞ்ஹங் பரிவத்தித்வா
 புச்ச²ந்தோ ந ஹுத்வா ந ஹோதி ந ஹுத்வா ந ஹோதீதி புச்ச²தி.

தஸ்ஸத்தோ² - நனு “தயா தஞ்ஞேவ அனாக³தங் தங் பச்சப்பன்ன”ந்தி வுத்தே பட²மபஞ்ஹங் படிக்கி²பந்தேன அனாக³தஸ்ஸ ஹோதிபா⁴வோ பச்சப்பன்னஸ்ஸ ச ஹுத்வாபா⁴வோ படிக்கி²த்தோதி. தேன அனாக³தங் ந ஹோதி நாம, பச்சப்பன்னங் ந ஹுத்வா நாம.

து³தியபஞ்ஹே ச தஞ்ஞேவ அனாக³தங் தங் பச்சப்பன்னந்தி படிஞ்ஞாதங். ஏவங் ஸந்தே அனாக³தம்பி ந ஹுத்வா ந ஹோதி நாம. பச்சப்பன்னம்பி ந ஹுத்வா ந ஹோதியேவ நாம. தேன தங் புச்சா²ம - “கிங் தே ஏதேஸு ஏகேகங் ந ஹுத்வா ந ஹோதி ந ஹுத்வா ந ஹோதீ”தி? பரவாதீ³ ஸப்³பு³தோ அந்த⁴காரேன பரியோனத்³தோ⁴ விய தேஸங் நஹுத்வானஹோதிபா⁴வங் அபஸ்ஸந்தோ ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதி.

து³தியவாரேபி யதி³ தஞ்ஞேவ பச்சப்பன்னங் தங் அதீதங், பச்சப்பன்னஸ்ஸ அதீதே வுத்தோ ஹோதிபா⁴வோ, அதீதஸ்ஸ ச பச்சப்பன்னே வுத்தோ ஹுத்வாபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதி, ஏவங் ஸந்தே பச்சப்பன்னம்பி ஹுத்வாஹோதி நாம, அதீதம்பி ஹுத்வாஹோதியேவ நாம. தேன தங் புச்சா²ம - “கிங் தே ஏதேஸு ஏகேகங் ஹுத்வா ஹோதி ஹுத்வா ஹோதீ”தி? இதரோ தஞ்ஞேவ பச்சப்பன்னங் தங் அதீதந்திபஞ்ஹே படிக்கி²த்தனயேனேவ படிக்கி²பித்வா புன புட்²டோ² து³தியபஞ்ஹே படிஞ்ஞாதனயேனேவ படிஜானாதி. அத² நங் ஸகவாதீ³ “தஞ்ஞேவ பச்சப்பன்னங் தங் அதீத”ந்தி பஞ்ஹாவஸேன தேஸு ஏகேகங் ஹுத்வா ஹோதி ஹுத்வா ஹோதீதி படிஜானந்தங் புரிமங் படிக்கி²த்தபஞ்ஹங் பரிவத்தித்வா புச்ச²ந்தோ ந ஹுத்வா ந ஹோதி ந ஹுத்வா ந ஹோதீதி புச்ச²தி. தஸ்ஸத்தோ² - நனு தயா தஞ்ஞேவ பச்சப்பன்னங் தங் அதீதந்தி வுத்தே பட²மபஞ்ஹங் படிக்கி²பந்தேன பச்சப்பன்னஸ்ஸ ஹோதிபா⁴வோ, அதீதஸ்ஸ ச ஹுத்வாபா⁴வோ படிக்கி²த்தோதி. தேன பச்சப்பன்னங் நஹோதி நாம. அதீதங் நஹுத்வா நாம.

து³தியபஞ்ஹே ச தே “தஞ்ஞேவ பச்சப்பன்னங் தங் அதீத”ந்தி படிஞ்ஞாதங். ஏவங் ஸந்தே பச்சப்பன்னம்பி ந ஹுத்வா ந ஹோதி நாம, அதீதம்பி ந ஹுத்வா ந ஹோதியேவ நாம. தேன தங் புச்சா²ம - “கிங் தே ஏதேஸு ஏகேகங் ந ஹுத்வா ந ஹோதி, ந ஹுத்வா ந ஹோதீ”தி. பரவாதீ³ ஸப்³பு³தோ அந்த⁴காரேன பரியோனத்³தோ⁴ விய தேஸங் நஹுத்வானஹோதிபா⁴வங் அபஸ்ஸந்தோ ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதி.

ததியவாரேபி யதி³ தஞ்ஞேவ அனாக³தங் தங் பச்சப்பன்னங் தங் அதீதங்; அனாக³தபச்சப்பன்னானங் பச்சப்பன்னாதீதேஸு வுத்தோ ஹோதிபா⁴வோ, பச்சப்பன்னாதீதானஞ்ச அனாக³தபச்சப்பன்னேஸு வுத்தோ ஹுத்வாபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதி. ஏவங் ஸந்தே அனாக³தம்பி ஹுத்வாஹோதி நாம. பச்சப்பன்னம்பி அதீதம்பி ஹுத்வா ஹோதியேவ நாம. தேன தங் புச்சா²ம - “கிங் தே தீஸுபி

ஏதேஸு ஏகேகங் ஹுத்வா ஹோதி ஹுத்வா ஹோதீ"தி? இதரோ "தஞ்ஞேவ அனாக³தங், தங் பச்சுப்பன்னங், தங் அதீத"ந்திபஞ்ஹே படிக்கி²த்தனயேனேவ படிக்கி²பித்வா புன புட் டோ² து³தியபஞ்ஹே படிஞ்ஞாதனயேனேவ படிஜானாதி. அத² நங் ஸகவாதீ³ "தஞ்ஞேவ அனாக³தங், தங் பச்சுப்பன்னங், தங் அதீத"ந்தி பஞ்ஹாவஸேன தேஸு ஏகேகங் ஹுத்வா ஹோதி, ஹுத்வா ஹோதீதி படிஜானந்தங் புரிமங் படிக்கி²த்தபஞ்ஹங் பரிவத்தித்வா புச்ச²ந்தோ ந ஹுத்வா ந ஹோதி ந ஹுத்வா ந ஹோதீதி புச்ச²தி. தஸ்ஸத்தோ² - நனு தயா தஞ்ஞேவ அனாக³தங், தங் பச்சுப்பன்னங், தங் அதீதந்தி வுத்தே பட²மபஞ்ஹங் படிக்கி²பந்தேன அனாக³தபச்சுப்பன்னானங் ஹோதிபா⁴வோ; பச்சுப்பன்னாதீதானஞ்ச ஹுத்வாபா⁴வோ படிக்கி²த்தோதி? தேன அனாக³தங் பச்சுப்பன்னஞ்ச ந ஹோதி நாம. பச்சுப்பன்னஞ்ச அதீதஞ்ச ந ஹுத்வா நாம.

து³தியபஞ்ஹே ச தே "தஞ்ஞேவ அனாக³தங், தங் பச்சுப்பன்னங், தங் அதீத"ந்தி படிஞ்ஞாதங். ஏவங் ஸந்தே அனாக³தம்பி ந ஹுத்வா ந ஹோதி நாம, பச்சுப்பன்னம்பி அதீதம்பி ந ஹுத்வா ந ஹோதியேவ நாம. தேன தங் புச்ச²ம - "கிங் தே ஏதேஸு ஏகேகங் ந ஹுத்வா ந ஹோதி ந ஹுத்வா ந ஹோதீ"தி? பரவாதீ³ ஸப்³புதோ அந்த⁴காரேன பரியோனத்³தோ⁴ விய தேஸங் ந ஹுத்வா ந ஹோதிபா⁴வங் அபஸ்ஸந்தோ ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதீதி. நிக்³க³ஹாதீ³னி பனெத்த² ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ யோஜேதப்³பா³னி.

வசனஸோத⁴னவண்ணனா நிட்டி²தா.

அதீதசக்கு²ருபாதி³கதா²வண்ணனா

289. அதீதங் சக்கு² அதீதிஆதீ³ஸுபி சக்கா²தி³பா⁴வாவிஜஹனேனேவ அத்தி²தங் படிஜானாதி. பஸ்ஸதீதிஆதீ³னி புட் டோ² பன தேஸங் விஞ்ஞாணானங் கிச்சாபா⁴வவஸேன படிக்கி²பதி.

அதீதஞாணாதி³கதா²வண்ணனா

290. தேன ஞாணேன ஞாணகரணீயங் கரோதீதி பஞ்ஹே தஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ நிருத்³த⁴த்தா கிச்சபா⁴வமஸ்ஸ அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. புன புட் டோ² அதீதாரம்மணங் பச்சுப்பன்னங் ஞாணங் அதீதானங் த⁴ம்மானங் ஜானந்தோ அதீதங் ஞாணந்தி லேஸேன பச்சுப்பன்னமேவ "அதீதங் ஞாண"ந்தி கத்வா தேன ஞாணேன ஞாணகரணீயஸ்ஸ அத்தி²தாய படிஜானாதி. அத²ஸ்ஸ ஸகவாதீ³ லேஸோகாஸங் அத³த்வா தேன ஞாணேன து³க்க²ங் பரிஜானாதீதிஆதி³மாஹ. இதரோ அதீதாரம்மணேனேவ ஞாணேன இமேஸங் சதுன்னங் கிச்சானங் அபா⁴வா படிக்கி²பதி. அனாக³தபஞ்ஹேபி ஏஸேவ நயோ. பச்சுப்பன்னபஞ்ஹோ சேவ ஸங்ஸந்த³னபஞ்ஹோ ச உத்தானத்தா²யேவ.

அரஹந்தாதி³கதா²வண்ணனா

291. அரஹதோ அதீதோ ராகோ³ அத்தீ²திஆதீ³ஸுபி
ராகா³தி³பா⁴வாவிஜஹந்தோ ஏவங் படிஜானாதி. ஸராகோ³திஆதீ³ஸு
ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேன சேவ யுத்திவிரோத⁴ப⁴யேன ச படிக்கி²பதி.

பத³ஸோத⁴னகதா²வண்ணனா

295. ஏவங் ஸப்³ப³ம்பி பாளிஅனுஸாரேனேவ விதி³த்வா பரதோ அத்தி²
ஸியா அதீதங், ஸியா ந்வாதீதந்தி எத்த² ஏவமத்தோ² வேதி³தப்³போ³. யங்
அதீதமேவ அத்தி², தங் அதீதங். யங் பச்சுப்பன்னானாக³தங் அத்தி², தங் நோ
அத்தி², தங் நோ அதீதங். தேனாதீதங் ந்வாதீதங், ந்வாதீதங் அதீதந்தி தேன
காரணேன அதீதங் நோ அதீதங், நோ அதீதங் அதீதந்தி.
அனாக³தபச்சுப்பன்னபுச்சா²ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

ஸுத்தஸாத⁴னவண்ணனா

296. ந வத்தப்³ப³ங் “அதீதங் அத்தி² அனாக³தங் அத்தீ²”தி
ஸுத்தஸாத⁴னாய புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. புன
அத்தனோ லத்³தி⁴ங் நிஸ்ஸாய யங்கிஞ்சி, பி⁴க்க²வே, ரூபந்தி
அனுயோகோ³ பரவாதி³ஸ்ஸேவ. து³தியனயே புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா
இதரஸ்ஸ. ஏவங் ஸப்³ப³த்த² புச்சா² ச படிஞ்ஞா ச வேதி³தப்³பா³. யங் பனேதங்
பரவாதி³னா அனாக³தஸ்ஸ அத்தி²பா⁴வஸாத⁴னத்த²ங் “நனு வத்தங்
ப⁴க³வதா கப³ளீகாரே, சே, பி⁴க்க²வே”தி ஸுத்தஸ்ஸ பரியோஸானே அத்தி²
தத்த² ஆயதிங் புனப்³ப⁴வாபி⁴னிப்³ப³த்தீதிஆதி³ த³ஸ்ஸிதங் ந தங்
அனாக³தஸ்ஸ அத்தி²பா⁴வஸாத⁴கங் . தஞ்ஹி ஹேதுனங் பரினிட்டி²தத்தா
அவஸ்ஸங் பா⁴விதங் ஸந்தா⁴ய தத்த² வத்தங். அயங் ஸுத்தாதி⁴ப்பாயோ.
ஸேஸங் ஸப்³ப³த்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ஸப்³ப³மத்தீ²திகதா²வண்ணனா நிட்டி²தா.

6. அதீதக்க²ந்தா⁴தி³கதா²

1. நஸுத்தஸாத⁴னகதா²வண்ணனா

297. இதா³னி “அதீதங் க²ந்தா⁴”திஆதி³கதா² ஹோதி. தத்த² க²ந்தா⁴தி³பா⁴வாவிஜஹனதோ அதீதானாக³தானங் அத்தி²தங் இச்ச²ந்தஸ்ஸ அதீதங் க²ந்தா⁴தி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, அதீதஸ்ஸ க²ந்த⁴ஸங்க³ஹிதத்தா ஆமந்தாதி படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. புன அதீதங் நத்தீ²தி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, தஸ்ஸ நிருத்திபத²ஸுத்தேன அத்தி²தாய வாரிதத்தா படிக்கே²போ ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ஆயதனதா⁴துபுச்சா²ஸுபி அனாக³தபஞ்ஹேஸுபி பச்சுப்பன்னேன ஸத்தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³த்வா அனுலோமபடிலோமதோ ஆக³தபஞ்ஹேஸுபி “அதீதங் ரூப”ந்திஆதி³பஞ்ஹேஸுபி இமினாவுபாயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

2. ஸுத்தஸாத⁴னவண்ணனா

298. ஸுத்தஸாத⁴னே பன ந வத்தப்³ப³ந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² நத்தி² சேதேதி நத்தி² ச ஏதே த⁴ம்மாதி அத்தோ². க²ந்தா⁴தி³பா⁴வே ஸதி நத்தி²தங் அனிச்ச²ந்தஸ்ஸ ஆமந்தாதி படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ, அத² நேஸங் நத்தி²பா⁴வஸாத⁴னத்த²ங் ஸுத்தாஹரணங் ஸகவாதி³ஸ்ஸ. து³தியபுச்சா²பி பரவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ, ஸுத்தாஹரணங் பரவாதி³ஸ்ஸ. தங் பன நேஸங் க²ந்தா⁴தி³பா⁴வமேவ ஸாதே⁴தி, ந அத்தி²பா⁴வந்தி ஆஹடம்பி அனாஹடஸதி³ஸமேவாதி.

அதீதங் க²ந்தா⁴திஆதி³கதா²வண்ணனா.

7. ஏகச்சங்அத்தீ²திகதா²

1. அதீதாதி³ஏகச்சகதா²வண்ணனா

299. இதா³னி ஏகச்சங் அத்தீ²தி கதா² ஹோதி. தத்த² யே “ஏகச்சங் அதீதங் அத்தீ²”தி மஞ்ஞந்தி, ஸெய்யதா²பி கஸ்ஸபிகா; தேஸங் லத்தி³தி⁴பி⁴ந்த³னத்த²ங் அதீதங் அத்தீ²தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, ஏகச்சங் அத்தீ²தி விஸ்ஸஜ்ஜனங் பரவாதி³ஸ்ஸ. அயஞ்ஹி அதி⁴ப்பாயோ - அவிபக்கவிபாகங் அத்தி², விபக்கவிபாகங் நத்தீ²தி. ஏகச்சங் நிருத்த⁴ந்தி அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தஸ்ஸத்தோ² - யதி³ தே அதீதங் ஏகச்சங் அத்தி² ஏகச்சங் நத்தி², ஏவங் ஸந்தே ஏகச்சங் அதீதங் நிருத்த⁴ங், ஏகச்சங் அதீதங் அனிருத்த⁴ங், ததே²வ டி²தந்தி ஆபஜ்ஜதி. விக³தந்திஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

அவிபக்கவிபாகத⁴ம்மா ஏகச்சேதி இத³ங் யஸ்மா யேஸங் ஸோ அவிபக்கவிபாகானங் அத்தி²தங் இச்ச²தி, தேபி அதீதாயேவ. தஸ்மா யதா² தே அதீதங் ஏகச்சங் அத்தி², கிங் ததா² அவிபக்கவிபாகாபி த⁴ம்மா ஏகச்சே அத்தீ² ஏகச்சே நத்தீ²தி சோதே³துங் வுத்தங். விபக்கவிபாகாதி இத³ங் யேஸங் ஸோ நத்தி²தங் இச்ச²தி, தேஸங் வஸேன சோதே³துங் வுத்தங். அவிபாகாதி இத³ங் அப்யாகதானங் வஸேன சோதே³துங் வுத்தங். இதி இமேஸங் திண்ணங் ராஸீனங் வஸேன ஸப்³பே³ஸு அனுலோமபடிலோமேஸு படிஞ்ஞா ச படிக்கே²போ ச வேதி³தப்³பா³. அதீதா ஏகதே³ஸங் விபக்கவிபாகா, ஏகதே³ஸங் அவிபக்கவிபாகாதி விப்பகதவிபாகா வுச்சந்தி. யேன ஹி கம்மேன படிஸந்தி⁴ நிப்³பத்திதா, ப⁴வங்க³ம்பி சுதிபி தஸ்ஸேவ விபாகோ. தஸ்மா படிஸந்தி⁴தோ யாவ சுதி, தாவ தங் விப்பகதவிபாகங் நாம ஹோதி. ததா²ருபே த⁴ம்மே ஸந்தா⁴யேதங் வுத்தங்.

விபச்சிஸ்ஸந்தீதி கத்வா தே அத்தீ²தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. யதா² த⁴ம்மத⁴ரஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ நித்த³தா³யந்தஸ்ஸாபி ப³ஹுபவத்தினோ த⁴ம்மா அத்தீ²தி வுச்சந்தி, ஏவங் லோகவோஹாரவஸேன அத்தி²தங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. விபச்சிஸ்ஸந்தீதி கத்வா பச்சுபன்னாதி து³தியபஞ்ஹே “கம்மானங் அவினாஸஸங்கா²தோ கம்மூபசயோ நாமேகோ அத்தீ²”தி லத்தி³யங் ட²த்வா படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ.

2. அனாக³தாதி³ஏகச்சகதா²வண்ணனா

300. அனாக³தங் அத்தீ²திஆதீ³ஸுபி ஏகச்சங் அத்தீ²தி உப்பாதி³னோ த⁴ம்மே ஸந்தா⁴ய வத³தி. ஸேஸங் ஸப்³பத்த² ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா உத்தானத்த²மேவாதி.

ஏகச்சங்அத்தீ²திகதா²வண்ணனா.

8. ஸதிபட்டா²னகதா²வண்ணனா

301. இதா³னி ஸதிபட்டா²னகதா² ஹோதி. “தத்த² - சதுன்னங், பி⁴க்க²வே, ஸதிபட்டா²னானங் ஸமுத³யஞ்ச அத்த²ங்க³மஞ்ச தே³ஸெஸ்ஸாமீ”தி (ஸங். நி. 5.408) ஸதிபட்டா²னஸங்யுத்தே வுத்தனயேனேவ யேஸங் காயாத³யோ ஸதியா ஆரம்மணத⁴ம்மே க³ஹெத்வா “ஸப்³பே³ த⁴ம்மா ஸதிபட்டா²னா”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானங். அந்த⁴கா நாம பு³ப³ஸேலியா, அபரஸேலியா, ராஜகி³ரியா, ஸித்³த⁴த்தி²காதி இமே பச்சா² உப்பன்னநிகாயா. தேஸங் லத்³தி⁴விவேசனத்த²ங் புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² யஸ்மா “பதிட்டா²தி ஏதேஸுதி பட்டா²னா . கா பதிட்டா²தி? ஸதி. ஸதியா பட்டா²னா ஸதிபட்டா²னா”தி இமினா அத்தே²ன ஸதிகோ³சராபி ஸதிபட்டா²னா. “பதிட்ட²ஹந்தீதி பட்டா²னா. கா பதிட்ட²ஹந்தி? ஸதியோ. ஸதியோவ பட்டா²னா ஸதிபட்டா²னா”தி இமினா அத்தே²ன ஸதியோவ ஸதிபட்டா²னா. தஸ்மா த³வேபி வாதா³ பரியாயேன யுஜ்ஜந்தி. யே பன தங் பரியாயங் பஹாய ஏகந்தேனேவ “ஸப்³பே³ த⁴ம்மா ஸதிபட்டா²னா”தி வத³ந்தி, தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, ஆரம்மணவஸேன படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸப்³பே³ த⁴ம்மா ஸதீதி அனுயுத்தஸ்ஸ பன ஸப்³பே³ஸங் ஸதிஸபா⁴வாபா⁴வதோ படிக்கே²போ தஸ்ஸேவ. தத்த² க²யகா³மீதிஆதீ³னி மக்³க³விஸேஸனானி. ஏகாயனமக்³கோ³ ஹி கிலேஸானங் க²யபூ⁴தங் நிப்³பா³னங் க³ச்ச²தீதி க²யகா³மீ. சத்தாரி ஸச்சானி பு³ஜ்ஜந்தோ க³ச்ச²தீதி போ³த⁴கா³மீ. வட்டங் அபசினந்தோ க³ச்ச²தீதி அபசயகா³மீ. ஏவமேதேஹி பதே³ஹி “கிங் தே ஸப்³பே³ த⁴ம்மா ஏவருபோ தே ஏகாயனோ மக்³கோ³ ஹோதீ”தி புச்ச²தி. அனாஸவா அஸங்யோஜனியாதிஆதீ³னிபி லோகுத்தரபா⁴வங் புச்ச²னத்தா²ய வுத்தானி. பு³த்தா⁴னுஸ்ஸதீதிஆதீ³னி பபே⁴த³புச்சா²வஸேன வுத்தானி.

சக்கா²யதனங் ஸதிபட்டா²னந்திஆதி³ ஸப்³ப³த⁴ம்மானங் பபே⁴த³புச்சா²வஸேன வுத்தங். தத்தா²பி ஸதிவஸேன படிக்கே²போ, ஆரம்மணவஸேன படிஞ்ஞாதி. ஏவங் ஸப்³ப³பஞ்ஹேஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. ஸுத்தஸாத⁴னா உத்தானத்தா²யேவாதி.

ஸதிபட்டா²னகதா²வண்ணனா நிட்டி²தா.

9. ஹேவத்தி²கதா²வண்ணனா

304. இதா³னி ஹேவத்தி²கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “ஸப்³பே³பி
அதீதாதி³பே⁴தா³ த⁴ம்மா ரூபாதி³வஸேன அத்தி², அதீதங்
அனாக³தபச்சுப்பன்னவஸேன, அனாக³தபச்சுப்பன்னானி வா அதீதாதி³வஸேன
நத்தி²; தஸ்மா ஸப்³ப³மேவித³ங் ஏவங் அத்தி² ஏவங் நத்தீ²”தி லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி வுத்தப்பபே⁴தா³னங் அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய
அதீதங் அத்தீ²தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ஹேவத்தி² ஹேவ நத்தீ²தி
விஸ்ஸஜ்ஜனங் பரவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² ஹேவாதி ஏவங் . அத² நங் ஸகவாதீ³
“யதி³ அதீதோவ ஏவங் அத்தி², ஏவங் நத்தீ²தி லத்³தி⁴, ஏவங் ஸந்தே
ஸோயேவ அத்தி², ஸோயேவ நத்தி² நாமா”தி புச்ச²ந்தோ ஸேவத்தி², ஸேவ
நத்தீ²தி ஆஹ. இதரோ தேனேவ ஸபா⁴வேன அத்தி²தங், தேனேவ நத்தி²தங்
ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² ஸகபா⁴வேனேவ அத்தி²தங்,
பரபா⁴வேனேவ நத்தி²தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ததோ பரங் அத்த²ட்டோ²
நத்த²ட்டோ²தி அத்தி²ஸபா⁴வோ நத்தி²ஸபா⁴வோ நாம ஹோதீதி புச்ச²தி.
இமினாவுபாயேன ஸப்³ப³வாரேஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. பரியோஸானே பன
“தேன ஹி அதீதங் ஹேவத்தி², ஹேவ நத்தீ²”தி ச “தேன ஹி ரூபங்
ஹேவத்தி², ஹேவ நத்தீ²”தி சாதிஆதீ³னி வத்வா கிஞ்சாபி பரவாதி³னா லத்³தி⁴
பதிட்டா²பிதா, அயோனிஸோ பதிட்டா²பிதத்தா பனேஸா
அப்பதிட்டா²பிதாயேவாதி.

ஹேவத்தி²கதா²வண்ணனா.

மஹாவக்³கோ³ நிட்டி²தோ.

2. து³தியவக்³கோ³

1. பருபஹாரவண்ணனா

307. இதா³னி பருபஹாரகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யே அரஹத்தங் படிஜானந்தானங் அப்பத்தே பத்தஸஞ்ஞீனங் அதி³மானிகானங் குஹகானங் வா அரஹத்தங் படிஜானந்தானங் ஸுக்கவிஸ்ஸட்டி²ங் தி³ஸ்வா “மாரகாயிகா தே³வதா அரஹதோ அஸுசிங் உபஸங்ஹரந்தீ”தி மஞ்ஞந்தி; ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி பு³ப³ஸேலியா ச அபரஸேலியா ச; தே ஸந்தா³ய அத்தி² அரஹதோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. இதா³னி யஸ்மா ஸுக்கவிஸ்ஸட்டி² நாம ராக³ஸமுட்டா²னா ஹோதி, தஸ்மா அத்தி² அரஹதோ ராகோ³தி அனுயோகோ³ ஆரத்³தோ³. ஸோ ஸப்³போ³பி உத்தானத்தோ²யேவ.

மாரகாயிகா தே³வதா அத்தனோதிஆதி³பஞ்ஞே யஸ்மா தாஸங் தே³வதானங் ஸுக்கவிஸ்ஸட்டி² நாம நத்தி², அஞ்ஞேஸம்பி ஸுக்கங் க³ஹேத்வா ந உபஸங்ஹரந்தி, அரஹதோ பன ஸுக்கமேவ நத்தி², தஸ்மா ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதி.

நேவ அத்தனோதிபஞ்ஞே பன நிம்மினித்வா உபஸங்ஹரந்தீதி லத்³தி³யா படிஜானாதி. லோமகூபேஹீதிபஞ்ஞே ஸப்பிதேலானங் விய லோமகூபேஹி உபஸங்ஹரணாபா³வங் தி³ஸ்வா படிக்கி²பதி.

308. ஹந்த³ ஹீதி வசஸாயத்தே² நிபாதோ. “அரஹா நு கோ² அஹங், நோ”தி ஏவங் விமதிங் கா³ஹயிஸ்ஸாமாதி ஏவங் வசஸாயங் கத்வா உபஸங்ஹரந்தீதி அத்தோ². அத்தி² அரஹதோ விமதீதி புட்டோ² அட்ட²வத்து²கங் விசிகிச்ச²ங் ஸந்தா³ய படிக்கி²பதி, து³தியங் புட்டோ² இத்தி²புரிஸானங் நாமகொ³த்தாதீ³ஸு ஸன்னிட்டா²னாபா³வங் ஸந்தா³ய படிஜானாதி.

309. அத்தி² தஸ்ஸ ஆஸயோதி தஸ்ஸ ஸுக்கஸ்ஸ உச்சாரபஸ்ஸாவானங் விய பதிட்டா²னோகாஸோ அத்தீ²தி புச்ச²தி.

312. ஸத³ம்மகுஸலஸ்ஸாதி அத்தனோ அரஹத்தத³ம்மமத்தேயேவ குஸலஸ்ஸ. பஞ்ஞாவிமுத்தங் ஸந்தா³யேவங் வத³தி. பரத³ம்மகுஸலஸ்ஸாதி ஸத³ம்மதோ பரஸ்மிங் அட்ட²ஸமாபத்தித³ம்மேபி குஸலஸ்ஸ. உப³தோபா³க³விமுத்தங் ஸந்தா³யேவங் வத³தி. ஸேஸமெத்த² பாளிஅனுஸாரேனேவ வேதி³தப்³பந்தி.

பருபஹாரகதா²வண்ணனா.

2-3-4. அஞ்ஞாணாதி³கதா²வண்ணனா

314. இதா³னி அஞ்ஞாணங், கங்கா², பரவிதரணாதி திஸ்ஸோ கதா² நாம ஹொந்தி. தத்த² யேஸங் “அரஹதோ இத்தி²புரிஸாதீ³னங் நாமகொ³த்தாதீ³ஸு ஞாணப்பவத்தியா அபா⁴வேன அத்தி² அஞ்ஞாணங், தத்தே²வ ஸன்னிட்டா²னாபா⁴வேன அத்தி² கங்கா². யஸ்மா ச நேஸங் தானி வத்தூ²னி பரே விதரந்தி பகாஸெந்தி ஆசிக்க²ந்தி, தஸ்மா நேஸங் அத்தி² பரவிதரணா²தி இமா லத்³தி⁴யோ, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி புப்³ப³ஸேலியாதீ³னங்; தேஸங் தா லத்³தி⁴யோ பி⁴ந்தி³துங் தீஸுபி கதா²ஸு புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா ச படிக்கே²போ ச இதரஸ்ஸ. தத்த² ஸப்³பே³ஸுபி பஞ்ஹேஸு சேவ விஸ்ஸஜ்ஜனேஸு ச பானிங் அனுக்³ந்த்வாவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³தி.

அஞ்ஞாணாதி³கதா²வண்ணனா.

5. வசீபே⁴த³கதா²வண்ணனா

326. இதா³னி வசீபே⁴த³கதா² நாம ஹொதி. தத்த² யேஸங் “ஸோதாபத்திமக்³க்³க்³ணே பட²மங் ஜா²னங் ஸமாபன்னஸ்ஸ து³க்க²ந்தி வாசா பி⁴ஜ்ஜதீ³தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி புப்³ப³ஸேலியாதீ³னங்; தே ஸந்தா⁴ய ஸமாபன்னஸ்ஸ அத்தி² வசீபே⁴தோ³தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, லத்³தி⁴யங் ட²த்வா படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. புன ஸப்³ப³த்தா²தி தயோ ப⁴வே ஸந்தா⁴ய புட்டோ² அருபங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. ஸப்³ப³தா³தி காலவஸேன புட்டோ² பட²மமக்³க்³க்³ணே பட²மஜ்ஜா²னிகஸமாபத்திதோ அஞ்ஞங் ஸப்³ப³ங் ஸமாபத்திகாலங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. ஸப்³பே³ஸங் ஸமாபன்னானந்தி புட்டோ² லோகியஸமாபத்தியோ ஸமாபன்னே ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. ஸப்³ப³ஸமாபத்தீ³ஸுதி புட்டோ² து³தியஜ்ஜா²னாதி³கங் லோகுத்தரங் ஸப்³ப³ஞ்ச லோகியஸமாபத்திங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி.

காயபே⁴தோ³தி அபி⁴க்கமாதி³வஸேன பவத்தகாயவிஞ்ஞத்தி. இத³ங் “யானி சித்தானி வசீவிஞ்ஞத்திங் ஸமுட்டா²பெந்தி, தானேவ காயவிஞ்ஞத்திங். ஏவங் ஸந்தே கஸ்மா காயபே⁴தோ³பி ந ஹொதீ³தி சோத³னத்த²ங் புச்ச²தி. இதரோ லத்³தி⁴வஸேன படிக்கி²பதி சேவ படிஜானாதி ச. இதா³னி யதி³ ஸோ மக்³க்³க்³ணே “து³க்க²”ந்தி வாசங் பா⁴ஸதி, “ஸமுத³யோ”திஆதி³கம்பி பா⁴ஸெய்ய. யதி³ வா தங் ந பா⁴ஸதி, இதரம்பி ந பா⁴ஸெய்யாதி சோத³னத்த²ங் து³க்க²ந்தி ஜானந்தோதிஆத³யோ பஞ்ஹா வுத்தா. இதரோ பன அத்தனோ லத்³தி⁴வஸேனேவ படிஜானாதி சேவ படிக்கி²பதி ச. லோகுத்தரங் பட²மஜ்ஜா²னங் ஸமாபன்னோ து³க்க²து³க்க²ந்தி விபஸ்ஸதீ³தி ஹிஸ்ஸ லத்³தி⁴.

328. ஞாணந்தி லோகுத்தரங் சதுஸ்சஞாணங். ஸோதந்தி ஸோதவிஞ்ஞாணங் அதி⁴ப்பேதங், யேன தங் ஸத்³த³ங் ஸுணாதி. த்³வின்னங் ப²ஸ்ஸானந்தி ஸோதஸம்ப²ஸ்ஸமனோஸம்ப²ஸ்ஸானங்.

329. நோ வத ரே வத்தப்³பே³தி யதி³ அவிஸேஸேன யங்கிஞ்சி ஸமாபன்னஸ்ஸ நத்தி² வசீபே⁴தோ³, ந அவிஸேஸேன வத்தப்³ப³ங் “ஸமாபன்னஸ்ஸ அத்தி² வசீபே⁴தோ³”தி. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவ ஸத்³தி⁴ங் ஸுத்தஸாத⁴னாய. யங் பனேதேன “ஸிகி²ஸ்ஸ ஆனந்த³, ப⁴க³வதோ”தி பரியோஸானே ஸுத்தங் ஆப⁴தங், தத்த² யேன ஸமாபத்திசித்தேன ஸோ வசீபே⁴தோ³ ஸமுட்டி²தோ, காயபே⁴தோ³பி தேன ஸமுட்டா²தியேவ, ந ச தங் லோகுத்தரங் பட²மஜ்ஜா²னசித்தங், தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

வசீபே⁴த³கதா²வண்ணனா.

6. து³க்கா²ஹாரகதா²வண்ணனா

334. இதா³னி து³க்கா²ஹாரகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “து³க்க²ங் து³க்க²ந்தி வாசங் பா⁴ஸந்தோ து³க்கே² ஞாணங் ஆஹரதி, தங் து³க்கா²ஹாரோ நாம வச்சதி . தஞ்ச பனேதங் மக்³க³ங்³ங் மக்³க³பரியாபன்ன”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி புப்³ப³ஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய து³க்கா²ஹாரோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. யே கேசீதி பட²மபஞ்ஹே அவிபஸ்ஸகே ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, து³தியபஞ்ஹே விபஸ்ஸகே ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி, தங் பனஸ்ஸ லத்³தி⁴மத்தமேவ. தஸ்மா “ஸப்³பே³ தே”தி வாத்³ஸ்ஸ பி⁴ந்த³னத்த²ங் பா³லபுது²ஜ்ஜனாதிஆதி³மாஹ. தங் உத்தானத்த²மேவாதி.

து³க்கா²ஹாரகதா²வண்ணனா.

7. சித்தட்டி²திகதா²வண்ணனா

335. இதா³னி சித்தட்டி²திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் ஸமாபத்திசித்தஞ்சேவ ப⁴வங்க³சித்தஞ்ச அனுப்ப³ந்தே⁴ன பவத்தமானங் தி³ஸ்வா “ஏகமேவ சித்தங் சிரங் திட்ட²தீ”தி லத்³தி⁴ ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி ஹெட்டா² வுத்தப்பபே⁴தா³னங் அந்த⁴கானங், தங்லத்³தி⁴விஸோத⁴னத்த²ங் ஏகங், சித்தங் தி³வஸங் திட்ட²தீதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. உபட்³ட⁴தி³வஸோ உப்பாத³க்க²ணோதி எத்த² டி²திக்க²ணங் அனாமஸித்வா “அனிச்சா வத ஸங்கா²ரா, உப்பாத³வயத⁴ம்மினோ”தி (ஸங். நி. 1.186; 2.143) தே³ஸனானயேன உப்பாத³வயவஸேனேவ புச்சா² கதா.

தே த⁴ம்மா சித்தேன லஹுபரிவத்தாதி புட்டோ² சித்ததோ
 லஹுதரபரிவத்தினோ த⁴ம்மே அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ²
 யஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ தீ³க⁴ட்டி²திங் இச்ச²தி, தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.
 யாவதாயுகங் திட்ட²தீதி பஞ்ஹே “சல்லாஸீதிஸஹஸ்ஸானி, கப்பா திட்ட²ந்தி
 யே மரு”திஆதி³வசனவஸேன (மஹானி. 10) ஆருப்பதோ அஞ்ஞத்ர படிக்கி²பதி,
 ஆருப்பே படிஜானாதி. முஹுத்தங் முஹுத்தங் உப்பஜ்ஜதீதி பஞ்ஹே
 பரவாதி³ஸ்ஸ “உப்பாத³வயத⁴ம்மினோ”திஆதி³ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேன
 படிஜானாதி. டி²திங் பனஸ்ஸ லத்³தி⁴வஸேன இச்ச²தி. ஸேஸமெத்த²
 உத்தானத்த²மேவாதி.

சித்தட்டி²திகதா²வண்ணனா.

8. குக்குளகதா²வண்ணனா

338. இதா³னி குக்குளகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “ஸப்³ப³ங்,
 பி⁴க்க²வே, ஆதி³த்தங் (ஸங். நி. 4.28; மஹாவ. 54) ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரா
 து³க்கா²”திஆதீ³னி (த⁴. ப. 278) ஸுத்தானி அயோனிஸோ க³ஹெத்வா
 “நிப்பரியாயேனேவ ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரா குக்குளா வீதச்சிதங்கா³ரஸம்மிஸ்ஸா
 சா³ரிகனிரயஸதி³ஸா”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி கோ³குலிகானங்;
 தேஸங் நானப்பகாரஸுக³ஸந்த³ஸ்ஸனேன தங் லத்³தி⁴ங் விவேசேதுங் புச்சா²
 ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² அனோதி⁴ங் கத்வாதி
 ஓதி⁴ங் மரியாத³ங் கொட்டா²ஸங் அகரித்வா, அவிஸேஸேன ஸப்³பே³யேவாதி
 அத்தோ². ஸேஸங் ஸப்³ப³ங் பானினயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங் ஸத்³தி⁴ங்
 ஸுத்தஸாத⁴னாயாதி.

குக்குளகதா²வண்ணனா.

9. அனுபுப்³பா³பி⁴ஸமயகதா²வண்ணனா

339. இதா³னி அனுபுப்³பா³பி⁴ஸமயகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் -

“அனுபுப்³பே³ன மேதா⁴வீ, தோ²கங் தோ²கங் க²ணே க²ணே;
 கம்மாரோ ரஜதஸ்ஸேவ, நித்³த⁴மே மலமத்தனோ”தி. (த⁴. ப. 239) -

ஆதீ³னி ஸுத்தானி அயோனிஸோ க³ஹெத்வா
 “ஸோதாபத்திப²லஸச்சி²கிரியாய படிபன்னோ ஏகச்சே கிலேஸே
 து³க்க²த³ஸ்ஸனேன பஜஹதி, ஏகச்சே ஸமுத³யனிரோத⁴மக்³த³ஸ்ஸனேன,
 ததா² ஸேஸாபீதி ஏவங் ஸோளஸஹி கொட்டா²ஸேஹி அனுபுப்³பே³ன
 கிலேஸப்பஹானங் கத்வா அரஹத்தபடிலாபோ⁴ ஹோதீ”தி ஏவருபா
 நானாபி⁴ஸமயலத்³தி⁴ உப்பன்னா, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி

அந்த⁴கஸப்³புத்தி²கஸம்மிதியப⁴த்³ரயானிகானங்; தேஸங்
 லத்³தி⁴விவேசனத்த²ங் அனுபுப்³பா³பி⁴ஸமயோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
 படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அனுபுப்³பே³ன ஸோதாபத்திமக்³க³ந்தி புட்டோ² பன
 ஏகஸ்ஸ மக்³க³ஸ்ஸ பஹுபா⁴வாபத்திப⁴யேன படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ²
 து³க்க²த³ஸ்ஸனாதி³வஸேன படிஜானாதி. தானி வா சத்தாரிபி ஞாணானி ஏகோ
 ஸோதாபத்திமக்³கோ³யேவாதி படிஜானாதி, ப²லங் பன ஏகமேவ இச்ச²தி, தஸ்மா
 படிக்கி²பதி. ஸகதா³கா³மிமக்³கா³தீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

344. மக்³கே³ தி³ட்டே² ப²லே டி²தோதி பஞ்ஹே யஸ்மா
 து³க்க²த³ஸ்ஸனாதீ³ஹி த³ஸ்ஸனங் அபரினிட்டி²தங், மக்³க³த³ஸ்ஸனேன
 பரினிட்டி²தங் நாம ஹோதி, ததா³ ஸோ ப²லே டி²தோதி ஸங்க²ங் கச்ச²தி,
 தஸ்மா படிஜானாதி.

345. து³க்கே² தி³ட்டே² சத்தாரி ஸச்சானீதி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ,
 ஏகாபி⁴ஸமயவஸேன படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. புன து³க்க²ஸச்சங் சத்தாரி
 ஸச்சானீதி அனுயோகே³ சதுன்னம்பி நானாஸபா⁴வத்தா படிக்கே²போ
 தஸ்ஸேவ.

ரூபக்க²ந்தே⁴ அனிச்சதோ தி³ட்டே²தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
 ஸமுத்³த³தோ ஏகபி³ந்து³ஸ்ஸ ரஸே படிவித்³தே⁴ ஸேஸஉத³கஸ்ஸ
 படிவேதோ⁴ விய ஏகத⁴ம்மே அனிச்சாதி³தோ படிவித்³தே⁴ ஸப்³பே³பி
 படிவித்³தா⁴ ஹொந்தீதி லத்³தி⁴யா படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ.

சதுாஹி ஞாணேஹீதி து³க்கே² ஞாணாதீ³ஹி. அட்ட²ஹி ஞாணேஹீதி
 ஸாவகானங் ஸாதா⁴ரணேஹி ஸச்சஞாணேஹி சேவ
 படிஸம்பி⁴தா³ஞாணேஹி ச. த்வாத³ஸஹி ஞாணேஹீதி
 த்வாத³ஸங்க³படிச்சஸமுப்பாத³ஞாணேஹி. சதுசத்தாரீஸாய ஞாணேஹீதி
 “ஜராமரணே ஞாணங், ஜராமரணஸமுத³யே ஞாண”ந்தி ஏவங் நிதா³னவக்³கே³
 வுத்தஞாணேஹி. ஸத்தஸத்ததியா ஞாணேஹீதி “ஜராமரணங், பி⁴க்க²வே,
 அனிச்சங் ஸங்க²தங் படிச்சஸமுப்பன்னங் க²யத⁴ம்மங் வயத⁴ம்மங்
 விராக³த⁴ம்மங் நிரோத⁴த⁴ம்ம”ந்தி (ஸங். நி. 2.20) ஏவங் தத்தே²வ
 வுத்தஞாணேஹி. ஸேஸமெத்த² பாளினயேனேவ வேதி³தப்³பங் ஸத்³தி⁴ங்
 ஸுத்தஸாத⁴னேனாதி.

அனுபுப்³பா³பி⁴ஸமயகதா²வண்ணனா.

10. வோஹாரகதா²வண்ணனா

347. இதா³னி வோஹாரகதா² நாம ஹோதி. தத்த² புத்³தோ⁴ ப⁴க³வா
 லோகுத்தரேன வோஹாரேன வோஹரதீதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா³பி

ஏதரஹி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, லத்³தி⁴வஸேன படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. லோகுத்தரே ஸோதேதிஆதீ³னி தஸ்ஸ அயுத்தவாதீ³பா⁴வதீ³பனத்த²ங் வுத்தானி. அயஞ்ஹெத்த² அதி⁴ப்பாயோ - “ஸத்தா³யதனமேவ தே லோகுத்தரங், உதா³ஹு ஸோதாதீ³னிபீ”தி.

ஹஞ்சி புத்த⁴ஸ்ஸ ப⁴க³வதோ வோஹாரோ லோகியே ஸோதே படிஹஞ்ஞதீதி எத்த² யதி³ ஸோ லோகுத்தரே படிஹஞ்ஞய்ய. லோகுத்தரோ ஸியாதி ஏவமத்தோ² ந க³ஹேதப்போ³. லோகியே படிஹஞ்ஞமானஸ்ஸ பன லோகுத்தரதா நாம நத்தீ²தி அயமெத்தா²தி⁴ப்பாயோ. லோகியேன விஞ்ஞானேனாதி எத்தா²பி லோகியேனேவாதி அத்தோ². இதரதா² அனேகந்ததா ஸியா. லோகுத்தரஞ்ஹி லோகியேனபி ஞானேன ஞாயதீ. ஏவங் ஸப்ப³பங் யதா²னுருபதோ வேதி³தப்ப³ங். ஸப்பே³ தே மக்³கங் பா⁴வெந்தீதி பஞ்ஹேஸு யே மக்³கங் நப்படிப⁴ந்தி, தே ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. யே படிப⁴ந்தி, தே ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.

351. ஸோவண்ணமயாயாதி ஸுவண்ணமயாய. இத³ங் பரவாதி³ஸ்ஸ உதா³ஹரணங்.

ஏளண்டி³யாயாதி ஏளண்ட³மயாய. இத³ங் ஸகவாதி³ஸ்ஸ உதா³ஹரணங். லோகியங் வோஹரந்தஸ்ஸ லோகியோதி அயம்பி ஏகா லத்³தி⁴. ஸா ஏதரஹி ஏகச்சானங் அந்த⁴கானங் லத்³தி⁴. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

வோஹாரகதா²வண்ணனா.

11. நிரோத⁴கதா²வண்ணனா

353. இதா³னி நிரோத⁴கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் அப்படிஸங்கா²னிரோத⁴ஞ்ச படிஸங்கா²னிரோத⁴ஞ்ச த்³வேபி ஏகதோ கத்வா நிரோத⁴ஸச்சந்தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி மஹிஸாஸகானஞ்சேவ அந்த⁴கானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய த்³வே நிரோதா⁴தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ . த்³வே து³க்க²னிரோதா⁴தி பஞ்ஹேஸு யஸ்மா த்³வே து³க்க²ஸச்சானி ந இச்ச²தி, தஸ்மா படிக்கி²பதி. யஸ்மா த்³வீஹாகாரேஹி து³க்க²ங் நிருஜ்ஜ²தீதி இச்ச²தி, தஸ்மா படிஜானாதி. த்³வே நிரோத⁴ஸச்சானீதிபஞ்ஹேஸு த்³வின்னங் து³க்க²ஸச்சானங் நிரோத⁴வஸேனஅனிச்ச²ந்தோ படிக்கி²பதி. த்³வீஹாகாரேஹி து³க்க²ஸ்ஸ நிருஜ்ஜ²னதோ படிஜானாதி. த்³வே தாணானீதிஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

அத்தி² த்³வின்னங் நிப்பா³னானந்திஆதீ³ஸு புச்சா²ஸு உச்சனீசதாதீ³னி அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி.

அப்படிஸங்கா²னிருத்³தே⁴தி யே படிஸங்கா²ய லோகுத்தரேன ஞானேன
அனிருத்³தா⁴ ஸுத்³த⁴பகதிகத்தா வா உத்³தே³ஸபரிபுச்சா²தீ³னங் வா வஸேன
ந ஸமுதா³சரணதோ நிருத்³தா⁴தி வச்சந்தி, தே ஸங்கா²ரே. படிஸங்கா²
நிரோதெ⁴ந்தீதி. லோகுத்தரஞானேன நிரோதெ⁴ந்தி அனுப்பத்திபா⁴வங்
க³மெந்தி. நனு அப்படிஸங்கா²னிருத்³தா⁴ ஸங்கா²ராதி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ .
தத்த² ப⁴க்³கா³னங் புன அப⁴ஞ்ஜனதோ அப்படிஸங்கா²னிருத்³தா⁴னங் வா
அரியமக்³கே³ உப்பன்னே ததா² நிருஜ்ஜ²னதோவ ஸகவாதீ³ அச்சந்தப⁴க்³க³தங்
படிஜானாதி. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

நிரோத⁴கதா²வண்ணனா.

து³தியோ வக்³கோ³.

3. ததியவக்³கோ³

1. ப³லகதா²வண்ணனா

354. இதா³னி ப³லகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங்
அனுருத்³த⁴ஸங்யுத்தே “இமேஸஞ்ச பனாஹங், ஆவுஸோ, சதுன்னங்
ஸதிபட்டா²னானங் பா⁴விதத்தா ப³ஹுலீகதத்தா டா²னஞ்ச டா²னதோ
அட்டா²னஞ்ச அட்டா²னதோ யதா²பூ⁴தங் பஜானாமீ³திஆதீ³னி (ஸங். நி. 5.913)
த³ஸஸுத்தானி அயோனிலேஸா க³ஹெத்வா “ததா²க³தப³லங்
ஸாவகஸாதா⁴ரண³ந்தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானங்; தே
ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, லத்³தி⁴யங் ட²த்வா படிஞ்ஞா
பரவாதி³ஸ்ஸ. ததா²க³தப³லஞ்ச நாமேதங் ஸாவகேஹி ஸாதா⁴ரணம்பி அத்தி²
அஸாதா⁴ரணம்பி ஸாதா⁴ரணாஸாதா⁴ரணம்பி. தத்த² ஆஸவானங் க²யே
ஞாணங் ஸாதா⁴ரணங். இந்த்³ரியபரோபரியத்திஞாணங் அஸாதா⁴ரணங்.
ஸேஸங் ஸாதா⁴ரணஞ்ச அஸாதா⁴ரணஞ்ச. டா²னாட்டா²னாதீ³னி ஹி
ஸாவகா பதே³ஸேன ஜானந்தி, ததா²க³தா நிப்பதே³ஸேன. இதி தானி
உத்³தே³ஸதோ ஸாதா⁴ரணானி, ந நித்³தே³ஸதோ. அயங் பன அவிஸேஸேன
ஸப்³பம்பி ஸாதா⁴ரணந்தி ஆஹ. தமேனங் ததோ விவேசேதுங்
ததா²க³தப³லங் ஸாவகப³லந்தி புன அனுயோகோ³ ஆரத்³தோ⁴. தத்த²
பட²மபஞ்ஹே நித்³தே³ஸதோ ஸப்³பா³காரவிஸயதங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி.
து³தியபஞ்ஹே உத்³தே³ஸதோ டா²னாட்டா²னமத்தாதி³ஜானநவஸேன
படிஜானாதி. தஞ்ஞேவாதிஆதி³பஞ்ஹேஸு ஸப்³பா³காரேன
நின்னானாகரணதாய அபா⁴வேன படிக்கி²பதி. புப்³பயோகோ³ ச புப்³பசரியா ச
அத்த²தோ ஏகங், ததா² த⁴ம்மக்கா²னஞ்ச த⁴ம்மதே³ஸனா ச.

இந்த்³ரியபரோபரியத்திபஞ்ஹே ஏகதே³ஸேன ஸாதா⁴ரணதங் ஸந்தா⁴ய
ஸாவகவிஸயே படிஜானாதி.

355. இதா³னி யஸ்மா உத்³தே³ஸதோ டா²னாட்டா²னாதீ³னி ஸாவகோ
ஜானாதி, தஸ்மா ஸாவகஸ்ஸ ததா² ஜானநங் பகாஸெத்வா தேன
ஜானநமத்தஸாமஞ்ஞேன தேஸங் ஸாவகஸாதா⁴ரணத்தங் பதிட்டா²பேதுங்
ஸாவகோ டா²னாட்டா²னங் ஜானாதீ³திஆதீ³யோ பரவாதி³பஞ்ஹா ஹொந்தி.
தத்த² இந்த்³ரியபரோபரியத்திஞாணங் ச²ன்னங் அஸாதா⁴ரணஞாணானங்
அஞ்ஞதரந்தி ந க³ஹிதங். ஆஸவக்க²யேன வா ஆஸவக்க²யந்தி யங்
ததா²க³தஸ்ஸ ஆஸவக்க²யேன ஸத்³தி⁴ங் ஸாவகஸ்ஸ ஆஸவக்க²யங்
படிச்ச வத்தப்³பங் ஸியா நானாகரணங், தங் நத்தி². விமுத்தியா வா
விமுத்திந்தி பதே³பி ஏஸேவ நயோ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவ.

356. இது³னி யங் ஸகவாதி³னா “ஆஸவானங் க²யே ஞாணங் ஸாதா⁴ரண”ந்தி அனுஞ்ஞாதங், தேன ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³த்வா ஸேஸானம்பி ஸாதா⁴ரணபா⁴வங் புச்சி²துங் புன ஆஸவானங் க²யேதிஆத³யோ பரவாதி³பஞ்ஹாவ ஹொந்தி. தேஸங் விஸ்ஸஜ்ஜனே ஸகவாதி³னா ஆஸவக்க²யே விஸேஸாபா⁴வேன தங் ஞாணங் ஸாதா⁴ரணந்தி அனுஞ்ஞாதங். இதரேஸுபி விஸேஸாபா⁴வேன ஸாதா⁴ரணதா படிக்கி²த்தா. புன டா²னாட்டா²னாதீ³னங் ஆஸவக்க²யேனேவ ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³த்வா அஸாதா⁴ரணபுச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸேவ. தத்த² ஆஸவக்க²யஞாணே படிக்கே²போ, ஸேஸேஸு ச படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ததோ இந்த³ரியபரோபரியத்தேன ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³த்வா அஸாதா⁴ரணபுச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸா ஸங்கி²பித்வா த³ஸ்ஸிதா. ததா²பி இந்த³ரியபரோபரியத்தே படிஞ்ஞா, ஸேஸேஸு ச படிக்கே²போ ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ததோ டா²னாட்டா²னாதீ³ஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³த்வா இந்த³ரியபரோபரியத்தஸ்ஸ ஸாதா⁴ரணபுச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸாபி ஸங்கி²பித்வாவ த³ஸ்ஸிதா. தத்த² இந்த³ரியபரோபரியத்தே படிக்கே²போ. ஸேஸேஸு ச படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸாதி.

ப³லகதா²வண்ணனா.

2. அரியந்திகதா²வண்ணனா

357. இது³னி அரியந்திகதா² நாம ஹொதி. தத்த² யேஸங் “ந கேவலங் ஆஸவக்க²யஞாணமேவ அரியங், அத² கோ² புரிமானிபி நவ ப³லானி அரியானி”ச்சேவ லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அரியந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. புன யதி³ தங் அரியங், மக்³கா³தீ³ஸு தேன அஞ்ஞாதரேன ப⁴விதப்³பந்தி மக்³கா³தி³வஸேன புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிக்கே²போ இதரஸ்ஸ.

புன ஸுஞ்ஞாதாரம்மணாதி³வஸேன புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² த³வே ஸுஞ்ஞதா - ஸத்தஸுஞ்ஞதா ச ஸங்கா²ரஸுஞ்ஞதா ச. ஸத்தஸுஞ்ஞதா நாம தி³ட்டி²யா பரிகப்பிதேன ஸத்தேன ஸுஞ்ஞா பஞ்சக்க²ந்தா⁴. ஸங்கா²ரஸுஞ்ஞதா நாம ஸப்³புஸங்கா²ரேஹி ஸுஞ்ஞங் விவித்தங் நிஸ்ஸடங் நிப்³பா³னங். தத்த² பரவாதீ³ நிப்³பா³னாரம்மணதங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, ஸங்கா²ராரம்மணதங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. மனஸி கரோதீதி புட்டோ²பி நிப்³பா³னமேவ ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, ஸங்கா²ரே ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ததோ ஸகவாதி³னா “டா²னாட்டா²னாதி³மனஸிகாரோ ஸங்கா²ராரம்மணோ, ஸுஞ்ஞதமனஸிகாரோ நிப்³பா³னாரம்மணோ”தி இமங் நயங் க³ஹெத்வா “த்³வின்னங் ப²ஸ்ஸானங் த்³வின்னங் சித்தானங் ஸமோதா⁴னங் ஹொதீ”தி புட்டோ² லேஸோகாஸங் அலப⁴ந்தோ படிக்கி²பதி.

அனிமித்தாபணிஹிதேஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஸத்தனிமித்தாபா⁴வதோ ஹி
கந்தா⁴ அனிமித்தா. ஸங்கா²ரனிமித்தாபா⁴வதோ நிப்³பா³னங்.
ஏகத⁴ம்மஸ்மிம்பி ஆரோபெத்வா ட²பேதப்³ப³ஸங்கா²தேன ச
பணித³ஹிதப்³புட்டே²ன பணிஹிதஸங்க²ங் க³தேன ஸத்தபணிதி⁴னா
அப்பணிஹிதா கந்தா⁴. தண்ஹாபணிதி⁴னா தண்ஹாய வா
ஆரம்மணபூ⁴தேன ஸப்³ப³ஸங்கா²ரபணிதி⁴னா அப்பணிஹிதங் நிப்³பா³னங்.
தஸ்மா இதா⁴பி படிக்கே²போ ச படிஞ்ஞா ச புரிமனயேனேவ வேதி³தப்³பா³.

358. ததோ “யதா² ஸதிபட்டா²னாத³யோ லோகுத்தரத⁴ம்மா அரியா சேவ
ஸுஞ்ஞதாதி³ஆரம்மணா ச, கிங் தே ஏவங் டா²னாட்டா²னஞாண”ந்தி
அனுலோமபடிலோமபுச்சா² ஹொந்தி. தத்த² ஸப்³பா³பி படிஞ்ஞா ஸப்³பே³ ச
படிக்கே²பா பரவாதி³ஸ்ஸேவ. இமினாவுபாயேன ஸேஸஞாணேஸுபி
புச்சா²விஸ்ஸஜ்ஜனங் வேதி³தப்³பங். பாளியங் பன ஸேஸானி ஸங்கி²பித்வா
அவஸானே சுதூபபாதஞாணமேவ விப⁴த்தங். ததோ பரங் ஸகஸமயேபி
“அரிய”ந்தி ஸித்³தே⁴ன ஆஸவானங் க²யஞாணேன ஸத்³தி⁴ங்
ஸங்ஸந்தி³த்வா ஸேஸஞாணானங் அனுலோமதோ ச படிலோமதோ ச
அரியபா⁴வபுச்சா² ஹொந்தி. தா ஸப்³பா³ பரவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா படிக்கே²போ
ச ஸகவாதி³ஸ்ஸ . தே உத்தானத்தா²யேவ. பாளியங் பனெத்த²
பட²மனவமானேவ த³ஸ்ஸெத்வா ஸத்த ஞாணானி ஸங்கி²த்தானீதி.

அரியந்திகதா²வண்ணனா.

3. விமுத்திகதா²வண்ணனா

363. இதா³னி விமுத்திகதா² நாம ஹொதி. தத்த² யேஸங் “வீதராக³சித்தானங்
விமுத்திபயோஜனங் நாம நத்தி². யதா² பன மலீனங் வத்த²ங் தோ⁴வியமானங்
மலா விமுச்சதி, ஏவங் ஸராக³ங் சித்தங் ராக³தோ விமுச்சதி”தி லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய ஸராக³ந்தி புச்சா²
ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ததோ ராக³ஸஹக³தந்திஆதி³னா நயேன
புட்டோ² மக்³க³க்க²ணே சித்தங் விமுச்சதி நாம. ததா³ ச ஏவருபங் சித்தங்
நத்தீ²தி படிக்கி²பதி.

ஸப²ஸ்ஸந்திஆதி³னா நயேன புட்டோ²பி யதா² ப²ஸ்ஸோ ச சித்தஞ்ச
உபோ⁴ ராக³தோ விமுச்சந்தி, ஏவங் ராக³ஸ்ஸ விமுத்திங் அபஸ்ஸமானோ
படிக்கி²பதி. ஸதோ³ஸாதீ³ஸுபி இமினாவுபாயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

விமுத்திகதா²வண்ணனா.

4. விமுச்சமானகதா²வண்ணனா

366. இது³னி விமுச்சமானகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “ஜா²னேன விக்க²ம்ப⁴னவிமுத்தியா விமுத்தங், மக்³க³க்க²ணே ஸமுச்சே²த³விமுத்தியா விமுச்சமானங் நாம ஹோதி”தி லத்³தி⁴, தே ஸந்தா⁴ய விமுத்தங் விமுச்சமானந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ.

புன ஏகதே³ஸந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² ஏகதே³ஸந்தி பா⁴வனபுங்ஸகங். யதா² விமுத்தங், ஏகதே³ஸேன வா ஏகதே³ஸே வா அவிமுத்தங் ஹோதி கிங் ஏவங் ஏகதே³ஸங் விமுத்தங், ஏகதே³ஸங் அவிமுத்தந்தி புச்ச²தி. கிங் காரணா ஏவங் புச்ச²தீதி? “விமுத்தங் விமுச்சமான”ந்தி விப்பகதபா⁴வேன வுத்தத்தா. யதா² ஹி கரியமானா கடாத³யோ விப்பகதத்தா ஏகதே³ஸேன கதா ஏகதே³ஸேன அகதா ஹோந்தி, ததா² இத³ம்பி ஏகதே³ஸங் விமுத்தங் ஏகதே³ஸங் அவிமுத்தந்தி ஆபஜ்ஜதி. ததோ பரவாதீ³ கடாதீ³னங் விய சித்தஸ்ஸ ஏகதே³ஸாபா⁴வா பட²மபஞ்ஹே படிக்கி²பித்வா து³தியே விமுச்சமானஸ்ஸ அபரினி²டி²தவிமுத்திதாய படிஜானாதி. லோகியஜ்ஜா²னக்க²ணங் வா ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. ந ஹி தங் ததா³ ஸமுச்சே²த³விமுத்தியா விமுச்சமானங். லோகுத்தரஜ்ஜா²னக்க²ணங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. தஞ்ஹி ததா³ ஸமுச்சே²த³விமுத்தியா விமுத்தேகதே³ஸேன விமுச்சமானந்திஸ்ஸ லத்³தி⁴. ததோ ஸகவாதீ³ “யதி³ தே ஏகமேவ சித்தங் ஏகதே³ஸங் விமுத்தங் ஏகதே³ஸங் அவிமுத்தங், ஏவங் ஸந்தே யோ ஏகேனேவ சித்தேன ஸோதாபன்னோ ஹோதி, ஸோபி தே ஏகதே³ஸங் ஸோதாபன்னோ, ஏகதே³ஸங் ந ஸோதாபன்னோ ஆபஜ்ஜதி”தி சோத³னத்த²ங் ஏகதே³ஸங் ஸோதாபன்னோதிஆதி³மாஹ. இதரோ தங் விதா⁴னங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. ஸேஸவாரேஸுபி ஏஸேவ நயோ.

உப்பாத³க்க²ணபஞ்ஹே யதி³ ஏகமேவ சித்தங் விமுத்தஞ்ச விமுச்சமானஞ்ச, ஏகஸ்மிங் க²ணே விமுத்தங் ஏகஸ்மிங் விமுச்சமானங் ஆபஜ்ஜதி. கிங் தே ஏவருபங் சித்தந்தி அத்தோ².

367. ஸுத்தஸாத⁴னே பட²மஸுத்தங் பரவாதி³ஸ்ஸ. தத்ராஸ்ஸாயமதி⁴ப்பாயோ - விமுச்சதீதி விப்பகதனித்³தே³ஸோ. தஸ்மா யங் தஸ்ஸ யோகி³னோ ஏவங் ஜானதோ ஏவங் பஸ்ஸதோ ஏதேஹி ஆஸவேஹி சித்தங் விமுச்சதி, தங் விமுச்சமானங் நாம ஹோதி. து³தியஸுத்தங் ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்ராஸ்ஸாயமதி⁴ப்பாயோ - யதி³ தே விமுச்சதீதி வசனதோ விமுத்தங் விமுச்சமானங், இத⁴ விமுச்சதீதி வசனாபா⁴வதோ விமுத்தமேவ ஸியா, ந விமுச்சமானந்தி.

இது³னி “யதா² தே விப்பகதவிமுத்திதாய விமுச்சமானங், கிங் ஏவங் விப்பகதராகா³தி³தாய ரஜ்ஜமானாதீ³னிபி அத்தீ²”தி சோத³னத்த²ங் புன அத்தி² சித்தந்திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். பரவாதி³னாபி ததா²ருபங் சித்தங் அபஸ்ஸந்தேன

ஸப்³புங் படிக்கி²த்தங். அத² நங் ஸகவாதீ³ “த்³வேயேவ கோடியோ, ததியா நத்தீ²”தி அனுபோ³தெ⁴ந்தோ நனு ரத்தஞ்சேவ அரத்தஞ்சாதிஆதி³மாஹ. தஸ்ஸத்தோ² - நனு ப⁴த்³ரமுக², ராக³ஸம்பயுத்தங் சித்தங் ரத்தங் விப்பயுத்தங் அரத்தந்தி த்³வேவ கோடியோ, ரஜ்ஜமானங் நாம ததியா கோடி நத்தீ²தி? து³ட்டா²தீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. அத² நங் ஆமந்தாதி படிஜானித்வா டி²தங். விமுத்திபக்கே²பி த்³வேயேவ கோடியோ த³ஸ்ஸேதுங் ஹஞ்சி ரத்தஞ்சேவாதிஆதி³மாஹ. தஸ்ஸத்தோ² - யதி³ ஏதா த்³வே கோடியோ ஸம்படிச்ச²ஸி, அவிமுத்தஞ்சேவ விமுத்தஞ்சா தி இமாபி ஸம்படிச்ச². கிலேஸஸம்பயுத்தஞ்ஹி சித்தங் அவிமுத்தங், விப்பயுத்தங் விமுத்தங். விமுச்சமானங் நாமாதி பரமத்த²தோ ததியா கோடி நத்தீ²தி.

விமுச்சமானகதா²வண்ணனா.

5. அட்ட²மககதா²வண்ணனா

368. இதா³னி அட்ட²மககதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் அனுலோமகொ³த்ரபு⁴மக்³கக்²ணே கிலேஸானங் ஸமுதா³சாராபா⁴வதோ அட்ட²மகஸ்ஸ ஸோதாபத்திமக்³கட்ட²புக்³லஸ்ஸ த்³வே பரியுட்டா²னா பஹீனாதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச; தேஸங் அஞ்ஞதரங் ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, மக்³கக்²ணதோ பட்டா²ய தி³ட்டி²யா அனுப்பத்திங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ததோ யஸ்மா தி³ட்டி² நாமேஸா ஸோதாபன்னஸ்ஸேவ பஹீனா, ந மக்³கட்ட²ஸ்ஸ, தஸ்மா அட்ட²மகோ புக்³கலோ ஸோதாபன்னோதி அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ. விசிகிச்சா²பஞ்ஹேபி ஏஸேவ நயோ. அனுஸயபஞ்ஹே பரியுட்டா²னதோ அஞ்ஞா அனுஸயோதி தேஸங் லத்³தி⁴, தஸ்மா “ந ஹேவ”ந்தி படிக்கி²த்தங்.

ஸீலப்³புதபராமாஸபஞ்ஹேபி ஸீலப்³புதபராமாஸபரியுட்டா²னந்தி வோஹாரங் ந பஸ்ஸதி, தஸ்மா படிக்கி²பதி. பரியுட்டா²னமேவஸ்ஸ பஹீனந்தி லத்³தி⁴.

369. மக்³கோ³ பா⁴விதோதி பஞ்ஹே தஸ்மிங் க²ணே பா⁴வேதி, ந பா⁴விதோ. தஸ்மா படிக்கி²பதி. அமக்³கே³னாதிஆதி³அனுயோகே³ பட²மமக்³கே³னேவ பஹீனபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. யதி³ ஹி அமக்³கே³ன பஹீயேத², கொ³த்ரபு⁴புக்³லாதீ³னம்பி பஹீயேதா²தி ஆபஜ்ஜனதோ. உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீ²தி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, விஸ்ஸஜ்ஜனங் ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ஸேஸங் ஸப்³புத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

அட்ட²மககதா²வண்ணனா.

6. அட்டமகஸ்ஸ இந்த்ரியகதாவண்ணனா

371. இதா³னி அட்டமகஸ்ஸ இந்த்ரியகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “அட்டமகோ மக்³கக்²ணே இந்த்ரியானி படிப⁴தி நாம, நோ சஸ்ஸ படிபத்தா⁴னி ஹோந்தீ²தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய நத்தி² ஸத்³தி⁴ந்த்ரியந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. நத்தி² ஸத்தா⁴தி புட்டோ² பன ஸத்³தி⁴ந்த்ரியதோ ஸத்தா⁴ய நானத்தங் ஸல்லக்கெத்வா படிக்கி²பதி. ஸேஸேஸு³பி ஏஸேவ நயோ. யதா² பன யஸ்ஸ அத்தி² மனோ, தஸ்ஸ மனிந்த்ரியம்பி அத்தி²; ஏவங் யஸ்ஸ ஸத்தா⁴த³யோ அத்தி², தஸ்ஸ அத்தி² ஸத்³தி⁴ந்த்ரியாதீ³னிபீதி தீ³பனத்த²ங் அத்தி² மனோ அத்தி² மனிந்த்ரியந்திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தங் ஸப்³பங் உத்தானத்த²மேவ ஸத்³தி⁴ங் ஸுத்தஸாத⁴னேனாதி.

அட்டமகஸ்ஸ இந்த்ரியகதாவண்ணனா.

7. தி³ப்³பச்சக்கு²கதாவண்ணனா

373. இதா³னி தி³ப்³பச்சக்கு²கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் சதுத்த²ஜ்ஜா²னத⁴ம்முபத்த²த்³த⁴ங் மங்ஸசக்கு²மேவ தி³ப்³பச்சக்கு² நாம ஹோதீ²தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய மங்ஸசக்கு²ந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.

புன “மங்ஸசக்கு² தி³ப்³பச்சக்கு², தி³ப்³பச்சக்கு² மங்ஸசக்க²”தி புட்டோ² தங் மத்தமேவ தங் ந ஹோதீ²தி படிக்கி²பதி. யாதி³ஸந்திஆதி³புச்சா²ஸு³பி உபி⁴ன்னங் ஏகஸபா⁴வாபா⁴வேனேவ படிக்கி²பதி.

விஸயோதிஆதி³ஸு உபி⁴ன்னம்பி ரூபாயதனமேவ விஸயோ. மங்ஸசக்கு² பன ஆபாத²க³தமேவ பஸ்ஸதி. இதரங் அனாபாத²க³தங் திரோபப்³பதாதி³க³தம்பி. தி³ப்³பச்சக்கு²ஸ்ஸ ச அதிஸுகு²மம்பி ரூபங் கோ³சரோ, ந தாதி³ஸங் இதரஸ்ஸாதி ஏவமேதேஸங் ஆனுபா⁴வகோ³சரா அஸதி³ஸா.

உபாதி³ண்ணங் ஹுத்வா அனுபாதி³ண்ணங் ஹோதீ²தி புட்டோ² யஸ்மா மங்ஸசக்கு² உபாதி³ண்ணங், தி³ப்³பச்சக்கு² அனுபாதி³ண்ணங், ந ச மங்ஸசக்கு²மேவ தி³ப்³பச்சக்க²தி இச்ச²தி, தஸ்மா படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² யஸ்மா “மங்ஸசக்கு²ஸ்ஸ உப்பாதோ³, மக்³கோ³ தி³ப்³பச்சு³ சக்கு²னோ”தி வசனங் நிஸ்ஸாய மங்ஸசக்கு²பச்சயா தி³ப்³பச்சக்கு² உப்பஜ்ஜதி, தஞ்ச ரூபாவசரிகானங் சதுன்னங் மஹாபு⁴தானங் பஸாதோ³தி இச்ச²தி, தஸ்மா படிஜானாதி. காமாவசரங் ஹுத்வாதி புட்டோ²பி யஸ்மா ந மங்ஸசக்கு²மேவ

தி³ப³ச³க்³தி இச்ச²தி, தஸ்மா படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ²
ரூபாவசரஜ்ஜா²னபச்சயேன உப்பன்னத்தா ரூபாவசரங் நாம ஜாதந்தி படிஜானாதி.

ரூபாவசரங் ஹுத்வா அரூபாவசரந்தி புட்டோ²பி ததோ பரங் பா⁴வனாய
அரூபாவசரக்க²ணே ரூபாவசரசித்தஸ்ஸ அபா⁴வா படிக்கி²பதி. து³தியங்
புட்டோ² அரூபாவசரிகானங் சதுன்னங் மஹாபூ⁴தானங் பஸாதோ³ ஹுத்வா
உப்பஜ்ஜதீதி லத்³தி⁴யா படிஜானாதி. அபரியாபன்னபா⁴வங் பனஸ்ஸ ந
இச்ச²தி, தஸ்மா படிக்கி²பதியேவ.

374. தி³ப³ச³க்³துங் த⁴ம்முபத்த²த்³த்⁴ந்தி காமாவசரத⁴ம்மேன
உபத்த²ம்பி⁴தங் ஹுத்வா. புன த⁴ம்முபத்த²த்³த்⁴ந்தி லோகுத்தரத⁴ம்மேன
உபத்த²த்³த்⁴ங். த்வேவ சக்க²னீதி புட்டோ² கிஞ்சாபி தி³ப³ச³க்³துனோ
த⁴ம்முபத்த²த்³த்⁴ஸ்ஸ பஞ்ஞாசக்²பா⁴வங் ந இச்ச²தி, பஞ்ஞாசக்²ஸ்ஸ
பன அத்தி²தாய படிக்கி²பதி. புன புட்டோ² மங்ஸசக்² த⁴ம்முபத்த²த்³த்⁴ங்
தி³ப³ச³க்³து ஹோதீதி லத்³தி⁴வஸேன படிஜானாதி. ஸேஸமெத்த²
உத்தானத்த²மேவாதி.

தி³ப³ச³க்³துகதா²வண்ணனா.

8. தி³ப³ஸோதகதா²வண்ணனா

375. இதா³னி தி³ப³ஸோதகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஏகங்யேவ ஸோதந்தி
புட்டோ² த்வின்னங் அத்தி²தாய படிக்கி²பதி. புன புட்டோ² யஸ்மா ததே³வ
த⁴ம்முபத்த²த்³த்⁴ங் தி³ப³ஸோதங் நாம ஹோதி, தஸ்மா படிஜானாதி.
ஸேஸங் ஹெட்டா² வுத்தனயமேவாதி.

தி³ப³ஸோதகதா²வண்ணனா.

9. யதா²கம்முபக³தஞாணகதா²வண்ணனா

377. இதா³னி யதா²கம்முபக³தஞாணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “இதி
தி³ப³பே³ன சக்²னா விஸுத்³தே⁴ன...பே... யதா²கம்முபகே³ ஸத்தே பஜானாதீ”தி
(தீ³. நி. 1.246; படி. ம. 1.106) ஸுத்தங் அயோனிலோ க³ஹெத்வா
யதா²கம்முபக³தஞாணமேவ தி³ப³ச³க்³துந்தி லத்³தி⁴, தே ஸந்தா⁴ய புச்சா²
ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. புன யதா²கம்முபக³தஞ்ச மனஸி
கரோதீதி புட்டோ² ஏகசித்தஸ்ஸ ஆரம்மணத்³வயாபா⁴வா படிக்கி²பதி. து³தியங்
புட்டோ² நானாசித்தவஸேன படிஜானாதி. புன லேஸோகாஸங் அத³த்வா
த்வின்னங் ப²ஸ்ஸானந்தி புட்டோ² படிக்கி²பதி. இதி யதா² இமினா
யதா²கம்முபக³தபதே³ன, ஏவமேவ இமே வத பொ⁴ந்தோ ,
ஸத்தாதிஆதி³பதே³ஹிபி ஸத்³தி⁴ங் யோஜனாஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

378. ஆயஸ்மா ஸாரிபுத்தோ யதா²கம்மூபக³தங் ஞாணங் ஜானாதீதி இத்³ங் ஸகவாதீ³ யஸ்மா தே²ரோ அப்பிச்ச²தாய அபி்⁴ஞ்ஞாஞாணானி ந வளஞ்ஜேதீதி ஏகச்சே ந ஜானந்தி, தானி பனஸ்ஸ நேவ அத்தீ²தி மஞ்ஞந்தி, தஸ்மா தங் “தி³ப்³ப³சக்ஞோ அலாபீ்⁴ தே²ரோ”தி மஞ்ஞமானங் புச்ச²தி. தேனேவ காரணேன “அத்தா²யஸ்மதோ ஸாரிபுத்தஸ்ஸ தி³ப்³ப³சக்ஞ²”தி பரதோ புட்ளோ² படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்ளோ² யங்கிஞ்சி ஸாவகேன பத்தப்³ப³ங், ஸப்³ப³ங் தங் தே²ரேன அனுப்பத்தந்தி படிஜானாதி. இதா³னிஸ்ஸ விக்ஹே²பங் கரொந்தோ ஸகவாதீ³ நனு ஆயஸ்மா ஸாரிபுத்தோதிஆதி³மாஹ. இமஞ்ஹி கா³த²ங் தே²ரோ வளஞ்ஜனபணிதி்⁴யா ஏவ அபா்⁴வேன ஆஹ, ந அபி்⁴ஞ்ஞாஞாணஸ்ஸ அபா்⁴வேன. பரவாதீ³ பன அபா்⁴வேனேவாதி அத்த²ங் ஸல்லக்கே²தி. தஸ்மா தஸ்ஸ லத்³தி்⁴யா தே²ரஸ்ஸ யதா²கம்மூபக³தஞாணமேவ அத்தி², நோ தி³ப்³ப³சக்ஞ². தேன வுத்தங் “தேன ஹி ந வுத்தப்³ப³ங் யதா²கம்மூபக³தஞாணங் தி³ப்³ப³சக்ஞ²”தி.

யதா²கம்மூபக³தஞாணகதா²வண்ணனா.

10. ஸங்ஹரகதா²வண்ணனா

379. இதா³னி ஸங்ஹரகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் தாவதிங்ஸே தே³வே உபாதா³ய ததுத்தரி தே³வேஸு யஸ்மா தே பஞ்ச வேரானி ந ஸமாசரந்தி, தஸ்மா ஸங்ஹரோ அத்தீ²தி லத்³தி்⁴, தே ஸந்தா்⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, வேரஸமுதா³சாரங் அபஸ்ஸதோ படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ததோ யஸ்மா ஸங்ஹரோ நாம ஸங்ஹரிதப்³பே³ அஸங்ஹரே ஸதி ஹோதி, தஸ்மா அஸங்ஹரபுச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, தே³வேஸு பாணாதிபாதாதீ³னங் அபா்⁴வேன படிக்கே²போ இதரஸ்ஸ.

அத்தி² மனுஸ்ஸேஸுதிஆதி³ ஸங்ஹரே ஸதி அஸங்ஹரஸ்ஸ அஸங்ஹரே ச ஸதி ஸங்ஹரஸ்ஸ பவத்தித³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங்.

380. பாணாதிபாதா வேரமணீதி ஆதி³பஞ்ஹேஸு பாணாதிபாதாதீ³னங் அஸமாசரணவஸேன படிஞ்ஞா, பாணாதிபாதாதீ³னங் நத்தி²தாய படிக்கே²போ வேதி³தப்³போ³. படிளோமபஞ்ஹா உத்தானத்தா²யேவ.

அவஸானே நத்தி² தே³வேஸு ஸங்ஹரோதிபஞ்ஹே பாணாதிபாதாதீ³னி கத்வா புன ததோ ஸங்ஹராபா்⁴வங் ஸந்தா்⁴ய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ததோ ச²லவஸேன யதி³ ஸங்ஹரோ நத்தி², ஸப்³பே³ தே³வா பாணாதிபாதினோதிஆதி³புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ. தே³வானங் வேரஸமுதா³சாரஸ்ஸ அபா்⁴வேன படிக்கே²போ ஸகவாதி³ஸ்ஸ. நஹேவந்தி வசனமத்தங் க³ஹேத்வா லத்³தி்⁴பதிட்டா²பனங் பரவாதி³ஸ்ஸ. ஏவங் பதிட்டி²தா பன லத்³தி்⁴ அப்பதிட்டி²தாவ ஹோதீதி.

ஸங்ஹரகதா²வண்ணனா.

11. அஸஞ்ஞுகதா²வண்ணனா

381. இதா³னி அஸஞ்ஞுகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாண”ந்தி வசனதோ வினா விஞ்ஞாணேன படிஸந்தி⁴ நாம நத்தி². “ஸஞ்ஞுப்பாதா³ ச பன தே தே³வா தம்ஹா காயா சவந்தீ”தி வசனதோ அஸஞ்ஞுஸத்தானம்பி சுதிபடிஸந்தி⁴க்க²ணே ஸஞ்ஞா அத்தீ²தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ததோ நங் ஸகவாதீ³ “கிங் தே தங் டா²னங் ஸஞ்ஞாப⁴வோ”திஆதீ³ஹி சோதே³துங் ஸஞ்ஞாப⁴வோ ஸஞ்ஞாக³தீதிஆதி³மாஹ. தங் ஸப்³ப³ங் ததோ பரஞ்ச பாளினயேனேவ வேதி³தப்³ப³ந்தி.

அஸஞ்ஞுகதா²வண்ணனா.

12. நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகதா²வண்ணனா

384. இதா³னி நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதன”ந்தி வசனதோ ந வத்தப்³ப³ங் “தஸ்மிங் ப⁴வே ஸஞ்ஞா அத்தீ²”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² ஸப்³ப³ங் பாளினயேனேவ வேதி³தப்³ப³ந்தி.

நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகதா²வண்ணனா.

ததியோ வக்³கோ³.

4. சதுத்த²வக்³கோ³

1. கி³ஹிஸ்ஸ அரஹாதிகதா²வண்ணனா

387. இதா³னி கி³ஹிஸ்ஸ அரஹாதி கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் யஸகுலபுத்தாதீ³னங் கி³ஹிப்³யஞ்ஜனே டி²தானங் அரஹத்தப்பத்திங் தி³ஸ்வா “கி³ஹி அஸ்ஸ அரஹா”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² கி³ஹிஸ்ஸாதி யோ கி³ஹிஸங்யோஜனஸம்பயுத்ததாய கி³ஹி, ஸோ அரஹங் அஸ்ஸாதி அத்தோ². பரவாதீ³ பன அதி⁴ப்பாயங் அஸல்லக்²கெ²த்வா கி³ஹிப்³யஞ்ஜனமத்தமேவ பஸ்ஸந்தோ படிஜானாதி. இதா³னிஸ்ஸ “கி³ஹி நாம கி³ஹிஸங்யோஜனேன ஹோதி, ந ப³யஞ்ஜனமத்தேன. யதா²ஹ ப⁴க³வா -

‘அலங்கதோ சேபி ஸமங் சரெய்ய,
ஸந்தோ த³ந்தோ நியதோ ப்³ரஹ்மசாரீ;
ஸப்³பே³ஸு பூ⁴தேஸு நிதா⁴ய த³ண்ட³ங்,
ஸோ ப்³ராஹ்மணோ ஸோ ஸமணோ ஸ பி⁴க்க²””தி. (த⁴. ப. 142);

இமங் நயங் த³ஸ்ஸேதுங் அத்தி² அரஹதோதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தங் ஸப்³ப³ங் உத்தானத்த²மேவாதி.

கி³ஹிஸ்ஸ அரஹாதிகதா²வண்ணனா.

2. உபபத்திகதா²வண்ணனா

388. இதா³னி உபபத்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “ஓபபாதிகோ ஹோதி தத்த²பரினிப்³பாயீ”திவசனானி (பு. ப. 35-40) அயோனிஸோ க³ஹெத்வா ஸுத்³தா⁴வாஸேஸு உபபத்தியா அரஹாதி லத்³தி⁴, “யேஸங் வா உபஹச்சபரினிப்³பாயீ”தி பத³ங் பரிவத்தித்வா “உபபஜ்ஜபரினிப்³பாயீ”தி பரியாபுணந்தானங் ஸஹ உபபத்தியா அரஹா ஹோதீதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. தத்த² யஸ்மா உபபத்திசித்தங் நாம லோகியங், தேன ஸோதாபன்னாத³யோபி ந ஹோந்தி, பகே³வ அரஹா. தஸ்மாஸ்ஸ இமங் நயங் த³ஸ்ஸேதுங் ஸஹ உபபத்தியா ஸோதாபன்னோதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங்.

389. ஸாரிபுத்தோதிஆதி³ இமேஸு மஹாதே²ரேஸு கோ ஏகோபி ஸஹ உபபத்தியா அரஹா நாமாதி சோத³னத்த²ங் வுத்தங்.

390. உபபத்தேஸியேனாதி படிஸந்தி⁴சித்தேன. தஞ்ஹி உபபத்திங் ஏஸதி க³வேஸதி, தஸ்மா உபபத்தேஸியந்தி வுச்சதி. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

உபபத்திகதா²வண்ணனா.

3. அனாஸவகதா²வண்ணனா

391. இதா³னி அனாஸவகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யே த⁴ம்மா அனாஸவஸ்ஸ அரஹதோ, ஸப்³பே³ தே அனாஸவாதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அரஹதோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் அனாஸவா நாம மக்³கா³த³யோ, கிங் தஸ்ஸ தேயேவ உப்பஜ்ஜந்தீதி சோத³னத்த²ங் மக்³கோ³ ப²லந்திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். சக்³கு² அனாஸவந்தி புட்டோ² தஸ்ஸ ஸாஸவத்தா படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² அனாஸவஸ்ஸேதந்தி படிஜானாதி.

392. சீவரபஞ்ஹே ஏகோவ த⁴ம்மோ அனாஸவோ ஸாஸவோ ச ஹோதீதி லக்க²ணவிரோத⁴ப⁴யா படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² அனாஸவஸ்ஸ ஹுத்வா ஸாஸவஸ்ஸ ஹோதீதி படிஜானாதி. தஞ்ஞேவ அனாஸவந்தி பஞ்ஹாத³வயேபி ஏஸேவ நயோ. ஸகவாதீ³ பன தஞ்ஞேவாதி அனுஞ்ஞாதத்தா “மக்³கோ³ அனாஸவோ ஹுத்வா”திஆதீ³ஹி சோதே³தி. இமினா உபாயேன ஸப்³பத்த² அத்தோ² வேதி³தப்³போ³தி.

அனாஸவகதா²வண்ணனா.

4. ஸமன்னாக³தகதா²வண்ணனா

393. இதா³னி ஸமன்னாக³தகதா² நாம ஹோதி. தத்த² த்³வே ஸமன்னாக³மா பச்சப்பன்னக்க²ணே ஸமங்கீ³பா⁴வஸமன்னாக³மோ ச ரூபாவசராதி³ஸு அஞ்ஞதரபு⁴மிப்பத்திதோ படிலாப⁴ஸமன்னாக³மோ ச. ஸோ யாவ அதி⁴க³தவிஸேஸா ந பரிஹாயதி, தாவதே³வ லப்³ப⁴தி. யேஸங் பன ட²பெத்வா இமே த்³வே ஸமன்னாக³மே அஞ்ஞோ உபபத்தித⁴ம்மவஸேன ஏகோ ஸமன்னாக³மோ நாம ஹோதீதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி உத்தராபத²கானங், தேஸங் பத்தித⁴ம்மோ நாம கோசி நத்தீ²தி அனுபோ³த⁴னத்த²ங் அரஹா சதூஹி ப²லேஹி ஸமன்னாக³தோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, பத்திங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத²ஸ்ஸ “யதி³ தே அரஹா சதூஹி க²ந்தே⁴ஹி விய சதூஹி ப²லேஹி ஸமன்னாக³தோ, ஏவங் ஸந்தே யே சதூஸு ப²லேஸு சத்தாரோ ப²ஸ்ஸாத³யோ, தேஹி தே அரஹதோ ஸமன்னாக³ததா பாபுணாதீ³தி சோத³னத்த²ங் அரஹா சதூஹி ப²ஸ்ஸேஹீதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தங் ஸப்³பங் பரவாதி³னா ஏகக்க²ணே

சதுன்னங் ப²ஸ்ஸாதீ³னங் அபா⁴வா படிக்கி²த்தங். அனாகா³மிபஞ்ஹாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

395. ஸோதாபத்திப²லங் வீதிவத்தோதி ந பட²மஜ்ஜா²னங் விய து³தியஜ்ஜா²னலாபீ⁴; புன அனுப்பத்தியா பன வீதிவத்தோதி புச்ச²தி. ஸோதாபத்திமக்³க³ந்திஆதி³ யங் வீதிவத்தோ, தேனஸ்ஸ புன அஸமன்னாக³மங் த³ஸ்ஸேதுங் ஆரத்³த⁴ங்.

396. தேஹி ச அபரிஹீ⁴னோதி பஞ்ஹே யஸ்மா யதா² பச்சனீகஸமுதா³சாரேன லோகியஜ்ஜா²னத⁴ம்மா பரிஹாயந்தி, ந ஏவங் லோகுத்தரா. மக்³கே³ன ஹி யே கிலேஸா பஹீயந்தி, ப²லேன ச படிப்பஸ்ஸம்ப⁴ந்தி, தே ததா² பஹீனாவ ததா² படிப்பஸ்ஸத்த³தா⁴யேவ ச ஹொந்தி, தஸ்மா ஸகவாதி³னா ஆமந்தாதி படிஞ்ஞாதங். ஸ்வாயமத்தோ² பரதோ “அரஹதா சத்தாரோ மக்³கா³ படிலத்த³தா⁴”திஆதீ³ஸு பகாஸிதோயேவ. ஸேஸங் உத்தானத்த²மேவாதி.

ஸமன்னாக³தகதா²வண்ணனா.

5. உபெக்கா²ஸமன்னாக³தகதா²வண்ணனா

397. அரஹா ச²ஹி உபெக்கா²ஹீ⁴தி கதா²யபி இமினாவ நயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. அரஹா ஹி ச²ஸு த³வாரேஸு உபெக்கா²னங் உப்பத்திப⁴ப்³ப³தாய தாஹி ஸமன்னாக³தோதி வுச்சதி, ந ஏகக்க²ணே ஸப்³பா³ஸங் உப்பத்திபா⁴வேனாதி.

உபெக்கா²ஸமன்னாக³தகதா²வண்ணனா.

6. போ³தி⁴யாபு³த்தோ⁴திகதா²வண்ணனா

398. இதா³னி போ³தி⁴யா பு³த்தோ⁴திகதா² நாம ஹொதி. தத்த² போ³தீ⁴தி சதுமக்³க³ஞாணஸ்ஸாபி ஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணஸ்ஸாபி அதி⁴வசனங். தஸ்மா யேஸங் யதா² ஓதா³தேன வண்ணேன ஓதா³தோ, ஸாமேன வண்ணேன ஸாமோ, ஏவங் போ³தி⁴யா பு³த்தோ⁴தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி உத்தராபத²கானங்யேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ச அனுயோகோ³ ச ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா ச படிக்கே²போ ச இதரஸ்ஸ.

அதீதாயாதி பஞ்ஹே தஸ்மிங் க²ணே அபா⁴வதோ படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² படிலாப⁴ங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. புன கிச்சவஸேன புட்டோ² கிச்சாபா⁴வதோ படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² யங் தேன தாய கரணீயங் கதங், தத்த² ஸம்மோஹாபா⁴வங் படிஜானாதி. லேஸோகாஸங் பன அத³த்வா

து³க்க²ங் பரிஜானாதீதி³ஆதி³னா நயேன புட்டோ² தஸ்ஸ கிச்சஸ்ஸ அபா⁴வா படிக்கி²பதி.

அனாக³தபஞ்ஹே தஸ்மிங் க²ணே மக்³க³ஞாணஸ்ஸ அபா⁴வா படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² “அக³மா ராஜக³ஹங் புத்³தோ⁴”தி (ஸு. நி. 410) அனாக³தாய போ³தி⁴யா புத்³த⁴பா⁴வங் மஞ்ஞமானோ படிஜானாதி. போ³தி⁴கரணீயங் கரோதீதி புட்டோ² தஸ்மிங் க²ணே கிச்சாபா⁴வேன படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² யதி³ ந கரெய்ய, புத்³தோ⁴தி ந வச்செய்ய. யஸ்மா அவஸ்ஸங் கரிஸ்ஸதி, தஸ்மா கரோதியேவ நாமாதி படிஜானாதி. புன லேஸோகாஸங் அதத்வா புட்டோ² படிக்கி²பதி. பச்சப்பன்னபஞ்ஹோ ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³னாய உத்தானத்தோ²வ.

399. திஸ்ஸோ போ³தி⁴யோ ஏகதோ கத்வா புட்டோ² ஸப்³புஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் ஸந்தா⁴ய தீஹிபி புத்³தோ⁴தி வத்தப்³பா⁴வதோ படிஜானாதி. புன தீஹிதி புட்டோ² ஸப்³பா³ஸங் ஏகக்க²ணே அபா⁴வா படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² அதீதானாக³தபச்சப்பன்னஸ்ஸ ஸப்³புஞ்ஞுதஞ்ஞாணஸ்ஸ வஸேன படிஜானாதி. புன லேஸோகாஸங் அதத்வா ஸததங் ஸமிதந்தி புட்டோ² படிக்கி²பதி.

ந பத்தப்³பங் போ³தி⁴யாதி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, போ³தி⁴யா அபா⁴வக்க²ணே அபுத்³த⁴பா⁴வாபத்திதோ படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. நனு போ³தி⁴படிலாபா⁴தி பஞ்ஹே பன யஸ்மிங் ஸந்தானே போ³தி⁴ஸங்காதங் மக்³க³ஞாணங் உப்பன்னங், தத்த² புத்³தோ⁴தி ஸம்முதிஸப்³பா⁴வதோ படிஞ்ஞா தஸ்ஸேவ. தஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயங் அஜானித்வா ஹஞ்சீதி லத்³தி⁴ட்ட²பனா பரவாதி³ஸ்ஸ. இதா³னிஸ்ஸ அஸல்லக்க²ணங் பாகடங் காதுங் போ³தி⁴படிலாபா⁴ புத்³தோ⁴தி போ³தி⁴யா புத்³தோ⁴தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தஸ்ஸத்தோ² - “கிங் தே யஸ்மா போ³தி⁴படிலாபா⁴ புத்³தோ⁴, தஸ்மா போ³தி⁴யா புத்³தோ⁴”தி. இதரோ “போ³தி⁴படிலாபோ⁴ நாம போ³தி⁴யா உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்தா⁴யபி ஸந்தானே உப்பன்னபா⁴வோயேவ. போ³தி⁴ நாம மக்³க³க்க²ணே ஞாண³ந்தி இமங் விபா⁴கங் அஸல்லக்க²ந்தோவ புன படிஜானாதி. ததோ ஸகவாதி³னா போ³தி⁴படிலாபா⁴ போ³தீ⁴தி புட்டோ² வசனோகாஸங் அலப⁴ந்தோ படிக்கி²பதீதி.

போ³தி⁴யாபுத்³தோ⁴திகதா²வண்ணனா.

இதி இமா திஸ்ஸோபி கதா² உத்தராபத²கானங்யேவ.

7. லக்க²ணகதா²வண்ணனா

400. இதா³னி லக்க²ணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “யேஹி ஸமன்னாக³தஸ்ஸ மஹாபுரிஸஸ்ஸ த்³வேவ க³தியோ ப⁴வந்தீ”தி (தீ³. நி. 1.258) இமங் ஸுத்தங் அயோனிஸோ க³ஹேத்வா லக்க²ணஸமன்னாக³தோ போ³தி⁴ஸத்தோவ ஹோதீதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.

சக்கவத்திஸத்தோதி பஞ்ஹேஸு யஸ்மா சக்கவத்தீ ஸத்தோபி ச போ³தி⁴ஸத்தோபி, தஸ்மா அபோ³தி⁴ஸத்தங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. போ³தி⁴ஸத்தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.

402. த்³வத்திங்ஸிமானீதிஸுத்தங் போ³தி⁴ஸத்தமேவ ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஸோ ஹி பச்சி²மே ப⁴வே புத்தோ⁴ ஹோதி, இதரேஸு சக்கவத்தீ, தஸ்மா ஆப⁴தம்பி அனாப⁴தஸதி³ஸமேவாதி.

லக்க²ணகதா²வண்ணனா.

8. நியாமோக்கந்திகதா²வண்ணனா

403. இதா³னி நியாமோக்கந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் க⁴டிகாரஸுத்தே ஜோதிபாலஸ்ஸ பப்³புஜ்ஜங் ஸந்தா⁴ய “போ³தி⁴ஸத்தோ கஸ்ஸபப⁴க³வதோ பாவசனே ஓக்கந்தனியாமோ சரிதப்³ரஹ்மசரியோ”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய போ³தி⁴ஸத்தோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, லத்³தி⁴யங் ட²த்வா படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ததோ யஸ்மா நியாமோதி வா ப்³ரஹ்மசரியந்தி வா அரியமக்³க³ஸ்ஸ நாமங், போ³தி⁴ஸத்தானஞ்ச ட²பெத்வா பாரமீபூரணங் அஞ்ஞா நியாமோக்கந்தி நாம நத்தி². யதி³ ப⁴வெய்ய, போ³தி⁴ஸத்தோ ஸோதாபன்னோ ஸாவகோ ப⁴வெய்ய. ந சேதமேவங். கேவலஞ்ஹி நங் புத்தா⁴ அத்தனோ ஞாணப³லே ட²த்வா - “அயங் புத்தோ⁴ ப⁴விஸ்ஸதீ”தி ப்³யாகரொந்தி, தஸ்மா புன போ³தி⁴ஸத்தோதி அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ. பச்சி²மப⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிக்கே²போ இதரஸ்ஸ. து³தியபஞ்ஹே ஜோதிபாலகாலங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா தஸ்ஸேவ. ஸாவகோ ஹுத்வாதிஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. அனுஸ்ஸவியோதி அனுஸ்ஸவேன படிவித்³த⁴த⁴ம்மோ. பச்சி²மப⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பித்வா ஜோதிபாலகாலே அனுஸ்ஸவங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.

404. அஞ்ஞங் ஸத்தா²ரந்திஆளாரஞ்ச ராமபுத்தஞ்ச ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஆயஸ்மா ஆனந்தோ³திஆதி³ “ஓக்கந்தனியாமாவ ஸாவகா ஹொந்தி, ந இதரே ஓக்கந்தனியாமா ஏவருபா ஹொந்தீ”தி த்³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங்.

ஸாவகோ ஜாதிங் வீதிவத்தோதி யாய ஜாதியா ஸாவகோ, தங் வீதிவத்தோ அஞ்ஞஸ்மிங் ப⁴வே அஸாவகோ ஹோதீதி புச்ச²தி. இதரோ ஸோதாபன்னாதீ³னங் ஸோதாபன்னாதி³ஸாவகபா⁴வதோ படிக்கி²பதி. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

நியாமோக்கந்திகதா²வண்ணனா.

9. அபராபி ஸமன்னாக³தகதா²வண்ணனா

406. இதா³னி அபராபி ஸமன்னாக³தகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “சதுத்த²மக்க³ட்டோ² புக்க³லோ பத்தித⁴ம்மவஸேன தீஹி ப²லேஹி ஸமன்னாக³தோ”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானங் ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² ஹெட்டா² சதுஹி ப²லேஹி ஸமன்னாக³தகதா²யங் வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பந்தி.

அபராபி ஸமன்னாக³தகதா²வண்ணனா.

10. ஸப்³புஸங்யோஜனப்பஹானகதா²வண்ணனா

413. இதா³னி ஸங்யோஜனப்பஹானகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “நிப்பரியாயேனேவ ஸப்³புஸங்யோஜனப்பஹானங் அரஹத்த”ந்தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. புன ஸப்³பே³ ஸங்யோஜனாதி புட்டோ² ஹெட்டா² வுத்தமக்க³த்தயேன பஹீனே ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² தேன மக்க³கே³ன அப்பஹீனஸ்ஸ அபா⁴வா படிஜானாதி. ஸக்காயதி³ட்டி²ஆதீ³ஸுபி பட²மமக்க³கே³ன பஹீனபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, சதுத்த²மக்க³கே³ன அனவஸேஸப்பஹானங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ஏஸேவ நயோ ஸப்³புத்தா²தி.

ஸப்³புஸங்யோஜனப்பஹானகதா²வண்ணனா.

சதுத்தோ² வக்கோ³.

5. பஞ்சமவக்³கோ³

1. விமுத்திகதா²வண்ணனா

418. இதா³னி விமுத்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² விபஸ்ஸனா, மக்³கோ³, ப²லங், பச்சவெக்க²ணந்தி சதுன்னங் ஞாணானங் விமுத்திஞாணந்தி நாமங். தேஸு விபஸ்ஸனாஞாணங் நிச்சனிமித்தாதீ³ஹி விமுத்தத்தா, தத³ங்க³விமுத்திபா⁴வேன வா விமுத்தத்தா விமுத்திஞாணங். மக்³கோ³ ஸமுச்சே²த³விமுத்தி, ப²லங் படிப்பஸ்ஸத்தி⁴விமுத்தி, பச்சவெக்க²ணஞாணங் பன விமுத்திங் ஜானாதீதி விமுத்திஞாணங். ஏவங் சதுப்³பி³தே⁴ விமுத்திஞாணே நிப்பரியாயேன ப²லஞாணமேவ விமுத்தி. ஸேஸானி “விமுத்தானீ”தி வா “அவிமுத்தானீ”தி வா ந வத்தப்³பா³னி. தஸ்மா “இத³ங் நாம விமுத்திஞாணங் விமுத்த”ந்தி அவத்வா அவிஸேஸேனேவ “விமுத்திஞாணங் விமுத்த”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. புன யங்கிஞ்சீதி புட்டோ² பச்சவெக்க²ணாதீ³னி ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. படிபன்னஸ்ஸாதி புட்டோ² மக்³க³ஞாணஸ்ஸ அனாஸவதங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. யஸ்மா பன தங் ஸோதாபன்னஸ்ஸ ப²லே டி²தஸ்ஸ ஞாணங் ந ஹோதி, தஸ்மா விமுத்தங் நாம ந ஹோதீதி சோத³னத்த²ங் புன ஸகவாதீ³ ஸோதாபன்னஸ்ஸாதிஆதி³மாஹ. இமினா உபாயேன ஸப்³பத்த² அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

விமுத்திகதா²வண்ணனா.

2. அஸேக²ஞாணகதா²வண்ணனா

421. இதா³னி அஸேக²கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா ஆனந்த³த்தே²ராத³யோ ஸேகா² “உளாரோ ப⁴க³வா”திஆதி³னா நயேன அஸேகே² ஜானந்தி, தஸ்மா “ஸேக²ஸ்ஸ அஸேக²ஞாணங் அத்தீ²”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞஞா இதரஸ்ஸ. ஜானாதி பஸ்ஸதீதி இத³ங் அத்தனா அதி⁴க³தஸ்ஸ ஜானநவஸேன வத்தங். கொ³த்ரபு⁴னோதிஆதி³ ஹெட்டி²மாய பூ⁴மியங் டி²தஸ்ஸ உபருபரிஞாணஸ்ஸ அபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் வத்தங். நனு ஆயஸ்மா ஆனந்தோ³ ஸேகோ² “உளாரோ ப⁴க³வா”தி ஜானாதீதி பரவாதீ³ அஸேகே² ப⁴க³வதி பவத்தத்தா தங் அஸேக²ஞாணந்தி இச்ச²தி, ந பனேதங் அஸேக²ங். தஸ்மா ஏவங் பதிட்டா²பிதாபி லத்³தி⁴ அப்பதிட்டா²பிதாவ ஹோதீதி.

அஸேக²ஞாணகதா²வண்ணனா.

3. விபரீதகதா²வண்ணனா

424. இதா³னி விபரீதகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “ய்வாயங் பத²வீகஸிணே பத²வீஸஞ்ஞீ ஸமாபஜ்ஜதி, தஸ்ஸ தங் ஞாணங் விபரீதஞாண”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. பத²விங் நிஸ்ஸாய உப்பன்னநிமித்தஞ்ஹி ந பத²வீயேவ, தத்ர சாயங் பத²வீஸஞ்ஞீ. தஸ்மா விபரீதஞாணந்தி அயமேதஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயோ. ததோ ஸகவாதீ³ “லக்க²ணபத²வீபி ஸஸம்பா⁴ரபத²வீபி நிமித்தபத²வீபி பத²வீதே³வதாபி ஸப்³பா³ பத²வீயேவ, தாஸு பத²வீதி ஞாணங் விபரீதங் ந ஹோதி. அனிச்சே நிச்சந்திஆதி³விபரியேஸோ பன விபரீதஞாணங் நாம. கிங் தே இத³ங் ஏதேஸு அஞ்ஞதர”ந்தி சோதே³துங் அனிச்சே நிச்சந்திஆதி³மாஹ. இதரோ விபல்லாஸலக்க²ணாபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, பத²வீனிமித்தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.

குஸலந்தி ஸெக்க²புது²ஜ்ஜனானங் ஞாணங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். அத்தி² அரஹதோதி பஞ்ஹேஸுபி விபல்லாஸலக்க²ணாபா⁴வேன படிக்கி²பதி. பத²வீனிமித்தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ஸப்³பே³வ பத²வீதி ஸப்³ப³ங் தங் பத²வீகஸிணங் லக்க²ணபத²வீயேவ ஹோதீதி புச்ச²தி. ஸகவாதீ³ ததா² அபா⁴வதோ படிக்கி²பதி. நனு பத²வீ அத்தி², அத்தி² ச கோசி பத²விங் பத²விதோ ஸமாபஜ்ஜதீதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ . தஸ்ஸத்தோ² - நனு நிமித்தபத²வீ அத்தி², அத்தி² ச கோசி தங் பத²விங் பத²விதோயேவ ஸமாபஜ்ஜதி, ந ஆபதோ வா தேஜதோ வாதி. பத²வீ அத்தீ²திஆதி³ “யதி³ யங் யதா² அத்தி², தங் ததா² ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ ஞாணங் விபரீதங் ஹோதி, நிப்³பா³னங் அத்தி², தம்பி ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ ஸப்³ப³விபரியேஸஸமுக்³கா⁴தனங் மக்³க³ஞாணம்பி தே விபரீதங் ஹோதூ”தி த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தந்தி.

விபரீதகதா²வண்ணனா.

4. நியாமகதா²வண்ணனா

428-431. இதா³னி நியாமகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யோ புக்³க³லோ ஸம்மத்தனியாமங் ஓக்கமிஸ்ஸதி, தங் “ப⁴ப³போ³ ஏஸ த⁴ம்மங் அபி⁴ஸமேது”ந்தி யஸ்மா ப⁴க³வா ஜானாதி, தஸ்மா “அனியதஸ்ஸ புது²ஜ்ஜனஸ்ஸேவ ஸதோ புக்³க³லஸ்ஸ நியாமக³மனாய ஞாணங் அத்தீ²”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அனியதஸ்ஸாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² நியாமக³மனாயாதி நியாமோ வுச்சதி மக்³கோ³, மக்³க³க³மனாய மக்³கோ³க்கமனாயாதி அத்தோ². யங் பனஸ்ஸ ஞாணங் தி³ஸ்வா ப⁴க³வா “ப⁴ப³போ³ அய”ந்தி ஜானாதி, தங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ.

அத²ஸ்ஸ ஸகவாதீ³ அயுத்தவாதி³தங் தீ³பேதுங் நியதஸ்ஸாதி
விபரீதானுயோக³மாஹ. தத்த² பட²மபஞ்ஹே மக்³கே³ன நியதஸ்ஸ
அனியாமக்³மனாய ஞாணங் நாம நத்தீ²தி படிக்கி²பதி. து³தியே நத்தி²பா⁴வேன
படிஜானாதி. ததியே அனியதஸ்ஸ நத்தீ²தி புட்ட²த்தா லத்³தி⁴விரோதே⁴ன
படிக்கி²பதி. புன பட²மபஞ்ஹமேவ சதுத்த²ங் கத்வா நியதஸ்ஸ
நியாமக்³மனாதி³வஸேன தயோ பஞ்ஹா கதா. தேஸு பட²மே யஸ்மா
ஆதி³மக்³கே³ன நியதஸ்ஸ புன தத³த்தா²ய ஞாணங் நத்தி², தஸ்மா படிக்கி²பதி.
து³தியே நத்தி²பா⁴வேனேவ படிஜானாதி. ததியே லத்³தி⁴விரோதே⁴னேவ
படிக்கி²பதி. புன பட²மபஞ்ஹங் அட்ட²மங் கத்வா அனியதஸ்ஸ
அனியாமக்³மனாதி³வஸேன தயோ பஞ்ஹா கதா. தேஸங் அத்தோ²
வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³போ³. புன பட²மபஞ்ஹமேவ த்³வாத³ஸமங் கத்வா
தங்மூலகா அத்தி² நியாமோதிஆத³யோ பஞ்ஹா கதா. தத்த² யஸ்மா
நியாமக்³மனாய ஞாணங் நாம மக்³க³ஞாணமேவ ஹோதி, தஸ்மா தங்
ஸந்தா⁴ய அத்தி² நியாமோதி வுத்தங். இதரோ பன நியாமோதி வுத்தே
படிக்கி²பதி, ஞாணந்தி வுத்தே படிஜானாதி. ஸதிபட்டா²னாதீ³ஸுபி ஏஸேவ
நயோ. பச்சனீகங் உத்தானத்த²மேவ. கொ³த்ரபு⁴னோதிஆதி³ யேன யங்
அப்பத்தங், தஸ்ஸ தங் நத்தீ²தி த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். ப⁴க³வா ஜானாதீதி
அத்தனோ ஞாணப³லேன ஜானாதி, ந தஸ்ஸ
நியாமக்³மனஞாணஸப்³பா⁴வதோ. தஸ்மா இமினா காரணேன
பதிட்டி²தாபிஸ்ஸ லத்³தி⁴ அப்பதிட்டி²தாயேவாதி.

நியாமகதா²வண்ணனா.

5. படிஸம்பி⁴தா³கதா²வண்ணனா

432-433. இதா³னி படிஸம்பி⁴தா³கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங்
“யங்கிஞ்சி அரியானங் ஞாணங், ஸப்³பங் லோகுத்தரமேவா”தி க³ஹேத்வா
“ஸப்³பங் ஞாணங் படிஸம்பி⁴தா³”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்;
தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.
ஸம்முதிஞாணபஞ்ஹேஸு பத²வீகஸிணஸம்முதியங் ஸமாபத்திஞாணங்
ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, நிருத்திஞாணங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. யே கேசி
ஸம்முதிந்தி பஞ்ஹே புது²ஜ்ஜனே ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி.
சேதோபரியாயபஞ்ஹேஸு புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ ஞாணங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி,
அரியஸ்ஸ ஞாணங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ஸப்³பா³ பஞ்ஞாதிபஞ்ஹேஸு
கஸிணஸமாபத்திபஞ்ஹங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, லோகுத்தரங் ஸந்தா⁴ய
படிஜானாதி. பத²வீகஸிணஸமாபத்திந்திஆதி³ “யா ஏதேஸு எத்தகேஸு
டா²னேஸு பஞ்ஞா, கிங் ஸப்³பா³ ஸா படிஸம்பி⁴தா³”தி புச்ச²னத்த²ங் வுத்தங்.
தேன ஹி ஸப்³பங் ஞாணந்தி யஸ்மா ஸப்³பா³ லோகுத்தரபஞ்ஞா

படிஸம்பி⁴தா³ , தஸ்மா ஸப்³புந்தி வசனங் ஸாமஞ்சுப²லேன ஸத்³தி⁴ங்
பதிட்டா²பேதீதி.

படிஸம்பி⁴தா³கதா²வண்ணனா.

6. ஸம்முதிஞாணகதா²வண்ணனா

434-435. இதா³னி ஸம்முதிஞாணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஸம்முதிஸச்சங்
பரமத்த²ஸச்சந்தி த்வே ஸச்சானி. யே பன ஏவங் விபா⁴கங் அகத்வா
ஸச்சந்தி வசனஸாமஞ்சுன ஸம்முதிஞாணம்பி “ஸச்சாரம்மணமேவா”தி
வத்³ந்தி, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கா; தே அயுத்தவாதி³னோதி தேஸங்
வாத்³விஸோத⁴னத்த²ங் அயங் கதா² ஆரத்³தா⁴. தத்த² ந வத்தப்³புந்தி புச்சா²
பரவாதி³ஸ்ஸ, பரமத்த²ஸச்சங் ஸந்தா⁴ய படிஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ.
ஸம்முதிஸச்சம்ஹீதி ஸம்முதிங் அனுபவிட்டே² ஸச்சம்ஹி. பச்சத்தே வா
பு⁴ம்மவசனங், ஸம்முதிஸச்சந்தி அத்தோ². ஸம்முதிஞாணங்
ஸச்சாரம்மணஞ்சுனவாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞா இதரஸ்ஸ. ததோ
நங் “யதி³ தங் அவிஸேஸேன ஸச்சாரம்மணஞ்சுன, தேன ஞாணேன
துக்க²பரிஞாதி³னி கரெய்யா”தி சோதே³துங் தேன ஞாணேனாதிஆதி³மாஹ.

ஸம்முதிஞாணகதா²வண்ணனா.

7. சித்தாரம்மணகதா²வண்ணனா

436-438. இதா³னி சித்தாரம்மணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² சேதோபரியாயே
ஞாணந்தி வசனமத்தமேவ க³ஹெத்வா “தங் ஞாணங் சித்தாரம்மணமேவா”தி
யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா²
ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞா இதரஸ்ஸ. அத்²ஸ்ஸ “யோ ஸராகா³தி³வஸேன
சித்தங் ஜானாதி, தஸ்ஸ ராகா³த்யோபி ஆரம்மணா ஹோந்தி, தஸ்மா ந
வத்தப்³புங் தங் சித்தாரம்மணஞ்சுனவா”தி சோத³னத்த²ங் நனு அத்தி²
கோசீதிஆதி³ ஆரத்³தா⁴ங். ப்ஸ்ஸாரம்மணேதி ப்ஸ்ஸஸங்கா²தே ஆரம்மணே.
வேத³னாரம்மணேதிஆதி³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. புன ப்ஸ்ஸாரம்மணே
ஞாணங் ந வத்தப்³புந்தி புட்டோ² ப்ஸ்ஸஸ்ஸ புஸனலக்க²ணங்
மனஸிகரோதோ ப்ஸ்ஸோவாரம்மணங் ஹோதீதி படிஜானாதி. கிங் பனேதங்
ப்ஸ்ஸபரியாயே ஞாணந்தி புட்டோ² பன தாதி³ஸஸ்ஸ ஸுத்தபத்³ஸ்ஸ
அபா⁴வா படிக்கி²பதி. வேத³னாதி³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. இதா³னி யங்
நிஸ்ஸாய லத்³தி⁴, ததே³வ த்ஸ்ஸெத்வா லத்³தி⁴ங் பதிட்டா²பேதுங் நனு
சேதோபரியாயே ஞாணந்திஆதி³மாஹ. ஸா பனேஸா
வசனமத்தாபி⁴னிவேஸேன பதிட்டா²பிதாபி அப்பதிட்டா²பிதாவ ஹோதீதி.

சித்தாரம்மணகதா²வண்ணனா.

8. அனாக³தஞாணகதா²வண்ணனா

439-440. இதா³னி அனாக³தஞாணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² அனாக³தங் நாம அந்தரம்பி அத்தி², அனந்தரம்பி. தேஸு அனந்தரே ஏகந்தேனேவ ஞாணங் நத்தி². யதா² ச அனந்தரே, ததா² ஏகவீதி²ஏகஜவனபரியாபன்னேபி. தத்த² யே ஸப்³ப³ஸ்மிம்பி அனாக³தே ஞாணங் இச்ச²ந்தி, ஸெய்யதா²பி அந்த²கா; தே ஸந்தா²ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யங் தே அனாக³தே ஞாணங், கிங் தேன அனந்தரங் அனாக³தங் மூலாதி³வஸேன ஜானாதீ”தி சோதே³துங் அனாக³தங் மூலதோதிஆதி³மாஹ. தத்த² மூலதோதிஆதி³னி ஸப்³ப³னி காரணவேவசனானேவ. காரணஞ்ஹி யங் அத்தனோ ப²லங் கரோதி, தங் தத்த² மூலயதி பதிட்டா²தீதி மூலங். ததோ ச தங் ஹினோதி பவத்தயதீதி ஹேது. ததே³வ தங் நிதே³தி “ஹந்த³ நங் க³ண்ஹதா²”தி. நிய்யாதேதி வியாதி நிதா³னங். ததோ தங் ஸம்ப²வதீதி ஸம்ப²வோ. பப²வதீதி பப²வோ. தத்த² ச தங் ஸமுட்டா²தி, தங் வா நங் ஸமுட்டா²பேதீதி ஸமுட்டா²னங். ததே³வ நங் ஆஹரதீதி ஆஹாரோ. தஞ்சஸ்ஸ அபரிச்சஜிதப்³ப³ட்டே²ன ஆரம்மணங். ததே³வ சேதங் படிச்ச ஏதீதி பச்சயோ. ததோ நங் ஸமுதே³தீதி ஸமுத³யோதி வுச்சதி. யஸ்மா பன அனந்தரங் சித்தங் ஏதேஹாகாரேஹி ந ஸக்கா ஜானிதுங், தஸ்மா ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதி. அனாக³தங் ஹேதுபச்சயதந்தி யா அனந்தரானாக³தே சித்தே ஹேதுபச்சயதா, தங் ஜானாதி. யே தத்த² த²ம்மா ஹேதுபச்சயா ஹொந்தி, தே ஜானாதீதி அத்தோ². ஸேஸபதே³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. கொ³த்ரபு²னோதிஆதி³ யஸ்மிங் அனாக³தே ஞாணங் ந உப்பஜ்ஜதி, தங் ஸருபதோ த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். பாடலிபுத்தஸ்ஸாதி ஸுத்தங் யஸ்மிங் அனாக³தே ஞாணங் உப்பஜ்ஜதி, தங் த³ஸ்ஸேதுங் ஆஹடங். யஸ்மா பனேதங் ந ஸப்³ப³ஸ்மிங் அனாக³தே ஞாணஸ்ஸ ஸாத²கங்; தஸ்மா அனாஹடமேவாதி.

அனாக³தஞாணகதா²வண்ணனா.

9. படுப்பன்னஞாணகதா²வண்ணனா

441-442. இதா³னி படுப்பன்னஞாணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “ஸப்³ப³ஸங்கா²ரேஸு அனிச்சதோ தி³ட்டே²ஸு தம்பி ஞாணங் அனிச்சதோ தி³ட்ட²ங் ஹோதீ”தி வசனங் நிஸ்ஸாய “அவிஸேஸேன ஸப்³ப³ஸ்மிங் பச்சப்பன்னே ஞாணங் அத்தீ²”தி லத்³தி², ஸெய்யதா²பி அந்த²கானங்; தே ஸந்தா²ய படுப்பன்னேதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ அவிஸேஸேன படுப்பன்னே ஞாணங் அத்தி², க³ணபச்சப்பன்னேபி தேன ப²விதப்³ப³ங். ஏவங் ஸந்தே த³வின்னங் ஞாணானங் ஏகதோ அபா²வா தேனேவ ஞாணேன தங் ஜானிதப்³ப³ங் ஹோதீ”தி சோத³னத்த²ங் தேனாதி அனுயோகோ³ ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² பட²மபஞ்ஹே தேனேவ தங் ஜானிதுங் ந

ஸக்காதி படிக்கே²போ இதரஸ்ஸ. து³தியபஞ்ஹே ஸந்ததிங் ஸந்தா⁴ய
படிஞ்ஞா தஸ்ஸேவ. படிபாடிதோ ப⁴ங்க³ங் பஸ்ஸந்தோ
ப⁴ங்கா³னுபஸ்ஸனேனேவ ப⁴ங்கா³னுபஸ்ஸனாஞாணங் பஸ்ஸதீதி
அதி⁴ப்பாயோ. தேன ஞாணேன தங் ஞாணங் ஜானாதீதிஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ
நயோ. தேன ப²ஸ்ஸேன தங் ப²ஸ்ஸந்திஆதீ³னிஸ்ஸ
லேஸோகாஸனிவாரணத்த²ங் வுத்தானி . யங் பனேதேன
லத்³தி⁴பதிட்டா²பனத்த²ங் நனு ஸப்³புஸங்கா²ரேதிஆதி³ வுத்தங். தத்த² நயதோ
தங் ஞாணங் தி³ட்ட²ங் ஹோதி, ந ஆரம்மணதோதி அதி⁴ப்பாயேன படிஞ்ஞா
ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தஸ்மா ஏவங் பதிட்டி²தாபிஸ்ஸ லத்³தி⁴ அப்பதிட்டி²தாவ
ஹோதி.

படுப்பன்னஞாணகதா²வண்ணனா.

10. ப²லஞாணகதா²வண்ணனா

443-444. இதா³னி ப²லே ஞாணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “பு³த்தா⁴பி
ஸத்தானங் அரியப²லப்பத்தியா த⁴ம்மங் தே³ஸெந்தி ஸாவகாபி, இதி இமினா
ஸாமஞ்ஞேன பு³த்தா⁴னங் விய ஸாவகானம்பி தேன தேன ஸத்தேன
பத்தப்³பே³ ப²லே ஞாணங் அத்தீ²”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய ஸாவகஸ்ஸாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ ஸாவகஸ்ஸ ப²லே ஞாணங் அத்தி², யதா²
பு³த்தா⁴ ஸமானேபி ஸோதாபத்திப²லே அத்தனோ ஞாணப³லேன ‘அயங்
ஏகபீஜீ, அயங் கோலங்கோலோ, அயங் ஸத்தக்க²த்துபரமோ’தி ப²லஸ்ஸகதங்
பஞ்ஞபெந்தி, கிங் தே ஏவங் ஸாவகோபீ’தி சோதே³துங் ஸாவகோ ப²லஸ்ஸ
கதங் பஞ்ஞபேதீதி ஆஹ. இதரோ படிக்கி²பதி.

அத்தி² ஸாவகஸ்ஸ ப²லபரோபரியத்தீதிஆதி³ ப²லே ஞாணஸ்ஸ
அத்தி²தாய பச்சயபுச்ச²னத்த²ங் வுத்தங். அயஞ்ஹெத்த² அதி⁴ப்பாயோ -
பு³த்தா⁴னங் “இத³ங் ப²லங் பரங், இத³ங் ஓபர”ந்தி ஏவங் ப²லானங்
உச்சாவசபா⁴வஜானநஸங்கா²தா ப²லே பரோபரியத்தி நாம அத்தி². ததா²
இந்த³ரியபுக்க³லபரோபரியத்தியோ, தாஸங் அத்தி²தாய தஸ்ஸ தஸ்ஸ
புக்க³லஸ்ஸ தேஸங் தேஸங் இந்த³ரியானங் வஸேன தங் தங் ப²லங்
ஜானந்தி, கிங் தே ஸாவகஸ்ஸாபி ஏதா பரோபரியத்தியோ அத்தீ²தி.

அத்தி² ஸாவகஸ்ஸ க²ந்த⁴பஞ்ஞத்தீதிஆதீ³னிபி “யதி³ தே ஸாவகஸ்ஸ
பு³த்தா⁴னங் விய ப²லே ஞாணங் அத்தி², இமா ஹி பிஸ்ஸ பஞ்ஞத்தீஹி
ப⁴விதப்³பங். கிமஸ்ஸ தா அத்தி², ஸக்கோதி ஸோ ஏதா பஞ்ஞத்தியோ
அத்தனோ ப³லேன ஜானிதுங் வா பஞ்ஞபேதுங் வா”தி சோத³னத்த²ங் வுத்தானி.
ஸாவகோ ஜினோதிஆதி³ “யதி³ ஸாவகஸ்ஸ பு³த்தா⁴னங் விய ப²லே
ஞாணங் அத்தி², ஏவங் ஸந்தே ஸ்வேவ ஜினோ”தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங்.

ஸாவகோ அனுப்பன்னஸ்ஸாதி பஞ்ஹேபி அயமேவ நயோ. அஞ்ஞாணீதி
பஞ்ஹே அவிஜ்ஜாஸங்கா²தஸ்ஸ அஞ்ஞாணஸ்ஸ விஹதத்தா படிக்கி²த்தோ,
ந பனஸ்ஸ பு³த்³தா⁴னங் விய ப²லே ஞாணங் அத்தி². தஸ்மா
அப்பதிட்டி²தோவ பரவாதீ³வாதோ³தி.

ப²லஞாணகதா²வண்ணனா.

பஞ்சமோ வக்³கோ³.

மஹாபண்ணாஸகோ ஸமத்தோ.

6. ச²ட்ட²வக்³கோ³

1. நியாமகதா²வண்ணனா

445-447. இதா³னி நியாமகதா² நாம ஹோதி. தத்த² நியாமோதி “ப²⁴ப³போ³ நியாமங் ஓக்கமிதுங் குஸலேஸு த²⁴ம்மேஸு ஸம்மத்த²”ந்தி (பு. ப. 13) வசனதோ அரியமக்³கோ³ வுச்சதி. யஸ்மா பன தஸ்மிங் உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்³தே²⁴பி புக்³க³லோ அனியதோ நாம ந ஹோதி, தஸ்மா “ஸோ நியாமோ நிச்சட்²²ன அஸங்க²தோ”தி யேஸங் லத்³தி²⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த²⁴கானங்; தே ஸந்தா²⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ததோ “யதி³ ஸோ அஸங்க²தோ, ஏவருபேன தேன ப²⁴விதப்³ப³”ந்தி தீ³பெந்தோ நிப்³பா³னந்திஆதி³மாஹ. ஸங்ஸந்த³னபுச்சா² உத்தானத்தா²யேவ.

அத்தி² கேசீதிஆதி³ நியாமஸ்ஸ ஸங்க²தபா²⁴வதீ³பனத்த²ங் வுத்தங். மக்³கோ³ அஸங்க²தோதிபஞ்ஹே தஸ்ஸ உப்பாத³னிரோத²⁴பா²⁴வதோ படிக்கி²பதீதி. நியாமோ ஸங்க²தோதிபஞ்ஹே நிருத்³தே²⁴பி மக்³கே³ நியாமஸ்ஸ அத்தி²தங் ஸந்தா²⁴ய படிக்கி²பதி. ஸோதாபத்தினியாமோதிஆதி³பஞ்ஹேஸுபி அனுலோமதோ ச படிலோமதோ ச இமினாவ நயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. பஞ்ச அஸங்க²தானீதி புட்²டோ² பஞ்சன்னங் அஸங்க²தானங் ஆக³தட்டா²னங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்²டோ² சதுன்னங் ஸம்மத்தனியாமானங் நியாமவசனதோ நிப்³பா³னஸ்ஸ ச அஸங்க²தபா²⁴வதோ படிஜானாதி. மிச்ச²த்தனியாமபஞ்ஹோ நியாமவசனமத்தேன அஸங்க²ததாய அயுத்தபா²⁴வதீ³பனத்த²ங் வுத்தோதி.

நியாமகதா²வண்ணனா.

2. படிச்சஸமுப்பாத³கதா²வண்ணனா

448. இதா³னி படிச்சஸமுப்பாத³கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் நிதா³னவக்³கே³ “உப்பாதா³ வா ததா²க³தானங் அனுப்பாதா³ வா ததா²க³தானங் டி²தாவ ஸா தா²⁴து த²⁴ம்மட்டி²ததா”திஆதி³வசனதோ (ஸங். நி. 2.20) “படிச்சஸமுப்பாதோ³ அஸங்க²தோ”தி லத்³தி²⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³ப³ஸேலியானஞ்ச மஹிஸாஸகானஞ்ச; தே ஸந்தா²⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.

449. அவிஜ்ஜா அஸங்க²தாதி ஆத³யோ பஞ்ஹா அவிஜ்ஜாதீ³னங்யேவ படிச்சஸமுப்பாத³பா²⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தா. யேன பனத்தே²ன தத்த² ஏகேகங் அங்க³ங் “படிச்சஸமுப்பாதோ³”தி வுச்சதி, ஸோ படிச்சஸமுப்பாத³விப²⁴ங்கே³ வுத்தோயேவ.

451. அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ராதி யா தத்த² த⁴ம்மட்டி²ததாதிஆதி³ யேன ஸுத்தேன லத்³தி⁴ பதிட்டா²பிதா, தஸ்ஸேவ அத்த²த³ஸ்ஸனேன லத்³தி⁴பி⁴ந்த³னத்த²ங் வுத்தங். அயஞ்ஹெத்த² அத்தோ² - யா அயங் ஹெட்டா² “டி²தாவ ஸா தா⁴து த⁴ம்மட்டி²ததா த⁴ம்மனியாமதா”தி வுத்தா ந ஸா அஞ்ஞத்ர அவிஜ்ஜாதீ³ஹி விஸுங் ஏகா அத்தி². அவிஜ்ஜாதீ³னங் பன பச்சயானங்யேவேதங் நாமங். உப்பன்னேபி ஹி ததா²க³தே அனுப்பன்னேபி அவிஜ்ஜாதோ ஸங்கா²ரா ஸம்ப⁴வந்தி, ஸங்கா²ராதீ³ஹி ச விஞ்ஞாணாதீ³னி, தஸ்மா “அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா”தி யா ஏதஸ்மிங் பதே³ ஸங்கா²ரத⁴ம்மானங் காரணட்டே²ன டி²ததாதி த⁴ம்மட்டி²ததா. தேஸங்யேவ ச த⁴ம்மானங் காரணட்டே²னேவ நியாமதாதி த⁴ம்மனியாமதாதி அவிஜ்ஜா வுச்சதி. ஸா ச அஸங்க²தா, நிப்³பா³னஞ்ச அஸங்க²தந்தி புச்ச²தி. பரவாதீ³ லத்³தி⁴வஸேன படிஜானித்வா புன த்³வே அஸங்க²தானீதி புட்டோ² ஸுத்தாபா⁴வேன படிக்கி²பித்வா லத்³தி⁴வஸேனேவ படிஜானாதி. ஸேஸபதே³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஹெட்டா² வுத்தஸதி³ஸங் பன தத்த² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ந்தி.

படிச்சஸமுப்பாத³கதா²வண்ணனா.

3. ஸச்சகதா²வண்ணனா

452-454. இதா³னி ஸச்சகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “சத்தாரிமானி, பி⁴க்க²வே, ததா²னி அவிததா²னீ”தி (ஸங். நி. 5.1090) ஸுத்தங் நிஸ்ஸாய “சத்தாரி ஸச்சானி நிச்சானி அஸங்க²தானீ”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³ப³ஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அயஞ்ஹிஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயோ - து³க்க²ஸமுத³யமக்க³கே³ஸு வத்து²ஸச்சங் ஸங்க²தங், லக்க²ணஸச்சங் அஸங்க²தங். நிரோதே⁴ வத்து²ஸச்சங் நாம நத்தி² அஸங்க²தமேவ தந்தி. தஸ்மா ஆமந்தாதி ஆஹ. தங் பனஸ்ஸ லத்³தி⁴மத்தமேவ. ஸோ ஹி து³க்க²ங் வத்து²ஸச்சங் இச்ச²தி, ததா² ஸமுத³யங் மக்க³ஞ்ச. யானி பன நேஸங் பா³த⁴னபப⁴வனிய்யானிகலக்க²ணானி, தானி லக்க²ணஸச்சங் நாமாதி, ந ச பா³த⁴னலக்க²ணாதீ³ஹி அஞ்ஞானி து³க்கா²தீ³னி நாம அத்தீ²தி. தாணானீதிஆதி³ஸு அதி⁴ப்பாயோ வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³போ³.

து³க்க²ஸச்சந்தி பஞ்ஹே லத்³தி⁴வஸேன லக்க²ணங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. து³க்க²ந்தி பஞ்ஹே வத்து²ங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. இதோ பரங் ஸுத்தி⁴கபஞ்ஹா ச ஸங்ஸந்த³னபஞ்ஹா ச ஸப்³பே³ பா³ளிஅனுஸாரேனேவ வேதி³தப்³பா³. அவஸானே லத்³தி⁴பதிட்டா²பனத்த²ங் ஆஹடஸுத்தங் அத்த²ஸ்ஸ மிச்சா² க³ஹிதத்தா அனாஹடஸதி³ஸமேவாதி.

ஸச்சகதா²வண்ணனா.

4. ஆருப்பகதா²வண்ணனா

455-456. இதா³னி ஆருப்பகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “சத்தாரோ ஆருப்பா ஆனேஞ்ஜா”தி வசனங் நிஸ்ஸாய “ஸப்³பே³பி தே த்⁴ம்மா அஸங்க²தா”தி லத்³தி⁴, தே ஸந்தா⁴ய ஆகாஸானஞ்சாயதனந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி. ஸாத⁴கஸுத்தம்பி அத்த²ங் அஜானித்வா ஆஹடத்தா அனாஹடஸதி³ஸமேவாதி.

ஆருப்பகதா²வண்ணனா.

5. நிரோத⁴ஸமாபத்திகதா²வண்ணனா

457-459. இதா³னி நிரோத⁴ஸமாபத்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² நிரோத⁴ஸமாபத்தீதி சதுன்னங் க²ந்தா⁴னங் அப்பவத்தி. யஸ்மா பன ஸா கரியமானா கரியதி, ஸமாபஜ்ஜியமானா ஸமாபஜ்ஜியதி, தஸ்மா நிப்³ன்னாதி வுச்சதி. ஸங்க²தாஸங்க²தலக்க²ணானங் பன அபா⁴வேன ந வத்தப்³பா³ “ஸங்க²தாதி வா அஸங்க²தா”தி வா. தத்த² யேஸங் “யஸ்மா ஸங்க²தா ந ஹோதி, தஸ்மா அஸங்க²தா”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானஞ்சேவ உத்தராபத²கானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய நிரோத⁴ஸமாபத்தீதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. உப்பாதெ³ந்தீதிஆதி³ ஸமாபஜ்ஜனபடிலாப⁴வஸேனேவ வுத்தங். யதா² பன ரூபாத³யோ அஸங்க²தத⁴ம்மே உப்பாதெ³ந்தி; ந ததா² தங் கேசி உப்பாதெ³ந்தி நாம. நிரோதா⁴ வோதா³னங் வுட்டா²னந்தி ப²லஸமாபத்தி வேதி³தப்³பா³. அஸங்க²தா பன தங் நத்தி²யேவ, தஸ்மா படிக்கி²பதி. தேன ஹீதி யஸ்மா ஸங்க²தா ந ஹோதி, தஸ்மா அஸங்க²தாதி லத்³தி⁴. இத³ங் பன அஸங்க²தபா⁴வே காரணங் ந ஹோதீதி வுத்தம்பி அவுத்தஸதி³ஸமேவாதி.

நிரோத⁴ஸமாபத்திகதா²வண்ணனா.

6. ஆகாஸகதா²வண்ணனா

460-462. இதா³னி ஆகாஸகதா² நாம ஹோதி. தத்த² திவிதோ⁴ ஆகாஸோ - பரிச்சே²தா³காஸோ , கஸிணுக்³கா⁴டிமாகாஸோ, அஜடாகாஸோ. “துச்சா²காஸோ”திபி தஸ்ஸேவ நாமங். தேஸு பரிச்சே²தா³காஸோ ஸங்க²தோ, இதரே த்³வே பஞ்ஞுத்திமத்தா. யேஸங் பன “து³விதோ⁴பி யஸ்மா ஸங்க²தோ ந ஹோதி, தஸ்மா அஸங்க²தோ”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங் மஹிஸாஸகானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய ஆகாஸோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ஆகாஸகதா²வண்ணனா.

7. ஆகாஸோ ஸனித³ஸ்ஸனோதிகதா²வண்ணனா

463-464. இதா³னி ஆகாஸோ ஸனித³ஸ்ஸனோதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் தாளச்சி²த³தா³தீ³ஸு ஞாணப்பவத்திங் நிஸ்ஸாய “ஸப்³போ³பி அஜடாகாஸோ ஸனித³ஸ்ஸனோ”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங் ; தே ஸந்தா⁴ய ஆகாஸோ ஸனித³ஸ்ஸனோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ ஸனித³ஸ்ஸனோ, ஏவங்விதோ⁴ ப⁴வெய்யா”தி சோத³னத்த²ங் ரூபந்திஆதி³ வுத்தங். சக்கு²ஞ்ச படிச்சாதிபஞ்ஹேஸு ஏவரூபஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ அபா⁴வேன படிக்கி²பித்வா துலந்தரிகாதீ³னங் உபலத்³தி⁴ங் நிஸ்ஸாய படிஜானாதி. த³வின்னங் ருக்கா²னங் அந்தரந்தி எத்த² ருக்க²ரூபங் சக்கு²னா தி³ஸ்வா அந்தரே ரூபாபா⁴வதோ ஆகாஸந்தி மனோத்³வாரவிஞ்ஞாணங் உப்பஜ்ஜதி, ந சக்கு²விஞ்ஞாணங். ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. தஸ்மா அஸாத⁴கமேதந்தி.

ஆகாஸோ ஸனித³ஸ்ஸனோதிகதா²வண்ணனா.

10. பத²வீதா⁴துஸனித³ஸ்ஸனாதிஆதி³கதா²வண்ணனா

465-470. இதா³னி பத²வீதா⁴து ஸனித³ஸ்ஸனாதிஆதி³கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் பாஸாணஉத³கஜாலருக்க²சலனானஞ்சேவ பஞ்சிந்த³ரியபதிட்டோ²காஸானஞ்ச வண்ணாயதனங் காயவிஞ்ஞத்திகாலே ஹத்த²பாதா³தி³ரூபஞ்ச தி³ஸ்வா “பத²வீதா⁴துஆத³யோ ஸனித³ஸ்ஸனா”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய ஸப்³ப³கதா²ஸு ஆதி³புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸங் ஸப்³ப³த்த² பாஸிஅனுஸாரேன சேவ ஹெட்டா² வுத்தனயேன ச வேதி³தப்³ப³ந்தி. பத²வீதா⁴து ஸனித³ஸ்ஸனாதி ஆதி³ங் கத்வா காயகம்மங் ஸனித³ஸ்ஸனந்தி பரியோஸானகதா² நிட்டி²தா.

ச²ட்டோ² வக்³கோ³.

7. ஸத்தமவக்³கோ³

1. ஸங்க³ஹிதகதா²வண்ணனா

471-472. இதா³னி ஸங்க³ஹிதகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா தா³மாதீ³ஹி ப³லிப³த்³தா³த³யோ விய கேசி த⁴ம்மா கேஹிசி த⁴ம்மேஹி ஸங்க³ஹிதா நாம நத்தி², தஸ்மா “நத்தி² கேசி த⁴ம்மா கேஹிசி த⁴ம்மேஹி ஸங்க³ஹிதா, ஏவங் ஸந்தே ஏகவிதே⁴ன ரூபஸங்க³ஹோதிஆதி³ நிரத்த²க”ந்தி யேஸங் லத்தி⁴, ஸெய்யதா²பி ராஜகி³ரிகானஞ்சேவ ஸித்த⁴த்தி²கானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய அஞ்ஞேனத்தே²ன ஸங்க³ஹபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதுங் புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, அத்தனோ லத்தி⁴வஸேன படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. இதா³னி யேனத்தே²ன ஸங்க³ஹோ லப்³ப⁴தி, தங் த³ஸ்ஸேதுங் நனு அத்தி² கேசி த⁴ம்மாதிஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தங் ஸப்³ப³ங் ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா உத்தானத்த²மேவ. யா பனேஸா பரவாதி³னா லத்தி⁴பதிட்டா²பனத்த²ங் யதா² தா³மேன வாதிஆதி³கா உபமா ஆஹடா, ஸகவாதி³னா தங் அனபி⁴னந்தி³த்வா அப்படிக்கோஸித்வா “ஹஞ்சி தா³மேன வா”தி தஸ்ஸ லத்தி⁴ பி⁴ன்னாதி வேதி³தப்³பா³. அயஞ்ஹெத்த² அத்தோ² - யதி³ தே தா³மாதீ³ஹி ப³லிப³த்³தா³த³யோ ஸங்க³ஹிதா நாம, அத்தி² கேசி த⁴ம்மா கேஹிசி த⁴ம்மேஹி ஸங்க³ஹிதாதி.

ஸங்க³ஹிதகதா²வண்ணனா.

2. ஸம்பயுத்தகதா²வண்ணனா

473-474. இதா³னி ஸம்பயுத்தகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா திலம்ஹி தேலங் விய ந வேத³னாத³யோ ஸஞ்ஞாதீ³ஸு அனுபவிட்டா², தஸ்மா “நத்தி² கேசி த⁴ம்மா கேஹிசி த⁴ம்மேஹி ஸம்பயுத்தா, ஏவங் ஸந்தே ஞாணஸம்பயுத்தந்திஆதி³ நிரத்த²கங் ஹோதி”தி யேஸங் லத்தி⁴, ஸெய்யதா²பி ராஜகி³ரிகஸித்த⁴த்தி²கானஞ்ஞேவ; தே ஸந்தா⁴ய அஞ்ஞேனேவத்தே²ன ஸம்பயுத்ததங் த³ஸ்ஸேதுங் புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, அத்தனோ லத்தி⁴வஸேன படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமிதா⁴பி ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா உத்தானத்த²மேவ. யோ பனேஸா பரவாதி³னா “யதா² திலம்ஹி தேல”ந்திஆதி³கோ உபமாபஞ்ஹோ ஆஹடோ, ஸோ யஸ்மா வேத³னாஸஞ்ஞானங் விய திலதேலானங் லக்க²ணதோ நானத்தவவத்தா²னங் நத்தி². ஸப்³பே³ஸுபி ஹி திலஅட்டி²தசேஸு திலோதி வோஹாரமத்தங், தேனேவ திலங் நிப்³ப³த்தெத்வா க³ஹிதே புரிமஸண்டா²னேன திலோ நாம ந பஞ்ஞாயதி, தஸ்மா அனாஹடஸதி³ஸோவ ஹோதி.

ஸம்பயுத்தகதா²வண்ணனா.

3. சேதஸிககதா²வண்ணனா

475-477. இதா³னி சேதஸிககதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா
ப²ஸ்ஸிகாத³யோ நாம நத்தி², தஸ்மா “சேதஸிகேனாபி ந ப⁴விதப்³பங், இதி
நத்தி² சேதஸிகோ த⁴ம்மோ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
ராஜகி³ரிகஸித்³த⁴த்தி²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா
இதரஸ்ஸ. ஸஹஜாதோதி ஸம்பயுத்தஸஹஜாதங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.
ப²ஸ்ஸிகாதி தாதி³ஸ்ங் வோஹாரங் அபஸ்ஸந்தஸ்ஸ புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ.
கிங் வோஹாரேன, யதா² சித்தனிஸ்ஸிதகோதி சேதஸிகோ, ஏவங் ஸோபி
ப²ஸ்ஸனிஸ்ஸிதத்தா ப²ஸ்ஸிகோதி வுத்தே தோ³ஸோ நத்தீ²தி படிஞ்ஞா
ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ஸேஸங் உத்தானத்த²மேவாதி.

சேதஸிககதா²வண்ணனா.

4. தா³னகதா²வண்ணனா

478. இதா³னி தா³னகதா² நாம ஹோதி. தத்த² தா³னங் நாம திவித⁴ங் -
சாக³சேதனாபி, விரதிபி, தெ³ய்யத⁴ம்மோபி. “ஸத்தா⁴ ஹிரியங் குஸலஞ்ச
தா³ன”ந்தி (அ. நி. 8.30) ஆக³தட்டா²னே சாக³சேதனா தா³னங். “அப⁴யங் தே³தி”தி
(அ. நி. 8.39) ஆக³தட்டா²னே விரதி. “தா³னங் தே³தி அன்னங் பான”ந்தி
ஆக³தட்டா²னே தெ³ய்யத⁴ம்மோ. தத்த² சாக³சேதனா “தே³தி வா
தெ³ய்யத⁴ம்மங், தெ³ந்தி வா ஏதாய தெ³ய்யத⁴ம்ம”ந்தி தா³னங். விரதி
அவக³ண்ட³னட்டே²ன லவனட்டே²ன வா தா³னங். ஸா ஹி உப்பஜ்ஜமானா
ப⁴யபே⁴ரவாதி³ஸங்கா²தங் து³ஸ்ஸீல்யசேதனங் தா³தி க³ண்டே³தி லுனாதி
வாதி தா³னங். தெ³ய்யத⁴ம்மோ தி³ய்யதீதி தா³னங். ஏவமேதங் திவித⁴ம்பி
அத்த²தோ சேதஸிகோ சேவ த⁴ம்மோ தெ³ய்யத⁴ம்மோ சாதி து³வித⁴ங்
ஹோதி. தத்த² யேஸங் “சேதஸிகோவ த⁴ம்மோ தா³னங், ந
தெ³ய்யத⁴ம்மோ”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ராஜகி³ரிகஸித்³த⁴த்தி²கானங்; தே
ஸந்தா⁴ய சேதஸிகோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத²
நங் தெ³ய்யத⁴ம்மவஸேன சோதே³துங் லப்³பா⁴தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
அன்னாதீ³னி விய ஸோ ந ஸக்கா தா³துந்தி படிக்கே²போ இதரஸ்ஸ. புன
த³ஸ்ஹங் கத்வா புட்டே² “அப⁴யங் தே³தி”தி ஸுத்தவஸேன படிஞ்ஞா
தஸ்ஸேவ. ப²ஸ்ஸபஞ்ஹாதீ³ஸு பன ப²ஸ்ஸங் தே³தீதிஆதி³வோஹாரங்
அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதேவ.

479. அனிட்ட²ப²லந்திஆதி³ அசேதஸிகஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ
தா³னபா⁴வதீ³பனத்த²ங் வுத்தங். ந ஹி அசேதஸிகோ அன்னாதி³த⁴ம்மோ
ஆயதிங் விபாகங் தே³தி, இட்ட²ப²லபா⁴வனியமனத்த²ங் பனேதங் வுத்தந்தி
வேதி³தப்³பங். அயம்பி ஹெத்த² அதி⁴ப்பாயோ - யதி³ அசேதஸிகோ
அன்னாதி³த⁴ம்மோ தா³னங் ப⁴வெய்ய, ஹிதசித்தேன அனிட்ட²ங் அகந்தங்

பே⁴ஸஜ்ஜங் தெ³ந்தஸ்ஸ நிம்ப³பீஜாதீ³ஹி விய நிம்ப³த³யோ அனிட்ட²மேவ
ப²லங் நிப்³புத்தெய்ய. யஸ்மா பனெத்த² ஹிதப²ரணசாக³சேதனா தா³னங்,
தஸ்மா அனிட்டே²பி தெ³ய்யத⁴ம்மே தா³னங் இட்ட²ப²லமேவ ஹோதீதி.

ஏவங் பரவாதீ³னா சேதஸிகத⁴ம்மஸ்ஸ தா³னபா⁴வே பதிட்ட²பிதே
ஸகவாதீ³ இதரேன பரியாயேன தெ³ய்யத⁴ம்மஸ்ஸ தா³னபா⁴வங்
ஸாதே⁴துங் தா³னங் இட்ட²ப²லங் வுத்தங் ப⁴க³வதாதிஆதி³மாஹ. பரவாதீ³
பன சீவராதீ³னங் இட்ட²விபாகதங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி.
ஸுத்தஸாத⁴னங் பரவாதீ³வாதே³பி யுஜ்ஜதி ஸகவாதீ³வாதே³பி, ந பன
ஏகேனத்தே²ன. தெ³ய்யத⁴ம்மோ இட்ட²ப²லோதி இட்ட²ப²லபா⁴வமத்தமேவ
படிக்கி²த்தங். தஸ்மா தேன ஹி ந வத்தப்³பந்தி இட்ட²ப²லபா⁴வேனேவ ந
வத்தப்³பதா யுஜ்ஜதி . தா³தப்³பட்டே²ன பன தெ³ய்யத⁴ம்மோ தா³னமேவ.
தி³ன்னஞ்ஹி தா³னானங் ஸங்கரபா⁴வமோசனத்த²மேவ அயங் கதா²தி.

தா³னகதா²வண்ணனா.

5. பரிபோ⁴க³மயபுஞ்ஞகதா²வண்ணனா

483. இதா³னி பரிபோ⁴க³மயபுஞ்ஞகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “தேஸங் தி³வா
ச ரத்தோ ச, ஸதா³ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தீ”தி (ஸங். நி. 1.47) ச “யஸ்ஸ
பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² சீவரங் பரிபு⁴ஞ்ஜமானோ”தி (அ. நி. 4.51) ச ஏவமாதீ³னி
ஸுத்தானி அயோனிஸோ க³ஹெத்வா யேஸங் பரிபோ⁴க³மயங் நாம புஞ்ஞங்
அத்தீ²”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ராஜகி³ரிகஸித்³த⁴த்தி²கஸம்மிதியானங்; தே
ஸந்தா⁴ய பரிபோ⁴க³மயந்தி புச்சா² ஸகவாதீ³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.
அத² நங் “புஞ்ஞங் நாம ப²ஸ்ஸாத³யோ குஸலா த⁴ம்மா, ந ததோ பரங்,
தஸ்மா ப²ஸ்ஸாதீ³ஹி தே வட்³டி⁴தப்³பந்தி சோதே³துங் பரிபோ⁴க³மயோ
ப²ஸ்ஸோதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தங் ஸப்³பங் இதரேன தேஸங்
அவட்³ட⁴னதோ படிக்கி²த்தங். லதாவியாதிஆதீ³னி “கிரியாய வா பா⁴வனாய
வா வினாபி யதா² லதாதீ³னி ஸயமேவ வட்³ட⁴ந்தி, கிங் தே ஏவங்
வட்³ட⁴ந்தீ”தி சோத³னத்த²ங் வுத்தானி. ததா² பனஸ்ஸ அவட்³ட⁴னதோ ந
ஹேவாதி படிக்கி²த்தங்.

484. ந ஸமன்னாஹரதீதி பஞ்ஹே படிக்க³கா³ஹகானங் பரிபோ⁴கே³ன
புரிமசேதனா வட்³ட⁴தி, ஏவங் தங் ஹோதி புஞ்ஞந்தி லத்³தி⁴வஸேன
படிஜானாதி. ததோ அனாவட்டெந்தஸ்ஸாதிஆதீ³ஹி புட்டோ² தா³யகஸ்ஸ
சாக³சேதனங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. தத்த² அனாவட்டெந்தஸ்ஸாதி
தா³னசேதனாய புரேசாரிகேன ஆவஜ்ஜனேன ப⁴வங்கங் அனாவட்டெந்தஸ்ஸ
அபரிவட்டெந்தஸ்ஸ. அனாபோ⁴க³ஸ்ஸாதி நிராபோ⁴க³ஸ்ஸ.

அஸமன்னாஹரந்தஸ்ஸாதி ந ஸமன்னாஹரந்தஸ்ஸ. ஆவஜ்ஜனஞ்ஹி
ப⁴வங்கங் விச்சி³ந்தித்வா அத்தனோ க³தமக்கே³ உப்பஜ்ஜமானங்

தா³னசேதனங் ஸமன்னாஹரதி நாம. ஏவங்கிச்சேன இமினா சித்தேன
அஸமன்னாஹரந்தஸ்ஸ புஞ்ஞங் ஹோதீதி புச்ச²தி.

அமனஸிகரொந்தஸ்ஸாதி மனங் அகரொந்தஸ்ஸ. ஆவஜ்ஜனேன ஹி
தத³னந்தரங் உப்பஜ்ஜமானங் மனங் கரோதி நாம. ஏவங் அகரொந்தஸ்ஸாதி
அத்தோ². உபயோக³வசனஸ்மிஞ்ஹி ஏதங் பு⁴ம்மங். அசேதயந்தஸ்ஸாதி
சேதனங் அனுப்பாதெ³ந்தஸ்ஸ. அபத்தெ²ந்தஸ்ஸாதி பத்த²னாஸங்கா²தங்
குஸலச்ச²ந்த³ங் அகரொந்தஸ்ஸ. அப்பணித³ஹந்தஸ்ஸாதி
தா³னசேதனாவஸேன சித்தங் அட்ட²பெந்தஸ்ஸாதி அத்தோ². நனு
ஆவட்டெந்தஸ்ஸாதி வாரே ஆபோ⁴க³ஸ்ஸாதி ஆபோ⁴க³வதோ. அத² வா
ஆபோ⁴கா³ அஸ்ஸ, ஆபோ⁴க³ஸ்ஸ வா அனந்தரங் தங் புஞ்ஞங் ஹோதீதி
அத்தோ².

485. த்³வின்னங் ப²ஸ்ஸானந்திஆதீ³ஸுபி ஏகக்க²ணே தா³யகஸ்ஸ
த்³வின்னங் ப²ஸ்ஸாதீ³னங் அபா⁴வா படிக்கி²பதி, தா³யகஸ்ஸ ச
பரிபு⁴ஞ்ஜந்தஸ்ஸ சாதி உபி⁴ன்னங் ப²ஸ்ஸாத³யோ ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.
அபிசஸ்ஸ பஞ்சன்னங் விஞ்ஞாணானங் ஸமோதா⁴னங் ஹோதீதி லத்³தி⁴,
தஸ்ஸாபி வஸேன படிஜானாதி. அத² நங் ஸகவாதீ³ பரியாயஸ்ஸ
த்³வாரங்பித³ஹித்வா உஜ்விபச்சனீகவஸேன சோதே³துங் குஸலாதி³பஞ்ஹங்
புச்ச²தி. தத்ராபி குஸலாகுஸலானங் ஏகஸ்ஸேகக்க²ணே ஸம்பயோகா³பா⁴வங்
ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. பரிபோ⁴க³மயங் பன சித்தவிப்பயுத்தங் உப்பஜ்ஜதீதி
லத்³தி⁴யா படிஜானாதி. அத² நங் ஸகவாதீ³ ஸுத்தேன நிக்³க³ண்ஹாதி.

486. ஸுத்தஸாத⁴னே ஆராமரோபகாதீ³னங்
அனுஸ்ஸரணபடிஸங்க²ரணாதி³வஸேன அந்தரந்தரா உப்பஜ்ஜமானங் புஞ்ஞங்
ஸந்தா⁴ய ஸதா³ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தீதி வுத்தங். அப்பமானோ தஸ்ஸ
புஞ்ஞாபி⁴ஸந்தோ³தி இத³ங் அப்பமாணவிஹாரினோ தி³ன்னபச்சயத்தா ச
“ஏவருபோ மே சீவரங் பரிபு⁴ஞ்ஜதீ³தி அனுமோத³னவஸேன ச வுத்தங். தங்
ஸோ பரிபோ⁴க³மயந்தி ஸல்லக்கே²தி. யஸ்மா பன படிக்கா³ஹகேன
படிக்க³ஹெத்வா அபரிபு⁴த்தேபி தெ³ய்யத⁴ம்மே புஞ்ஞங் ஹோதியேவ,
தஸ்மா ஸகவாதீ³வாதோ³வ ப³லவா, தத்த² படிக்கா³ஹகேன படிக்க³ஹிதேதி
அத்தோ² த³ட்ட²ப³போ³. ஸேஸங் உத்தானத்த²மேவாதி.

பரிபோ⁴க³மயபுஞ்ஞுகதா²வண்ணனா.

6. இதோதி³ன்னகதா²வண்ணனா

488-491. இதா³னி இதோ தி³ன்னகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “இதோ
தி³ன்னேன யாபெந்தி, பேதா காலங்கதா தஹி³ந்தி (பே. வ. 19) வசனங்
நிஸ்ஸாய “யங் இதோ சீவராதி³ தி³ன்னங் தேனேவ யாபெந்தீ³தி லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி ராஜகி³ரிகஸித்³த⁴த்தி²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய இதோ

தி³ன்னேனாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ . புன
 சீவராதி³வஸேன அனுயுத்தோ படிக்கி²பதி. அஞ்ஞோ அஞ்ஞஸ்ஸ காரகோதி
 அஞ்ஞஸ்ஸ விபாகதா³யகானங் கம்மானங் அஞ்ஞோ காரகோ, ந அத்தனாவ
 அத்தனோ கம்மங் கரோதீதி வுத்தங் ஹோதி. ஏவங் புட்டோ² பன இதரோ
 ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேன படிக்கி²பதி. தா³னங் தெ³ந்தந்தி தா³னங் த³த³மானங்
 தி³ஸ்வாதி அத்தோ². தத்த² யஸ்மா அத்தனோ அனுமோதி³தத்தா ச தேஸங்
 தத்த² போ⁴கா³ உப்பஜ்ஜந்தி, தஸ்மாஸ்ஸ இமினா காரணேன லத்³தி⁴ங்
 பதிட்ட²பெந்தஸ்ஸாபி அப்பதிட்டி²தாவ ஹோதி. ந ஹி தே இதோ
 தி³ன்னேனேவ வத்து²னா யாபெந்தி. ஸேஸேஸாபி ஸுத்தஸாத⁴னேஸு
 ஏஸேவ நயோதி.

இதோ தி³ன்னகதா²வண்ணனா.

7. பத²வீகம்மவிபாகோதிகதா²வண்ணனா

492. இதா³னி பத²வீ கம்மவிபாகோதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா
 “அத்தி² இஸ்ஸரியஸங்வத்தனியங் கம்மங், ஆதி⁴பச்சஸங்வத்தனியங்
 கம்ம”ந்தி எத்த² இஸ்ஸரானங் பா⁴வோ இஸ்ஸரியங் நாம , அதி⁴பதீனஞ்ச
 பா⁴வோ ஆதி⁴பச்சங் நாம, பத²விஸ்ஸரியஆதி⁴பச்சஸங்வத்தனிகஞ்ச
 கம்மங் அத்தீ²தி வுத்தங். தஸ்மா யேஸங் “பத²வீ கம்மவிபாகோ”தி லத்³தி⁴,
 ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய பத²வீதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
 படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸுக²வேத³னீயாதிஆதி³
 கம்மவிபாகஸபா⁴வத³ஸ்ஸனவஸேன வுத்தங். “ப²ஸ்ஸோ ஹோதீ”திஆதி³னா
 நயேன நித்³தி³ட்டே²ஸு விபாகேஸு ப²ஸ்ஸோ ஸுக²வேத³னீயாதி³பே⁴தோ³
 ஹோதி. ஸோ ச ஸஞ்ஞாத³யோ ச ஸுக²வேத³னாதீ³ஹி ஸம்பயுத்தா,
 வேத³னாத³யோ ஸஞ்ஞாதீ³ஹி, ஸப்³பே³பி ஸாரம்மணா, அத்தி² ச நேஸங்
 புரேசாரிகஆவட்டனாதி³ஸங்கா²தங் ஆவஜ்ஜனங், கம்மபச்சயபூ⁴தா சேதனா,
 யோ தத்த² இட்ட²விபாகோ, தஸ்ஸ பத்த²னா, பணிதா⁴னவஸேன பவத்தா
 மூலதண்ஹா, கிங் தே ஏவருபா பத²வீதி புச்ச²தி. இதரோ படிக்கி²பதி.
 படிலோமபுச்சா²தீ³னி உத்தானத்தா²னேவ.

493. கம்மவிபாகோ பரேஸங் ஸாதா⁴ரணோதி பஞ்ஹே ப²ஸ்ஸாத³யோ
 ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, கம்மஸமுட்டா²னங் ரூபஞ்ச பத²வீஆதீ³னங்யேவ ச
 ஸாதா⁴ரணபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. அஸாதா⁴ரணமஞ்ஞேஸந்தி
 ஸுத்தங் பரஸமயதோ ஆஹரித்வா த³ஸ்ஸிதங். ஸப்³பே³ ஸத்தா பத²விங்
 பரிபு⁴ஞ்ஜந்தீதி பஞ்ஹே பத²விங் அனிஸ்ஸிதே ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி,
 நிஸ்ஸிதே ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. பத²விங் அபரிபு⁴ஞ்ஜித்வா
 பரினிப்³பா³யந்தீதி பஞ்ஹே ஆருப்பே பரினிப்³பா³யந்தானங் வஸேன
 படிஜானாதி. கம்மவிபாகங் அகே²பெத்வாதி இத³ங் பரஸமயவஸேன வுத்தங்.

கம்மவிபாகஞ்ஹி கே²பெத்வாவ பரினிப்³பா³யந்தீதி தேஸங் லத்³தி⁴. ஸகஸமயே பன கதோகாஸஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ உப்பன்னங் விபாகங் அகே²பெத்வா பரினிப்³பா³னங் நத்தி². தேஸஞ்ச லத்³தி⁴யா பத்²வீ ஸாதா⁴ரணவிபாகத்தா உப்பன்னவிபாகோயேவ ஹோதி. தங் விபாகபா⁴வேன டி²தங் அகே²பெத்வா பரினிப்³பா³னங் ந யுஜ்ஜதீதி சோதே³துங் வட்டதி. இதரோ லத்³தி⁴வஸேன படிக்கி²பதி. சக்கவத்திஸத்தஸ்ஸ கம்மவிபாகந்தி பஞ்ஹே அஸாதா⁴ரணங் ப²ஸ்ஸாதி³ங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, ஸாதா⁴ரணங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. பத்²வீஸமுத்³த³ஸூரியசந்தி³மாத³யோ ஹி ஸப்³பே³ஸங் ஸாதா⁴ரணகம்மவிபாகோதி தேஸங் லத்³தி⁴.

494. இஸ்ஸரியஸங்வத்தனியந்தி எத்த² இஸ்ஸரியங் நாம ப³ஹு⁴த⁴னதா. ஆதி⁴பச்சங் நாம ஸேஸஜனே அத்தனோ வஸே வத்தெத்வா தேஹி க³ருகாதப்³புட்டே²ன அதி⁴பதிபா⁴வோ. தத்த² கம்மங் படிலாப⁴வஸேன தங்ஸங்வத்தனிகங் நாம ஹோதி, ந ஜனகவஸேன. தஸ்மா விபாகபா⁴வே அஸாத⁴கமேதந்தி.

பத்²வீ கம்மவிபாகோதிகதா²வண்ணனா.

8. ஜராமரணங் விபாகோதிகதா²வண்ணனா

495. இதா³னி ஜராமரணங் விபாகோதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “அத்தி² து³ப்³புண்ணஸங்வத்தனியங் கம்மங் அப்பாயுகஸங்வத்தனியங் கம்ம”ந்தி எத்த² து³ப்³புண்ணதா நாம ஜரா. அப்பாயுகதா நாம மரணங். தங்ஸங்வத்தனியஞ்ச கம்மங் அத்தி². தஸ்மா ஜராமரணங் விபாகோதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. படிலோமபஞ்ஹே அனாரம்மணந்தி ரூபத⁴ம்மானங் தாவ அனாரம்மணமேவ, அருபானங் பன ஜராமரணங் ஸம்பயோக³லக்க²ணாபா⁴வா அனாரம்மணமேவ.

496. அகுஸலானங் த⁴ம்மானங் ஜராமரணங் அகுஸலானங் த⁴ம்மானங் விபாகோதி பஞ்ஹே ஜராமரணேன நாம அனிட்ட²விபாகேன ப⁴விதப்³புந்தி லத்³தி⁴யா படிஜானாதி . தேனேவ காரணேன குஸலானங் த⁴ம்மானங் ஜராமரணஸ்ஸ குஸலவிபாகதங் படிக்கி²பதி. பரதோ சஸ்ஸ அகுஸலவிபாகதஞ்ஞேவ படிஜானாதி.

குஸலானஞ்ச அகுஸலானஞ்சாதி புச்சா²வஸேன ஏகதோ கதங், ஏகக்க²ணே பன தங் நத்தி². அப்³யாகதானங் அவிபாகானங் ஜராமரணங் விபாகோதி வத்தப்³புதாய பரியாயோ நத்தி², தஸ்மா அப்³யாகதவஸேன புச்சா² ந கதா.

497. து³பு³பு³ண்ணஸங்வத்தனியந்தி எத்த² து³பு³பு³ண்ணியங் நாம அபரிஸு³த⁴வண்ணதா. அப்பாயுகதா நாம ஆயுனோ சிரங் பவத்திதுங் அஸமத்த²தா. தத்த² அகுஸலகம்மங் கம்மஸமுட்டா²னஸ்ஸ து³பு³பு³ண்ணருபஸ்ஸ கம்மபச்சயோ ஹோதி, அஸதி³ஸத்தா பனஸ்ஸ தங்விபாகோ ந ஹோதி. உதுஸமுட்டா²னாதி³னோ பன தங்படிலாப⁴வஸேன ஆயுனோ ச உபச்சே²த³கவஸேன பச்சயோ ஹோதி. ஏவமேதங் பரியாயேன தங்ஸங்வத்தனிகங் நாம ஹோதி, ந விபாகப²ஸ்ஸாதீ³னங் விய ஜனகவஸேன, தஸ்மா விபாகபா⁴வே அஸாத⁴கங். ஸேஸமெத்த² ஹெட்டா² வுத்தஸதி³ஸமேவாதி.

ஜராமரணங் விபாகோதிகதா²வண்ணனா.

9. அரியத⁴ம்மவிபாககதா²வண்ணனா

498. இதா³னி அரியத⁴ம்மவிபாககதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் கிலேஸப்பஹானமத்தமேவ ஸாமஞ்ஞப²லங், ந சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மாதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய நத்தி² அரியத⁴ம்மவிபாகோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² அரியத⁴ம்மவிபாகோதி மக்³க³ஸங்கா²தஸ்ஸ அரியத⁴ம்மஸ்ஸ விபாகோ. கிலேஸக்க²யமத்தங் அரியப²லந்தி லத்³தி⁴யா படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸாமஞ்ஞந்தி ஸமணபா⁴வோ, மக்³க³ஸ்ஸேதங் நாமங். “ஸாமஞ்ஞஞ்ச வோ, பி⁴க்க²வே, தே³ஸேஸ்ஸாமி ஸாமஞ்ஞப²லஞ்சா²தி ஹி வுத்தங். ப்ரஹ்மஞ்ஞேபி ஏஸேவ நயோ.

ஸோதாபத்திப²லங் ந விபாகோதிஆதீ³ஸு ஸோதாபத்திமக்³கா³தீ³னங் அபசயகா³மிதங் ஸந்தா⁴ய அரியப²லானங் நவிபாகபா⁴வங் படிஜானாதி, தா³னப²லாதீ³னங் படிக்கி²பதி . ஸோ ஹி ஆசயகா³மித்திகஸ்ஸ ஏவங் அத்த²ங் தா⁴ரேதி - விபாகஸங்கா²தங் ஆசயங் க³ச்ச²ந்தி, தங் வா ஆசினந்தா க³ச்ச²ந்தீதி ஆசயகா³மினோ, விபாகங் அபசினந்தா க³ச்ச²ந்தீதி அபசயகா³மினோதி. தஸ்மா ஏவங் படிஜானாதி ச படிக்கி²பதி ச.

500. காமாவசரங் குஸலங் ஸவிபாகங் ஆசயகா³மீதிஆதி³கா புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா ச படிக்கே²போ ச ஸகவாதி³ஸ்ஸ. லோகியஞ்ஹி குஸலங் விபாகசுதிபடிஸந்தி⁴யோ சேவ வட்டஞ்ச ஆசினந்தங் க³ச்ச²தீதி ஆசயகா³மி. லோகுத்தரகுஸலங் சுதிபடிஸந்தி⁴யோ சேவ வட்டஞ்ச அபசினந்தங் க³ச்ச²தீதி அபசயகா³மி. ஏவமேதங் ஸவிபாகமேவ ஹோதி, ந அபசயகா³மிவசனமத்தேன அவிபாகங். இமமத்த²ங் ஸந்தா⁴யெத்த² ஸகவாதி³னோ படிஞ்ஞா ச படிக்கே²போ ச வேதி³தப்³பா³தி.

அரியத⁴ம்மவிபாககதா²வண்ணனா.

10. விபாகோ விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மோதிகதா²வண்ணனா

501. இதா³னி விபாகோ விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மோதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா விபாகோ விபாகஸ்ஸ அஞ்ஞமஞ்ஞாதி³பச்சயவஸேன பச்சயோ ஹோதி, தஸ்மா விபாகோபி விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மோதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. தஸ்ஸ விபாகோதி தஸ்ஸ விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மஸ்ஸ விபாகஸ்ஸ யோ விபாகோ, ஸோபி தே விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மோ ஹோதீதி புச்ச²தி. இதரோ ஆயதிங் விபாகதா³னாபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² தப்பச்சயாபி அஞ்ஞஸ்ஸ விபாகஸ்ஸ உப்பத்திங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ஏவங் ஸந்தே பனஸ்ஸ குஸலாகுஸலஸ்ஸ விய தஸ்ஸாபி விபாகஸ்ஸ விபாகோ, தஸ்ஸாபி விபாகோதி வட்டானுபச்சே²தோ³ ஆபஜ்ஜதீதி புட்டோ² ஸமயவிரோத⁴ப⁴யேன படிக்கி²பதி.

விபாகோதி வாதிஆதி³ம்ஹி வசனஸாத⁴னே பன யதி³ விபாகஸ்ஸ விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மேன ஏகத்த²தா ப⁴வெய்ய, குஸலாகுஸலப்³யாகதானங் ஏகத்த²தங் ஆபஜ்ஜெய்யாதி படிக்கி²பதி. விபாகோ ச விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மோ சாதி எத்த² அயங் அதி⁴ப்பாயோ - ஸோ ஹி சதூஸு விபாகக்க²ந்தே⁴ஸு ஏகேகங் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயாதீ³ஸு பச்சயட்டே²ன விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மதங் பச்சயுப்பன்னட்டே²ன ச விபாகங் மஞ்ஞமானோ “விபாகோ விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மோ”தி புட்டோ² ஆமந்தாதி படிஜானாதி. அத² நங் ஸகவாதீ³ “யஸ்மா தயா ஏகக்க²ணே சதூஸு க²ந்தே⁴ஸு விபாகோ விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மோபி அனுஞ்ஞாதோ, தஸ்மா தேஸங் ஸஹக³தாதி³பா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீ”தி சோதே³துங் ஏவமாஹ. இதரோ குஸலாகுஸலஸங்கா²தங் விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. தஞ்ஞேவ அகுஸலந்தி யதி³ தே விபாகோ விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மோ, யோ அகுஸலவிபாகோ, ஸோ அகுஸலங் ஆபஜ்ஜதி. கஸ்மா? விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மேன ஏகத்தா. தஞ்ஞேவ குஸலந்திஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

502. அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயாதி இத³ங் ஸஹஜாதானங் பச்சயமத்தவஸேன வுத்தங், தஸ்மா அஸாத⁴கங். மஹாபூ⁴தானம்பி ச அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயதா வுத்தா, ந ச தானி விபாகானி, ந ச விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மானீதி.

விபாகோ விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மோதிகதா²வண்ணனா.

ஸத்தமோ வக்³கோ³.

8. அட்ட²மவக்³கோ³

1. ச²க³திகதா²வண்ணனா

503-504. இதா³னி ச²க³திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² அஸுரகாயேன ஸத்³தி⁴ங் ச²க³தியோதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானஞ்சேவ உத்தராபத்²கானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் ஸகவாதீ³ “பஞ்ச கோ² பனிமா, ஸாரிபுத்த, க³தியோ”தி (ம. நி. 1.153) லோமஹங்ஸனபரியாயே பரிச்சி²ன்னானங் க³தீனங் வஸேன சோதே³துங் நனு பஞ்ச க³தியோதிஆதி³மாஹ. இதரோ ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேன படிஜானாதி. கஸ்மா பன ஸகவாதீ³ ச² க³தியோ ந ஸம்படிச்ச²தி, நனு “சதுஹாபாயேஹி ச விப்பமுத்தோ”தி எத்த² அஸுரகாயோபி க³ஹிதோதி. ஸச்சங் க³ஹிதோ, ந பனேஸா க³தி. கஸ்மா? விஸங் அபா⁴வதோ. அஸுரகாயஸ்மிஞ்ஹி காலகஞ்சிகா அஸுரா பேதக³தியா ஸங்க³ஹிதா , வேபசித்திபரிஸா தே³வக³தியா, அஸுரகாயோதி விஸங் ஏகா க³தி நாம நத்தி².

இதா³னி ஏதமேவ அத்த²ங் த³ஸ்ஸேதுங் நனு காலகஞ்சிகாதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² ஸமானவண்ணாதி ஸதி³ஸுருபஸண்டா²னா பீ³ப⁴ச்சா² விருபா து³த்³த³ஸ்ஸிகா. ஸமானபோ⁴கா³தி ஸதி³ஸமேது²னஸமாசாரா. ஸமானாஹாராதி ஸதி³ஸகே²ளஸிங்கா⁴ணிகபு³ப³லோஹிதாதி³ஆஹாரா. ஸமானாயுகாதி ஸதி³ஸஆயுபரிச்சே²தா³. ஆவாஹவிவாஹந்தி கஞ்ஞாக³ஹணஞ்சேவ கஞ்ஞாதா³னஞ்ச. ஸுக்கபக்கே² ஸமானவண்ணாதி ஸதி³ஸுருபஸண்டா²னா அபி⁴ருபா பாஸாதி³கா த³ஸ்ஸனீயா பபா⁴ஸம்பன்னா. ஸமானபோ⁴கா³தி ஸதி³ஸபஞ்சகஆமகு³ணபோ⁴கா³. ஸமானாஹாராதி ஸதி³ஸஸுதா⁴போ⁴ஜனாதி³ஆஹாரா. ஸேஸங் வுத்தனயமேவ. நனு அத்தி² அஸுரகாயோதி இத³ங் அஸுரகாயஸ்ஸேவ ஸாத⁴கங். தஸ்ஸ பன விஸங் க³திபரிச்சே²தா³பா⁴வேன ந க³திஸாத⁴கந்தி.

ச²க³திகதா²வண்ணனா.

2. அந்தராப⁴வகதா²வண்ணனா

505. இதா³னி அந்தராப⁴வகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “அந்தரா பரினிப்³பாயீ”தி ஸுத்தபத்³ங் அயோனிஸோ க³ஹேத்வா “அந்தராப⁴வோ நாம அத்தி², யத்த² ஸத்தோ தி³ப்³ப³சக்கு²கோ விய அதி³ப்³ப³சக்கு²கோ, இத்³தி⁴மா விய அனித்³தி⁴மா மாதாபிதிஸமாக³மஞ்சேவ உதுஸமயஞ்ச ஓலோகயமானோ ஸத்தாஹங் வா அதிரேகஸத்தாஹங் வா திட்ட²தீ”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி

புப்³பு³ஸேலியானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்சு; தே ஸந்தா⁴ய அத்தீ²தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, லத்³தி⁴யங் ட²த்வா படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் யே ச ப⁴க³வதா தயோ ப⁴வா வுத்தா, தேஸங் வஸேன சோதே³துங் காமப⁴வோதிஆதி³மாஹ. தத்ராயங் அதி⁴ப்பாயோ - யதி³ தே அந்தராப⁴வோ நாம கோசி ப⁴வோ அத்தி², தேன காமப⁴வாதீ³னங்யேவ அஞ்ஞதரேன ப⁴விதப்³பங் பஞ்சவோகாரப⁴வாதி³னா விய, தேன தங் புச்சா²மி - “கிங் தே அயங் அந்தராப⁴வோ நாம காமப⁴வோ, உதா³ஹு ரூபப⁴வோ அரூபப⁴வோ வா”தி? இதரோ ததா² அனிச்ச²ந்தோ ஸப்³பங் படிக்கி²பதி. காமப⁴வஸ்ஸ சாதிஆதி³ யதி³ அந்தராப⁴வோ நாம அத்தி², இமேஸங் ப⁴வானங் அந்தரா த்³வின்னங் ஸீமானங் ஸீமந்தரிகா விய ப⁴வெய்யாதி சோதே³துங் ஆரத்³த⁴ங். பரவாதீ³ பன ததா² அனிச்ச²ந்தோ ஸப்³பங்³பஞ்ஹே படிக்கி²பதி கேவலங் லத்³தி⁴யா, ந ஸஹத⁴ம்மேன. தேனேவ நங் ஸகவாதீ³ நோ வத ரேதி படிஸேதே⁴தி.

506. பஞ்சமீ ஸா யோனீதிஆதீ³னிபி யதா²பரிச்சி²ன்னயோனிஆதீ³ஸு ஸோ ஸமோதா⁴னங் ந க³ச்ச²தி, அத² தேன ததோ ததோ அதிரேகேன ப⁴விதப்³பந்தி சோதே³துங் வுத்தானி. அந்தராப⁴வூபக³ங் கம்மந்தி யதி³ ஸோபி ஏகோ ப⁴வோ, யதா² காமப⁴வூபகா³தீ³னி கம்மானி அத்தீ²தி ஸத்தா²ரா விப⁴ஜித்வா த்³ஸ்ஸிதானி, ஏவங் தது³பகே³னாபி கம்மேன ப⁴விதப்³பந்தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். யஸ்மா பன பரஸமயே அந்தராப⁴வூபக³ங் நாம பாடியேக்கங் கம்மங் நத்தி², யங் யங் ப⁴வங் உபபஜ்ஜிஸ்ஸதி, தது³பகே³னேவ கம்மேன அந்தராப⁴வே நிப்³பத்ததீதி தேஸங் லத்³தி⁴, தஸ்மா ந்³ஹேவந்தி படிக்கி²த்தங். அத்தி² அந்தராப⁴வூபகா³ ஸத்தாதி புட்²டோ²பி காமப⁴வூபகா³யேவ நாம தேதி லத்³தி⁴யா படிக்கி²பதி. ஜாயந்தீதிஆதீ³னி புட்²டோ²பி தத்த² ஜாதிஜராமரணானி சேவ சுதிபடிஸந்தி⁴பரம்பரஞ்ச அனிச்ச²ந்தோ படிக்கி²பதி. ரூபாதி³வஸேன புட்²டோ²பி யஸ்மா அந்தராப⁴வஸத்தஸ்ஸ அனித்³ஸ்ஸனங் ரூபங், வேத³னாத³யோபி அஞ்ஞேஸங் விய ந ஓளாரிகாதி தஸ்ஸ லத்³தி⁴, தஸ்மா படிக்கி²பதி. இமினாவ காரணேன பஞ்சவோகாரப⁴வபா⁴வேபி படிக்கே²போ வேதி³தப்³போ³.

507. இதா³னி காமப⁴வோ ப⁴வோ க³தீதிஆதி³ ப⁴வஸங்ஸந்த³னங் நாம ஹோதி. தத்ராயங் அதி⁴ப்பாயோ - யதி³ தே அந்தராப⁴வோ நாம கோசி ப⁴வோ ப⁴வெய்ய, யதா² காமப⁴வாதீ³ஸு ப⁴வக³திஆதி³பே⁴தோ³ லப்³ப⁴தி, ததா² தத்ராபி லப்³பே⁴த². யதா² வா தத்த² ந லப்³ப⁴தி, ததா² இமேஸுபி ந லப்³பே⁴த². ஸமானஸ்மிஞ்ஹி ப⁴வபா⁴வே ஏதெஸ்வேவேஸ விபா⁴கோ³ அத்தி², ந இதரஸ்மிந்தி கோ எத்த² விஸேஸஹேதுதி. இதரோ புன லத்³தி⁴மத்தவஸேன தங் தங் படிஜானாதி சேவ படிக்கி²பதி ச.

508. ஸப்³பே³ஸஞ்ஞேவ ஸத்தானங் அத்தி² அந்தராப⁴வோதி புட்²டோ² யஸ்மா நிரயூபக³அஸஞ்ஞஸத்தூபக³அருபூபகா³னங் அந்தராப⁴வங் ந இச்ச²தி, தஸ்மா படிக்கி²பதி. தேனேவ காரணேன படி²லோமே படிஜானாதி.

ஆனந்தரியஸ்ஸாதிஆதி³ யேஸங் ஸோ அந்தராப⁴வங் ந இச்ச²தி, தே தாவ விப⁴ஜித்வா த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். தங் ஸப்³ப³ங் பாளிஅனுஸாரேனேவ வேதி³தப்³ப³ங் ஸத்³தி⁴ங் ஸுத்தஸாத⁴னேனாதி.

அந்தராப⁴வகதா²வண்ணனா.

3. காமகு³ணகதா²வண்ணனா

510. இதா³னி காமகு³ணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஸகஸமயே தாவ காமதா⁴தூதி வத்து²காமாபி வுச்சந்தி - கிலேஸகாமாபி காமப⁴வோபி. ஏதேஸு ஹி வத்து²காமா கமனீயட்டே²ன காமா, ஸபா⁴வனிஸ்ஸத்தஸுஞ்ஞுதட்டே²ன தா⁴தூதி காமதா⁴து. கிலேஸகாமா கமனீயட்டே²ன சேவ கமனட்டே²ன ச காமா, யதா²வுத்தேனேவத்தே²ன தா⁴தூதி காமதா⁴து. காமப⁴வோ கமனீயட்டே²ன கமனட்டே²ன வத்து²காமபவத்திதே³ஸட்டே²னாதி தீஹி காரணேஹி காமோ, யதா²வுத்தேனேவத்தே²ன தா⁴தூதி காமதா⁴து. பரஸமயே பன - “பஞ்சிமே, பி⁴க்க²வே, காமகு³ணா”தி வசனமத்தங் நிஸ்ஸாய பஞ்சேவ காமகு³ணா காமதா⁴தூதி க³ஹிதங். தஸ்மா யேஸங் அயங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி புப்³ப³ஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய காமதா⁴துனானத்தங் போ³தே⁴துங் பஞ்சேவாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, லத்³தி⁴வஸேன படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. நனு அத்தீ²திஆதி³ கிலேஸகாமத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். தத்த² தப்படிஸங்யுத்தோதி காமகு³ணபடிஸங்யுத்தோ, காமகு³ணாரம்மணோதி அத்தோ². நோ ச வத ரே வத்தப்³பே³ பஞ்சேவாதி இமேஸு தப்படிஸங்யுத்தச²ந்தா³தீ³ஸு ஸதி பஞ்சேவ காமகு³ணா காமதா⁴தூதி ந வத்தப்³ப³ங். ஏதேபி ஹி ச²ந்தா³த³யோ கமனீயட்டே²ன காமா ச தா⁴து சாதிபி காமதா⁴து. கமனட்டே²ன காமஸங்கா²தா தா⁴தூதிபி காமதா⁴தூதி அத்தோ².

மனுஸ்ஸானங் சக்கு²ந்திஆதி³ வத்து²காமத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். தத்த² பரவாதீ³ ச²ன்னம்பி ஆயதனானங் வத்து²காமபா⁴வேன நகாமதா⁴துபா⁴வங் படிக்கி²பித்வா புன மனோதி புட்²டோ² மஹக்³தலோகுத்தரங் ஸந்தா⁴ய நகாமதா⁴துபா⁴வங் படிஜானாதி. யஸ்மா பன ஸப்³போ³பி தேபூ⁴மகமனோ காமதா⁴துயேவ, தஸ்மா நங் ஸகவாதீ³ ஸுத்தேன நிக்³க³ணஹாதி.

511. காமகு³ணா ப⁴வோதிஆதி³ ப⁴வஸ்ஸ காமதா⁴துபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். யஸ்மா பன காமகு³ணமத்தே ப⁴வோதி வோஹாரோ நத்தி², தஸ்மா பரவாதீ³ நஹேவாதி படிக்கி²பதி. காமகு³ணூபக³ங் கம்மந்திஆதி³ ஸப்³ப³ங் காமகு³ணமத்தஸ்ஸ

நகாமதா⁴துபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங்.

காமதா⁴துஸங்கா²தகாமப⁴வூபக³மேவ ஹி கம்மங் அத்தி², காமப⁴வூபகா³ ஏவ ச ஸத்தா ஹொந்தி. தத்த² ஜாயந்தி ஜியந்தி மியந்தி சவந்தி உபபஜ்ஜந்தி, ந காமகு³ணேஸுதி இமினா உபாயேன ஸப்³புத்த² அத்தோ² வேதி³தப்³போ³தி.

காமகு³ணகதா²வண்ணனா.

4. காமகதா²வண்ணனா

513-514. இதா³னி காமகதா² நாம ஹொதி. தத்த² யேஸங் “பஞ்சிமே, பி⁴க்க²வே, காமகு³ணா”தி வசனமத்தங் நிஸ்ஸாய ரூபாயதனாதீ³னி பஞ்சேவாயதனானி காமாதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³புஸேலியானங்; தேஸங் கிலேஸகாமஸ்ஸேவ நிப்பரியாயேன காமபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதுங் பஞ்சேவாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

காமகதா²வண்ணனா.

5. ரூபதா⁴துகதா²வண்ணனா

515-516. இதா³னி ரூபதா⁴துகதா² நாம ஹொதி. தத்த² “ரூபினோ த⁴ம்மா ரூபதா⁴து நாமா”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய ரூபினோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் ஸகவாதீ³ யஸ்மா ரூபதா⁴து நாம ரூபப⁴வோ, ந ரூபமத்தமேவ, தஸ்மா தேனத்தே²ன சோதே³துங் ரூபதா⁴துதிஆதி³மாஹ. தங் ஸப்³புங் காமகு³ணகதா²யங் வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³புங். ஸாவ காமதா⁴துதி புட்டோ² பூ⁴மிபரிச்சே²தே³ன விரோத⁴ங் பஸ்ஸமானோ படிக்கி²பதி. புன த³ள்ஹங் கத்வா புட்டோ² அத்தனோ லத்³தி⁴வஸேன படிஜானாதி. ஏவங் ஸந்தே பன த்³வீஹி ப⁴வேஹி ஸமன்னாக³ததா ஆபஜ்ஜதி, தேன தங் ஸகவாதீ³ காமப⁴வேன சாதி ஆதி³மாஹ. இதரோ ஏகஸ்ஸ த்³வீஹி ஸமன்னாக³தாபா⁴வதோ படிக்கி²பதீதி.

ரூபதா⁴துகதா²வண்ணனா.

6. அரூபதா⁴துகதா²வண்ணனா

517-518. அரூபதா⁴துகதா²யபி இமினாவுபாயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. அரூபத⁴ம்மேஸு பன வேத³னாக்க²ந்த⁴மேவ க³ஹெத்வா வேத³னா ப⁴வோதிஆதி³னா நயேனெத்த² தே³ஸனா கதா. தத்த² கிங் தே அரூபினோ த⁴ம்மாதி ஸங்க²ங் க³தா வேத³னாதீ³ஸு அஞ்ஞதரா ஹொதீதி ஏவமத்தோ² த³ட்ட²ப்³போ³. ஸேஸங் ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³புந்தி.

7. ரூபதா⁴துயா ஆயதனகதா²வண்ணனா

519. இதா³னி ரூபதா⁴துயா ஆயதனகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “ரூபீ மனோமயோ ஸப்³பங்க³பச்சங்கீ³ அஹீனிந்த்³ரியோ”தி (தீ³. நி. 1.87) ஸுத்தங் நிஸ்ஸாய ப்³ரஹ்மகாயிகானங் கா⁴னாதி³னிமித்தானிபி ஆயதனானேவாதி கப்பெத்வா ஸளாயதனிகோ தேஸங் அத்தபா⁴வோதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய ஸளாயதனிகோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, லத்³தி⁴வஸேன படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் யங் தத்த² ஆயதனங் நத்தி², தஸ்ஸ வஸேன சோதே³துங் அத்தி² தத்த² கா⁴னாயதனந்திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். ததோ பரவாதீ³ யங் தத்த² அஜ்ஜ²த்திகானங் திண்ணங் ஆயதனானங் கா⁴னாதி³கங் ஸண்டா²னநிமித்தங் ததே³வ ஆயதனந்தி லத்³தி⁴யா படிஜானாதி. பா³ஹிரானங் க³ந்தா⁴யதனாதீ³னங் வஸேன புட்டோ² கா⁴னப்பஸாதா³த³யோ தத்த² ந இச்ச²தி, தஸ்மா தேஸங் கோசரங் படிஸெதெ⁴ந்தோ படிக்கி²பதி. படிலோமபஞ்ஹஸங்ஸந்த³னபஞ்ஹேஸுபி இமினாவுபாயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

521. அத்தி² தத்த² கா⁴னாயதனங் அத்தி² க³ந்தா⁴யதனங் தேன கா⁴னேன தங் க³ந்த⁴ங் கா⁴யதீதி தஸ்மிங்யேவ பரஸமயே ஏகச்சே ஆசரியே ஸந்தா⁴ய வுத்தங். தே கிர தத்த² ச² அஜ்ஜ²த்திகானி ஆயதனானி பரிபுண்ணானி இச்ச²ந்தி, ஆயதனேன ச நாம ஸகிச்சகேன ப⁴விதப்³பந்தி தேஹி கா⁴னாதீ³ஹி தே க³ந்தா⁴த³யோ கா⁴யந்தி ஸாயந்தி பு²ஸந்தீதிபி இச்ச²ந்தி. தங் லத்³தி⁴ங் ஸந்தா⁴ய பரவாதீ³ ஆமந்தாதி படிஜானாதி.

522. அத்தி² தத்த² மூலக³ந்தோ⁴திஆதீ³னி பன புட்டோ² அத்தி²பா⁴வங் ஸாதே⁴துங் அஸக்கொந்தோ படிக்கி²பதி. நனு அத்தி² தத்த² கா⁴னநிமித்தந்திஆதி³ ஸண்டா²னமத்தஸ்ஸேவ ஸாத⁴கங், ந ஆயதனஸ்ஸ, தஸ்மா உதா³ஹடம்பி அனுதா³ஹடஸதி³ஸமேவாதி.

ரூபதா⁴துயா ஆயதனகதா²வண்ணனா.

8. அருபே ரூபகதா²வண்ணனா

524-526. இதா³னி அருபே ரூபகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “விஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூப”ந்தி வசனதோ ஆருப்பப⁴வேபி ஓளாரிகரூபா நிஸ்ஸடங் ஸுகு²மரூபங் அத்தீ²தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அத்தி² ரூபந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

9. ரூபங் கம்மந்திகதா²வண்ணனா

527-537. இதா³னி ரூபங் கம்மந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் காயவசீவிஞ்ஞத்திஸங்கா²தங் ரூபமேவ காயகம்மங் வசீகம்மங் நாம, தஞ்ச குஸலஸமுட்டா²னங் குஸலங், அகுஸலஸமுட்டா²னங் அகுஸலந்தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹிஸாஸகானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய குஸலேன சித்தேன ஸமுட்டி²தந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் ஸசே தங் குஸலங், ய்வாயங் ஸாரம்மணாதி³பே⁴தோ³ குஸலஸ்ஸ லப்³ப⁴தி, அத்தி² தே ஸோ தஸ்ஸாதி சோதே³துங் ஸாரம்மணந்திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² பத்த²னா பணிதீ⁴தி சேதனாயேவேதங் வேவசனங். குஸலசேதனாயேவ ஹி பகப்பயமானா பத்த²னாதி. பகப்பனவஸேன டி²தத்தா பணிதீ⁴தி ச வுச்சதி. பரதோ பன குஸலேன சித்தேன ஸமுட்டி²தா வேத³னா ஸஞ்ஞா சேதனா ஸத்³தா⁴திஆதீ³ஸு வேத³னாதீ³னஞ்ஞேவ செத்த² பத்த²னா பணிதீ⁴தி லப்³ப⁴தி, ந சேதனாய. கஸ்மா? த்³வின்னங் சேதனானங் ஏகதோ அபா⁴வா, ஸோதபதித்தா பன ஏவங் தந்தி க³தாதி வேதி³தப்³பா³. ரூபாயதனந்திஆதி³ புரிமவாரே “ஸப்³ப³ந்தங் குஸல”ந்தி ஸங்கி²த்தஸ்ஸ பபே⁴த³த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங் . ஸேஸா ஸங்ஸந்த³னநயா, வசீகம்மகதா² “அகுஸலேன சித்தேன ஸமுட்டி²த”ந்திஆதி³விதா⁴னஞ்ச ஸப்³ப³ங் பாளிஅனுஸாரேனேவ வேதி³தப்³ப³ங். அஸுசீதி பனெத்த² ஸுக்கங் அதி⁴ப்பேதங். ஸுத்தஸாத⁴னங் உத்தானத்த²மேவ.

ரூபங் கம்மந்திகதா²வண்ணனா.

10. ஜீவிதிந்த்³ரியகதா²வண்ணனா

540. இதா³னி ஜீவிதிந்த்³ரியகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் ஜீவிதிந்த்³ரியங் நாம சித்தவிப்பயுத்தோ அருபத⁴ம்மோ, தஸ்மா ரூபஜீவிதிந்த்³ரியங் நத்தீ²தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³ப³ஸேலியானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. நத்தி² ரூபீனங் த⁴ம்மானங் ஆயுதி பஞ்ஹே உபாதி³ன்னரூபானம்பி திணகட்டா²தீ³னம்பி ஸந்தானவஸேன பவத்திமேவ ஆயு டி²தி யபனா யாபனா இரியனா வத்தனா பாலனாதி இச்ச²தி, தஸ்மா படிக்கி²பதி. அத்தீ²தி பஞ்ஹேபி இமினா காரணேன படிஜானாதி. அத்தி² அருபஜீவிதிந்த்³ரியந்தி பஞ்ஹே அருபத⁴ம்மானங் சித்தவிப்பயுத்தங் ஜீவிதிந்த்³ரியஸந்தானங் நாம அத்தீ²தி இச்ச²தி, தஸ்மா படிஜானாதி.

541. ரூபீனங் த⁴ம்மானங் ஆயு அருபஜீவிதிந்த்³ரியந்தி பஞ்ஹே
ஸத்தஸந்தானே ரூபினோ வா ஹொந்து அருபினோ வா, ஸப்³பே³ஸங்
சித்தவிப்பயுத்தங் அருபஜீவிதிந்த்³ரியமேவ இச்ச²தி, தஸ்மா படிஜானாதி.

542. நிரோத⁴ஸமாபன்னபஞ்ஹேஸுபி சித்தவிப்பயுத்தங் அருபஜீவிதமேவ
ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி ச படிஜானாதி ச. ஸகவாதீ³ பன தங் அஸம்படிச்ச²ந்தோ
யங் அருபபவத்தே அஸதி அத்தி², ரூபேன தேன ப⁴விதப்³புந்தி சோதே³துங்
ஹஞ்சீதிஆதி³மாஹ. ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பஞ்ஹே ப²ஸ்ஸாதி³ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴ங்
ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, காயகம்மாதி³ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴ங் ஸந்தா⁴ய
படிஜானாதி. காயவிஞ்ஞத்தி வசீவிஞ்ஞத்தி ஸம்மாவாசா ஸம்மாகம்மந்தோ
ஜீவிதிந்த்³ரியந்தி ஏவமாத³யோபி த⁴ம்மா
ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னாதிஸ்ஸ லத்³தி⁴. ஸகவாதீ³ பன தங்
அஸம்படிச்ச²ந்தோ யதி³ நிருத்³தே⁴பி அருபபவத்தே ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ⁴
அத்தி², சதுன்னம்பி க²ந்தா⁴னங் அத்தி²தா ஹொதூதி சோதே³துங் அத்தி²
வேத³னாக்க²ந்தோ⁴தி ஆதி³மாஹ. இதரோ அந்தோஸமாபத்திங் ஸந்தா⁴ய
படிக்கி²பதி, ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ ச வுட்ட²ஹந்தஸ்ஸ ச புப்³பா³பரபா⁴கங்
ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.

543. அஸஞ்ஞஸத்தவாரேபி ஏஸேவ நயோ. தஸ்ஸ ஹி லத்³தி⁴யா
அஸஞ்ஞஸத்தானங் படிஸந்தி⁴காலே சித்தங் உப்பஜ்ஜித்வா நிருஜ்ஜ²தி, தேன
ஸஹ சித்தவிப்பயுத்தஅருபஜீவிதிந்த்³ரியங் உப்பஜ்ஜித்வா யாவதாயுகங்
பவத்ததி. தஸ்மா தேஸங் ஜீவிதிந்த்³ரியங் நத்தீ²தி புட்டோ² படிக்கி²பதி, அத்தீ²தி
புட்டோ² படிஜானாதி. வேத³னாக்க²ந்தா⁴த³யோபி தேஸங் பவத்திவஸேன
படிக்கி²பதி, சுதிபடிஸந்தி⁴வஸேன படிஜானாதி. ஸகவாதீ³ பன தங்
அனிச்ச²ந்தோ “ஸசே தத்த² ஏகக்க²ணேபி வேத³னாத³யோ அத்தி²,
பஞ்சவோகாரப⁴வத்தங் பாபுணாதீ³தி சோதே³துங் பஞ்சவோகாரப⁴வோதி
ஆஹ. இதரோ ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யா படிக்கி²பதி.

544-545. ஏகதே³ஸங் பி⁴ஜ்ஜதீதி பஞ்ஹே ஸம்பயுத்தங் பி⁴ஜ்ஜதி,
விப்பயுத்தங் திட்ட²தீதி தஸ்ஸ லத்³தி⁴, தஸ்மா படிஜானாதி. த்³வே
ஜீவிதிந்த்³ரியானீதி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ.
ரூபாரூபவஸேன ஹி த்³வே ஜீவிதிந்த்³ரியானி, தேஹியேவ ஸத்தோ ஜீவதி,
தேஸங் ப⁴ங்கே³ன மரதீதி வுச்சதி. சுதிக்க²ணஸ்மிஞ்ஹி த்³வேபி ஜீவிதானி
ஸஹேவ பி⁴ஜ்ஜந்தி.

ஜீவிதிந்த்³ரியகதா²வண்ணனா.

11. கம்மஹேதுகதா²வண்ணனா

546. இதா³னி கம்மஹேதுகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேன அரஹதா
புரிமப⁴வே அரஹா அப³பா⁴சிக்கி²தபு³பா³, ஸோ தஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ ஹேது
அரஹத்தா பரிஹாயதீதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
பு³ப³ஸேலியானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய கம்மஹேதுதி
புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸங் பரிஹானிகதா²யங்
வுத்தனயமேவ .

ஹந்த³ ஹி அரஹந்தானங் அப³பா⁴சிக்க²தீதி இத³ங் யஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ
ஹேது பரிஹாயதி, தங் ஸம்படிச்சா²பேதுங் வத³தி. அத² நங் ஸகவாதீ³ தங்
பக்க²ங் படிஜானாபெத்வா “யதி³ ஏவங் யேஹி அரஹந்தோ ந
அப³பா⁴சிக்கி²தபு³பா³, தே ஸப்³பே³ அரஹத்தங் பாபுணெய்யு”ந்தி சோதே³துங்
யே கேசீதிஆதி³மாஹ. இதரோ தஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ அரஹத்தங் ஸம்பாபுணனே
நியாமங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி.

கம்மஹேதுகதா²வண்ணனா.

அட்ட²மோ வக்³கோ³.

9. நவமவக்³கோ³

1. ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவிகதா²வண்ணனா

547. இதா³னி ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஸகஸமயே ஸங்கா²ரே ஆதீனவதோ நிப்³பா³னஞ்ச ஆனிஸங்ஸதோ பஸ்ஸந்தஸ்ஸ ஸங்யோஜனப்பஹானங் ஹோதீதி நிச்ச²யோ. யேஸங் பன தேஸு த்³வீஸுபி ஏகங்ஸிகவாத³ங் க³ஹெத்வா “ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவினோவ ஸங்யோஜனப்பஹானங் ஹோதீ”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத²ஸ்ஸ “ஏகங்ஸிகவாதோ³ தயா க³ஹிதோ, ஆதீனவோபி த³ட்ட²ப்³போ³யேவா”தி விபா⁴க³த³ஸ்ஸனத்த²ங் ஸகவாதீ³ ஸங்கா²ரேதிஆதி³மாஹ.

ஸங்கா²ரே ச அனிச்சதோ மனஸிகரோதி, நிப்³பா³னே ச ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவீ ஹோதீதி பஞ்ஹஸ்மிங் அயமதி⁴ப்பாயோ - ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவிஸ்ஸ ஸங்யோஜனானங் பஹானங் ஹோதீதி தேஸங் லத்³தி⁴. நனு ஸங்கா²ரே அனிச்சதோ மனஸிகரோதோ ஸங்யோஜனா பஹீயந்தீதி ச புட்டோ² ஆமந்தாதி படிஜானாதி. தேன தே ஸங்கா²ரே ச அனிச்சதோ மனஸிகரோதி, நிப்³பா³னே ச ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவீ ஹோதீதி இத³ங் ஆபஜ்ஜதி, கிங் ஸம்படிச்ச²ஸி ஏதந்தி. ததோ பரவாதீ³ ஏகசித்தக்க²ணங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, து³தியங் புட்டோ² நானாசித்தவஸேன படிஜானாதி. ஸகவாதீ³ பனஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயங் மத்³தி³த்வா அனிச்சமனஸிகாரஸ்ஸ ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவிதாய ச ஏகதோ படிஞ்ஞாதத்தா த்³வின்னங் ப²ஸ்ஸானங் த்³வின்னங் சித்தானங் ஸமோதா⁴னங் ஹோதீதி புச்ச²தி. இதரோ த்³வின்னங் ஸமோதா⁴னங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. து³க்க²தோதிஆதி³பஞ்ஹேஸுபி ஏஸேவ நயோ. கிங் பனெத்த² ஸன்னிட்டா²னங், கிங் அனிச்சாதி³தோ மனஸிகரோதோ ஸங்யோஜனா பஹீயந்தி, உதா³ஹு நிப்³பா³னே ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவிஸ்ஸ, உதா³ஹு த்³வேபி ஏகதோ கரொந்தஸ்ஸாதி. யதி³ தாவ அனிச்சாதி³தோ மனஸிகரோதோ பஹானங் ப⁴வெய்ய, விபஸ்ஸனாசித்தேனேவ ப⁴வெய்ய. அத² ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவினோ, அனுஸ்ஸவவஸேன நிப்³பா³னே ஆனிஸங்ஸங் பஸ்ஸந்தஸ்ஸ விபஸ்ஸனாசித்தேனேவ ப⁴வெய்ய, அத² த்³வேபி ஏகதோ கரொந்தஸ்ஸ ப⁴வெய்ய, த்³வின்னங் ப²ஸ்ஸாதீ³னங் ஸமோதா⁴னங் ப⁴வெய்ய. யஸ்மா பன அரியமக்³க³க்²ணே அனிச்சாதி³மனஸிகாரஸ்ஸ கிச்சங் நிப்ப²த்திங் க³ச்ச²தி புன நிச்சதோதிஆதி³க³ஹணஸ்ஸ அனுப்பத்தித⁴ம்மபா⁴வதோ, நிப்³பா³னே ச பச்சக்க²தோவ ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸனங் இஜ்ஜ²தி, தஸ்மா கிச்சனிப்ப²த்திவஸேன அனிச்சாதி³தோ மனஸிகரோதோ ஆரம்மணங் கத்வா பவத்திவஸேன ச

நிப்பா³னே ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவிஸ்ஸ ஸங்யோஜனானங் பஹானங்
ஹோதீதி வேதி³தப்³பங்.

548. நிப்பா³னே ஸுகா²னுபஸ்ஸீதி ஸுத்தங் நிப்பா³னே
ஸுகா²னுபஸ்ஸனாதி³பா⁴வமேவ ஸாதே⁴தி, ந
ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவிதாமத்தேன ஸங்யோஜனானங் பஹானங். தஸ்மா
ஆப⁴தம்பி அனாப⁴தஸதி³ஸமேவாதி.

ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவிகதா²வண்ணனா.

2. அமதாரம்மணகதா²வண்ணனா

549. இதா³னி அமதாரம்மணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “நிப்பா³னங்
மஞ்ஞதீ”திஆதீ³னங் அயோனிலோ அத்த²ங் க³ஹெத்வா அமதாரம்மணங்
ஸங்யோஜனங் ஹோதீதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³பஸேலியானங், தே
ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் ஸசே
அமதாரம்மணங் ஸங்யோஜனங், அமதஸ்ஸ ஸங்யோஜனியாதி³பா⁴வோ
ஆபஜ்ஜதீதி சோதே³துங் அமதங் ஸங்யோஜனியந்திஆதி³மாஹ. இதரோ
ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேன ஸப்³பங் படிக்கி²பதி. இமினா உபாயேன
ஸப்³பவாரேஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. நிப்பா³னங் நிப்பா³னதோதி
ஆஹடஸுத்தங் பன தி³ட்ட²த⁴ம்மனிப்பா³னங் ஸந்தா⁴ய பா⁴ஸிதங்,
தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

அமதாரம்மணகதா²வண்ணனா.

3. ரூபங் ஸாரம்மணந்திகதா²வண்ணனா

552-553. இதா³னி ரூபங் ஸாரம்மணந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ரூபங்
ஸப்பச்சயட்டே²ன ஸாரம்மணங் நாம ஹோதி, ந அஞ்ஞங் ஆரம்மணங்
கரோதீதி ஆரம்மணபச்சயவஸேன. யேஸங் பன அவிஸேஸேன ரூபங்
ஸாரம்மணந்தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய
ஆரம்மணத்த²ஸ்ஸ விபா⁴க³த³ஸ்ஸனத்த²ங் புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா
இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² பாளிஅனுஸாரேனேவ வேதி³தப்³பங். ந வத்தப்³பந்தி
பஞ்ஹே ஓலுப்³பா⁴ரம்மணங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ.
து³தியபஞ்ஹேபி பச்சயாரம்மணங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா தஸ்ஸேவ. இதி
ஸப்பச்சயட்டே²னேவெத்த² ஸாரம்மணதா ஸித்³தா⁴தி.

ரூபங் ஸாரம்மணந்திகதா²வண்ணனா.

4. அனுஸயா அனாரம்மணகதா²வண்ணனா

554-556. இதா³னி அனுஸயா அனாரம்மணாதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் அனுஸயா நாம சித்தவிப்பயுத்தா அஹேதுகா அப்யாகதா, தேனேவ ச அனாரம்மணாதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானஞ்சேவ ஏகச்சானஞ்ச உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அனுஸயாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் அனாரம்மணேன நாம ஏவங்விதே⁴ன ப⁴விதப்³ந்தி சோதே³துங் ரூபந்திஆதி³மாஹ. காமராகோ³திஆதி³ காமராகா³னுஸயதோ அனஞ்ஞுத்தா த³ஸ்ஸிதங். ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ⁴ அனாரம்மணாதி பஞ்ஹே சித்தஸம்பயுத்தஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴ங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. அனுஸயங் ஜீவிதிந்த³ரியங் காயகம்மாதி³ரூபஞ்ச ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னங், தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. இமினாவுபாயேன ஸப்³வாரேஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. ஸானுஸயோதி பஞ்ஹே பன அப்பஹீனானுஸயத்தா ஸானுஸயதா அனுஞ்ஞாதா. ந அனுஸயானங் பவத்திஸப்³பா⁴வா. யோ ஹி அப்பஹீனோ, ந ஸோ அதீதோ, நானாக³தோ, ந பச்சப்பன்னோ ச. மக்³வஜ்ஜ²கிலேஸோ பனேஸ அப்பஹீனத்தாவ அதீ²தி வச்சதி. ஏவரூபஸ்ஸ ச இத³ங் நாம ஆரம்மணந்தி ந வத்தப்³ங். தஸ்மா தங் படிக்கி²த்தங். தங் பனேதங் ந கேவலங் அனுஸயஸ்ஸ, ராகா³தீ³னம்பி தாதி³ஸமேவ, தஸ்மா அனுஸயானங் அனாரம்மணதாஸாத⁴கங் ந ஹோதீதி.

அனுஸயா அனாரம்மணாதிகதா²வண்ணனா.

5. ஞாணங் அனாரம்மணந்திகதா²வண்ணனா

557-558. இதா³னி ஞாணங் அனாரம்மணந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா அரஹா சக்கு²விஞ்ஞாணஸமங்கீ³ ஞாணீதி வச்சதி, தஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ தஸ்மிங் க²ணே ஆரம்மணங் நத்தி², தஸ்மா ஞாணங் அனாரம்மணந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² அனுஸயகதா²யங் வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³ந்தி.

ஞாணங் அனாரம்மணந்திகதா²வண்ணனா.

6. அதீதானாக³தாரம்மணகதா²வண்ணனா

559-561. இதா³னி அதீதானாக³தாரம்மணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா அதீதானாக³தாரம்மணங் நாம நத்தி², தஸ்மா ததா³ரம்மணேன சித்தேன ஆரம்மணஸ்ஸ நத்தி²தாய அனாரம்மணேன ப⁴விதப்³ந்தி அதீதங் அனாரம்மணந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங், தே ஸந்தா⁴ய அதீதாரம்மணந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

அதீதானாக³தாரம்மணகதா²வண்ணனா.

7. விதக்கானுபதிதகதா²வண்ணனா

562. இதா³னி விதக்கானுபதிதகதா² நாம ஹோதி. தத்த² விதக்கானுபதிதா நாம து³விதா⁴ - ஆரம்மணதோ ச ஸம்பயோக³தோ ச. தத்த² அஸுகசித்தங் நாம விதக்கஸ்ஸாரம்மணங் ந ஹோதீதி நியமாபா⁴வதோ ஸியா ஸப்³பங் சித்தங் விதக்கானுபதிதங், விதக்கவிப்பயுத்தசித்தஸப்³பா⁴வதோ பன ந ஸப்³பங் சித்தங் விதக்கானுபதிதங். இதி இமங் விபா⁴கங் அகத்வா அவிஸேஸேனேவ ஸப்³பங் சித்தங் விதக்கானுபதிதந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² பானிவஸேனேவ நிய்யாதீதி.

விதக்கானுபதிதகதா²வண்ணனா.

8. விதக்கவிப்பா²ரஸத்³த³கதா²வண்ணனா

563. இதா³னி விதக்கவிப்பா²ரஸத்³த³கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா “விதக்கவிசாரா வசீஸங்கா²ரா”தி வுத்தா, தஸ்மா ஸப்³பஸோ விதக்கயதோ விசாரயதோ அந்தமஸோ மனோதா⁴துபவத்திகாலேபி விதக்கவிப்பா²ரோ ஸத்³தோ³யேவாதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³பஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய ஸப்³பஸோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் யதி³ விதக்கவிப்பா²ரமத்தங் ஸத்³தோ³, ப²ஸ்ஸாதி³விப்பா²ரோபி ஸத்³தோ³ ப⁴வெய்யாதி சோதே³துங் ஸப்³பஸோ பு²ஸயதோதிஆதி³மாஹ. இதரோ தாதி³ஸங் ஸுத்தலேஸங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. விதக்கவிப்பா²ரோ ஸத்³தோ³ ஸோதவிஞ்ஞெய்யோதி விதக்கஸ்ஸ விப்பா²ரமத்தமேவ ஸத்³தோ³தி கத்வா புச்ச²தி, ந விதக்கவிப்பா²ரஸமுட்டி²தங் ஸுத்தபமத்தானங் ஸத்³த³ங், இதரோ படிக்கி²பதி. நனு விதக்கவிப்பா²ரஸத்³தோ³ ந ஸோதவிஞ்ஞெய்யோதி இத³ங் தஸ்ஸேவ லத்³தி⁴யா த³ஸ்ஸேதி. ஸோ ஹி விதக்கவிப்பா²ரமத்தமேவ ஸத்³த³ங் வத³தி, ஸோ ந ஸோதவிஞ்ஞெய்யோதி. இதரோ பன “விதக்கவிப்பா²ரஸத்³த³ங் ஸுத்வா ஆதி³ஸதீ” தி (தீ³. நி. 3.148) வசனதோ ஸோதவிஞ்ஞெய்யோவாதி வத³தி.

விதக்கவிப்பா²ரஸத்³த³கதா²வண்ணனா.

9. நயதா²சித்தஸ்ஸ வாசாதிகதா²வண்ணனா

564. இதா³னி நயதா²சித்தஸ்ஸ வாசாதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா கோசி அஞ்ஞங் ப⁴ணிஸ்ஸாமீதி அஞ்ஞங் ப⁴ணதி, தஸ்மா நயதா²சித்தஸ்ஸ வாசா சித்தானுருபா சித்தானுக³திகா ந ஹோதி, வினாபி சித்தேன பவத்ததீதி யேஸங் லத்³தி⁴; ஸெய்யதா²பி புப்³பஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா²

ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத்² நங் “யதி³ தங்ஸமுட்டா²பகங் சித்தங் ந ஸியா, ப்ஸ்ஸாத³யோபி தஸ்மிங் க²ணே ந ஸியு”ந்தி சோதே³துங் அப்ஸ்ஸகஸ்ஸாதிஆதி³மாஹ. ந ப்⁴ணிதுகாமோதிஆதி³ஸ் யஸ்மா அஞ்ஞங் ப்⁴ணிஸ்ஸாமீதி அஞ்ஞங் ப்⁴ணந்தோபி ப்⁴ணிதுகாமோயேவ நாம ஹோதி, தஸ்மா ந ஹேவாதி படிக்கி²பதி.

565. நனு அத்தி² கோசி அஞ்ஞங் ப்⁴ணிஸ்ஸாமீதிஆதி³ஸ் சீவரந்தி ப்⁴ணிதுகாமோ சீரந்தி ப்⁴ணெய்ய. தத்த² அஞ்ஞங் ப்⁴ணிதுகாமதாசித்தங், அஞ்ஞங் ப்⁴ணனசித்தங், இதி புப்³பா⁴கே³ன சித்தேன அஸதி³ஸத்தா அயதா²சித்தோ நாம ஹோதி, தேனஸ்ஸ கேவலங் அனாபத்தி நாம ஹோதி, ந பன சீரந்தி வசனஸமுட்டா²பகசித்தங் நத்தி², இதி அசித்தகா ஸா வாசாதி அத்த²ங் ஸந்தா⁴ய இமினா உதா³ஹரணேன “நயதா²சித்தஸ்ஸ வாசா”தி பதிட்டா²பிதாபி அப்பதிட்டா²பிதாவ ஹோதி².

நயதா²சித்தஸ்ஸ வாசாதிகதா²வண்ணனா.

10. நயதா²சித்தஸ்ஸ காயகம்மந்திகதா²வண்ணனா

566-567. இதா³னி நயதா²சித்தஸ்ஸ காயகம்மந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா கோசி அஞ்ஞத்ர க³ச்சி²ஸ்ஸாமீதி அஞ்ஞத்ர க³ச்ச²தி, தஸ்மா நயதா²சித்தஸ்ஸ காயகம்மங் சித்தானுருபங் சித்தானுக³திகங் ந ஹோதி, வினாபி சித்தேன பவத்தீதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³பேஸெலியானங்யேவ, தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பந்தி.

நயதா²சித்தஸ்ஸ காயகம்மந்திகதா²வண்ணனா.

11. அதீதானாக³தஸமன்னாக³தகதா²வண்ணனா

568-570. இதா³னி அதீதானாக³தேஹி ஸமன்னாக³தகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஸமன்னாக³தபஞ்ஞத்தி படிலாப⁴பஞ்ஞத்தீதி த்³வே பஞ்ஞத்தியோ வேதி³தப்³பா³. தாஸு பச்சுப்பன்னத⁴ம்மஸமங்கீ³ ஸமன்னாக³தோதி வுச்சதி. அட்ட² ஸமாபத்திலாபி⁴னோ பன ஸமாபத்தியோ கிஞ்சாபி ந ஏகக்க²ணே பவத்தந்தி, அஞ்ஞா அதீதா ஹோந்தி, அஞ்ஞா அனாக³தா, அஞ்ஞா பச்சுப்பன்னா, படிவிஜ்ஜி²த்வா அபரிஹீனதாய பன லாபீ⁴தி வுச்சதி. தத்த² யேஸங் இமங் விபா⁴கங் அக்³க³ஹெத்வா யஸ்மா ஜா²னலாபீ⁴னங் அதீதானாக³தானி ஜா²னானிபி அத்தி², தஸ்மா “தே அதீதேனபி அனாக³தேனபி ஸமன்னாக³தா”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங். தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

“அட்ட²விமொக்க²ஜா²யீ”திஆதி³ பன லாபீ⁴பா⁴வஸ்ஸ ஸாத⁴கங், ந
ஸமன்னாக³தபா⁴வஸ்ஸாதி.

அதீதானாக³தஸமன்னாக³தகதா²வண்ணனா.

நவமோ வக்³கோ³.

10. து³ஸமவக்³கோ³

1. நிரோத⁴கதா²வண்ணனா

571-572. இதா³னி நிரோத⁴கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங்
“உபபத்தேஸியந்தி ஸங்க²ங் க³தஸ்ஸ ப⁴வங்க³சித்தஸ்ஸ ப⁴ங்க³க்க²ணேன
ஸஹேவ கிரியாதி ஸங்க²ங் க³தா குஸலா வா அகுஸலா வா சத்தாரோ
க²ந்தா⁴ சித்தஸமுட்டா²னரூபஞ்சாதி பஞ்சக்க²ந்தா⁴ உப்பஜ்ஜந்தி. தேஸு ஹி
அனுப்பன்னேஸு ப⁴வங்கே³ நிருத்³தே⁴ ஸந்ததிவிச்சே²தோ³ ப⁴வெய்யா”தி
லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய உபபத்தேஸியேதி
புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. தத்த² உபபத்தேஸியேதி
சத்ராஸுபி பதே³ஸு ப³ஹுவசனபு⁴ம்மத்தே² ஏகவசனபு⁴ம்மங்.
உபபத்தேஸியேஸு பஞ்சஸு க²ந்தே⁴ஸு அனிருத்³தே⁴ஸுதி அயஞ்ஹெத்த²
அத்தோ². து³ஸன்னந்தி உபபத்தேஸியக²ந்தா⁴னஞ்ச கிரியக²ந்தா⁴னஞ்ச
வஸேன வுத்தங். தத்த² பட²மபஞ்ஹே க²ந்த⁴லக்க²ணவஸேன கிரியவஸேன
ச பஞ்சேவ நாம தே க²ந்தா⁴தி படிக்கி²பதி. து³தியபஞ்ஹே புரிமபச்சி²மவஸேன
உபபத்தேஸியகிரியவஸேன ச நானத்தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. த்³வின்னங்
பன ப²ஸ்ஸானங் சித்தானஞ்ச ஸமோதா⁴னங் புட்டோ²
ஸுத்தலேஸாபா⁴வேன படிக்கி²பதி.

கிரியா சத்தாரோதி ரூபேன வினா குஸலா அகுஸலா வா சத்தாரோ
க³ஹிதா. கிரியாஞாணந்தி பரவாதி³னா சக்கு²விஞ்ஞாணஸமங்கி³க்க²ணே
அரஹதோ அனுஞ்ஞாதங் அனாரம்மணஞாணங். நிருத்³தே⁴ மக்³கோ³
உப்பஜ்ஜதீதி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, அனிருத்³தே⁴ அனுப்பஜ்ஜனதோ படிஞ்ஞா
ஸகவாதி³ஸ்ஸ. மதோ மக்³க³ங் பா⁴வேதீதி ச²லேன புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ.
யஸ்மா பன படிஸந்தி⁴தோ யாவ சுதிசித்தா ஸத்தோ ஜீவதியேவ நாம,
தஸ்மா ஸகவாதீ³ ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதி.

நிரோத⁴கதா²வண்ணனா.

2. ரூபங்மக்³கோ³திகதா²வண்ணனா

573-575. இதா³னி ரூபங் மக்³கோ³திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங்
“ஸம்மாவாசாகம்மந்தாஜீவா ரூப”ந்தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
மஹிஸாஸகஸம்மிதியமஹாஸங்கி⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய
மக்³க³ஸமங்கி³ஸ்ஸாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங்
“யதி³ தே ஸம்மாவாசாத³யோ ரூபங், ந விரதியோ, யதா²
ஸம்மாதி³ட்டா²தி³மக்³கோ³ ஸாரம்மணாதி³ஸபா⁴வோ, ஏவங் தம்பி ரூபங்
ஸியா”தி சோதே³துங் ஸாரம்மணோதிஆதி³மாஹ. தத்த² படிக்கே²போ ச

படிஞ்ஞா ச பரவாதி³னோ லத்³தி⁴ அனுருபேன வேதி³தப்³பா³. ஸேஸமெத்த²
உத்தானத்த²மேவாதி.

ரூபங் மக்³கோ³திகதா²வண்ணனா.

3. பஞ்சவிஞ்ஞாணஸமங்கி³ஸ்ஸ மக்³க³தா²வண்ணனா

576. இதா³னி பஞ்சவிஞ்ஞாணஸமங்கி³ஸ்ஸ மக்³க³தா² நாம ஹோதி. தத்த²
யேஸங் “சக்²னா ரூபங் தி³ஸ்வா ந நிமித்தக்³கா³ஹீ ஹோதீ”தி ஸுத்தங்
நிஸ்ஸாய “பஞ்சவிஞ்ஞாணஸமங்கி³ஸ்ஸ அத்தி² மக்³க³பா⁴வனா”தி லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “ஸசே தஸ்ஸ மக்³க³பா⁴வனா அத்தி²,
பஞ்சவிஞ்ஞாணக³திகேன வா மக்³கே³ன, மக்³க³க³திகேஹி வா
பஞ்சவிஞ்ஞாணேஹி ப⁴விதப்³பங், ந ச தானி மக்³க³க³திகானி
அனிப்³பா³னாரம்மணத்தா அலோகுத்தரத்தா ச, ந மக்³கோ³
பஞ்சவிஞ்ஞாணக³திகோ தேஸங் லக்க²ணேன அஸங்க³ஹிதத்தா”தி சோதே³துங்
நனு பஞ்சவிஞ்ஞாணா உப்பன்னவத்து²காதிஆதி³மாஹ. தத்ராயங்
அதி⁴ப்பாயோ - யதி³ பஞ்சவிஞ்ஞாணஸமங்கி³ஸ்ஸ மக்³க³பா⁴வனா ஸியா,
யேன மனோவிஞ்ஞாணேன மக்³கோ³ ஸம்பயுத்தோ, தம்பி
பஞ்சவிஞ்ஞாணஸமங்கி³ஸ்ஸ ஸியா. ஏவங் ஸந்தே யதி³தங்
“பஞ்சவிஞ்ஞாணா உப்பன்னவத்து²கா”திஆதி³ லக்க²ணங் வுத்தங், தங் ஏவங்
அவத்வா “ச² விஞ்ஞாணா”தி வத்தப்³பங் ஸியா. ததா² பன அவத்வா
“பஞ்சவிஞ்ஞாணா”த்வேவ வுத்தங், தஸ்மா ந வதப்³பங்
“பஞ்சவிஞ்ஞாணஸமங்கி³ஸ்ஸ அத்தி² மக்³க³பா⁴வனா”தி. யஸ்மா செத்த²
அயமேவ அதி⁴ப்பாயோ, தஸ்மா ஸகவாதீ³ தங் லக்க²ணங் பரவாதி³ங்
ஸம்படிச்சா²பெத்வா நோ ச வத ரே வத்தப்³பே³
பஞ்சவிஞ்ஞாணஸமங்கி³ஸ்ஸ அத்தி² மக்³க³பா⁴வனாதி ஆஹ.

அபரோ நயோ - பஞ்சவிஞ்ஞாணா உப்பன்னவத்து²கா, மக்³கோ³
அவத்து²கோபி ஹோதி. தே ச உப்பன்னாரம்மணா, மக்³கோ³
நவத்தப்³பா³ரம்மணோ. தே புரேஜாதவத்து²காவ மக்³கோ³ அவத்து²கோபி. தே
புரேஜாதாரம்மணா, மக்³கோ³ அபுரேஜாதாரம்மணோ. தே அஜ்ஜத்திகவத்து²காவ
மக்³கோ³ அவத்து²கோபி ஹோதி. தே ச ரூபாதி³வஸேன பா³ஹிராரம்மணா,
மக்³கோ³ நிப்³பா³னாரம்மணோ. தே அனிருத்³த⁴ங் வத்து²ங் நிஸ்ஸயங் கத்வா
பவத்தனதோ அஸம்பி⁴ன்னவத்து²கா, மக்³கோ³ அவத்து²கோபி. தே
அனிருத்³தா⁴னேவ ரூபாதீ³னி ஆரப்³ப⁴ பவத்தனதோ
அஸம்பி⁴ன்னாரம்மணா, மக்³கோ³ நிப்³பா³னாரம்மணோ. தே நானாவத்து²கா,
மக்³கோ³ அவத்து²கோ வா ஏகவத்து²கோ வா. தே நானாரம்மணா மக்³கோ³
ஏகாரம்மணோ. தே அத்தனோ அத்தனோவ ரூபாதி³கோ³சரே பவத்தனதோ ந

அஞ்சுமஞ்சுஸ்ஸ கோச்சரவிஸயங் பச்சனுபொந்தி, மக்கோ ரூபாதீஸு ஏகம்பி கோச்சரங் ந கரோதி. தே கிரியமனோதாதுங் புரேசாரிகங் கத்வா உப்பஜ்ஜனதோ ந அஸமன்னாஹாரா ந அமனஸிகாரா உப்பஜ்ஜந்தி, மக்கோ நிராவஜ்ஜனோவ. தே ஸம்படிச்சனாதீஹி வோகிண்ணா உப்பஜ்ஜந்தி, மக்கஸ்ஸ வோகாரோயேவ நத்தி. தே அஞ்சுமஞ்சுங் புப்பச்சரிமபாவேன உப்பஜ்ஜந்தி, மக்கஸ்ஸ தேஹி ஸத்திங் புரிமபச்சிமதாவ நத்தி, தேஸங் அனுப்பத்திகாலே திக்கவிபஸ்ஸனாஸமயே, தேஸங் அனுப்பத்திதேஸே ஆருப்பேபி ச உப்பஜ்ஜனதோ. தே ஸம்படிச்சனாதீஹி அந்தரிதத்தா ந அஞ்சுமஞ்சுஸ்ஸ ஸமனந்தரா உப்பஜ்ஜந்தி, மக்கஸ்ஸ ஸம்படிச்சனாதீஹி அந்தரிதபாவோவ நத்தி. தேஸங் அஞ்சுத்ர அபிநிபாதா ஆபோகமத்தம்பி கிச்சங் நத்தி, மக்கஸ்ஸ கிலேஸஸமுக்காதனங் கிச்சந்தி. யஸ்மா செத்த அயம்பி அதிப்பாயோ, தஸ்மா ஸகவாதீ இமேஹாகாரேஹி பரவாதீங் மக்கஸ்ஸ அபஞ்சவிஞ்ஞாணகதிகபாவங் ஸம்படிச்சாபெத்வா நோ ச வத ரே வத்தப்பே பஞ்சவிஞ்ஞாணஸமங்கிஸ்ஸ அத்தி மக்கப்பாவனாதி ஆஹ.

577. ஸஞ்சுதங் ஆரப்பாதி “யதா லோகுத்தரமக்கோ ஸஞ்சுதங் நிப்பாணங் ஆரப்பா, லோகியோ ஸுத்தஸங்காரபுஞ்ஜங் ஆரப்பா உப்பஜ்ஜதி, கிங் தே ஏவங் சக்குவிஞ்ஞாணந்தி புச்சதி. இதரோ “சக்குஞ்ச படிச்ச ரூபே சா”தி வசனதோ படிக்கிபதி. துதியங் புட்டோ “ந நிமித்தக்காஹி”தி வசனதோ யங் தத்த அனிமித்தங், ததேவ ஸஞ்சுதந்தி ஸந்தாய படிஜானாதி. சக்குஞ்ச படிச்சாதி பஞ்ஹத்வயேபி ஏஸேவ நயோ.

578-579. சக்குவிஞ்ஞாணங் அதீதானாகதங் ஆரப்பாதி எத்த அயமதிப்பாயோ - மனோவிஞ்ஞாணஸமங்கிஸ்ஸ அத்தி மக்கப்பாவனா, மனோவிஞ்ஞாணஞ்ச அதீதானாகதம்பி ஆரப்பா உப்பஜ்ஜதி, கிங் தே ஏவங் சக்குவிஞ்ஞாணம்பீதி. பஸ்ஸங் ஆரப்பாதிஆதீஸுபி ஏஸேவ நயோ. சக்குனா ரூபங் திஸ்வா ந நிமித்தக்காஹிதி எத்த ஜவனக்கணே ந நிமித்தக்காஹிதா வுத்தா, ந சக்குவிஞ்ஞாணக்கணே. தஸ்மா லோகியமக்கம்பி ஸந்தாயேதங் அஸாதகந்தி.

பஞ்சவிஞ்ஞாணஸமங்கிஸ்ஸ மக்ககதாவண்ணனா.

4. பஞ்சவிஞ்ஞாணா குஸலாபீதிகதாவண்ணனா

580-583. இதானி பஞ்சவிஞ்ஞாணா குஸலாபீதிகதா நாம ஹோதி. ஸா ஹெட்டா வுத்தனயேனேவ அத்ததோ வேதிதப்பாதி.

பஞ்சவிஞ்ஞாணா குஸலாபீதிகதாவண்ணனா.

5. பஞ்சவிஞ்ஞாணா ஸாபோ⁴கா³திகதா²வண்ணனா

584-586. இதா³னி பஞ்சவிஞ்ஞாணா ஸாபோ⁴கா³திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஆபோ⁴கோ³ நாம குஸலாகுஸலவஸேன ஹோதி ஸத்தா²ரா ச “சக்கு²னா ரூபங் தி³ஸ்வா நிமித்தக்³கா³ஹீ ஹோதி, ந நிமித்தக்³கா³ஹீ ஹோதி³திஆதி³ வுத்தங், தங் அயோனீஸோ க³ஹெத்வா “பஞ்சவிஞ்ஞாணா ஸாபோ⁴கா³”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² புரிமகதா²ஸதி³ஸமேவாதி.

பஞ்சவிஞ்ஞாணா ஸாபோ⁴கா³திகதா²வண்ணனா.

6. த்³வீஹி ஸீலேஹீதிகதா²வண்ணனா

587-589. இதா³னி த்³வீஹி ஸீலேஹீதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “ஸீலே பதிட்டா²ய நரோ ஸபஞ்ஞோ”திஆதி³வசனதோ (ஸங். நி. 1.23) யஸ்மா லோகியேன ஸீலேன ஸீலவா லோகுத்தரங் மக்³கங் பா⁴வேதி, தஸ்மா “புரிமேன ச லோகியேன மக்³கக்²ணே லோகுத்தரேன சாதி த்³வீஹி ஸீலேஹி ஸமன்னாக³தோ நாம ஹோதி³தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங்யேவ, தே ஸந்தா⁴ய மக்³கஸமங்கீ³தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ ஸோ ஏகக்²ணே லோகியலோகுத்தரேஹி த்³வீஹி ஸீலேஹி ஸமன்னாக³தோ, த்³வீஹி ப²ஸ்ஸாதீ³ஹிபி தேன ஸமன்னாக³தேன ப⁴விதப்³ப³ந்தி சோதே³துங் த்³வீஹி ப²ஸ்ஸேஹீதிஆதி³மாஹ. இதரோ ததா²ரூபங் நயங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. லோகியேன ச லோகுத்தரேன சாதி பஞ்ஹே புப்³பே³ ஸமாதி³ன்னஞ்ச மக்³கக்²ணே உப்பன்னஸம்மாவாசாதீ³னி ச ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.

லோகியே ஸீலே நிருத்³தே⁴தி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, க²ணப⁴ங்க³னிரோத⁴ங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. இதரோ பன தங் வீதிக்கமங் விய ஸல்லக்க²ந்தோ து³ஸ்ஸீலோதிஆதி³மாஹ. லத்³தி⁴பதிட்டா²பனங் பனஸ்ஸ புப்³பே³ அபி⁴ன்னஸீலதங்யேவ தீ³பேதி, ந த்³வீஹி ஸமன்னாக³ததங். தஸ்மா அப்பதிட்டி²தாவ லத்³தி⁴தி.

த்³வீஹி ஸீலேஹீதிகதா²வண்ணனா.

7. ஸீலங் அசேதஸிகந்திகதா²வண்ணனா

590-594. இதா³னி ஸீலங் அசேதஸிகந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா ஸீலே உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்³தே⁴பி ஸமாதா³னஹேதுகோ ஸீலோபசயோ நாம அத்தி², யேன ஸோ ஸீலவாயேவ நாம ஹோதி, தஸ்மா “ஸீலங் அசேதஸிக”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங், தே

ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த²
“தா³னங் அசேதஸிக”ந்திகதா²யங் வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பங்.
லத்³தி⁴பதிட்டா²பனம்பி அயோனிஸோ க³ஹிதத்தா அப்பதிட்டா²பனமேவாதி.

ஸீலங் அசேதஸிகந்திகதா²வண்ணனா.

8. ஸீலங் ந சித்தானுபரிவத்தீதிகதா²வண்ணனா

595-597. இதா³னி ஸீலங் ந சித்தானுபரிவத்தீதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ந
சித்தானுபரிவத்தீதி பா⁴ஸந்தரமேவ நானங், ஸேஸங்
புரிமகதா²ஸதி³ஸமேவாதி.

ஸீலங் ந சித்தானுபரிவத்தீதிகதா²வண்ணனா.

9. ஸமாதா³னஹேதுகதா²வண்ணனா

598-600. இதா³னி ஸமாதா³னஹேதுகதா² நாம ஹோதி. தத்த²
“ஆராமரோபா”தி கா³தா²ய அத்த²ங் அயோனிஸோ க³ஹெத்வா “ஸதா³ புஞ்ஞங்
பவட்³ட⁴தீ”தி வசனதோ “ஸமாதா³னஹேதுகங் ஸீலங் வட்³ட⁴தீ”தி யேஸங்
லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானஞ்ஞேவ, தே ஸந்தா⁴ய புச்சா²
ஸகவாதி³ஸ்ஸ, சித்தவிப்பயுத்தங் ஸீலோபசயங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா
பரவாதி³ஸ்ஸ. ஸேஸங் புரிமகதா²ஸதி³ஸமேவாதி.

ஸமாதா³னஹேதுகதா²வண்ணனா.

10. விஞ்ஞுத்தி ஸீலந்திகதா²வண்ணனா

601-602. இதா³னி விஞ்ஞுத்தி ஸீலந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த²
காயவிஞ்ஞுத்தி காயகம்மங், வசீவிஞ்ஞுத்தி வசீகம்மந்தி க³ஹிதத்தா “விஞ்ஞுத்தி
ஸீல”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானஞ்சேவ
ஸம்மிதியானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய விஞ்ஞுத்தீதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் யஸ்மா ஸீலங் நாம விரதி, ந ரூபத⁴ம்மோ,
தஸ்மா தேனத்தே²ன சோதே³துங் பாணாதிபாதா வேரமணீதிஆதி³மாஹ.
அபி⁴வாத³னங் ஸீலந்திஆதி³ யதா²ரூபங் விஞ்ஞுத்திங் ஸோ “ஸீல”ந்தி
மஞ்ஞுதி தங் உத்³த⁴ரித்வா த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். யஸ்மா பன ஸா விரதி ந
ஹோதி, தஸ்மா புன பாணாதிபாதாதிஆதி³மாஹ. லத்³தி⁴ பனஸ்ஸ ச²லேன
பதிட்டி²தத்தா அப்பதிட்டி²தாயேவாதி.

விஞ்ஞுத்தி ஸீலந்திகதா²வண்ணனா.

11. அவிஞ்ஞுத்தி து³ஸ்ஸீல்யந்திகதா²வண்ணனா

603-604. இதா³னி அவிஞ்ஞத்தி து³ஸ்ஸீல்யந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² சித்தவிப்பயுத்தங் அபுஞ்ஞாபசயஞ்சேவ ஆணத்தியா ச பாணாதிபாதாதீ³ஸு அங்க³பாரிபூரிங் ஸந்தா⁴ய “அவிஞ்ஞத்தி து³ஸ்ஸீல்ய”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “ஸசே ஸா து³ஸ்ஸீல்யங், பாணாதிபாதாதீ³ஸு அஞ்ஞதரா ஸியா”தி சோதே³துங் பாணாதிபாதோதிஆதி³மாஹ. பாபகம்மங் ஸமாதி³யித்வாதி “அஸுகங் நாம கா⁴தெஸ்ஸாமி, அஸுகங் ப⁴ண்ட³ங் அவஹரிஸ்ஸாமீ”தி ஏவங் பாபஸமாதா³னங் கத்வா. உபோ⁴ வட்³ட⁴ந்தீதி புட்டோ² தா³னக்க²ணே பாபஸ்ஸ அனுப்பத்திங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ² சித்தவிப்பயுத்தங் பாபூபசயங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ஸேஸமெத்த² பரிபோ⁴க³மயகதா²யங் வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பங். லத்³தி⁴பதிட்டா²பனம்பிஸ்ஸ பாபஸமாதி³ன்னபுப்³பா⁴க³மேவ ஸாதே⁴தி; ந அவிஞ்ஞத்தியா து³ஸ்ஸீலபா⁴வந்தி.

அவிஞ்ஞத்தி து³ஸ்ஸீல்யந்திகதா²வண்ணனா.

த³ஸமோ வக்³கோ³.

து³தியபண்ணாஸகோ ஸமத்தோ.

11. ஏகாத்ஸமவக் கோ

1-3. திஸ்ஸோபி அனுஸயகதாவண்ணனா

605-613. இதா³னி அனுஸயா அப்யாகதா, அஹேதுகா, சித்தவிப்பயுத்தாதி திஸ்ஸோபி அனுஸயகதா² நாம ஹொந்தி. தத்த² யஸ்மா புது²ஜ்ஜனோ குஸலாப்யாகதே சித்தே வத்தமானே “ஸானுஸயோ”தி வத்தப்³போ³, யோ சஸ்ஸ தஸ்மிங் க²ணே ஹேது, ந தேன ஹேதுனா அனுஸயா ஸஹேதுகா, ந தேன சித்தேன ஸம்பயுத்தா, தஸ்மா “தே அப்யாகதா, அஹேதுகா, சித்தவிப்பயுத்தா”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய தீஸுபி கதா²ஸு புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸங் ஹெட்டா² வத்தனயத்தா ஸக்கா பானிமக்³கே³னேவ ஜானிதுந்தி, தஸ்மா ந வித்தா²ரிதந்தி.

திஸ்ஸோபி அனுஸயகதாவண்ணனா.

4. ஞாணகதாவண்ணனா

614-615. இதா³னி ஞாணகதா² நாம ஹொதி. தத்த² மக்³க³ஞாணேன அஞ்ஞாணே விக³தேபி புன சக்கு²விஞ்ஞாணாதி³வஸேன ஞாணவிப்பயுத்தசித்தே வத்தமானே யஸ்மா தங் மக்³க³சித்தங் ந பவத்ததி, தஸ்மா “ந வத்தப்³பங் ஞாணி”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ அஞ்ஞாணே விக³தே ‘ஞாணிதி பஞ்ஞுத்தி ந ஸியா, ராகா³தீஸு விக³தேஸு வீதராகா³தி³பஞ்ஞுத்திபி ந ஸியாதி புக்³க³லபஞ்ஞுத்தியங் அகோவிதோ³ஸீ”தி சோதே³துங் ராகே³ விக³தேதிஆதி³மாஹ. இதரோ தேஸு விக³தேஸு ஸராகா³தி³பா⁴வே யுத்திங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. பரியோஸானே யஸ்மா ஞாணபடிலாபே⁴ன ஸோ ஞாணிதி வத்தப்³பதங் அரஹதி, தஸ்மா ந ஹேவந்தி படிக்கே²போ ஸகவாதி³ஸ்ஸாதி.

ஞாணகதாவண்ணனா.

5. ஞாணங் சித்தவிப்பயுத்தந்திகதாவண்ணனா

616-617. இதா³னி ஞாணங் சித்தவிப்பயுத்தந்திகதா² நாம ஹொதி. தத்த² யஸ்மா அரஹா சக்கு²விஞ்ஞாணாதி³ஸமங்கீ³ படிஸத்³த⁴ங் மக்³க³ஞாணங் ஸந்தா⁴ய “ஞாணிதி வச்சதி, ந சஸ்ஸ தங் தேன சித்தேன ஸம்பயுத்தங், தஸ்மா “ஞாணங் சித்தவிப்பயுத்த”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³ப³ஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ தே ஞாணங் சித்தவிப்பயுத்தங் சித்தவிப்பயுத்தேஸு

ரூபாதீஸு அஞ்ஞதரங் ஸியா”தி சோதே³துங் ரூபந்திஆதி³மாஹ. இதரோ படிக்கி²பதி. ஸேஸங் ஹெட்டா² வுத்தனயமேவ. பரியோஸானே பன பஞ்ஞவாதி புட்டோ² படிலாப⁴வஸேன தங் பவத்திங் இச்ச²தி, தஸ்மா படிஜானாதீதி.

ஞாணங் சித்தவிப்பயுத்தந்திகதா²வண்ணனா.

6. இத³ங் து³க்க²ந்திகதா²வண்ணனா

618-820. இதா³னி இத³ங் து³க்க²ந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “லோகுத்தரமக்³க்க²ணே யோகா³வசரோ இத³ங் து³க்க²ந்தி வாசங் பா⁴ஸதி, ஏவமஸ்ஸ இத³ங் து³க்க²ந்தி வாசங் பா⁴ஸதோ ச இத³ங் து³க்க²ந்தி ஞாணங் பவத்தீ”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, மக்³க்க²ணே ததா² வாசாபா⁴ஸனங் ஞாணப்பவத்திஞ்ச ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. யஸ்மா பன ஸோ ஸேஸஸச்சபடிஸங்யுத்தங் வாசங் புது²ஜ்ஜனோவ பா⁴ஸதி , ந ச தஸ்ஸ ததா² ஞாணப்பவத்தீதி இச்ச²தி, தஸ்மா ஸமுத³யாதி³பஞ்ஹேஸு படிக்கி²பதி. ரூபங் அனிச்சந்திஆதி³ து³க்க²பரியாயத³ஸ்ஸனவஸேன வுத்தங். இதரோ பன ஸகஸமயே தாதி³ஸங் வோஹாரங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. இதி ச த³ந்தி சாதிஆதி³ யதி³ தஸ்ஸ து³க்கே² ஞாணங் பவத்தி, இ-கார த³ங்-கார து³-கார க²-காரேஸு படிபாடியா சதூஹி ஞாணேஹி பவத்திதப்³பந்தி த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். இதரோ பன ததா² ந இச்ச²தி, தஸ்மா படிக்கி²பதி.

இத³ங் து³க்க²ந்திகதா²வண்ணனா.

7. இத்³தி⁴ப³லகதா²வண்ணனா

621-624. இதா³னி இத்³தி⁴ப³லகதா² நாம ஹோதி. தத்த² இத்³தி⁴பாத³பா⁴வனானிஸங்ஸஸ்ஸ அத்த²ங் அயோனிஸோ க³ஹெத்வா “இத்³தி⁴ப³லேன ஸமன்னாக³தோ கப்பங் திட்டெ²ய்யா”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய இத்³தி⁴ப³லேன ஸமன்னாக³தோ கப்பங் திட்டெ²ய்யாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² கப்போ நாம மஹாகப்போ, கப்பேகதே³ஸோ, ஆயுகப்போதி திவிதோ⁴. “சத்தாரிமானி, பி⁴க்க²வே, கப்பஸ்ஸ அஸங்க்யெய்யானீ”தி (அ. நி. 4.156) எத்த² ஹி மஹாகப்போவ கப்போதி வுத்தோ. “ப்³ரஹ்மகாயிகானங் தே³வானங் கப்போ ஆயுப்பமாண”ந்தி (அ. நி. 4.123) எத்த² கப்பேகதே³ஸா. “கப்பங் நிரயம்ஹி பச்சதி, கப்பங் ஸக்³ம்ஹி மோத³தீ”தி (சூளவ. 354) எத்த² ஆயுகப்போ. ஆயுகப்பனங் ஆயுவிதா⁴னங் கம்மஸ்ஸ விபாகவஸேன வா வஸ்ஸக³ணனாய வா ஆயுபரிச்சே²தோ³தி அத்தோ². தேஸு மஹாகப்பங் ஸந்தா⁴ய புச்ச²தி, இதரோ படிஜானாதி.

அத² நங் ஸகவாதீ³ “ஸசே தே இத்³தி⁴ப³லேன ஸமன்னாக³தோ, ‘யோ சிரங் ஜீவதி, ஸோ வஸ்ஸஸதங் அப்பங் வா பி⁴ய்யோ’தி (ஸங். நி. 2.143) ஏவங் பரிச்சி²ன்னா ஆயுகப்பா உத்³த⁴ங் மஹாகப்பங் வா மஹாகப்பேகதே³ஸங் வா ஜீவெய்ய இத்³தி⁴மயிகேனஸ்ஸ ஆயுனா ப⁴விதப்³”ந்தி சோதே³துங் இத்³தி⁴மயிகோ ஸோ ஆயுதிஆதி³மாஹ. இதரோ “ஜீவிதிந்த³ரியங் நாம இத்³தி⁴மயிகங் நத்தி², கம்மஸமுட்டா²னமேவா”தி வுத்தத்தா படிக்கி²பதி. கோ பனெத்த² இத்³தி⁴மதோ விஸேஸோ, நனு அனித்³தி⁴மாபி ஆயுகப்பங் திட்டெ²ய்யாதி? அயங் விஸேஸோ - இத்³தி⁴மா ஹி யாவதாயுகங் ஜீவிதப்பவத்தியா அந்தராயகரே த⁴ம்மே இத்³தி⁴ப³லேன படிபா³ஹித்வா அந்தரா அகாலமரணங் நிவாரேதுங் ஸக்கோதி, அனித்³தி⁴மதோ ஏதங் ப³லங் நத்தி². அயமேதேஸங் விஸேஸோ.

அதீதங் அனாக³தந்தி இத்³ங் அவிஸேஸேன கப்பங் திட்டெ²ய்யாதி படிஞ்ஞாதத்தா சோதே³தி. த³வே கப்பேதிஆதி³ “யதி³ இத்³தி⁴மா ஜீவிதபரிச்சே²த³ங் அதிக்மதிதுங் ஸக்கோதி, ந கேவலங் ஏகங் அனேகேபி கப்பே திட்டெ²ய்யா”தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். உப்பன்னோ ப²ஸ்ஸோதிஆதி³ ந ஸப்³ப³ங் இத்³தி⁴யா லப்³ப⁴தி, இத்³தி⁴யா அவிஸயோபி அத்தீ²தி த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

இத்³தி⁴ப³லகதா²வண்ணனா.

8. ஸமாதி⁴கதா²வண்ணனா

625-626. இதா³னி ஸமாதி⁴கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் ஏகசித்தக்க²ணே உப்பன்னாபி ஏகக்³கதா ஸமாதா⁴னட்டே²ன ஸமாதீ⁴தி அக்³க³ஹெத்வா “ஸத்த ரத்திந்தி³வானி ஏகந்தஸு²க²படிஸங்வேதீ³ விஹரிது”ந்திஆதி³வசனங் (ம. நி. 1.180) நிஸ்ஸாய “சித்தஸந்ததி ஸமாதீ⁴”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஸப்³ப³த்தி²வாதா³னஞ்சேவ உத்தராபத²கானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய சித்தஸந்ததீ²தி புச்சா² ஸகவாதீ³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ சித்தஸந்ததி ஸமாதி⁴, சித்தஸந்ததி நாம அதீதாபி அத்தி², அனாக³தாபி அத்தி². ந ஹி ஏகங் பச்சப்பன்னசித்தமேவ சித்தஸந்ததி நாம ஹோதி, கிங் தே ஸப்³பா³பி ஸா ஸமாதீ⁴”தி சோதே³துங் அதீதாதிஆதி³மாஹ, இதரோ ததா² அனிச்ச²ந்தோ படிக்கி²பதி.

நனு அதீதங் நிருத்³த⁴ந்திஆதி³ “சித்தஸந்ததியங் பச்சப்பன்னமேவ சித்தங் கிச்சகரங், அதீதானாக³தங் நிருத்³த⁴த்தா அனுப்பன்னத்தா ச நத்தி², கத²ங் தங் ஸமாதி⁴ நாம ஹோதீ²தி த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். ஏகசித்தக்க²ணிகோதி புச்சா² பரவாதீ³ஸ்ஸ. ததோ யா ஸகஸமயே “ஸமாதி⁴ங், பி⁴க்க²வே, பா⁴வேதா²”திஆதீ³ஸு பச்சப்பன்னகுஸலசித்தஸம்பயுத்தா ஏகக்³கதா ஸமாதீ⁴தி வுத்தா, தங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா ஸகவாதீ³ஸ்ஸ.

சக்கு²விஞ்ஞாணஸமங்கீ³திஆதி³ “ஏகசித்தக்க²ணிகோ”தி வசனமத்தங்
 க³ஹெத்வா ச²லேன வுத்தங், தேனேவ ஸகவாதி³னா படிக்கி²த்தங். நனு வுத்தங்
 ப⁴க³வதாதி ஸுத்தங் புரிமபச்சி²மவஸேன பவத்தமானஸ்ஸ ஸமாதி⁴ஸ்ஸ
 அப்³போ³கிண்ணதங் ஸாதே⁴தி, ந ஸந்ததியா ஸமாதி⁴பா⁴வங், தஸ்மா
 அஸாத⁴கந்தி.

ஸமாதி⁴கதா²வண்ணனா.

9. த⁴ம்மட்டி²ததாகதா²வண்ணனா

627. இதா³னி த⁴ம்மட்டி²ததாகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “டி²தாவ ஸா
 தா⁴தூ”தி வசனங் நிஸ்ஸாய “படிச்சஸமுப்பாத³ஸங்கா²தா த⁴ம்மட்டி²ததா
 நாம ஏகா அத்தி², ஸா ச பரினிப்ப²ன்னா”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
 அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.
 அத² நங் “யதி³ பரினிப்ப²ன்னானங் அவிஜ்ஜாதீ³னங் அஞ்ஞா த⁴ம்மட்டி²ததா
 நாம பரினிப்ப²ன்னா அத்தி², தாயபி ச தே த⁴ம்மட்டி²ததாய அஞ்ஞா டி²ததா
 பரினிப்ப²ன்னா ஆபஜ்ஜதீ”தி சோதே³துங் தாய டி²ததாதிஆதி³மாஹ. பரவாதீ³
 ஏவருபாய லத்³தி⁴யா அபா⁴வேன படிக்கி²பதி. து³தியங் புட்டோ²
 அனந்தரபச்சயதஞ்சேவ அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயதஞ்ச ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.
 ஸேஸங் ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா உத்தானத்த²மேவாதி.

த⁴ம்மட்டி²ததாகதா²வண்ணனா.

10. அனிச்சதாகதா²வண்ணனா

628. இதா³னி அனிச்சதாகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “அனிச்சானங் ரூபாதீ³னங்
 அனிச்சதாபி ரூபாத³யோ விய பரினிப்ப²ன்னா”தி யேஸங் லத்³தி⁴,
 ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா
 இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ தே ரூபாத³யோ விய அனிச்சதா பரினிப்ப²ன்னா,
 தஸ்ஸாபி அஞ்ஞாய பரினிப்ப²ன்னாய அனிச்சதாய ப⁴விதப்³ப³ந்தி சோதே³துங்
 தாய அனிச்சதாயாதிஆதி³மாஹ. இதரோ த்³வின்னங் அனிச்சதாய ஏகதோ
 அபா⁴வேன படிக்கி²பித்வா புன யஸ்மா ஸா அனிச்சதா நிச்சா ந ஹோதி,
 தேனேவ அனிச்சேன ஸத்³தி⁴ங் அந்தரதா⁴யதி, தஸ்மா படிஜானாதி.
 அத²ஸ்ஸ ஸகவாதீ³ லேஸோகாஸங் அத³த்வா யா தேன து³தியா அனிச்சதா
 படிஞ்ஞாதா , தாயபி ததோ பராயபீதி பரம்பரவஸேன அனுபச்சே²த³தோ³ஸங்
 ஆரோபெந்தோ தாய தாயேவாதிஆதி³மாஹ. ஜரா பரினிப்ப²ன்னாதிஆதி³
 யஸ்மா உப்பன்னஸ்ஸ ஜராமரணதோ அஞ்ஞா அனிச்சதா நாம நத்தி², தஸ்மா
 அனிச்சதாவிபா⁴கா³னுயுஞ்ஜனவஸேன வுத்தங். தத்ராபி பரவாதி³னோ
 புரிமனயேனேவ படிஞ்ஞா ச படிக்கே²போ ச வேதி³தப்³போ³.

629. ரூபங் பரினிப்ப²ன்னந்திஆதி³ யேஸங் ஸா அனிச்சதா, தேஹி
ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³னத்த²ங் வுத்தங். தத்த² “யதா² பரினிப்ப²ன்னானங்
ரூபாதீ³னங் அனிச்சதாஜராமரணானி அத்தி², ஏவங் பரினிப்ப²ன்னானங்
அனிச்சதாதீ³னங் தானி நத்தீ²”தி மஞ்ஞமானோ ஏகந்தேன படிக்கி²பதியேவாதி.

அனிச்சதாகதா²வண்ணனா.

ஏகாத³ஸமோ வக்³கோ³.

12. த்³வாத³ஸமவக்³கோ³

1. ஸங்வரோ கம்மந்திகதா²வண்ணனா

630-632. இதா³னி ஸங்வரோ கம்மந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “சக்³கு²னா ரூபங் தி³ஸ்வா நிமித்தக்³கா³ஹீ ஹோதி, ந நிமித்தக்³கா³ஹீ ஹோதீ”தி ஸுத்தங் நிஸ்ஸாய “ஸங்வரோபி அஸங்வரோபி கம்ம”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.

அத² நங் யா ஸகஸமயே சேதனா “கம்ம”ந்தி வுத்தா யதா² ஸா காயவசீமனொத்³வாரேஸு பவத்தமானா காயகம்மாதி³னாமங் லப⁴தி, ததா² “யதி³ தே ஸங்வரோ கம்மங், ஸோபி சக்³கு²ந்த³ரியாதீ³ஸு பவத்தமானோ சக்³கு²கம்மாதி³னாமங் லபெ⁴ய்யா”தி சோதே³துங் சக்³கு²ந்த³ரியஸங்வரோ சக்³கு²கம்மந்திஆதி³மாஹ. இதரோ தாதி³ஸங் ஸுத்தபத³ங் அபஸ்ஸந்தோ சதுஸு த³வாரேஸு படிக்கி²பித்வா பஞ்சமே காயத்³வாரே பஸாத³காயங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, விஞ்ஞுத்திகாயங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ஸோ ஹி பஸாத³காயம்பி விஞ்ஞுத்திகாயம்பி காயிந்த³ரியந்த்வேவ இச்ச²தி. மனொத்³வாரேபி விபாகத்³வாரங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, கம்மத்³வாரங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. அஸங்வரேபி ஏஸேவ நயோ. “சக்³கு²னா ரூபங் தி³ஸ்வா”தி ஸுத்தங் தேஸு த³வாரேஸு ஸங்வராஸங்வரமேவ தீ³பேதி, ந தஸ்ஸ கம்மபா⁴வங், தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

ஸங்வரோ கம்மந்திகதா²வண்ணனா.

2. கம்மகதா²வண்ணனா

633-635. இதா³னி கம்மகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “நாஹங், பி⁴க்க²வே, ஸஞ்சேதனிகானங் கம்மான”ந்தி (அ. நி. 10.217) ஸுத்தபத³ங் நிஸ்ஸாய “ஸப்³ப³ங் கம்மங் ஸவிபாக”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங்; தேஸங் “சேதனாஹங், பி⁴க்க²வே, கம்மங் வதா³மீ”தி (அ. நி. 6.63) ஸத்தா²ரா அவிஸேஸேன சேதனா “கம்ம”ந்தி வுத்தா; ஸா ச குஸலாகுஸலாவ ஸவிபாகா, அப்³யாகதா அவிபாகாதி இமங் விபா⁴க³ங் த³ஸ்ஸேதுங் ஸப்³ப³ங் கம்மந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. புன ஸப்³பா³ சேதனாதி பஞ்ஹேஸு அப்³யாகதங் ஸந்தா⁴ய படிக்கே²போ, குஸலாகுஸலே ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா வேதி³தப்³பா³ . விபாகாப்³யாகதாதிஆதி³ ஸவிபாகாவிபாகசேதனங் ஸரூபேன த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவ. “நாஹங், பி⁴க்க²வே”தி ஸுத்தங் ஸதி பச்சயே

திட்ட²த⁴ம்மாதீ³ஸு விபாகபடிஸங்வேத³னங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

கம்மகதா²வண்ணனா.

3. ஸத்தோ³ விபாகோதிகதா²வண்ணனா

636-637. இதா³னி ஸத்தோ³ விபாகோதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “ஸோ தஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ கதத்தா உபசிதத்தா உஸ்ஸன்னத்தா விபுலத்தா ப்ரஹ்மஸ்ஸரோ ஹோதி”திஆதீ³னி (தீ³. நி. 3.236) அயோனிஸோ க்ஹெத்வா “ஸத்தோ³ விபாகோ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங்; தேஸங் “கம்மஸமுட்டா²னா அருபத⁴ம்மாவ விபாகாதி நாமங் லப⁴ந்தி. ரூபத⁴ம்மேஸு பனாயங் வோஹாரோ நத்தீ²”தி த்ஸ்ஸேதுங் புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸுகவேத³னீயோதிஆதி³ “விபாகோ நாம ஏவருபோ ஹோதி”தி த்ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். “ஸோ தஸ்ஸ கம்மஸ்ஸா”தி ஸுத்தங் லக்க²ணபடிலாப⁴த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். மஹாபுரிஸோ ஹி கம்மஸ்ஸ கதத்தா ஸுசிபரிவாரோபி ஹோதி, ந ச பரிவாரோ விபாகோ, தஸ்மா அஸாத⁴கமேதந்தி.

ஸத்தோ³ விபாகோதிகதா²வண்ணனா.

4. ஸளாயதனகதா²வண்ணனா

638-640. இதா³னி ஸளாயதனகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா ஸளாயதனங் கம்மஸ்ஸ கதத்தா உப்பன்னங், தஸ்மா “விபாகோ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய சக்கா²யதனங் விபாகோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸங் ஹெட்டா² வுத்தனயமேவ. ஸளாயதனங் விபாகோதி எத்த² மனாயதனங் ஸியா விபாகோ. ஸேஸானி கேவலங் கம்மஸமுட்டா²னானி, ந விபாகோ. தஸ்மா அஸாத⁴கமேதந்தி.

ஸளாயதனகதா²வண்ணனா.

5. ஸத்தக்கத்துபரமகதா²வண்ணனா

541-545. இதா³னி ஸத்தக்கத்துபரமகதா² நாம ஹோதி, தத்த² யஸ்மா “ஸத்தக்கத்துபரமோ”தி வுத்தங், தஸ்மா “ஸத்தக்கத்துபரமோ புக்³கலோ ஸத்தக்கத்துபரமதாய நியதோ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங்; தேஸங் ட²பெத்வா “அரியமக்³ங் அஞ்ஞோ தஸ்ஸ நியமோ நத்தி², யேன ஸோ ஸத்தக்கத்துபரமதாய நியதோ ப⁴வெய்யா”தி இமங் விபா⁴கங் த்ஸ்ஸேதுங் புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.

மாதா ஜீவிதாதிஆதி³ஸு அயமதி⁴ப்பாயோ - த்³வே நியாமா
 ஸம்மத்தனியாமோ ச மிச்ச²த்தனியாமோ ச. ஸம்மத்தனியாமோ அரியமக்³கோ³.
 ஸோ அவினிபாதத⁴ம்மதஞ்சேவ ப²லுப்பத்திஞ்ச நியமேதி. மிச்ச²த்தனியாமோ
 ஆனந்தரியகம்மங். தங் அனந்தரா நிரயூபபத்திங் நியமேதி. தத்த²
 ஸத்தக்க²த்துபரமோ ஸோதாபத்திமக்³கே³ன அவினிபாதத⁴ம்மதாய ச
 ப²லுப்பத்தியா ச நியமிதோ. ஸேஸமக்³க³னியாமோ பனஸ்ஸ நத்தி²
 அனதி⁴க³தத்தா, ஆனந்தரியம்பி காதுங் ஸோ அப⁴ப்³போ³. த்வங் பனஸ்ஸ
 நியாமங் இச்ச²ஸி, தேன தங் வதா³ம - “கிங் தே ஸோ இமினா
 மிச்ச²த்தனியாமேன நியமிதோ”தி.

அப⁴ப்³போ³ அந்தராதி பஞ்ஹேஸு ஆனந்தரியாபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய
 படிக்கி²பதி, ஸத்தக்க²த்துபரமங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. அத்தி² ஸோ
 நியாமோதி பஞ்ஹே ஸத்தக்க²த்துபரமதாய நியாமங் அபஸ்ஸந்தோ
 படிக்கி²பதி. அத்தி² தே ஸதிபட்டா²னாதிஆதி³ நியாமஸங்கா²தே மக்³க³த⁴ம்மே
 த்³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். தஸ்ஸ பன புன பட²மமக்³கா³னுப்பத்திதோ தேபி நத்தி²,
 தஸ்மா படிக்கி²பதி. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவ. நனு ஸோ
 ஸத்தக்க²த்துபரமோதி எத்த² ப⁴க³வா “அயங் புக்³க³லோ எத்தகே ப⁴வே
 ஸந்தா⁴வித்வா பரினிப்³பா³யிஸ்ஸதி, அயங் எத்தகே”தி அத்தனோ
 ஞாணப³லேன ப்³யாகரோதி, ந ப⁴வனியாமங் நாம கிஞ்சி தேன
 ஸத்தக்க²த்துபரமோ, கோலங்கோலோ, ஏகபீ³ஜீ வாதி வுத்தங், தஸ்மா
 அஸாத⁴கமேதந்தி.

ஸத்தக்க²த்துபரமகதா²வண்ணனா.

646-647. கோலங்கோலஏகபீ³ஜிகதா²யோபி இமினாவுபாயேன வேதி³தப்³பா³.

கோலங்கோலஏகபீ³ஜிகதா²வண்ணனா.

8. ஜீவிதாவோரோபனகதா²வண்ணனா

648-649. இதா³னி ஜீவிதாவோரோபனகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா
 தோ³ஸஸம்பயுத்தேன சித்தேன பாணாதிபாதோ ஹோதி, தோ³ஸோ ச
 தி³ட்டி²ஸம்பன்னஸ்ஸ அப்பஹீனோ, தஸ்மா “தி³ட்டி²ஸம்பன்னோ ஸஞ்சிச்ச
 பாணங் ஜீவிதா வோரோபெய்யா”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
 புப்³ப³ஸேலியாபரஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய தி³ட்டி²ஸம்பன்னோதி புச்சா²
 ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸஞ்சிச்ச மாதரந்திஆதி³பஞ்ஹேஸு
 பன “அட்டா²னமேதங் அனவகாஸோ”தி ஸுத்தப⁴யேன படிக்கி²பதி. ஸத்த²ரி
 அகா³ரவோதிஆதி³ ஸத்தா²ராதி³ஸு ஸகா³ரவஸ்ஸ ஸிக்கா²பத³ஸ்ஸ
 வீதிக்கமாபா⁴வத்³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். இதரோ பன அகுஸலவஸேன
 தஸ்ஸ அகா³ரவோ நாம நத்தீ²தி படிக்கி²பித்வா ஸகா³ரவபா⁴வஞ்ச

ஸம்படிச்சி²த்வா புன அகா³ரவோதி புட்டோ² தேஸு தேஸு கிச்சேஸு
பஸுததாய விக்கி²த்தானங் அஸதியா அமனஸிகாரேன சேதியே
அபி⁴வாத³னபத³க்கி²ணகரணாபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. புன
ஓஹதெ³ய்யாதிஆதி³னா நயேன புட்டோ² தாதி³ஸாய கிரியாய ஸஞ்சிச்ச
அகரணதோ படிக்கி²பதி. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ஜீவிதாவோரோபனகதா²வண்ணனா.

9. து³க்³க³திகதா²வண்ணனா

650-652. இதா³னி து³க்³க³திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யே து³க்³க³திஞ்ச
து³க்³க³திஸத்தானங் ரூபாதி³ஆரம்மணங் தண்ஹஞ்சாதி உப⁴யம்பி து³க்³க³தீதி
க³ஹெத்வா புன ததா² அவிப⁴ஜித்வா அவிஸேஸேனேவ
“தி³ட்டி²ஸம்பன்னஸ்ஸ பஹீனா து³க்³க³தீ”தி வத³ந்தி, ஸெய்யதா²பி
உத்தராபத²கா; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.
ஆபாயிகே ரூபே ரஜ்ஜெய்யாதிஆதி³ பரவாதி³னோ லத்³தி⁴யா
தி³ட்டி²ஸம்பன்னஸ்ஸ து³க்³க³தி அப்பஹீனா, தஸ்ஸ வஸேன சோதே³துங்
வுத்தங். ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவ. நிரயங் உபபஜ்ஜெய்யாதிஆதி³
து³க்³க³திபஹானமேவ து³க்³க³திகா³மினிதண்ஹாபஹானங் வா தீ³பேதி, ந
து³க்³க³திஸத்தானங் ரூபாதி³ஆரம்மணாய தண்ஹாய பஹானங், தஸ்மா
அஸாத⁴கந்தி.

து³க்³க³திகதா²வண்ணனா.

653. ஸத்தமப⁴விககதா²யபி ஏஸேவ நயோதி.

த்³வாத³ஸமோ வக்³கோ³.

13. தேரஸமவக்³கோ³

1. கப்பட்ட²கதா²வண்ணனா

654-657. இதா³னி கப்பட்ட²கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “ஸங்க⁴ங் ஸமக்³க்³ங் பெ⁴த்வான, கப்பங் நிரயம்ஹி பச்சதீ”தி “ஸகலம்பி கப்பங் ஸங்க⁴பே⁴த³கோ நிரயே திட்ட²தீ”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ராஜகி³ரிகானங்; தே ஸந்தா⁴ய கப்பட்டோ²தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. புத்³தோ⁴ ச லோகேதி இத³ங் வினா புத்³து⁴ப்பாதே³ன ஸங்க⁴பே⁴த³ஸ்ஸ அபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். கப்போ ச ஸண்டா²தி ஸங்கோ⁴ ச பி⁴ஜ்ஜதீதிஆதி³ “யதி³ ஸோ ஸகலங் கப்பங் திட்ட²தி, ஸண்ட²ஹனதோ பட்டா²ய தங் கம்மங் கத்வா தத்த² உப்பஜ்ஜித்வா திட்டெ²ய்யா”தி த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். அதீதந்திஆதி³ ஹெட்டா² வுத்தாதி⁴ப்பாயமேவ. கப்பட்டோ² இத்³தி⁴மாதி பஞ்ஹே பா⁴வனாமயங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, பரஸமயே பனஸ்ஸ ஜாதிமயங் இத்³தி⁴ங் இச்ச²ந்தி, தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ச²ந்தித்³தி⁴பாதோ³திஆதி³ “ஜாதிமயாய இத்³தி⁴யா இத்³தி⁴மாதி லத்³தி⁴மத்தமேதங், கிங் தேன, யதி³ பனஸ்ஸ இத்³தி⁴ அத்தி², இமினா நயேன இத்³தி⁴பாதா³ பா⁴விதா ப⁴வெய்யு”ந்தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். ஆபாயிகோ நேரயிகோதி ஸுத்தங் யங் ஸோ ஏகங் கப்பங் அஸீதிபா⁴கே³ கத்வா ததோ ஏகபா⁴க³மத்தங் காலங் திட்டெ²ய்ய, தங் ஆயுகப்பங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

கப்பட்ட²கதா²வண்ணனா.

2. குஸலபடிலாப⁴கதா²வண்ணனா

658-659. இதா³னி குஸலபடிலாப⁴கதா² நாம ஹோதி. தத்த² கப்பட்டோ² ஸகஸமயே காமாவசரகுஸலமேவ படிலப⁴தி. யேன பன தங் உபபத்திங் படிபா³ஹெய்ய, தங் மஹக்³க³தங் லோகுத்தரங் வா ந படிலப⁴தி. யேஸங் பன இமங் விபா⁴க³ங் அகத்வா அவிஸேஸேனேவ “ஸோ குஸலசித்தங் ந படிலப⁴தீ”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங்; தேஸங் விபா⁴க³த³ஸ்ஸனேன தங் லத்³தி⁴ங் பி⁴ந்தி³துங் புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

குஸலபடிலாப⁴கதா²வண்ணனா.

3. அனந்தராபயுத்தகதா²வண்ணனா

660-662. இதா³னி அனந்தராபயுத்தகதா² நாம ஹோதி. தத்த² அனந்தராபயுத்தோ நாம யேன க²ந்த⁴பே⁴த³தோ அனந்தரா விபாகதா³யகங்

மாதுகா⁴தாதி³ ஆனந்தரியகம்மங் ஆணத்தங். தத்த² யஸ்ஸ நியதாய ஆணத்தியா ஆணத்தோ தங் கம்மங் கரிஸ்ஸதி, ஸோ அத்த²ஸாதி⁴காய சேதனாய உப்பாதி³தத்தா மிச்ச²த்தனியதோ ஹோதி, அப⁴ப்³போ³ ஸம்மத்தனியாமங் ஓக்கமிதுங். யஸ்ஸ அனியதாய ஆணத்தியா ஆணத்தோ தங் கம்மங் கரிஸ்ஸதி, ஸோ அத்த²ஸாதி⁴காய சேதனாய அனுப்பாதி³தத்தா ந மிச்ச²த்தனியதோ, ப⁴ப்³போ³ ஸம்மத்தனியாமங் ஓக்கமிதுந்தி இத³ங் ஸகஸமயே ஸன்னிட்டா²னங். யேஸங் பன “அனியதாயபி ஆணத்தியா அப⁴ப்³போ³யேவ ஸம்மத்தனியாமங் ஓக்கமிது”ந்தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங்; தேஸங் தங் லத்³தி⁴ங் பி⁴ந்தி³துங் ஸகவாதீ³ புப்³புபக்க²ங் த³த்வா அனந்தராபயுத்தோதி பரவாதி³னா அத்தானங் புச்சா²பேதி. தேனெத்த² பட²மபுச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, அத்த²ஸாதி⁴கசேதனாய அபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ததோ பரவாதீ³ மாதுகா⁴தாதி³கம்மஸ்ஸ ஆணத்தத்தாவ “ஸோ மிச்ச²த்தனியதோ”தி மஞ்ஞதி. தஸ்மா மிச்ச²த்தனியாமஞ்சாதி பஞ்ஹங் புச்ச²தி. ஸகவாதீ³ பன ஏகஸ்ஸ புக்³லஸ்ஸ த்³வின்னங் நியாமானங் அனோக்கந்திமத்தமேவ ஸந்தா⁴ய ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதி.

நனு தங் கம்மந்தி மாதுகா⁴தாதி³கம்மங். தத்த² அனியதாணத்திங் ஸந்தா⁴ய “ஆமந்தா”தி படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. அனியதம்பி ஹி ஆணத்திங் பயோஜெத்வா டி²தஸ்ஸ “அனநுச்ச²விகங் மயா கத”ந்தி குக்குச்சங் உப்பஜ்ஜதேவ, விப்படிஸாரோ ஜாயதேவ. ஹஞ்சீதிஆதி³ குக்குச்சப்பத்திமத்தங் க்³ஹெத்வா பரவாதி³னா லத்³தி⁴பதிட்டா²பனத்த²ங் வுத்தங்.

661. இதா³னி யஸ்ஸ அனியதாணத்திகஸ்ஸாபி அனந்தராபயுத்தஸ்ஸ பரவாதி³னா ஸம்மத்தனியாமோக்கமனங் படிஸித்³த⁴ங், தமேவ புக்³லங் க்³ஹெத்வா அனந்தராபயுத்தோ புக்³லோ அப⁴ப்³போ³தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, அத்தனோ லத்³தி⁴வஸேன படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் ஸகவாதீ³ “அப⁴ப்³போ³ நாம மாதுகா⁴தாதி³கம்மானங் காரகோ, கிங் தே தேன தானி கம்மானி கதானீ”தி சோதே³துங் மாதா ஜீவிதா வோரோபிதாதிஆதி³மாஹ. இதரோ தேஸங் வத்தூ²னங் அரோக³தாய ததா²ருபங் கிரியங் அபஸ்ஸந்தோ “ந ஹேவ”ந்தி படிக்கி²பதி.

தங் கம்மங் படிஸங்ஹரித்வாதி அனியதாணத்திகம்மங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். தஞ்ஹி “மா கோ² மயா ஆணத்தங் ஆகாஸீ”தி ஆணத்தங் நிவாரெந்தேன படிஸங்ஹடங் நாம ஹோதி. படிஸங்ஹடத்தாயேவ செத்த² குக்குச்சங் படிவினோதி³தங், விப்படிஸாரோ படிவினீதோ நாம ஹோதி. ஏவங் ஸந்தேபி பனெத்த² புரிமாணத்தியாயேவ நியதபா⁴வங் மஞ்ஞமானோ பரவாதீ³ “ஆமந்தா”தி படிஜானாதி. அத² நங் ஸகவாதீ³ தஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ

படிஸங்ஹடபா⁴வங் ஸம்படிச்சா²பெத்வா அத்தனோ லத்³தி⁴ங்
பதிட்டா²பெத்வா ஹஞ்சீதிஆதி³மாஹ.

662. புன அனந்தராபயுத்தோதி பரியோஸானபஞ்ஹே பட²மபஞ்ஹே விய
புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. நனு தங் கம்மந்தி
அனுயோகோ³ பரவாதி³ஸ்ஸ, படிஸங்ஹடகாலதோ புப்³பே³ பயுத்தகாலங்
ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. பயுத்தபுப்³புதாமத்தங் க³ஹெத்வா
அனியதாணத்திவஸேன ஹஞ்சீதி லத்³தி⁴பதிட்டா²பனங் பரவாதி³ஸ்ஸ. அயங்
பன லத்³தி⁴ அயோனிஸோ பதிட்டி²தத்தா அப்பதிட்டி²தாவ ஹோதீதி.

அனந்தராபயுத்தகதா²வண்ணனா.

4. நியதஸ்ஸ நியாமகதா²வண்ணனா

663-664. இதா³னி நியதஸ்ஸ நியாமகதா² நாம ஹோதி. தத்த² து³விதோ⁴
நியாமோ - மிச்ச²த்தனியாமோ ச ஆனந்தரியகம்மங், ஸம்மத்தனியாமோ ச
அரியமக்³கோ³. இமே த்³வே நியாமே ட²பெத்வா அஞ்ஞோ நியாமோ நாம நத்தி².
ஸப்³பே³பி ஹி ஸேஸா தேபு⁴மகத⁴ம்மா அனியதா நாம. தேஹி
ஸமன்னாக³தோபி அனியதோயேவ. புத்³தே⁴ஹி பன அத்தனோ ஞாணப³லேன
“அயங் ஸத்தோ அனாக³தே போ³தி⁴ங் பாபுணிஸ்ஸதீ”தி ப்யாகதோ
போ³தி⁴ஸத்தோ புஞ்ஞுஸ்ஸத³த்தா நியதோதி வுச்சதி. இதி இமங்
வோஹாரமத்தங் க³ஹெத்வா “பச்சி²மப⁴விகோ போ³தி⁴ஸத்தோ தாய
ஜாதியா ப⁴ப்³போ³ த⁴ம்மங் அபி⁴ஸமேது”ந்தி அதி⁴ப்பாயேன “நியதோ
நியாமங் ஓக்கமதீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
புப்³பே³ஸேலியாபரஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. மிச்ச²த்தனியதோதிஆதி³ அஞ்ஞேன நியாமேன
நியதஸ்ஸ அஞ்ஞனியாமாபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். புப்³பே³ மக்³க³ங்
பா⁴வெத்வாதிஆதி³ நியாமப்பபே⁴த³த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங்.
ஸதிபட்டா²னந்திஆதி³ ஏகஸ்மிம்பி நியாமே த⁴ம்மப்பபே⁴த³த³ஸ்ஸனத்த²ங்
வுத்தங். ப⁴ப்³போ³ போ³தி⁴ஸத்தோதி வசனங் கேவலங் போ³தி⁴ஸத்தஸ்ஸ
ப⁴ப்³புதங் தீ³பேதி, ந நியதஸ்ஸ நியாமோக்கமனங், தஸ்மா அஸாத⁴கங்.
ஸோ ஹி புப்³பே³ ஏகேனபி நியதத⁴ம்மேன அனியதோ போ³தி⁴மூலே
ஸச்சத³ஸ்ஸனேன நியாமங் ஓக்கந்தோதி.

நியதஸ்ஸ நியாமகதா²வண்ணனா.

5. நிவுதகதா²வண்ணனா

665-667. இதா³னி நிவுதகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஸுத்³த⁴ஸ்ஸ
ஸுத்³த⁴கிச்சாபா⁴வதோ நீவரணேஹி நிவுதோ ஒபு²டோ பரியோனத்³தோ⁴ ச

நீவரணங் ஜஹதீதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத்²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய நிவுதோதிபுச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ரத்தோ ராக³ந்திஆதி³ நிவுதஸ்ஸ நீவரணஜஹனே தோ³ஸத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். பரிஸுத்³தே⁴ பரியோதா³தேதிஆதி³ விக்க²ம்ப⁴னவிஸுத்³தி⁴யா விஸுத்³த⁴ஸ்ஸ ஸமுச்சே²த³விஸுத்³தி⁴த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். தஸ்ஸ ஏவங் ஜானதோதிஆதி³ ஜானதோ பஸ்ஸதோ ஆஸவக்க²யங் தீ³பேதி, ந நிவுதஸ்ஸ நீவரணஜஹனங், தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

நிவுதகதா²வண்ணனா.

6. ஸம்முகீபு⁴தகதா²வண்ணனா

668-670. இதா³னி ஸம்முகீபு⁴தகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஸம்முகீபு⁴தோதி ஸங்யோஜனானங் ஸம்முகீபா⁴வங் தேஹி ஸமங்கீபா⁴வங் உபக³தோ. ஸேஸமெத்த² நிவுதகதா²ஸதி³ஸமேவாதி.

ஸம்முகீபு⁴தகதா²வண்ணனா.

7. ஸமாபன்னோ அஸ்ஸாதே³தீதிகதா²வண்ணனா

671-673. இதா³னி ஸமாபன்னோ அஸ்ஸாதே³தீதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “பட²மங் ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி, ஸோ தத³ஸ்ஸாதே³தீ”திஆதி³வசனங் (அ. நி. 4.123) நிஸ்ஸாய “ஸமாபன்னோ அஸ்ஸாதே³தி, ஸா சஸ்ஸ ஜா²னநிகந்தி ஜா²னாரம்மணா ஹோதீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங், தே ஸந்தா⁴ய ஸமாபன்னோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. தங் ஜா²னங் தஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸ ஆரம்மணந்தி பஞ்ஹேஸு தஸ்ஸேவ ததா³ரம்மணதங் அபஸ்ஸந்தோ ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேன படிக்கி²பதி, “தத³ஸ்ஸாதே³தீ”திவசனமத்தேன படிஜானாதி. ஸோ தத³ஸ்ஸாதே³தீதி ஸுத்தங் ஜா²னலாபி⁴னோ ஜா²னா வுட்டா²ய ஜா²னஸ்ஸாத³ங் ஸாதே⁴தி, ந அந்தோஸமாபத்தியங்யேவ ஜா²னநிகந்தியா ஜா²னாரம்மணதங், தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

ஸமாபன்னோ அஸ்ஸாதே³தீதிகதா²வண்ணனா.

8. அஸாதராக³கதா²வண்ணனா

674. இதா³னி அஸாதராக³கதா² நாம ஹோதி. தத்த² “யங்கிஞ்சி வேத³னங் வேதே³தி ஸுக²ங் வா து³க்க²ங் வா அது³க்க²மஸுக²ங் வா, ஸோ தங் வேத³னங் அபி⁴னந்த³தி அபி⁴வத³தீ”தி (ம. நி. 1.409) ஸுத்தே தி³ட்டா²பி⁴னந்த³னவஸேன வுத்தங். “அபி⁴னந்த³தீ”திவசனங் நிஸ்ஸாய “து³க்க²வேத³னாயபி ராக³ஸ்ஸாத³வஸேன அபி⁴னந்த³னா ஹோதி. தஸ்மா

அத்தி² அஸாதராகோ³தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத்²கானங்;
தே ஸந்தா⁴ய அத்தி² அஸாதராகோ³தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த²
அஸாதராகோ³தி அஸாதே து³க்க²வேத³யிதே “அஹோ வத மே ஏததே³வ
ப⁴வெய்யா”தி ரஜ்ஜனா. ஆமந்தாதி லத்³தி⁴வஸேன படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.
ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவ.

675. ஸோ தங் வேத³னங் அபி⁴னந்த³தீதி ஸுத்தே பன வினிவட்டெத்வா
து³க்க²வேத³னமேவ ஆரப்³ப⁴ ராகு³ப்பத்தி நாம நத்தி², ஸமுஹக்³ஹ்ணேன
பன வேத³யிதலக்க²ணங் த⁴ம்மங் து³க்க²வேத³னமேவ வா அத்ததோ
ஸமனுபஸ்ஸந்தோ தி³ட்டி²மஞ்ஞனாஸங்கா²தாய தி³ட்டா²பி⁴னந்த³னாய
வேத³னங் அபி⁴னந்த³தி, து³க்கா²ய வேத³னாய விபரிணாமங் அபி⁴னந்த³தி,
து³க்கா²ய வேத³னாய அபி⁴பூ⁴தோ தஸ்ஸா படிபக்க²ங் காமஸுக²ங்
பத்த²யந்தோபி து³க்க²வேத³னங் அபி⁴னந்த³தி நாம. ஏவங் து³க்க²வேத³னாய
அபி⁴னந்த³னா ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ. தஸ்மா அஸாத⁴கமேதங்
அஸாதராக³ஸ்ஸாதி.

அஸாதராக³தா²வண்ணனா.

9. த⁴ம்மதண்ஹா அப்யாகதாதிகதா²வண்ணனா

676-680. இதா³னி த⁴ம்மதண்ஹா அப்யாகதாதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த²
ரூபதண்ஹா...பே... த⁴ம்மதண்ஹாதி இமாஸு ச²ஸு தண்ஹாஸு யஸ்மா
ஸப்³பச்சி²மா தண்ஹா த⁴ம்மதண்ஹாதி வுத்தா, தஸ்மா ஸா அப்யாகதாதி
யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³ப³ஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா²
ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸபஞ்ஹானங் பாலியா அத்தோ²
நிய்யாதி. காமதண்ஹாதிஆதீ³ஹி தீ³ஹி கொட்டா²ஸேஹி ச²பி தண்ஹா
ஸங்கி²பித்வா த³ஸ்ஸிதா. ரூபாதீ³ஸு ஹி ச²ஸு ஆரம்மணேஸு
காமஸ்ஸாத³வஸேன பவத்தா தண்ஹா காமதண்ஹா. “ப⁴விஸ்ஸதி அத்தா ச
லோகோ சா”தி ஸஸ்ஸததி³ட்டி²ஸஹக³தா தண்ஹா ப⁴வதண்ஹா. “ந
ப⁴விஸ்ஸதீ”தி உச்சேத³தி³ட்டி²ஸஹக³தா தண்ஹா விப⁴வதண்ஹாதி. நனு
ஸா த⁴ம்மதண்ஹாதி பத³ங் தண்ஹாய த⁴ம்மாரம்மணங் ஆரப்³ப⁴
பவத்திங் தீ³பேதி, ந அப்யாகதபா⁴வங் தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

த⁴ம்மதண்ஹா அப்யாகதாதிகதா²வண்ணனா.

10. த⁴ம்மதண்ஹானது³க்க²ஸமுத³யோதிகதா²வண்ணனா

681-685. இதா³னி த⁴ம்மதண்ஹா நது³க்க²ஸமுத³யோதிகதா² நாம ஹோதி.
தத்ராபி யஸ்மா ஸா த⁴ம்மதண்ஹாதி வுத்தா, தஸ்மா ந து³க்க²ஸமுத³யோதி
யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³ப³ஸேலியானங்யேவ; தே ஸந்தா⁴ய

புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸங்
புரிமகதா²ஸதி³ஸமேவாதி.

த⁴ம்மதண்ஹா நது³க்க²ஸமுத³யோதிகதா²வண்ணனா.

தேரஸமோ வக்³கோ³.

14. சுத்த³த³ஸமவக்³கோ³

1. குஸலாகுஸலபடிஸந்த³ஹனகதா²வண்ணனா

686-690. இதா³னி குஸலாகுஸலபடிஸந்த³ஹனகதா² நாம ஹோதி. தத்த² குஸலங் வா அகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலங் வா குஸலஸ்ஸ அனந்தரா உப்பஜ்ஜனகங் நாம நத்தீ²தி தேஸங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் படிஸந்தா⁴னங் ந யஜ்ஜதி. யே பன யஸ்மா ஏகவத்து²ஸ்மிஞ்ஞேவ ரஜ்ஜதி விரஜ்ஜதி ச, தஸ்மா தங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் படிஸந்த³ஹதீதி லத்³தி⁴ங் க³ஹெத்வா டி²தா, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கா; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ; படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஆவட்டனா பணிதீ⁴தி உப⁴யங் ஆவஜ்ஜனஸ்ஸேவ நாமங். தஞ்ஹி ப⁴வங்க³ங் ஆவட்டேதீதி ஆவட்டனா. ப⁴வங்கா³ரம்மணதோ அஞ்ஞஸ்மிங் ஆரம்மணே சித்தங் பணித³ஹதி ட²பேதீதி பணிதி⁴. குஸலங் அனாவட்டெந்தஸ்ஸாதி யங் தங் அகுஸலானந்தரங் படிஸந்த³ஹந்தங் குஸலங் உப்பஜ்ஜதி, தங் அனாவட்டெந்தஸ்ஸ உப்பஜ்ஜதீதி புச்ச²தி. இதரோ பன வினா ஆவஜ்ஜனேன குஸலஸ்ஸ உப்பத்திங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. குஸலங் அயோனிஸோ மனஸிகரோதோதி இத³ங் யதி³ அகுஸலானந்தரங் குஸலங் உப்பஜ்ஜெய்ய, அகுஸலஸ்ஸேவ ஆவஜ்ஜனேன அயோனிஸோ மனஸிகரோதோ உப்பஜ்ஜெய்யாதி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். ஸேஸங் யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி. நனு யஸ்மிங்யேவ வத்து²ஸ்மிந்தி வசனங் ஏகாரம்மணே ஸராக³விராகு³ப்பத்திங் தீ³பேதி, ந குஸலாகுஸலானங் அனந்தரதங், தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

குஸலாகுஸலபடிஸந்த³ஹனகதா²வண்ணனா.

2. ஸளாயதனுப்பத்திகதா²வண்ணனா

691-692. இதா³னி ஸளாயதனுப்பத்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² உபபத்தேஸியேன படிஸந்தி⁴சித்தேன ஸஹேவ ஓபபாதிகானங் ஸளாயதனங் உப்பஜ்ஜதி. க³ப³ப⁴ஸெய்யகானங் அஜ்ஜ²த்திகாயதனேஸு மனாயதனகாயாயதனானேவ படிஸந்தி⁴க்க²ணே உப்பஜ்ஜந்தி. ஸேஸானி சத்தாரி ஸத்தஸத்திரத்திம்ஹி. தானி ச கோ² யேன கம்முனா படிஸந்தி⁴ க³ஹிதா, தஸ்ஸேவ அஞ்ஞஸ்ஸ வா கதத்தாதி அயங் ஸகஸமயே வாதோ³. யேஸங் பன ஏககம்மஸம்ப⁴வத்தா ஸம்பன்னஸாகா²விடபானங் ருக்கா²தீ³னங் அங்குரோ விய பீஜமத்தங் ஸளாயதனங் மாதுகுச்சி²ஸ்மிங் படிஸந்தி⁴க்க²ணேயேவ உப்பஜ்ஜதீதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி பு³ப³ஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய ஸளாயதனந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸப்³ப³ங்க³பச்சங்கீ³திஆதி³ ஸளாயதனே ஸதி ஏவரூபோ ஹுத்வா ஓக்கமெய்யாதி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். மாதுகுச்சி²க³தஸ்ஸாதி புச்சா²

பரவாதி³ஸ்ஸ. பரதோ மாதுகுச்சி³க³தஸ்ஸ பச்சா² கேஸாதி புச்சா²
ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ஸளாயதனுப்பத்திகதா²வண்ணனா.

3. அனந்தரபச்சயகதா²வண்ணனா

693-697. இதா³னி அனந்தரபச்சயகதா² நாம ஹோதி. தத்த² நச்சகீ³தாதீ³ஸு
ரூபத³ஸ்ஸனஸத³த³ஸவனாதீ³னங் லஹுபரிவத்திதங் தி³ஸ்வா “இமானி
விஞ்ஞாணானி அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸ அனந்தரா உப்பஜ்ஜந்தீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸாதி
புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸோதவிஞ்ஞாணங்
ரூபாரம்மணங்யேவாதி யதி³ சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ அனந்தரா உப்பஜ்ஜெய்ய,
விபாகமனோதா⁴து விய ரூபாரம்மணங் ஸியாதி சோதே³துங் வுத்தங்.
சக்கு²ஞ்ச படிச்ச ரூபே ச உப்பஜ்ஜதி ஸோதவிஞ்ஞாணந்தி பஞ்ஹேஸு
ஸுத்தாபா⁴வேன படிக்கி²பித்வா அனந்தருப்பத்திங் ஸல்லக்கெ²ந்தோ
லத்³தி⁴வஸேன படிஜானாதி. தஞ்ஞேவ சக்கு²விஞ்ஞாணங் தங்
ஸோதவிஞ்ஞாணந்தி யதா² பட²மஜவனானந்தரங் து³தியஜவனங்
மனோவிஞ்ஞாணபா⁴வேன தஞ்ஞேவ ஹோதி, கிங் தே ததா² ஏதம்பி த்³வயங்
ஏகமேவாதி புச்ச²தி. இமினா நயேன ஸப்³பவாரேஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.
நச்சதி கா³யதீ³திஆதி³வசனங் ஆரம்மணஸமோதா⁴னே லஹுபரிவத்திதாய
வோகிண்ணபா⁴வங் தீ³பேதி, ந அனந்தரபச்சயதங், தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

அனந்தரபச்சயகதா²வண்ணனா.

4. அரியரூபகதா²வண்ணனா

698-699. இதா³னி அரியரூபகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஸம்மாவாசாகம்மந்தா
ரூபங், தஞ்ச கோ² “ஸப்³பங் ரூபங் சத்தாரி ச மஹாபூ⁴தானி சதுன்னஞ்ச
மஹாபூ⁴தானங் உபாதா³யரூப”ந்தி (ம. நி. 3.67) வசனதோ உபாதா³யரூபந்தி
யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அரியரூபங்
மஹாபூ⁴தானங் உபாதா³யாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த² அரியானங்
ரூபங், அரியங் வா ரூபந்தி அரியரூபங். ஆமந்தாதி லத்³தி⁴யங் ட²த்வா
படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. குஸலந்தி புட்டோ² லத்³தி⁴வஸேனேவ படிஜானாதி.
அனாஸவபுச்சா²தீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. யங் கிஞ்சி ரூபந்தி ஸுத்தங்
ட²பெத்வா பூ⁴தானி ஸேஸரூபஸ்ஸ உபாதா³பா⁴வங் தீ³பேதி, ந
ஸம்மாவாசாகம்மந்தானங். தேஸஞ்ஹி ரூபமத்தஞ்ஞேவ அஸித்த⁴ங், குதோ
உபாதா³ரூபதா; தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

அரியரூபகதா²வண்ணனா.

5. அஞ்ஞோ அனுஸயோதிகதா²வண்ணனா

700-701. இதா³னி அஞ்ஞோ அனுஸயோதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா புது²ஜ்ஜனோ குஸலாப்³யாகதே சித்தே வத்தமானே ஸானுஸயோதி வத்தப்³போ³, ந பரியுட்டி²தோதி தஸ்மா அஞ்ஞோ அனுஸயோ, அஞ்ஞங் பரியுட்டா²னந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அஞ்ஞோ காமராகா³னுஸயோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸங் ஹெட்டா² அனுஸயகதா²யங் வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங். ஸானுஸயோதிஆதி³ பன தஸ்மிங் ஸமயே அனுஸயஸ்ஸ அப்பஹீனத்தா ஸானுஸயோதி வத்தப்³ப³தங், அனுப்பன்னத்தா ச பரியுட்டி²தோதி அவத்தப்³ப³தங் தீ³பேதி, ந அனுஸயபரியுட்டா²னானங் அஞ்ஞத்தங், தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

அஞ்ஞோ அனுஸயோதிகதா²வண்ணனா.

6. பரியுட்டா²னங் சித்தவிப்பயுத்தந்திகதா²வண்ணனா

702. இதா³னி பரியுட்டா²னங் சித்தவிப்பயுத்தந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா அனிச்சாதி³தோ மனஸிகரோதோபி ராகா³த³யோ உப்பஜ்ஜந்தி. வுத்தம்பி சேதங் - “அப்பேகதா³, போ⁴ பா⁴ரத்³வாஜ, அஸுப⁴தோ மனஸிகரிஸ்ஸாமீதி ஸுப⁴தோவ மனஸிகரோதீ”தி (ஸங். நி. 4.127). தஸ்மா பரியுட்டா²னங் சித்தவிப்பயுத்தந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்யேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

பரியுட்டா²னங் சித்தவிப்பயுத்தந்திகதா²வண்ணனா.

7. பரியாபன்னகதா²வண்ணனா

703-705. இதா³னி பரியாபன்னகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா காமராகோ³ காமதா⁴துங் அனுஸேதி, காமதா⁴துபரியாபன்னோதி ச வுச்சதி, தஸ்மா ரூபராகா³ரூபராகா³பி ரூபதா⁴துஅரூபதா⁴துயோ அனுஸெந்தி. ரூபதா⁴துஅரூபதா⁴துபரியாபன்னாயேவ ச நாம ஹோந்தீதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய ரூபராகோ³தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. தத்த² அனுஸேதீதி யதா² காமராகோ³ காமவிதக்கஸங்கா²தங் காமதா⁴துங் ஸஹஜாதவஸேன அனுஸேதி, கிங் தே ஏவங் ரூபராகோ³ ரூபதா⁴துந்தி புச்ச²தி. பரியாபன்னோதி யதா² ச ஸோ திவிதா⁴ய காமதா⁴துயா கிலேஸகாமவஸேன பரியாபன்னத்தா காமதா⁴துபரியாபன்னோ, கிங் தே ஏவங் ரூபராகோ³பி ரூபதா⁴துபரியாபன்னோதி புச்ச²தி. இதரோ பனஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயங்

அஸல்லக்கெ²ந்தோ கேவலங் லத்³தி⁴வஸேன ஆமந்தாதி படிஜானாதி. அத²
நங் தமத்த²ங் ஸல்லக்கா²பேதுங் குஸலவிபாககிரியஸங்கா²தேஹி
ஸமாபத்தேஸியாதீ³ஹி ஸங்ஸந்தி³த்வா புச்சி²துங்
ஸமாபத்தேஸியோதிஆதி³மாஹ. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி.
நனு காமராகோ³திஆதி³வசனம்பி காமராக³ஸ்ஸேவ காமதா⁴துயங்
அனுஸயபா⁴வங் பரியாபன்னதஞ்ச தீ³பேதி, ந இதரேஸங் இதரதா⁴தூஸுதி.

பரியாபன்னகதா²வண்ணனா.

8. அப்யாகதகதா²வண்ணனா

706-708. இதா³னி அப்யாகதகதா² நாம ஹோதி. தத்த²
விபாககிரியரூபனிப்³பா³னஸங்கா²தங் சதுப்³பி³த⁴ங் அப்யாகதங் அவிபாகத்தா
அப்யாகதந்தி வுத்தங். தி³ட்டி²க³தங் “ஸஸ்ஸதோ லோகோதி கோ², வச்ச²,
அப்யாகதமேத²ந்தி (ஸங். நி. 4.416 தோ²கங் விஸதி³ஸங்)
ஸஸ்ஸதாதி³பா⁴வேன அகதி²த்தா. யேஸங் பன இமங் விபா⁴க³ங்
அக்³க³ஹெத்வா புரிமாப்³யாகதங் விய தி³ட்டி²க³தம்பி அப்யாகதந்தி லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானஞ்சேவ உத்தராபத²கானஞ்ச; தேஸங் தங் விபா⁴க³ங்
தஸ்ஸேதுங் தி³ட்டி²க³தங் அப்யாகதந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா
இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

அப்யாகதகதா²வண்ணனா.

9. அபரியாபன்னகதா²வண்ணனா

709-710. இதா³னி அபரியாபன்னகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா
புது²ஜ்ஜனோ ஜா²னலாபீ⁴ காமேஸு வீதராகோ³தி வத்தப்³போ³ ஹோதி, ந பன
விக³ததி³ட்டி²கோதி , தஸ்மா தி³ட்டி²க³தங் அபரியாபன்னந்தி யேஸங் லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி புப்³பு³ஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

அபரியாபன்னகதா²வண்ணனா.

சுத்³த³ஸமோ வக்³கோ³.

15. பன்னரசுமவக்³கோ³

1. பச்சயதாகதா²வண்ணனா

711-717. இதா³னி பச்சயதாகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யோ த⁴ம்மோ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ, ஸோ யேஸங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ, தேஸஞ்ஞேவ யஸ்மா ஆரம்மணானந்தரஸமனந்தரபச்சயேன பச்சயோ ந ஹோதி, யோ வா ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ, ஸோ யஸ்மா தேஸங்யேவ அனந்தரஸமனந்தரபச்சயேன பச்சயோ ந ஹோதி, தஸ்மா பச்சயதா வவத்தி²தாதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

பச்சயதாகதா²வண்ணனா.

2. அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயகதா²வண்ணனா

718-719. இதா³னி அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் ஸமயே “அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா”தி அயமேவ தந்தி, “ஸங்கா²ரபச்சயாபி அவிஜ்ஜா”தி அயங் நத்தி², தஸ்மா அவிஜ்ஜாவ ஸங்கா²ரானங் பச்சயோ, ந பன ஸங்கா²ரா அவிஜ்ஜாயாதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அவிஜ்ஜாஸங்கா²ராதி³னங் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயதாபி அத்தீ²தி த³ஸ்ஸேதுங் புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரேனாதி எத்த² அபுஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோவ க³ஹிதோ. தஸ்மா ஸங்கா²ரபச்சயாபி அவிஜ்ஜாதி எத்த² ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞஅத்தி²அவிக³தஸம்பயுத்தவஸேன பச்சயதா வேதி³தப்³பா³. உபாதா³னபச்சயாபி தண்ஹாதி எத்த² ட²பெத்வா காமுபாதா³னங் ஸேஸானி தீணி உபாதா³னானி அவிஜ்ஜாய ஸங்கா²ரா விய தண்ஹாய பச்சயா ஹோந்தீதி வேதி³தப்³பா³னி. ஸேஸங் யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி. ஜராமரணபச்சயாதி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, நாமருபங் விஞ்ஞாணபச்சயாதி ஸகவாதி³ஸ்ஸாதி.

அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயகதா²வண்ணனா.

3. அத்³தா⁴கதா²வண்ணனா

720-721. இதா³னி அத்³தா⁴கதா² நாம ஹோதி. தத்த² “தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, கதா²வத்தூ²னீ”தி (அ. நி. 3.68) ஸுத்தங் நிஸ்ஸாய காலஸங்கா²தோ அத்³தா⁴ நாம பரினிப்பன்னோ அத்³தி யேஸங் லத்³தி⁴; தேஸங் “அத்³தா⁴ நாம கோசி பரினிப்பன்னோ நத்தி² அஞ்ஞத்ர காலபஞ்ஞத்திமத்தா. ரூபாத³யோ பன

க²ந்தா⁴வ பரினிப்ப²ன்னா²தி விபா⁴க³ங் த³ஸ்ஸேதுங் அத்³தா⁴
பரினிப்ப²ன்னோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங்
“ஸசே ஸோ பரினிப்ப²ன்னோ, ரூபாதீ³ஸு அனேன அஞ்ஞுதரேன
ப⁴விதப்³ப³”ந்தி சோதே³துங் ரூபந்திஆதி³மாஹ. இதரோ படிக்கி²பதி. ஸேஸங்
யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

அத்³தா⁴கதா²வண்ணனா.

4. க²ணலயமுஹுத்தகதா²வண்ணனா

722-723. க²ணலயமுஹுத்தகதா²ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஸப்³பே³பி ஹேதே
க²ணாத³யோ அத்³தா⁴பரியாயா ஏவாதி.

க²ணலயமுஹுத்தகதா²வண்ணனா.

5. ஆஸவகதா²வண்ணனா

724-725. இதா³னி ஆஸவகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா சதுஹி
ஆஸவேஹி உத்தரி அஞ்ஞோ ஆஸவோ நாம நத்தி², யேன சத்தாரோ ஆஸவா
ஸாஸவா ஸியுங், தஸ்மா சத்தாரோ ஆஸவா அனாஸவாதி யேஸங் லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி ஹேதுவாதா³னங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ தே ஆஸவா அனாஸவா, ஏவங் ஸந்தே
தேஹி மக்³கா³தி³லக்க²ணப்பத்தேஹி ப⁴விதப்³ப³”ந்தி சோதே³துங்
மக்³கோ³திஆதி³மாஹ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ஆஸவகதா²வண்ணனா.

6. ஜராமரணகதா²வண்ணனா

726-727. இதா³னி ஜராமரணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஜராமரணங் நாம
அபரினிப்ப²ன்னத்தா லோகியந்தி வா லோகுத்தரந்தி வா ந வத்தப்³ப³ங்.
“லோகியா த⁴ம்மா லோகுத்தரா த⁴ம்மா”தி ஹி து³கே ஜராமரணங் நேவ
லோகியபதே³, ந லோகுத்தரபதே³ நித்³தி³ட்ட²ங். தத்த² யேஸங் இமங் லக்க²ணங்
அனாதி³யித்வா லோகுத்தரானங் த⁴ம்மானங் ஜராமரணங் லோகுத்தரந்தி
லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா²
ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ
நிய்யாதீதி.

ஜராமரணகதா²வண்ணனா.

7. ஸஞ்ஞாவேத³யிதகதா²வண்ணனா

728-729. இதா³னி ஸஞ்ஞாவேத³யிதகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஸஞ்ஞாவேத³யிதனிரோத⁴ஸமாபத்தி நாம ந கோசி த⁴ம்மோ, சதுன்னங் பன க²ந்தா⁴னங் நிரோதோ⁴. இதி ஸா நேவ லோகியா ந லோகுத்தரா. யஸ்மா பன லோகியா ந ஹோதி, தஸ்மா லோகுத்தராதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஹேதுவாதா³னங்யேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸங் புரிமகதா²ஸதி³ஸமேவாதி.

ஸஞ்ஞாவேத³யிதகதா²வண்ணனா.

8. து³தியஸஞ்ஞாவேத³யிதகதா²வண்ணனா

730-731. இதா³னி யஸ்மா ஸா லோகுத்தரா ந ஹோதி, தஸ்மா லோகியாதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஹேதுவாதா³னங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸங் புரிமஸதி³ஸமேவாதி.

து³தியஸஞ்ஞாவேத³யிதகதா²வண்ணனா.

9. ததியஸஞ்ஞாவேத³யிதகதா²வண்ணனா

732. இதா³னி யஸ்மா “அஸுகோ மரணத⁴ம்மோ, அஸுகோ ந மரணத⁴ம்மோ”தி ஸத்தானங் மரணத⁴ம்மதாய நியாமோ நத்தீ²தி ஸஞ்ஞாவேத³யிதனிரோத⁴ங் ஸமாபன்னோபி காலங் கரெய்யாதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ராஜகி³ரிகானங்; தேஸங் ஸமாபன்னாயபி மரணத⁴ம்மதாய மரணஸமயஞ்ச அமரணஸமயஞ்ச த³ஸ்ஸேதுங் புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் யஸ்மா காலங் கரொந்தஸ்ஸ நாம மரணந்திகேஹி ப²ஸ்ஸாதீ³ஹி ப⁴விதப்³பங், தஸ்மா தேனாகாரேன சோதே³துங் அத்தீ²திஆதி³மாஹ.

அப²ஸ்ஸகஸ்ஸ காலகிரியாதிஆதீ³னி புட்டோ² ஸேஸஸத்தே ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி விஸங் கமெய்யாதிஆதீ³னி புட்டோ² ஸமாபத்திஆனுபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. து³தியவாரே ஸரீரபகதிங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ஏவங் ஸந்தே பன ஸமாபத்திஆனுபா⁴வோ நாம ந ஹோதி, தேனேவ ந நிரோத⁴ஸமாபன்னோதி அனுயஞ்ஜதி.

733-734. ந காலங் கரெய்யாதி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ. அத்தி² ஸோ நியாமோதி பரவாதி³ஸ்ஸ பஞ்ஹே பன யஸ்மா ஏவருபோ நியாமோ நாம நத்தி², தஸ்மா படிக்கி²பதி. சக்கு²விஞ்ஞாணஸமங்கீ³திஆதி³ ஸகவாதி³னா “நியாமே அஸந்தேபி மரணஸமயேனேவ மரதி, நாஸமயேனா”தி த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். தத்ராயமதி⁴ப்பாயோ - யதி³ நியாமாபா⁴வேன காலகிரியா ப⁴வெய்ய, சக்கு²விஞ்ஞாணஸமங்கி³னோபி ப⁴வெய்ய. ததோ “பஞ்சஹி விஞ்ஞாணேஹி ந சவதி, ந உபபஜ்ஜதி”தி ஸுத்தவிரோதோ⁴ ஸியா. யதா² பன

சக்கு²விஞ்ஞாணஸமங்கி³ஸ்ஸ காலகிரியா ந ஹோதி, ததா²
நிரோத⁴ஸமாபன்னஸ்ஸாபீதி.

ததியஸஞ்ஞாவேத³யிதகதா²வண்ணனா.

10. அஸஞ்ஞஸத்துபிகாகதா²வண்ணனா

735. இதா³னி அஸஞ்ஞஸத்துபிகாகதா² நாம ஹோதி. தத்த²
ஸஞ்ஞாவிராக³வஸேன பவத்தபா⁴வனா அஸஞ்ஞஸமாபத்திபி
நிரோத⁴ஸமாபத்திபி ஸஞ்ஞாவேத³யிதனிரோத⁴ஸமாபத்தி நாம. இதி த்³வே
ஸஞ்ஞாவேத³யிதனிரோத⁴ஸமாபத்தியோ லோகியா ச லோகுத்தரா ச. தத்த²
லோகியா புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ அஸஞ்ஞஸத்துபிகா ஹோதி, லோகுத்தரா
அரியானங், ஸா ச நாஸஞ்ஞஸத்துபிகா. இமங் பன விபா⁴க³ங் அகத்வா
அவிஸேஸேன ஸஞ்ஞாவேத³யிதனிரோத⁴ஸமாபத்தி அஸஞ்ஞஸத்துபிகாதி
யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஹேதுவாதா³னங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா²
ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் யஸ்மா அஸஞ்ஞஸமாபத்திங்
ஸமாபன்னஸ்ஸ அலோபா⁴த³யோ அத்தி², ந நிரோத⁴ஸமாபத்திங், தஸ்மா
தேஸங் வஸேன சோதே³துங் அத்தீ²திஆதி³மாஹ.

736. இதா⁴பி அஸஞ்ஞீதி பஞ்ஹே இத⁴ ஸஞ்ஞாவிராக³வஸேன
ஸமாபன்னத்தா அஸஞ்ஞிதா அனுஞ்ஞாதா, தத்ராபி அஸஞ்ஞஸத்தேனேவ.
தஸ்மா இமங் படிஞ்ஞங் க³ஹேத்வா லத்³தி⁴ங் பதிட்ட²பெந்தேன ச²லேன
பதிட்டா²பிதா ஹோதி. இத⁴ வா நிரோத⁴ஸமாபத்திங் ஸந்தா⁴ய
அஸஞ்ஞிதா அனுஞ்ஞாதா. தத்ராபி இதோ சுதஸ்ஸ அனாகா³மினோ
நிரோத⁴ஸமாபத்திமேவ தஸ்மாபி இமாய படிஞ்ஞாய பதிட்டா²பிதா லத்³தி⁴
அப்பதிட்டி²தாயேவாதி.

அஸஞ்ஞஸத்துபிகாகதா²வண்ணனா.

11. கம்மூபசயகதா²வண்ணனா

737. இதா³னி கம்மூபசயகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் கம்மூபசயோ
நாம கம்மதோ அஞ்ஞோ சித்தவிப்பயுத்தோ அப்³யாகதோ அனாரம்மணோதி
லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய
அஞ்ஞங் கம்மந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³
கம்மதோ அஞ்ஞோ கம்மூபசயோ, ப²ஸ்ஸாதி³தோபி அஞ்ஞேன
ப²ஸ்ஸூபசயாதி³னா ப⁴விதப்³ப³ந்தி சோதே³துங் அஞ்ஞோ
ப²ஸ்ஸோதிஆதி³மாஹ. இதரோ லத்³தி⁴யா அபா⁴வேன படிக்கி²பதி.

738-739. கம்மேன ஸஹஜாதோதி பஞ்ஹேஸு சித்தவிப்பயுத்தங் ஸந்தா⁴ய
படிக்கி²பதி, சித்தஸம்பயுத்தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. குஸலோதி

பஞ்ஹேஸுபி சித்தவிப்பயுத்தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. பரதோ
அகுஸலோதிபஞ்ஹேஸுபி ஏஸேவ நயோ.

740. ஸாரம்மணோதி புட்டோ² பன ஏகந்தங் அனாரம்மணமேவ இச்ச²தி,
தஸ்மா படிக்கி²பதி. சித்தங் பி⁴ஜ்ஜமானந்தி யதா³ சித்தங் பி⁴ஜ்ஜமானங்
ஹோதி, ததா³ கம்மங் பி⁴ஜ்ஜதீதி அத்தோ². பு⁴ம்மத்தே² வா பச்சத்தங், சித்தே
பி⁴ஜ்ஜமானேதி அத்தோ². அயமேவ வா பாடோ². தத்த² யஸ்மா ஸம்பயுத்தோ
பி⁴ஜ்ஜதி, விப்பயுத்தோ ந பி⁴ஜ்ஜதி, தஸ்மா படிஜானாதி சேவ படிக்கி²பதி ச.

741. கம்மம்ஹி கம்முபசயோதி கம்மே ஸதி கம்முபசயோ, கம்மே வா
பதிட்டி²தே கம்முபசயோ, கம்முபசயதோவ விபாகோ நிப்³ப³த்ததி. தஸ்மிங் பன
கம்மே நிருத்³தே⁴ யாவ அங்குருப்பாதா³ பீஜங் விய யாவ விபாகுப்பாதா³
கம்முபசயோ திட்ட²தீதிஸ்ஸ லத்³தி⁴, தஸ்மா படிஜானாதி. தஞ்ஞேவ கம்மங்,
ஸோ கம்முபசயோ, ஸோ கம்மவிபாகோதி யஸ்மா கம்மம்ஹி கம்முபசயோ,
ஸோ ச யாவ விபாகுப்பாதா³ திட்ட²தீதிஸ்ஸ லத்³தி⁴, தஸ்மா நங் தேஸங்
திண்ணம்பி ஏகத்தங் புச்ச²தி விபாகோ ஸாரம்மணோதி இத³ங் விபாகோ விய
விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மோபி ஆரம்மணபடிப³த்³தோ⁴யேவாதி சோத³னத்த²ங்
புச்ச²தி. இதரோ பன லத்³தி⁴வஸேனேகங் படிஜானாதி, ஏகங் படிக்கி²பதி.
படிலோமேபி ஏஸேவ நயோ. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

கம்முபசயகதா²வண்ணனா.

பன்னரஸமோ வக்³கோ³.

ததியபண்ணாஸகோ ஸமத்தோ.

16. ஸோளஸமவக்³கோ³

1. நிக்³க³ஹகதா²வண்ணனா

743-744. இதா³னி நிக்³க³ஹகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யே லோகே ப³லப்பத்தா வஸீபூ⁴தா, தே யதி³ பரஸ்ஸ சித்தங் நிக்³க³ண்ஹிதுங் ந ஸக்குணெய்யுங், கா தேஸங் ப³லப்பத்தி, கோ வஸீபா⁴வோ. ப³லப்பத்தியா பன வஸீபா⁴வேன ச அத்³தா⁴ தே பரஸ்ஸ சித்தங் நிக்³க³ண்ஹந்தீதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய பரோ பரஸ்ஸாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. தத்த² நிக்³க³ண்ஹாதீதி ஸங்கிலேஸாபத்திதோ நிவாரேதி. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி. பக்³க³ஹகதா²யபி ஏஸேவ நயோ.

நிக்³க³ஹகதா²வண்ணனா.

3. ஸுகா²னுப்பதா³னகதா²வண்ணனா

747-748. இதா³னி ஸுகா²னுப்பதா³னகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “ப³ஹுனங் வத நோ ப⁴க³வா ஸுக²த⁴ம்மானங் உபஹத்தா²தி (ம. நி. 2.148) ஸுத்தங் நிஸ்ஸாய பரோ பரஸ்ஸ ஸுக²ங் அனுப்பதே³தீதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஹேதுவாதா³னங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. து³க்க²ங் அனுப்பதே³தீதி புட்⁴டோ² பன தாதி³ஸ்ங் ஸுத்தபத³ங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. அத்தனோ ஸுக²ந்திஆதி³பஞ்ஹே யங் அத்தனோ பரஸ்ஸ வா, தங் அனுப்பதா³துங் ந ஸக்கா. யங் தஸ்ஸேவ, கிங் தத்த² அனுப்பதா³னங் நாமாதி படிக்கி²பதி. நேவத்தனோதிஆதி³பஞ்ஹே பன யங் ஏவருபங், ந தங் அனுப்பதி³ன்னங் நாம ப⁴விதுமரஹதீதி லத்³தி⁴யாபடிஜானாதி. நோ ச வத ரேதிதாதி³ஸ்ஸ ஸுக²ஸ்ஸ அபா⁴வா வுத்தங். ஸுக²த⁴ம்மானங் உபஹத்தாதிவசனங் ப⁴க³வதோ பரேஸங் ஸுகு²ப்பத்தியா பச்சயபா⁴வங் தீ³பேதி, ந அன்னாதீ³னங் விய ஸுக²ஸ்ஸ அனுப்பதா³னங், தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

ஸுகா²னுப்பதா³னகதா²வண்ணனா.

4. அதி⁴க³ய்ஹமனஸிகாரகதா²வண்ணனா

749-753. இதா³னி அதி⁴க³ய்ஹ மனஸிகாரகதா² நாம ஹோதி. தத்த² து³விதோ⁴ மனஸிகாரோ நயதோ ச ஆரம்மணதோ ச. தத்த² ஏகஸங்கா²ரஸ்ஸாபி அனிச்சதாய தி³ட்டா²ய ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரா அனிச்சாதி அவஸேஸேஸு நயதோ மனஸிகாரோ ஹோதி. அதீதே பன ஸங்கா²ரே மனஸிகரொந்தோ ந அனாக³தே மனஸிகாதுங் ஸக்கோதி. அதீதாதீ³ஸு

அஞ்சுதரங் மனஸிகரோதோ ஆரம்மணதோ மனஸிகாரோ ஹோதி . தத்த² பச்சப்பன்னே மனஸிகரொந்தோ யேன சித்தேன தே மனஸிகரோதி, தங் பச்சப்பன்னக்க²ணே மனஸிகாதுங் ந ஸக்கோதி. தத்த² யேஸங் “ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரா அனிச்சா”திஆதி³வசனங் நிஸ்ஸாய “மனஸிகரொந்தோ நாம அதி⁴க³ய்ஹ அதி⁴க³ண்ஹித்வா ஸங்க³ண்ஹித்வா ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரே ஏகதோ மனஸிகரோதி”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³பேஸேலியாபரஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.

அத² நங் யஸ்மா ஸப்³பே³ ஏகதோ மனஸிகரொந்தேன யேன சித்தேன தே மனஸிகரோதி, தம்பி மனஸிகாதப்³பங் ஹோதி. தஸ்மா தங்சித்ததாய சோதே³துங் தேன சித்தேனாதி ஆஹ. இதரோ ஆரம்மணங் கத்வா ந ஸக்கா ஜானிதுந்தி ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. ஏவங்லக்க²ணங் சித்தந்தி ஞாதத்தா பன தம்பி சித்தங் ஞாதமேவ ஹோதி³ ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. அத² வா தஞ்ஞேவ தஸ்ஸ ஆரம்மணங் ந ஹோதி³ படிக்கி²பதி. “ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரா அனிச்சா, யதா³ பஞ்ஞாய பஸ்ஸதி”திஆதி³னி நிஸ்ஸாய உப்பன்னலத்³தி⁴வஸேன படிஜானாதி. ஸேஸபஞ்ஹத்³வயேபி ஏஸேவ நயோ. தேன ப²ஸ்ஸேனாதிஆதி³ஸு பன ததா²ருபங் ஸுத்தங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதேவ. அதீதாதி³பஞ்ஹேஸு ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ படிக்கே²பபடிஞ்ஞா வேதி³தப்³பா³. ஸேஸங் யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி³. ஸப்³பே³ ஸங்கா²ராதிஆதி³வசனங் நயதோ த³ஸ்ஸனங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், ந ஏகக்க²ணே ஆரம்மணதோ, தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

அதி⁴க³ய்ஹமனஸிகாரகதா²வண்ணனா.

5. ரூபங் ஹேதுதிகதா²வண்ணனா

754-756. இதா³னி ரூபங் ஹேதுதி கதா²னாம ஹோதி. தத்த² ஹேதுதி குஸலமூலாதி³னோ ஹேதுஹேதுஸ்ஸாபி நாமங், யஸ்ஸ கஸ்ஸசி பச்சயஸ்ஸாபி. இமங் பன விபா⁴க³ங் அகத்வா “சத்தாரோ மஹாபூ⁴தா ஹேது”தி வசனமத்தங் நிஸ்ஸாய அவிஸேஸேனேவ ரூபங் ஹேதுதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அலோபோ⁴ ஹேதுதி கிங் தே ரூபங் அலோப⁴ஸங்கா²தோ ஹேதுதி புச்ச²தி, இதரோ படிக்கி²பதி. ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. மஹாபூ⁴தா உபாதா³யரூபானங் உபாதா³யஹேதுதி எத்த² பச்சயட்டே²ன ஹேதுபா⁴வோ வுத்தோ, ந மூலட்டே²ன, தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

ரூபங் ஹேதுதிகதா²வண்ணனா.

757-759. ஸஹேதுககதா²யம்பி இமினாவ நயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³தி.

ரூபங் ஸஹேதுகந்திகதா²வண்ணனா.

7. ரூபங் குஸலாகுஸலந்திகதா²வண்ணனா

760-764. இதா³னி ரூபங் குஸலாகுஸலந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “காயகம்மங் வசீகம்மங் குஸலம்பி அகுஸலம்பீ”திவசனங் நிஸ்ஸாய காயவசீகம்மஸங்கா²தங் காயவிஞ்ஞத்திவசீவிஞ்ஞத்திரூபங் குஸலம்பி அகுஸலம்பீதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹிஸாஸகானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய ரூபங் குஸலந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ தே ரூபங் குஸலங், ஏவங்விதே⁴ன அனேன ப⁴விதப்³ப³”ந்தி சோதே³துங் ஸாரம்மணந்தி ஆதி³மாஹ. பரதோ அகுஸலபஞ்ஹேபி ஏஸேவ நயோ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ரூபங் குஸலாகுஸலந்திகதா²வண்ணனா.

8. ரூபங் விபாகோதிகதா²வண்ணனா

765-767. இதா³னி ரூபங் விபாகோதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யங் கம்மஸ்ஸ கதத்தா உப்பன்னா சித்தசேதஸிகா விய கம்மஸ்ஸ கதத்தா உப்பன்னங் தங் ரூபம்பி விபாகோதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ தே ரூபங் விபாகோ, ஏவங்விதே⁴ன அனேன ப⁴விதப்³ப³”ந்தி சோதே³துங் ஸுக²வேத³னீயந்திஆதி³மாஹ. ஸேஸங் யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

ரூபங் விபாகோதிகதா²வண்ணனா.

9. ரூபங் ரூபாவசராருபாவசரந்திகதா²வண்ணனா

768-770. இதா³னி ரூபங் ரூபாவசராருபாவசரந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யங் காமாவசரகம்மஸ்ஸ கதத்தா ரூபங், தங் யஸ்மா காமாவசரங், தஸ்மா ரூபாவசராருபாவசரகம்மானம்பி கதத்தா ரூபேன ரூபாவசராருபாவசரேன ப⁴விதப்³ப³ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அத்தி² ரூபங் ரூபாவசராருபாவசரந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² ஹெட்டா² வுத்தனயமேவாதி.

ரூபங் ரூபாவசராருபாவசரந்திகதா²வண்ணனா.

10. ரூபாரூபதா⁴துபரியாபன்னகதா²வண்ணனா

771-775. இதா³னி ரூபராகோ³ ரூபதா⁴துபரியாபன்னோ அரூபராகோ³
அரூபதா⁴துபரியாபன்னோதி கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா காமராகோ³
காமதா⁴துபரியாபன்னோ, தஸ்மா ரூபராகா³ரூபராகே³ஹிபி
ரூபதா⁴துஅரூபதா⁴துபரியாபன்னேஹி ப⁴விதப்³ப³ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா
இதரஸ்ஸ. ஸேஸங் ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங். கேவலஞ்ஹி
தத்த² “ரூபதா⁴துங் அனுஸேதி, அரூபதா⁴துங் அனுஸேதீ”தி பத³ங்
விஸேஸோ. ஸா ச லத்³தி⁴ அந்த⁴கானஞ்சேவ ஸம்மிதியானஞ்ச. அயங்
அந்த⁴கானங்யேவாதி.

ரூபராகோ³ ரூபதா⁴துபரியாபன்னோ அரூபராகோ³
அரூபதா⁴துபரியாபன்னோதிகதா²வண்ணனா.

ரூபாரூபதா⁴துபரியாபன்னகதா²வண்ணனா.

ஸோளஸமோ வக்³கோ³.

17. ஸத்தரஸமவக்³கோ³

1. அத்தி² அரஹதோ புஞ்ஞாபசயகதா²வண்ணனா

776-779. இதா³னி அத்தி² அரஹதோ புஞ்ஞாபசயோதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் அரஹதோ தா³னஸங்விபா⁴க்³சேதியவந்த³னாதீ³னி கம்மானி தி³ஸ்வா அத்தி² அரஹதோ புஞ்ஞாபசயோதி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “அரஹா நாம பஹீனபுஞ்ஞாபாபோ, ஸோ யதி³ புஞ்ஞங் கரெய்ய, பாபம்பி கரெய்யா”தி சோதே³துங் அபுஞ்ஞாபசயோதி ஆஹ. இதரோ பாணாதிபாதாதி³கிரியங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரந்திஆதீ³ஸு ப⁴வகா³மிகம்மங் அரஹதோ நத்தீ²தி படிக்கி²பதி. தா³னங் த³தெ³ய்யாதிஆதீ³ஸு கிரியசித்தேன தா³னாதி³பவத்திஸப்³பா⁴வதோ ஸகவாதீ³ படிஜானாதி. இதரோ சித்தங் அனாதி³யித்வா கிரியாபவத்திமத்தத³ஸ்ஸனேனேவ லத்³தி⁴ங் பதிட்ட²பேதி. ஸா பன அயோனிஸோ பதிட்டா²பிதத்தா அப்பதிட்டா²பிதா ஹோதீதி.

அத்தி² அரஹதோ புஞ்ஞாபசயோதிகதா²வண்ணனா.

2. நத்தி² அரஹதோ அகாலமச்சூதிகதா²வண்ணனா

780. இதா³னி நத்தி² அரஹதோ அகாலமச்சூதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “நாஹங், பி⁴க்க²வே, ஸஞ்சேதனிகானங் கம்மானங் கதானங் உபசிதானங் அபடிஸங்வேதி³த்வா ப்யந்தீபா⁴வங் வதா³மீ”தி (அ. நி. 10.217) ஸுத்தஸ்ஸ அத்த²ங் அயோனிஸோ க³ஹெத்வா “அரஹதா நாம ஸப்³பகம்மவிபாகங் படிஸங்வேத³யித்வாவ பரினிப்³பா³யிதப்³பங், தஸ்மா நத்தி², அரஹதோ அகாலமச்சூ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ராஜகி³ரிகானஞ்சேவ ஸித்த⁴த்தி²கானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “ஸசே தஸ்ஸ நத்தி² அகாலமச்சு, அரஹந்தகா⁴தகேன நாம ந ப⁴விதப்³”ந்தி சோதே³துங் நத்தி² அரஹந்தகா⁴தகோதி ஆஹ. இதரோ ஆனந்தரியகம்மஸ்ஸ சேவ தாதி³ஸானஞ்ச புக்³லானங் ஸப்³பா⁴வதோ படிக்கி²பதி.

781. விஸங் ந கமெய்யாதி பஞ்ஹே “யாவ புப்³பே³ கதகம்மங் பரிக்க²யங் ந கச்ச²தி, தாவ ந கமதீ”தி லத்³தி⁴யா படிக்கி²பதி. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி.

782. நாஹங், பி⁴க்க²வேதி ஸுத்தங் இத³ங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங் - ஸஞ்சேதனிகானங் கம்மானங் கதானங் விபாகங் அபடிஸங்வேதி³த்வா அவிந்தி³த்வா அனநுப⁴வித்வா ப்யந்தீபா⁴வங் தேஸங் கம்மானங்

பரிவடுமபரிச்சி²ன்னபா⁴வங் ந வதா³மி, தஞ்ச கோ²
தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னீயானங் தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே, ந ததோ பரங்,
உபபஜ்ஜவேத³னீயானங் அனந்தரங் உபபத்திங் உபபஜ்ஜித்வாவ ந ததோ பரங்,
அபராபரியவேத³னீயானங் யதா³ விபாகோகாஸங் லப⁴ந்தி, ததா²ருபே
அபராபரே வா பரியாயே. ஏவங் ஸப்³ப³தா²பி ஸங்ஸாரபவத்தே ஸதி
லத்³த⁴விபாகவாரே கம்மே ந விஜ்ஜதேஸோ ஜக³திப்பதே³ஸோ, யத்த²ட்டி²தோ
முச்செய்ய பாபகம்மாதி. ஏவங் ஸந்தே யதே³தங் “அலத்³த⁴விபாகவாரம்பி
கம்மங் அவஸ்ஸங் அரஹதோ படிஸங்வேதி³தப்³”ந்தி கப்பனாவஸேன “நத்தி²
அரஹதோ அகாலமச்சு”தி லத்³தி⁴பதிட்டா²பனங் கதங், தங் து³க்கடமேவாதி.

நத்தி² அரஹதோ அகாலமச்சுதிகதா²வண்ணனா.

3. ஸப்³ப³மித³ங் கம்மதோதிகதா²வண்ணனா

783. இதா³னி ஸப்³ப³மித³ங் கம்மதோதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “கம்முனா
வத்ததி லோகோ”தி ஸுத்தங் நிஸ்ஸாய “ஸப்³ப³மித³ங்
கம்மகிலேஸவிபாகவட்டங் கம்மதோவ ஹோதி”தி யேஸங் லத்³தி⁴ ,
ஸெய்யதா²பி ராஜகி³ரிகானஞ்சேவ ஸித்³த⁴த்தி²கானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய
ஸப்³ப³மித³ந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “ஏவங்
ஸந்தே கம்மம்பி கம்மதோ ஆபஜ்ஜதி”தி சோதே³துங் கம்மம்பி கம்மதோதி
ஆஹ. இதரோ யதி³ கம்மம்பி கம்மதோவ நாம தங் கம்மங் விபாகோயேவ
ஸியாதி படிக்கி²பதி. புப்³பே³கதஹேதுதி “யதி³ ஸப்³ப³மித³ங் கம்மதோ,
புப்³பே³கதஹேதுனா தேன ப⁴விதப்³”ந்தி சோதே³துங் புச்ச²தி, இதரோ
புப்³பே³கதஹேதுவாத³ப⁴யேன படிக்கி²பதி.

784. கம்மவிபாகதோதி “யதி³ ஸப்³ப³மித³ங் கம்மதோ, யங் அதீதப⁴வே
பவத்தஸ்ஸ ஹேதுபூ⁴தங் கம்மங், தம்பி புரிமதரே ப⁴வே கம்மதோதி
கம்மவிபாகோ ஸம்பஜ்ஜதி, தேன தே ஸப்³ப³மித³ங் கம்மவிபாகதோ
ஆபஜ்ஜதி”தி சோதே³துங் புச்ச²தி. இதரோ பீ³ஜதோ அங்குரஸ்ஸேவ
பச்சப்பன்னபவத்தஸ்ஸ கம்மதோ நிப்³ப³த்திங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. து³தியங்
புட்டோ² தஸ்ஸாபி கம்மஸ்ஸ பீ³ஜஸ்ஸ புரிமபீ³ஜதோ விய புரிமகம்மதோ
பவத்தத்தா படிஜானாதி. பாணங் ஹனெய்யாதிஆதி³ “யதி³ ஸப்³ப³ங்
கம்மவிபாகதோ, பாணாதிபாதாதீ³னி கம்மவிபாகேனேவ கரெய்யா”தி சோதே³துங்
வுத்தங். இதரோ து³ஸ்ஸீல்யசேதனாபி புரிமகம்மனிப்³ப³த்தா ஏகேன பரியாயேன
விபாகோயேவாதி லத்³தி⁴யா படிஜானாதி. அத² நங் “யதி³ தே பாணாதிபாதோ
கம்மவிபாகதோ நிப்³ப³த்ததி, பாணாதிபாதோ விய விபாகோபி ஸப²லோ
ஆபஜ்ஜதி”தி சோதே³துங் ஸப²லோதி ஆஹ. இதரோ பாணாதிபாதஸ்ஸ
நிரயஸங்வத்தனிகாதி³பா⁴வதோ ஸப²லதங் பஸ்ஸந்தோ படிஜானாதி.
கம்மவிபாகஸ்ஸ பன இத³ங் நாம ப²லந்தி வுத்தட்டா²னங் அபஸ்ஸந்தோ

படிக்கி²பதி. அதி³ன்னாதா³னாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

கி³லானபச்சயபே⁴ஸஜ்ஜபரிக்கா²ரோ ஸப²லோதி தெ³ய்யத⁴ம்மவஸேன
தா³னப²லங் புச்ச²தி. கம்முனா வத்ததீ²தி ஸுத்தங் “நத்தி² கம்ம”ந்தி
அகம்மவாதி³தங் படிக்கி²பித்வா “அத்தி² கம்ம”ந்தி கம்மவாதி³தங்
கம்மஸ்ஸகதங் தீ³பேதி. ந ஸப்³புஸ்ஸேவ கம்மதோ நிப்³புத்திங், தஸ்மா
அஸாத⁴கந்தி.

ஸப்³புமிதங் கம்மதோதிகதா²வண்ணனா.

4. இந்த்³ரியபுத்த⁴கதா²வண்ணனா

786-787. இதா³னி இந்த்³ரியபுத்த⁴கதா² நாம ஹோதி. தத்த² து³வித⁴ங்
து³க்க²ங் - இந்த்³ரியபுத்த⁴ங், அனிந்த்³ரியபுத்த⁴ஞ்ச. இந்த்³ரியபுத்த⁴ங்
து³க்க²வத்து²தாய து³க்க²ங், அனிந்த்³ரியபுத்த⁴ங் உத³யப்³புயபடிபீளனட்டே²ன
“யத³னிச்சங் தங் து³க்க²”ந்தி ஸங்க³ஹிதத்தா து³க்க²ங். இமங் விபா⁴கங்
அக்³க³ஹெத்வா “யஸ்ஸ பரிஞ்ஞாய ப⁴க³வதி ப்³ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி, தங்
இந்த்³ரியபுத்த⁴மேவ து³க்க²ங், ந இதர”ந்தி யேஸங் லத்தி⁴, ஸெய்யதா²பி
ஹேதுவாதா³னங், தேஸங் இதரஸ்ஸாபி து³க்க²பா⁴வங் து³ஸ்ஸேதுங்
இந்த்³ரியபுத்த⁴ஞ்ஞேவாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத²
நங் “யஸ்மா ப⁴க³வதா ‘யத³னிச்சங் தங் து³க்க²”ந்தி வுத்தங், தஸ்மா
இந்த்³ரியபுத்த⁴தே⁴னேவ தேன அனிச்சேன ப⁴விதப்³”ந்தி சோதே³துங்
இந்த்³ரியபுத்த⁴ஞ்ஞேவ அனிச்சந்திஆதி³மாஹ. நனு அனிந்த்³ரியபுத்த⁴ங்
அனிச்சந்தி நனு பத²விப்³புதபாஸாணாதி³ அனிந்த்³ரியபுத்த⁴ம்பி அனிச்சந்தி
அத்தோ².

788. ந வத்தப்³பங் இந்த்³ரியபுத்த⁴ஞ்ஞேவ து³க்க²ந்தி பஞ்ஹே
ஆமந்தாதி படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. அனிந்த்³ரியபுத்த⁴ஞ்ஹி
து³க்க²தோ³மனஸ்ஸானங் ஆரம்மணங் ஹோதி. உண்ஹகாலஸ்மிஞ்ஹி அக்³கி³
ஸீதகாலே ச வாதோ து³க்க²ஸ்ஸ ஆரம்மணங், நிச்சம்பி
போ⁴க³வினாஸாத³யோ தோ³மனஸ்ஸஸ்ஸ. தஸ்மா வினாபி அனிச்சட்டே²ன
அனிந்த்³ரியபுத்த⁴ங் து³க்க²ந்தி வத்தப்³பங். கம்மகிலேஸேஹி பன
அனிப்³புத்தத்தா து³க்க²ங் அரியஸச்சந்தி ந வத்தப்³பங், ததா² மக்³கே³ன
அபரிஞ்ஞெய்யத்தா. யஸ்மா பன திணகட்டா²தி³னிரோதோ⁴ வா
உதுபீஜாதி³னிரோதோ⁴ வா து³க்க²னிரோத⁴ங் அரியஸச்சங் நாம ந ஹோதி,
தஸ்மா இந்த்³ரியபுத்த⁴ங் து³க்க²ஞ்சேவ அரியஸச்சஞ்ச, இதரங் பன
து³க்க²மேவாதி இத³ங் நானத்தங் து³ஸ்ஸேதுங் படிஜானாதி. யதா²
இந்த்³ரியபுத்த⁴ஸ்ஸாதிஆதி³வசனங் இந்த்³ரியபுத்த⁴ஸ்ஸ பரிஞ்ஞாய
ப்³ரஹ்மசரியவாஸங் பரிஞ்ஞாதஸ்ஸ புன அனுப்பத்திங் தீ³பேதி. தேனேவெத்த²
ஸகவாதி³னா படிக்கே²போ கதோ. “யத³னிச்சங் தங் து³க்க²”ந்தி வசனேன பன

ஸங்க³ஹிதஸ்ஸ அனிந்த³ரியப³த்³த⁴ஸ்ஸ து³க்க²பா⁴வங் படிஸேதே⁴துங் ந ஸக்காதி, தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

இந்த³ரியப³த்³த⁴கதா²வண்ணனா.

5. ட²பெத்வா அரியமக்³க³ந்திகதா²வண்ணனா

789-790. இதா³னி ட²பெத்வா அரியமக்³க³ந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “யஸ்மா அரியமக்³கோ³ து³க்க²னிரோத⁴கா³மினிபடிபதா³தி வத்தோ, தஸ்மா ட²பெத்வா அரியமக்³க³ங் அவஸேஸா ஸங்கா²ரா து³க்கா²”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஹேதுவாதா³னங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ ஏவங் ஸமுத³யஸ்ஸாபி து³க்க²பா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீ”தி சோதே³துங் து³க்க²ஸமுத³யோபீதி ஆஹ. இதரோ ஹேதுலக்க²ணங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. புன புட்டோ² பவத்தபரியாபன்னபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. தீணேவாதி பஞ்ஹேஸு ஸுத்தவிரோத⁴ப⁴யேன படிக்கி²பதி, லத்³தி⁴வஸேன படிஜானாதி. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ட²பெத்வா அரியமக்³க³ந்திகதா²வண்ணனா.

6. ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ து³க்கி²ணங் படிக்க³ண்ஹாதீதிகதா²வண்ணனா

791-792. இதா³னி ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ து³க்கி²ணங் படிக்க³ண்ஹாதீதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “பரமத்த²தோ மக்³க³ப²லானேவ ஸங்கோ⁴, மக்³க³ப²லேஹி அஞ்ஞோ ஸங்கோ⁴ நாம நத்தி², மக்³க³ப²லானி ச ந கிஞ்சி படிக்க³ண்ஹந்தி, தஸ்மா ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ து³க்கி²ணங் படிக்க³ண்ஹாதீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி மஹாபுஞ்ஞுவாதீ³ஸங்கா²தானங் வேதுல்லகானங்; தே ஸந்தா⁴ய ந வத்தப்³ப³ந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ ஸங்கோ⁴ ந படிக்க³ண்ஹெய்ய, ந நங் ஸத்தா² ஆஹுனெய்யாதிஆதீ³ஹி தோ²மெய்யா”தி சோதே³துங் நனு ஸங்கோ⁴ ஆஹுனெய்யோதிஆதி³மாஹ. ஸங்க⁴ஸ்ஸ தா³னங் தெ³ந்தீதி “யே தே ஸங்க⁴ஸ்ஸ தெ³ந்தி, தே படிக்க³கா³ஹகேஸு அஸதி கஸ்ஸ த³தெ³ய்ய”ந்தி சோத³னத்த²ங் வத்தங். ஆஹுதிங் ஜாதவேதோ³ வாதி ஸுத்தங் பரஸமயதோ ஆக³தங். தத்த² மஹாமேக⁴ந்தி மேக⁴வுட்டி²ங் ஸந்தா⁴ய வத்தங். வுட்டி²ஞ்ஹி மேத³னீ படிக்க³ண்ஹாதி, ந மேக⁴மேவ. மக்³கோ³ படிக்க³ண்ஹாதீதி “மக்³க³ப²லானி ஸங்கோ⁴”தி லத்³தி⁴யா வத³தி, ந ச மக்³க³ப²லானேவ ஸங்கோ⁴. மக்³க³ப²லபாதுபா⁴வபரிஸுத்³தே⁴ பன க²ந்தே⁴ உபாதா³ய பஞ்ஞுத்தா அட்ட² புக³க³லா ஸங்கோ⁴, தஸ்மா அஸாத⁴கமேதந்தி.

ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ த³க்கி²ணங் படிக்க³க³ண்ஹாதீதிகதா²வண்ணனா.

7. ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ த³க்கி²ணங் விஸோதே⁴தீதிகதா²வண்ணனா

793-794. இதா³னி ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ த³க்கி²ணங் விஸோதே⁴தீதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “மக்³க³ப²லானேவ ஸங்கோ⁴ நாம, ந ச தானி த³க்கி²ணங் விஸோதே⁴துங் ஸக்கொந்தி, தஸ்மா ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ த³க்கி²ணங் விஸோதே⁴தீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி தேஸஞ்ஞேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.

ஆஹு⁴னெய்யோதிஆதி³ “யதி³ ஸங்கோ⁴ த³க்கி²ணங் விஸோதே⁴துங் ந ஸக்குணெய்ய, ந நங் ஸத்தா² ஏவங் தோ²மெய்யா”தி த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். விஸோதே⁴தீதி மஹப்ப²லங் கரோதி. ஸங்க⁴ஸ்மிஞ்ஹி அப்பங் தி³ன்னங் ப³ஹு ஹோதி, ப³ஹு தி³ன்னங் ப³ஹுதரங். த³க்கி²ணெய்யாதி த³க்கி²ணாரஹா த³க்கி²ணாய அனுச்ச²விகா, த³க்கி²ணங் விஸோதே⁴துங் ஸமத்தா²தி அத்தோ². த³க்கி²ணங் ஆராதே⁴ந்தீதி ஸம்பாதே³ந்தி, அப்பமத்திகாயபி த³க்கி²ணாய மஹந்தங் ப²லங் பாபுணந்தீதி அத்தோ². ஸேஸங் ஹெட்டா² வுத்தனயமேவாதி.

ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ த³க்கி²ணங் விஸோதே⁴தீதிகதா²வண்ணனா.

8. ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ பு⁴ஞ்ஜதீதிகதா²வண்ணனா

795-796. இதா³னி ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ பு⁴ஞ்ஜதீதிகதா² நாம ஹோதி. தத்ராபி “மக்³க³ப²லானேவ ஸங்கோ⁴ நாம, ந ச தானி கிஞ்சி பு⁴ஞ்ஜந்தி, தஸ்மா ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ பு⁴ஞ்ஜதி, பிவதி, கா²த³தி, ஸாயதீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி தேஸங்யேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ ஸங்கோ⁴ ந பு⁴ஞ்ஜெய்ய, ஸங்க⁴பு⁴த்தாதி³கரணங் நிரத்த²கங் ப⁴வெய்யா”தி சோதே³துங் நனு அத்தி² கேசி ஸங்க⁴பு⁴த்தானி கரொந்தீதிஆதி³மாஹ. க³ணபோ⁴ஜனந்திஆதி³ “யதி³ ஸங்கோ⁴ ந பு⁴ஞ்ஜெய்ய, கஸ்ஸ க³ணபோ⁴ஜனாதீ³னி ஸியு”ந்தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். அட்ட² பானானீதி இத³ம்பி “யதி³ ஸங்கோ⁴ ந பிவெய்ய, கஸ்ஸேதானி பானானி ஸத்தா² அனுஜானெய்யா”தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். ஸேஸமிதா⁴பி ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ந்தி.

ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்கோ⁴ பு⁴ஞ்ஜதீதிகதா²வண்ணனா.

9. ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்க⁴ஸ்ஸ தி³ன்னங் மஹப்ப²லந்திகதா²வண்ணனா

797-798. இதா³னி ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்க⁴ஸ்ஸ தி³ன்னங் மஹப்ப²லந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்ராபி “மக்³க³ப²லானேவ ஸங்கோ⁴ நாம, ந ச ஸக்கா தேஸங் கிஞ்சி தா³துங், ந ச தேஹி படிக்க³க³ண்ஹிதுங், நாபி தேஸங் தா³னேன கோசி

உபகாரோ இஜ்ஜ²தி, தஸ்மா ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்க்⁴ஸ்ஸ தி³ன்னங்
மஹப்ப²ல²ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி தேஸங்யேவ; தே ஸந்தா⁴ய
புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஆஹுனெய்யோதிஆதி³ “யதி³
ஸங்க்⁴ஸ்ஸ தி³ன்னங் மஹப்ப²ல²ங் ந ப்⁴வெய்ய, ந நங் ஸத்தா² ஏவங்
தோ²மெய்யா”தி த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். ஸேஸங் யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

ந வத்தப்³ப³ங் ஸங்க்⁴ஸ்ஸ தி³ன்னங் மஹப்ப²ல²ந்திகதா²வண்ணனா.

10. ந வத்தப்³ப³ங் புத்த⁴ஸ்ஸ தி³ன்னங் மஹப்ப²ல²ந்திகதா²வண்ணனா

799. இதா³னி ந வத்தப்³ப³ங் புத்த⁴ஸ்ஸ தி³ன்னங் மஹப்ப²ல²ந்திகதா² நாம
ஹோதி. தத்த² “புத்த⁴தோ⁴ ப்⁴க³வா ந கிஞ்சி பரிபு⁴ஞ்ஜதி,
லோகானுவத்தனத்த²ங் பன பரிபு⁴ஞ்ஜமானங் விய அத்தானங் த³ஸ்ஸேதி,
தஸ்மா நிருபகாரத்தா ந வத்தப்³ப³ங் தஸ்மிங் தி³ன்னங் மஹப்ப²ல²ந்தி யேஸங்
லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி தேஸங்யேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. த்³விபதா³னங் அக்³கோ³திஆதி³ “மனுஸ்ஸது³ஸ்ஸீலேபி
தா³னங் ஸஹஸ்ஸகு³ணங் ஹோதி, கிமங்க³ங் பன ஏவருபே அக்³க³புக்³க³லே”தி
த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

ந வத்தப்³ப³ங் புத்த⁴ஸ்ஸ தி³ன்னங் மஹப்ப²ல²ந்திகதா²வண்ணனா.

11. த³க்கி²ணாவிஸுத்தி⁴கதா²வண்ணனா

800-801. இதா³னி த³க்கி²ணாவிஸுத்தி⁴கதா² நாம ஹோதி. தத்த² “யதி³
படிக்கா³ஹகதோ த³க்கி²ணா விஸுஜ்ஜெ²ய்ய, மஹப்ப²லா ப்⁴வெய்ய.
தா³யகேன தா³னங் தி³ன்னங், படிக்கா³ஹகேன விபாகோ நிப்³ப³த்திதோதி
அஞ்ஞோ அஞ்ஞஸ்ஸ காரகோ ப்⁴வெய்ய, பரங்கதங் ஸுக²து³க்க²ங்
ஆபஜ்ஜெ²ய்ய, அஞ்ஞோ கரெய்ய, அஞ்ஞோ படிஸங்வேதெ³ய்ய. தஸ்மா
தா³யகதோவ தா³னங் விஸுஜ்ஜ²தி, நோ படிக்கா³ஹகதோ, தா³யகஸ்ஸேவ
சித்தவிஸுத்தி⁴ விபாகதா³யிகா ஹோதீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.
ஆஹுனெய்யாதிஆதி³ “யதி³ படிக்கா³ஹகதோ தா³னங் ந விஸுஜ்ஜெ²ய்ய,
கிமஸ்ஸ ஆஹுனெய்யாதி³பா⁴வோ கரெய்யா”தி த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங்.
அஞ்ஞோ அஞ்ஞஸ்ஸ காரகோதி யதி³ தா³யகஸ்ஸ தா³னசேதனா
படிக்கா³ஹகேன கதா ப்⁴வெய்ய, யுத்தருபங் ஸியா. தஸ்ஸ பன
தா³னசேதனா பரிஸுத்தா⁴ படிக்கா³ஹகஸங்கா²தங் வத்து²ங் படிச்ச
மஹாவிபாகட்²ன விஸுஜ்ஜ²தி, தஸ்மா அசோத³னா ஏஸா
“படிக்கா³ஹகதோ தா³னங் விஸுஜ்ஜ²தீ”தி.

த³க்கி²ணாவிஸுத்தி⁴கதா²வண்ணனா.

ஸத்தரஸமோ வக்³கோ³.

18. அட்டா²ரஸமவக்³கோ³

1. மனுஸ்ஸலோககதா²வண்ணனா

802-803. இதா³னி மனுஸ்ஸலோககதா² நாம ஹோதி. தத்த² “ததா²க்³தோ லோகே, ஜாதோ லோகே ஸங்வட்³டோ⁴, லோகங் அபி⁴பு⁴ய்ய விஹரதி அனுபலித்தோ லோகேனா”தி (ஸங். நி. 3.94) ஸுத்தங் அயோனிஸோ க³ஹேத்வா “ப⁴க்³வா துஸிதப⁴வனே நிப்³புத்தோ தத்தே²வ வஸதி, ந மனுஸ்ஸலோகங் ஆக்³ச்ச²தி, நிம்மிதரூபமத்தகங் பனெத்த² த³ஸ்ஸேதீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி வேதுல்லகானங்யேவ, தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் புட்டோ²காஸேன சேவ ஸுத்தஸாத⁴னேன ச ஸஞ்ஞாபேதுங் நனு அத்தீ²திஆதி³மாஹ. லோகே ஜாதோதி பரவாதீ³ துஸிதபுரங் ஸந்தா⁴ய வத³தி. ஸத்தா²ரா பனேதங் மனுஸ்ஸலோகஞ்ஞேவ ஸந்தா⁴ய லோகங் வுத்தங். லோகங் அபி⁴பு⁴ய்யாதி பரவாதீ³ மனுஸ்ஸலோகங் அபி⁴பு⁴வித்வாதி தி³ட்டி²யா வத³தி, ஸத்தா² பன ஆரம்மணலோகங் அபி⁴பு⁴வித்வா விஹாஸி. அனுபலித்தோ லோகேனாதி பரவாதீ³ மனுஸ்ஸலோகேன அனுபலித்ததங்வ ஸந்தா⁴ய வத³தி, ஸத்தா² பன லோகத⁴ம்மேஸு கிலேஸேஹி அனுபலித்தோ விஹாஸி. தஸ்மா அஸாத⁴கமேதந்தி.

மனுஸ்ஸலோககதா²வண்ணனா.

2. த⁴ம்மதே³ஸனாகதா²வண்ணனா

804-806. இதா³னி த⁴ம்மதே³ஸனாகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “துஸிதபுரே டி²தோ ப⁴க்³வா த⁴ம்மதே³ஸனத்தா²ய அபி⁴னிம்மிதங் பேஸேஸி, தேன சேவ தஸ்ஸ ச தே³ஸனங் ஸம்படிச்சி²த்வா ஆயஸ்மதா ஆனந்தே³ன த⁴ம்மோ தே³ஸிதோ, ந பு³த்தே⁴ன ப⁴க்³வதா”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி வேதுல்லகானஞ்ஞேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ தேன த⁴ம்மோ தே³ஸிதோ, ஸ்வேவ ஸத்தா² ப⁴வெய்யா”தி சோதே³துங் அபி⁴னிம்மிதோ ஜினோதிஆதி³மாஹ. இதரோ ததா² அஸம்படிச்ச²ந்தோ படிக்கி²பதி. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

த⁴ம்மதே³ஸனாகதா²வண்ணனா.

3. கருணாகதா²வண்ணனா

807-808. இதா³னி கருணாகதா² நாம ஹோதி. தத்த² பியாயிதானங் வத்தா²னங் விபத்தியா ஸராகா³னங் ராக³வஸேன கருணாபதிரூபிகங் பவத்திங் தி³ஸ்வா

“ராகோ³வ கருணா நாம, ஸோ ச ப⁴க³வதோ நத்தி², தஸ்மா நத்தி² புத்த⁴ஸ்ஸ ப⁴க³வதோ கருணா”தி யேஸங் லத்தி⁴, ஸெய்யதா²பி உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “கருணா நாமேஸா நிக்கிலேஸதாய சேவ ஸத்தாரம்மணதாய ச சேதோவிமுத்திதாய ச ஏகாத³ஸானிஸங்ஸதாய ச மெத்தாதீ³ஹி ஸமானஜாதிகா, தஸ்மா யதி³ ப⁴க³வதோ கருணா நத்தி², மெத்தாத³யோபிஸ்ஸ ந ஸியு”ந்தி சோத³னத்த²ங் நத்தி² புத்த⁴ஸ்ஸ ப⁴க³வதோ மெத்தாதிஆதி³மாஹ. ஆகாருணிகோதி பஞ்ஹே ததா²ருபங் வோஹாரங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

கருணாகதா²வண்ணனா.

4. க³ந்த⁴ஜாதகதா²வண்ணனா

809. இதா³னி க³ந்த⁴ஜாதகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் புத்த⁴தே⁴ ப⁴க³வதி அயோனிஸோ பேமவஸேன “ப⁴க³வதோ உச்சாரபஸ்ஸாவோ அஞ்ஞே க³ந்த⁴ஜாதே அதிவிய அதி⁴க³ண்ஹாதி, நத்தி² ததோ ச ஸுக³ந்த⁴தரங் க³ந்த⁴ஜாத”ந்தி லத்தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏகச்சானங் அந்த⁴கானஞ்சேவ உத்தராபத²கானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

க³ந்த⁴ஜாதகதா²வண்ணனா.

5. ஏகமக்³கதா²வண்ணனா

810-811. இதா³னி ஏகமக்³கதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் புத்த⁴தே⁴ ப⁴க³வதி அயோனிஸோ பேமவஸேனேவ “ப⁴க³வா ஸோதாபன்னோ ஹுத்வா ஸகதா³கா³மீ, ஸகதா³கா³மீ ஹுத்வா அனாகா³மீ, அனாகா³மீ ஹுத்வா அரஹத்தங் ஸச்சா²காஸி, ஏகேனேவ பன அரியமக்³கேன சத்தாரி ப²லானி ஸச்சா²காஸீ”தி லத்தி⁴, ஸெய்யதா²பி தேஸஞ்ஞேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் சதூஹி ப²லேஹி ஸத்தி⁴ங் உப்பன்னானங் சதுன்னங் ப²ஸ்ஸாதீ³னங் ஏகதோ ஸமோதா⁴னவஸேன சோதே³துங் சதுன்னங் ப²ஸ்ஸானந்திஆதி³மாஹ.

ஸோதாபத்திமக்³கேனாதிஆதி³ “கதரமக்³கேன ஸச்சிகரோதீ”தி புச்ச²னத்த²ங் வுத்தங். அரஹத்தமக்³கேனாதி ச வுத்தே தேன ஸக்காயதி³ட்டி²ஆதீ³னங் பஹானாபா⁴வவஸேன சோதே³தி. ப⁴க³வா ஸோதாபன்னோதி புத்த⁴பூ⁴தஸ்ஸ ஸோதாபன்னபா⁴வோ நத்தீ²தி படிக்கி²பதி. பரதோ பஞ்ஹத்வயேபி ஏஸேவ நயோ. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

ஏகமக்³கதா²வண்ணனா.

6. ஜா²னஸங்கந்திகதா²வண்ணனா

813-816. இதா³னி ஜா²னஸங்கந்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “இதா⁴, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² விவிச்சேவ காமேஹி பட²மங் ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி, விதக்கவிசாரானங் ஓபஸமா து³தியங் ஜா²னங், ததியங் ஜா²னங், சதுத்த²ங் ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி”தி (ஸங். நி. 5.923-934) இமங் படிபாடிதே³ஸனங் நிஸ்ஸாய “தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸ உபசாரப்பவத்திங் வினாவ ஜா²னா ஜா²னங் ஸங்கமதி”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹிஸாஸகானஞ்சேவ ஏகச்சானஞ்ச அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ தே து³தியஜ்ஜா²னாபசாரங் அப்பத்வா உப்படிபாடியா பட²மஜ்ஜா²னா து³தியஜ்ஜா²னமேவ ஸங்கமதி, பட²மதோ ததியங், து³தியதோ சதுத்த²ம்பி ஸங்கமெய்யா”தி சோதே³துங் பட²மா ஜா²னாதிஆதி³மாஹ. யா பட²மஸ்ஸாதிஆதி³ “யதி³ பட²மதோ அனந்தரங் து³தியங், து³தியாதீ³ஹி வா ததியாதீ³னி ஸமாபஜ்ஜதி, ஏகாவஜ்ஜனேன ஸமாபஜ்ஜெய்யா”தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். காமே ஆதீ³னவதோதி பட²மங் காமே ஆதீ³னவதோ மனஸி கரோதோ பச்சா² உப்பஜ்ஜதி. ஜா²னக்க²ணே பனேஸ நிமித்தமேவ மனஸி கரோதி. தஞ்ஞேவ பட²மந்தி “யதி³ புரிமஜவனதோ பச்சி²மஜவனங் விய அனந்தரங் உப்பஜ்ஜெய்ய, ட²பெத்வா புரிமபச்சி²மபா⁴வங் லக்க²ணதோ தஞ்ஞேவ தங் ப⁴வெய்யா”தி சோதே³துங் புச்ச²தி. இமினா உபாயேன ஸப்³ப³த்த² அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. விவிச்சேவ காமேஹிதிஆதீ³ஹி படிபாடியா ஜா²னானங் தே³ஸிதபா⁴வங் தீ³பேதி, ந அனந்தருப்பத்திங், தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

ஜா²னஸங்கந்திகதா²வண்ணனா.

7. ஜா²னந்தரிககதா²வண்ணனா

817-818. இதா³னி ஜா²னந்தரிககதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் ஸமயே “பஞ்சகனயே பஞ்ச ஜா²னானி விப⁴த்தானி, கேவலங் தயோ ஸமாதீ⁴ உத்³தி³ட்டா²”தி அவிதக்கவிசாரமத்தஸ்ஸ ஸமாதி⁴னோ ஓகாஸங் அஜானந்தானங் “பட²மஸ்ஸ ச து³தியஸ்ஸ ச ஜா²னஸ்ஸ அந்தரே ஜா²னந்தரிகா நாம ஏஸா”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஸம்மிதியானஞ்சேவ ஏகச்சானஞ்ச அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “ஜா²னம்பி சேதஸிகா த⁴ம்மா, ப²ஸ்ஸாத³யோபி, தஸ்மா யதி³ ஜா²னந்தரிகா நாம ப⁴வெய்ய, ப²ஸ்ஸந்தரிகாதீ³ஹிபி ப⁴விதப்³ப³”ந்தி சோத³னத்த²ங் அத்தி² ப²ஸ்ஸந்தரிகாதிஆதி³மாஹ .

து³தியஸ்ஸ ச ஜா²னஸ்ஸாதி “யதி³ ஜா²னந்தரிகா நாம ப⁴வெய்ய, து³தியததியாதீ³னிபி ஜா²னானேவ, தேஸம்பி அந்தரிகாய ப⁴விதப்³ப³”ந்தி

சோத³னத்த²ங் வுத்தங். ஸோ கேவலங் லத்³தி⁴யா அபா⁴வேன படிக்கி²பதி
சேவ படிஜானாதி ச. பட²மஸ்ஸ சாதி புட்⁴டோ² லத்³தி⁴வஸேன படிஜானாதி.

819. ஸவிதக்கோ ஸவிசாரோதிஆதி³ “திண்ணம்பி ஸமாதீ⁴னங்
ஸமாதி⁴பா⁴வே ஸமானே அவிதக்கோ விசாரமத்தோவ ஸமாதி⁴
ஜா²னந்தரிகோ, ந இதரோதி கோ எத்த² விஸேஸஹேதூ”தி சோத³னத்த²ங்
வுத்தங்.

820-822. த்³வின்னங் ஜா²னானங் படுப்பன்னானந்தி பட²மது³தியானி
ஸந்தா⁴ய புச்ச²தி. இதரோ “தேஸங் பச்சப்பன்னானங்யேவ அந்தரே
அவிதக்கோ விசாரமத்தோ ஸமாதி⁴ ஜா²னந்தரிகோ நாம ஹோதீ”தி
லத்³தி⁴யா படிஜானாதி. பட²மங் ஜா²னங் நிருத்த⁴ந்தி புட்⁴டோ² திண்ணங்
ஏகக்க²ணே பவத்தி ந யுத்தாதி படிஜானாதி . அவிதக்கோ விசாரமத்தோ
ஸமாதி⁴ பட²மங் ஜா²னந்தி சதுக்கனயவஸேன புச்ச²தி. ஸகவாதீ³ தஸ்மிங்
நயே தஸ்ஸ அபா⁴வா படிக்கி²பதி. நனு தயோ ஸமாதீ⁴தி
எத்தா²யமதி⁴ப்பாயோ - யதா² தேஸு தீஸு ஸமாதீ⁴ஸு த்³வே ஸமாதீ⁴
ஜா²னானேவ, ந ஜா²னந்தரிகா, ஏவங் இதரேனபி ஜா²னேனேவ ப⁴விதப்³பங், ந
ஜா²னந்தரிகாயாதி.

ஜா²னந்தரிககதா²வண்ணனா.

8. ஸமாபன்னோ ஸத்³த³ங் ஸுணாதீதிகதா²வண்ணனா

823-825. இதா³னி ஸமாபன்னோ ஸத்³த³ங் ஸுணாதீதிகதா² நாம ஹோதி.
தத்த² “யஸ்மா பட²மஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸ ஸத்³தோ³ கண்ட³கோ வுத்தோ
ப⁴க³வதா, யதி³ ச ஸமாபன்னோ தங் ந ஸுணெய்ய, கத³ங் கண்ட³கோ ஸியா.
தஸ்மா ஸமாபன்னோ ஸத்³த³ங், ஸுணாதீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
புப்³ப³ஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா
இதரஸ்ஸ. சக்கு²னா ரூபங் பஸ்ஸதீதிஆதி³ “ஸமாபன்னஸ்ஸ தாவ
பஞ்சத்³வாரப்பவத்தங் நத்தி², தஸ்மிங் அஸதி யதி³ ஸோ ஸத்³த³ங்
ஸுணெய்ய, ரூபம்பி பஸ்ஸெய்யா”தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். ஸத்³தோ³
கண்ட³கோதி விக்²பகரத்தா வுத்தங். ஓளாரிகேன ஹி ஸத்³தே³ன ஸோதே
க⁴ட்டிதே பட²மஜ்ஜா²னதோ வுட்டா²னங் ஹோதி, தேனேதங் வுத்தங், தஸ்மா
அஸாத⁴கங். து³தியஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸாதிஆதி³ “யதா² அஞ்ஞோபி கண்ட³கோ
அந்தோஸமாபத்தியங் நத்தி², ஏவங் ஸத்³த³ஸ்ஸவனம்பீ”தி போ³த⁴னத்த²ங்
வுத்தங், தங் ஸப்³ப³ங் உத்தானத்த²மேவாதி.

ஸமாபன்னோ ஸத்³த³ங் ஸுணாதீதிகதா²வண்ணனா.

9. சக்கு²னாரூபங் பஸ்ஸதீதிகதா²வண்ணனா

826-827. இது³னி சக்கு²னா ரூபங் பஸ்ஸதீதிகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “சக்கு²னா ரூபங் தி³ஸ்வா”தி வசனங் நிஸ்ஸாய “பஸாத³சக்கு²மேவ ரூபங் பஸ்ஸதீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங் , தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ சக்கு²னா ரூபங் பஸ்ஸெய்ய, ரூபேன ரூபங் பஸ்ஸெய்யாதீ”தி சோதே³துங் ரூபேன ரூபங் பஸ்ஸதீதி ஆஹ. இதரோ ரூபாயதனங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பித்வா புன புட்டோ² சக்கு²மேவ ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. படிவிஜானாதீதி எத்த² அயமதி⁴ப்பாயோ - பஸ்ஸதீதி ஹி மயங் படிஜானநங் ஸந்தா⁴ய புச்சா²ம, ந சக்க²பஸங்ஹாரமத்தங். தஸ்மா வதே³ஹி தாவ “கிங் தே சக்கு²மா ரூபேன ரூபங் படிவிஜானாதீ”தி. இதரோ புரிமனயேனேவ படிக்கி²பதி சேவ படிஜானாதி ச. அத² நங் “ஏவங் ஸந்தே ரூபங் மனோவிஞ்ஞாணங் ஆபஜ்ஜதி, தஞ்ஹி படிவிஜானாதி நாமா”தி சோதே³துங் ரூபங் மனோவிஞ்ஞாணந்தி ஆஹ. இதரோ லேஸங் அலப⁴ந்தோ படிக்கி²பதேவ. அத்தி² சக்கு²ஸ்ஸ ஆவட்டனாதிஆதி³ “யதி³ சக்கு² படிவிஜானநட்டே²ன பஸ்ஸதி, சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ விய தஸ்ஸாபி ஆவஜ்ஜனாய ப⁴விதப்³ப”ந்தி சோதே³துங் புச்ச²தி. இதரோ யஸ்மா ந ஆவஜ்ஜனபடிப³த்⁴ங் சக்கு², ந தங் ஆவஜ்ஜனானந்தரங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்மா ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதி. ஸோதேன ஸத்³த³ந்திஆதி³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. இத⁴, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² சக்கு²னா ரூபங் பஸ்ஸதீதி ஸஸம்பா⁴ரகதா²னயேன வுத்தங். யதா² ஹி உஸுனா விஜ்ஜந்தோபி “த⁴னுனா விஜ்ஜதீ”தி வுச்சதி, ஏவங் சக்கு²விஞ்ஞாணேன பஸ்ஸந்தோபி “சக்கு²னா பஸ்ஸதீ”தி வுத்தோ, தஸ்மா அஸாத⁴கமேதங். ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோபி.

சக்கு²னா ரூபங் பஸ்ஸதீதிகதா²வண்ணனா.

அட்டா²ரஸமோ வக்³கோ³.

19. ஏகூனவீஸதிமவக்³கோ³

1. கிலேஸபஜஹனகதா²வண்ணனா

828-831. இதா³னி கிலேஸபஜஹனகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “யஸ்மா கிலேஸபஹானங் நாம அத்தி², பஹீனகிலேஸஸ்ஸ ச அதீதாபி கிலேஸா பஹீனாவ ஹொந்தி, அனாக³தாபி, பச்சுப்பன்னாபி, தஸ்மா அதீதேபி கிலேஸே பஜஹதி, அனாக³தேபி, பச்சுப்பன்னேபீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏகச்சானங் உத்தராபத்²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அதீதேதிஆதி³புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ . ஸேஸங் யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி. நத்தி² கிலேஸே ஜஹதீதி இமஸ்மிங் பன பரவாதி³ஸ்ஸ பஞ்ஹே யஸ்மா கசவரங் பஜஹந்தஸ்ஸ கசவரே ச²ட்³ட³னவாயாமோ விய கிலேஸே பஜஹந்தஸ்ஸ ந அதீதாதி³பே⁴தே³ஸு கிலேஸேஸு வாயாமோ அத்தி², நிப்³பா³னாரம்மணே பன அரியமக்³கே³ பவத்திதே கிலேஸா அனுப்பன்னாயேவ நுப்பஜ்ஜந்தீதி பஹீனா நாம ஹொந்தி, தஸ்மா ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதி. தேன ஹி அதீதே கிலேஸே பஜஹதீதிஆதி³ பன யஸ்மா “நத்தி² கிலேஸபஜஹனா”தி ந வத்தப்³பங், தஸ்மா அதீதாதி³பே⁴தே³ பஜஹதீதி ச²லேன வுத்தங்.

கிலேஸபஜஹனகதா²வண்ணனா.

2. ஸுஞ்ஞதகதா²வண்ணனா

832. இதா³னி ஸுஞ்ஞதகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ஸுஞ்ஞதாதி த்³வே ஸுஞ்ஞதா க்²ந்தா⁴னஞ்ச அனத்தலக்க²ணங் நிப்³பா³னஞ்ச. தேஸு அனத்தலக்க²ணங் தாவ ஏகச்சங் ஏகேன பரியாயேன ஸியா ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னங், நிப்³பா³னங், அபரியாபன்னமேவ. இமங் பன விபா⁴கங் அக்³க³ஹெத்வா “ஸுஞ்ஞதா ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னா”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அனிமித்தந்தி ஸப்³புனிமித்தரஹிதங் நிப்³பா³னங். “அப்பணிஹிதோ”திபி தஸ்ஸேவ நாமங். கஸ்மா பனேதங் ஆப⁴தந்தி? அவிப⁴ஜ்ஜவாதீ³வாதே³ தோ³ஸாரோபனத்த²ங். யஸ்ஸ ஹி அவிப⁴ஜித்வா “ஏகதே³ஸேனேவ ஸுஞ்ஞதா ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னா”தி லத்³தி⁴, தஸ்ஸ நிப்³பா³னம்பி ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னந்தி ஆபஜ்ஜதி. இமஸ்ஸ தோ³ஸஸ்ஸாரோபனத்த²ங் “அனிமித்தங் அப்பணிஹித”ந்தி ஆப⁴தங். இதரோ தஸ்ஸ பரியாபன்னபா⁴வங் அனிச்சந்தோ படிக்கி²பதி. ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ⁴ ந அனிச்சோதிஆதி³ நிப்³பா³னஸங்கா²தாய ஸுஞ்ஞதாய அனிச்சபா⁴வாபத்திதோ³ஸத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங்.

833. ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ ஸுஞ்ஞதாதி “யதி³ அஞ்ஞஸ்ஸ க²ந்த⁴ஸ்ஸ ஸுஞ்ஞதா அஞ்ஞக்க²ந்த⁴பரியாபன்னா, ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴ஸ்ஸுஞ்ஞதாயபி ஸேஸக்க²ந்த⁴பரியாபன்னாய ப⁴விதப்³ப³”ந்தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ ஸுஞ்ஞதா ந வத்தப்³ப³திஆதி³ “யதி³ ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴ஸ்ஸுஞ்ஞதா ஸேஸக்க²ந்த⁴பரியாபன்னா ந ஹோதி, ஸேஸக்க²ந்த⁴ஸ்ஸுஞ்ஞதாபி ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னா ந ஹோதி”தி படிஸோமத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங்.

834. ஸுஞ்ஞமித³ங், பி⁴க்க²வே, ஸங்கா²ராதி ஸுத்தங் பரஸமயதோ ஆப⁴தங். தத்த² ஸங்கா²ராதி “ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரா அனிச்சா”தி ஆக³தட்டா²னே விய பஞ்சக்க²ந்தா⁴, தே ச அத்தத்தனியஸுஞ்ஞத்தா ஸுஞ்ஞதாதி ஸாஸனாவசரங் ஹோதி, ந விருஜ்ஜ²தி, தஸ்மா அனுஞ்ஞாதங். யஸ்மா பனேதங் ந ஸுஞ்ஞதாய ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னபா⁴வங் தீ³பேதி, தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

ஸுஞ்ஞதகதா²வண்ணனா.

3. ஸாமஞ்ஞப²லகதா²வண்ணனா

835-836. இதா³னி ஸாமஞ்ஞப²லகதா² நாம ஹோதி. தத்த² மக்³க³வீதி²யம்பி ப²லஸமாபத்திவீதி²யம்பி அரியமக்³க³ஸ்ஸ விபாகசித்தங் ஸாமஞ்ஞப²லங் நாமாதி ஸகஸமயே ஸன்னிட்டா²னங். யேஸங் பன ததா² அக்³க³ஹெத்வா “கிலேஸபஹானஞ்சேவ ப²லுப்பத்தி ச ஸாமஞ்ஞப²லங், தஸ்மா அஸங்க²த”ந்தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³ப³ஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா யதா² பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

ஸாமஞ்ஞப²லகதா²வண்ணனா.

4. பத்திகதா²வண்ணனா

837-840. இதா³னி பத்திகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “யங் யங் படிஸப்³ப⁴தி, தஸ்ஸ தஸ்ஸ படிஸாபோ⁴ பத்தி நாம. ஸா ச அஸங்க²தா”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³ப³ஸேலியானஞ்ஞேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமிதா⁴பி ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி . ந வத்தப்³ப³ந்திஆதி³ யாய லத்³தி⁴யா பத்தி அஸங்க²தாதி மஞ்ஞதி, தங் பகாஸேதுங் வுத்தங். தத்த² ஸகவாதீ³ “ந ஹேவங் வத்தப்³பே³”தி படிக்கி²பந்தோ கேவலங் பத்தியா ரூபாதி³பா⁴வங் ந ஸம்படிச்ச²தி. ந ஹி பத்தி நாம கோசி த⁴ம்மோ அத்தி², ந பன அஸங்க²தபா⁴வங் அனுஜானாதி. இதரோ பன படிக்கே²பமத்தேனேவ

அஸங்க²தாதி லத்³தி⁴ங் பதிட்ட²பேதி, ஸா அயோனிஸோ பதிட்டா²பிதத்தா அப்பதிட்டி²தாயேவாதி.

பத்திகதா²வண்ணனா.

5. தத²தாகதா²வண்ணனா

841-843. இதா³னி தத²தாகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “ரூபாதீ³னங் ஸப்³ப³த⁴ம்மானங் ரூபாதீ³ஸபா⁴வதாஸங்கா²தா தத²தா நாம அத்தி², ஸா ச ஸங்க²தேஸு ரூபாதீ³ஸு அபரியாபன்னத்தா அஸங்க²தா”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏகச்சானங் உத்தராபத²கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ , படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமிதா⁴பி ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா பாகடமேவாதி.

தத²தாகதா²வண்ணனா.

6. குஸலகதா²வண்ணனா

844-846. இதா³னி குஸலகதா² நாம ஹோதி. தத்த² அனவஜ்ஜம்பி குஸலங் இட்ட²பாகம்பி. அனவஜ்ஜங் நாம கிலேஸவிப்பயுத்தங். அயங் நயோ ட²பெத்வா அகுஸலங் ஸப்³ப³த⁴ம்மே ப⁴ஜதி. இட்ட²விபாகங் நாம ஆயதிங் உபபத்திபவத்தேஸு இட்ட²ப²லனிப்பா²த³கங் புஞ்ஞங். அயங் நயோ குஸலத்திகே ஆதி³பத³மேவ ப⁴ஜதி. யேஸங் பன இமங் விபா⁴க³ங் அக்³க³ஹெத்வா அனவஜ்ஜபா⁴வமத்தேனேவ நிப்³பா³னங் குஸலந்தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங், தேஸங் இட்ட²விபாகட்டே²ன நிப்³பா³னஸ்ஸ குஸலதாபா⁴வங் தீ³பேதுங் புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, அத்தனோ லத்³தி⁴வஸேன படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமிதா⁴பி ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா உத்தானத்த²மேவாதி.

குஸலகதா²வண்ணனா.

7. அச்சந்தனியாமகதா²வண்ணனா

847. இதா³னி அச்சந்தனியாமகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “ஸகிங் நிமுக்கோ³ நிமுக்கோ³வ ஹோதீ”தி (அ. நி. 7.15) ஸுத்தங் நிஸ்ஸாய “அத்தி² புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ அச்சந்தனியாமதா”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏகச்சானங் உத்தராபத²கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. மாதுகா⁴தகோதிஆதி³ “நியதமிச்சா²தி³ட்டி²கஸ்ஸ ச மாதுகா⁴தகாதீ³னஞ்ச ஸமானே மிச்ச²த்தனியாமே மாதுகா⁴தகாதீ³ஹிபி தே அச்சந்தனியதேஹி ப⁴விதப்³ப³”ந்தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். இதரோ “நியதமிச்சா²தி³ட்டி²கோ

ஸங்ஸாரகா²ணுகோ ப⁴வந்தரேபி நியதோவ இமே பன ஏகஸ்மிஞ்ஞேவ
அத்தபா⁴வே²தி லத்³தி⁴யா ந ஹேவந்தி படிக்கி²பதி .

848. விசிகிச்சா² உப்பஜ்ஜெய்யாதி “அயங் நியதோ வா நோ வா”தி ஏவங்
உப்பஜ்ஜெய்யாதி புச்ச²தி. இதரோ அனுப்பத்திகாரணங் அபஸ்ஸந்தோ
படிஜானாதி. நுப்பஜ்ஜெய்யாதி புட்டோ² பன யங் தி³ட்டி²ங் ஆஸேவந்தோ
நியாமங் ஓக்கந்தோ, தத்த² அனுப்பத்திங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ததோ
பஹீனாதி புட்டோ² மக்³கே³ன அப்பஹீனத்தா படிக்கி²பதி, தங் தி³ட்டி²ங்
ஆரப்³ப⁴ அஸமுதா³சாரதோ படிஜானாதி. அத² நங் யஸ்மா பஹானங் நாம
வினா அரியமக்³கே³ன நத்தி², தஸ்மா தஸ்ஸ வஸேன சோதே³துங்
ஸோதாபத்திமக்³கே³னாதிஆதி³மாஹ. ஸோ ஏகமக்³கே³னாபி அப்பஹீனத்தா
படிக்கி²பதி. புன கதமேனாதி புட்டோ² மிச்சா²மக்³கங் ஸந்தா⁴ய
அகுஸலேனாதிஆதி³மாஹ.

849. உச்சே²த³தி³ட்டி² உப்பஜ்ஜெய்யாதி து³தியனியாமுப்பத்திங் புச்ச²தி.
இதரோ யஸ்மா “யேபி தே ஓக்கலா வயபி⁴ஞ்ஞா நத்தி²கவாதா³ அகிரியவாதா³
அஹேதுகவாதா³”தி (ம. நி. 3.143) வசனதோ திஸ்ஸோபி நியதமிச்சா²தி³ட்டி²யோ
ஏகஸ்ஸ உப்பஜ்ஜந்தி, தஸ்மா படிஜானாதி.

850. அத² நங் “ந ச நாம ஸோ அச்சந்தனியாமோ”தி சோதே³துங்
ஹஞ்சீதிஆதி³மாஹ. அச்சந்தனியதஸ்ஸ ஹி து³தியனியாமோ நிரத்த²கோ.
நுப்பஜ்ஜெய்யாதி பஞ்ஹே யங் ஸஸ்ஸததி³ட்டி²யா ஸஸ்ஸதந்தி க³ஹிதங்,
ததே³வ உச்சி²ஜ்ஜிஸ்ஸதீதி க³ஹெத்வா அனுப்பத்திங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி.
பஹீனாதி புட்டோ² மக்³கே³ன அப்பஹீனத்தா படிக்கி²பதி, வுத்தனயேன
அனுப்பஜ்ஜனதோ படிஜானாதி. ஸஸ்ஸததி³ட்டி² உப்பஜ்ஜெய்யாதிஆதி³ஸுபி
ஏஸேவ நயோ. ஸேஸங் விசிகிச்சா²வாரே வுத்தனயமேவ.

851-852. ந வத்தப்³ப³ந்தி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, ஸுத்தஸ்ஸ அத்தி²தாய
படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. ந பன ஸோ ப⁴வந்தரேபி நிமுக³கோ³வ.
இமஸ்மிஞ்ஞேவ ஹி ப⁴வே அப⁴ப்³போ³ ஸோ தங் தி³ட்டி²ங் பஜஹிதுந்தி
அயமெத்த² அதி⁴ப்பாயோ, தஸ்மா அஸாத⁴கமேதந்தி. ஸப்³ப³காலங்
உம்முஜ்ஜித்வா நிமுஜ்ஜதீதிஆதி³ வசனமத்தே அபி⁴னிவேஸங் அகத்வா
அத்தோ² பரியேஸிதப்³போ³தி த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தந்தி.

அச்சந்தனியாமகதா²வண்ணனா.

8. இந்த³ரியகதா²வண்ணனா

853-856. இதா³னி இந்த³ரியகதா² நாம ஹோதி. தத்த² லோகியா ஸத்³தா⁴
ஸத்³தா⁴ ஏவ நாம, ந ஸத்³தி⁴ந்த³ரியங். ததா² லோகியங் வீரியங்...பே... ஸதி...

ஸமாதி⁴... பஞ்ஞா பஞ்ஞாயேவ நாம, ந பஞ்ஞிந்த்³ரியந்தி யேஸங் லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி ஹேதுவாதா³னஞ்சேவ மஹிஸாஸகானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய
புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ . நத்தி² லோகியா
ஸத்தா⁴திஆதி³ யஸ்மா லோகியாபி ஸத்தா⁴த³யோவ த⁴ம்மா
அதி⁴பதியட்டே²ன இந்த்³ரியங், ந ஸத்தா⁴தீ³ஹி அஞ்ஞங்
ஸத்தி⁴ந்த்³ரியாதி³ நாம அத்தி², தஸ்மா லோகியானம்பி
ஸத்தா⁴தீ³னஞ்ஞேவ ஸத்தி⁴ந்த்³ரியாதி³பா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங்.
அத்தி² லோகியோ மனோதிஆதி³ யதா² தே லோகியாபி மனாத³யோ த⁴ம்மா
மனிந்த்³ரியாதீ³னி, ஏவங் லோகியா ஸத்தா⁴த³யோபி ஸத்தி⁴ந்த்³ரியானீதி
உபமாய தஸ்ஸத்த²ஸ்ஸ விபா⁴வனத்த²ங் வுத்தங். ஸேஸமெத்த²
யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

இந்த்³ரியகதா²வண்ணனா.

ஏகூனவீஸதிமோ வக்³கோ³.

20. வீஸ்திமவக்³கோ³

1. அஸஞ்சிச்சகதா²வண்ணனா

857-862. இதா³னி அஸஞ்சிச்சகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “ஆனந்தரியவத்தா²னி நாம க³ருனி பா⁴ரியானி, தஸ்மா அஸஞ்சிச்சாபி தேஸு வத்தா²ஸு விகோபிதேஸு ஆனந்தரிகோ ஹோதி²தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏகச்சானங் உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அஸஞ்சிச்சாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, லத்³தி⁴வஸேன படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யஸ்மா ஆனந்தரியகம்மங் நாம கம்மபத²ப்பத்தங். யதி³ ச அஸஞ்சிச்ச கம்மபத²பே⁴தோ³ ஸியா, அவஸேஸா பாணாதிபாதாத³யோபி அஸஞ்சிச்ச ப⁴வெய்யு²ந்தி சோத³னத்த²ங் அஸஞ்சிச்சபாணங் ஹந்த்வாதிஆதி³மாஹ. இதரோ ததா²ருபாய லத்³தி⁴யா அபா⁴வேன படிக்கி²பதி. ஸேஸங் யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி. ந வத்தப்³பங் மாதுகா⁴தகோதி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, ரோக³படிகாராதி³காலே அஸஞ்சிச்ச கா⁴தங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. நனு மாதா ஜீவிதா வோரோபிதாதி பஞ்ஹேபி அஸஞ்சிச்ச வோரோபிதங் ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸேவ. ஏவங் அதி⁴ப்பாயங் பன அக்³க³ஹெத்வா ஹஞ்சீதி லத்³தி⁴பதிட்டா²பனங் இதரஸ்ஸ. தங் அயோனிஸோ பதிட்டா²பிதத்தா அப்பதிட்டி²தமேவ. பிதுகா⁴தகாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஸங்க⁴பே⁴த³கே பன த⁴ம்மஸஞ்ஞிங் ஸந்தா⁴ய ஸங்க⁴பே⁴தோ³ ஆனந்தரிகோதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, “ஸங்க⁴ங் ஸமக்³ங் பெ⁴த்வான, கப்பங் நிரயம்ஹி பச்சதீ²தி வசனங் அயோனிஸோ க³ஹெத்வா படிஞ்ஞா பரவாதி³ஸ்ஸ. புன ஸப்³பே³தி புட்டோ² ஸகபக்கே² த⁴ம்மஸஞ்ஞிங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி, பரபக்கே² த⁴ம்மஸஞ்ஞிங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. த⁴ம்மஸஞ்ஞீதி பஞ்ஹத்³வயேபி ஏஸேவ நயோ. நனு வத்தங் ப⁴க³வதாதி ஸுத்தங் ஏகந்தேனேவ த⁴ம்மவாதி³ஸ்ஸ ஆனந்தரிகபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் வத்தங். ஆபாயிகோ நேரயிகோதி கா³தா²யபி அத⁴ம்மவாதீ³யேவ அதி⁴ப்பேதோ. இதரோ பன அதி⁴ப்பாயங் அக்³க³ஹெத்வா லத்³தி⁴ங் பதிட்ட²பேதி. ஸா அயோனிஸோ பதிட்டா²பிதத்தா அப்பதிட்டி²தாயேவாதி.

அஸஞ்சிச்சகதா²வண்ணனா.

2. ஞாணகதா²வண்ணனா

863-865. இதா³னி ஞாணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² து³வித⁴ங் ஞாணங் - லோகியஞ்ச லோகுத்தரஞ்ச. லோகியங் ஸமாபத்திஞாணம்பி ஹோதி தா³னாதி³வஸேன பவத்தங் கம்மஸ்ஸகதஞாணம்பி; லோகுத்தரங் ஸச்சபரிச்சே²த³கங் மக்³க³ஞாணம்பி ப²லஞாணம்பி. இமங் பன விபா⁴க³ங்

அகத்வா “ஸச்சபரிச்சே²த³கமேவ ஞாணங் ந இதரங், தஸ்மா நத்தி²
 புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ ஞாண”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஹேதுவாதா³னங்,
 தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. பஞ்ஞாதிஆதி³
 ஞாணவேவசனத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். தேனேதங் தீ³பேதி - யதி³ தஸ்ஸ
 ஞாணங் நத்தி², பஞ்ஞாத³யோபி நத்தி². அத² பஞ்ஞாத³யோ அத்தி², ஞாணம்பி
 அத்தி². கஸ்மா? பஞ்ஞாதீ³னங் ஞாணதோ அனஞ்ஞத்தாதி. பட²மங்
 ஜா²னந்திஆதி³ ஸமாபத்திஞாணஸ்ஸ த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். தா³னங்
 த³தெ³ய்யாதிஆதி³ கம்மஸ்ஸகதஞாணஸ்ஸ. து³க்க²ங் பரிஜானாதீதி
 லோகுத்தரமக்³ஞாணமேவ தீ³பேதி, ந ச லோகுத்தரமேவ ஞாணந்தி.

ஞாணகதா²வண்ணனா.

3. நிரயபாலகதா²வண்ணனா

866. இதா³னி நிரயபாலகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “நிரயே நேரயிககம்மானேவ
 நிரயபாலருபவஸேன வதெ⁴ந்தி, நத்தி² நிரயபாலா நாம ஸத்தா”தி யேஸங்
 லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
 படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ தத்த² நிரயபாலா ந ஸியுங்,
 கம்மகாரணாபி ந ப⁴வெய்யுங். காரணிகேஸு ஹி ஸதி காரணா”தி சோதே³துங்
 நத்தி² நிரயேஸுதிஆதி³மாஹ.

867-868. அத்தி² மனுஸ்ஸேஸுதி பச்சக்கே²ன ஞாபனத்த²ங். யதா² ஹி
 மனுஸ்ஸேஸு ஸதி காரணிகேஸு காரணா, ஏவங் தத்தா²பீதி அயமெத்த²
 அதி⁴ப்பாயோ. அத்தி² நிரயேஸுதி புச்சா² பரவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.
 ந வெஸ்ஸபூ⁴ நோபி ச பெத்திராஜாதி பரவாதி³னா ஸகஸமயதோ ஸுத்தங்
 ஆப⁴தங். தங் பன ஸாஸனாவசரிகந்தி ஸகவாதி³னா அனுஞ்ஞாதங். தத்த²
 வெஸ்ஸபூ⁴தி ஏகோ தே³வோ. பெத்திராஜாதி பெத்திவிஸயே
 பேதமஹித்³தி⁴கோ. ஸோமாத³யோ பாகடா ஏவ. இத³ங் வுத்தங் ஹோதி -
 அத்தனோ கம்மேஹி இதோ பணுன்னங் பரலோகங் பத்தங் புரிஸங் ந ஏதே
 வெஸ்ஸபூ⁴ஆத³யோ ஹனந்தி. யேஹி பன ஸோ கம்மேஹி தத்த²
 பணுன்னோ, தானி ஸகானி கம்மானியேவ நங் தத்த² ஹனந்தீதி
 கம்மஸ்ஸகதங் தீ³பேதி, ந நிரயபாலானங் அபா⁴வங். ஸகவாதி³னா பன
 தமேனங், பி⁴க்க²வேதி ஆப⁴தானி ஸுத்தபதா³னி நீதத்தா²னேவாதி.

நிரயபாலகதா²வண்ணனா.

4. திரச்சா²னகதா²வண்ணனா

869-871. இதா³னி திரச்சா²னகதா² நாம ஹோதி. தத்த² தே³வேஸு
 ஏராவணாத³யோ தே³வபுத்தா ஹத்தி²வண்ணங் அஸ்ஸவண்ணங் விசுப்ப³ந்தி,

நத்தி² தத்த² திரச்சா²னக³தா. யேஸங் பன திரச்சா²னவண்ணினோ தே³வபுத்தே
தி³ஸ்வா “அத்தி² தே³வேஸு திரச்சா²னக³தா”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
அந்த⁴கானங் ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.
அத² நங் “யதி³ தே³வயோனியங் திரச்சா²னக³தா ஸியுங், திரச்சா²னயோனியம்பி
தே³வா ஸியு”ந்தி சோதே³துங் அத்தி² திரச்சா²னக³தேஸு³திஆதி³மாஹ.
கீடாதிஆதி³ யேஸங் ஸோ அபா⁴வங் இச்ச²தி, தே த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங்.
ஏராவணோதி பஞ்ஹே தஸ்ஸ அத்தி²தாய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ , ந
திரச்சா²னக³தஸ்ஸ. ஹத்தி²ப³ந்தா⁴திஆதி³ “யதி³ தத்த² ஹத்தி²ஆத³யோ
ஸியுங், ஹத்தி²ப³ந்தா⁴த³யோபி ஸியு”ந்தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். தத்த²
யாவஸிகாதி யவஸ்ஸ தா³யகா. காரணிகாதி ஹத்தா²சரியாத³யோ, யேஹி
தே நானாவித⁴ங் காரணங் கரெய்யுங். ப⁴த்தகாரகாதி ஹத்தி²ஆதி³னங்
ப⁴த்தரந்த⁴கா. ந ஹேவந்தி ததா² அனிச்ச²ந்தோ படிக்கி²பதி².

திரச்சா²னகதா²வண்ணனா.

5. மக்³க³தா²வண்ணனா

872-875. இதா³னி மக்³க³தா² நாம ஹோதி. தத்த² யேஸங் “புப்³பே³வ கோ²
பனஸ்ஸ காயகம்மங் வசீகம்மங் ஆஜீவோ ஸுபரிஸுத்³தோ⁴ ஹோதி”தி (அ.
நி. 3.431) இத³ஞ்சேவ ஸுத்தங் ஸம்மாவாசாகம்மந்தாஜீவானஞ்ச
சித்தவிப்பயுத்ததங் நிஸ்ஸாய “நிப்பரியாயேன பஞ்சங்கி³கோவ மக்³கோ³”தி
லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹிஸாஸகானங், தே ஸந்தா⁴ய பஞ்சங்கி³கோதி
புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸம்மாவாசா மக்³க³ங்க³ங், ஸா
ச ந மக்³கோ³திஆதி³ பரஸமயவஸேன வுத்தங். பரஸமயஸ்மிஞ்ஹி
ஸம்மாவாசாத³யோ மக்³க³ங்க³ந்தி ஆக³தா. ரூபத்தா பன மக்³கோ³ ந ஹோதி
வண்ணிதா. ஸம்மாதி³ட்டி² மக்³க³ங்க³ந்திஆதி³ மக்³க³ங்க³ஸ்ஸ அமக்³க³தா நாம
நத்தீ²தி த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். புப்³பே³வ கோ² பனஸ்ஸாதி ஸுத்தே
பரிஸுத்³த⁴ஸீலஸ்ஸ மக்³க³பா⁴வனா நாம ஹோதி, ந இதரஸ்ஸாதி
ஆக³மனியபடிபதா³ய விஸுத்³தி⁴பா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் “காயகம்மங்
வசீகம்மங் ஆஜீவோ ஸுபரிஸுத்³தோ⁴ ஹோதி”தி வுத்தங், ந இமேஹி வினா
பஞ்சங்கி³கபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங். தேனேவாஹ “ஏவமஸ்ஸாயங் அரியோ
அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³ பா⁴வனாபாரிபூரிங் கச்ச²தி”தி. ஸகவாதி³னா
ஆப⁴தஸுத்தங் நீதத்த²மேவாதி.

மக்³க³தா²வண்ணனா.

6. ஞாணகதா²வண்ணனா

876-877. இதா³னி ஞாணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² த⁴ம்மசக்கப்பவத்தனே
த³வாத³ஸாகாரஞாணங் ஸந்தா⁴ய “த³வாத³ஸவத்து²கங் ஞாணங்

லோகுத்தர¹ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³பு³ஸேலியானங், தே
ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “ஸசே தங்
த்³வாத³ஸவத்து²கங், த்³வாத³ஸஹி மக்³க³ஞாணேஹி ப⁴விதப்³ப³”ந்தி
சோதே³துங் த்³வாத³ஸாதிஆதி³மாஹ. இதரோ மக்³க³ஸ்ஸ ஏகத்தங் ஸந்தா⁴ய
படிக்கி²பதி, ஏகேகஸ்மிங் ஸச்சே ஸச்சஞாணகிச்சஞாணகதஞாணானங் வஸேன
ஞாணனானத்தங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. த்³வாத³ஸ
ஸோதாபத்திமக்³கா³திஆதி³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. நனு வுத்தங் ப⁴க³வதாதி
ஸுத்தங் ஸத்³தி⁴ங் புப்³பு³பா⁴க³பரபா⁴கே³ஹி ஞாணனானத்தங் தீ³பேதி, ந
அரியமக்³க³ஸ்ஸ த்³வாத³ஸ ஞாணதங். தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

ஞாணகதா²வண்ணனா.

வீஸதிமோ வக்³கோ³.

சதுத்த²பண்ணாஸகோ ஸமத்தோ.

21. ஏகவீஸ்திமவக்³கோ³

1. ஸாஸனகதா²வண்ணனா

878. இதா³னி ஸாஸனகதா² நாம ஹோதி. தத்த² திஸ்ஸோ ஸங்கீ³தியோ ஸந்தா⁴ய “ஸாஸனங் நவங் கத”ந்தி ச “அத்தி² கோசி ததா²க³தஸ்ஸ ஸாஸனங் நவங் கரோதி”தி ச “லப்³பா⁴ ததா²க³தஸ்ஸ ஸாஸனங் நவங் காது”ந்தி ச யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏகச்சானங் உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய தீஸுபி கதா²ஸு புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸதிபட்டா²னாதிஆதி³ ஸாஸனங் நாம ஸதிபட்டா²னாத³யோ சேவ அரியத⁴ம்மா, குஸலாதீ³னஞ்ச தே³ஸனா. தத்த² யேஸங் ப⁴க³வதா தே³ஸிதா ஸதிபட்டா²னாத³யோ, ட²பெத்வா தே அஞ்ஞேஸங் வா ஸதிபட்டா²னாதீ³னங் கரணேன அகுஸலாதீ³னங் வா குஸலாதி³பா⁴வகரணேன ஸாஸனங் நவங்கதங் நாம ப⁴வெய்ய, கிங் தங் ஏவங் கதங் கேனசி, அத்தி² வா கோசி ஏவங் கரோதி, லப்³பா⁴ வா ஏவங் காதுந்தி தீஸுபி புச்சா²ஸு சோத³னத்த²ங் வுத்தங். ஸேஸங் ஸப்³பத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

ஸாஸனகதா²வண்ணனா.

2. அவிவித்தகதா²வண்ணனா

879-880. இதா³னி அவிவித்தகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ யோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னோ, ஸோ தேன அவிவித்தோ நாமாதி இத³ங் ஸகஸமயே ஸன்னிட்டா²னங். யஸ்மா பன புது²ஜ்ஜனேன தேதா⁴துகா த⁴ம்மா அபரிஞ்ஞாதா, தஸ்மா ஸோ ஏகக்க²ணேயேவ ஸப்³பே³ஹிபி தேதா⁴துகேஹி த⁴ம்மேஹி அவிவித்தோதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி தேஸஞ்ஞேவ, தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ப²ஸ்ஸேஹீதிஆதி³ ஸப்³பே³ஸங் ப²ஸ்ஸாதீ³னங் ஏகக்க²ணே பவத்திதோ³ஸத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். ஸேஸங் ஸப்³பத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

அவிவித்தகதா²வண்ணனா.

3. ஸஞ்ஞோஜனகதா²வண்ணனா

881-882. இதா³னி ஸஞ்ஞோஜனகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா அரஹா ஸப்³பங் புத்³த⁴விஸயங் ந ஜானாதி, தஸ்மா தஸ்ஸ தத்த² அவிஜ்ஜாவிசிகிச்சா²ஹி அப்பஹீனாஹி ப⁴விதப்³பந்தி ஸஞ்ஞாய “அத்தி² கிஞ்சி ஸஞ்ஞோஜனங் அப்பஹாய அரஹத்தப்பத்தீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,

படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத்தி² கிஞ்சி ஸக்காயதி³ட்²திஆதி³ அரஹதோ
 ஸப்³புஸங்யோஜனப்பஹானத்³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். ஸப்³புங்
 பு³த்³த்⁴விஸயந்தி பஞ்ஹத்³வயே அரஹதோ ஸப்³புஞ்ஞுதஞ்ஞாணாபா⁴வேன
 படிஸேதோ⁴ கதோ, ந அவிஜ்ஜாவிசிகிச்சா²னங் அப்பஹானேன. இதரோ பன
 தேஸங் அப்பஹீனதங் ஸந்தா⁴ய தேன ஹீதி லத்³தி⁴ங் பதிட்ட²பேதி. ஸா
 அயோனிஸோ பதிட்டா²பிதத்தா அப்பதிட்டி²தாவ ஹோதீதி.

ஸஞ்ஞோஜனகதா²வண்ணனா.

4. இத்³தி⁴கதா²வண்ணனா

883-884. இதா³னி இத்³தி⁴கதா² நாம ஹோதி. தத்த² இத்³தி⁴ நாமேஸா
 கத்த²சி இஜ்ஜ²தி, கத்த²சி ந இஜ்ஜ²தி, அனிச்சாதீ³னங் நிச்சாதி³கரணே
 ஏகந்தேனேவ ந இஜ்ஜ²தி. ஸபா⁴க³ஸந்ததிங் பன பரிவத்தெத்வா
 விஸபா⁴க³ஸந்ததி³கரணே வா ஸபா⁴க³ஸந்ததி³வஸேனேவ சிரதரப்பவத்தனே
 வா யேஸங் அத்தா²ய கரியதி, தேஸங் புஞ்ஞாதீ³னி காரணானி நிஸ்ஸாய
 கத்த²சி இஜ்ஜ²தி, பி⁴க்க²னங் அத்தா²ய பானியஸ்ஸ ஸப்பிகீ²ராதி³கரணே விய
 மஹாதா⁴துனிதா⁴னே தீ³பாதீ³னங் சிரஸந்தானப்பவத்தனே விய சாதி இத்³ங்
 ஸகஸமயே ஸன்னிட்டா²னங். யங் பன ஆயஸ்மா பிலிந்த³வச்சோ² ரஞ்ஞோ
 பாஸாத³ங் ஸுவண்ணந்தவேவ அதி⁴முச்சி, தங் நிஸ்ஸாய யேஸங் “அத்தி²
 அதி⁴ப்பாயஇத்³தி⁴”தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய
 அத்தி² அதி⁴ப்பாயஇத்³தி⁴ புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ. தத்த²
 அதி⁴ப்பாயஇத்³தி⁴ அதி⁴ப்பாயஇத்³தி⁴, யதா²தி⁴ப்பாயங்
 இஜ்ஜ²னஇத்³தி⁴ அத்தோ². ஆமந்தாதி லத்³தி⁴மத்தே ட²த்வா படிஞ்ஞா
 பரவாதி³ஸ்ஸ. அத² நங் அனிச்சாதீ³னங் நிச்சாதி³தாய அனுயுஞ்ஜிதுங்
 நிச்சபண்ணா ருக்கா² ஹொந்தூதிஆதி³மாஹ. ஸேஸமெத்த²
 உத்தானத்த²மேவ. லத்³தி⁴பதிட்டா²பனே ஸுவண்ணோ ச பனாஸீதி ரஞ்ஞோ
 புஞ்ஞாபனிஸ்ஸயேன ஆஸி, ந கேவலங் தே²ரஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயேனேவ.
 தஸ்மா அஸாத⁴கமேதந்தி.

இத்³தி⁴கதா²வண்ணனா.

5. பு³த்³த்⁴கதா²வண்ணனா

885. இதா³னி பு³த்³த்⁴கதா² நாம ஹோதி. தத்த² ட²பெத்வா தஸ்மிங் தஸ்மிங்
 காலே ஸரீரவேமத்ததங் ஆயுவேமத்ததங் பபா⁴வேமத்ததஞ்ச ஸேஸேஹி
 பு³த்³த்⁴த்⁴ம்மேஹி பு³த்தா⁴னங் பு³த்தே⁴ஹி ஹீனாதி³ரேகதா நாம நத்தி².
 யேஸங் பன அவிஸேஸேனேவ அத்தீ²தி லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
 அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய அத்தி² பு³த்தா⁴னந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
 படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் பு³த்³த்⁴த்⁴ம்மேஹி அனுயுஞ்ஜிதுங்

ஸ்திபட்டா²னதோதிஆதி³மாஹ. இதரோ தேஸங் வஸேன ஹீனாதிரேகதங்
அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதியேவாதி.

பு³த்³த⁴கதா²வண்ணனா.

6. ஸப்³பு³தி³ஸாகதா²வண்ணனா

886. இதா³னி ஸப்³பு³தி³ஸாகதா² நாம ஹோதி. தத்த² சதூஸு தி³ஸாஸு
ஹெட்டா² உபரீதி ஸமந்ததோ லோகதா⁴துஸன்னிவாஸங்,
ஸப்³பு³லோகதா⁴தூஸு ச பு³த்தா⁴ அத்தீ²தி அத்தனோ விகப்பஸிப்பங்
உப்பாதெ³த்வா “ஸப்³பு³தி³ஸாஸு பு³த்தா⁴ திட்ட²ந்தீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி மஹாஸங்கி⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ,
படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. புரத்தி²மாயாதி புட்டோ² ஸக்யமுனிங் ஸந்தா⁴ய
படிக்கி²பதி. புன புட்டோ² லத்³தி⁴வஸேன அஞ்ஞலோகதா⁴துயங் டி²தங்
ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. கின்னாமோ ஸோ ப⁴க³வாதிஆதி³ “ஸசே த்வங்
ஜானாஸி, நாமாதி³வஸேன நங் கதே²ஹீ”தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். இமினா
உபாயேன ஸப்³பு³த்த² அத்தோ² வேதி³தப்³போ³தி.

ஸப்³பு³தி³ஸாகதா²வண்ணனா.

7. த⁴ம்மகதா²வண்ணனா

887-888. இதா³னி த⁴ம்மகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா ரூபாத³யோ
ரூபாதி³ஸபா⁴வேன நியதா ந தங் ஸபா⁴வங் விஜஹந்தி, தஸ்மா
ஸப்³பு³த⁴ம்மா நியதாதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானஞ்சேவ
ஏகச்சானஞ்ச உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய ஸப்³பே³ த⁴ம்மாதி புச்சா²
ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “ஸசே தே நியதா,
மிச்ச²த்தனியதா வா ஸியுங் ஸம்மத்தனியதா வா, இதோ அஞ்ஞோ நியாமோ
நாம நத்தீ²தி சோதே³துங் மிச்ச²த்தனியதாதிஆதி³மாஹ. தத்த² படிக்கே²போ ச
படிஞ்ஞா ச பரவாதி³ஸ்ஸ. ரூபங் ரூபட்டே²னாதிஆதி³ யேனத்தே²ன நியதாதி
வத்³தி, தஸ்ஸ வஸேன சோதே³துங் வுத்தங். தத்ராயங் அதி⁴ப்பாயோ -
ரூபஞ்ஹி ரூபட்டே²ன நியதந்தி ரூபங் ரூபமேவ, ந வேத³னாதி³ஸபா⁴வந்தி
அதி⁴ப்பாயேன வத்தப்³பங், இதோ அஞ்ஞதா² ந வத்தப்³பங். கஸ்மா?
ரூபட்ட²தோ அஞ்ஞஸ்ஸ ரூபஸ்ஸ அபா⁴வா. ரூபஸபா⁴வோ ஹி
ரூபட்டோ², ரூபஸபா⁴வோ ச ரூபமேவ, ந ரூபதோ அஞ்ஞோ. வேத³னாதீ³ஹி
பனஸ்ஸ நானத்தபஞ்ஞாபனத்த²ங் ஏஸ வோஹாரோ ஹோதீ³தி. தஸ்மா “ரூபங்
ரூபட்டே²ன நியத”ந்தி வத்³ந்தேன ரூபங் நியதந்தி வுத்தங் ஹோதி. நியதஞ்ச
நாம மிச்ச²த்தனியதங் வா ஸியா ஸம்மத்தனியதங் வா, இதோ அஞ்ஞோ
நியாமோ நாம நத்தீ²தி. அத² கஸ்மா படிஜானாதீ³தி? அத்த²ந்தரவஸேன. ரூபங்
ரூபட்டே²ன நியதந்தி எத்த² ஹி ரூபங் ரூபமேவ, ந வேத³னாதி³ஸபா⁴வந்தி

அயமத்தோ². தஸ்மா படிஜானாதி. இதோ அஞ்ஞதா² பனஸ்ஸ நியதத்தங்
நத்தீ²தி புன தேனேவ நயேன சோதே³துங் மிச்ச²த்தனியதந்திஆதி³மாஹ . தங்
ஸப்³பங் உத்தானத்த²மேவ. தேன ஹி ரூபந்தி லத்³தி⁴பி அயோனிலோ
பதிட்டா²பிதத்தா அப்பதிட்டி²தாவ ஹோதீதி.

த⁴ம்மகதா²வண்ணனா.

8. கம்மகதா²வண்ணனா

889-891. இதா³னி கம்மகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “யஸ்மா
தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னியாதீ³னி தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னியட்டா²தீ³ஹி நியதானி,
தஸ்மா ஸப்³பே³ கம்மா நியதா²தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி
தேஸஞ்ஞேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ.
தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னியட்டே²ன நியதந்தி எத்த² தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னியங்
தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னியட்ட²மேவ. ஸசே தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே விபாகங் தா³துங்
ஸக்கோதி தே³தி, நோ சே அஹோஸிகம்மங் நாம ஹோதீதி இமமத்த²ங்
ஸந்தா⁴ய படிஞ்ஞா ஸகவாதி³ஸ்ஸ. மிச்ச²த்தஸம்மத்தனியாமவஸேன
பனேதங் அனியதமேவாதி ஸப்³பங் ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பந்தி.

கம்மகதா²வண்ணனா.

ஏகவீஸதிமோ வக்³கோ³.

22. பா³வீஸ்திமவக்³கோ³

1. பரினிப்³பா³னகதா²வண்ணனா

892. இதா³னி பரினிப்³பா³னகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “யஸ்மா அரஹா ஸப்³புஞ்ஞுவிஸயே அப்பஹீனஸங்யோஜனோவ பரினிப்³பா³யதி, தஸ்மா அத்தி² கிஞ்சி ஸங்யோஜனங் அப்பஹாய பரினிப்³பா³ன”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² ஹெட்டா² வுத்தனயமேவாதி.

பரினிப்³பா³னகதா²வண்ணனா.

2. குஸலசித்தகதா²வண்ணனா

894-895. இதா³னி குஸலசித்தகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா அரஹா ஸதிவேபுல்லப்பத்தோ பரினிப்³பா³யந்தோபி ஸதோ ஸம்பஜானோவ பரினிப்³பா³தி, தஸ்மா குஸலசித்தோ பரினிப்³பா³யதீதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் யஸ்மா குஸலசித்தோ நாம புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ராபி⁴ஸங்க²ரணாதி³வஸேன ஹோதி, தஸ்மா தேனத்தே²ன சோதே³துங் அரஹா புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரந்திஆதி³மாஹ. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி. ஸதோ ஸம்பஜானோதி இத³ங் ஜவனக்க²ணே கிரியஸதிஸம்பஜஞ்ஞானங் வஸேன அஸம்மோஹமரணதீ³பனத்த²ங் வுத்தங், ந குஸலசித்ததீ³பனத்த²ங். தஸ்மா அஸாத⁴கந்தி.

குஸலசித்தகதா²வண்ணனா.

3. ஆனேஞ்ஞகதா²வண்ணனா

896. இதா³னி ஆனேஞ்ஞகதா² நாம ஹோதி. தத்த² ப⁴க³வா சதுத்த²ஜ்ஜா²னே டி²தோ பரினிப்³பா³யீதி ஸல்லக்கெ²த்வா “அரஹா ஆனேஞ்ஞே டி²தோ பரினிப்³பா³யதீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏகச்சானங் உத்தராபத²கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. பகதிசித்தேதி ப⁴வங்க³சித்தே. ஸப்³பே³ ஹி ஸஞ்ஞினோ ஸத்தா ப⁴வங்க³சித்தே ட²த்வா ப⁴வங்க³பரியோஸானேன சுதிசித்தேன காலங் கரொந்தி. இதி நங் இமினா அத்தே²ன சோதே³துங் ஏவமாஹ. தத்த² கிஞ்சாபி சதுவோகாரப⁴வே அரஹதோ பகதிசித்தம்பி ஆனேஞ்ஞங் ஹோதி, அயங் பன பஞ்ஹோ பஞ்சவோகாரப⁴வவஸேன உத்³த⁴டோ. தஸ்மா நோ ச வத ரே வத்தப்³பே³தி ஆஹ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

ஆனேஞ்ஜகதா²வண்ணனா.

4. த்⁴ம்மாபி⁴ஸமயகதா²வண்ணனா

897. இதா³னி த்⁴ம்மாபி⁴ஸமயகதா² நாம ஹோதி. தத்த² அதீதப⁴வே ஸோதாபன்னங் மாதுகுச்சியங் வஸித்வா நிக்க²ந்தங் தி³ஸ்வா “அத்தி² க³ப்ப⁴ஸெய்யாய த்⁴ம்மாபி⁴ஸமயோ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏகச்சானங் உத்தராபத²கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் “யதி³ தத்த² த்⁴ம்மாபி⁴ஸமயோ அத்தி², த்⁴ம்மாபி⁴ஸமயஸ்ஸ காரணேஹி த்⁴ம்மதே³ஸனாதீ³ஹி ப⁴விதப்ப³”ந்தி சோதே³துங் அத்தி² க³ப்ப⁴ஸெய்யாய த்⁴ம்மதே³ஸனாதிஆதி³மாஹ. ஸுத்தஸ்ஸாதிஆதி³ ப⁴வங்க³வாரங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். க³ப்ப⁴ஸெய்யாய ஹி யேபு⁴ய்யேன ப⁴வங்க³மேவ பவத்ததி. தேனேவ ஸத்தோ கிரியமயப்பவத்தாபா⁴வா ஸுத்தோ, பா⁴வனானுயோக³ஸ்ஸ அபா⁴வா பமத்தோ, கம்மட்டா²னபரிக்க³ஹகானங் ஸதிஸம்பஜஞ்ஞானங் அபா⁴வா முட்ட²ஸ்ஸதி அஸம்பஜானோ நாம ஹோதி, ததா²ருபஸ்ஸ குதோ த்⁴ம்மாபி⁴ஸமயோதி?

த்⁴ம்மாபி⁴ஸமயகதா²வண்ணனா.

5-7. திஸ்ஸோபிகதா²வண்ணனா

898-900. இதா³னி திஸ்ஸோபிகதா² நாம ஹோந்தி. தத்த² அசிரஜாதானங் பன ஸோதாபன்னானங் அரஹத்தப்பத்திங் ஸுப்பவாஸாய ச உபாஸிகாய ஸத்தவஸ்ஸிகங் க³ப்ப⁴ங் தி³ஸ்வா “அத்தி² க³ப்ப⁴ஸெய்யாய அரஹத்தப்பத்தீ”தி ச ஸுபினே ஆகாஸக³மனாதீ³னி தி³ஸ்வா “அத்தி² த்⁴ம்மாபி⁴ஸமயோ”தி ச “அத்தி² தத்த² அரஹத்தப்பத்தீ”தி ச இதா⁴பி யேஸங் லத்³தி⁴யோ, ஸெய்யதா²பி தேஸஞ்ஞேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² புரிமகதா² ஸதி³ஸமேவாதி.

திஸ்ஸோபிகதா²வண்ணனா.

8. அப்யாகதகதா²வண்ணனா

901-902. இதா³னி அப்யாகதகதா² நாம ஹோதி. தத்த² “அத்தே²ஸா, பி⁴க்க²வே, சேதனா, ஸா ச கோ² அப்போ³ஹாரிகா”தி (பாரா. 235) வசனதோ “ஸப்ப³ங் ஸுபினக³தஸ்ஸ சித்தங் அப்யாகத”ந்தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏகச்சானங் உத்தராபத²கானஞ்ஞேவ, தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² யதா² பாளிமேவ நிய்யாதி. ஸுபினக³தஸ்ஸ சித்தங் அப்போ³ஹாரிகந்தி இத³ங் ஆபத்திங்

ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஸுபினக³தஸ்ஸ ஹி பாணாதிபாதாதி³வஸேன கிஞ்சாபி அகுஸலசித்தங் பவத்ததி, வத்து²விகோபனங் பன நத்தீ²தி ந ஸக்கா தத்த² ஆபத்திங் பஞ்ஞபேதுங். இமினா காரணேன தங் அப்³போ³ஹாரிகங், ந அப்³யாகதத்தாதி.

அப்³யாகதகதா²வண்ணனா.

9. ஆஸேவனபச்சயகதா²வண்ணனா

903-905. இதா³னி ஆஸேவனபச்சயகதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா ஸப்³பே³ த⁴ம்மா க²ணிகா , ந கோசி முஹுத்தம்பி ட²த்வா ஆஸேவனபச்சயங் ஆஸேவதி நாம. தஸ்மா நத்தி² கிஞ்சி ஆஸேவனபச்சயதா. ஆஸேவனபச்சயதாய உப்பன்னங் பன ந கிஞ்சி அத்தீ²தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி தேஸஞ்ஞேவ; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் ஸுத்தவஸேனேவ பஞ்ஞாபேதுங் நனு வுத்தங் ப⁴க³வதா பாணாதிபாதோதிஆதி³ ஆப⁴தங். தங் ஸப்³ப³ங் உத்தானத்த²மேவாதி.

ஆஸேவனபச்சயகதா²வண்ணனா.

10. க²ணிககதா²வண்ணனா

906-907. இதா³னி க²ணிககதா² நாம ஹோதி. தத்த² யஸ்மா ஸப்³ப³ஸங்க²தத⁴ம்மா அனிச்சா, தஸ்மா ஏகசித்தக்க²ணிகாயேவ. ஸமானாய ஹி அனிச்சதாய ஏகோ லஹுங் பி⁴ஜ்ஜதி, ஏகோ சிரேனாதி கோ எத்த² நியாமோதி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி புப்³ப³ஸேலியாபரஸேலியானங்; தே ஸந்தா⁴ய ஏகசித்தக்க²ணிகாதி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. சித்தே மஹாபத²வீதிஆதி³ஸு தேஸங் ததா² ஸண்டா²னங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. சக்கா²யதனந்திஆதி³ “யதி³ ஸப்³பே³ ஏகசித்தக்க²ணிகா ப⁴வெய்யுங், சக்கா²யதனாதீ³னி சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஹி ஸத்³தி⁴ங்யேவ உப்பஜ்ஜித்வா நிருஜ்ஜெ²ய்யு”ந்தி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். இதரோ பன அந்தோமாதுகுச்சி²க³தஸ்ஸ விஞ்ஞாணுப்பத்திங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி , பவத்தங் ஸந்தா⁴ய லத்³தி⁴வஸேன படிஜானாதி. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி. தேன ஹி ஏகசித்தக்க²ணிகாதி யஸ்மா நிச்சா ந ஹோந்தி, தஸ்மா ஏகசித்தக்க²ணிகாதி அத்தனோ ருசியா காரணங் வத³தி. தங் அவுத்தஸதி³ஸமேவாதி.

க²ணிககதா²வண்ணனா.

பா³வீஸதிமோ வக்³கோ³.

23. தேவீஸ்திமவக்³கோ³

1. ஏகாதி⁴ப்பாயகதா²வண்ணனா

908. இதா³னி ஏகாதி⁴ப்பாயகதா² நாம ஹோதி. தத்த² காருஞ்ஞேன வா ஏகேன அதி⁴ப்பாயேன ஏகாதி⁴ப்பாயோ, ஸங்ஸாரே வா ஏகதோ ப⁴விஸ்ஸாமாதி இத்தி²யா ஸத்³தி⁴ங் புத்³த⁴பூஜாதீ³னி கத்வா பணிதி⁴வஸேன ஏகோ அதி⁴ப்பாயோ அஸ்ஸாதி ஏகாதி⁴ப்பாயோ. ஏவருபோ த்³வின்னம்பி ஜனானங் ஏகாதி⁴ப்பாயோ மேது²னோ த⁴ம்மோ படிஸேவிதப்³போ³தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானஞ்சேவ வேதுல்லகானஞ்ச; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ நிய்யாதீதி.

ஏகாதி⁴ப்பாயகதா²வண்ணனா.

2. அரஹந்தவண்ணகதா²வண்ணனா

909. இதா³னி அரஹந்தவண்ணகதா² நாம ஹோதி. தத்த² இரியாபத²ஸம்பன்னை ஆகப்பஸம்பன்னை பாபபி⁴க்க² தி³ஸ்வா “அரஹந்தானங் வண்ணேன அமனுஸ்ஸா மேது²னங் த⁴ம்மங் படிஸேவந்தீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி ஏகச்சானங் உத்தராபத²கானங்; தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

அரஹந்தவண்ணகதா²வண்ணனா.

3-7. இஸ்ஸரியகாமகாரிகாகதா²வண்ணனா

910-914. இதா³னி இஸ்ஸரியகாமகாரிகாகதா² நாம ஹோதி. ச²த்³த³ந்தஜாதகாதீ³னி ஸந்தா⁴ய “போ³தி⁴ஸத்தோ இஸ்ஸரியகாமகாரிகாஹேது வினிபாதங் க³ச்ச²தி, க³ப்³ப⁴ஸெய்யங் ஓக்கமதி, து³க்கரகாரிகங் அகாஸி, அபரந்தபங் அகாஸி, அஞ்ஞங் ஸத்தா²ரங் உத்³தி³ஸீ”தி யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங், தே ஸந்தா⁴ய புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. ஸேஸங் பட²மகதா²யங் உத்தானத்த²மேவ. து³தியகதா²யங் இத்³தி⁴மாதி யதி³ இஸ்ஸரியகாமகாரிகாஹேது க³ச்செய்ய, இத்³தி⁴யா க³ச்செய்ய, ந கம்மவஸேனாதி சோத³னத்த²ங் வுத்தங். இதரோ பன பட²மபஞ்ஹே பா⁴வனாமயங் ஸந்தா⁴ய படிக்கி²பதி. து³தியபஞ்ஹே புஞ்ஞித்³தி⁴ங் ஸந்தா⁴ய படிஜானாதி. ததியகதா²யங் இஸ்ஸரியகாமகாரிகாஹேது நாம து³க்கரகாரிகா மிச்சா²தி³ட்டி²யா கரியதி. யதி³ ச ஸோ தங் கரெய்ய,

ஸஸ்ஸதாதீ³னிபி க³ண்ஹெய்யாதி சோத³னத்த²ங் ஸஸ்ஸதோ
லோகோதிஆதி³ வுத்தங். சதுத்த²கதா²யம்பி ஏஸேவ நயோதி.

இஸ்ஸரியகாமகாரிகாகதா²வண்ணனா.

8. பதிருபகதா²வண்ணனா

915-916. இதா³னி ராக³பதிருபகதா² நாம ஹோதி. தத்த²
மெத்தாகருணாமுதி³தாயோ ஸந்தா⁴ய “ந ராகோ³ ராக³பதிருபகோ”தி ச
இஸ்ஸாமச்ச²ரியகுக்குச்சானி ஸந்தா⁴ய “ந தோ³ஸோ தோ³ஸபதிருபகோ”தி ச
ஹஸிதுப்பாத³ங் ஸந்தா⁴ய “ந மோஹோ மோஹபதிருபகோ”தி ச
து³ம்மங்கூனங் புக்³கலானங் நிக்³கஹங் பேஸலானங் பி⁴க்கூ²னங்
அனுக்³கஹங் பாபக³ரஹிதங் கல்யாணபஸங்ஸங் ஆயஸ்மதோ
பிலிந்த³வச்ச²ஸ்ஸ வஸலவாத³ங் ப⁴க³வதோ கே²ளாஸகவாத³ங்
மோக⁴புரிஸவாத³ஞ்ச ஸந்தா⁴ய “ந கிலேஸோ கிலேஸபதிருபகோ”தி ச
யேஸங் லத்³தி⁴, ஸெய்யதா²பி அந்த⁴கானங்; தே ஸந்தா⁴ய ஸப்³ப³கதா²ஸு
புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா இதரஸ்ஸ. அத² நங் யஸ்மா
ப²ஸ்ஸாதி³பதிருபகா நப²ஸ்ஸாத³யோ நாம நத்தி², தஸ்மா ராகா³தி³பதிருபகா
நராகா³த³யோபி நத்தீ²தி சோதே³துங் அத்தி² ந ப²ஸ்ஸோதிஆதி³மாஹ . இதரோ
தேஸங் அபா⁴வா படிக்கி²பதி. ஸேஸங் ஸப்³ப³த்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

பதிருபகதா²வண்ணனா.

9. அபரினிப்ப²ன்னகதா²வண்ணனா

917-918. இதா³னி அபரினிப்ப²ன்னகதா² நாம ஹோதி. தத்த² -

“து³க்க²மேவ ஹி ஸம்போ⁴தி, து³க்க²ங் திட்ட²தி வேதி ச;
நாஞ்ஞத்ர து³க்கா² ஸம்போ⁴தி, நாஞ்ஞங் து³க்கா² நிருஜ்ஜ²தி”தி. (ஸங்.
நி. 1.171) -

வசனங் நிஸ்ஸாய து³க்க²ஞ்ஞேவ பரினிப்ப²ன்னங், ஸேஸா
க²ந்தா⁴யதனதா⁴துஇந்த³ரியத⁴ம்மா அபரினிப்ப²ன்னாதி யேஸங் லத்³தி⁴,
ஸெய்யதா²பி ஏகச்சானங் உத்தரபத²கானஞ்சேவ ஹேதுவாத³னஞ்ச; தே
ஸந்தா⁴ய ரூபங் அபரினிப்ப²ன்னந்தி புச்சா² ஸகவாதி³ஸ்ஸ, படிஞ்ஞா
இதரஸ்ஸ. அத² நங் “ஸசே ரூபங் அபரினிப்ப²ன்னங், ந அனிச்சாதி³ஸபா⁴வங்
ஸியா”தி சோதே³துங் ரூபங் ந அனிச்சந்திஆதி³மாஹ. இதரோ ததா²ரூபங்
ரூபங் அபஸ்ஸந்தோ படிக்கி²பதி. ஸகவாதீ³ நனு ரூபங் அனிச்சந்திஆதி³
வசனேன தஸ்ஸ ஏகங் லத்³தி⁴ங் படிஸெதெ⁴த்வா து³தியங் புச்ச²ந்தோ
து³க்க²ஞ்ஞேவ பரினிப்ப²ன்னந்திஆதி³மாஹ. அத²ஸ்ஸ தம்பி லத்³தி⁴ங்

படிஸேதே⁴துங் ந யத³னிச்சந்திஆதி³மாஹ. தத்ராயங் அதி⁴ப்பாயோ - ந
கேவலஞ்ஹி பட²மஸச்சமேவ து³க்க²ங். யங் பன கிஞ்சி அனிச்சங், தங்
து³க்க²மேவ. ரூபஞ்ச அனிச்சங், தஸ்மா தம்பி பரினிப்ப²ன்னங். இதி யங் த்வங்
வதே³ஸி “ரூபங் அபரினிப்ப²ன்னங், து³க்க²ஞ்ஞேவ பரினிப்ப²ன்ன”ந்தி, தங் நோ
வத ரே வத்தப்³பே³ “து³க்க²ஞ்ஞேவ பரினிப்ப²ன்ன”ந்தி.
வேத³னாதி³மூலிகாதீ³ஸுபி யோஜனாஸு ஏஸேவ நயோ.
த⁴ம்மாயதனத⁴ம்மதா⁴தூஸு பன ட²பெத்வா நிப்³பா³னங்
ஸேஸத⁴ம்மானங் வஸேன அனிச்சதா வேதி³தப்³பா³. இந்த³ரியானி
அனிச்சானேவாதி.

அபரினிப்ப²ன்னகதா²வண்ணனா.

தேவீஸதிமோ வக்³கோ³.

நிக³மனகதா²

எத்தாவதா ச -

பண்ணாஸகேஹி சதூஹி, தீஹி வக்³கே³ஹி சேவ ச;
ஸங்க³ஹெத்வா கதா² ஸப்³பா³, ஊனதிஸதபே⁴த³னா.

கதா²வத்து²ப்பகரணங், கதா²மக்³கே³ஸு கோவிதோ³;
யங் ஜினோ தே³ஸயி தஸ்ஸ, நிட்டி²தா அத்த²வண்ணனா.

இமங் தேரஸமத்தேஹி, பா⁴ணவாரேஹி தந்தியா;
சிரட்டி²தத்த²ங் த⁴ம்மஸ்ஸ, ஸங்க²ரொந்தேன யங் மயா.

யங் பத்தங் குஸலங் தேன, லோகோயங் ஸனராமரோ;
த⁴ம்மராஜஸ்ஸ ஸத்³த⁴ம்ம-ரஸமேவாதி⁴க³ச்ச²தூதி.

கதா²வத்து²-அட்ட²கதா² நிட்டி²தா.

நமோ தஸ்ஸ ப⁴க³வதோ அரஹதோ ஸம்மாஸம்பு³த்த⁴ஸ்ஸ

அபி⁴த⁴ம்மபிடகே

யமகப்பகரண-அட்ட²கதா²

ஸங்கே²பேனேவ தே³வானங், தே³வதே³வோ ஸுராலயே;
கதா²வத்து²ப்பகரணங், தே³ஸயித்வா ரணஞ்ஜஹோ.

யமஸ்ஸ விஸயாதீதோ, நானாயமகமண்டி³தங்;
அபி⁴த⁴ம்மப்பகரணங், ச²ட்ட²ங் ச²ட்டா²ன தே³ஸகோ.

யமகங் அயமாவத்த-நீலாமலதனுருஹோ;
யங் தே³ஸயி அனுப்பத்தோ, தஸ்ஸ ஸங்வண்ணனாக்கமோ;
இதா³னி யஸ்மா தஸ்மாஸ்ஸ, ஹோதி ஸங்வண்ணனா அயந்தி.

1. மூலயமகங்

உத்³தே³ஸவாரவண்ணனா

1. மூலயமகங் , க²ந்த⁴யமகங், ஆயதனயமகங், தா⁴துயமகங், ஸச்சயமகங், ஸங்கா²ரயமகங், அனுஸயயமகங், சித்தயமகங், த⁴ம்மயமகங், இந்த³ரியயமகந்தி இமேஸங் த³ஸன்னங் யமகானங் வஸேன இத³ங் பகரணங் த³ஸவிதே⁴ன விப⁴த்தந்தி ஹி வுத்தங். தத்த² யேஸங் த³ஸன்னங் யமகானங் வஸேன இத³ங் பகரணங் த³ஸவிதே⁴ன விப⁴த்தங், தேஸஞ்சேவ இமஸ்ஸ ச பகரணஸ்ஸ நாமத்தோ² தாவ ஏவங் வேதி³தப்³போ³ - கேனட்டே²ன யமகந்தி? யுக³ளட்டே²ன. யுக³ளஞ்ஹி யமகந்தி வுச்சதி - 'யமகபாடிஹாரியங், யமகஸாலாதிஆதீ³ஸு விய. இதி யுக³ளஸங்கா²தானங் யமகானங் வஸேன தே³ஸிதத்தா இமேஸு த³ஸஸு ஏகேகங் யமகங் நாம. இமேஸங் பன யமகானங் ஸமுஹபா⁴வதோ ஸப்³பம்பேதங் பகரணங் யமகந்தி வேதி³தப்³பங்.

தத்த² மூலவஸேன புச்சா²விஸ்ஸஜ்ஜனங் கத்வா தே³ஸிதத்தா த³ஸன்னங் தாவ ஸப்³பபட²மங் மூலயமகந்தி வுத்தங். தஸ்ஸ உத்³தே³ஸவாரோ, நித்³தே³ஸவாரோதி த்³வே வாரா ஹொந்தி . தேஸு உத்³தி³ட்டா²னுக்கமேன நித்³தி³ஸிதப்³பத்தா உத்³தே³ஸவாரோ பட²மோ. தஸ்ஸ யே கேசி குஸலா த⁴ம்மா, ஸப்³பே³ தே குஸலமூலா; யே வா பன குஸலமூலா, ஸப்³பே³ தே த⁴ம்மா குஸலாதி இத³ங் யமகங் ஆதி³ . தஸ்ஸ குஸலாகுஸலமூலஸங்கா²தானங் த்³வின்னங் அத்தா²னங் வஸேன அத்த²யமகந்தி வா, தேஸஞ்ஞேவ அத்தா²னங் வஸேன அனுலோமபடிலோமதோ பவத்தபாளித⁴ம்மவஸேன த⁴ம்மயமகந்தி வா, அனுலோமபடிலோமதோ பவத்தபுச்சா²வஸேன புச்சா²யமகந்தி வா திதா⁴ யமகபா⁴வோ வேதி³தப்³போ³. ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ.

இதா³னி இமேஸங் யமகானங் வஸேன தே³ஸிதே இமஸ்மிங் மூலயமகே உத்³தே³ஸவாரஸ்ஸ தாவ நயயமகபுச்சா²அத்த²வாரப்பபே⁴த³வஸேன பானிவவத்தா²னமேவ ஏவங் வேதி³தப்³பங் - குஸலத்திகமாதிகாய ஹி 'குஸலா த⁴ம்மா'தி இத³ங் ஆதி³பத³ங் நிஸ்ஸாய மூலனயோ, மூலமூலனயோ, மூலகனயோ, மூலமூலகனயோதி இமே சத்தாரோ நயா ஹொந்தி. தேஸங் ஏகேகஸ்மிங் நயே மூலயமகங், ஏகமூலயமகங், அஞ்ஞமஞ்ஞமூலயமகந்தி தீணி தீணி யமகானி. ஏவங் சதுஸு நயேஸு த்³வாத³ஸ யமகானி, ஏகேகஸ்மிங் யமகே அனுலோமபடிலோமவஸேன த்³வே த்³வே புச்சா²தி சதுவீஸதி புச்சா², ஏகேகாய புச்சா²ய ஸன்னிட்டா²னஸங்ஸயவஸேன த்³வே த்³வே அத்தா²தி அட்ட²சத்தாலீஸ அத்தா²தி.

தத்த² யே கேசி குஸலா த⁴ம்மாதி குஸலேஸு “குஸலா நு கோ², ந குஸலா நு கோ²”தி ஸந்தே³ஹாபா⁴வதோ இமஸ்மிங் பதே³ ஸன்னிட்டா²னத்தோ² வேதி³தப்³போ³. ஸப்³பே³ தே குஸலமூலாதி “ஸப்³பே³ தே குஸலா த⁴ம்மா குஸலமூலா நு கோ², நனு கோ²”தி ஏவங் விமதிவஸேன புச்சி²தத்தா இமஸ்மிங் பதே³ ஸங்ஸயத்தோ² வேதி³தப்³போ³. ஸோ ச கோ² வேனெய்யானங் ஸங்ஸயட்டா²னே ஸங்ஸயதீ³பனத்த²ங் வுத்தோ, ததா²க³தஸ்ஸ பன ஸங்ஸயோ நாம நத்தி². இதோ பரேஸுபி புச்சா²பதே³ஸு ஏஸேவ நயோ.

யதா² ச குஸலபத³ங் நிஸ்ஸாய இமே சத்தாரோ நயா, ஏகேகஸ்மிங் நயே திண்ணங் திண்ணங் யமகானங் வஸேன த்³வாத³ஸ யமகானி, ஏகேகஸ்மிங் யமகே த்³வின்னங் த்³வின்னங் புச்சா²னங் வஸேன சதுவீஸதி புச்சா²; ஏகேகாய புச்சா²ய த்³வின்னங் த்³வின்னங் அத்தா²னங் வஸேன அட்ட²சத்தாலீஸ அத்தா² ச ஹொந்தி. அகுஸலபத³ங் நிஸ்ஸாயபி ததே²வ. அப்யாகதபத³ங் நிஸ்ஸாயபி ததே²வ. தீணிபி பதா³னி ஏகதோ கத்வா நித்³திட்ட²ங் நாமபத³ங் நிஸ்ஸாயபி ததே²வாதி குஸலத்திகமாகாய சதுஸு பதே³ஸு ஸப்³பே³பி ஸொளஸ நயா, அட்ட²சத்தாலீஸ யமகானி , ச²ன்னவுதி புச்சா², த்³வேனவுதிஸதங் அத்தா² ச உத்³தே³ஸவஸேன வுத்தாதி வேதி³தப்³பா³. எத்தாவதா மூலவாரோ நாம பட²மங் உத்³திட்டோ² ஹொதி.

ததோ பரங் யே கேசி குஸலா த⁴ம்மா, ஸப்³பே³ தே குஸலஹேதுதிஆத³யோ தஸ்ஸேவ மூலவாரஸ்ஸ வேவசனவஸேன நவ வாரா உத்³திட்டா². இதி மூலவாரோ, ஹேதுவாரோ, நிதா³னவாரோ, ஸம்ப⁴வவாரோ, பப⁴வவாரோ, ஸமுட்டா²னவாரோ, ஆஹாரவாரோ, ஆரம்மணவாரோ, பச்சயவாரோ, ஸமுத்யவாரோதி ஸப்³பே³பி த³ஸ வாரா ஹொந்தி. தத்த² மூலவாரே ஆக³தபரிச்சே²தே³னேவ ஸேஸேஸுபி நயாத³யோ வேதி³தப்³பா³தி ஸப்³பே³ஸுபி த³ஸஸு வாரேஸு ஸட்டி²ஸதனயா, அஸீதிஅதி⁴கானி சத்தாரி யமகஸதானி, ஸட்டி²அதி⁴கானி நவபுச்சா²ஸதானி, வீஸாதி⁴கானி ஏகனவீஸதி அத்த²ஸதானி ச உத்³திட்டா²னீதி வேதி³தப்³பா³னி. ஏவங் தாவ உத்³தே³ஸவாரே நயயமகபுச்சா²அத்த²வாரப்பபே⁴த³வஸேன பானிவவத்தா²னமேவ வேதி³தப்³பா³ங்.

மூலங் ஹேது நிதா³னஞ்சாதி கா³தா² த³ஸன்னம்பி வாரானங் உத்³தா³னகா³தா² நாம. தத்த² மூலாதீ³னி ஸப்³பா³னிபி காரணவேவசனானேவ. காரணஞ்ஹி பதிட்டா²னட்டே²ன மூலங். அத்தனோ ப²லனிப்பா²த³னத்த²ங் ஹினோதி பவத்ததீதி ஹேது. ‘ஹந்த³, நங் க³ண்ஹாதா²தி த³ஸ்ஸெந்தங் விய அத்தனோ ப²லங் நிதே³தீதி நிதா³னங். ஏதஸ்மா ப²லங் ஸம்போ⁴தீதி ஸம்ப⁴வோ. பப⁴வதீதி பப⁴வோ. ஸமுட்டா²தி எத்த² ப²லங், ஏதேன வா ஸமுட்டா²தீதி ஸமுட்டா²னங். அத்தனோ ப²லங் ஆஹரதீதி ஆஹாரோ.

அப்படிக்கி²பிதப்³பே³ன அத்தனோ ப²லேன ஆலம்பி³யதீதி ஆலம்ப³ணங். ஏதங் படிச்ச அப்படிக்கி²பித்வா ப²லங் ஏதி பவத்ததீதி பச்சயோ. ஏதஸ்மா ப²லங் ஸமுதே³தீதி ஸமுத³யோ. ஏவமேதேஸங் பதா³னங் வசனத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

உத்³தே³ஸவாரவண்ணனா.

நித்³தே³ஸவாரவண்ணனா

50. இதா³னி யேகேசி குஸலா த⁴ம்மாதிஆதி³னா நயேன நித்³தே³ஸவாரோ ஆரத்³தோ⁴. தத்த² யே கேசீதி அனவஸேஸவசனங். குஸலா த⁴ம்மாதி குஸலத்திகஸ்ஸ பத³பா⁴ஜனே வுத்தலக்க²ணா அனவஜ்ஜஸுக²விபாகா குஸலஸபா⁴வா. ஸப்³பே³ தே குஸலமூலாதி கிங் தே ஸப்³பே³யேவ குஸலமூலாதி புச்ச²தி. தீணேவ குஸலமூலானீதி ந தே ஸப்³பே³ குஸலமூலானி, அலோபா⁴தீ³னி பன தீணி ஏவ குஸலமூலானீதி அத்தோ². அவஸேஸா குஸலா த⁴ம்மா ந குஸலமூலாதி அவஸேஸா ப²ஸ்ஸாத³யோ குஸலா த⁴ம்மா குஸலமூலானி நாம ந ஹொந்தி. அத² வா அவஸேஸா ப²ஸ்ஸாத³யோ குஸலா த⁴ம்மாயேவ நாம, ந குஸலமூலானீதிபி அத்தோ². யே வா பன குஸலமூலாதி யே வா பன பட²மபுச்சா²ய து³தியபதே³ன குஸலமூலாதி தயோ அலோபா⁴த³யோ க³ஹிதா. ஸப்³பே³ தே த⁴ம்மா குஸலாதி கிங் தே ஸப்³பே³ தயோபி த⁴ம்மா குஸலாதி புச்ச²தி. ஆமந்தாதி ஸப்³பே³ஸம்பி குஸலமூலானங் குஸலபா⁴வங் ஸம்படிச்சந்தோ ஆஹ. அயங் தாவ மூலனயே மூலயமகஸ்ஸ அத்தோ². இமினா உபாயேன ஸப்³புச்சா²ஸு விஸ்ஸஜ்ஜனநயோ வேதி³தப்³போ³. யங் பன யத்த² விஸேஸமத்தங் அத்தி², ததே³வ வண்ணயிஸ்ஸாம.

51. ஏகமூலயமகே தாவ ஸப்³பே³ தே குஸலமூலேன ஏகமூலாதி க³ணனட்டே²ன ஏகமூலகங் அக்³க³ஹெத்வா ஸமானட்டே²ன க³ஹேதப்³பா³. அயஞ்ஹெத்த² அத்தோ² - ஸப்³பே³ தே குஸலமூலேன ஸமானமூலா. யங் ப²ஸ்ஸஸ்ஸ மூலங், ததே³வ வேத³னாதீ³னந்தி. அத² நேஸங் ததா²பா⁴வங் ஸம்படிச்சந்தோ ஆமந்தாதி ஆஹ. குஸலஸமுட்டா²னந்தி குஸலசித்தஸமுட்டா²னருபங் த³ஸ்ஸிதங். ஏகமூலந்தி அலோபா⁴தீ³னா குஸலமூலேன ஸமானமூலங் . யதே³வ ஹி ப²ஸ்ஸாதீ³னங் அலோபா⁴த³யோ ஹேதுபச்சயத்தா மூலங், ததா² தங் ஸமுட்டா²னருபஸ்ஸாபி, குஸலலக்க²ணாபா⁴வேன பன தங் ந குஸலங்.

52. அஞ்ஞமஞ்ஞயமகே 'யேகேசி குஸலா'தி அபுச்சி²த்வா யேகேசி குஸலமூலேன ஏகமூலாதி புச்சா² கதா. கஸ்மா? இமினாபி ப்³யஞ்ஜனேன தஸ்ஸேவத்த²ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வதோ. குஸலமூலானீதி இத³ங் புரிமஸ்ஸ விஸேஸனங். 'மூலானி யானி ஏகதோ உப்பஜ்ஜந்தீ'தி ஹி வுத்தங், தானி பன குஸலமூலானிபி ஹொந்தி அகுஸலஅப்³யாகதமூலானிபி, இத⁴

குஸலமூலானீதி விஸேஸத³ஸ்ஸனத்த²மித³ங் வுத்தங். அஞ்ஞமஞ்ஞமூலானி சாதி அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயா ஹொந்தீதி அத்தோ². தஸ்ஸேவ படி³லோமபுச்சா²ய 'ஸப்³பே³ தே த⁴ம்மா குஸலமூலேன ஏகமூலாதி அவத்வா ஸப்³பே³ தே த⁴ம்மா குஸலாதி வுத்தங். கஸ்மா? அத்த²விஸேஸாபா⁴வதோ. குஸலமூலேன ஏகமூலாதி ஹி புச்சா²ய கதாய 'மூலானி யானி ஏகதோ உப்பஜ்ஜந்தீதி ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ விஸ்ஸஜ்ஜனங் காதப்³பங் ப⁴வெய்ய, ஏவஞ்ச ஸதி அத்த²விஸேஸாபா⁴வோ ஹொதி. தஸ்மா ததா² அகத்வா ஏவங் புச்சா² கதா. இமினா உபாயேன மூலமூலனயாதீ³ஸுபி அஞ்ஞமஞ்ஞமூலயமகே புச்சா²விஸேஸோ வேதி³தப்³போ³.

53-55. மூலமூலனயே ஸப்³பே³ தே குஸலமூலமூலாதி ஸப்³பே³ தே குஸலமூலஸங்கா²தா மூலாதி புச்ச²தி. ஏகமூலமூலாதி ஸமானட்டே²ன ஏகமேவ மூலமூலங் ஏதேஸந்தி ஏகமூலமூலா. அஞ்ஞமஞ்ஞமூலமூலாதி அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸ மூலங் அஞ்ஞமஞ்ஞமூலங், அஞ்ஞமஞ்ஞமூலங் ஹேதுபச்சயட்டே²ன மூலங் ஏதேஸந்தி அஞ்ஞமஞ்ஞமூலமூலா.

56. மூலகனயே குஸலமூலகாதி ஹேதுபச்சயட்டே²ன குஸலங் மூலங் ஏதேஸந்தி குஸலமூலகா.

57-61. மூலமூலகனயே குஸலமூலமூலகாதி குஸலானங் மூலங் குஸலமூலங். ஹேதுபச்சயட்டே²னேவ குஸலமூலங் மூலங் ஏதேஸந்தி குஸலமூலமூலகாதி. அயங் தாவ குஸலபத³ங் நிஸ்ஸாய நயயமகபுச்சா²ஸு விஸேஸத்தோ².

62-73. அகுஸலபதா³தீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. அயங் பன விஸேஸோ, அஹேதுகங் அகுஸலந்தி விசிகிச்சா²ய சேவ உத்³த⁴ச்சேன ச ஸம்பயுத்தங் மோஹங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.

74-85. அஹேதுகங் அப்யாகதந்தி அட்டா²ரஸ சித்துப்பாதா³ ரூபங், நிப்³பா³னஞ்ச. அப்யாகதமூலேன ந ஏகமூலந்தி இத⁴ பன ட²பெத்வா ஸஹேதுகஅப்யாகதஸமுட்டா²னங் ரூபங், ஸேஸங் லப்³ப⁴தி. ஸஹேதுகஅப்யாகதஸமுட்டா²னங் ரூபங் அப்யாகதமூலேன ஏகமூலங் ஹொதி, தங் அப்³போ³ஹாரிகங் கத்வா ஏகதோ லப்³ப⁴மானகவஸேனேவ சேதங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங்.

86-97. நாமா த⁴ம்மாதி நாமஸங்கா²தா த⁴ம்மா. தே அத்த²தோ சத்தாரோ அரூபினோ க²ந்தா⁴, நிப்³பா³னஞ்ச. நவேவ நாமமூலானீதி குஸலாகுஸலஅப்யாகதமூலவஸேன நவ மூலானி. அஹேதுகங் நாமங் நாமமூலேன ந ஏகமூலந்தி அஹேதுகங் ஸப்³ப³ம்பி அட்டா²ரஸ சித்துப்பாத³விசிகிச்சு²த³த⁴ச்சஸம்பயுத்தமோஹனிப்³பா³னஸங்கா²தங் நாமங்

நாமமுலேன ந ஏகமுலங் . ந ஹி தங் தேன ஸத்³தி⁴ங் உப்பஜ்ஜதி.
ஸஹேதுகங் நாமங் நாமமுலேனாதி பதே³பி ஸஹேதுகங் நாமங்
நாமமுலேனாதி அத்தோ². ஸேஸங் ஸப்³பத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

மூலவாரவண்ணனா.

98-99. ஹேதுவாராதீ³ஸுபி இமினாவுபாயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.
மூலங் ஹேது நிதா³னஞ்சாதிகா³தா² யதா²னித்³தி³ட்டா²னங் த³ஸன்னம்பி
வாரானங் புன உத்³தா³னவஸேனேவ வுத்தாதி.

மூலயமகவண்ணனா.

2. க²ந்த⁴யமகங்

1. பண்ணத்திஉத்³தே³ஸவாரவண்ணனா

1. இதா³னி மூலயமகே தே³ஸிதேயேவ குஸலாதி³த⁴ம்மே க²ந்த⁴வஸேன ஸங்க³ண்ஹித்வா மூலயமகானந்தரங் தே³ஸிதஸ்ஸ க²ந்த⁴யமகஸ்ஸ வண்ணனா ஹோதி. தத்த² பாளிவவத்தா²னங் தாவ ஏவங் வேதி³தப்³ப³ங் - இமஸ்மிஞ்ஹி க²ந்த⁴யமகே தயோ மஹாவாரா ஹோந்தி - பண்ணத்திவாரோ, பவத்திவாரோ, பரிஞ்ஞாவாரோதி. தேஸு பண்ணத்திவாரோ க²ந்தா⁴னங் நாமாபி⁴தா⁴னஸோத⁴னவஸேனேவ க³தத்தா பண்ணத்திவாரோதி வுச்சதி. பவத்திவாரோ தேன ஸோதி⁴தனாமாபி⁴தா⁴னானங் க²ந்தா⁴னங் உப்பாத³னிரோத⁴வஸேன பவத்திங் ஸோத⁴யமானோ க³தோ, தஸ்மா பவத்திவாரோதி வுச்சதி. பரிஞ்ஞாவாரோ இமினானுக்கமேன பவத்தானங் க²ந்தா⁴னங் ஸங்கே²பேனேவ திஸ்ஸோ பரிஞ்ஞா தீ³பயமானோ க³தோ, தஸ்மா பரிஞ்ஞாவாரோதி வுச்சதி. தத்த² பண்ணத்திவாரோ உத்³தே³ஸனித்³தே³ஸவஸேன த்³வீஹாகாரேஹி வவத்தி²தோ. இதரேஸு விஸுங் உத்³தே³ஸவாரோ நத்தி². ஆதி³தோ பட்டா²ய புச்சா²விஸ்ஸஜ்ஜனவஸேன ஏகதா⁴ வவத்தி²தா. தத்த² பஞ்சக்க²ந்தா⁴திபத³ங் ஆதி³ங் கத்வா யாவ ந க²ந்தா⁴, ந ஸங்கா²ராதி பத³ங் தாவ பண்ணத்திவாரஸ்ஸ உத்³தே³ஸவாரோ வேதி³தப்³போ³. புச்சா²வாரோதிபி தஸ்ஸேவ நாமங். தத்த² பஞ்சக்க²ந்தா⁴தி அயங் யமகவஸேன புச்சி²தப்³பா³னங் க²ந்தா⁴னங் உத்³தே³ஸோ. ரூபக்க²ந்தோ⁴...பே... விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ⁴தி தேஸஞ்ஞேவ பபே⁴த³தோ நாமவவத்தா²னங்.

2-3. இதா³னி இமேஸங் க²ந்தா⁴னங் வஸேன பத³ஸோத⁴னவாரோ, பத³ஸோத⁴னமூலசக்கவாரோ, ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴வாரோ, ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴மூலசக்கவாரோதி சத்தாரோ நயவாரா ஹோந்தி. தத்த² ரூபங் ரூபக்க²ந்தோ⁴, ரூபக்க²ந்தோ⁴ ரூபந்திஆதி³னா நயேன பத³மேவ ஸோதெ⁴த்வா க³தோ பத³ஸோத⁴னவாரோ நாம. ஸோ அனுலோமபடிலோமவஸேன து³விதோ⁴ ஹோதி. தத்த² அனுலோமவாரே 'ரூபங் ரூபக்க²ந்தோ⁴, ரூபக்க²ந்தோ⁴ ரூபந்திஆதி³னி பஞ்ச யமகானி. படிலோமவாரேபி 'ந ரூபங், ந ரூபக்க²ந்தோ⁴; ந ரூபக்க²ந்தோ⁴ ந ரூபந்திஆதி³னி பஞ்சேவ. ததோ பரங் தேஸஞ்ஞேவ பத³ஸோத⁴னவாரே ஸோதி⁴தானங் க²ந்தா⁴னங் 'ரூபங் ரூபக்க²ந்தோ⁴, க²ந்தா⁴ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴திஆதி³னா நயேன ஏகேக²ந்த⁴மூலகானி சத்தாரி சத்தாரி சக்கானி ப³ந்தி⁴த்வா க³தோ பத³ஸோத⁴னமூலகானங் சக்கானங் அத்தி²தாய பத³ஸோத⁴னமூலசக்கவாரோ நாம. ஸோபி அனுலோமபடிலோமவஸேன து³விதோ⁴ ஹோதி. தத்த² அனுலோமவாரே 'ரூபங் ரூபக்க²ந்தோ⁴, க²ந்தா⁴

வேத³னாக்க²ந்தோ⁴திஆதீ³னி ஏகேக²ந்த⁴மூலகானி சத்தாரி சத்தாரி கத்வா வீஸதி யமகானி. படி¹லோமவாரேபி 'ந ரூபங், ந ரூபக்க²ந்தோ⁴; ந க²ந்தா⁴ ந வேத³னாக்க²ந்தோ⁴திஆதீ³னி வீஸதிமேவ.

ததோ பரங் ரூபங் க²ந்தோ⁴ க²ந்தா⁴ ரூபந்திஆதீ³னா நயேன ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴வஸேனேவ க³தோ ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴வாரோ நாம. தத்த² க²ந்தா⁴ ரூபந்திஆதீ³ஸு க²ந்தா⁴ ரூபக்க²ந்தோ⁴, க²ந்தா⁴ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴தி அத்தோ² க³ஹேதப்³போ³. கஸ்மா? நித்³தே³ஸவாரே ஏவங் பா⁴ஜிதத்தா. தத்த² ஹி 'ரூபங் க²ந்தோ⁴தி ஆமந்தா. க²ந்தா⁴ ரூபக்க²ந்தோ⁴தி ரூபக்க²ந்தோ⁴ க²ந்தோ⁴ சேவ ரூபக்க²ந்தோ⁴ ச, அவஸேஸா க²ந்தா⁴ ந ரூபக்க²ந்தோ⁴தி ஏவங் 'க²ந்தா⁴ ரூபந்திஆதீ³னங் க²ந்தா⁴ ரூபக்க²ந்தோ⁴திஆதீ³னா நயேன பத³ங் உத்³த⁴ரித்வா அத்தோ² விப⁴த்தோ. தேனேவ ச காரணேனேஸே ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴வாரோதி வத்தோ. வசனஸோத⁴னே விய ஹி எத்த² ந வசனங் பமாணங். யதா² யதா² பன ஸுத்³த⁴க²ந்தா⁴ லப்³ப⁴ந்தி, ததா² ததா² அத்தோ²வ பமாணங். பரதோ ஆயதனயமகாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏஸோபி ச ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴வாரோ அனுலோமபடி¹லோமவஸேன து³விதோ⁴ ஹோதி. தத்த² அனுலோமவாரே 'ரூபங் க²ந்தோ⁴ க²ந்தா⁴ ரூபந்திஆதீ³னி பஞ்ச யமகானி. படி¹லோமவாரேபி 'ந ரூபங் ந க²ந்தோ⁴, ந க²ந்தா⁴ ந ரூபந்திஆதீ³னி பஞ்சேவ.

ததோ பரங் தேஸஞ்ஞேவ ஸுத்³த⁴க²ந்தா⁴னங் ரூபங் க²ந்தோ⁴, க²ந்தா⁴ வேத³னாதிஆதீ³னா நயேன ஏகேக²ந்த⁴மூலகானி சத்தாரி சத்தாரி சக்கானி பந்தி⁴த்வா க³தோ ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴மூலகானங் சக்கானங் அத்தி²தாய ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴மூலசக்கவாரோ நாம. தத்த² க²ந்தா⁴ வேத³னாதிஆதீ³ஸு க²ந்தா⁴ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴திஆதீ³னா நயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. இதரதா² நித்³தே³ஸவாரேன ஸத்³தி⁴ங் விரோதோ⁴ ஹோதி. ஸோபி அனுலோமபடி¹லோமவஸேன து³விதோ⁴ ஹோதி. தத்த² அனுலோமவாரே 'ரூபங் க²ந்தோ⁴, க²ந்தா⁴ வேத³னாதிஆதீ³னி ஏகேக²ந்த⁴மூலகானி சத்தாரி சத்தாரி கத்வா வீஸதி யமகானி. படி¹லோமவாரேபி 'ந ரூபங், ந க²ந்தோ⁴, ந க²ந்தா⁴ ந வேத³னாதிஆதீ³னி வீஸதிமேவ. ஏவங் தாவ ஏகேன யமகஸதேன த்³வீஹி புச்சா²ஸதேஹி ஏகேகபுச்சா²ய ஸன்னிட்டா²னஸங்ஸயவஸேன த்³வே த்³வே அத்தே² கத்வா சதூஹி ச அத்த²ஸதேஹி படி¹மண்டி³தோ பண்ணத்திவாரஸ்ஸ உத்³தே³ஸவாரோ வேதி³தப்³போ³தி.

பண்ணத்திஉத்³தே³ஸவாரவண்ணனா.

1. பண்ணத்தினித்³தே³ஸவாரவண்ணனா

26. இதா³னி ரூபங் ரூபக்க²ந்தோ⁴திஆதீ³னா நயேன நித்³தே³ஸவாரோ ஆரத்³தோ⁴. தத்த² ரூபங் ரூபக்க²ந்தோ⁴தி யங்கிஞ்சி ரூபந்தி வுச்சதி.

ஸப்³புங் தங் ரூபங் ரூபக்க²ந்தோ⁴தி வசனஸோத⁴னத்த²ங் புச்ச²தி. பியரூபங் ஸாதரூபங், ரூபங், ந ரூபக்க²ந்தோ⁴தி யங் 'பியரூபங் ஸாதரூப'ந்தி எத்த² ரூபந்தி வுத்தங், தங் ரூபமேவ, ந ரூபக்க²ந்தோ⁴தி அத்தோ². ரூபக்க²ந்தோ⁴ ரூபஞ்சேவ ரூபக்க²ந்தோ⁴ சாதி யோ பன ரூபக்க²ந்தோ⁴, ஸோ ரூபந்திபி ரூபக்க²ந்தோ⁴திபி வத்துங் வட்டதீதி அத்தோ². ரூபக்க²ந்தோ⁴ ரூபந்தி எத்த² பன யஸ்மா ரூபக்க²ந்தோ⁴ நியமேனேவ ரூபந்தி வத்தப்³போ³. தஸ்மா ஆமந்தாதி ஆஹ. இமினா உபாயேன ஸப்³புவிஸ்ஸஜ்ஜனேஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. யோ பன யத்த² விஸேஸோ ப⁴விஸ்ஸதி, ததே²வ தங் வண்ணயிஸ்ஸாம . ஸஞ்ஞாயமகே தாவ தி³ட்டி²ஸஞ்ஞாதி 'பபஞ்சஸஞ்ஞாதிஆதீ³ஸு ஆக³தா தி³ட்டி²ஸஞ்ஞா. ஸங்கா²ரயமகே அவஸேஸா ஸங்கா²ராதி 'அனிச்சா வத ஸங்கா²ராதிஆதீ³ஸு ஆக³தா ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ⁴தோ அவஸேஸா ஸங்க²தத⁴ம்மா. படிலோமவாரேபி ஏஸேவ நயோதி.

பத³ஸோத⁴னவாரோ நி³ட்டி²தோ.

28. பத³ஸோத⁴னமூலசக்கவாரோ க²ந்தா⁴ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴தி யேகேசி க²ந்தா⁴, ஸப்³பே³ தே வேத³னாக்க²ந்தோ⁴தி புச்ச²தி. ஸேஸபுச்சா²ஸுபி ஏஸேவ நயோ. படிலோமே ந க²ந்தா⁴ ந வேத³னாக்க²ந்தோ⁴தி எத்த² யே பஞ்ஞத்தினிப்³பா³னஸங்கா²தா த⁴ம்மா க²ந்தா⁴ ந ஹோந்தி, தே யஸ்மா வேத³னாக்க²ந்தோ⁴பி ந ஹோந்தி, தஸ்மா ஆமந்தாதி ஆஹ. ஸேஸவிஸ்ஸஜ்ஜனேஸுபி ஏஸேவ நயோதி.

பத³ஸோத⁴னமூலசக்கவாரோ நி³ட்டி²தோ.

38. ஸுத்த⁴க²ந்த⁴வாரோ ரூபங் க²ந்தோ⁴தி யங்கிஞ்சி ரூபந்தி வுத்தங், ஸப்³புங் தங் க²ந்தோ⁴தி புச்ச²தி. தத்த² யஸ்மா பியரூபஸாதரூபஸங்கா²தங் வா ரூபங் ஹோது, பூ⁴துபாதா³ரூபங் வா, ஸப்³புங் பஞ்சஸு க²ந்தோ⁴ஸு ஸங்க²ஹங் க³ச்ச²தேவ. தஸ்மா ஆமந்தாதி படிஜானாதி. து³தியபதே³ 'க²ந்தா⁴ ரூப'ந்தி புச்சி²தப்³போ³ யஸ்மா ரூபந்திவசனேன ரூபக்க²ந்தோ⁴வ அதி⁴ப்பேதோ, தஸ்மா வசனங் அனாதி³யித்வா அத்த²வஸேன புச்ச²ந்தோ க²ந்தா⁴ ரூபக்க²ந்தோ⁴தி ஆஹ. இமினா நயேன ஸப்³புபதே³ஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. பரதோ ஆயதனயமகாதீ³னங் நித்³தே³ஸவாரேபி ஏஸேவ நயோ. ஸஞ்ஞா க²ந்தோ⁴தி எத்தா²பி தி³ட்டி²ஸஞ்ஞா வா ஹோது, ஸஞ்ஞா ஏவ வா, ஸப்³பா³யபி க²ந்த⁴பா⁴வதோ ஆமந்தாதி வுத்தங். ஸங்கா²ரா க²ந்தோ⁴தி பதே³பி ஏஸேவ நயோ. க²ந்த⁴வினிமுத்தகோ ஹி ஸங்கா²ரோ நாம நத்தி².

39. படிலோமே ந ரூபங் ந க²ந்தோ⁴தி யங் த⁴ம்மஜாதங் ரூபங் ந ஹோதி, தங் க²ந்தோ⁴பி ந ஹோதீதி புச்ச²தி. விஸ்ஸஜ்ஜனே பனஸ்ஸ ரூபங் ட²பெத்வா அவஸேஸா க²ந்தா⁴ ந ரூபங், க²ந்தா⁴தி ரூபதோ அஞ்ஞே

வேத³னாத³யோ க²ந்தா⁴ ரூபமேவ ந ஹொந்தி, க²ந்தா⁴ பன ஹொந்தீதி
அத்தோ². ரூபஞ்ச க²ந்தே⁴ ச ட²பெத்வா அவஸேஸாதி
பஞ்சக்க²ந்த⁴வினிமுத்தங் நிப்³பா³னஞ்சேவ பஞ்சுத்தி ச. இதோ பரேஸுபி
'அவஸேஸா'தி பதே³ஸு ஏஸேவ நயோதி.

ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴வாரோ நி²டி²தோ.

40-44. ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴மூலசக்கவாரே ரூபங் க²ந்தோ⁴திஆதீ³னங்
ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³தி.

ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴மூலசக்கவாரோ நி²டி²தோ.

பண்ணத்தினித்³தே³ஸவாரவண்ணனா.

2. பவத்திவாரவண்ணனா

50-205. இதா³னி யஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தோ⁴திஆதி³னா நயேன பவத்திவாரோ
ஆரத்³தோ⁴. கஸ்மா பனெத்த² உத்³தே³ஸவாரோ ந வுத்தோதி? ஹெட்டா²
த³ஸ்ஸிதனயத்தா. பண்ணத்திவாரஸ்மிஞ்ஹி உத்³தே³ஸவாரே நயோ
த³ஸ்ஸிதோ. தேன பன நயேன ஸக்கா ஸோ இத⁴ அவுத்தோபி ஜானிதுந்தி
தங் அவத்வா நித்³தே³ஸவாரோவ ஆரத்³தோ⁴. இமஸ்மிங் பன
பவத்திவாரஸங்கா²தே மஹாவாரே உப்பாத³வாரோ, நிரோத⁴வாரோ,
உப்பாத³னிரோத⁴வாரோதி தயோ அந்தரவாரா ஹொந்தி. தேஸு பட²மோ
த⁴ம்மானங் உப்பாத³லக்க²ணஸ்ஸ தீ³பிதத்தா உப்பாத³வாரோதி வுச்சதி.
து³தியோ தேஸஞ்ஞேவ நிரோத⁴லக்க²ணஸ்ஸ தீ³பிதத்தா நிரோத⁴வாரோதி
வுச்சதி. ததியோ உபி⁴ன்னம்பி லக்க²ணானங் தீ³பிதத்தா
உப்பாத³னிரோத⁴வாரோதி வுச்சதி. உப்பாத³வாரேன செத்த² த⁴ம்மானங்
உப்பஜ்ஜனாகாரோவ தீ³பிதோ. நிரோத⁴வாரேன 'உப்பன்னங் நாம நிச்சங்
நத்தீ²தி தேஸஞ்ஞேவ அனிச்சதா தீ³பிதா. உப்பாத³னிரோத⁴வாரேன
தது³ப⁴யங்.

தத்த² உப்பாத³வாரே தாவ திண்ணங் அத்³தா⁴னங் வஸேன ச²
காலபே⁴தா³ ஹொந்தி - பச்சுப்பன்னோ, அதீதோ, அனாக³தோ,
பச்சுப்பன்னேனாதீதோ, பச்சுப்பன்னேனானாக³தோ, அதீதேனானாக³தோதி. தேஸு
'யஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதீ³தி பச்சுப்பன்னாபி⁴தா⁴னவஸேன
பச்சுப்பன்னோ வேதி³தப்³போ³. ஸோ பச்சுப்பன்னானங் த⁴ம்மானங் பச்சக்க²தோ
க³ஹேதப்³த்தா அதிவிய ஸுவிஞ்ஞெய்யோதி பட²மங் வுத்தோ. யஸ்ஸ
ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜித்தா²தி அதீதாபி⁴தா⁴னவஸேன அதீதோ
வேதி³தப்³போ³. ஸோ பச்சக்க²தோ அனுபு⁴தபு³பா³னங் அதீதத⁴ம்மானங்
அனுமானேன அனாக³தேஹி ஸுவிஞ்ஞெய்யதரத்தா து³தியங் வுத்தோ. யஸ்ஸ

ரூபக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி அனாக³தாபி⁴தா⁴னவஸேன அனாக³தோ
வேதி³தப்³போ³. ஸோ பச்சக்க²தோ ச அனுபு⁴தபு³ப³வஸேன ச
க³ஹிதத⁴ம்மானுமானேன ‘அனாக³தேபி ஏவரூபா த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜிஸ்ஸந்தீதி
க³ஹேதப்³தோ ததியங் வுத்தோ.

யஸ்ஸ ரூபக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ வேத³னாக்கந்தோ⁴
உப்பஜ்ஜித்தா²தி பச்சப்பன்னேன ஸத்³தி⁴ங் அதீதாபி⁴தா⁴னவஸேன
பச்சப்பன்னேனாதீதோ வேதி³தப்³போ³. ஸோ மிஸ்ஸகேஸு தீஸு
ஸுவிஞ்ஞெய்யதரத்தா சதுத்த²ங் வுத்தோ. யஸ்ஸ ரூபக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி
தஸ்ஸ வேத³னாக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி பச்சப்பன்னேன ஸத்³தி⁴ங்
அனாக³தாபி⁴தா⁴னவஸேன பச்சப்பன்னேனானாக³தோ வேதி³தப்³போ³. ஸோ
பச்சக்க²தோ க³ஹேதப்³பா³னங் த⁴ம்மானங் அத்தி²தாய அத்த²தோ
ஸுவிஞ்ஞெய்யதரோதி பஞ்சமங் வுத்தோ. யஸ்ஸ ரூபக்கந்தோ⁴
உப்பஜ்ஜித்த², தஸ்ஸ வேத³னாக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி அதீதேன
ஸத்³தி⁴ங் அனாக³தாபி⁴தா⁴னவஸேன அதீதேனானாக³தோ வேதி³தப்³போ³.
ஸோ புரிமேஹி து³விஞ்ஞெய்யோதி ச²ட்ட²ங் வுத்தோ.

ஏவமேதேஸு ச²ஸு காலபே⁴தே³ஸு ய்வாயங் பட²மோ பச்சப்பன்னோ,
தத்த² பக்³க³லதோ, ஓகாஸதோ, பக்³க³லோகாஸதோதி தயோ வாரா ஹொந்தி.
தேஸு யஸ்ஸாதி பக்³க³லவஸேன கந்தா⁴னங் உப்பத்தி³பனோ
பக்³க³லவாரோ. யத்தா²தி ஓகாஸவஸேன கந்தா⁴னங் உப்பத்தி³பனோ
ஓகாஸவாரோ. யஸ்ஸ யத்தா²தி பக்³க³லோகாஸவஸேன கந்தா⁴னங்
உப்பத்தி³பனோ பக்³க³லோகாஸவாரோ. இமே பன தயோபி வாரா பட²மங்
அனுலோமனயேன நித்³தி³ஸித்வா பச்சா² படிலோமனயேன நித்³தி³ட்டா². தேஸு
‘உப்பஜ்ஜதி’ ‘உப்பஜ்ஜித்த²,’ ‘உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி வசனதோ உப்பத்தி³பனோ
அனுலோமனயோ. ‘நுப்பஜ்ஜதி’, ‘நுப்பஜ்ஜித்த²,’ ‘நுப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி வசனதோ
அனுப்பத்தி³பனோ படிலோமனயோ.

தத்த² பச்சப்பன்னகாலே தாவ பக்³க³லவாரஸ்ஸ அனுலோமனயே “யஸ்ஸ
ரூபக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ வேத³னாக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி. யஸ்ஸ
வா பன வேத³னாக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ ரூபக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி.
யஸ்ஸ ரூபக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ ஸஞ்ஞாக்கந்தோ⁴
ஸங்கா²ரக்கந்தோ⁴, விஞ்ஞாணக்கந்தோ⁴, உப்பஜ்ஜதி. யஸ்ஸ வா பன
விஞ்ஞாணக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ ரூபக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி”தி ஏவங்
ரூபக்கந்த⁴மூலகானி சத்தாரி யமகானி; “யஸ்ஸ வேத³னாக்கந்தோ⁴
உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ ஸஞ்ஞாக்கந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி”திஆதி³னா நயேன
வேத³னாக்கந்த⁴மூலகானி தீணி; ஸஞ்ஞாக்கந்த⁴மூலகானி த்³வே;
ஸங்கா²ரக்கந்த⁴மூலகங் ஏகந்தி அக்³க³ஹிதக்³க³ஹணேன த³ஸ யமகானி
ஹொந்தி.

தத்த² ரூபக்க²ந்த⁴மூலகேஸு சதூஸு ஆதி³தோ ஏகமேவ விஸ்ஸஜ்ஜிதங்.
 ஸேஸானி தேன ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனானீதி தந்தியா லஹுபா⁴வத்த²ங்
 ஸங்கி²த்தானி. வேத³னாக்க²ந்தா⁴தி³மூலகேஸுபி 'ஆமந்தா'தி ஏகஸதி³ஸமேவ
 விஸ்ஸஜ்ஜனங். தஸ்மா தானிபி தந்தியா லஹுபா⁴வத்த²ங்
 ஸங்கி²த்தானேவாதி ஏவமேதானி பச்சப்பன்னகாலே புக³க³லவாரே
 அனுலோமனயே ஏகயமகவிஸ்ஸஜ்ஜனேனேவ த³ஸ யமகானி
 விஸ்ஸஜ்ஜிதானி நாம ஹொந்தீதி வேதி³தப்³பா³னி. யதா² ச புக³க³லவாரே
 த³ஸ, ஏவங் ஓகாஸவாரே த³ஸ, புக³க³லோகாஸவாரே த³ஸாதி
 பச்சப்பன்னகாலே தீஸு வாரேஸு அனுலோமனயே திங்ஸ யமகானி ஹொந்தி.
 யதா² ச அனுலோமனயே, ஏவங் படிலோமனயேபீதி ஸப்³பா³னிபி
 பச்சப்பன்னகாலே ஸட்டி² யமகானி ஹொந்தி. தேஸு வீஸபுச்சா²ஸதங்,
 சத்தாரீஸானி ச த்³வே அத்த²ஸதானி ஹொந்தீதி வேதி³தப்³பா³னி. ஏவங்
 ஸேஸேஸுபி பஞ்சஸு காலபே⁴தே³ஸு புக³க³லாதி³பே⁴த³தோ
 அனுலோமபடிலோமனயவஸேன ச² ச² வாரா. ஏகேகஸ்மிங் வாரே த³ஸ த³ஸ
 கத்வா ஸட்டி² ஸட்டி² யமகானீதி தீணி யமகஸதானி. தானி புரிமேஹி
 ஸத்தி³தி⁴ங் ஸட்டா²தி⁴கானி தீணி யமகஸதானி, வீஸாதி⁴கானி
 ஸத்தபுச்சா²ஸதானி, சத்தாரீஸானி ச சுத்த³ஸ அத்த²ஸதானி ஹொந்தி. இத³ங்
 தாவ உப்பாத³வாரே பானிவவத்தா²னங். யதா² ச உப்பாத³வாரே, ததா²
 நிரோத⁴வாரேபி, உப்பாத³னிரோத⁴வாரேபீதி ஸப்³புஸ்மிம்பி
 பவத்திமஹாவாரே அஸீதி யமகஸஹஸ்ஸங், ஸட்டி²ஸதாதி⁴கானி த்³வே
 புச்சா²ஸஹஸ்ஸானி, வீஸங் திஸதாதி⁴கானி ச சத்தாரி
 அத்த²ஸஹஸ்ஸானி வேதி³தப்³பா³னி.

பானி பன உப்பாத³வாரே நிரோத⁴வாரே ச தீஸு
 அஸம்மிஸ்ஸககாலபே⁴தே³ஸு தஸ்மிங் தஸ்மிங் வாரே ஏகேகமேவ யமகங்
 விஸ்ஸஜ்ஜெத்வா ஸங்கி²த்தா. தீஸு மிஸ்ஸககாலபே⁴தே³ஸு 'யஸ்ஸ
 வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ ஸஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴
 உப்பஜ்ஜித்தா²திஆதி³னா நயேன வேத³னாக்க²ந்தா⁴தி³மூலகேஸுபி ஏகங்
 யமகங் விஸ்ஸஜ்ஜிதங். உப்பாத³னிரோத⁴வாரே பன ச²ஸுபி காலபே⁴தே³ஸு
 தங் விஸ்ஸஜ்ஜிதமேவ. ஸேஸானி தேன ஸமானவிஸ்ஸஜ்ஜனத்தா
 ஸங்கி²த்தானீதி. இத³ங் ஸகலேபி பவத்திமஹாவாரே பானிவவத்தா²னங்.

அத்த²வினிச்ச²யத்த²ங் பனஸ்ஸ இத³ங் லக்க²ணங் வேதி³தப்³பா³ங் -
 இமஸ்மிஞ்ஹி பவத்திமஹாவாரே சதுன்னங் பஞ்ஹானங் பஞ்ச
 விஸ்ஸஜ்ஜனானி ஸத்தவீஸதியா டா²னேஸு பக்கி²பித்வா அத்த²வினிச்ச²யோ
 வேதி³தப்³போ³. தத்த² புரேபஞ்ஹொ, பச்சா²பஞ்ஹொ, பரிபுண்ணபஞ்ஹொ,
 மோக⁴பஞ்ஹொதி இமே சத்தாரோ பஞ்ஹொ நாம. ஏகேகஸ்மிஞ்ஹி யமகே
 த்³வே த்³வே புச்சா². ஏகேகபுச்சா²யபி த்³வே த்³வே பதா³னி. தத்த² யாய புச்சா²ய
 விஸ்ஸஜ்ஜனே ஏகேனேவ பதே³ன க³ஹிதக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ உப்பாதோ³ வா

நிரோதோ⁴ வா லப்³ப⁴தி , அயங் புரேபஞ்ஹோ நாம. யாய பன புச்சா²ய விஸ்ஸஜ்ஜனே த்³வீஹிபி பதே³ஹி க்³ஹிதக்க²ந்தா⁴னங் உப்பாதோ³ வா நிரோதோ⁴ வா லப்³ப⁴தி, அயங் பச்சா²பஞ்ஹோ நாம. யாய பன புச்சா²ய விஸ்ஸஜ்ஜனே ஏகேனபி பதே³ன க்³ஹிதக்க²ந்தா⁴ஸ்ஸ த்³வீஹிபி பதே³ஹி க்³ஹிதக்க²ந்தா⁴னங் உப்பாதோ³ வா, நிரோதோ⁴ வா லப்³ப⁴தி, அயங் பரிபுண்ணபஞ்ஹோ நாம. யாய பன புச்சா²ய விஸ்ஸஜ்ஜனே படிக்கே²போ வா, படிஸேதோ⁴ வா லப்³ப⁴தி, அயங் மோக⁴பஞ்ஹோ நாம. யஸ்மா பனேஸ அத்³ஸ்ஸியமானோ ந ஸக்கா ஜானிதுங், தஸ்மா நங் த்³ஸ்ஸயிஸ்ஸாம.

‘யத்த² ரூபக்க²ந்தோ⁴ நுப்பஜ்ஜதி, தத்த² வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ நுப்பஜ்ஜதீ²தி புச்சா²ய தாவ உப்பஜ்ஜதீ²தி இமஸ்மிங் விஸ்ஸஜ்ஜனே ஏகேனேவ பதே³ன க்³ஹிதஸ்ஸ வேத³னாக்க²ந்தா⁴ஸ்ஸ உப்பாதோ³ லப்³ப⁴தி, இதி அயஞ்சேவ அஞ்ஞோ ச ஏவரூபோ பஞ்ஹோ புரேபஞ்ஹோதி வேதி³தப்³போ³. ‘யஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜித்த², தஸ்ஸ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜித்தா²தி புச்சா²ய பன ‘ஆமந்தா²தி இமஸ்மிங் விஸ்ஸஜ்ஜனே த்³வீஹி பதே³ஹி க்³ஹிதானங் ரூபவேத³னாக்க²ந்தா⁴னங் யஸ்ஸ கஸ்ஸசி ஸத்தஸ்ஸ அதீதே உப்பாதோ³ லப்³ப⁴தி. இதி அயஞ்சேவ அஞ்ஞோ ச ஏவரூபோ பஞ்ஹோ பச்சா²பஞ்ஹோதி வேதி³தப்³போ³.

‘யஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதீ²தி இமாய பன பட²மபுச்சா²ய ‘அஸஞ்ஞஸத்தங் உப்பஜ்ஜந்தானந்திஆதி³கே இமஸ்மிங் விஸ்ஸஜ்ஜனே ‘அஸஞ்ஞஸத்தங் உப்பஜ்ஜந்தானங் தேஸங் ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி, நோ ச தேஸங் வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதீ²தி இமஸ்மிங் கொட்டா²ஸே ஏகேனேவ பதே³ன க்³ஹிதஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தா⁴ஸ்ஸபி உப்பாதோ³ லப்³ப⁴தி. ‘பஞ்சவோகாரங் உப்பஜ்ஜந்தானங் தேஸங் ரூபக்க²ந்தோ⁴ ச உப்பஜ்ஜதி வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ ச உப்பஜ்ஜதீ²தி இமஸ்மிங் கொட்டா²ஸே த்³வீஹிபி பதே³ஹி ஸங்க்³ஹிதானங் ரூபவேத³னாக்க²ந்தா⁴னம்பி உப்பாதோ³ லப்³ப⁴தி. இதி அயஞ்சேவ அஞ்ஞோ ச ஏவரூபோ பஞ்ஹோ பரிபுண்ணபஞ்ஹோதி வேதி³தப்³போ³. புரேபச்சா²பஞ்ஹோதிபி ஏதஸ்ஸேவ நாமங். ஏதஸ்ஸ ஹி விஸ்ஸஜ்ஜனே புரிமகொட்டா²ஸே ஏகேன பதே³ன ஸங்க்³ஹிதஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தா⁴ஸ்ஸேவ உப்பாதோ³ த்³ஸ்ஸிதோ. து³தியகொட்டா²ஸே த்³வீஹி பதே³ஹி ஸங்க்³ஹிதானங் ரூபவேத³னாக்க²ந்தா⁴னங். இமினாயேவ ச லக்க²ணேன யத்த² ஏகேன பதே³ன ஸங்க்³ஹிதஸ்ஸ க்²ந்தா⁴ஸ்ஸ உப்பாதோ³ வா நிரோதோ⁴ வா லப்³ப⁴தி, ஸோ புரேபஞ்ஹோதி வுத்தோ. யத்த² த்³வீஹிபி பதே³ஹி ஸங்க்³ஹிதானங் க்²ந்தா⁴னங் உப்பாதோ³ வா நிரோதோ⁴ வா லப்³ப⁴தி, ஸோ பச்சா²பஞ்ஹோதி வுத்தோ.

‘யஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தோ⁴ நுப்பஜ்ஜித்த², தஸ்ஸ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ நுப்பஜ்ஜித்தா²’தி இமாய பன புச்சா²ய ‘நத்தீ²’தி இமஸ்மிங் விஸ்ஸஜ்ஜனே படிக்கே²போ லப்³ப⁴தி. ‘யஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ நிருஜ்ஜதீ²’தி புச்சா²ய ‘நோ’தி இமஸ்மிங் விஸ்ஸஜ்ஜனே படிஸேதோ⁴ லப்³ப⁴தி. தஸ்மா ஏவரூபோ பஞ்ஹோ மோக⁴பஞ்ஹோதி வேதி³தப்³போ³. துச்ச²பஞ்ஹோதிபி வுச்சதி. ஏவங் தாவ சத்தாரோ பஞ்ஹா வேதி³தப்³பா³.

பாளிக³தியா விஸ்ஸஜ்ஜனங், படிவசனவிஸ்ஸஜ்ஜனங், ஸரூபத³ஸ்ஸனேன விஸ்ஸஜ்ஜனங், படிக்கே²பேன விஸ்ஸஜ்ஜனங், படிஸேதே⁴ன விஸ்ஸஜ்ஜனந்தி இமானி பன பஞ்ச விஸ்ஸஜ்ஜனானி நாம . தத்த² யங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் பாளிபத³மேவ ஹுத்வா அத்த²ங் விஸ்ஸஜ்ஜேதி, இத³ங் பாளிக³தியா விஸ்ஸஜ்ஜனங் நாம. தங் புரேபஞ்ஹே லப்³ப⁴தி. ‘யத்த² ரூபக்க²ந்தோ⁴ நுப்பஜ்ஜதி தத்த² வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ நுப்பஜ்ஜதீ²’தி ஹி பஞ்ஹே ‘உப்பஜ்ஜதீ²’தி இத³ங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் பாளிபத³மேவ ஹுத்வா அத்த²ங் விஸ்ஸஜ்ஜயமானங் க³தங், தஸ்மா ஏவரூபேஸு டா²னேஸு பாளிக³தியா விஸ்ஸஜ்ஜனங் வேதி³தப்³ப³ங். யங் பன விஸ்ஸஜ்ஜனங் படிவசனபா⁴வேன அத்த²ங் விஸ்ஸஜ்ஜேதி, இத³ங் படிவசனவிஸ்ஸஜ்ஜனங் நாம. தங் பச்சா²பஞ்ஹே லப்³ப⁴தி. ‘யஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜித்த², தஸ்ஸ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜித்தா²’தி ஹி பஞ்ஹே ‘ஆமந்தா’தி இத³ங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் படிவசனவஸேனேவ அத்த²ங் விஸ்ஸஜ்ஜயமானங் க³தங், தஸ்மா ஏவரூபேஸு டா²னேஸு படிவசனவிஸ்ஸஜ்ஜனங் வேதி³தப்³ப³ங். யங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் ஸரூபேன த³ஸ்ஸெத்வா அத்த²ங் விஸ்ஸஜ்ஜேதி; இத³ங் ஸரூபத³ஸ்ஸனேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் நாம. தங் பரிபுண்ணபஞ்ஹே லப்³ப⁴தி. ‘யஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி; தஸ்ஸ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதீ²’தி ஹி பஞ்ஹே ‘அஸஞ்ஞஸத்தங் உப்பஜ்ஜந்தானந்தி இத³ங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் ‘இமேஸங் ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி, நோ ச வேத³னாக்க²ந்தோ⁴, இமேஸங் ரூபக்க²ந்தோ⁴ ச உப்பஜ்ஜதி, வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ சா’தி ஸரூபத³ஸ்ஸனேனேவ அத்த²ங் விஸ்ஸஜ்ஜயமானங் க³தங். தஸ்மா ஏவரூபேஸு டா²னேஸு ஸரூபத³ஸ்ஸனேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் வேதி³தப்³ப³ங். யங் பன விஸ்ஸஜ்ஜனங் ததா²ரூபஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸாபா⁴வதோ அத்த²படிக்கே²பேன பஞ்ஹங் விஸ்ஸஜ்ஜேதி, இத³ங் படிக்கே²பேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் நாம. யங் ததா²ரூபஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ ஏகக்க²ணே அலாப⁴தோ அத்த²படிஸேதே⁴னேன பஞ்ஹங் விஸ்ஸஜ்ஜேதி, இத³ங் படிஸேதே⁴ன விஸ்ஸஜ்ஜனங் நாம. தங் மோக⁴பஞ்ஹே லப்³ப⁴தி. ‘யஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தோ⁴ நுப்பஜ்ஜித்த², தஸ்ஸ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ நுப்பஜ்ஜித்தா²’தி ஹி பஞ்ஹே ‘நத்தீ²’தி இத³ங் விஸ்ஸஜ்ஜனங்; ஏவரூபோ நாம ஸத்தோ நத்தீ²தி அத்த²படிக்கே²பேன பஞ்ஹங் விஸ்ஸஜ்ஜயமானங் க³தங்; தஸ்மா ஏவரூபேஸு டா²னேஸு படிக்கே²பேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் வேதி³தப்³ப³ங்.

‘யஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ நிருஜ்ஜ²தீ⁴தி பஞ்ஹே பன ‘நோ⁴தி இத³ங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் ஏகஸ்மிங் படிஸந்தி⁴க்க²ணே உப்பாதே³ன ஸத்³தி⁴ங் நிரோதோ⁴ நாம ந லப்³ப⁴தீ⁴தி அத்த²படிஸேத⁴னேன பஞ்ஹங் விஸ்ஸஜ்ஜயமானங் க³தங், தஸ்மா ஏவரூபேஸு டா²னேஸு படிஸேதே⁴ன விஸ்ஸஜ்ஜனங் வேதி³தப்³ப⁴ங்.

இதா³னி இமே சத்தாரோ பஞ்ஹா, இமானி ச பஞ்ச விஸ்ஸஜ்ஜனானி, யேஸு ஸத்தவீஸதியா டா²னேஸு பக்கி²பிதப்³பா³னி, தானி ஏவங் வேதி³தப்³பா³னி - அஸஞ்ஞஸத்தங் உப்பஜ்ஜந்தானந்தி ஏகங் டா²னங், அஸஞ்ஞஸத்தே தத்தா²தி ஏகங், அஸஞ்ஞஸத்தானந்தி ஏகங்; அஸஞ்ஞஸத்தா சவந்தானந்தி ஏகங்; அருபங் உப்பஜ்ஜந்தானந்தி ஏகங், அருபே தத்தா²தி ஏகங், அருபானந்தி ஏகங், அருபா சவந்தானந்தி ஏகங் , அருபே பச்சி²மப⁴விகானந்தி ஏகங், அருபே பரினிப்³ப⁴ந்தானந்தி ஏகங்; யே ச அருபங் உப்பஜ்ஜித்வா பரினிப்³பா³யிஸ்ஸந்தீ⁴தி ஏகங்; பஞ்சவோகாரங் உப்பஜ்ஜந்தானந்தி ஏகங், பஞ்சவோகாரே தத்தா²தி ஏகங், பஞ்சவோகாரானந்தி ஏகங் பஞ்சவோகாரா சவந்தானந்தி ஏகங், பஞ்சவோகாரே பச்சி²மப⁴விகானந்தி ஏகங், பஞ்சவோகாரே பரினிப்³ப⁴ந்தானந்தி ஏகங்; ஸுத்³தா⁴வாஸங் உப்பஜ்ஜந்தானந்தி ஏகங், ஸுத்³தா⁴வாஸே தத்தா²தி ஏகங், ஸுத்³தா⁴வாஸானந்தி ஏகங், ஸுத்³தா⁴வாஸே பரினிப்³ப⁴ந்தானந்தி ஏகங்; ஸப்³பே³ஸங் உப்பஜ்ஜந்தானந்தி ஏகங், ஸப்³பே³ஸங் சவந்தானந்தி ஏகங்; ஸப்³ப⁴ஸாதா⁴ரணவஸேன பச்சி²மப⁴விகானந்தி ஏகங், பரினிப்³ப⁴ந்தானந்தி ஏகங், சதுவோகாரங் பஞ்சவோகாரங் உப்பஜ்ஜந்தானந்தி ஏகங், சவந்தானந்தி ஏகங். ஏவங் இமேஸங் சதுன்னங் பஞ்ஹானங் இமானி பஞ்ச விஸ்ஸஜ்ஜனானி இமேஸு ஸத்தவீஸதியா டா²னேஸு பக்கி²பித்வா இமஸ்மிங் பவத்திமஹாவாரே அத்த²வினிச்ச²யோ வேதி³தப்³போ³. ஏவங் விதி³த்வா ஹி பஞ்ஹங் விஸ்ஸஜ்ஜந்தேன ஸுவிஸ்ஸஜ்ஜிதோ ஹோதி, அத்த²ஞ்ச வினிச்ச²யந்தேன ஸுவினிச்சி²தோ ஹோதி.

தத்தா²யங் நயோ - யஸ்ஸ ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதீ⁴தி யஸ்ஸ புக³க³லஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணஸமங்கி³தாய ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதி. தஸ்ஸ வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதீ⁴தி வேத³னாக்க²ந்தோ⁴பி தஸ்ஸ தஸ்மிஞ்ஞேவ க²ணே உப்பஜ்ஜதீ⁴தி புச்ச²தி. அஸஞ்ஞஸத்தங் உப்பஜ்ஜந்தானந்தி அசித்தகபடிஸந்தி⁴வஸேன அஸஞ்ஞஸத்தப⁴வங் உப்பஜ்ஜந்தானங். தேஸங் ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதீ⁴தி தேஸங் ஏகந்தேன ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதியேவ. பவத்தே உப்பன்னானங் ரூபக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதிபி நிருஜ்ஜ²திபி, தஸ்மா ‘அஸஞ்ஞஸத்தான’ந்தி அவத்வா அஸஞ்ஞஸத்தங் உப்பஜ்ஜந்தானந்தி வுத்தங். நோ ச தேஸங் வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ உப்பஜ்ஜதீ⁴தி அசித்தகத்தா பன தேஸங் வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ நுப்பஜ்ஜதேவ. இத³ங் ஸத்தவீஸதியா டா²னேஸு பட²மே

டா²னே பரிபுண்ணபஞ்ஹஸ்ஸ புரிமகொட்டா²ஸே ஸரூபத³ஸ்ஸனேன விஸ்ஸஜ்ஜனங். பஞ்சவோகாரங் உபபஜ்ஜந்தானந்தி ரூபாரூபமிஸ்ஸகபடிஸந்தி⁴வஸேன பஞ்சவோகாரப⁴வங் உபபஜ்ஜந்தானங். தேஸங் ரூபக்க²ந்தோ⁴ ச உப்பஜ்ஜதி, வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ சாதி தேஸங் ஏகந்தேன ரூபவேத³னாக்க²ந்த⁴ஸங்கா²தா த்³வேபி க²ந்தா⁴ உப்பஜ்ஜந்தியேவ. பவத்தே பன தத்த² உப்பன்னானங் தே க²ந்தா⁴ உப்பஜ்ஜந்திபி நிருஜ்ஜந்திபி, தஸ்மா 'பஞ்சவோகாரானந்தி அவத்வா 'பஞ்சவோகாரங் உபபஜ்ஜந்தானந்தி வுத்தங். இத³ங் பஞ்சவோகாரங் உபபஜ்ஜந்தானந்தி டா²னே பரிபுண்ணபஞ்ஹஸ்ஸ பச்சி²மகொட்டா²ஸே ஸரூபத³ஸ்ஸனேன விஸ்ஸஜ்ஜனங். இமினா உபாயேன ஸப்பா³னி விஸ்ஸஜ்ஜனானி வேதி³தப்பா³னி.

இத³ங் பனெத்த² உப்பாத³னிரோதே⁴ஸு நியமலக்க²ணங் - ஸகலேபி ஹி இமஸ்மிங் க²ந்த⁴யமகே தத்த² தத்த² உப்பன்னானங் பவத்தே யாவ மரணா க²ந்தா⁴னங் அபரியந்தேஸு உப்பாத³னிரோதே⁴ஸு விஜ்ஜமானேஸுபி லஹுபரிவத்தானங் த⁴ம்மானங் வினிப்போ⁴கங் கத்வா உப்பாத³னிரோதே⁴ த³ஸ்ஸேதுங் ந ஸுகரந்தி பவத்தியங் உப்பாத³னிரோதே⁴ அனாமஸித்வா அபி⁴னவங் விபாகவட்டங் நிப்பா²த³யமானேன நானாகம்மேன நிப்ப³த்தானங் படிஸந்தி⁴க²ந்தா⁴னங் உப்பாத³ங் த³ஸ்ஸேதுங் ஸுக²ந்தி படிஸந்தி⁴காலே உப்பாத³வஸேனேவ உப்பாத³வாரோ கதி²தோ. உப்பன்னஸ்ஸ பன விபாகவட்டஸ்ஸ பரியோஸானேன நிரோத⁴ங் த³ஸ்ஸேதுங் ஸுக²ந்தி மரணகாலே நிரோத⁴வஸேன நிரோத⁴வாரோ கதி²தோ.

கிங் பனெத்த² பவத்தியங் உப்பாத³னிரோதா⁴னங் அனாமட்ட²பா⁴வே பமாணந்தி? பாளியேவ. பாளியஞ்ஹி விஸேஸேன உப்பாத³வாரஸ்ஸ அனாக³தகாலவாரே 'பச்சி²மப⁴விகானங் தேஸங் ரூபக்க²ந்தோ⁴ ச நுப்பஜ்ஜிஸ்ஸதி, வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ ச நுப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி அயங் பாளி அதிபமாணமேவ. பச்சி²மப⁴விகானஞ்ஹி பவத்தே ரூபாரூபத⁴ம்மானங் உப்பஜ்ஜிதுங் யுத்தபா⁴வே ஸதிபி 'ரூபக்க²ந்தோ⁴ ச நுப்பஜ்ஜிஸ்ஸதி, வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ ச நுப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி ஸன்னிட்டா²னங் கத்வா வுத்தபா⁴வேன பவத்தே உப்பாதோ³ ந க³ஹிதோதி வேதி³தப்போ³. 'ஸுத்தா⁴வாஸே பரினிப்ப³ந்தானங் தேஸங் தத்த² ஸஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴ ந நிருஜ்ஜித்த², நோ ச தேஸங் தத்த² வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ ந நிருஜ்ஜித்தீதி அயங் பன பாளி பவத்தே நிரோத⁴ஸ்ஸ அனாமட்ட²பா⁴வே அதிவிய பமாணங். ஸுத்தா⁴வாஸே பரினிப்ப³ந்தானஞ்ஹி சுதிசித்தஸ்ஸ ப⁴ங்கக்க²ணே டி²தானங் படிஸந்தி⁴தோ பட்டா²ய பவத்தே உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்த⁴ஸஞ்ஞாக்க²ந்தா⁴னங் க³ணனபதோ² நத்தி². 'ஏவங் ஸந்தேபி தேஸங் தத்த² ஸஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴ ந நிருஜ்ஜித்தா²தி ஸன்னிட்டா²னங் கத்வா வுத்தபா⁴வேன பவத்தே நிரோதோ⁴ ந க³ஹிதோதி வேதி³தப்போ³.

ஏவமெத்த² உப்பாத³னிரோதே⁴ஸு நியமலக்க²ணங் விதி³த்வா
படிஸந்தி⁴உப்பாத³மேவ சுதினிரோத⁴மேவ ச க³ஹெத்வா தேஸு தேஸு
டா²னேஸு ஆக³தானங் விஸ்ஸஜ்ஜனானங் அத்த²வினிச்ச²யோ வேதி³தப்³போ³.
ஸோ பன ஸக்கா ஆதி³விஸ்ஸஜ்ஜனே வுத்தனயேன ஸப்³புத்த² விதி³துந்தி
விஸ்ஸஜ்ஜனபடிபாடியா ந வித்தா²ரிதோ. இமினா பன ஏவங் தி³ன்னேனபி
நயேன யோ ஏதேஸங் அத்த²வினிச்ச²யங் ஜானிதுங் ந ஸக்கோதி, தேன
ஆசரியே பயிருபாஸித்வா ஸாது⁴கங் ஸுத்வாபி ஜானிதப்³போ³.

உப்பாத³ஸ்ஸ நிரோத⁴ஸ்ஸ, உப்பன்னஞ்சாபி ஏகதோ;
நயஸ்ஸ அனுலோமஸ்ஸ, படிலோமனயஸ்ஸ ச.

வஸேன யானி க²ந்தே⁴ஸு, யமகானி ச பஞ்சஸு;
புக்³க³லங் அத² ஓகாஸங், புக்³க³லோகாஸமேவ ச.

ஆமஸித்வா பவத்தேஸு, டா²னேஸு கத²யீ ஜினோ;
தேஸங் பாஸிவவத்தா²னங், த³ஸ்ஸிதங் அனுபுப்³புதோ.

வினிச்ச²யத்த²ங் அத்த²ஸ்ஸ, பஞ்ஹாவிஸ்ஸஜ்ஜனானி ச;
விஸ்ஸஜ்ஜனானங் டா²னானி, யானி தானி ச ஸப்³புஸோ.

த³ஸ்ஸெத்வா ஏகபஞ்ஹஸ்மிங், யோஜனாபி பகாஸிதா;
வித்தா²ரேன க³தே எத்த², பஞ்ஹாவிஸ்ஸஜ்ஜனக்கமே.

அத்த²ங் வண்ணயதா காதுங், கிங் நு ஸக்கா இதோ பரங்;
நயேன இமினா தஸ்மா, அத்த²ங் ஜானந்து பண்டி³தாதி.

பவத்திமஹாவாரவண்ணனா.

3. பரிஞ்ஞாவாரவண்ணனா

206-208. தத³னந்தரே பரிஞ்ஞாவாரேபி ச²ளேவ காலபே⁴தா³.
அனுலோமபடிலோமதோ த்³வேயேவ நயா. புக்³க³லவாரோ, ஓகாஸவாரோ,
புக்³க³லோகாஸவாரோதி இமேஸு பன தீஸு புக்³க³லவாரோவ லப்³ப⁴தி, ந
இதரே த்³வே. கிங் காரணா? ஸதி³ஸ்ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனதாய. யோ ஹி கோசி
புக்³க³லோ யத்த² கத்த²சி டா²னே ரூபக்க²ந்த⁴ங் சே பரிஜானாதி,
வேத³னாக்க²ந்த⁴ம்பி பரிஜானாதியேவ. வேத³னாக்க²ந்த⁴ங் சே பரிஜானாதி,
ரூபக்க²ந்த⁴ம்பி பரிஜானாதியேவ. ரூபக்க²ந்த⁴ங் சே ந பரிஜானாதி,
வேத³னாக்க²ந்த⁴ம்பி ந பரிஜானாதியேவ. வேத³னாக்க²ந்த⁴ங் சே ந
பரிஜானாதி, ரூபக்க²ந்த⁴ம்பி ந பரிஜானாதியேவ. தஸ்மா தேஸுபி 'யத்த²
ரூபக்க²ந்த⁴ங் பரிஜானாதி, தத்த² வேத³னாக்க²ந்த⁴ங் பரிஜானாதீதி

ஆதி³வஸேன புச்ச²ங் கத்வா 'ஆமந்தா'த்வேவ விஸ்ஸஜ்ஜனங் காதப்³பங் .
ஸியாதி ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனதாய தே இத⁴ ந லப்³ப⁴ந்தீதி வேதி³தப்³பா³.

அத² வா பரிஞ்ஞாகிச்சங் நாம புக்³க³லஸ்ஸேவ ஹோதி, நோ ஓகாஸஸ்ஸ,
புக்³க³லோவ பரிஜானிதுங் ஸமத்தோ², நோ ஓகாஸோதி புக்³க³லவாரோவெத்த²
க³ஹிதோ, ந ஓகாஸவாரோ. தஸ்ஸ பன அக்³க³ஹிதத்தா தத்³னந்தரோ
புக்³க³லோகாஸவாரோ லப்³ப⁴மானோபி ந க³ஹிதோ. யோ பனேஸ
புக்³க³லவாரோ க³ஹிதோ, தத்த² பச்சப்பன்னகாலே ரூபக்க²ந்த⁴மூலகானி
சத்தாரி, வேத³னாக்க²ந்த⁴மூலகானி தீணி, ஸஞ்ஞாக்க²ந்த⁴மூலகானி த்³வே,
ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴மூலகங் ஏகந்தி ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ அனுலோமனயே
அக்³க³ஹிதக்³ஹணேன த³ஸ யமகானி. படிலோமனயே த³ஸாதி வீஸதி.
ததா² ஸேஸேஸுபீதி ஏகேகஸ்மிங் காலே வீஸதி வீஸதி கத்வா ச²ஸு
காலேஸு வீஸங் யமகஸதங், சத்தாரீஸானி த்³வே புச்சா²ஸதானி,
அஸீத்யாதி⁴கானி சத்தாரி அத்த²ஸதானி ச ஹொந்தீதி இத³மெத்த²
பாளிவவத்தா²னங்.

அத்த²வினிச்ச²யே பனெத்த² அதீதானாக³தபச்சப்பன்னஸங்கா²தா தயோ
அத்³தா⁴ பவத்திவாரே விய சுதிபடிஸந்தி⁴வஸேன ந லப்³ப⁴ந்தி. பவத்தே
சித்தக்க²ணவஸேனேவ லப்³ப⁴ந்தி. தேனேவெத்த² 'யோ ரூபக்க²ந்த⁴ங்
பரிஜானாதி, ஸோ வேத³னாக்க²ந்த⁴ங் பரிஜானாதீதிஆதீ³ஸு புச்சா²ஸு
'ஆமந்தா'தி விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங். லோகுத்தரமக்³க³க்க²ணஸ்மிஞ்ஹி
நிப்³பா³னாரம்மணேன சித்தேன பஞ்சஸு க²ந்தே⁴ஸு
பரிஞ்ஞாகிச்சனிப்³புத்தியா யங் கிஞ்சி ஏகங் க²ந்த⁴ங் பரிஜானந்தோ இதரம்பி
பரிஜானாதீதி வுச்சதி. ஏவமெத்த² 'பரிஜானாதீதி பஞ்ஹேஸு அனுலோமனயே
பரிஞ்ஞாகிச்சஸ்ஸ மத்த²கப்பத்தங் அக்³க³மக்³ஸமங்கி³ங் ஸந்தா⁴ய
'ஆமந்தா'தி வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங். படிலோமனயே பன 'ந பரிஜானாதீதி
பஞ்ஹேஸு புது²ஜ்ஜனாத³யோ ஸந்தா⁴ய 'ஆமந்தா'தி வுத்தங். 'பரிஜானித்தா²தி
இமஸ்மிங் பன அதீதகாலவாரே மக்³கா³னந்தரஅக்³க³ப²லே டி²தோபி
பரிஞ்ஞாகிச்சஸ்ஸ நி²டி²தத்தா பரிஜானித்த²யேவ நாம.

209. யோ ரூபக்க²ந்த⁴ங் பரிஜானாதி, ஸோ வேத³னாக்க²ந்த⁴ங்
பரிஜானித்தா²தி பஞ்ஹேன அக்³க³மக்³ஸமங்கி³ங் புச்ச²தி. யஸ்மா பனேஸ
க²ந்த⁴பஞ்சகங் பரிஜானாதியேவ நாம, ந தாவ நி²டி²தபரிஞ்ஞாகிச்சோ; தஸ்மா
'நோ'தி படிஸேதோ⁴ கதோ. து³தியபஞ்ஹே பன பரிஜானித்தா²தி அரஹந்தங்
புச்ச²தி. யஸ்மா பனேஸோ நி²டி²தபரிஞ்ஞாகிச்சோ. நத்தி² தஸ்ஸ
பரிஞ்ஞையங் நாம; தஸ்மா 'நோ'தி படிஸேதோ⁴ கதோ.
படிலோமனயவிஸ்ஸஜ்ஜனே பனெத்த² அரஹா ரூபக்க²ந்த⁴ங் ந
பரிஜானாதீதி அரஹதோ பரிஞ்ஞாய அபா⁴வேன வுத்தங்.
அக்³க³மக்³ஸமங்கி³ வேத³னாக்க²ந்த⁴ங் ந பரிஜானித்தா²தி

அரஹத்தமக்³க³ட்ட²ஸ்ஸ அனிட்டி²தபரிஞ்ஞாகிச்சதாய வுத்தங். ந கேவலஞ்ச வேத³னாக்க²ந்த⁴மேவ, ஏகத⁴ம்மம்பி ஸோ ந பரிஜானித்தே²வ. இத³ங் பன புச்சா²வஸேன வுத்தங். நோ ச ரூபக்க²ந்த⁴ந்தி இத³ம்பி புச்சா²வஸேனேவ வுத்தங். அஞ்ஞம்பி பன ஸோ க²ந்த⁴ங் பரிஜானாதி.

210-211. யோ ரூபக்க²ந்த⁴ங் பரிஜானாதி, ஸோ வேத³னாக்க²ந்த⁴ங் பரிஜானிஸ்ஸதீதி எத்த² யஸ்மா மக்³க³ட்ட²புக்³க³லோ ஏகசித்தக்க²ணிகோ, தஸ்மா ஸோ பரிஜானிஸ்ஸதீதி ஸங்க²ங் ந க³ச்ச²தி. தேன வுத்தங் 'நோ'தி. தே ரூபக்க²ந்த⁴ஞ்ச ந பரிஜானித்தா²தி புச்சா²ஸபா⁴கே³ன வுத்தங், ந பரிஜானிங்ஸூதி பனெத்த² அத்தோ². இமினா உபாயேன ஸப்³ப³த்த² அத்த²வினிச்ச²யோ வேதி³தப்³போ³தி.

பரிஞ்ஞாவாரவண்ணனா.

க²ந்த⁴யமகவண்ணனா நிட்டி²தா.

3. ஆயதனயமகங்

1. பண்ணத்திஉத்³தே³ஸவாரவண்ணனா

1-9. இதா³னி மூலயமகே தே³ஸிதேயேவ குஸலாதி³த⁴ம்மே
ஆயதனவஸேனாபி ஸங்க³ண்ஹித்வா க²ந்த⁴யமகானந்தரங் தே³ஸிதஸ்ஸ
ஆயதனயமகஸ்ஸ வண்ணனா ஹோதி. தத்த² க²ந்த⁴யமகே வுத்தனயேனேவ
பாளிவவத்தா²னங் வேதி³தப்³பங். யதே²வ ஹி தத்த² பண்ணத்திவாரோ,
பவத்திவாரோ, பரிஞ்ஞாவாரோதி தயோ மஹாவாரா ஹொந்தி, ததா² இதா⁴பி.
வசனத்தோ²பி நேஸங் தத்த² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³போ³. இதா⁴பி ச
பண்ணத்திவாரோ உத்³தே³ஸனித்³தே³ஸவஸேன த்³விதா⁴ வவத்தி²தோ. இதரே
நித்³தே³ஸவஸேனேவ. 'தத்த² த்³வாத்³ஸாயதனானீதி பத³ங் ஆதி³ங் கத்வா
யாவ நாயதனா ந மனோதி, தாவ பண்ணத்திவாரஸ்ஸ உத்³தே³ஸவாரோ
வேதி³தப்³போ³. தத்த² த்³வாத்³ஸாயதனானீதி அயங் யமகவஸேன
புச்சி²தப்³பா³னங் ஆயதனானங் உத்³தே³ஸோ. சக்கா²யதனங்...பே...
த⁴ம்மாயதனந்தி தேஸஞ்ஞேவ பபே⁴த³தோ நாமவவத்தா²னங். யமகவஸேன
புச்சா²ஸுக²த்த²ஞ்செத்த² பட²மங் படிபாடியா அஜ்ஜத்தரூபாயதனானி வுத்தானி.
பச்சா² பா³ஹிரூபாயதனானி. பரியோஸானே மனாயதனத⁴ம்மாயதனானி.

யதா² பன ஹெட்டா² க²ந்த⁴வஸேன, ஏவமித⁴ இமேஸங் ஆயதனானங்
வஸேன பத³ஸோத⁴னவாரோ, பத³ஸோத⁴னமூலசக்கவாரோ,
ஸுத்தா⁴யதனவாரோ, ஸுத்தா⁴யதனமூலசக்கவாரோதி, சத்தாரோவ
நயவாரா ஹொந்தி. ஏகேகோ செத்த² அனுலோமபடிலோமவஸேன
து³விதோ⁴யேவ. தேஸமத்தோ² தத்த² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³போ³. யதா²
பன க²ந்த⁴யமகே பத³ஸோத⁴னவாரஸ்ஸ அனுலோமவாரே 'ரூபங்
ரூபக்க²ந்தோ⁴, ரூபக்க²ந்தோ⁴ ரூபந்திஆதீ³னி பஞ்ச யமகானி, ததா² இத⁴
'சக்கு², சக்கா²யதனங்; சக்கா²யதனங்; சக்கூ²திஆதீ³னி த்³வாத்³ஸ.
படிலோமவாரேபி 'ந சக்கு², ந சக்கா²யதனங்; ந சக்கா²யதனங், ந
சக்கூ²திஆதீ³னி த்³வாத்³ஸ , பத³ஸோத⁴னமூலசக்கவாரஸ்ஸ பனெத்த²
அனுலோமவாரே ஏகேகாயதனமூலகானி ஏகாத்³ஸ ஏகாத்³ஸ கத்வா
த்³வத்திங்ஸஸதங் யமகானி. படிலோமவாரேபி த்³வத்திங்ஸஸதமேவ.
ஸுத்தா⁴யதனவாரஸ்ஸாபி அனுலோமவாரே த்³வாத்³ஸ, படிலோமவாரே
த்³வாத்³ஸ, ஸுத்தா⁴யதனமூலசக்கவாரஸ்ஸாபி அனுலோமவாரே
ஏகேகாயதனமூலகானி ஏகாத்³ஸ ஏகாத்³ஸ கத்வா த்³வத்திங்ஸஸதங் யமகானி.
படிலோமவாரேபி த்³வத்திங்ஸஸதமேவாதி ஏவமித⁴ ச்²ஸத்ததாதி⁴கேஹி
பஞ்சஹி யமகஸதேஹி, த்³விபஞ்ஞாஸாதி⁴கேஹி ஏகாத்³ஸஹி
புச்சா²ஸதேஹி, சதுராதி⁴கேஹி தேவீஸாய அத்த²ஸதேஹி ச படிமண்டி³தோ
பண்ணத்திவாரஸ்ஸ உத்³தே³ஸவாரோ வேதி³தப்³போ³.

பண்ணத்தி³தே³ஸவாரவண்ணனா.

1. பண்ணத்தினித்³தே³ஸவாரவண்ணனா

10-17. நித்³தே³ஸவாரே பன ஹெட்டா² க²ந்த⁴யமகஸ்ஸ
பண்ணத்திவாரனித்³தே³ஸே வுத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. அஞ்ஞத்ர
விஸேஸா. தத்ராயங் விஸேஸோ - தி³ப்³ப³சக்²தி து³தியவிஜ்ஜாஞாணங்.
பஞ்ஞாசக்²தி ததியவிஜ்ஜாஞாணங். தி³ப்³ப³ஸோதந்தி
து³தியஅபி⁴ஞ்ஞாஞாணங். தண்ஹாஸோதந்தி தண்ஹாவ. அவஸேஸோ
காயோதி நாமகாயோ, ரூபகாயோ, ஹத்தி²காயோ, அஸ்ஸகாயோதி ஏவமாதி³.
அவஸேஸங் ரூபந்தி ரூபாயதனதோ ஸேஸங் பூ⁴துபாதா³யரூபஞ்சேவ
பியரூபஸாதரூபஞ்ச. ஸீலக³ந்தோ⁴திஆதீ³னி வாயனட்டே²ன
ஸீலாதீ³னங்யேவ நாமானி. அத்த²ரஸோதிஆதீ³னிபி ஸாது⁴மது⁴ரட்டே²ன
அத்தா²தீ³னஞ்ஞேவ நாமானி. அவஸேஸோ த⁴ம்மோதி
பரியத்தி⁴ம்மாதி³அனேகப்பபே⁴தோ³தி அயமெத்த² விஸேஸோ.

பண்ணத்தினித்³தே³ஸவாரவண்ணனா.

2. பவத்திவாரவண்ணனா

18-21. இதா⁴பி ச பவத்திவாரஸ்ஸ உப்பாத³வாராதீ³ஸு தீஸு
அந்தரவாரேஸு ஏகேகஸ்மிங் ச²ளேவ காலபே⁴தா³. தேஸங் ஏகேகஸ்மிங்
காலே புக³க³லவாராத³யோ தயோ வாரா. தே ஸப்³பே³பி
அனுலோமபடிலோமனயவஸேன து³விதா⁴வ ஹொந்தி. தத்த²
பச்சப்பன்னகாலே புக³க³லவாரஸ்ஸ அனுலோமனயே யதா² க²ந்த⁴யமகே
ரூபக்க²ந்த⁴மூலகானி சத்தாரி, வேத³னாக்க²ந்த⁴மூலகானி தீணி,
ஸஞ்ஞாக்க²ந்த⁴மூலகானி த³வே, ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴மூலகங் ஏகந்தி
அக்³க³ஹிதக்³ஹணேன த³ஸ யமகானி ஹொந்தி. ஏவங் “யஸ்ஸ
சக்கா²யதனங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ ஸோதாயதனங் உப்பஜ்ஜதி; யஸ்ஸ வா பன
ஸோதாயதனங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ சக்கா²யதனங் உப்பஜ்ஜதி; யஸ்ஸ
சக்கா²யதனங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ கா⁴ணாயதனங், ஜிவ்ஹாயதனங்,
காயாயதனங், ரூபாயதனங், ஸத்தா³யதனங், க³ந்தா⁴யதனங், ரஸாயதனங்,
பொ²ட்ட²ப்³பாயதனங், மனாயதனங், த⁴ம்மாயதனங், உப்பஜ்ஜதி; யஸ்ஸ வா
பன த⁴ம்மாயதனங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ சக்கா²யதனங் உப்பஜ்ஜதி”தி ஏவங்
சக்கா²யதனமூலகானி ஏகாத³ஸ. “யஸ்ஸ ஸோதாயதனங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ
கா⁴ணாயதனங் உப்பஜ்ஜதி”திஆதி³னா நயேன ஸோதாயதனமூலகானி த³ஸ;
கா⁴ணாயதனமூலகானி நவ, ஜிவ்ஹாயதனமூலகானி அட்ட²;
காயாயதனமூலகானி ஸத்த; ரூபாயதனமூலகானி ச²; ஸத்தா³யதனமூலகானி
பஞ்ச; க³ந்தா⁴யதனமூலகானி சத்தாரி; ரஸாயதனமூலகானி தீணி;

பொட்டட்டப்பாயதனமூலகானி த்வே; மனாயதனமூலகங் ஏகந்தி
அக்கஹிதக்கஹணேன சஸட்டி யமகானி ஹொந்தி.

தத்த சக்காயதனமூலகேஸு ஏகாதஸஸு “யஸ்ஸ சக்காயதனங்
உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ ஸோதாயதனங், காணாயதனங், ரூபாயதனங்,
மனாயதனங், தம்மாயதனங் உப்பஜ்ஜதி”தி இமானி பஞ்சேவ
விஸ்ஸஜ்ஜிதானி. தேஸு படமங் விஸ்ஸஜ்ஜேதப்பங் தாவ விஸ்ஸஜ்ஜிதங்.
துதியங் கிஞ்சாபி படமேன ஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனங், சக்குஸோதாயதனானங்
பவத்திட்டானே பன காணாயதனஸ்ஸ ந ஏகந்தேன பவத்திதோ “கதங் நு
கோ ஏதங் விஸ்ஸஜ்ஜேதப்ப”ந்தி விமதினிவாரணத்தங் விஸ்ஸஜ்ஜிதங்.
ரூபாயதனமனாயதனதம்மாயதனேஹி ஸத்திங் தீணி யமகானி
அஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனத்தா விஸ்ஸஜ்ஜிதானி. ஸேஸேஸு
ஜிவ்ஹாயதனகாயாயதனேஹி தாவ ஸத்திங் த்வே யமகானி புரிமேஹி
த்வீஹி ஸத்திங் ஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனானி. ஸத்தாயதனஸ்ஸ
படிஸந்திக்குணே அனுப்பத்திதோ தேன ஸத்திங் யமகஸ்ஸ
விஸ்ஸஜ்ஜனமேவ நத்தி. கந்தாரஸபொட்டட்டப்பாயதனேஹிபி ஸத்திங்
தீணி யமகானி புரிமேஹி த்வீஹி ஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனானேவ ஹொந்தீதி
தந்தியா லஹுபாவத்தங் ஸங்கித்தானி. ஸோதாயதனமூலகேஸு யங்
லப்பதி , தங் புரிமேஹி ஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனமேவாதி ஏகம்பி பானிங்
நாருள்ஹங். காணாயதனமூலகேஸு ரூபாயதனேன ஸத்திங் ஏகங்,
மனாயதனதம்மாயதனேஹி ஸத்திங் த்வேதி தீணி யமகானி பானிங்
ஆருள்ஹானி. ஸேஸானி காணாயதனயமகேன ஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனத்தா
நாருள்ஹானி. ததா ஜிவ்ஹாயதனகாயாயதனமூலகானி. ரூபாயதனமூலகேஸு
மனாயதனதம்மாயதனேஹி ஸத்திங் த்வேயேவ விஸ்ஸஜ்ஜிதானி.
கந்தாரஸபொட்டட்டப்பேஹி பன ஸத்திங் தீணி ரூபாயதனமனாயதனேஹி
ஸத்திங் ஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனானி. யதேவ ஹெத்த “ஸரூபகானங்
அசித்தகான”ந்திஆதி வுத்தங், ததா இதாபி “ஸரூபகானங் அகந்தகானங்,
அரஸகானங் அபொட்டட்டப்பகான”ந்தி யோஜனா வேதிதப்பா. கந்தாதீனி
செத்த ஆயதனபூதானேவ அதிப்பேதானி. தஸ்மா “ஸரூபகானங்
ஸகந்தாயதனான”ந்தி ஆயதனவஸேனெத்த அத்தோ தட்டப்போ.

ஸத்தாயதனமூலகானி அத்தாபாவதோ பானிங் நாருள்ஹானேவ.
கந்தாரஸபொட்டட்டப்பமூலகானி சத்தாரி தீணி த்வே ச ஹெட்டிமேஹி
ஸதிஸவிஸ்ஸஜ்ஜனத்தா பானிங் நாருள்ஹானி. மனாயதனமூலகங்
விஸ்ஸஜ்ஜிதமேவாதி ஏவமேதானி பச்சுப்பன்னகாலே பக்கலவாரஸ்ஸ
அனுலோமனயே கதிபயயமகவிஸ்ஸஜ்ஜனேனேவ சஸட்டியமகானி
விஸ்ஸஜ்ஜிதானி நாம ஹொந்தீதி வேதிதப்பானி. யதா ச பக்கலவாரே,
ஏவங் ஓகாஸவாரேபி பக்கலோகாஸவாரேபி சஸட்டி பச்சுப்பன்னகாலே
தீஸு வாரேஸு அனுலோமனயே அட்டனவுதிஸதங் யமகானி ஹொந்தி. யதா

ச அனுலோமனயே, ஏவங் படிலோமனயேபீதி ஸப்³பா³னிபி பச்சப்பன்னகாலே
 ச²ன்னவுதாதி⁴கானி தீணி யமகஸதானி ஹொந்தி. தேஸு
 த³வானவுதாதி⁴கானி ஸத்த புச்சா²ஸதானி, சதுராஸீதாதி⁴கானி ச பன்னரஸ
 அத்த²ஸதானி ஹொந்தீதி வேதி³தப்³பா³னி. ஏவங் ஸேஸேஸுபி பஞ்சஸு
 காலபே⁴தே³ஸுதி ஸப்³பா³னிபி ச²ஸத்ததாதி⁴கானி தேவீஸதி யமகஸதானி.
 ததோ தி³கு³ணா புச்சா², ததோ தி³கு³ணா அத்தா²தி இத³மெத்த² உப்பாத³வாரே
 பானிவவத்தா²னங். நிரோத⁴வாரஉப்பாத³னிரோத⁴வாரேஸுபி ஏஸேவ
 நயோதி. ஸப்³பு³ஸ்மிம்பி பவத்திவாரே அட்ட²வீஸானி ஏகஸத்ததி
 யமகஸதானி. ததோ தி³கு³ணா புச்சா², ததோ தி³கு³ணா அத்தா² வேதி³தப்³பா³.
 பானி பன மனாயதனங் த⁴ம்மாயதனஞ்ச ஏகஸதி³ஸங், நானங் நத்தி². உபரி
 பன “வாரஸங்கே²போ ஹொதீ”திஆதீ³னி வத்வா தத்த² தத்த² ஸங்கி²த்தா.
 தஸ்மா யங் தத்த² தத்த² ஸங்கி²த்தங், தங் ஸப்³பு³ங் அஸம்முய்ஹந்தேஹி
 ஸல்லக்கே²தப்³பு³ங்.

அத்த²வினிச்ச²யே பனெத்த² இத³ங் நயமுக²ங். ஸசக்கு²கானங்
 அஸோதகானந்தி அபாயே ஜாதிப³தி⁴ரஓபபாதிகங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஸொ
 ஹி ஸசக்கு²கோ அஸோதகோ ஹுத்வா உபபஜ்ஜதி. யதா²ஹ - “காமதா⁴துயா
 உபபத்திக்க²ணே கஸ்ஸசி அபரானி த³ஸாயதனானி பாதுப⁴வந்தி.
 ஓபபாதிகானங் பேதானங் , ஓபபாதிகானங் அஸுரானங், ஓபபாதிகானங்
 திரச்சா²னக³தானங், ஓபபாதிகானங் நேரயிகானங்; ஜச்சப³தி⁴ரானங்
 உபபத்திக்க²ணே த³ஸாயதனானி பாதுப⁴வந்தி, சக்கா²யதனங்
 ரூபகா⁴னக³ந்த⁴ஜிவ்ஹாரஸகாயபொ²ட்ட²ப்³பா³யதனங் மனாயதனங்
 த⁴ம்மாயதன”ந்தி. ஸசக்கு²கானங் ஸஸோதகானந்தி ஸுக³திது³க்க³தீஸு
 பரிபுண்ணாயதனே ச ஓபபாதிகே ரூபீப்³ரஹ்மானோ ச ஸந்தா⁴ய வுத்தங். தே
 ஹி ஸசக்கு²கா ஸஸோதகா ஹுத்வா உபபஜ்ஜந்தி. யதா²ஹ - “காமதா⁴துயா
 உபபத்திக்க²ணே கஸ்ஸசி ஏகாத³ஸாயதனானி பாதுப⁴வந்தி; காமாவசரானங்
 தே³வானங், பட²மகப்பிகானங் மனுஸ்ஸானங், ஓபபாதிகானங் பேதானங்,
 ஓபபாதிகானங் அஸுரானங், ஓபபாதிகானங் திரச்சா²னக³தானங், ஓபபாதிகானங்
 நேரயிகானங், பரிபுண்ணாயதனானங். ரூபதா⁴துயா உபபத்திக்க²ணே
 பஞ்சாயதனானி பாதுப⁴வந்தி, சக்கா²யதனங் ரூபஸோதமனாயதனங்
 த⁴ம்மாயதன”ந்தி.

அகா⁴னகானந்தி ப்³ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜாத³யோ ஸந்தா⁴ய வுத்தங். தே ஹி
 ஸசக்கு²கா அகா⁴னகா ஹுத்வா உபபஜ்ஜந்தி. காமதா⁴துயங் பன
 அகா⁴னகோ ஓபபாதிகோ நத்தி². யதி³ ப⁴வெய்ய “கஸ்ஸசி அட்ட²யதனானி
 பாதுப⁴வந்தீ”தி வேத³ய்ய. யோ க³ப்³ப⁴ஸெய்யகோ பன அகா⁴னகோ லியா,
 ஸொ “ஸசக்கு²கான”ந்தி வசனதோ இத⁴ அனதி⁴ப்பேதோ. ஸசக்கு²கானங்
 ஸகா⁴னகானந்தி ஜச்சப³தி⁴ரம்பி பரிபுண்ணாயதனம்பி ஓபபாதிகங்
 ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஸகா⁴னகானங் அசக்கு²கானந்தி ஜச்சந்த⁴ம்பி

ஐச்சப³தி⁴ரம்பி ஓபபாதிகங் ஸந்தா⁴ய வுத்தமேவ. ஸகா⁴னகானங்
ஸசக்கு²கானந்தி பரிபுண்ணாயதனமேவ ஓபபாதிகங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.

ஸருபகானங் அசக்கு²கானந்தி எத்த² ஐச்சந்த⁴ஐச்சப³தி⁴ரஓபபாதிகேஸு
அஞ்ஞதரோபி க³ப்ப⁴ஸெய்யகோபி லப்³ப⁴தியேவ. ஸசித்தகானங்
அசக்கு²கானந்தி எத்த² ஹெட்டா² வுத்தேஹி ஐச்சந்தா⁴தீ³ஹி தீஹி
ஸத்³தி⁴ங் அருபினோபி லப்³ப⁴ந்தி. அசக்கு²கானந்தி எத்த² புரிமபதே³
வுத்தேஹி சதூஹி ஸத்³தி⁴ங் அஸஞ்ஞஸத்தாபி லப்³ப⁴ந்தி. ஸருபகானங்
அகா⁴னகானந்தி எத்த² க³ப்ப⁴ஸெய்யகா ச அஸஞ்ஞஸத்தா ச
ஸேஸருபீப்³ரஹ்மானோ ச லப்³ப⁴ந்தி. ஸசித்தகானங் அகா⁴னகானந்தி
எத்த² க³ப்ப⁴ஸெய்யகா ச ருபாருபப்³ரஹ்மானோ ச லப்³ப⁴ந்தி.
அசித்தகானங் அருபகானந்திபதே³ஸு பன ஏகவோகாரசதுவோகாரஸத்தாவ
லப்³ப⁴ந்தீதி இமினா நயேன ஸப்³பே³ஸு புக்³க³லவாரேஸு புக்³க³லவிபா⁴கோ³
வேதி³தப்³போ³.

22-254. ஓகாஸவாரே யத்த² சக்கா²யதனந்தி ருபீப்³ரஹ்மலோகங் புச்ச²தி.
தேனேவ ஆமந்தாதி வுத்தங் . தஸ்மிஞ்ஹி தலே நியமதோ தானி ஆயதனானி
படிஸந்தி⁴யங் உப்பஜ்ஜந்தி. இத³மெத்த² நயமுக²ங். இமினா நயமுகே²ன
ஸகலேபி பவத்திவாரே அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. பரிஞ்ஞாவாரோ க²ந்த⁴யமகே
வுத்தனயோயேவாதி.

பவத்திவாரவண்ணனா.

ஆயதனயமகவண்ணனா நிட்டி²தா.

4. தா⁴துயமகங்

1-19. இதா³னி தேயேவ மூலயமகே தே³ஸிதே குஸலாதி³த⁴ம்மே
தா⁴துவஸேன ஸங்க³ண்ஹித்வா ஆயதனயமகானந்தரங் தே³ஸிதஸ்ஸ
தா⁴துயமகஸ்ஸ வண்ணனா ஹோதி. தத்த² ஆயதனயமகே வுத்தனயேனேவ
பாளிவவத்தா²னங் வேதித³ப்³ங். இதா⁴பி ஹி பண்ணத்திவாராத³யோ தயோ
மஹாவாரா, அவஸேஸா அந்தரவாரா ச ஸத்³தி⁴ங் காலப்பபே⁴தா³தீ³ஹி
ஆயதனயமகே ஆக³தஸதி³ஸாயேவ. இதா⁴பி ச யமகபுச்சா²ஸுக²த்த²ங்
படிபாடியா அஜ்ஜ²த்திகபா³ஹிரா ரூபதா⁴துயோவ வத்வா
விஞ்ஞாணதா⁴துயோ வுத்தா. தா⁴துானங் பன ப³ஹுத்தா இத⁴
ஆயதனயமகதோ ப³ஹுதரானி யமகானி, யமகதி³கு³ணா புச்சா², புச்சா²தி³கு³ணா
ச அத்தா² ஹொந்தி. தத்த² சக்கு²தா⁴துமூலகாதீ³ஸு யமகேஸு
லப்³ப⁴மானானங் யமகானங் அத்த²வினிச்ச²யோ ஆயதனயமகே
வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³போ³. தங்ஸதி³ஸாயேவ ஹெத்த² அத்த²க³தி,
தேனேவ ச காரணேன பாளிபி ஸங்கி²த்தா. பரிஞ்ஞாவாரோ பாகதிகோயேவாதி.

தா⁴துயமகவண்ணனா நிட்டி²தா.

5. ஸச்சயமகங்

1. பண்ணத்திவாரவண்ணனா

1-9. இதா³னி தேயேவ மூலயமகே தே³ஸிதே குஸலாதி³த⁴ம்மே ஸச்சவஸேன ஸங்க³ண்ஹித்வா தா⁴துயமகானந்தரங் தே³ஸிதஸ்ஸ ஸச்சயமகஸ்ஸ வண்ணனா ஹோதி. தத்தா²பி ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ பண்ணத்திவாராத³யோ தயோ மஹாவாரா அந்தரவாராத³யோ ச அவஸேஸப்பபே⁴தா³ வேதி³தப்³பா³. பண்ணத்திவாரே பனெத்த² சதுன்னங் ஸச்சானங் வஸேன பத³ஸோத⁴னவாரோ, பத³ஸோத⁴னமூலசக்கவாரோ, ஸுத்³த⁴ஸச்சவாரோ, ஸுத்³த⁴ஸச்சமூலசக்கவாரோதி இமேஸு சதுஸு வாரேஸு யமகக³ணனா வேதி³தப்³பா³.

10-26. பண்ணத்திவாரனித்³தே³ஸே பன அவஸேஸங் து³க்க²ஸச்சந்தி து³க்க²வேத³னாய சேவ தண்ஹாய ச வினிமுத்தா தேபூ⁴மகத⁴ம்மா வேதி³தப்³பா³. அவஸேஸோ ஸமுத³யோதி ஸச்சவிப⁴ங்கே³ நித்³தி³ட்ட²காமாவசரகுஸலாதி³பே⁴தோ³ து³க்க²ஸச்சஸ்ஸ பச்சயோ. அவஸேஸோ நிரோதோ⁴தி தத³ங்க³விக்க²ம்ப⁴னஸமுச்சே²த³படிபஸ்ஸத்³தி⁴னிரோதோ⁴ சேவ க³ணப⁴ங்க³னிரோதோ⁴ ச. அவஸேஸோ மக்³கோ³தி “தஸ்மிங் கோ² பன ஸமயே பஞ்சங்கிகோ மக்³கோ³ ஹோதி, அட்ட²ங்கிகோ மக்³கோ³, மிச்சா²மக்³கோ³, ஜங்க⁴மக்³கோ³, ஸகடமக்³கோ³”தி ஏவமாதி³கோ.

பண்ணத்திவாரவண்ணனா.

2. பவத்திவாரவண்ணனா

27-164. பவத்திவாரே பனெத்த² பச்சப்பன்னகாலே புக்³க³லவாரஸ்ஸ அனுலோமனயே “யஸ்ஸ து³க்க²ஸச்சங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ ஸமுத³யஸச்சங் உப்பஜ்ஜதி; யஸ்ஸ வா பன ஸமுத³யஸச்சங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ து³க்க²ஸச்சங் உப்பஜ்ஜதி”தி து³க்க²ஸச்சமூலகேஹி தீஹி, ஸமுத³யஸச்சமூலகேஹி த்³வீஹி, நிரோத⁴ஸச்சமூலகேன ஏகேனாதி லப்³ப⁴மானஞ்ச அலப்³ப⁴மானஞ்ச க³ஹெத்வா பாளிவஸேன ச²ஹி யமகேஹி ப⁴விதப்³பங். தேஸு யஸ்மா நிரோத⁴ஸ்ஸ நேவ உப்பாதோ³, ந நிரோதோ⁴ யுஜ்ஜதி, தஸ்மா து³க்க²ஸச்சமூலகானி ஸமுத³யஸச்சமக்³க³ஸச்சேஹி ஸத்³தி⁴ங் த்³வே, ஸமுத³யஸச்சமூலகங் மக்³க³ஸச்சேன ஸத்³தி⁴ங் ஏகந்தி தீணி யமகானி ஆக³தானி. தஸ்ஸ படிலோமனயேபி ஓகாஸவாராதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏவமெத்த² ஸப்³பவாரேஸு திண்ணங் திண்ணங் யமகானங் வஸேன யமகக³ணனா

வேதி³தப்³பா³. அத்த²வினிச்ச²யே பனெத்த² இத³ங் லக்க²ணங் - இமஸ்ஸ ஹி
ஸச்சயமகஸ்ஸ பவத்திவாரே நிரோத⁴ஸச்சங் தாவ ந லப்³ப⁴தேவ.
ஸேஸேஸு பன தீஸு ஸமுத³யஸச்சமக்³ஸச்சானி ஏகந்தேன
பவத்தியங்யேவ லப்³ப⁴ந்தி. து³க்க²ஸச்சங் சுதிபடிஸந்தீ⁴ஸுபி பவத்தேபி
லப்³ப⁴தி. பச்சப்பன்னாத³யோ பன தயோ காலா சுதிபடிஸந்தீ⁴னம்பி
பவத்தியாபி வஸேன லப்³ப⁴ந்தி. ஏவமெத்த² யங் யங் லப்³ப⁴தி, தஸ்ஸ
தஸ்ஸ வஸேன அத்த²வினிச்ச²யோ வேதி³தப்³போ³.

தத்ரித³ங் நயமுக²ங் - ஸப்³பேஸங் உபபஜ்ஜந்தானந்தி அந்தமஸோ
ஸுத்தா⁴வாஸானம்பி. தேபி ஹி து³க்க²ஸச்சேனேவ உபபஜ்ஜந்தி.
தண்ஹாவிப்பயுத்தசித்தஸ்ஸாதி இத³ங் து³க்க²ஸச்சஸமுத³யஸச்சேஸு
ஏககொட்டா²ஸஸ்ஸ உப்பத்தித³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். தஸ்மா
பஞ்சவோகாரவஸேனேவ க³ஹேதப்³பங். சதுவோகாரே பன
தண்ஹாவிப்பயுத்தஸ்ஸ ப²லஸமாபத்திசித்தஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணே ஏகம்பி
ஸச்சங் நுப்பஜ்ஜதி. இத³ங் இத⁴ ந க³ஹேதப்³பங். தேஸங் து³க்க²ஸச்சஞ்சாதி
தஸ்மிஞ்ஹி க²ணே தண்ஹங் ட²பெத்வா ஸேஸங் து³க்க²ஸச்சங் நாம
ஹோதீதி ஸந்தா⁴யேதங் வுத்தங். மக்³ஸஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணேபி ஏஸேவ
நயோ. தத்த² பன ரூபமேவ து³க்க²ஸச்சங் நாம. ஸேஸா மக்³ஸம்பயுத்தகா
த⁴ம்மா ஸச்சவினிமுத்தா. தேனேவ காரணேன “அருபே மக்³ஸஸ்ஸ
உப்பாத³க்க²ணே தேஸங் மக்³ஸச்சங் உப்பஜ்ஜதி, நோ ச தேஸங்
து³க்க²ஸச்சங் உப்பஜ்ஜதி”தி வுத்தங். ஸப்³பேஸங் உபபஜ்ஜந்தானங் பவத்தே
தண்ஹாவிப்பயுத்தசித்தஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணே தேஸங் தத்தா²தி தேஸங்
தஸ்மிங் உபபத்திக்க²ணே தண்ஹாவிப்பயுத்தசித்துப்பத்திக்க²ணே சாதி
ஏவமெத்த² க²ணவஸேன ஓகாஸோ வேதி³தப்³போ³. அஞ்ஞேஸுபி ஏவருபேஸு
ஏஸேவ நயோ. அனபி⁴ஸமேதாவீனந்தி சதுஸச்சபடிவேத⁴ஸங்கா²தங்
அபி⁴ஸமயங் அப்பத்தஸத்தானங். அபி⁴ஸமேதாவீனந்தி
அபி⁴ஸமிதஸச்சானந்தி. இமினா நயமுகே²ன ஸப்³புத்த² அத்த²வினிச்ச²யோ
வேதி³தப்³போ³.

பவத்திவாரவண்ணனா.

3. பரிஞ்ஞாவாரவண்ணனா

165-170. பரிஞ்ஞாவாரே பன ஞாதபரிஞ்ஞா, தீரணபரிஞ்ஞா,
பஹானபரிஞ்ஞாதி திஸ்ஸோபெத்த² பரிஞ்ஞாயோ லப்³ப⁴ந்தி. யஸ்மா ச
லோகுத்தரத⁴ம்மேஸு பரிஞ்ஞா நாம நத்தி²; தஸ்மா இத⁴ த்வே ஸச்சானி
க³ஹிதானி. தத்த² து³க்க²ஸச்சங் பரிஜானாதீதி ஞாததீரணபரிஞ்ஞாவஸேனேவ
வுத்தங். ஸமுத³யஸச்சங் பஜஹதீதி ஞாதபஹானபரிஞ்ஞாவஸேன. இதி
இமாஸங் பரிஞ்ஞானங் வஸேன ஸப்³புத்தே³ஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³தி.

பரிஞ்ஞாவாரவண்ணனா.

ஸச்சயமகவண்ணனா நி஢்டி²தா.

6. ஸங்கா²ரயமகங்

1. பண்ணத்திவாரவண்ணனா

1. இதா³னி தேஸஞ்ஞேவ மூலயமகே தே³ஸிதானங் குஸலாதி³த⁴ம்மானங்
லப்³ப⁴மானவஸேன ஏகதே³ஸங் ஸங்க³ண்ஹித்வா ஸச்சயமகானந்தரங்
தே³ஸிதஸ்ஸ ஸங்கா²ரயமகஸ்ஸ வண்ணனா ஹோதி. தத்தா²பி ஹெட்டா²
வுத்தனயேனேவ பண்ணத்திவாராத³யோ தயோ மஹாவாரா, அந்தரவாராத³யோ
ச அவஸேஸபபே⁴தா³ வேதி³தப்³பா³. அயங் பனெத்த² விஸேஸோ -
பண்ணத்திவாரே தாவ யதா² ஹெட்டா² க²ந்தா⁴த³யோ த⁴ம்மே
உத்³தி³ஸித்வா “ரூபங் ரூபக்க²ந்தோ⁴; சக்கு² சக்கா²யதனங்; சக்கு² சக்கு²தா⁴து;
து³க்க²ங் து³க்க²ஸச்ச”ந்தி பத³ஸோத⁴னவாரோ ஆரத்³தோ⁴. ததா²
அனாரபி⁴த்வா “அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸா காயஸங்கா²ரோ”தி பட²மங் தயோபி
ஸங்கா²ரா விப⁴ஜித்வா த³ஸ்ஸிதா.

தத்த² காயஸ்ஸ ஸங்கா²ரோ காயஸங்கா²ரோ. “அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸா
காயிகா, ஏதே த⁴ம்மா காயப்படிப³த்தா⁴”தி (ம. நி. 1.463; ஸங். நி. 4.348
அத்த²தோ ஸமானங்) ஹி வசனதோ காரணபூ⁴தஸ்ஸ கரஜகாயஸ்ஸ
ப²லபூ⁴தோ ஏவ ஸங்கா²ரோதி காயஸங்கா²ரோ. அபரோ நயோ - ஸங்க²ரியதீதி
ஸங்கா²ரோ. கேன ஸங்க²ரியதீதி? காயேன. அயஞ்ஹி வாதோ விய ப⁴ஸ்தாய
கரஜகாயேன ஸங்க²ரியதீதி. ஏவம்பி காயஸ்ஸ ஸங்கா²ரோதி காயஸங்கா²ரோ.
காயேன கதோ அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸவாதோதி அத்தோ². “பு³பே³வ கோ²,
ஆவுஸோ விஸாக², விதக்கெத்வா விசாரெத்வா பச்சா² வாசங் பி⁴ந்த³தி,
தஸ்மா விதக்கவிசாரா வசீஸங்கா²ரோ”தி (ம. நி. 1.463; ஸங். நி. 4.348)
வசனதோ பன ஸங்க²ரோதீதி ஸங்கா²ரோ. கிங் ஸங்க²ரோதி? வசிங். வசியா
ஸங்கா²ரோதி வசீஸங்கா²ரோ. வசீபே⁴த³ஸமுட்டா²பகஸ்ஸ
விதக்கவிசாரத்³வயஸ்ஸேதங் நாமங். “ஸஞ்ஞா ச வேத³னா ச சேதஸிகா ஏதே
த⁴ம்மா சித்தபடிப³த்தா⁴”தி (ம. நி. 1.463; ஸங். நி. 4.348) வசனதோயேவ பன
ததியபதே³பி ஸங்க²ரியதீதி ஸங்கா²ரோ. கேன ஸங்க²ரியதி? சித்தேன.
கரணத்தே² ஸாமிவசனங் கத்வா சித்தஸ்ஸ ஸங்கா²ரோதி சித்தஸங்கா²ரோ.
ஸப்³பே³ஸம்பி சித்தஸமுட்டா²னானங் சேதஸிகத⁴ம்மானமேதங்
அதி⁴வசனங். விதக்கவிசாரானங் பன வசீஸங்கா²ரபா⁴வேன விஸுங்
க³ஹிதத்தா “ட²பெத்வா விதக்கவிசாரே”தி வுத்தங்.

2-7. இதா³னி காயோ காயஸங்கா²ரோதி பத³ஸோத⁴னவாரோ
ஆரத்³தோ⁴. தஸ்ஸ அனுலோமனயே தீணி, படிலோமனயே தீணீதி ச²
யமகானி. பத³ஸோத⁴னமூலசக்கவாரே ஏகேகஸங்கா²ரமூலகானி த³வே த³வே
கத்வா அனுலோமனயே ச², படிலோமனயே சா²தி த³வாத³ஸ யமகானி.

ஸுத்³த⁴ஸங்கா²ரவாரே பன யதா² ஸுத்³த⁴க²ந்த⁴வாராதீ³ஸு “ரூபங்
க²ந்தோ⁴, க²ந்தா⁴ ரூபங்; சக்கு² ஆயதனங், ஆயதனா சக்கூ²”திஆதி³னா
நயேன யமகானி வுத்தானி. ஏவங் “காயோ ஸங்கா²ரோ, ஸங்கா²ரா காயோ”தி
அவத்வா “காயஸங்கா²ரோ வசீஸங்கா²ரோ, வசீஸங்கா²ரோ
காயஸங்கா²ரோ”திஆதி³னா நயேன காயஸங்கா²ரமூலகானி த்³வே,
வசீஸங்கா²ரமூலகங் ஏகந்தி அனுலோமே தீணி, படிலோமே தீணீதி
ஸப்³பா³னிபி ஸுத்³தி⁴கவாரே ச² யமகானி வுத்தானி. கிங் காரணா?
ஸுத்³தி⁴கஏகேகபத்³வஸேன அத்தா²பா⁴வதோ. யதா² ஹி க²ந்த⁴யமகாதீ³ஸு
ரூபாதி³விஸிட்டா²னங் க²ந்தா⁴னங் சக்கா²தி³விஸிட்டா²னஞ்ச ஆயதனாதீ³னங்
அதி⁴ப்பேதத்தா “ரூபங் க²ந்தோ⁴ , க²ந்தா⁴ ரூபங், சக்கு² ஆயதனங்,
ஆயதனா சக்கூ²”தி ஸுத்³தி⁴கஏகேகபத்³வஸேன அத்தோ² அத்தி². ஏவமித⁴
“காயோ ஸங்கா²ரோ, ஸங்கா²ரா காயோ”தி நத்தி². காயஸங்கா²ரோதி பன
த்³வீஹிபி பதே³ஹி ஏகோவ அத்தோ² லப்³ப⁴தி. அஸ்ஸாஸோ வா
பஸ்ஸாஸோ வாதி ஸுத்³தி⁴கஏகேகபத்³வஸேன அத்தா²பா⁴வதோ “காயோ
ஸங்கா²ரோ, ஸங்கா²ரா காயோ”தி ந வுத்தங். “காயோ காயஸங்கா²ரோ”திஆதி³
பன வத்தப்³ப³ங் ஸியா. தம்பி காயவசீசித்தபதே³ஹி இத⁴ அதி⁴ப்பேதானங்
ஸங்கா²ரானங் அக்³க³ஹிதத்தா ந யுஜ்ஜதி. ஸுத்³த⁴ஸங்கா²ரவாரோ ஹேஸ.
பத்³ஸோத⁴னே பன வினாபி அத்தே²ன வசனங் யுஜ்ஜதீதி தத்த² ஸோ நயோ
க³ஹிதோவ. இத⁴ பன காயஸங்கா²ரஸ்ஸ வசீஸங்கா²ராதீ³ஹி,
வசீஸங்கா²ரஸ்ஸ ச சித்தஸங்கா²ராதீ³ஹி, சித்தஸங்கா²ரஸ்ஸ ச
காயஸங்கா²ராதீ³ஹி, அஞ்ஞத்தா “காயஸங்கா²ரோ வசீஸங்கா²ரோ,
வசீஸங்கா²ரோ, காயஸங்கா²ரோ”தி ஏகேகஸங்கா²ரமூலகானி த்³வே த்³வே
கத்வா ச² யமகானி யுஜ்ஜந்தி. தேஸு அக்³க³ஹிதக்³ஹ்ணேன தீணேவ
லப்³ப⁴ந்தி. தஸ்மா தானேவ த்³ஸ்ஸேதுங் அனுலோமனயே தீணி,
படிலோமனயே தீணீதி ச² யமகானி வுத்தானி.
ஸுத்³த⁴ஸங்கா²ரமூலசக்கவாரோ பனெத்த² ந க³ஹிதோதி. ஏவங்
பண்ணத்திவாரஸ்ஸ உத்³தே³ஸவாரோ வேதி³தப்³போ³.

8-18. நித்³தே³ஸவாரே பனஸ்ஸ அனுலோமே தாவ யஸ்மா ந
காயாத³யோவ காயஸங்கா²ராதீ³னங் நாமங், தஸ்மா நோதி படிஸேதோ⁴
கதோ. படிலோமே ந காயோ ந காயஸங்கா²ரோதி யோ ந காயோ ஸோ
காயஸங்கா²ரோபி ந ஹோதீதி புச்ச²தி. காயஸங்கா²ரோ ந காயோ
காயஸங்கா²ரோதி காயஸங்கா²ரோ காயோ ந ஹோதி, காயஸங்கா²ரோயேவ
பனேஸோதி அத்தோ². அவஸேஸந்தி ந கேவலங் ஸேஸஸங்கா²ரத்³வயமேவ.
காயஸங்கா²ரவினிமுத்தங் பன ஸேஸங் ஸப்³ப³ம்பி
ஸங்க²தாஸங்க²தபண்ணத்திபே⁴த³ங் த⁴ம்மஜாதங் நேவ காயோ, ந
காயஸங்கா²ரோதி இமினா உபாயேன ஸப்³ப³விஸ்ஸஜ்ஜனேஸு அத்தோ²
வேதி³தப்³போ³தி.

பண்ணத்திவாரவண்ணனா.

2. பவத்திவாரவண்ணனா

19. பவத்திவாரே பனெத்த² பச்சுப்பன்னகாலே புகு³கலவாரஸ்ஸ
அனுலோமனயே “யஸ்ஸ காயஸங்கா²ரோ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ வசீஸங்கா²ரோ
உப்பஜ்ஜதி”தி காயஸங்கா²ரமூலகானி த்³வே, வசீஸங்கா²ரமூலகங் ஏகந்தி
தீணேவ யமகானி லப்³ப⁴ந்தி; தானி க³ஹிதானேவ. தஸ்ஸ படிலோமனயேபி
ஓகாஸவாராதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏவமெத்த² ஸப்³ப³வாரேஸு திண்ணங்
திண்ணங் யமகானங் வஸேன யமகக³ணனா வேதி³தப்³பா³.

அத்த²வினிச்ச²யே பனெத்த² இத³ங் லக்க²ணங் - இமஸ்மிஞ்ஹி
ஸங்கா²ரயமகே “அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸானங் உப்பாத³க்க²ணே
விதக்கவிசாரானங் உப்பாத³க்க²ணே”திஆதி³வசனதோ
பச்சுப்பன்னாதி³காலபே⁴தோ³ பவத்திவஸேனாபி க³ஹேதப்³போ³, ந
சுதிபடிஸந்தி⁴வஸேனேவ. “து³தியஜ்ஜா²னே ததியஜ்ஜா²னே தத்த²
காயஸங்கா²ரோ உப்பஜ்ஜதி”திஆதி³வசனதோ ச ஜா²னம்பி ஓகாஸவஸேன
க³ஹிதந்தி வேதி³தப்³பா³ங். ஏவமெத்த² யங் யங் லப்³ப⁴தி, தஸ்ஸ தஸ்ஸ
வஸேன அத்த²வினிச்ச²யோ வேதி³தப்³போ³.

தத்ரித³ங் நயமுக²ங் - வினா விதக்கவிசாரேஹீதி
து³தியததியஜ்ஜா²னவஸேன வுத்தங். தேஸந்தி தேஸங்
து³தியததியஜ்ஜா²னஸமங்கீ³னங். காமாவசரானந்தி காமாவசரே
உப்பன்னஸத்தானங். ரூபாவசரதே³வானங் பன அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸா நத்தி².
அரூபாவசரானங் ரூபமேவ நத்தி². வினா அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸேஹீதி
ரூபாரூபப⁴வேஸு நிப்³ப³த்தஸத்தானங் விதக்கவிசாரூப்பத்திங் ஸந்தா⁴ய
வுத்தங்.

21. பட²மஜ்ஜா²னே காமாவசரேதி காமாவசரபூ⁴மியங் உப்பன்னே
பட²மஜ்ஜா²னே. அங்க³மத்தவஸேன செத்த² பட²மஜ்ஜா²னங் க³ஹேதப்³பா³ங், ந
அப்பனாவஸேனேவ. அனப்பனாபத்தேபி ஹி ஸவிதக்கஸவிசாரசித்தே இத³ங்
ஸங்கா²ரத்³வயங் உப்பஜ்ஜதேவ.

24. சித்தஸ்ஸ ப⁴ங்க³க்க²ணேதி இத³ங் காயஸங்கா²ரஸ்ஸ
ஏகந்தசித்தஸமுட்டா²னத்தா வுத்தங். உப்பஜ்ஜமானமேவ ஹி சித்தங் ரூபங் வா
அரூபங் வா ஸமுட்டா²பேதி, ந பி⁴ஜ்ஜமானங்.

37. ஸுத்தா⁴வாஸானங் து³தியே சித்தே வத்தமானேதி படிஸந்தி⁴தோ
து³தியே ப⁴வங்க³சித்தே. காமஞ்சேதங் படிஸந்தி⁴சித்தேபி வத்தமானே
தேஸங் தத்த² நுப்பஜ்ஜித்தே²வ. யாவ பன அப்³போ³கிண்ணங் விபாகசித்தங்

வத்ததி, தாவ நுப்பஜ்ஜித்தே²வ நாமாதி த³ஸ்ஸனத்த²மேதங் வுத்தங். யஸ்ஸ வா ஜா²னஸ்ஸ விபாகசித்தேன தே நிப்³புத்தா, தங் ஸதஸோபி ஸஹஸ்ஸஸோபி உப்பஜ்ஜமானங் பட²மசித்தமேவ. விபாகசித்தேன பன விஸதி³ஸங் ப⁴வனிகந்தியா ஆவஜ்ஜனசித்தங் து³தியசித்தங் நாம. தங் ஸந்தா⁴யேதங் வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங்.

44. பச்சி²மசித்தஸமங்கீ³னந்தி ஸப்³பச்சி²மேன அப்படிஸந்தி⁴கசித்தேன ஸமங்கீ³பூ⁴தானங் கீ²ணாஸவானங். அவிதக்கஅவிசாரங் பச்சி²மசித்தந்தி ரூபாவசரானங் து³தியஜ்ஜா²னிகாதி³சுதிசித்தவஸேன, அரூபாவசரானஞ்ச சதுத்த²ஜ்ஜா²னிகசுதிசித்தவஸேனேதங் வுத்தங். தேஸந்தி தேஸங் பச்சி²மசித்தஸமங்கீ³ஆதீ³னங்.

79. யஸ்ஸ காயஸங்கா²ரோ நிருஜ்ஜ²தி, தஸ்ஸ சித்தஸங்கா²ரோ நிருஜ்ஜ²தீதி எத்த² நியமதோ காயஸங்கா²ரஸ்ஸ சித்தஸங்கா²ரேன ஸத்³தி⁴ங் ஏகக்க²ணே நிருஜ்ஜ²னதோ ஆமந்தாதி படிவசனங் தி³ன்னங். ந சித்தஸங்கா²ரஸ்ஸ காயஸங்கா²ரேன ஸத்³தி⁴ங். கிங் காரணா? சித்தஸங்கா²ரோ ஹி காயஸங்கா²ரேன வினாபி உப்பஜ்ஜதி ச நிருஜ்ஜ²தி ச. காயஸங்கா²ரோ பன சித்தஸமுட்டா²னோ அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸவாதோ. சித்தஸமுட்டா²னரூபஞ்ச சித்தஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணே உப்பஜ்ஜித்வா யாவ அஞ்ஞானி ஸோளஸசித்தானி உப்பஜ்ஜந்தி, தாவ திட்ட²தி. தேஸங் ஸோளஸன்னங் ஸப்³பச்சி²மேன ஸத்³தி⁴ங் நிருஜ்ஜ²தீதி யேன சித்தேன ஸத்³தி⁴ங் உப்பஜ்ஜதி, ததோ பட்டா²ய ஸத்தரஸமேன ஸத்³தி⁴ங் நிருஜ்ஜ²தி. ந கஸ்ஸசி சித்தஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணே வா டி²திக்க²ணே வா நிருஜ்ஜ²தி, நாபி டி²திக்க²ணே வா ப⁴ங்க³க்க²ணே வா உப்பஜ்ஜதி. ஏஸா சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ த⁴ம்மதாதி நியமதோ சித்தஸங்கா²ரேன ஸத்³தி⁴ங் ஏகக்க²ணே நிருஜ்ஜ²னதோ ஆமந்தாதி வுத்தங். யங் பன விப⁴ங்க³ப்பகரணஸ்ஸ ஸீஹளட்ட²கதா²யங் “சித்தஸமுட்டா²னங் ரூபங் ஸத்தரஸமஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணே நிருஜ்ஜ²தீ”தி வுத்தங், தங் இமாய பாளியா விருஜ்ஜ²தி. அட்ட²கதா²தோ ச பாளியேவ ப³லவதராதி பாளியங் வுத்தமேவ பமாணங்.

128. யஸ்ஸ காயஸங்கா²ரோ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ வசீஸங்கா²ரோ நிருஜ்ஜ²தீதி எத்த² யஸ்மா காயஸங்கா²ரோ சித்தஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணே உப்பஜ்ஜதி, ந ச தஸ்மிங் க²ணே விதக்கவிசாரா நிருஜ்ஜ²ந்தி, தஸ்மா நோதி படிஸேதோ⁴ கதோதி. இமினா நயமுகே²ன ஸப்³புத்த² அத்த²வினிச்ச²யோ வேதி³தப்³போ³. பரிஞ்ஞாவாரோ பாகதிகோயேவாதி.

பவத்திவாரவண்ணனா.

ஸங்கா²ரயமகவண்ணனா நிட்டி²தா.

7. அனுஸயயமகங்

பரிச்சேத³பரிச்சி²ன்னுத்³தே³ஸவாரவண்ணனா

1. இதா³னி தேஸஞ்ஞேவ மூலயமகே தே³ஸிதானங் குஸலாதி³த⁴ம்மானங்
லப்³ப⁴மானவஸேன ஏகதே³ஸங் ஸங்க³ண்ஹித்வா ஸங்கா²ரயமகானந்தரங்
தே³ஸிதஸ்ஸ அனுஸயயமகஸ்ஸ அத்த²வண்ணனா ஹோதி. தத்த²
பாளிவவத்தா²னங் தாவ வேதி³தப்³பங் - இமஸ்மிஞ்ஹி அனுஸயயமகே
க²ந்த⁴யமகாதீ³ஸு விய தே³ஸனங் அகத்வா அஞ்ஞேன நயேன
பாளிதே³ஸனா கதா. கத²ங்? பட²மங் தாவ பரிச்சேத³தோ, உத்³தே³ஸதோ,
உப்பத்திட்டா²னதோதி தீஹாகாரேஹி அனுஸயே க³ஹாபேதுங்
பரிச்சேத³வாரோ, பரிச்சி²ன்னுத்³தே³ஸவாரோ, உப்பத்திட்டா²னவாரோதி, தயோ
வாரா தே³ஸிதா. ததோ ஸத்தன்னங் மஹாவாரானங் வஸேன அனுஸயே
யோஜெத்வா யமகதே³ஸனா கதா. தத்த² ஸத்தானுஸயாதி அயங் “ஸத்தேவ,
ந ததோ உத்³த⁴ங், ந ஹெட்டா²”தி க³ணனபரிச்சேதே³ன பரிச்சி²ந்தி³த்வா
அனுஸயானங் தே³ஸிதத்தா பரிச்சேத³வாரோ நாம. காமராகா³னுஸயோ...பே...
அவிஜ்ஜானுஸயோதி அயங் பரிச்சேத³வாரேன பரிச்சி²ன்னானங் நாமமத்தங்
உத்³தி³ஸித்வா “இமே நாம தே”தி தே³ஸிதத்தா பரிச்சி²ன்னுத்³தே³ஸவாரோ
நாம. கத்த² காமராகா³னுஸயோ அனுஸேதி...பே... எத்த² அவிஜ்ஜானுஸயோ
அனுஸேதி³தி அயங் “இமேஸு நாம டா²னேஸு இமே அனுஸயா
அனுஸேந்தி”தி ஏவங் தேஸங்யேவ உப்பத்திட்டா²னஸ்ஸ தே³ஸிதத்தா
உப்பத்திட்டா²னவாரோ நாம.

யேஸங் பன ஸத்தன்னங் மஹாவாரானங் வஸேன அனுஸயே
யோஜெத்வா யமகதே³ஸனா கதா, தேஸங் இமானி நாமானி - அனுஸயவாரோ,
ஸானுஸயவாரோ, பஜஹனவாரோ, பரிஞ்ஞாவாரோ, பஹீனவாரோ,
உப்பஜ்ஜனவாரோ தா⁴துவாரோதி. தேஸு பட²மோ அனுஸயவாரோ. ஸோ
அனுலோமபடிலோமனயவஸேன து³விதோ⁴ ஹோதி.

தத்த² அனுலோமனயே “யஸ்ஸ அனுஸேதி, யத்த² அனுஸேதி, யஸ்ஸ
யத்த² அனுஸேதி”தி புக்³க³லோகாஸதது³ப⁴யவஸேன தயோ அந்தரவாரா
ஹொந்தி. தேஸு பட²மே புக்³க³லவாரே “யஸ்ஸ காமராகா³னுஸயோ
அனுஸேதி, தஸ்ஸ படிகா⁴னுஸயோ அனுஸேதி; யஸ்ஸ வா பன
படிகா⁴னுஸயோ அனுஸேதி, தஸ்ஸ காமராகா³னுஸயோ அனுஸேதி;
யஸ்ஸ காமராகா³னுஸயோ அனுஸேதி, தஸ்ஸ மானானுஸயோ,
தி³ட்டா²னுஸயோ, விசிகிச்சா²னுஸயோ, ப⁴வராகா³னுஸயோ,
அவிஜ்ஜானுஸயோ அனுஸேதி. யஸ்ஸ வா பன அவிஜ்ஜானுஸயோ
அனுஸேதி, தஸ்ஸ காமராகா³னுஸயோ அனுஸேதி”தி
காமராகா³னுஸயமூலகானி ச² யமகானி. புன அக³ஹிதக்³ஹணவஸேன

படிகா⁴னுஸயமூலகானி பஞ்ச, மானா⁴னுஸயமூலகானி சத்தாரி,
தி³ட்டா²னுஸயமூலகானி தீணி, விசிகிச்சா²னுஸயமூலகானி த்³வே,
ப⁴வராகா³னுஸயமூலகங் ஏகந்தி ஏவங் ஸப்³பா³னிபி ஏகமூலகானி ஏகவீஸதி.
புன “யஸ்ஸ காமராகா³னுஸயோ ச படிகா⁴னுஸயோ ச அனுஸெந்தீ”தி ஏவங்
ஆக³தானி து³கமூலகானி பஞ்ச, திகமூலகானி சத்தாரி, சதுக்கமூலகானி தீணி,
பஞ்சகமூலகானி த்³வே, ச²க்கமூலகங் ஏகந்தி அபரானிபி பன்னரஸ ஹொந்தி.
தானி புரிமேஹி ஏகவீஸதியா ஸத்³தி⁴ங் ச²த்திங்ஸாதி புக்³கலவாரே
ச²த்திங்ஸ யமகானி. ததா² ஓகாஸவாரே, ததா² புக்³கலோகாஸவாரேதி
ஸப்³பா³னிபி அனுலோமனயே அட்ட²ஸதங் யமகானி. ததா² படி⁴லோமனயேதி
அனுஸயவாரே ஸோளஸாதி⁴கானி த்³வே யமகஸதானி, ததோ தி³கு³ணா
புச்சா², ததோ தி³கு³ணா அத்தா² ச வேதி³தப்³பா³. யதா² செத்த², ஏவங்
ஸா⁴னுஸயவாரோ, பஜஹனவாரோ, பரிஞ்ஞாவாரோ, பஹீனவாரோ,
உப்பஜ்ஜனவாரோதி இமேஸம்பி பஞ்சன்னங் வாரானங், ஏகேகஸ்மிங்
யமகக³ணனா; யமகதி³கு³ணா புச்சா², புச்சா²தி³கு³ணா ச அத்தா² வேதி³தப்³பா³.
அயங் பனெத்த² புரிமேஸு தீஸு வாரேஸு விலேஸேஸா. ஓகாஸவாரே “யத்த²
தத்தா²”தி அவத்வா யதோ ததோதி நிஸ்ஸக்கவசனேன தே³ஸனா கதா.
ஸேஸங் தாதி³ஸமேவ.

யோ பனாயங் ஸப்³பா³பச்சி²மோ தா⁴துவாரோ நாம, ஸோ புச்சா²வாரோ,
விஸ்ஸஜ்ஜனாவாரோதி த்³விதா⁴ டி²தோ. தஸ்ஸ புச்சா²வாரே காமதா⁴துயா
சுதஸ்ஸ காமதா⁴துங் உபபஜ்ஜந்தஸ்ஸாதி வத்வா “காமதா⁴துங் வா பன
உபபஜ்ஜந்தஸ்ஸ காமதா⁴துயா சுதஸ்ஸா”தி ந வுத்தங். கிங் காரணா?
அத்த²விலேஸோபா⁴வதோ. த்³வேபி ஹி ஏதா புச்சா² ஏகத்தா²யேவ, தஸ்மா
ஏகேகஸ்மா யமகா ஏகேகமேவ புச்ச²ங் புச்சி²த்வா ஸப்³பா³புச்சா²வஸானே
புச்சா²னுக்கமேனேவ “காமதா⁴துயா சுதஸ்ஸ காமதா⁴துங் உபபஜ்ஜந்தஸ்ஸ
கஸ்ஸசி ஸத்த அனுஸயா அனுஸெந்தீ”திஆதி³னா நயேன விஸ்ஸஜ்ஜனங்
கதங்.

தத்த² “காமதா⁴துயா சுதஸ்ஸ காமதா⁴துங் உபபஜ்ஜந்தஸ்ஸ,
ருபதா⁴துங், அருபதா⁴துங், நகாமதா⁴துங், நருபதா⁴துங் நஅருபதா⁴துங் ,
உபபஜ்ஜந்தஸ்ஸா”தி ச² ஸுத்³தி⁴கபுச்சா²; “நகாமதா⁴துங், நஅருபதா⁴துங்,
நருபதா⁴துங்; நஅருபதா⁴துங், நகாமதா⁴துங், நருபதா⁴துங்,
உபபஜ்ஜந்தஸ்ஸா”தி திஸ்ஸோ மிஸ்ஸகா புச்சா² சாதி காமதா⁴துமூலகா நவ
அனுலோமபுச்சா² ஹொந்தி. ததா² ரூபதா⁴துமூலகா நவ, அருபதா⁴துமூலகா
நவாதி ஸத்தவீஸதி அனுலோமபுச்சா² ஹொந்தி. ததா²
நகாமதா⁴துனருபதா⁴துனஅருபதா⁴துமூலகா ஸத்தவீஸதி படி⁴லோமபுச்சா².
புன “நகாமதா⁴துயா, நஅருபதா⁴துயா, நருபதா⁴துயா, நஅருபதா⁴துயா,
நகாமதா⁴துயா, நஅருபதா⁴துயா”தி ஸத்தவீஸதி து³கமூலகா புச்சா²தி
ஸப்³பா³பி ஸம்பிண்டி³தா ஏகாஸீதி புச்சா² ஹொந்தி. தாஸங் வஸேனெத்த²

விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதந்தி இத³ங் தா⁴துவாரே பானிவவத்தா²னங். ஏவங் தாவ
ஸகலேபி அனுஸயயமகே பானிவவத்தா²னமேதங் வேதி³தப்³ப³ங்.

ஆதி³தோ பட்டா²ய பனெத்த² யங் யங் அனுத்தானங், தத்த² தத்த² அயங்
வினிச்ச²யகதா² - அனுஸயாதி கேனட்டே²ன அனுஸயா? அனுஸயனட்டே²ன.
கோ ஏஸ அனுஸயனட்டோ² நாமாதி? அப்பஹீனட்டோ². ஏதே ஹி
அப்பஹீனட்டே²ன தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஸந்தானே அனுஸெந்தி நாம, தஸ்மா
அனுஸயாதி வச்சந்தி. அனுஸெந்தீதி அனுருபங் காரணங் லபி⁴த்வா
உப்பஜ்ஜந்தீதி அத்தோ². அதா²பி ஸியா - அனுஸயனட்டோ² நாம
அப்பஹீனாகாரோ. அப்பஹீனாகாரோ ச உப்பஜ்ஜதீதி வத்துங் ந யுஜ்ஜதி, தஸ்மா
ந அனுஸயா உப்பஜ்ஜந்தீதி . தத்ரித³ங் படிவசனங் - அப்பஹீனாகாரோ
அனுஸயோ, அனுஸயோதி பன அப்பஹீனட்டே²ன தா²மக³தகிலேஸோ வச்சதி.
ஸோ சித்தஸம்பயுத்தோ ஸாரம்மணோ ஸப்பச்சயட்டே²ன ஸஹேதுகோ
ஏகந்தாகுஸலோ அதீதோபி ஹோதி அனாக³தோபி பச்சப்பன்னோபி, தஸ்மா
உப்பஜ்ஜதீதி வத்துங் யுஜ்ஜதி.

தத்ரித³ங் பமாணங் - அபி⁴த⁴ம்மே தாவ கதா²வத்து²ஸ்மிங் (கதா². 554
ஆத³யோ) “அனுஸயா அப்³யாகதா, அனுஸயா அஹேதுகா, அனுஸயா
சித்தவிப்பயுத்தா”தி ஸப்³பே³ வாதா³ படிஸேதி⁴தா. படிஸம்பி⁴தா³மக்³கே³ (படி.
ம. 3.21) “பச்சப்பன்னே கிலேஸே பஜஹதீ”தி புச்ச²ங் கத்வா அனுஸயானங்
பச்சப்பன்னபா⁴வஸ்ஸ அத்தி²தாய “தா²மக³தானுஸயங் பஜஹதீ”தி வுத்தங்.
த⁴ம்மஸங்க³ஹே பன மோஹஸ்ஸ பத³பா⁴ஜனே “அவிஜ்ஜானுஸயோ
அவிஜ்ஜாபரியுட்டா²னங் அவிஜ்ஜாலங்கீ³ மோஹோ அகுஸலமூலங், அயங்
தஸ்மிங் ஸமயே மோஹோ ஹோதீ”தி (த⁴. ஸ. 390) அகுஸலசித்தேன
ஸத்³தி⁴ங் அவிஜ்ஜானுஸயஸ்ஸ உப்பன்னபா⁴வோ வுத்தோ. இமஸ்மிங்யேவ
அனுஸயயமகே ஸத்தன்னங் மஹாவாரானங் அஞ்ஞதரஸ்மிங்
உப்பஜ்ஜனவாரே “யஸ்ஸ காமராகா³னுஸயோ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ
படிகா⁴னுஸயோ உப்பஜ்ஜதீ”திஆதி³ வுத்தங். தஸ்மா “அனுஸெந்தீதி
அனுருபங் காரணங் லபி⁴த்வா உப்பஜ்ஜந்தீ”தி யங் வுத்தங், தங் இமினா
தந்திப்பமானேன ஸுவுத்தந்தி வேதி³தப்³ப³ங். யம்பி “சித்தஸம்பயுத்தோ
ஸாரம்மணோ”திஆதி³ வுத்தங், தம்பி ஸுவுத்தமேவ. அனுஸயோ ஹி நாமேஸ
பரினிப்பன்னோ சித்தஸம்பயுத்தோ அகுஸலத⁴ம்மோதி நிட்ட²மெத்த²
க³ந்தப்³ப³ங். காமராகா³னுஸயோதிஆதீ³ஸு காமராகோ³ ச ஸோ
அப்பஹீனட்டே²ன அனுஸயோ சாதி காமராகா³னுஸயோ. ஸேஸபதே³ஸுபி
ஏஸேவ நயோ.

பரிச்சே²த³பரிச்சி²ன்னுத்³தே³ஸவாரவண்ணனா.

உப்பத்திட்டா²னவாரவண்ணனா

2. இதா³னி தேஸங் உப்பத்திட்டா²னங் பகாஸேதுங் கத்த²
 காமராகா³னுஸயோ அனுஸேதீதிஆதி³மாஹ. தத்த² காமதா⁴துயா த்³வீஸு
 வேத³னாஸுதி காமாவசரபூ⁴மியங் ஸுகா²ய ச உபெக்கா²ய சாதி த்³வீஸு
 வேத³னாஸு. எத்த² காமராகா³னுஸயோ அனுஸேதீதி இமாஸு த்³வீஸு
 வேத³னாஸு உப்பஜ்ஜதி. ஸோ பனேஸ அகுஸலவேத³னாஸு
 ஸஹஜாதவஸேன ஆரம்மணவஸேன சாதி த்³வீஹாகாரேஹி அனுஸேதி.
 அகுஸலாய ஸுகா²ய வேத³னாய சேவ உபெக்கா²ய வேத³னாய ச
 ஸஹஜாதோபி ஹுத்வா உப்பஜ்ஜதி. தா வேத³னா ஆரம்மணங் கத்வாபி
 உப்பஜ்ஜதீதி அத்தோ². அவஸேஸா பன காமாவசரகுஸலவிபாககிரியவேத³னா
 ஆரம்மணமேவ கத்வா உப்பஜ்ஜதி. காமதா⁴துயா த்³வீஸு வேத³னாஸு
 அனுஸயமானோ சேஸ தாஹி வேத³னாஹி ஸம்பயுத்தேஸு
 ஸஞ்ஞாஸங்கா²ரவிஞ்ஞாணேஸுபி அனுஸேதியேவ. ந ஹி ஸக்கா
 வேத³னாஸு அனுஸயமானேன தங்ஸம்பயுத்தேஹி ஸஞ்ஞாதீ³ஹி ஸத்தி³தி⁴ங்
 அஸஹஜாதேன வா ப⁴விதுங், தங்ஸம்பயுத்தே வா ஸஞ்ஞாத³யோ
 ஆரம்மணங் அகத்வா உப்பஜ்ஜிதுங். ஏவங் ஸந்தேபி பன யஸ்மா இமா த்³வே
 வேத³னாவ ஸாதஸந்தஸுக²த்தா அஸ்ஸாத³ட்டே²ன காமராகா³னுஸயஸ்ஸ
 உப்பத்தியா ஸேஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு பதா⁴னா, தஸ்மா “த்³வீஸு
 வேத³னாஸு எத்த² காமராகா³னுஸயோ அனுஸேதீ”தி வுத்தங்,
 ஔாரிகவஸேன ஹி போ³த⁴னெய்யே ஸுக²ங் போ³தே⁴துந்தி.

நனு சேஸ ஆரம்மணவஸேன அனுஸயமானோ ந கேவலங் இமாஸு
 த்³வீஸு வேத³னாஸு சேவ வேத³னாஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு ச அனுஸேதி,
 இட்டே²ஸு பன ரூபாதீ³ஸுபி அனுஸேதியேவ. வுத்தம்பி சேதங்
 விப⁴ங்க³ப்பகரணே (விப⁴. 816) “யங் லோகே பியரூபங் ஸாதரூபங், எத்த²
 ஸத்தானங் காமராகா³னுஸயோ அனுஸேதீ”தி இமஸ்மிம்பி பகரணே
 அனுஸயவாரஸ்ஸ படிஸோமனயே வுத்தங். “யத்த² காமராகா³னுஸயோ
 நானுஸேதி தத்த² தி³ட்டா²னுஸயோ நானுஸேதீதி து³க்கா²ய வேத³னாய
 ரூபதா⁴துயா அரூபதா⁴துயா எத்த² காமராகா³னுஸயோ நானுஸேதி, நோ ச
 தத்த² தி³ட்டா²னுஸயோ நானுஸேதி. அபரியாபன்னே எத்த² காமராகா³னுஸயோ
 ச நானுஸேதி, தி³ட்டா²னுஸயோ ச நானுஸேதீ”தி. எத்த² ஹி து³க்க²வேத³னாய
 சேவ ரூபதா⁴துஆதீ³ஸு ச நானுஸேதீதி வுத்தத்தா ஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மங்
 து³க்க²வேத³னங் ஸஓகாஸே ரூபாரூபாவசரத⁴ம்மே நவ ச,
 லோகுத்தரத⁴ம்மே ட²பெத்வா அவஸேஸேஸு
 ரூபஸத்த³க³ந்த⁴ரஸபொ²ட்ட²பு³பே³ஸு அனுஸேதீதி வுத்தங் ஹோதி. தங்
 இத⁴ கஸ்மா ந வுத்தந்தி? அனோளாரிகத்தா. ஹெட்டா² வுத்தனயேன ஹி
 வேத³னானஞ்ஞேவ ஔாரிகத்தா இமேஸங் பன அனோளாரிகத்தா ஏதேஸு
 ரூபாதீ³ஸு அனுஸேதீதி ந வுத்தங், அத்த²தோ பன லப்³ப⁴தி. தஸ்மா
 ஏதேஸுபி காமராகா³னுஸயோ அனுஸேதியேவாதி வேதி³தப்³போ³. ந ஹி

ஸத்தா² ஸப்³ப³ங் ஸப்³ப³த்த² கதே²தி. போ³த⁴னெய்யஸத்தானங் பன வஸேன
கத்த²சி யங் லப்³ப⁴தி, தங் ஸப்³ப³ங் கதே²தி, கத்த²சி ந கதே²தி. ததா² ஹி
அனேன கத்த²சி தி³ட்டா²னுஸயோ அனுஸேதீதி புச்சி²த்வா
“ஸப்³ப³ஸக்காயபரியாபன்னேஸு த⁴ம்மேஸு எத்த² தி³ட்டா²னுஸயோ
அனுஸேதீ”தி யங் லப்³ப⁴தி தங் ஸப்³ப³ங் கதி²தங். அபரஸ்மிங் டா²னே
விஸ்ஸஜ்ஜந்தேன “ரூபதா⁴துயா அரூபதா⁴துயா எத்த² விசிகிச்சா²னுஸயோ
ச மானானுஸயோ ச தி³ட்டா²னுஸயோ ச அனுஸெந்தி, காமதா⁴துயா
த்வீஸு வேத³னாஸு எத்த² விசிகிச்சா²னுஸயோ ச காமராகா³னுஸயோ ச
மானானுஸயோ ச தி³ட்டா²னுஸயோ ச அனுஸெந்தி, து³க்கா²ய வேத³னாய
எத்த² விசிகிச்சா²னுஸயோ ச படிகா⁴னுஸயோ ச தி³ட்டா²னுஸயோ ச
அவிஜ்ஜானுஸயோ ச அனுஸெந்தீ”தி யங் லப்³ப⁴தி தங் ஸப்³ப³ங் அகதெ²த்வா
ரூபதா⁴துஅரூபதா⁴துஹி ஸத்³தி⁴ங் திஸ்ஸோ வேத³னாவ கதி²தா.
வேத³னாஸம்பயுத்தா பன அரூபத⁴ம்மா, ஸப்³ப³ஞ்ச ரூபங் ந கதி²தங். கிஞ்சாபி
ந கதி²தங், தி³ட்டா²னுஸயோ பனெத்த² அனுஸேதியேவ. ஏவமேவ கிஞ்சாபி
இத⁴ ரூபாதி³இட்டா²ரம்மணங் ந கதி²தங், காமராகா³னுஸயோ பனெத்த²
அனுஸேதியேவாதி. ஏவங் தாவ காமராகா³னுஸயஸ்ஸ அனுஸயனட்டா²னங்
வேதி³தப்³ப³ங்.

படிகா⁴னுஸயஸ்ஸ பன “து³க்கா²ய வேத³னாயா”தி வசனதோ த்³வே
தோ³மனஸ்ஸவேத³னா காயவிஞ்ஞாணஸம்பயுத்தா து³க்க²வேத³னாதி
திஸ்ஸோ வேத³னா அனுஸயனட்டா²னங். ஸோ பனேஸ
தோ³மனஸ்ஸவேத³னாஸு ஸஹஜாதவஸேன ஆரம்மணவஸேன சாதி
த்வீஹாகாரேஹி அனுஸேதி. அவஸேஸது³க்க²வேத³னாய பன
ஆரம்மணவஸேனேவ அனுஸேதி. தாஸு வேத³னாஸு அனுஸயமானோ
சேஸ தாஹி ஸம்பயுத்தேஸு ஸஞ்ஞாக்க²ந்தா⁴தீ³ஸுபி அனுஸேதியேவ.
யாய ஹி வேத³னாய ஏஸ ஸஹஜாதோ, தங்ஸம்பயுத்தேஹி ஸஞ்ஞாதீ³ஹிபி
ஸஹஜாதோவ. யா ச வேத³னா ஆரம்மணங் கரோதி, தாஹி ஸம்பயுத்தே
ஸஞ்ஞாத³யோபி கரோதியேவ. ஏவங் ஸந்தேபி பன யஸ்மா து³க்க²வேத³னாவ
அஸாதது³க்க²வேத³யிதத்தா நிரஸ்ஸாத³ட்டே²ன படிகா⁴னுஸயஸ்ஸ
உப்பத்தியா ஸேஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு அதி⁴கா; தஸ்மா “து³க்கா²ய
வேத³னாய எத்த² படிகா⁴னுஸயோ அனுஸேதீ”தி வுத்தங், ஓளாரிகவஸேன
ஹி போ³த⁴னெய்யே ஸுக²ங் போ³தே⁴துந்தி.

நனு சேஸ ஆரம்மணவஸேன அனுஸயமானோ ந கேவலங்
து³க்க²வேத³னாய சேவ தங்ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு ச அனுஸேதி,
அனிட்டே²ஸு பன ரூபாதீ³ஸுபி அனுஸேதியேவ? வுத்தம்பி சேதங்
விப⁴ங்க³ப்பகரணே (விப⁴. 816) “யங் லோகே அப்பியரூபங் அஸாதரூபங்,
எத்த² ஸத்தானங் படிகா⁴னுஸயோ அனுஸேதீ”தி இமஸ்மிம்பி பகரணே
அனுஸயவாரஸ்ஸ படி⁴லோமனயே வுத்தங் - “காமதா⁴துயா த்³வீஸு

வேத³னாஸு எத்த² படிகா⁴னுஸயோ நானுஸேதி, நோ ச தத்த² காமராகா³னுஸயோ நானுஸேதி. ரூபதா⁴துயா அருபதா⁴துயா அபரியாபன்னை எத்த² படிகா⁴னுஸயோ ச நானுஸேதி, காமராகா³னுஸயோ ச நானுஸேதி³தி. எத்த² ஹி த்³வீஸு காமாவசரவேத³னாஸு சேவ ரூபதா⁴துஆதீ³ஸு ச நானுஸேதீதி வுத்தத்தா ஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மா த்³வே வேத³னா ஸஓகாஸே ரூபாரூபாவசரத⁴ம்மே நவ ச, லோகுத்தரத⁴ம்மே ட²பெத்வா அவஸேஸேஸு ரூபாதீ³ஸு அனுஸேதீதி வுத்தங் ஹோதி . தங் இத⁴ கஸ்மா ந வுத்தந்தி? அனோளாரிகத்தா. ஹெட்டா² வுத்தனயேன ஹி து³க்க²வேத³னாய ஏவ ஓளாரிகத்தா இமேஸங் பன அனோளாரிகத்தா ஏதேஸு ரூபாதீ³ஸு அனுஸேதீதி ந வுத்தங். அத்த²தோ பன லப்³ப⁴தி, தஸ்மா ஏதேஸுபி படிகா⁴னுஸயோ அனுஸேதியேவாதி வேதி³தப்³போ³.

கிங் பன இதரா த்³வே வேத³னா இட்டா²ரம்மணங் வா படிக⁴ஸ்ஸ ஆரம்மணங் ந ஹொந்தீதி? நோ ந ஹொந்தி. பரிஹீனஜ்ஜா²னஸ்ஸ விப்படிஸாரவஸேன ஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மா தா வேத³னா ஆரப்³ப⁴தோ³மனஸ்ஸங் உப்பஜ்ஜதி. இட்டா²ரம்மணஸ்ஸ ச படிலத்³த⁴ஸ்ஸ விபரிணாமங் வா அப்படிஸத்³த⁴ஸ்ஸ அப்படிஸாப⁴ங் வா ஸமனுஸ்ஸரதோபி தோ³மனஸ்ஸங் உப்பஜ்ஜதி. தோ³மனஸ்ஸமத்தமேவ பன தங் ஹொதி, ந படிகா⁴னுஸயோ. படிகா⁴னுஸயோ ஹி அனிட்டா²ரம்மணே படிஹஞ்ஞனவஸேன உப்பன்னோ தா²மக³தோ கிலேஸோ, தஸ்மா எத்த² தோ³மனஸ்ஸேன ஸத்³தி⁴ங் படிகோ⁴ உப்பன்னோபி அத்தனோ படிக⁴கிச்சங் அகரணபா⁴வேன ஏவ படிகா⁴னுஸயோ ந ஹொதி அப்³போ³ஹாரிகத்தங் க³ச்ச²தி. யதா² ஹி பாணாதிபாதசேதனாய ஸத்³தி⁴ங் உப்பன்னோபி ப்யாபாதோ³ மனோகம்மங் நாம ந ஹொதி அப்³போ³ஹாரிகத்தங் க³ச்ச²தி, ஏவங் படிகா⁴னுஸயோ ந ஹொதி, அப்³போ³ஹாரிகத்தங் க³ச்ச²தி. வுத்தம்பி சேதங் ஏகச்சங் இட்டா²ரம்மணங் நெக்க²ம்மஸிதம்பி வா தோ³மனஸ்ஸங் ஸந்தா⁴ய “யங் ஏவரூபங் தோ³மனஸ்ஸங் படிக⁴ங் தேன பஜஹதி ந தத்த² படிகா⁴னுஸயோ அனுஸேதி³தி (ம. நி. 1.465). ஏவங் படிகா⁴னுஸயஸ்ஸ அனுஸயனட்டா²னங் வேதி³தப்³பங்.

மானானுஸயஸ்ஸ பன “காமதா⁴துயா த்³வீஸு வேத³னாஸு³திஆதி³வசனதோ த்³வே காமாவசரவேத³னா ரூபாரூபதா⁴துயோ சாதி இத³ங் திவித⁴ங் அனுஸயனட்டா²னங். தஸ்ஸ அகுஸலாஸு வேத³னாஸு காமராகா³னுஸயஸ்ஸ விய ஸஹஜாதானுஸயதா வேதி³தப்³பா³. ஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மாஸு பன ஸப்³பா³ஸுபி காமாவசராஸு ஸுக²அது³க்க²மஸுக²வேத³னாஸு ரூபாரூபதா⁴துஸு ச ஆரம்மணவஸேனேவ அனுஸேதி. அனுஸயவாரஸ்ஸ பன படிஸோமனயே “து³க்கா²ய வேத³னாய அபரியாபன்னை எத்த² காமராகா³னுஸயோ ச நானுஸேதி, மானானுஸயோ ச நானுஸேதி³தி வுத்தத்தா ட²பெத்வா

து³க்க²வேத³னஞ்சேவ நவவித⁴ங் லோகுத்தரத⁴ம்மஞ்ச
ஸேஸருபாருபத⁴ம்மேஸுபி அயங் அனுஸேதியேவாதி. ஏவங்
மானானுஸயஸ்ஸ அனுஸயனட்டா²னங் வேதி³தப்³பங்.

தி³ட்டா²னுஸயவிசிகிச்சா²னுஸயா பன கேவலங்
லோகுத்தரத⁴ம்மெஸ்வேவ நானுஸெந்தி. தேபூ⁴மகேஸு பன ஸப்³பே³ஸுபி
அனுஸெந்தியேவ. தேன வுத்தங் - “ஸப்³பு³ஸக்காயபரியாபன்னேஸு
த⁴ம்மேஸு எத்த² தி³ட்டா²னுஸயோ அனுஸேதி, எத்த² விசிகிச்சா²னுஸயோ
அனுஸேதி”தி. தத்த² ஸப்³பு³ஸக்காயபரியாபன்னேஸுதி
ஸங்ஸாரவட்டனிஸ்ஸிதட்டே²ன ஸக்காயபரியாபன்னேஸு
ஸப்³பு³த⁴ம்மேஸுதி அத்தோ². தத்த² பனேதே பஞ்சஸு சித்துப்பாதே³ஸு
ஸஹஜாதானுஸயனவஸேன அனுஸெந்தி. தே வா பன பஞ்ச சித்துப்பாதே³
அஞ்ஞே வா தேபூ⁴மகத⁴ம்மே ஆரப்³ப⁴ பவத்திகாலே
ஆரம்மணானுஸயனவஸேன அனுஸெந்தீதி. ஏவங்
தி³ட்டா²னுஸயவிசிகிச்சா²னுஸயானங் அனுஸயனட்டா²னங் வேதி³தப்³பங்.

ப⁴வராகா³னுஸயோ பன கிஞ்சாபி தி³ட்டி²விப்பயுத்தேஸு சதுஸு
சித்தேஸு உப்பஜ்ஜனதோ ஸஹஜாதானுஸயனவஸேன “காமதா⁴துயா
த்³வீஸு வேத³னாஸு அனுஸேதி”தி வத்தப்³போ³ ப⁴வெய்ய. காமதா⁴துயங்
பனேஸ த்³வீஹி வேத³னாஹி ஸத்³தி⁴ங் உப்பஜ்ஜமானோபி
ருபாருபாவசரத⁴ம்மேவ படிப⁴தி. காமதா⁴துயா பரியாபன்னங்
ஏகத⁴ம்மம்பி ஆரம்மணங் ந கரோதி, தஸ்மா ஆரம்மணானுஸயனவஸேன
நியமங் கத்வா “ருபதா⁴துயா அருபதா⁴துயா எத்த² ப⁴வராகா³னுஸயோ
அனுஸேதி”தி வுத்தங். அபிச ராகோ³ நாமேஸ காமராக³ப⁴வராக³வஸேன
து³விதோ⁴. தத்த² காமராகோ³ காமதா⁴துயா த்³வீஸு வேத³னாஸு
அனுஸேதிதி வுத்தோ. ஸசே பன ப⁴வராகோ³பி காமராகோ³ விய ஏவங்
வுச்செய்ய, காமராகே³ன ஸத்³தி⁴ங் தே³ஸனா ஸங்கிண்ணா விய
ப⁴வெய்யாதி ராக³கிலேஸங் த்³விதா⁴ பி⁴ந்தி³த்வா காமராக³தோ
ப⁴வராக³ஸ்ஸ விஸேஸத³ஸ்ஸனத்த²ம்பி ஏவங் தே³ஸனா கதாதி. ஏவங்
ப⁴வராகா³னுஸயஸ்ஸ அனுஸயனட்டா²னங் வேதி³தப்³பங்.

அவிஜ்ஜானுஸயோ பன ஸப்³பே³ஸுபி தேபூ⁴மகத⁴ம்மேஸு அனுஸேதி.
தேன வுத்தங் “ஸப்³பு³ஸக்காயபரியாபன்னேஸு த⁴ம்மேஸு எத்த²
அவிஜ்ஜானுஸயோ அனுஸேதி”தி. தஸ்ஸ த்³வாத³ஸுஸு சித்துப்பாதே³ஸு
ஸஹஜாதானுஸயதா வேதி³தப்³பா³. ஆரம்மணகரணவஸேன பன ந கிஞ்சி
தேபூ⁴மகத⁴ம்மங் ஆரப்³ப⁴ ந பவத்தீதி. ஏவங் அவிஜ்ஜானுஸயஸ்ஸ
அனுஸயனட்டா²னங் வேதி³தப்³பங். அயங் தாவ
பரிச்சே²த³வாரபரிச்சி²ன்னுத்³தே³ஸவாரஉப்பத்திட்டா²னவாரேஸு வினிச்ச²யகதா².

உப்பத்திட்டா²னவாரவண்ணனா.

மஹாவாரோ

1. அனுஸயவாரவண்ணனா

3. ஸத்தன்னங் பன மஹாவாரானங் பட²மே அனுஸயவாரே யஸ்ஸ
காமராகா³னுஸயோ அனுஸேதி, தஸ்ஸ படிகா⁴னுஸயோ அனுஸேதீதி
எத்த² யதே³தங் “ஆமந்தா”தி படிவசனங் தி³ன்னங், தங் து³த்³தி³ன்னங் விய
கா²யதி. கஸ்மா? காமராக³படிகா⁴னங் ஏகக்க²ணே அனுப்பத்திதோ. யதா² ஹி
“யஸ்ஸ மனாயதனங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ த⁴ம்மாயதனங் உப்பஜ்ஜதீதி
‘ஆமந்தா’, அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸானங் உப்பாத³க்க²ணே தேஸங்
காயஸங்கா²ரோ ச உப்பஜ்ஜதி, வசீஸங்கா²ரோ ச உப்பஜ்ஜதீ”திஆதீ³ஸு
மனாயதனத⁴ம்மாயதனானி காயஸங்கா²ரவசீஸங்கா²ரா ச ஏகக்க²ணே
உப்பஜ்ஜந்தி, ந ததா² காமராக³படிகா⁴. காமராகோ³ ஹி அட்ட²ஸு
லோப⁴ஸஹக³தசித்துப்பாதே³ஸு உப்பஜ்ஜதி. படிகோ⁴ த்³வீஸு
தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தேஸுதி, நத்தி² நேஸங் ஏகக்க²ணே உப்பத்தி; தஸ்மா
எத்த² ‘நோ’தி படிஸேதோ⁴ கத்தப்³போ³ ஸியா. தங் அகத்வா பன ‘ஆமந்தா’தி
படிவசனஸ்ஸ தி³ன்னத்தா ஹெட்டா²யமகேஸு விய எத்த²
க²ணபச்சுப்பன்னவஸேன வத்தமானவோஹாரங் அக்³க³ஹெத்வா அஞ்ஞதா²
க³ஹேதப்³போ³.

கத²ங்? அப்பஹீனவஸேன. அப்பஹீனதஞ்ஹி ஸந்தா⁴ய அயங்
“அனுஸேதீ”தி வத்தமானவோஹாரோ வுத்தோ, ந க²ணபச்சுப்பன்னதங். யஸ்மா
ச அப்பஹீனதங் ஸந்தா⁴ய வுத்தோ, தஸ்மா “யஸ்ஸ காமராகா³னுஸயோ
அனுஸேதி, தஸ்ஸ படிகா⁴னுஸயோ அனுஸேதீ”தி புச்சா²ய யஸ்ஸ
காமராகா³னுஸயோ அப்பஹீனோ, ந அனுப்பத்தித⁴ம்மதங் ஆபாதி³தோ,
தஸ்ஸ படிகா⁴னுஸயோபி அப்பஹீனோதி ஏவமத்தோ² த³ட்ட²ப்³போ³. யஸ்மா
ச தேஸு யஸ்ஸேகோ அப்பஹீனோ, தஸ்ஸ இதரோபி அப்பஹீனோவ
ஹோதி, தஸ்மா “ஆமந்தா”தி வுத்தங். யதி³ ஏவங், யங் உபரி உப்பஜ்ஜனவாரே
‘யஸ்ஸ காமராகா³னுஸயோ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ படிகா⁴னுஸயோ
உப்பஜ்ஜதீ’தி புச்சி²த்வா ‘ஆமந்தா’தி வுத்தங்; தத்த² கத²ங் அத்தோ²
க³ஹேதப்³போ³தி? தத்தா²பி அப்பஹீனவஸேனேவ உப்பத்திபச்சயே ஸதி
உப்பத்தியா அனிவாரிதவஸேன வா. யதா² ஹி சித்தகம்மாதி³னி ஆரபி⁴த்வா
அபரினிட்டி²தகம்மந்தா சித்தகாராத³யோ தேஸங் கம்மந்தானங்
அகரணக்க²ணேபி மித்தஸுஹஜ்ஜாதீ³ஹி தி³ட்ட²தி³ட்ட²ட்டா²னே “இமேஸு
தி³வஸேஸு கிங் கரோதா²”தி வுத்தா, “சித்தகம்மங் கரோம, கட்ட²கம்மங்
கரோமா”தி வத³ந்தி. தே கிஞ்சாபி தஸ்மிங் க²ணே ந கரொந்தி
அவிச்சி²ன்னகம்மந்தத்தா பன கதக²ணஞ்ச கத்தப்³ப³க²ணஞ்ச உபாதா³ய

கரொந்தியேவ நாம ஹொந்தி. ஏவமேவ யம்ஹி ஸந்தானே அனுஸயா அப்பஹீனா, யம்ஹி வா பன நேஸங் ஸந்தானே உப்பத்திபச்சயே ஸதி உப்பத்தி அனிவாரிதா, தத்த² அனுப்பஜ்ஜனக்க²ணேபி உப்பன்னபு³ப³ஞ்சேவ காலந்தரே உப்பஜ்ஜனகஞ்ச உபாதா³ய யஸ்ஸ காமராகா³னுஸயோ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ படிகா⁴னுஸயோ உப்பஜ்ஜதியேவ நாமாதி ஏவமத்தோ² வேதி³தப்³போ³. இதோ பரேஸுபி ஏவருபேஸு விஸ்ஸஜ்ஜனேஸு ஏஸேவ நயோ. நோ ச தஸ்ஸாதி இத³ங் அனாகா³மிஸ்ஸ காமராக³ப்யாபாதா³னங் அனவஸேஸதோ பஹீனத்தா வுத்தங். திண்ணங் புக்³க³லானந்தி புது²ஜ்ஜனஸோதாபன்னஸகதா³கா³மீனங். த்³வின்னங் புக்³க³லானந்தி ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மீனங். பரதோபி ஏவருபேஸு டா²னேஸு ஏஸேவ நயோ.

14. ஓகாஸவாரஸ்ஸ பட²மது³தியபுச்சா²ஸு யஸ்மா காமராகா³னுஸயோ காமதா⁴துயா த்³வீஸு வேத³னாஸு அனுஸேதி, படிகா⁴னுஸயோ து³க்க²வேத³னாய; தஸ்மா 'நோ'தி படிஸேதோ⁴ கதோ. ததியபுச்சா²யங் உபி⁴ன்னம்பி காமதா⁴துயா த்³வீஸு வேத³னாஸு அனுஸயனதோ 'ஆமந்தா'தி படிவசனங் தி³ன்னங். ரூபதா⁴துஅருபதா⁴துயா பன மானானுஸயஸ்ஸ காமராகா³னுஸயேன ஸத்³தி⁴ங் அஸாதா⁴ரணங் உப்பத்திட்டா²னங். தஸ்மா நோ ச தத்த² காமராகா³னுஸயோதி வுத்தங். இமினா நயேன ஸப்³பே³ஸங் உப்பத்திட்டா²னவாரங் ஓலோகெத்வா ஸாதா⁴ரணாஸாதா⁴ரணங் உப்பத்திட்டா²னங் வேதி³தப்³ப³ங்.

20. து³கமூலகபுச்சா²யங் யஸ்மா காமராக³படிகா⁴னுஸயா நாபி ஏகஸ்மிங் டா²னே உப்பஜ்ஜந்தி, ந ஏகங் த⁴ம்மங் ஆரம்மணங் கரொந்தி, தஸ்மா நத்தீ²தி படிக்கே²போ கதோ. அயஞ்ஹெத்த² அதி⁴ப்பாயோ. யஸ்மிங் இமே த்³வே அனுஸயா அனுஸயெய்யுங், தங் டா²னமேவ நத்தி². தஸ்மா "கத்த² மானானுஸயோ அனுஸேதீ²தி அயங் புச்சா² அபுச்சா²யேவாதி. அஞ்ஞேஸுபி ஏவருபேஸு ஏஸேவ நயோ.

27. புக்³க³லோகாஸவாரே சதுன்னந்தி புது²ஜ்ஜனஸோதாபன்னஸகதா³கா³மிஅனாகா³மீனங்.

36. படிஸோமனயே யஸ்ஸ காமராகா³னுஸயோ நானுஸேதீ²தி அயங் புச்சா² அனாகா³மிங் க³ஹெத்வா புச்ச²தி.

56. த்³வின்னங் புக்³க³லானங் ஸப்³ப³த்த² காமராகா³னுஸயோ நானுஸேதீ²தி அனாகா³மிஅரஹந்தானங். காமதா⁴துயா தீஸு வேத³னாஸுதி ச வேத³னாக்³க³ஹணேன வேத³னாஸம்பயுத்தகானம்பி தேஸங் வத்தா²ரம்மணானம்பீதி ஸப்³பே³ஸம்பி காமாவசரத⁴ம்மானங் க³ஹணங் வேதி³தப்³ப³ங். அயங் அனுஸயவாரே வினிச்ச²யகதா².

அனுஸ்யவாரவண்ணனா.

2. ஸானுஸ்யவாரவண்ணனா

66-131. ஸானுஸ்யவாரே பன யோ காமராகா³னுஸயேன ஸானுஸயோதி யதா² ஏகந்தரிகஜராதி³ரோகே³ன ஆபா³தி⁴கோ யாவ தம்ஹா ரோகா³ ந முச்சதி, தாவ தஸ்ஸ ரோக³ஸ்ஸ அனுப்பத்திக்க²ணேபி ஸரோகோ³யேவ நாம ஹோதி. ஏவங் ஸஸங்கிலேஸஸ்ஸ வட்டகா³மிஸத்தஸ்ஸ யாவ அரியமக்³கே³ன அனுஸயா ஸமுக்³கா⁴தங் ந க³ச்ச²ந்தி, தாவ தேஸங் அனுஸயானங் அனுப்பத்திக்க²ணேபி ஸானுஸயோயேவ நாம ஹோதி. ஏவரூபங் ஸானுஸயதங் ஸந்தா⁴ய 'ஆமந்தா'தி வுத்தங். ஸேஸமெத்த² அனுஸ்யவாரஸதி³ஸமேவ.

ஓகாஸவாரே பன "ரூபதா⁴துயா அரூபதா⁴துயா எத்த² மானானுஸயேன ஸானுஸயோ"தி வுத்தே தாஸு தா⁴துாஸு புக்³க³லஸ்ஸ ஸானுஸயதா பஞ்ஞாயெய்ய, அனுஸயஸ்ஸ உப்பத்திட்டா²னங் ந பஞ்ஞாயெய்ய. அனுஸயஸ்ஸ ச உப்பத்திட்டா²னத³ஸ்ஸனத்த²ங் அயங் வாரோ ஆரத்³தோ⁴, தஸ்மா ததோ மானானுஸயேன ஸானுஸயோதி வுத்தங். ஏவஞ்ஹி ஸதி ததோ தா⁴துத்³வயதோ உப்பன்னேன மானானுஸயேன ஸானுஸயோதி அனுஸயஸ்ஸ உப்பத்திட்டா²னங் த³ஸ்ஸிதங் ஹோதி. இமஸ்ஸ பன பஞ்ஹஸ்ஸ அத்தே² அவுத்தே ஆதி³பஞ்ஹஸ்ஸ அத்தோ² பாகடோ ந ஹோதீதி பட²மங் ந வுத்தோ, தஸ்மா ஸோ ஏவங் வேதி³தப்³போ³. யதோ காமராகா³னுஸயேனாதி யதோ உப்பன்னேன காமராகா³னுஸயேன ஸானுஸயோ, கிங் ஸோ ததோ உப்பன்னேன படிகா⁴னுஸயேனபி ஸானுஸயோதி? யஸ்மா பனேதே த³வே ஏகஸ்மா டா²னா நுப்பஜ்ஜந்தி; தஸ்மா "நோ"தி படிஸேதோ⁴ கதோ. அரஹா ஸப்³புத்தா²தி அரஹா ஸப்³புத்⁴ம்மேஸு உப்பஜ்ஜனகேன கேனசி அனுஸயேன நிரானுஸயோதி. இமினா அத்த²வஸேன நிப்பதே³ஸட்டா²னேஸு பு⁴ம்மவசனமேவ கதந்தி. இமினா உபாயேன ஸப்³புத்த² அத்த²வினிச்ச²யோ வேதி³தப்³போ³தி.

ஸானுஸ்யவாரவண்ணனா.

3. பஜஹனவாரவண்ணனா

132-197. பஜஹனவாரே பஜஹதீதி தேன தேன மக்³கே³ன பஹானபரிஞ்ஞாவஸேன பஜஹதி, ஆயதிங் அனுப்பத்தித்⁴ம்மதங் ஆபாதே³தி. ஆமந்தாதி அனாகா³மீமக்³க³ட்ட²ங் ஸந்தா⁴ய படிவசனங். ததே³கட்ட²ங் பஜஹதீதி பஹானேகட்ட²தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். நோதி அரஹத்தமக்³க³ட்ட²ங் ஸந்தா⁴ய படிஸேதோ⁴.

யதோ காமராகா³னுஸயங் பஜஹதீதி யதோ உப்பஜ்ஜனகங்
காமராகா³னுஸயங் பஜஹதீதி அத்தோ². அட்ட²மகோதி அரஹத்தப²லட்ட²தோ
பட்டா²ய பச்சோரோஹனக³ணனாய க³ணியமானோ ஸோதாபத்திமக்³க³ட்டோ²
அட்ட²மகோ நாம. த³க்கி²ணெய்யக³ணனாய ஹி அரஹா
அக்³க³த³க்கி²ணெய்யத்தா பட²மோ, அரஹத்தமக்³க³ட்டோ² து³தியோ, அனாகா³மீ
ததியோ...பே... ஸோதாபத்திமக்³க³ட்டோ² அட்ட²மோ. ஸோ இத⁴
“அட்ட²மகோ”தி வுத்தோ. நாமஸஞ்ஞாயேவ வா ஏஸா தஸ்ஸாதி.
அனாகா³மிமக்³க³ஸமங்கி³ஞ்ச அட்ட²மகஞ்ச ட²பெத்வா அவஸேஸாதி
ஸத்³தி⁴ங் புது²ஜ்ஜனேன ஸெக்கா²ஸெக்கா². தேஸு ஹி புது²ஜ்ஜனோ
பஹானபரிஞ்ஞாய அபா⁴வேன நப்பஜஹதி. ஸேஸா தேஸங் அனுஸயானங்
பஹீனத்தா. த்³வின்னங் மக்³க³ஸமங்கி³னந்தி த்³வே மக்³க³ஸமங்கி³னோ
ட²பெத்வாதி அத்தோ². இமினா நயேன ஸப்³புத்த² வினிச்ச²யோ
வேதி³தப்³போ³தி.

பஜஹனவாரவண்ணனா.

4. பரிஞ்ஞாவாரவண்ணனா

198-263. பரிஞ்ஞாவாரே பரிஜானாதீதி தீஹி பரிஞ்ஞாஹி பரிஜானாதி.
ஸேஸமெத்த² ஹெட்டா² வுத்தனயமேவ. அயம்பி ஹி வாரோ பஜஹனவாரோ
விய மக்³க³ட்டா²னஞ்ஞேவ வஸேன விஸ்ஸஜ்ஜிதோதி.

பரிஞ்ஞாவாரவண்ணனா.

5. பஹீனவாரவண்ணனா

264-274. பஹீனவாரே ப²லட்ட²வஸேனேவ தே³ஸனா ஆரத்³தா⁴.
அனாகா³மிஸ்ஸ ஹி உபோ⁴பேதே அனுஸயா பஹீனா, தஸ்மா “ஆமந்தா”தி
வுத்தங்.

275-296. ஓகாஸவாரே யத்த² காமராகா³னுஸயோ பஹீனோ தத்த²
படிகா⁴னுஸயோ பஹீனோதி புச்சி²த்வா ந வத்தப்³போ³ பஹீனோதி வா
அப்பஹீனோதி வாதி வுத்தங் தங் கஸ்மாதி? உப்பத்திட்டா²னஸ்ஸ
அஸாதா⁴ரணத்தா. அஞ்ஞங் ஹி காமராகா³னுஸயஸ்ஸ உப்பத்திட்டா²னங்,
அஞ்ஞங் படிகா⁴னுஸயஸ்ஸ. அபா⁴விதமக்³க³ஸ்ஸ ச யத்த² அனுஸயோ
உப்பஜ்ஜதி, மக்³கே³ பா⁴விதே தத்தே²வ ஸோ பஹீனோ நாம ஹோதி . தத்த²
யஸ்மா நேவ காமராகா³னுஸயட்டா²னே படிகா⁴னுஸயோ உப்பஜ்ஜதி, ந
படிகா⁴னுஸயட்டா²னே காமராகா³னுஸயோ, தஸ்மா தத்த² ஸோ பஹீனோதி
வா அப்பஹீனோதி வா ந வத்தப்³போ³. ஸோ ஹி யஸ்மிங் அத்தனோ
உப்பத்திட்டா²னே காமராகா³னுஸயோ பஹீனோ, தஸ்மிங் அப்பஹீனத்தா தத்த²

பஹீனோதி ந வத்தப்³போ³. யங் காமராகா³னுஸயஸ்ஸ உப்பத்திட்டா²னங், தஸ்மிங் அட்டி²தத்தா தத்த² அப்பஹீனோதி ந வத்தப்³போ³.

யத்த² காமராகா³னுஸயோ பஹீனோ, தத்த² மானானுஸயோ பஹீனோதி எத்த² பன ஸாதா⁴ரணட்டா²னங் ஸந்தா⁴ய ஆமந்தாதி வத்தங். காமராகா³னுஸயோ ஹி காமதா⁴துயா த்³வீஸு வேத³னாஸு அனுஸேதி. மானானுஸயோ தாஸு சேவ ரூபாரூபதா⁴தூஸு ச. ஸோ ட²பெத்வா அஸாதா⁴ரணட்டா²னங் ஸாதா⁴ரணட்டா²னே தேன ஸத்³தி⁴ங் பஹீனோ நாம ஹோதி. தஸ்மா 'ஆமந்தா'தி வத்தங். இமினா நயேன ஸப்³புஸ்மிம்பி ஓகாஸவாரே பஹீனதா ச நவத்தப்³புதா ச வேதி³தப்³பா³. 'நத்தீ²'தி ஆக³தட்டா²னேஸு பன ஹெட்டா² வத்தஸதி³ஸோவ வினிச்ச²யோ. புக்³லோகாஸவாரோ, ஓகாஸவாரக³திகோயேவ.

297-307. படி²லோமனயே யஸ்ஸ காமராகா³னுஸயோ அப்பஹீனோதி புது²ஜ்ஜனஸோதாபன்னஸகதா³கா³மிவஸேன புச்ச²தி. கிஞ்சாபி ஹி இமே த்³வே அனுஸயா புது²ஜ்ஜனதோ பட்டா²ய யாவ அனாகா³மிமக்³கட்டா² ச²ன்னங் புக்³லானங் அப்பஹீனா. இத⁴ பன பரதோ "திண்ணங் புக்³லானங் த்³வின்னங் புக்³லான"ந்திஆதி³வசனதோ மக்³கட்டா² அனதி⁴ப்பேதா, தஸ்மா புது²ஜ்ஜனஸோதாபன்னஸகதா³கா³மினோவ ஸந்தா⁴ய 'ஆமந்தா'தி வத்தங். த்³வின்னங் புக்³லானந்தி ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மீனங். இமினா நயேன புக்³லவாரே வினிச்ச²யோ வேதி³தப்³போ³.

308-329. ஓகாஸவாரபுக்³லோகாஸவாரா பன ஹெட்டா² வத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³தி.

பஹீனவாரவண்ணனா.

6. உப்பஜ்ஜனவாரவண்ணனா

330. உப்பஜ்ஜனவாரோ அனுஸயவாரஸதி³ஸோயேவ.

7. தா⁴துபுச்சா²வாரவண்ணனா

332-340. தா⁴துவாரஸ்ஸ புச்சா²வாரே தாவ கதி அனுஸயா அனுஸெந்தீதி கதி அனுஸயா ஸந்தானங் அனுக்³தா ஹுத்வா ஸயந்தி. கதி அனுஸயா நானுஸெந்தீதி கதி அனுஸயா ஸந்தானங் ந அனுக்³தா ஹுத்வா ஸயந்தி. கதி அனுஸயா ப⁴ங்கா³தி கதி அனுஸயா அனுஸெந்தி நானுஸெந்தீதி ஏவங் விப⁴ஜிதப்³பா³தி அத்தோ². ஸேஸமெத்த² யங் வத்தப்³புங் ஸியா, தங் ஹெட்டா² பாஸிவவத்தா²னே வத்தமேவ.

7. தா⁴துவிஸ்ஸஜ்ஜனாவாரவண்ணனா

341-349. நித்³தே³ஸவாரே பனஸ்ஸ கஸ்ஸசி ஸத்த அனுஸயா
 அனுஸெந்தீதி புது²ஜ்ஜனவஸேன வுத்தங். கஸ்ஸசி பஞ்சாதி
 ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மிவஸேன வுத்தங். தேஸஞ்ஹி தி³ட்டா²னுஸயோ ச
 விசிகிச்சா²னுஸயோ ச பஹீனாதி பஞ்சேவ அனுஸெந்தி. தத்த² யதா²
 அனுஸயவாரே “அனுஸெந்தீ”தி பத³ஸ்ஸ உப்பஜ்ஜந்தீதி அத்தோ² க³ஹிதோ,
 ஏவமித⁴ ந க³ஹேதப்³போ³. கஸ்மா? தஸ்மிங் க²ணே அனுப்பஜ்ஜனதோ.
 காமதா⁴துங் உப்பஜ்ஜந்தஸ்ஸ ஹி விபாகசித்தஞ்சேவ
 கம்மஸமுட்டா²னரூபஞ்ச உப்பஜ்ஜதி, அகுஸலசித்தங் நத்தி². அனுஸயா ச
 அகுஸலசித்தக்க²ணே உப்பஜ்ஜந்தி, ந விபாகசித்தக்க²ணேதி தஸ்மிங் க²ணே
 அனுப்பஜ்ஜனதோ ததா² அத்தோ² ந க³ஹேதப்³போ³. கத²ங் பன
 க³ஹேதப்³போ³தி? யதா² லப்³ப⁴தி ததா² க³ஹேதப்³போ³. கத²ஞ்ச லப்³ப⁴தி?
 அப்பஹீனட்டே²ன. யதா² ஹி ராக³தோ³ஸமோஹானங் அப்பஹீனத்தா.
 குஸலாப்யாகதசித்தஸமங்கீ புக்³க³லோ “ஸராகோ³ ஸதோ³ஸோ
 ஸமோஹோ”தி வுச்சதி, ஏவங் மக்³க³பா⁴வனாய அப்பஹீனத்தா
 படிஸந்தி⁴க்க²ணேபி தஸ்ஸ தஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ தே தே அனுஸயா
 அனுஸெந்தீதி வுச்சந்தி. ந கேவலஞ்ச வுச்சந்தி, அப்பஹீனத்தா பன தே
 அனுஸெந்தியேவ நாமாதி வேதி³தப்³பா³.

அனுஸயா ப⁴ங்கா³ நத்தீ²தி யஸ்ஸ ஹி யோ அனுஸேதி, ஸோ
 அனுஸேதியேவ; யோ நானுஸேதி, ஸோ நானுஸேதியேவ. அயங் அனுஸேதி
 ச நானுஸேதி ச, அயங் ஸியா அனுஸேதி ஸியா நானுஸேதீதி, ஏவங்
 விப⁴ஜிதப்³போ³ அனுஸயோ நாம நத்தி². ரூபதா⁴துங் உப்பஜ்ஜந்தஸ்ஸ
 கஸ்ஸசி தயோதி அனாகா³மிவஸேன வுத்தங். தஸ்ஸ ஹி
 காமராக³படிக⁴தி³ட்டி²விசிகிச்சா²னுஸயா சத்தாரோபி அனவஸேஸதோ
 பஹீனா. இதரே தயோவ அப்பஹீனா. தேன வுத்தங் - “கஸ்ஸசி தயோ
 அனுஸயா அனுஸெந்தீ”தி.

ந காமதா⁴துந்தி காமதா⁴துயா படிஸித்³த⁴த்தா ஸேஸா த்³வே
 தா⁴துயோ உப்பஜ்ஜந்தஸ்ஸாதி அத்தோ². ஸத்தே வாதி யஸ்மா
 அரியஸாவகஸ்ஸ ரூபதா⁴துயா சுதஸ்ஸ காமதா⁴துயங் உப்பத்தி நாம
 நத்தி², புது²ஜ்ஜனஸ்ஸேவ ஹோதி, தஸ்மா ஸத்தேவாதி நியமெத்வா வுத்தங்.
 “அரூபதா⁴துயா சுதஸ்ஸ காமதா⁴துங் உப்பஜ்ஜந்தஸ்ஸ ஸத்தேவா”தி
 எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. ரூபதா⁴துயா உப்பத்தி நத்தீ²தி கஸ்மா நத்தி²?
 உப்பத்தினிப்பா²த³கஸ்ஸ ரூபாவசரஜ்ஜா²னஸ்ஸ அபா⁴வா. ஸோ ஹி
 ஸப்³ப³ஸோ ரூபஸஞ்ஞானங் ஸமதிக்கமா தங் தா⁴துங் உப்பன்னோதி
 நாஸ்ஸ தத்த² ரூபாவசரஜ்ஜா²னங் அத்தி². தத³பா⁴வா ரூபதா⁴துயங் உப்பத்தி
 நத்தீ²தி வேதி³தப்³பா³. அரூபதா⁴துயா சுதஸ்ஸ ந காமதா⁴துந்தி எத்த²
 அரூபதா⁴துயேவ அதி⁴ப்பேதா. இமினா நயேன ஸப்³ப³விஸ்ஸஜ்ஜனேஸு
 அத்தோ² வேதி³தப்³பா³தி.

தா⁴துவாரவண்ணனா.

அனுஸயயமகவண்ணனா நி²டி²தா.

8. சித்தயமகங்

உத்³தே³ஸவாரவண்ணனா

1-62. இதா³னி தேஸஞ்ஞேவ மூலயமகே தே³ஸிதானங்
குஸலாதி³த⁴ம்மானங் லப்³ப⁴மானவஸேன ஏகதே³ஸமேவ ஸங்க்³ண்ஹித்வா
அனுஸயயமகானந்தரங் தே³ஸிதஸ்ஸ சித்தயமகஸ்ஸ அத்த²வண்ணனா
ஹோதி. தத்த² பாஸிவவத்தா²னங் தாவ வேதி³தப்³ங். இமஸ்மிஞ்ஹி
சித்தயமகே மாதிகாட²பனங், ட²பிதமாதிகாய விஸ்ஸஜ்ஜனந்தி த்³வே வாரா
ஹாந்தி. தத்த² மாதிகாட²பனே பக்³க்³லவாரோ, த⁴ம்மவாரோ,
பக்³க்³லத⁴ம்மவாரோதி ஆதி³தோவ தயோ ஸுத்³தி⁴கமஹாவாரா ஹாந்தி.

தத்த² “யஸ்ஸ சித்தங் உப்பஜ்ஜதி, ந நிருஜ்ஜ²தி”தி ஏவங் பக்³க்³லவஸேன
சித்தஸ்ஸ உப்பஜ்ஜனநிருஜ்ஜ²னாதி³பே⁴த³ங் தீ³பெந்தோ க³தோ பக்³க்³லவாரோ
நாம. “யங் சித்தங் உப்பஜ்ஜதி, ந நிருஜ்ஜ²தி”தி ஏவங் த⁴ம்மவஸேனேவ
சித்தஸ்ஸ உப்பஜ்ஜனநிருஜ்ஜ²னாதி³பே⁴த³ங் தீ³பெந்தோ க³தோ த⁴ம்மவாரோ
நாம. “யஸ்ஸ யங் சித்தங் உப்பஜ்ஜதி, ந நிருஜ்ஜ²தி”தி ஏவங் உப⁴யவஸேன
சித்தஸ்ஸ உப்பஜ்ஜனநிருஜ்ஜ²னாதி³பே⁴த³ங் தீ³பெந்தோ க³தோ
பக்³க்³லத⁴ம்மவாரோ நாம. ததோ “யஸ்ஸ ஸராக³ங் சித்த”ந்தி
ஸோளஸன்னங் பதா³னங் வஸேன அபரே ஸராகா³தி³பத³விஸேஸிதா
ஸோளஸ பக்³க்³லவாரா, ஸோளஸ த⁴ம்மவாரா, ஸோளஸ
பக்³க்³லத⁴ம்மவாராதி அட்ட²சத்தாலீஸங் மிஸ்ஸகவாரா ஹாந்தி. தே
ஸராகா³தி³பத³மத்தங் த³ஸ்ஸெத்வா ஸங்கி²த்தா. ததோ “யஸ்ஸ குஸலங்
சித்த”ந்திஆதி³னா நயேன ச²ஸட்டி²த்³விஸதஸங்கா²னங்
அபி⁴த⁴ம்மமாதிகாபதா³னங் வஸேன அபரே குஸலாதி³பத³விஸேஸிதா
ச²ஸட்டி²த்³விஸதபக்³க்³லவாரா, ச²ஸட்டி²த்³விஸதத⁴ம்மவாரா
ச²ஸட்டி²த்³விஸதபக்³க்³லத⁴ம்மவாராதி அட்ட²னவுதிஸத்தஸதா
மிஸ்ஸகவாரா ஹாந்தி. தேபி குஸலாதி³பத³மத்தங் த³ஸ்ஸெத்வா
ஸங்கி²த்தாயேவ. யானிபெத்த² ஸனித³ஸ்ஸனாதி³னி பதா³னி சித்தேன
ஸத்³தி⁴ங் ந யுஜ்ஜந்தி, தானி மோக⁴புச்சா²வஸேன ட²பிதானி.

தேஸு பன தீஸு வாரேஸு ஸப்³ப³பட²மே ஸுத்³தி⁴கபக்³க்³லமஹாவாரே
உப்பாத³னிரோத⁴காலஸம்பே⁴த³வாரோ, உப்பாது³ப்பன்னவாரோ,
நிரோது⁴ப்பன்னவாரோ, உப்பாத³வாரோ, நிரோத⁴வாரோ,
உப்பாத³னிரோத⁴வாரோ உப்பஜ்ஜமானநிரோத⁴வாரோ,
உப்பஜ்ஜமானுப்பன்னவாரோ, நிருஜ்ஜ²மானுப்பன்னவாரோ,
உப்பன்னுப்பாத³வாரோ, அதீதானாக³தவாரோ, உப்பன்னுப்பஜ்ஜமானவாரோ,
நிருத்³த⁴னிருஜ்ஜ²மானவாரோ, அதிகந்தகாலவாரோதி சுத்³த³ஸ அந்தரவாரா.
தேஸு உப்பாத³வாரோ, நிரோத⁴வாரோ, உப்பாத³னிரோத⁴வாரோதி இமேஸு

தீஸு வாரேஸு அனுலோமபடிலோமவஸேன ச² ச² கத்வா அட்டா²ரஸ யமகானி. உப்பன்னுப்பாத³வாரே அதீதானாக³தகாலவஸேன அனுலோமதோ த்³வே, படிலோமதோ த்³வேதி சத்தாரி யமகானி. ஸேஸேஸு ஆதி³தோ நித்³தி³ட்டே²ஸு தீஸு, அனந்தரே நித்³தி³ட்டே²ஸு தீஸு; அவஸானே நித்³தி³ட்டே²ஸு சதுஸுதி த்³ஸுஸு வாரேஸு அனுலோமதோ ஏகங், படிலோமதோ ஏகந்தி த்³வே த்³வே கத்வா வீஸதி யமகானி. ஏவங் ஸப்³பே³ஸுபி சுத்³த³ஸுஸு அந்தரவாரேஸு த்³வாசத்தாலீஸ யமகானி, சதுராஸீதி புச்சா² அட்ட²ஸட்டி²அத்த²ஸதங் ஹோதி. யதா² ச ஏகஸ்மிங் ஸுத்³தி³ட்டே²கபுக்³லமஹாவாரே, ததா² ஸுத்³தி³ட்டே²கத⁴ம்மவாரேபி ஸுத்³தி³ட்டே²கபுக்³லத⁴ம்மவாரேபீதி தீஸு மஹாவாரேஸு ச²ப்³பீ³ஸதியமகஸதங், ததோ தி³கு³ணா புச்சா², ததோ தி³கு³ணா அத்தா² ச வேதி³தப்³பா³. இத³ங் பன வாரத்தயங் ஸராகா³தி³வஸேன ஸோளஸகு³ணங், குஸலாதி³வஸேன ச²ஸட்டி²த்³விஸதகு³ணங் கத்வா இமஸ்மிங் சித்தயமகே அனேகானி யமகஸஹஸ்ஸானி, ததோ தி³கு³ணா புச்சா², ததோ தி³கு³ணா அத்தா² ச ஹோந்தீதி . பாடோ² பன ஸங்கி²த்தோதி. ஏவங் தாவ இமஸ்மிங் சித்தயமகே பானிவவத்தா²னங் வேதி³தப்³பா³ங்.

மாதிகாட²பனவண்ணனா.

நித்³தே³ஸோ

1. புக்³லவாரவண்ணனா

63. இதா³னி ட²பிதானுக்கமேன மாதிகங் விஸ்ஸஜ்ஜேதுங் யஸ்ஸ சித்தங் உப்பஜ்ஜதி ந நிருஜ்ஜ²தீதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² உப்பஜ்ஜதீதி உப்பாத³க்க²ணஸமங்கி³தாய உப்பஜ்ஜதி ந நிருஜ்ஜ²தீதி நிரோத⁴க்க²ணங் அப்பத்ததாய ந நிருஜ்ஜ²தி. தஸ்ஸ சித்தந்தி தஸ்ஸ புக்³லஸ்ஸ ததோ பட்டா²ய சித்தங் நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதி நுப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி புச்ச²தி. தேஸங் சித்தந்தி யேஸங் பரிச்சி²ன்னவட்டது³க்கா²னங் கீணாஸவானங் ஸப்³ப³பச்சி²மஸ்ஸ சுதிசித்தஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணோ வத்ததி, ஏதேஸங் ததே³வ சுதிசித்தங் உப்பாத³ப்பத்ததாய உப்பஜ்ஜதி நாம, ப⁴ங்க³ங் அப்பத்ததாய ந நிருஜ்ஜ²தி. இதா³னி பன ப⁴ங்க³ங் பத்வா தங் தேஸங் சித்தங் நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதி, ததோ அப்படிஸந்தி⁴கத்தா அஞ்ஞங் நுப்பஜ்ஜிஸ்ஸதி. இதரேஸந்தி பச்சி²மசித்தஸமங்கி³ங் கீணாஸவங் ட²பெத்வா அவஸேஸானங் ஸெக்கா²ஸெக்க²புது²ஜ்ஜனானங் நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதி சேவ உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதி சாதி யங் தங் உப்பாத³க்க²ணப்பத்தங் தங் நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதேவ. அஞ்ஞங் பன தஸ்மிங் வா அஞ்ஞஸ்மிங் வா அத்தபா⁴வே உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதி சேவ நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதி ச. து³தியபுச்சா²விஸ்ஸஜ்ஜனேபி ததா²ருபஸ்ஸேவ கீணாஸவஸ்ஸ சித்தங் ஸந்தா⁴ய 'ஆமந்தா'தி வுத்தங். நுப்பஜ்ஜதி நிருஜ்ஜ²தீதி ப⁴ங்க³க்க²ணே

அரஹதோ பச்சி²மசித்தம்பி ஸேஸானங் பி⁴ஜ்ஜமானசித்தம்பி. ததோ பட்டா²ய பன அரஹதோ சித்தங் ந நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதீதி ஸக்கா வத்துங் உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி பன ந ஸக்கா. ஸேஸானங் உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி ஸக்கா வத்துங், ந நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதீதி ந ஸக்கா. தஸ்மா 'நோ'தி படிஸேதோ⁴ கதோ. து³தியபஞ்ஹே யஸ்ஸ சித்தங் ந நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதி, உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி ஸோ புக³க³லோயேவ நத்தி², தஸ்மா நத்தீ²தி படிக்கே²போ கதோ.

65-82. உப்பன்னந்தி உப்பாத³ஸமங்கி³னோபேதங் நாமங். உப்பாத³ங் பத்வா அனிருத்³த⁴ஸ்ஸாபி. தத்த² உப்பாத³ஸமங்கி³தங் ஸந்தா⁴ய 'ஆமந்தா'தி, உப்பாத³ங் பத்வா அனிருத்³த⁴பா⁴வங் ஸந்தா⁴ய "தேஸங் சித்தங் உப்பன்ன"ந்தி வுத்தங். அனுப்பன்னந்தி உப்பாத³ங் அப்பத்தங். தேஸங் சித்தங் உப்பஜ்ஜித்தா²தி எத்தா²பி ஸப்³பே³ஸங் தாவ சித்தங் க²ணபச்சப்பன்னமேவ ஹுத்வா உப்பாத³க்க²ணங் அதீதத்தா உப்பஜ்ஜித்த² நாம, நிரோத⁴ஸமாபன்னானங் நிரோத⁴தோ புப்³பே³ உப்பன்னபுப்³ப³த்தா, அஸஞ்ஞஸத்தானங் ஸஞ்ஞீப⁴வே உப்பன்னபுப்³ப³த்தா. உப்பஜ்ஜித்த² சேவ உப்பஜ்ஜிதி சாதி உப்பாத³ங் பத்தத்தா உப்பஜ்ஜித்த², அனதீதத்தா உப்பஜ்ஜிதி நாமாதி அத்தோ².

உப்பாத³க்க²ணே அனாக³தஞ்சாதி உப்பாத³க்க²ணே ச சித்தங் அனாக³தஞ்ச சித்தந்தி அத்தோ².

83. அதிகந்தகாலவாரே உப்பஜ்ஜமானங் க²ணந்தி உப்பாத³க்க²ணங். தத்த² கிஞ்சாபி உப்பாத³க்க²ணோ உப்பஜ்ஜமானோ நாம ந ஹோதி, உப்பஜ்ஜமானஸ்ஸ பன க²ணத்தா ஏவங் வுத்தோ. க²ணங் வீதிக்கந்தங் அதிகந்தகாலந்தி ந சிரங் வீதிக்கந்தங் தமேவ பன உப்பாத³க்க²ணங் வீதிக்கந்தங் ஹுத்வா அதிகந்தகாலந்தி ஸங்க²ங் க³ச்ச²தி. நிருஜ்ஜ²மானங் க²ணந்தி நிரோத⁴க்க²ணங். தத்த² கிஞ்சாபி நிரோத⁴க்க²ணோ நிருஜ்ஜ²மானோ நாம ந ஹோதி, நிருஜ்ஜ²மானஸ்ஸ பன க²ணத்தா ஏவங் வுத்தோ. க²ணங் வீதிக்கந்தங் அதிகந்தகாலந்தி கிங் தஸ்ஸ சித்தங் ஏவங் நிரோத⁴க்க²ணம்பி வீதிக்கந்தங் ஹுத்வா அதிகந்தகாலங் நாம ஹோதீதி புச்ச²தி. தத்த² யஸ்மா ப⁴ங்க³க்க²ணே சித்தங் உப்பாத³க்க²ணங் க²ணங் வீதிக்கந்தங் ஹுத்வா அதிகந்தகாலங் ஹோதி, நிரோத⁴க்க²ணங் க²ணங் வீதிக்கந்தங் ஹுத்வா அதிகந்தகாலங் நாம ந ஹோதி. அதீதங் பன சித்தங் உபோ⁴பி க²ணே க²ணங் வீதிக்கந்தங் ஹுத்வா அதிகந்தகாலங் நாம, தஸ்மா "ப⁴ங்க³க்க²ணே சித்தங் உப்பாத³க்க²ணங் வீதிக்கந்தங், ப⁴ங்க³க்க²ணங் அவீதிக்கந்தங், அதீதங் சித்தங் உப்பாத³க்க²ணஞ்ச வீதிக்கந்தங் ப⁴ங்க³க்க²ணஞ்ச வீதிக்கந்தந்தி விஸ்ஸஜ்ஜனமாஹ. து³தியபஞ்ஹஸ்ஸ விஸ்ஸஜ்ஜனே யஸ்மா அதீதங் சித்தங் உபோ⁴பி க²ணே வீதிக்கந்தங் ஹுத்வா அதிகந்தகாலங் நாம ஹோதி, தஸ்மா அதீதங் சித்தந்தி வுத்தங். படிலோமபஞ்ஹஸ்ஸ விஸ்ஸஜ்ஜனே

யஸ்மா உப்பாத³க்க²ணே ச சித்தங் அனாக³தஞ்ச சித்தங் உபோ⁴பி க²ணே
க²ணங் வீதிக்கந்தங் ஹுத்வா அதிகந்தகாலங் நாம ந ஹோதி, தேஸங்
க²ணானங் அவீதிக்கந்தத்தா. தஸ்மா “உப்பாத³க்க²ணே சித்தங் அனாக³தங்
சித்த”ந்தி வுத்தங். து³தியவிஸ்ஸஜ்ஜனங் பாகடமேவ.

84-113. த⁴ம்மவாரேபி இமினாவுபாயேன ஸப்³ப³விஸ்ஸஜ்ஜனேஸு அத்தோ²
வேதி³தப்³போ³. புக்³க³லத⁴ம்மவாரோ த⁴ம்மவாரக³திகோயேவ.

114-116. ஸப்³பே³பி மிஸ்ஸகவாரா யஸ்ஸ ஸராக³ங் சித்தந்திஆதி³னா
நயேன முக²மத்தங் த³ஸ்ஸெத்வா ஸங்கி²த்தா. வித்தா²ரோ பன நேஸங்
ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³போ³. தேஸு பன “யஸ்ஸ ஸராக³ங்
சித்தங் உப்பஜ்ஜதி, ந நிருஜ்ஜ²தி; தஸ்ஸ சித்தங் நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதி,
நுப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீ”தி ஏவங் வித்தா²ரேதப்³ப³தாய புச்சா²வ ஸதி³ஸா ஹோதி.
யஸ்மா பன ஸராக³ங் சித்தங் பச்சி²மசித்தங் ந ஹோதி, தஸ்மா “யஸ்ஸ
ஸராக³ங் சித்தங் உப்பஜ்ஜதி, ந நிருஜ்ஜ²தி; தஸ்ஸ சித்தங் நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதி,
நுப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி நோ”தி ஏவங் விஸ்ஸஜ்ஜிதப்³ப³த்தா விஸ்ஸஜ்ஜனங்
அஸதி³ஸங் ஹோதி. தங் தங் தஸ்ஸா தஸ்ஸா புச்சா²ய அனுருபவஸேன
வேதி³தப்³ப³ந்தி.

சித்தயமகவண்ணனா நிட்டி²தா.

9. த⁴ம்மயமகங்

1. பண்ணத்திஉத்³தே³ஸவாரவண்ணனா

1-16. இதா³னி தேஸஞ்ஞேவ மூலயமகே தே³ஸிதானங்
குஸலாதி³த⁴ம்மானங் மாதிகங் ட²பெத்வா சித்தயமகானந்தரங் தே³ஸிதஸ்ஸ
த⁴ம்மயமகஸ்ஸ வண்ணனா ஹோதி. தத்த² க²ந்த⁴யமகே வுத்தனயேனேவ
பாளிவவத்தா²னங் வேதி³தப்³பங். யதா² ஹி தத்த² பண்ணத்திவாராத³யோ தயோ
மஹாவாரா, அவஸேஸா அந்தரவாரா ச ஹொந்தி, ததா² இதா⁴பி. “யோ
குஸலங் த⁴ம்மங் பா⁴வேதி, ஸோ அகுஸலங் த⁴ம்மங் பஜஹதீ”தி
ஆக³தத்தா பனெத்த² பரிஞ்ஞாவாரோ, பா⁴வனாவாரோ நாமாதி வேதி³தப்³போ³.
தத்த² யஸ்மா அப்³யாகதோ த⁴ம்மோ நேவ பா⁴வேதப்³போ³, ந பஹாதப்³போ³,
தஸ்மா தங் பத³மேவ ந உத்³த⁴டங். பண்ணத்திவாரே பனெத்த² திண்ணங்
குஸலாதி³த⁴ம்மானங் வஸேன பத³ஸோத⁴னவாரோ,
பத³ஸோத⁴னமூலசக்கவாரோ, ஸுத்³த⁴த⁴ம்மவாரோ,
ஸுத்³த⁴த⁴ம்மமூலசக்கவாரோதி இமேஸு சதுஸு வாரேஸு யமகக³ணனா
வேதி³தப்³பா³.

1. பண்ணத்தினித்³தே³ஸவாரவண்ணனா

17-32. பண்ணத்திவாரனித்³தே³ஸே பன குஸலா குஸலத⁴ம்மாதி
குஸலானங் ஏகந்தேன குஸலத⁴ம்மத்தா “ஆமந்தா”தி வுத்தங்.
ஸேஸவிஸ்ஸஜ்ஜனேஸுபி ஏஸேவ நயோ. அவஸேஸா த⁴ம்மா ந
அகுஸலா த⁴ம்மாதி அவஸேஸா த⁴ம்மா அகுஸலா ந ஹொந்தி, த⁴ம்மா
பன ஹொந்தீதி அத்தோ². இமினா நயேன ஸப்³பிவிஸ்ஸஜ்ஜனானி
வேதி³தப்³பா³னி.

பண்ணத்திவாரவண்ணனா.

2. பவத்திவாரவண்ணனா

33-34. பவத்திவாரே பனெத்த² பச்சப்பன்னகாலே புக்³க³லவாரஸ்ஸ
அனுலோமனயே “யஸ்ஸ குஸலா த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜந்தி, தஸ்ஸ அகுஸலா
த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜந்தி; யஸ்ஸ வா பன அகுஸலா த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜந்தி,
தஸ்ஸ குஸலா த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜந்தீ”தி குஸலத⁴ம்மமூலகானி த்³வே
யமகானி, அகுஸலத⁴ம்மமூலகங் ஏகந்தி தீணி யமகானி ஹொந்தி. தஸ்ஸ
படிலோமனயேபி ஓகாஸவாராதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏவமெத்த²
ஸப்³பவாரேஸு திண்ணங் திண்ணங் யமகானங் வஸேன யமகக³ணனா
வேதி³தப்³பா³. அத்த²வினிச்ச²யே பனெத்த² இத³ங் லக்க²ணங் - இமஸ்ஸ ஹி
த⁴ம்மயமகஸ்ஸ பவத்திமஹாவாரே “உப்பஜ்ஜந்தி நிருஜ்ஜந்தீ”தி இமேஸு

உப்பாத்³னிரோதே⁴ஸு குஸலாகுஸலத⁴ம்மா தாவ ஏகந்தேன
பவத்தியங்யேவ லப்³ப⁴ந்தி, ந சுதிபடிஸந்தீ⁴ஸு. அப்³யாகதத⁴ம்மா பன
பவத்தே ச சுதிபடிஸந்தீ⁴ஸு சாதி தீஸுபி காலேஸு லப்³ப⁴ந்தி. ஏவமெத்த²
யங் யத்த² யத்த² லப்³ப⁴தி, தஸ்ஸ வஸேன தத்த² தத்த² வினிச்ச²யோ
வேதி³தப்³போ³.

தத்ரித³ங் நயமுக²ங் - குஸலாகுஸலானங் தாவ ஏகக்க²ணே
அனுப்பஜ்ஜனதோ “நோ”தி படிஸேதோ⁴ கதோ. அப்³யாகதா சாதி
சித்தஸமுட்டா²னருபவஸேன வுத்தங்.

35-36. யத்த² குஸலா த⁴ம்மா நுப்பஜ்ஜந்தீதி அஸஞ்ஞப⁴வங் ஸந்தா⁴ய
வுத்தங். தேனேவெத்த² “ஆமந்தா”தி விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங். உப்பஜ்ஜந்தீதி
இத³ம்பி அஸஞ்ஞப⁴வங்யேவ ஸந்தா⁴ய வுத்தங். அப்³யாகதானங் பன
அனுப்பத்திட்டா²னஸ்ஸ அபா⁴வா “நத்தீ”தி படிக்கே²போ கதோ.

49. து³தியே அகுஸலேதி ப⁴வங் அஸ்ஸாதெ³த்வா உப்பன்னேஸு
நிகந்திஜவனேஸு து³தியே ஜவனசித்தே. து³தியே சித்தே வத்தமானேதி
படிஸந்தி⁴தோ து³தியே ப⁴வங்க³சித்தே வத்தமானே ஸஹ வா
படிஸந்தி⁴யா ப⁴வங்க³ங் விபாகவஸேன ஏகமேவ கத்வா ப⁴வனிகந்தியா
ஆவஜ்ஜனசித்தே. தஞ்ஹி கிரியசித்தத்தா அப்³யாகதஜாதியங் விபாகதோ
து³தியங் நாம ஹோதி.

57. யஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ அனந்தரா அக்³க³மக்³க³ந்தி கொ³த்ரப⁴சித்தங்
ஸந்தா⁴ய வுத்தங். குஸலா த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜிஸ்ஸந்தீதி தே
அக்³க³மக்³க³த⁴ம்மேயேவ ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.

79. யஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ அனந்தரா அக்³க³மக்³க³ங் படிஸபி⁴ஸ்ஸந்தி,
தஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணேதி இத³ங் சித்தஜாதிவஸேன வுத்தங்.
தஜ்ஜாதிகஸ்ஸ ஹி ஏகாவஜ்ஜனேன உப்பன்னஸ்ஸ ததோ ஓரிமசித்தஸ்ஸ
உப்பாத³க்க²ணேபி ஏதங் லக்க²ணங் லப்³ப⁴தேவ.

99. நிரோத⁴வாரேபி குஸலாகுஸலானங் ஏகதோ அனிருஜ்ஜனதோ “நோ”தி
வுத்தங். இமினா நயமுகே²ன ஸப்³ப³த்த² வினிச்ச²யோ வேதி³தப்³போ³தி.

த⁴ம்மயமகவண்ணனா நிட்டி²தா.

10. இந்த்³ரியயமகங்

இதா³னி தேஸஞ்ஞேவ மூலயமகே தே³ஸிதானங் குஸலாதி³த⁴ம்மானங்
லப்³ப⁴மானவஸேன ஏகதே³ஸங் ஸங்க³ண்ஹித்வா த⁴ம்மயமகானந்தரங்
தே³ஸிதஸ்ஸ இந்த்³ரியயமகஸ்ஸ வண்ணனா ஹோதி. தத்த²
க²ந்த⁴யமகாதீ³ஸு வுத்தனயேனேவ பாஸிவவத்தா²னங் வேதி³தப்³ப³ங். இதா⁴பி
ஹி பண்ணத்திவாராத³யோ தயோ மஹாவாரா அவஸேஸா அந்தரவாரா ச
ஸத்³தி⁴ங் காலப்பபே⁴தா³தீ³ஹி க²ந்த⁴யமகாதீ³ஸு ஆக³தஸதி³ஸாவ.
இந்த்³ரியானங் பன ப³ஹுதாய தா⁴துயமகதோபி ப³ஹுதரானி யமகானி
ஹோந்தி. யதா² பன ஹெட்டா² புக்³க³லவாராதீ³ஸு
சக்கா²யதனசக்கு²தா⁴துமூலகே நயே சக்கா²யதனசக்கு²தா⁴துஹி ஸத்³தி⁴ங்
ஜிவ்ஹாயதனகாயாயதனானி ந யோஜிதானி.
ஜிவ்ஹாயதனகாயாயதனமூலகானி ச யமகானேவ ந க³ஹிதானி, ததா²
இதா⁴பி சக்கு²ந்த்³ரியமூலகே நயே ஜிவ்ஹிந்த்³ரியகாயிந்த்³ரியானி ந
யோஜிதானி, ஜிவ்ஹிந்த்³ரியகாயிந்த்³ரியமூலகானி ச யமகானேவ ந க³ஹிதானி.
தேஸங் அக்³க³ஹணே காரணங் தத்த² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங்.
மனிந்த்³ரியங் பன யதா² சக்கு²ந்த்³ரியாதி³மூலகேஹி ததே²வ
இத்தி²ந்த்³ரியாதி³மூலகேஹிபி ஸத்³தி⁴ங் யஸ்மா யோஜனங் க³ச்ச²தி, தஸ்மா
நிக்கித்தபடிபாடியா அயோஜெத்வா ஸப்³பே³ஹிபி சக்கு²ந்த்³ரியமூலகாதீ³ஹி
ஸத்³தி⁴ங் பரியோஸானே யோஜிதந்தி வேதி³தப்³ப³ங். சக்கு²ந்த்³ரியேன
ஸத்³தி⁴ங் இத்தி²ந்த்³ரியபுரிஸிந்த்³ரியஜீவிதிந்த்³ரியானி யோஜிதானி
ஸுகி²ந்த்³ரியது³க்கி²ந்த்³ரியதோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியானி படிஸந்தி⁴யங் நத்தீ²தி ந
க³ஹிதானி. ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியஉபெக்கி²ந்த்³ரியானி படிஸந்தி⁴யங்
உப்பத்திஸப்³பா⁴வதோ க³ஹிதானி. ததா² ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியாதீ³னி பஞ்ச.
லோகுத்தரானி தீணி படிஸந்தி⁴யங் அபா⁴வேனேவ ந க³ஹிதானி. இதி யானி
க³ஹிதானி, தேஸங் வஸேனெத்த² சக்கு²ந்த்³ரியமூலகே நயே யமகக³ணனா
வேதி³தப்³பா³. யதா² செத்த², ஏவங் ஸப்³புத்த². யானி பன ந க³ஹிதானி,
தேஸங் வஸேன யமகானி ந க³ணேதப்³பா³னி. க³ணேந்தேன வா
மோக⁴புச்சா²வஸேன க³ணேதப்³பா³னீதி ஏவங் தாவ ஸப்³புவாரேஸு
பாஸிவவத்தா²னமேவ வேதி³தப்³ப³ங்.

பவத்திவாரவண்ணனா

1-86. அத்த²வினிச்ச²யே பனெத்த² இத³ங் நயமுக²ங் - ஸசக்கு²கானங் ந
இத்தீ²னந்தி ப்³ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜாதீ³னஞ்சேவ ரூபீனங் புரிஸனபுங்ஸகானஞ்ச
வஸேன வுத்தங். தேஸஞ்ஹி இத்தி²ந்த்³ரியங் நுப்பஜ்ஜதி. ஸசக்கு²கானங் ந
புரிஸானந்தி ரூபீப்³ரஹ்மானஞ்சேவ இத்தி²னபுங்ஸகானஞ்ச வஸேன வுத்தங்.
தேஸஞ்ஹி புரிஸிந்த்³ரியங் நுப்பஜ்ஜதி. அசக்கு²கானங் உப்பஜ்ஜந்தானங்

தேஸங் ஜீவிதிந்த்³ரியங் உப்பஜ்ஜதீதி

ஏகவோகாரசதுவோகார்காமதா⁴துஸத்தே ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஸசக்கு²கானங்
வினா ஸோமனஸ்ஸேனாதி உபெக்கா²ஸஹக³தானங் சதுன்னங்
மஹாவிபாகபடிஸந்தீ⁴னங் வஸேன வுத்தங். ஸசக்கு²கானங் வினா
உபெக்கா²யாதி ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தபடிஸந்தி⁴கானங் வஸேன வுத்தங்.
உபெக்கா²ய அசக்கு²கானந்தி அஹேதுகபடிஸந்தி⁴வஸேன வுத்தங்.
அஹேதுகானந்தி அஹேதுகபடிஸந்தி⁴சித்தேன ஸத்³தி⁴ங்
ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியாதீ³னங் அபா⁴வதோ வுத்தங். தத்த² ஹி ஏகந்தேனேவ
ஸத்³தா⁴ஸதிபஞ்ஞாயோ நத்தி². ஸமாதி⁴வீரியானி பன இந்த்³ரியப்பத்தானி ந
ஹோந்தி. ஸஹேதுகானங் அசக்கு²கானந்தி க³ப்³ப⁴ஸெய்யகவஸேன சேவ
அருபீவஸேன ச வுத்தங். அஞ்ஞோ ஹி ஸஹேதுகோ அசக்கு²கோ நாம நத்தி².
ஸசக்கு²கானங் அஹேதுகானந்தி அபாயே ஓபபாதிகவஸேன வுத்தங்.
ஸசக்கு²கானங் ஞாணவிப்பயுத்தானந்தி காமதா⁴துயங்
து³ஹேதுகபடிஸந்தி⁴கானங் வஸேன வுத்தங். ஸசக்கு²கானங்
ஞாணஸம்பயுத்தானந்தி ரூபீப்³ரஹ்மானோ சேவ காமாவசரதே³வமனுஸ்ஸே
ச ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஞாணஸம்பயுத்தானங் அசக்கு²கானந்தி அருபினோ ச
திஹேதுகக³ப்³ப⁴ஸெய்யகே ச ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.

190. ஜீவிதிந்த்³ரியமூலகே வினா ஸோமனஸ்ஸேன உப்பஜ்ஜந்தானந்தி
த்³வேபி ஜீவிதிந்த்³ரியானி ஸந்தா⁴ய வுத்தங். பவத்தே
ஸோமனஸ்ஸவிப்பயுத்தசித்தஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணேதி அருபஜீவிதிந்த்³ரியங்
ஸந்தா⁴ய வுத்தங். இமினா நயேன ஸப்³ப³த்தா²பி படிஸந்தி⁴பவத்திவஸேன
ஜீவிதிந்த்³ரியயோஜனா வேதி³தப்³பா³. ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியாதி³மூலகேஸுபி
படிஸந்தி⁴பவத்திவஸேனேவத்தோ² க³ஹேதப்³போ³. படிஸோமனயே பன
நிரோத⁴வாரே ச ஏதேஸஞ்சேவ அஞ்ஞேஸஞ்ச த⁴ம்மானங்
யதா²லாப⁴வஸேன சுதிபடிஸந்தி⁴பவத்தேஸு தீஸுபி அனுப்பாத³னிரோதா⁴
வேதி³தப்³பா³.

281. அனாக³தவாரே ஏதேனேவ பா⁴வேனாதி ஏதேன புரிஸபா⁴வேனேவ,
அந்தரா இத்தி²பா⁴வங் அனாபஜ்ஜித்வா புரிஸபடிஸந்தி⁴க்³ஹ்ணேனேவாதி
அத்தோ². கதிசி ப⁴வே த³ஸ்ஸெத்வா பரினிப்³பா³யிஸ்ஸந்தீதி கதிசி
படிஸந்தி⁴யோ க³ஹேத்வா இத்தி²பா⁴வங் அப்பத்வாவ
பரினிப்³பா³யிஸ்ஸந்தீதி அத்தோ². து³தியபுச்சா²யபி ஏஸேவ நயோ.

361. பச்சுப்பன்னேன அதீதவாரே ஸுத்³தா⁴வாஸானங் உப்பத்திசித்தஸ்ஸ
ப⁴ங்க³க்க²ணே மனிந்த்³ரியஞ்ச நுப்பஜ்ஜித்தா²தி சித்தயமகே விய
உப்பாத³க்க²ணாதிக்கமவஸேன அத்த²ங் அக்³ஹேத்வா தஸ்மிங் ப⁴வே
அனுப்பன்னபுப்³வஸேன க³ஹேதப்³போ³தி. இமினா நயமுகே²ன
ஸப்³ப³ஸ்மிம்பி பவத்திவாரே அத்த²வினிச்ச²யோ வேதி³தப்³போ³.

பவத்திவாரவண்ணனா.

பரிஞ்ஞாவாரவண்ணனா

435-482. பரிஞ்ஞாவாரே பன சக்கு²மூலகாதீ³ஸு ஏகமேவ சக்கு²ஸோதயமகங் த³ஸ்ஸிதங். யஸ்மா பன ஸேஸானிபி லோகியஅப்யாகதானி சேவ லோகியஅப்யாகதமிஸ்ஸகானி ச பரிஞ்ஞெய்யானேவ, தஸ்மா தானி அனுபதி³ட்டா²னிபி இமினாவ த³ஸ்ஸிதானி ஹோந்தி. யஸ்மா பன அகுஸலங் ஏகந்ததோ பஹாதப்³மேவ, ஏகந்தங் குஸலங் பா⁴வேதப்³மேவ, லோகுத்தராப்³யாகதங் ஸச்சிகாதப்³ங், தஸ்மா “தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியங் பஜஹதி”தி “அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியங் பா⁴வேதி”தி “அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியங் ஸச்சிகரோதி”தி வுத்தங். அஞ்ஞிந்த்³ரியங் பன பா⁴வேதப்³ம்பி அத்தி² ஸச்சிகாதப்³ம்பி, தங் பா⁴வனாவஸேனேவ க³ஹிதங். தத்த² த்³வே புக்³லாதி ஸகதா³கா³மிமக்³ஸமங்கீ³ ச, அரஹத்தமக்³ஸமங்கீ³ ச. தேஸு ஏகோ ஸமுச்சிந்தி³துங் அஸமத்த²த்தா தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியங் ந பஜஹதி நாம. ஏகோ பஹீனதோ³ஸத்தா சக்கு²ந்த்³ரியங் ந பரிஜானாதீதி அனுப்பாத்³ங் ஆபாதே³துங் அஸமத்த²தாய ந பரிஜானாதி. இமினா நயேன ஸப்³விஸ்ஸஜ்ஜனேஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போதி.

பரிஞ்ஞாவாரவண்ணனா.

இந்த்³ரியயமகவண்ணனா நிட்டி²தா.

நிக³மனகதா²

எத்தாவதா ச -

யஸ்ஸோவாதே³ ட²த்வா, நிட்டி²தகிச்சஸ்ஸ கிச்சஸம்பன்னோ; யுவதிஜனோபி அதீதோ, ஸுவிஹிதனியமோ யமஸ்ஸாணங்.

தே³வபரிஸாய மஜ்ஜே², தே³வபுரே ஸப்³தே³வதே³வேன; யமகங் நாம பகாஸிதங், யமாமலலோமேன யங் தேன.

பாளிவவத்தா²னவிதி⁴ங், புச்சா²விஸ்ஸஜ்ஜனே ச அத்த²னயங்; த³ஸ்ஸேதுங் ஆரத்தா⁴, யமகஅட்ட²கதா² மயா தஸ்ஸ.

ஸா ஸுப்³ஹுஅந்தராயே, லோகம்ஹி யதா² அனந்தராயேன; அயமஜ்ஜ பஞ்சமத்தேஹி, தந்தியா பா⁴ணவாரேஹி.

நிட்ட²ங் பத்தா ஏவங், நிட்டா²னங் பாபுணந்து ஸப்³பே³பி; ஹிதஸுக²னிப்³த்திகரா, மனோரதா² ஸப்³ஸத்தானந்தி.

யமகப்பகரண-அட்ட²கதா² நி²டி²தா.

நமோ தஸ்ஸ ப⁴க³வதோ அரஹதோ ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴ஸ்ஸ

அபி⁴த⁴ம்மபிடகே

பட்டா²னப்பகரண-அட்ட²கதா²

தே³வாதிதே³வோ தே³வானங், தே³வதா³னவபூஜிதோ,
தே³ஸயித்வா பகரணங், யமகங் ஸுத்³த⁴ஸங்யமோ.

அத்த²தோ த⁴ம்மதோ சேவ, க³ம்பீ⁴ரஸ்ஸாத² தஸ்ஸ யங்,
அனந்தரங் மஹாவீரோ, ஸத்தமங் இஸிஸத்தமோ.

பட்டா²னங் நாம நாமேன, நாமரூபனிரோத⁴னோ,
தே³ஸேஸி அதிக³ம்பீ⁴ர-நயமண்டி³ததே³ஸனங்.

இதா³னி தஸ்ஸ ஸம்பத்தோ, யஸ்மா ஸங்வண்ணனாக்கமோ,
தஸ்மா நங் வண்ணயிஸ்ஸாமி, தங் ஸுணாத² ஸமாஹிதாதி.

பச்சயுத்³தே³ஸவண்ணனா

ஸம்மாஸம்பு³தே⁴ன ஹி அனுலோமபட்டானே த்வாவீஸதி திகே நிஸ்ஸாய திகபட்டானங் நாம நித்³திட்ட²ங், ஸதங் து³கே நிஸ்ஸாய து³கபட்டானங் நாம நித்³திட்ட²ங். ததோ பரங் த்வாவீஸதி திகே க³ஹெத்வா து³கஸதே பக்கி³பித்வா து³கதிகபட்டானங் நாம து³ஸ்ஸிதங். ததோ பரங் து³கஸதங் க³ஹெத்வா த்வாவீஸதியா திகேஸு பக்கி³பித்வா திகது³கபட்டானங் நாம து³ஸ்ஸிதங். திகே பன திகேஸுயேவ பக்கி³பித்வா திகதிகபட்டானங் நாம து³ஸ்ஸிதங். து³கே ச து³கேஸுயேவ பக்கி³பித்வா து³கது³கபட்டானங் நாம து³ஸ்ஸிதங். ஏவங் -

திகஞ்ச பட்டானவரங் து³குத்தமங்,
து³கங் திகஞ்சேவ திகங் து³கஞ்ச;
திகங் திகஞ்சேவ து³கங் து³கஞ்ச,
ச² அனுலோமம்ஹி நயா ஸுக³ம்பீ⁴ராதி.

பச்சனீயபட்டானேபி த்வாவீஸதி திகே நிஸ்ஸாய திகபட்டானங் நாம. து³கஸதங் நிஸ்ஸாய து³கபட்டானங் நாம. த்வாவீஸதி திகே து³கஸதே பக்கி³பித்வா து³கதிகபட்டானங் நாம. து³கஸதங் த்வாவீஸதியா திகேஸு பக்கி³பித்வா திகது³கபட்டானங் நாம. திகே திகேஸுயேவ பக்கி³பித்வா திகதிகபட்டானங் நாம. து³கே து³கேஸுயேவ பக்கி³பித்வா து³கது³கபட்டானங் நாமாதி ஏவங் பச்சனீயேபி ச²ஹி நயேஹி பட்டானங் நித்³திட்ட²ங். தேன வுத்தங் -

“திகஞ்ச பட்டானவரங் து³குத்தமங்,
து³கங் திகஞ்சேவ திகங் து³கஞ்ச;
திகங் திகஞ்சேவ து³கங் து³கஞ்ச,
ச² பச்சனீயம்ஹி நயா ஸுக³ம்பீ⁴ராதி.

ததோ பரங் அனுலோமபச்சனீயேபி ஏதேனேவுபாயேன ச² நயா து³ஸ்ஸிதா. தேனாஹ -

“திகஞ்ச பட்டானவரங் து³குத்தமங்,
து³கங் திகஞ்சேவ திகங் து³கஞ்ச;
திகங் திகஞ்சேவ து³கங் து³கஞ்ச,
ச² அனுலோமபச்சனீயம்ஹி நயா ஸுக³ம்பீ⁴ராதி.

தத³னந்தரங் பச்சனீயானுலோமம்ஹி ஏதேஹேவ ச²ஹி நயேஹி நித்³திட்ட²ங். தேனாஹ -

“திகஞ்ச பட்டானவரங் து³குத்தமங்,
து³கங் திகஞ்சேவ திகங் து³கஞ்ச;
திகங் திகஞ்சேவ து³கங் து³கஞ்ச,
ச² பச்சனீயானுலோமம்ஹி நயா ஸுக³ம்பீ⁴ராதி.

ஏவங் அனுலோமே ச² பட்டானானி, பச்சனீயே ச², அனுலோமபச்சனீயே ச², பச்சனீயானுலோமே ச² பட்டானானிதி இத³ங் “சதுவீஸதிஸமந்தபட்டானஸமோதா⁴னபட்டானமஹாபகரணங் நாமாதி ஹி வுத்தங்.

தத்த² யேஸங் சதுவீஸதியா ஸமந்தபட்டானானங் ஸமோதா⁴னவஸேனேதங் சதுவீஸதிஸமந்தபட்டானஸமோதா⁴னங் பட்டானமஹாபகரணங் நாமாதி வுத்தங், தேஸஞ்சேவ இமஸ்ஸ ச பகரணஸ்ஸ நாமத்தோ² தாவ ஏவங் வேதி³தப்³போ³. கேனட்டேன பட்டானந்தி? நானப்பகாரபச்சயட்டேன. ‘ப-காரோ’ ஹி நானப்பகாரத்த³ங் தீ³பேதி, டானஸத³தோ³ பச்சயத்த³ங். டானாட்டானகுஸலதாதிஆதீ³ஸு ஹி பச்சயோ டானந்தி வுத்தோ. இதி நானப்பகாரானங் பச்சயானங் வஸேன தே³ஸிதத்தா இமேஸு சதுவீஸதியா பட்டானேஸு ஏகேகங் பட்டானங் நாம. இமேஸங் பன பட்டானானங் ஸமூஹதோ ஸப்³பம்பேதங் பகரணங் பட்டானந்தி வேதி³தப்³பங்.

அபரோ நயோ - கேனட்டேன பட்டானந்தி? விப⁴ஜனட்டேன. “பஞ்ஞாபனா பட்ட²பனா விவரணா விப⁴ஜனா உத்தானீகம்”ந்தி (ம. நி. 1.371) ஆக³தட்டானஸ்மிஞ்ஹி விப⁴ஜனட்டேன பட்டானங் பஞ்ஞாயதி. இதி குஸலாதீ³னங் த⁴ம்மானங் ஹேதுபச்சயாதீ³வஸேன விப⁴த்தத்தா இமேஸு சதுவீஸதியா பட்டானேஸு ஏகேகங் பட்டானங் நாம. இமேஸங் பன பட்டானானங் ஸமூஹதோ ஸப்³பம்பேதங் பகரணங் பட்டானங் நாமாதி வேதி³தப்³பங்.

அபரோ நயோ - கேனட்டேன பட்டானந்தி? பட்டி²தத்தேன. க³மனட்டேனாதி அத்தோ². “கொட்டா² பட்டி²தகாவோ”தி (ம. நி. 1.156) ஆக³தட்டானஸ்மிஞ்ஹி யேன பட்டானேன பட்டி²தகாவோதி வுத்தோ, தங் அத்த²தோ க³மனங் ஹோதி. இதி நாதிவித்தாரிதனயேஸு த⁴ம்மஸங்க³ணீஆதீ³ஸு அனிஸ்ஸங்க³மனஸ்ஸ ஸப்³பஞ்ஞுதஞ்ஞாணஸ்ஸ ஹேதுபச்சயாதீ³பே⁴த³பி⁴ன்னேஸு குஸலாதீ³ஸு வித்தாரிதனயலாப⁴தோ நிஸ்ஸங்க³வஸேன பவத்தக³மனத்தா இமேஸு சதுவீஸதியா பட்டானேஸு ஏகேகங் பட்டானங் நாம. இமேஸங் பன பட்டானானங் ஸமூஹதோ ஸப்³பம்பேதங் பகரணங் பட்டானங் நாமாதி வேதி³தப்³பங்.

தத்த² அனுலோமம்ஹி தாவ பட²மங் திகவஸேன தே³ஸிதத்தா திகபட்டானங் நாம. தஸ்ஸ பத³ச்சே²தோ³ - திகானங் பட்டானங் எத்த² அத்தீ²தி திகபட்டானங். திகானங் நானப்பகாரகா பச்சயா ஏதிஸ்ஸா தே³ஸனாய அத்தீ²தி அத்தோ².

துதியவிகப்பேபி திகானங் பட்டாநந்தவேவ திகபட்டாநங். ஹேதுபச்சயாதிவஸேன திகானங் விபுஜனாதி அத்தோ. ததியவிகப்பே ஹேதுபச்சயாதிபேதுபின்னதாய லத்தவித்தாரா திகா ஏவ பட்டாநங் திகபட்டாநங். ஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணஸ்ஸ நிஸ்ஸங்ககமனபுமீதி அத்தோ. துகபட்டாநாதிஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏவங் அனுலோமே சபட்டாநானி விதித்வா பச்சனியாதிஸுபி இமினாவுபாயேன வேதிதப்பாநி.

யஸ்மா பனேதானி அனுலோமே, பச்சனியே, அனுலோமபச்சனியே, பச்சனியானுலோமேதி ஸமந்தா ச² ச² ஹுத்வா சதுவீஸதி ஹொந்தி; தஸ்மா “சதுவீஸதி ஸமந்தபட்டாநானி”தி வுச்சந்தி. இதி இமேஸங் சதுவீஸதியா குத்தகபட்டாநஸங்காதானங் ஸமந்தபட்டாநானங் ஸமோதா⁴னவஸேனேதங் சதுவீஸதிஸமந்தபட்டாநஸமோதா⁴னங் பட்டாநமஹாபகரணங் நாம.

தங் பனேதங் யே திகாதயோ நிஸ்ஸாய நித்தி³பட்டத்தா “திகபட்டாநங் துகபட்டாநங்...பே... துகதுகபட்டாந”ந்தி வுத்தங், தே அனாமஸித்வா யேஸங் பச்சயானங் வஸேன தே திகாதயோ விபுத்தா தே பச்சயே துஸஸேதுங் ஆதிதோ தாவஸ்ஸ மாதிகானிக்கேபவாரோ நாம வுத்தோ; பச்சயவிபுங்க்வாரோதிபி துஸஸேவ நாமங். ஸோ உத்தேஸனித்தேஸதோ துவிதோ⁴. தஸ்ஸ ஹேதுபச்சயோ...பே... அவிகுதபச்சயோதி அயங் உத்தேஸோ.

தத்த² ஹேது ச ஸோ பச்சயோ சாதி ஹேதுபச்சயோ. ஹேது ஹுத்வா பச்சயோ, ஹேதுபா⁴வேன பச்சயோதி வுத்தங் ஹொதி. ஆரம்மணபச்சயாதிஸுபி ஏஸேவ நயோ. தத்த² ஹேதுதி வசனாவயவகாரணமூலானமேதங் அதி⁴வசனங். “படிஞ்ஞா ஹேது”திஆதிஸு ஹி லோகே வசனாவயவோ ஹேதுதி, வுச்சதி. ஸாஸனே பன “யே த⁴ம்மா ஹேதுப்பப⁴வா”திஆதிஸு (மஹாவ. 60) காரணங். “தயோ குஸலா ஹேது, தயோ அகுஸலா ஹேது”திஆதிஸு (த⁴. ஸ. 1059) மூலங் ஹேதுதி வுச்சதி. தங் இத⁴ அதி⁴ப்பேதங். பச்சயோதி எத்த² பன அயங் வசனத்தோ² - படிச்ச ஏதஸ்மா ஏதீதி பச்சயோ, அப்பச்சக்கா²ய நங் வத்ததீதி அத்தோ². யோ ஹி த⁴ம்மோ யங் த⁴ம்மங் அப்பச்சக்கா²ய திட்ட²தி வா உப்பஜ்ஜதி வா, ஸோ தஸ்ஸ பச்சயோதி வுத்தங் ஹொதி.

லக்கணதோ பன உபகாரகலக்கணோ பச்சயோ, யோ ஹி த⁴ம்மோ யஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ டி⁴தியா வா உப்பத்தியா வா உபகாரகோ ஹொதி, ஸோ தஸ்ஸ பச்சயோதி வுச்சதி. பச்சயோ, ஹேது; காரணங் நிதா²நங் ஸம்ப⁴வோ, பப⁴வோதி அத்த²தோ ஏகங், ப்யஞ்ஜனதோ நானங். இதி மூலட்டே²ன ஹேது, உபகாரகட்டே²ன பச்சயோதி ஸங்கேபதோ மூலட்டே²ன உபகாரகோ த⁴ம்மோ ஹேதுபச்சயோ. ஸோ ஹி ஸாலிஆதி²நங் ஸாலிபீஜாதி²னி விய, மணிப்பபா⁴தி²நங் விய ச மணிவண்ணாதயோ குஸலாதி²நங் குஸலாதி²பா⁴வஸாத⁴கோதி ஆசரியானங் அதி⁴ப்பாயோ. ஏவங் ஸந்தே பன தங்ஸமுட்டா²நருபேஸு ஹேதுபச்சயதா ந ஸம்பஜ்ஜதி. ந ஹி ஸோ தேஸங் குஸலாதி²பா⁴வங் ஸாதே⁴தி, ந ச பச்சயோ ந ஹொதி. வுத்தஞ்ஹேதங் “ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் த⁴ம்மானங் தங்ஸமுட்டா²நானஞ்ச ரூபானங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ”தி. அஹேதுகசித்தானஞ்ச வினா ஏதேன அப்யாகதபா⁴வோ ஸித்தோ⁴.

ஸஹேதுகானம்பி ச யோனிஸோமனஸிகாராதி²படிபுத்தோ⁴ குஸலாதி²பா⁴வோ ந ஸம்பயுத்தஹேதுபடிபுத்தோ⁴. யதி³ ச ஸம்பயுத்தஹேதுஸு ஸபா⁴வதோவ குஸலாதி²பா⁴வோ ஸியா, தங்ஸம்பயுத்தேஸு ஹேதுபடிபுத்தோ⁴ அலோபோ⁴ குஸலோ வா ஸியா அப்யாகதோ வா. யஸ்மா பன உப⁴யதா²பி ஹொதி, தஸ்மா யதா² ஸம்பயுத்தேஸு, ஏவங் ஹேதுஸுபி குஸலாதி²தா பரியேஸிதப்பா². குஸலாதி²பா⁴வஸாத⁴னவஸேன பன ஹேதுனங் மூலட்ட²ங் அக்க²ஹேத்வா ஸுப்பதிட்டி²தபா⁴வஸாத⁴னவஸேன க்யஹமானே ந கிஞ்சி விருஜ்ஜதி. லத்த²ஹேதுபச்சயா ஹி த⁴ம்மா விருஹமூலா விய பாதபா திரா ஹொந்தி ஸுப்பதிட்டி²தா, அஹேதுகா பன திலபீஜகாதி²ஸேவாலா விய ந ஸுப்பதிட்டி²தா. இதி மூலட்டே²ன உபகாரகோதி ஸுப்பதிட்டி²தபா⁴வஸாத⁴னேன உபகாரகோ த⁴ம்மோ ஹேதுபச்சயோதி வேதிதப்பா².

ததோ பரேஸு ஆரம்மணவஸேன உபகாரகோ த⁴ம்மோ ஆரம்மணபச்சயோ. ஸோ “ரூபாயதனங் சக்குவிஞ்ஞாணதா⁴துயா”தி ஆரபி⁴த்வாபி “யங் யங் த⁴ம்மங் ஆரப⁴யே யே த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜந்தி சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா, தே தே த⁴ம்மா தேஸங் தேஸங் த⁴ம்மானங் ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி ஓஸாபித்தா ந கோசி த⁴ம்மோ ந ஹொதி. யதா² ஹி துப்பஸோ புரிஸோ துண்ட²ங் வா ரஜ்ஜங் வா ஆலம்பித்வாவ உட்ட²ஹதி சேவ திட்ட²தி ச, ஏவங் சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா ரூபாதி²ஆரம்மணங் ஆரப⁴யே உப்பஜ்ஜந்தி சேவ திட்ட²ந்தி ச. தஸ்மா ஸப்பே²பி சித்தசேதஸிகானங் த⁴ம்மானங் ஆரம்மணபு⁴தா த⁴ம்மா ஆரம்மணபச்சயோதி வேதிதப்பா².

ஜெட்டகட்டே²ன உபகாரகோ த⁴ம்மோ அதி⁴பதிபச்சயோ. ஸோ ஸஹஜாதாரம்மணவஸேன துவிதோ⁴. தத்த² “சுந்தாதி⁴பதி சுந்தஸம்பயுத்தகானங் த⁴ம்மானங் தங்ஸமுட்டா²நானஞ்ச ரூபானங் அதி⁴பதிபச்சயேன பச்சயோ”திஆதி²வசனதோ சுந்தவிரியசித்தவீமங்ஸஸங்காதா சத்தாரோ த⁴ம்மா ஸஹஜாதாதி⁴பதிபச்சயோதி வேதிதப்பா², நோ ச கோ² ஏகதோ. யதா² ஹி சுந்தங் து⁴ரங் ஜெட்டகங் கத்வா சித்தங் பவத்ததி, ததா² சுந்தோ²வ அதி⁴பதி, ந இதரே. ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி. யங் பன த⁴ம்மங் கருங் கத்வா அருபத⁴ம்மா பவத்தந்தி, ஸோ நேஸங் ஆரம்மணாதி⁴பதி. தேன வுத்தங் - “யங் யங் த⁴ம்மங் கருங் கத்வா யே யே த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜந்தி சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா, தே தே த⁴ம்மா தேஸங் தேஸங் த⁴ம்மானங் அதி⁴பதிபச்சயேன பச்சயோ”தி.

அனந்தரபா⁴வேன உபகாரகோ த⁴ம்மோ அனந்தரபச்சயோ. ஸமனந்தரபா⁴வேன உபகாரகோ த⁴ம்மோ ஸமனந்தரபச்சயோ. இதஞ்ச பச்சயத்வயங் பஹுதா⁴ பபஞ்சயந்தி. அயங் பனேத்த² ஸாரோ - யோ ஹி ஏஸ சக்குவிஞ்ஞாணானந்தரா மனோதா⁴து, மனோதா⁴துஅனந்தரா மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துதிஆதி³ சித்தனியமோ, ஸோ

யஸ்மா புரிமசித்தவஸேனேவ இஜ்ஜதி, ந அஞ்ஞதா². தஸ்மா அத்தனோ அத்தனோ அனந்தரங் அனுரூபஸ்ஸ சித்துப்பாத³ஸ்ஸ உப்பாத³னஸமத்தோ²வ த⁴ம்மோ அனந்தரபச்சயோ. தேனேவாஹ - “அனந்தரபச்சயோதி சக்கு²விஞ்ஞாணதா⁴து தங்ஸம்பயுத்தகா ச த⁴ம்மா மனோதா⁴துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁴ம்மானங் அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ²திஆதி³.

யோ அனந்தரபச்சயோ, ஸ்வேவ ஸமனந்தரபச்சயோ. ப்யஞ்ஜனமத்தமேவ ஹெத்த² நானங், உபசயஸந்ததிஆதீ³ஸு விய, அதி⁴வசனநிருத்திது³காதீ³ஸு விய ச, அத்த²தோ பன நானங் நத்தி². யம்பி “அத்த²தா⁴னந்தரதாய அனந்தரபச்சயோ, காலானந்தரதாய ஸமனந்தரபச்சயோ²தி ஆசரியானங் மதங் , தங் “நிரோதா⁴ வுட்ட²ஹந்தஸ்ஸ நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகுஸலங் ப²லஸமாபத்தியா ஸமனந்தரபச்சயேன பச்சயோ²திஆதீ³ஹி விருஜ்ஜதி. யம்பி தத்த² வதந்தி - “த⁴ம்மானங் ஸமுட்டா²பனஸமத்த²தா ந பரிஹாயதி, பா⁴வனாப²லேன பன வாரித்தா த⁴ம்மா ஸமனந்தரங் நுப்பஜ்ஜந்தீ²தி, தம்பி காலானந்தரதாய அபா⁴வமேவ ஸாதே⁴தி. பா⁴வனாப²லேன ஹி தத்த² காலானந்தரதா நத்தீ²தி, மயம்பி ஏததே²வ வதா²ம. யஸ்மா ச காலானந்தரதா நத்தி², தஸ்மா ஸமனந்தரபச்சயதா ந யுஜ்ஜதி. காலானந்தரதாய ஹி தேஸங் ஸமனந்தரபச்சயோ ஹோதீ²தி லத்தி⁴. தஸ்மா அபி⁴னிவேஸங் அகத்வா ப்யஞ்ஜனமத்ததோவெத்த² நானாகரணங் பச்சேதப்³பங், ந அத்த²தோ. கத²ங்? நத்தி² ஏதேஸங் அந்தரந்தி ஹி அனந்தரா. ஸண்டா²னாபா⁴வதோ ஸுட்டு² அனந்தராதி ஸமனந்தரா.

உப்பஜ்ஜமானோ ஸஹ உப்பஜ்ஜமானபா⁴வேன உபகாரகோ த⁴ம்மோ ஸஹஜாதபச்சயோ, பகாஸஸ்ஸ பதீ²போ விய. ஸோ அருபக்க²ந்தா⁴தி²வஸேன ச²பி²தோ⁴ ஹோதி. யதா²ஹ - சத்தாரோ கந்தா⁴ அருபினோ அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸஹஜாதபச்சயேன பச்சயோ. சத்தாரோ மஹாபூ⁴தா அஞ்ஞமஞ்ஞங்...பே... ஓக்கந்திக்க²ணே நாமருபங் அஞ்ஞமஞ்ஞங்...பே... சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா சித்தஸமுட்டா²னானங் ரூபானங்...பே... மஹாபூ⁴தா உபாதா²ரூபானங்...பே... ரூபினோ த⁴ம்மா அருபினங் த⁴ம்மானங் கிஞ்சிகாலே ஸஹஜாதபச்சயேன பச்சயோ; கிஞ்சி காலே ந ஸஹஜாதபச்சயேன பச்சயோதி. இத²ங் ஹதயவத்த²மேவ ஸந்தா⁴ய வத்தங்.

அஞ்ஞமஞ்ஞங் உப்பாத³னுபத்த²ம்ப⁴னபா⁴வேன உபகாரகோ த⁴ம்மோ அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ. அஞ்ஞமஞ்ஞபத்த²ம்ப⁴கங் தித²ண்டங் விய. ஸோ அருபக்க²ந்தா⁴தி²வஸேன திவிதோ⁴ ஹோதி. யதா²ஹ - சத்தாரோ கந்தா⁴ அருபினோ அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயேன பச்சயோ. சத்தாரோ மஹாபூ⁴தா...பே... ஓக்கந்திக்க²ணே நாமருபங் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயேன பச்சயோதி.

அதி⁴ட்டா²னாகாரேன நிஸ்ஸயாகாரேன ச உபகாரகோ த⁴ம்மோ நிஸ்ஸயபச்சயோ, தருசித்தகம்மாதீ²னங் பத²வீபாத²யோ விய. ஸோ “சத்தாரோ கந்தா⁴ அருபினோ அஞ்ஞமஞ்ஞங் நிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ²தி ஏவங் ஸஹஜாதே வுத்தனயேனேவ வேதி²தப்³போ³. ச²ட்டோ² பனெத்த² கொட்டா²ஸோ “சக்காயதனங் சக்கு²விஞ்ஞாணதா⁴துயா, ஸோதகா⁴னஜிவ்ஹாகாயாதனங் காயவிஞ்ஞாணதா⁴துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁴ம்மானங் நிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ. யங் ரூபங் நிஸ்ஸய மனோதா⁴து ச மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து ச வத்தந்தி , தங் ரூபங் மனோதா⁴துயா ச மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா ச தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁴ம்மானங் நிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ²தி ஏவங் விப⁴த்தோ.

உபனிஸ்ஸயபச்சயோதி இத⁴ பன அயங் தாவ வசனத்தோ² - தத²தீ⁴னவுத்திதாய அத்தனோ ப²லேன நிஸ்ஸிதோ, ந படிக்கித்தோதி நிஸ்ஸயோ. யதா² பன பு⁴ஸோ ஆயாஸோ உபாயாஸோ, ஏவங் பு⁴ஸோ நிஸ்ஸயோ உபனிஸ்ஸயோ. ப²லவகாரணஸ்ஸேதங் அதி⁴வசனங். தஸ்மா ப²லவகாரணபா⁴வேன உபகாரகோ த⁴ம்மோ உபனிஸ்ஸயபச்சயோதி வேதி²தப்³போ³. ஸோ ஆரம்மணுபனிஸ்ஸயோ, அனந்தரூபனிஸ்ஸயோ பகதூபனிஸ்ஸயோதி திவிதோ⁴ ஹோதி. தத்த² “தா²னங் தத்வா ஸீலங் ஸமாதீ²யித்வா உபோஸத²கம்மங் கத்வா தங் க³ருங் கத்வா பச்சவெக்க²தி, பு²பே² ஸுசிண்ணானி க³ருங் கத்வா பச்சவெக்க²தி, ஜா²னா வுட்ட²ஹித்வா ஜா²னங் க³ருங் கத்வா பச்சவெக்க²தி, ஸெக்கா² கொத்ரபு⁴ங் க³ருங் கத்வா பச்சவெக்க²ந்தி, வோதா²னங் க³ருங் கத்வா பச்சவெக்க²ந்தி, ஸெக்கா² மக்³கா² வுட்ட²ஹித்வா மக்³க²ங் க³ருங் கத்வா பச்சவெக்க²ந்தி²தி ஏவமாதீ²னா நயேன ஆரம்மணுபனிஸ்ஸயோ தாவ ஆரம்மணாதி⁴பதினா ஸத்²தி⁴ங் நானத்தங் அகத்வா விப⁴த்தோ. தத்த² யங் ஆரம்மணங் க³ருங் கத்வா சித்தசேதஸிகா உப்பஜ்ஜந்தி, தங் நியமதோ தேஸங் ஆரம்மணேஸு ப²லவாரம்மணங் ஹோதி . இதி க³ருகாதப்³மத்தட்டே²ன ஆரம்மணாதி⁴பதி, ப²லவகாரணட்டே²ன ஆரம்மணுபனிஸ்ஸயோதி ஏவமேதேஸங் நானத்தங் வேதி²தப்³பங்.

அனந்தரூபனிஸ்ஸயோபி “புரிமா புரிமா குஸலா கந்தா⁴ பச்சி²மானங் பச்சி²மானங் குஸலானங் கந்தா⁴னங் உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ²திஆதி³னா நயேன அனந்தரபச்சயேன ஸத்²தி⁴ங் நானத்தங் அகத்வாவ விப⁴த்தோ. மாதிகானிக்கே²பே பன நேஸங் “சக்கு²விஞ்ஞாணதா⁴து தங்ஸம்பயுத்தகா ச த⁴ம்மா மனோதா⁴துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁴ம்மானங் அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ²திஆதி³னா நயேன அனந்தரஸ்ஸ ச “புரிமா புரிமா குஸலா த⁴ம்மா பச்சி²மானங் பச்சி²மானங் குஸலானங் த⁴ம்மானங் உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ²திஆதி³னா நயேன உபனிஸ்ஸயஸ்ஸ ச ஆகத்தா நிக்கே²பவிஸேஸோ அத்தி², ஸோபி அத்த²தோ ஏகீபா⁴வமேவ கச்ச²தி. ஏவங் ஸந்தேபி அத்தனோ அத்தனோ அனந்தரங் அனுரூபஸ்ஸ சித்துப்பாத³ஸ்ஸ பவத்தனஸமத்த²தாய அனந்தரதா புரிமசித்தஸ்ஸ ச பச்சி²மசித்துப்பாத³னே ப²லவதாய அனந்தரூபனிஸ்ஸயதா வேதி²தப்³பா³. யதா² ஹி ஹேதுபச்சயாதீ³ஸு கஞ்சி த⁴ம்மங் வினாபி சித்தங் உப்பஜ்ஜதி, ந ஏவங் அனந்தரசித்தங், வினா சித்தஸ்ஸ உப்பத்தி

நாம அத்தி², தஸ்மா ப்லவபச்சயோ ஹோதி. இதி அத்தனோ அத்தனோ அனந்தரங் அனுரூபசித்துப்பாத்³வஸேன அனந்தரபச்சயோ, ப்லவகாரணவஸேன அனந்தரூபனிஸ்ஸயோதி ஏவமேதேஸங் நானத்தங் வேதி⁴த்பு⁵.

பகதுபனிஸ்ஸயோ பன பகதோ உபனிஸ்ஸயோ பகதுபனிஸ்ஸயோ. பகதோ நாம அத்தனோ ஸந்தானே நிப்பாதி⁶தோ வா ஸத்தா⁷ஸீலாதி⁸; உபஸேவிதோ வா உதுபோ⁹ஜனாதி¹⁰. பகதியாயேவ வா உபனிஸ்ஸயோ பகதுபனிஸ்ஸயோ, ஆரம்மணானந்தரேஹி அஸம்மிஸ்ஸோதி அத்தோ¹¹. தஸ்ஸ “பகதுபனிஸ்ஸயோ - ஸத்தா¹²ங் உபனிஸ்ஸாய தா¹³னங் தேதி, ஸீலங் ஸமாதி¹⁴யதி, உபோஸத¹⁵கம்மங் கரோதி, ஜா¹⁶னங் உப்பாதேதி, விபஸ்ஸனங் உப்பாதேதி, மக்¹⁷கங் உப்பாதேதி, அபி¹⁸ஞ்ஞங் உப்பாதேதி, ஸமாபத்திங் உப்பாதேதி, ஸீலங்... ஸுதங்... சாக¹⁹ங்... பஞ்ஞங் உபனிஸ்ஸாய தா²⁰னங் தேதி...பே... ஸமாபத்திங் உப்பாதேதி. ஸத்தா²¹ங்... ஸீலங்... ஸுதங்... சாகோ²²... பஞ்ஞா ஸத்தா²³ய... ஸீலஸ்ஸ... ஸுதஸ்ஸ... சாகஸ்ஸ... பஞ்ஞாய உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ²⁴திஆதி²⁵னா நயேன அனேகப்பகாரகோ பபே²⁶தோ²⁷ வேதி²⁸த்பு²⁹போ³⁰. இதி இமே ஸத்தா³¹த்யோ பகதா சேவ ப்லவகாரணட்டே³²ன உபனிஸ்ஸயா சாதி பகதுபனிஸ்ஸயோதி.

பட³³மதரங் உப்பஜ்ஜித்வா வத்தமானபா³⁴வேன உபகாரகோ த³⁵ம்மோ புரேஜாதபச்சயோ. ஸோ பஞ்சத்³⁶வாரே வத்தா³⁷ரம்மணஹத்யவத்து³⁸வஸேன ஏகாத்³⁹ஸவிதோ⁴⁰ ஹோதி . யதா⁴¹ஹ - சக்⁴²யதனங் சக்⁴³விஞ்ஞாணதா⁴⁴துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁴⁵ம்மானங் புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோ. ஸோத... கா⁴⁶ன... ஜிவ்ஹா... காயாயதனங், ரூபாயதனங், ஸத்⁴⁷த⁴⁸... கந்த⁴⁹... ரஸ... பொ⁵⁰ட்ட⁵¹பு⁵²பாயதனங், காயவிஞ்ஞாணதா⁵³துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁵⁴ம்மானங் புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோ. ரூபஸத்⁵⁵த⁵⁶கந்த⁵⁷ரஸபொ⁵⁸ட்ட⁵⁹பு⁶⁰பாயதனங் மனோதா⁶¹துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁶²ம்மானங் புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோ. யங் ரூபங் நிஸ்ஸாய மனோதா⁶³து ச மனோவிஞ்ஞாணதா⁶⁴து ச வத்தந்தி, தங் ரூபங் மனோதா⁶⁵துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁶⁶ம்மானங் புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோ, மனோவிஞ்ஞாணதா⁶⁷துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁶⁸ம்மானங் கிஞ்சி காலே புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோ, கிஞ்சி காலே ந புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோதி.

புரேஜாதானங் ரூபத⁶⁹ம்மானங் உபத்த⁷⁰ம்ப⁷¹கட்டே⁷²ன உபகாரகோ அருபத⁷³ம்மோ பச்சா⁷⁴ஜாதபச்சயோ, கி⁷⁵ஜ்ஜ⁷⁶போதகஸரீரானங் ஆஹாராஸாசேதனா விய. தேன வுத்தங் - “பச்சா⁷⁷ஜாதா சித்தசேதஸிகா த⁷⁸ம்மா புரேஜாதஸ்ஸ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ பச்சா⁷⁹ஜாதபச்சயேன பச்சயோ⁸⁰தி.

ஆஸேவனட்டே⁸¹ன அனந்தரானங் பகு⁸²ணப்⁸³லவபா⁸⁴வாய உபகாரகோ த⁸⁵ம்மோ ஆஸேவனபச்சயோ, கந்த⁸⁶தா⁸⁷தீ⁸⁸ஸு புரிமாபுரிமாபி⁸⁹யோகோ⁹⁰ விய. ஸோ குஸலாகுஸலகிரியஜவனவஸேன திவிதோ⁹¹ ஹோதி. யதா⁹²ஹ - புரிமா புரிமா குஸலா த⁹³ம்மா பச்சி⁹⁴மானங் பச்சி⁹⁵மானங் குஸலானங் த⁹⁶ம்மானங் ஆஸேவனபச்சயேன பச்சயோ . புரிமா புரிமா அகுஸலா...பே... கிரியாப்யாகதா த⁹⁷ம்மா பச்சி⁹⁸மானங் பச்சி⁹⁹மானங் கிரியாப்யாகதானங் த¹⁰⁰ம்மானங் ஆஸேவனபச்சயேன பச்சயோதி.

சித்தபயோக¹⁰¹ஸங்காதேன கிரியாபா¹⁰²வேன உபகாரகோ த¹⁰³ம்மோ கம்மபச்சயோ. ஸோ நானாக்¹⁰⁴ணிகாய சேவ குஸலாகுஸலசேதனாய ஸஹஜாதாய ச ஸப்¹⁰⁵பாயபி சேதனாய வஸேன து¹⁰⁶விதோ¹⁰⁷ ஹோதி. யதா¹⁰⁸ஹ - குஸலாகுஸலங் கம்மங் விபாகானங் கந்த¹⁰⁹தா¹¹⁰னங் கடத்தா ச ரூபானங் கம்மபச்சயேன பச்சயோ. சேதனா ஸம்பயுத்தகானங் த¹¹¹ம்மானங் தங் ஸமு¹¹²ட்டா¹¹³னானஞ்ச ரூபானங் கம்மபச்சயேன பச்சயோதி.

நிருஸ்ஸாஹஸந்தபா¹¹⁴வேன நிருஸ்ஸாஹஸந்தபா¹¹⁵வாய உபகாரகோ விபாகத¹¹⁶ம்மோ விபாகபச்சயோ. ஸோ பவத்தே சித்தஸமு¹¹⁷ட்டா¹¹⁸னானங், படிஸந்தி¹¹⁹யங் கடத்தா ச ரூபானங், ஸப்¹²⁰புத்த¹²¹ ச ஸம்பயுத்தத¹²²ம்மானங் விபாகபச்சயோ ஹோதி. யதா¹²³ஹ - விபாகாப்யாகதோ ஏகோ கந்தோ¹²⁴ திண்ணங் கந்தா¹²⁵னங், சித்தஸமு¹²⁶ட்டா¹²⁷னானஞ்ச ரூபானங், விபாகபச்சயேன பச்சயோ...பே... படிஸந்தி¹²⁸யக்¹²⁹கணே விபாகாப்யாகதோ ஏகோ கந்தோ¹³⁰...பே... த்வே கந்தா¹³¹ த்விண்ணங் கந்தா¹³²னங் கடத்தா ச ரூபானங் விபாகபச்சயேன பச்சயோ. கந்தா¹³³ வத்து¹³⁴ஸ்ஸ விபாகபச்சயேன பச்சயோதி.

ரூபாரூபானங் உபத்த¹³⁵ம்ப¹³⁶கட்டே¹³⁷ன உபகாரகா சத்தாரோ ஆஹாரா ஆஹாரபச்சயோ. யதா¹³⁸ஹ - கப்¹³⁹ளிகாரோ ஆஹாரோ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோ. அருபினோ ஆஹாரா ஸம்பயுத்தகானங் த¹⁴⁰ம்மானங் தங்ஸமு¹⁴¹ட்டா¹⁴²னானஞ்ச ரூபானங் ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோதி. பஞ்ஹாவாரே பன “படிஸந்தி¹⁴³யக்¹⁴⁴கணே விபாகாப்யாகதா ஆஹாரா ஸம்பயுத்தகானங் கந்தா¹⁴⁵னங் கடத்தா ச ரூபானங் ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோ¹⁴⁶திபி வுத்தங்.

அதி¹⁴⁷பதியட்டே¹⁴⁸ன உபகாரகா இத்தி¹⁴⁹ந்த்¹⁵⁰ரியபுரிஸிந்த்¹⁵¹ரியவஜ்ஜா வீஸதிந்த்¹⁵²ரியா இந்த்¹⁵³ரியபச்சயோ. தத்த¹⁵⁴ சக்¹⁵⁵குந்த்¹⁵⁶ரியாத்யோ பஞ்ச அருபத¹⁵⁷ம்மானங்யேவ, ஸேஸா ரூபாரூபானங் பச்சயா ஹோந்தி. யதா¹⁵⁸ஹ - சக்¹⁵⁹குந்த்¹⁶⁰ரியங் சக்¹⁶¹குவிஞ்ஞாணதா¹⁶²துயா, ஸோத... கா¹⁶³ன... ஜிவ்ஹா... காயிந்த்¹⁶⁴ரியங் காயவிஞ்ஞாணதா¹⁶⁵துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த¹⁶⁶ம்மானங் இந்த்¹⁶⁷ரியபச்சயேன பச்சயோ. ரூபஜீவிதிந்த்¹⁶⁸ரியங் கடத்தாரூபானங் இந்த்¹⁶⁹ரியபச்சயேன பச்சயோ. அருபினோ இந்த்¹⁷⁰ரியா ஸம்பயுத்தகானங் த¹⁷¹ம்மானங் தங்ஸமு¹⁷²ட்டா¹⁷³னானஞ்ச ரூபானங் இந்த்¹⁷⁴ரியபச்சயேன பச்சயோதி. பஞ்ஹாவாரே பன “படிஸந்தி¹⁷⁵யக்¹⁷⁶கணே விபாகாப்யாகதா இந்த்¹⁷⁷ரியா ஸம்பயுத்தகானங் கந்தா¹⁷⁸னங் கடத்தா ச ரூபானங் இந்த்¹⁷⁹ரியபச்சயேன பச்சயோ¹⁸⁰திபி வுத்தங்.

உபனிஜ்ஜாயனட்டே¹⁸¹ன உபகாரகானி ட்¹⁸²பெத்வா த்விபஞ்சவிஞ்ஞாணேஸு காயிகஸு¹⁸³க்து¹⁸⁴க்க¹⁸⁵வேத¹⁸⁶னாத்¹⁸⁷வயங் ஸப்¹⁸⁸பானிபி குஸலாதி¹⁸⁹பே¹⁹⁰தா¹⁹¹னி ஸத்த ஜா¹⁹²னங்கா¹⁹³னி ஜா¹⁹⁴னபச்சயோ. யதா¹⁹⁵ஹ - ஜா¹⁹⁶னங்கா¹⁹⁷னி

ஜா²னஸம்பயுத்தகானங் த⁴ம்மானங் தங்ஸமுட்டா²ன்னாஞ்ச ரூபானங் ஜா²னபச்சயேன பச்சயோதி. பஞ்ஹாவாரே பன படிஸந்தி⁴க்க²ணே விபாகாப்யாகதானி ஜா²னங்கா²னி ஸம்பயுத்தகானங் க²ந்தா⁴னங் கடத்தா ச ரூபானங் ஜா²னபச்சயேன பச்சயோ²திபி வுத்தங்.

யதோ ததோ வா நிய்யானட்டே²ன உபகாரகானி குஸலாதி³பே⁴தா²னி த்வாத³ஸ மக்²ங்கா²னி மக்²பச்சயோ. யதா²ஹ - "மக்²ங்கா²னி மக்²ங்கா²ஸம்பயுத்தகானங் த⁴ம்மானங் தங்ஸமுட்டா²ன்னாஞ்ச ரூபானங் மக்²பச்சயேன பச்சயோ²தி. பஞ்ஹாவாரே பன "படிஸந்தி⁴க்க²ணே விபாகாப்யாகதானி மக்²ங்கா²னி ஸம்பயுத்தகானங் க²ந்தா⁴னங் கடத்தா ச ரூபானங் மக்²பச்சயேன பச்சயோ²தி வுத்தங். ந ஏதே பன த்வேபி ஜா²னமக்²பச்சயா யதா²ஸங்க்யங் த்விபஞ்சவிஞ்ஞாணாஹேதுகசித்தேஸு லப்²ப⁴ந்தீதி வேதி³தப்³பா³.

ஏகவத்து²கஏகாரம்மணஏகுப்பாதே²கனிரோத⁴ஸங்கா²தேன ஸம்பயுத்தபா⁴வேன உபகாரகா அருபத⁴ம்மா ஸம்பயுத்தபச்சயோ. யதா²ஹ - "சத்தாரோ க²ந்தா⁴ அருபினோ அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸம்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ²தி.

ஏகவத்து²காதி³பா⁴வானுபக²மேன உபகாரகா ரூபினோ த⁴ம்மா அருபீனங், அருபினோ த⁴ம்மா ரூபீனங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. ஸோ ஸஹஜாதபச்சா²ஜாதபுரேஜாதவஸேன திவிதோ⁴ ஹோதி. வுத்தஞ்ஹேதங் - ஸஹஜாதா குஸலா க²ந்தா⁴ சித்தஸமுட்டா²ன்னாநங் ரூபானங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. பச்சா²ஜாதா குஸலா க²ந்தா⁴ புரேஜாதஸ்ஸ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோதி. அப்யாகதபத³ஸ்ஸ பன ஸஹஜாதவிப⁴ங்கே³ "படிஸந்தி⁴க்க²ணே விபாகாப்யாகதா க²ந்தா⁴ கடத்தாரூபானங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. க²ந்தா⁴ வத்து²ஸ்ஸ, வத்து² க²ந்தா⁴னங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ²தி வுத்தங். புரேஜாதங் பன சக்²ருந்த³ரியாதி³வத்து²வஸேனேவ வேதி³தப்³பங். யதா²ஹ - புரேஜாதங் சக்காயதனங் சக்²ருவிஞ்ஞாணஸ்ஸ...பே... காயாயதனங் காயவிஞ்ஞாணஸ்ஸ விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. வத்து² விபாகாப்யாகதானங் கிரியாப்யாகதானங் க²ந்தா⁴னங் வத்து² குஸலானங் க²ந்தா⁴னங், வத்து² அகுஸலானங் க²ந்தா⁴னங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோதி.

பச்சப்பன்னலக்க²ணேன அத்தி³பா⁴வேன தாதி³ஸஸ்ஸேவ த⁴ம்மஸ்ஸ உபத்த²ம்ப⁴கட்டே²ன உபகாரகோ த⁴ம்மோ அத்தி³பச்சயோ . தஸ்ஸ அருபக்க²ந்த⁴மஹாபூ⁴தனாமரூபசித்தசேதஸிகமஹாபூ⁴தாயதனவத்து²வஸேன ஸத்ததா⁴ மாதிகா நிக்கித்தா. யதா²ஹ - சத்தாரோ க²ந்தா⁴ அருபினோ அஞ்ஞமஞ்ஞங் அத்தி³பச்சயேன பச்சயோ; சத்தாரோ மஹாபூ⁴தா அஞ்ஞமஞ்ஞங், ஓக்கந்திக்க²ணே நாமரூபங் அஞ்ஞமஞ்ஞங், சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா சித்தஸமுட்டா²ன்னாநங் ரூபானங் மஹாபூ⁴தா உபாதா²ரூபானங், சக்காயதனங் சக்²ருவிஞ்ஞாணதா⁴துயா...பே... காயாயதனங்...பே... ரூபாயதனங்...பே... பொ²ட்ட²ப்யாயதனங் காயவிஞ்ஞாணதா⁴துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁴ம்மானங் அத்தி³பச்சயேன பச்சயோ. ரூபாயதனங்...பே... பொ²ட்ட²ப்யாயதனங் மனோதா⁴துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁴ம்மானங் அத்தி³பச்சயேன பச்சயோ. யங் ரூபங் நிஸ்ஸாய மனோதா⁴து ச மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து ச வத்தந்தி, தங் ரூபங் மனோதா⁴துயா ச மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா ச தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁴ம்மானங் அத்தி³பச்சயேன பச்சயோதி. பஞ்ஹாவாரே பன ஸஹஜாதங், புரேஜாதங், பச்சா²ஜாதங், ஆஹாரங், இந்த³ரியந்திபி நிக்கி³பித்வா ஸஹஜாதே தாவ "ஏகோ க²ந்தோ⁴ திண்ணங் க²ந்தா⁴னங் சித்தஸமுட்டா²ன்னாநஞ்ச ரூபானங் அத்தி³பச்சயேன பச்சயோ²திஆதி³னா நயேன நித்³தே³ஸோ கதோ. புரேஜாதே புரேஜாதானங் சக்கா²தீ³னங் வஸேன நித்³தே³ஸோ கதோ. பச்சா²ஜாதே புரேஜாதஸ்ஸ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ பச்சா²ஜாதானங் சித்தசேதஸிகானங் பச்சயவஸேன நித்³தே³ஸோ கதோ. ஆஹாரிந்த³ரியேஸு பன "கப²ளிகாரோ ஆஹாரோ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ அத்தி³பச்சயேன பச்சயோ. ரூபஜீவிதிந்த³ரியங் கடத்தாரூபானங் அத்தி³பச்சயேன பச்சயோ²தி ஏவங் நித்³தே³ஸோ கதோதி.

அத்தனோ அனந்தரங் உப்பஜ்ஜமானானங் அருபத⁴ம்மானங் பவத்தி³ஓகாஸஸ்ஸ தா²னேன உபகாரகா ஸமனந்தரனிருத்தா⁴ அருபத⁴ம்மா நத்தி³பச்சயோ. யதா²ஹ - ஸமனந்தரனிருத்தா⁴ சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா படுப்பன்னானங் சித்தசேதஸிகானங் த⁴ம்மானங் நத்தி³பச்சயேன பச்சயோதி.

தே ஏவ விக³தபா⁴வேன உபகாரகத்தா விக³தபச்சயோ. யதா²ஹ - ஸமனந்தரவிக³தா சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா படுப்பன்னானங் சித்தசேதஸிகானங் த⁴ம்மானங் விக³தபச்சயேன பச்சயோதி.

அத்தி³பச்சயத⁴ம்மா ஏவ அவிக³தபா⁴வேன உபகாரகத்தா அவிக³தபச்சயோதி வேதி³தப்³பா³. தே³ஸனாவிலாஸேன பன ததா² வினேதப்³வேனெய்யவஸேன வா அயங் து²கோ வுத்தோ; ஸஹேதுகது³கங் வத்வாபி ஹேதுஸம்பயுத்தது²கோ வியாதி.

இமேஸு பன சதுவீஸதியா பச்சயேஸு அஸம்மோஹத்த²ங் -

த⁴ம்மதோ காலதோ சேவ, நானப்பகாரபே⁴த²தோ;
பச்சயுப்பன்னதோ சேவ, விஞ்ஞாதப்³போ³ வினிச்ச²யோ.

தத்த² த⁴ம்மதோதி - இமேஸு ஹி பச்சயேஸு ஹேதுபச்சயோ தாவ நாமரூபத⁴ம்மேஸு நாமத⁴ம்மேகதே³ஸோ. ஆரம்மணபச்சயோ ஸத்தி⁴ங் பஞ்ஞத்தியா ச அபா⁴வேன ஸப்³பே³பி நாமரூபத⁴ம்மா. அதி⁴பதிபச்சயே ஸஹஜாதாதி⁴பதி நாமத⁴ம்மேகதே³ஸோ, ததா² கம்மஜா²னமக்²பச்சயா. ஆரம்மணாதி⁴பதி ஸப்³பே³பி க²ருகாதப்³பா³ ஆரம்மணத⁴ம்மா. அனந்தரஸமனந்தரபச்சா²ஜாதஆஸேவனவிபாகஸம்பயுத்தனத்தி³விக³தபச்சயா நாமத⁴ம்மாவ.

நிபுபாஸஸ்ஸ அஸங்குஹிதத்தா நாமதம்மேகதேஸோதிபி வத்துங் வட்டதி. புரேஜாதபச்சயோ ரூபேகதேஸோ. ஸேஸா யதாலாபவஸேன நாமரூபதம்மாதி ஏவங் தாவெத்த தம்மதோ விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

காலதோதி -

பச்சப்பன்னாவ ஹொந்தெத்த, பச்சயா துஸ பஞ்ச ச;
அதீதா ஏவ பஞ்சேகோ, தே காலே துவேபி நிஸ்ஸிதோ;
தயோ திகாலிகா சேவ, விமுத்தா சாபி காலதோதி.

ஏதேஸு ஹி ஹேதுபச்சயோ

ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயபுரேஜாதபச்சாஜாதவிபாகஆஹாரஇந்த்ரியஜானமக்கஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தஅத்திஅவிகுத்
இமே பன்னரஸ பச்சயா பச்சப்பன்னதம்மாவ ஹொந்தி. அனந்தரபச்சயோ ஸமனந்தரஆஸேவனந்திவிசுதபச்சயோதி
இமே பஞ்ச அதீதாயேவ ஹொந்தி. ஏகோ பன கம்மபச்சயோ, ஸோ பச்சப்பன்னாதீதே துவேபி காலே நிஸ்ஸிதோ
ஹொதி. ஸேஸா ஆரம்மணபச்சயோ அதிபதிபச்சயோ உபனிஸ்ஸயபச்சயோதி இமே தயோ பச்சயா தேகாலிகாபி
ஹொந்தி, பஞ்ஞத்தியா ஸத்திங் நிபுபாஸஸ்ஸ ஸங்குஹிதத்தா காலவிமுத்தாபீதி. ஏவமெத்த காலதோபி
விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

நானப்பகாரபேததோ பச்சயுப்பன்னதோதி இமேஸங் பன த்வின்னங் பதாநங் அத்தோ நித்தேஸவாரே
ஆவிபவிஸ்ஸதீதி.

பச்சயுத்தேஸவண்ணனா.

பச்சயனித்³தே³ஸோ

1. ஹேதுபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா

1. இதா³னி ஸப்³பே³பி தே பச்சயே உத்³தி³ட்ட³படிபாடியா நித்³தி³ஸித்³வா த்³ஸஸேதுங் ஹேதுபச்சயோதி ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் த³ம்மானங் தங்ஸமுட்டா³னானஞ்ச ரூபானங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதிஆதி³மாஹ. தத்³ ஹேதுபச்சயோதி சதுவிஸதியா பச்சயேஸு நிக்கித்தபடிபாடியா ஸப்³பு³பட்ட³ம்ங் பா³ஜேதப்³பு³ஸ்ஸ பதுத்³தா³ரோ. ஸேஸபச்சயேஸு³பி இமினாவ நயேன பட்ட³ம்ங் பா³ஜேதப்³பு³பத்³ங் உத்³த³ரித்³வா விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதந்தி வேதி³தப்³பு³ங். அயங் பனெத்த³ ஸம்ப³ந்தோ³ - யோ பச்சயுத்³தே³ஸே ஹேதுபச்சயோதி உத்³தி³ட்டோ³, ஸோ நித்³தே³ஸதோ “ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் த³ம்மானங் தங்ஸமுட்டா³னானஞ்ச ரூபானங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ³தி ஏவங் வேதி³தப்³பு³ . இமினா உபாயேன ஸப்³பு³பச்சயேஸு பா³ஜேதப்³பு³ஸ்ஸ பத்³ஸ்ஸ விஸ்ஸஜ்ஜனேன ஸத்³தி³ங் ஸம்ப³ந்தோ³ வேதி³தப்³பு³ .

இதா³னி ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகானந்தி எத்த³ “ஹேதுஸம்பயுத்தகான”ந்தி அவத்³வா “ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகான”ந்தி கஸ்மா வுத்தந்தி? பச்சயஸ்ஸ சேவ பச்சயுப்பன்னானஞ்ச வவத்தா³பனதோ. ஹேதுஸம்பயுத்தகானந்தி ஹி வுத்தே ஹேதுனா ஸம்பயுத்தகானங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதி அத்தோ³ ப³வெய்ய. ஏவங் ஸந்தே அஸுகோ நாம த³ம்மோ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதி பச்சயவவத்தா³னங் ந பஞ்ஞாயெய்ய. அதா³பி ஹேதுனா ஸம்பயுத்தகானங் ஹேதுஸம்பயுத்தகானந்தி அத்த³ங் அக்³ஹேத்³வாவ யேஸங் கேஸஞ்சி ஸம்பயுத்தகானங் ஹேது ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதி அத்தோ³ ப³வெய்ய, ஏவங் ஸந்தே ஹேதுனா விப்பயுத்தா சக்³விஞ்ஞாணாத்யோபி ஸம்பயுத்தகாயேவ, ஹேதுனா ஸம்பயுத்தா குஸலாத்யோபி. தத்³ அயங் ஹேது அஸுகஸ்ஸ நாம ஸம்பயுத்தகத்³ம்மஸ்ஸ பச்சயோதி பச்சயுப்பன்னவவத்தா³னங் ந பஞ்ஞாயெய்ய. தஸ்மா பச்சயஞ்சேவ பச்சயுப்பன்னஞ்ச வவத்தா³பெந்தோ “ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகான”ந்தி ஆஹ. தஸ்ஸத்தோ³ - ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் குஸலாதி³த்³ம்மானங் யோ ஹேது ஸம்பயுத்தகோ, ஸோ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதி. தத்ராபி “பச்சயோ”தி அவத்³வா “ஹேதுபச்சயேனா”தி வசனங் ஹேதுனோ அஞ்ஞதா³ பச்சயபா³வபடிஸேத்³னத்த³ங். அயஞ்ஹி ஹேது ஹேதுபச்சயேனாபி பச்சயோ ஹோதி, ஸஹஜாதாதி³பச்சயேனாபி. தத்ராஸ்ஸ ய்வாயங் ஸஹஜாதாதி³பச்சயவஸேன அஞ்ஞதா³பி பச்சயபா³வோ, தஸ்ஸ படிஸேத்³னத்த³ங் ஹேதுபச்சயேனாதி வுத்தங். ஏவங் ஸந்தேபி “தங்ஸம்பயுத்தகான”ந்தி அவத்³வா கஸ்மா “ஹேதுஸம்பயுத்தகான”ந்தி வுத்தந்தி? நித்³தி³ஸித்³பு³ஸ்ஸ அபாகடத்தா. தங்ஸம்பயுத்தகானந்தி ஹி வுத்தே யேன தே தங்ஸம்பயுத்தகா நாம ஹோந்தி , அயங் நாம ஸோதி நித்³தி³ஸித்³பு³ அபாகடோ. தஸ்ஸ அபாகடத்தா யேன ஸம்பயுத்தா தே தங்ஸம்பயுத்தகாதி வுச்சந்தி, தங் ஸருபதோவ த்³ஸஸேதுங் “ஹேதுஸம்பயுத்தகான”ந்தி வுத்தங்.

தங்ஸமுட்டா³னானந்தி எத்த³ பன நித்³தி³ஸித்³பு³ஸ்ஸ பாகடத்தா தங்-கஹணங் கதங். அயஞ்ஹேத்த³ அத்தோ³ - தே ஹேது சேவ ஹேதுஸம்பயுத்தகா ச த³ம்மா ஸமுட்டா³னங் ஏதேஸந்தி தங்ஸமுட்டா³னானி. தேஸங் தங்ஸமுட்டா³னானங், ஹேதுதோ சேவ ஹேதுஸம்பயுத்தத்³ம்மேஹி ச நிப்³புத்தானந்தி அத்தோ³. இமினா சித்தஸமுட்டா³னரூபங் கஹ்ணாதி . கிங் பன தங் சித்ததோ அஞ்ஞேனபி ஸமுட்டா³தி? ஆம், ஸமுட்டா³தி. ஸப்³பே³பி ஹி சித்தசேதஸிகா ஏகதோ ஹுத்³வா ரூபங் ஸமுட்டா³பெந்தி. லோகியத்³ம்மதே³ஸனாயங் பன சித்தஸ்ஸ அதி³கபா³வதோ ததா³வித்³ங் ரூபங் சித்தஸமுட்டா³னந்தி வுச்சதி. தேனேவாஹ சித்தசேதஸிகா த³ம்மா சித்தஸமுட்டா³னானங் ரூபானங் ஸஹஜாதபச்சயேன பச்சயோதி.

யதி³ ஏவங் இதா³பி “தங்ஸமுட்டா³னான”ந்தி அவத்³வா சித்தஸமுட்டா³னானந்தி கஸ்மா ந வுத்தந்தி? அசித்தஸமுட்டா³னானம்பி ஸங்கஹ்ணனதோ. பஞ்ஞாவாரஸ்மிஞ்ஹி “படிஸந்தி³க்³ணே விபாகா³ப்யாகதா ஹேது ஸம்பயுத்தகானங் கந்தா³னங் கடத்தா ச ரூபானங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதி ஆகத்³ங்”. தஸ்ஸ ஸங்கஹ்ணனத்த³ங் இத³ சித்தஸமுட்டா³னானந்தி அவத்³வா தங்ஸமுட்டா³னானந்தி வுத்தங். தஸ்ஸத்தோ³ - சித்தஜரூபங் அஜனயமானாபி தே ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகா த³ம்மா ஸஹஜாதாதி³பச்சயவஸேன ஸமுட்டா³னங் ஏதேஸந்தி தங்ஸமுட்டா³னானி. தேஸங் தங்ஸமுட்டா³னானங் பவத்தே சித்தஜானங் படிஸந்தி³யஞ்ச கடத்தாரூபானம்பி ஹேது ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதி. இமினா உபாயேன அஞ்ஞேஸு³பி தங்ஸமுட்டா³னானந்தி ஆகத்³ட்டா³னேஸு அத்தோ³ வேதி³தப்³பு³.

கஸ்மா பனாயங் ஹேது படிஸந்தி³யமேவ கடத்தாரூபானங் ஹேதுபச்சயோ ஹோதி, ந பவத்தேதி? படிஸந்தி³யங் கம்மஜரூபானங் சித்தபடிபுத்³வத்திதாய. படிஸந்தி³யஞ்ஹி கம்மஜரூபானங் சித்தபடிபுத்³தா³ பவத்தி, சித்தவஸேன உப்பஜ்ஜந்தி சேவ திட்ட³ந்தி ச. தஸ்மிஞ்ஹி க்³ணே சித்தங் சித்தஜரூபங் ஜனேதுங் ந ஸக்கோதி, தானிபி வினா சித்தேன உப்பஜ்ஜிதுங் வா டாதுங் வா ந ஸக்கொந்தி. தேனேவாஹ - “விஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூபங், தஸ்மிங் பதிட்டி³தே விஞ்ஞாணே நாமரூபஸ்ஸ அவக்கந்தி ஹோதி” (ஸங். நி. 2.39). பவத்தியங் பன தேஸங் சித்தே விஜ்ஜமானேபி கம்மபடிபுத்³தா³வ பவத்தி, ந சித்தபடிபுத்³தா³. அவிஜ்ஜமானே சாபி சித்தே நிரோத்³ஸமாபன்னானங் உப்பஜ்ஜந்தியேவ.

கஸ்மா பன படிஸந்தி³க்³ணே சித்தங் சித்தஜரூபங் ஜனேதுங் ந ஸக்கோதி? கம்மவேக³க்கித்ததாய சேவ அப்பதிட்டி³தவத்துதாய ச துப்³புலத்தா. தஞ்ஹி ததா³ கம்மவேக³க்கித்தங் அபுரேஜாதவத்து³கத்தா ச அப்பதிட்டி³தவத்து³கந்தி துப்³புலங் ஹோதி. தஸ்மா பபாதே பதிதமத்தோ புரிஸோ கிஞ்சி ஸிப்பங் காதுங் விய ரூபங் ஜனேதுங் ந ஸக்கோதி; கம்மஜரூபமேவ பனஸ்ஸ சித்தஸமுட்டா³னரூபட்டா³னே திட்ட³தி. தஞ்ச கம்மஜரூபஸ்ஸேவ

பீஜட்டானே திட்டதி. கம்மங் பனஸ்ஸ கெத்தஸதிஸங், கிலேஸா ஆபஸதிஸா. தஸ்மா ஸந்தேபி கெத்தே ஆபே ச படமுப்பத்தியங் பீஜானுபாவேன ருக்குப்பத்தி விய படிஸந்திஃக்கணே சித்தானுபாவேன ரூபகாயஸ்ஸ உப்பத்தி. பீஜே பன விகதேபி பதவீஆபானுபாவேன ருக்கஸ்ஸ உபரூபரி பவத்தி விய; வினா சித்தேன கம்மதோவ கடத்தாரூபானங் பவத்தி ஹோத்தி வேதிதப்பா. வுத்தம்பி சேதங் - "கம்மங் கெத்தங் விஞ்ஞாணங் பீஜங் தண்ணா ஸ்னேஹோதி (அ. நி. 3.77).

அயஞ்ச பனத்தோ ஓகாஸவஸேனேவ கஹேதப்போ. தயோ ஹி ஓகாஸா - நாமோகாஸோ, ரூபோகாஸோ, நாமரூபோகாஸோதி. தத்த அருபபாவோ நாமோகாஸோ நாம. தத்ர ஹி ஹத்யவத்துமத்தம்பி ரூபபச்சயங் வினா அருபதம்மாவ உப்பஜ்ஜந்தி. அஸஞ்ஞபாவோ ரூபோகாஸோ நாம. தத்ர ஹி படிஸந்திஃசித்தமத்தம்பி அருபபச்சயங் வினா ரூபதம்மாவ உப்பஜ்ஜந்தி. பஞ்சவோகாரபாவோ நாமரூபோகாஸோ நாம. தத்ர ஹி வத்துரூபமத்தம்பி வினா படிஸந்தியங் அருபதம்மா, படிஸந்திஃசித்தஞ்ச வினா கம்மஜாபி ரூபதம்மா நுப்பஜ்ஜந்தி. யுகனத்தாவ ரூபாரூபானங் உப்பத்தி. யதா ஹி ஸஸ்ஸாமிகே ஸராஜகே கேஹே ஸத்வாரபாலகே ராஜாணத்திங் வினா படம்பப்பவேஸோ நாம நத்தி, அபரபாவே பன வினாபி ஆணத்திங் புரிமாணத்திஆனுபாவேனேவ ஹோதி, ஏவமேவ பஞ்சவோகாரே படிஸந்திஃவிஞ்ஞாணராஜஸ்ஸ ஸஹஜாதாதிபச்சயதங் வினா ரூபஸ்ஸ படிஸந்திஃவஸேன படமுப்பத்தி நாம நத்தி. அபரபாவே பன வினாபி படிஸந்திஃவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஸஹஜாதாதிபச்சயானுபாவங் புரிமானுபாவவஸேன லத்தப்பவேஸஸ்ஸ கம்மதோ பவத்தி ஹோதி. அஸஞ்ஞபாவோ பன யஸ்மா அருபோகாஸோ ந ஹோதி, தஸ்மா தத்த வினாவ அருபபச்சயா அஸஞ்ஞோகாஸத்தா ரூபங் பவத்தி, அஸ்ஸாமிகே ஸஞ்ஞகேஹே அத்தனோ கேஹே ச புரிஸஸ்ஸ பவேஸோ விய. அருபபாவோபி யஸ்மா ரூபோகாஸோ ந ஹோதி, தஸ்மா தத்த வினாவ ரூபபச்சயா அஞ்ஞோகாஸத்தா அருபதம்மா பவத்தந்தி. பஞ்சவோகாரபாவோ பன ரூபாரூபோகாஸோதி நத்தெத்த அருபபச்சயங் வினா படிஸந்திஃக்கணே ரூபானங் உப்பத்தி. இதி அயங் ஹேது படிஸந்தியமேவ கடத்தாரூபானங் பச்சயோ ஹோதி, ந பவத்தேதி.

நனு "ஹேது ஸஹஜாதானங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதி வுத்தே ஸப்போபி அயமத்தோ கஹிதோ ஹோதி, அத் கஸ்மா "ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் தம்மானங் தங்ஸமுட்டானாஞ்ச ரூபானந்தி இதங் கஹிதந்தி? பவத்தியங் கடத்தாரூபானி பச்சயபாவபடிபாஹனதோ. ஏவஞ்ஹி ஸதி யானி பவத்தியங் ஹேதுனா ஸஹ ஏகக்கணே கடத்தாரூபானி சேவ உதுஆஹாரஸமுட்டானானி ச ஜாயந்தி, தேஸம்பி ஹேது ஹேதுபச்சயோதி ஆபஜ்ஜெய்ய, ந ச ஸோ தேஸங் பச்சயோ. தஸ்மா தேஸங் பச்சயபாவஸ்ஸ படிபாஹனத்தமேதங் கஹிதந்தி வேதிதப்பாங்.

இதானி "நானப்பகாரபேத்தோ பச்சயுப்பன்னதோதி இமேஸங் பதாநங் வஸேனெத்த விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ. தேஸு நானப்பகாரபேத்தோதி அயஞ்ஹி ஹேது நாம ஜாதிதோ குஸலாகுஸலவிபாககிரியபேத்தோ சதுப்பித்தோ. தத்த குஸலஹேது பூமந்தரதோ காமாவசராதிபேத்தேன சதுப்பித்தோ, அகுஸலஹேது காமாவசரோவ விபாகஹேது காமாவசராதிபேத்தேன சதுப்பித்தோ, கிரியஹேது காமாவசரோ ரூபாவசரோ அருபாவசரோதி திவிதோ. தத்த காமாவசரகுஸலஹேது நாமதோ அலோபாதிவஸேன திவிதோ. ரூபாவசராதிக்குஸலஹேதுஸாபி ஏஸேவ நயோ. அகுஸலஹேது லோபாதிவஸேன திவிதோ. விபாககிரியஹேது பன அலோபாதிவஸேன தயோ தயோ ஹோந்தி. தங்ங்சித்தஸம்பயோகவஸேன பன தேஸங் தேஸங் ஹேதுனங் நானப்பகாரபேத்தோயேவாதி ஏவங் தாவெத்த நானப்பகாரபேத்தோ விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

பச்சயுப்பன்னதோதி இமினா பச்சயேன இமே தம்மா உப்பஜ்ஜந்தி, இமேஸங் நாம தம்மானங் அயங் பச்சயோதி ஏவம்பி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோதி அத்தோ. தத்த இமஸ்மிங் தாவ ஹேதுபச்சயே காமாவசரகுஸலஹேது காமபாவரூபாவேஸு அத்தனா ஸம்பயுத்ததம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டானரூபானஞ்ச ஹேதுபச்சயோ ஹோதி, அருபாவே ஸம்பயுத்ததம்மானங்யேவ. ரூபாவசரகுஸலஹேது காமபாவரூபாவேஸுயேவ ஸம்பயுத்ததம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டானரூபானஞ்ச ஹேதுபச்சயோ. அருபாவசரகுஸலஹேது காமாவசரகுஸலஹேதுஸதிஸோவ. ததா அபரியாபன்னகுஸலஹேது, ததா அகுஸலஹேது. காமாவசரவிபாகஹேது பன காமபாவஸ்மிங்யேவ அத்தனா ஸம்பயுத்ததம்மானங், படிஸந்தியங் கடத்தாரூபானங், பவத்தே சித்தஸமுட்டானரூபானஞ்ச ஹேதுபச்சயோ. ரூபாவசரவிபாகஹேது ரூபபாவே வுத்தப்பகாரானஞ்ஞேவ ஹேதுபச்சயோ. அருபாவசரவிபாகஹேது அருபபாவே ஸம்பயுத்தகானஞ்ஞேவ ஹேதுபச்சயோ. அபரியாபன்னவிபாகஹேது காமபாவரூபாவேஸு ஸம்பயுத்தகானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டானரூபானஞ்ச அருபபாவே அருபதம்மானஞ்ஞேவ ஹேதுபச்சயோ. கிரியஹேதுஸா பன தேபூமகேஸாபி குஸலஹேதுஸதிஸோவ பச்சயோதி. ஏவமெத்த பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோதி.

ஹேதுபச்சயனித்தேஸவண்ணனா.

2. ஆரம்மணபச்சயனித்தேஸவண்ணனா

2. ஆரம்மணபச்சயனித்தேஸே ரூபாயதனந்தி ரூபஸங்காதங் ஆயதனங். ஸேஸேஸாபி ஏஸேவ நயோ. சக்குவிஞ்ஞாணதாதுயாதி சக்குவிஞ்ஞாணஸங்காதாய தாதுயா. ஸேஸபதேஸாபி ஏஸேவ நயோ. தங்ஸம்பயுத்தகானந்தி தாய சக்குவிஞ்ஞாணதாதுயா ஸம்பயுத்தகானங் திண்ணங் கந்தாநங், ஸப்பேஸம்பி சக்குபஸாதவத்துகானங் சதுன்னங் கந்தாநங் ரூபாயதனங் ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோதி அத்தோ. இதோ பரேஸாபி ஏஸேவ நயோ. மனோதாதுயாதி ஸஸம்பயுத்ததம்மாய திவிதாயபி மனோதாதுயா ரூபாயதனாதினி பஞ்ச ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ, நோ ச கோ ஏகக்கணே. ஸப்பே தம்மாதி ஏதானி ச ரூபாயதனாதினி பஞ்ச

அவஸேஸா ச ஸப்ஸேபி ஞெய்யத்மமா இமா ச தாதுயோ ட்பெத்வா ஸேஸாய ஸஸம்பயுத்தத்மமாய மனோவிஞ்ஞாணதாதுயா ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோதி அத்தோ? யங் யங் தம்மங் ஆரப்பாதி இமினா யே ஏதே ஏதாஸங் ஸத்தன்னங் விஞ்ஞாணதாதுயானங் ஆரம்மணத்மமா வுத்தா, தே தாஸங் தாதுயானங் ஆரம்மணங் கத்வா உப்பஜ்ஜனக்கணேயேவ ஆரம்மணபச்சயோ ஹொந்தீதி தீபேதி. ஏவங் ஹொந்தாபி ச ந ஏகதோ ஹொந்தி, யங் யங் ஆரப்பா யே யே உப்பஜ்ஜந்தி, தேஸங் தேஸங் தே தே விஸங் விஸங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொந்தீதிபி தீபேதி. உப்பஜ்ஜந்தீதி இதங் யதா நஜ்ஜோ ஸந்தந்தி, பப்பதா திட்டந்தீதி ஸப்புகாலஸங்கஹவஸேன, ஏவங் வுத்தந்தி வேதிப்பங். தேன யேபி ஆரப்பா யே உப்பஜ்ஜிங்ஸு, யேபி உப்பஜ்ஜிஸ்ஸந்தி, தே ஸப்பே ஆரம்மணபச்சயேனேவ உப்பஜ்ஜிங்ஸு ச உப்பஜ்ஜிஸ்ஸந்தி சாதி ஸித்தாங் ஹொதி. சித்தசேதஸிகா தம்மமாதி இதங் யே யே தம்மாதி வுத்தானங் ஸருபதோ நிதஸ்ஸனங். தே தே தம்மாதி தே தே ஆரம்மணத்மமா. தேஸங் தேஸந்தி தேஸங் தேஸங் சித்தசேதஸிகத்மமானங். அயங் தாவெத்த பாளிவண்ணனா.

இதங் பன ஆரம்மணங் நாம ரூபாரம்மணங் ஸத்தகந்தாரஸபொட்டப்பதம்மாரம்மணந்தி கொட்டாஸதோ சப்பித்மங் ஹொதி. தத்த ட்பெத்வா பஞ்ஞத்திங் அவஸேஸங் பூமிதோ காமாவசரங்...பே... அபரியாபன்னந்தி சதுப்பித்மங் ஹொதி. தத்த காமாவசரங் குஸலாகுஸலவிபாககிரியரூபபேதத்தோ பஞ்சவித்மங்; ரூபாவசரங் குஸலவிபாககிரியதோ திவித்மங், ததா அருபாவசரங், அபரியாபன்னங் குஸலவிபாகனிப்பானவஸேன திவித்மங் ஹொதி. ஸப்பமேவ வா ஏதங் குஸலாகுஸலவிபாககிரியரூபனிப்பானபஞ்ஞத்திபேதத்தோ ஸத்தவித்மங் ஹொதி. தத்த குஸலங் பூமிபேதத்தோ சதுப்பித்மங் ஹொதி, அகுஸலங் காமாவசரமேவ, விபாகங் சதுபூமகங், கிரியங் திபூமகங், ரூபங் ஏகபூமகங் காமாவசரமேவ, நிப்பானம்பி ஏகபூமகங் அபரியாபன்னமேவ, பஞ்ஞத்தி பூமிவினிமுத்தாதி ஏவமெத்த நானப்பகாரபேதத்தோ விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

ஏவங் பின்னே பனேதஸ்மிங் ஆரம்மணே காமாவசரகுஸலாரம்மணங் காமாவசரகுஸலஸ்ஸ, ரூபாவசரகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலஸ்ஸ, காமாவசரவிபாகஸ்ஸ, காமாவசரகிரியஸ்ஸ, ரூபாவசரகிரியஸ்ஸ சாதி இமேஸங் சன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. ரூபாவசரகுஸலாரம்மணங் தேஸு சஸு ராஸீஸு காமாவசரவிபாகவஜ்ஜானங் பஞ்சன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. அருபாவசரகுஸலாரம்மணங் காமாவசரகுஸலஸ்ஸ, ரூபாவசரகுஸலஸ்ஸ, அருபாவசரகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலஸ்ஸ, அருபாவசரவிபாகஸ்ஸ, காமாவசரகிரியஸ்ஸ, ரூபாவசரகிரியஸ்ஸ, அருபாவசரகிரியஸ்ஸ சாதி இமேஸங் அட்டன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. அபரியாபன்னகுஸலாரம்மணங் காமாவசரரூபாவசரதோ குஸலகிரியானமேவ ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. அகுஸலாரம்மணங் காமாவசரரூபாவசரகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலஸ்ஸ, காமாவசரவிபாகஸ்ஸ, காமாவசரரூபாவசரகிரியஸ்ஸ சாதி இமேஸங் சன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி.

காமாவசரவிபாகாரம்மணங் காமாவசரரூபாவசரகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலஸ்ஸ, காமாவசரவிபாகஸ்ஸ, காமாவசரரூபாவசரகிரியஸ்ஸ சாதி இமேஸங் சன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. ரூபாவசரவிபாகாரம்மணங் காமாவசரரூபாவசரகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலஸ்ஸ, காமாவசரரூபாவசரகிரியஸ்ஸ சாதி இமேஸங் பஞ்சன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. அருபாவசரவிபாகாரம்மணம்பி இமேஸங்யேவ பஞ்சன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. அபரியாபன்னவிபாகாரம்மணங் காமாவசரரூபாவசரகுஸலகிரியானஞ்ஞேவ ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி.

காமாவசரகிரியாரம்மணங் காமாவசரரூபாவசரகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலஸ்ஸ, காமாவசரவிபாகஸ்ஸ, காமாவசரரூபாவசரகிரியஸ்ஸ சாதி இமேஸங் சன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. ரூபாவசரகிரியாரம்மணங் இமேஸு சஸு ராஸீஸு காமாவசரவிபாகவஜ்ஜானங் பஞ்சன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. அருபாவசரகிரியாரம்மணங் தேஸங் பஞ்சன்னங் அருபாவசரகிரியஸ்ஸ சாதி இமேஸங் சன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. சதுஸமுட்டானங் ரூபக்கந்தாஸங்காதங் ரூபாரம்மணங் காமாவசரரூபாவசரகுஸலஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸ காமாவசரவிபாகஸ்ஸ காமாவசரரூபாவசரகிரியஸ்ஸ சாதி இமேஸங் சன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. நிப்பானாரம்மணங் காமாவசரரூபாவசரகுஸலஸ்ஸ, அபரியாபன்னதோ குஸலவிபாகஸ்ஸ, காமாவசரரூபாவசரகிரியஸ்ஸ சாதி இமேஸங் சன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. ரூபாவசரகுஸலகிரியானங் கேசி நிச்சந்தி, தங் யுத்திதோ உபதாரேதப்பங். நானப்பகாரகங் பன பஞ்ஞத்திஆரம்மணங் தேபூமககுஸலஸ்ஸ, அகுஸலஸ்ஸ, ரூபாவசரவிபாகஸ்ஸ, அருபாவசரவிபாகஸ்ஸ, தேபூமககிரியஸ்ஸ சாதி இமேஸங் நவன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணபச்சயோ ஹொதி. தத்த யங் யங் ஆரம்மணங் யேஸங் யேஸங் பச்சயோ, தே தே தங்தங்பச்சயுப்பன்னா நாம ஹொந்தீதி ஏவமெத்த பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோதி.

ஆரம்மணபச்சயனித்தேஸவண்ணனா.

3. அதிபதிபச்சயனித்தேஸவண்ணனா

3. அதிபதிபச்சயனித்தேஸே சந்தாதிபதி சந்தாஸங்காதோ அதிபதி. சந்தங் துரங் கத்வா சந்தங் ஜெட்டகங் கத்வா சித்துப்பத்திகாலே உப்பன்னஸ்ஸ கத்துகம்யதாசந்தாஸஸேதங் நாமங். ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. கஸ்மா பன யதா ஹேதுபச்சயனித்தேஸே ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகானந்தி வுத்தங், ஏவமிதா அதிபதி ஸம்பயுத்தகானந்தி அவத்வா "சந்தாதிபதி சந்தாஸம்பயுத்தகானந்திஆதினா நயேன தேஸனா கதாதி? ஏகக்கணே அபாவதோ. புரிமனயஸ்மிஞ்ஹி தவே தயோ ஹேது ஏகக்கணேபி ஹேதுபச்சயோ ஹொந்தி மூலட்டேன. உபகாரகபாவஸ்ஸ அவிஜஹனதோ. அதிபதி பன ஜெட்டகட்டேன உபகாரகோ, ந ச ஏகக்கணே

புஹு ஜெட்டகா நாம ஹொந்தி. தஸ்மா ஏகதோ உப்பன்னாநம்பி நேஸங் ஏகக்கணே அதிபதிபச்சயபாவோ நத்தி. தஸ்ஸ அதிபதிபச்சயபாவஸஸ ஏகக்கணே அபாவதோ இத ஏவங் தேஸனா கதாதி.

ஏவங் ஸஹஜாதாதிபதிங் தஸ்ஸெத்வா இதானி ஆரம்மணாதிபதிங் தஸ்ஸேதுங் யங் யங் தம்மங் கருங் கத்வாதிஆதி ஆரத்தங். தத்த யங் யங் தம்மந்தி யங் யங் ஆரம்மணதம்மங். கருங் கத்வாதி கருகாரசித்தீகாரவஸேன வா அஸஸாத்வஸேன வா கருங் பாரியங் லத்தப்பங் அவிஜஹிதப்பங் அனவஞ்ஞாதங் கத்வா. தே தே தம்மாதி தே தே கருகாதப்பதம்மா. தேஸங் தேஸந்தி தேஸங் தேஸங் கருகாரகதம்மானங். அதிபதிபச்சயேனாதி ஆரம்மணாதிபதிபச்சயேன பச்சயோ ஹோதிதி அயங் தாவெத்த பாளிவண்ணனா.

அயங் பன அதிபதி நாம ஸஹஜாதாரம்மணவஸேன துவிதோ. தத்த ஸஹஜாதோ சந்தாதிவஸேன சதுப்பிதோ. தேஸு ஏகேகோ காமாவசராத்வஸேன பூமிதோ சதுப்பிதோ. தத்த காமாவசரோ குஸலாகுஸலகிரியவஸேன திவிதோ. அகுஸலங் பத்வா பனெத்த விம்ஸாதிபதி ந லப்பதி. ரூபாரூபாவசரோ குஸலகிரியவஸேன துவிதோ, அபரியாபன்னோ குஸலவிபாகவஸேன துவிதோ. ஆரம்மணாதிபதி பன ஜாதிபேததோ குஸலாகுஸலவிபாககிரியரூபனிப்பாணானங் வஸேன சதுப்பிதோதி ஏவமெத்த நானப்பகாரபேததோ விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

ஏவங் பின்னே பனெத்த ஸஹஜாதாதிபதிம்ஹி தாவ காமாவசரகுஸலகிரியஸங்காதோ அதிபதி துஹேதுகதிஹேதுகேஸு சித்துப்பாதேஸு சந்தாதீனங் அஞ்ஞதரங் ஜெட்டகங் கத்வா உப்பத்திகாலே அத்தனா ஸம்பயுத்ததம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டானரூபஸ்ஸ ச அதிபதிபச்சயோ ஹோதி. ரூபாவசரகுஸலகிரியஸங்காதேபி ஏஸேவ நயோ. அயங் பன ஏகந்தேனேவ லப்பதி. ந ஹி தே தம்மா ஸஹஜாதாதிபதிங் வினா உப்பஜ்ஜந்தி. அரூபாவசரகுஸலகிரியஸங்காதோ பன பஞ்சவோகாரே ரூபாவசரஅதிபதிஸுதேஸோவ சதுவோகாரே பன ஸம்பயுத்ததம்மானஞ்ஞேவ அதிபதிபச்சயோ ஹோதி. ததா தத்துப்பன்னோ ஸப்போபி காமாவசராதிபதி. அபரியாபன்னோ குஸலதோபி விபாகதோபி பஞ்சவோகாரே ஏகந்தேனேவ ஸம்பயுத்ததம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டானரூபானஞ்ச அதிபதிபச்சயோ ஹோதி, சதுவோகாரே அரூபதம்மானஞ்ஞேவ. அகுஸலோ காமபாவே மிச்சத்தனியதசித்தேஸு ஏகந்தேனேவ ஸம்பயுத்தகானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டானரூபானஞ்ச அதிபதிபச்சயோ ஹோதி. அனியதோ காமபாவரூபாவேஸு அத்தனோ அதிபதிகாலே தேஸஞ்ஞேவ. அரூபபாவே அரூபதம்மானஞ்ஞேவ அதிபதிபச்சயோ ஹோதி. அயங் தாவ ஸஹஜாதாதிபதிம்ஹி நயோ.

ஆரம்மணாதிபதிம்ஹி பன காமாவசரகுஸலோ ஆரம்மணாதிபதி காமாவசரகுஸலஸ்ஸ லோபஸஹக்தாகுஸலஸ்ஸாதி இமேஸங் துவின்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணாதிபதிபச்சயோ ஹோதி. ரூபாவசராரூபாவசரேபி குஸலாரம்மணாதிபதிம்ஹி ஏஸேவ நயோ. அபரியாபன்னகுஸலோ பன ஆரம்மணாதிபதி காமாவசரதோ ஞாணஸம்பயுத்தகுஸலஸ்ஸ சேவ ஞாணஸம்பயுத்தகிரியஸ்ஸ ச ஆரம்மணாதிபதிபச்சயோ ஹோதி. அகுஸலோ பன ஆரம்மணாதிபதி நாம லோபஸஹக்தசித்துப்பாதோ வுச்சதி. லோ லோபஸஹக்தாகுஸலஸ்ஸேவ ஆரம்மணாதிபதிபச்சயோ ஹோதி. காமாவசரோ பன விபாகாரம்மணாதிபதி லோபஸஹக்தாகுஸலஸ்ஸேவ ஆரம்மணாதிபதிபச்சயோ ஹோதி. ததா ரூபாவசராரூபாவசரவிபாகாரம்மணாதிபதி. லோகுத்தரோ பன விபாகாரம்மணாதிபதி காமாவசரதோ ஞாணஸம்பயுத்தகுஸலகிரியானஞ்ஞேவ ஆரம்மணாதிபதிபச்சயோ ஹோதி. காமாவசராதீபேததோ பன திவிதோபி கிரியாரம்மணாதிபதி லோபஸஹக்தாகுஸலஸ்ஸேவ ஆரம்மணாதிபதிபச்சயோ ஹோதி. சதுஸமுட்டானிகரூபஸங்காதோ ரூபக்கந்தோ ஆரம்மணாதிபதி லோபஸஹக்தாகுஸலஸ்ஸேவ ஆரம்மணாதிபதிபச்சயோ ஹோதி. நிப்பாணங் காமாவசரதோ ஞாணஸம்பயுத்தகுஸலஸ்ஸ ஞாணஸம்பயுத்தகிரியஸ்ஸ லோகுத்தரகுஸலஸ்ஸ லோகுத்தரவிபாகஸ்ஸ சாதி இமேஸங் சதுன்னங் ராஸீனங் ஆரம்மணாதிபதிபச்சயோ ஹோதிதி ஏவமெத்த பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோதி.

அதிபதிபச்சயனித்தேஸவண்ணனா.

4. அனந்தரபச்சயனித்தேஸவண்ணனா

4. அனந்தரபச்சயனித்தேஸே மனோதாதுயாதி விபாகமனோதாதுயா. மனோவிஞ்ஞாணதாதுயாதி ஸந்தீரணகிச்சாய அஹேதுகவிபாகமனோவிஞ்ஞாணதாதுயா. ததோ பரங் பன வொட்டப்பனஜவனததாரம்மணபாவங்கிச்சா மனோவிஞ்ஞாணதாதுயோ வத்தப்பாஸியுங், தா அவுத்தாபி இமினாவ நயேன வேதிதப்பாதி நயங் தஸ்ஸெத்வா தேஸனா ஸங்கித்தா. “புரிமா புரிமா குஸலா தம்மா”திஆதிகே ச சட்டனயே தா ஸங்கஹிதாதிபி இத ந வுத்தாதி வேதிதப்பா. தத்த புரிமா புரிமாதி சஸு த்வாரேஸுபி அனந்தராதீதா குஸலஜவனதம்மா தட்டப்பா. பச்சிமானங் பச்சிமானந்தி அனந்தரஉப்பஜ்ஜமானானஞ்ஞேவ. குஸலானந்தி ஸதிஸகுஸலானங். அப்யாகதானந்தி இதங் பன குஸலானந்தரங் ததாரம்மணபாவங்குஸலமாபத்திவஸேன வுத்தங். அகுஸலமூலகே அப்யாகதானந்தி ததாரம்மணபாவங்குஸலங்காதானஞ்ஞேவ. அப்யாகதமூலகே அப்யாகதானந்தி ஆவஜ்ஜனஜவனவஸேன வா பாவங்குவஸேன வா பவத்தானங் கிரியவிபாகாப்யாகதானங் கிரியமனோதாதுதோ பட்டாய பன யாவ வொட்டப்பனகிச்சா மனோவிஞ்ஞாணதாது, தாவ பவத்தேஸு வீதிசித்தேஸுபி அயங் நயோ லப்பாதேவ.

குஸலானந்தி பஞ்சத்வாரே வொட்டப்புனானந்தரானங் மனொத்வாரே ஆவஜ்ஜனாந்தரானங் படமஜவனகுஸலானங். அகுஸலானந்தி பதேபி ஏஸேவ நயோ. யேஸங் யேஸந்தி இதங் ஸப்பேஸம்பி அனந்தரபச்சயத்மமானங். ஸங்கேபலக்கணந்தி அயங் தாவெத்த பாளிவண்ணனா.

அயங் பன அனந்தரபச்சயோ நாம ட்பெத்வா நிப்பாநங் சதுபுமகோ அருபத்மமராஸியேவாதி வேதிதப்போ. ஸோ ஜாதிவஸேன குஸலாகுஸலவிபாககிரியதோ சதுதாபி டிஜ்ஜதி. தத்த குஸலோ காமாவசராதிபேதத்தோ சதுப்பிதோ ஹோதி, அகுஸலோ காமாவசரோவ விபாகோ சதுபுமகோ, கிரியானந்தரபச்சயோ பன தே பூமகோதி ஏவமெத்த நானப்பகாரபேதத்தோ விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

ஏவங் பின்னே பனெத்த காமாவசரகுஸலோ அத்தனா ஸதிஸஸ்ஸேவ காமாவசரகுஸலஸ்ஸ அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. ஞாணஸம்பயுத்தகாமாவசரகுஸலோ பன ரூபாவசரகுஸலஸ்ஸ அருபாவசரகுஸலஸ்ஸ லோகுத்தரகுஸலஸ்ஸாதி இமேஸங் திண்ணங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. காமாவசரகுஸலோ ச காமாவசரவிபாகஸ்ஸ, ரூபாவசராரூபாவசரவிபாகஸ்ஸ, ஞாணஸம்பயுத்தோ லோகுத்தரவிபாகஸ்ஸாபீதி இமேஸங் சதுன்னங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. ரூபாவசரகுஸலோ ரூபாவசரகுஸலஸ்ஸ, ஞாணஸம்பயுத்தகாமாவசரவிபாகஸ்ஸ, ரூபாவசரவிபாகஸ்ஸாதி இமேஸங் திண்ணங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. அருபாவசரகுஸலோ தேஸங் த்வின்னங் விபாகானங் அத்தனோ குஸலஸ்ஸ விபாகஸ்ஸ சாதி அவிஸேஸேன சதுன்னங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. விஸேஸேன பனெத்த நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகுஸலோ அனாகாமிபஸஸங்காதஸ்ஸ லோகுத்தரவிபாகஸ்ஸபி அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. லோகுத்தரகுஸலோ லோகுத்தரவிபாகஸ்ஸேவ அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. அகுஸலோ அவிஸேஸேன அகுஸலஸ்ஸ சேவ குஸலாகுஸலவிபாகஸ்ஸ ச. விஸேஸேன பனெத்த ஸுகமஜ்ஜத்தவேதனாஸம்பயுத்தோ அகுஸலோ ரூபாவசராரூபாவசரவிபாகஸ்ஸாபீதி இமேஸங் சதுன்னங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி.

காமாவசரவிபாகஸ்ஸ ஞாணஸம்பயுத்தோ வா ஞாணவிப்பயுத்தோ வா விபாகோ காமாவசரகிரியாவஜ்ஜனஸ்ஸ, ஞாணஸம்பயுத்தவிபாகோ பனெத்த படிஸந்திவஸேன உப்பஜ்ஜமானஸ்ஸ ரூபாவசராரூபாவசரவிபாகஸ்ஸாபீதி இமேஸங் சதுன்னங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. ரூபாவசரவிபாகோ ஸஹேதுக்காமாவசரவிபாகஸ்ஸ ரூபாவசராரூபாவசரவிபாகஸ்ஸ காமாவசரகிரியாவஜ்ஜனஸ்ஸாதி இமேஸங் சதுன்னங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. அருபாவசரவிபாகோ திஹேதுக்காமாவசரவிபாகஸ்ஸ அருபாவசரவிபாகஸ்ஸ காமாவசரகிரியாவஜ்ஜனஸ்ஸாதி திண்ணங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. லோகுத்தரவிபாகோ திஹேதுக்காமாவசரவிபாகஸ்ஸ ரூபாவசராரூபாவசரலோகுத்தரவிபாகஸ்ஸாதி சதுன்னங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி.

காமாவசரகிரியங் காமாவசரகுஸலாகுஸலஸ்ஸ சதுபுமகவிபாகஸ்ஸ தேபுமககிரியஸ்ஸாதி நவன்னங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. ரூபாவசரகிரியங் திஹேதுக்காமாவசரவிபாகஸ்ஸ ரூபாவசரவிபாகஸ்ஸ ரூபாவசரகிரியஸ்ஸாதி திண்ணங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. அருபாவசரகிரியங் திஹேதுக்காமாவசரவிபாகஸ்ஸ ரூபாவசராரூபாவசரலோகுத்தரவிபாகஸ்ஸ அருபாவசரகிரியஸ்ஸாதி பஞ்சன்னங் ராஸீனங் அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. ஏவமெத்த பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோதி.

அனந்தரபச்சயனித்தேஸவண்ணனா.

5. ஸமனந்தரபச்சயனித்தேஸவண்ணனா

5. ஸமனந்தரபச்சயனித்தேஸோபி இமினா ஸமானகதிகோவ. இமே பன த்வே பச்சயா மஹாவித்தாரா, தஸ்மா ஸப்பசித்துப்பத்திவஸேன தேஸங் உபபரிக்கித்வா வித்தாரோ கஹேதப்போதி.

ஸமனந்தரபச்சயனித்தேஸவண்ணனா.

6. ஸஹஜாதபச்சயனித்தேஸவண்ணனா

6. ஸஹஜாதபச்சயனித்தேஸே அஞ்ஞமஞ்ஞந்தி அஞ்ஞோ அஞ்ஞஸ்ஸ. இமினா ஏதேஸங் த்மமானங் ஏகக்கணே பச்சயபாவஞ்சேவ பச்சயுப்பன்னபாவஞ்ச தீபேதி. ஓக்கந்திக்கணேதி பஞ்சவோகாரபாவே படிஸந்திக்கணே. தஸ்மிஞ்ஹி கணே நாமரூபங் ஓக்கந்தங் விய பக்கந்தந்தங் விய பரலோகதோ இமங் லோகங் ஆகந்தவா பவிஸந்தங் விய உப்பஜ்ஜதி, தஸ்மா ஸோ கணோ “ஓக்கந்திக்கணோ”தி வுச்சதி. எத்த ச ரூபந்தி ஹத்யவத்துமத்தமேவ அதிப்பேதங். தஞ்ஹி நாமஸ்ஸ, நாமஞ்ச தஸ்ஸ அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸஹஜாதபச்சயட்டங் பரதி. சித்தசேதஸிகாதி பவத்தியங் சத்தாரோ கந்தா. ஸஹஜாதபச்சயேனாதி எத்த சித்தஸமுட்டானரூபா சித்தசேதஸிகானங் பச்சயட்டங் ந பரந்தி, தஸ்மா “அஞ்ஞமஞ்ஞ”ந்தி ந வுத்தங். ததா உபாதாரூபா பூதானங். ரூபினோ த்மமா அருபீனங் த்மமானந்தி ஹத்யவத்து சதுன்னங் கந்தாநங். கிஞ்சி காலேதி கிஸ்மிஞ்சி காலே. ஸஹஜாதபச்சயேனாதி படிஸந்திங் ஸந்தாய வுத்தங். ந ஸஹஜாதபச்சயேனாதி பவத்திங் ஸந்தாய வுத்தங்.

அயங் பன சத்தாரோ கந்தா அருபினோ அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸஹஜாதபச்சயேன பச்சயோதி ஏவங் சஹி கொட்டாஸேஹி டிதோ. தத்த தயோ கொட்டாஸா அஞ்ஞமஞ்ஞவஸேன வுத்தா, தயோ ந அஞ்ஞமஞ்ஞவஸேன. தத்த படமகொட்டாஸே அருபமேவ பச்சயோ சேவ பச்சயுப்பன்னஞ்ச, துதியே ரூபமேவ, ததியே நாமரூபங், சதுத்தே

பச்சயோ அருபங், பச்சயுப்பன்னங் ரூபங்; பஞ்சமே பச்சயோபி பச்சயுப்பன்னம்பி ரூபமேவ; ச²ட்டே² பச்சயோ ரூபங், பச்சயுப்பன்னங் அருபந்தி அயங் தாவெத்த² பாளிவண்ணனா.

அயங் பன ஸஹஜாதபச்சயோ ஜாதிவஸேன குஸலோ அகுஸலோ விபாகோ கிரியங் ரூபந்தி பஞ்சதா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி. தத்த² குஸலோ பூ⁴மிதோ சதுப்⁴பி⁴தோ⁴ ஹோதி, அகுஸலோ ஏகவிதோ⁴வ விபாகோ சதுப்⁴பி⁴தோ⁴, கிரியஸங்கா⁴தோ திவிதோ⁴, ரூபங் ஏகவிதா⁴ங் காமாவசரமேவாதி ஏவங் தாவெத்த² நானப்பகாரபே⁴த⁴தோ விஞ்ஞாதப்⁴போ³ வினிச்ச²யோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² சதுபூ⁴மகம்பி குஸலங் பஞ்சவோகாரப⁴வே அத்தனா ஸம்பயுத்ததா⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா⁴னரூபஸ்ஸ ச ஸஹஜாதபச்சயோ ஹோதி, ததா² அகுஸலங். யங் பனெத்த² அருபே உப்பஜ்ஜதி, தங் அருபதா⁴ம்மானங்யேவ ஸஹஜாதபச்சயோ ஹோதி.

காமாவசரரூபாவசரவிபாகங் சித்தஸமுட்டா⁴னரூபஸ்ஸ சேவ ஸம்பயுத்ததா⁴ம்மானஞ்ச ஸஹஜாதபச்சயோ ஹோதி. யங் பனெத்த² ரூபங் ந ஸமுட்டா⁴பேதி, தங் ஸம்பயுத்ததா⁴ம்மானஞ்ஞேவ. யங் படிஸந்தி⁴யங் உப்பஜ்ஜதி, தங் கடத்தாரூபானஞ்சாபி ஸஹஜாதபச்சயோ ஹோதி. அருபாவசரவிபாகங் ஸம்பயுத்ததா⁴ம்மானஞ்ஞேவ. லோகுத்தரவிபாகங் பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்ததா⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா⁴னரூபானஞ்ச, சதுவோகாரே அருபானஞ்ஞேவ. காமாவசரஅருபாவசரகிரியா பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்தகானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா⁴னரூபானஞ்ச ஸஹஜாதபச்சயோ ஹோதி, சதுவோகாரே அருபானஞ்ஞேவ. ரூபாவசரகிரியா ஸம்பயுத்ததா⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா⁴னரூபானஞ்ச ஏகந்தேன ஸஹஜாதபச்சயோ ஹோதி.

சதுஸமுட்டா⁴னிகஸ்ஸ ரூபஸ்ஸ கம்மஸமுட்டா⁴னரூபே ஏகங் மஹாபூ⁴தங் திண்ணங், தீணி ஏகஸ்ஸ, த்வே த்வின்னங் மஹாபூ⁴தானங், மஹாபூ⁴தா உபாதா⁴ரூபஸ்ஸ ஸஹஜாதபச்சயேன பச்சயோ. காமாவசரரூபாவசரபடிஸந்தி⁴க்க⁴ணே வத்து²ரூபங் விபாகக்க⁴ந்தா⁴னங் ஸஹஜாதபச்சயேன பச்சயோ. உதுசித்தாஹாரஸமுட்டா⁴னேஸு பன மஹாபூ⁴தானி அஞ்ஞமஞ்ஞஞ்சேவ உபாதா⁴ரூபஸ்ஸ ச ஸஹஜாதபச்சயேன பச்சயோதி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்⁴போ³ வினிச்ச²யோதி.

ஸஹஜாதபச்சயனித்⁴தே⁴ஸவண்ணனா.

7. அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயனித்⁴தே⁴ஸவண்ணனா

7. அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயனித்⁴தே⁴ஸே ஸஹஜாதபச்சயனித்⁴தே⁴ஸஸ்ஸ புரிமானங் திண்ணங் கொட்டா⁴ஸானங் வஸேன பாளி ஆக⁴தா. தஸ்ஸா தத்த² வுத்தஸதி⁴ஸாவ வண்ணனாதி புன ந க⁴ஹிதா. அயம்பி ச அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ ஜாதிவஸேன குஸலோ அகுஸலோ விபாகோ கிரியங் ரூபந்தி பஞ்சதா⁴ பி⁴ன்னோ. தத்த² குஸலோ பூ⁴மிதோ சதுப்⁴பி⁴தோ⁴. ஸப்⁴பங் புரிமஸதி⁴ஸமேவாதி ஏவமெத்த² நானப்பகாரபே⁴த⁴தோ விஞ்ஞாதப்⁴போ³ வினிச்ச²யோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² ஸப்⁴பம்பி சதுபூ⁴மகங் குஸலங் அத்தனா ஸம்பயுத்ததா⁴ம்மானங் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயேன பச்சயோ. ததா² அகுஸலங். விபாகே பன காமாவசரரூபாவசரவிபாகங் படிஸந்தி⁴யங் வத்து²ரூபஸ்ஸ, பவத்தே ஸம்பயுத்ததா⁴ம்மானஞ்ஞேவ. அருபாவசரலோகுத்தரவிபாகங் அத்தனா ஸம்பயுத்ததா⁴ம்மானஞ்ஞேவ அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயேன பச்சயோ. ஸப்⁴பம்பி கிரியங் ஸம்பயுத்ததா⁴ம்மானஞ்ஞேவ அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயேன பச்சயோ. சதுஸமுட்டா⁴னிகரூபஸ்ஸ கம்மஸமுட்டா⁴னே ஏகங் மஹாபூ⁴தங் திண்ணங், தீணி ஏகஸ்ஸ, த்வே த்வின்னங் மஹாபூ⁴தானங் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயேன பச்சயோ. காமாவசரரூபாவசரபடிஸந்தி⁴யங் வத்து²ரூபங் விபாகக்க⁴ந்தா⁴னங் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயேன பச்சயோ. உதுசித்தாஹாரஸமுட்டா⁴னேஸு மஹாபூ⁴தானேவ மஹாபூ⁴தானங் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயேன பச்சயோதி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்⁴போ³ வினிச்ச²யோதி.

அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயனித்⁴தே⁴ஸவண்ணனா.

8. நிஸ்ஸயபச்சயனித்⁴தே⁴ஸவண்ணனா

8. நிஸ்ஸயபச்சயனித்⁴தே⁴ஸே ஸஹஜாதபச்சயனித்⁴தே⁴ஸஸ்ஸ புரிமானங் பஞ்சன்னங் கொட்டா⁴ஸானங் வஸேன ஸஹஜாதனிஸ்ஸயனயங் த்ஸ்ஸெத்வா புன ச²ட்டே²ன கொட்டா⁴ஸேன புரேஜாதனிஸ்ஸயனயங் த்ஸ்ஸேதுங் சக்காயதனங் சக்கு⁴விஞ்ஞாணதா⁴துயாதிஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² யங் ரூபங் நிஸ்ஸாயாதி வத்து²ரூபங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். தஞ்ஹி நிஸ்ஸாய திவிதா⁴ மனோதா⁴து, ட²பெத்வா அருபவிபாகங் த்வாஸத்ததிவிதா⁴ மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துதி இமானி பஞ்சஸத்ததி சித்தானி வத்தந்தீதி அயங் தாவெத்த² பாளிவண்ணனா. அயம்பி நிஸ்ஸயபச்சயோ ஜாதிவஸேன குஸலாதி⁴பே⁴த⁴தோ பஞ்சதா⁴வ பி⁴ஜ்ஜதி. தத்த² குஸலோ பூ⁴மிதோ சதுப்⁴பி⁴தோ⁴வ அகுஸலோ ஏகவிதோ⁴ விபாகோ சதுப்⁴பி⁴தோ⁴, கிரியஸங்கா⁴தோ திவிதோ⁴, ரூபங் ஏகவிதா⁴மேவாதி ஏவமெத்த² நானப்பகாரபே⁴த⁴தோ விஞ்ஞாதப்⁴போ³ வினிச்ச²யோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² சதுபூ⁴மகம்பி குஸலங் பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்தக்க⁴ந்தா⁴னஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா⁴னரூபஸ்ஸ ச நிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ ஹோதி. ததா² அகுஸலங். யங் பனெத்த² ஆருப்பே உப்பஜ்ஜதி, தங் அருபதா⁴ம்மானஞ்ஞேவ நிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதி. காமாவசரரூபாவசரவிபாகங் பவத்தே ஸம்பயுத்ததா⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா⁴னரூபஸ்ஸ ச, படிஸந்தி⁴யங் கடத்தாரூபஸ்ஸாபி நிஸ்ஸயபச்சயோ

ஹோதி. அருபாவசரவிபாகங் ஸம்பயுத்தக்கந்தா⁴னங்யேவ ஹோதி. லோகுத்தரவிபாகங் பஞ்சவோகாரே; ஸம்பயுத்தகானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னருபஸ்ஸ ச, சதுவோகாரே அருபஸ்ஸேவ நிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதி. காமாவசரஅருபாவசரகிரியா பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்தகானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னருபஸ்ஸ ச நிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதி, சதுவோகாரே அருபானஞ்சேவ. ரூபாவசரகிரியா ஸம்பயுத்தகானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னருபஸ்ஸ ச ஏகந்தேன நிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதி.

சதுஸமுட்டா²னிகரூபஸ்ஸ ச கம்மஸமுட்டா²னருபே ஏகங் மஹாபூ⁴தங் திண்ணங், தீணி ஏகஸ்ஸ, த்வே த்விண்ணங் மஹாபூ⁴தானங், மஹாபூ⁴தா உபாதா²ருபானங், வத்து²ருபங் பஞ்சவோகாரப⁴வே சதுபூ⁴மககுஸலஸ்ஸ, அகுஸலஸ்ஸ, ட²பெத்வா ஆருபவவிபாகஞ்சேவ த்வே பஞ்சவிஞ்ஞாணானி ச ஸேஸதேபூ⁴மகவிபாகஸ்ஸ, தேபூ⁴மககிரியஸ்ஸாதி இமேஸங் சதுன்னங் த⁴ம்மராஸீனங் நிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதி. சக்காயதனாதீனி பஞ்ச ஸஸம்பயுத்தானங் சக்கு²விஞ்ஞாணாதீனங் நிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதி. உதுசித்தாஹாரஸமுட்டா²னேஸு² பன மஹாபூ⁴தா மஹாபூ⁴தானஞ்சேவ உபாதா²ருபஸ்ஸ ச நிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோதி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்போ³ வினிச்சயோதி.

நிஸ்ஸயபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா.

9. உபனிஸ்ஸயபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா

9. உபனிஸ்ஸயபச்சயனித்³தே³ஸே புரிமா புரிமாதி அனந்தரூபனிஸ்ஸயே ஸமனந்தராதீதா லப்⁴ப⁴ந்தி, ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயபகதூபனிஸ்ஸயேஸு² நானாவிதி²வஸேன புரிமதரா. தே தயோபி ராஸயோ குஸலவஸேன குஸலபதே² லப்⁴ப⁴ந்தி, குஸலேன பன அகுஸலே ஸமனந்தராதீதா ந லப்⁴ப⁴ந்தி. தேனேவ வுத்தங் - "அகுஸலானங் த⁴ம்மானங் கேஸஞ்சி உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ²தி . இது²ஞ்ஹி - "குஸலோ த⁴ம்மோ அகுஸலஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ; ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயோ பகதூபனிஸ்ஸயோ. ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயோ - தானங் தத்வா ஸீலங் ஸமாதி²யித்வா உபோஸத²கம்மங் கத்வா தங் கருங் கத்வா அஸ்ஸாதே²தி அபி⁴னந்தி, தங் கருங் கத்வா ராகோ³ உப்பஜ்ஜதி, தி²ட்டி² உப்பஜ்ஜதி, புப்பே³ ஸுசின்ணானி கருங் கத்வா அஸ்ஸாதே²தி அபி⁴னந்தி, தங் கருங் கத்வா ராகோ³ உப்பஜ்ஜதி, தி²ட்டி² உப்பஜ்ஜதி. ஜானா வுட்ட²ஹித்வா ஜானங் கருங் கத்வா அஸ்ஸாதே²தி அபி⁴னந்தி, தங் கருங் கத்வா ராகோ³ உப்பஜ்ஜதி தி²ட்டி² உப்பஜ்ஜதி. பகதூபனிஸ்ஸயோ - ஸத்த⁴ங் உபனிஸ்ஸய மாணங் ஜப்பேதி, தி²ட்டி²ங் கண்ணாதி. ஸீலங் ஸுதங் சாகங் பஞ்ஞங் உபனிஸ்ஸய மாணங் ஜப்பேதி, தி²ட்டி²ங் கண்ணாதி. ஸத்த⁴ங் ஸீலங் ஸுதங் சாகோ³ பஞ்ஞா ராகஸ்ஸ தோ³ஸஸ்ஸ மோஹஸ்ஸ மாணஸ்ஸ தி²ட்டி²யா பத்த²னாய உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ²தி இமங் நயங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். குஸலேன அப்யாகதே தயோபி லப்⁴ப⁴ந்தி, ததா² அகுஸலேன அகுஸலே.

அகுஸலேன பன குஸலே ஸமனந்தராதீதா ந லப்⁴ப⁴ந்தி. தேன வுத்தங் - "குஸலானங் த⁴ம்மானங் கேஸஞ்சி உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ²தி. இது²ம்பி ஹி - "அகுஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ. பகதூபனிஸ்ஸயோ - ராகங் உபனிஸ்ஸய தானங் தே²தி, ஸீலங் ஸமாதி²யதி, உபோஸத²கம்மங் கரோதி, ஜானங் உப்பாதே²தி விபஸ்ஸனங் உப்பாதே²தி, மக்கங் உப்பாதே²தி, அபி⁴ஞ்ஞங் உப்பாதே²தி, ஸமாபத்திங் உப்பாதே²தி; தோ³ஸங் மோஹங் மாணங் தி²ட்டி²ங் பத்த²னங் உபனிஸ்ஸய தானங் தே²தி... பே... ஸமாபத்திங் உப்பாதே²தி. ராகோ³ தோ³ஸோ மோஹோ மானோ தி²ட்டி² பத்த²னா ஸத்த⁴ங் ஸீலஸ்ஸ ஸுதஸ்ஸ சாகஸ்ஸ பஞ்ஞாய உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ. பாணங் ஹந்த்வா தஸ்ஸ படிகா⁴த்ததாய தானங் தே²தி²ஆதி²னா நயேன பஞ்ஹாவாரே ஆகதங் பகதூபனிஸ்ஸயமேவ ஸந்தா⁴ய வுத்தங். அகுஸலங் பன குஸலஸ்ஸ ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயோ ந ஹோதி. கஸ்மா? தங் கருங் கத்வா தஸ்ஸ அப்பவத்தனதோதி யதா² அனந்தரூபனிஸ்ஸயோ, ஏவங் ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயோபெத்த² ந லப்⁴ப⁴தி² வேதி²தப்போ³. அகுஸலேன அப்யாகதபதே² ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயோவ ந லப்⁴ப⁴தி. ந ஹி அப்யாகதா த⁴ம்மா அகுஸலங் கருங் கரொந்தி . யஸ்மா பன அனந்தரதா லப்⁴ப⁴தி, தஸ்மா எத்த² "கேஸஞ்சி²தி ந வுத்தங். அப்யாகதேன பன அப்யாகதே குஸலே அகுஸலேதி தீஸு² நயேஸு² தயோபி உபனிஸ்ஸயா லப்⁴ப⁴ந்தேவ. புகு³கலோபி ஸேனாஸனம்பீதி இது²ங் த்வயங் பகதூபனிஸ்ஸயவஸேன வுத்தங். இது²ஞ்ஹி த்வயங் குஸலாகுஸலவிபாககிரியரூபபே⁴ததோ பஞ்சவிதோ⁴ ஹோதி, குஸலாதீனங் பன பூ⁴மிபே⁴ததோ அனேகவிதோ⁴தி ஏவங் தாவெத்த² நானப்பகாரபே⁴ததோ விஞ்ஞாதப்போ³ வினிச்சயோ.

அயங் பன உபனிஸ்ஸயபச்சயோ நாம ஸத்தி⁴ங் ஏகச்சாய பஞ்ஞத்தியா ஸப்பே⁴பி சதுபூ⁴மகத⁴ம்மா. விபா⁴கதோ பன ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயாதி²வஸேன திவிதோ⁴ ஹோதி. தத்த² ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயோ ஆரம்மணாதி⁴பதினா நின்னானாகரணோதி ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ நானப்பகாரபே⁴ததோ கஹேதப்போ³. அனந்தரூபனிஸ்ஸயோ அனந்தரபச்சயேன நின்னானாகரணோ, ஸோபி ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ நானப்பகாரபே⁴ததோ வேதி²தப்போ³. பச்சயுப்பன்னதோபி நேஸங் தத்த² வுத்தனயேனேவ வினிச்சயோ வேதி²தப்போ³. பகதூபனிஸ்ஸயோ பன ஜாதிவஸேன குஸலாகுஸலவிபாககிரியரூபபே⁴ததோ பஞ்சவிதோ⁴ ஹோதி, குஸலாதீனங் பன பூ⁴மிபே⁴ததோ அனேகவிதோ⁴தி ஏவங் தாவெத்த² நானப்பகாரபே⁴ததோ விஞ்ஞாதப்போ³ வினிச்சயோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² தேபூ⁴மககுஸலோ சதுபூ⁴மகஸ்ஸாபி குஸலஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸ விபாககிரியஸ்ஸாதி சதுன்னங் ராஸீனங் பகதூபனிஸ்ஸயோ ஹோதி. லோகுத்தரோ அகுஸலஸ்ஸேவ ந ஹோதி. அம்ஹாகங் ஆசரியேன "லோகுத்தரத⁴ம்மோ நிப்ப⁴த்திதோ²தி இமினா பன நயேன அஞ்ஞேஸங் அகுஸலஸ்ஸாபி ஹோதி. யஸ்ஸ வா உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதி, தஸ்ஸாபி அனுத்தரேஸு² விமொக்கே²ஸு² பிஹங் உபட்டா²பயதோ இமினா

நயேன ஹோதியேவ. அகுஸலோ ஸப்'பேஸம்பி சதுபு'மகானங் கந்தா'னங் பகதூபனிஸ்ஸயோ ஹோதி, ததா' தேபு'மகவிபாகோ. லோகுத்தரவிபாகே ஹெட்டி'மானி தீணி ப'லானி அகுஸலஸ்ஸேவ ந ஹோந்தி, உபரிட்டி'மங் குஸலஸ்ஸாபி. புரிமனயேன பன அஞ்ஞேஸங் வா யஸ்ஸ வா உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதி, தஸ்ஸ ஸந்தானே ஸப்'போ'பி லோகுத்தரவிபாகோ ஸப்'பேஸங் குஸலாதீ'னங் அருபக்க'ந்தா'னங் பகதூபனிஸ்ஸயோ ஹோதி. கிரியஸங்கா'தோபி பகதூபனிஸ்ஸயோ சதுபு'மகானங் அகுஸலாதிக'ந்தா'னங் ஹோதியேவ, ததா' ரூபஸங்கா'தோ. ஸயங் பன ரூபங் இமஸ்மிங் பட்டா'னமஹாபகரணே ஆக'தனயேன உபனிஸ்ஸயபச்சயங் ந லப'தி, ஸுத்தந்திகபரியாயேன பன லப'தீதி வத்துங் வட்டதி. ஏவமெத்த' பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்'போ' வினிச்ச'யோதி.

உபனிஸ்ஸயபச்சயனித்'தே'ஸவண்ணனா.

10. புரேஜாதபச்சயனித்'தே'ஸவண்ணனா

10. புரேஜாதபச்சயனித்'தே'ஸே புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோதி எத்த' புரேஜாதங் நாம யஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதி, ததோ புரிமதரங் ஜாதங் ஜாதிக்க'ணங் அதிக்கமித்வா டி'திக்க'ணப்பத்தங். சக்கா'யதனந்திஆதி' வத்து'புரேஜாதவஸேன வத்தங். ரூபாயதனந்திஆதி' ஆரம்மணபுரேஜாதவஸேன. கிஞ்சிகாலே புரேஜாதபச்சயேனாதி பவத்திங் ஸந்தா'ய வத்தங். கிஞ்சிகாலே ந புரேஜாதபச்சயேனாதி படிஸந்தி'ங் ஸந்தா'ய வத்தங். ஏவங் ஸப்'ப'தா'பி பஞ்சத்'வாரே வத்தா'ரம்மணவஸேன, மனோத்'வாரே வத்து'வஸேனேவாயங் பாளி ஆக'தா, பஞ்ஹாவாரே பன "ஆரம்மணபுரேஜாதங் - ஸெக்கா' வா புது'ஜ்ஜனா வா சக்கு'ங் அனிச்ச'தோ து'க்க'தோ அனத்ததோ விபஸ்ஸந்தி'தி ஆக'தத்தா மனோத்'வாரேபி ஆரம்மணபுரேஜாதங் லப'ப'தேவ. இத' பன ஸாவஸேஸவஸேன தே'ஸனா கதாதி அயங் தாவெத்த' பாளிவண்ணனா.

அயங் பன புரேஜாதபச்சயோ ஸுத்'த'ரூபமேவ ஹோதி. தஞ்ச கோ' உப்பாத'க்க'ணங் அதிக்கமித்வா டி'திப்பத்தங் அட்டா'ரஸவித'ங் ரூபரூபமேவ. தங் ஸப்'ப'ம்பி வத்து'புரேஜாதங் ஆரம்மணபுரேஜாதந்தி த்'விதா' டி'தங். தத்த' சக்கா'யதனங்...பே... காயாயதனங் வத்து'ரூபந்தி இத'ங் வத்து'புரேஜாதங் நாம. ஸேஸங் இமாய பாளியா ஆக'தஞ்ச அனாக'தஞ்ச வண்ணோ ஸத்'தோ' கந்தோ' ரஸோ சதஸ்ஸோ தா'துயோ தீணி இந்த்'ரியானி கப'ளிகாரோ ஆஹாரோதி த்'வாத'ஸவித'ங் ரூபங் ஆரம்மணபுரேஜாதபச்சயோ நாமாதி ஏவமெத்த' நானப்பகாரபே'த'தோ விஞ்ஞாதப்'போ' வினிச்ச'யோ.

ஏவங் பி'ன்னே பனெத்த' சக்கா'யதனங் த்'வினனங் சக்கு'விஞ்ஞாணானங் புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோ, ததா' இதரானி சத்தாரி ஸோதவிஞ்ஞாணாதீ'னங். வத்து'ரூபங் பன ட'பெத்வா த்'விபஞ்சவிஞ்ஞாணானி சத்தாரோ ச ஆரூப்பவிபாகே ஸேஸானங் ஸப்'பேஸம்பி சதுபு'மகானங் குஸலாகுஸலாப'யாகதானங் சித்ததேஸிகானங் புரேஜாதபச்சயோ ஹோதி. ரூபாதீ'னி பன பஞ்சாரம்மணானி த்'விபஞ்சவிஞ்ஞாணானஞ்சேவ மனோதா'தூனஞ்ச ஏகந்தேனேவ புரேஜாதபச்சயா ஹோந்தி. அட்டா'ரஸவித'ம்பி பனெதங் ரூபரூபங் காமாவசரகுஸலஸ்ஸ ரூபாவசரதோ அபி'ஞ்ஞாகுஸலஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸ ததா'ரம்மணபா'வினோ காமாவசரவிபாகஸ்ஸ காமாவசரகிரியஸ்ஸ ரூபாவசரதோ அபி'ஞ்ஞாகிரியஸ்ஸாதி இமேஸங் ச'ன்னங் ராஸீனங் புரேஜாதபச்சயோ ஹோதீதி ஏவமெத்த' பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்'போ' வினிச்ச'யோதி.

புரேஜாதபச்சயனித்'தே'ஸவண்ணனா.

11. பச்சா'ஜாதபச்சயனித்'தே'ஸவண்ணனா

11. பச்சா'ஜாதபச்சயனித்'தே'ஸே பச்சா'ஜாதாதி யஸ்ஸ காயஸ்ஸ பச்சயா ஹோந்தி, தஸ்மிங் உப்பஜ்ஜித்வா டி'தே ஜாதா. புரேஜாதஸ்ஸாதி தேஸங் உப்பாத'தோ பட்'மதரங் ஜாதஸ்ஸ ஜாதிக்க'ணங் அதிக்கமித்வா டி'திப்பத்தஸ்ஸ. இமஸ்ஸ காயஸ்ஸாதி இமஸ்ஸ சதுஸமுட்டா'னிகதிஸமுட்டா'னிகபு'தஉபாதா'ரூபஸங்கா'தஸ்ஸ காயஸ்ஸ. எத்த' ச திஸமுட்டா'னிககாயோதி ஆஹாரஸமுட்டா'னஸ்ஸ அபா'வதோ ப்'ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜாதீ'னங் காயோ வேதி'தப்'போ'. அயமெத்த' பாளிவண்ணனா. அயங் பன பச்சா'ஜாதபச்சயோ நாம ஸங்கே'பதோ ட'பெத்வா ஆரூப்பவிபாகே அவஸேஸா சதுபு'மகா அருபக்க'ந்தா'. ஸோ ஜாதிவஸேன குஸலாகுஸலவிபாககிரியபே'தே'ன சதுதா' பி'ஜ்ஜதீதி ஏவமெத்த' நானப்பகாரபே'த'தோ விஞ்ஞாதப்'போ' வினிச்ச'யோ.

ஏவங் பி'ன்னே பனெத்த' பஞ்சவோகாரப'வே உப்பன்னங் சதுபு'மககுஸலஞ்ச அகுஸலஞ்ச உப்பாத'க்க'ணங் அதிக்கமித்வா டி'திப்பத்தஸ்ஸ சதுஸமுட்டா'னிகதிஸமுட்டா'னிகரூபகாயஸ்ஸ பச்சா'ஜாதபச்சயோ ஹோதி. விபாகேபி ட'பெத்வா படிஸந்தி'விபாகங் அவஸேஸோ காமாவசரரூபாவசரவிபாகோ தஸ்ஸேவ ஏகந்தேன பச்சா'ஜாதபச்சயோ ஹோதி. லோகுத்தரோபி பஞ்சவோகாரே உப்பன்னவிபாகோ தஸ்ஸேவ பச்சா'ஜாதபச்சயோ ஹோதி. தேபு'மககிரியாபி பஞ்சவோகாரே உப்பன்னாவ வுத்தப்பகாரஸ்ஸ காயஸ்ஸ பச்சா'ஜாதபச்சயோ ஹோதீதி ஏவமெத்த' பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்'போ' வினிச்ச'யோதி.

பச்சா'ஜாதபச்சயனித்'தே'ஸவண்ணனா.

12. ஆஸேவனபச்சயனித்'தே'ஸவண்ணனா

12. ஆஸேவனபச்சயனித்³தே³ஸே புரிமா புரிமதி ஸப்³பனயேஸு ஸமனந்தராதீதாவ துட்ட³பா³. கஸ்மா பனெத்த² அனந்தரபச்சயே விய “புரிமா புரிமா குஸலா த⁴ம்மா பச்சி³மானங் பச்சி³மானங் அப்யாகதானங் த⁴ம்மான”ந்திஆதி³னா நயேன பி⁴ன்னஜாதிகேஹி ஸத்தி⁴ங் நித்³தே³ஸோ ந கதோதி? அத்தனோ கதிங் காஹாபேதுங் அஸமத்த²தாய. பி⁴ன்னஜாதிகா ஹி பி⁴ன்னஜாதிகானங் அருபத⁴ம்மானங் ஆஸேவனகு³ணேன பகு³ணப³லவபா⁴வங் ஸாத⁴யமானா அத்தனோ குஸலாதி³பா⁴வஸங்கா²தங் கதிங் காஹாபேதுங் ந ஸக்கொந்தி. தஸ்மா தேஹி ஸத்தி⁴ங் நித்³தே³ஸங் அகத்வா யே யேஸங் வாஸனாஸங்கா²தேன ஆஸேவனேன பகு³ணதரப³லவதரபா⁴வவிஸிட்ட²ங் அத்தனோ குஸலாதி³பா⁴வஸங்கா²தங் கதிங் காஹாபேதுங் ஸக்கொந்தி, தேஸங் தேஹி ஸமானஜாதிகேஹேவ ஸத்தி⁴ங் நித்³தே³ஸோ கதோதி வேதி³தப்³போ³. அத் விபாகாப்யாகதங் கஸ்மா ந கஹிதந்தி? ஆஸேவனாபா⁴வேன. விபாகஞ்ஹி கம்மவஸேன விபாகபா⁴வப்பத்தங் கம்மபரிணாமிதங் ஹுத்வா வத்ததி நிருஸஸாஹங் துப்³பலந்தி தங் ஆஸேவனகு³ணேன அத்தனோ ஸபா⁴வங் காஹாபெத்வா பரிபா⁴வெத்வா நேவ அஞ்ஞங் விபாகங் உப்பாதே³துங் ஸக்கோதி, ந புரிமவிபாகானுபா⁴வங் கஹெத்வா உப்பஜ்ஜிதுந்தி. கம்மவேகக்கி³த்தங் பன பதிதங் விய ஹுத்வா உப்பஜ்ஜிதீ ஸப்³பதா⁴பி விபாகே ஆஸேவனங் நத்தீ³தி ஆஸேவனாபா⁴வேன விபாகங் ந கஹிதங். குஸலாகுஸலகிரியானந்தரங் உப்பஜ்ஜமானம்பி சேதங் கம்மபடிபத்³த⁴வுத்திதாய ஆஸேவனகு³ணங் ந கஹிதாதி குஸலாத்யோபிஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயா ந ஹொந்தி. அபிச நானாஜாதிகத்தாபேதே ந ஹொந்தியேவ. பூ⁴மிதோ பன ஆரம்மணதோ வா நானாஜாதிகத்தங் நாம நத்தி². தஸ்மா காமாவசரகுஸலகிரியாமஹக்³தகுஸலகிரியானம்பி, ஸங்காராரம்மணஞ்ச அனுலோமகுஸலங் நிப்³பானாரம்மணஸ்ஸ கொத்ரபு⁴குஸலஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயோ ஹொதியேவாதி அயங் தாவெத்த² பாளிவண்ணனா. அயங் பன ஆஸேவனபச்சயோ ஜாதிதோ தாவ குஸலோ அகுஸலோ கிரியாப்யாகதோதி திதா⁴ டி²தோ. தத்த² குஸலோ பூ⁴மிதோ காமாவசரோ ரூபாவசரோ அருபாவசரோதி திவிதோ⁴ ஹொதி, அகுஸலோ காமாவசரோவ கிரியாப்யாகதோ காமாவசரோ ரூபாவசரோ அருபாவசரோதி திவிதோ⁴வ, லோகுத்தரோ ஆஸேவனபச்சயோ நாம நத்தீ³தி ஏவமெத்த² நானப்பகாரபே⁴த³தோ விஞ்ஞாதப்³போ³ வினிச்ச²யோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² காமாவசரகுஸலங் அத்தனோ அனந்தரஸ்ஸ காமாவசரகுஸலஸ்ஸேவ. யங் பனெத்த² ஞாணஸம்பயுத்தங், தங் அத்தனா ஸதி³ஸவேத³னஸ்ஸ ரூபாவசரகுஸலஸ்ஸ அருபாவசரகுஸலஸ்ஸ லோகுத்தரகுஸலஸ்ஸாதி இமேஸங் ராஸீனங் ஆஸேவனபச்சயோ ஹொதி. ரூபாவசரகுஸலங் பன ரூபாவசரகுஸலஸ்ஸேவ. அருபாவசரகுஸலங் அருபாவசரகுஸலஸ்ஸேவ. அகுஸலங் பன அகுஸலஸ்ஸேவ ஆஸேவனபச்சயோ ஹொதி. கிரியதோ பன காமாவசரகிரியஸங்கா²தோ தாவ காமாவசரகிரியஸ்ஸேவ. யோ பனெத்த² ஞாணஸம்பயுத்தோ, ஸோ அத்தனா ஸதி³ஸவேத³னஸ்ஸ ரூபாவசரகிரியஸ்ஸ அருபாவசரகிரியஸ்ஸாதி இமேஸங் ராஸீனங் ஆஸேவனபச்சயோ ஹொதி. ரூபாவசரகிரியஸங்கா²தோ பன ரூபாவசரகிரியஸ்ஸேவ, அருபாவசரகிரியஸங்கா²தோ அருபாவசரகிரியஸ்ஸேவ ஆஸேவனபச்சயோ ஹொதி. விபாகோ பன ஏகத⁴ம்மஸ்ஸாபி ஏகத⁴ம்மோபி வா கோசி விபாகஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயோ நத்தீ³தி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்³போ³ வினிச்ச²யோதி.

ஆஸேவனபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா.

13. கம்மபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா

13. கம்மபச்சயனித்³தே³ஸே கம்மந்தி சேதனாகம்மமேவ. கடத்தா ச ரூபானந்தி கம்மஸ்ஸ கடத்தா உப்பன்னரூபானங். கம்மபச்சயேனாதி அனேகானம்பி கப்பகோடனங் மத்த²கே அத்தனோ ப³லங் உப்பாதே³துங் ஸமத்தே²ன நானாக்க³ணிககம்மபச்சயேனாதி அத்தோ². குஸலாகுஸலஞ்ஹி கம்மங் அத்தனோ பவத்திக்க³ணே ப³லங் ந தேதி. யதி³ த³தெய்ய, யங் மனுஸ்ஸோ தே³வலோகபக³ங் குஸலகம்மங் கரோதி, தஸ்ஸானுபா⁴வேன தஸ்மிந்யேவ க³ணே தே³வோ ப⁴வெய்ய. யஸ்மிந் பன க³ணே தங் கதங், ததோ அஞ்ஞஸ்மிந் க³ணே அவிஜ்ஜமானம்பி கேவலங் கடத்தாயேவ தி³ட்டே³வ த⁴ம்மே உப்பஜ்ஜே வா அபரே வா பரியாயே அவஸேஸபச்சயஸமாயோகே³ ஸதி ப³லங் உப்பாதே³தி நிருத்தா⁴பி புரிமஸிப்பாதி³கிரியா விய காலந்தரே பச்சி³மஸிப்பாதி³கிரியாய. தஸ்மா நானாக்க³ணிககம்மபச்சயோதி வுச்சதி. சேதனா ஸம்பயுத்தகானங் த⁴ம்மானந்தி யா காசி சேதனா அத்தனா ஸம்பயுத்தகானங் த⁴ம்மானங். தங்ஸமுட்டா³னானந்தி இமினா படிஸந்தி⁴க்க³ணே கடத்தாரூபம்பி கஹிதாதி. கம்மபச்சயேனாதி இத³ங் ஸஹஜாதசேதனங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். குஸலாதீ³ஸு ஹி யா காசி ஸஹஜாதசேதனா ஸேஸத⁴ம்மானங் சித்தபயோக³ஸங்கா²தேன கிரியாபா⁴வேன உபகாரிகா ஹொதி. தஸ்மா ஸஹஜாதகம்மபச்சயோதி வுச்சதி. அயங் தாவெத்த² பாளிவண்ணனா.

அயங் பன கம்மபச்சயோ அத்த²தோ சதுபூ⁴மிகசேதனாமத்தமேவ. ஸோ ஹி ஜாதிபே⁴த³தோ குஸலோ அகுஸலோ விபாகோ கிரியாதி சதுதா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி. தத்த² குஸலோ பூ⁴மிதோ காமாவசராதி³வஸேன சதுதா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி. அகுஸலோ ஏகதா⁴வ விபாகோ சதுதா⁴, கிரியா திதா⁴வாதி ஏவமெத்த² நானப்பகாரபே⁴த³தோ விஞ்ஞாதப்³போ³ வினிச்ச²யோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² ஸஹஜாதா காமாவசரகுஸலசேதனா பஞ்சவோகாரே அத்தனா ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா³னரூபஸ்ஸ ச, சதுவோகாரே ஸம்பயுத்தக்க³ந்தா⁴னஞ்ஞேவ ஸஹஜாதகம்மபச்சயோ ஹொதி. உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்தா⁴ பன அத்தனோ விபாகானங் க³ந்தா⁴னங் கடத்தா ச ரூபானங் நானாக்க³ணிககம்மபச்சயேன பச்சயோ ஹொதி. ஸா ச கோ² பஞ்சவோகாரேயேவ, ந அஞ்ஞத்த². ஸஹஜாதா

ரூபாவசரகுஸலசேதனா அத்தனா ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபானஞ்ச ஏகந்தேனேவ ஸஹஜாதகம்மபச்சயேன பச்சயோ. உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்தா⁴ பன அத்தனோ விபாகானஞ்சேவ கடத்தாரூபானஞ்ச நானாக்²ணிககம்மபச்சயேன பச்சயோ. அரூபாவசரா பன லோகுத்தரா ச ஸஹஜாதா குஸலசேதனா பஞ்சவோகாரே அத்தனா ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபானஞ்ச, சதுவோகாரே ஸம்பயுத்தக்²ந்தா⁴னஞ்சேவ ஸஹஜாதகம்மபச்சயேன பச்சயோ. உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்தா⁴ பனேஸா து³விதா⁴பி அத்தனோ அத்தனோ விபாகக்²ந்தா⁴னஞ்சேவ நானாக்²ணிககம்மபச்சயேன பச்சயோ. ஸஹஜாதா அகுஸலசேதனா பஞ்சவோகாரே அத்தனா ஸம்பயுத்தக்²ந்தா⁴னஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபானஞ்ச சதுவோகாரே அரூபக்²ந்தா⁴னஞ்சேவ ஸஹஜாதகம்மபச்சயேன பச்சயோ. உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்தா⁴ பன விபாகக்²ந்தா⁴னஞ்சேவ கடத்தாரூபானஞ்ச நானாக்²ணிககம்மபச்சயேன பச்சயோ.

காமாவசரரூபாவசரதோ விபாகசேதனா அத்தனா ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மானங் பவத்தே சித்தஸமுட்டா²னரூபானங், படிஸந்தி⁴யங் கடத்தாரூபானஞ்ச ஸஹஜாதகம்மபச்சயேன பச்சயோ. அரூபாவசரவிபாகசேதனா அத்தனா ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மானஞ்சேவ ஸஹஜாதகம்மபச்சயேன பச்சயோ. லோகுத்தரவிபாகசேதனா பஞ்சவோகாரே அத்தனா ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ச, சதுவோகாரே அரூபஸ்ஸேவ ஸஹஜாதகம்மபச்சயேன பச்சயோ. தேபூ⁴மிகா கிரியசேதனா பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ச ஸஹஜாதகம்மபச்சயேன பச்சயோ. யா பனெத்த² ஆருப்பே உப்பஜ்ஜிதி, ஸா அரூபத்⁴ம்மானஞ்சேவ ஸஹஜாதகம்மபச்சயேன பச்சயோதி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்³போ³ வினிச்சயோதி.

கம்மபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா.

14. விபாகபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா

14. விபாகபச்சயனித்³தே³ஸே விபாகா சத்தாரோ கந்தா⁴தி யஸ்மா கம்மஸமுட்டா²னாபி ரூபா விபாகா ந ஹொந்தி, தஸ்மா “விபாகா”தி வத்வா “சத்தாரோ கந்தா⁴”தி வுத்தங். ஏவங் அயங் பாளி அரூபத்⁴ம்மானஞ்சேவ விபாகபச்சயவஸேன ஆக²தா. பஞ்ஹாவாரே பன “விபாகாப்யாகதோ ஏகோ கந்தோ⁴ திண்ணங் கந்தா⁴னங் சித்தஸமுட்டா²னானஞ்ச ரூபானங் விபாகபச்சயேன பச்சயோ. படிஸந்தி⁴க்க²ணே விபாகாப்யாகதோ ஏகோ கந்தோ⁴ திண்ணன்னங் கந்தா⁴னங் கடத்தா ச ரூபானங் விபாகபச்சயேன பச்சயோ”தி ஆக²த்தா சித்தஸமுட்டா²னகம்மஸமுட்டா²னரூபானம்பி விபாகபச்சயோ லப்³ப⁴தி. இத்⁴ பன ஸாவஸேஸவஸேன தே³ஸனா கதாதி அயங் தாவெத்த² பாளிவண்ணனா. அயங் பன விபாகபச்சயோ விபாகபா⁴வேன ஜாதிதோ ஏகவிதோ⁴, பூ⁴மிபே⁴த²தோ காமாவசராதி³வஸேன சதுதா⁴ பி⁴ஜ்ஜீதி ஏவமெத்த² நானப்பகாரபே⁴த²தோ விஞ்ஞாதப்³போ³ வினிச்சயோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² காமாவசரரூபாவசரவிபாகோ அத்தனா ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மானங் பவத்தே சித்தஸமுட்டா²னரூபானங் படிஸந்தி⁴யங் கடத்தாரூபானஞ்ச விபாகபச்சயோ ஹொதி. அரூபாவசரவிபாகோ ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மானஞ்சேவ. லோகுத்தரவிபாகோ பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ச, சதுவோகாரே ஸம்பயுத்தக்²ந்தா⁴னஞ்சேவ விபாகபச்சயோ ஹொதி³ ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்³போ³ வினிச்சயோதி.

விபாகபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா.

15. ஆஹாரபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா

15. ஆஹாரபச்சயனித்³தே³ஸே கபுளிகாரோ ஆஹாரோதி சதுஸந்திஸமுட்டா²னே ரூபே ஓஜா ஆஹாரோ நாம. ஸோ பன யஸ்மா கபுளங் கரித்வா அஜ்ஜோஹரிதோவ ஆஹாரகிச்சங் கரோதி, ந ப³ஹி டி⁴தோ, தஸ்மா ஆஹாரோதி அவத்வா “கபுளிகாரோ ஆஹாரோ”தி வுத்தங். கபுளங் கரித்வா அஜ்ஜோஹரிதப்³வத்து³கத்தா வா கபுளிகாரோதி நாமமேதங் தஸ்ஸ. அரூபினோ ஆஹாராதி பஸ்ஸசேதனாவிஞ்ஞாணாஹாரா . தங்ஸமுட்டா²னானந்தி இதா⁴பி கம்மஸமுட்டா²னானி க²ஹிதானேவ. வுத்தஞ்ஹேதங் பஞ்ஹாவாரே - படிஸந்தி⁴க்க²ணே விபாகாப்யாகதா ஆஹாரா ஸம்பயுத்தகானங் கந்தா⁴னங் கடத்தா ச ரூபானங் ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோதி. அயங் தாவெத்த² பாளிவண்ணனா.

அயங் பன ஆஹாரபச்சயோ ஸங்கேபதோ கபுளிகாரோ ஆஹாரோ, பஸ்ஸோ, சேதனா, விஞ்ஞாணந்தி சத்தாரோவ த⁴ம்மா ஹொந்தி. தத்த² ட²பெத்வா கபுளிகாராஹாரங் ஸேஸா தயோ அரூபாஹாரா ஜாதிவஸேன குஸலாகுஸலவிபாககிரியபே⁴த²தோ சதுதா⁴ பி⁴ஜ்ஜீந்தி. புன பூ⁴மிபே⁴தே³ன குஸலோ சதுதா⁴, அகுஸலோ ஏகதா⁴, விபாகோ சதுதா⁴, கிரியா திதா⁴தி ஏவங் அனேகதா⁴ பி⁴ஜ்ஜீந்தி. கபுளிகாராஹாரோ பன ஜாதிதோ அப்யாகதோ, பூ⁴மிதோ காமாவசரோவாதி ஏவமெத்த² நானப்பகாரபே⁴த²தோ விஞ்ஞாதப்³போ³ வினிச்சயோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² சதுபூ⁴மகாபி தயோ குஸலாஹாரா பஞ்சவோகாரே அத்தனா ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ச ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோ, ட²பெத்வா பன ரூபாவசரங் அவஸேஸா ஆருப்பே ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மானஞ்சேவ ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோ. அகுஸலாஹாரேஸுபி ஏஸேவ நயோ. சதுபூ⁴மகவிபாகாஹாரா பன ஸப்³ப⁴த்த² ஸம்பயுத்தகானங் ஆஹாரபச்சயா ஹொந்தி. காமாவசரரூபாவசரவிபாகா பனெத்த² பஞ்சவோகாரே உப்பஜ்ஜமானா பவத்தே சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ படிஸந்தி⁴யங் கடத்தாரூபஸ்ஸாபி ஆஹாரபச்சயா ஹொந்தி. லோகுத்தரா பன சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸேவ,

ஆருப்பே உப்பன்னா ரூபஸ்ஸ பச்சயா ந ஹொந்தி. தேபூ⁴மகாபி தயோ கிரியாஹாரா பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா⁴னரூபஸ்ஸ ச, காமாவசராரூபாவசரா பன ஆருப்பே ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானஞ்சேவ ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோ . சதுஸந்ததிஸமுட்டா⁴னோ கபுளிகாராஹாரோ கிஞ்சாபி “இமஸ்ஸ காயஸ்ஸா”தி அவிஸேஸதோ வுத்தோ, விஸேஸதோ பனாயமெத்த² ஆஹாரஸமுட்டா⁴னரூபஸ்ஸ ஜனகோ சேவ அனுபாலகோ ச ஹுத்வா ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோ ஹொதி, ஸேஸதிஸந்ததிஸமுட்டா⁴னஸ்ஸ அனுபாலகோவ ஹுத்வா ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோ ஹொதீதி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்⁴போ³ வினிச்சயோதி.

ஆஹாரபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா.

16. இந்த்ரியபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா

16. இந்த்ரியபச்சயனித்³தே³ஸே சக்ஞந்த்ரியந்தி சக்ஞஸங்கா²தங் இந்த்ரியங். இந்த்ரியபச்சயேனாதி ஸயங் புரேஜாதோ ஹுத்வா அருபத⁴ம்மானங் உப்பாததோ பட்டா⁴ய யாவ ப⁴ங்கா³ இந்த்ரியபச்சயேன பச்சயோ ஹொதி. ஸோதிந்த்ரியாதீஸு³பி ஏஸேவ நயோ. அருபினோ இந்த்ரியாதி எத்த² அருபஜீவிதிந்த்ரியம்பி ஸங்கு³ஹிதங். தங்ஸமுட்டா⁴னானந்தி எத்த² ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ கடத்தாரூபம்பி ஸங்கு³ஹிதங். வுத்தஞ்ஹேதங் பஞ்ஹாவாரே - படிஸந்தி⁴க்க²ணே விபாகாப்யாகதா இந்த்ரியா ஸம்பயுத்தகானங் க²ந்தா⁴னங் கடத்தா ச ரூபானங் இந்த்ரியபச்சயேன பச்சயோதி. ஏவங் தாவெத்த² பாளிவண்ணனா வேதி³தப்⁴போ³.

அயங் பன இந்த்ரியபச்சயோ இத்திந்த்ரியபுரிஸிந்த்ரியவஜ்ஜானங் ஸமவீஸதியா இந்த்ரியானங் வஸேன டி²தோ. இத்திந்த்ரியபுரிஸிந்த்ரியானி ஹி கிஞ்சாபி இத்தி²லிங்கு³புரிஸிலிங்கா³தீனங் பீஜபூ⁴தானி, கலலாதி³காலே பன விஜ்ஜமானேஸு³பி தேஸு இத்தி²லிங்கு³புரிஸிலிங்கா³தீனங் அபா⁴வா தானி நேவ தேஸங், ந அஞ்ஞேஸங் இந்த்ரியபச்சயதங் ப²ரந்தி. இந்த்ரியபச்சயோ ஹி அத்தனோ விஜ்ஜமானக்க²ணே அவினிப்⁴ுத்தத⁴ம்மானங் இந்த்ரியபச்சயதங் அப²ரந்தோ நாம நத்தி², தஸ்மா தானி இந்த்ரியபச்சயா ந ஹொந்தி. யேஸங் பனேதானி பீஜபூ⁴தானி, தேஸங் தானி ஸுத்தந்திகபரியாயேன பகதாபனிஸஸயபா⁴வங் ப⁴ஜந்தி. இதி இந்த்ரியபச்சயோ ஸமவீஸதியா இந்த்ரியானங் வஸேன டி²தோதி வேதி³தப்⁴போ³. ஸோ ஜாதிதோ குஸலாகுஸலவிபாககிரியரூபவஸேன பஞ்சதா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி. தத்த² குஸலோ பூ⁴மிவஸேன சதுதா⁴, அகுஸலோ காமாவசரோவ விபாகோ சதுதா⁴வ கிரியாஸங்கா³தோ திதா⁴, ரூபங் காமாவசரமேவாதி ஏவங் அனேகதா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி ஏவங் தாவெத்த² நானப்பகாரபே⁴தோ விஞ்ஞாதப்⁴போ³ வினிச்சயோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² சதுபூ⁴மகோபி குஸலிந்த்ரியபச்சயோ பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா⁴னரூபஸ்ஸ ச இந்த்ரியபச்சயேன பச்சயோ, ததா² அகுஸலோ. ட²பெத்வா பன ரூபாவசரகுஸலங் அவஸேஸா குஸலாகுஸலா ஆருப்பே ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானஞ்சேவ இந்த்ரியபச்சயேன பச்சயோ. சதுபூ⁴மகோ விபாகிந்த்ரியபச்சயோ ஏகந்தேனேவ ஸம்பயுத்தகானங் இந்த்ரியபச்சயேன பச்சயோ. காமாவசரரூபாவசரா பனெத்த² பஞ்சவோகாரே உப்பஜ்ஜனதோ பவத்தே சித்தஸமுட்டா⁴னரூபஸ்ஸ, படிஸந்தி⁴யங் கடத்தாரூபஸ்ஸாபி இந்த்ரியபச்சயேன பச்சயா ஹொந்தி. லோகுத்தரா சித்தஸமுட்டா⁴னரூபஸ்ஸேவ. ஆருப்பே உப்பன்னா லோகுத்தரவிபாகா இந்த்ரியா ரூபஸ்ஸ பச்சயா ந ஹொந்தி. தேபூ⁴மகா கிரியிந்த்ரியா பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா⁴னரூபஸ்ஸ ச, காமாவசராரூபாவசரா பன ஆருப்பே ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானஞ்சேவ இந்த்ரியபச்சயதங் ப²ரந்தி. சக்ஞந்த்ரியாதீ³வஸேன ச²ப்³பி⁴தே⁴ ரூபிந்த்ரியே சக்ஞந்த்ரியங் குஸலாகுஸலவிபாகதோ ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் த்வின்னங் சக்ஞவிஞ்ஞாணானங், ஸோதிந்த்ரியாதீ³னி ததா²விதா⁴னஞ்ஞேவ ஸோதவிஞ்ஞாணாதீ³னங், ரூபஜீவிதிந்த்ரியங் அத்தனா ஸஹஜாதரூபானங் டி²திக்க²ணே இந்த்ரியபச்சயேன பச்சயோ. ஸஹஜாதபச்சயதா பன தஸ்ஸ நத்தீ²தி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்⁴போ³ வினிச்சயோதி.

இந்த்ரியபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா.

17. ஜானபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா

17. ஜானபச்சயனித்³தே³ஸே ஜானங்கா³னீதி த்விபஞ்சவிஞ்ஞாணவஜ்ஜேஸு ஸேஸசித்தேஸு உப்பன்னானி விதக்கவிசாரபீதிஸோமனஸ்ஸதோ³மனஸ்ஸுபெக்கா³சித்தேகக்³தாஸங்கா³தானி ஸத்த அங்கா³னி. பஞ்சன்னங் பன விஞ்ஞாணகாயானங் அபி⁴னிபாதமத்தத்தா தேஸு விஜ்ஜமானானிபி உபெக்கா³ஸு³க்து³க்கா³னி உபனிஜ்ஜானாகாரஸ்ஸ அபா⁴வதோ ஜானங்கா³னீதி ந உத்³த⁴டானி. தத்த² பச்சின்னத்தா பன ஸேஸாஹேதுகேஸு³பி ஜானங்கங் ந உத்³த⁴டமேவ. தங்ஸமுட்டா⁴னானந்தி இதா⁴பி கடத்தாரூபங் ஸங்கு³ஹிதந்தி வேதி³தப்⁴போ³. வுத்தஞ்ஹேதங் பஞ்ஹாவாரே - “படிஸந்தி⁴க்க²ணே விபாகாப்யாகதானி ஜானங்கா³னி ஸம்பயுத்தகானங் க²ந்தா⁴னங் கடத்தா ச ரூபானங் ஜானபச்சயேன பச்சயோ”தி. அயங் தாவெத்த² பாளிவண்ணனா. அயங் பன ஜானபச்சயோ ஸத்தன்னங் ஜானங்கா³னங் வஸேன டி²தோபி ஜாதிபே⁴தோ குஸலாகுஸலவிபாககிரியவஸேன சதுதா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி, புன பூ⁴மிவஸேன சதுதா⁴; ஏகதா⁴, சதுதா⁴, திதா⁴தி த்வாத்³ஸதா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி ஏவமெத்த² நானப்பகாரபே⁴தோ விஞ்ஞாதப்⁴போ³ வினிச்சயோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² சதுபூ⁴மகம்பி குஸலஜா²னங்கங் பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்த⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ச, ட²பெத்வா ரூபாவசரங் அவஸேஸங் ஆருப்பே ஸம்பயுத்த⁴ம்மானஞ்சேவ ஜா²னபச்சயேன பச்சயோ. அகுஸலேபி ஏஸேவ நயோ. காமாவசரரூபாவசரவிபாகங் பவத்தே ஸம்பயுத்த⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ச, படிஸந்தி⁴யங் ஸம்பயுத்த⁴ம்மானஞ்சேவ கடத்தாரூபஸ்ஸ ச, ஆருப்பவிபாகங் ஸம்பயுத்த⁴ம்மானஞ்சேவ, யஞ்ச ஆருப்பே லோகுத்தரவிபாகங் உப்பஜ்ஜதி, தஞ்ச. பஞ்சவோகாரே பன தங் சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸபி ஜா²னபச்சயேன பச்சயோ ஹோதி. தேபூ⁴மகம்பி கிரியஜா²னங்கங் பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்த⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ச. யங் பனெத்த² ஆருப்பே உப்பஜ்ஜதி, தங் ஸம்பயுத்த⁴ம்மானஞ்சேவ ஜா²னபச்சயேன பச்சயோதி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்போ³ வினிச்சயோதி.

ஜா²னபச்சயனித்தே³ஸவண்ணனா.

18. மக்³பச்சயனித்தே³ஸவண்ணனா

18. மக்³பச்சயனித்தே³ஸே மக்³ங்கா²னிதி அஹேதுகசித்துப்பாத²வஜ்ஜேஸு ஸேஸசித்தேஸு உப்பன்னானி பஞ்ஞா, விதக்கோ, ஸம்மாவாசாகம்மந்தாஜீவா, விரியங், ஸதி, ஸமாதி⁴, மிச்சா²தி³ட்டி², மிச்சா²வாசாகம்மந்தாஜீவாதி இமானி த்வாத²ஸங்கா²னி. மக்³ஸு² பன ஹேதுபச்சி³மகத்தா அஹேதுகசித்தேஸு மக்³ங்கா²னி ந உத்த⁴டானி. தங்ஸமுட்டா²னானந்தி இதா⁴பி கடத்தாரூபங் ஸங்க²ஹிதமேவ. வுத்தஞ்ஹேதங் பஞ்ஞாவாரே - “படிஸந்தி⁴க்க²னே விபாகாப்யாகதானி மக்³ங்கா²னி ஸம்பயுத்தகானங் கந்தா⁴னங் கடத்தா ச ரூபானங் மக்³பச்சயேன பச்சயோ”தி. அயங் தாவெத்த² பானிவண்ணனா.

அயங் பன மக்³பச்சயோ த்வாத²ஸன்னங் மக்³ங்கா²னங் வஸேன டி⁴தோபி ஜாதிபே⁴த²தோ குஸலாதி³வஸேன சதுதா⁴, குஸலாதி³ஞ்ச காமாவசராதி³பூ⁴மிபே⁴த²தோ த்வாத²ஸதா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி³ ஏவமெத்த² நானப்பகாரபே⁴த²தோ விஞ்ஞாதப்போ³ வினிச்சயோ . ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² சதுபூ⁴மகம்பி குஸலமக்³ங்கங் பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்த⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ச, ட²பெத்வா ரூபாவசரங் அவஸேஸங் ஆருப்பே ஸம்பயுத்த⁴ம்மானஞ்சேவ மக்³பச்சயேன பச்சயோதி ஸப்ப³ங் ஜா²னபச்சயே விய வித்தா²ரேதப்ப³ந்தி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்போ³ வினிச்சயோதி.

மக்³பச்சயனித்தே³ஸவண்ணனா.

19. ஸம்பயுத்தபச்சயனித்தே³ஸவண்ணனா

19. ஸம்பயுத்தபச்சயனித்தே³ஸே பானி உத்தானத்தா² ஏவ. அயங் பன ஸம்பயுத்தபச்சயோ நாம ஸங்கே²பதோ ஸப்பே³பி அருபினோ கந்தா⁴. பபே⁴த²தோ பனேஸ ஜாதிதோ குஸலாதி³னங், பூ⁴மிதோ ச காமாவசராதி³னங் வஸேன அனேகதா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி³ ஏவமெத்த² நானப்பகாரபே⁴த²தோ விஞ்ஞாதப்போ³ வினிச்சயோ. ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² சதுபூ⁴மகேஸு²பி குஸலக்க²ந்தே⁴ஸு ஏகோ கந்தோ⁴ திண்ணங் கந்தா⁴னங், தயோ ஏகஸ்ஸ, த்வே த்விண்ணந்தி ஏவங் ஸப்பே³பி அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸம்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. அகுஸலவிபாககிரியக்க²ந்தே⁴ஸு²பி ஏஸேவ நயோதி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்போ³ வினிச்சயோதி.

ஸம்பயுத்தபச்சயனித்தே³ஸவண்ணனா.

20. விப்பயுத்தபச்சயனித்தே³ஸவண்ணனா

20. விப்பயுத்தபச்சயனித்தே³ஸே ரூபினோ த⁴ம்மா அருபீனந்தி இதங் தாவ ஹத்யவத்து²னோ சேவ சக்குந்த³ரியாதி³ஞ்ச வஸேன வேதி³தப்ப³ங். ரூபத⁴ம்மேஸு ஹி ஏதேயேவ ச² கொட்டா²ஸா அருபக்க²ந்தா⁴னங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயா ஹொந்தி. ரூபாயதனாத²யோ பன ஆரம்மணத⁴ம்மா கிஞ்சாபி விப்பயுத்த⁴ம்மா, விப்பயுத்தபச்சயா பன ந ஹொந்தி. கிங் காரணா? ஸம்பயோகா³ஸங்காய அபா⁴வதோ. அருபினோ ஹி கந்தா⁴ சக்கா²தி³னங் வத்து²னங் அப்ப³ந்தரதோ நிக்க²மந்தா விய உப்பஜ்ஜந்தி. தத்த² ஆஸங்கா ஹொதி - “கிங் நு கோ² ஏதே ஏதேஹி ஸம்பயுத்தா, உதா²ஹு விப்பயுத்தா”தி. ஆரம்மணத⁴ம்மா பன வத்து²னிஸ்ஸயேன உப்பஜ்ஜமானானங் ஆரம்மணமத்தா ஹொந்தி² நத்தி² தேஸு ஸம்பயோகா³ஸங்கா. இதி ஸம்பயோகா³ஸங்காய அபா⁴வதோ ந தே விப்பயுத்தபச்சயா. ஹத்யவத்து²ஆதி³ஸு ஏவ பனாயங் விப்பயுத்தபச்சயதா வேதி³தப்ப³ங். வுத்தம்பி சேதங் பஞ்ஞாவாரே - வத்து² குஸலானங் கந்தா⁴னங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. வத்து² அகுஸலானங் கந்தா⁴னங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. சக்காயதனங் சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. ஸோத... கா⁴ன... ஜிவ்ஹா... காயாயதனங் காயவிஞ்ஞாணஸ்ஸ விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. வத்து² விபாகாப்யாகதானங் கிரியாப்யாகதானங் கந்தா⁴னங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோதி.

அருபினோ த⁴ம்மா ரூபீனந்தி இதங் பன சதுன்னங் கந்தா⁴னங் வஸேன வேதி³தப்ப³ங். அருபத⁴ம்மேஸு ஹி சத்தாரோ கந்தா⁴வ ஸஹஜாதபுரேஜாதானங் ரூபத⁴ம்மானங் விப்பயுத்தபச்சயா ஹொந்தி, நிப்பா³னங் பன அருபம்பி ஸமானங் ரூபஸ்ஸ விப்பயுத்தபச்சயோ ந ஹொதி. “சதுஹி ஸம்பயோகோ³ சதுஹி விப்பயோகோ³தி ஹி வுத்தங். இதி சதுன்னங் அருபக்க²ந்தா⁴னங்யேவ விப்பயுத்தபச்சயதா வேதி³தப்ப³ங். வுத்தம்பி சேதங் பஞ்ஞாவாரே - ஸஹஜாதா குஸலா கந்தா⁴ சித்தஸமுட்டா²னானங் ரூபானங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. பச்சா²ஜாதா குஸலா கந்தா⁴

புரேஜாதஸ்ஸ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. படிஸந்தி⁴க்கணே விபாகாப்யாகதா கந்தா⁴ கடத்தாருபானங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ, கந்தா⁴ வத்துஸ்ஸாதி. ஏவங் தாவெத்த² பாளிவண்ணனா வேதி³தப்பா³.

அயங் பன விப்பயுத்தபச்சயோ நாம ஸங்கேபதோ பஞ்சவோகாரப⁴வே வத்தமானா ரூபாரூபத⁴ம்மா. தேஸு ரூபங் வத்து²னோ சக்கா²தீனஞ்ச வஸேன ச²தா⁴ பி⁴ன்னங், அருபங் பஞ்சவோகாரப⁴வே உப்பன்னகுஸலாகுஸலவிபாககிரியவஸேன சதுதா⁴ பி⁴ன்னங். தஸ்ஸ பூ⁴மிதோ காமாவசராதி³வஸேன சதுதா⁴, ஏகதா⁴, திதா⁴, திதா⁴தி ஏகத³ஸதா⁴ பே⁴தோ³ ஹோதி. ஆருப்பவிபாக்குஹி விப்பயுத்தபச்சயோ ந ஹோதி³தி ஏவமெத்த² நானப்பகாரபே⁴த³தோ விஞ்ஞாதப்போ³ வினிச்ச²யோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² பஞ்சவோகாரப⁴வே உப்பன்னங் சதுபூ⁴மகம்பி குஸலங் அகுஸலஞ்ச அத்தனா ஸமுட்டா²பிதசித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ஸஹஜாதவிப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ ஹோதி. உப்பாதுக்கணங் பன அதிக்மித்வா டி²திக்கணங் பத்தஸ்ஸ புரேஜாதஸ்ஸ சதுஸமுட்டா²னிகதிஸமுட்டா²னிகரூபகாயஸ்ஸ பச்சா²ஜாதவிப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ ஹோதி. எத்த² ச திஸமுட்டா²னிககாயோதி ஆஹாரஸமுட்டா²னஸ்ஸ அபா⁴வதோ ப்ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜாதீனங் காயோ வேதி³தப்போ³. காமாவசரரூபாவசரவிபாகங் பன பவத்தே சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ, படிஸந்தி⁴யங் கடத்தாருபஸ்ஸ ச ஸஹஜாதவிப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ ஹோதி. லோகுத்தரவிபாகங் சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸேவ. திவித⁴ம்பி பனேதங் புரேஜாதஸ்ஸ சதுஸமுட்டா²னிகதிஸமுட்டா²னிககாயஸ்ஸ பச்சா²ஜாதவிப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. தேபூ⁴மகம்பி கிரியங் சித்தஸமுட்டா²னஸ்ஸ ஸஹஜாதவிப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ, புரேஜாதஸ்ஸ சதுஸமுட்டா²னிகதிஸமுட்டா²னிககாயஸ்ஸ பச்சா²ஜாதவிப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. ச²தா⁴ டி²தேஸு பன ரூபேஸு வத்து²ரூபங் படிஸந்தி⁴க்கணே காமாவசரரூபாவசரவிபாகானங் ஸஹஜாதவிப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ, பவத்தே உப்பஜ்ஜமானானங் சதுபூ⁴மககுஸலானங் அகுஸலானங் த்விபஞ்சவிஞ்ஞாணவஜ்ஜானங் தேபூ⁴மகவிபாகானங் தேபூ⁴மககிரியானஞ்ச புரேஜாதவிப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ. சக்காயதனாதீனி சக்கு²விஞ்ஞாணாதீனங் புரேஜாதவிப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோதி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாதப்போ³ வினிச்ச²யோதி.

விப்பயுத்தபச்சயனித்³தேஸவண்ணனா.

21. அத்தி²பச்சயனித்³தேஸவண்ணனா

21. அத்தி²பச்சயனித்³தேஸே சத்தாரோ கந்தா⁴திஆதி³ஹி ஸஹஜாதவஸேன அத்தி²பச்சயோ நித்தி³ட்டோ². சக்காயதனந்திஆதி³ஹி புரேஜாதவஸேன. யங் ரூபங் நிஸ்ஸாயாதி எத்த² ஸஹஜாதபுரேஜாதவஸேன அத்தி²பச்சயோ நித்தி³ட்டோ². ஏவமயங் பாளி ஸஹஜாதபுரேஜாதானஞ்ஞேவ அத்தி²பச்சயானங் வஸேன ஆக²தா. பஞ்ஹாவாரே பன ஸஹஜாதங், புரேஜாதங், பச்சா²ஜாதங், ஆஹாரங், இந்த்³ரியந்தி இமேஸங் வஸேன ஆக²தத்தா பச்சா²ஜாதஆஹாரிந்த்³ரியவஸேனாபி அத்தி²பச்சயோ லப்ப⁴தி. இத⁴ பன ஸாவஸேஸவஸேன தேஸுனா கதாதி அயங் தாவெத்த² பாளிவண்ணனா.

அயங் பன அத்தி²பச்சயோ நாம து³விதோ⁴ - அஞ்ஞமஞ்ஞதோ, ந அஞ்ஞமஞ்ஞதோ. தத்த² அஞ்ஞமஞ்ஞங் திவித⁴ங் - அருபங் அருபேன, ரூபங் ரூபேன, ரூபாரூபங் ரூபாரூபேன. “சத்தாரோ கந்தா⁴ அருபினோ”தி எத்த² ஹி ஸப்ப³சித்துப்பத்திவஸேன அருபங் அருபேன வுத்தங். “சத்தாரோ மஹாபூ⁴தா”தி எத்த² ஸப்ப³ஸந்திவஸேன ரூபங் ரூபேன. “ஓக்கந்திக்கணே நாமரூப”ந்தி எத்த² படிஸந்தி⁴கந்தா⁴னஞ்சேவ வத்து²னோ ச வஸேன ரூபாரூபங் ரூபாரூபேன வுத்தங். ந அஞ்ஞமஞ்ஞம்பி திவித⁴ங் - “அருபங் ரூபஸ்ஸ, ரூபங் ரூபஸ்ஸ, ரூபங் அருபஸ்ஸ சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா”தி எத்த² ஹி பஞ்சவோகாரவஸேன அருபங் ரூபஸ்ஸ வுத்தங். “மஹாபூ⁴தா உபாதா²ரூபான”ந்தி எத்த² ஸப்ப³ஸந்திவஸேன ரூபங் ரூபஸ்ஸ. “சக்காயதனங் சக்கு²விஞ்ஞாணதா⁴துயா”திஆதி³ஸு வத்தா²ரம்மணவஸேன ரூபங் அருபஸ்ஸ அத்தி²பச்சயோதி வுத்தங்.

அபிசேஸ அத்தி²பச்சயோ நாம ஸங்கேபதோ க்ணத்தயப்பத்தங் நாமஞ்சேவ ரூபஞ்ச, வத்தமானா பஞ்சக்கந்தா⁴திபி வத்துங் வட்டதி. ஸோ ஜாதிபே⁴த³தோ குஸலாகுஸலவிபாககிரியரூபவஸேன பஞ்சதா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி. தத்த² குஸலோ ஸஹஜாதபச்சா²ஜாதவஸேன து³விதோ⁴ ஹோதி, ததா² அகுஸலோ விபாககிரியஸங்கா²தோ ச. தேஸு குஸலோ காமாவசராதி³பே⁴தேன சதுதா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி, அகுஸலோ காமாவசரோவ விபாகோ சதுபூ⁴மகோ, கிரியாஸங்கா²தோ திபூ⁴மகோ. ரூபஸங்கா²தோ அத்தி²பச்சயோ காமாவசரோவ. ஸோ பன ஸஹஜாதபுரேஜாதவஸேன து³விதோ⁴. தத்த² பஞ்ச வத்து²னி ஆரம்மணானி ச புரேஜாதானேவ, ஹதயவத்து² ஸஹஜாதங் வா ஹோதி புரேஜாதங் வா. பஞ்ஹாவாரே பன ஆக²தோ ஆஹாரோ இந்த்³ரியஞ்ச ஸஹஜாதாதி³பே⁴த³ங் ந லப⁴தீதி ஏவமெத்த² நானப்பகாரபே⁴த³தோ விஞ்ஞாதப்போ³ வினிச்ச²யோ.

ஏவங் பி⁴ன்னே பனெத்த² சதுபூ⁴மககுஸலோபி ஸஹஜாதோ அத்தி²பச்சயோ பஞ்சவோகாரே “ஏகோ கந்தோ⁴ திண்ணன்னங் கந்தா⁴ன”ந்திஆதி³னா நயேன அஞ்ஞமஞ்ஞங் கந்தா⁴னஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ச ட²பெத்வா பன ரூபாவசரகுஸலங் அவஸேஸோ ஆருப்பே ஸம்பயுத்தக்கந்தா⁴னஞ்ஞேவ ஸஹஜாதகுஸலோ அத்தி²பச்சயேன பச்சயோ ஹோதி. சதுபூ⁴மகோ பனேஸ பஞ்சவோகாரே சதுஸமுட்டா²னிகதிஸமுட்டா²னிககாயஸ்ஸ பச்சா²ஜாதோ குஸலோ அத்தி²பச்சயேன பச்சயோ ஹோதி. அகுஸலோபி ஏஸேவ நயோ. ஸோபி ஹி பஞ்சவோகாரே ஸம்பயுத்தக்கந்தா⁴னஞ்ஞேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ச, சதுவோகாரே ஸம்பயுத்தக்கந்தா⁴னஞ்ஞேவ

ஸஹஜாதாகுஸலோ அத்திபச்சயேன பச்சயோ. பஞ்சவோகாரே சதுஸமுட்டாநிகதிஸமுட்டாநிககாயஸ்ஸ பச்சாஜாதாகுஸலோ அத்திபச்சயேன பச்சயோ.

விபாகதோ பன காமாவசரரூபாவசரோ அத்திபச்சயோ நியமேனேவ படிஸந்தி⁴க்க²ணே கந்தா⁴னஞ்சேவ கடத்தாரூபஸ்ஸ ச ஸஹஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ. பவத்தே பன ஸம்பயுத்தக்கந்தா⁴னஞ்சேவ சித்தஸமுட்டாநரூபஸ்ஸ ச ஸஹஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ, டி²திப்பத்தஸ்ஸ சதுஸமுட்டாநிகதிஸமுட்டாநிககாயஸ்ஸ பச்சாஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ. அரூபாவசரவிபாகோ பன ஆருப்பே உப்பன்னலோகுத்தரவிபாகோ ச அத்தனா ஸம்பயுத்தக்கந்தா⁴னஞ்சேவ ஸஹஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ. பஞ்சவோகாரே லோகுத்தரவிபாகோ ஸம்பயுத்தக்கந்தா⁴னஞ்சேவ சித்தஸமுட்டாநரூபஸ்ஸ ச ஸஹஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ, சதுஸமுட்டாநிகதிஸமுட்டாநிககாயஸ்ஸ பச்சாஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ. கிரியதோ ரூபாவசரோ அத்திபச்சயோ ஸம்பயுத்தக்கந்தா⁴னஞ்சேவ சித்தஸமுட்டாநரூபஸ்ஸ ச ஸஹஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ, சதுஸமுட்டாநிகதிஸமுட்டாநிககாயஸ்ஸ பச்சாஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ. காமாவசரரூபாவசரோ பன ஆருப்பே ஸம்பயுத்தக்கந்தா⁴னஞ்சேவ, பஞ்சவோகாரே சித்தஸமுட்டாநரூபஸ்ஸாபி ஸஹஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ, சதுஸமுட்டாநிகதிஸமுட்டாநிககாயஸ்ஸ பச்சாஜாதத்தி² பச்சயேன பச்சயோ.

ரூபஸங்காதோ பன அத்திபச்சயோ ஸஹஜாதோ, புரேஜாதோ, ஆஹாரோ, இந்த்³ரியந்தி சதுப்³பி³தோ⁴. தத்த² ஸஹஜாதரூபத்திபச்சயோ சதுஸமுட்டாநவஸேன சதுதா⁴ டி²தோ. தத்த² கம்மஸமுட்டாநோ ஏகங் மஹாபூ⁴தங் திண்ணன்னங் மஹாபூ⁴தானங், தீணி ஏகஸ்ஸ, த்வே த்வின்னங், மஹாபூ⁴தா உபாதா³ரூபானந்தி ஏவங் ஸஹஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ ஹோதி. படிஸந்தி⁴க்க²ணே வத்து²ரூபங் காமாவசரரூபாவசரவிபாகக்கந்தா⁴னங் ஸஹஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ ஹோதி. தேஸம்பி திஸமுட்டாநிகரூபங் ஏகங் மஹாபூ⁴தங் திண்ணன்னங் மஹாபூ⁴தானங், தீணி ஏகஸ்ஸ, த்வே த்வின்னங், மஹாபூ⁴தா உபாதா³ரூபானந்தி ஏவங் ஸஹஜாதத்திபச்சயேன பச்சயோ ஹோதி. புரேஜாதத்திபச்சயோ பன வத்து²புரேஜாதஆரம்மணபுரேஜாதவஸேன து³விதோ⁴ ஹோதி. ஸோ து³விதோ⁴பி ஹெட்டா² புரேஜாதபச்சயே வுத்தனயேனேவ யோஜேத்ப்³போ³. ஆஹாரத்திபச்சயோபி ஹெட்டா² கப்³ளிகாராஹாரபச்சயே யோஜிதனயேனேவ யோஜேத்ப்³போ³. இத⁴ பனேஸ அத்தனோ அநிருத்த⁴க்க²ணே பச்சயபா⁴வேன அத்திபச்சயோதி வுத்தோ. ரூபஜீவிதிந்த்³ரியம்பி ஹெட்டா² இந்த்³ரியபச்சயே ரூபஜீவிதிந்த்³ரியயோஜனாயங் வுத்தனயேனேவ யோஜேத்ப்³பங். இத⁴ பனேதம்பி அத்தனோ அநிருத்த⁴க்க²ணேயேவ பச்சயபா⁴வேன அத்திபச்சயோதி வுத்தந்தி ஏவமெத்த² பச்சயுப்பன்னதோபி விஞ்ஞாத்ப்³போ³ வினிச்சயோதி.

அத்திபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா.

22. நத்திபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா

22. நத்திபச்சயனித்³தே³ஸே ஸமனந்தரனிருத்தா⁴தி அஞ்ஞேன சித்துப்பாதே³ன அனந்தரிகா ஹுத்வா ஸமனந்தரனிருத்தா⁴. படுப்பன்னானந்தி பச்சுப்பன்னானங். இமினா நத்திபச்சயஸ்ஸ ஓகாஸதா³னட்டே³ன நத்திபச்சயபா⁴வங் ஸாதே⁴தி. புரிமேஸு³ ஹி நிரோத⁴வஸேன பச்சி³மானங் பவத்தனோகாஸங் அதெ³ந்தேஸு³ தேஸங் படுப்பன்னபா⁴வோ ந ஸியாதி அயமெத்த² பாளிவண்ணனா. ஸேஸங் ஸப்³பங் அனந்தரபச்சயே வுத்தனயேனேவ வேதி³த்ப்³பங். பச்சயலக்க²ணமேவ ஹெத்த² நானங், பச்சயானங் பன பச்சயுப்பன்னானஞ்ச நானாகரணங் நத்தி². கேவலங் பன தத்த² “சக்கு³விஞ்ஞாணதா⁴து தங்ஸம்பயுத்தகா ச த⁴ம்மா மனோதா⁴துயா³திஆதி³னா நயேன பச்சயா ச பச்சயுப்பன்னா ச ஸரூபதோ து³ஸ்ஸிதா. இத⁴ பன “ஸமனந்தரனிருத்தா⁴ சித்தசேதலிகா த⁴ம்மா படுப்பன்னானங் சித்தசேதலிகானங் த⁴ம்மான³ந்தி ஸப்³போ³பி தே நிரோது⁴ப்பாத³வஸேன ஸாமஞ்ஞதோ து³ஸ்ஸிதாதி.

நத்திபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா.

23. விகுதபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா

23. விகுதபச்சயனித்³தே³ஸே ஸமனந்தரவிகுதாதி ஸமனந்தரமேவ விகுதா. இமினா விகுதபச்சயஸ்ஸ விகுச்சு³மானபா⁴வேனேவ பச்சயபா⁴வங் து³ஸ்ஸேதி. இதி நத்திபச்சயஸ்ஸ ச இமஸ்ஸ ச ப்யஞ்ஜனமத்தேயேவ நானத்தங், ந அத்தே²தி.

விகுதபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா.

24. அவிகுதபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா

24. அவிகுதபச்சயனித்³தே³ஸே சத்தாரோ கந்தா⁴திஆதி³னங் ஸப்³பாகாரேன அத்திபச்சயனித்³தே³ஸே வுத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³த்ப்³போ³. இமஸ்ஸபி ஹி பச்சயஸ்ஸ அத்திபச்சயேன ஸத்தி³ங் ப்யஞ்ஜனமத்தேயேவ நானத்தங், ந அத்தே²தி.

அவிகுதபச்சயனித்³தே³ஸவண்ணனா.

பச்சயனித்³தே³ஸபகிண்ணகவினிச்சயகதா²

இதாஂனி ஏவங் உத்தேஸனித்தேஸ்தோ த்ஸஸிதேஸு இமேஸு சதுவீஸதியா பச்சயேஸு ஞாணசாரஸஸ விஸதுபாஂவத்தங் அனேகதஂம்மானங் ஏகபச்சயபாஂவதோ, ஏகதஂம்மஸ்ஸ அனேகபச்சயபாஂவதோ, ஏகபச்சயஸ்ஸ அனேகபச்சயபாஂவதோ, பச்சயஸபாஂகதோ, பச்சயவிஸபாஂகதோ, யுகளகதோ, ஜனகாஜனகதோ, ஸப்பட்டாநிகாஸப்பட்டாநிகதோ, ரூபங் ரூபஸ்ஸாதிஆதிவிஂகப்பதோ, பஂவபேஂததோதி இமேஸங் த்ஸன்னங் பதாஂநங் வஸேன பகிண்ணகவினிச்சயோ வேதிதப்போ. தத்த அனேகதஂம்மானங் ஏகபச்சயபாஂவதோதி ஏதேஸு ஹி ட்பெத்வா கம்மபச்சயங் அவஸேஸேஸு தேவீஸதியா பச்சயேஸு அனேகதஂம்மா ஏகதோ பச்சயா ஹொந்தி. கம்மபச்சயோ பன ஏகோ சேதனாதஂம்மோயேவாதி ஏவங் தாவெத்த அனேகதஂம்மானங் ஏகபச்சயபாஂவதோ வினிச்சயோ வேதிதப்போ.

ஏகதஂம்மஸ்ஸ அனேகபச்சயபாஂவதோதி ஹேதுபச்சயே தாவ அமோஹொ ஏகோ தஂம்மோ. ஸொ புரேஜாதகம்மாஹாரஜாஂபச்சயோவ ந ஹொதி, ஸேஸானங் வீஸதியா பச்சயானங் வஸேன பச்சயோ ஹொதி. அலொபாஂதோஸா இந்த்ரியமக்ஂபச்சயாபி ந ஹொந்தி, ஸேஸானங் அட்டாரஸன்னங் பச்சயானங் வஸேன பச்சயா ஹொந்தி. லொபஂமொஹா விபாகபச்சயாபி ந ஹொந்தி, ஸேஸானங் ஸத்தரஸன்னங் பச்சயானங் வஸேன பச்சயா ஹொந்தி. தோஸொ அதிஂபதிபச்சயோபி ந ஹொதி, ஸேஸானங் ஸொளஸன்னங் பச்சயானங் வஸேன பச்சயோ ஹொதி. ஆரம்மணபச்சயே ரூபாயதனங் சக்ஂவிஞ்ஞாணதாஂதுயா ஆரம்மணபுரேஜாதத்திஅவிஂதவஸேன சதுதாஂ பச்சயோ; ததா மனொதாஂதுயா அஹேதுகமனொவிஞ்ஞாணதாஂதுயா ச. ஸஹேதுகாய பன ஆரம்மணாதிஂபதிஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸேனாபி பச்சயோ ஹொதி. இமினா நயேன ஸப்பேஸங் ஆரம்மணபச்சயதஂம்மானங் அனேகபச்சயபாஂவொ வேதிதப்போ.

அதிஂபதிபச்சயே ஆரம்மணாதிஂபதினொ ஆரம்மணபச்சயே வுத்தனயேனேவ அனேகபச்சயபாஂவொ வேதிதப்போ. ஸஹஜாதாதிஂபதீஸு வீமங்ஸா அமொஹஹேது விய வீஸதிதாஂ பச்சயோ ஹொதி. சந்தோ ஹேதுபுரேஜாதகம்மாஹாரஜாஂபச்சயோவ இந்த்ரியஜாஂமக்ஂபச்சயோ ந ஹொதி, ஸேஸானங் ஸத்தரஸன்னங் பச்சயானங் வஸேன பச்சயோ ஹொதி. சித்தங் ஹேதுபுரேஜாதகம்மஜாஂமக்ஂபச்சயோ ந ஹொதி, ஸேஸானங் ஏகனவீஸதியா பச்சயானங் வஸேன பச்சயோ ஹொதி. விரியங் ஹேதுபுரேஜாதகம்மாஹாரஜாஂபச்சயோ ந ஹொதி, ஸேஸானங் ஏகனவீஸதியா வஸேன பச்சயோ ஹொதி.

அனந்தரபச்சயே "சக்ஂவிஞ்ஞாணதாஂது"திஆதினா நயேன வுத்தேஸு சதுஸு கந்தேஸு வேதனாக்கந்தோஂ ஹேதுபுரேஜாதகம்மாஹாரமக்ஂபச்சயோ ந ஹொதி, ஸேஸானங் ஏகனவீஸதியா வஸேன பச்சயோ ஹொதி. ஸஞ்ஞாக்கந்தோஂ இந்த்ரியஜாஂபச்சயோபி ந ஹொதி, ஸேஸானங் ஸத்தரஸன்னங் வஸேன பச்சயோ ஹொதி. ஸங்கார்க்கந்தோஂ ஹேது ஹேதுபச்சயே வுத்தனயேன, சந்த்விரியானி அதிஂபதிபச்சயே வுத்தனயேனேவ பச்சயா ஹொந்தி. பஸஸொ ஹேதுபுரேஜாதகம்மஇந்த்ரியஜாஂமக்ஂபச்சயோ ந ஹொதி, ஸேஸானங் அட்டாரஸன்னங் வஸேன பச்சயோ ஹொதி. சேதனா ஹேதுபுரேஜாதஇந்த்ரியஜாஂமக்ஂபச்சயோ ந ஹொதி. ஸேஸானங் ஏகனவீஸதியா வஸேன பச்சயோ ஹொதி. விதக்கொ ஹேதுபுரேஜாதகம்மாஹாரிந்த்ரியபச்சயோ ந ஹொதி, ஸேஸானங் ஏகனவீஸதியா வஸேன பச்சயோ ஹொதி. விசாரொ மக்ஂபச்சயோபி ந ஹொதி, ஸேஸானங் அட்டாரஸன்னங் வஸேன பச்சயோ ஹொதி. பீதி தேஸஞ்ஞேவ வஸேன பச்சயோ ஹொதி. சித்தேகக்ஂதா ஹேதுபுரேஜாதகம்மாஹாரபச்சயோ ந ஹொதி, ஸேஸானங் வீஸதியா வஸேன பச்சயோ ஹொதி. ஸத்தாஂ ஹேதுபுரேஜாதகம்மாஹாரஜாஂமக்ஂபச்சயோ ந ஹொதி, ஸேஸானங் அட்டாரஸன்னங் வஸேன பச்சயோ ஹொதி. ஸதி தேஹி சேவ மக்ஂபச்சயேன சாதி ஏகனவீஸதியா வஸேன பச்சயோ ஹொதி. ஜீவிதிந்த்ரியங் ஸத்தாஂய வுத்தானங் அட்டாரஸன்னங் வஸேன பச்சயோ ஹொதி. ஹிரொத்தப்பங் ததொ இந்த்ரியபச்சயங் அபனெத்வா ஸேஸானங் ஸத்தரஸன்னங் வஸேன பச்சயோ ஹொதி. ததா காயபஸ்ஸத்தாஂதீனி யுகளகானி, யேவாபனகேஸு அதிஂமொக்கமனஸிகாரதத்ரமஜ்ஜத்ததா கருணாமுத்தி ச. விரதியொ பன தேஹி சேவ மக்ஂபச்சயேன சாதி அட்டாரஸதாஂ பச்சயா ஹொந்தி. மிச்சாதிட்டி ததொ விபாகபச்சயங் அபனெத்வா ஸத்தரஸதாஂ, மிச்சாவாசாகம்மந்தாஜீவா தேஹி சேவ கம்மாஹாரபச்சயேஹி சாதி ஏகனவீஸதிதாஂ. அஹிரிகங் அனொத்தப்பங் மானொ தினங் மித்தஂங் உத்தஂச்சந்தி இமே ஹேதுபுரேஜாதகம்மவிபாகாஹாரிந்த்ரியஜாஂமக்ஂபச்சயா ந ஹொந்தி. ஸேஸானங் பன ஸொளஸன்னங் பச்சயானங் வஸேன பச்சயா ஹொந்தி. விசிகிச்சாஇஸ்ஸாமச்சரியகுஞ்சானி ததொ அதிஂபதிபச்சயங் அபனெத்வா பன்னரஸதாஂ விஞ்ஞாணக்கந்தஂஸ்ஸ. அதிஂபதிபச்சயே வுத்தனயேனேவ அனேகபச்சயபாஂவொ வேதிதப்போ. ஸமனந்தரபச்சயேபி ஏஸேவ நயொ.

ஸஹஜாதபச்சயே சதுஸு தாவ கந்தேஸு ஏகேகஸ்ஸ தஂம்மஸ்ஸ அனேகபச்சயபாஂவொ வுத்தனயேனேவ வேதிதப்போ. சத்தாரி மஹாபூஂதானி ஆரம்மணஆரம்மணாதிஂபதிஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயஉபனிஸ்ஸயபுரேஜாதத்திஅவிஂதவஸேன நவதாஂ பச்சயா ஹொந்தி. ஹத்யவத்து தேஸஞ்சேவ விப்பயுத்தஸ்ஸ ச வஸேன த்ஸதாஂ பச்சயோ ஹொதி. அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயே அபுப்பங் நத்தி. நிஸ்ஸயபச்சயே சக்காயதனாதீனி ஆரம்மணஆரம்மணாதிஂபதினிஸ்ஸயஉபனிஸ்ஸயபுரேஜாதஇந்த்ரியவிப்பயுத்தத்திஅவிஂதவஸேன நவதாஂ பச்சயா ஹொந்தி. உபனிஸ்ஸயே அபுப்பங் நத்தி. புரேஜாதபச்சயே ரூபஸத்தஂந்தஂரஸாயதனானி ஆரம்மணஆரம்மணாதிஂபதிஉபனிஸ்ஸயபுரேஜாதத்திஅவிஂதவஸேன சதாஂ பச்சயா ஹொந்தி. எத்தகமேவெத்த அபுப்பங். பச்சாஜாதாதீஸு அபுப்பங் நத்தி. ஆஹாரபச்சயே கபளீகாராஹாரொ ஆரம்மணஆரம்மணாதிஂபதிஉபனிஸ்ஸயஆஹாரத்திஅவிஂதவஸேன சதாஂ பச்சயோ ஹொதி. இந்த்ரியாதீஸு அபுப்பங் நத்தி. ஏவமெத்த ஏகதஂம்மஸ்ஸ அனேகபச்சயபாஂவதொபி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

ஏகபச்சயஸ்ஸ அனேகபச்சயபா⁴வதோதி ஹேதுபச்சயாதீ³ஸ்ஸ யஸ்ஸ கஸ்ஸசி ஏகஸ்ஸ பச்சயஸ்ஸ யேனாகாரேன யேனத்தே²ன யோ பச்சயுப்பன்னானங் பச்சயோ ஹோதி, தங் ஆகாரங் தங் அத்த²ங் அவிஜஹந்தோவ அஞ்ஞேஹிபி யேஹாகாரேஹி யேஹி அத்தே²ஹி ஸோ தஸ்மிஞ்ஞேவ க³ணே தேஸங் த⁴ம்மானங் அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி, ததோ அனேகபச்சயபா⁴வதோ தஸ்ஸ வினிச்ச³யோ வேதி³தப்போ³தி அத்தோ². ஸெய்யதி³தங் - அமோஹோ ஹேதுபச்சயோ, ஸோ ஹேதுபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ அதி⁴பதிஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயவிபாகஇந்த³ரியமக்³ஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தஅத்தி²அவிக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி ஏகாத³ஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. அலோபா⁴தோ³ஸா ததோ அதி⁴பதிஇந்த³ரியமக்³பச்சயே தயோ அபனெத்வா ஸேஸானங் வஸேன அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சந்தி. இத்²ங் விபாகஹேது³ஸயேவ லப்³ப⁴தி, குஸலகிரியேஸு பன விபாகபச்சயதா பரிஹாயதி. லோப⁴தோ³ஸமோஹா தே தயோ விபாகஞ்சாதி சத்தாரோ அபனெத்வா ஸேஸானங் வஸேன அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சந்தி.

ஆரம்மணபச்சயோ தங் ஆரம்மணபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தங்யேவ ஆரம்மணாதி⁴பதினிஸ்ஸயஉபனிஸ்ஸயபுரேஜாதவிப்பயுத்தஅத்தி²அவிக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி ஸத்தஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. அயமெத்த² உக்கட்ட²பரிச்சே³தோ³, அருபத⁴ம்மானங் பன அதீதானாக³தானங் வா ரூபத⁴ம்மானங் ஆரம்மணபச்சயபா⁴வே ஸதி ஆரம்மணாதி⁴பதிஆரம்மணாபனிஸ்ஸயமத்தஞ்ஞேவ உத்தரி லப்³ப⁴தி. அதி⁴பதிபச்சயே விமங்ஸா அமோஹஸதி³ஸா. சந்தோ³ அதி⁴பதிபச்சயோ அதி⁴பதிபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயவிபாகஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தஅத்தி²அவிக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி அட்ட²ஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. வீரியங் தேஸஞ்சேவ இந்த³ரியமக்³பச்சயானஞ்சாதி இமேஸங் வஸேன அபரேஹிபி த³ஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. சித்தங் ததோ மக்³பச்சயங் அபனெத்வா ஆஹாரபச்சயங் பக்கி³பித்வா இமேஸங் வஸேன அதி⁴பதிபச்சயதோ உத்தரி த³ஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. ஆரம்மணாதி⁴பதினோ பன ஹெட்ட² ஆரம்மணபச்சயே வுத்தனயேனேவ அனேகபச்சயபா⁴வோ வேதி³தப்போ³.

அனந்தரஸமனந்தரபச்சயா அனந்தரஸமனந்தரபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தாவ உபனிஸ்ஸயகம்மஆஸேவனந்தி²விக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி பஞ்சஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சந்தி. அரியமக்³சேதனாயேவ செத்த² கம்மபச்சயதங் லப்³ப⁴தி, ந ஸேஸத⁴ம்மா. ஸஹஜாதபச்சயோ ஸஹஜாதபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ ஹேதுஅதி⁴பதிஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயகம்மவிபாகஆஹாரஇந்த³ரியஜா²னமக்³ஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தஅத்தி²அவிக³தானங் வஸேன அபரேஹி சுத்த³ஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. அயம்பி உக்கட்ட²பரிச்சே³தோ³ வத்து³ஸஹஜாதாதீ³னங் பன வஸேனெத்த² ஹேதுபச்சயாதீ³னங் அபா⁴வோபி வேதி³தப்போ³. அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயேபி ஏஸேவ நயோ.

நிஸ்ஸயபச்சயோ நிஸ்ஸயபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ சதுவீஸதியா பச்சயேஸு அத்தனோ நிஸ்ஸயபச்சயத்தஞ்சேவ அனந்தரஸமனந்தரபச்சயஜாதஆஸேவனந்தி²விக³தபச்சயே ச ச² அபனெத்வா ஸேஸானங் வஸேன அபரேஹிபி ஸத்தரஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. அயம்பி உக்கட்ட²பரிச்சே³தோ³வ வத்து³னிஸ்ஸயாதீ³னங் பன வஸேனெத்த² ஹேதுபச்சயாதீ³னங் ஆபா⁴வோபி வேதி³தப்போ³.

உபனிஸ்ஸயபச்சயே ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயோ ஆரம்மணாதி⁴பதிஸதி³ஸோ. அனந்தரூபனிஸ்ஸயோ அனந்தரூபனிஸ்ஸயபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ அனந்தரஸமனந்தரகம்மஆஸேவனந்தி²விக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி ச³ஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. அரியமக்³சேதனாயேவ செத்த² கம்மபச்சயதங் லப்³ப⁴தி, ந ஸேஸத⁴ம்மா. பகதூபனிஸ்ஸயோ பகதூபனிஸ்ஸயோவ. புரேஜாதபச்சயோ அத்தனோ புரேஜாதபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ ஆரம்மணஆரம்மணாதி⁴பதினிஸ்ஸயஉபனிஸ்ஸயஇந்த³ரியவிப்பயுத்தஅத்தி²அவிக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி அட்ட²ஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. அயம்பி உக்கட்ட²னித்³தே³ஸோவ ஆரம்மணபுரேஜாதே பனெத்த² நிஸ்ஸயஇந்த³ரியவிப்பயுத்தபச்சயதா ந லப்³ப⁴தி. இதோ உத்தரிபி லப்³ப⁴மானாலப்³ப⁴மானங் வேதி³தப்ப³ங். பச்சா³ஜாதபச்சயோ அத்தனோ பச்சா³ஜாதபச்சயபா⁴வங் அவிஜஹந்தோவ விப்பயுத்தஅத்தி²அவிக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி தீஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. ஆஸேவனபச்சயோ ஆஸேவனபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ அனந்தரஸமனந்தரஉபனிஸ்ஸயனத்தி²விக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி பஞ்சஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி.

கம்மபச்சயோ கம்மபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ ஏகக்க³ணிகோ தாவ ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயவிபாகஆஹாரஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தஅத்தி²அவிக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி நவஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. நானாகக்க³ணிகோ உபனிஸ்ஸயஅனந்தரஸமனந்தரனத்தி²விக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி பஞ்சஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. விபாகபச்சயோ விபாகபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ ஹேதுஅதி⁴பதிஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயகம்மஆஹாரஇந்த³ரியஜா²னமக்³ஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தஅத்தி²அவிக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி சுத்த³ஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. ஆஹாரபச்சயே கப³ளிகாரோ ஆஹாரோ ஆஹாரபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ அத்தி²அவிக³தானங் வஸேன அபரேஹிபி த³வீஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபா⁴வங் க³ச்சதி. ஸேஸா தயோ ஆஹாரபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தாவ யதா²னுரூபங்

அதிபதிஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயகம்மவிபாகஇந்த்ரியஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தஅத்திஅவிகுதானங் வஸேன அபரேஹிபி ஏகாத்ஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபாவுங் கச்சந்தி.

இந்த்ரியபச்சயே ரூபினோ பஞ்சிந்த்ரியா இந்த்ரியபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தாவ நிஸ்ஸயபுரேஜாதவிப்பயுத்தஅத்திஅவிகுதானங் வஸேன அபரேஹிபி பஞ்சஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபாவுங் கச்சந்தி. ரூபஜீவிதிந்த்ரியம்மி இந்த்ரியபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தஞ்ஞேவ அத்திஅவிகுதானங் வஸேன அபரேஹிபி த்ஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபாவுங் கச்சந்தி. அருபினோ இந்த்ரியானிபி யதானுரூபங் இந்த்ரியபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தானேவ ஹேதுஅதிபதிஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயவிபாகஆஹாரஜாநமக்கஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தஅத்திஅவிகுதானங் வஸேன அபரேஹிபி தேரஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபாவுங் கச்சந்தி. ஜாநபச்சயோ ஜாநபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ யதானுரூபங் ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயவிபாகஇந்த்ரியமக்கஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தஅத்திஅவிகுதானங் வஸேன அபரேஹிபி த்ஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபாவுங் கச்சந்தி. மக்கபச்சயோ மக்கபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ யதானுரூபங் ஜாநபச்சயே வுத்தானங் த்ஸன்னங் ஹேதுஅதிபதினஞ்சாதி இமேஸங் வஸேன அபரேஹிபி த்வாத்ஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபாவுங் கச்சந்தி.

ஸம்பயுத்தபச்சயோ ஸம்பயுத்தபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ யதானுரூபங் ஹேதுஅதிபதிஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயகம்மவிபாகஆஹாரஇந்த்ரியஜாநமக்கஸம்பயுத்தஅத்திஅவிகுதானங் வஸேன அபரேஹிபி தேரஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபாவுங் கச்சந்தி. விப்பயுத்தபச்சயோ விப்பயுத்தபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ அனந்தரஸமனந்தரஆஸேவனஸம்பயுத்தனத்திவிகுதஸங்காதே ச பச்சயே அபனெத்வா ஸேஸானங் வஸேன யதானுரூபங் அபரேஹிபி ஸத்தரஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபாவுங் கச்சந்தி. தத்த ரூபஸ்ஸ ச அருபஸ்ஸ ச பச்சயவிபாவுகோ வேதிதப்போ. அத்திபச்சயோ அத்திபச்சயத்தங் அவிஜஹந்தோவ அனந்தரஸமனந்தரஆஸேவனத்திவிகுதஸங்காதே பஞ்ச பச்சயே அபனெத்வா ஸேஸானங் வஸேன யதானுரூபங் அபரேஹி அட்டாஸஹாகாரேஹி அனேகபச்சயபாவுங் கச்சந்தி. நத்திபச்சயவிகுதபச்சயா அனந்தரபச்சயஸதிஸா . அவிகுதபச்சயோ அத்திபச்சயஸதிஸோயேவாதி ஏவமெத்த ஏகபச்சயஸ்ஸ அனேகபச்சயபாவுவதோபி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

பச்சயஸபாவுகாதோதி ஏதேஸு ஹி சதுவீஸதியா பச்சயேஸு அனந்தரஸமனந்தரஅனந்தரூபனிஸ்ஸயஆஸேவனத்திவிகுதா ஸபாவுகா, ததா ஆரம்மணஆரம்மணாதிபதிஆரம்மணாபனிஸ்ஸயாதி இமினா உபாயேனெத்த பச்சயஸபாவுகாதோபி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

பச்சயவிஸபாவுகாதோதி புரேஜாதபச்சயோ பனெத்த பச்சாஜாதபச்சயேன விஸபாவுகோ, ததா ஸம்பயுத்தபச்சயோ விப்பயுத்தபச்சயேன, அத்திபச்சயோ நத்திபச்சயேன, விகுதபச்சயோ அவிகுதபச்சயேனாதி இமினா உபாயேனெத்த பச்சயவிஸபாவுகாதோபி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

யுகளகதோதி ஏதேஸு ச அத்தஸரிக்கதாய, ஸத்தஸரிக்கதாய, காலபடிபக்கதாய, ஹேதுபலதாய, அஞ்ஞமஞ்ஞபடிபக்கதாயாதி இமேஹி காரணேஹி யுகளகதோ விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ. அனந்தரஸமனந்தரா ஹி அத்தஸரிக்கதாய ஏகங் யுகளகங் நாம; நிஸ்ஸயூபனிஸ்ஸயா ஸத்தஸரிக்கதாய, புரேஜாதபச்சாஜாதா காலபடிபக்கதாய, கம்மபச்சயவிபாகபச்சயா ஹேதுபலதாய, ஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தபச்சயா அஞ்ஞமஞ்ஞபடிபக்கதாய ஏகங் யுகளகங் நாம, ததா அத்தினத்திபச்சயா, விகுதாவிகுதபச்சயா சாதி ஏவமெத்த யுகளகதோபி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ. ஜனகாஜனகதோதி ஏதேஸு ச அனந்தரஸமனந்தரானந்தரூபனிஸ்ஸயபகதூபனிஸ்ஸயாஸேவனபச்சயா நானாக்கணிகோ, கம்மபச்சயோ, நத்திவிகுதபச்சயாதி இமே பச்சயா ஜனகாயேவ, ந அஜனகா. பச்சாஜாதபச்சயோ கேவலங் உபத்தம்பகாயேவ, ந ஜனகோ. ஸேஸா ஜனகா ச அஜனகா ச உபத்தம்பகா சாதி அத்தோ. ஏவமெத்த ஜனகாஜனகதோபி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

ஸப்பட்டானிகாஸப்பட்டானிகதோதி ஏதேஸு ச ஸஹஜாதனிஸ்ஸயஅத்திஅவிகுதபச்சயா ஸப்பட்டானிகா நாம, ஸப்பேஸங் ஸங்கதானங் ரூபாரூபதம்மானங் டானபூதா காரணபூதாதி அத்தோ. ஏதேஹி வினா உப்பஜ்ஜமானோ ஏகதம்மோபி நத்தி. ஆரம்மணஆரம்மணாதிபதிஅனந்தரஸமனந்தரானந்தரூபனிஸ்ஸயபகதூபனிஸ்ஸயாஸேவனஸம்பயுத்தனத்திவிகுதபச்சய அஸப்பட்டானிகா நாம. ந ஸப்பேஸங் ரூபாரூபதம்மானங் டானபூதா, அருபக்கந்தாநஞ்ஞேவ பன டானபூதா காரணபூதாதி அத்தோ. அருபதம்மாயேவ ஹி ஏதேஹி உப்பஜ்ஜந்தி, ந ரூபதம்மா. புரேஜாதபச்சாஜாதாபி அஸப்பட்டானிகா அருபரூபானஞ்ஞேவ யதாக்கமேன பச்சயபாவுவதோ. வுத்தாவஸேஸாபி ஏகச்சானங் ரூபாரூபதம்மானங் உபத்திஹேதுதோ ந ஸப்பட்டானிகாதி ஏவமெத்த ஸப்பட்டானிகா ஸப்பட்டானிகதோபி விஞ்ஞாதப்போ வினிச்சயோ.

ரூபங் ரூபஸ்ஸாதிஆதிவிகப்பதோதி ஏதேஸு ச சதுவீஸதியா பச்சயேஸு ஏகபச்சயோபி ஏகந்தேன ரூபமேவ ஹுத்வா ரூபஸ்ஸேவ பச்சயோ நாம நத்தி, ஏகந்தேன பன ரூபங் ஹுத்வா அருபஸ்ஸேவ பச்சயோ நாம அத்தி. கதரோ பனேஸோதி? புரேஜாதபச்சயோ. புரேஜாதபச்சயோ ஹி ஏகந்தேன ரூபமேவ ஹுத்வா அருபஸ்ஸேவ பச்சயோ ஹோதி. ஏகந்தேன ரூபமேவ ஹுத்வா ரூபாரூபஸ்ஸேவ பச்சயோ நாமாதிபி நத்தி, ஏகந்தேன பன அருபங் ஹுத்வா

அருபஸ்ஸேவ பச்சயோ நாம அத்தி². கதரோ பனேஸோதி?

அனந்தரஸமனந்தரஆஸேவனஸம்பயுத்தனத்தி²விக்²வஸேன ச²பி²தோ⁴. ஸோ ஹி ஸப்²போ³பி ஏகந்தேன அருபமேவ ஹுத்வா அருபஸ்ஸேவ பச்சயோ ஹோதி. ஏகந்தேன அருபமேவ ஹுத்வாபி ஏகந்தேன ரூபஸ்ஸேவ பச்சயோ நாமாதிபி அத்தி². கதரோ பனேஸோதி? பச்சாஜாதபச்சயோ. ஸோ ஹி ஏகந்தேன அருபங் ஹுத்வா ரூபஸ்ஸேவ பச்சயோ ஹோதி; ஏகந்தேன பன அருபத்⁴ம்மோவ ஹுத்வா ரூபாரூபானங் பச்சயோபி அத்தி². கதரோ பனேஸோதி? ஹேதுகம்மவிபாகஜா²னமக்²வஸேன பஞ்சவிதோ⁴. ஸோ ஹி ஸப்²போ³பி ஏகந்தேன அருபமேவ ஹுத்வா ரூபத்⁴ம்மானங் அருபத்⁴ம்மானம்பி பச்சயோ ஹோதி. ஏகந்தேன பன ரூபாரூபமேவ ஹுத்வா ரூபஸ்ஸேவ பச்சயோ நாமாதிபி நத்தி², அருபஸ்ஸேவ பன ஹோதி. கதரோ பனேஸோதி? ஆரம்மணபச்சயோ சேவ உபனிஸ்ஸயபச்சயோ ச. இத்³ஞ்ஹி த்²வயங் ஏகந்தேன ரூபாரூபமேவ ஹுத்வா அருபஸ்ஸேவ பச்சயோ ஹோதி. ஏகந்தேன ரூபாரூபமேவ ஹுத்வா பன ரூபாரூபஸ்ஸேவ பச்சயோ நாமாதிபி அத்தி². கதரோ பனேஸோதி? அதி⁴பதிஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயஆஹாரஇந்த்²ரியவிப்பயுத்தஅத்தி²அவிக்²வஸேன நவவிதோ⁴. ஸோ ஹி ஸப்²போ³பி ஏகந்தேன ரூபாரூபமேவ ஹுத்வா ரூபாரூபஸ்ஸேவ பச்சயோ ஹோதி² ஏவமெத்த² ரூபங் ரூபஸ்ஸாதிஆதி²விகப்பதோபி விஞ்ஞாதப்²போ³ வினிச்சயோ.

ப⁴வபே⁴த²தோதி இமேஸு பன சதுவீஸதியா பச்சயேஸு பஞ்சவோகாரப⁴வே தாவ ந கோசி பச்சயோ ந லப்²ப⁴தி நாம. சதுவோகாரப⁴வே பன தயோ புரேஜாதபச்சாஜாதவிப்பயுத்தபச்சயே அபனெத்வா ஸேஸா ஏகவீஸதிமேவ லப்²ப⁴ந்தி. ஏகவோகாரப⁴வே ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயகம்மஇந்த்²ரியஅத்தி²அவிக்²வஸேன ஸத்தேவ லப்²ப⁴ந்தி. பாஹிரே பன அனிந்த்²ரியபத்²ரூபே ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயஅத்தி²அவிக்²வஸேன பஞ்சேவ லப்²ப⁴ந்தி² ஏவமெத்த² ப⁴வபே⁴த²தோபி விஞ்ஞாதப்²போ³ வினிச்சயோதி.

பச்சயனித்²தே²ஸவாரவண்ணனா நி²டி²தா.

புச்சாவாரோ

1. பச்சயானுலோமவண்ணனா

ஏவங் அனுலோமபட்டா²னாதீ²ஸு திகபட்டா²னாதீ²வஸேன சதுவீஸதிஸமந்தபட்டா²னஸமோதா⁴னே பட்டா²னமஹாபகரணே யே திகாத்யோ நிஸ்ஸாய நித்²தி²ட்ட²த்தா ஏதங் திகபட்டா²னங், து²கபட்டா²னங்...பே... து²கது²கபட்டா²னந்தி வுத்தங். தே அனாமஸித்வா யேஸங் பச்சயானங் வஸேன தே திகாத்யோ விப⁴த்தா, தே பச்சயே ஏவ தாவ இமினா மாதிகானிக்²பச்சயவிப⁴ங்க்²ஸங்காதேன வாரேன உத்²தே²ஸதோ ச நித்²தே²ஸதோ ச த்²ஸ்ஸெத்வா, இதா²னி யே திகாத்யோ நிஸ்ஸாய நித்²தி²ட்ட²த்தா ஏதங் திகபட்டா²னங், து²கபட்டா²னங்...பே... து²கது²கபட்டா²னந்தி வுத்தங். தே திகாத்யோ இமேஸங் பச்சயானங் வஸேன வித்தா²ரெத்வா த்²ஸ்ஸேதுங் ஏகேகங் திகது²கங் நிஸ்ஸாய ஸத்தஹி மஹாவாரேஹி தே²ஸனா கதா. தேஸங் இமானி நாமானி - படிச்சவாரோ, ஸஹஜாதவாரோ, பச்சயவாரோ, நிஸ்ஸயவாரோ, ஸங்ஸட்ட²வாரோ, ஸம்பயுத்தவாரோ, பஞ்ஹாவாரோதி.

தத்த² “குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச குஸலோ த⁴ம்மோ”தி ஏவங் படிச்சாபி⁴தா⁴னவஸேன வுத்தோ படிச்சவாரோ நாம. குஸலங் த⁴ம்மங் ஸஹஜாதோ குஸலோ த⁴ம்மோ”தி ஏவங் ஸஹஜாதாபி⁴தா⁴னவஸேன வுத்தோ ஸஹஜாதவாரோ நாம. ஸோ புரிமேன படிச்சவாரேன அத்த²தோ நின்னானாகரணோ. படிச்சாபி⁴தா⁴னவஸேன புஜ்ஜனகானங் வஸேன பன பட்²மோ வுத்தோ, ஸஹஜாதாபி⁴தா⁴னவஸேன புஜ்ஜனகானங் வஸேன து²தியோ. த்²வீஸுபி சேதேஸு ரூபாரூபத்⁴ம்மவஸேன பச்சயா சேவ பச்சயுப்பன்னத்⁴ம்மா ச வேதி²தப்²பா³. தே ச கோ² ஸஹஜாதாவ, ந புரேஜாதபச்சாஜாதா லப்²ப⁴ந்தி. “குஸலங் த⁴ம்மங் பச்சயா குஸலோ த⁴ம்மோ”தி ஏவங் பச்சயாபி⁴தா⁴னவஸேன வுத்தோ பன பச்சயவாரோ நாம. ஸோபி புரிமவாரத்²வயங் விய ரூபாரூபத்⁴ம்மவஸேனேவ வேதி²தப்²போ³. பச்சயோ பனெத்த² புரேஜாதோபி லப்²ப⁴தி. அயமஸ்ஸ புரிமவாரத்²வயதோ விஸேஸோ. தத்²னந்தரோ “குஸலங் த⁴ம்மங் நிஸ்ஸாய குஸலோ த⁴ம்மோ”தி ஏவங் நிஸ்ஸயாபி⁴தா⁴னவஸேன வுத்தோ நிஸ்ஸயவாரோ நாம. ஸோ புரிமேன பச்சயவாரேன அத்த²தோ நின்னானாகரணோ. பச்சயாபி⁴தா⁴னவஸேன புஜ்ஜனகானங் வஸேன பன பட்²மோ வுத்தோ, நிஸ்ஸயாபி⁴தா⁴னவஸேன புஜ்ஜனகானங் வஸேன து²தியோ. ததோ பரங் “குஸலங் த⁴ம்மங் ஸங்ஸட்ட² குஸலோ த⁴ம்மோ”தி ஏவங் ஸங்ஸட்ட²பி⁴தா⁴னவஸேன வுத்தோ ஸங்ஸட்ட²வாரோ நாம. “குஸலங் த⁴ம்மங் ஸம்பயுத்தோ குஸலோ த⁴ம்மோ”தி ஏவங் ஸம்பயுத்தாபி⁴தா⁴னவஸேன வுத்தோ ஸம்பயுத்தவாரோ நாம. ஸோ புரிமேன ஸங்ஸட்ட²வாரேன அத்த²தோ நின்னானாகரணோ. ஸங்ஸட்ட²பி⁴தா⁴னவஸேன புஜ்ஜனகானங் வஸேன பன பட்²மோ வுத்தோ, ஸம்பயுத்தாபி⁴தா⁴னவஸேன து²தியோ. த்²வீஸுபி சேதேஸு அருபத்⁴ம்மவஸேனேவ பச்சயா பச்சயுப்பன்னா ச வேதி²தப்²பா³. ஸத்தமவாரே பன யஸ்மா “குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ”திஆதி²னா நயேன தே தே பஞ்ஹே உத்²த²ரித்வா புன “குஸலா ஹேது ஸம்பயுத்தகானங் கந்தா⁴ன”ந்திஆதி²னா நயேன ஸப்²போ³பி தே பஞ்ஹா நிஜ்ஜடா நிக்கு²ம்பா³ ச கத்வா விப⁴த்தா, தஸ்மா ஸோ வாரோ பஞ்ஹானங் ஸாது²கங் விப⁴த்தத்தா பஞ்ஹாவாரோத்வேவ ஸங்க்யங் கதோ. ரூபாரூபத்⁴ம்மவஸேனேவ பனெத்த² பச்சயாபி பச்சயுப்பன்னாபி வேதி²தப்²பா³.

தத்த² யோ தாவ ஏஸ ஸப்²பு²பட்²மோ படிச்சவாரோ நாம, ஸோ உத்²தே²ஸதோ நித்²தே²ஸதோ ச து²விதோ⁴ ஹோதி. தத்த² உத்²தே²ஸவாரோ பட்²மோ, புச்சாவாரோதிபி வுச்சதி. பண்ணத்திவாரோதிபி தஸ்ஸேவ நாமங். ஸோ ஹி குஸலாத்யோ படிச்ச குஸலாதீ²னங் ஹேதுபச்சயாதீ²னங் வஸேன உத்²தி²ட்ட²த்தா உத்²தே²ஸவாரோ, குஸலாத்யோ

படிச்ச ஹேதுபச்சயாதிவஸேன குஸலாதீனங் உப்பத்தியா புச்சித்ததா புச்சாவாரோ, குஸலாதீயோ படிச்ச ஹேதுபச்சயாதிவஸேன குஸலாதீனங் உப்பத்தியா பஞ்ஞாபித்ததா பண்ணத்திவாரோதிபி வுத்தோ.

25-34. தத்த² ஸியா குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச குஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜெய்ய ஹேதுபச்சயாதி பரிகப்புச்சா². அயஞ்ஹெத்த² அத்தோ² - யோ குஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜெய்ய ஹேதுபச்சயா, கிங் ஸோ குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச ஸியாதி அத² வா குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச யோ குஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜெய்ய, ஸோ ஹேதுபச்சயா ஸியாதி அயமெத்த² அத்தோ². தத்த² படிதி ஸதிஸுத்தே² வத்ததி. ஸதிஸுபுக்கலோ ஹி படிபுக்கலோ, ஸதிஸபா⁴கோ² ச படிபா⁴கோ²தி வுச்சதி. இச்சாதி கம்னுஸ்ஸுக்கவசனமேதங். உப⁴யங் ஏகதோ கத்வா படிச்சாதி படிசுந்த்வா ஸஹுப்பத்திஸங்காதேன ஸதிஸபா⁴வேன பத்வா, தேன ஸத்தி⁴ங் ஏகதோ உப்பத்திபா⁴வங் உபசுந்த்வாதி வுத்தங் ஹோதி. குஸலோ த⁴ம்மோதி ஏவங் ஸஹுப்பத்திபா⁴வேன குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச குஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜெய்ய ஹேதுபச்சயாதி புச்சதி. அத² வா படிச்சாதி பச்சயங் கத்வா. தங் பன பச்சயகரணங் புரேஜாதேபி பச்சயே லப⁴தி ஸஹஜாதேபி. இத⁴ ஸஹஜாதங் அதி⁴ப்பேதங். ஸியா குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச அகுஸலோதிஆதீஸுபி ஏஸேவ நயோ. தத்த² கிஞ்சாபி ஸஹஜாதவஸேன குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச அகுஸலோ நத்தி², இமஸ்மிங் பன புச்சாவாரே யம்பி விஸ்ஸஜ்ஜியமானங் அத்த²தோ லப⁴தி, யம்பி ந லப⁴தி, தங் ஸப⁴ங் புச்சாவஸேன உத்த⁴டங். பரதோ பன விஸ்ஸஜ்ஜேன யங் ந லப⁴தி, தங் பஹாய யங் லப⁴தி, ததேவ விஸ்ஸஜ்ஜிதங்.

ஏவமெத்த² புச்சா²னங் அத்த²ஞ்சேவ புச்சா²கதிஞ்ச குத்வா இதா²னி கண்ணவஸேன புச்சா²பரிச்சேதோ² வேதி²தப்போ². எத்த² ஹி “குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்சா²தி குஸலபத்²ங் ஆதி²ங் கத்வா குஸலாகுஸலாப்யாகதந்தா திஸ்ஸோ புச்சா², புன ததேவாதி²ங் கத்வா குஸலாப்யாகதாதிவஸேன துக்கப்பே⁴தந்தா திஸ்ஸோ, புன ததேவாதி²ங் கத்வா திகந்தா ச ஏகா, ஏவங் குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்சாதி குஸலாதி²கா ஸத்த புச்சா², ததா² அகுஸலாதி²கா, ததா² அப்யாகதாதி²கா, ததா² குஸலாப்யாகதாதி²கா, அகுஸலாப்யாகதாதி²கா, குஸலாகுஸலாதி²கா, குஸலாகுஸலாப்யாகதாதி²காதி ஸப்பா²பி ஸத்தன்னங் ஸத்தகானங் வஸேன குஸலத்திகங் நிஸ்ஸாய ஹேதுபச்சயே ஏகனபஞ்ஞாஸங் புச்சா².

தத்த² ஏகமூலகாவஸானா நவ, ஏகமூலது²காவஸானா நவ, ஏகமூலதிகாவஸானா திஸ்ஸோ, து²கமூலஏகாவஸானா நவ, து²கமூலது²காவஸானா நவ, து²கமூலதிகாவஸானா திஸ்ஸோ, திகமூலஏகாவஸானா திஸ்ஸோ, திகமூலது²காவஸானா திஸ்ஸோ, திகமூலதிகாவஸானா ஏகாதி ஏவமேதா மூலவஸேனாபி வேதி²தப்பா². யதா² ச ஹேதுபச்சயே ஏகனபஞ்ஞாஸங், ஆரம்மணபச்சயாதீஸுபி ததேவாதி ஸப்பே²ஸுபி சதுவீஸதியா பச்சயேஸு -

ஸஹஸ்ஸமேகஞ்ச ஸதங், ச²ஸத்ததி புனாபரா;
புச்சா² ஸம்பிண்டிதா ஹொந்தி, நயம்ஹி ஏகமூலகே.

35-36. ததோ பரங் ஹேதுபச்சயா ஆரம்மணபச்சயாதி து²மூலகனயோ ஆரத்தோ⁴. தத்த² ஹேதாரம்மணது²கோ...பே... ஹேதுஅவிக²தது²கோதி ஹேதுபச்சயேன ஸத்தி⁴ங் தேவீஸதி து²கா ஹொந்தி. தேஸு ஹேதுபச்சயே விய ஹேதாரம்மணது²கேபி ஏகனபஞ்ஞாஸங் புச்சா², தாஸு பாளியங் த்வேயேவ த்ஸ்ஸிதா. யதா² ச ஹேதாரம்மணது²கே ஏகனபஞ்ஞாஸங் ததா² ஹேதாதி⁴பதிது²காதி²ஸுபி. தத்த² பட²மபுச்சாவஸேன ஹேதாதி⁴பதிது²கோ, ஹேதானந்தரது²கோ, ஹேதுஸமனந்தரது²கோதி படிபடியா தயோ து²கே த்ஸ்ஸெத்வா பரியோஸானே ஹேதுஅவிக²தது²கோ த்ஸ்ஸிதோ, ஸேஸங் ஸங்கித்தங். புச்சா²பரிச்சேதோ² பனெத்த² ஏவங் வேதி²தப்போ².

ஸஹஸ்ஸமேகஞ்ச ஸதங், ஸத்தவீஸதிமேவ ச;
து²கேஸு தேவீஸதியா, புச்சா² ஹொந்தி து²மூலகே.

37. ததோ பரங் ஹேதுபச்சயா ஆரம்மணபச்சயா அதி⁴பதிபச்சயாதி திமூலகனயோ ஆரத்தோ⁴. தத்த² ஹேதாரம்மணது²கேன ஸத்தி⁴ங் அதி⁴பதிபச்சயாதீஸு பா²வீஸதியா பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன பா²வீஸதி திகா ஹொந்தி. தேஸு பட²மபுச்சாவஸேன பட²மத்திகஞ்ச து²தியத்திகஞ்ச த்ஸ்ஸெத்வா பரியோஸானதிகோ த்ஸ்ஸிதோ, ஸேஸங் ஸங்கித்தங். யதா² பன து²கேஸு, ஏவங் திகேஸுபி ஏகமேகஸ்மிங் திகே ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா ஸப்பே²ஸுபி பா²வீஸதியா திகேஸு -

ஸஹஸ்ஸமேகங் புச்சா²னங், அட்ட²ஸத்ததிமேவ ச;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயம்ஹி திகமூலகே.

38. ததோ பரங் ஹேதுபச்சயா ஆரம்மணபச்சயா அதி⁴பதிபச்சயா அனந்தரபச்சயாதி சதுமூலகனயோ ஆரத்தோ⁴. தத்த² பட²மத்திகேன ஸத்தி⁴ங் அனந்தரபச்சயாதீஸு ஏகவீஸதியா பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன ஏகவீஸதி சதுக்கா ஹொந்தி. தேஸு த்வே சதுக்கே த்ஸ்ஸெத்வா ஸேஸங் ஸங்கித்தங். இதா⁴பி ஏகமேகஸ்மிங் சதுக்கே ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா ஸப்பே²ஸுபி ஏகவீஸதியா சதுக்கேஸு -

ஸஹஸ்ஸமேகங் புச்சா²னங், ஏகனதிங்ஸ புனாபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயம்ஹி சதுமூலகே.

ததோ பரங் பஞ்சமூலகங் ஆதி²ங் கத்வா யாவ ஸப்ப²மூலகா தேஸுனா கதா, தங் ஸப்ப²ங் ஸங்கி²பித்வா ஹெட்டா² வுத்தஞ்ச உபரி வத்தப்ப²ஞ்ச ஏகதோ கத்வா பாளியங் “ஏகமூலகங், து²மூலகங், திமூலகங், சதுமூலகங், பஞ்சமூலகங், ஸப்ப²மூலகங் அஸம்முய்ஹந்தேன வித்தா²ரேதப்ப²ந்தி நயோ த்ஸ்ஸிதோ. தத்த² ஏகமூலகாதீஸு யங்

வத்தப்³புங், தங் வுத்தமேவ. பஞ்சமூலகே பன பட²மசதுக்கேன ஸத்தி⁴ங் ஸமனந்தரபச்சயாதீ³ஸு ஸமவீஸதியா பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன ஸமவீஸதி பஞ்சகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸதானி நவ புச்சா²னங், அஸீதி ச புனாபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயம்ஹி பஞ்சமூலகே.

ச²மூலகே பட²மபஞ்சகேன ஸத்தி⁴ங் ஸஹஜாதபச்சயாதீ³ஸு ஏகனவீஸதியா பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன ஏகனவீஸதி சக்கா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸதானி நவ புச்சா²னங், ஏகதிங்ஸ ததோபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயம்ஹி சக்கமூலகே.

ஸத்தமூலகே பட²மசக்கேன ஸத்தி⁴ங் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயாதீ³ஸு அட்டா²ரஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன அட்டா²ரஸு ஸத்தகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸதானி அட்ட² புச்சா²னங், த்வாஸீதி ச ததோபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயம்ஹி ஸத்தமூலகே.

அட்ட²மூலகே பட²மஸத்தகேன ஸத்தி⁴ங் நிஸ்ஸயபச்சயாதீ³ஸு ஸத்தரஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன ஸத்தரஸு அட்ட²கா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸதானி அட்ட² புச்சா²னங், தெத்திங்ஸா ச ததோபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயம்ஹி அட்ட²மூலகே.

நவமூலகே பட²மஅட்ட²கேன ஸத்தி⁴ங் உபனிஸ்ஸயபச்சயாதீ³ஸு ஸோளஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன ஸோளஸு நவகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸதானி ஸத்த புச்சா²னங், சதுராஸீதி ததோபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயம்ஹி நவமூலகே.

த³ஸமூலகே பட²மனவகேன ஸத்தி⁴ங் புரேஜாதபச்சயாதீ³ஸு பன்னரஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன பன்னரஸு த³ஸகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸதானி ஸத்த புச்சா²னங், பஞ்சதிங்ஸ ததோபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயம்ஹி த³ஸமூலகே.

ஏகாத்ஸமூலகே பட²மத³ஸகேன ஸத்தி⁴ங் பச்சாஜாதபச்சயாதீ³ஸு சுத்த³ஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன சுத்த³ஸு ஏகாத்ஸகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ச² ஸதானி ச புச்சா²னங், ச²ளாஸீதி ததோபரா;
நயம்ஹி புச்சா² கணிதா, ஏகாத்ஸகமூலகே.

த்வாத்ஸமூலகே பட²மஏகாத்ஸகேன ஸத்தி⁴ங் ஆஸேவனபச்சயாதீ³ஸு தேரஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன தேரஸு த்வாத்ஸகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ச² ஸதானி ச புச்சா²னங், ஸத்ததிங்ஸ ததோபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயே த்வாத்ஸமூலகே.

தேரஸமூலகே பட²மத்வாத்ஸகேன ஸத்தி⁴ங் கம்மபச்சயாதீ³ஸு த்வாத்ஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன த்வாத்ஸு தேரஸகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸதானி பஞ்ச புச்சா²னங், அட்டா²ஸீதி புனாபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயே தேரஸமூலகே.

சுத்த³ஸமூலகே பட²மதேரஸகேன ஸத்தி⁴ங் விபாகபச்சயாதீ³ஸு ஏகாத்ஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன ஏகாத்ஸு சுத்த³ஸகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸதானி பஞ்ச புச்சா²னங், திங்ஸ சாத² நவாபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயே சுத்த³ஸமூலகே.

பன்னரஸமூலகே பட²மசுத்த³ஸகேன ஸத்தி⁴ங் ஆஹாரபச்சயாதீ³ஸு த்ஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன த்ஸு பன்னரஸகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸ்தானி சத்தாரி புச்சா²னங், நவுதி ச ததோபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயே பன்னரஸமூலகே.

ஸோளஸமூலகே பட²மபன்னரஸகேன ஸத்தி⁴ங் இந்த்ரியபச்சயாதீ³ஸு நவஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன நவ ஸோளஸகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸ்தானி சத்தாரி சத்தா-லீஸேகா சேவ புனாபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயே ஸோளஸமூலகே.

ஸத்தரஸமூலகே பட²மஸோளஸகேன ஸத்தி⁴ங் ஜா²னபச்சயாதீ³ஸு அட்ட²ஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன அட்ட² ஸத்தரஸகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸ்தானி தீணி புச்சா²னங், நவுதி த்³வே புனாபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயே ஸத்தரஸமூலகே.

அட்ட²ரஸமூலகே பட²மஸத்தரஸகேன ஸத்தி⁴ங் மக்³பச்சயாதீ³ஸு ஸத்தஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன ஸத்த அட்ட²ரஸகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸ்தானி தீணி புச்சா²னங், தேசத்தாரீஸமேவ ச;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயே அட்ட²ரஸமூலகே.

ஏகனவீஸதிமூலகே பட²மஅட்ட²ரஸகேன ஸத்தி⁴ங் ஸம்பயுத்தபச்சயாதீ³ஸு ச²ஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன ச² ஏகனவீஸதிகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

த்³வே ஸதா நவுதி சேவ, சதஸ்ஸோ ச புனாபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயே ஏகனவீஸதிகே.

வீஸதிமூலகே பட²மஏகனவீஸதிகேன ஸத்தி⁴ங் விப்பயுத்தபச்சயாதீ³ஸு பஞ்சஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன பஞ்சவீஸதிகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

த்³வே ஸதா ஹொந்தி புச்சா²னங், சத்தாலீஸா ச பஞ்ச ச;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயே வீஸதிமூலகே.

ஏகவீஸதிமூலகே பட²மவீஸதிகேன ஸத்தி⁴ங் அத்தி²பச்சயாதீ³ஸு சதூஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன சத்தாரோ ஏகவீஸதிகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

ஸதங் ச²னவுதி சேவ, புச்சா² ஹொந்தி ஸம்பிண்டி³தா;
கண்ணிதா லக்க²ணஞ்ஞாஹி, ஏகவீஸதிகே நயே.

த்³வாவீஸதிமூலகே பட²மஏகவீஸதிகேன ஸத்தி⁴ங் நத்தி²பச்சயாதீ³ஸு தீஸு பச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன தயோ த்³வாவீஸதிகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

சத்தாலீஸாதி⁴கங் ஸதங், ஸத்த சேவ புனாபரா;
புச்சா² கண்ணதோ ஹொந்தி, நயே த்³வாவீஸதிமூலகே.

தேவீஸதிமூலகே பட²மத்³வாவீஸதிகேன ஸத்தி⁴ங் த்³வீஸு விக³தாவி³தபச்சயேஸு ஏகமேகஸ்ஸ யோஜனாவஸேன த்³வே தேவீஸதிகா ஹொந்தி. தேஸு ஏகமேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா -

அட்ட²னவுதிமேவித⁴, புச்சா² கண்ணதோ மதா;
நயம்ஹி தேவீஸதிமே, தேவீஸதிகமூலகே.

சதுவீஸதிமூலகோ பன ஸப்³பச்சயானங் ஸமோதா⁴னவஸேன வேதி³தப்³போ³, தேனேவ ஸப்³புமூலகோதி வுத்தோ. தத்த² ஏகனபஞ்ஞாஸமேவ புச்சா² ஹொந்தி² ஸப்³பா³பேதா ஹேதுபச்சயபத்³மேவ க³ஹெத்வா ஏகமூலகாதீ³னங் ஸப்³புமூலகபரியோஸானானங் வஸேன ஸத்தா²ரா தே³வபரிஸதி வித்தா²ரதோ விப⁴த்தா புச்சா² இத⁴ ஸங்கே²பேன த்³ஸஸிதா.

தாஸங் பன ஸப்³பா³ஸம்பி அயங் கண்ணபிண்டோ³ - ஏகமூலகனயஸ்மிஞ்ஹி ஏகாத்³ஸ ஸ்தானி ச²ஸத்ததி ச புச்சா² ஆக³தா. ஹேதுபச்சயனயே தேனேவ மூலகேன ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா இமஸ்மிங் ஹேதுபச்சயமூலகே க³ஹேதப்³பா³, ஸேஸா ஸேஸபச்சயமூலகேஸு பக்கி³பிதப்³பா³. து³மூலகே ஸத்தவீஸானி ஏகாத்³ஸ ஸ்தானி, திமூலகே ஸஹஸ்ஸங் அட்ட²ஸத்ததி ச, சதுமூலகே ஸஹஸ்ஸங் ஏகனதிங்ஸஞ்ச, பஞ்சமூலகே அஸீதாதி⁴கானி நவ ஸ்தானி, ச²மூலகே ஏகதிங்ஸானி நவ ஸ்தானி, ஸத்தமூலகே த்³வாஸீதானி அட்ட² ஸ்தானி, அட்ட²மூலகே தெத்திங்ஸானி அட்ட² ஸ்தானி, நவமூலகே சதுராஸீதானி ஸத்த ஸ்தானி, த்³ஸமூலகே பஞ்சதிங்ஸானி ஸத்த ஸ்தானி, ஏகாத்³ஸமூலகே சா²ஸீதானி ச² ஸ்தானி, த்³வாத்³ஸமூலகே ஸத்ததிங்ஸானி ச² ஸ்தானி, தேரஸமூலகே

அட்டாஸீதானி பஞ்ச ஸதானி, சுத்தஸமூலகே ஏகனசத்தாலீஸானி பஞ்ச ஸதானி, பன்னரஸமூலகே நவதானி சத்தாரி ஸதானி, ஸோளஸமூலகே ஏகசத்தாலீஸானி சத்தாரி ஸத்தானி, ஸத்தரஸமூலகே த்வானவதானி தீணி ஸதானி, அட்டாஸமூலகே தேசத்தாலீஸானி தீணி ஸதானி, ஏகனவீஸதிமூலகே சதுனவதானி த்வே ஸதானி, வீஸதிமூலகே பஞ்சசத்தாலீஸானி த்வே ஸதானி, ஏகவீஸதிமூலகே சுவனவதிஸதங், த்வாவீஸதிமூலகே ஸத்தசத்தாலீஸஸதங், தேவீஸதிமூலகே அட்டனவதி, ஸப்பமூலகே ஏகனபஞ்ஞாஸாதி ஏவங் ஹேதுபதங் ஆதிங் கத்வா விபத்தேஸு ஏகமூலகாதீஸு -

சுத்தஸேவ ஸஹஸ்ஸானி, புன ஸத்த ஸதானி ச;
புச்சா ஹேதுபதஸேவ, ஏகமூலகாதீஸேவ, ஏகமூலகாதீஸேவ.

39-40. ஏவங் ஹேதுபதசயங் ஆதிங் கத்வா ஏகமூலகதோ பட்டாய யாவ ஸப்பமூலகனயா புச்சாபேதங் தஸ்ஸெத்வா இதானி ஆரம்மணபதசயங் ஆதிங் கத்வா தஸ்ஸேதுங் ஸியா குஸலங் தம்மங் படிச்ச குஸலோ தம்மோ உப்பஜ்ஜெய்ய ஆரம்மணபதசயா ஹேதுபதசயாதிஆதிமாவ. தத்த ஆரம்மணபதசயா ஹேதுபதசயாதி எத்தாவதா ஆரம்மணபதசயங் ஆதிங் கத்வா ஹேதுபதசயபரியோஸானோ ஏகமூலகனயோ தஸ்ஸிதோ. ததோ பரங் ஆரம்மணபதசயா அதிபதிபதசயாதி துகமூலகங் ஆரத்தங். தத்த இமங் பட்டமதுகஞ்சேவ ஆரம்மணாவிகத்துகஞ்ச தஸ்ஸெத்வா ஸேஸங் ஸங்கித்தங். ஆரம்மணபதசயா ஹேதுபதசயாதி அயங் ஓஸானதுகோபி ந தஸ்ஸிதோ. ஸசே பன கத்தசி வாசனாமக்கே ஸந்திஸ்ஸதி, ஸவேவ வாசனாமக்கே கஹேதப்பா. ததோ பரங் ஆரம்மணபதசயவஸேன திகமூலகாதயோ அதஸ்ஸெத்வாவ அதிபதிபதசயங் ஆதிங் கத்வா ஏககாதயோ தஸ்ஸேதுங் அதிபதிபதசயா, அனந்தரபதசயா, ஸமனந்தரபதசயா, ஸஹஜாதபதசயா, அஞ்ஞமஞ்ஞபதசயாதி எத்தகமேவ வுத்தங், தங் ஏகமூலகவஸேன வா ஸப்பமூலகவஸேன வா வேதிதப்பங்.

41. ததோ பரங் அவிகதபதசயங் ஆதிங் கத்வா துகமூலகமேவ தஸ்ஸேதுங் - அவிகதபதசயா ஹேதுபதசயாதிஆதி ஆரத்தங். தத்த அவிகதஹேதுதுகோ, அவிகதாரம்மணதுகோ, அவிகதாதிபதிதுகோதி படிபாடியா தயோ துகே வத்வா பரியோஸானே ச அவிகதவிகத்துகோ ஏகோ துகோ தஸ்ஸிதோ. ததோ அவிகதபதசயவஸேனேவ திகமூலகங் தஸ்ஸேதுங் - “அவிகதபதசயா ஹேதுபதசயா ஆரம்மணபதசயா, அவிகதபதசயா ஹேதுபதசயா அதிபதிபதசயா, அவிகதபதசயா ஹேதுபதசயா அனந்தரபதசயா”தி ஏவங் படிபாடியா தயோ திகே வத்வா “அவிகதபதசயா ஹேதுபதசயா விகதபதசயா”தி பரியோஸானத்திகோ வுத்தோ. ததோ அவிகதபதசயவஸேனேவ சதுமூலகங் தஸ்ஸேதுங் “அவிகதபதசயா ஹேதுபதசயா ஆரம்மணபதசயா அதிபதிபதசயா, அவிகதபதசயா ஹேதுபதசயா ஆரம்மணபதசயா அனந்தரபதசயா”தி த்வே சதுக்கே வத்வா “விகதபதசயா”தி பதங் உத்தரித்வா பிதங், ஸேஸங் ஸப்பங் ஸங்கித்தங். தஸ்ஸ ஸங்கித்தபாவங் தஸ்ஸேதுங் “ஏகேகஸ்ஸ பதஸ்ஸ ஏகமூலகங், துகமூலகங், திகமூலகங், ஸப்பமூலகங் அஸம்முயஹந்தேன வித்தாரேதப்பந்தி வுத்தங். தஸ்மா யதா ஹேதுபதசயங் ஆதிங் கத்வா ஹேதுஆதிபதவஸேன ஏகமூலகே ஏகாதஸ் புச்சாஸதானி சஸத்ததி ச புச்சாபே... ஸப்பமூலகே ஏகனபஞ்ஞாஸங், ஏவங் ஆரம்மணபதசயாதீஸுபி ஏகமேகங் ஆதிங் கத்வா ஆரம்மணாதிபதவஸேன ஏகமேகஸ்ஸ பதஸ்ஸ ஏகமூலகே ஏகாதஸ் புச்சாஸதானி சஸத்ததி ச புச்சாபே... ஸப்பமூலகே ஏகனபஞ்ஞாஸாதி ஏகேகஸ்ஸ பதஸ்ஸ ஏகமூலகாதீஸேவ ஸத்தஸதாதிக்கானி சுத்தஸ புச்சா ஸஹஸ்ஸானி ஹொந்தி. தாஸங் ஸப்பேஸுபி சதுவீஸதியா பதசயேஸு அயங் கணனபரிச்சேதோ -

த்வாபஞ்ஞாஸஸஹஸ்ஸான-பட்டஸதானி தீணி ஸதஸஹஸ்ஸானி;
குஸலத்திகஸ்ஸ புச்சா, அனுலோமனயம்ஹி ஸுவிபத்தா.

யதா ச குஸலத்திகஸ்ஸ, ஏவங் வேதனாத்திகாதீனம்பீதி ஸப்பேஸுபி த்வாவீஸதியா திகேஸு -

ஏகஸட்டிஸஹஸ்ஸானி, ச ஸதானி ஸத்தஸத்ததி;
ஸதஸஹஸ்ஸானி புச்சானங், திகபேதே பபேததோ.

ஸங்கித்தா வாசனாமக்கே.

துகேஸு பன “ஸியா ஹேதுங் தம்மங் படிச்ச ஹேதுதம்மோ உப்பஜ்ஜெய்ய ஹேதுபதசயா”தி ஏவங் ஹேதுங் படிச்ச ஹேது, ஹேதுங் படிச்ச நஹேது, ஹேதுங் படிச்ச ஹேது ச நஹேது ச, நஹேதுங் படிச்ச நஹேது, நஹேதுங் படிச்ச ஹேது, நஹேதுங் படிச்ச ஹேது ச நஹேது ச, ஹேதுஞ்ச நஹேதுஞ்ச படிச்ச ஹேது, ஹேதுஞ்ச நஹேதுஞ்ச படிச்ச நஹேது, ஹேதுஞ்ச நஹேதுஞ்ச படிச்ச ஹேது ச நஹேது சாதி ஏகமேகஸ்மிங் துகே ஹேதுபதசயாதீஸு ஏகமேகஸ்மிங் பதசயே நவ புச்சா ஹொந்தி. தாஸு ஹேதுபதசயங் ஆதிங் கத்வா ஏகமூலகே த்வேஸதானி ஸோளஸ ச புச்சா ஹொந்தி. தாஸு ஹேதுபதசயவஸேவ அஞ்ஞேன அஸம்மிஸ்ஸா நவ புச்சா கஹேதப்பா, ஸேஸா அட்ட வாறேன கஹிதா.

தாஸங் துகமூலகாதீஸு தேவீஸதியா வாரேஸு ஏகேகங் நவகங் அபனெத்வா யாவ ஸப்பமூலகா அயங் கணனபரிச்சேதோ - துகமூலகே தாவ ஏகமூலகே தஸ்ஸிதேஸு த்வீஸு ஸோளஸாதீகேஸு புச்சாஸதேஸு நவ அபனெத்வா த்வேஸதானி ஸத்த ச புச்சா ஹொந்தி, ததோ நவ அபனெத்வா திகமூலகே அட்டனவதிஸதங். ஏவங் புரிமபுரிமதோ நவ நவ அபனெத்வா சதுமூலகே ஏகனநவதிஸதங், பஞ்சமூலகே அஸீதிஸதங், சமூலகே ஏகஸத்ததிஸதங், ஸத்தமூலகே த்வாஸட்டிஸதங், அட்டமூலகே தேபண்ணாஸஸதங், நவமூலகே

சதுசத்தாலீஸஸதங், துஸமுலகே பஞ்சதிங்ஸஸதங், ஏகாதுஸமுலகே சுபுபீஸஸதங், துவாதுஸமுலகே ஸத்தரஸாதிாகஸதங், தேரஸமுலகே அட்டாதிாகஸதங், சுத்துஸமுலகே நவனவுதி, பன்னரஸமுலகே நவுதி, ஸோளஸமுலகே ஏகாஸ்தி, ஸத்தரஸமுலகே துவாஸத்ததி, அட்டாஸமுலகே தேஸட்டி, ஏகனவீஸதிமுலகே சதுபஞ்ஞாஸங், வீஸதிமுலகே பஞ்சசத்தாலீஸங், ஏகவீஸதிமுலகே சுத்திங்ஸங், துவாவீஸதிமுலகே ஸத்தவீஸ, தேவீஸதிமுலகே அட்டாஸ, ஸபுபுமுலகே நவாதி. யதா பனேதானி ஹேதுபச்சயவஸேன ஏகமுலகே ஸோளஸாதிாகானி துவே புச்சாஸதானி...பே... ஸபுபுமுலகே நவ, ஏவங் ஆரம்மணபச்சயாதீஸாபி ஏகமேகங் ஆதிங் கத்வா ஆரம்மணாதிபதவஸேன ஏகேகஸ்ஸ பதஸ்ஸ ஏகமுலகே ஸோளஸாதிாகானி துவே புச்சாஸதானி...பே... ஸபுபுமுலகே நவாதி ஏகேகஸ்ஸ பதஸ்ஸ ஏகமுலகாதிபேதே துவே புச்சா ஸஹஸ்ஸானி ஸத்தஸதானி ச புச்சா ஹோந்தி. தாஸங் ஸபுபேஸாபி சதுவீஸதியா பச்சயேஸு அயங் கண்ணபரிச்சேதோ -

சதுஸட்டிஸஹஸ்ஸானி, புன அட்டஸதானி ச;
புச்சா ஹேதுதுகஸ்ஸேவ, அனுலோமனயே மதா.

யதா ச ஹேதுதுகஸ்ஸ, ஏவங் ஸஹேதுகதுகாதீனம்பீதி ஸபுபுஸ்மிம்பி துகஸதே -

ஸட்டி ஸதஸஹஸ்ஸானி, சத்தாரி ச ததோபரங்;
அஸீதி ச ஸஹஸ்ஸானி, புச்சா துகஸதே விதா.

அயங் தாவ ஸுத்திாகே திகபட்டானே சேவ துகபட்டானே ச புச்சானங் கண்ணபரிச்சேதோ.

யங் பன ததோ பரங் துவாவீஸதி திகே கஹேத்வா துகஸதே பக்கிபித்வா துகதிகபட்டானங் நாம தேஸிதங், தத்த ஸியா ஹேதுங் குஸலங் தம்மங் படிச்ச ஹேது குஸலோ தம்மோ உப்பஜ்ஜெய்ய ஹேதுபச்சயாதி ஏவங் துவாவீஸதியா திகேஸு ஏகேகங் திகங் துகானங் ஸதேன ஸதேன ஸுத்திங் யோஜெத்வா தஸ்ஸேதப்பானங் புச்சானங் ஹெட்டா வுத்தனயேன ஸபுபேஸங் ஏகமுலகாதீனங் வஸேன கஹேத்வா பரிச்சேதோ வேதிதப்போ.

யம்பி ததோ பரங் துகஸதங் கஹேத்வா துவாவீஸதியா திகேஸு பக்கிபித்வா திகதுகபட்டானங் நாம தேஸிதங், தத்தாபி ஸியா குஸலங் ஹேதுங் தம்மங் படிச்ச குஸலோ ஹேதுதம்மோ உப்பஜ்ஜெய்ய ஹேதுபச்சயாதி ஏவங் துகஸதே ஏகேகங் துகங் துவாவீஸதியா திகேஹி ஸுத்திங் யோஜெத்வா தஸ்ஸேதப்பானங் புச்சானங் ஹெட்டா வுத்தனயேன ஸபுபேஸங் ஏகமுலகாதீனங் வஸேன கஹேத்வா பரிச்சேதோ வேதிதப்போ.

யம்பி ததோ பரங் திகே திகேஸுயேவ பக்கிபித்வா திகதிகபட்டானங் நாம தேஸிதங், தத்தாபி ஸியா குஸலங் ஸுகாய வேதுனாய ஸம்பயுத்தங் தம்மங் படிச்ச குஸலோ ஸுகாய வேதுனாய ஸம்பயுத்தோ தம்மோ உப்பஜ்ஜெய்ய ஹேதுபச்சயாதி ஏவங் துவாவீஸதியா திகேஸு ஏகேகங் திகங் ஸேஸேஹி ஏகவீஸதியா திகேஹி ஸுத்திங் யோஜெத்வா தஸ்ஸேதப்பானங் புச்சானங் ஹெட்டா வுத்தனயேன ஸபுபேஸங் ஏகமுலகாதீனங் வஸேன கஹேத்வா பரிச்சேதோ வேதிதப்போ.

யம்பி ததோ பரங் துகே துகேஸுயேவ பக்கிபித்வா துகதுகபட்டானங் நாம தேஸிதங், தத்தாபி ஸியா ஹேதுங் ஸஹேதுகங் தம்மங் படிச்ச ஹேது ஸஹேதுகோ தம்மோ உப்பஜ்ஜெய்ய ஹேதுபச்சயாதி ஏவங் துகஸதே ஏகேகங் துகங் ஸேஸேஹி நவனவுதியா துகேஹி ஸுத்திங் யோஜெத்வா தஸ்ஸேதப்பானங் புச்சானங் ஹெட்டா வுத்தனயேன ஸபுபேஸங் ஏகமுலகாதீனங் வஸேன கஹேத்வா பரிச்சேதோ வேதிதப்போ. ததாசுதேன ஹி ஸபுபம்பேதங் பபேதாங் தஸ்ஸேத்வாவ தேவபரிஸாய தம்மோ தேஸிதோ, தம்மஸேனாபதிஸ்ஸ பன தேன அஜ்ஜ இதுஞ்சிதுஞ்ச தேஸிதந்தி ஸங்கிபித்வா நயதஸ்ஸனமத்தேனேவ தேஸனா அக்காதா. தேரேனாபி ஸங்கிபித்வாவ வாசனாமக்கோ பவத்திதோ, ஸோ தேரேன பவத்திதனயேனேவ ஸங்கீதிகாலே ஸங்கஹங் ஆரோபிதோ.

தங் பனஸ்ஸ ஸங்கேபனயங் தஸ்ஸேதுங் திகஞ்ச பட்டானவரந்தி அயங் காத்தா டபிதா. தஸ்ஸத்தோ - திகஞ்ச பட்டானவரந்தி பவரங் திகபட்டானஞ்ச. துகுத்தமந்தி உத்தமங் ஸெட்டங் துகபட்டானஞ்ச. துகதிகஞ்சேவாதி துகதிகபட்டானஞ்ச. திகதுகஞ்சாதி திகதுகபட்டானஞ்ச. திகதிகஞ்சேவாதி திகதிகபட்டானஞ்ச. துகதுகஞ்சாதி துகதுகபட்டானஞ்ச. ச அனுலோமம்ஹி நயா ஸுகம்பீராதி ஏதே திகபட்டானாத்யோ ஸுட்டு கம்பீரா ச நயா அனுலோமம்ஹி வேதிதப்பாதி. தத்த துவே அனுலோமானி - தம்மானுலோமஞ்ச பச்சயானுலோமஞ்ச. தத்த குஸலங் தம்மங் படிச்ச குஸலோ தம்மோதி ஏவங் அபிதம்மமாதிகாபதேஹி ஸங்கஹிதானங் தம்மானங் அனுலோமதேஸனாவஸேன பவத்தங் தம்மானுலோமங் நாம. ஹேதுபச்சயா ஆரம்மணபச்சயாதி ஏவங் சதுவீஸதியா பச்சயானங் அனுலோமதேஸனாவஸேன பவத்தங் பச்சயானுலோமங் நாம.

தத்த ஹெட்டா அட்டகதாயங் திகஞ்ச பட்டானவரங்...பே... ச அனுலோமம்ஹி நயா ஸுகம்பீராதி அயங் காத்தா தம்மானுலோமங் ஸந்தாய வுத்தா. இது பன அயங் காத்தா தஸ்மிங் தம்மானுலோமே பச்சயானுலோமங் ஸந்தாய வுத்தா. தஸ்மா ச அனுலோமம்ஹி நயா ஸுகம்பீராதி அட்டகதாசுதாய தம்மானுலோமே திகபட்டானாத்யோ ச நயா ஸுகம்பீராதி ஏவமத்தோ வேதிதப்போ. இம்ஸமிங் பனோகாஸே ஹேதுபச்சயா ஆரம்மணபச்சயாதி ஏவங் பவத்தே பச்சயானுலோமே ஏதே தம்மானுலோமே திகபட்டானாத்யோ ச நயா ஸுகம்பீராதி ஏவமத்தோ வேதிதப்போ. தேஸு அனுலோமே திகபட்டானே குஸலத்திகமத்தஸ்ஸேவ வஸேன

அயங் இமஸ்மிங் படிச்சவாரஸ்ஸ பண்ணத்திவாரே ஸங்கிபித்வா புச்சாபபேதோ துஸ்ஸிதோ. ஸேஸேஸு பன திகேஸு ஸேஸபட்டானேஸு ச ஏகாபி புச்சா ந துஸ்ஸிதா. ததோ பரேஸு பன ஸஹஜாதவாராதீஸு குஸலத்திகஸ்ஸாபி வஸேன புச்சங் அனுத்தாரித்வா லப்பமாணகவஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனமேவ துஸ்ஸிதங். “சு அனுலோமம்ஹி நயா ஸுகம்பீராதி வசனதோ பன இமஸ்மிங் பச்சயானுலோமே சபி ஏதே பட்டானநயா புச்சாவஸேன உத்தாரித்வா துஸ்ஸேதப்பா. பட்டானங் வண்ணயந்தானஞ்ஹி ஆசரியானங் பாாரோ ஏஸோதி.

2. பச்சயபச்சனியவண்ணனா

42-44. இதாநி பச்சனியங் ஹோதி. தங் துஸ்ஸேதுங் ஸியா குஸலங் தம்மங் படிச்ச குஸலோ தம்மோ உபபஜ்ஜெய்ய ந ஹேதுபச்சயாதிஆதி ஆரத்தங். தத்த அனுலோமபுச்சாஹி ஸம்பமாமணாவ புச்சாபரிச்சேதோ. தேனேவெத்த யதா அனுலோமே ஹேதுபச்சயோ வித்தாரிதோ, ஏவங் பச்சனியேபி நஹேதுபச்சயோ வித்தாரேதப்போதி வத்வா புன பரியோஸானே யதா அனுலோமே ஏகேகஸ்ஸ பதுஸ்ஸ ஏகமூலகங், துமூலகங், திமூலகங், சதுமூலகங் யாவ தேவீஸதிமூலகங், ஏவங் பச்சனியேபி வித்தாரேதப்பாந்தி வுத்தங். தேவீஸதிமூலகந்தி இதுஞ்செத்த துமூலகங்யேவ ஸந்தாய வுத்தங். பரியோஸானே பன ஸப்பமூலகங் சதுவீஸதிமூலகம்பி ஹோதியேவ. தங் ஸப்பங் ஸங்கித்தமேவாதி.

திகஞ்ச பட்டானவரங்...பே... சு பச்சனியம்ஹி நயா ஸுகம்பீராதி எத்தாபி துவே பச்சனியானி - தம்மபச்சனியஞ்ச பச்சயபச்சனியஞ்ச. தத்த “குஸலா தம்மா”தி ஏவங் அபித்தம்மமாதிகாபதேஹி ஸங்கஹிதானங் தம்மானங் “ந குஸலங் தம்மங் படிச்ச ந குஸலோ தம்மோ”தி பச்சனியதேஸனாவஸேன பவத்தங் தம்மபச்சனியங் நாம. “நஹேதுபச்சயா நாரம்மணபச்சயா”தி ஏவங் சதுவீஸதியா பச்சயானங் பச்சனியதேஸனாவஸேன பவத்தங் பச்சயபச்சனியங் நாம. தத்த ஹெட்டா அட்டகதாயங் “திகஞ்ச பட்டானவரங்...பே... சு பச்சனியம்ஹி நயா ஸுகம்பீராதி அயங் காதா தம்மபச்சனியங் ஸந்தாய வுத்தா. இது பன அயங் காதா தம்மானுலோமேயேவ பச்சயபச்சனியங் ஸந்தாய வுத்தா. தஸ்மா “சு பச்சனியம்ஹி நயா ஸுகம்பீராதி அட்டகதா”காதாய தம்மபச்சனியே திகபட்டானாதயோ சு நயா ஸுகம்பீராதி ஏவமத்தோ வேதிதப்போ. இமஸ்மிங் பனோகாஸே ந ஹேதுபச்சயா நாரம்மணபச்சயாதி ஏவங் பவத்தே பச்சயபச்சனியே ஏதே தம்மானுலோமேயேவ திகபட்டானாதயோ சு நயா ஸுகம்பீராதி ஏவமத்தோ வேதிதப்போ.

தேஸு அனுலோமதிகபட்டானேயேவ குஸலத்திகமத்தஸ்ஸ வஸேன அயங் இமஸ்மிங் படிச்சவாரஸ்ஸ பண்ணத்திவாரே ஸங்கிபித்வா புச்சாபபேதோ துஸ்ஸிதோ. ஸேஸேஸு பன திகேஸு ஸேஸபட்டானேஸு ச ஏகாபி புச்சா ந துஸ்ஸிதா. ததோ பரேஸு பன ஸஹஜாதவாராதீஸு குஸலத்திகஸ்ஸாபி வஸேன புச்சங் அனுத்தாரித்வா லப்பமாணகவஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனமேவ துஸ்ஸிதங். “சு பச்சனியம்ஹி நயா ஸுகம்பீராதி வசனதோ பன இமஸ்மிங் பச்சயபச்சனியே சபி ஏதே பட்டானநயா புச்சாவஸேன உத்தாரித்வா துஸ்ஸேதப்பா. பட்டானங் வண்ணயந்தானஞ்ஹி ஆசரியானங் பாாரோ ஏஸோதி.

3. அனுலோமபச்சனியவண்ணனா

45-48. இதாநி அனுலோமபச்சனியங் ஹோதி. தங் துஸ்ஸேதுங் ஸியா குஸலங் தம்மங் படிச்ச குஸலோ தம்மோ உபபஜ்ஜெய்ய ஹேதுபச்சயா நஆரம்மணபச்சயாதிஆதி ஆரத்தங். தத்த “ஹேதுபச்சயா நஆரம்மணபச்சயா...பே... ஹேதுபச்சயா நஅவிகுதபச்சயா”தி ஹேதுபதுஸ்ஸ ஸேஸேஸு தேவீஸதியா பச்சயேஸு ஏகேகேன ஸத்திங் யோஜனாவஸேன ஹேதுபதாதிகே ஏகமூலகே தேவீஸதி அனுலோமபச்சனியானி. தேஸு ஏகேகஸ்மிங் ஏகனபஞ்ஞாஸங் கத்வா ஸத்தவீஸதிங்கானி ஏகாதஸ புச்சாஸதானி ஹொந்தி. துமூலகே பன ஹேதாரம்மணபதானங் ஸேஸேஸு த்வாவீஸதியா பச்சயேஸு ஏகேகேன ஸத்திங் யோஜனாவஸேன த்வாவீஸதி அனுலோமபச்சனியானி ஏவங் அனுலோமே வுத்தேஸு ஸப்பேஸு ஏகமூலகாதீஸு ஏகேகங் பதுங் பரிஹாபெத்வா அவஸேஸானங் வஸேன புச்சாக்ணனா வேதிதப்பா. ஏகமூலகாதீஸு செத்த யா புச்சா பானியங் ஆகதா, யா ச ந ஆகதா, தா ஸப்பா ஹெட்டா வுத்தனயானுஸாரேனேவ வேதிதப்பா.

திகஞ்ச பட்டானவரங்...பே... சு அனுலோமபச்சனியம்ஹி நயா ஸுகம்பீராதி எத்த பன ஹெட்டா வுத்தனயேனேவ துவே அனுலோமபச்சனியானி - தம்மானுலோமபச்சனியங் பச்சயானுலோமபச்சனியஞ்ச. தத்த “குஸலா தம்மா”தி ஏவங் அபித்தம்மமாதிகாபதேஹி ஸங்கஹிதானங் தம்மானங் “குஸலங் தம்மங் படிச்ச ந குஸலோ தம்மோ”தி அனுலோமபச்சனியதேஸனாவஸேன பவத்தங் தம்மானுலோமபச்சனியங் நாம. “ஹேதுபச்சயா நஆரம்மணபச்சயா”தி ஏவங் சதுவீஸதியா பச்சயேஸு லப்பமாணபதானங் அனுலோமபச்சனியதேஸனாவஸேன பவத்தங் பச்சயானுலோமபச்சனியங் நாம. தத்த ஹெட்டா அட்டகதாயங் “திகஞ்ச பட்டானவரங்...பே... சு அனுலோமபச்சனியம்ஹி நயா ஸுகம்பீராதி அயங் காதா தம்மானுலோமபச்சனியங் ஸந்தாய வுத்தா. இது பன அயங் காதா தம்மானுலோமேயேவ பச்சயானுலோமபச்சனியங் ஸந்தாய வுத்தா. தஸ்மா “சு அனுலோமபச்சனியம்ஹி நயா ஸுகம்பீராதி அட்டகதா”காதாய தம்மானுலோமபச்சனியே திகபட்டானாதயோ சு நயா ஸுகம்பீராதி ஏவமத்தோ வேதிதப்போ. இமஸ்மிங் பனோகாஸே ஹேதுபச்சயா நாரம்மணபச்சயாதி ஏவங் பவத்தே பச்சயானுலோமபச்சனியே ஏதே தம்மானுலோமேயேவ திகபட்டானாதயோ சு நயா ஸுகம்பீராதி ஏவமத்தோ வேதிதப்போ.

தேஸு அனுலோமே திகபட்டா²னேயேவ குஸலத்திகமத்தஸ்ஸ வஸேன அயங் இமஸ்மிங் படிச்சவாரஸ்ஸ பண்ணத்திவாரே ஸங்கி²பித்வா புச்சா²பபே⁴தோ³ துஸ்ஸிதோ. ஸேஸேஸு பன திகேஸு ஸேஸபட்டா²னேஸு ச ஏகாபி புச்சா² ந துஸ்ஸிதா. ததோ பரேஸு பன ஸஹஜாதவாராதீ³ஸு குஸலத்திகஸ்ஸாபி வஸேன புச்சுங் அனுத்த⁴ரித்வா லப்²ப⁴மானகவஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனமேவ துஸ்ஸிதங். “ச² அனுலோமபச்சனியம்ஹி நயா ஸுகம்பீ⁴ரா³தி வசனதோ பன இமஸ்மிங் பச்சயானுலோமபச்சனியே ச²பி ஏதே பட்டா²னநயா புச்சாவஸேன உத்த⁴ரித்வா துஸ்ஸேதப்³பா³. பட்டா²னங் வண்ணயந்தானஞ்ஹி ஆசரியானங் பா⁴ரோ ஏஸோதி.

4. பச்சனியானுலோமவண்ணனா

49-52. இதா³னி பச்சனியானுலோமங் ஹோதி. தங் துஸ்ஸேதுங் ஸியா குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச குஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜேய்ய நஹேதுபச்சயா ஆரம்மணபச்சயாதிஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² அனுலோமபச்சனியபுச்சா²ஹி ஸமப்பமாணோ ஏவ புச்சா²பரிச்சே²தோ³. ஏகமூலகாதீ³ஸு செத்த² யா புச்சா² பாளியங் ஆக³தா, யா ச ந ஆக³தா, தா ஸப்³பா³ ஹெட்டா² வுத்தனயானுஸாரேனேவ வேதித்³பா³.

திகஞ்ச பட்டா²னவரங்...பே... ச² பச்சனியானுலோமம்ஹி நயா ஸுகம்பீ⁴ரா³தி எத்தா²பி ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ த³வே பச்சயானுலோமானி - த⁴ம்மபச்சனியானுலோமங் பச்சயபச்சனியானுலோமஞ்ச. தத்த² “குஸலா த⁴ம்மா³தி ஏவங் அபி⁴த⁴ம்மமாதிகாபதே³ஹி ஸங்க³ஹிதானங் த⁴ம்மானங் “நகுஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச குஸலோ த⁴ம்மோ³தி பச்சனியானுலோமதே³ஸனாவஸேன பவத்தங் த⁴ம்மபச்சனியானுலோமங் நாம. “நஹேதுபச்சயா ஆரம்மணபச்சயா³தி ஏவங் சதுவீஸதியா பச்சயேஸு லப்²ப⁴மானபதா³னங் பச்சயபச்சனியானுலோமதே³ஸனாவஸேன பவத்தங் பச்சயபச்சனியானுலோமங் நாம. தத்த² ஹெட்டா² அட்ட²கதா²யங் “திகஞ்ச பட்டா²னவரங்...பே... ச² பச்சனியானுலோமம்ஹி நயா ஸுகம்பீ⁴ரா³தி அயங் கா³தா² த⁴ம்மபச்சனியானுலோமங் ஸந்தா⁴ய வுத்தா. இத⁴ பன அயங் கா³தா² த⁴ம்மானுலோமேயேவ பச்சயபச்சனியானுலோமங் ஸந்தா⁴ய வுத்தா. தஸ்மா “ச² பச்சனியானுலோமம்ஹி நயா ஸுகம்பீ⁴ரா³தி அட்ட²கதா²ய த⁴ம்மபச்சனியானுலோமே திகபட்டா²னாத³யோ ச² நயா ஸுகம்பீ⁴ரா³தி ஏவமத்தோ² வேதித்³பா³. இமஸ்மிங் பனோகாஸே நஹேதுபச்சயா ஆரம்மணபச்சயாதி ஏவங் பவத்தே பச்சயபச்சனியானுலோமே ஏதே த⁴ம்மானுலோமேயேவ திகபட்டா²னாத³யோ ச² நயா ஸுகம்பீ⁴ரா³தி ஏவமத்தோ² வேதித்³பா³.

தேஸு அனுலோமதிகபட்டா²னேயேவ குஸலத்திகமத்தஸ்ஸபி வஸேன அயங் இமஸ்மிங் படிச்சவாரஸ்ஸ பண்ணத்திவாரே ஸங்கி²பித்வா புச்சா²பபே⁴தோ³ துஸ்ஸிதோ. ஸேஸேஸு பன திகேஸு ஸேஸபட்டா²னேஸு ச ஏகாபி புச்சா² ந துஸ்ஸிதா. ததோ பரேஸு பன ஸஹஜாதவாராதீ³ஸு குஸலத்திகஸ்ஸபி வஸேன புச்சுங் அனுத்த⁴ரித்வா லப்²ப⁴மானகவஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனமேவ துஸ்ஸிதங். “ச² பச்சனியானுலோமம்ஹி நயா ஸுகம்பீ⁴ரா³தி வசனதோ பன இமஸ்மிங் பச்சயபச்சனியானுலோமே ச²பி ஏதே பட்டா²னநயா புச்சாவஸேன உத்த⁴ரித்வா துஸ்ஸேதப்³பா³. பட்டா²னங் வண்ணயந்தானஞ்ஹி ஆசரியானங் பா⁴ரோ ஏஸோதி.

புச்சாவாரவண்ணனா நிட்டி²தா.

1. குஸலத்திகவண்ணனா

1. படிச்சவாரவண்ணனா

1. பச்சயானுலோமங்

(1.) விபுங்குவாரோ

53. இதாணி யா ஏதா பண்ணத்திவாரே குஸலத்திகங் நிஸ்ஸாய ஹேதுபச்சயாதிவஸேன ஏகனபஞ்ஞாஸங் ஆதிங் கத்வா நயமத்தங் துஸ்ஸெந்தேன அபரிமாணா புச்சா துஸ்ஸிதா. தத்த குஸலாகுஸலாதீனங் ஸஹுப்பத்தியா அபாவதோ யா புச்சா “குஸலங் தம்மங் படிச்ச அகுஸலோ தம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயாதி ஏவங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் ந லபந்தி. தா பஹாய யா விஸ்ஸஜ்ஜனங் லபந்தி, தாயேவ விஸ்ஸஜ்ஜேதுங் அயங் குஸலங் தம்மங் படிச்ச குஸலோ தம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயாதிஆதினா நயேன படிச்சவாரஸ்ஸ நித்தேஸ்வாரோ ஆரத்தோ.

தத்த ஸியா - ஸசே இமா ஹேதுபச்சயாதிவஸேன ஏகனபஞ்ஞாஸங் புச்சா ஸப்பஸோ விஸ்ஸஜ்ஜனங் ந லபந்தி, அத் கஸ்மா துஸ்ஸிதா? நனு யா லபந்தி, தாயேவ துஸ்ஸேதப்பா? ஆம, துஸ்ஸேதப்பா ஸியங். ததா துஸ்ஸியமானா பன ஸப்பேஸ் திகதுகபட்டானாதீஸ் ஏகேகஸ்மிங் திகே, துகே, துகதிகே, திகதுகே, திகதிகே, துகதுகே ச ஸங்கேபங் அகத்வா துஸ்ஸேதப்பாயேவ பாவெய்யங். கஸ்மா? யஸ்மா யா குஸலத்திகே லபந்தி, ந தாயேவ வேதுனாத்திகாதீஸ். தம்மானுலோமபச்சனியே ச திகபட்டானே விதக்கத்திகபீத்திகானங் விஸ்ஸஜ்ஜனே ஸப்பாபேதா விஸ்ஸஜ்ஜனங் லபந்தி, தஸ்மா உக்கட்டபரிச்சேதேன ஏகேகஸ்மிங் திகே யத்தகாஹி புச்சாஹி பாவிதப்பங் ஸப்பா குஸலத்திகே துஸ்ஸிதா. ஏவங் துஸ்ஸிதாஸ் ஹி யா தத்த விஸ்ஸஜ்ஜனங் ந லபந்தி, தா பஹாய யா லபந்தி, தா வச்சமானா ஸக்கா ஸுகேன விஜானிதுந்தி ஸுகேன விஜானந்தத் ஸப்பாபி குஸலத்திகே துஸ்ஸிதா. யா பனெத்த விஸ்ஸஜ்ஜனங் ந லபந்தி, தா பஹாய யா லபந்தி, தாயேவ விஸ்ஸஜ்ஜிதாதி வேதிதப்பா.

தத்த குஸலங் தம்மங் படிச்சாதி சதுபுமககுஸலதம்மேஸு வேதுனாக்கந்தாதிபேதங் ஏகங் தம்மங் படிச்ச படிசந்த்வா ஸஹுப்பத்திஸங்காதேன ஸதிஸபாவேன பத்வா, தேன ஸத்திங் ஏகதோ உப்பத்திபாவங் உபகந்த்வாதி அத்தோ. குஸலோ தம்மோதி சதுபுமககுஸலதம்மேஸுயேவ ஸஞ்ஞாக்கந்தாதிபேதோ ஏகோ தம்மோ. உப்பஜ்ஜத்தி உப்பாததோ யாவ நிரோதகமனா உத்தங் பஜ்ஜதி, நிப்பத்தத்திபி அத்தோ. அத்தானங் லபந்தி, உப்பாதாதயோ தயோபி கணே பாபுணாதீதி வத்தங் ஹோதி. ஹேதுபச்சயாதி குஸலஹேதுனா ஹேதுபச்சயபாவங் ஸாதெந்தேன.

ஏவங் “உப்பஜ்ஜெய்யா”தி புச்சாய “உப்பஜ்ஜதி”தி விஸ்ஸஜ்ஜனங் வத்வா இதாணி யங் தம்மங் படிச்ச யோ தம்மோ உப்பஜ்ஜதி, தங் தம்மங் கந்தாவஸேன துஸ்ஸேதுங் குஸலங் ஏகங் கந்தந்திஆதிமாஹ. தத்த ஏகந்தி வேதுனாதீஸ் சதுஸு யங்கிஞ்சி ஏகங். தயோ கந்தாதி யோ யோ பச்சயபாவேன கஹிதோ, தங் தங் டபெத்வா அவஸேஸா தயோ கந்தா. தயோ கந்தோதி வேதுனாதீஸ் யோ ஏகோ கந்தோ உப்பஜ்ஜத்தி கஹிதோ, தங் டபெத்வா ஸேஸே தயோ. துவே கந்தோதி வேதுனாஸஞ்ஞாதுகாதீஸ் சஸ்ஸ துகேஸு யேகேசி துவே கந்தோ படிச்ச. துவே கந்தாதி யே யே பச்சயபாவேன கஹிதா, தே தே டபெத்வா அவஸேஸா துவே கந்தா குஸலஹேதுனா ஹேதுபச்சயபாவங் ஸாதெந்தேன உப்பஜ்ஜந்தி அத்தோ.

யஸ்மா பன ஏகோ கந்தோ ஏகஸ்ஸேவ துவினன்னயேவ வா, துவே வா பன ஏகஸ்ஸேவ பச்சயோ நாம நத்தி, தஸ்மா “ஏகங் கந்தங் படிச்ச ஏகோ கந்தோ, ஏகங் கந்தங் படிச்ச துவே கந்தா, துவே கந்தோ படிச்ச ஏகோ கந்தோ”தி ந வத்தங். குஸலங் தம்மங் படிச்ச அப்யாகதோ தம்மோ உப்பஜ்ஜத்திஆதிஸுபி வத்தனயேனேவ அத்தோ வேதிதப்பா. சித்தஸமுட்டானங் ரூபந்தி இதங் படிச்சத்தஸ்ஸ ஸஹஜாதத்தத்தா யங் குஸலேன ஸஹஜாதச்சேவ ஹேதுபச்சயஞ்ச லபந்தி, தங் துஸ்ஸேதுங் வத்தங். பரதோபி ஏவரூபேஸு டானேஸு அயமேவ நயோ.

விபாகாப்யாகதங் கிரியாப்யாகதந்தி எத்த ஹேதுபச்சயபாவதோ அஹேதுகங், ரூபேன ஸத்திங் அனுப்பத்திதோ ஆரூப்பவிபாகஞ்ச ந கஹேதப்பங். படிஸந்திக்குணேதி கடத்தாரூபஸங்காதஸ்ஸ அப்யாகதஸ்ஸ அப்யாகதங் படிச்ச உப்பத்திதுஸ்ஸனத்தங் வத்தங். விபாகாப்யாகதந்தி தஸ்மிங் கணே விஜ்ஜமானாப்யாகதவஸேன வத்தங். கந்தோ படிச்ச வத்து, வத்துங் படிச்ச கந்தாதி இதங் கடத்தாரூபக்கஹணேன வத்துமஹி கஹிதேபி வத்துங் படிச்ச கந்தானங் உப்பத்திதுஸ்ஸனத்தங் வத்தங்.

ஏகங் மஹாபூதந்திஆதி ரூபாப்யாகதங் படிச்ச ரூபாப்யாகதஸ்ஸ உப்பத்திதுஸ்ஸனத்தங் வத்தங். ஏகங் கந்தந்திஆதிஸு வத்தனயேனேவ பனெத்த அத்தயோஜனா வேதிதப்பா. ஏவங் ரூபாப்யாகதமஹி பூதே படிச்ச பூதானங் உப்பத்திங் வத்வா இதாணி பூதே படிச்ச உபாதாரூபானங் உப்பத்திங் துஸ்ஸேதுங் மஹாபூதே படிச்ச சித்தஸமுட்டானந்திஆதி வத்தங். ஏவங் ஸந்தே உபாதாரூபந்தி எத்தகமேவ வத்தப்பங், இதரத்வயங்

கஸ்மா வுத்தந்தி? மஹாபூதேபி படிச்ச உப்பத்தித்ஸஸனத்தங். யஞ்ஹி ஹெட்டா? “சித்தஸமுட்டா”னஞ்ச ரூபங் கடத்தா ச ரூப”ந்தி த்ஸஸிதங், தங் ந கேவலங் கந்தேயேவ ச படிச்ச உப்பஜ்ஜதி, மஹாபூதேபி பன படிச்ச உப்பஜ்ஜதி த்ஸஸனத்தம்மிதங் வுத்தந்தி வேதித்ப்பங். தத்த சித்தஸமுட்டா”னங் பவத்தேயேவ, கடத்தாரூபங் படிஸந்தி”யம்பி. உபாதாரூபந்தி தஸஸேவ உபயஸஸ விஸேஸனங்.

குஸலே கந்தே ச மஹாபூதே ச படிச்சாதி எத்த சித்தஸமுட்டா”னாவ மஹாபூதா கஹிதா. சித்தஸமுட்டா”னங் ரூபந்தி எத்த பன பூதரூபம்பி உபாதாரூபம்பி கஹிதங். “ஏகங் மஹாபூதங் படிச்ச தயோ மஹாபூதா”திஆதி”னா நயேன ஹி பூதரூபம்பி கந்தே ச மஹாபூதே ச படிச்ச உப்பஜ்ஜதி. மஹாபூதே படிச்ச உபாதாரூபந்தி வுத்தனயேன உபாதாரூபம்பி. அகுஸலஞ்ச அப்யாகதஞ்சாதி பஞ்ஹாவிஸ்ஸஜ்ஜனேஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏவங் ஹேதுபச்சயே நவ புச்சா விஸ்ஸஜ்ஜிதா. ஏதாயேவ ஹி எத்த லப்ப”ந்தி, ஸேஸா சத்தாலீஸ மோக”புச்சா”தி ந விஸ்ஸஜ்ஜிதா. இமினா உபாயேன ஆரம்மணபச்சயாதீஸுபி புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனானங் அத்தோ வேதித்ப்போ. தத்த தத்த பன விசாரேதப்பயுத்தகமேவ விசாரயிஸ்ஸாம.

54. ஆரம்மணபச்சயே தாவ ரூபஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயவஸேன அனுப்பத்திதோ தாஸு நவஸு ரூபமிஸ்ஸகா பஹாய திஸ்ஸோவ புச்சா விஸ்ஸஜ்ஜிதா. தேனேவ ச காரணேன “வத்து”ங் படிச்ச கந்தா”தி வத்வா “கந்தே” படிச்ச வத்து”தி ந வுத்தங். ந ஹி தங் ஆரம்மணபச்சயேன உப்பஜ்ஜதி.

55. அதி”பதிபச்சயே விபாகாப்யாகதந்தி லோகுத்தரமேவ ஸந்தா”ய வுத்தங். தேனேவெத்த “படிஸந்தி”க்கணே”தி ந கஹிதங். ஸேஸங் ஹேதுபச்சயஸதி”ஸமேவ.

56. அனந்தரஸமந்தரேஸுபி ரூபங் ந லப்ப”தீதி ஆரம்மணபச்சயே விய திஸ்ஸோவ புச்சா.

57. ஸஹஜாதபச்சயே படிஸந்தி”க்கணே”தி பஞ்சவோகாரே படிஸந்தி”வஸேன வுத்தங். ஹெட்டா” பன பச்சயவிப”ங்கே “ஓக்கந்திக்கணே”தி ஆக”தங் தம்பி இமினா ஸத்தி”ங் அத்ததோ ஏகங், ப்யஞ்ஜனமத்தமேவ ஹெத்த நாணந்தி. அபிச “திண்ணங் ஸன்னிபாதா கப்ப”ஸஸ அவக்கந்தி ஹோதி”தி (ம. நி. 1.408) வசனதோ ஓக்கந்தி பஞ்சவோகாரபடிஸந்தி”யாவேதங் நாமங். படிஸந்தி”தி லப்ப”வஸாதா”ரணங். இத” பன “கடத்தா ச ரூப”ந்திஆதி”வசனதோ பஞ்சவோகாரபடிஸந்தி”யேவ அதி”ப்பேதா. ஸா ஹி ரூபஸ்ஸபி அரூபஸ்ஸபி பச்சயபா”வஞ்சேவ பச்சயுப்பன்னபா”வஞ்ச ஸங்குண்ணாதி, தஸ்மா பரிபுண்ணவிஸ்ஸஜ்ஜனா ஹோதி”தி கஹிதா. பா”ஹிரங் ஏகங் மஹாபூதந்தி அனிந்த்ரியப”தே”ஸு பத”விபாஸாணாதீ”ஸு மஹாபூதங் ஸந்தா”ய வுத்தங். பச்சயவிப”ங்க”வாரஸ்மிஞ்ஹி சத்தாரோ மஹாபூதாதி அஜ்ஜத்திகஞ்ச பா”ஹிரஞ்ச ஏகதோ கத்வா கஹிதங். ஸங்கேபதே”ஸனா ஹி ஸா. அயங் பன வித்தாரதே”ஸனா, தஸ்மா லப்ப”ங் விப”ஜித்வா த்ஸஸந்தோ “பா”ஹிரங் ஏகங் மஹாபூத”ந்திஆதி”மாஹ. அஸஞ்ஞஸத்தானங் ஏகங் மஹாபூதங் படிச்சாதி த்விஸந்திஸமுட்டா”னபூதவஸேன வுத்தங். மஹாபூதே படிச்ச கடத்தாரூபந்தி இத”ங் பன கம்மஸமுட்டா”னவஸேனேவ வுத்தங். உபாதாரூபந்தி உதுஸமுட்டா”னவஸேனேவ.

58. அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயே கந்தே” படிச்ச வத்து”, வத்து”ங் படிச்ச கந்தா”தி சதுன்னம்பி கந்தா”னங் ஏகதோ வத்து”னா அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயதங் த்ஸஸேதுங் வுத்தங்.

59. நிஸ்ஸயபச்சயே யஸ்மா படிச்சத்தோ” நாம ஸஹஜாதத்தோ”, தஸ்மா யா ஹெட்டா” பச்சயவிப”ங்க”வாரே சக்காயதனாதீ”னங் நிஸ்ஸயபச்சயதா த்ஸஸிதா, ந ஸா கஹிதா. சக்காயதனாதீ”னி ஹி புரேஜாதானி ஹுத்வா பச்சயா ஹொந்தி, இத” ஸஹஜாதமேவ லப்ப”தி. தேனேவ வுத்தங் - “நிஸ்ஸயபச்சயோ ஸஹஜாதபச்சயஸதி”ஸோ”தி.

60. உபனிஸ்ஸயபச்சயே ரூபஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயபச்சயபா”வா தீணேவ விஸ்ஸஜ்ஜனானி லப்ப”ந்தி, தேன வுத்தங் “ஆரம்மணபச்சயஸதி”ஸ”ந்தி. தத்த கிஞ்சாபி ந லப்பே” குஸலாகுஸலாப்யாகதா ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயங் லப”ந்தி, யே பன லப”ந்தி, தேஸங் வஸேனேதங் வுத்தந்தி வேதித்ப்பங்.

61. புரேஜாதபச்சயே வத்து”ங் புரேஜாதபச்சயாதி வத்து”ங் படிச்ச வத்து”னா புரேஜாதபச்சயதங் ஸாதெ”ந்தேன உப்பஜ்ஜந்தி அத்தோ. விபாகாப்யாகதங் ஏகங் கந்தா”ந்தி எத்த யங் விபாகாப்யாகதஸ்ஸ வத்து” ஓக்கந்திக்கணே ஸஹஜாதபச்சயோ ஹொதி, தங் புரேஜாதபச்சயபா”ஜனியத்தா இத” ந கஹேதப்ப”ங். யேபி குஸலாதயோ ஆருப்பே புரேஜாதபச்சயங் ந லப”ந்தி, தேபி புரேஜாதபச்சயபா”ஜனியதோயேவ இத” ந கஹேதப்ப”. ஆரம்மணங் பன நியமதோ புரேஜாதபச்சயபா”வங் ந லப”தி. ரூபாயதனாதீ”னி ஹி சக்கு”விஞ்ஞாணாதீ”னங்யேவ புரேஜாதபச்சயதங் ஸாதெ”ந்தி, மனோவிஞ்ஞாணதா”துயா அதீதானாக”தானிபி ஆரம்மணங் ஹொந்தியேவ. தஸ்மா இத” ந கஹிதங். கந்த”வஸேன ஹி அயங் தே”ஸனா, ந விஞ்ஞாணதா”துவஸேன. “விபாகாப்யாகதங் ஏகங் கந்தா”ந்தி தே”ஸனாய ச லப்ப”பி விஞ்ஞாணதா”துயோ கஹிதா, ந சக்கு”விஞ்ஞாணதா”துஆதயோ ஏவாதி.

பச்சா”ஜாதோ குஸலாகுஸலானங் பச்சயோ ந ஹொதி, அப்யாகதஸ்ஸபி உபத்த”ம்ப”கோவ ந ஜனகோ, தஸ்மா “உப்பஜ்ஜதி பச்சா”ஜாதபச்சயா”தி ஏவங் வத்தப்போ” ஏகத”ம்மோபி நத்தி”தி பச்சா”ஜாதபச்சயவஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனங்

ந கதங்.

62. ஆஸேவனபச்சயே காமங் ஸப்்பா³ கிரியா ஆஸேவனபச்சயங் ந லப⁴ந்தி, லப்⁴மா³னவஸேன பன “கிரியாப்³யாகத”ந்தி வுத்தங். தஸ்மா ஜவனகிரியாவெத்த² க³ஹிதாதி வேதி³தப்³பா³.

63. கம்மபச்சயே குஸலாகுஸலேஸு ஏகக்க³ணிகோ கம்மபச்சயோ வேதி³தப்³போ³, ததா² கிரியாப்³யாகதே. விபாகாப்³யாகதே பன நானாக்க³ணிகோபி, ததா² படிஸந்தி⁴க்க³ணே மஹாபூ⁴தானங். சித்தஸமுட்டா²னானங் பன ஏகக்க³ணிகோ. கடத்தா²ருபானங் நானாக்க³ணிகோவ ததா² அஸஞ்ஞஸத்தருபானங். கடத்தா²ருபங் பனெத்த² ஜீவிதிந்த்³ரியங். ஸேஸங் ந ஏகந்ததோ கம்மஸமுட்டா²னத்தா உபாதா³ருபந்தி வுத்தங். ஏவங் ஸந்தேபி இத⁴ கம்மஸமுட்டா²னமேவ அதி⁴ப்பேதங்.

64. விபாகபச்சயே குஸலாகுஸலங் கிரியஞ்ச ந லப்⁴தீதி அப்³யாகதவஸேனேவ விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங். சித்தஸமுட்டா²னந்தி விபாகசித்தஸமுட்டா²னமேவ. கடத்தா²ருபந்தி யதா³லாப⁴வஸேன இந்த்³ரியருபஞ்ச வத்து³ருபஞ்ச. உபாதா³ருபந்தி தத்³வஸேஸங் தஸ்மிங் ஸமயே விஜ்ஜமானகங் உபாதா³ருபங்.

65. ஆஹாரபச்சயே ஸப்³பேஸம்பி குஸலாதீ³னங் க³ந்தா⁴னங் சித்தஸமுட்டா²னருபஸ்ஸ ச அருபாஹாரவஸேன உப்பத்தி வேதி³தப்³பா³, ததா² படிஸந்தி⁴க்க³ணே மஹாபூ⁴தானங். சித்தஸமுட்டா²னந்தி ப⁴வங்கா³தி³சித்தஸமுட்டா²னங். ஆஹாரஸமுட்டா²னந்தி கப்³ளிகாராஹாரஸமுட்டா²னங் . சித்தஸமுட்டா²னந்தி குஸலாகுஸலசித்தஸமுட்டா²னமேவ. பச்சயவிப⁴ங்க³வாரே ஆஹாரபடிபடியா பட²மங் கப்³ளிகாரோ ஆஹாரோ த்³ஸ்ஸிதோ, இத⁴ பன குஸலங் த⁴ம்மந்தி புச்சா³வஸேன பட²மங் அருபாஹாரா த்³ஸ்ஸிதாதி வேதி³தப்³பா³.

66. இந்த்³ரியபச்சயே பச்சயவிப⁴ங்க³ இந்த்³ரியபடிபடியா பட²மங் சக்குந்த்³ரியாதீ³னி த்³ஸ்ஸிதானி, இத⁴ பன குஸலாதி³புச்சா³வஸேன பட²மங் அருபிந்த்³ரியானங் பச்சயதா த்³ஸ்ஸிதா. தத்த² குஸலாதீ³ஸு யதா³லாப⁴வஸேன அருபிந்த்³ரியா க³ஹேதப்³பா³. அஸஞ்ஞஸத்தானங் பூ⁴தருபேஸுபி ஜீவிதிந்த்³ரியந்தி.

67. ஜா³னமக்க³பச்சயேஸு ஹேதுபச்சயஸதி³ஸமேவ விஸ்ஸஜ்ஜனங், தேனேவெத்த² “ஹேதுபச்சயஸதி³ஸ”ந்தி வுத்தங்.

68. ஸம்பயுத்தபச்சயே விஸ்ஸஜ்ஜனங் ஆரம்மணபச்சயக³திகங், தேனேவெத்த² “ஆரம்மணபச்சயஸதி³ஸ”ந்தி வுத்தங்.

69. விப்பயுத்தபச்சயே வத்து³ங் விப்பயுத்தபச்சயாதி வத்து³ங் படிச்ச விப்பயுத்தபச்சயா, வத்து³னா விப்பயுத்தபச்சயதங் ஸாதெ⁴ந்தேன உப்பஜ்ஜந்தீதி அத்தோ². க³ந்தே⁴ விப்பயுத்தபச்சயாதி க³ந்தே⁴ படிச்ச விப்பயுத்தபச்சயா, க³ந்தே⁴ஹி விப்பயுத்தபச்சயதங் ஸாதெ⁴ந்தேஹி உப்பஜ்ஜந்தீதி அத்தோ². க³ந்தா⁴ வத்து³ங் விப்பயுத்தபச்சயாதி வத்து³ங் படிச்ச க³ந்தா⁴ விப்பயுத்தபச்சயா. வத்து³னா விப்பயுத்தபச்சயதங் ஸாதெ⁴ந்தேன உப்பஜ்ஜந்தீதி அத்தோ². சித்தஸமுட்டா²னருபங் க³ந்தே⁴ விப்பயுத்தபச்சயாதி க³ந்தே⁴ படிச்ச விப்பயுத்தபச்சயா சித்தஸமுட்டா²னங் ருபங் க³ந்தே⁴ஹி விப்பயுத்தபச்சயதங் ஸாதெ⁴ந்தேஹி உப்பஜ்ஜந்தீதி அத்தோ². ஸேஸவிஸ்ஸஜ்ஜனேஸுபி வத்து³ங் விப்பயுத்தபச்சயாதிஆதீ³ஸுபி வுத்தனயேனேவத்தோ² வேதி³தப்³போ³. விபாகாப்³யாகதே செத்த² வத்து³க்க³ஹணேன சக்கா³தீ³னி ஸங்க³ஹிதப்³பா³னி. ஏகங் மஹாபூ⁴தந்திஆதி³ ருபாப்³யாகதஸ்ஸ பச்சயபா⁴வங் த்³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். சித்தஸமுட்டா²னந்தி அப்³யாகதசித்தஸமுட்டா²னம்பி குஸலாகுஸலசித்தஸமுட்டா²னம்பி.

70. அத்தி³பச்சயே ஸப்³பங் ஸஹஜாதபச்சயக³திகங். தேனேவெத்த² “ஸஹஜாதபச்சயஸதி³ஸ”ந்தி வுத்தங்.

71-72. நத்தி³விக³தா ஆரம்மணபச்சயக³திகா, அவிக³தங் ஸஹஜாதக³திகங். தேனேவெத்த² “ஆரம்மணபச்சயஸதி³ஸங், ஸஹஜாதபச்சயஸதி³ஸ”ந்தி வுத்தங் . இமே தேவீஸதி பச்சயாதி ஸங்கி³பித்வா த்³ஸ்ஸிதானங் வஸேனேதங் வுத்தங். வித்தா³ரேதப்³பா³தி யா புச்சா³ விஸ்ஸஜ்ஜனங் லப⁴ந்தி, தாஸங் வஸேன வித்தா³ரேதப்³பா³. அயங் ஹேதுபச்சயங் ஆதி³ங் கத்வா ஏகமூலகே பச்சயானுலோமே படிச்சவாரஸ்ஸ குஸலத்திகவிஸ்ஸஜ்ஜனே அத்த²வண்ணனா.

(2.) ஸங்க்யாவாரோ

73. இதா³னி யே எத்த² ஹேதுபச்சயாதீ³ஸு ஏகேகஸ்மிங் பச்சயே விஸ்ஸஜ்ஜனவாரா லத்³தா⁴, தே க³ண்ணவஸேன த்³ஸ்ஸேதுங் ஹேதுயா நவாதிஆதி³ ஆரத்³ங். தத்த² ஹேதுயா நவாதி ஹேதுபச்சயே நவ புச்சா³விஸ்ஸஜ்ஜனவாரா ஹொந்தி. ஸெய்யதி³ங் - குஸலேன குஸலங், குஸலேன அப்³யாகதங், குஸலேன குஸலாப்³யாகதங்; அகுஸலேன அகுஸலங், அகுஸலேன அப்³யாகதங், அகுஸலேன அகுஸலாப்³யாகதங், அப்³யாகதேன அப்³யாகதங், குஸலாப்³யாகதேன அப்³யாகதங், அகுஸலாப்³யாகதேன அப்³யாகதந்தி.

ஆரம்மணே தீ³ணீதி குஸலேன குஸலங், அகுஸலேன அகுஸலங், அப்³யாகதேன அப்³யாகதங். அதி⁴பதியா நவாதி ஹேதுயா வுத்தஸதி³ஸாவ. த்³வாத்³ஸஸு ஹி பச்சயேஸு நவ நவாதி வுத்தங். ஸப்³பேஸுபி

புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனானி ஹேதுபச்சயஸதிஸானேவ. விபாங்கே³ பன அத்தி² விஸேஸோ. துஸஸு பச்சயேஸு தீணி தீணிதி வுத்தங். ஸப்பேஸுபி புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனானி ஆரம்மணஸதிஸானேவ. விபாங்கே³ பன அத்தி² விஸேஸோ. அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயஸ்மிஞ்ஹி அப்யாகததஸுஸ விஸ்ஸஜ்ஜனே ரூபம்பி லப்பா⁴தி, ததா² புரேஜாதபச்சயே. ஆஸேவனபச்சயே விபாகானி சேவ விதி²சித்தானி ச ந லப்பா⁴ந்தி. விபாகே ஏகந்தி அப்யாகதமேவ. ஏவமெத்த² ஸங்கே²பதோ நவ தீணி ஏகந்தி, திவிதோ⁴வ வாரபரிச்சே²தோ³. வித்தா²ரதோ த்வாதஸ நவகா, துஸ திகா, ஏகங் ஏககந்தி ஸப்பேஸுபி தேவீஸதியா பச்சயேஸு ஏகனசத்தாலீஸாதி⁴கங் வாரஸதங் ஹோதி, ஏகனசத்தாலீஸாதி⁴கஞ்ச புச்சாஸதங். ஏகனசத்தாலீஸாதி⁴கங் புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனஸதந்திபி தஸ்ஸேவ நாமங்.

74. ஏவங் ஹேதுபச்சயாதிகே ஏகமூலகே கண்ணங் துஸஸெத்வா இதோ பரேஸு துமூலகாதீஸு வித்தா²ரதேஸுனங் ஸங்கி²பித்வா ஏகமூலகே துஸஸிதாய தேஸுனாய லப்பா⁴மானகண்ணஞ்ஞேவ ஆதாய வாரபரிச்சே²தங் துஸஸேதுங் துமூலகே தாவ ஹேதுபச்சயா ஆரம்மணே தீணிதிஆதி³மாஹ. தத்ரிதங் லக்கண்ணங் - பஹுகண்ணோபி பச்சயோ அபஹுகண்ணேன ஸத்தி⁴ங் யுத்தோ தேன ஸமானகண்ணோவ ஹோதி. தேன வுத்தங் “ஹேதுபச்சயா ஆரம்மணே தீணிதி. ஹேதுஆரம்மணது³கே ஆரம்மணே வுத்தானி தீணேவ விஸ்ஸஜ்ஜனானி லப்பா⁴ந்திதி அத்தோ². ஸமானகண்ணோ பன ஸமானகண்ணேன ஸத்தி⁴ங் யுத்தோ அபரிஹீனகண்ணோவ ஹோதி. தேன வுத்தங் “ஹேதுபச்சயா அதி⁴பதியா நவா²தி. ஹேதாதி⁴பதிது³கே நவேவ விஸ்ஸஜ்ஜனானி லப்பா⁴ந்திதி அத்தோ². விபாகே ஏகந்தி ஹேதுவிபாகது³கே விபாகே வுத்தங் ஏகமேவ விஸ்ஸஜ்ஜனங் லப்பா⁴ந்திதி ஏவங் தாவ துமூலகே வாரபரிச்சே²தோ³ வேதி²தப்போ³.

75. திமூலகாதீஸுபி இதமேவ லக்கண்ணங். தேனேவாஹ - ஹேதுபச்சயா ஆரம்மணபச்சயா அதி⁴பதியா தீணிதி. ஹேதாரம்மணாதி⁴பதி திகே ஆரம்மணே வுத்தானி தீணேவ விஸ்ஸஜ்ஜனானி லப்பா⁴ந்திதி அத்தோ². ஏவங் ஸப்பத்த² நயோ நேதப்போ³.

76-79. த்வாதஸமூலகே பன விபாகபச்சயோ ந லப்பா⁴தி, தஸ்மா ஆஸேவனபச்சயா கம்மே தீணிதி வத்வா விபாகங் அபராமஸித்வா ஆஹாரே தீணிதி வுத்தங். தேரஸமூலகாதீஸுபி ஏஸேவ நயோ. தே பன ஸங்கி²பித்வா தேவீஸதிமூலகோவெத்த² துஸஸிதோ. ஸோ துவிதோ⁴ ஹோதி - ஸாஸேவனோ வா ஸவிபாகோ வா. தத்த² பட்டமங் ஸாஸேவனோ துஸஸிதோ, ஸோ தீணேவ விஸ்ஸஜ்ஜனானி லப்பா⁴தி. தேன வுத்தங் “ஆஸேவனபச்சயா அவிகுதே தீணிதி. ஸவிபாகோ பன ஆஸேவனங் ந லப்பா⁴தி, தஸ்மா தங் பஹாய விபாகவஸேன கண்ணாய துஸஸனத்தங் அனந்தராயேவ “ஹேதுபச்சயா...பே... விபாகபச்சயா ஆஹாரே ஏக²ந்தி ஏகங் நயங் துஸஸெத்வா புச்சா² தேவீஸதிமூலகோவ துஸஸிதோ. ஏதேஸு பன துவிஸு தேவீஸதிமூலகேஸு கிஞ்சாபி ஏகஸ்மிங் விபாகபச்சயோ நந்தி², ஏகஸ்மிங் ஆஸேவனபச்சயோ, புச்சாஜாதபச்சயோ பன உபாயத்தா²பி. ருஹீஸத்தே²ன பனேதே தேவீஸதிமூலகாத்வேவ வேதி²தப்பா³. தேஸு ஸாஸேவனே ஆஸேவனஸ்ஸ வஸேன ஸப்பத்த² தீணேவ விஸ்ஸஜ்ஜனானி, ஸவிபாகே விபாகபச்சயஸ்ஸ வஸேன ஏகமேவாதி அயங் ஹேதுபச்சயங் ஆதி³ங் கத்வா ஏகமூலகாதீஸு கண்ணா.

யங் பனேதங் ஹேதுமூலகானந்தரங் “ஆரம்மணே டி²தேன ஸப்பத்த² தீணேவ பஞ்ஹா²தி வுத்தங், தங் ஆரம்மணபச்சயங் ஆதி³ங் கத்வா ஏகமூலகேபி துமூலகாதீஸுபி ஸப்பத்த² ஆரம்மணபதே³ சேவ ஆரம்மணேன ஸத்தி⁴ங் ஸேஸபச்சயயோஜனாஸு ச யுத்த² நவஹி ப⁴விதப்பங், தத்த² தயோவ பஞ்ஹா ஹொந்தீதி துஸஸனத்தங் வுத்தங். விபாகபதே³ பன விபாகபதே³ன ஸத்தி⁴ங் ஸேஸபச்சயயோஜனாஸு ச ஏகோவ பஞ்ஹா ஹொதீதி. இதி யங் ஹெட்டா² அவோகம்ஹ “பஹுகண்ணோபி பச்சயோ அபஹுகண்ணேன ஸத்தி⁴ங் யுத்தோ தேன ஸமானகண்ணோ ஹொதீதி, தங் ஸுவுத்தமேவ.

80-85. இதா³னி யே ஆரம்மணாதீனங் பச்சயானங் வஸேன ஏகமூலகாதீயோ துஸஸெதப்பா³, தேஸு ஏகமூலகோ தாவ ஹேதுஏகமூலகேனேவ ஸதிஸோதி ஏகஸ்மிம்பி பச்சயே ந துஸஸிதோ. ஆரம்மணபச்சயவஸேன பன துமூலகே கண்ணங் துஸஸேதுங் ஆரம்மணபச்சயா ஹேதுயா தீணி, அதி⁴பதியா தீணி...பே... அவிகுதே தீணிதி வுத்தங். எத்த² ச “ஆரம்மணபச்சயா அதி⁴பதியா தீணி...பே... அவிகுதே தீணிதி வுத்தப்பே³ யே ஹேதுபச்சயாதீயோ பச்சயா பஹுகண்ணா, தேஸங் ஊனதரகண்ணேஹி ச ஸமானகண்ணேஹி ச ஸத்தி⁴ங் ஸங்ஸந்த²னே யா கண்ணா லப்பா⁴தி, தங் துஸஸேதுங் ஆரம்மணபச்சயஸ்ஸ புரிமபா⁴கே³ டி²தம்பி ஹேதுபச்சயங் பச்சி²மபா⁴கே³வ ப²பெத்வா “ஆரம்மணபச்சயா ஹேதுயா தீணிதி வுத்தங். தேனேதங் ஆவி கரோதி - ஆரம்மணபச்சயோ யேன யேன பஹுதரகண்ணேன வா ஸமானகண்ணேன வா பச்சயேன ஸத்தி⁴ங் துகதிகாதி²பே⁴தங் கச்சதி, ஸப்பத்த² தீணேவ பஞ்ஹாவிஸ்ஸஜ்ஜனானி வேதி²தப்பா³னி. விபாகபச்சயேன பன ஸத்தி⁴ங் ஸங்ஸந்த²னே ஏகமேவ லப்பா⁴தி, தங் விபாகபச்சயாதிகாய கண்ணாய ஆவி ப⁴விஸ்ஸதீதி இத⁴ ந துஸஸிதங். யா சேஸா துமூலகே கண்ணா துஸஸிதா, திமூலகாதீஸுபி ஏஸாவ கண்ணாதி ஆரம்மணபச்சயவஸேன திமூலகாதீயோ ந வித்தா²ரிதா.

இதா³னி அதி⁴பதிபச்சயாதீவஸேன துமூலகாதீஸு கண்ணங் துஸஸேதுங் அதி⁴பதிபச்சயா ஹேதுயா நவாதிஆதி³ வுத்தங். தத்தா²பி வுத்தனயேனேவ பச்சயஸன்னிவேஸோ வேதி²தப்போ³. யதா² ச அதி⁴பதிபச்சயா ஹேதுயா நவ, ஏவங் ஸேஸேஸுபி ஹேதுனா ஸமானகண்ணாஸு நவேவ. இதி யோ யோ பச்சயோ ஆதி³ங்ஹி

திட்ட²தி, தேன தேன ஸத்தி⁴ங் ஸமானகண்ணானங் ஸங்ஸந்த³னே ஆதி³ம்ஹி டி²தஸ்ஸ வஸேன கண்ணா ஹோதி. தேன பன ஸத்தி⁴ங் ஊனதரகண்ணானங் ஸங்ஸந்த³னே ஊனதரகண்ணானங்யேவ வஸேன கண்ணா ஹோதி² வேதி³தப்³போ³. யதா² ச ஆரம்மணபச்சயவஸேன ஏவங் அதி⁴பதிபச்சயவஸேனாபி ததோ பரேஸங் அனந்தராதி³னங் வஸேனாபி திமூலகாத்யோ ந வித்தா²ரிதா. தஸ்மா து³மூலகே து³ஸஸிதகண்ணாவஸேனேவ ஸப்³புத்த² ஸாதே²தப்³பா³. தேனேவ வுத்தங் “ஏகேகங் பச்சயங் மூலகங் காதான ஸஜ்ஜாமக³கேன கண்ணேதப்³பா³”தி.

பச்சயானுலோமவண்ணனா.

படிச்சவாரோ

பச்சயபச்சனியவண்ணனா

86-87. பச்சயபச்சனியங் பன யஸ்மா குஸலபதே³ ந லப்⁴பதி குஸலத⁴ம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன வினா அனுப்பத்திதோ, தஸ்மா அகுஸலங் த⁴ம்மங் படிச்சாதிஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² நஹேதுபச்சயாதி ஹேதுபச்சயபடிக்கேபோ ஹேதுபச்சயங் வினா அஞ்ஞேன பச்சயேன உப்பஜ்ஜதி² அத்தோ². விசிகிச்சா²ஸஹக³தோ உத்த⁴ச்சஸஹக³தோ மோஹோதி அயஞ்ஹி ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானஞ்சேவ சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ ச ஸயங் ஹேதுபச்சயோ ஹோதி, அஞ்ஞஸ்ஸ பன ஸம்பயுத்தஹேதுனோ அபா⁴வா ந ஹேதுபச்சயா உப்பஜ்ஜதி² ட²பெத்வா ஹேதுபச்சயங் ஸேஸேஹி அத்தனோ அனுரூபபச்சயேஹி உப்பஜ்ஜதி. இமினா நயேன ஸப்³புச்சயபடிக்கேபோஸு அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. அஹேதுகங் விபாகாப்யாகதந்தி இத³ங் ரூபஸமுட்டா²பகவஸேனேவ வேதி³தப்³பங். அஞ்ஞேஸுபி ஏவரூபேஸு ஏஸேவ நயோ.

88. நஅதி⁴பதிபச்சயே காமங் அதி⁴பதிபி அத்தனா ஸத்தி⁴ங் து³தியஸ்ஸ அதி⁴பதினோ அபா⁴வா நஅதி⁴பதிபச்சயங் லப⁴தி, யதா² பன விசிகிச்சு²த்த⁴ச்சஸஹக³தோ மோஹோ அஹேதுகோ, ந ததா² அதி⁴பதியோ ஏவ நிராதி⁴பதி. சந்தா³தீஸு பன அஞ்ஞதரங் அதி⁴பதிங் அகத்வா குஸலாதி³னங் உப்பத்திகாலே ஸப்³பேபி குஸலாத்யோ நிராதி⁴பதினோ. தஸ்மா மோஹங் விய விஸுங் அதி⁴பதிமத்தமேவ அனுத்த⁴ரித்வா ஸப்³புஸங்கா³ஹிகவஸேன ஏஸா “ஏகங் கந்த⁴ங் படிச்ச தயோ கந்தா⁴”திஆதி³கா தேஸனா கதாதி வேதி³தப்³பா³.

89. நானந்தரனஸமனந்தரேஸு நாரம்மணே விய ரூபமேவ பச்சயுப்பன்னங். தேன வுத்தங் “நாரம்மணபச்சயஸதி³ஸ”ந்தி. ஸஹஜாதபச்சயோ பரிஹீனோ. யதா² சேஸ, ததா² நிஸ்ஸயஅத்தி²அவிகுதபச்சயாபி. கிங் காரணா? ஏதேஹி வினா கஸ்ஸசி அனுப்பத்திதோ. ஸஹஜாதனிஸ்ஸயஅத்தி²அவிகுதபச்சயேபி ஹி பச்சக்காய ஏகோபி ரூபரூபத⁴ம்மோ நுப்பஜ்ஜதி, தஸ்மா தே பரிஹீனா.

90. நஅஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயவிப⁴ங்கே³ படிஸந்தி⁴க்க³னே விபாகாப்யாகதே கந்தே⁴ படிச்ச கடத்தாரூபந்தி ஹதயவத்து²வஜ்ஜங் வேதி³தப்³பங்.

91. நஉபனிஸ்ஸயபச்சயவிப⁴ங்கே³ ரூபமேவ பச்சயுப்பன்னங், தஞ்ஹி உபனிஸ்ஸயங் ந லப⁴தி. அரூபங் பன கிஞ்சாபி ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயபகதூபனிஸ்ஸயே ந லபெ⁴ய்ய, அனந்தரூபனிஸ்ஸயமுத்தகங் பன நத்தி². தேன வுத்தங் “நாரம்மணபச்சயஸதி³ஸ”ந்தி.

92. நபுரேஜாதே சித்தஸமுட்டா²னரூபந்தி பஞ்சவோகாரவஸேன வுத்தங்.

93. நபச்சா²ஜாதபச்சயாதி எத்த² ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சயா ஸங்கஹங் கச்சந்தி. தஸ்மா ஸஹஜாதபச்சயஸதி³ஸா எத்த² பாளி, ஸா நஅதி⁴பதிபச்சயே வித்தா²ரிதாதி இத⁴ ஸங்கித்தா. நாலேவனபச்சயே குஸலாகுஸலா பட²மஜவனவஸேன வேதி³தப்³பா³, ததா² கிரியாப்யாகதங். பாளி பன இதா⁴பி நஅதி⁴பதிபச்சயே வித்தா²ரிதவஸேன வேதி³தப்³பா³. தேனேவாஹ - “நபச்சா²ஜாதபச்சயம்பி நாலேவனபச்சயம்பி நாதி⁴பதிபச்சயஸதி³ஸ”ந்தி.

94-97. நகம்மபச்சயே விபாகசேதனா நானாக்க³ணிககம்மபச்சயங் லப⁴தி² ந கஹிதா. நாஹாரபச்சயே ஏகச்சங் ரூபமேவ பச்சயுப்பன்னங், ததா² நஇந்த்³ரியபச்சயே.

98. நஜானபச்சயே பஞ்சவிஞ்ஞாணத⁴ம்மா சேவ ஏகச்சஞ்ச ரூபங் பச்சயுப்பன்னங். பஞ்சவிஞ்ஞாணஸ்மிஞ்ஹி வேதனா ச சித்தேகக்க³தா ச து³பு³புலத்தா உபனிஜ்ஜானலக்க³ணங் ந பாபுணந்தீதி ஜானபச்சயே ந கஹிதா.

99-102. நமக்க³பச்சயே அஹேதுகவிபாககிரியஞ்சேவ ஏகச்சஞ்ச ரூபங் பச்சயுப்பன்னங். நஸம்பயுத்தனோனத்தி²னோவிகுதேஸு ரூபமேவ பச்சயுப்பன்னங். தேன வுத்தங் “நாரம்மணபச்சயஸதி³ஸ”ந்தி.

103. நஹேதுயா துவேதி ஏகமூலககண்ணாய யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி.

104. துமூலகே நஹேதுபச்சயா நாரம்மணே ஏகந்தி எத்த² கிஞ்சாபி பஹுகண்ணேன ஸத்³தி⁴ங் ஊனதரகண்ணஸ்ஸ ஸங்ஸந்த³னே ஊனதரகண்ணவஸேன நஹேதுயா விய த்³வீஹி ப⁴விதப்³ங். நாரம்மணவஸேன பன அருபத்⁴ம்மானங் பரிஹீனத்தா அப்யாகதங் படிச்ச ரூபாப்யாகதஸ்ஸ உப்பத்திங் ஸந்தா⁴ய “ஏக”ந்தி வுத்தங் . ஸப்³பேஸு ஏககேஸுபி ஏஸேவ நயோ. த்³வேதி வுத்தட்டா²னே பன நஹேதுயா லத்³த⁴வஸேன வாரத்³வயங் வேதி³தப்³ங்.

105-106. திமூலகாதீஸு பன ஸப்³பேஸு நாரம்மணபச்சயஸ்ஸ அபரிஹீனத்தா ஏகமேவ விஸ்ஸஜ்ஜனந்தி அயங் பச்சனீயே நஹேதுபச்சயங் ஆதி³ங் கத்வா ஏகமூலகாதீஸு கண்ணா.

107-130. நாரம்மணபச்சயாதயோ பன ஏகமூலகே தாவ புரிமேன ஸதி³ஸத்தா இதா⁴பி ந த்³ஸ்ஸிதாயேவ. நாரம்மணபச்சயவஸேன துமூலகே நாரம்மணபச்சயா, நஹேதுயா ஏகந்தி நஹேதுதுமூலகே வுத்தமேவ. நாதி⁴பதியா பஞ்சாதி நாரம்மணபச்சயே லத்³த⁴வஸேன வேதி³தப்³பா³தி ஏவங் ஸப்³பேஸங்ஸந்த³னேஸு ஊனதரகண்ணஸ்ஸேவ பச்சயஸ்ஸ வஸேன கண்ணா வேதி³தப்³பா³. யத்த² யத்த² ச நாரம்மணபச்சயோ பவிஸதி, தத்த² தத்த² ரூபமேவ பச்சயுப்பன்னங். நானந்தரனஸமனந்தரனஅஞ்ஞமஞ்ஞனஉபனிஸ்ஸயனாஹாரனஇந்த்³ரியனஸம்பயுத்தனோனத்தி²னோவிகுதபச்சயானங் பவிட்ட²ட்டா²னேபி ஏஸேவ நயோ. நாஹாரனஇந்த்³ரியனஜானமக்³பச்சயா ஸப்³பத்த² ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனா. நஸஹஜாதாதி³சதுக்கங் இதா⁴பி பரிஹீனமேவாதி இத்³மெத்த² லக்கண்ணங். இமினா பன லக்கண்ணேன ஸப்³பேஸு துமூலகாதீஸு “அயங் பச்சயோ மூலங், அயமெத்த² துமூலகோ, அயங் திமூலகோ, அயங் ஸப்³பமூலகோ”தி ஸல்லக்கெத்வா ஊனதரகண்ணஸ்ஸ பச்சயஸ்ஸ வஸேன கண்ணா வேதி³தப்³பா³தி.

பச்சயபச்சனீயவண்ணனா.

பச்சயானுலோமபச்சனீயவண்ணனா

131-189. இதா³னி அனுலோமபச்சனீயே கண்ணங் த்³ஸ்ஸேதுங் ஹேதுபச்சயா நாரம்மணே பஞ்சாதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² ஹேதாதி⁴பதிமக்³பச்சயேஸு அனுலோமதோ டி²தேஸு ஸஹஜாதாதயோ சத்தாரோ ஸப்³பட்டா²னிகபச்சயா, ஆஹாரிந்த்³ரியஜானமக்³பச்சயா சத்தாரோதி இமே அட்ட² பச்சனீயதோ ந லப்³ப⁴ந்தி. ஹேதுபச்சயாதி³வஸேன ஹி உப்பஜ்ஜமானோ த⁴ம்மோ இமே அட்ட² பச்சயே அலப⁴ந்தோ நாம நத்தி². ஆரம்மணஅனந்தரஸமனந்தரஉபனிஸ்ஸயஸம்பயுத்தனத்தி²விகுதபச்சயேஸு பன அனுலோமதோ டி²தேஸு அருபட்டா²னிகா பச்சனீகதோ ந லப்³ப⁴ந்தி. ந ஹி ஆரம்மணபச்சயாதீ³ஹி உப்பஜ்ஜமானா அனந்தரஸமனந்தரபச்சயாதயோ ந லப⁴ந்தி. ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயகம்மாஹாரிந்த்³ரியஅத்தி²அவிகுதபச்சயேஸு பன அனுலோமதோ டி²தேஸு சத்தாரோ ஸப்³பட்டா²னிகாயேவ, பச்சனீகதோ ந லப்³ப⁴ந்தி. ஏதேஸஞ்ஞஹி பச்சயானங் வஸேன உப்பஜ்ஜமானோ ஸப்³பட்டா²னிகே அலப⁴ந்தோ நாம நத்தி². பச்சாஜாதபச்சயஸ்ஸ அனுலோமதோ டா²னங் நாம நத்தி². ஏவங் ஸேஸேஸு அனுலோமதோ டி²தேஸு யே ச லப்³ப⁴ந்தி, யே ச ந லப்³ப⁴ந்தி, தே ஸல்லக்கெத்வா ஸப்³பேஸுபி துமூலகாதீஸு நயேஸு தேஸங் தேஸங் பச்சயானங் ஸங்ஸந்த³னே ஊனதரகண்ணானங்யேவ வஸேன கண்ணா வேதி³தப்³பா³தி.

பச்சயானுலோமபச்சனீயவண்ணனா.

பச்சயபச்சனீயானுலோமவண்ணனா

190. இதா³னி பச்சனீயானுலோமே கண்ணங் த்³ஸ்ஸேதுங் நஹேதுபச்சயா ஆரம்மணே த்³வேதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² ஹேதும்ஹி பச்சனீகதோ டி²தே ட²பெத்வா அதி⁴பதிங் அவஸேஸா அனுலோமதோ லப்³ப⁴ந்தி. பச்சாஜாதோ பன அனுலோமதோ ஸப்³பத்தே²வ ந லப்³ப⁴தி, யே நவ பச்சயா “அருபானஞ்ஞவா”தி வுத்தா, தேஸு புரேஜாதஞ்ச ஆஸேவனஞ்ச ட²பெத்வா அவஸேஸேஸு ஸத்தஸு பச்சனீகதோ டி²தேஸு ஸேஸா அருபட்டா²னிகா அனுலோமதோ ந லப்³ப⁴ந்தி. யோ ஹி ஆரம்மணாதீ³ஹி நுப்பஜ்ஜதி, ந ஸோ அனந்தராதயோ லப⁴தி. படிஸந்தி⁴விபாகோ பன புரேஜாததோ, ஸப்³பவிபாகோ ச ஸத்³தி⁴ங் கிரியமனோதா⁴துயா ஆஸேவனதோ அனுப்பஜ்ஜமானோபி அனந்தராதயோ லப⁴தி, தஸ்மா “புரேஜாதஞ்ச ஆஸேவனஞ்ச ட²பெத்வா”தி வுத்தங்.

புரேஜாதபச்சாஜாதஆஸேவனவிபாகவிப்பயுத்தேஸு பச்சனீகதோ டி²தேஸு ஏகங் ட²பெத்வா அவஸேஸா அனுலோமதோ லப்³ப⁴ந்தி. கம்மபச்சயே பச்சனீகதோ டி²தே ட²பெத்வா விபாகபச்சயங் அவஸேஸா அனுலோமதோ லப்³ப⁴ந்தி. ஆஹாரிந்த்³ரியேஸு பச்சனீகதோ டி²தேஸு ட²பெத்வா ஸப்³பட்டா²னிகே சேவ அஞ்ஞமஞ்ஞகம்மாஹாரிந்த்³ரியபச்சயே ச அவஸேஸா அனுலோமதோ ந லப்³ப⁴ந்தி, இதரே யுஜ்ஜமானகவஸேன லப்³ப⁴ந்தி. ஜானபச்சயே பச்சனீகதோ டி²தே. ஹேதாதி⁴பதிஆஸேவனமக்³பச்சயா அனுலோமதோ ந லப்³ப⁴ந்தி. மக்³பச்சயே பச்சனீகதோ டி²தே ஹேதாதி⁴பதிபச்சயா அனுலோமதோ ந லப்³ப⁴ந்தி. விப்பயுத்தபச்சயே பச்சனீகதோ டி²தே புரேஜாதபச்சயங் ட²பெத்வா அவஸேஸா அனுலோமதோ லப்³ப⁴ந்தி. ஏவங் தேஸு தேஸு

பச்சயேஸு பச்சனிகதோ டிதேஸு யே யே அனுலோமதோ ந லப்'பு'ந்தி, தே தே ஞுத்வா தேஸங் தேஸங் பச்சயானங் ஸங்ஸந்த்னே ஊனதரக'ணனானங் வஸேன க'ணனா வேதி'தப்'பா'.

191-195. து'மூலகாதீ'ஸு ச நயேஸு யங் யங் பச்சயங் ஆதி'ங் கத்வா யே யே து'காத'யோ த'ஸ்ஸிதா, தே தே லப்'பு'மானாலப்'பு'மானபச்சயவஸேன யதா' யதா' த'ஸ்ஸிதா, ததா' ததா' ஸாது'கங் ஸல்லக்கே'தப்'பா'. தத்த' யங் நஹேதுவஸேன து'மூலகாத'யோ நயே த'ஸ்ஸெந்தேன நஹேதுபச்சயா நாரம்மணபச்சயா...பே...
நாஸேவனபச்சயாதி வத்வா "யாவ ஆஸேவனா ஸப்'பங் ஸதி'ஸ"ந்தி வுத்தங். தஸ்ஸ, "நஅஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயா ஸஹஜாதே ஏக'ந்திஆதீ'ஹி ஸதி'ஸதா வேதி'தப்'பா'. யங் பன "நகம்மே க'ணிதே பஞ்ச க'ண்ணாதி'தி ஸீஹளபா'ஸாய லிகி'தங், தஸ்ஸத்தோ' - நஹேதுபச்சயங் ஆதி'ங் கத்வா நகம்மபச்சயாதி ஏவங் நகம்மபச்சயேன க'டிதே ஸஹஜாதே ஏகந்தி ஏவங் த'ஸ்ஸிதா பஞ்சேவ பச்சயா அனுலோமதோ லப்'பு'ந்தி, ந அஞ்ஞேதி. ஏவங் அஞ்ஞேஸுபி ஏவருபேஸு டா'னேஸு ப்யஞ்ஜனங் அனாதி'யித்வா அதி'ப்பேதத்தோ'யேவ க'ஹேதப்'போ'.
ஏவருபஞ்ஹி ப்யஞ்ஜனங் அத்தனோ ஸஞ்ஞானிப்'ந்த'னத்த'ங் போராணேஹி ஸகஸகபா'ஸாய லிகி'தங்.

அபிச இமஸ்மிங் பச்சனியானுலோமே பச்சயுப்பன்னத'ம்மேஸுபி அத்தி' த'ம்மோ கம்மபச்சயங் லப'தி, ந இந்த்'ரியபச்சயங். ஸோ அஸஞ்ஞேஸு சேவ பஞ்சவோகாரே பவத்தே ச ரூபஜீவிதிந்த்'ரியவஸேன வேதி'தப்'போ'.
அத்தி' த'ம்மோ மக்'கபச்சயங் லப'தி, நஹேதுபச்சயங். ஸோ விசிகிச்சு'த'ச்சஸஹஜாதமோஹவஸேன வேதி'தப்'போ'.
அத்தி' த'ம்மோ ஜா'னபச்சயங் லப'தி, நமக்'கபச்சயங். ஸோ மனோதா'துஅஹேதுகமனோவிஞ்ஞாணதா'துவஸேன வேதி'தப்'போ'.
யத்த' கடத்தாரூபானி நானாக்'கணிககம்மவஸேனேவ கம்மபச்சயங் லப'ந்தி, தத்த' ரூபத'ம்மா
ஹேதாதி'பதிவிபாகிந்த்'ரியஜா'னமக்'கபச்சயே ந லப'ந்தி, ஸப்'பு'ட்டா'னிகா பச்சனியா ந ஹொந்தி. அஹேதுகே அதி'பதிபச்சயோ நத்தி'தி இமேஸம்பி பகிண்ணகானங் வஸேனெத்த' க'ணனவாரோ அஸம்மோஹதோ வேதி'தப்'போ'.

ததராயங் நயோ - நஹேதுபச்சயா ஆரம்மணே த்வேதி எத்த' தாவ அஹேதுகமோஹோ சேவ அஹேதுகவிபாககிரியா ச பச்சயுப்பன்னங், தஸ்மா அகுஸலேனாகுஸலங், அப்யாகதேன அப்யாகதங் ஸந்தா'யெத்த' த்வேதி வுத்தங். ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஆஸேவனே பன விபாகங் ந லப்'பு'தி, ததா' கிரியமனோதா'து. தஸ்மா கிரியாஹேதுமனோவிஞ்ஞாணதா'துவஸேனெத்த' அப்யாகதேன அப்யாகதங் வேதி'தப்'பங். விபாகே ஏகந்தி அப்யாகதேன அப்யாகதமேவ. மக்'கே ஏகந்தி அகுஸலேன அகுஸலமேவ.

196-197. நாரம்மணமூலகே ஹேதுயா பஞ்சாதி ரூபமேவ ஸந்தா'ய வுத்தங். தஞ்ஹி குஸலங் அகுஸலங் அப்யாகதங் குஸலாப்யாகதங் அகுஸலாப்யாகதஞ்சாதி பஞ்ச கொட்டா'ஸே படிச்ச உப்பஜ்ஜதி. ஸப்'பு'பஞ்சகேஸு ஏஸேவ நயோ. அஞ்ஞமஞ்ஞே ஏகந்தி பூ'தரூபானி சேவ வத்து'ஞ்ச ஸந்தா'ய வுத்தங். தானி ஹி நாரம்மணபச்சயா அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயா உப்பஜ்ஜந்தி. திமூலகேபி ஏஸேவ நயோ.

198-202. நாதி'பதிமூலகே ஹேதுயா நவாதி அனுலோமே ஹேதும்ஹி வுத்தானேவ. தீணீதிஆதீ'னிபி ஹெட்டா' அனுலோமே வுத்தஸதி'ஸானேவ. திமூலகே த்வேதி ஹெட்டா' நஹேதுபச்சயா ஆரம்மணே வுத்தஸதி'ஸானேவ.

203-233. நபரேஜாதமூலகே ஹேதுயா ஸத்தாதி ஹெட்டா' "ஆருப்பே குஸலங் ஏகங் க'ந்த'ங் படிச்சா"திஆதி'னா நயேன புரேஜாதே த'ஸ்ஸிதானேவ. ஸப்'பு'ஸத்தகேஸு ஏஸேவ நயோ. நகம்மமூலகே ஹேதுயா தீணீதிஆதீ'ஸு சேதனாவ பச்சயுப்பன்னா. தஸ்மா குஸலங் அகுஸலங் அப்யாகதஞ்ச படிச்ச உப்பத்திங் ஸந்தா'ய தீணீதி வுத்தங். இமினா நயேன "ஏகங் த்வே தீணி பஞ்ச ஸத்த நவா"தி ஆக'தட்டா'னேஸு க'ணனா வேதி'தப்'பா'. "சத்தாரி ச' அட்டா"தி இமா பன திஸ்ஸோ க'ணனா நத்தே'வாதி.

பச்சயபச்சனியானுலோமவண்ணனா.

நிட்டி'தா ச படிச்சவாரஸ்ஸ அத்த'வண்ணனா.

2. ஸஹஜாதவாரவண்ணனா

234-242. ஸஹஜாதவாரே குஸலங் த'ம்மங் ஸஹஜாதோதி குஸலங் த'ம்மங் படிச்ச தேன ஸஹஜாதோ ஹுத்வாதி அத்தோ'. ஸேஸமெத்த' படிச்சவாரே வுத்தனயேனேவ வேதி'தப்'பங். அவஸானே பனஸ்ஸ "படிச்சத்தங் நாம ஸஹஜாதத்தங், ஸஹஜாதத்தங் நாம படிச்சத்த'ந்தி இத'ங் உபி'ன்னம்பி ஏதேஸங் வாரானங் அத்த'தோ நின்னானாகரணபா'வத'ஸ்ஸனத்த'ங் வுத்தங். அத்த'தோ ஹி ஏதே த்வேபி நின்னானாகரணா. ஏவங் ஸந்தேபி அஞ்ஞமஞ்ஞேஸு அத்த'னியமனத்த'ங் வுத்தா. "சக்'ஞ்ச படிச்ச ரூபே சா"திஆதீ'ஸு ஹி அஸஹஜாதம்பி படிச்ச உப்பஜ்ஜதீதி வுச்சதி. ஸஹஜாதம்பி ச உபாதா'ரூபங் பூ'தரூபஸ்ஸ பச்சயோ ந ஹோதி. இதி படிச்சவாரேன ஸஹஜாதபச்சயபா'வங், ஸஹஜாதவாரேன ச படிச்சாதி வுத்தஸ்ஸ ஸஹஜாதபா'வங் நியமேதுங் உபோ'பேதே வுத்தா. அபிச ததா' பு'ஜ்ஜனகானங் அஜ்ஜா'ஸயவஸேன தே'ஸனாவிலாஸேன நிருத்திபடிஸம்பி'தா'ப்பே'த'ஜானநவஸேன சாபி ஏதே உபோ'பி வுத்தாதி.

3. பச்சயவாரவண்ணனா

243. பச்சயவாரே குஸலங் த்மம் பச்சயாதி குஸலத்மமே பதிட்டிதோ ஹுத்வா குஸலங் த்மம் நிஸ்ஸயட்டேன பச்சயங் கத்வாதி அத்தோ. குஸலங் ஏகங் கந்தாங் பச்சயாதி குஸலங் ஏகங் கந்தாங் நிஸ்ஸயபச்சயங் கத்வா தயோ கந்தாங் உப்பஜ்ஜந்தி ஹேதுபச்சயாதி வுத்தங் ஹோதி. இமினாவுபாயேன ஸப்பபதேஸு அத்தோ வேதிதப்போ. வத்துங் பச்சயா விபாகாப்யாகதா கிரியாப்யாகதா கந்தாதி இதங் பஞ்சவோகாரே பவத்திவஸேன வுத்தங். பஞ்சவோகாரே பவத்தியஞ்ஹி கந்தாநங் புரேஜாதங் வத்து நிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதி. படிச்சட்டஸ்ஸ பன ஸஹஜாதட்டத்தா படிச்சவாரே ஏஸ நயோ ந லப்பதிதி படிஸந்தியங் ஸஹஜாதமேவ வத்துங் ஸந்தாங் “வத்துங் படிச்ச கந்தாதி வுத்தங். குஸலங் ஏகங் கந்தாஞ்ச வத்துஞ்ச பச்சயா தயோ கந்தாதிஆதிஸுபி இமினாவ நயேன அத்தோ வேதிதப்போ.

அப்யாகதங் த்மம் பச்சயா குஸலோ ச அப்யாகதோ சாதி குஸலாப்யாகதானங் ஹேதுபச்சயவஸேன ஏகதோ உப்பத்திங் ஸந்தாங் வுத்தங். குஸலுப்பத்திக்கணஸ்மிஞ்ஹி வத்துங் நிஸ்ஸய குஸலா கந்தா, சித்தஸமுட்டானே ச மஹாபூதே நிஸ்ஸய சித்தஸமுட்டானங் உபாதாருபங் ஹேதுபச்சயவஸேன ஏகதோ உப்பஜ்ஜதி. இதி பச்சயபூதஸ்ஸ அப்யாகதஸ்ஸ நானத்தேபி பச்சயுப்பன்னானங் ஹேதுபச்சயவஸேன ஏகதோ உப்பத்திங் ஸந்தாங்யேதங் வுத்தந்தி வேதிதப்பங். அஞ்ஞேஸுபி ஏவரூபேஸு டானேஸு ஏஸேவ நயோ. ஏவங் இமஸ்மிங் ஹேதுபச்சயே ஸஹஜாதஞ்ச புரேஜாதஞ்ச நிஸ்ஸயட்டேன பச்சயங் கத்வா ஸத்தரஸ பஞ்ஹா விஸ்ஸஜ்ஜிதா. தத்த கந்தா சேவ பூதா ச ஸஹஜாதவஸேன, வத்து ஸஹஜாதபுரேஜாதவஸேன கஹிதங். படிச்சவாரே பன ஸஹஜாதவஸேன பச்சயோ லப்பதி, தஸ்மா தத்த நவேவ பஞ்ஹா விஸ்ஸஜ்ஜிதா. யே பனேதே எத்த ஸத்தரஸ பஞ்ஹா விஸ்ஸஜ்ஜிதா, தேஸு ஏகாதிகே ஏகாவஸானே விஸ்ஸஜ்ஜனே குஸலாதீஸு ஏகபச்சயதோ ஏகோ பச்சயுப்பன்னோ. ஏகாதிகே துக்காவஸானே ஏகபச்சயதோ நானாபச்சயுப்பன்னோ. துக்காதிகே ஏகாவஸானே நானாபச்சயதோ ஏகோ பச்சயுப்பன்னோ. துக்காதிகே துக்காவஸானே நானாபச்சயதோ நானாபச்சயுப்பன்னோ.

248-252. ஆரம்மணபச்சயாதீஸுபி இமினாவுபாயேன பஞ்ஹாவிஸ்ஸஜ்ஜனப்பபேதோ வேதிதப்போ. யங் பனேதங் ஆரம்மணபச்சயே வத்துங் பச்சயா கந்தாதி வுத்தங், தங் படிஸந்திக்குணே விபாகக்கந்தேயேவ ஸந்தாங் வுத்தங். சக்குவிஞ்ஞாணாதீனி அப்யாகதங் நிஸ்ஸய ஆரம்மணபச்சயேன உப்பஜ்ஜந்தானங் பபேததஸ்ஸனத்தங் வுத்தானி. புன வத்துங் பச்சயாதி பவத்தே விபாககிரியாப்யாகதானங் உப்பத்திதஸ்ஸனத்தங் வுத்தங். ஸேஸங் புரிமனயேனேவ வேதிதப்பங். ஏவங் இமஸ்மிங் ஆரம்மணபச்சயே ஸஹஜாதஞ்ச புரேஜாதஞ்ச பச்சயங் கத்வா ஸத்த பஞ்ஹா விஸ்ஸஜ்ஜிதா. தத்த கந்தா ஸஹஜாதவஸேன, வத்து ஸஹஜாதபுரேஜாதவஸேன, சக்காயதனாதீனி புரேஜாதவஸேனேவ கஹிதானி. படிச்சவாரே பன ஸஹஜாதவஸேனேவ பச்சயோ லப்பதி. தஸ்மா தத்த தயோவ பஞ்ஹா விஸ்ஸஜ்ஜிதா.

253-254. அதிபதிபச்சயே விபாகாப்யாகதங் லோகுத்தரமேவ வேதிதப்பங். அனந்தரஸமனந்தரா ரூபாபாவேன ஆரம்மணஸதிஸா. பரதோ ஆஸேவனந்திவிக்கதேஸுபி ஏஸேவ நயோ.

255. ஸஹஜாதபச்சயே கடத்தாருபங் உபாதாருபந்தி உபாதாருபஸங்காதங் கடத்தாருபங். இதங் அஸஞ்ஞஸத்தானஞ்ஞேவ ரூபங் ஸந்தாங் வுத்தங். சக்காயதனாதீனி பஞ்சவோகாரவஸேன வுத்தானி.

256-257. அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயே ச யதா ஆரம்மணபச்சயா ஏவந்தி விஸ்ஸஜ்ஜனஸமதங் ஸந்தாங் வுத்தங். பச்சயுப்பன்னேஸு பன நானத்தங் அத்தி.

258. உபனிஸ்ஸயபச்சயே ஆரம்மணபச்சயஸதிஸந்தி ரூபாபாவதோபி விஸ்ஸஜ்ஜனஸமதாயபி வுத்தங்.

259-260. வத்துங் புரேஜாதபச்சயாதிஆதினங் படிச்சவாரே வுத்தனயேனேவத்தோ கஹேதப்போ.

261-266. கம்மபச்சயே தீணீதி குஸலங் பச்சயா குஸலோ அப்யாகதோ குஸலாப்யாகதோ சாதி ஏவங் தீணி வேதிதப்பானி. அகுஸலேபி ஏஸேவ நயோ.

267-268. விப்பயுத்தபச்சயே கந்தே விப்பயுத்தபச்சயாதி கந்தே நிஸ்ஸய விப்பயுத்தபச்சயா உப்பஜ்ஜந்திதி அத்தோ. கந்தா வத்துங் விப்பயுத்தபச்சயாதி கந்தா வத்துங் நிஸ்ஸய விப்பயுத்தபச்சயா உப்பஜ்ஜந்திதி அத்தோ. ஸேஸங் ஹெட்டா வுத்தனயேனேவ வேதிதப்பங்.

269-276. இதானி யதாலத்தாநி விஸ்ஸஜ்ஜனானி கணனவஸேன தஸ்ஸேதுங் ஹேதுயா ஸத்தரஸாதிஆதிமாஹ. தத்த ஹேதுயா ஸத்தரஸாதி குஸலேன குஸலங், குஸலேன அப்யாகதங், குஸலேன குஸலாப்யாகதந்தி ஏவங் குஸலவஸேன ஏகாதிகானி ஏகாவஸானானி தவே, துக்காவஸானங் ஏகந்தி தீணி வுத்தானி ஹோந்தி, ததா அகுஸலவஸேன. அப்யாகதேன அப்யாகதங், தேனேவ குஸலங், அகுஸலங்,

குஸலாப்யாகதங் அகுஸலாப்யாகதஞ்ச; குஸலாப்யாகதேஹி குஸலங், அப்யாகதங், குஸலாப்யாகதங்; அகுஸலாப்யாகதேஹி அகுஸலங், அப்யாகதங், அகுஸலாப்யாகதந்தி ஏவங் ஸத்தரஸ வேதித்ப்பாணி.

ஆரம்மணே ஸத்தாதி குஸலேன குஸலங்; அகுஸலேன அகுஸலங், அப்யாகதேன அப்யாகதங், குஸலங், அகுஸலங்; குஸலாப்யாகதேன குஸலங்; அகுஸலாப்யாகதேன அகுஸலந்தி ஏவங் ஸத்த.

விபாகே ஏகந்தி அப்யாகதேன அப்யாகதமேவ. ஏவமெத்த² ஸத்தரஸ, ஸத்த, ஏகந்தி தயோ வாரபரிச்சேதா³ ஹொந்தி. தேஸு த்வாத்ஸ ஸத்தரஸகா, த்ஸ ஸத்தகா, ஏகங் ஏகந்தி தே ஸப்⁴பே ஸாது⁵கங் ஸல்லக்⁶கெத்வா பரதோ து⁷கதிகாதி⁸வஸேன பச்சயஸங்ஸந்த⁹னே ஊனதரக¹⁰ணனஸ்ஸ வஸேன க¹¹ணனா வேதித்ப்பா¹². ஸக்கா ஹி இமாய க¹³ணனாய து¹⁴கமலாதீ¹⁵ஸு வாரபரிச்சேதே¹⁶ ஜானிதுந்தி புன “குஸலங் த¹⁷ம்மங் பச்சயா குஸலோ த¹⁸ம்மோ¹⁹தி அனாமஸித்வா க²⁰ணனவஸேனேவ வாரபரிச்சேத²¹ங் த்ஸஸேதுங் ஹேதுபச்சயா ஆரம்மணே ஸத்தாதிஆதி²² ஆரத்த²³ாங்.

தத்த²⁴ குஸலங் த²⁵ம்மங் பச்சயா குஸலோ த²⁶ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயா ஆரம்மணபச்சயா. குஸலங் ஏகங் க²⁷ந்த²⁸ாங் பச்சயா தயோ க²⁹ந்தா³⁰தி இமினா நயேன ஆரம்மணே லத்த³¹ா³²விஸ்ஸஜ்ஜனானி வித்தா³³ரேதப்பா³⁴னி. அயங் தாவ அனுலோமே நயோ.

277-285. பச்சனீயே பன குஸலங் ந லப்ப³⁵ா³⁶தீதி அகுஸலங் த³⁷ம்மங் பச்சயாதி அகுஸலமேவ ஆதி³⁸ங் கத்வா விஸ்ஸஜ்ஜனங் ஆரத்த³⁹ாங். தங் யதா⁴⁰பாளிமேவ நிய்யாதி. யஞ்ஹெத்த⁴¹ வத்தப்ப⁴²ங் ஸியா, தங் படிச்சவாரஸ்ஸ பச்சனீயே வத்தமேவ.

286-287. யங் பனேதங் பச்சனீயே லத்த⁴³ா⁴⁴விஸ்ஸஜ்ஜனபரிச்சேத⁴⁵ங் க⁴⁶ணனதோ த்ஸஸேதுங் நஹேதுயா சத்தாரீதிஆதி⁴⁷ வத்தங், தத்த⁴⁸ சத்தாரி, ஸத்தரஸ, ஸத்த, பஞ்ச, தீணி, ஏகந்தி ச⁴⁹ பரிச்சேதா⁵⁰. தேஸங் வஸேன து⁵¹கதிகாதி⁵²ஸு பச்சயஸங்ஸந்த⁵³னே க⁵⁴ணனா வேதித்ப்பா⁵⁵. யோ ஹி பச்சயோ ஸத்தரஸ விஸ்ஸஜ்ஜனானி லப⁵⁶ா⁵⁷தி, தேன ஸத்தி⁵⁸ாங் ஸதி⁵⁹ஸஸங்ஸந்த⁶⁰னே ஸத்தரஸ, ஊனதரஸங்ஸந்த⁶¹னே ஸேஸா ச⁶²பி பரிச்சேதா⁶³ லப்ப⁶⁴ா⁶⁵ந்தி. ஏவங் ஸேஸேஸுபி அதி⁶⁶கபரிச்சேத⁶⁷ங் ட⁶⁸பெத்வா ஸமஸமா ஊனதரா ச லப்ப⁶⁹ா⁷⁰ந்தி.

எத்த⁷¹ ச அதி⁷²கதரா ந லப்ப⁷³ா⁷⁴ந்திதி அயமெத்த⁷⁵ நியமோ. ஸமஸமா பன ஊனதரா ச அத்தா⁷⁶ விரோதே⁷⁷ ஸதி லப்ப⁷⁸ா⁷⁹ந்தி. தேனெத்த⁸⁰ “நஹேதுபச்சயா நாரம்மணே ஏக⁸¹ந்திஆதி⁸² வத்தங். எத்த⁸³ ஹி நஹேதுயா சதுன்னங், நாரம்மணே பஞ்சன்னங் ஆக⁸⁴த்தா நஹேதுவஸேன சத்தாரீதி வத்தப்ப⁸⁵ங் ஸியா, நாரம்மணேன ஸத்தி⁸⁶ாங் க⁸⁷டித்தா பன ஆரம்மணத⁸⁸ம்மோ விருஜ்ஜீதி அகுஸலங் த⁸⁹ம்மங் பச்சயா அகுஸலோ த⁹⁰ம்மோ, அப்யாகதங் த⁹¹ம்மங் பச்சயா அகுஸலோ, அகுஸலஞ்ச அப்யாகதஞ்ச த⁹²ம்மங் பச்சயா அகுஸலோதி தீணி விஸ்ஸஜ்ஜனானி பரிஹீனானி. அப்யாகதங் த⁹³ம்மங் பச்சயா அப்யாகதோதி ரூபவஸேன ஏகமேவ வத்தங். ஏவங் ஸப்ப⁹⁴த்த⁹⁵ விருத்தா⁹⁶விருத்த⁹⁷ாங் ஞத்வா லப்ப⁹⁸ா⁹⁹மானபரிச்சேதோ¹⁰⁰ வேதித்ப்போ¹⁰¹. அபிசெத்த¹⁰² இத¹⁰³ங் நயமத்தத¹⁰⁴ஸ்ஸனங். நாதி¹⁰⁵பதியா சத்தாரீதி நஹேதுயா லத்தா¹⁰⁶னேவ. ஸேஸசதுக்கேஸுபி ஏஸேவ நயோ.

நானந்தரே ஏகந்தி அஹேதுகசித்தஸமுட்டா¹⁰⁷னஸ்ஸ சேவ ஸேஸரூபஸ்ஸ ச வஸேன அப்யாகதேன அப்யாகதங். ஏவங் ஸப்ப¹⁰⁸ேஸு ஏககேஸு யஜ்ஜமானகரூபங் ஜானிதப்ப¹⁰⁹ங். நபுரேஜாதே த்வேதி இதா¹¹⁰பி நஹேதுவஸேன சத்தாரீதி வத்தப்ப¹¹¹ங் ஸியா, நபுரேஜாதேன ஸத்தி¹¹²ாங் க¹¹³டித்தா பன அப்யாகதங் த¹¹⁴ம்மங் பச்சயா அகுஸலோ, அகுஸலஞ்ச அப்யாகதஞ்ச த¹¹⁵ம்மங் பச்சயா அகுஸலோதி வத்து¹¹⁶புரேஜாதவஸேன த்வே விஸ்ஸஜ்ஜனானி பரிஹீனானி. ஆரூப்பே பன அஹேதுகமோஹஸ்ஸ அஹேதுககிரியஸ்ஸ ச வஸேன த்வே வத்தானி. நவிப்பயுத்தே த்வேதி ஆரூப்பே அஹேதுகாகுஸலகிரியவஸேன த்வே. நோனத்தி¹¹⁷ நோவிக்¹¹⁸தேஸு ஏகந்தி ஸப்ப¹¹⁹ஸ்ஸ ரூபஸ்ஸ வஸேன அப்யாகதேன அப்யாகதங் த¹²⁰ட்டப்ப¹²¹ங். திகாதி¹²²ஸு அபுப்ப¹²³ங் நத்தி¹²⁴.

288. நாரம்மணமூலகே பன ந¹²⁵அதி¹²⁶பதியா பஞ்சாதி நாரம்மணே லத்தா¹²⁷னேவ. நகம்மே ஏகந்தி எத்த¹²⁸ சித்தஸமுட்டா¹²⁹னஞ்ச கடத்தாரூபஞ்ச அக்¹³⁰ஹெத்வா ஸேஸரூபவஸேன அப்யாகதேன அப்யாகதங் வேதித்ப்பா¹³¹ங்.

289-296. நாதி¹³²பதிமூலகே நபுரேஜாதே ஸத்தாதி நபுரேஜாதே லத்தா¹³³னேவ. நபச்சா¹³⁴ஜாதே ஸத்தரஸாதி இமானிபி தத்த¹³⁵ லத்தா¹³⁶னி ஸத்தரஸேவ. நானந்தரனஸமனந்தரன¹³⁷அஞ்ஞமஞ்ஞன¹³⁸உபனிஸ்ஸயனஸம்பயுத்தனோனத்தி¹³⁹னோவிக்¹⁴⁰தமூலகானி நாரம்மணமூலகஸதி¹⁴¹ஸானேவ. இமினாவ நயமத்தத¹⁴²ஸ்ஸனேன ஸப்ப¹⁴³த்த¹⁴⁴ ஆக¹⁴⁵தானாக¹⁴⁶தங் லப்ப¹⁴⁷ா¹⁴⁸மானாலப்ப¹⁴⁹ா¹⁵⁰மானஞ்ச வேதித்ப்பா¹⁵¹ந்தி.

பச்சனீயவண்ணனா நி¹⁵²ட்டி¹⁵³தா.

297-328. இமினாயேவ பன லக்¹⁵⁴க¹⁵⁵ணேன அனுலோமங் புரதோ கத்வா அனுலோமபச்சனீயே பச்சனீயங் புரதோ கத்வா பச்சனீயானுலோமே ச க¹⁵⁶ணனபரிச்சேதோ¹⁵⁷ ஆக¹⁵⁸தானாக¹⁵⁹தங் லப்ப¹⁶⁰ா¹⁶¹மானாலப்ப¹⁶²ா¹⁶³மானஞ்ச வேதித்ப்பா¹⁶⁴ந்தி.

பச்சயவாரவண்ணனா நி¹⁶⁵ட்டி¹⁶⁶தா.

4. நிஸ்ஸயவாரவண்ணனா

329-337. நிஸ்ஸயவாரே குஸலங் த்மம் நிஸ்ஸயாதி குஸலங் த்மம் பதிட்டேன நிஸ்ஸயங் கத்வாதி அத்தோ. ஸேஸமெத்த பச்சயவாரே வுத்தனயேனேவ வேதித்ப்புங். அவஸானே பனஸ்ஸ "பச்சயத்தந் நாம நிஸ்ஸயத்தந், நிஸ்ஸயத்தந் நாம பச்சயத்தந்" இத்தந் உபின்னம்பி ஏதேஸங் வாரானங் அத்ததோ நின்னானாகரணபாவதுஸ்ஸனத்தந் வுத்தந். அத்ததோ ஹி ஏதேபி படிச்சஸஹஜாதா விய நின்னானாகரணா. ஏவங் ஸந்தேபி அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸ அத்தநியமனத்தந் வுத்தா. அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்காராதிஆதீஸு ஹி அனிஸ்ஸய வத்தமானங் நானாக்ணிகம்பி "பச்சயா உபஜ்ஜதீ"தி வுத்தந். அஞ்ஞமஞ்ஞங் அல்லியித்வா டிதகட்டாதீஸு ச ஏகங் ஏகஸ்ஸ நிஸ்ஸயபச்சயோ ந ஹோதி, ததா உபாதாருபங் மஹாபூதஸ்ஸ நிஸ்ஸயபச்சயோ ந ஹோதியேவ. இதி பச்சயவாரேன நிஸ்ஸயபச்சயபாவங் நிஸ்ஸயவாரேன ச பச்சயாதி வுத்தஸ்ஸ ஸஹஜாதபுரேஜாதபாவங் நியமேதுங் உபோபேதே வுத்தா. அபிச ததா புஜ்ஜனகானங் அஜ்ஜாஸயவஸேன தேஸனாவிலாஸேன நிருத்திபடிஸம்பிதாபபேதஜானவஸேன சாபி ஏதே உபோபி வுத்தாதி.

நிஸ்ஸயவாரவண்ணனா.

5. ஸங்ஸட்டவாரவண்ணனா

338-346. ஸங்ஸட்டவாரே குஸலங் த்மம் ஸங்ஸட்டோதி குஸலங் த்மம் ஏகுப்பாதாதிஸக்கணேன ஸம்பயோகட்டேன பச்சயங் கத்வாதி அத்தோ. குஸலங் ஏகங் கந்தாங் ஸங்ஸட்டோதி குஸலங் ஏகங் கந்தாங் ஸம்பயுத்தபச்சயங் கத்வா தயோ கந்தா உபஜ்ஜந்தி ஹேதுபச்சயாதி வுத்தந் ஹோதி. இமினா உபாயேன ஸப்பபதேஸு அத்தோ வேதித்ப்போ. இமஸ்மிங் பன ஹேதுபச்சயே அருபத்மம்ஸஸேவ ஸம்பயோகட்டேன பச்சயங் கத்வா தயோ பஞ்ஹா விஸ்ஸஜ்ஜிதா. யதா ச ஹேதுபச்சயே, ததா ஆரம்மணபச்சயாதீஸுபி, கேவலங் விபாகபச்சயே ஏகமேவ விஸ்ஸஜ்ஜனங்.

347-350. இதாநி யதாலத்தாநி விஸ்ஸஜ்ஜனானி கண்ணவஸேன தஸ்ஸேதுங் ஹேதுயா தீணீதிஆதி வுத்தந். தத்த ஸப்பதிசேஸு குஸலேன குஸலங், அகுஸலேன அகுஸலங், அப்யாகதேன அப்யாகதந்தி அயமேவ நியமோ. ஏககே பன அப்யாகதேன அப்யாகதமேவ ஸப்பதிதி ஏவமெத்த பாஸிஸதியா பச்சயேஸு தீணி, விபாகே ஏகந்தி த்வே பரிச்சேதா. பச்சாஜாதே அனுலோமங் நந்தி. தஸ்மா தீணி ஏகந்தி இமேஸஞ்ஞேவ வஸேன துகதிகாதீஸு பச்சயஸங்ஸந்தனே யத்த விபாகபச்சயோ பவிஸதி; தத்த ஏகங், ஸேஸேஸு தீணீதி ஏவங் கண்ணா வேதித்ப்பா. ஸேஸமெத்த அனுலோமே உத்தானத்தமேவ.

351-354. பச்சனீயே பன குஸலங் ந ஸப்பதிதி அகுஸலமேவ ஆதிங் கத்வா விஸ்ஸஜ்ஜனங் கதங், தங் உத்தானத்தமேவ.

359. யங் பனெத்த பச்சனீயே விஸ்ஸஜ்ஜனபரிச்சேதாங் கண்ணதோ தஸ்ஸேதுங் நஹேதுயா த்வேதிஆதி வுத்தந், தத்த த்வே தீணி ஏகந்தி தயோ பரிச்சேதா. தேஸங் வஸேன துகதிகாதீஸு பச்சயஸங்ஸந்தனே கண்ணா வேதித்ப்பா. இதாபி அதிதகதரகண்ணானங் ஊனதரகண்ணேன ஸத்திங் ஸங்ஸந்தனே ஊனதரகண்ணமேவ ஸப்பதிதி, ஸமகண்ணேன ஸத்திங் ஸமகண்ணங். யஸ்மா செத்த அருபத்மமாயேவ பச்சயுப்பன்னா, தஸ்மா நஹேதுனாதிபதினபுரேஜாதனபச்சாஜாதனாஸேவனநகம்மனவிபாகனஜானநமக்கனவிப்பயுத்தவஸேன த்வேஸவ பச்சயா பச்சனீகதோ த்ஸ்ஸிதா, ஸேஸா சுத்தஸ ந ஸப்பதிதி. யேபி ஸப்பதிதி, தேஸுபி விபாகே பச்சயுப்பன்னே நகம்மனவிபாகா ந ஸப்பதிதி.

360-368. நஹேதுபச்சயா நாதிபதியா த்வேதி நஹேதுயா லத்தாங் த்வயமேவ. ஸேஸத்வயேஸுபி ஏஸேவ நயோ. நகம்மே ஏகந்தி அஹேதுகிரியசேதனங் பச்சயுப்பன்னங் கத்வா அப்யாகதேன அப்யாகதங். நவிபாகே த்வேதி அஹேதுகமோஹகிரியவஸேன த்வே. நஜானே ஏகந்தி அஹேதுகபஞ்சவிஞ்ஞாணவஸேன அப்யாகதவிஸ்ஸஜ்ஜனங் வேதித்ப்புங். நமக்கே ஏகந்தி அஹேதுகவிபாககிரியவஸேன அப்யாகதவிஸ்ஸஜ்ஜனங். இமினாவுபாயேன ஸப்பஸங்ஸந்தனேஸு அத்தோ வேதித்ப்போதி.

369-383. அனுலோமபச்சனீயே ஹெட்டா வுத்தா நஹேதுஆதயோ த்வேஸவ பச்சனீயதோ ஸப்பதிதி, ந ஸேஸா. யேபி ஸப்பதிதி, தேஸு ஹேதுமஹி அனுலோமதோ டிதே ஜானமக்கா பச்சனீயதோ ந ஸப்பதிதி ஸப்பங் ஹெட்டா வுத்தனயேனேவ வேதித்ப்புந்தி.

384-391. பச்சனீயானுலோமே நஹேதுபச்சயுப்பன்னேஸு அஹேதுகமோஹாவ ஜானமக்கபச்சயங் ஸப்பதிதி, ஸேஸா ந ஸப்பதிதி. நஜானபச்சயே அட்டாஹேதுகசித்தானிபி. நகம்மபச்சயா நஹேதுபச்சயா நாதிபதிபச்சயா நபுரேஜாதபச்சயா ஆரம்மணே ஏகந்தி ஆருபே அஹேதுககிரியசேதனாவஸேன அப்யாகதேன அப்யாகதங். இமினா உபாயேன யங் ஸப்பதிதி, யஞ்ச ந ஸப்பதிதி, தஸ்ஸ வஸேன ஸப்பத்த கண்ணா வேதித்ப்பாதி.

6. ஸம்பயுத்தவாரவண்ணனா

392-400. ஸம்பயுத்தவாரே குஸலங் தம்மங் ஸம்பயுத்தோதி குஸலங் தம்மங் ஸம்பயுத்தபச்சயங் கத்வாதி அத்தோ. ஸேஸமெத்த ஸங்ஸட்ட்வாரே வுத்தனயேனேவ வேதித்ப்புங். அவஸானே பனஸ்ஸ “ஸங்ஸட்டத்தங் நாம ஸம்பயுத்தத்தங், ஸம்பயுத்தத்தங் நாம ஸங்ஸட்டத்தந்தி இதங் உபின்னம்பி ஏதேஸங் வாரானங் அத்ததோ நின்னானாகரணபாவதஸ்ஸனத்தங் வுத்தங். அத்ததோ ஹி ஏதேபி படிச்சஸஹஜாதா விய பச்சயனிஸ்ஸயா விய ச நின்னானாகரணா. ஏவங் ஸந்தேபி அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸ அத்தநியமனத்தங் வுத்தா. “ஸங்ஸட்டா யோஜிதா ஹயா”திஆதீஸு (ஜா. 2.22.70) ஹி அஸம்பயுத்தம்பி ஸங்ஸட்டந்தி வுச்சதி. “யா ஸா வீமங்ஸா கோஸஜ்ஜஸஹகதா கோஸஜ்ஜஸம்பயுத்தா”திஆதீஸு (ஸங். நி. 5.832) அஸங்ஸட்டங் வோகிண்ணம்பி ஸம்பயுத்தந்தி. இதி ஸங்ஸட்ட்வாரேன ஏகப்பாதலக்கணஸ்ஸ ஸம்பயுத்தஸ்ஸ ஸங்ஸட்டபாவங் ஸம்பயுத்தவாரேன ச ஸங்ஸட்டஸ்ஸ ஏகப்பாதாதிலக்கணஸ்ஸ ஸம்பயுத்தபாவங் நியமேதுங் உபோபேதே வுத்தா. அபிச ததா புஜ்ஜனகானங் அஜ்ஜாஸயவஸேன தேஸனாவிலாஸேன நிருத்திபடிஸம்பிதாபபோஜானநவஸேன சாபி ஏதே உபோபி வுத்தாதி.

ஸம்பயுத்தவாரவண்ணனா.

ஏதேஸு பன சஸு வாரேஸு அத்தி கோசி பச்சயோ ஏகந்தங் அனுலோமதோ ந திட்டதி, பச்சனீகதோவ திட்டதி; அத்தி ஏகந்தங் பச்சனீகதோ ந திட்டதி, அனுலோமதோவ திட்டதி; அத்தி அனேகந்தங் அனுலோமதோ சேவ திட்டதி, பச்சனீகதோ சாதி இதங் பகிண்ணகங் வேதித்ப்புங். தத்த படமோ பஞ்ஹா பச்சாஜாதஸ்ஸ, துதியோ மஹாசதுக்கஸ்ஸ, ததியோ யுஜ்ஜமானகானங் ஸேஸானங் வஸேன வேதித்ப்போதி.

7. பஞ்ஹாவாரவிபங்க்வண்ணனா

401-403. பஞ்ஹாவாரே “ஸியா குஸலோ தம்மோ குஸலஸ்ஸ தம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ”திஆதினா குஸலத்திகே உத்தாரித்ப்புச்சாநங் லப்பமாநவஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் தஸ்ஸேதுங் குஸலோ தம்மோ குஸலஸ்ஸ தம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதிஆதி வுத்தங். குஸலோ ச நாமேஸ ஸயங் உப்பஜ்ஜந்தோ ட்பெத்வா பச்சாஜாதஞ்ச விபாகஞ்ச ஸேஸேஹி த்வாவீஸதியா பச்சயேஹி உப்பஜ்ஜதி. குஸலஸ்ஸ பச்சயோ ஹொந்தோ ட்பெத்வா புரேஜாதபச்சாஜாதவிபாகவிப்பயுத்தே ஸேஸேஹி வீஸதியா பச்சயேஹி பச்சயோ ஹொதி. தஸ்மா யேஹி பச்சயேஹி குஸலோ குஸலஸ்ஸ பச்சயோ ஹொதி, தே பச்சயே படிபாடியா தஸ்ஸேதுங் ஹேதுபச்சயேனாதிஆதி ஆரத்தங்.

தத்த யா ஏஸா பச்சயவிபங்க்வாரே விய “ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் தம்மானந்தி அகத்வா “ஹேது ஸம்பயுத்தகானங் கந்தாநந்தி தேஸனா கதா, தஸ்ஸா ஏவ கரணே இதங் பயோஜனங் - தத்த ஹி ஸுஞ்ஞட்டங் தீபேதுங் தம்மானந்தி வுத்தங். இத பச்சயதோ உப்பஜ்ஜமானா தம்மா ராஸிதோ உப்பஜ்ஜந்தி, ந ஏகேகதோதி ராஸட்டங் தீபேதுங் கந்தாநந்தி வுத்தங். படிச்சவாராதீஸு வா கந்தவஸேன பச்சயுப்பன்னதேஸனா ஆருளஹாதி தேனேவானுக்கமேன இதாபி ஆருளஹாதி. கஸ்மா பனேதேஸு ஏவங் ஆருளஹாதி? அஸங்கரதோ விபாங்கதஸ்ஸனத்தங். “ஏகங் தம்மங் படிச்ச ஸேஸா தம்மா”தி ஹி ஆதினா நயேன வுச்சமானே அஸுகதம்மங் நாம நிஸ்ஸாய அஸுகதம்மாதி ந ஸக்கா அஸங்கரதோ பச்சயே பச்சயுப்பன்னே ச ஜானிதுங், ஏவங் ஸந்தே உத்தேஸனித்தேஸா நிப்பிஸேஸா ஸியுங். தஸ்மா அஸங்கரதோ விபாங்கதஸ்ஸனத்தங் ஏவங் ஆருளஹாதி வேதித்ப்புங். சித்தஸமுட்டாநானந்தி இதங் யஸ்ஸ அப்யாகதஸ்ஸ குஸலோ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ ஹொதி, தமேவ தஸ்ஸேதுங் வுத்தங். பச்சயவிபங்கே பன குஸலாதிவஸேன விபாங்கங் அகத்வா ஸாமஞ்ஞதோ ஸப்பேஸங் ஹேதுனங் வஸேன உப்பன்னரூபதஸ்ஸனத்தங் சித்தஸமுட்டாநானந்தி அவத்வா தங்ஸமுட்டாநானந்தி வுத்தங். தஸ்மா தத்த அப்யாகதஹேதுஸமுட்டாநானரூபங், ஓக்கந்திக்கணே கடத்தாரூபம்பி ஸங்கஹங் கதங். இமினா உபாயேன ஸேஸேஸுபி ஏவரூபேஸு விஸ்ஸஜ்ஜனேஸு அத்தோ வேதித்ப்போ.

404. தானங் தத்வாதி தெய்யதம்மங் சஜித்வா. யாய வா சேதனாய ஸோ திய்யதி, ஸா சேதனா தானங். தத்வாதி தங் சேதனங் பரியோதாபெத்வா விஸுத்தங் கத்வா. ஸீலங் ஸமாதியித்வாதி பஞ்சங்காதிவஸேன நிச்சலீலங் கண்ணித்வா. இமினா ஸமாதானவிரதியேவ தஸ்ஸிதா. ஸம்பத்தவிரதிஸமுச்சேதவிரதியோ பன லோகே ஸீலந்தி அபாகடத்தா ந வுத்தா. கிஞ்சாபி ந வுத்தா, ஆரம்மணபச்சயா பன ஹொந்தியேவ. தத்த ஸமுச்சேதவிரதி ஸெக்கானங்யேவ குஸலஸ்ஸ ஆரம்மணங் ஹொதி, ந இதரேஸங். உபோஸதகம்மங் கத்வாதி “பாணங் ந ஹனே, ந சாதின்னமாதியே”தி (அ. நி. 3.71) ஏவங் வுத்தங் உபோஸததிவஸேஸு அட்டங் உபோஸதகிரியங் கத்வா. தங் பச்சவெக்கத்தி தங் குஸலங் ஸெக்கோபி புஜ்ஜனோபி பச்சவெக்கதி, அரஹாபி பச்சவெக்கதேவ. அரஹதோபி ஹி புப்பே கதங் குஸலங் குஸலமேவ, யேன பன சித்தேன பச்சவெக்கதி, தங் கிரியசித்தங் நாம ஹொதி. தஸ்மா “ஏதங் குஸலோ தம்மோ குஸலஸ்ஸ தம்மஸ்ஸா”தி இமஸ்மிங் அதிகாரே ந லப்பதி. புப்பே ஸுசிண்ணானீதி “தத்வா ஸமாதியித்வா கத்வா”தி ஹி ஆஸன்னே கதானி

வுத்தானி, இமானி ந ஆஸன்னே கதானீதி வேதித்ப்புனி. தாநாதிஹி வா ஸேஸானி காமாவசரகுஸலானி துஸ்ஸேதுங் இதங் வுத்தங். ஜாநா வுட்டஹித்வாதி ஜாநா வுட்டஹித்வா. அயமேவ வா பானி. ஸெக்கா கொத்ரபுந்தி ஸோதாபன்னங் ஸந்தா்ய வுத்தங். ஸோ ஹி கொத்ரபுங் பச்சவெக்கதி. வோதாநந்தி இதங் பன ஸகதா்காமிஅனாகாமினோ ஸந்தா்ய வுத்தங். தேஸஞ்ஹி தங் சித்தங் வோதாநங் நாம ஹோதி. ஸெக்காதி ஸோதாபன்னஸகதா்காமிஅனாகாமினோ. மக்கா வுட்டஹித்வாதி மக்கபுலபுவங்காதிக்கமவஸேன அத்தனா படிஸத்தா மக்கா வுட்டஹித்வா, ஸுத்தமக்கதோயேவ பன வுட்டாய பச்சவெக்கணங் நாம நத்தி.

குஸலங் அனிச்சதோதி எத்த விபஸ்ஸனாபகங் தேபுமககுஸலமேவ வேதித்ப்புங், விபஸ்ஸனாகுஸலங் பன காமாவசரமேவ. சேதோபரியஞாணனாதி ரூபாவசரகுஸலங் துஸ்ஸேதி. ஆகாஸானஞ்சாயதனந்திஆதிஹி அருபாவசரகுஸலாரம்மணவஸேன உப்பஜ்ஜமானங் அருபாவசரகுஸலமேவ. குஸலா கந்தா இத்திவிதஞாணஸ்ஸாதிஆதிஹி புக்கலங் அனாமஸித்வா தம்மவஸேன துஸ்ஸேதி. தேனேவெத்த ஹெட்டா கஹிதம்பி சேதோபரியஞாணங் புன வுத்தங்.

405. அஸ்ஸாதேதீதி ஸோமனஸ்ஸஸஹக்தலோபுஸம்பயுத்தசித்தேஹி அனுபவதி சேவ ரஜ்ஜதி ச . அபிநந்ததீதி ஸப்பீதிகதணஹாவஸேன நந்தி ஹட்டபஹட்டோ ஹோதி, திட்டாபிநந்தநாய வா அபிநந்ததி. ராகோ உப்பஜ்ஜதீதி அஸ்ஸாதெந்தஸ்ஸ ராகோ உப்பஜ்ஜதி நாம. இதங் அட்டபி லோபுஸஹக்தானி கஹெத்வா வுத்தங். திட்டி உப்பஜ்ஜதீதி அபிநந்தந்தஸ்ஸ அத்தா அத்தனியந்திஆதிவஸேன சதுஹிபி சித்தேஹி ஸம்பயுத்தா திட்டி உப்பஜ்ஜதி. அஸன்னிட்டாநக்தஸ்ஸ பனெத்த விசிகிச்சா உப்பஜ்ஜதி. விக்ஹேபக்தஸ்ஸ உத்தச்சங், அகதங் வத மே கல்யாணந்தி விப்படிஸாரினோ தோமனஸ்ஸங். தங் ஆரப்பாதி தானி ஸுசின்னானி ஆரம்மணங் கத்வாதி அத்தோ. பஹுவசனஸ்ஸ ஹேஸ ஏகவசனாதேஸோ, ஜாதிவஸேன வா ஏகவசனமேவேதங்.

406. அரஹா மக்கா வுட்டஹித்வாதி மக்கவீதியங் புலானந்தரஸ்ஸ புவங்குஸ்ஸ அதிக்கமவஸேன வுட்டஹித்வா. பச்சவெக்கணசித்தானி பனஸ்ஸ கிரியாப்யாகதானி. ஏவங் கிரியாப்யாகதஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயங் துஸ்ஸெத்வா புன விபாகாப்யாகதஸ்ஸ துஸ்ஸேதுங் ஸெக்கா வாதிஆதிமாஹ. குஸலே நிருத்தேதி விபஸ்ஸனாஜவனவீதியா பச்சின்னாய. விபாகோதி காமாவசரவிபாகோ. ததாரம்மணதாதி ததாரம்மணதாய, தங் குஸலஸ்ஸ ஜவனஸ்ஸ ஆரம்மணபுதங் விபஸ்ஸிதகுஸலங் ஆரம்மணங் கத்வா உப்பஜ்ஜதீதி அத்தோ. ந கேவலஞ்ச ததாரம்மணவஸேனேவ, படிஸந்திபுவங்குகதிவஸேனாபி. விபாகோ ஹி கம்மங் ஆரம்மணங் கத்வா கஹிதபடிஸந்திகுஸ்ஸ குஸலாரம்மணோ ஹோதியேவ, ஸோ பன துப்பிஞ்ஞய்யத்தா இத ந துஸ்ஸிதோ.

குஸலங் அஸ்ஸாதேதீதிஆதி அகுஸலஜவனாவஸானே குஸலாரம்மணவிபாகங் துஸ்ஸேதுங் வுத்தங். விஞ்ஞாணஞ்சாயதனவிபாகஸ்ஸாதி இதங் துப்பிஞ்ஞய்யம்பி ஸமானங் மஹக்கதவிபாகஸ்ஸ ததாரம்மணபாவேன அனுப்பத்திதோ லப்பமானகவஸேன வுத்தங். கிரியஸ்ஸாதி அரஹத்தங் பத்வா அஸமாபன்னபுபே ஆகாஸானஞ்சாயதனே படிஸோமதோ வா ஏகந்தரிகவஸேன வா ஸமாபன்னகிரியாய. சேதோபரியஞாணஸ்ஸாதிஆதிஹி பரதோ ஆவஜ்ஜனாய யோஜேதப்பாநி. யா ஏதேஸங் ஆவஜ்ஜனா, தஸ்ஸா குஸலா கந்தா ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோதி அயஞ்ஹெத்த அத்தோ.

407-409. ராகந்தி அத்தனோ வா பரஸ்ஸ வா ராகங். அத்தனோ ராகவஸேன பனெத்த வண்ணனா பாகடா ஹோதி. அஸ்ஸாதேதீதிஆதிஹி வுத்தத்தானேவ. விசிகிச்சாதீஸு பன தீஸு அஸ்ஸாதேத்ப்புதாய அபாவேன “அஸ்ஸாதேதீதி ந வுத்தங். திட்டி பனெத்த உப்பஜ்ஜதி, ஸா அஸ்ஸாதேதீதி பதுஸ்ஸ பரிஹினத்தா ஆக்தபடிபடியா படமங் ந வுத்தா. விசிகிச்சாதீஸுயேவ தங் தங் ஸபாக்கங் படமங் வத்வா தஸ்ஸ தஸ்ஸ அனந்தரா வுத்தா. இமேஸு ச பன ராகாதீஸு “கிங் மே பாபதம்மா உப்பஜ்ஜந்தீதி அக்கந்திவஸேன வா, “கதங் பாபங் கதங் லுத்தாந்தி விப்படிஸாராதிவஸேன வா தோமனஸ்ஸுப்பத்தி வேதித்ப்பு.

410. சக்குங் அனிச்சதோதி விபஸ்ஸனானுக்கமேன ஓளாரிகாயதனானி வத்துருபஞ்சாதி ஏகாதஸ ரூபானி பாகடத்தா கஹிதானி. புன ரூபாயதனாதீனி சக்குவிஞ்ஞாணாதீனங் ஆரம்மணத்தா கஹிதானி. யஸ்மா பனேஸா விஞ்ஞாணகாயவஸேன தேஸனா, ந தாதுவஸேன, தஸ்மா மனோதாது ந கஹிதா. ஏவங் ஸப்பத்த கஹிதாகஹிதங் வேதித்ப்புங்.

411. புலங் பச்சவெக்கந்தி நிப்பாநங் பச்சவெக்கந்தீதி பச்சவெக்கணகுஸலஸ்ஸ ஆரம்மணதுஸ்ஸனத்தங் வுத்தங்.

413-416. ஆரம்மணாதிபதினித்தேஸே ஸெக்கபுதுஜ்ஜனானங் வஸேன சதுபுமககுஸலங் துஸ்ஸிதங், ததா ஸஹஜாதாதிபதினித்தேஸே. அரஹதோ உத்தமதம்மங் அதிகத்தா லோகியகுஸலேஸு கருகாரோ நத்தீதி அக்கமக்கோவ துஸ்ஸிதோ.

417. அனந்தரபச்சயே புரிமா புரிமாதி ஏகபூ⁴மகாபி நானாபூ⁴மகாபி குஸலா ஏகதோ கத்வா வுத்தா. அனுலோமங் கொத்ரபு⁴ஸ்ஸ, அனுலோமங் வோதா⁴னஸ்ஸாதி நானாரம்மணவஸேன. கொத்ரபு⁴மக்⁴க்ஸ்ஸ, வோதா⁴னங் மக்⁴க்ஸ்ஸாதி நானாபூ⁴மிவஸேன. குஸலங் வுட்டா⁴னஸ்ஸாதி எத்த² பன குஸலந்தி தேபூ⁴மககுஸலங். வுட்டா⁴னந்தி தேபூ⁴மகவிபாகங். தேஹி குஸலஜவனவிதி²தோ வுட்ட²ஹந்தி, தஸ்மா வுட்டா⁴னந்தி வுச்சதி. தங் து³வித⁴ங் ஹோதி - ததா²ரம்மணங் ப⁴வங்குஞ்ச. தத்த² காமாவசரகுஸலஸ்ஸ உப⁴யம்பி வுட்டா⁴னங் ஹோதி, மஹக்³தஸ்ஸ ப⁴வங்குமேவ. மக்³கோ³ ப⁴லஸ்ஸாதி இத³ங் யஸ்மா லோகுத்தரவிபாகங் ஜவனவிதி²பரியாபன்னத்தா வுட்டா⁴னங் நாம ந ஹோதி, தஸ்மா விஸுங் வுத்தங். அனுலோமங் ஸெக்காயாதி அஸெக்காய குஸலங் அனந்தரங் ந ஹோதி, தஸ்மா விபா⁴க்ங் கரோதி. ப⁴லஸ்மாபத்தியாதி ஸோதாபத்திப⁴லஸகதா³கா³மிப⁴லஅனாகா³மிப⁴லஸ்மாபத்தியாபி. ப⁴லஸ்மாபத்தியாதி அனாகா³மிப⁴லஸ்மாபத்தியா. அகுஸலே து³வித⁴ம்பி வுட்டா⁴னங் லப்⁴தி. விபாகாப்யாகதா கிரியாப்யாகதாதி எத்த² விபாகாப்யாகதா விபாகாப்யாகதானங்யேவ, கிரியாப்யாகதா கிரியாப்யாகதானங்யேவ வேதி³தப்³பா³. ப⁴வங்குங் ஆவஜ்ஜனாயாதிஆதி³ வோமிஸ்ஸகவஸேன வுத்தங். தத்த² கிரியாதி காமாவசரகிரியா. ஸா து³வித⁴ஸ்ஸாபி வுட்டா⁴னஸ்ஸ அனந்தரபச்சயோ ஹோதி, மஹக்³தா ப⁴வங்குஸ்ஸேவ. இதி யே ஹெட்டா² பச்சயவிப⁴ங்குனித³தே³ஸே “புரிமா புரிமா குஸலா த⁴ம்மா பச்சி³மானங் பச்சி³மானங் குஸலானங் த⁴ம்மானங் அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ³தி ஆரபி⁴த்வா குஸலங் குஸலஸ்ஸ, குஸலங் அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலங் அகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலங் அப்யாகதஸ்ஸ, அப்யாகதங் அப்யாகதஸ்ஸ, அப்யாகதங் குஸலஸ்ஸ, அப்யாகதங் அகுஸலஸ்ஸாதி ஸத்த வாரா தஸ்ஸிதா; தேஸங் வஸேன இத⁴ ஸங்கே³பதோ அனந்தரபச்சயோ விப⁴த்தோ.

வித்தா²ரதோ பனெத்த² -

தஸ்தா⁴ ஸத்தரஸ்தா⁴, ஸமஸட்டி²விதே⁴ன ச;
பஹுதா⁴பி ச நித்³தே³ஸங், ஸாது⁴க்ங் உபலக்³யே.

அயஞ்ஹி அனந்தரபச்சயோ ந கேவலங் ஸத்ததா⁴வ நித்³தே³ஸங் லப⁴தி, குஸலங் பன குஸலஸ்ஸ விபாகஸ்ஸ; அகுஸலங் அகுஸலஸ்ஸ விபாகஸ்ஸ; விபாகங் விபாகஸ்ஸ கிரியஸ்ஸ; கிரியங் குஸலஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸ விபாகஸ்ஸ கிரியஸ்ஸாதி ஏவங் தஸ்தா⁴பி நித்³தே³ஸங் லப⁴தி. ந கேவலங் தஸ்தா⁴யேவ, குஸலங் பன குஸலஸ்ஸ குஸலவிபாகஸ்ஸ அகுஸலவிபாகஸ்ஸ; அகுஸலங் அகுஸலஸ்ஸ அகுஸலவிபாகஸ்ஸ குஸலவிபாகஸ்ஸ; குஸலவிபாகங் குஸலவிபாகஸ்ஸ அகுஸலவிபாகஸ்ஸ கிரியஸ்ஸ; அகுஸலவிபாகங் அகுஸலவிபாகஸ்ஸ குஸலவிபாகஸ்ஸ கிரியஸ்ஸ; கிரியங் கிரியஸ்ஸ குஸலஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸ குஸலவிபாகஸ்ஸ அகுஸலவிபாகஸ்ஸாதி ஏவங் ஸத்தரஸ்தா⁴ நித்³தே³ஸங் லப⁴தி.

ந கேவலஞ்ச ஸத்தரஸ்தா⁴வ ஸமஸட்டி²விதே⁴னாபி நித்³தே³ஸங் லப⁴தேவ. கத³ங்? காமாவசரகுஸலஞ்ஹி பூ⁴மிபே⁴தே³ன சதுப்³பி³த⁴ஸ்ஸ குஸலஸ்ஸ அனந்தரபச்சயோ ஹோதி, ரூபாவசராரூபாவசரங் ஸகஸகபூ⁴மிகஸ்ஸேவாதி குஸலங் குஸலஸ்ஸ ச³பி³தே⁴ன அனந்தரபச்சயோ. காமாவசரகுஸலங் பன காமாவசரகுஸலவிபாகஸ்ஸ அகுஸலவிபாகஸ்ஸ ரூபாவசரவிபாகஸ்ஸ அரூபாவசரவிபாகஸ்ஸ லோகுத்தரவிபாகஸ்ஸ; ரூபாவசரகுஸலங் ரூபாவசரவிபாகஸ்ஸ காமாவசரகுஸலவிபாகஸ்ஸ; அரூபாவசரகுஸலங் காமாவசரகுஸலவிபாகஸ்ஸ ரூபாவசரஅரூபாவசரலோகுத்தரவிபாகஸ்ஸ; லோகுத்தரகுஸலங் லோகுத்தரவிபாகஸ்ஸாதி குஸலங் விபாகஸ்ஸ த்³வாத்³ஸவிதே⁴ன அனந்தரபச்சயோ . அகுஸலங் அகுஸலஸ்ஸ அகுஸலவிபாகஸ்ஸ தேபூ⁴மககுஸலவிபாகஸ்ஸாதி பஞ்சவிதே⁴ன அனந்தரபச்சயோ.

காமாவசரகுஸலவிபாகங் காமாவசரகுஸலவிபாகஸ்ஸ அகுஸலவிபாகஸ்ஸ ரூபாவசரவிபாகஸ்ஸ அரூபாவசரவிபாகஸ்ஸாதி காமாவசரகுஸலவிபாகங் விபாகஸ்ஸ சதுப்³பி³தே⁴ன அனந்தரபச்சயோ. ரூபாவசரவிபாகங் தேபூ⁴மககுஸலவிபாகஸ்ஸாதி திவிதே⁴ன அனந்தரபச்சயோ. அரூபாவசரவிபாகங் அரூபாவசரவிபாகஸ்ஸ காமாவசரகுஸலவிபாகஸ்ஸாதி து³விதே⁴ன அனந்தரபச்சயோ. லோகுத்தரவிபாகங் சதுபூ⁴மககுஸலவிபாகஸ்ஸாதி சதுப்³பி³தே⁴ன அனந்தரபச்சயோ. ஏவங் குஸலவிபாகங் விபாகஸ்ஸ தேரஸ்தா⁴பி அனந்தரபச்சயோ. அகுஸலவிபாகங் அகுஸலவிபாகஸ்ஸ காமாவசரகுஸலவிபாகஸ்ஸாதி து³விதே⁴ன அனந்தரபச்சயோ. ஏவங் ஸப்³பதா²பி விபாகங் விபாகஸ்ஸ பஞ்சத³ஸவிதே⁴ன அனந்தரபச்சயோ. காமாவசரகுஸலவிபாகங் பன காமாவசரகிரியஸ்ஸ, ததா² அகுஸலவிபாகங், ததா² ரூபாவசரவிபாகங், ததா² அரூபாவசரவிபாகஞ்சாதி விபாகங் கிரியஸ்ஸ ச சதுப்³பி³தே⁴ன அனந்தரபச்சயோ.

காமாவசரகிரியங் தேபூ⁴மககிரியஸ்ஸ, ரூபாவசராரூபாவசரகிரியங் ரூபாவசராரூபாவசரானஞ்ஞேவாதி கிரியங் கிரியஸ்ஸ பஞ்சவிதே⁴ன அனந்தரபச்சயோ. காமாவசரகிரியங் அகுஸலவிபாகஸ்ஸ சேவ சதுபூ⁴மககுஸலவிபாகஸ்ஸ ச, ரூபாவசரகிரியங் காமாவசரகுஸலவிபாகரூபாவசரவிபாகானங் அரூபாவசரகிரியங் சதுபூ⁴மககுஸலவிபாகஸ்ஸாபீதி கிரியங் விபாகஸ்ஸ ஏகாத்³ஸவிதே⁴ன அனந்தரபச்சயோ. காமாவசரகிரியங் பன காமாவசரகுஸலஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸாதி குஸலாகுஸலானங் து³விதே⁴ன அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. ஏவங் ஸமஸட்டி²விதே⁴னாபி நித்³தே³ஸங் லப⁴தி.

ந கேவலஞ்ச ஸமஸ்ட்டிவிதேனேவ, ப்ஹுவிதேனாபி லபதேவ. கதம்?
காமாவசரபட்மமஹாகுஸலசித்தந் தாவ அத்தனோ, சதுன்னஞ்ச ரூபாவசரகுஸலானந் பாத்ஃகயோகேன
ஸோளஸன்னந் ஸோமனஸ்ஸலோகுத்தரானந்தி ஏகவீஸதியா ச குஸலானந், ஜவனபரியோஸானே
ததாரம்மணபட்வங்குவஸேன உப்பஜ்ஜமானானந் ஏகாத்ஸன்னந் காமாவசரவிபாகானந், பட்வங்குவஸேனேவ
பவத்தானந் ரூபாவசரரூபாவசரவிபாகானந், ப்லஸமாபத்திவஸேன பவத்தானந் த்வாத்ஸன்னந்
லோகுத்தரவிபாகானந்தி ஏவந் ஏகவீஸதியா குஸலானந்; த்வத்திங்ஸாய விபாகானந்தி தேபஞ்ஞாஸாய சித்தானந்
அனந்தரபச்சயோ ஹோதி . ததா துதியகுஸலசித்தந். ததியசதுத்தாநி பன ட்பெத்வா உபரிபூமககுஸலானி ச
லோகுத்தரவிபாகானி ச ஸேஸஏகவீஸதிசித்தானந். பஞ்சமசுட்டாநி அத்தனோ ச, நவன்னஞ்ச
உபரிபூமகஉபெக்காஃகுஸலானந், தேவீஸதியா ச விபாகானந்தி தெத்திங்ஸாய. ஸத்தமஅட்டமானி ஏகவீஸதியாவ.

பஞ்ச ரூபாவசரகுஸலானி அத்தனோ அத்தனோ பச்சிமானந் ரூபாவசரகுஸலானந், சதுன்னம்பி
ஞாணஸம்பயுத்தமஹாவிபாகானந், பஞ்சன்னந் ரூபாவசரவிபாகானஞ்சாதி த்ஸன்னந். ஏதேனேவ ச நயேன
அரூபாவசரகுஸலேஸு பட்மந் அத்தனோ விபாகேன ஸத்திங் ஏகாத்ஸன்னந், துதியங் த்வாத்ஸன்னந்,
ததியங் தேரஸன்னந், சதுத்தந் சுத்த்ஸன்னந் ப்லஸமாபத்தியா சாதி பன்னரஸன்னந் லோகுத்தரகுஸலந்
அத்தனோ அத்தனோ விபாகஸேவ. அட்டஸு லோபாஸஹகதேஸு ஏகேகந் அகுஸலந் ஏகாத்ஸன்னந்
காமாவசரவிபாகமனோவிஞ்ஞாணதாதுநந் நவன்னந், மஹக்கதவிபாகானந் அத்தனோ அத்தனோ பச்சிமஸ்ஸ
சாதி ஏகவீஸதியா. த்வே தோமனஸ்ஸஸஹகதானி உபெக்காஸஹகதானந் சன்னந்
காமாவசரவிபாகமனோவிஞ்ஞாணதாதுநந் அத்தனோ பச்சிமஸ்ஸ சாதி ஸத்தன்னந்.
விசிகிச்சுத்தாச்சஸஹகதவ்யந் ஸோமனஸ்ஸஸஹகதாஹேதுகவிபாகேன ஸத்திங் ஏகாத்ஸன்னந்
காமாவசரவிபாகமனோவிஞ்ஞாணதாதுநந் நவன்னந் ரூபாவசரரூபாவசரவிபாகானந் அத்தனோ பச்சிமஸ்ஸ
சாதி ஏகவீஸதியா.

குஸலவிபாகபஞ்சவிஞ்ஞாணா குஸலவிபாகமனோதாதுயா, மனோதாது த்வின்னந்
விபாகமனோவிஞ்ஞாணதாதுநந். தாஸு த்வீஸு ஸோமனஸ்ஸஸஹகதா த்ஸன்னந்
விபாகமனோவிஞ்ஞாணதாதுநந் பட்வங்குபுதானந் ததாரம்மணகாலே அத்தனோ பச்சிமஸ்ஸ
வொட்டபுனகிரியஸ்ஸ சாதி த்வாத்ஸன்னந். உபெக்காஸஹகதாஹேதுகமனோவிஞ்ஞாணதாது பன
ஆவஜ்ஜனமனோதாதுயா த்விட்டானிகாய ஆவஜ்ஜனமனோவிஞ்ஞாணதாதுயா த்ஸன்னஞ்ச
விபாகமனோவிஞ்ஞாணதாதுநந்தி த்வாத்ஸன்னமேவ. திஹேதுகமஹாவிபாகா
ஸோமனஸ்ஸஸஹகதாஹேதுகவஜ்ஜானந் த்ஸன்னம்பி காமாவசரவிபாகமனோவிஞ்ஞாணதாதுநந்
ரூபாவசரரூபாவசரவிபாகானந் ஆவஜ்ஜனத்வயஸ்ஸ சாதி ஏகவீஸதியா, துஹேதுகவிபாகா ட்பெத்வா
மஹக்கதவிபாகே ஸேஸானந் த்வாத்ஸன்னந். பஞ்ச ரூபாவசரவிபாகா
தேபூமககுஸலவிபாகஸஹேதுகபடிஸந்திசித்தானந் ஸத்தரஸன்னந் ஆவஜ்ஜனத்வயஸ்ஸ சாதி
ஏகவீஸதியா. அரூபாவசரவிபாகேஸு பட்மந் காமாவசரகுஸலவிபாகதிஹேதுகபடிஸந்திசித்தானந், சதுன்னந்
அரூபாவசரவிபாகசித்தானந் சதுன்னந் மனோத்வாராவஜ்ஜனஸ்ஸ சாதி நவன்னந். துதியங் ஹெட்டிமவிபாகந்
வஜ்ஜெத்வா அட்டன்னந், ததியங் த்வே ஹெட்டிமானி வஜ்ஜெத்வா ஸத்தன்னந், சதுத்தந் தீணி ஹெட்டிமானி
வஜ்ஜெத்வா சன்னந் சத்தாரி லோகுத்தரவிபாகானி திஹேதுகவிபாகானந் தேரஸன்னந் அத்தனோ அத்தனோ
பச்சிமஸ்ஸ சாதி சுத்த்ஸன்னந்.

அகுஸலவிபாகபஞ்சவிஞ்ஞாணா அகுஸலவிபாகமனோதாதுயா, மனோதாது
அகுஸலவிபாகாஹேதுகமனோவிஞ்ஞாணதாதுயா. ஸா ததாரம்மணகாலே அத்தனோ பச்சிமஸ்ஸ சுதிகாலே
படிஸந்திவஸேன பட்வங்குவஸேன ச பவத்தானந் இதரேஸம்பி நவன்னந் காமாவசரவிபாகானந்
உபெக்காஸஹகதானந் த்வின்னந் பரித்தகிரியானஞ்சாதி த்வாத்ஸன்னந். கிரியமனோதாது த்ஸன்னந்
விஞ்ஞாணானந் ஹஸிதுப்பாத்ஃகிரியா பஞ்சவோகாரே பட்வங்குவஸேன பவத்தானந் நவன்னந்
திஹேதுகவிபாகானந், ததாரம்மணவஸேன பவத்தானந் பஞ்சன்னந் ஸோமனஸ்ஸஸஹகதவிபாகானந் அத்தனோ
பச்சிமஸ்ஸ சாதி அக்கஹிதக்கஹணேன தேரஸன்னந். வொட்டபுனகிரியா ட்பெத்வா கிரியமனோதாதுந்
த்ஸன்னந் காமாவசரகிரியானந், காமாவசரகுஸலாகுஸலானந் பஞ்சவோகாரே பட்வங்குவஸேன பவத்தானந்
பன்னரஸன்னந் விபாகசித்தானஞ்சாதி பஞ்சசத்தாலீஸாய.

காமாவசரதிஹேதுகஸோமனஸ்ஸஸஹகதகிரியத்வயந் பட்வங்குவஸேன பவத்தானந் தேரஸன்னந்
திஹேதுகவிபாகானந் ததாரம்மணவஸேன பஞ்சன்னந் ஸோமனஸ்ஸஸஹகதவிபாகானந் பரிகம்மவஸேன
பவத்தமானானந் சதுன்னந் ரூபாவசரகிரியானந் அரஹத்தப்லஸமாபத்தியா அத்தனோ பச்சிமஸ்ஸ சாதி
அக்கஹிதக்கஹணேன த்வாவீஸதியா துஹேதுகஸோமனஸ்ஸஸஹகதகிரியத்வயந் யதாவத்தானந்
தேரஸன்னந் பட்வங்குசித்தானந் பஞ்சன்னந் ததாரம்மணானந் அத்தனோ பச்சிமஸ்ஸ சாதி
அக்கஹிதக்கஹணேன ஸத்தரஸன்னந். காமாவசரதிஹேதுகஉபெக்காஸஹகதகிரியத்வயந் தேஸங்யேவ
தேரஸன்னந் பட்வங்குந், ததாரம்மணவஸேன பவத்தானந் சன்னந் உபெக்காஸஹகதவிபாகானந்,
பரிகம்மவஸேன பவத்தானந் ஏகிஸ்ஸா ரூபாவசரகிரியாய சதுன்னந் அரூபாவசரகிரியானந்
அரஹத்தப்லஸமாபத்தியா அத்தனோ பச்சிமஸ்ஸ சாதி அக்கஹிதக்கஹணேன சதுவீஸதியா.

துஹேதுகஉபெக்காஸஹகதகிரியத்வயங் தேஸங்யேவ தேரஸன்னங் பவங்காஸந் சன்னங் ததாரம்மணானங் அத்தனோ பச்சிமஸ்ஸ சாதி அக்கஹிதக்கஹணேன அட்டாரஸன்னங். ரூபாவசரகிரியேஸு ஏகேகங் நவன்னங் பஞ்சவோகாரே திஹேதுகபவங்காஸந் அத்தனோ பச்சிமஸ்ஸ சாதி தஸன்னங். அரூபாவசரகிரியேஸு பட்மங் பஞ்சவோகாரே நவன்னங் பவங்காஸந், சதுவோகாரே ஏகஸ்ஸ அத்தனோ பச்சிமஸ்ஸ சாதி ஏகாதஸன்னங். துதியங் சதுவோகாரே த்வே பவங்காஸநி லபதி. ததியங் தீணி, சதுத்தங் சத்தாரி பஸஸமாபத்திஞ்சாதி தேஸு ஏகேகங் யதாபடிபடியா ஏகாதஸன்னங் த்வாதஸன்னங் தேரஸன்னங் பஞ்சதஸன்னஞ்ச அனந்தரபச்சயோ ஹோதி. ஏவங் பஹுவிதேனாபி நித்தேஸங் லபதி. தேன வுத்தங் -

“தஸதாஃ ஸத்தரஸதாஃ, ஸமஸட்டிவிதேன ச;
பஹுதாஃபி ச நித்தேஸங், ஸாதுகங் உபலக்கயே”தி.

ஸமனந்தரபச்சயாதயோ உத்தானத்தாயேவ.

423. உபனிஸ்ஸயே ஸத்தாங் உபனிஸ்ஸாயாதி கம்மகம்மபலஇதாலோகபரலோகாதீஸு ஸத்தாங் உபனிஸ்ஸயங் கத்வா. யதா ஹி புரிஸோ ஹெட்டாபதவியங் உதகங் அத்தீதி ஸத்தஹித்வா பதவிங் கனதி. ஏவங் ஸத்தோஃ குலபத்தோ தாஸாதீனங் பஸஞ்ச ஆனிஸங்ஸஞ்ச ஸத்தஹித்வா தாஸாதீனி பவத்தேதி. தஸ்மா “ஸத்தாங் உபனிஸ்ஸாயா”தி வுத்தங்.

ஸீலங் உபனிஸ்ஸாயாதிஆதீஸுபி இமே ஸீலாதயோ தம்மே உபனிஸ்ஸயங் கத்வாதி அத்தோ. ஸீலவா ஹி ஸீலானுபாவேஸு ஸீலானிஸங்ஸேஸு ச குஸலோ ஸீலங் உபனிஸ்ஸாய ஸீலவந்தானங் தாஸங் தேதி, உபரூபரி ஸீலங் ஸமாதி்யதி ஸுபரிஸுத்தாங் அக்ஷண்டங், சாதுத்தஸீஆதீஸு பக்கதிவஸேஸு உபோஸதகம்மங் கரோதி, ஸீலஸம்பதங் நிஸ்ஸாய ஜாஸாதீனி உப்பாதேதி. பஹுஸ்ஸுதோபி தாஸாதீபுஞ்சுகிரியாயத்தா ஸப்பஸம்பத்தியோ தாஸாதீனஞ்ச ஸங்கிலேஸவோதாஸாதீபேதாங் ஸுதமயாய பஞ்ஞாய படிவிஜித்வா டிதோ ஸுதங் உபனிஸ்ஸாய தாஸாதீனி பவத்தேதி. சாக்வாபி சாகாதிமுத்தோ அத்தனோ சாகஸம்பதங் உபனிஸ்ஸாய தாஸங் தேதி, ஸீலவந்தோ ஹுத்வா தின்னங் மஹப்பலந்தி ஸீலங் ஸமாதி்யதி, உபோஸதகம்மங் கரோதி, தாய படிபத்தியா பரிஸுத்தாசித்தோ ஜாஸாதீனி உப்பாதேதி. பஞ்ஞவாபி இதாலோகபரலோகஹிதஞ்சேவ லோகஸமதிக்கமனுபாயஞ்ச உபபரிக்கந்தோ “ஸக்கா இமாய படிபத்தியா இதாலோகஹிதம்பி பரலோகஹிதம்பி லோகஸமதிக்கமனுபாயஞ்ச ஸம்பாதேது”ந்தி பஞ்ஞங் உபனிஸ்ஸாய தாஸாதீனி பவத்தேதி. யஸ்மா பன ந கேவலங் ஸத்தாஃதயோ தாஸாதீனங்யேவ உபனிஸ்ஸயா, அத்தனோ அபரபாஃகே உப்பஜ்ஜமானானங் ஸத்தாஃதீனம்பி உபனிஸ்ஸயா ஏவ, தஸ்மா ஸத்தாஃ ஸீலங் ஸுதங் சாகோ பஞ்ஞா ஸத்தாஃய ஸீலஸ்ஸ ஸுதஸ்ஸ சாகஸ்ஸ பஞ்ஞாயாதி வுத்தங்.

பரிகம்மந்தி அனந்தரங் அக்கஹெத்வா புப்பாஃகே பரிகம்மங் கஹேதப்பங். யதாஃகம்மூபகஞ்ஞாணஸ்ஸ அனாகதங்ஸஞ்ஞாணஸ்ஸாதி இமேஸங் த்வின்னங் திப்பசக்குபரிகம்மமேவ, பரிகம்மங் விஸங் நத்தி. திப்பசக்குஸ்ஸேவ பரிபண்ட்ஞாணானி ஏதானி, தஸ்மிங் இஜ்ஜமானே இஜ்ஜந்தி ஏவங் ஸந்தேபி தத்திமுத்ததாய ஸஹிதங் திப்பசக்குபரிகம்மங் தேஸங் பரிகம்மந்தி வேதிதப்பங். ந ஹி ஏதானி ஸப்பேஸங் திப்பசக்குகானங் ஸமகதிகானி ஹொந்தி. தஸ்மா பவிதப்பமெத்த பரிகம்மவிஸேஸேனாதி. திப்பசக்கு திப்பாய ஸோததாதுயாதி தூரே ரூபானி திஸ்வா தேஸங் ஸத்தாங் ஸோதுகாமஸ்ஸ திப்பசக்கு ஸோததாதுவிஸுத்தியா உபனிஸ்ஸயோ ஹொதி. தேஸங் பன ஸத்தாங் ஸுத்வா தத்த கந்துகாமதாதிவஸேன திப்பஸோததாது இத்திவிதாஞ்ஞாணஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ ஹொதி. ஏவங் ஸப்பத்த தஸ்ஸ தஸ்ஸ உபகாரகபாவவஸேன உபனிஸ்ஸயபச்சயதா வேதிதப்பா.

மக்கங் உபனிஸ்ஸாய அனுப்பன்னங் ஸமாபத்திந்தி தேன தேன மக்கேன ஸிதிஸீகதபாரிபந்தகத்தா பஹிஸாரிபந்தகத்தா ச தங் தங் ஸமாபத்திங் உப்பாதேந்தீதி தேஸங் மக்கோ ஸமாபத்தியா உபனிஸ்ஸயோ ஹொதி. விபஸ்ஸந்தீதி உபரூபரிமக்கத்தாய விபஸ்ஸந்தி. அத்தபடிஸம்பிதாயாதிஆதி படிஸம்பிதாஸநங் மக்கபடிஸம்பேனேவ இஜ்ஜனதோ வுத்தங். ஏவங்இத்தாஃனஞ்ச பனேதாஸங் பச்சா தேஸு தேஸு ஆரம்மணேஸு பவத்தியா மக்கோவ உபனிஸ்ஸயோ நாம ஹொதி.

ஸத்தாங் உபனிஸ்ஸாய மானங் ஜப்பேதி அஹமஸ்மி ஸத்தோஃ பஸன்னோதி மானங் பவத்தேதி. திட்டிங் கண்ணாதி தஸ்மிங் தஸ்மிங் வசனே ஸத்தாவஸேனேவ கந்த்வா பஞ்ஞாய அத்தங் அனுபபரிக்கந்தோ “அத்தி பக்கலோ”திஆதிவஸேன திட்டிங் கண்ணாதி. ஸீலங் ஸுதங் சாகங் பஞ்ஞந்தி அஹமஸ்மி ஸீலவா ஸுதவா சாகீ பஞ்ஞாஸம்பன்னோதி மானங் ஜப்பேதி. ஸீலஸுதசாகப்பஞ்ஞாஸு பன மானமஞ்ஞுனங் விய திட்டிமஞ்ஞுனங் உப்பாதேந்தோ திட்டிங் கண்ணாதி. ராகஸ்ஸாதிஆதீஸு ஸத்தாஃதிஸம்பதங் உபனிஸ்ஸாய அத்துக்கங்ஸனகாலே தேஸு ஏகேகோ தம்மோ ராகஸ்ஸ, பரவம்பனகாலே தோஸஸ்ஸ, உபாயேன ஸம்பயுத்தஸ்ஸ மோஹஸ்ஸ, வுத்தப்பகாரானங் மானதிட்டிஸநங், ஸத்தாஃதிஸம்பதங் உபனிஸ்ஸாய பவபோஃகஸம்பத்திபத்தாஸாய உபனிஸ்ஸயோ ஹொதி. ஏவமெத்த லோகியகுஸலஞ்ஞேவ தஸ்ஸிதங். லோகுத்தரங் பன ஸந்தங் பணீதங் உத்தமங் அகுஸலவித்தாஸநங். தஸ்மா சந்தோ விய அந்தகாரதமானங் ந அகுஸலஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ ஹொதி ந கஹிதங்.

ஆதாபேதிஆதி³ காயிகதுக்கவஸேன அப்யாகதத⁴ம்மத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். ஸத்தோ⁴ ஹி ஸத்த³ங் நிஸ்ஸாய அதிஸீதங் அதிஉண்ணந்தி அனோஸக்கித்வா நானப்பகாரானி நவகம்மவெய்யாவச்சாதீனி கரொந்தோ அத்தானங் ஆதாபேதி பரிதாபேதி, போ⁴கங் உப்பாதெத்வா புஞ்ஞானி கரிஸ்ஸாமீதி பரியெட்டி²மூலகங் துக்கங் பச்சனுபோ⁴தி. ஸீலவாபி ஸீலானுரக்கணத்தங் அப்போ⁴காஸிகத்தாதி³வஸேன அத்தானங் ஆதாபேதி பரிதாபேதி, பிண்ட³சாரிகத்தாதி³வஸேன பரியெட்டி²மூலகங் துக்கங் பச்சனுபோ⁴தி. ஸுதவாபி பா³ஹுஸ்ஸச்சானுரூபங் படிபத்திங் படிபஜ்ஜிஸ்ஸாமீதி வுத்தனயேனேவ படிபஜ்ஜந்தோ அத்தானங் ஆதாபேதி பரிதாபேதி, பரியெட்டி²மூலகங் துக்கங் பச்சனுபோ⁴தி. சாகவாபி சாகாதி⁴முத்ததாய அத்தனோ யாபனமத்தேபி பச்சயே அனவஸேஸெத்வா பரிச்சஜந்தோ, அங்காதி³பரிச்சாகங் வா பன கரொந்தோ அத்தானங் ஆதாபேதி பரிதாபேதி, பரிச்சஜிதப்ப³ஸ்ஸ வத்து²னோ உப்பாத³னத்தங் பரியெட்டி²மூலகங் துக்கங் பச்சனுபோ⁴தி. பஞ்ஞவாபி உபரூபரி பஞ்ஞங் வட்டெ⁴ஸ்ஸாமீதி ஸப்பஞ்ஞதங் நிஸ்ஸாய ஸீதுண்ணாதீனி அக³ணெத்வா ஸஜ்ஜாமனஸிகாரேஸு யோகங் கரொந்தோ அத்தானங் ஆதாபேதி பரிதாபேதி, மிச்சாஜீவே ஆதி³னவங் ஸம்மாஜீவே ச ஆனிஸங்ஸங் தி³ஸ்வா மிச்சாஜீவங் பஹாய பரிஸுத்தே⁴ன ஆஜீவேன ஜீவிதவுத்திங் பரியேஸந்தோ பரியெட்டி²மூலகங் துக்கங் பச்சனுபோ⁴தி.

காயிகஸ்ஸ ஸுக³ஸ்ஸாதி ஸத்தா⁴தி³ஸம்பத்திங் உபனிஸ்ஸாய உப்பன்னானி ஸுகோ³பகரணானி பரிபு⁴ஞ்ஜனகாலே ஸத்தா⁴தி³ஸமுட்டா³னபணீரூபபு⁴டகாயஸ்ஸ ச தேஸங் வஸேன அவிப்படிஸாரமூலகபாமோஜ்ஜபீதிஸமுட்டா³னரூபபு⁴டகாயஸ்ஸ ச ஸுகு³ப்பத்திகாலே தேஸங் கடத்தா உப்பன்னவிபாகஸுக³காலே ச காயிகஸ்ஸ ஸுக³ஸ்ஸ, வுத்தனயேனேவ துக்கு³ப்பத்திகாலே ஸத்தா⁴தி³கு³ணஸம்பத்திங் அஸஹமானேஹி பயுத்தவத⁴ப³ந்த⁴னாதி³காலே ச காயிகஸ்ஸ துக்க³ஸ்ஸ, ஸத்தா⁴தியோ உபனிஸ்ஸாய பவத்திதப³லஸமாபத்திகாலே பன ப³லஸமாபத்தியா ஏதேஸு ஏகேகோ உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ ஹோதீதி வேதி³தப்போ³. குஸலங் கம்மந்தி குஸலசேதனா அத்தனோ விபாகஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயபச்சயோ, ஸா பன ப³லவசேதனாவ லப்ப⁴தி, ந துப்ப³லா. தத்ரித³ங் வத்து² - ஏகா கிர இத்தி² உப்ப³ந்தி⁴துகாமா ருக்கே² ரஜ்ஜங் லக்கெ³த்வா ஸங்விதா⁴தப்ப³ங் ஸங்வித³ஹதி. அதே³கோ சோரோ ரத்திபா⁴கே³ தங் கேஹங் உபஸங்கமித்வா “இமாய ரஜ்ஜயா கிஞ்சிதே³வ ப³ந்தி⁴த்வா ஹரிஸ்ஸாமீதி ஸத்தே³ன சி³ந்தி³துங் உபக³தோ. அத² ஸா ரஜ்ஜு ஆஸ்விஸோ ஹுத்வா ஸுஸுதி அகாஸி. சோரோ பீ⁴தோ அபஸக்கி. இத்தி² அத்தனோ நிவேஸனா நிக்க³மித்வா ரஜ்ஜுபாஸே கீ³வங் படிமுஞ்சித்வா உப்ப³ந்தா⁴ காலமகாஸி. ஏவங் ப³லவசேதனா அந்தராயே நிவாரெத்வா அத்தனோ விபாகஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ ஹோதி. ந பனேதங் ஏகந்ததோ க³ஹேதப்ப³ங். கதோகாஸஞ்ஹி கம்மங் ஏவ விபாகஸ்ஸ அந்தராயங் படிபா³ஹித்வா விபச்சதி, விபாகஜனகங் பன கம்மங் விபாகஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயபச்சயோ ந ஹோதீதி ந வத்தப்ப³ங். கம்மந்தி எத்த² சதுபு⁴மகம்பி வேதி³தப்ப³ங். யங் பன பரதோ “மக்கோ³ ப³லஸமாபத்தியா”தி வுத்தங், தங் அசேதனாவஸேன. தேனேதங் தீ³பேதி - யோ கோசி விபாகஜனகோ த⁴ம்மோ, ஸோ அத்தனோ விபாகஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதீதி.

ராகங் உபனிஸ்ஸாய பாணங் ஹனதீதி யஸ்மிங் வத்து²ஸ்மிங் ஸாரத்தோ ஹோதி, தஸ்மிங் வா விருத்த⁴ங், தஸ்ஸ வா அத்தாய பாணங் ஹனதி. அதி³ன்னாதானாதீ³ஸுபி ஏதேனேவுபாயேன அத்தோ² வேதி³தப்போ³. ஸந்தி⁴ங் சி³ந்த³தீதி அதி³ன்னாதானவஸேன வுத்தங். தத்த² ஸந்தி⁴ந்தி கேஹஸந்தி⁴ங். நில்லோபங் ஹரதீதி நிலீயித்வா ஹரதி. ஏகாகாரிகங் கரோதீதி ப³ஹுஹி ஸத்தி⁴ங் ஏகமேவ கேஹங் பரிவாரெத்வா விலும்பதி. பரிபந்தே² திட்ட²தீதி பந்த³து³ஹனகம்மங் கரோதி. தோ³ஸங் உபனிஸ்ஸாயாதிஆதி³ஸு “அனத்த³ங் மே அசரி”திஆதி³வஸேன உப்பன்னங் தோ³ஸங் உபனிஸ்ஸயங் கத்வா. மோஹங் உபனிஸ்ஸாயாதி பாணாதிபாதாதி³ஸு ஆதி³னவபடிச்சாத³கங் மோஹங் உபனிஸ்ஸயங் கத்வா. மானங் உபனிஸ்ஸாயாதி அஹங் கிங் ஹனிதுங் ந ஸக்கோமி, ஆதாதுங் ந ஸக்கோமீதி மானங் உபனிஸ்ஸயங் கத்வா. கேனசி வா பன அவஞ்ஞாதோ ஹோதி பரிபு⁴தோ ஹிளிதோ, தங் ஓமானங் உபனிஸ்ஸயங் கத்வாதிபி அத்தோ². திட்ட²ங் உபனிஸ்ஸாயாதி யஞ்ஞாதி³ஸு ப்³ராஹ்மணாத³யோ விய பாத³ஸிகமிலக்கு²ஆத³யோ விய ச திட்ட²ங் உபனிஸ்ஸயங் கத்வா. பத்த²னங் உபனிஸ்ஸாயாதி “ஸசே மே இத³ங் நாம இஜ்ஜி²ஸ்ஸதி, ஏவரூபங் தே ப³லிகம்மங் கரிஸ்ஸாமீதி ஏவங் தே³வதாயாசனஸங்க³த்வா, அஸுகங் நாம மே கா⁴தெத்வா தே³ஹி, அஸுகஸ்ஸ ஸந்தகங் ஆஹர, ஏஹி வா மே ஏதானி கம்மானி கரொந்தஸ்ஸ ஸஹாயோ ஹோஹி³தி ஏவமாதி³ங் வா பத்த²னங் உபனிஸ்ஸயங் கத்வா. ராகோ³ தோ³ஸோ மோஹோ மானோ திட்ட² பத்த²னா ராக³ஸ்ஸாதி. எத்த² ராகோ³ ராக³ஸ்ஸாபி உபனிஸ்ஸயோ ஹோதி தோ³ஸாதீ³னம்பி. தோ³ஸாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

பாணாதிபாதோ பாணாதிபாதஸ்ஸாதி பாணாதிபாதீ அஸங்வரே டி³தத்தா அஞ்ஞம்பி பாணங் ஹனதி. யோ வா ஏதேன ஹதோ, தஸ்ஸ ஞாதிமித்தேஹி உபத்து³தோ தேஸு அஞ்ஞம்பி ஹனதி. ஏவங் பாணாதிபாதோ பாணாதிபாதஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ. ப⁴ண்ட³ஸாமிகங் பன கோ³பகங் வா கா⁴தெத்வா பரப⁴ண்ட³ஹரணே, ஸாமிகங் கா⁴தெத்வா தஸ்ஸ தா³ராதிக்கமே, நாஹங் ஹனாமீதி முஸாப⁴ணனே, கதஸ்ஸ படிச்சாத³னத்தாய அகதஸ்ஸ வா கரணத்தாய பேஸுஞ்ஞங் உபஸங்ஹாரே, தேனேவ நயேன ப³ருஸவாசானிச்சா³ரணே, ஸம்ப³ப்பலாப⁴ணனே, பரங் ஹனித்வா அபி⁴ஜ்ஜாயிதப்ப³பரவித்தூபகரணாபி⁴ஜ்ஜாயனே, யோ தேன கா⁴திதோ ஹோதி; தஸ்ஸ மித்தாமச்சா உச்சி³ஜ்ஜந்தாதிஆதி³சிந்தனே “ஏவங் மே பாணாதிபாதோ நிஜ்ஜிண்ணோ ப⁴விஸ்ஸதீ³தி துக்கரகாரிகாதி³வஸேன

திட்டிக்கூறண்காலே பாணாதிபாதோ அதின்னாதாநாதீனம்பி உபனிஸ்ஸயோ ஹோதி. இமினா உபாயேன அதின்னாதாநாதீமுலகேஸுபி சக்கேஸு அத்தோ² வேதிதப்போ³.

மாதுகா⁴திகம்மங் மாதுகா⁴திகம்மஸ்ஸாதி அஞ்ஞங் மாதரங் ஹனந்தங் திஸ்வா “வட்டதி ஏவங் காது”ந்தி அத்தனோ மாதரங் ஹனந்தஸ்ஸ வா, ஏகஸ்மிங் ப⁴வே ஹந்த்வா அபரஸ்மிம்பி ஹனநவஸேன வா, ஏகஸ்மிங்யேவ ப⁴வே “கச்ச², மே மாதரங் ஹனாஹி”தி புனப்புனங் ஆணாபனவஸேன வா, த்விஹி பஹாரேஹி நியதமரணாய துதியபஹாரதானவஸேன வா மாதுகா⁴திகம்மங் மாதுகா⁴திகம்மஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ ஹோதி. ஸேஸானிபி யதாயோகங் இமினாவ நயேன வேதிதப்பா³னி. யஸ்மா பன ப்லவாகுஸலங் துப்ப்லாகுஸலஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ ந ஹோதி, தஸ்மா கம்மபதானந்தரியகம்மவஸேனேவ தேஸனா கதாதி வதந்தி. தங் ந ஏகந்ததோ க்ஹேதப்பங். பாணாதிபாதாதீனி ஹி கத்வா “கஸ்மா ஏவமகாஸீ”தி சோதியமானோ கோபமத்தகம்பி கரோதி. விப்படிஸாரீபி ஹோதி. அப்பமத்தகேபி ச கிலேஸே உப்பன்னே தங் வட்⁴டெ⁴த்வா வீதிக்கமங் கரோதி. தஸ்மா ப்லவங் துப்ப்லஸ்ஸ துப்ப்லஞ்ச ப்லவஸ்ஸாபி உபனிஸ்ஸயோ ஹோதியேவ. யங் பன பச்சயவிப⁴ங்க்ஸ்ஸ உத்தேஸவண்ணனாயங் வுத்தங் “ப்லவகாரணட்⁴ன உபனிஸ்ஸயோ ஹோதி”தி, தங் காரணபா⁴வஸ்ஸேவ ப்லவதாய வுத்தங், ந உபனிஸ்ஸயபச்சயத⁴ம்மானங். கம்மகிலேஸா ஹி ப்லவந்தோபி துப்ப்லாபி ப்லவகாரணங் ஹோந்தியேவ.

ராகங் உபனிஸ்ஸாய தானங் தேதீதிஆதீஸு அஹோ வதாஹங் சாதுமஹாராஜிகானங் தேவானங் ஸஹப்பயதங் உபபஜ்ஜெய்யந்தி உபபத்திப⁴வே வா போ⁴கேஸு வா ராகங் உபனிஸ்ஸாய தானங் தேதி. ஸ்லஸமாதானஉபோஸத்கம்மேஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஜானங் பன ராக்விக்கம்ப⁴னத்தாய, விபஸ்ஸனங் ராக்ஸ்ஸ பஹானத்தாய, மக்கங் ஸமுச்சேதனத்தாய உப்பாதெந்தோ ராகங் உபனிஸ்ஸாய உப்பாதேதி நாம. வீதராக்பா⁴வத்தாய பன அபி⁴ஞ்ஞங் ஸமாபத்திஞ்ச உப்பாதெந்தோ ராகங் உபனிஸ்ஸாய உப்பாதேதி நாம. எத்தாவதா ஹி வீதராகோ நாம ஹோதி.

ஸத்தா⁴யாதி தானாதீவஸேன பவத்தஸத்தா⁴ய ஸ்லாதீஸுபி ஏஸேவ நயோ. யதேவ ஹி தானாதீவஸேன ஸத்தா⁴தயோ உப்பாதெந்தோ ராகங் உபனிஸ்ஸாய உப்பாதேதி நாம, ஏவங் ராகாதீயோபி ஸத்தா⁴தீனங் உபனிஸ்ஸயபச்சயா நாம ஹோந்தீதி வேதிதப்பா³. தஸ்ஸ படிகா⁴தத்தாயாதி தஸ்ஸ படிபா⁴ஹனத்தாய, விபாகோகாஸஸ்ஸ அனுப்பதானத்தாயாதி அத்தோ². ஸப்படிகா⁴தேஸு தாவ ஏவங் ஹோது. யானி பன அப்படிகா⁴தானி ஆனந்தரியகம்மானி, தேஸு “தஸ்ஸ படிகா⁴தத்தாயா”தி கஸ்மா வுத்தந்தி? தஸ்ஸ அஜ்ஜாஸயவஸேன. தப்படிகா⁴தத்தாய பவத்தேயீதி ஹிஸ்ஸ அஜ்ஜாஸயோ, தங் க்ஹேத்வா ஏவங் வுத்தங்.

ராகங் உபனிஸ்ஸாய அத்தானங் ஆதாபேதீதி யத்த² ரத்தோ, தஸ்ஸ துக்கரேன பத்திங் ஸம்பஸ்ஸந்தோ ஏவங் கரோதீதி ஸப்பங் புரிமனயேனேவ வேதிதப்பங். காயிகஸ்ஸ ஸுக்ஸ்ஸாதி ராகாதீஸமதிக்கமவஸேன குஸலங் கத்வா படிஸத்த⁴ஸுக்ஸ்ஸ வா ராகாதீவஸேன அனாதீனவதஸ்ஸாவினோ காமே பரிபு⁴ஞ்ஜனவஸேன உப்பன்னஸுக்ஸ்ஸ வா. துக்க்ஸ்ஸாதி ஆதாபனாதீவஸேன உப்பன்னஸுக்ஸ்ஸ வா ராகாதீஹேது பவத்தவத⁴பந்த⁴னாதீவஸேன உப்பன்னதுக்க்ஸ்ஸ வா. ப்லஸமாபத்தியாதி ராகாதீயோ ஸமுச்சிந்தித்வா வா உப்பாதிதாய தேஹி வா அட்டயமானேன ஸமாபன்னாய.

காயிகங் ஸுகந்திஆதீஸு ஸுகே² உப்பன்னே தங் அஸ்ஸாதெத்வா புனப்புனங் ததா²ருபேஹேவ பச்சயேஹி தங் உப்பாதெந்தஸ்ஸ புரிமங் பச்சிம்ஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ ஹோதி. ஸீதாதீஸு பன அக்கிஸ்ஸந்தாபனாதீனி அதிஸேவந்தஸ்ஸ புப்ப்பா⁴கே ஸுகங் அபரபா⁴கே துக்க்ஸ்ஸ, “ஸுகோ² வதி மிஸ்ஸா பரிப்பாஜிகாய தருணாய லோமஸாய பாஹாய ஸம்பஸ்ஸோ”தி காமேஸு பாதப்பயதங் ஆபஜ்ஜந்தஸ்ஸ இத⁴ காயிகங் ஸுகங் நேரயிகஸ்ஸ காயிகதுக்க்ஸ்ஸ, அரோக்பா⁴வேன பன ஸுகினோ ப்லஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ காயிகங் ஸுகங் ப்லஸமாபத்தியா உபனிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதி. துக்க்படிகா⁴தாய பன ஸுகங் ஸேவந்தஸ்ஸ துக்க்படிகா⁴தாய ச ப⁴குவதோ விய ஆபாத⁴ங் விக்கம்பெ⁴த்வா ப்லஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ காயிகதுக்கங் காயிகஸுக்ஸ்ஸ சேவ ப்லஸமாபத்தியா ச, உபனிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதி. உதுஸப்பாயோ ஸுக்ஸ்ஸ சேவ ப்லஸமாபத்தியா ச, அஸப்பாயோ துக்க்ஸ்ஸ. உதுஅஸப்பாயங் வா அபி⁴ப⁴வித்வா ஸமாபத்திஸமுட்டி²தருபவஸேன உப்பன்னங் ஸுகங் அனுப⁴விதுகாமஸ்ஸ அஸப்பாயோபி உது ப்லஸமாபத்தியா பச்சயோவ. போ⁴ஜனஸேனாஸனேஸுபி ஏஸேவ நயோ. புன காயிகங் ஸுகந்திஆதீனி கேவலங் ஏகதோ த்ஸ்ஸிதானி. ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ பனேஸங் பச்சயபா⁴வோ வேதிதப்போ³. ப்லஸமாபத்தி காயிகஸ்ஸ ஸுக்ஸ்ஸாதி ஸமாபத்திஸமுட்டா²னருபவஸேன உப்பன்னஸ்ஸ ஸுக்ஸ்ஸ. தங் ஹேஸ ஸமாபத்திதோ வுட்டாய அனுப⁴வதி.

காயிகங் ஸுகங் உபனிஸ்ஸாய தானந்திஆதீஸு “அஹோ வத மே இதங் ஸுகங் ந பரிஹாயெய்யா”தி பத்தஸ்ஸ வா அபரிஹாயனவஸேன; “அஹோ வதாஹங் ஆயதிங் ஏவருபங் ஸுகங் பாபுணெய்ய”ந்தி அப்பத்தஸ்ஸ வா பத்திவஸேன; துக்கே²பி “அஹோ வத மே துக்கங் பரிஹாயெய்யா”தி பத்தஸ்ஸ பரிஹாயனவஸேன வா; “ஆயதிங் ஏவருபங் நுப்பஜ்ஜெய்யா”தி அனுப்பாதபத்தனாவஸேன வா ஸுகதுக்கானங் உபனிஸ்ஸயதா வேதிதப்பா³. உதுபோ⁴ஜனஸேனாஸனானி வுத்தனயானேவ. புன காயிகங் ஸுகந்திஆதீஸு யஸ்மா “ஸாது⁴ கோ², மாரிஸ, மொக்க்ல்லான, புத்த⁴ஸரணகமனங் ஹோதி”தி ஸுகப்பத்தானம்பி,

“ஸம்மாஸம்புத்தோ⁴ வத, ஸோ ப⁴க³வா, யோ ஏவரூபஸ்ஸ துக்க²ஸ்ஸ பரிஞ்ஞாய த⁴ம்மங் தே³ஸேதி²தி (உதா³. 18) துக்க²ப்பத்தானம்பி ஸத்தா⁴ உப்பஜ்ஜதி. ஸுக²துக்கே²ஹி ச ஸங்யோக²வியோக²த்தாய ஸ்லாதி³பரிபுரணங் கரெய்ய, தஸ்மா ஸுக²துக்க²ானி ஸத்தா⁴தீனங் உபனிஸ்ஸயபா⁴வேன த³ஸ்ஸிதானி. உதுஆதீனிபி யதா²யோக²ங் யோஜேதப்பா³னி. காயிகங் ஸுக²ங் உபனிஸ்ஸாய பாணங் ஹனதீதிஆதீ³ஸுபி வத்தனயானுஸாரேனேவ ஸுக²தீனங் உபனிஸ்ஸயதா வேதி³தப்போ³.

இமஸ்மிங் பன உபனிஸ்ஸயபா⁴ஜனீயே குஸலோ குஸலஸ்ஸ திவிதே⁴னாபி உபனிஸ்ஸயோ, அகுஸலஸ்ஸ து³விதே⁴ன, அப்யாகதஸ்ஸ திவிதே⁴ன. அகுஸலோ அகுஸலஸ்ஸ திவிதே⁴ன, குஸலஸ்ஸ ஏகவிதே⁴ன, அப்யாகதஸ்ஸ து³விதே⁴ன. அப்யாகதோபி அப்யாகதஸ்ஸ திவிதே⁴ன, ததா² குஸலஸ்ஸ, ததா² அகுஸலஸ்ஸாதி. ஏவங் குஸலோ அட்ட²விதே⁴ன, அகுஸலோ ச²ப்பி³தே⁴ன, அப்யாகதோ நவவிதே⁴னாதி தேவீஸதிவிதே⁴ன உபனிஸ்ஸயோ பா⁴ஜிதோதி வேதி³தப்போ³.

424. புரேஜாதே சக்கா²தீனி ஓளாரிகவஸேன வத்தானி. ஆபோதா⁴துஆதீனிபி பன புரேஜாதாரம்மணானி ஹொந்தியேவ. வத்து² புரேஜாதங் சக்காயதனந்திஆதி³ யங் வத்து² ஹுத்வா புரேஜாதங் ஹொதி, தங் த³ஸ்ஸேதுங் வத்தங். வத்து² விபாகாப்யாகதானந்தி பவத்தியங் புரேஜாதபச்சயங் ஸந்தா⁴ய வத்தங்.

425. பச்சா²ஜாதே இமஸ்ஸ காயஸ்ஸாதி சாதுமஹாபூ⁴திககாயஸ்ஸ. பச்சா²ஜாதபச்சயேன பச்சயோதி உபத்த²ம்ப⁴னவஸேன பச்சா²ஜாதோ ஹுத்வா பச்சயோ. உபத்த²ம்ப⁴கட்டே²ன பச்சயத்தாயேவ ஹேஸ பச்சா²ஜாதபச்சயோதி இமஸ்மிங் பஞ்ஹாவாரே அனுலோமதோ ஆக²தோ.

426. ஆஸேவனபச்சயே அனுலோமங் கொ²த்ரபு⁴ஸ்ஸாதிஆதீனங் விஸுங் க²ஹணே ஹெட்டா² வத்தனயேனேவ காரணங் வேதி³தப்பா³ங்.

427. கம்மபச்சயே குஸலா சேதனா ஸம்பயுத்தகானந்தி எத்த² ஸஹஜாதனானாக்க²ணிகவிபா⁴க²ஸ்ஸ அபா⁴வதோ ஸஹஜாதாதி ந வத்தா. அப்யாகதவிஸ்ஸஜ்ஜனே பன ஸோ விபா⁴கோ³ அத்தி², தஸ்மா தத்த² வத்தா. படிஸந்தி⁴க்க²ஹணங் கடத்தாருபானங் வஸேன கதங். சேதனா வத்து²ஸ்ஸாதி கிஞ்சாபி படிஸந்தி⁴க்க²ணே வத்து²பதிட்டி²தா அருபத⁴ம்மா வத்து²பச்சயா வத்தந்தி, சேதனா பன வத்து²ஸ்ஸாபி பச்சயோதி த³ஸ்ஸேதுங் வத்தங்.

428. விபாகபச்சயே படிஸந்தி⁴வாரே இமினாவ நயேன அத்தோ² வேதி³தப்போ³.

429-438. ஆஹாரபச்சயே இமஸ்ஸ காயஸ்ஸாதி இமஸ்மிங் சதுஸந்ததிவஸேன பவத்தே சாதுமஹாபூ⁴திககாயே ஆஹாரஸமுட்டா²னஸ்ஸ ஜனகவஸேன, ஸேஸஸ்ஸ உபத்த²ம்ப⁴கவஸேன ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோ. இந்த²ரியபச்சயாதீ³ஸுபி படிஸந்தி⁴வாரோ வத்தனயேனேவ வேதி³தப்போ³. ஸேஸங் ஸப்ப³த்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

பஞ்ஹாவாரவிப⁴ங்க²வண்ணனா நிட்டி²தா.

பஞ்ஹாவாரஸ்ஸ க⁴டனே அனுலோமக²ணனா

439. இதா²னெத்த² யதா²லத்தா⁴னி விஸ்ஸஜ்ஜனானி க²ணனாவஸேன த³ஸ்ஸேதுங் ஹேதுயா ஸத்தாதிஆதி³ வத்தங். தத்த² ஸத்தாதி குஸலேன குஸலங், அப்யாகதங், குஸலாப்யாகதந்தி தீணி. ததா² அகுஸலேன; அப்யாகதேன அப்யாகதமேவாதி ஏவங் ஸத்த. ஆரம்மணே நவாதி ஏகமூலகஏகாவஸானானி நவ. அதி⁴பதியா த³ஸாதி குஸலங் குஸலஸ்ஸ ஸஹஜாததோ சேவ ஆரம்மணதோ ச; அகுஸலஸ்ஸ ஆரம்மணதோவ அப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாததோ சேவ ஆரம்மணதோ ச; குஸலாப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாததோவாதி குஸலமூலகானி சத்தாரி. அகுஸலங் அகுஸலஸ்ஸ ஸஹஜாததோ சேவ ஆரம்மணதோ ச; அப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாததோவ ததா² அகுஸலாப்யாகதஸ்ஸாதி அகுஸலமூலகானி தீணி. அப்யாகதோ அப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாததோ சேவ ஆரம்மணதோ ச; குஸலஸ்ஸ ஆரம்மணதோவ ததா² அகுஸலஸ்ஸாதி அப்யாகதமூலகானி தீணிதி ஏவங் த³ஸ். எத்த² பன ஆரம்மணாதி⁴பதிபி ஸத்ததா⁴, ஸஹஜாதாதி⁴பதிபி ஸத்ததா⁴வ லப்ப⁴தி.

அனந்தரே ஸத்தாதி குஸலமூலகானி த³வே, ததா² அகுஸலமூலகானி, அப்யாகதமூலகானி தீணிதி ஏவங் ஸத்த. ஸமனந்தரேபி ஏதானேவ. ஸஹஜாதே நவாதி குஸலமூலகானி தீணி, அகுஸலமூலகானி தீணி, அப்யாகதமூலகங் ஏகங், ததா² குஸலாப்யாகதமூலகங், அகுஸலாப்யாகதமூலகஞ்சாதி ஏவங் நவ. அஞ்ஞமஞ்ஞே தீணிதி குஸலேன குஸலங், அகுஸலேன அகுஸலங், அப்யாகதேன அப்யாகதந்தி ஏவங் தீணி. நிஸ்ஸயே தேரஸாதி ஸஹஜாததோவ குஸலமூலகானி தீணி, ததா² அகுஸலமூலகானி, ததா² அப்யாகதமூலகானி. எத்த² பன புரேஜாதம்பி லப்ப⁴தி. அப்யாகதஞ்ஹி அப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாதம்பி ஹொதி புரேஜாதம்பி; குஸலஸ்ஸ புரேஜாதமேவ ததா² அகுஸலஸ்ஸ. புன குஸலாப்யாகதோ ஸஹஜாதபுரேஜாததோ குஸலஸ்ஸ, ஸஹஜாததோவ அப்யாகதஸ்ஸ, ததா² அகுஸலாப்யாகதோதி ஏவங் தேரஸ. உபனிஸ்ஸயே நவாதி ஏகமூலகேகாவஸானா நவ. தேஸங் விப⁴ங்கே³ தேவீஸதி பே⁴தா³ த³ஸ்ஸிதா. தேஸு ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயே ஸத்த, அனந்தரூபனிஸ்ஸயே

ஸத்த, பகதூபனிஸ்யே நவ ஹொந்தி. புரேஜாதே தீணிதி அப்யாகதோ அப்யாகதஸ்ஸ, குஸலஸ்ஸ, அகுஸலஸ்ஸாதி ஏவங் தீணி.

பச்சாஜாதே தீணிதி குஸலோ அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலோ அப்யாகதஸ்ஸ, அப்யாகதோ அப்யாகதஸ்ஸாதி ஏவங் தீணி. ஆஸேவனே தீணி அஞ்ஞமஞ்ஞஸதிஸாணி. கம்மே ஸத்த ஹேதுஸதிஸாணி. தத்த² த்விஸு விஸ்ஸஜ்ஜனேஸு நானாக்ணிககம்மம்பி ஆக்தங், பஞ்சஸு ஸஹஜாதமேவ. விபாகே ஏகங் அப்யாகதேன அப்யாகதங். ஆஹாரிந்த்ரியஜா²னமக்²கேஸு ஸத்த ஹேதுஸதிஸானேவ. இந்த்ரியங் பனெத்த² ஸஹஜாதபுரேஜாதவஸேன ஆக்தங். ஸம்பயுத்தே தீணி அஞ்ஞமஞ்ஞஸதிஸாணி. விப்பயுத்தே பஞ்சாதி ஸஹஜாதபச்சாஜாததோ குஸலேன அப்யாகதங், அகுஸலேன அப்யாகதங், ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சாஜாததோ அப்யாகதேன அப்யாகதங், வத்து²புரேஜாததோ அப்யாகதேன குஸலங், ததா² அகுஸலந்தி ஏகங் குஸலமூலங், ஏகங் அகுஸலமூலங், தீணி அப்யாகதமூலானிதி ஏவங் பஞ்ச.

அத்தியா தேரஸாதி ஸஹஜாததோ குஸலேன குஸலங், ஸஹஜாதபச்சாஜாததோ குஸலேன அப்யாகதங், ஸஹஜாததோவ குஸலேன குஸலாப்யாகதந்தி குஸலமூலானி தீணி, ததா² அகுஸலமூலானி, ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சாஜாதாஹாரிந்த்ரியதோ பன அப்யாகதேன அப்யாகதங், வத்தா²ரம்மணபுரேஜாததோ அப்யாகதேன குஸலங், ததா² அகுஸலங், ஸஹஜாதபுரேஜாததோ குஸலோ ச அப்யாகதோ ச அகுஸலஸ்ஸ; ஸ்வேவ அப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாதபச்சாஜாதஆஹாரிந்த்ரியதோ ஸஹஜாதபுரேஜாததோ ச குஸலோ ச அப்யாகதோ ச குஸலஸ்ஸ; ஸ்வேவ அப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாதபச்சாஜாதஆஹாரிந்த்ரியதோதி ஏவங் தேரஸ. நத்தி²விக்²தேஸு ஸத்த அனந்தரஸதிஸாணி. அவிக்²தே தேரஸ அத்தி²ஸதிஸானிதி. ஏவமெத்த² ஸத்த க்ணனபரிச்சேதா² ஏகங் தீணி பஞ்ச ஸத்த நவ த்ஸ தேரஸாதி. தேஸு விபாகவஸேன ஏகமேவ ஏகங், அஞ்ஞமஞ்ஞபுரேஜாதபச்சாஜாதாஸேவனஸம்பயுத்தவஸேன பஞ்ச திகா, விப்பயுத்தவஸேன ஏகமேவ பஞ்சகங், ஹேதுஅனந்தரஸமனந்தரகம்மஆஹாரிந்த்ரியஜா²னமக்²கனத்தி²விக்²தவஸேன த்ஸ ஸத்தகா, ஆரம்மணஸஹஜாதபனிஸ்யவஸேன தயோ நவகா, அதி²பதிவஸேன ஏகங் த்ஸகங், நிஸ்ஸயஅத்தி²அவிக்²தவஸேன தயோ தேரஸகாதி ஏவங் தஸ்மிங் தஸ்மிங் பச்சயே நித்தி²ட்ட²வாரே க்ணனவஸேன ஸாது²கங் ஸல்லக்கெத்வா தேஸங் வஸேன துக்கதிகாதி²ஸு பச்சயஸங்ஸந்த்²னே க்ணனா வேதி²த்பா².

440. யே பன பச்சயா யேஸங் பச்சயானங் விஸபா²கா² வா விருத்தா² வா ஹொந்தி. தே தேஹி ஸத்தி²ங் ந யோஜேத்பா². ஸெய்யதி²தங் - ஹேதுபச்சயஸ்ஸ தாவ ஆரம்மணானந்தரஸமனந்தரூபனிஸ்யபுரேஜாதபச்சாஜாதகம்மாஸேவனாஹாரஜா²னநத்தி²விக்²தா அதி²பதிபச்சயே ச ட²பெத்வா வீமங்ஸங் ஸேஸாதி²பதினோ விஸபா²கா², ஸஹஜாதாதயோ ஸபா²கா². கஸ்மா? ததா² பா²வாபா²வதோ. ஹேதுபச்சயோ ஹி யேஸங் ஹேதுபச்சயோ ஹொதி, தேஸங் ஸஹஜாதாதி²பச்சயோபி ஹொதி, ஆரம்மணாதி²பச்சயோ பன ந ஹொதி² ஆரம்மணாதயோ தஸ்ஸ விஸபா²கா² நாம. தஸ்மா ஸோ தேஹி, தே வா தேன ஸத்தி²ங், ந யோஜேத்பா². புரேஜாதபச்சாஜாதஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தஅத்தி²னத்தி²விக்²தாவி²தா ச அஞ்ஞமஞ்ஞவிருத்தா², தேபி அஞ்ஞமஞ்ஞங் ந யோஜேத்பா². தத்த² அயோஜனீயே வஜ்ஜெத்வா யோஜனீயேஹி யோகே² யே வாரா லப்²ப²ந்தி, தே ஸங்கேபதோ த்ஸஸேதுங் ஹேதுபச்சயா அதி²பதியா சத்தாரீதி²ஆதி² வுத்தங்.

தத்த² கிஞ்சாபி ஹேதுபச்சயஸ்ஸ அதி²பதினா ஸங்ஸந்த்²னே ஊனதரக்ணனவஸேன ஸத்தஹி வாரேஹி ப²விதப்²ங், யஸ்மா பன அதி²பதி²ஸ் வீமங்ஸாவ ஹேதுபச்சயோ, ந இதரே, தஸ்மா விஸபா²கே² வஜ்ஜெத்வா ஸபா²க²வஸேன “சத்தாரீ”தி வுத்தங். தானி ஏவங் வேதி²த்பா²னி - குஸலோ த²ம்மோ குஸலஸ்ஸ த²ம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ அதி²பதிபச்சயேன பச்சயோ; குஸலா வீமங்ஸா ஸம்பயுத்தகானங் க²ந்தா²னங், குஸலோ த²ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ த²ம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ அதி²பதிபச்சயேன பச்சயோ; குஸலா வீமங்ஸா சித்தஸமுட்டா²னானங் ரூபானங், குஸலோ த²ம்மோ குஸலஸ்ஸ ச அப்யாகதஸ்ஸ ச த²ம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ அதி²பதிபச்சயேன பச்சயோ; குஸலா வீமங்ஸா ஸம்பயுத்தகானங் க²ந்தா²னங் சித்தஸமுட்டா²னானஞ்ச ரூபானங், அப்யாகதோ த²ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ த²ம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ அதி²பதிபச்சயேன பச்சயோ; விபாகாப்யாகதா கிரியாப்யாகதா வீமங்ஸா ஸம்பயுத்தகானங் க²ந்தா²னங் சித்தஸமுட்டா²னானஞ்ச ரூபானந்தி. எத்த² ச விபாகாப்யாகதா லோகுத்தரதோவ க²ஹேத்பா². ஆரம்மணபச்சயஅனந்தரபச்சயாதயோ பன விஸபா²கத்தா ந யோஜிதா. இமினா உபாயேன ஸப்²ப²த்த² லப்²ப²மானஞ்ச அலப்²ப²மானஞ்ச ஞத்வா லப்²ப²மானவஸேன வாரா உத்த²ரிதப்²பா².

ஸஹஜாதே ஸத்தாதி ஹேதுயா லத்தா²னேவ. அஞ்ஞமஞ்ஞ தீணிதி ஸுத்தி²க²அஞ்ஞமஞ்ஞ லத்தா²னேவ. நிஸ்ஸயே ஸத்தாதி ஹேதுயா லத்தா²னேவ. விபாகே ஏகந்தி ஸுத்தி²க²விபாகே லத்த²மேவ. இந்த்ரியமக்²கேஸு சத்தாரீதி ஹெட்டா² வுத்தனயானேவ . ஸம்பயுத்தே தீணிதி ஸுத்தி²க²ஸம்பயுத்தே லத்தா²னேவ. விப்பயுத்தே தீணிதி குஸலாதி²சித்தஸமுட்டா²னங் ரூபங் பச்சயுப்பன்னங் கத்வா வேதி²த்பா²னி. அத்தி²அவிக்²தேஸு ஸத்தாதி ஹேதுயா லத்தா²னேவ.

441-443. ஏவங் யேஹி அதிபதிபச்சயாதீஹி ஏகாத்ஸஹி பச்சயேஹி ஸத்தித்வம் ஹேதுபச்சயோ யோஜனங் லபத்தி, தேஸங் வஸேன துமூலகனயே கண்ணங் தஸ்ஸஸ்த்வா இதாநி திமூலகாதீஸு தஸ்ஸ தஸ்ஸஸனத்தங் லக்கணங் டபெந்தோ ஹேதுஸஹஜாதனிஸ்யஅத்திஅவிகுதந்தி ஸத்தாதிஆதிமாஹ. பொத்தகேஸு பன நிஸ்ஸஉபனிஸ்ஸஅதிபதி ஏவங் பரிஹினக்கரானி பச்சயனாமானி லிகந்தி, தங் ஸஞ்ஞாகரணமத்தவஸேன லிகித்தங். தஸ்மா தாதீஸேஸு டானேஸு பரிபுண்ணா பானி காதப்பா. யங் பனிதங் லக்கணங் டபிதங், தேன இதங் தீபேதி - அயங் ஹேதுபச்சயோ ஸஹஜாதாதீஹி சதுஹி ஸத்தித்வம் ஸங்ஸந்தனே அத்தனோ விபபங்கே லத்தாநி ஸத்தேவ விஸ்ஸஜ்ஜனானி லபத்தி. ஸசே பனெத்த அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ பவிஸதி, அஞ்ஞமஞ்ஞ லத்தாநி தீணி லபத்தி. ஸசே ஸம்பயுத்தபச்சயோ பவிஸதி, தானேவ தீணி லபத்தி. ஸசே விப்பயுத்தபச்சயோ பவிஸதி, ஹேதுவிப்பயுத்ததகே லத்தாநி தீணி லபத்தி. ஸசே விபாகபச்சயோ பவிஸதி, ஸப்பேஹி விபாகஸபாங்கேஹி ஸத்தித்வம் ஸங்ஸந்தனே ஏவமேவ விஸ்ஸஜ்ஜனங் லபத்தி. ஸசே பனெத்த இந்த்ரியமக்கப்பச்சயா பவிஸந்தி, தேஹி ஸத்தித்வம் துமூலகே லத்தாநி சத்தாரியேவ லபத்தி. ஸசே தேஹி ஸத்தித்வம் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ பவிஸதி, ஹேதாதிபதிதகே தஸ்ஸஸிதேஸு சதுஸு விஸ்ஸஜ்ஜனேஸு “குஸலோ தம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ, குஸலோ தம்மோ குஸலஸ்ஸ ச அப்யாகதஸ்ஸ சா”தி த்வே அபனெத்வா ஸேஸானி த்வே லபத்தி. ஸசேபி தத்த ஸம்பயுத்தபச்சயோ பவிஸதி, தானேவ த்வே லபத்தி. ஸசே பன விப்பயுத்தபச்சயோ பவிஸதி, இதரானி த்வே லபத்தி. ஸசே பன தேஸு விபாகபச்சயோ பவிஸதி, ஸப்பத்த ஏகமேவ லபத்தி. அதிபதினா பன ஸத்தித்வம் ஹேதாதிபதிதகே ஊனதரகண்ணேஸு அப்பவிஸந்தேஸு சத்தாரியேவ லபத்தி. ஊனதரகண்ணேஸு பவிஸந்தேஸு தேஸங் வஸேன த்வே ஏகந்தி லபத்தி. ஏவங் தேஸங் தேஸங் பச்சயானங் ஸமாயோகே லப்பமானங் கண்ணங் விதித்வா திமூலகாதீஸு கண்ணா உத்தாரிதப்பாதி.

ஏதேஸு பன கட்டனேஸு ஸப்பபடமானி சத்தாரி கட்டனானி ஸாமஞ்ஞதோ நவன்னம்பி ஹேதுனங் வஸேன வுத்தானி அவிபாகானி. அப்யாகதேன அப்யாகதவிஸ்ஸஜ்ஜனே பனெத்த விபாகஹேதுபி லப்பத்தி.

ததோ பரானி பஞ்ச கட்டனானி விபாகஹேதுவஸேன வுத்தானி. தத்த ஸப்பேபி ஸஹஜாதவிபாகா சேவ விபாகஸஹஜாதரூபா ச. தேஸு படமே கட்டனே விபாகா சேவ தங்ஸமுட்டானரூபா ச லப்பத்தி, துதியே விபாகா சேவ படிஸந்தியஞ்ச வத்துரூபங். ததியே அருபதம்மாவ. சதுத்தே விபாகசித்தஸமுட்டானரூபமேவ லப்பத்தி. பஞ்சமே வத்துரூபமேவ.

ததோ பரானி பஞ்சதஸ்ஸ கட்டனானி இந்த்ரியமக்கயுத்தானி அமோஹஹேதுவஸேன வுத்தானி. தத்த படமானி நவ நிராதிபதி, பச்சிமானி ச ஸாதிபதி. நிராதிபதிகேஸுபி படமானி சத்தாரி ஸாமஞ்ஞதோ ஸப்பத்த அமோஹவஸேன வுத்தானி, பச்சிமானி பஞ்ச விபாகாமோஹவஸேன. தத்த நிராதிபதிகேஸு படமே சத்தாரிதி ஹெட்டா ஹேதாதிபதிதகே தஸ்ஸஸிதானேவ. துதியே சித்தஸமுட்டானரூபங் பரிஹாயதி. ததியே வத்துரூபங் பரிஹாயதி. சதுத்தே குஸலோ தம்மோ சித்தஸமுட்டானானங், அப்யாகதோ தங்ஸமுட்டானானந்தி ரூபமேவ லப்பத்தி. ததோ பரானி விபாகயுத்தானி பஞ்ச ஹெட்டா வுத்தனயானேவ. ஸாதிபதிகேஸு படமானி தீணி கட்டனானி ஸாமஞ்ஞதோ விபாகாவிபாகஹேதுவஸேன வுத்தானி. தேஸு படமே சத்தாரி வுத்தனயானேவ. துதியே ரூபங் பரிஹாயதி, ததியே அருபங் பரிஹாயதி. ததோ பரானி தீணி விபாகஹேதுவஸேன வுத்தானி. தேஸு படமே ரூபாரூபங் லப்பத்தி, துதியே அருபமேவ, ததியே ரூபமேவ. ஏவம்பி தேஸங் தேஸங் பச்சயானங் ஸமாயோகே லப்பமானங் கண்ணங் விதித்வா திமூலகாதீஸு கண்ணா உத்தாரிதப்பாதி.

ஹேதுமூலகங் நிபிதங்.

444. ஆரம்மணமூலகேபி அதிபதிபச்சயாதீயோ ஸத்த ஆரம்மணேன ஸபாங்கா, ஸேஸா ஸோளஸ விஸபாங்காதி தே அயோஜெத்வா ஸத்தேவ யோஜிதா. தேஸு அதிபதியா ஸத்தாதி குஸலோ தம்மோ குஸலஸ்ஸ தம்மஸ்ஸ, அகுஸலஸ்ஸ தம்மஸ்ஸ, அப்யாகதஸ்ஸாதி ஏவங் குஸலமூலானி தீணி, அகுஸலமூலங் ஏகங், அப்யாகதமூலானி தீணி ஸத்த. நிஸ்ஸயே தீணி வத்துவஸேன அப்யாகதமூலானேவ. உபனிஸ்ஸயே ஸத்த ஹெட்டமானி ஏவ. புரேஜாதே தீணி வத்தாரம்மணவஸேன அப்யாகதமூலானி. விப்பயுத்தே தீணி வத்துவஸேனேவ. அத்திஅவிகுதேஸு தீணி வத்தாரம்மணவஸேன. யதா பன ஹேதுமூலகே லக்கணதஸ்ஸஸனத்தங் கட்டனானி டபிதானி, ததா ஆரம்மணமூலகாதீஸுபி.

445. தத்த யானி தாவ இமஸ்மிங் ஆரம்மணமூலகே பஞ்ச கட்டனானி டபிதானி. தத்த படமங் ஆரம்மணாதிபதிவஸேன ஸாதிபதிகங். தத்த ஸத்தாதி ஆரம்மணாதிபதிதகே லத்தாவிஸ்ஸஜ்ஜனானேவ. துதியங் நிராதிபதிகங். தத்த தீணி வத்தாரம்மணவஸேன ஆரம்மணவஸேனேவ வா அப்யாகதமூலானி. ததியங் நிஸ்ஸயேன வுத்தங். தத்த தீணி வத்துவஸேன அப்யாகதமூலானி. சதுத்தபஞ்சமானி ஸாதிபதிகானி. தேஸு சதுத்தே ஏகந்தி வத்தாரம்மணவஸேன ஆரம்மணவஸேனேவ வா அப்யாகதமூலங் அகுஸலங். பஞ்சமே ஏகந்தி நிஸ்ஸயதோ அப்யாகதமூலகங் அகுஸலங். ஏவமிதாபி லப்பமானவஸேன திகாதீஸு கண்ணா வேதிதப்பா. ததா அதிபதிமூலகாதீஸு. ஆரம்மணஇந்த்ரியவிபாகவஸேன வித்தாரயோஜனங் பன அவத்வா தத்த தத்த வத்தப்பயுத்தகமேவ வதாமாதி.

446. அதிபதிமூலகே ஸஹஜாதே ஸத்தாதி ஸஹஜாதாதிபதிவஸேன குஸலமூலானி தீணி, அகுஸலமூலானி தீணி, அப்யாகதமூலங் ஏகங். ஸஹஜாதேன பன ஸத்திங் ஆரம்மணாதிபதி, ஆரம்மணாதிபதினா ச ஸத்திங் ஸஹஜாதங் ந லப்தி. அஞ்ஞமஞ்ஞே தீணிதி ஸஹஜாதாதிபதிவஸேனேவ. நிஸ்ஸயே அட்டாதி குஸலமூலானி தீணி, அகுஸலமூலானி தீணி, அப்யாகதமூலானி த்வே. அப்யாகதோ ஹி அதிபதி அப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாததோ சேவ ஆரம்மணதோ ச நிஸ்ஸயோ ஹோதி, அகுஸலஸ்ஸ ஆரம்மணதோவ. குஸலஸ்ஸ பன உபயதாபி ந ஹோதீதி அப்யாகதமூலானி த்வேயேவாதி ஏவங் அட்ட. உபனிஸ்ஸயே ஸத்த ஆரம்மணஸதிஸானேவ. புரேஜாதே ஏகந்தி அப்யாகதாதிபதி ஆரம்மணவஸேன அகுஸலஸ்ஸ. விபாகே ஏகங் அப்யாகதேன அப்யாகதங் லோகுத்தரங். ஆஹாராதீஸு ஸத்த ஹெட்டா ஏகமூலகே லத்தானேவ. விப்பயுத்தே சத்தாரீதி குஸலேன அப்யாகதங், ததா அகுஸலேன, அப்யாகதேன அப்யாகதஞ்ச குஸலஞ்ச. அத்திஅவிகதேஸு அட்ட நிஸ்ஸயஸதிஸானேவ.

447-452. கட்டனானி பனெத்த படிபாடியா ஆரம்மணாதீஹி அயோஜெத்வா படமங் அத்திஅவிகதேஹி யோஜிதானி. கிங் காரணாதி? உபயாதிபதிமிஸ்ஸகத்தா. தத்த படமே கட்டனே ஆரம்மணாதிபதிவஸேன வத்தாரம்மணங் லப்தி, துதியே நிஸ்ஸயவஸேன கருங் கத்வா அஸ்ஸாதெந்தஸ்ஸ வத்துமேவ, ததியே ஸஹஜாதாதிபதிவஸேன குஸலாத்யோ ரூபானங், ஆரம்மணாதிபதிவஸேன வத்து அகுஸலஸ்ஸ. ததோ பரானி தீணி கட்டனானி ஆரம்மணாதிபதிவஸேன வத்தானி. தத்த படமே ஸத்தாதி ஹெட்டா வத்தானேவ. துதியே ஏகந்தி புரேஜாதானி வத்தாரம்மணானி அகுஸலஸ்ஸ. ததியே வத்துமேவ அகுஸலஸ்ஸ. ததோ பரானி தீணி கட்டனானி விபாகாவிபாகஸாதாரணானி ஸஹஜாதாதிபதிவஸேன வத்தானி. தத்த படமே ரூபாரூபங் லப்தி, துதியே அருபமேவ, ததியே ரூபமேவ. ததோ பரானி தீணி விபாகாதிபதிவஸேன வத்தானி. தேஸுபி படமே ரூபாரூபங் லப்தி, துதியே அருபங், ததியே ரூபமேவ. ததோ பரானி ச கட்டனானி ஆஹாரிந்த்ரியயுத்தானி சித்தாதிபதிவஸேன வத்தானி. தத்த தீணி அவிபாகானி, தீணி ஸவிபாகானி. தேஸு கண்ணா பாகடாயேவ. ததோ பரானி ச கட்டனானி ததேவ விரியாதிபதிவஸேன வத்தானி. நனு ச அதிபதிபடிபாடியா படமங் விரியாதிபதிவஸேன வத்தப்பாஸி ஸியுங், கஸ்மா ததா ந வத்தானி? பரதோ ஹேதுவஸேன வத்தகட்டனேஹி ஸதிஸத்தா. பரதோ ஹி ஹேதுவஸேன கட்டனானி அமோஹஸ்ஸ விமங்ஸாதிபதித்தா விமங்ஸாய ச ஸம்மாதிட்டிபாவதோ மக்ஸஸம்பயுத்தானி. விரியம்பி ச ஸம்மாவாயாமமிச்சாவாயாமபாவேன மக்கோதி தேன ஸத்திங் கட்டனானி பரதோ ஹேதுவஸேன வத்தகட்டனேஹி ஸதிஸானி பரிவத்தெத்வா வத்தானி. தேஸுபி கண்ணா பாகடாயேவ.

453-456. அனந்தரஸமனந்தரமூலகேஸு ஸத்தாதி குஸலோ குஸலஸ்ஸ அப்யாகதஸ்ஸ ச, ததா அகுஸலோ, அப்யாகதோ திண்ணன்னம்பிதி ஏவங் ஸத்த. கம்மே ஏகந்தி குஸலா மக்ஸசேதனா அத்தனோ விபாகாப்யாகதஸ்ஸ. கட்டனானி பனேதேஸு தீணி தீணியேவ. தானி பஹுதரபடிபாடியா வத்தானி.

457-460. ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயமூலகேஸு யே யே துகமூலகே பச்சயா வத்தா தே தேயேவ ஆதிதோ டிதேன ஸபாக்கா. தஸ்மா துகமூலகே கண்ணங் ஞத்வா யே உபரி பச்சயா கட்டிதா, தேஸு ஊனதரகண்ணஸ்ஸ வஸேன ஸப்புகட்டனேஸு கண்ணா வேதிதப்பா. தத்த ஸஹஜாதமூலகே துஸ கட்டனானி. தேஸு பஞ்ச அவிபாகானி, பஞ்ச ஸவிபாகானி. தத்த அவிபாகேஸு தாவ படமே குஸலோ குஸலஸ்ஸ அப்யாகதஸ்ஸ, குஸலாப்யாகதஸ்ஸ, குஸலாப்யாகதோ அப்யாகதஸ்ஸாதி சத்தாரி, ததா அகுஸலோ, அப்யாகதோ அப்யாகதஸ்ஸேவாதி ஏவங் நவ. தத்த குஸலாகுஸலாதிகேஸு அட்டஸு விஸ்ஸஜ்ஜனேஸு அருபஞ்சேவ சித்தஸமுட்டானருபஞ்ச லப்தி. அப்யாகதே வத்துருபம்பி. துதியே கட்டனே அப்யாகதவிஸ்ஸஜ்ஜனே ரூபேஸு வத்துமேவ லப்தி, ததியே தீஸுபி அருபமேவ, சதுத்தே சித்தஸமுட்டானருபமேவ, பஞ்சமே படிஸந்தியங் வத்துனா ஸத்திங் அருபதம்மா. ஸவிபாகேஸு படமே விபாகா சேவ விபாகசித்தஸமுட்டானருபஞ்ச, துதியே விபாகா சேவ வத்துருபஞ்ச, ததியே விபாகமேவ, சதுத்தே விபாகசித்தஸமுட்டானமேவ, பஞ்சமே வத்துருபமேவ லப்தி.

அஞ்ஞமஞ்ஞமூலகே ச கட்டனானி. தேஸு படமானி தீணி அவிபாகானி, பச்சிமானி தீணி ஸவிபாகானி. தேஸு கண்ணா பாகடாயேவ.

461. நிஸ்ஸயமூலகே நிஸ்ஸயபச்சயா ஆரம்மணே தீணிதி வத்துங் ஆரம்மணங் கத்வா பவத்தகுஸலாதிவஸேன வேதிதப்பாஸி. உபனிஸ்ஸயே ஏகந்தி வத்துங் ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயங் கத்வா உபன்னாகுஸலங். ஸேஸங் துமூலகே ஹெட்டா வத்தனயேனேவ வேதிதப்பங்.

462-464. இமஸ்மிங் பன நிஸ்ஸயபச்சயே வீஸதி கட்டனானி. தேஸு புரிமானி ச கட்டனானி புரேஜாதஸஹஜாதவஸேன வத்தானி, ததோ சத்தாரி புரேஜாதவஸேனேவ, ததோ துஸ ஸஹஜாதவஸேனேவ. தத்த படமே கட்டனே தேரஸாதி நிஸ்ஸயபச்சயவிபாங்கே வத்தானேவ. துதியே அட்டாதி ஸஹஜாதாதிபதிவஸேன ஸத்த, வத்துங் கருங் கத்வா அகுஸலஞ்சாதி அட்ட. ததியே ஸத்த இந்த்ரியபச்சயே லத்தானேவ. சதுத்தே பஞ்ச விப்பயுத்தே லத்தானி. பஞ்சமே சத்தாரீதி குஸலாதீனி சித்தஸமுட்டானானங், வத்து ச அகுஸலஸ்ஸ. சட்டே தீணிதி குஸலாதீனி சித்தஸமுட்டானஸ்ஸ. புரேஜாதவஸேன சதுஸு படமே தீணிதி வத்து குஸலாதீனங், சக்காதீனி ச அப்யாகதஸ்ஸ. துதியே வத்துமேவ குஸலாதீனங். ததியே ஏகந்தி

வத்து² அகுஸலஸ்ஸ. சதுத்தே² சக்கா²தீ³னி விஞ்ஞாணபஞ்சகஸ்ஸ. ஸஹஜாதவஸேன த³ஸ
ஸவிபாகாவிபாகவஸேன த்விதா⁴ பி⁴ந்தி³த்வா ஸஹஜாதமூலகே வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³னி.

465. உபனிஸ்ஸயமூலகே ஆரம்மணே ஸத்தாதி ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயே லத்தா⁴னேவ. அதி⁴பதியா
ஸத்தாதி தானேவ. அனந்தரஸமனந்தரேஸு² அனந்தரூபனிஸ்ஸயே லத்தா⁴னேவ. நிஸ்ஸயே ஏகந்தி வத்து²
அகுஸலஸ்ஸ. புரேஜாதே ஏகந்தி தஸ்ஸேவ வத்து²ங் வா ஆரம்மணங் வா. ஆஸேவனே தீணி
அனந்தரூபனிஸ்ஸயவஸேன. கம்மே த்வே பகதூபனிஸ்ஸயவஸேன. லோகுத்தரகுஸலசேதனா பன
அனந்தரூபனிஸ்ஸயோபி ஹோதி. விப்பயுத்தே ஏகங் ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸேன, ததா² அத்தி²அவிக³தேஸு.
நத்தி²விக³தேஸு ஸத்த அனந்தரஸமானேவ.

466. உபனிஸ்ஸயமூலகானி பன ஸத்த க⁴டனானி ஹோந்தி. தத்த² புரிமானி தீணி
ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸேன வுத்தானி. தத்த² பட²மே ஸத்தாதி குஸலோ குஸலாதீ³னங், ததா² அப்³யாகதோ,
அகுஸலோ அகுஸலஸ்ஸேவாதி ஏவங் ஸத்த. து³தியே ஏகந்தி சக்கா²தி³அப்³யாகதங் அகுஸலஸ்ஸ. ததியே வத்து²
அகுஸலஸ்ஸ. ததோ பரானி த்வே அனந்தரூபனிஸ்ஸயவஸேன வுத்தானி. தேஸு க்³ணனா பாகடாயேவ. ததோ
த்வே அனந்தரபகதூபனிஸ்ஸயவஸேன வுத்தானி. தத்த² பட²மே லோகியகுஸலாகுஸலசேதனாபச்சயபா⁴வதோ
க்³ஹேதப்³பா³, து³தியே லோகுத்தரகுஸலாவ.

467-468. புரேஜாதமூலகே ஆரம்மணே தீணி²தி அப்³யாகதோ குஸலாதீ³னங். அதி⁴பதியா ஏகந்தி அப்³யாகதோ
அகுஸலஸ்ஸ. ஸேஸேஸு²பி ஏஸேவ நயோ. எத்த² பன ஸத்த க⁴டனானி. தேஸு பட²மங் வத்தா²ரம்மணவஸேன
வுத்தங், து³தியங் வத்து²வஸேனேவ, ததியங் ஆரம்மணவஸேன, சதுத்த²ங் வத்து²ஸ்ஸ ஆரம்மணகாலவஸேன,
பஞ்சமங் ஆரம்மணாதி⁴பதிவஸேன, ச²ட்ட²ங் வத்து²னோ ஆரம்மணாதி⁴பதிகாலவஸேன, ஸத்தமங்
சக்கா²தி³வஸேன.

469-472. பச்சா²ஜாதமூலகே விஸதி பச்சயா ந யுஜ்ஜந்தி, தயோவ யோஜனங் லப⁴ந்தி. ஏகமேவெத்த² க⁴டனங்,
தங் காயஸ்ஸ குஸலாதீ³னங் வஸேன வேதி³தப்³பா³ங். ஆஸேவனமூலகேபி ஏகமேவ க⁴டனங்.

473-477. கம்மமூலகே அனந்தரே ஏகந்தி மக்³சேதனாவஸேன வுத்தங். அஞ்ஞமஞ்ஞே தீணி²தி எத்த²
படிஸந்தி⁴யங் வத்து²பி க்³ஹேதப்³பா³ங். உபனிஸ்ஸயே த்வேதி அனந்தரபகதூபனிஸ்ஸயவஸேன ஹெட்டா²
வுத்தானேவ. ஏவங் ஸேஸானிபி ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³னி. எத்த² பன ஏகாத்³ஸ க⁴டனானி.
தத்த² பட²மானி த்வே பகதூபனிஸ்ஸயானந்தரூபனிஸ்ஸயவிபா⁴கதோ நானாக்³ணிகம்மவஸேன வுத்தானி.
ததோ பரானி சத்தாரி விபாகாவிபாகதோ ஏகக்³ணிகம்மவஸேன வுத்தானி. தத்த² பட²மே அருபேன ஸத்³தி⁴ங்
சித்தஸமுட்டா²னரூபங் லப்³ப⁴தி, து³தியே அருபேன ஸத்³தி⁴ங் வத்து², ததியே அருபமேவ, சதுத்தே²
சித்தஸமுட்டா²னரூபமேவ. படிஸந்தி⁴யங் பன கடத்தா²ருபம்பி லப்³ப⁴தி. ததோ பரானி பஞ்ச ஸவிபாகானி, தானி
ஹெட்டா² வுத்தனயானேவ. விபாகமூலகே பஞ்ச க⁴டனானி உத்தானத்தா²னேவ.

478-483. ஆஹாரமூலகே ஸத்தாதிஆதீ³னி வுத்தனயானேவ. க⁴டனானி பனெத்த² சதுத்திங்ஸ. தேஸு பட²மானி
பஞ்ச விபாகாவிபாகஸாமஞ்ஞதோ வுத்தானி. தத்த² பட²மே சத்தாரோபி ஆஹாரா லப்³ப⁴ந்தி; து³தியே தயோ
அருபாஹாராவ. ததியே வத்து²பி பச்சயுப்பன்னங் ஹோதி, சதுத்தே² தங் பரிஹாயதி. பஞ்சமே ரூபமேவ
பச்சயுப்பன்னங். ததோ பரானி பஞ்ச ஸவிபாகக்⁴டனானி, தானி ஹெட்டா² வுத்தனயானேவ. ததோ பரானி நவ
க்⁴டனானி சேதனாஹாரவஸேன வுத்தானி. ததோ பரானி நவ நிராதி⁴பதிவிஞ்ஞாணாஹாரவஸேன . ததோ பரானி
ஸாதி⁴பதிவிஞ்ஞாணாஹாரவஸேன ச² க⁴டனானி வுத்தானி. தத்த² தீணி விபாகாவிபாகஸாமஞ்ஞவஸேன
வுத்தானி. தீணி விபாகவஸேனேவ. தத்த² லோகியானங் விபாகானங் அபா⁴வதோ வத்து² பரிஹாயதி.

484-495. இந்த்³ரியமூலகே புரேஜாதே ஏகந்தி சக்³ந்³ரியாதீ³னங் வஸேன அப்³யாகதேன அப்³யாகதங். ஸேஸங்
து³மூலகங் ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³ங். க⁴டனானி பனெத்த² ச² ஸத்ததி. தத்த² பட²மே ஸப்³பா³னிபி
இந்த்³ரியானி பச்சயட்டே²ன லப்³ப⁴ந்தி. து³தியே ரூபஜீவிதிந்த்³ரியங் ஹாயதி. ந ஹி தங் நிஸ்ஸயோ ஹோதி.
ததியே அருபிந்த்³ரியானி ரூபானங். சதுத்தே² சக்கா²தீ³னி சக்³விஞ்ஞாணாதீ³னங். ததோ பரானி நவ க⁴டனானி
ஸஹஜாதஅருபிந்த்³ரியவஸேன வுத்தானி, ததோ நவ மக்³பூ⁴தானங் இந்த்³ரியானங் வஸேன, ததோ நவ
ஜா³னங்க்³பூ⁴தானங், ததோ நவ ஜா³னமக்³பூ⁴தானங், ததோ நவ மனிந்த்³ரியவஸேனேவ, ததோ ஸாதி⁴பதீ³னி ச²,
ததோ விரியவஸேன மக்³ஸம்பயுத்தானி ச², ததோ அமோஹஹேதுவஸேன நிராதி⁴பதீ³னி நவ, ஸாதி⁴பதீ³னி ச².
தேஸு ஸப்³பே³ஸு விபாகபச்சயேன அயுத்தானி ச யுத்தானி ச ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³னி.

496-500. ஜா³னமூலகேபி து³மூலகங் ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³ங். க⁴டனானி பனெத்த² ச²த்திங்ஸ.
தேஸு பட²மானி நவ இந்த்³ரியமக்³பா⁴வங் அனாமஸித்வா ஸாதா⁴ரணஜா³னங்க்³வஸேனேவ வுத்தானி. ததோ
பரானி நவ இந்த்³ரியபூ⁴தஜா³னங்க்³வஸேன, ததோ நவ மக்³பூ⁴தஜா³னங்க்³வஸேன, ததோ நவ
இந்த்³ரியமக்³பூ⁴தஜா³னங்க்³வஸேன. சதுஸு²பி சேதேஸு நவகேஸு ஆதி³தோ சத்தாரி சத்தாரி
விபாகாவிபாகஸாதா⁴ரணானி. அவஸானே பஞ்ச பஞ்ச விபாகானேவ, தானி ஹெட்டா² வுத்தனயானேவ.

501-508. மக்³மூலகேபி து³மூலகங் வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³ங். க⁴டனானி பனெத்த² ஸத்தபஞ்ஞாஸ. தேஸு பட²மானி நவ இந்த்³ரியஜா²னபா⁴வங் அனாமஸித்வா ஸுத்³தி⁴கமக்³வஸேனேவ வுத்தானி. ததோ நவ இந்த்³ரியபு⁴தமக்³வஸேன, ததோ நவ ஜா²னபு⁴தமக்³வஸேன, ததோ நவ இந்த்³ரியஜா²னபு⁴தமக்³வஸேன, ததோ ச² அதி⁴பதிபு⁴தமக்³வஸேன, ததோ நவ நிராதி⁴பதிமக்³ஹேதுவஸேன, ததோ ச² ஸாதி⁴பதிமக்³ஹேதுவஸேன, தத்த² நவகேஸு பஞ்ச பஞ்ச ச²க்கேஸு தீணி தீணி விபாகானி. ஸேஸானி ஸாதா⁴ரணானி, தானி ஹெட்டா² வுத்தனயானேவ.

509-510. ஸம்பயுத்தமூலகே து³மூலகங் உத்தானத்த²மேவ. எத்த² பன த்வேயேவ க⁴டனானி. தத்த² ஏகங் ஸாதா⁴ரணவஸேன, ஏகங் விபாகவஸேன வுத்தங்.

511-514. விப்பயுத்தமூலகேபி து³மூலகங் உத்தானத்த²மேவ. க⁴டனானி பனெத்த² தேரஸ. தத்த² பட²மே பஞ்சாதி குஸலோ அப்யாகதஸ்ஸ, ததா² அகுஸலோ, அப்யாகதோ திண்ணன்னம்பி. எத்த² ச இமே விப்பயுத்தாத்யோ ஸஹஜாதாபி ஹொந்தி, பச்சாஜாதபுரேஜாதாபி. து³தியே புரேஜாதஸஹஜாதாவ ததியே தேயேவ அதி⁴பதிவஸேன. தத்த² குஸலோ அப்யாகதஸ்ஸ ததா² அகுஸலோ, அப்யாகதோ பன அப்யாகதஸ்ஸ ச ஆரம்மணாதி⁴பதிவஸேன அகுஸலஸ்ஸ சாதி ஏவங் சத்தாரி. சதுத்தே² தீணீதி குஸலாதீனி அப்யாகதஸ்ஸ. இந்த்³ரியானி பனெத்த² ரூபானிபி அரூபானிபி. பஞ்சமே பச்சயா அரூபாவ ச²ட்டே² வத்து²வஸேன ரூபாவ ஸத்தமே குஸலாப்யாகதானங் விபஸ்ஸனாவஸேன, அகுஸலஸ்ஸ அஸ்ஸாத்னவஸேன வத்து²மேவ. அட்ட²மே ததேவாகுஸலஸ்ஸ, நவமே சக்காதீனி அப்யாகதஸ்ஸ, த்ஸமே குஸலாத்யோ சித்தஸமுட்டானானங், ஏகாத்ஸமே படிஸந்தி⁴யங் வத்து² கந்தா⁴னங், த்வாத்ஸமே படிஸந்தி⁴யங் கந்தா⁴ கடத்தாரூபானங், தேரஸமே படிஸந்தி⁴யங் கந்தா⁴ வத்து²ஸ்ஸ.

515-518. அத்தி³பச்சயமூலகே உபனிஸ்ஸயே ஏகந்தி ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸேன அப்யாகதங் அகுஸலஸ்ஸ. ஸேஸங் து³மூலகே உத்தானமேவ. க⁴டனானி பனெத்த² ஏகனதிங்ஸ. தேஸு பட²மே அரூபவத்தாரம்மணமஹாபு⁴தஇந்த்³ரியாஹாரானங் வஸேன ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சாஜாதபச்சயா லப்³ப⁴ந்தி. து³தியே பச்சாஜாதகப்ளிகாராஹாரா ந லப்³ப⁴ந்தி. பட²மதுதியக⁴டனானேவ அதி⁴பதினா ஸத்³தி⁴ங் உபரி ததியசதுத்தா²னி கதானி. புன பட²மமேவ சதுஹி ஆஹாரேஹி ஸத்³தி⁴ங் பஞ்சமங், ரூபிந்த்³ரியேஹி ஸத்³தி⁴ங் ச²ட்ட²ங், ரூபாரூபிந்த்³ரியேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸத்தமங் கதங். து³தியமேவ வா பன இந்த்³ரியேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸத்தமங் கதங். பட²மதுதியானேவ விப்பயுத்தபச்சயேன ஸத்³தி⁴ங் அட்ட²மனவமானி. தேஸு நவமங் அதி⁴பதினா ஸத்³தி⁴ங் த்ஸமங் கதங். ததோ ஏகாத்ஸமே பச்சயவஸேன வத்து² ஹாயதி. த்வாத்ஸமே அரூபத⁴ம்மாயேவ பச்சயா, தேரஸமே வத்தாரம்மணா, சுத்³ஸமே வத்து²மேவ, பன்னரஸமே ஆரம்மணமேவ, ஸோளஸமே வத்து²மேவ ஆரம்மணங், ஸத்தரஸமே பன ததேவ ஆரம்மணாதி⁴பதிபா⁴வேன, அட்ட²ரஸமேபி ததேவ ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸேன, ஏகனவீஸதிமே சக்காத்யோவ பச்சயா. இமானி ஏகனவீஸதி பகிண்ணக⁴டனானி நாம ஸஹஜாதங் அக்³ஹெத்வா வுத்தானி. ததோ பரானி த்ஸ ஸஹஜாதவஸேன வுத்தானி.

519. நத்தி³விகுதமூலகேஸு அனந்தரஸமனந்தரமூலகேஸு விய உபனிஸ்ஸயாஸேவனகம்மவஸேன தீணியேவ க⁴டனானி, அவிகுதமூலகங் அத்தி³மூலகஸதி³ஸமேவாதி.

யானி பனேதானி இமஸ்மிங் பஞ்ஹாவாரே க⁴டனானி வுத்தானி, தானி ஸப்³பா⁴னிபி து³விதா⁴னியேவ - பகிண்ணகதோ ஸஹஜாததோ ச. தத்த² ஸப்³பேஸம்பி ஆரம்மணமூலகாதீனங் ஆதி³தோ ஸஹஜாதங் அக்³ஹெத்வா வுத்தானி பகிண்ணகானி நாம. தானி ஆரம்மணமூலகே பஞ்சபி, அதி⁴பதிமூலகே ச², அனந்தரமூலகே தீணிபி, ததா² ஸமனந்தரமூலகே, நிஸ்ஸயமூலகே த்ஸ, உபனிஸ்ஸயமூலகே ஸத்த, புரேஜாதமூலகே ஸத்த, பச்சாஜாதமூலகே ஏகமேவ, ததா² ஆஸேவனமூலகே, கம்மமூலகே த்வே, ஆஹாரமூலகே ஏகங், இந்த்³ரியமூலகே சத்தாரி, விப்பயுத்தமூலகே நவ, அத்தி³மூலகே ஏகனவீஸதி, நத்தி³மூலகே தீணிபி, ததா²விகுதமூலகே. அவிகுதமூலகே ஏகனவீஸதீதி ஸப்³பா⁴னிபி ஸதஞ்சேவ தீணி ச ஹொந்தி. ஸஹஜாதனிஸ்ஸயபா⁴வேன பனேதானி பகிண்ணகானீதி வுத்தானி.

யானி பன ஸஹஜாதங் லப்³ப⁴ந்தி, தானி ஸஹஜாதக⁴டனானி நாமாதி வுச்சந்தி. தானி ஆரம்மணமூலகே அனந்தரஸமனந்தரபுரேஜாதபச்சாஜாதஆஸேவனந்தி³விகுதமூலகேஸு ந லப்³ப⁴ந்தி. ந ஹி தே பச்சயா ஸஹஜாதானங் பச்சயா ஹொந்தி. யதா² ச ஸஹஜாதானங் ந ஹொந்தி, ததா² ஹேதுஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞவிபாகஜா²னமக்³ஸம்பயுத்தபச்சயா. அஸஹஜாதானந்தி ஹேதுமூலகே ஸப்³பா⁴னி சதுவீஸதிபி க⁴டனானி ஸஹஜாதக⁴டனானேவ. ததா² அதி⁴பதிமூலகே சதுவீஸதி, ஸஹஜாதமூலகே த்ஸபி, அஞ்ஞமஞ்ஞமூலகே சபி, நிஸ்ஸயமூலகே த்ஸ, கம்மமூலகே நவ, விபாகமூலகே பஞ்சபி, ஆஹாரமூலகே தெத்திங்ஸ, இந்த்³ரியமூலகே த்வாஸத்ததி ஜா²னமூலகே சத்திங்ஸாபி, மக்³மூலகே ஸத்தபஞ்ஞாஸம்பி, ஸம்பயுத்தமூலகே த்வேபி, விப்பயுத்தமூலகே சத்தாரி, அத்தி³மூலகே த்ஸ, அவிகுதமூலகே த்ஸாதி ஸப்³பா⁴னிபி தீணி ஸதானி த்வாத்ஸ ச ஹொந்தி. இதி புரிமானி ஸதங் தீணி ச இமானி ச த்வாத்ஸுத்தரானி தீணி ஸதானீதி ஸப்³பா⁴னிபி பஞ்சத்ஸாதி⁴கானி சத்தாரி க⁴டனஸதானி பஞ்ஹாவாரே ஆக்தானி. தேஸு யே யே பச்சயத⁴ம்மா நாமவஸேன ந பாகடா ஹுத்வா பஞ்ஞாயந்தி, தேபி ஹேதுமூலகாதீனங் நயானங் ஆதி³தோ

விபாகாவிபாகஸாமஞ்சுதோ வுத்தேஸு க⁴டனேஸு த³ஸ்ஸேத³பா³. த³வாத³ஸேவ ஹி ஹேது ச² ஆரம்மணா சத்தாரோ அதி⁴பதயோ சத்தாரோ ஆஹாரா வீஸதி இந்த்³ரியானி ஸத்த ஜா³னங்கா³னி த³வாத³ஸ மக்³ங்கா³னிதி ஏதே பச்சயத⁴ம்மா நாம. தேஸு யே யே த⁴ம்மா ஏகந்தேன குஸலா, ஏகந்தேனேவ அகுஸலா, ஏகந்தேன குஸலவிபாகா, ஏகந்தேனேவாகுஸலவிபாகா, ஏகந்தேனேவ விபாகா, ஏகந்தேனேவ அவிபாகா தே தே ஸாது⁴கங் ஸல்லக்³கெத்வா யே தத்த² விபாகா, தே விபாகக⁴டனேஸு, யே அவிபாகா, தே அவிபாகக⁴டனேஸு யதாயோகங் யோஜேத³பா³தி.

பஞ்ஹாவாரஸ்ஸ க⁴டனே அனுலோமகண்ணா.

பச்சனியுத்தா⁴ரவண்ணனா

527. இதா³னி பச்சனியங் ஹோதி. தத்த² யதா² படிச்ச வாராதீ³ஸு “அகுஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச அகுஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி நஹேதுபச்சயா³திஆதி³னா நயேன லப்³ப⁴மானா பஞ்ஹா லப்³ப⁴மானானங் பச்சயானங் வஸேன ஸௌபதோவ வித்தா³ரிதா. ஏவங் அவித்தா³ரெத்வா ஏகேன லக்க²ணேன ஸங்கே³பதோ பச்சனியங் த³ஸ்ஸேதுங் த⁴ம்மஸங்கா³ஹகேஹி குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோதிஆதி³னா நயேன அனுலோமதோ குஸலாதீ³னங் பச்சயா உத்த⁴டா. தே ச கோ² பச்சயா ஸமுஹவஸேன, நோ ஏகேகபச்சயவஸேனேவ; தஸ்மா யே யத்த² ஸமுஹதோ த³ஸ்ஸிதா, தே விப⁴ஜித்வா வேதி³த³பா³. ஸப்³பே³பி ஹி இமே சதுவீஸதி பச்சயா அட்ட²ஸு பச்சயேஸு ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. கதரேஸு அட்ட²ஸு? ஆரம்மணே, ஸஹஜாதே, உபனிஸ்ஸயே, புரேஜாதே, பச்சா³ஜாதே, கம்மே, ஆஹாரே, இந்த்³ரியேதி. கதங்? ட²பெத்வா ஹி இமே அட்ட² பச்சயே ஸேஸேஸு ஸோளஸு ஹேதுபச்சயோ அஞ்ஞமஞ்ஞவிபாகஜா³னமக்³ஸம்பயுத்தபச்சயோதி இமே ச² பச்சயா ஏகந்தேன ஸஹஜாதா ஹுத்வா ஸஹஜாதானஞ்ஞேவ பச்சயபா⁴வதோ ஸஹஜாதபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. அனந்தரபச்சயோ ஸமனந்தரஆஸேவனந்தி²விகு³தபச்சயோதி இமே பன பஞ்ச உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்தா⁴ அத்தனோ அனந்தரங் உப்பஜ்ஜமானானஞ்ஞேவ பச்சயபா⁴வதோ அனந்தரூபனிஸ்ஸயலக்க²ணேன உபனிஸ்ஸயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. நிஸ்ஸயபச்சயோ ஸஹஜாதபுரேஜாதபே⁴ததோ து³விதோ⁴. தத்த² ஸஹஜாதனிஸ்ஸயோ ஸஹஜாதானஞ்ஞேவ நிஸ்ஸயபச்சயபா⁴வதோ ஸஹஜாதபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி, புரேஜாதனிஸ்ஸயோ புரேஜாதபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி.

அதி⁴பதிபச்சயோபி ஸஹஜாதாதி⁴பதிஆரம்மணாதி⁴பதிவஸேன து³விதோ⁴. தத்த² ஸஹஜாதாதி⁴பதி ஸஹஜாதானங்யேவ அதி⁴பதிபச்சயபா⁴வதோ ஸஹஜாதபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. ஆரம்மணாதி⁴பதி ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயோ ஹோதியேவாதி ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயலக்க²ணேன உபனிஸ்ஸயபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. விப்பயுத்தபச்சயோ ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சா³ஜாதபே⁴ததோ திவிதோ⁴. தத்த² ஸஹஜாதவிப்பயுத்தோ ஸஹஜாதானஞ்ஞேவ விப்பயுத்தபச்சயபா⁴வதோ ஸஹஜாதபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. புரேஜாதவிப்பயுத்தோ புரே உப்பஜ்ஜித்வா பச்சா² உப்பஜ்ஜமானானங் பச்சயபா⁴வதோ புரேஜாதே ஸங்க³ஹிதோ. பச்சா³ஜாதவிப்பயுத்தோ பச்சா² உப்பஜ்ஜித்வா புரே உப்பன்னானங் உபத்து³ம்ப⁴னவஸேன பச்சயபா⁴வதோ பச்சா³ஜாதபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. அத்தி²பச்சயஅவிகு³தபச்சயா ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சா³ஜாதஆஹாரிந்த்³ரியானஞ்சேவ அத்தி²அவிகு³தேஸு ச ஏகேகஸ்ஸ வஸேன ச²ஹி பே⁴தே³ஹி டி²தா. தத்த² ஸஹஜாதஅத்தி²அவிகு³தா ஸஹஜாதானஞ்ஞேவ அத்தி²அவிகு³தபச்சயபா⁴வதோ. ஸஹஜாதபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. புரேஜாதா புரே உப்பஜ்ஜித்வா பச்சா² உப்பஜ்ஜமானானங் பச்சயபா⁴வதோ புரேஜாதபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. பச்சா³ஜாதா பச்சா² உப்பஜ்ஜித்வா புரே உப்பன்னானங் உபத்து³ம்ப⁴னவஸேன பச்சயபா⁴வதோ பச்சா³ஜாதபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. ஆஹாரபூ⁴தா கப³ளிகாராஹாரபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. இந்த்³ரியபூ⁴தா ரூபஜீவிதிந்த்³ரியபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்திதி ஏவங் இமே ஸோளஸ பச்சயா இமேஸு அட்ட²ஸு பச்சயேஸு ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்திதி வேதி³த³பா³.

இமேஸம்பி பன அட்ட²ன்னங் பச்சயானங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸங்க³ஹோ அத்தி²யேவ. ஆதி³தோ நித்தி³ட்டோ² ஹி ஆரம்மணபச்சயோ அதி⁴பதிஅனதி⁴பதிபே⁴தே³ன து³விதோ⁴. தத்த² அதி⁴பதிபூ⁴தோ ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயலக்க²ணேன உபனிஸ்ஸயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. அனதி⁴பதிபூ⁴தோ ஸுத்தோ⁴ ஆரம்மணபச்சயோவ. கம்மபச்சயோபி ஸஹஜாதனானாக்க³ணிகவஸேன து³விதோ⁴. தத்த² ஸஹஜாதகம்மங் அத்தனா ஸஹஜாதானஞ்ஞேவ கம்மபச்சயபா⁴வதோ ஸஹஜாதேயேவ ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. நானாக்க³ணிககம்மங் ப³லவது³ப³லவஸேன து³வித⁴ங். தத்த² ப³லவகம்மங் விபாகத⁴ம்மானங் உபனிஸ்ஸயோவ ஹுத்வா பச்சயோ ஹோதீ³தி உபனிஸ்ஸயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. ப³லவம்பி பன ரூபானங் து³ப³லஞ்ச அருபானங் நானாக்க³ணிககம்மபச்சயேனேவ பச்சயோ. ஆஹாரபச்சயோபி ரூபாரூபதோ து³விதோ⁴. தத்த² அருபாஹாரோ அத்தனா ஸஹஜாதானஞ்ஞேவ பச்சயோ ஹோதீ³தி ஸஹஜாதபச்சயே ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. ரூபாஹாரோ ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சா³ஜாதானங் பச்சயோ ந ஹோதி. அத்தனோ பன உப்பாத³க்க³ணங் அதிக்கமித்வா டி²திப்பத்தோ ஆஹாரபச்சயதங் ஸாதே⁴தீதி ஆஹாரபச்சயோவ ஹோதி. இந்த்³ரியபச்சயோபி ரூபாரூபதோ து³விதோ⁴. தத்த² அருபிந்த்³ரியபச்சயோ அத்தனா ஸஹஜாதானஞ்ஞேவ இந்த்³ரியபச்சயதங் ஸாதே⁴தீதி ஸஹஜாதேயேவ ஸங்க³ஹங் கச்ச²ந்தி. ரூபிந்த்³ரியபச்சயோ பன அஜ்ஜத்த³ப³ஹித்தா⁴பே⁴ததோ து³விதோ⁴. தத்த² அஜ்ஜத்தங் இந்த்³ரியபச்சயோ புரே உப்பஜ்ஜித்வா பச்சா² உப்பஜ்ஜமானானங் ஸஸம்பயுத்த⁴ம்மானங் சக்³விஞ்ஞாணாதீ³னங்

இந்த்ரியபச்சயோ ஹோதி புரேஜாதேயேவ ஸங்கஹங் கச்சந்தி. பாஹிரோ இந்த்ரியபச்சயோ நாம ரூபஜீவிதிந்த்ரியங், தங் ஸஹஜாதானங் பச்சயோ ஹோந்தம்பி அனுபாலனமத்தவஸேனேவ ஹோதி, ந ஜனகவஸேனாதி இந்த்ரியபச்சயோவ ஹோதி. ஏவங் இமே அட்ட² பச்சயா அஞ்ஞமஞ்ஞம்பி ஸங்கஹங் கச்சந்தி வேதித்பா³. அயங் தாவ அட்ட²ஸு பச்சயேஸு அவஸேஸானங் ஸோளஸன்னஞ்சேவ தேஸங்யேவ ச அட்ட²ன்னங் அஞ்ஞமஞ்ஞவஸேன ஸங்கஹனயோ.

இதா³னி இமேஸங் அட்ட²ன்னங் பச்சயானங் ஏகேகஸ்மிங் சதுவீஸதியாபி பச்சயேஸு யே யே ஸங்கஹங் கச்சந்தி, தே தே வேதித்பா³. தத்த² அட்ட²ன்னங் தாவ ஸப்³பு²மே ஆரம்மணபச்சயே ஆரம்மணபச்சயோவ ஸங்கஹங் கச்சந்தி, ந ஸேஸா தேவீஸதி. துதியே ஸஹஜாதபச்சயே ஹேதுபச்சயோ ஸஹஜாதாதி⁴பதிபச்சயோ ஸஹஜாதபச்சயோ அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ ஸஹஜாதனிஸ்ஸயபச்சயோ ஸஹஜாதகம்மபச்சயோ விபாகபச்சயோ ஸஹஜாதஆஹாரபச்சயோ ஸஹஜாதஇந்த்ரியபச்சயோ ஜா³னபச்சயோ மக்³பச்சயோ ஸம்பயுத்தபச்சயோ ஸஹஜாதவிப்பயுத்தபச்சயோ ஸஹஜாதத்தி²பச்சயோ ஸஹஜாதாவி³தபச்சயோதி இமே பன்னரஸ பச்சயா ஸங்கஹங் கச்சந்தி. ததியே உபனிஸ்ஸயபச்சயே அதி⁴பதிபு⁴தோ ஆரம்மணபச்சயோ ஆரம்மணபு⁴தோ அதி⁴பதிபச்சயோ அனந்தரஸமனந்தரஉபனிஸ்ஸயஆஸேவனபச்சயா நானாக்க³ணிகோ ப³லவகம்மபச்சயோ நத்தி²பச்சயோ விக³தபச்சயோதி இமே நவ பச்சயா ஸங்கஹங் கச்சந்தி. சதுத்தே² புரேஜாதபச்சயே புரேஜாதனிஸ்ஸயபச்சயோ புரேஜாதபச்சயோ புரேஜாதிந்த்ரியபச்சயோ புரேஜாதவிப்பயுத்தபச்சயோ புரேஜாதத்தி²பச்சயோ புரேஜாதாவி³தபச்சயோதி இமே ச² பச்சயா ஸங்கஹங் கச்சந்தி. பஞ்சமே பச்சா³ஜாதபச்சயே பச்சா³ஜாதபச்சயோ பச்சா³ஜாதவிப்பயுத்தபச்சயோ பச்சா³ஜாதத்தி²பச்சயோ பச்சா³ஜாதாவி³தபச்சயோதி இமே சத்தாரோ பச்சயா ஸங்கஹங் கச்சந்தி. சட்டே² கம்மபச்சயே நானாக்க³ணிகம்மபச்சயோவ ஸங்கஹிதோ. ஸத்தமே ஆஹாரபச்சயே கப³ளிகாராஹாரவஸேனேவ ஆஹாரபச்சயோ ஆஹாரத்தி²பச்சயோ ஆஹாராவி³தபச்சயோதி இமே தயோ பச்சயா ஸங்கஹிதா. அட்ட²மே இந்த்ரியபச்சயே ரூபஜீவிதிந்த்ரியபச்சயோ இந்த்ரியத்தி²பச்சயோ இந்த்ரியாவி³தபச்சயோதி இமே தயோ பச்சயா ஸங்கஹங் கச்சந்தி. ஏவங் இமேஸங் அட்ட²ன்னங் பச்சயானங் ஏகேகஸ்மிங் இமே சிமே ச பச்சயா ஸங்கஹங் கதாதி ஞத்வா யே யத்த² ஸங்கஹங் கதா, தே தஸ்ஸ கண்ணேன கஹிதாவ ஹோந்தி³ வேதித்பா³.

ஏவங் ஸப்³பு²பச்சயஸங்கஹகானங் இமேஸங் அட்ட²ன்னங் பச்சயானங் வஸேன ஏகனபஞ்ஞாஸாய பஞ்ஞேஸு இமஸ்மிங் பச்சனியே “குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”திஆத்யோ இமே பன்னரஸ பஞ்ஞா உத்த⁴ரித்வா விஸ்ஸஜ்ஜிதா. தத்த² குஸலோ குஸலஸ்ஸ, குஸலோ அகுஸலஸ்ஸ, குஸலோ அப்யாகதஸ்ஸ, குஸலோ குஸலாப்யாகதஸ்ஸாதி குஸலாதி³கா சத்தாரோ பஞ்ஞா; ததா² அகுஸலாதி³கா; அப்யாகதோ பன அப்யாகதஸ்ஸ, அப்யாகதோ குஸலஸ்ஸ, அப்யாகதோ அகுஸலஸ்ஸாதி அப்யாகதாதி³கா தயோ; குஸலோ ச அப்யாகதோ ச குஸலஸ்ஸ; ததா² அப்யாகதஸ்ஸ; அகுஸலோ ச அப்யாகதோ ச அகுஸலஸ்ஸ; ததா² அப்யாகதஸ்ஸாதி து³மலகேகாவஸானா சத்தாரோ ஹோந்தி. தேஸு பட²மே பஞ்ஞே யேஹி ப⁴வித்ப³ங், தே ஸப்³பு² ஸங்கஹேத்வா தயோ பச்சயா வுத்தா. துதியே த்வே, ததியே பஞ்ச, சதுத்தே² ஏகோவ பஞ்சமே தயோ, சட்டே² த்வே, ஸத்தமே பஞ்ச, அட்ட²மே ஏகோவ நவமே ஸத்த, து³ஸமே தயோ, ஏகாது³ஸமே தயோ, துவாது³ஸமே த்வே, தேரஸமே சத்தாரோ, சுத்து³ஸமே த்வே, பன்னரஸமேபி சத்தாரோவ. தே “ஸஹஜாதபச்சயேனா”தி அவத்வா “ஸஹஜாதங் பச்சா³ஜாத”ந்தி வுத்தா. தத்த² காரணங் பரதோ வக்கா²ம.

ஸமாஸதோ பனெத்த² ஏகோ த்வே தயோ சத்தாரோ பஞ்ச ஸத்தாதி ச²ளேவ பச்சயபரிச்சேதா³ ஹோந்தி. அயங் பஞ்ஞாவாரஸ்ஸ பச்சனியே உக்கட்ட²வஸேன பஞ்ஞாபரிச்சேதோ³ சேவ தே தே பச்சயே ஸங்கஹேத்வா து³ஸிதபச்சயபரிச்சேதோ³ ச. “ந ஹேதுபச்சயோ”திஆதீஸு ஹி சதுவீஸதியாபி பச்சயபச்சனியேஸு ஏகபச்சனியேபி இதோ உத்த⁴ங் பஞ்ஞா வா பச்சயா வா ந லப்³பு²ந்தி, ஹெட்டா² லப்³பு²ந்தி. தஸ்மா யேஸு பஞ்ஞேஸு “குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ ச அப்யாகதஸ்ஸ ச த⁴ம்மஸ்ஸ ஸஹஜாதபச்சயேன பச்சயோ”தி ஏவங் ஏகோவ பச்சயோ ஆக³தோ, தஸ்மிங் பச்சயே படிக்கித்தே தே பஞ்ஞா பரிஹாயந்தி. யஸ்மிங் பன பஞ்ஞே “குஸலோ த⁴ம்மோ அகுஸலஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ”தி ஏவங் த்வே பச்சயா ஆக³தா. தத்த² நாரம்மணபச்சயாதி ஏவங் ஏகஸ்மிங் பச்சயே படிக்கித்தேபி இதரஸ்ஸ பச்சயஸ்ஸ வஸேன ஸோ பஞ்ஞோ லப்³பு²தேவ. தேஸு பன த்விஸுபி பச்சயேஸு படிக்கித்தேஸு ஸோ வாரோ பச்சிஜ்ஜதி. ஏவமேவ யேஸு பஞ்ஞேஸு தயோ சத்தாரோ பஞ்ச ஸத்த வா லப்³பு²ந்தி, தேஸு ட²பெத்வா படிக்கித்தே பச்சயே அவஸேஸானங் வஸேன தே பஞ்ஞா லப்³பு²ந்தியேவ. ஸப்³பு²ஸு பன பச்சயேஸு படிக்கித்தேஸு ஸப்³பு²பி தே வாரா பச்சிஜ்ஜந்தி³ இதமேவ செத்த² லக்க³ணங். இமினா லக்க³ணேன ஆதி³தோ பட்டாய தேஸு தேஸு பஞ்ஞேஸு ஸங்கி³பித்வா வுத்தபச்சயானங் பபே⁴தோ³ ச தஸ்மிங் தஸ்மிங் பச்சனியே தேஸங் தேஸங் பஞ்ஞானங் பரிஹானி ச வேதித்பா³.

தத்ராயங் வித்தா²ரகதா² - பட²மபஞ்ஞே தாவ தீஹி பச்சயேஹி ஏகனவீஸதி பச்சயா து³ஸிதா. கதங்? குஸலோ ஹி குஸலஸ்ஸ புரேஜாதபச்சா³ஜாதவிபாகவிப்பயுத்தேஹேவ பச்சயோ ந ஹோதி, ஸேஸேஹி வீஸதியா ஹோதி, தேஸு ஆரம்மணபச்சயோ ஏகோவ ஸஹஜாதே பன ஸப்³பு²ஸங்கஹிகவஸேன பன்னரஸ பச்சயா ஸங்கஹங் கச்சந்தி³ வுத்தா. தேஸு ஹேதுபச்சயே படிக்கித்தே சுத்து³ஸ ஹோந்தி. குஸலோ பன

குஸலஸ்ஸ நேவ விபாகபச்சயோ ந, விப்பயுத்தபச்சயோதி தே த்வே அபனெத்வா ஸேஸே த்வாத்ஸ ஸந்தா⁴ய ஸஹஜாதபச்சயேன பச்சயோதி வுத்தங். உபனிஸ்ஸயபச்சயேபி ஸப்³புஸங்கா³ஹிகவஸேன நவ பச்சயா ஸங்கஹங் கச்ச²ந்தீதி வுத்தா. தேஸு அதி⁴பதிபூ⁴தோ ஆரம்மணபச்சயோ ஆரம்மணபூ⁴தோ ச அதி⁴பதிபச்சயோ ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸேன உபனிஸ்ஸயமேவ அனுபவிட்டோ². குஸலோ பன குஸலஸ்ஸ நானாக்²ணிககம்மபச்சயோ ந ஹோதீதி தங் அபனெத்வா ஸேஸே ச² ஸந்தா⁴ய உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோதி வுத்தங். ஏவங் பட²மபஞ்ஹே தீஹி பச்சயேஹி ஏகனவீஸதிபச்சயா த்ஸ்ஸிதாதி வேதி³தப்³பா³. தேஸு இமஸ்மிங் ஹேதுபச்சனீயே “குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ நஹேதுபச்சயேன பச்சயோதி தா³னங் தத்வா ஸீலங் ஸமாதி³யித்வா உபோஸத³கம்மங் கத்வா தங் பச்சவெக்கதி, புப்³பே³ ஸுசிண்ணானி பச்சவெக்கதி”தி ஏவமாதி³னா ஆரம்மணபச்சயாதீ³ஸு வுத்தனயேனேவ உத்³த⁴ரித்வா பாளி த்ஸ்ஸேதப்³பா³.

ஆரம்மணபச்சயே பன படிக்கித்தே தஸ்ஸ வித்தா²ரங் அபனெத்வா ஹேதுபச்சயவித்தா²ரங் பக்கி²பித்வா ஸாயேவ பாளி த்ஸ்ஸேதப்³பா³, ஸேஸபச்சயபடிக்கே²பேஸுபி ஏஸேவ நயோ. தஸ்மிங் பன பச்சயே படிக்கித்தே யே வாரா பரிஹாயந்தி, தே பரதோ வக்கா²ம.

து³தியபஞ்ஹே பன த்³வீஹி பச்சயேஹி தயோ பச்சயா த்ஸ்ஸிதா. கத²ங்? குஸலோ ஹி அகுஸலஸ்ஸ அனந்தராதி³வஸேன பச்சயோ ந ஹோதி. தஸ்மா தே அபனெத்வா ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸேன ஸங்கஹிதங் ஆரம்மணாதி⁴பதிஞ்சேவ பகதூபனிஸ்ஸயஞ்ச ஸந்தா⁴ய உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோதி வுத்தங். தஸ்மா ஸுத்³தோ⁴ ஆரம்மணபச்சயோ ஆரம்மணாதி⁴பதிவஸேன அதி⁴பதிபச்சயோ உபனிஸ்ஸயபச்சயோதி து³தியபஞ்ஹே த்³வீஹி பச்சயேஹி இமே தயோ பச்சயா த்ஸ்ஸிதாதி வேதி³தப்³பா³.

ததியபஞ்ஹே பன பஞ்சஹி பச்சயேஹி அட்டா²ரஸ பச்சயா த்ஸ்ஸிதா. கத²ங்? குஸலோ ஹி அப்யாகதஸ்ஸ அஞ்ஞமஞ்ஞபுரேஜாதாஸேவனவிபாகஸம்பயுத்தேஹியேவ பச்சயோ ந ஹோதி, ஸேஸேஹி ஏகனவீஸதியா ஹோதி. தேஸு ஆரம்மணபச்சயோ ஏகோ. யஸ்மா பன குஸலோ அப்யாகதஸ்ஸ அஞ்ஞமஞ்ஞவிபாகஸம்பயுத்தவஸேன பச்சயோ ந ஹோதி, ஹேதுபச்சயோ படிக்கித்தோ, கம்மபச்சயோ விஸுங் கஹிதோ, தஸ்மா இமே பஞ்ச அபனெத்வா ஸஹஜாதேன த்ஸ்ஸ பச்சயா த்ஸ்ஸிதா. உபனிஸ்ஸயேன ஹெட்டா² வுத்தேஸு ச²ஸு ட²பெத்வா ஆஸேவனங் ஸேஸா பஞ்ச. பச்சாஜாதோ ஏகோவ ததா² ஸஹஜாதனானாக்²ணிகவஸேன து³விதோ⁴பி கம்மபச்சயோதி ஏவங் ததியபஞ்ஹே பஞ்சஹி பச்சயேஹி இமே அட்டா²ரஸ பச்சயா த்ஸ்ஸிதாதி வேதி³தப்³பா³.

சதுத்தப்³பஞ்ஹே பன ஏகேன பச்சயேன த்ஸ்ஸ. கத²ங்? குஸலோ ஹி குஸலாப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாதே வுத்தேஸு பன்னரஸஸு அஞ்ஞமஞ்ஞவிபாகஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தேஹி பச்சயோ ந ஹோதி, ஹேதுபச்சயோ படிக்கித்தோ. இதி இமே பஞ்ச அபனெத்வா ஸேஸா த்ஸ்ஸ பச்சயா எத்த² ஏகேன பச்சயேன த்ஸ்ஸிதாதி வேதி³தப்³பா³.

528. யதா² ச இமேஸு குஸலாதி³கேஸு சதுஸு, ததா² அகுஸலாதி³கேஸுபி சதுஸு பஞ்ஹேஸு தேஹி தேஹி பச்சயேஹி தே தேயேவ பச்சயா த்ஸ்ஸிதாதி வேதி³தப்³பா³.

529. ததோ பரானங் அப்யாகதாதீ³னங் திண்ணங் பஞ்ஹானங் பட²மபஞ்ஹே ஸத்தஹி பச்சயேஹி தேவீஸதி பச்சயா த்ஸ்ஸிதா. கத²ங்? அப்யாகதோ ஹி அப்யாகதஸ்ஸ சதுவீஸதியாபி பச்சயேஹி பச்சயோ ஹோதி. ஹேதுபச்சயே பன படிக்கித்தே தேவீஸதி ஹொந்தி. தேஸு ஆரம்மணபச்சயோ ஏகோவ. யஸ்மா பனெத்த² அஸஹஜாதானம்பி ஸங்கஹணத்த²ங் ஆஹாரிந்த்³ரியபச்சயா விஸுங் கஹிதா. தஸ்மா இமே தயோ அபனெத்வா ஸஹஜாதேன த்வாத்ஸ பச்சயா த்ஸ்ஸிதா. உபனிஸ்ஸயேன ஹெட்டா² வுத்தா ச², புரேஜாதோ ஏகோவ ததா² பச்சாஜாதஆஹாரிந்த்³ரியபச்சயாதி ஏவமெத்த² ஸத்தஹி பச்சயேஹி இமே தேவீஸதி பச்சயா த்ஸ்ஸிதாதி வேதி³தப்³பா³. து³தியே தீஹி பச்சயேஹி த்வாத்ஸ த்ஸ்ஸிதா. கத²ங்? ஆரம்மணபச்சயோ ஏகோ, உபனிஸ்ஸயேன பன ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸேன ஆரம்மணாதி⁴பதிஅனந்தரஸமனந்தரனத்தி²விக³தஉபனிஸ்ஸயபச்சயோதி ச² த்ஸ்ஸிதா. புரேஜாதேன புரேஜாதனிஸ்ஸயவிப்பயுத்தஅத்தி²அவிக³தா பஞ்சாதி ஏவமெத்த² தீஹி பச்சயேஹி இமே த்வாத்ஸ பச்சயா த்ஸ்ஸிதாதி வேதி³தப்³பா³. ததியேபி ஏஸேவ நயோ.

530. ததோ பரானங் து³கமூலகானங் சதுன்னங் பஞ்ஹானங் பட²மபஞ்ஹே “ஸஹஜாதபச்சயேன புரேஜாதபச்சயேனா”தி அவத்வா “ஸஹஜாதங் புரேஜாத”ந்தி வுத்தேஹி த்³வீஹி நிஸ்ஸயஅத்தி²அவிக³தவஸேன தயோ பச்சயா த்ஸ்ஸிதா. குஸலா ஹி கந்தா⁴ வுத்து³னா ஸத்³தி⁴ங் ஏகதோ குஸலஸ்ஸ பச்சயபா⁴வங் ஸாத⁴யமானா கிஞ்சாபி ஸஹஜாதா, ஸஹஜாதபச்சயா பன ந ஹொந்தி வத்து³மிஸ்ஸகத்தா . தஸ்மா தேஸங் ஸஹஜாதானங் நிஸ்ஸயஅத்தி²அவிக³தானங் வஸேன ஸஹஜாதந்தி வுத்தங். வத்து³ம்ஹிபி ஏஸேவ நயோ. தம்பி ஹி கிஞ்சாபி புரேஜாதங், கந்தா⁴மிஸ்ஸகத்தா பன புரேஜாதபச்சயோ ந ஹொதி. கேவலங் புரேஜாதானங் நிஸ்ஸயாதீ³னங் வஸேன புரேஜாதந்தி வுத்தங்.

து³தியபஞ்ஹே “ஸஹஜாதங் பச்சாஜாதங் ஆஹாரங் இந்த்³ரிய”ந்தி வுத்தேஹி சதுஹிபி ஸஹஜாதனிஸ்ஸயஅத்தி²அவிக³தவஸேன சத்தாரோ பச்சயா த்ஸ்ஸிதா. இமஸ்மிஞ்ஹி வாரே ஸஹஜாதபச்சயோ

லப்'பு'தி, பச்சாஜாதபச்சயாத்யோ ந லப்'பு'ந்தி. பச்சாஜாதானங் பன ஆஹாரிந்த்'ரியஸங்காதானஞ்ச அத்தி'அவிகுதானங் வஸேனேதங் வுத்தங். குஸலா ஹி கந்தா' அப்யாகதா ச மஹாபூ'தா உபாதா'ருபானங் ஸஹஜாதபச்சயேன நிஸ்ஸயபச்சயேன அத்தி'அவிகுதபச்சயேஹிதி சதுதா' பச்சயா ஹொந்தி. பச்சாஜாதா பன குஸலா தேஹியேவ பூ'தேஹி ஸத்'தி'ங் தேஸஞ்ஞேவ உபாதா'ருபானங் அத்தி'அவிகுதவஸேன பச்சயோ. கப'ளிகாராஹாரோபி பச்சாஜாதேஹி குஸலேஹி ஸத்'தி'ங் புரேஜாதஸ்ஸ காயஸ்ஸ அத்தி'அவிகுதவஸேனேவ பச்சயோ. ரூபஜீவிதிந்த்'ரியம்பி பச்சாஜாதேஹி குஸலேஹி ஸத்'தி'ங் கடத்தா'ருபானங் அத்தி'அவிகுதபச்சயேனேவ பச்சயோ. இதி இமங் சதுதா' பச்சயபா'வங் ஸந்தா'ய "ஸஹஜாதங் பச்சாஜாதங், ஆஹாரங் இந்த்'ரிய"ந்தி இதங் வுத்தங். பச்சாஜாதாஹாரிந்த்'ரியபச்சயா பனெத்த' ந லப்'பு'ந்தியேவ. பரதோ அகுஸலமிஸ்ஸகபஞ்ஞாத்வயேபி ஏஸேவ நயோதி. ஏவமெத்த' தேஸு தேஸு பஞ்ஞேஸு ஸங்கி'பித்வா வுத்தபச்சயானங் பபே'தோ' வேதி'தப்'போ'. தஸ்மிங் தஸ்மிங் பன பச்சயே தேஸங் தேஸங் பஞ்ஞானங் பரிஹானாபரிஹானிங் பரதோ ஆவிகரிஸ்ஸாமாதி.

பச்சனியுத்தா'ரஸ்ஸ அத்த'வண்ணனா.

பச்சனியகண்ணவண்ணனா

532. இதா'னி ஏதே "குஸலோ த'ம்மோ குஸலஸ்ஸ த'ம்மஸ்ஸா"திஆத்யோ அனுலோமவஸேன பன்னரஸ வாரா த'ஸ்ஸிதா. யஸ்மா பச்சனியேபி ஏதேயேவ, ந இதோ உத்'த'ங்; ஹெட்டா' பன ஹொந்தி, தஸ்மா யஸ்ஸ யஸ்ஸ பச்சயஸ்ஸ பச்சனியே யே யே வாரா லப்'பு'ந்தி, தே தே ஆதி'தோ பட்டா'ய கண்ணவஸேன த'ஸ்ஸேதுங் நஹேதுயா பன்னரஸாதிஆதி' ஆரத்'த'ங்.

தத்த' நஹேதுயா ஸப்'பே'ஸம்பி யதா'த'ஸ்ஸிதானங் பச்சயானங் வஸேன பன்னரஸ லப்'பு'ந்தி. நாரம்மணே ஸஹஜாதே ஹேதுபச்சயோ பவிஸதி. தஸ்மிங் தஸ்மிங் வாரே ஸுத்'தோ' ஆரம்மணபச்சயோ பரிஹாயதி, ஸேஸபச்சயவஸேன தே வாரா விஸ்ஸஜ்ஜனங் லப்'பு'ந்தி. யதா' ச நாரம்மணே, ஏவங் ஸேஸேஸு'பி. ஸஹஜாதே ஹேதுபச்சயோ பவிஸதி. தஸ்மிங் தஸ்மிஞ்ச வாரே நஉபனிஸ்ஸயே நஅனந்தரேதி ஏவங் பச்சனியதோ டி'தா பச்சயா பரிஹாயந்தி, அவஸேஸபச்சயவஸேன தே தே வாரா விஸ்ஸஜ்ஜனங் லப்'பு'ந்தி. நஸஹஜாதே பன "குஸலோ த'ம்மோ குஸலஸ்ஸ ச அப்யாகதஸ்ஸ ச, அகுஸலோ த'ம்மோ அகுஸலஸ்ஸ ச அப்யாகதஸ்ஸ ச, குஸலோ ச அப்யாகதோ ச த'ம்மா குஸலஸ்ஸ, அகுஸலோ ச அப்யாகதோ ச த'ம்மா அகுஸலஸ்ஸாதி இமே சத்தாரோ வாரா பரிஹாயந்தி. ஏதேஸஞ்ஞஹி சதுன்னங் புரிமேஸு த்'வீஸு ஸஹஜாதபச்சயேன பச்சயோதி ஏகாத'ஸன்னங் பச்சயானங் வஸேன ஏகோவ பச்சயஸங்க'ஹொ வுத்தோ. தே தஸ்மிங் படிக்கி'த்தே அஞ்ஞேனாகாரேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் ந லப்'பு'ந்தி. பச்சி'மேஸு த்'வீஸு நிஸ்ஸயஅத்தி'அவிகுதபச்சயே ஸந்தா'ய "ஸஹஜாதங் புரேஜாத"ந்தி வுத்தங். தே ஸஹஜாதே படிக்கி'த்தே அவஸேஸானங் ஹேதுஆதி'னஞ்ச புரேஜாதானஞ்சேவ நிஸ்ஸயஅத்தி'அவிகுதானங் வஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் ந லப்'பு'ந்தி, தஸ்மா இமே சத்தாரோபி வாரா பரிஹாயந்தி. அவஸேஸானங் வஸேன "ஏகாத'ஸா"தி வுத்தங்.

தத்த' ஸியா - யதா' ஹேதுமஹி படிக்கி'த்தே ஸேஸானங் அதி'பதிஆதி'னங் வஸேன தே வாரா லத்'தா', ஏவங் ஸஹஜாதே படிக்கி'த்தே அவஸேஸானங் ஹேதுஆதி'னங் வஸேன கஸ்மா ந லப்'பு'ந்தி? நிப்பதே'ஸத்தா. ஹேதுஆத்யோ ஹி ஸஹஜாதானங் ஏகதே'ஸமத்ததோ ஸப்பதே'ஸா, தஸ்மா தேஸு படிக்கி'த்தேஸு அஞ்ஞேஸங் வஸேன தே வாரா லப்'பு'ந்தி. ஸஹஜாதோ பன நிப்பதே'ஸோ ஸப்'பே'பி ஹேதுஆத்யோ கண்ணாதி, தஸ்மா தஸ்மிங் படிக்கி'த்தே ஸப்'பே'பி தே படிக்கி'த்தா ஹொந்தி. ந ஹி அஸஹஜாதா ஹேதுபச்சயாத்யோ நாம அத்தி' . இதி ஸஹஜாதஸ்ஸ நிப்பதே'ஸத்தா தஸ்மிங் படிக்கி'த்தே ஸப்'பே'பி தே உபோ'பி வாரா ந லப்'பு'ந்தி. "ஸஹஜாதங் புரேஜாத"ந்தி விஸ்ஸஜ்ஜிதவாரேஸு பன கிஞ்சாபி ஸஹஜாதபச்சயோயேவ நத்தி', யஸ்மா பனெத்த' ஸஹஜாதாவ அருபக்க'ந்தா' நிஸ்ஸயஅத்தி'அவிகுதவஸேன பச்சயா, ஸஹஜாதே ச படிக்கி'த்தே ஏகந்தேன ஸஹஜாதனிஸ்ஸயஅத்தி'அவிகுதா படிக்கி'த்தா ஹொந்தி, தஸ்மா தஸ்ஸ படிக்கி'த்தத்தா தேபி வாரா ந லப்'பு'ந்தி ஏவங் ஸப்'பு'தா'பெத்த' இமே சத்தாரோ வாரா பரிஹாயந்தி. அவஸேஸானஞ்ஞேவ வஸேன ஏகாத'ஸாதி வுத்தங்.

நஅஞ்ஞமஞ்ஞனநிஸ்ஸயனஸம்பயுத்தேபி தேயேவ வாரா பரிஹாயந்தி. கஸ்மா? ஸஹஜாதக'திகத்தா. யதே'வ ஹி அருபத்'ம்மபூ'தோ ஸஹஜாதபச்சயோ நிப்பதே'ஸேன சத்தாரோ அருபக்க'ந்தே' கண்ணாதி, ததா' அஞ்ஞமஞ்ஞனநிஸ்ஸயனஸம்பயுத்தாபீதி ஸஹஜாதக'திகத்தா ஏதேஸு'பி படிக்கி'த்தேஸு தே வாரா ந லப்'பு'ந்தி வேதி'தப்'பா'. தேன வுத்தங் நஅஞ்ஞமஞ்ஞே ஏகாத'ஸ, நனிஸ்ஸயே ஏகாத'ஸ, நஸம்பயுத்தே ஏகாத'ஸாதி.

தத்த' ஸியா - கிஞ்சாபி இமே அவிஸேஸேன குஸலாதி'பே'தா'னங் சதுன்னங் கந்தா'னங் ஸங்கா'ஹகத்தா ஸஹஜாதக'திகா, குஸலோ பன குஸலாப்யாகதஸ்ஸ ட'பெத்வா ஸஹஜாதபச்சயங் அஞ்ஞதா' பச்சயோவ ந ஹொதி, தஸ்மா தஸ்மிங் படிக்கி'த்தே ஸோ வாரோ பரிஹாயது. குஸலோ பன குஸலாப்யாகதானங் நேவ அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ ஹொதி, தஸ்மிங் படிக்கி'த்தே ஸோ வாரோ கஸ்மா பரிஹாயதீதி? அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயத்'ம்மவஸேன பவத்திஸப்'பா'வதோ. யதே'வ ஹி குஸலாப்யாகதா குஸலஸ்ஸ ஸஹஜாதபச்சயோவ ந ஹொந்தி. ஸஹஜாதத்'ம்மவஸேன பன நிஸ்ஸயபச்சயாதீ'ஹி பவத்திஸப்'பா'வதோ

தஸ்மிங் படிக்கித்தே ஸோ வாரோ பரிஹாயதி, ஏவமிதா⁴பி அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயத⁴ம்மவஸேன ஸஹஜாதாதீ³ஹி பவத்திஸப்⁴வதோ தஸ்மிங் படிக்கித்தே ஸோ வாரோ பரிஹாயதி. **நஅஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயேன பச்சயோதி** பத்³ஸ்ஸ ஹி அயமத்தோ² - யே த⁴ம்மா அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயஸங்க³ஹங் க³தா, ந தேஹி பச்சயோ. குஸலோ ச குஸலாப்யாகதானங் ஸஹஜாதாதீ³வஸேன பச்சயோ ஹொந்தோ அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயத⁴ம்மேஹேவ பச்சயோ ஹொதி, தஸ்மா தஸ்மிங் படிக்கித்தே ஸோ வாரோ பரிஹாயதி. யதா² ச ஸோ வாரோ, ததா² ஸேஸாபி தயோதி சத்தாரோபி தே வாரா பரிஹாயந்தி.

நனிஸ்ஸயே ஏகாத்ஸாதி எத்தா²பி யஸ்மா தேஸங் வாரானங் ஏகெந்தேன ஸஹஜாதபச்சயத⁴ம்மாவ நிஸ்ஸயபூ⁴தா, தஸ்மா நிஸ்ஸயே படிக்கித்தே பரிஹாயந்தி. **நபுரேஜாதே தேரஸாதி** ஸஹஜாதங் புரேஜாதந்தி வுத்தவிஸ்ஸஜ்ஜனே த்³விமூலகே த்³வே அபனெத்வா தேரஸ. யதா² ஹி தே ஸஹஜாதே படிக்கித்தே புரேஜாதானஞ்ஞேவ நிஸ்ஸயஅத்தி²அவிக³தானங் வஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் ந லப⁴ந்தி, ததா² புரேஜாதேபி படிக்கித்தே ஸஹஜாதானஞ்ஞேவ நிஸ்ஸயஅத்தி²அவிக³தானங் வஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் ந லப⁴ந்தி, தஸ்மா தே அபனெத்வா தேரஸாதி வேதி³தப்³பா³.

நபச்சாஜாதே பன்னரஸாதி எத்த² “பச்சாஜாதபச்சயேன பச்சயோ”தி வா “ஸஹஜாதங் பச்சாஜாதங் ஆஹாரங் இந்த்³ரிய”ந்தி வா ஆக³தட்டா²னேஸு ட²பெத்வா பச்சாஜாதங் அவஸேஸவஸேனபி தே பஞ்ஹா லப்⁴ப⁴ந்தி, தஸ்மா பன்னரஸேவ வுத்தா. **நகம்மேதிஆதீ³ஸு** யஸ்மா கம்மவிபாகாஹாரிந்த்³ரியஜா³னமக்³கா³பி குஸலாதி³பே⁴தா³னங் சதுன்னங் க³ந்தா⁴னங் ஏகதே³ஸோவ தஸ்மா ட²பெத்வா தே த⁴ம்மே அவஸேஸத⁴ம்மவஸேன ஸஹஜாதத⁴ம்மா பச்சயா ஹொந்தீதி ஏகம்பி பஞ்ஹாவிஸ்ஸஜ்ஜனங் ந பரிஹீனங் . **நஸம்பயுத்தே ஏகாத்ஸாதி** யஸ்மா தேஸு சதுஸு வாரேஸு ஸம்பயுத்தத⁴ம்மா ஸஹஜாதாதீ³பச்சயேன பச்சயா ஹொந்தி, தஸ்மா ஸம்பயுத்தபச்சயபடிகே³பேன தேயேவ வாரா பரிஹாயந்தி³ வேதி³தப்³பா³. **நவிப்பயுத்தே நவாதி** து³மூலகஏகாவஸானா சத்தாரோ ஏகமூலகது³காவஸானா த்³வே சாதி இமே ச² வாரா ஏகந்தேன விப்பயுத்தபச்சயத⁴ம்மேஹி யுத்தா. தேஹி ஸஹஜாதாதீ³வஸேன பச்சயா ஹொந்தி, தஸ்மா விப்பயுத்தே படிக்கித்தே ஸப்⁴பே⁴பி தே பரிஹாயந்தீதி நவேவ லப்⁴ப⁴ந்தி. தேன வுத்தங் “நவிப்பயுத்தே நவா”தி. நோஅத்தி²னோஅவிக³தேஸுபி தேயேவ வேதி³தப்³பா³. ஏகந்தேன ஹி தே வாரா அத்தி²அவிக³தபச்சயத⁴ம்மயுத்தா, தஸ்மா தே தேஸங் படிகே³பே பரிஹாயந்தி. யேபி லப்⁴ப⁴ந்தி, தேஸு ஆரம்மணவஸேன அனந்தராதி³வஸேன வா விஸ்ஸஜ்ஜனானி காதப்³பா³னி. ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சாஜாதஆஹாரிந்த்³ரியபே⁴த³தோ பஞ்சன்னங் அத்தி²அவிக³தானங் விப்பயுத்தத⁴ம்மானங் வா வஸேன ந காதப்³பா³னிதி.

533. ஏவங் பச்சனீயே லத்³த⁴வாரே க³ணனதோ த்³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி து³மூலகாதி³வஸேன பச்சயக³ணனங் த்³ஸ்ஸேதுங் **நஹேதுபச்சயா நாரம்மணே பன்னரஸாதிஆதி³** ஆரத்³த⁴ங். தத்த² நஹேதுமூலகது³கேஸு அதிரேகக³ணனோ ஊனதரக³ணனேன ஸத்³தி⁴ங் யோஜிதோ ஊனதரக³ணனோவ ஹொதி.

திமூலகே **நஉபனிஸ்ஸயே தேரஸாதி** குஸலோ அகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலோ குஸலஸ்ஸாதி த்³வே வாரா பரிஹாயந்தி. கஸ்மா? நாரம்மணேன ஸத்³தி⁴ங் நஉபனிஸ்ஸயஸ்ஸ க⁴டித்தா. ஆரம்மணவஸேன ஹி உபனிஸ்ஸயவஸேன ச இமேஸங் பவத்தி. தஞ்ச உப்⁴யங் படிக்கித்தங். ஆரம்மணாதி⁴பதி ச ஆரம்மணுபனிஸ்ஸயக்³ஹணேன க³ஹிதோ ஹொதியேவ.

ச²மூலகேபி **நஉபனிஸ்ஸயே தேரஸாதி** தேயேவ தேரஸ. ஸத்தமூலகே பன **நஉபனிஸ்ஸயே ஸத்தாதி** நஸஹஜாதேன ஸத்³தி⁴ங் க⁴டித்தா தத்த² பரிஹீனேஹி சதுஹி ஸத்³தி⁴ங் “குஸலோ குஸலஸ்ஸ, குஸலோ அகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலோ அகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலோ குஸலஸ்ஸா”தி இமே அனந்தருபனிஸ்ஸயபகதுபனிஸ்ஸயவஸேன பவத்தமானா சத்தாரோதி அட்ட² பரிஹாயந்தி, தஸ்மா அவஸேஸானங் வஸேன ஸத்தாதி வுத்தங். **நபுரேஜாதே ஏகாத்ஸாதி** நஸஹஜாதேன ஸத்³தி⁴ங் க⁴டித்தா ஏகாத்ஸ. **நபச்சாஜாதே நவாதி** தேஸு ஏகாத்ஸஸு ஸஹஜாதங் பச்சாஜாதங் ஆஹாரங் இந்த்³ரியந்தி லத்³த⁴விஸ்ஸஜ்ஜனேஸு து³மூலகே அப்யாகதந்தே த்³வே வாரே அபனெத்வா. தே ஹி ஸஹஜாதே படிக்கித்தேபி பச்சாஜாதவஸேன அபரிஹீனா. ஸஹஜாதேன பன ஸத்³தி⁴ங் பச்சாஜாதே படிக்கித்தே பரிஹாயந்தீதி ஸேஸானங் வஸேன நவாதி வுத்தங். அட்ட²மூலகே **நனிஸ்ஸயே ஏகாத்ஸாதி** ஸப்⁴ப⁴ங் ஹெட்டா² வுத்தஸதி³ஸமேவ. நவமூலகே **நஉபனிஸ்ஸயே பஞ்சாதி** குஸலாத்யோ அப்யாகதந்தா தயோ து³மூலகா அப்யாகதந்தா த்³வே சாதி பஞ்ச. தேஸு நானாக்³ணிககம்மகப்³ளிகாராஹாரருபஜீவிதிந்த்³ரியபச்சாஜாதத⁴ம்மவஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் வேதி³தப்³பா³ங்.

த³ஸமூலகே **நபுரேஜாதே பஞ்சாதிஆதீ³ஸுபி** தேயேவ. **நபச்சாஜாதே தீணீதி** பச்சாஜாதவஸேன லப்⁴ப⁴மானே து³மூலகே அப்யாகதந்தே த்³வே அபனெத்வா அவஸேஸா. நவிப்பயுத்தேபி தேயேவ தயோ. **நோஅத்தியா த்³வேதி** நானாக்³ணிககம்மவஸேன குஸலஞ்ச அகுஸலஞ்ச கடத்தாருபஸ்ஸ. விபாகங் பனெத்த² நஉபனிஸ்ஸயேன ஸத்³தி⁴ங் க⁴டித்தா ந லப்⁴ப⁴தி. ஏகாத்ஸமூலகே ஹெட்டா² வுத்தஸதி³ஸாவ க³ணனா. த்³வாத்³ஸமூலகே **நகம்மே ஏகந்தி** அப்யாகதேன அப்யாகதங். தத்த² ச ஆஹாரிந்த்³ரியவஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் வேதி³தப்³பா³ங். தேரஸமூலகாதி³ஸுபி ஸப்⁴ப⁴த்த² ஏகந்தி ஆக³தட்டா²னே இதமேவ க³ஹேதப்³பா³ங். நாஹாரே பன இந்த்³ரியவஸேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் வேதி³தப்³பா³ங். நஇந்த்³ரியே ஆஹாரவஸேன. சுத்³த³ஸமூலகாதி³ஸு நகம்மேன ஸத்³தி⁴ங்

கட்டித்தா நோஅத்திநோஅவிகுதா ந லப்பாந்தீதி ந வுத்தா. நாஹாரபச்சயா நஜாநபச்சயாதி நஇந்த்ரியங் அபனெத்வா வுத்தங். தஸ்மா தத்த இந்த்ரியவஸேன ஏகங் வேதிதப்பங். நவிபாகபச்சயா நஇந்த்ரியபச்சயாதி நாஹாரங் அபனெத்வா வுத்தங், தஸ்மா தத்த ஆஹாரவஸேன ஏகங் வேதிதப்பங். இமேஸு பன த்விஸு பச்சனியதோ டிதேஸு கண்ணா நாம நத்தி, தஸ்மா ஏகதோ ந த்ஸ்ஸிதாதி.

நஹேதுமூலகங்.

534. நாரம்மணமூலகாதீஸுபி பன்னரஸதேரஸஏகாத்ஸனவாதி ஸப்பாதுகேஸு சத்தாரோவ மூலகண்ணபரிச்சேதா. திகாதீஸு பன ப்ஹுபச்சயஸமாயோகே இதரானிபி ஸத்த பஞ்ச தீணி த்வே ஏகந்தி பரிச்சின்னகண்ணானி விஸ்ஸஜ்ஜனானி லப்பாந்தியேவ. தேஸு யேஸங் பச்சயானங் ஸமாயோகே யங் யங் லப்பாதி, தங் தங் ஹெட்டா வுத்தனயேன ஸாதுகங் ஸல்லக்கெத்வா உத்தாரிதப்பங். ஸப்பேஸு சேதேஸு நாரம்மணமூலகாதீஸு நாரம்மணாதீனி பதானி அதிக்கந்தேன ஹேதுபதேன ஸத்திங் படமங் ப்நதித்வாவ சக்கானி கதானி. யஸ்மா பன தானி நஹேதுமூலகே வுத்தஸதிஸானேவ ஹொந்தி, தஸ்மா வித்தாரேன அத்ஸ்ஸெத்வா ஸங்கேபங் கத்வா த்ஸ்ஸிதானி. தத்த யதா நஹேதுமூலகே நாரம்மணனஉபனிஸ்ஸயா விஸுங் விஸுங் பன்னரஸ வாரே லபாந்தாபி ஸமாயோகே தேரஸ லபிங்ஸு, ஏவங் ஸப்பத்த தேரஸேவ லபாந்தி. யதா ச நாரம்மணஸஹஜாதேஹி ஸத்திங் நஉபனிஸ்ஸயே ஸத்த வாரா ஹொந்தி, ஏவங் நஉபனிஸ்ஸயனாரம்மணேஹி ஸத்திங் நஸஹஜாதேபி ஸத்த.

538. நனிஸ்ஸயபச்சயா நஉபனிஸ்ஸயபச்சயா நபச்சாஜாதே தீணிதி குஸலாதீனி அப்யாகதந்தானி. தேஸு கடத்தாருபஞ்ச ஆஹாரஸமுட்டானஞ்ச பச்சயுப்பன்னங்.

543-544. நாஹாரனஇந்த்ரியமூலகேஸு சதுக்கேஸு நகம்மேன ஸத்திங் அகட்டித்தா நஹேதுமூலகே விய ஏகெந்தேன லப்பாந்தி. நஇந்த்ரியமூலகே நஉபனிஸ்ஸயே ச நபுரேஜாதே ச ட்பெத்வா நாஹாரே தீணிதி காதப்பந்தி நஇந்த்ரியபச்சயதோ பட்டாய இமே த்வே பச்சயே கட்டெத்வா நஇந்த்ரியபச்சயா...பே... நஉபனிஸ்ஸயபச்சயா நாஹாரே தீணி. நஇந்த்ரியபச்சயா...பே... நபுரேஜாதபச்சயா நாஹாரே தீணிதி ஏவங் இமேஹி பச்சயேஹி ஸத்திங் நாஹாரபச்சயே ச கண்ணா காதப்பாதி அத்தோ. தத்த தீணிதி குஸலாதீனேவ அப்யாகதஸ்ஸ. தத்த குஸலாகுஸலா கடத்தாருபானங் புரேஜாதஸ்ஸ ச காயஸ்ஸ பச்சாஜாதபச்சயேன, அப்யாகதா பன சித்தசேதஸிகா பச்சாஜாதபச்சயேனேவாதி இமேஸங் வஸேன தீணி விஸ்ஸஜ்ஜனானி காதப்பாநி. பரதோ பன நபச்சாஜாதேன ஸத்திங் கட்டித்தா நாஹாரே த்வேதி வுத்தங். தத்த கடத்தாருபவஸேன குஸலங் அப்யாகதஸ்ஸ, ததா அகுஸலந்தி எத்தகமேவ லப்பாதி. ஆஹாரஸ்ஸ பன படிக்கித்தத்தா கப்ளிகாராஹாரோ அத்திஅவிகுதவஸேனாபி பச்சயபாவங் ந லபாதி.

545. நவிப்பயுத்தமூலகஸ்ஸ சதுமூலகே நஉபனிஸ்ஸயே பஞ்சாதி குஸலோ ஸஹஜாதகுஸலஸ்ஸ, குஸலோ கடத்தாருபஸங்காதஸ்ஸ அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலோ ஸஹஜாதஅகுஸலஸ்ஸ, ததா கடத்தாருபஸங்காதஸ்ஸ அப்யாகதஸ்ஸ, அப்யாகதோ ஸஹஜாதஅப்யாகதஸ்ஸாதி ஏவங் பஞ்ச. நவிப்பயுத்தபச்சயா...பே... நஉபனிஸ்ஸயே தீணிதி ஹெட்டா வுத்தனயேனேவ குஸலாதீயோ தயோ அப்யாகதஸ்ஸ.

546. நோஅத்திபச்சயா நஹேதுயா நவாதி நஹேதுபச்சயா நோஅத்தியா வுத்தா நவேவ. ஸப்பேபி ஹி தே ஏகமூலகேகாவஸானா அனந்தரபகதூபனிஸ்ஸயவஸேன லப்பாந்தி. நாரம்மணே நவாதிபி தேயேவ நாரம்மணே ட்வா நஉபனிஸ்ஸயே த்வே காதப்பா. யாவ நிஸ்ஸயம்பீதி நோஅத்திமூலகே நயே “நோஅத்திபச்சயா நஹேதுபச்சயா நாரம்மணபச்சயாதி ஏவங் சக்கபந்தாக்மனேன நாரம்மணபச்சயே ட்வா இமேஹி வா தீஹி, இதோ பரேஸு நாதிபதிஆதீஸு அஞ்ஞதரஞ்ஞதரேன வா ஸத்திங் யாவ நிஸ்ஸயபச்சயங் பாபுணாதி, தாவ கந்த்வா நஉபனிஸ்ஸயே த்வே விஸ்ஸஜ்ஜனானி காதப்பாநீதி அத்தோ.

ஏவங் லக்கணங் ட்பெத்வா புன நாரம்மணதோ பட்டாய யாவ நிஸ்ஸயா ஸத்த பச்சயே கஹெத்வா நஉபனிஸ்ஸயே த்வேதி ஆஹ. தத்த நோஅத்திபச்சயா நஹேதுபச்சயா நாரம்மணபச்சயா நஉபனிஸ்ஸயே த்வே, நோஅத்திபச்சயா நஹேதுனாரம்மணனாதிபதிபச்சயா நஉபனிஸ்ஸயே த்வேதி ஏவங் நாரம்மணதோ புரிமபச்சிமேஹி நிஸ்ஸயபரியோஸானேஹி ஸப்பபதேஹி ஸத்திங் யோஜனா காதப்பா. த்வேதி பனெத்த குஸலோ அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலோ அப்யாகதஸ்ஸாதி நானாக்கணிககம்மவஸேன கடத்தாருபஸ்ஸ பச்சயவஸேன வேதிதப்பாநி. நஉபனிஸ்ஸயபதேன ஸத்திங் நபுரேஜாதாதீஸு ஸப்பத்த த்வே. கம்மபச்சயோ பனெத்த ந கஹிதோ. தஸ்மிஞ்ஹி கஹிதே தேபி த்வே வாரா சிஜ்ஜந்தி, விஸ்ஸஜ்ஜனமேவ ந லப்பாதி. ஏவங் யேன யேன ஸத்திங் யஸ்ஸ யஸ்ஸ ஸங்ஸந்த்னே. யங் லப்பாதி, யஞ்ச பரிஹாயதி, தங் ஸப்பங் ஸாதுகங் ஸல்லக்கெத்வா ஸப்பபச்சனியேஸு கண்ணா உத்தாரிதப்பாதி.

பச்சனியகண்ணவண்ணனா.

அனுலோமபச்சனியவண்ணனா

550. அனுலோமபச்சனீயே “ஹேதுயா ஸத்த, ஆரம்மணே நவா”தி ஏவங் அனுலோமே “நஹேதுயா பன்னரஸ, நாரம்மணே பன்னரஸா”தி ஏவங் பச்சனீயே ச லத்³த⁴க⁵ணனேஸு பச்சயேஸு யோ பச்சயோ அனுலோமதோ டி²தோ, தஸ்ஸ அனுலோமே லத்³த⁴வாரேஹி ஸத்³தி⁴ங் யே பச்சனீயதோ டி²தஸ்ஸ பச்சனீயே லத்³த⁴வாரேஸு ஸதி³ஸவாரா, தேஸங் வஸேன க⁵ணனா வேதி³த⁴பா³. அனுலோமஸ்மிஞ்ஹி ஹேதுபச்சயே “ஹேதுயா ஸத்தா”தி ஸத்த வாரா லத்³தா⁴, பச்சனீயே நாரம்மணபச்சயே “நாரம்மணே பன்னரஸா”தி பன்னரஸ லத்³தா⁴. தேஸு யே ஹேதுயா ஸத்த வத்தா, தேஹி ஸத்³தி⁴ங் நாரம்மணே வத்தேஸு பன்னரஸஸு “குஸலோ குஸலஸ்ஸ, அப்யாகதஸ்ஸ, குஸலாப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலோ அகுஸலஸ்ஸ, அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலாப்யாகதஸ்ஸ, அப்யாகதோ அப்யாகதஸ்ஸா”தி இமே ஸத்த ஸதி³ஸா. தே ஸந்தா⁴ய ஹேதுபச்சயா நஆரம்மணே ஸத்தாதி வத்தங். நஅதி⁴பதியா ஸத்தாதிஆதீஸுபி ஏஸேவ நயோ.

நஸஹஜாதஸ்ஸ பன ஹேதுபச்சயஸ்ஸ அபா⁴வா நஸஹஜாதே ஏகோபி ந லப்³ப⁴தி, தஸ்மா தேன ஸத்³தி⁴ங் யோஜனா ந கதா. நஅஞ்ஞமஞ்ஞே குஸலாத்யோ தயோ ரூபாப்யாகதஸ்ஸ லப்³ப⁴ந்தி, தே ஸந்தா⁴ய தீணீதி வத்தங். ததா² நஸம்பயுத்தே. நவிப்பயுத்தே பன குஸலங் குஸலஸ்ஸ, அகுஸலங் அகுஸலஸ்ஸ, அப்யாகதங் அப்யாகதஸ்ஸாதி அரூபத⁴ம்மவஸேன தீணி வேதி³த⁴பா³னி. நனிஸ்ஸயனோஅத்தி²னோஅவிக³தா நஸஹஜாதோ விய ந லப்³ப⁴ந்தியேவாதி தேஹிபி ஸத்³தி⁴ங் யோஜனா ந கதா. ஏவமெத்த² ஸத்த தீணீதி த்வேயேவ க⁵ணனபரிச்சே²தா³, தேஸங் வஸேன ஊனதரக⁵ணனேன ஸத்³தி⁴ங் அதிரேகக⁵ணனஸ்ஸபி க⁵ணனங் பரிஹாபெத்வா பச்சயக⁴டனேஸு க⁵ணனா வேதி³த⁴பா³.

551. தத்த² ஹேதுஸஹஜாதனிஸ்ஸயஅத்தி²அவிக³தந்தி நாரம்மணே ஸத்தாதி குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ, ஸஹஜாதனிஸ்ஸயஅத்தி²அவிக³தபச்சயேன பச்சயோ, நாரம்மணபச்சயேன பச்சயோ. குஸலா ஹேது ஸம்பயுத்தகானங் க⁵ந்தா⁴னங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ, ஸஹஜாதனிஸ்ஸயஅத்தி²அவிக³தபச்சயேன பச்சயோ, நாரம்மணபச்சயேன பச்சயோதி இமினா நயேன ஸத்த வாரா உத்³த⁴ரித³பா³. நாதி⁴பதியா ஸத்தாதிஆதீஸுபி ஏஸேவ நயோ. துதியே க⁴டனே அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸ பவிட்ட²த்தா ட²பெத்வா நஸம்பயுத்தங் ஸேஸேஸு தீணீதி வத்தங். நஸம்பயுத்தே பன அஞ்ஞமஞ்ஞவிப்பயுத்தங் படிஸந்தி⁴னாமரூபங் ஸந்தா⁴ய ஏகந்தி வத்தங். அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ செத்த² அனுலோமக⁴டனே பவிட்ட²த்தா பச்சனீயதோ ந லப்³ப⁴தி, தஸ்மா “நஅஞ்ஞமஞ்ஞே”தி ந வத்தங். யதா² செத்த², ஏவங் ஸேஸக⁴டனேஸுபி பவிட்ட²பச்சயா பச்சனீயதோ ந லப்³ப⁴ந்தி² ந வத்தா. ததியக⁴டனே ஸம்பயுத்தஸ்ஸ பவிட்ட²த்தா ஸப்³ப⁴த்த² தீணியேவ. சதுத்த²க⁴டனே விப்பயுத்தஸ்ஸ பவிட்ட²த்தா தீணி குஸலாதீனி சித்தஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ. பஞ்சமே விபாகஸ்ஸ பவிட்ட²த்தா ஸப்³ப⁴த்த² ஏகங் அப்யாகதேன அப்யாகதங். இதோ பரேஸுபி விபாகஸம்பயுத்தேஸு ஏஸேவ நயோ.

552. ஹேதுஸஹஜாதனிஸ்ஸயஇந்த்³ரியமக்³அத்தி²அவிக³தந்தி நாரம்மணே சத்தாரீதி குஸலோ குஸலஸ்ஸ, அப்யாகதஸ்ஸ, குஸலாப்யாகதஸ்ஸ; அப்யாகதோ அப்யாகதஸ்ஸாதி இமேஸங் வஸேன வேதி³த⁴பா³னி. ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. நஅஞ்ஞமஞ்ஞே த்வேதி குஸலோ அப்யாகதஸ்ஸ, ததா² அப்யாகதோ. பரதோபி த்வீஸு ஏஸேவ நயோ. இமினா உபாயேன ஸப்³ப⁴க⁴டனேஸு லப்³ப⁴மானவஸேன க⁵ணனா வேதி³த⁴பா³. ஸப்³பா³னிபி சேதானி இமஸ்மிங் அனுலோமபச்சனீயே ஸஹஜாதவஸேன சேவ பகிண்ணகவஸேன ச பன்னரஸாதி⁴கானி சத்தாரி க⁴டனஸ்தானி வத்தானி. தேஸு தஸ்மிங் தஸ்மிங் க⁴டனே யே அனுலோமதோ டி²தா பச்சயா, தேஸங் ஏகோபி பச்சனீயதோ ந லப்³ப⁴தி. ஹேதுமூலகே செத்த² பட்²மே க⁴டனே அனுலோமதோ பஞ்சன்னங் பச்சயானங் டி²தத்தா பச்சனீயதோ ஏகனவிஸதி பச்சயா ஆக³தா. ஏவங் ஸேஸேஸுபி அனுலோமதோ டி²தாவஸேஸா பச்சனீயதோ ஆக³தா. அனுலோமதோ செத்த² ப³ஹுஸுபி டி²தேஸு பச்சனீயதோ ஏகேகோவ ஆக³தோதி வேதி³த⁴பா³. யதா² ச ஹேதுமூலகே, ஏவங் ஆரம்மணாதி³மூலகேஸுபி ஸப்³ப⁴மேதங் விதா⁴னங் யதா²னுரூபதோ வேதி³த⁴பா³ந்தி.

அனுலோமபச்சனீயவண்ணனா.

பச்சனீயானுலோமவண்ணனா

631. பச்சனீயானுலோமேபி “ஹேதுயா ஸத்த, ஆரம்மணே நவா”தி ஏவங் அனுலோமே “நஹேதுயா பன்னரஸ, நாரம்மணே பன்னரஸா”தி ஏவங் பச்சனீயே ச லத்³த⁴க⁵ணனேஸு பச்சயேஸு யோ பச்சனீயதோ டி²தோ, தஸ்ஸ பச்சனீயதோ லத்³த⁴வாரேஸு யே அனுலோமதோ டி²தஸ்ஸ அனுலோமதோ லத்³த⁴வாரேஹி ஸதி³ஸா வாரா, தேஸங் வஸேன க⁵ணனா வேதி³த⁴பா³. பச்சனீயஸ்மிஞ்ஹி நஹேதுபச்சயே “நஹேதுயா பன்னரஸா”தி பன்னரஸ வாரா லத்³தா⁴, அனுலோமே ஆரம்மணபச்சயே “ஆரம்மணே நவா”தி நவ வாரா லத்³தா⁴. தத்த² யே நஹேதுயா பன்னரஸ வத்தா, தேஸு யே வாரா ஆரம்மணே வத்தேஹி நவஹி ஸதி³ஸா, தேஸங் வஸேன க⁵ணனா வேதி³த⁴பா³. தத்த² யே ஆரம்மணே நவ வத்தா, தே நஹேதுயா வத்தேஸு பன்னரஸஸு குஸலோ “குஸலாகுஸலாப்யாகதானங், அகுஸலோ அகுஸலகுஸலாப்யாகதானங், அப்யாகதோ அப்யாகதகுஸலாகுஸலான”ந்தி இமேஹி நவஹி ஸதி³ஸா, தே ஸந்தா⁴ய நஹேதுயா ஆரம்மணே நவாதி வத்தங். அதி⁴பதியா துஸாதிஆதீஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஆரம்மணாதீனஞ்ஹி அனுலோமக⁵ணனாய யே வாரா வத்தா நஹேதுபச்சயேன ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³னேபி தே ஸப்³ப⁴ந்தி² வேதி³த⁴பா³. “குஸலோ த⁴ம்மோ

குஸலஸ்ஸ துமம்ஸ்ஸ நஹேதுபச்சயேன பச்சயோ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ, தாந்ந தத்வா ஸீலந் ஸமாதி^{யி}த்வா உபோஸத^கம்மந் கத்வா தந் பச்சவெக்கதி, புப்பே³ ஸுசிண்ணானி பச்சவெக்கதி² இமினா உபாயேன தேஸந் பாளி உத்த⁴ரிதப்பா³.

நஹேதுபச்சயா அதி⁴பதியா துஸாதி எத்த² டுபெத்வா வீமங்ஸாதி⁴பதிங் ஸேஸாதி⁴பதிவஸேன அனுலோமவிப⁴ங்கே³ ஆக³தவாரா உத்த⁴ரிதப்பா³. ஏவமெத்த² நவ துஸஸத்ததிணிதேரஸஏகந்தி ச² கண்ணபரிச்சே²தா³, தேஸந் வஸேன ஊனதரகண்ணேன ஸத்தி⁴ங் அதிரேககண்ணஸஸாபி கண்ணங் பரிஹாபெத்வா நஹேதுமூலகாதீ³நங் நயானங் திமூலகாதீ³ஸு ஸப்ப³ஸங்ஸந்த³னேஸு கண்ணா வேதி³தப்பா³. இதுங் தாவ ஸாதா⁴ரணலக்கணங் . ந பனேதங் ஸப்ப³ஸங்ஸந்த³னேஸு கச்ச²தி, யேஹி பன பச்சயேஹி ஸத்தி⁴ங் யேஸந் பச்சயானங் ஸங்ஸந்த³னே யே வாரா விருஜ்ஜந்தி, தே அபனெத்வா அவஸேஸானங் வஸேனபெத்த² கண்ணா வேதி³தப்பா³.

நஹேதுபச்சயா நஆரம்மணபச்சயா அதி⁴பதியா ஸத்தாதி எத்த² ஹி குஸலோ அகுஸலஸ்ஸ; அப்யாகதோ குஸலஸ்ஸ, அகுஸலஸ்ஸாதி இமே ஆரம்மணாதி⁴பதிவஸேன லப்ப⁴மானா தயோ வாரா விருஜ்ஜந்தி. கஸ்மா? நஆரம்மணபச்சயாதி வுத்தத்தா. தஸ்மா தே அபனெத்வா ஸஹஜாதாதி⁴பதினயேனெவெத்த² “குஸலோ குஸலஸ்ஸ, அப்யாகதஸ்ஸ, குஸலாப்யாகதஸ்ஸ; அகுஸலோ அகுஸலஸ்ஸ, அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலாப்யாகதஸ்ஸ; அப்யாகதோ அப்யாகதஸ்ஸா³தி ஸத்த வாரா வேதி³தப்பா³. தேபி நஹேதுபச்சயாதி வசனதோ டுபெத்வா வீமங்ஸாதி⁴பதிங் ஸேஸாதி⁴பதினங் வஸேன. ஏவங் ஸப்ப³த்த² ஊனதரகண்ணபச்சயவஸேன அவிருஜ்ஜமானகண்ணவஸேன ச கண்ணா வேதி³தப்பா³.

யேஸு ச பச்சயேஸு பச்சனியதோ டுதேஸு யே அனுலோமதோ ந திட்ட²ந்தி, தேபி வேதி³தப்பா³. ஸெய்யதி³தங் - அனந்தரே பச்சனியதோ டுதே ஸமனந்தராஸேவனந்ததி³விகுதா அனுலோமதோ ந திட்ட²ந்தி, ஸஹஜாதே பச்சனியதோ டுதே ஹேதுஅஞ்ஞமஞ்ஞவிபாகஜா³னமக்³ஸம்பயுத்தா அனுலோமதோ ந திட்ட²ந்தி, நிஸ்ஸயே பச்சனியதோ டுதே வத்து³புரேஜாதோ அனுலோமதோ ந திட்ட²ந்தி. ஆஹாரே வா இந்த்³ரியே வா பச்சனியதோ டுதே ஹேதுஅஞ்ஞமஞ்ஞவிபாகஜா³னமக்³ஸம்பயுத்தா அனுலோமதோ ந திட்ட²ந்தி. ஆரம்மணே பன பச்சனியதோ டுதே அதி⁴பதிஉபனிஸ்ஸயா அனுலோமதோ ந திட்ட²ந்தி, ஆரம்மணாதி⁴பதிஆரம்மணாபனிஸ்ஸயா பன ந லப்ப⁴ந்தி. இமினா உபாயேன ஸப்ப³த்த² யங் லப்ப⁴தி, யஞ்ச ந லப்ப⁴தி, தங் ஜானித்வா லப்ப⁴மானவஸேன வாரா உத்த⁴ரிதப்பா³.

தத்த² ஸப்பே³ஸுபி திமூலகாதீ³ஸு அனந்தரே ஸத்தாதிஆதயோ துமூலகே லத்த⁴வாராயேவ ஸத்தமூலகாதீ³ஸு பன நஸஹஜாதபச்சயா நிஸ்ஸயே தீணி³தி புரேஜாதவஸேன வத்து³னிஸ்ஸயே தீணி. கம்மே துவே நானாக்³ணிகவஸேனேவ. ஆஹாரே ஏகங் கப³ளிகாராஹாரவஸேன. இந்த்³ரியே ஏகங் ரூபிந்த்³ரியவஸேன. கமேன கந்த்வா விப்பயுத்தே தீணி³தி குஸலாதீ³நங் அப்யாகதந்தானி பச்சா³ஜாதவஸேன. அத்தி³அவிகுதேஸு பஞ்சாதி தானி சேவ தீணி, குஸலாப்யாகதா அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலாப்யாகதா அப்யாகதஸ்ஸாதி இமானி ச துவே பச்சா³ஜாதாஹாரிந்த்³ரியவஸேனாதி. பச்சா³ஜாதபச்சயஸ்ஸ பச்சனிகபா⁴வதோ பட்டாய பன அத்தி³அவிகுதேஸு ஏகந்தி அப்யாகதோ அப்யாகதஸ்ஸ ஆஹாரிந்த்³ரியவஸேன. நாஹாரே கஹிதே நஇந்த்³ரியபச்சயாதி ந கஹேதப்ப³ங். ததா² நஇந்த்³ரியே கஹிதே நாஹாரபச்சயாதி. கஸ்மா? த்வீஸு ஏகதோ கஹிதேஸு கணேதப்ப³வாரஸ்ஸ அபா⁴வதோ. ஜா³னமக்³கா³தீ³ஸுபி பச்சனிகதோ டுதேஸு ஆஹாரதோ வா இந்த்³ரியதோ வா ஏகங் அனுலோமங் அகத்வாவ அவஸானே இந்த்³ரியே ஏகங், அத்தியா ஏகங், அவிகுதே ஏகங், ஆஹாரே ஏகங், அத்தியா ஏகங், அவிகுதே ஏகந்தி வுத்தங். ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவாதி.

நஹேதுமூலகங்.

636. நாரம்மணமூலகாதீ³ஸு நஅஞ்ஞமஞ்ஞமூலகே நஅஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயா ஹேதுயா தீணி³தி குஸலாதீ³னி சித்தஸமுட்டா³னானங். அதி⁴பதியா அட்டா³தி அதி⁴பதியா வுத்தேஸு துஸஸு “குஸலோ குஸலாப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலோ அகுஸலாப்யாகதஸ்ஸா³தி துவே அபனெத்வா ஸேஸானி அட்ட². ஸஹஜாதே பஞ்சாதி ஹேதுயா வுத்தேஹி தீஹி ஸத்தி⁴ங் “குஸலோ ச அப்யாகதோ ச அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலோ ச அப்யாகதோ ச அப்யாகதஸ்ஸா³தி இமே துவே. நிஸ்ஸயே ஸத்தாதி தேஹி பஞ்சஹி ஸத்தி⁴ங் “அப்யாகதோ குஸலஸ்ஸ, அப்யாகதோ அகுஸலஸ்ஸா³தி இமே துவே வத்து³வஸேன. கம்மே தீணி³தி ஹேதுயா வுத்தானேவ. ஸேஸதிகேஸுபி ஏஸேவ நயோ. அதி⁴பதியா தீணி³தி ஹெட்டா² வுத்தானேவ.

644. நாஹாரமூலகே அஞ்ஞமஞ்ஞே தீணி³தி டுபெத்வா ஆஹாரே ஸேஸசேதஸிகவஸேன வேதி³தப்பா³னி. யதா² ச ஹெட்டா², ததா² இதா⁴பி நாஹாரனஇந்த்³ரியேஸு ஏகேகமேவ கஹிதங், ந துவே ஏகதோ.

648. நஸம்பயுத்தபச்சயா ஹேதுயா தீணி³தி ஹெட்டா² நஅஞ்ஞமஞ்ஞே வுத்தானேவ. அதி⁴பதியா அட்டா³தி வுத்தானேவ. நவிப்பயுத்தமூலகே கம்மே பஞ்சாதி குஸலாதீ³சேதனா ஸஹஜாதகுஸலாதீ³நங், நானாக்³ணிகா குஸலாகுஸலசேதனா கம்மஸமுட்டா³னரூபஸ்ஸாதி ஏவங் பஞ்ச. ஆஹாரிந்த்³ரியேஸு தீணி ஸஹஜாதஸதி³ஸானி. ஜா³னமக்³கா³தீ³ஸு தீணி ஹேதுஸதி³ஸானி.

650. நோஅத்தி²மூலகே யஸ்மா ஹேது நோஅத்தி² நாம ந ஹோதி, நியமதோ அத்தி²யேவ, தஸ்மா தங் அக்³ஹேத்வா நாரம்மணே நவாதி வுத்தங். யதா² ச ஹேது, ததா² அஞ்ஞேபி அத்தி²பச்சயலக்க²ணயுத்தா எத்த² அனுலோமதோ ந திட்ட²ந்தி. கம்மே த்³வேதி இத³ங் பன நானாக்க²ணிககம்மவஸேன வுத்தங். பச்சனியதோ ஸப்³பே³ லப்³ப⁴ந்தி. யங் பன அனுலோமதோ லப்³ப⁴மானம்பி அக்³ஹேத்வா ததோ புரேதரா பச்சயா பச்சனியதோ க³ய்ஹந்தி, ஸோ பச்சா² யோஜனங் லப⁴தி. தேனேவெத்த² “நோஅத்தி²பச்சயா நஹேதுபச்சயா...பே... நோஅவிகுதபச்சயா கம்மே த்³வேதி வுத்தங். கஸ்மா பனேஸ ஸகட்டா²னேயேவ ந க³ஹிதோதி ? யஸ்மா அவஸேஸேஸுபி பச்சனியதோ டி²தேஸு ஏகோவ அனுலோமதோ லப்³ப⁴தி. இத³ஞ்ஹி இமஸ்மிங் பச்சயானுலோமே லக்க²ணங் - யோ ஸப்³பே³ஸு பச்சனியதோ டி²தேஸு ஏகோவ அனுலோமதோ லப்³ப⁴தி, ஸோ பச்சா² வுச்சதீதி. நோஅத்தி²பச்சயா நோஹேதுபச்சயா...பே... நோஅவிகுதபச்சயா உபனிஸ்ஸயே நவாதி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. இத³ங் பன பகதூபனிஸ்ஸயவஸேன வுத்தங். இமினா உபாயேன ஸப்³புத்த² லப்³ப⁴மானங் அலப்³ப⁴மானங் புரேவுத்தங் பச்சா²வுத்தஞ்ச வேதி³தப்³ந்தி.

பஞ்ஹாவாரஸ்ஸ பச்சனியானுலோமவண்ணனா.

நிட்டி²தா ச குஸலத்திகபட்டா²னஸ்ஸ வண்ணனாதி.

2. வேத³னாத்திகவண்ணனா

1. வேத³னாத்திகே திஸ்ஸோ வேத³னா ரூபங் நிப்³பா³னந்தி இமே த⁴ம்மா ந லப்³ப⁴ந்தி, தஸ்மா ஏகங் க²ந்த⁴ங் படிச்ச த்³வே க²ந்தா⁴திஆதி³ வுத்தங். படிஸந்தி⁴க்க²ணே ஸுகா²ய வேத³னாயாதி ஸஹேதுகபடிஸந்தி⁴வஸேன வுத்தங். து³க்க²வேத³னா படிஸந்தி⁴யங் ந லப்³ப⁴தீதி து³தியவாரே படிஸந்தி⁴க்க²ஹணங் ந கதங். ததியவாரே படிஸந்தி⁴க்க²ணேதி ஸஹேதுகபடிஸந்தி⁴வஸேன வுத்தங். ஸேஸமெத்த² இதோ பரேஸு ச பச்சயேஸு யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி. ஸப்³ப³த்த² தயோ தயோ வாரா வுத்தா. தேன வுத்தங் ஹேதுயா தீணி...பே... அவிசுதே தீணீதி.

6. பச்சயஸங்ஸந்த³னே பன ஸஹேதுகாய விபாகது³க்க²வேத³னாய அபா⁴வதோ ஹேதுமூலகனயே விபாகே த்³வேதி வுத்தங். அதி⁴பதிஆதீ³ஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³னேஸுபி விபாகே த்³வேயேவ. கஸ்மா? விபாகே து³க்க²வேத³னாய அதி⁴பதிஜா²னமக்³கா³னங் அபா⁴வதோ. யேஹி ச ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³னே விபாகே த்³வே வாரா லப்³ப⁴ந்தி, விபாகேன ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³னே தேஸுபி த்³வேயேவ.

10. பச்சனீயே நபுரேஜாதே ஆருப்பே ச படிஸந்தி⁴யஞ்ச து³க்க²வேத³னாய அபா⁴வதோ த்³வே வாரா ஆக³தா. நவிப்பயுத்தேபி ஆருப்பே து³க்கா²பா⁴வதோ த்³வேயேவ. ஸப்³ப³அருபத⁴ம்மபரிக்க³ஹகா பன ஸஹஜாதாத³யோ பச்சயா இமஸ்மிங் பச்சனீயவாரே பரிஹாயந்தி. கஸ்மா? வேத³னாஸம்பயுத்தஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ வேத³னாஸம்பயுத்தங் படிச்ச ஸஹஜாதாதீ³ஹி வினா அனுப்பத்திதோ பச்சா²ஜாதபச்சயஞ்ச வினாவ உப்பத்திதோ.

17. பச்சயஸங்ஸந்த³னே பன நபுரேஜாதே ஏகந்தி ஆருப்பே படிஸந்தி⁴யஞ்ச அஹேதுகாது³க்க²மஸுக²வேத³னாஸம்பயுத்தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். நகம்மே த்³வேதி அஹேதுககிரியஸம்பயுத்தசேதனாவஸேன வுத்தங். ஸுகா²ய ஹி அது³க்க²மஸுகா²ய ச வேத³னாய ஸம்பயுத்தே த⁴ம்மே படிச்ச தாஹி வேத³னாஹி ஸம்பயுத்தா அஹேதுககிரியசேதனா உப்பஜ்ஜந்தி. நஹேதுபச்சயா நவிபாகேபி ஏஸேவ நயோ. நவிப்பயுத்தே ஏகந்தி ஆருப்பே ஆவஜ்ஜனவஸேன வுத்தங். இமினா உபாயேன ஸப்³ப³ஸங்ஸந்த³னேஸு க³ணனா வேதி³தப்³பா³.

25-37. அனுலோமபச்சனீயே பச்சனீயே லத்³த⁴பச்சயா ஏவ பச்சனீயதோ திட்ட²ந்தி. பச்சனீயானுலோமே ஸப்³பா³ ரூபத⁴ம்மபரிக்க³ஹகா ஸஹஜாதாத³யோ அனுலோமதோவ திட்ட²ந்தி, ந பச்சனீயதோ. அஹேதுகஸ்ஸ பன சித்துப்பாத³ஸ்ஸ அதி⁴பதி நத்தீ²தி அதி⁴பதிபச்சயோ அனுலோமதோ ந திட்ட²தி. படிச்சவாராதீ³ஸு பன பச்சா²ஜாதோ அனுலோமதோ

ந லப்³ப⁴தியேவாதி பரிஹீனோ. யே செத்த² அனுலோமதோ லப்³ப⁴ந்தி, தே பச்சனீயதோ லப்³ப⁴மானேஹி ஸத்³தி⁴ங் பரிவத்தெத்வாபி யோஜிதாயேவ. தேஸு தீணி த்³வே ஏகந்தி தயோவ வாரபரிச்சே²தா³, தே ஸப்³ப³த்த² யதா²னுரூபங் ஸல்லக்கே²தப்³பா³. யோ சாயங் படிச்சவாரே வுத்தோ, ஸஹஜாதவாராதீ³ஸுபி அயமேவ வண்ணனானயோ.

38. பஞ்ஹாவாரே பன ஸம்பயுத்தகானங் க²ந்தா⁴னந்தி தேன ஸத்³தி⁴ங் ஸம்பயுத்தகானங் க²ந்தா⁴னங் தேஹியேவ வா ஹேதூஹி ஸுக²வேத³னாதீ³ஹி வா.

39. விப்படிஸாரிஸ்ஸாதி தா³னாதீ³ஸு தாவ “கஸ்மா மயா இத³ங் கதங், து³ட்டு² மே கதங், அகதங் ஸெய்யோ ஸியா”தி ஏவங் விப்படிஸாரிஸ்ஸ. ஜா²னபரிஹானியங் பன “பரிஹீனங் மே ஜா²னங், மஹாஜானியோ வதம்ஹீ”தி ஏவங் விப்படிஸாரிஸ்ஸ. மோஹோ உப்பஜ்ஜதீதி தோ³ஸஸம்பயுத்தமோஹோ. ததா² மோஹங் அரப்³பா⁴தி தோ³ஸஸம்பயுத்தமோஹமேவ.

45. ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தங் ப⁴வங்க³ங் அது³க்க²மஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தஸ்ஸ ப⁴வங்க³ஸ்ஸாதி ததா³ரம்மணஸங்கா²தங் பிட்டி²ப⁴வங்க³ங் மூலப⁴வங்க³ஸ்ஸ. வுட்டா²னஸ்ஸாதி ததா³ரம்மணஸ்ஸ ப⁴வங்க³ஸ்ஸ வா. உப⁴யம்பி ஹேதங் குஸலாகுஸலஜவனதோ வுட்டி²தத்தா வுட்டா²னந்தி வுச்சதி. கிரியங் வுட்டா²னஸ்ஸாதி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. ப²லங் வுட்டா²னஸ்ஸாதி ப²லசித்தங் ப⁴வங்க³ஸ்ஸ. ப⁴வங்கே³ன ஹி ப²லதோ வுட்டி²தோ நாம ஹோதி. பரதோ “வுட்டா²ன”ந்தி ஆக³தட்டா²னேஸுபி ஏஸேவ நயோ.

46. து³க்கா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தா க²ந்தா⁴தி தோ³மனஸ்ஸஸம்பயுத்தா அகுஸலா க²ந்தா⁴. அது³க்க²மஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தஸ்ஸ வுட்டா²னஸ்ஸாதி ததா³ரம்மணஸங்கா²தஸ்ஸ ஆக³ந்துகப⁴வங்க³ஸ்ஸ வா உபெக்கா²ஸம்பயுத்தமூலப⁴வங்க³ஸ்ஸ வா. ஸசே பன ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் மூலப⁴வங்க³ங் ஹோதி, ததா³ரம்மணஸ்ஸ ச உப்பத்திகாரணங் ந ஹோதி, ஜவனஸ்ஸ ஆரம்மணதோ அஞ்ஞஸ்மிம்பி ஆரம்மணே அது³க்க²மஸுக²வேத³னங் அகுஸலவிபாகங் உப்பஜ்ஜதேவ. தம்பி ஹி ஜவனதோ வுட்டி²தத்தா வுட்டா²னந்தி வுச்சதி. ஸஹஜாதபச்சயாதி³னித்³தே³ஸா உத்தானத்தா²யேவ. நஹேத்த² கிஞ்சி அத்தி², யங் ந ஸக்கா ஸியா ஹெட்டா² வுத்தனயேன வேதே³துங், தஸ்மா ஸாது⁴கங் உபலக்கே²தப்³பா³ங்.

62. இதா³னி யஸ்மிங் யஸ்மிங் பச்சயே யே யே வாரா லத்³தா⁴, ஸப்³பே³ தே ஸங்கி²பித்வா க³ணனாய த³ஸ்ஸேதுங் ஹேதுயா தீணீதிஆதி³ வுத்தங்.

தத்த² ஸப்³பா³னி தீணி ஸுத்³தா⁴னங் திண்ணங் பதா³னங் வஸேன
வேதி³தப்³பா³னி. ஆரம்மணே நவ ஏகமூலகேகாவஸானானி. அதி⁴பதியா பஞ்ச
ஸஹஜாதாதி⁴பதிவஸேன அமிஸ்ஸானி தீணி, ஆரம்மணாதி⁴பதிவஸேன ச
“ஸுகா²ய ஸம்பயுத்தோ ஸுகா²ய ஸம்பயுத்தஸ்ஸ, அது³க்க²மஸுகா²ய
ஸம்பயுத்தோ அது³க்க²மஸுகா²ய ஸம்பயுத்தஸ்ஸா”தி த்³வே, தானி ந
க³ணேதப்³பா³னி. ஸுகா²ய பன ஸம்பயுத்தோ அது³க்க²மஸுகா²ய,
அது³க்க²மஸுகா²ய ஸம்பயுத்தோ ஸுகா²யாதி இமானி த்³வே க³ணேதப்³பா³னீதி
ஏவங் பஞ்ச. அனந்தரஸமனந்தரேஸு ஸத்தாதி ஸுகா² த்³வின்னங், ததா²
து³க்கா², அது³க்க²மஸுகா² திண்ணம்பீதி ஏவங் ஸத்த. உபனிஸ்ஸயே நவாதி
ஸுக²ஸம்பயுத்தோ ஸுக²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ தீஹிபி உபனிஸ்ஸயேஹி,
து³க்க²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ பகதூபனிஸ்ஸயேனேவ, உபெக்கா²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ
தீஹிபி, து³க்க²ஸம்பயுத்தோ து³க்க²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ
அனந்தரபகதூபனிஸ்ஸயேஹி, ஸுக²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ பகதூபனிஸ்ஸயேன,
அது³க்க²மஸுக²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ த்³விதா⁴, அது³க்க²மஸுக²ஸம்பயுத்தோ
அது³க்க²மஸுக²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ திதா⁴பி, ததா² ஸுக²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ,
து³க்க²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ அனந்தரபகதூபனிஸ்ஸயேஹீதி ஏவங் நவ.
பச்சயபே⁴த³தோ பனெத்த² பகதூபனிஸ்ஸயா நவ, அனந்தரூபனிஸ்ஸயா
ஸத்த, ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயா சத்தாரோதி வீஸதி உபனிஸ்ஸயா.
புரேஜாதபச்சா²ஜாதா பனெத்த² சி²ஜ்ஜந்தி. ந ஹி புரேஜாதா பச்சா²ஜாதா வா
அருபத⁴ம்மா அருபத⁴ம்மானங் பச்சயா ஹொந்தி.

கம்மே அட்டா²தி ஸுக²ஸம்பயுத்தோ ஸுக²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ த்³விதா⁴பி,
து³க்க²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ நானாக்க²ணிகதோவ ததா² இதரஸ்ஸ.
து³க்க²ஸம்பயுத்தோ து³க்க²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ த்³விதா⁴பி, ஸுக²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ
நத்தி², இதரஸ்ஸ நானாக்க²ணிகதோவ அது³க்க²மஸுக²ஸம்பயுத்தோ
அது³க்க²மஸுக²ஸம்பயுத்தஸ்ஸ த்³விதா⁴பி, இதரேஸங் நானாக்க²ணிகதோதி
ஏவங் அட்ட². பச்சயபே⁴த³தோ பனெத்த² நானாக்க²ணிகா அட்ட², ஸஹஜாதா
தீணீதி ஏகாத³ஸ கம்மபச்சயா. யதா² ச புரேஜாதபச்சா²ஜாதா, ஏவங்
விப்பயுத்தபச்சயோபெத்த² சி²ஜ்ஜதி. அருபத⁴ம்மா ஹி அருபத⁴ம்மானங்
விப்பயுத்தபச்சயோ ந ஹொந்தி. நத்தி²விக³தேஸு ஸத்த அனந்தரஸதி³ஸாவ.
ஏவமெத்த² தீணி பஞ்ச ஸத்த அட்ட² நவாதி பஞ்ச க³ணனபரிச்சே²தா³. தேஸங்
வஸேன பச்சயஸங்ஸந்த³னே ஊனதரக³ணனேன ஸத்தி³தி⁴ங்
ஸங்ஸந்த³னேஸு அதிரேகஞ்ச அலப்³ப⁴மானஞ்ச அபனெத்வா க³ணனா
வேதி³தப்³பா³.

63-64. ஹேதுயா ஸத்தி³தி⁴ங் ஆரம்மணங் ந லப்³ப⁴தி, ததா²
அனந்தராத³யோ. அதி⁴பதியா த்³வேதி து³க்க²பத³ங் ட²பெத்வா ஸேஸானி
த்³வே. து³க்க²ஸம்பயுத்தோ ஹி ஹேது அதி⁴பதி நாம நத்தி², தஸ்மா ஸோ ந
லப்³ப⁴தீதி அபனீதோ. ஸேஸத்வயேஸுபி ஏஸேவ நயோ. இதி ஹேதுமூலகே

த³வேயேவ க³ணனபரிச்சே²தா³, தேஸங் வஸேன ச² க⁴டனானி வுத்தானி.
தேஸு பட²மங் அவிபாகபூ⁴தானங் ஞாணவிப்பயுத்தனிராதி⁴பதித⁴ம்மானங்
வஸேன வுத்தங், து³தியங் தேஸஞ்ஞேவ விபாகபூ⁴தானங், ததியசதுத்தா²னி
தேஸஞ்ஞேவ ஞாணஸம்பயுத்தானங், பஞ்சமங்
அவிபாகபூ⁴தஸாதி⁴பதிஅமோஹவஸேன, ச²ட்ட²ங்
விபாகபூ⁴தஸாதி⁴பதிஅமோஹவஸேன. பட²மங் வா ஸப்³ப³ஹேதுவஸேன,
து³தியங் ஸப்³ப³விபாகஹேதுவஸேன, ததியங் ஸப்³பா³மோஹேதுவஸேன,
சதுத்த²ங் ஸப்³ப³விபாகாமோஹேதுவஸேன. பஞ்சமங்
ஸப்³ப³ஸாதி⁴பதிஅமோஹவஸேன, ச²ட்ட²ங்
ஸப்³ப³ஸாதி⁴பதிவிபாகாமோஹவஸேன.

66. ஆரம்மணமூலகே அதி⁴பதியா சத்தாரீதி ஆரம்மணாதி⁴பதிவஸேன
ஸுக²ங் ஸுக²ஸ்ஸ, அது³க்க²மஸுக²ஸ்ஸ, அது³க்க²மஸுக²ங்
அது³க்க²மஸுக²ஸ்ஸ, ஸுக²ஸ்ஸாதி ஏவங் சத்தாரி. உபனிஸ்ஸயேபி
ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸேன சத்தாரோ வுத்தா. க⁴டனானி பனெத்த²
ஏகமேவ. அதி⁴பதிமூலகாதீ³ஸுபி ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ யங் லப்³ப⁴தி
யஞ்ச ந லப்³ப⁴தி, தங் ஸப்³ப³ங் ஸாது⁴கங் ஸல்லக்கெ²த்வா
ஸங்ஸந்த³னக⁴டனக³ணனா வேதி³தப்³பா³.

83-87. பச்சனியம்ஹி குஸலத்திகே வுத்தனயேனேவ அனுலோமதோ பச்சயே
உத்³த⁴ரித்வா தத்த² லத்³தா⁴னங் வாரானங் வஸேன பச்சனியதோ
க³ணனவஸேன நஹேதுயா நவாதி ஸப்³ப³பச்சயேஸு நவ வாரா த³ஸ்ஸிதா .
தே ஏகமூலகேகாவஸானானங் நவன்னங் விஸ்ஸஜ்ஜனானங் வஸேன
“ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தோ த⁴ம்மோ ஸுகா²ய வேத³னாய
ஸம்பயுத்தஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ நஹேதுபச்சயேன பச்சயோ, ஸுகா²ய
வேத³னாய ஸம்பயுத்தேன சித்தேன தா³னங் த³த்வா”திஆதி³னா நயேன பாளிங்
உத்³த⁴ரித்வா த³ஸ்ஸேதப்³பா³. பச்சயஸங்ஸந்த³னே பனெத்த²

நஹேதுபச்சயா...பே... நஉபனிஸ்ஸயே அட்டா²தி
நானாக்க²ணிககம்மபச்சயவஸேன வேதி³தப்³பா³. து³ப்³ப³லகம்மஞ்ஹி
விபாகஸ்ஸ ந உபனிஸ்ஸயோ ஹோதி. கேவலங் பன
நானாக்க²ணிககம்மபச்சயேனேவ பச்சயோ ஹோதி. ஸேஸமெத்த²
அனுலோமபச்சனியபச்சனியானுலோமேஸு ச தேஸங் தேஸங் பச்சயானங்
யோகே³ லத்³த⁴வாரவஸேன ஸக்கா ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ க³ணேதுங்,
தஸ்மா ந வித்தா²ரிதந்தி.

வேத³னாத்திகவண்ணனா.

3. விபாகத்திகவண்ணனா

1-23. விபாகத்திகே விபாகங் த⁴ம்மங் படிச்ச விபாகோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயாதி யே ஹேதுபச்சயே தேரஸ வாரா வுத்தா, தே ஸங்கி²பித்வா க³ணனாய த³ஸ்ஸேதுங் ஹேதுயா தேரஸாதி வுத்தங். ஆரம்மணே பஞ்சாதிஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏவமெத்த² தேரஸ பஞ்ச நவ ஸத்த தீணி த்³வேதி ச² க³ணனபரிச்சே²தா³, தேஸங் வஸேன பச்சயஸங்ஸந்த³னே ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ க³ணனா வேதி³தப்³பா³.

24-52. பச்சனீயேபி விபாகங் த⁴ம்மங் படிச்ச விபாகோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி நஹேதுபச்சயாதி யே நஹேதுபச்சயே த³ஸ வாரா வுத்தா, தே ஸங்கி²பித்வா க³ணனாய த³ஸ்ஸேதுங் நஹேதுயா த³ஸாதி வுத்தங். ந ஆரம்மணே பஞ்சாதிஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏவமெத்த² த³ஸ பஞ்ச தேரஸ த்³வாத³ஸ த்³வே ஏகங் நவ தீணிதி அட்ட² க³ணனபரிச்சே²தா³, தேஸங் வஸேன பச்சயஸங்ஸந்த³னே ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வித்தா²ரதோ க³ணனா வேதி³தப்³பா³. பானி பன ஸங்கி²த்தா, ஏதேஸஞ்ஞேவ பன லத்³த⁴க³ணனரபரிச்சே²தா³னங் வாரானங் வஸேன ஸங்ஸந்தி³த்வா அனுலோமபச்சனீயங் பச்சனீயானுலோமஞ்ச வேதி³தப்³பா³ங்.

ஸஹஜாதவாரோ இமினாவ ஏகக³திகோ.
பச்சயனிஸ்ஸயஸங்ஸட்ட²ஸம்பயுத்தவாரா யதா²பானிமேவ நிய்யந்தி.

92. பஞ்ஹாவாரே குஸலாகுஸலே நிருத்³தே⁴தி ஏதஸ்மிங் விபஸ்ஸனாவஸேன பவத்தே குஸலே ஸாரஜ்ஜனாதி³வஸேன பவத்தே அகுஸலே ச நிருத்³தே⁴. விபாகோ ததா³ரம்மணதா உப்பஜ்ஜதீதி காமாவசரவிபாகோ ததா³ரம்மணதாய உப்பஜ்ஜதி. யே பன “விபஸ்ஸனாஜவனானங் விசிகிச்சு²த்³த⁴ச்சானஞ்ச பரியோஸானே ததா³ரம்மணங் நத்தீ²”தி வத³ந்தி, தே இமாய தந்தியா படிஸேதே⁴தப்³பா³. ஆகாஸானஞ்சாயதனகுஸலங் விஞ்ஞாணஞ்சாயதனஸ்ஸ கிரியஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோதி அரஹத்தங் பத்வா அஸமாபன்னபுப்³பா³ ஸமாபத்தியோ படிஸோமதோ ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ வஸேனேதங் வுத்தங். இமினா உபாயேன ஸப்³பிஸ்ஸஜ்ஜனேஸு ஸாது⁴கங் பானிங் உபபரிக்கி²த்வா அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

120. ஹேதுயா ஸத்த, ஆரம்மணே நவ, அதி⁴பதியா த³ஸாதிஆதீ³ஸுபி ஸஹஜாதாதி⁴பதிவஸேன ஆரம்மணாதி⁴பதிவஸேன ஸஹஜாதனிஸ்ஸயவஸேன புரேஜாதனிஸ்ஸயவஸேன அனந்தருபனிஸ்ஸயவஸேன ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸேன பகதூபனிஸ்ஸயவஸேன ஸஹஜாதவிப்பயுத்தவஸேன

புரேஜாதபச்சா²ஜாதவிப்பயுத்தவஸேனாதி யத்த² யத்த² யதா² யதா² யத்தகானி
விஸ்ஸஜ்ஜனானி லப்³ப⁴ந்தி, தத்த² தத்த² ததா² ததா² தானி ஸப்³பா³னி
ஸல்லக்கே²தப்³பா³னி. ததா² பச்சனியாதீ³ஸு அனுலோமவஸேன
வாருத்³த⁴ரணங், அனுலோமதோ லத்³த⁴வாரானங் பச்சனியதோ க³ணனா,
பச்சயஸங்ஸந்த³னங், அனுலோமபச்சனியே பச்சனியானுலோமே ச
ஸுத்³தி⁴கேஸு சேவ ஸங்ஸந்த³னவஸேன ச பவத்தேஸு
ஹேதுமூலகாதீ³ஸு லப்³ப⁴மானவாரக³ணனா, அலப்³ப⁴மானானங்
அலப்³ப⁴மானதாதி ஸப்³ப³ங் ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங்.

யதா² செத்த², ஏவங் இதோ பரேஸுபி திகது³கேஸு. பட்டா²னபகரணஞ்ஹி
பாளிதோவ அனந்தங் அபரிமாணங். தஸ்ஸ பத³படிபாடியா அத்த²ங்
வண்ணயிஸ்ஸாமீதி படிபன்னஸ்ஸ அதிதீ³கா⁴யுகஸ்ஸாபி ஆயு நப்பஹோதி.
ந சஸ்ஸ ஏகதே³ஸங் வண்ணெத்வா ஸேஸம்ஹி நயதோ த³ஸ்ஸியமானே ந
ஸக்கா அத்தோ² ஜானிதுங், தஸ்மா இதோ பரங் எத்தகம்பி அவத்வா
ஸேஸேஸு திகது³கேஸு ஹெட்டா² அவுத்தப்பகாரத்தா யங் யங் அவஸ்ஸங்
வத்தப்³ப³ங், தங் ததே³வ வக்கா²ம. யங் பன அவத்வா க³மிஸ்ஸாம, தங்
பாளினயேனேவ வேதி³தப்³ப³ந்தி.

விபாகத்திகவண்ணனா.

4. உபாதி³ன்னத்திகவண்ணனா

51. உபாதி³ன்னுபாதா³னியத்திகஸ்ஸ பஞ்ஹாவாரே வத்து²
உபாதா³னியானங் க²ந்தா⁴னங் புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோதி பவத்திங்
ஸந்தா⁴ய வுத்தங். படிஸந்தி⁴யங் பன தங் புரேஜாதங் ந ஹோதி.

72. உபாதி³ன்னுபாதா³னியோ கப³ளிகாரோ ஆஹாரோ
உபாதி³ன்னுபாதா³னியஸ்ஸ காயஸ்ஸ ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோதி எத்த²
உபாதி³ன்னுபாதா³னியோ கப³ளிகாராஹாரோ நாம கம்மஸமுட்டா²னானங்
ரூபானங் அப்³ப⁴ந்தரக³தா ஓஜா. உபாதி³ன்னுபாதா³னியஸ்ஸ காயஸ்ஸாதி
தஸ்ஸேவ கம்மஸமுட்டா²னரூபகாயஸ்ஸ ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோ.
ரூபஜீவிதிந்த³ரியங் விய கடத்தாரூபானங் அனுபாலனஉபத்த²ம்ப⁴னவஸேன
பச்சயோ, ந ஜனகவஸேன. யங் பன மண்டு³காத³யோ கி³லித்வா டி²தானங்
அஹிஆதீ³னங் காயஸ்ஸ ஜீவமானகமண்டு³காதி³ஸரீரே ஓஜா
ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோதி வத³ந்தி, தங் ந க³ஹேதப்³ப³ங். ந ஹி
ஜீவமானகஸரீரே ஓஜா அஞ்ஞஸ்ஸ ஸரீரஸ்ஸ ஆஹாரபச்சயதங் ஸாதே⁴தி.
அனுபாதி³ன்னுபாதா³னியஸ்ஸ காயஸ்ஸாதி எத்த² பன ஜனகவஸேனாபி
லப்³ப⁴தி. உபாதி³ன்னுபாதா³னியஸ்ஸ ச அனுபாதி³ன்னுபாதா³னியஸ்ஸ
சாதி எத்த² ஏகஸ்ஸ உபத்த²ம்ப⁴கவஸேன, ஏகஸ்ஸ ஜனகவஸேன,
உபி⁴ன்னம்பி வா உபத்த²ம்ப⁴கவஸேனேவ வுத்தோ. த³வே பன ஆஹாரா
ஏகதோ பச்சயா ஹோந்தா உபத்த²ம்ப⁴காவ ஹோந்தி, ந ஜனகா.
ஸேஸமெத்த² பானிமேவ ஸாது⁴கங் ஒலோகெத்வா வேதி³தப்³ப³ங்.

உபாதி³ன்னத்திகவண்ணனா.

5-22. ஸங்கிலிட்ட²த்திகாதி³வண்ணனா

ஸங்கிலிட்ட²ஸங்கிலேஸிகத்திகே ஸப்³பங் குஸலத்திகே
வுத்தனயானுஸாரேனேவ வேதி³தப்³பங்.

79. விதக்கத்திகே யதா²கம்மூபக³ஞாணஸ்ஸ பரிகம்மந்தி
தி³ப்³பசக்கு²பரிகம்மமேவ தஸ்ஸ உப்பாத³னத்தா²ய பரிகம்மங். உப்பன்னஸ்ஸ
பன வளஞ்ஜனகாலே பரிகம்மங் ஸந்தா⁴யேதங் வுத்தங். ஸேஸமெத்த²
யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி.

82. தி ததா³ரம்மணப⁴வங்க³மூலப⁴வங்கா³னங் வஸேன வுத்தங்.
ஸேஸமெத்த² ஸப்³பங் பாளிவஸேனேவ வேதி³தப்³பங்.

த³ஸ்ஸனத்திகே த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³போ³ ராகோ³
உப்பஜ்ஜதீதிஆதீ³ஸு த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³போ³ புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ உப்பஜ்ஜதி.
பா⁴வனாய பஹாதப்³போ³ ஸோதாபன்னஸ்ஸாபீதி ஏவங் உபரிமஸ்ஸ
உபரிமஸ்ஸ ஹெட்டி²மா ஹெட்டி²மா நுப்பஜ்ஜந்தீதி வேதி³தப்³பா³.
த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³போ³ த⁴ம்மோ பா⁴வனாய பஹாதப்³பஸ்ஸ
த⁴ம்மஸ்ஸ ஏகேனபி பச்சயேன பச்சயோ ந ஹோதி. ஸேஸமெத்த² பாளிங்
அனுக்³ந்த்வா குஸலத்திகே வுத்தலக்க²ணவஸேனேவ வேதி³தப்³பங்.

த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³பேஹேதுகத்திகே
த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³பேஹேதுகாதீ³னங் விபா⁴கோ³ அட்ட²கதா²கண்டே³
வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³போ³. விசிகிச்சு²த⁴ச்சஸஹக்³தோ மோஹோ
அஹேதுகத்தா ததியபதே³ பவிட்டோ². ஏவமெத்த² யேஸங்
த³ஸ்ஸனபா⁴வனாஹி பஹாதப்³போ³ ஹேது அத்தி², தே பஹாதப்³பேஹேதுகா.
யேஸங் ஸோ நத்தி² தே நேவத³ஸ்ஸனேன
நபா⁴வனாயபஹாதப்³பேஹேதுகாதி இமங் பஹாதப்³பேஹேதுகவிபா⁴கங்
குத்வா ஸேஸங் த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³த்திகே சேவ குஸலத்திகே ச
த³ஸ்ஸிதலக்க²ணானுஸாரேனேவ வேதி³தப்³பங்.

ஆசயகா³மித்திகே ச படிச்சவாரஸங்ஸட்ட²வாரேஸு அனுலோமங்
குஸலத்திகஸதி³ஸமேவ. ஸேஸங் விஸ்ஸஜ்ஜனதோ க³ணனதோ ச
யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி.

ஸெக்க²த்திகே அஸெக்கோ² த⁴ம்மோ ஸெக்க²ஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ந
கேனசி பச்சயேன பச்சயோ. ஸெக்கோ² அஸெக்க²ஸ்ஸ
அனந்தரபகதூபனிஸ்யோ பன ஹோதி. ஸேஸமெத்த² யதா²பாளிமேவ
நிய்யாதி, ததா² பரித்தத்திகே.

பரித்தாரம்மணத்திகே அப்பமாணாரம்மணாசேதனாதி ஸெக்கா²னங் கொ³த்ரபு⁴சேதனா, பச்சவெக்க²ணசேதனாதிபி வத்துங் வட்டதி. விபாகானங் பரித்தாரம்மணானந்தி படிஸந்தி⁴யங் கம்மங் ஆரம்மணங் கத்வா, பவத்தே சக்கு²விஞ்ஞாணாதி³வஸேனருபாதி³ஆரம்மணங், ததா³ரம்மணவஸேன ஜவனேன க³ஹிதபரித்தாரம்மணஞ்ச ஆரம்மணங் கத்வா உப்பன்னானங். யே பன “கொ³த்ரபு⁴சித்தேன நத்தி² படிஸந்தி⁴”தி வத³ந்தி, தே இமினா ஸுத்தேன படிஸேதே⁴தப்³பா³. ஸேஸமெத்த² பாளினயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங். ஹீனத்திகோ ஸங்கிலிட்ட²த்திகஸதி³ஸோ.

மிச்ச²த்தத்திகே மிச்ச²த்தனியதோ ஸம்மத்தனியதஸ்ஸ, ஸம்மத்தனியதோ வா மிச்ச²த்தனியதஸ்ஸ கேனசி பச்சயேன பச்சயோ ந ஹோதி. மிச்ச²த்தனியதோ வா ஸம்மத்தனியதோ வா ஸஹஜாதாதி⁴பதிரஹிதோ நாம நத்தி². ஸம்மத்தனியதே ஏகந்ததோ ஆரம்மணபுரேஜாதங் நத்தி², மிச்ச²த்தனியதே ஸியா ஆரம்மணபுரேஜாதங். அனியதங் சித்தங் ஆரப்³ப⁴ நியதா மிச்சா²தி³ட்டி² உப்பஜ்ஜெய்ய. ஸேஸா நியதங் ஆரப்³ப⁴ நியதங் நுப்பஜ்ஜதி, மிச்ச²த்தனியதங் க³ருங் கத்வா ந கோசி த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி. குஸலோ மிச்ச²த்தஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயபச்சயோ ந ஹோதி. ஸேஸமெத்த² பாளியங் வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங்.

மக்³கா³ரம்மணத்திகே படிச்சவாரஸ்ஸ அனுலோமே விபாகபச்சயோ நத்தி². கம்மபச்சயேபி இமஸ்மிங் திகே நானாக்க²ணிகங் ந லப்³ப⁴தி, ததா² உப்பன்னத்திகஅதீதத்திகேஸு. பச்சனீயே அஹேதுகங் மக்³கா³ரம்மணந்தி அஹேதுகங் மக்³கா³ரம்மணங், ஆவஜ்ஜனங் ஸந்தா⁴யேதங் வுத்தங். ஸேஸமெத்த² பாளிஅனுஸாரேனேவ வேதி³தப்³ப³ங்.

உப்பன்னத்திகே ச அதீதத்திகே ச படிச்சவாராத³யோ நத்தி², பஞ்ஹாவாரமத்தமேவ லப்³ப⁴தி. கஸ்மா? படிச்சவாராத³யோ ஹி ஸஹஜாதபுரேஜாதானஞ்ஞேவ ஹோந்தி. இமே ச திகா அதீதானாக³தமிஸ்ஸகா. உப்பன்னத்திகே செத்த² அனந்தரபா⁴கியாபி பச்சயா ந லப்³ப⁴ந்தி. கஸ்மா? உப்பன்னத்திகே அதீதஸ்ஸ அபா⁴வதோ. உப்பன்னோ ச அனுப்பன்னோ சாதி இமே செத்த² த³வே த⁴ம்மா உப்பன்னஸ்ஸ ச அனுப்பன்னஸ்ஸ சாதி இமேஸங் த³வின்னங் ந கேனசி பச்சயேன பச்சயோ. அனுப்பன்னோ ச உப்பாதீ³ சாதி இமே பன த³வே உப்பன்னஸ்ஸ ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸேன த³வீஹி பச்சயேஹி பச்சயோ. ஸேஸமெத்த² பாளியங் ஆக³தனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங்.

அதீதத்திகே பச்சப்பன்னங் அதீதானாக³தஸ்ஸ, அதீதானாக³தஞ்ச அதீதானாக³தஸ்ஸ ந கேனசி பச்சயேன பச்சயோ. நிப்³பா³னங் பன த³வீஸுபி இமேஸு திகேஸு நேவ பச்சயதோ ந பச்சயுப்பன்னதோ லப்³ப⁴தி. ஸேஸமிதா⁴பி பாளியங் ஆக³தனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங்.

அஜ்ஜ²த்தத்திகே அஜ்ஜ²த்தப³ஹித்³தா⁴பத³ங் ந க³ஹிதங்.
அஜ்ஜ²த்தப³ஹித்³தா⁴ஸங்கா²தா ஹி உபோ⁴ ராஸயோ நேவ ஏகதோ பச்சயா
ஹொந்தி, ந பச்சயுப்பன்னா; தஸ்மா ஹத்த²தலே ட²பிதஸ்ஸ ஸாஸபஸ்ஸ
வண்ணோபி ஹத்த²தலவண்ணேன ஸத்³தி⁴ங் ஏகதோ ஆரம்மணங் ந
ஹொதீதி வேதி³தப்³போ³. யதா² ச அஜ்ஜ²த்தப³ஹித்³தா⁴பத³ங், ஏவமெத்த²
அஜ்ஜ²த்தாரம்மணத்திகேபி அஜ்ஜ²த்தப³ஹித்³தா⁴ரம்மணபத³ங் ந லப்³ப⁴தி.
ஸேஸங் யதா²பாளிமேவ நிய்யாதி.

ஸனித³ஸ்ஸனத்திகேபி பாளிவஸேனேவ அத்தோ² க³ஹேதப்³போ³.
க³ணனாபெத்த² பாளியங் ஆக³தவாரே ஸங்கி²பித்வா ஹொட்டா²
வுத்தனயேனேவ ஸங்ஸந்த³னேஸு ஸங்ஸந்தி³த்வா வேதி³தப்³பா³தி.

த⁴ம்மானுலோமே திகபட்டா²னவண்ணனா.

2. து³கபட்டா²னவண்ணனா

து³கபட்டா²னேபி ஸப்³புது³கேஸு பஞ்ஹாவிஸ்ஸஜ்ஜனானி சேவ க³ணனா ச பாலியங் ஆக³தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³. அபிசெத்த² ஸஹேதுகஹேதுஸம்பயுத்தது³கானங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் ஹேதுது³கவிஸ்ஸஜ்ஜனஸதி³ஸங்; ததா² ஹேதுசேவஸஹேதுகஹேதுசேவஹேதுஸம்பயுத்தது³கானங், ததா² ஸப்பச்சயஸங்க³தது³கானங். இதுங் து³கங் யதா² ஸப்பச்சயது³கங், ஏவங் காதப்³புந்தி இதுங் யஸ்மா ஸப்பச்சயோ விய அப்பச்சயேன ஸங்க³தோபி, அஸங்க³தேன ஸத்³தி³ங் யோஜனங் ந லப்³பு³தி, தஸ்மா வுத்தங். ஸாரம்மணசித்தஸம்பயுத்தஸங்ஸட்ட²து³காபி ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனாயேவ; ததா² ஆஸவஓக³யோக³கொ³ச்ச³கா. ஏதே ஹி தயோ அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனாயேவ. அபிச லோகியஸாஸவஸங்யோஜனியக³ந்த³னியனீவரணியபராமட்ட²ஸங்கிலேஸிகது³கா ஆஸவவிப்பயுத்தஸாஸவஸங்யோஜனவிப்பயுத்தஸங்யோஜனியக³ந்த³விப்பயுத்தக³ந்த³னியனீவரணவிப்பயுத்தனீவரணியபர இமேபி து³கா ஸமானா.

கிலேஸது³கங் ஸங்யோஜனது³கஸதி³ஸங். ஸங்கிலிட்ட²கிலேஸஸம்பயுத்தனீவரணஸம்பயுத்தத³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³புஸரணது³காபி ஸமானா. ததா²கிலேஸா சேவ ஸங்கிலிட்ட²னீவரணா சேவ நீவரணஸம்பயுத்தகிலேஸா சேவ கிலேஸஸம்பயுத்தது³கா. இமினா நயேன ஸப்³பேஸங் அத்த³தோ ஸதி³ஸானங் து³கானங் விஸ்ஸஜ்ஜனானி ஸதி³ஸானேவ ஹோந்தீதி வேதி³தப்³பானி. ஸப்³புஸ்மிம்பி பன பட்டா²னே கேனசிவிஞ்ஞெய்யது³கங் ந லப்³பு³தி. ஆஸவா சேவ ஆஸவஸம்பயுத்தா ச, ஸங்யோஜனா சேவ ஸங்யோஜனஸம்பயுத்தா ச, க³ந்தா² சேவ க³ந்த³ஸம்பயுத்தா ச, நீவரணா சேவ நீவரணஸம்பயுத்தா ச, கிலேஸா சேவ ஸங்கிலிட்ட² சாதி ஏவருபேஸு து³கேஸு விபாகபச்சயோ சேவ நானாக்க³ணிககம்மபச்சயோ ச ந லப்³பு³தி. நஹேதுஸஹேதுகனஹேதுஅஹேதுகேஸு ஹேதுபச்சயோ நத்தி². ஹேதுா சேவ ஹேதுஸம்பயுத்தா ச, ஆஸவா சேவ ஆஸவஸம்பயுத்தா ச, க³ந்தா² சேவ க³ந்த³ஸம்பயுத்தா சாதி இமேஸு து³கேஸு நஹேதுனஜா²னநமக்³கா² ந லப்³பு³ந்தி. ஸங்யோஜனா சேவ ஸங்யோஜனஸம்பயுத்தா ச, நீவரணா சேவ நீவரணஸம்பயுத்தா ச, கிலேஸா சேவ கிலேஸஸம்பயுத்தா ச, கிலேஸா சேவ ஸங்கிலிட்ட² சாதி இமேஸு பன விசிகிச்ச³த³³ச்ச³ஸஹக³தஸ்ஸ மோஹஸ்ஸ வஸேன நஹேதுபச்சயோ லப்³பு³தி; நஜா²னநமக்³பச்சயா ந லப்³பு³ந்தீதி ஏவங் ஸப்³புது³கேஸு லப்³பு³மானாலப்³பு³மானங் உபபரிக்கி³த்வா பாலிவஸேனேவ வாரக³ணனா வேதி³தப்³பா³தி.

து³கபட்டா²னவண்ணனா.

3. து³கதிகபட்டா²னவண்ணனா

து³கதிகபட்டா²னே ஹேதுங் குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச ஹேது குஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயாதி ஏவங் பஞ்ஹாமத்துத்³தா⁴ரவஸேனேவ ஸங்கே²பதோ தே³ஸனா கதா. “குஸலங் அலோப⁴ங் படிச்ச அதோ³ஸோ அமோஹோ”திஆதி³னா பன நயேன வித்தா²ரோ வத்தப்³போ³ ஸியா, ஸோ ஹெட்டா² த³ஸ்ஸிதனயேன ஸக்கா அவுத்தோபி ஜானிதுந்தி ஏகபதே³பி ஏகபச்சயோ வா ந வுத்தோ. யா பனேஸா ஸங்கே²பதோ தே³ஸனா கதா, ஸா ஏவங் கதாதி வேதி³தப்³பா³. ஹேதுது³கேன ஹி ஸத்³தி⁴ங் குஸலபத³ங் யோஜெத்வா படிச்சவாரே அனுலோமஸ்ஸ சேவ பச்சனீயஸ்ஸ ச வஸேன ஸப்³பே³ லப்³ப⁴மானகபச்சயா த³ஸ்ஸிதா, அனுலோமபச்சனீயபச்சனீயானுலோமனயா சேவ ஸஹஜாதவாராத³யோ ச ந த³ஸ்ஸிதா, கேவலங் “படிச்சவாரஸதி³ஸங்யேவ வித்தா²ரேதப்³ப³”ந்தி வுத்தங். பஞ்ஹாவாரே பஞ்ஹம்பி அவிஸ்ஸஜ்ஜெத்வா கேவலங் பஞ்ஹுத்³தா⁴ரமத்தங் கத்வா அனுலோமபச்சனீயவஸேனேவ லப்³ப⁴மானபச்சயா த³ஸ்ஸிதா. யதா² ச குஸலபத³ங், ஏவங் அகுஸலஅப்³யாகதபதா³னிபி ஹேதுது³கேன ஸத்³தி⁴ங் யோஜெத்வா ஹேதுகுஸலது³கதிகங் நித்³தி³ஸிதப்³ப³ந்தி வுத்தங்.

ததோ பரங் ஹேதுங் ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தங் த⁴ம்மந்திஆதி³னா நயேன ஹேதுவேத³னாது³கதிகாதீ³னி ஏகவீஸதி து³கதிகானி த³ஸ்ஸிதானி. யஸ்மா பன ஹேது நாம ஸனித³ஸ்ஸனஸப்படிகோ⁴ அனித³ஸ்ஸனஸப்படிகோ⁴ வா நத்தி², தஸ்மா ஹேதுபதே³ன ஸத்³தி⁴ங் ஸனித³ஸ்ஸனஸப்படிக⁴அனித³ஸ்ஸனஸப்படிக⁴பதா³னி ந யோஜிதானி. ஏவங் ஹேதுது³கேன ஸத்³தி⁴ங் லப்³ப⁴மானகவஸேன த³வாவீஸதி திகே யோஜெத்வா புன தே ஸஹேதுகது³காதீ³ஹி ஸரணது³கபரியோஸானேஹி ஸப்³புது³கேஹி ஸத்³தி⁴ங் யோஜிதா. தத்த² யங் யங் பத³ங் யேன யேன பதே³ன ஸத்³தி⁴ங் யோஜனங் ந க³ச்ச²தி, தங் தங் பானியங்யேவ ந லப்³ப⁴தீதி வுத்தங். ஏவமெத்த² ஏகேன து³கேன ஸத்³தி⁴ங் பா³வீஸதி திகே யோஜெத்வா புன அபரேன பா³வீஸதி, அபரேன பா³வீஸதீதி படிபாடியா து³கஸதே லப்³ப⁴மானது³கபதே³ஹி ஸத்³தி⁴ங் த³வாவீஸதி திகா யோஜிதாதி த³வாவீஸதி திகே க³ஹெத்வா து³கஸதே பக்கி²பித்வா து³கதிகபட்டா²னங் நாம தே³ஸிதங். தத்த² யேஸு யேஸு டா²னேஸு நயங் த³ஸ்ஸெத்வா பானியா ஸங்கே²போ கதோ, தேஸு தேஸு டா²னேஸு த³ஸ்ஸிதனயானுருபேன தஸ்ஸா வித்தா²ரோ வேதி³தப்³போ³தி.

து³கதிகபட்டா²னவண்ணனா.

4. திகது³கபட்டா²னவண்ணனா

திகது³கபட்டா²னேபி குஸலங் ஹேதுங் த⁴ம்மங் படிச்ச குஸலோ
ஹேது த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயாதி
பஞ்ஹாமத்துத்³தா⁴ரவஸேனேவ தே³ஸனா கதா. தத்த² யதா² ஹெட்டா²
ஹேதுது³கேன ஸத்³தி⁴ங் குஸலபத³ங் யோஜெத்வா ஸப்³ப³பச்சயவஸேன
ஸப்³ப³வாரேஸு ஸங்கே²பதோ தே³ஸனா கதா, ஏவமித⁴ குஸலத்திகேன
ஸத்³தி⁴ங் ஹேதுபத³ங் யோஜெத்வா ஸப்³ப³பச்சயவஸேன ஸப்³ப³வாரேஸு
ஸங்கே²பதோ தே³ஸனா கதா. யதா² ச ஹேதுபத³ங், ஏவங் நஹேதுபத³ம்பி
குஸலத்திகேன ஸத்³தி⁴ங் யோஜெத்வா குஸலத்திகஹேதுது³கங் நிட்டா²பிதங்.
ததோ பரங் ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தங் ஹேதுங் த⁴ம்மந்திஆதி³னா
நயேன வேத³னாத்திகஹேதுது³காதீ³னி ஏகவீஸதி திகது³கானி த³ஸ்ஸிதானி.

ஏவங் பா³வீஸதியா திகேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஹேதுது³கங் யோஜெத்வா புன
தேஹியேவ ஸத்³தி⁴ங் ஸஹேதுகது³காத³யோ ஸரணது³கபரியோஸானா
லப்³ப⁴மானவஸேன ஸப்³ப³து³கா யோஜிதா. இதா⁴பி யங் யங் பத³ங்
யோஜனங் ந க³ச்ச²தி, தங் தங் பானியங்யேவ படிக்கி²த்தங். ஏவங் து³கஸதங்
க³ஹெத்வா த்³வாவீஸதியா திகேஸு பக்கி²பித்வா திகது³கபட்டா²னங் நாம
தே³ஸிதங். தத்ராபி யேன யேன நயேன பானி ஸங்கி²த்தா, ஸோ ஸோ நயோ
வித்தா²ரதோ வேதி³தப்³போ³.

திகது³கபட்டா²னவண்ணனா.

5. திகதிகபட்டா²னவண்ணனா

திகதிகபட்டா²னேபி குஸலங் ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தங்
த⁴ம்மங் படிச்ச குஸலோ ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தோ த⁴ம்மோ
உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயாதி பஞ்ஹுத்³தா⁴ரவஸேனேவ ஸங்கே²பதோ
தே³ஸனா கதா. எத்த² ச குஸலத்திகங் வேத³னாத்திகாதீ³ஹி,
வேத³னாத்திகாத³யோ ச குஸலத்திகேனாதி ஏவங் திகேஸுயேவ திகா
பக்கி²த்தா. யேன யேன ச பதே³ன ஸத்³தி⁴ங் யங் யங் பத³ங் யோஜனங் ந
க³ச்ச²தி, தங் தங் ஹாபெத்வா லப்³ப⁴மானவஸேனேவ ஸப்³ப³ச்சயேஸு
வாரா ச க³ணனநயா ச த³ஸ்ஸிதா, தஸ்மா தே ஸாது⁴கங் பாளிங்
உபபரிக்கி²த்வா வேதி³தப்³பா³. யதா² ச குஸலத்திகங் வேத³னாத்திகாதீ³ஹி,
வேத³னாத்திகாத³யோ ச தேன ஸத்³தி⁴ங் யோஜெத்வா வேதி³தப்³பா³; ததா²
ஏகேகங் திகங் ஸேஸேஹி. ஸேஸா ச தேஹி ஸத்³தி⁴ங் யோஜெத்வா
வேதி³தப்³பா³தி.

திகதிகபட்டா²னவண்ணனா.

6. து³கது³கபட்டா²னவண்ணனா

து³கது³கபட்டா²னேபி ஹேதுஸஹேதுகங் த்⁴ம்மங் படிச்ச
ஹேதுஸஹேதுகோ த்⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயாதி
பஞ்ஹுத்³தா⁴ரவஸேனேவ ஸங்கே²பதோ தே³ஸனா கதா. தத்த² ஹேதுது³கங்
ஸஹேதுகது³காதீ³ஹி, ஸஹேதுகது³காதீ³னி ச தேன ஸத்³தி⁴ங் யோஜிதானி.
ஏகேகங் பன து³கங் ஸேஸேஹி, ஸேஸா ச தேஹி ஸத்³தி⁴ங் படிபாடியா
யோஜேதப்³பா³. இத³ஞ்ஹி து³கது³கபட்டா²னங் நாம 'து³கேஸுயேவ து³கே
பக்கி²பித்வா' தே³ஸிதங். தேனெத்த² ஸப்³புது³கேஹி ஸத்³தி⁴ங்
ஸப்³புது³கானங் யோஜனா வேதி³தப்³பா³. பானி பன ஸங்கி²த்தா. யேன யேன ச
பதே³ன ஸத்³தி⁴ங் யங் யங் பத³ங் யோஜனங் ந க³ச்ச²தி, தங் தங்
ஹாபெத்வாவ தே³ஸனா கதாதி.

து³கது³கபட்டா²னவண்ணனா.

எத்தாவதா -

திகஞ்ச பட்டா²னவரங் து³குத்தமங்,
து³கங் திகஞ்சேவ திகங் து³கஞ்ச;
திகங் திகஞ்சேவ து³கங் து³கஞ்ச,
ச² அனுலோமம்ஹி நயா ஸுக³ம்பீ⁴ராதி. -

அட்ட²கதா²யங் வுத்தகா³தா²ய தீ³பிதா. த்⁴ம்மானுலோமபட்டா²னே ச² நயா
நித்³தி³ட்டா² ஹொந்தி. பச்சயவஸேன பனெத்த² ஏகேகஸ்மிங் பட்டா²னே
அனுலோமாத³யோ சத்தாரோ சத்தாரோ நயாதி ஏகேன பரியாயேன
சதுவீஸதினயபடிமண்டி³தங் அனுலோமபட்டா²னங்யேவ வேதி³தப்³பங்.

7-12. பச்சனீயபட்டா²னவண்ணனா

1. இதா³னி குஸலாதீ³னங் பதா³னங் படிக்கே²பவஸேன த⁴ம்மானங் பச்சனீயதாய லத்³த⁴னாமங் பச்சனீயபட்டா²னங் த³ஸ்ஸேதுங் நகுஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச நகுஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயாதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² நகுஸலங் த⁴ம்மங் படிச்சாதி குஸலஸ்ஸ பச்சயபா⁴வங் வாரேதி. நகுஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதீதி குஸலஸ்ஸ உப்பத்திங் வாரேதி, தஸ்மா “அகுஸலாப்யாகதங் ஏகங் க²ந்த⁴ங் படிச்ச அகுஸலாப்யாகதா தயோ க²ந்தா⁴ சித்தஸமுட்டா²னஞ்ச ரூப³ந்தி ஏவமாதீ³னா நயேனெத்த² பஞ்ஹங் விஸ்ஸஜ்ஜிதப்³பங். தஸ்மிங் தஸ்மிங் பச்சயே லத்³த⁴க³ணனா பன பாளியங் வுத்தாயேவ. யேபி வாரா ஸதி³ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனா, தேபி தத்தே²வ த³ஸ்ஸிதா. தஸ்மா ஸப்³ப³மெத்த² ஹெட்டா² வுத்தனயானுஸாரேன பாளிங் உபபரிக்கி²த்வா வேதி³தப்³பங். யதா² செத்த², ஏவங் து³கபட்டா²னே, து³கதிகபட்டா²னே, திகது³கபட்டா²னே திகதிகபட்டா²னே, து³கது³கபட்டா²னே ச.

எத்தாவதா -

திகஞ்ச பட்டா²னவரங் து³குத்தமங்,
து³கங் திகஞ்சேவ திகங் து³கஞ்ச;
திகங் திகஞ்சேவ, து³கங் து³கஞ்ச,
ச² பச்சனீயம்ஹி நயா ஸுக³ம்பீ⁴ராதி. -

அட்ட²கதா²யங் வுத்தகா³தா²ய தீ³பிதா. த⁴ம்மபச்சனீயபட்டா²னே ச² நயா நித்³தி³ட்டா² ஹொந்தி. பச்சயவஸேன பனெத்த² ஏகேகஸ்மிங் பட்டா²னே அனுலோமாத³யோ சத்தாரோ சத்தாரோ நயாதி ஏகேன பரியாயேன சதுவீஸதினயபடிமண்டி³தங் பச்சனீயபட்டா²னஞ்ஞேவ வேதி³தப்³பங்.

பச்சனீயபட்டா²னவண்ணனா.

13-18. அனுலோமபச்சனீயபட்டா²னவண்ணனா

1. இதா³னி குஸலாதீ³ஸு த⁴ம்மேஸு பச்சயத⁴ம்மங் அப்படிக்கி²பித்வா பச்சயுப்பன்னஸ்ஸ குஸலாதி³பா⁴வபடிக்கே²பவஸேன த⁴ம்மானங் அனுலோமபச்சனீயதாய லத்³த⁴னாமங் அனுலோமபச்சனீயபட்டா²னங் த³ஸ்ஸேதுங் குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச ந குஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயாதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² குஸலங் த⁴ம்மங் படிச்சாதி குஸலஸ்ஸ பச்சயபா⁴வங் அனுஜானாதி. ந குஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதீதி குஸலஸ்ஸேவ உப்பத்திங் வாரேதி. தஸ்மா “குஸலே க²ந்தே⁴ படிச்ச சித்தஸமுட்டா²னங் ரூப”ந்திஆதி³னா நயேன விஸ்ஸஜ்ஜனங் த³ஸ்ஸிதங், தங் ஸப்³ப³ங் பாளிங் ஒலோகெத்வா ஸாது⁴கங் ஸல்லக்கே²தப்³ப³ங். யம்பி யேன ஸதி³ஸங், யஞ்ச யத்த² லப்³ப⁴தி, யோ ச யேஸங் விஸ்ஸஜ்ஜனானங் யேஸு பச்சயேஸு க³ணனபரிச்சே²தோ³, ஸோ ஸப்³போ³ பாளியங் த³ஸ்ஸிதோ, தஸ்மா பாளியேவ எத்த² அத்தோ². யதா² செத்த², ஏவங் து³கபட்டா²னாதீ³ஸுபீதி.

எத்தாவதா -

திகஞ்ச பட்டா²னவரங் து³குத்தமங்,
து³கங் திகஞ்சேவ திகங் து³கஞ்ச;
திகங் திகஞ்சேவ து³கங் து³கஞ்ச,
ச² அனுலோமபச்சனீயம்ஹி நயா ஸுக³ம்பீ⁴ராதி. -

அட்ட²கதா²யங் வுத்தகா³தா²ய தீ³பிதா த⁴ம்மானுலோமபச்சனீயபட்டா²னே ச² நயா நித்³தி³ட்டா² ஹொந்தி. பச்சயவஸேன பனெத்த² ஏகேகஸ்மிங் பட்டா²னே அனுலோமாத³யோ சத்தாரோ சத்தாரோ நயாதி ஏகேன பரியாயேன சதுவீஸதினயபடிமண்டி³தங் அனுலோமபச்சனீயபட்டா²னஞ்ஞேவ வேதி³தப்³ப³ங்.

அனுலோமபச்சனீயபட்டா²னவண்ணனா.

19-24. பச்சனியானுலோமபட்டா²னவண்ணனா

1. இதா³னி குஸலாதீ³ஸு த⁴ம்மேஸு பச்சயத⁴ம்மங் படிக்கி²பித்வா பச்சயுப்பன்னஸ்ஸ குஸலாதி³பா⁴வங் அப்படிக்கே²பவஸேன த⁴ம்மானங் பச்சனியானுலோமதாய லத்³த⁴னாமங் பச்சனியானுலோமபட்டா²னங் த³ஸ்ஸேதுங் நகுஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச அகுஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயாதிஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² நகுஸலங் த⁴ம்மங் படிச்சாதி குஸலஸ்ஸ பச்சயபா⁴வங் வாரேதி. அகுஸலோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதீதி அகுஸலஸ்ஸ உப்பத்திங் அனுஜானாதி. நகுஸலஞ்ஹி அகுஸலங் அப்யாகதங் வா, தஞ்ச ஸஹஜாதபச்சயங் கத்வா உப்பஜ்ஜமானோ குஸலோ நாம நத்தி², தஸ்மா அகுஸலாப்யாகதவஸேன தே³ஸனா கதா. தத்த² “அகுஸலங் ஏகங் க²ந்த⁴ங் படிச்ச தயோ க²ந்தா⁴”தி ஏவங் நகுஸலங் த⁴ம்மங் படிச்ச விஸ்ஸஜ்ஜனங் வேதி³தப்³ங். அப்யாகதோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயாதி அயங் பன பஞ்ஹோ “விபாகாப்யாகதங் கிரியாப்யாகதங் ஏகங் க²ந்த⁴ங் படிச்ச தயோ க²ந்தா⁴ சித்தஸமுட்டா²னஞ்ச ரூப”ந்தி விஸ்ஸஜ்ஜிதோவ. இதி ஸப்³பஞ்ஹேஸு அவிஸ்ஸஜ்ஜிதஸ்ஸ அத்தா²னுரூபங் விஸ்ஸஜ்ஜிதஸ்ஸ ச பாளிஆக³தமேவ விஸ்ஸஜ்ஜனங். ஏகேகஸ்மிஞ்ச திகது³கே வாரப்பபே⁴த³பச்சயக³ணனவிதா⁴னங் ஸப்³பங் ஹெட்டா² வுத்தனயானுஸாரேனேவ வேதி³தப்³ங்.

எத்தாவதா ச -

திகஞ்ச பட்டா²னவரங் து³குத்தமங்,
து³கங் திகஞ்சேவ திகங் து³கஞ்ச;
திகங் திகஞ்சேவ து³கங் து³கஞ்ச,
ச² பச்சனியானுலோமம்ஹி நயா ஸுக³ம்பீ⁴ராதி. -

அட்ட²கதா²யங் வுத்தகா³தா²ய தீ³பிதா. த⁴ம்மபச்சனியானுலோமபட்டா²னே ச² நயா நித்³திட்டா² ஹொந்தி. பச்சயவஸேன பனெத்த² ஏகேகஸ்மிங் பட்டா²னே அனுலோமாத³யோ சத்தாரோ சத்தாரோ நயாதி ஏகேன பரியாயேன சதுவீஸதினயபடிமண்டி³தங் பச்சனியானுலோமபட்டா²னஞ்ஞேவ வேதி³தப்³ங்.

பச்சனியானுலோமபட்டா²னவண்ணனா.

ஏவங் த⁴ம்மானுலோமாதி³வஸேன சதுஸு வாரேஸு ஏகேகஸ்மிங் சதுவீஸதியா சதுவீஸதியா நயானங் வஸேன ச²ன்னவுதி நயா ஹொந்தி. தத்த² பச்சயனயே அக்³க³ஹெத்வா ஏகேகஸ்மிங் பட்டா²னே திகது³காதீ³னஞ்ஞேவ ச²ன்னங் ச²ன்னங் நயானங் வஸேனேதங் சதுவீஸதினயபடிமண்டி³தங் ஸமந்தபட்டா²னமஹாபகரணங் வேதி³தப்³ங். கேசி பன “குஸலாரம்மணோ

த⁴ம்மோ அகுஸலாரம்மணோ த⁴ம்மோ”திஆதி³னா நயேன ஆரம்மணமாதிகங்
நாம ட²பெத்வா “குஸலாரம்மணோ த⁴ம்மோ குஸலாரம்மணஸ்ஸ
த⁴ம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ”திஆதி³னா நயேன ஆரம்மணபட்டா²னங்
நாம த³ஸ்ஸெத்வா அபரம்பி ப²ஸ்ஸாதீ³னங் வஸேனபி ப²ஸ்ஸபட்டா²னங்
நாம உத்³த⁴ரித்வா த³ஸ்ஸெந்தி. தங் நேவ பாளியங் ந அட்ட²கதா²ஸ
ஸந்தி³ஸ்ஸதீதி இத⁴ ந விசாரிதங். ஸங்கீ³திஆருஹ்பாளிவஸேனேவ
பனெத்த² வண்ணனா கதாதி வேதி³தப்³பா³.

எத்தாவதா ச -

ஸம்மூஹா யத்த² பஜா, தந்தாகுலாதி³பா⁴வமாபன்னா;
நேகவித⁴து³க்க²க³ஹனங், ஸங்ஸாரங் நாதிவத்தந்தி.

பச்சயபே⁴தே³ குஸலோ, லோகே க³ருதம்பி பச்சயாகாரங்;
அதினிப்புணக³ம்பீ⁴ரங், ஜவனப்பூ⁴மிங் புத்³த⁴ஞாணஸ்ஸ.

குஸலாதி³த⁴ம்மபே⁴த³ங், நிஸ்ஸாய நயேஹி விவித⁴க³ணனேஹி;
வித்தா²ரெந்தோ ஸத்தம-மபி⁴த⁴ம்மப்பகரணங் ஸத்தா².

ஸுவிஹிதஸன்னிட்டா²னோ , பட்டா²னங் நாம யங் பகாஸேஸி;
ஸத்³தா⁴ய ஸமாரத்³தா⁴, யா அட்ட²கதா² மயா தஸ்ஸ.

ஆசரியானங் வாத³ங், அவிஹாய விப⁴ஜ்ஜவாதி³ஸிஸ்ஸானங்;
அதிப³ஹுவித⁴ந்தராயே, லோகம்ஹி அனந்தராயேன.

ஸா ஏவங் அஜ்ஜ கதா, சுத்³த³ஸமத்தேஹி பா⁴ணவாரேஹி;
அத்த³ங் பகாஸயந்தீ, பட்டா²னவரஸ்ஸ ஸகலஸ்ஸ.

ஸன்னிட்டா²னங் பத்தா யதே²வ நிட்ட²ங் ததா² ப³ஹுஜனஸ்ஸ;
ஸம்பாபுணந்து ஸீக⁴ங், கல்யாணா ஸப்³ப³ஸங்கப்பா.

எத்தாவதா -

ஸத்தப்பகரணங் நாதோ², அபி⁴த⁴ம்மமதே³ஸயி;
தே³வாதிதே³வோ தே³வானங், தே³வலோகம்ஹி யங் புரே.

தஸ்ஸ அட்ட²கதா² ஏஸா, ஸகலஸ்ஸாபி நிட்டி²தா;
சிரட்டி²தத்த³ங் த⁴ம்மஸ்ஸ, நிட்ட²பெந்தேன தங் மயா.

யங் பத்தங் குஸலங் தஸ்ஸ, ஆனுபா⁴வேன பாணினோ;
ஸப்³பே³ ஸத்³த⁴ம்மராஜஸ்ஸ, ஞத்வா த⁴ம்மங் ஸுகா²வஹங்.

பாபுணந்து விஸுத்தா⁴ய, ஸுகா²ய படிபத்தியா;
அஸோகமனுபாயாஸங், நிப்பா³னஸுக²முத்தமங்.

சிரங் திட்ட²து ஸத்த³த⁴ம்மோ, த⁴ம்மே ஹொந்து ஸகா³ரவா;
ஸப்³பே³பி ஸத்தா காலேன, ஸம்மா தே³வோ பவஸ்ஸது.

யதா² ரக்கி²ங்ஸு போராணா, ஸுராஜானோ ததே²விமங்;
ராஜா ரக்க²து த⁴ம்மேன, அத்தனோவ பஜங் பஜந்தி.

பட்டா²னப்பகரண-அட்ட²கதா² நிட்டி²தா.

நிட்டி²தா ச பஞ்சபகரணட்ட²கதா²தி.

நிக³மனகதா²

பரமவிஸுத்த³த⁴ஸத்த³தா⁴புத்த³தி⁴வீரியபடிமண்டி³தேன
ஸீலாசாரஜ்வமத்த³வாதி³கு³ணஸமுத³யஸமுதி³தேன
ஸகஸமயஸமயந்தரக³ஹனஜ்ஜோ²கா³ஹணஸமத்தே²ன
பஞ்ஞாவெய்யத்தியஸமன்னாக³தேன திபிடகபரியத்திப்பபே⁴தே³ ஸாட்ட²கதே²
ஸத்து²ஸாஸனே அப்படிஹதஞாணப்பபா⁴வேன மஹாவெய்யாகரணேன
கரணஸம்பத்திஜனிதஸுக²வினிக்³தமது⁴ரோதா³ரவசனலாவண்ணயுத்தேன
யுத்தமுத்தவாதி³னா வாதி³வரேன மஹாகவினா
பபி⁴ன்னபடிஸம்பி⁴தா³பரிவாரே ச²ளபி⁴ஞ்ஞாதி³ப்பபே⁴த³கு³ணபடிமண்டி³தே
உத்தரிமனுஸ்ஸத⁴ம்மே ஸுப்பதிட்டி²தபுத்த³தீ⁴னங் தே²ரவங்ஸப்பதி³பானங்
தே²ரானங் மஹாவிஹாரவாஸீனங் வங்ஸாலங்காரபூ⁴தேன
விபுலவிஸுத்த³த⁴புத்த³தி⁴னா புத்த³த⁴கோ⁴ஸோதி க³ருஹி
க³ஹிதனாமதெ⁴ய்யேன தே²ரேன கதா அயங் ஸகலஸ்ஸபி
அபி⁴த⁴ம்மபிடகஸ்ஸ அட்ட²கதா² -

தாவ திட்ட²து லோகஸ்மிங், லோகனித்த²ரணேஸினங்;
த³ஸ்ஸெந்தீ குலபுத்தானங், நயங் பஞ்ஞாவிஸுத்த³தி⁴யா.

யாவ புத்த³தோ⁴தி நாமம்பி, ஸுத்த³த⁴சித்தஸ்ஸ தாதி³னோ;
லோகம்ஹி லோகஜெட்ட²ஸ்ஸ, பவத்ததி மஹேஸினோதி.

அபி⁴த⁴ம்மபிடக-அட்ட²கதா² நிட்டி²தா.